[...]llustrissimi scriptoris [...]tem et septem libros cõtinens [...]ũ a Gregorio Typher[...]ino Veronẽse cõuersa [...]ndice haud quaq asp[...]do propter meliorẽ [...]terarũ ordinẽ seruatũ.

✠

Venundantur parisius in vico diui iacobi ab Oliuierio Senant

¶ Theobaldus pigenatus Celeberrime
et philosopho Hieronymo Aleandro d

Oui quantam concipiant animoleticiam tui omnes r
dū tuę eruditionis amplitudinē. Ita honorifice ab oī
Musonius Gelianus nō verbis dicit; sed silērio indi
cundia ꝑditū habere ꝑceptorē In quo orbis ille di sc
q̄quaq; perfectus suspiciatur Ad hec adcedit tāta vi
cantu ad constitutionē ꝑfectioris harmonię concentus varii cor
absolueret ad parenti concursu in te elucescere His dubio procu
ea sunt vnde(vt bucolici carminis delicię: & norma Theocritus .
Cui nemo recta cōscientia fretus possit detrahere Nolim tñ mic
spōdeā Tametsi opportunitas oblata videbatur. velquia mīme te
tia deteratur satius obuoluendā quodā velamine silētii fuerit. T
nię sacrificio agamēnonis vultū nō satis ꝓ acerbitate summi meror
to plura relinqueret intuentibus ęstimanda quā pictura ostender
miens Cuius satyri colludentes nodos digitorū thyrsis metieba
a damussim facta. vt thyrsi quātūuis magni ne mimā q̄dē tuorū
Agnouit enī antea te Italia. Agnoscit nūc Gallia neq; aliū litera
tos annos pene extinctū splendorē reiecto situ restituat cuiusue
Spera igitur sacratissime musarū āntistes Galliā ꝑpetuo tui nois
te cōcitasti opinionē Id qđ vere facis & eo maiore cura atq; stu
& latinis pręlectionib' tā multiplici eruditione: tāq; varia vt elo
dētibus pręsidia. Spōte enā nū exarsisti ad igenia benigne fouēda
su)excogitatū pasti: Quo facili' iter hrīt: q fōtē lrārū sacrosanct
mēta nō aliter refugiūt q̄ serpēs fraxinū. Sciāt itaq; tuo iussu q
Quippe cū superiore anno post varios gręcosq; & latinos cū or
in honestissimo cōsessu amp'lissimoq; auditorio vniuersę acader
adepta est vt magna oīm adprobatione cū cęteris lectionib' per
inuolucris obtexētiū necessaria fuerit iudicata. Neq; id immeri
turpe ita miserū ducim' verū ēt qui hac sciā ignorata poetas inte
gere & qđ dr̄ andabatarū more digladiari scim' Quo factū ē vt
& multarum rerū gnaro & id gen' doctrinę diligēti admodū sc
iniūxisti vt ꝑ ordinē literarū in margine notata in indicē rediger
suscepissem per inuit' nec me huic oneri imparē negauerim Qm
cis deprauatos. ac in locorū & vrbiū noib': quę magis ꝑsegmu
innouari aut restitui sine venetāda gręci voluminis inuētu rari
quę possim nō solū sʒ tibi quę nō possim debere putē. Maiestas
tā hʒ orthographię ratione vt quidpiā maxīe in his inmutare a
nisi a gręcis trahat arma qb' fulciat: velit nolit admittere. quor
iuxta veterē poetam sint κωφοι τατωτατουτευουυ τα
aperte ostentantes temeritatē: quāq; vesana sint mente: dū quer
pulcherrima quęq̄ fluxerūt cōuertim': tāq̄ seueriora tractēt: dū n
gallinaceū sint adsecuturi imaginātur: & nūq̄ legerit catonē iā s
adprīe laudatos. sʒ qđ ii puicaciter ita i dānāda heresi obdurasc
gocu hui' iudicio nō credāt: nihil cū illis agēdū. Vtinā tñ q eis ... aliqn reprehēditur. dolebūtq; se nimeris in
literis bōas horas ꝑdidisse: & miltis execrationib' detestabūtur tales ακριτομυθους και αμετροεπεις qui suae
inscitię cōscii veritatē ideo supprimūt; q a ꝑspiciūt quo dedecore quaue ifamia sese inurerēt. Qnomō ei ꝑfessi satis ipu
dēter se sūmos vñ lōgissime absūt i latinis doctores: gręcas literas q̄rū prorsus sūt expertes: sine maxīo rubore latinis ne
cessarias faterētur: aut mīta eē q̄ itellegi nequeāt' Sed de his ne sim fastidio finē facim': & tibi Hieronyme literarū ꝑses
cui' vt nomē venerādū qđ sacrū: ita cætera oia: minū laborē nrm offerre non erubesco Quod sciam non minus deos
mola salsa litantibus quā thure propicios: imo sępenūero placatiores: Tuo etiam nomine publicandum putaui. vt qui
buscūq; profuerimus tibi habeant gratiā. Benigne vt in aliis solēt errata impressorum negligētię iputantes. Si vero cul
pa in nos aliqua reijciatur: & nonnulla fuerint in ordine perperam reposita: cogitent velim dum festinātię librariorum
satageremus: nos in exemplaria æque ac ipsi falsa incidisse. Ideo bona venia: quibus hoc fuerit compertū: in suum locum
restituenda

¶ Vale Ex Parisiis 3 nonas Febru

Tabula

Index

Index

M

Tabula

Tabula

Tabula

FINIS.

Ad Paulum secundũ Pont.maximũ:Ioannis Andreæ Aleriensis Episcopi epistola: In qua inuehit in Georgiũ Trabezontiũ:quem Cenotimoné.i.nouũ Timonem appellat.

g Eographiam multos scripsisse nouimus Pater Beatissime Paule.II.Venete Pon.maxime:temporũ nostrorum felicitas & gloria:cũ eiusmodi sit doctrinæ opus quod oĩbus gratũ:a pluribusq; tractatũ uix unq̃ tamen ad plenũ:uel apprehensum uel explicatum esse censeatur:dum nunc cæli:nunc matiũ:nunc situũ cæterorũ ratione aliquid priorum scriptis adiici posse perspicit̃: tanta consequente lectionis huius studiosos utilitate:ut indoctus nemo uideri sanius possit: qui uel exactam mẽbratim:uel in summã collectam rationé reddere patriarum queat.Illũ sane Reges maximo honore prosequuti sunt:illũ ingentes sunt exercitus admirati:illũ ductores legionum tanq̃ cælestem ducé sunt sequuti:illum miro amore oés mortales sunt exosculati:quem regionũ peritiã callere didicerunt.Ob eam rem diuino ingenio atq; eruditione uiri Hipparchus:Eudoxus: Eratosthenes Hippias:Sebosus Bion:Xenophon Lampsacenus:Beron:Timæus:Dionysius.Et artis totius splẽdor:& constans artifex Ptolemæus:& ante illũ Plinius ac Mella: Augustiq; tẽporibus Strabo : aliiq; per plures:nunq̃ satis laudati:prodiere.Absq; id genus uiris nulla ab Imperatoribus ac regibus unq̃ expeditio est suscepta.id christianitatis principes:ac sedis tuæ Romanæ ecclesiæ sanctissimi antistites recte intelligentes:& ante oés:Pontificum maximorũ splendor ingens Nicolaus. v. prædecessor: haud dudum tuus pater sancte:miro studio ægerunt:ut Ptolemæus:Straboq; Cretensis: non minus historicus quã Geographus:atq; philosophus:& homericæ maiestatis illustris expositor : Romanis uocibus audirentur.demandata rei miræ difficilis prouincia multi noĩs uiris:Iacobo angelo Florentino in mathematicis doctissimo ab Alexandro.v.transferendi in latinũ Ptolemæi:Strabonis uero a Nicolao item.v.Guarrino Veronẽsi:& Gregorio Tifernati.Quorũ ego in manibus sumptis exemplaribus ex Gregorii Archetypis Asiam atq; Africam describi feci.Guarrini autem Europa perlecta q̃ in ea multa deerant fragmentis;ut puto Græcorũ:illius exemplariũ:amicorũ ope:addi oĩa procuraui.In quo Theodoro meo gazæ:atq; Andronico lampo:item Birago Græce Latineq; doctissimis uiris:nõ exigua gratia est habenda.Equidé Strabonem scio:lectionis uarietate:copiaq;:ac summa rerum plurimarũ esse eruditione singularé:multoq; in sua q̃ in nostra lingua magnificentioré : in qua etiam si non est uerior:aliquanto tamen futurus est clarior: Latinis hoĩbus incredibiliter placiturũ: de quo pro uiri merito:atq; amplitudine:nihil dici nimium potest.Sed ab optimo hoĩe Cretensi:ad ineptissimũ rabulam:bonos oés calumniantẽ pater sancte cũ tua bona uenia uertenda est epistola. Illius enim maledictorũ ia irritatus:tam diu tacui:quod locũ in quo insigniter eum affigeré:oĩbus spectandũ:non quia tam diu mihi silendũ foret:expectabã.Feret igitur Cretensis illustris:coinsulanum suũ:per totũ orbem obscurissimũ:qui sanctis laboribus meis:utilibusq; communi studiosorũ Reip. medius irruit importune:ut sæua in fruges calamitas:utq; in armenta lues:Erinnys uerissime improba quietorũ.Huic quoniã amatuléto quondã Timoni:mortales oés odio insequẽti: simillimus est: nõ alio q̃ Cenotimonis:idest noui Timonis noĩe:cum honoris præfatione doctis oĩbus iuste mihi ignoscentibus appellabo ita ut si inter ulcerosi illũ tergi(ut dicit̃)plagas tetigero:respõsum sciat : nõ dictũ prius:nec deinceps usq; adeo fiat præceps in cõuiciando:ne dicẽdo quod uelit: quod nolit cogatur audire.Ignoscã enim illi in præsentia pene oĩa;quæ si irritabit crabrones secundũ hanc prægustationé profundentur.Nam tanq̃ oĩs docte casteq; scribẽdi occupatus locus oĩno foret:nec ulla superesset materia sapientiæ:in terrã penitus ac cadauerosam totũ sese conuiciandi demersit fœditaté ut nostra iustior fiat iracundia.Quæ enim(pro pudor)intẽperies:quæ laruæ : quæ tusi extrema dementia hos impulit in Platoné?Quem quidé nos humanitatis uirtutisq; dulcedine ac laborũ: quos maximos atq; utilissimos in studiis pertulit:ad posterosq; transmisit:nõ ullis contentionũ partibus: ab huius pro uirili turpitudine uendicamus.Nõ ignari satis superq; esse in Platonica defensione illũ ab integerrimo & doctissimo:& philosopho & theologo scriptore defensum. Quando igitur cogor (quod minime expectabã)conuiciis respondere:quid mihi de his præstigiis uideat̃:ac epistola lectores intelligant.Gorgiã Leontinũ ferunt primũ aureã statuam & solidã Delphis sibi in tẽplo posuisse q̃ sũmus illi docendæ oratoriæ artis quæstus foret hũc æmulaturus:sed male Cenotimon iste inligni Rhetor:ut ipsius ad Turcum iactat epistola impia:atq; gloriosa : ut Christiani docti omnes intelligunt:scoria:sordesq;:non imagines aureas:nõ plumbeas saltem personas:aut luteas.sed conuiciosas sibi in philosophiæ quodam templo:ac candore Platonico laruas & intemperies collocauit : plenas sane argento uiuo sui stultiloquii:quod rebus omnibus est uenenum:per quas se nigrore ac fuligine in perpetuum indelebili deformauit.Nec cõtentus tam inopis cerebri errore: immo scelere inaudito:mugit per plateas:& in triuiis nõ stridet:sed boat in me qui nemini hominum unq̃ maledixi:& ei sæpe adiutor fui:non cessans oblatrare:nisi si est ignoscendum e compotatione non cõuiuio madido(ut fieri solet)prouenti.Platonem diuinitatis secretatium a me parcissime dictum:tanq̃ nefas atq; facinus impium stomachatur homo religiosissimus:atq; ægre fert : diffamatq; christianissimus:quem etiam philosophiæ sacrarium ; immo philosophorum deum a summis uiris scriptum: tantus fuit semper amplissimi uiri illius amor:tam ingens apud doctissimos admiratio:& si obliuiosissimus est & minime pudens non negabit.Teq; pater sancte conuiciationis suæ uindicem flagitat:

ignorans miser q̃ uirgæ baculiq; tui censura magna esse noscitur percussi consolatio. Secretarium
tu diuinitatis homo formosissime;atq; doctissime Cenotimon Platonem dici ,uetas? ac grauissime
ut nefas accusas?irridere hoc debui:nõ rescribere:nec tibi in plateis cantillanti(qui nemini omnino
parcis)respondere,Sed ne nimiũ tibi sapere uideare nõ tacebo.Tu ne solus bone uir;tu ne quid secre
tarius sit;cũ tamdiu uolueris secretarius,dici nõ nosti? Tabernarius quid,sit(non enim dicã caupo-
narius)ne conuiciando inuiter quem cõuicii accuso;e taberna ut scribis cõuiuali;immo combibali
nuper egressus;aut usurarius;nam fœneratorium nomẽ propter decoctionem perhorrescis; aut
carcerarius;si meministi frequẽs tuum diuersoriũ,neq; enim hæc in te sunt conuicia: quæ ipse præ-
dicas;quæq; sunt oibus magis q̃ tibi propter obliuiosum ingeniũ tuũ cognitissima;quare non item
quid sit secretarius propter nosum propornonẽ tenes? Vt enim illi a taberna:usura & carcere;sic iste
deflectit a secreto,quemadmodũ igitur qui tabernis uacat operaturq; tabernarius; qui item usuris
usurarius;qui carceri carcerarius;nõne pari lege qui secretis dicet secretarius? Deus quidẽ quisnam
aut quid sit:si uis me credere te nescire;negãti facile assentiar,non enim potes conuiciis simul & deo
quærendo indulgere;& in cœno occupato maledicentiæ;necessario nulla est de cælestibus cura,ue-
rum te ego pietatis gratia;ne me criminandi;non docendi tui causa rescripsisse putes;paucis aduerte
docebo,Ita enim cui rei studueris;quid assidue mediteris;me quoq; nosse tibi ostendero.De uicario
tu quidẽ dei iugiter cogitasti,nec desinis(uti mea est opinio)cogitare merito sane;merito inq̃; fuisti
enim sis ne uero adhuc;ignosce hoc mihi id equidẽ nescio;illius secretarius.Iccirco tu quoq; diuini
tatis poteras;non iniuria;nõ mẽdacio secretarius dici.Nam si deus(uti est)ipsa ueritas est; & uicarius
dei cathedram ueritatis tenet;quisquis huius amplissimi uicarii uerus est secretarius;idest qui partẽ
aliquã principis huius sui secretorũ nouit;quandoquidẽ is princeps est dei uicarius eiusmodi uir iu-
re est diuinitatis secretarius.Sed heus diuine secretarie:& si ego te nunq̃ illius maiestatis nosse ullũ
oino secretum certus sum;tamen asserenti tibi de tuo te principe cogitare nõ negabo, Cogitasti tu
quidẽ lepidũ caput de Christi uicario cæterũ ois tua cogitatio;immo furiosa mentis agitatio: & sce
lerosa insania fuit;quomodo illũ,quid illũ dixi;quomodo cũ illo;sanctũ populũ christianũ: Turco
per epistolas tuas;licet stultas tamen uenenosissimas simul traderes infideli. Audi Cenotimon audi;
& si quis pudor est late ac publicã;si Christianus est uis publici facinoris;age pœnitudinẽ; quis præ-
ter te insignem pontificiũ secretariũ;Turcum impiissimũ Christianorũ sanguine rorantẽ;Imperato-
rem unq̃ appellauit uniuersi? Quis illi se christianitatẽ proditurũ scripsit? Hæc quidẽ a me tacerent
si essent occulta,Hortat delirus barbarũ impiissimũ;ut sese ad eũ cũ litteris & pecunia accersat;uias
se illi aperturũ;ac cõsilia quibus iugo infidelitatis Christianitatẽ subiiciat;que populũ a confusi[illegible]
ut dicit insanus;ac colluuione regentiũ in libertatẽ uendicet.Suũ diuinum principẽ Christi uicariũ
& reges oẽs;ac principes catholicos tali dedecore impetit;atq; contaminat;quali de oibus malemeri
tis.Huiusq; non ego sed indignatio iustissima;& fidei zelus;& mentecapti huius sceleris horror me
ad non tacendũ impulit,Iam me hoiem esse episcopumq; considerans ad humanitatẽ redeo atq; mi
serationem;Inops consilii homo;& multũ multũq; lugende;quæ te nostra iniuria ad excors facinus
inauditumq; irritauit? Non te hoiem aduenam;egentem ad nostros principes uenisse olim recorda-
bare;non tu liberalitate pontificũ grandem cogitabas te aliquando fecisse pecuniam;quorũ princi-
pum nulla iniuria;sed sponte a te fœnoribus obligatam;si omnem turpissime amisisti propter usu-
rarum auidum ingenium tuum;debuisti ne propterea factus a mente alienus tam nefario te scelere
obligare?pudet misereq; tum cæterorum tuorum tuiq;:tum ueteris scholæ;in qua loquentiam for
sitan certe nullam sapientiam didicisti;loquax es factus absq; omni modestia;& tui tantum te peri-
culo conscelerasti,Modo etiam quis de te in mea epistola loquebatur? Tu te illum esse profiteri nõ
erubuisti;qui sis conuiciatus in Platonẽ;produsti subscripror magnifice solus tantæ criminationis
inuentor.Ego tamen tibi omni tẽpore nomen sacri fontis pie cõdonabo, Sed reuertor ad secretariũ
unde discesseram,siue igitur Deus est ipsa sapientia;siue uirtus;siue ens ipsum; siue maximũ ipsum
quo maius cogitari etiam queat nihil,horum omnium si quicq̃ Plato sciuit scisse autem multa præ
ter te diffitetur nemo diuinitatis secretarius;citra omnem iniuriam reprehensionemq; potest appel-
lari;quippe quo gentilium scriptorum nemo sapientior;castior & uerior legitur, Tãq; secreta & se-
crete omnia scribit;ut decidentibus sibi etiam(ut in quadam epistola scribit)propriis tabellis; non
possit tamen;nisi a diuinis hominibus lectus atq; perlectus intelligi,Ecce iterum Cenotimon insur
git;& in medium profetas profert.Item apostolos atq; sanctæ doctores ecclesiæ; & quicquid potest
uetatis Christianæ;ut in cœno Platonem conuoluat,Aurita imago hominis;& eius quidem defor
mis umbra;quis ita loquitur de Platone;ut de christiano? Scimus gentilem fuisse philosophũ, Sci-
mus illi multa defuisse homini necessaria baptizato;de fide certissimi & constant[illegible] doctrinam
diligimus in Platone,Boetius pueris nostris in schola Platonẽ facit admirandũ;nisi etiã Boetiũ pari
errore;insaniaq; cõdẽnat,Diuus Augustinus mirabilẽ prædicat in ecclesia;quod maxime mirũ põt
uideri;cum tot ea tempestate florerent infideles;quocirca seipsum uir sanctissimus quodam loco di
gne est tetractando interpretatus,Sed impetu detrahendi;in spurco ore nascentia uerba profundis,
Igitur cum sanctis Platonem ut antistitem quendam philosophiæ admiramur; consciumq; ex maxi
ma parte naturæ,Gratiã nobis xp̃s dominus beneficentissime attulit,Illi natura dux fuit;uirũ bonũ

credo fuisse Platonē doctissimūq; ac summū quantum gentilis homo assequi ualuit theologum:& a nostris inclytis theologis magna ex parte mirifice cōmendatū:& in quo quidē tui maxime dissimilis est:summe fuisse uerecundū:ideo diuinitatis:idest sūme uirtutis consciū atq; secretarium. Expectas ut tibi Cenotimon respondeā:q me ex gurgustio prodiisse oblatrasti? Hoc ego ingenue fateor me oēm habuisse cū sanctis humilibus mansionē:pro qua cū uicinis meis nō esset mihi futura certatio:immo ne gurgustiū qdē ipsum unde prodirē ante Pauli.ii. Veneti pontificatū felicissimū habui:prius fui acciensis eps:ex qua ecclesia:post quadriennitū pōt quattuor cornuū uerulx unus expectari. Nunc modeste illius mei diuini principis beneficio collocatus sum in sancta & quieta Alariēsi ecclesia:quia fui oēs laudando illi carus:non ut tu cōuitiando rabiosus. Sed ego a te rex palatiorum peto:gurgustio ne carcerem quoq; anteponis. Ego bonarū fui(ut ais)artium studiosus:tu mea sententia aliquanto magister excellens. Sed tua recentia opera neq; doctrinā sapiūt:neq; modestiā: & tamē uetera non probo. Non te miserabilis pudet loqui de doctrina:qui doctrinarum arcem:ut gigantes cælum oppugnasti:quæ est munimento adamante omni firmiore:plusq centuplici muro cincta illa illustri defensione Platonis. Pictus es ibi pictus magister eius generis coloribus:atq; pigmentis: quæ oīs mundi aqua nō possit abluere. Multa tibi & ego & cæteri condonamus quos imundo ore cōtaminas:aut potius ornas:quia delitorū(ut aiunt)cōuitia:sapientū sunt præconia didicisses miser ab illustri terrarū situs scriptore Strabone pudorē:qui tantū gloriæ laudādo ꝓmeruit. In eius ego te frōte spectādū iccirco cōstitui:ut patriæ cōis caritate te secreto alloquutū moneret:tandē aliquādo resipiscere Diceretq; se orbē diligētissime lustrasse terrarū:neq; usq tibi simile monstrū inuenisse. Platonis laudatores oēs ubiq; repperisse:qppe te nō feris modo:serpētibusq;:sed anthropophagis etiam esse tetriorē. Illos humana carne uesci te mortuorū post duo prope annorū milia cadauera deuorare. Immo uero in aīs oīum hoīm sapientū uiuētes discepere:& nulla pœnitus eorū laceratione saturari. Tu solus restabas Cenotimon addēdus nostro opīne quicq esset oino in terrarū orbe monstrosum: quod nō in Strabone possemus inuenire. Cæterū indocti hoīes scio q sint ad carpendū propēsi. Si potes cū tuis cōbibonibus ac mandiotibus philosophis ītelligere:docebo uos eqdē humanius iti quo lacerādi rabidi queatis absq; calūnia diuersari errores meos quærite & corrigite:sed timetis scio me docere. Verū ignoscant oēs necessitati meæ:& p te pater sancte ante alios uir cultissimus atq; elegātissimus Pontremulēsis Nicodemus ad tuā scitatē Ducalis orator Mediolanēsis ornatissimus. Nā q illū īter cæteros amicos meos ueteres sinceros:ac uetustissimos magna ratione plurimū ueneror: ac obseruo:timeo ne ego illi etiā lacessitus iniuria & iuste iratus uidear nō qdē nimiū : sed præter meū morē exarsisse. Strabonē sane ei scio mirifice placiturū. Nā ille ut q optime ītelligit:quiq; supra modū cultioribus studiis delectat:hāc præcipue sciēdi partē auide cōplectit:situs oēs in qbus fuit optime tenens;cæteros ad quos illi ire nō cōtigit:perdiscit ex libris studiose. Et tempestatū singularū uiros excellentes in propriis quosq; patriis:non magis perquirit ad laudandum q ad imitandum : atq; assidue(quod facit)superādum. Illum quidem reor Cenotimoni huic miserabili & importuno multa humanitate ut resipiscat suasurū. Vt tu pater beatissime etiā atq; etiam obsecro:ignosce necessitati huius epistolæ:quæ omnino est cōtraria studiis meæ uoluntatis. Vale semper felicissime:sanctissimeq; ac placidissime Pontifex.

Ad Nico. quintū Potifi. maximū Guarini Veronēsis in Strabonis traductionem epistola.

Varum plærūq; rerū contēplatione adductus beatissime pater in eā uenire soleo contentionē plus ne tibi litteratū & bonarū artiū studia:an tu illis debeas:quippe cū illarū in te : tuiq; in illas ultro citroq; singularia extent merita. Illæ quidē tibi fructum famam decusq; pepererunt:& ingeniū multis & magnis rebus adornatū reddiderūt. Tu uero cōtra illis splendorē dignitatē gloriāq; comparasti:quæ maiestatis sedē & pontificale nactæ fastigiū:sibipsis triūphare: & uere in cælū(ut dicitur)ascendisse uidenī. Quid enim splendidius:magnificētius:aut gloriosius uendicare possūnt disciplinæ:& hæc humanitatis studia:q ut Ro. pontifici & christiani nois ductori assistere se cognoscant & iactēt? Tantū nāq; artes extollunī:& tanti fiunt:quanti earū cultores ꝓfessoresq; memoranī & celebrantur:unde militarem disciplinam iuriscīuilis scientiam:philosophiā:cæterasq; id genus uel hinc maxime cōmendamus:ꝓbamus:admiramur:quia generosos homines:clarissimos principes:inclytos reges in eis uersari solitos dicimus:eisq; operam dedisse testamur. Quocirca memoriæ proditum est Alexandrum illum magnū ; cum ad currendi certamen olympiæ inuitaretur: id libenter & strenue se facturū respondisse:si reges æmulos habiturus esset in stadio. Vt autem dominum nostrum Iesum Christum & hac imitens in parte:cuius uicarius uestigia fere sectaris in reliquis absumptos iam morte scriptores:ut ille Lazarum & alios permultos:ad uitam reuocas:& mersos in tenebris in lucem retrahis:labentesq; per ætatem auctores quasi putrescentia cadauera in iuueniles annos renouas. Hinc factum est ut illi te patrē recreatoremq; cognoscant: preciosissima bibliotheca quasi præclarissima supellectile Romanā locupletaturū ecclesiam. Quæ tanto reliqs uasi potiora sunt:quanto argētea uasa uel aurea alios usus & quidē mutos expectant. Codices autē ad sa-

pientiā:ad religionē informandam loquentia sunt instrumenta. Eos tua cura uigilantia: sumptibus magnis ad Christianam præsertim religionem pertinentes e græca lingua in Romanum conuersos eloquium esse fama est. In quibus tuæ pariter maiestatis nomen in dies germinare ac florere posteritas aspiciet: eo quidem amplius quo magnificentius ipsum beneficium minores intelligentia intellectum amabunt: amato fruentur. Et sanctorum nanq; uirorum libris lucubrationibus: & diuinorum mandatorum lectionibus datum est nobis: ut ad humanæ fragilitatis auxilium intercessores inuenimus angelos: dæmones propulsemus: peccata deleamus: uitæ sanctitatem exoremus: regni cælestis beatitudinem fruendā fide ipsa pollicente speremus: & quod summū & amplissimum est: ipsa interprete lectione dei ueri fruamur alloquio. Pro quibus quidem maximis & immortalibus tuæ sanctitatis meritis oīs ætas tibi laudes: tibi gratias: tibi honorē: non minus q̄ Ptolemæo philadelpho secūdo Alexandriæ regi decantabit: & persoluet: qui diuinarū secreta scripturarum per septuaginta interpretes ex hebrea lingua conuertenda curauit: & ante incarnati Verbi mysterium annis ducentis & octoginta in lucem eduxit: & posteris manifesta reliquit atq; legauit. Postremo cum memoria teneas domini dei nostri uerbum a patribus antiquis in te legitima serie deriuatum: quicquid ligaueris super terrā ligatum erit & in cælis: ut q̄ late pateat diuinitus attributa pōtificali solio potestas ostenderes: terræ ac maris ambitum: cuius imperium penes te esse uoluit: per singulas descriptum regiones mortalibus cognitum esse uoluisti. quanq̄ per nostros quoq; homines mundi formam compertam haberemus: græcū etiam testem adhibere instituisti Strabonem: scilicet uirum doctissimum & magnarū rerum cognitione peritissimum: qui uel omissas: uel neglectas: aut uetustate oblitas orbis partes ad unguem restituit: & diligētissime designauit: populos: nationes: res gestas: flumina: mōtes: maria: terminos ante oculos ponens. Eum tuæ sanctitatis tractatus imperio: in latinū uertere conatus sum: non tam meo .i. tenui ingenio: q̄ mādantis grauitate fretus. More autem maiorꝫ qui præclaras actiones consulari nomine insignibant: hunc in codicis fronte titulū insculpendū esse censui. Strabo recte & acute perspiciens mundi designator acutissimus: atq; solertissimus: ut ex latinis peragrandi orbis uiam cōmonstraret: Guarini ueronēsis interpretamento Italis quoq; se aperuit pontificante Nicolao quinto: eodēq; mandante.

Eiusdē Guatini in absolutionē Strabonis inchoati prohemiū alterum ad insignē ac patriciū equestris ordinis uirū .d. Iacobū Antonium Marcellū Venetum.

Eteres illi quorū auctoritas cum sapientia ad posteros usq; prouecta est memoriæ prodiderunt Atlantem uirū illustrem regemq; potentissimum late quondam terris imperitasse. De cuius magnitudine cum alia permulta: tum illum cælum sustinuisse prædicāt. Cæterum longo aliquando labore fessum cum deficeret Herculem Ioue (ut aiunt) natum & rerum gestarum gloria: ea tempestate celebertimū inuocasse: qui tantum subiret onus: & robustum hominis munus impleret. Idem meo de Strabone in præsentia dicendum offertur: quod quidem opus arduum: & cæleste uolumen: cum sanctæ memoriæ Nicolao Papæ quinto terras cælumq; regenti destinassem: cum de illius maiestate ac potētia ueritas ipsa loquetur quicquid ligaueris & solueris super terram: ligatum & solutum erit & in cælis: & inuidia uiris bonis: & hominibus doctissimis fortuna ipsum litterarum ductorem benignissimum intercepit: & spes nostras abrupit. Interea circumspicienti mihi: & animo cuncta lustranti amplitudinis tuæ splendore: & digno immortalitatis nomine quasi Hercules alter occurristi: qui deficientis onus subites: & arduum munus impleres. Nam cum nobilitatem tuam: sapientiam: resq; tuas domi ac militiæ fortiter prudentissime ac prospere administratas contemplor & mente reuoluo: quid tibi ad summū gloriæ cumulum desit nequaq̄ intelligo: siue genus: siue tua gesta perpendo. Cōsideras nanq; & ipse ponderas quanta tibi sit indita necessitas e tot tertacū regina patria: & e Marcellorꝫ prosapia ortum esse. Quid cū. M. ille Marcellus lætis offert auribus: qui primus Hannibalē superari docuit. Cuius memoria cū tibi ante oculos uersat: ad sublimia: ad magnifica: ad miranda totus accenderis: ut in tanto noīe degenerasse uidearis. Nam si antiquis annalibus: & auditis fides abroganda non est: numerosam Marcellorꝫ familiā Romana candente Republica quattuor ingentibus onerariis nauibus Venetias aduentasse fama est: quæ immensis opibus refertæ fuerant. Quarū auxilio speciosissimas ædes condidisse marmoribus: & aliis ornamentis instructas: tantæ nobilitatis uestigia: & antiquitatis documenta constantissima. Ipse mecum obstupescere uident litteræ: cum præclara tua facinora non minus fortiter q̄ sapienter ac magnifice administrata prædicare instituunt. Venit in mentē Casale maius: cuius præfectus cū esses eo bello quod Philippus Maria Mediolani dux aduersus Venetū gerebat imperiū. Ita defendisti: ut nullo capi consilio ac robore siueris: cū eius potiundi auidissimus hostis esset. Et erat quidē obsidio robore militū ad triginta milia: & omni machinamentorꝫ genere apparata: & ductoribus cunctis sub imperatore Picinino florētibus: qui omne ualidissimū oppidum populaturi primo uidebantur impetu. Multa quidem ingentia de te sese offerunt. Quæ prologorum compendio & breuitate potius q̄ pro dignitate memorari dolent: & conqueri uidentur: cum grande ex illis confici corpus & possit & debeat. Quæ aliis post

memoranda relinquo. Quædam tamen præ illorum nobilitate reticere non possum spreta prohe-
miorum formula. Malo enim ipse superuacua uerborũ copia damnari q̃ meis ꝓ uiribus tuorum te
laborum laude fraudare. Præstarq; ut potius redũdãs q̃ ingrata notetur oratio. Cum bello quod su-
pra commemoraui eo res deducta esset: ut in Brixiæ captiuitate aut defensione terræstris & Veneti
pondus uergeret imperii: hostilibus copiis & ingẽti exercitu ciuitatis urgebatur obsidio. Spes quidẽ
hostibus: Venetis autẽ desperatio crescebat in dies: fames & inopia premebat obsessos: nec spes opis
ulla dabatur. Campus enim tractus motitanus in hostium potestate ita tenebatur: ut nulla adeun-
dæ urbis uia præstaretur: nec inclusi pro paucitate contra tot milia auderẽt erumpere: Tu igit' Mar
celle uir sapientissime ad tanta pericula propulsanda: & malorum remedia excogitanda missus per
syluestria loca & rupes iniquissimas transuolans ex insperato urbem intrasti: ciuesq; ac milites adeo
animasti: ut te duce obsessum per id tempus uehementer ab hoste Roarum castellum ciuitatis uere
clauem: & Brixiæ columen ex hostium faucibus eripuerint. Subinde ciuitatem firmatam munitãq;
dimittens: ut moræ uir impatiens: assumpto milium circitèr triginta exercitu maiore ex parte inuti
li quippe qui commeatus absumeret: & cum hoste qui maiores copias & uires reparauerat: cõgredi
longe impotens esset: per inascensa rupium cacumina collesq; tristissimos inuictus uelut Hannibal
alter per alpes cursitans in agrum Veronensem reuertisti. Eo sane aduentu exercitum ipsum cui bre
ui intra moenia pereundum erat: incolumen seruasti ac tractum omnem eis nuncium dubium fir-
masti: debilem roborasti: ruiturum substentasti: donec illo ingẽti exercitu subsidia maxima attulisti.
Quibus quidem fortiter ac sapientissime gestis: cum uehemẽtius hostem aduersus Brixiam exaspe-
tasses quoddam humanis uiribus maius & uix posteritati credibile facinus inuasisti. Quod unum
pro sua magnitudine & admiratione ne omittatur exposcit: & quod Xersis Persarum regis facto nõ
modo conferre: sed anteferre non dubitauerim. Ipsum inquam regem potentia & audatia nobilita-
tum sic nauibus hellespontum strauisse: & in mari pontem construxisse fama canit: ut exercitui per
meabile pedibus mare conficeret. Opulentissimo regi facile fuit iactis inter undas ancoris: instratis
tabulatis: salua rerum natura conficere. Tu uero animi magnitudine: mentis acumine: ingenio per-
spicaci terræstre iter strauisti nauibus: & loca per asperrima montanosq; tramites in benacum Vero
nensis agri lacum non mediocrem sane classem myoparonum biremium: triremium: & alia uarii ge
neris nauigia induxisti. Cum interim piceninus aduersus repugnatur apparatibus a te fusus profli-
gatusq; profugerit. Dædalum non tam mirarentur homines præpetibus pẽnis ausum se credere cæ
lo q̃ istum tuum inuentum laudibus & admiratione prosequuntur. Nemini dubium est ea uia con
silio & industria soluendæ Brixiæ quaquauersum obsessæ aditum patuisse commeatui: pecunia ar-
mis abunde suppeditans: eiusq; liberationem tuo acceptam beneficio referri debere. Et quoniam
præ tuarum cupiditate laudum cœpi uerecundiæ fines transire non uerebor bene & grauiter impu
dens esse: q̃ præclarum factum illud: q̃ Rei Venetæ perutile: q cum Nicolaus Piceninus redintegra
tis instar hydræ uiribus Veronẽses fines maximo cum impetu Veneti discrimĩe occupasset: & Vi
centinum nonnihil agrum: & ingenti contra Comitem Franciscum Sfortiam fossa & munimentis
se cinxisse: & apparatu instructus maximo subsidio liberandæ Veronæ aduẽtabat. Nec ullus Comi
ti Francisco transitus præstaretur tu ueluti Veronæ dictator: ui redactis in potestatem mõtibus ab
hoste possessis per inuia loca rupesq; uastissimas Comitem ipsum Franciscum: & militum quadra-
ginta milium multitudinem incolumen perduxisti. Tantumq; Picenino terroris incussisti: ut qui ti-
mendus antea fuerat: nunc deniq; timidus traiecto athesi salutem fuga compararit. Atq; eo momen
to omnis citra transq; Mintium Res Veneta ab omni metu periculoq; liberata ẽ. An uero quisq̃ hu
ius ætatis est qui nesciat cum urbe Verona furtim potitus hostis esset: & intra moenia cuncta in po
testate præter arces teneret armis: ad extrudendos hostes imperatorem uestrum tua ope: consilio &
celeritate usum reparasse. Illum autem in tuæ uirtutis testimonium dixisse memoriæ proditum est
Macelle tua non minus opera Veronam q̃ uirtute nostra recepimus. Testis est etiam insula Padi tuo
ductu & auspicio. In ea susum profligatumq; exercitum fuisse. Qua clade non sane mediocri nobi-
litata est. Nouissime traiecto Adua fluuio qui finis est imperii: cum aduersas ripas aduersariorum co
piæ pro statione tenerent: tantus est iniectus terror: ut populationibus: incendiis: uastitati incustodi
tus relinqueretur ager. Vnde inclyta illa & semper imperiosa Mediolanum suis in portis Veneto-
rum affigi uexilla spectauerit. Quo præclaro & memorando facinore tuo auratæ militiæ: & eque-
stris ordinis insignia magnanimitatis & fortitudinis tuæ monumentum meruisti: & approbãte exer
citu adeptus es. Dux igitur Philippus tanta rerum permutatione commotus: ut qui aliis antea bellũ
inferre longius soleret: nunc ad portas bellum feruere cerneret mentem dolore saucius: ex ægritudi
ne morbum contraxit: & paucos intra dies mortem obiit. Vitaq; cũ gemitu fugit indignata sub um
bras. Mox ubiq; populatiões factæ: Laudum & placentia sub Venetum uenit imperium. Et ut fama
constans: & una omnium lingua testatur: nisi liuor æmulorum: & felicitatis comes semper inuidia:
& hostis ua framenta ne tuis sapiẽtissimis consiliis senatus Venetus fidẽ adhiberet p insidias obstitis-
set: Mediolanũ ipsum sub Venetoꝝ iuga peruenisset: atq; inde illi uniuersæ terræ mariq; imperassent
illud tua de cõtinẽtia: integritate: inocẽtia occurrit sæculis oibus cælebrãdũ: Fabritius: curius: Aemulis

Catonibus sane conferendum:q in tanta opum auri:& spoliorum facultate:atq; licentia:cum tui locupletádi occasio:nihilo diuitior domum reuertisti. Quin pecuniæ publicæ parcus ac sobrius & ministrator maiorem in cõtinenda q̃ in adipiscéda pecunia gloriam collocasti. Nihil enim tam angusti animi esse q̃ amare diuitias: Nihil tam fortissimi q̃ illas ad liberalitatem munificentiamq; conuertere constituisti:his ipsis de causis. Strabo e græcia in Italiam nuper aduentans triumphaturus est tam illustrem nactus hospitem:p̃sertim quia certior factus est te orbe peragrato:maria:terras:portus: insulas:littora:montes:latus:flumina:de quibus dicturus est noscitare:& proinde eas tibi gratias habiturum:ut quocunq; iter & cursus aget nomen tuũ dissemmet:maxime cũ tantum opus:quod Pontifex inchoarat mácum imperfectũq; reliquerat. Magnanimus eques Iacobus Antonius Marcellus confectum & absolutum sua opera & cura reddidit. Vnde litterarũ ordinis homines: & studiorũ ac latinæ eruditionis professores perpetuo sibi etiam atq; etiam deiunxit officio.

Vnmatim extra philosophiam nõ est ipsa de situ orbis tractatio q̃ utilis. Et qui auctores attigerunt de Geographia; quod Homerus passim suo in carmine orbis descriptiõe sit usus: cui & oceanus sit cognitus; & mare mediterraneũ. Alios post Homerũ auctores fuisse de situ orbis scribétes: & locorum cognitio perutilis; & priuatim & publice ad peritiá & prudentiam comparandam: & quæ ad illa dicere sint necessaria. Auctoré ipsum non esse accusandum si de iis scribat: de quibus alii priores: cũ posterius multa ad notitiam peruenerint: quæ prioribus erant incognita. Contra Eratosthenem: de poetis mala sentienté: & laus magna poeticæ præcipue de poesi Homeri q̃ uaria sit utilitas: quanta locorum notitia & uentorum. Cõtra falso uel incomposite sentientes: uel inter se discordes probationes & argumenta: quibus auctor uerisimiliter indicat: q̃ multis in partibus terra & mare inuicé permutatæ atq; transpositæ sunt.

Strabonis Gnosii Amasini scriptoris cæleberrimi de situ orbis libri.xvii.e græco Traducti Gregorio Typhernale:ac Guarino Veronense Interpretibus.

Si ad Philosophum alia pertineat ulla tractatio:& hanc quam hoc tempore de situ orbis delegimus:considerandã illi eẽ putamus. Quod aũt nr̃a minime uilipẽdẽda sit æstimatio p multa declarat̃. Nã q eam primi attingere cõfisi fuerant tales extitere:Homerus:Anaximãder:Milesius:Hecateus cõciuis eius:ut inqt Eratosthenes:Democritus:Eudoxus:Dicearchus Ephorus. Aliq; complures. Post hos etiã Eratosthenes:Polybius: Posidonius uiri philosophi. Multa uero disciplina p quã ad hoc opus puenire põt:nullius alterius ẽ nisi eius q diuĩa & humana ualeat intueri. Quoꝝ scientiã philosophiã eẽ dicunt. Eodẽ mõ uaria est utilitas quædã ad res urbanas actionesq; principũ. Nõnulla ad cælestiũ terrestriũ rerũq; marinaꝝ sciẽtiã:aĩaliũ plãtaꝝ:fructuũ:& alioꝝ q pener uniuersos cernere fas est. Hæc eundẽ designat hoĩem: q artes uitæ ac beatitudinẽ cura & cogitatiõe cõplectit̃. Ex iis aũt q̃ dicta sũt: unũquodq; assumentes magis adhuc cõsideremus. In primis qa & nos & maiores nostri recte sumus arbitrati. Ex qbus Hipparchus ẽ q Homerũ huius peritiæ primariũ auctorẽ esse tradidit. Is nõ solum uniuersos priores:ac posteriores uirtute poetica supauit:Sed ẽt ipsa ferme reꝝ ciuiliũ:q ad uitã spectãt experientia. Ex q̃ nõ mõ singulare ad res gerẽdas studiũ adhibuit:ut plurimas cognosceret:cognitasq; posteris traderet:ueꝝ ẽt & singulaꝝ ptiũ locos:& q p cũctũ orbẽ:terrã uidelicet habitabilẽ:ac mare sũt. Nõ.n.ad extremos usq; ipsius terminos puenisset memoria circũlustrãs. Nec ipsã primũ qdẽ ab oceano allutã(sicur est)demõstrasset:deinde plæraq; loca noiatim expssit. Nõnulla uero signis qbusdã occultius isinuauit. Africã & æthiopiã:& Sydonios & Erẽbos:quos arabes Troglodytas:hoc ẽ cauernaꝝ incolas iure dixeris:uerbis eloquutus est. Qui uero adortus & occasus ptinerent obscurius significauit: q alluant̃ oceano.ab hoc enim orientẽ solẽ & in hunc occidentẽ facit pariter & stellas.

Homeri laus

Troglodytæ

Inde recens radiis iam sol percusserat arua.
Oceani lentas alti præfugerat undas.
Incidit oceano lux fulgentissima solis:
Nigrantem noctem & madidantia sydera ducens.

Ex oceano uidelicet dicit. Eoꝝ ẽt q occasũ incolunt:mortaliũ felicitatem ostendit & aeris temperiẽ. Cũ(ut uidet̃)Hispaniæ nauigationẽ itellexisset:quo & Hercules:& posterius Phœnices exercitũ duxarunt:& late impiũ tenuere.post quos & Romani. Hic enim & Fauonius spirat:hic & Elysium campũ esse poeta decantat. In quem a deis mittendum esse Menelaum asserit.

Elysii

Elysium ad campum:ultimas telluris ad oras:
Numina te mittent:flauens ubi nunc Rhadamãthus.
Victus ubi est facilis:non nix hibernaue multa
Oceanus zephyri suaues exuscitat auras.

Fortunatæ etiam insulæ cõtra Mauritaniæ finẽ ad occidentẽ sũt. Quã qdẽ ad partẽ & Hispaniæ terminus concurrit. Ex ipso aũt noĩe manifestum ẽ:quoniam & has ipsas felices existimabant.quia huiusmodi locis ꝓpinquæ forẽt. Sed enim Aethyopes ad oceanũ extremos eẽ manifestat;quod extremi quidẽ Aethyopes bifariã partiti sint hominũ extremi. Nec uero inaniter dictum ẽ bifariam partitos esse:sicut posterius demonstrabitur. Quod autem ad oceanum ait.

Fortunatæ insulæ

Aethyopes

Iuppiter oceanum atq; epulas pietate proborum
Aethyopum hesternus petit.

Quod ãt & septẽtriõalis ad ursas ora extrẽa:sit ad oceanũ hoc pacto sub uelãine đ ursa loqns: & aliđ (agẽs inqt.
Oceani sola est undarum atq; æquoris expers.

Nãq; per ursam & plaustrũ polũ demõstrat arcticũ. Nõ.n.cũ uno in loco semp apparẽti:tot circũuoluat̃ astra:solã undaꝝ atq; æquoris dixisset exptẽ adeo illũ iperitiæ minĩe dãnãt:pinde ac pro duabus ursis:unã tantũ nouerit.haud enĩ par est:alterã inter stellas nõdum collocatã extitisse. Verũ ex quo phœnices annotauerunt:& ad nauigationẽ eis utebant̃:hanc quoq; distãt iã ad Græcos accessisse;quẽadmodũ & Berẽices Cesariẽ & Canobũ;cuius nomẽ hesterno die aut pridie uulgatũ est. Cõplures ẽt hoc tpe absq; noĩe;ut iqt Aratus sũt. Crates igit̃ nõ recte scribit:solus æquoris exps. Nõ fugienda fugiẽs. Melius Heraclitus & magis Homero cõsonãs q ꝓ circulo arctico arctõ.i.ursam nominant. Auroræ.n.& uespe termini fit ursa:& ꝓ ursa sereni Iouis termĩus. Nã nõ arctos sed arcticus ipius ortus & occasus ẽ terminus. Per ursã.n.quã & plaustrũ nũcupat:& Orionẽ seruare dicit: arcticon sane declarat. Per oceanũ ãt horizõtẽ in quẽ & a quo ipsos occasus ortusq; cõficit. Cũ uero illic uerti:& oceani prorsus exptẽ esse diceret ad signũ horizõtis;q maxime accedit ad arctõ:circulum eẽ nouit articum. Consequenter autem huic illud poetæ applicantes: id horizontem accipere debemus: quod in terra propinquius est oceano. Ipsum uero circulũ arcticũ q terrã attingit propinquitatis signũ:uelut ad sensum secundũ propinquissimã portionẽ ad arcton. Quocirca & eã ptem terræ oceanus p seipsum inũdat;& septẽtrionales maxime agnouit hoĩes;quos noĩatim qdẽ haud sane cõmonstrat. Nec dũ.n.hac etiam ætate cõmune illis nomen uniuersis inditum est. Cæterum a uiuendi ritu

Arctos plaustrum

Horizon

Nomades

illos æloquitur Nomadas,i.in pascendo pecore assuetos:& eos nobiles equas mulgentes:lacte uescẽres:& locupletes describẽs. Alioqn oceanũ terras circuire demõstrat:cũ Iuno hunc inqt in modũ.

Ibo ut telluris almæ confinia spectem.

Oceanum

Oceanumq; deum genitorem.

Terminum enim cunctis assuetum obseruari dicit oceanum:nouissima uero ambitus circũcingit:& in fabricandis Achillis armis & clypeo:circa eius oras ponit oceanum. Eodem etiam pertiner diligens illa inquisitio:q; euntis & redeuntis oceani æstuaria nequaq̃ ignorauit. Vt modo cãpos inundet:modo nudet arescentes:quum refluum memorat oceanum.

Terq; die scandit refluens:ter surripit undas.

Oceani fluxus

Et enim si non ter sed bis accidit:ex accidente forsitan historia:aut aberrante descriptione. Cæterũ eiusmodi fuit institutio:& illud oceani lentas dicens undas:quandam inundationis habet expressionem:quæ accessum quidem lenem:non fluxum omnino uehementem habeat. Posidonius cum scopulos interdum tectos:interdum nudatos dicat:& flumen appellet oceanum:eius fluxum & inundationes demonstrari suspicatur. Primum quidem recte:secundum uero nulla cum ratione dictum est. Non enim ipsa inundationis accessio fluuiatili cursui comparanda est:longe magis nequaq̃ talis est ipsa regressio. Quod Crates ait:quippiam uerisimilius docet. Altifluum enim ac refluum. Eodemq; modo totum oceanum flumen appellat. Flumen etiam partem aliquam dicit oceani & fluminis fluxum non quidem totius sed partis:quum hunc inquit in modum

Oceani fluxum fluuii cum cymba reliquit

Atq; uagi late maris aduentauerat undam.

non uniuersum:sed fluminis fluxum in oceano dixit partem oceani existentem: quam refusionem quandam:sinumq; ab hyemali tropico in australem polum procedentem:Crates dixit hunc sane relinquens aliquis:in Oceano adhuc esse posset. At uero totum relinquẽs ut in toto adhuc sit:fieri minime potest. Sic autem inquit Ho.

Deseruit fluuii cursum:maris iuit ad undam.

Terra est insula

Quod certe aliud:q̃ Oceanus non erat. Itaq; si aliter accipias:efficitur ut oceanum egressus in Oceanum ueniat. Verum hæc longioris indigerent immorationis. q; autem habitabilis terra sit ĩsula:primum a sensu atq; experientia capiendum est. Nam quocunq; accedere mortalibus ad terræ nouissima possibile factum est:mare obuenit:quod Oceanum appellamus:ubi uero sensu percipere nõ obtigit:ratio ipsa demonstrat. Latus nãq; ab oriente:quod ad Indos pertinet:& ab occasu quod ad Hispanos:& Mauritanos:ut plurimum ab australi parte:ac boreali nauigatiõibus ambitur. Reliquum ad hanc usq; tempestatem:nobis eam ob rationem innauigabile:quia qui circumnauigent:& inter se obuiam commisceantur nulli admodum sunt. Non multum e[illegible] ex mutuis eorum distãtiis

Athlanticũ pelagus

Isthmos

componat:ad quos permeare nobis licet. Nec uero pelagus Athlanticum bimare esse putandum est quod prominentibus anguste distinguitur frontibus:sic enim Isthmos uocant:quibus nauigatiõis ambitus prohibeatur. Sed in unum potius continuatum confluit. Nam qui nauigiis circũire conati sunt:cũ inde reuertissent:haud ullam sibi terram continentẽ occurrisse phibẽt:qua ulteriorẽ impediente nauigationẽ:sese reiectos fuisse dicerent. Vez p ambiguitatẽ indigentiã:& solitudinẽ:cũ nihilo minus mare cursũ hẽret:ac trãsitũ:pq; oceano accidẽtes casus undarum. f.accessus atq; recessus amplius confessum est. Idem igitur permutationũ ubiq; modus existit:incrementorum inq & diminutionum:uel non multum uarians. Perinde ac uno ex mari causa una:& motus unus edatur. Hipparcho fides habenda non est:qui huic opinioni contradicit:ut Oceano similia prorsus non accidãt neq; si detur concedatur istud:sequatur illud:ut Athlanticum pelagus uniuersum circũcirca confluens sit:ad hoc ne similia accidant. Seleuco Babylonio teste utitur. Nos autem maiorem de Oceano ex inundationibus rationem Possidonio & Athenodoro reponimus:qui factas hisce de rebus disputationes abunde peruicere. Impræsentiarum autem tantum dicimus:quod ad accidentium similitudinem sic existimare satius sit:quod cælestia melius exhalationis hinc teneantur:si amplius circũfusus humor existat. Sicut autem extrema:& terrarũ ambitum poeta nouit:& aperte disserit: sic & mare internum. Hoc autem a Columnis incipiens Africa continet: & Aegyptus & Phœnice. Deinde

Oceani partes

ipsam ambiens Cyprum. Inde Solymi, Lycii, Cares. Post hos uero inter Mycalen: & Troadis littus: & adiacentes insulæ. Quarum mentionem facit omnium. Inde earum quæ circa Propontidem. Tum euxini usq; in Colchorum agrum:& Iasonis expeditionis. Et item Bosphorum Cimmerium

Cimmerii

agnouit. Cum & Cimmerios sciuerit:non utiq; Cimmeriorum cognitum habẽs nomen:ipsos ignorauit qui eius ætate:uel paulo ante illum: totam e Bosphoro ad Ioniam usq; terram discursarunt. Eorum igitur agri clima insinuans attingit. Quod tenebrosum est: & sic memorat. Aere ac nebula cooperti sunt.

Illis sol nunq̃ phaethon sua lumina spargit

Perniciosa super nox semper tenditur istis.

Thracia

Notum facit & Istrum. Thrasiam Mysorum gentem memorãs:quæ penes Istrũ habitat. Inde maritimam totam:quæ Thracia est:orã usq; ad peneum. Peones etiã nominat:& Athon:& Axium: & uicinas illis insulas. Deinceps est ora Græcorum maritima usq; ad Thesprotas:cuius uniuersæ mentio-

bem facit. Et Italiæ ꝓmontoria nouit: eam mediá uocans. Scit etiam Siculos & Hispaniæ promonto (Peones)
ria: eiusq; felicitaté: quá nuper diximus. Siqua uero interdicendũ uidebunť omissa ignoscendũ erit. (Italia)
Ná qui terræ descriptioné te uera exponit: si multa pticulatim omittit: uenia cõcedenda ei est. Siq; p
historiam: doctrináq; differendis fabulaméta nonnulla implicentur. Absint aũt querelæ & ĩcusatio.
Haud enim illud Eratosthenis uerꝝ est. Poetas omnis non docédi: sed oblectandi gratia coniecturis (Poetica qd)
agere. Cõtra uero sapiétissimi q de poeticis quicquá æloquuti sunt: primá quádá philosophiá poeti-
cam esse asserunt. Sed aduersus Eratosthenem longiore sermone denuo differendũ erit. In quo & de
poeta rursus habebitur oratio. Nunc quæ de partibus descriptionis terraꝝ Homerus orsus est dice
re memorata sufficient. Manifestum est: eos qui illum sequuti sunt: eximia dignitate uiros: & philo-
sophiæ intimæ deditos extitisse. Ex quibus post Homerum duos tradit Eratosthenes: Anaximan- (Anaximander)
drum Thaletis familiarem & conciuem: & Hecateũ milesium. Illú quidem prius de situ orbis descri
ptam edidisse tabulá. Hecateũ uero codicé reliquisse. Sic eni ex alia eius scriptura ab eo scriptũ fuisse (Hecateus)
traditur. Verũenimuero: q ad hæc multiplici opus disciplina sit: frequentes auctores. Bene & Hip-
parchus in iis quæ ad Eratosthenem scribit edocet: quod unicuiq; tum priuato: tum doctrinarũ cu
pido: cum terrenæ descriptionis notitia pertineat eam capessere sit impossibile absq; rerum cælesti
um & Eclipticarum obseruationum discretione. Sicut Alexandria Aegypti deprehendi nequit: utrũ (Alexãdria)
magis q̃ Babylonia in septentrioné: q̃ in austrum sit exposita: nec quanta sit earum distantia sine cli (Babylon)
matum consideratione. Simili modo urbes ad orientem & ad occasum magis minusue accedentes:
nullus diligenter sane dignosceret: nisi per Eclipticas solis & lunæ comparationes ubi & hæc dicit.
Quicunq; locorum proprietates edisserere nituntur proprie rem attingunt quum celestium terræ- (Geographi)
striumq; mensurarum figuras & magnitudines: & interualla: & climata: & calores: & frigora & sim-
pliciter aeris naturam manifestant. Quando quidem & qui domicilium apparat ædificator: & qui
oppidum construit architectus: hæc ipsa prouideat: nedum qui uniuersum terraꝝ situm homo aio
uerlat. Huic enim longe magis attineat. Nam exiguis in locis siue ad septétriones: siue ad austrũ uer
gant non multa habetur permutatio. In toto auté orbis ambitu: quod ad septentriões usq; ad extre-
ma est: uel ad Scythiam: uel ad Galliam pertiet. Quæ uero ad austrum: usq; ad Aethyopum ultima:
hoc aũt differétiam habet plurimam: pari etiam modo ad Indos & ad Hispanos habitatio: e quibus (Indi)
illos ad orientem maxime: hos autem ad occasum inclinari scimus omnes. Sic & antipodas inter se (Hispani)
quodammodo esse nescii non sumus. Tale autem hoc totum ex solis: reliquorumq; syderum motu (Antipodes)
ortum habens: & adhuc agitationis ad medium: uel cælum suscipiendi necessitatem habet: & ad ea
quæ in cælo unicuiq; nostrum appareant. In his aũt ingentes habitationũ uarietates cernunť. Quis
igitur locorum differentias exponens bene ac sufficienter edoceat: nullam aut ne tantillam quidem
illis curam adhibens: Et enim si uniuersa pro huiusmodi materia diligẽter rimari nequeá: cũ ea ma-
gis ac magis ciuilis exstat: tantum saltem prosequi: quantum ciuili pertinere queat hominu iure con
uenire uniq;. Qui enim in sublime sic cogitationem extollit nequaq̃ a tota absens est terra. Ridicu-
lum náq; uidetur: siquis orbem terraꝝ explanare dilucide cupiens cæli res attingere: & eas ad doctri
nam usurpare audeat: terrá aũt totá cuius quod habitať una pars est: nec quáta: nec qualis sit: nec in
quo totius mũdi loco sita sit: exponere curet. Neq; si una tantũmodo parte quo ad nos: seu pluribus
habitetur: & quanta pari modo q̃ multa illius inculta est portio: qualisq;: & quam obrem. Hæc igiť
Geographiæ species cuidá reꝝ sublimium: & geometricæ tractationi uidetur esse cõiuncta: quæ sic (Geographia)
terræna cũ cælestibus in unũ cõiungit: ut propinqua maxime existétia. Sed nõ longinqtate tantum
distent: quantũ a tellure cælum absit. Eia tantæ discédoꝝ multitudini terrænã apponã disciplinam
sicut animátiũ: plátaꝝ: & cæteroꝝ quicqd utile & inutile terra gignit & mare. Nam plauius atq; cui
dentius fieri posse quod dixerim arbitror: qđ qsqs talé pceperit notitiam: ei non mediocris afferetur
utilitas. Id cũ ex uetusta memoria: tum ex oratione ac ratiõe manifestať. Poetæ igiť heroas illos sin- (Heroes)
gulari præditos sapiétia fuisse declarát: qui ad multa peregrinantes loca longis uagabanť erroribus.
In amplissimo enim ponunt: multoꝝ mortaliũ urbes uidisse: & prudentiá agnouisse. Nestor ipse glo
riatur quoniam inter Lapithas uersatus fuerit. Aduentans longinqua ex tellure: uocatus uenerat ipse
& enim uocitantibus illis. Itidem & Menelaus.

Atq; uagans Cyprum: phœnicem ægyptiaq; arua:
Aethiopesq; adu:tum Sidonios: & Erembos:
Et libyen: ubi sunt longis cum cornibus agni. (Agni libyci)
Adiecit & agri propriam ubertatem.
Ter pecudum fretus largum funduntur in annum. (Libycæ oues)
Et in ægyptiis thebis inquit & illud
Plurima frugiferum donat cultoribus aruum.
Has centum claudunt portæ, tum quæq; ducentis (Thebæ ægyptiæ)
Porta uiris seruatur: equis uectantur & altis
Curribus. Omnia. n. huiusmodi magnũ ad capessendá prudentiá cõparant adiumentũ: quum regio-
nis ĩgenuũ animaliũ: & plantaꝝ formæ ac species pdiscunť. Maritima ẽt apponi licet. Gemino náq; (Geographiæ bona)
quédam in modũ cõstamus: ex uictu: nec terraꝝ magis sumus q̃ maris ĩcolæ. Herculé quoq; p mul-

tam peritiam:& perspicientiam appellari licet ingentium perspectorem:& cognitorem operum &
sane uetusta iam ex memoria:atq; sermone nostro ab initio dicta testatur. Egregie uero ille ad præ-
Orbis situs utilis est — sens istitutum sermo mihi uidetur adduci:q; situs orbis descriptio est ad ciuiles usus maiori ex par-
te conducens. Rerum nanq; gerendarum campum mare explicat:præstat & terra:quam incolimus
Exiguarum quidem exigua. Magnarum uero magna:Maximarum autem uniuersa:quam habitabi
Imperatores excellétissimi — lem uocamus:aut orbé:ut amplissimaꝝ qdé actionú hic ipse sit locus. Excellétissimos autem impe
ratores illos extitisse cóstat:q terræ ac maris iperiú adepti:nationes ac ciuitates sub uná potentiam:
gubernationemq; ciuilem cogere ualuerunt. Haud igitur dubitādú est terræ descriptionis notitiá:
Geographia quid — quam Geographiá dicimus oés ad imperatorias actiones adducere in terra continenti cuncta dige-
renté:atq; maritimis:& q intra orbé:& quæ exterius existunt. Prætereaq; iis utilem eius dispositio-
nem:quorum interest nosse:hoc sese habere mō uel aliter. cognitióe posse aut nō posse deprehendi.
Singula eni ii melius ptractarent:q quáta sit regio:quonámodo iaceat cognouissent:quasq; cæli dif
ferétias:& quas in se ipsa contineat:cú aliis alii in ptibus ualeant:& alia de causa:atq; primordio res
antegerédas aggrediant:& iperii magnitudiné extendant:nec ratióe pari:aut illis cuncta pernoscere
licet,aut ipsis ét terram pingentibus. Cæterum multo magis aut minus in ambobus hisce cóspicit.
Vix enim cuiq; æquali modo cuncta manifesta esse contingerent:& si orbis uniuersus unum sub im
periú:statúq; ciuilé subducat. Sed ne hoc quidé pacto eueniret:quin propinquiora notiora fierent.
Hæc tamé pluribus exprimere cóueniret:ut nota essent. Ista uero prope usum ac necessitaté magis
sunt. Itaq; minime mirandú esset si alius loci descriptor Indis attineat:alius Aethiopibus: alius Græ
cis:alius Romanis. Ná qd attineat Indiæ descriptori sic Boeticæ ptis æloqui:Sicut Homerus inquit
Quiq; colunt Hyriam lapidosamq; Aulida:Choenonq; Ac scolon. Nobis auté conuenit:quæ uero
apud Indos sunt:quæue apud singulos:non etiam utiq; conuenit. Haud enim usus adducitur & uti
litas. Nam maxime talis experiétia mensura efficitur:hoc & in pusillis manifestum est: quéadmodú
in uenationibus. Et enim q syluá qualis & quáta sit noscitat:melius uenationes instruit. Et in loco
bene castra locaret. Insidias poneret:& iter faceret is qui locos intelligit:id aút & in magnis longe di
lucidius est:quanto maiora sunt peritiæ præmia:& imperitia defectus. Agamemnonis exercitus cú
Mysiam,uelut agrú Troianú populatus esset:magna cú ignominia retro cursum egit. Persæ autem
& afri traiectus aquarum quosdam & freta:uelut nauigatiōis angustias esse suspicati parum abfuit:
quin magna incurrerent pericula. Ignorantiæq; suæ reliquerunt trophea. Illi quidem Salganei mo-
numentum penes Chalcidis Euripum:quem Persæ ideo iugularunt tanq ex Malea ad Euripú suæ
classis cursum improbe direxisse:tihi uero Pelori sepulchrú: qué & ipsi similé ob causam necauere.
Naufragiis etiam a Xerxis exercitu Græcia referta est. Bolicorú & Ionicorú Colonia q plura huius
generis errata præbuit:& res itidem prospere gestas:ubi per locorum peritia illustria cóplura gessis-
se facinora contigit. Sicut Ephialtes ad angustias Thermopylarum leonidæ cómilitones Persarum
manibus tradidisse fertur:& Barbaros intra Thermopylas accepisse:cú hostibus per montana semi
tam ostendisset. Omittés uero antiquitatis exempla:Romanum hoc tépore aduersus Parthos exer-
citum:idoneum satis harum rerum documentum esse arbitror. Simili modo & expeditionem í Ger
manos:atq; Gallos:cú intra paludes:& difficiles accessu syluas:& loca deserta:Barbaries illa bellige-
rasset,& quæ erant propinqua:longinqua:locorum ignorantia faceret:uiasq; occultaret & commea
tuú:& cæteraꝝ rerú copiá. Et hoc quidé quod amplius est:ut diximus:ad Imperatoꝝ uitas usumq;
conducit. Insuper maior moralis & ciuilis philosophiæ portio:circa principum uitas uersatur. Cu-
Mōarchia — ius rei signum est:q rerum urbanarum differentias a principibus discernimus. Alium quidem Mo-
Aristocratia — narchiæ principatum ponentes:quem regium uocamus. Alium optimatum potentatum:idest Ari
stocratiam. Tertium regimen populare:idest Democratiam. Tot ciuilium rerum moderamina cen-
Democratia — semus esse,iisdem uocabulis nominantes:ut ab illis faciendæ speciei principium habétia. Alia enim
lex est Regis iussio. Alia uero optimatium,& alia deniq; popularis. Rei uero ciuilis forma & figura
Lex — lex est. Quamobrem iustum nonnulli asseruere:potentioris esse commoditaté. Quod si ciuilis phi-
Geographiæ bona — losophia utplurimum circa principes uersatur. Est aút Geographia circa principales usus: ac necessi
tates:& ipsa quampiam ad hoc prærogatiuam haberet. Et ista quidem prærogatiua ad actiones est:
habet autem contemplationem profecto nō uilem ipsa tractatio. Aliquam quidem arte:disciplina:
natura:captabilem. Alteram uero in historia fabulisq; positam:nihil ad actiones existentem. Veluti
siquis Vlyssis:aut Menelai:aut Iasonis errores enarrauerit:ad prudentiam nullum sane conferre ui-
deatur adiumentum. Quod agés ipse pquirit,nisi eoꝝ:q facta sút:necessarioꝝ utilia pmisceant exé
pla. Institutioné attamé haud illiberalé secernit ei:q ad locos applicet:fabulosa figméta pbétes.&,n.
q actionibus:gloriæ:aut uoluptatis cá intédút:hoc perquirút. Cæterú non per multú Maiore náq;
(ut par est)maior huius:q illoꝝ utilitatis studio tenentur. Quocirca ei qui terrarum descriptor est
Geometria — maior huius:q illorum cura suscipiéda est. Similiter & de historia & de disciplinis sese res habet. Ex
Astronomia — his enim quod utile magisq; credibile sit:ante omnia capessendú est. Maxime aút tali materiæ Geo
metria:& astronomia(ut dictum est)opus esse uidetur. Et re uera opus est. Nam figuræ:climata:ma-
gnitudines:& alia huiuscemodi propria sine illarum scientia deprehendi nequeút. Sed quemadmo-
dum ad totius terræ mensuram pertinentia in aliis demonstrantur: hic uero supponenda sunt &

credenda:quæ illic demonstrata fuerint.Supponendum & mundi formã esse rotundam: & rotundã
terræ supficié.Id etiam ante ista:corpo_x.s.cursum ad mediũ desern.hoc solũ in sensu est:qui cõmu-
nium animi conceptionũ propinquus est.Siquidé ea designanti summam procul parua submoni-
tio est.Sicuti ꝙ terra rotũda est ex motu.Nam ad mediũ ueluti etiam unũquodq; corpus ad idoneã
eius conseruationem inclinat.Ex iis auté quæ per maria & cælũ apparent prope.Sensus enim testi-
monio esse potest conceptioq; cõmunis.Nauigantibus autem manifeste incuruatio maris intercur-
rit:ut longe lucétibus quæ pariter elõgant̃:iis uisum applicare nõ possis.Amplius auté supra uisum
eleuata apparuerunt:nõnihil ab eo magis distantia.Similiter & ipse altius eleuatus: ea quæ prius oc-
culta fuerant aspicit:quod & poeta declarat.Nã illud tale est:Fluctibus elatus uisu ꝓspexit acuto.Ad
nauigãtibus etiã semꝑ magis:ac magis partes terrarũ enudant̃:& quæ ab initio humilia uidebantur:
magis extollunt̃.Ipsa etiã cælestiũ cõuersio:cũ alioquin manifesta sit:ex ipsis quoq; gnomonicis pa-
tet.Ex iis enim cogitatio statim intẽdit.Nã si radicata in infinitũ terra esset:nõ utiq; talis circuncur-
sio cõtingeret.Et quæ ad climata ptinẽt:per habitationes demonstrant̃.Nunc uero in promptu nõ
nulla captanda sunt.Et hæc quidé quæcũq; ciuili:& exercituũ ductori conducũt.Neq enim si cæli
partes:& terræ sitũ ignorare oportet:ut cũ aliqua multis apparere in cælo solita:pro locis permuta-
ta fuerint:perturbatione teneat̃:& talia loquat̃.

Me latet o socii tenebræ locus:aut ubi eous:
Aut ubi sol terras subeat:dans lumina mundo.

Aut ubi cõscendat.Nec adeo accurate rimari:ut oĩmodis passim coniunctim ortus: coniunctim &
occasus:coniunctim & medios cæli meatus & polorũ eleuationes agnoscat: & quæ ad uertice signa
sint:& quæcunq; huiusmodi secundũ Horizontis transmutationes pariter & septẽtrionis uarietates
Hæc uniuersa nota habere:quæ partim aspectu partim natura pateant.Verũ aliqua nec omnino cu-
randa:nisi philosophiæ cõtemplationis gratia.Quibusdamq; fides adhibeda:licet ꝓpter quid intue-
ri non possint.Hoc enim est solius philosophantis officium.Ciuili autem homini tale non impertit
ocium.Aut nõ omni tempore.Eum tamen qui in hac descriptione uersat̃: neq; adeo simplicem: ru-
demue:neq; adeo inertem esse uelim:ut neq; sphæram intueat̃:neq; illius circulos:quosdam paralle-
los & inter se mutuo distãtes.Aliquos ex ipsis rectos:aliquos obliquos:neq; tropicorũ:neq; æquino-
ctialiũ:nec signiferi situm:per quem solis cursus uertitur.Doceatq; climatum & uentorũ uarietates.
Hæc enim & quæ ad Horizontis attinent:& ad arcticos & reliqua:quæcunq; in prima disciplinarũ
introductione traduntur.Siquis aliter intelligit:quonam modo ea:quæ hic dicuntur assequit̃.Qui
neq; rectam lineam:neq; curuam:neq; circulum nouerit:neq; sphæralem superficiem: neq; planam:
nec in cælo septẽ maioris Vrsæ stellas:nec aliqua talia omnino prædoctus:is uel huius minime tra-
ctationis indigeat:uel nequaq̃ hoc in tempore.In illis auté prius obseruatus sit:sine quibus huic ter-
ræ descriptioni familiaris esse non poterit.Simpliciter hoc uolumen publicum:ciuile:ac passim uti- Geographia utilis est
le putamus:sicut & historiæ descriptionem.Illum enim ciuilem hominem dicimus:non quidé proi-
sus indoctum:sed qui circularis disciplinæ ac homini libero:ac studioso consuetæ partem attingit. Ciuilis homo
Nec enim laudare nec uituperare:nec res gestas memoratu dignas diiudicare posset is: cui uirtutis
ac prudentiæ:earumq; rationum cura nulla extitit.Eodem modo qui circa portus:& nauigandi am-
bitus negociũ suscepere:imperfectam facere considerationem nisi & doctrinarũ mathematicarum:
& cælestium partes adiecerint:quas applicare conuenit.Itaq; cum historiarum commentaria confe-
cerimus:ad moralem & ciuilem philosophiam(ut arbitramur)non inutilia & hanc addere compila-
tionem decreuimus.Hæc enim eiusdé generis est & ad eosdé uiros attinet maximeq; in fastigio col-
locatos:& hic indé & illic.Quæ enim ad clarissimos in uita hoĩes inscribuntur:memoriæ cõmenda-
tioné assequuntur.Quæ auté exigua & ignobilia sunt:relicta iacent:hinc etiã pusilla:obscura:& cla-
ritatis expertia omitrent̃.In his autem immorabimur in quibus negocium ipsum cõmemorationis
iucunditatem affert:cum & magnitudine excelluent & gloria.Qualiter in statuis contingit ardius:
in quibus non efficta particulatim diligenter inquirimus:sed operi magis intẽdimus uniuerso:q̃ sin-
gulis partibus:q̃ bene sint expressæ.Sic & in his faciendũ est iudicium.Hæc siquidem & quædã sta-
tuæ fabricatio est:quæ magna quonam modo & in toto se habeant æloquitur.Nisi negociosum ho-
minem & sciendi cupidum:quippiam ex illis mouere ualeat:quod propositum opus sapientiæ inda-
gatorem:& studiosum deceat hominem.hæc ita dicta sint.Si uero ante nos compluribus æloquutis
& ipsi eisdem de rebus dicere aggrediamur:absint querelæ:cum non omnia eundem in modum dis-
feramus.Cæteros enim quicquid aliud recte effecerint:aliam non paruam operis parté omisisse pu-
tamus:ad quos quum paululum addere possimus:non inepta sane conatus nostri uidebitur occasio
Nam & Romanorum & Parthorum potentia magnam huius experientiæ portionem hominibus
ætatis nostræ præstant.Sicut & posteritati illa Alexandri magni expeditio(ut ait Eratosthenes) Ale- Alexander
xander enim magnam Asiæ partem nobis aperuit:& boreæ incolas omnis Europæ: usq; ad Istri ri-
pas.Romani uero quæ ad occasum uergunt:Europæ singula usq; ad flumen Albin: qui duo in spa- Albis fluuius
tia Germaniam diuidit:quæq; trans Istrum usq; ad amnem tyrã.At uero ulteriora:usq; ad Mæotidé Germania
& nouissimam Colchorum maritimam Mithridates cognométo Eupator:cognita fecit: eiusq; præ-
fecti.Parthi autem Hyrcanos & Bactrianos:& ultra eos Scythas notiores nobis reddiderunt:cũ an- Eupator

Marginalia: Mundi forma · Terræ forma (beside lines 1–4)

tea maioribus nostris minus noti fuissent. Ita ut quicquid amplius: q̃ superiori ætate nouerat me-
moriæ mandaremus: hoc maxime uidere licet ex iis uoluminibus: quæ ad ueteres scripta reliqua-
re. Liquidē q̃ Prisci minus aberrauere p̃cipue post Eratosthenē. Et ille ipse qui quo maiore fuerant
eruditiōe p̄diti: eo difficilius a posterioribus increpari potuerūt: siq̄d dicēdo peccauere. Quod si eis
quos cæteris in rebus maxime sequimur necessario cōtradicendū erit: cōcedēda nobis uenia fuerit.
Haud enim oībus cōtradicere institui. At u omittēdi: quos ut sectemur arbitramur indignos. De il-
Qui nā reprehēdētis Eratosthenes — lis faciendū est iudiciū: quos maxima ex parte rectissime scripsisse nouimus. Quando quidē non in
omnis sapientiæ studio certare dignū est: Sed aduersus Eratosthenē: Posidoniū: Hypparchum: Poly-
biū: & alios huius generis honestū est. Cōsideremus in primis Eratosthenē: & simul aduersus illum
Hypparchi descriptionē adiicientes. Nō adeo discurri facilis est Eratosthenes: ut nō Athenas illum ui
disse dicat. Quod polemo demonstrare nitit. Nec ipsi tantum fidei habēdū est: ut plærisq; acceptus
est: licet (ut ipse inquit) inter bonos uiros plurimosq; uersatus esset. Hac enim ætate inqt: sicut alias
Arcesyl — ūq̃ unū intra septū unāq; urbē florētes extitere philosophi Aristonis æquales & Arcesilæ. Hoc ue-
Ariston — ro minime satis esse arbitror: Sed q eos bene iudicet: q̄bus accedendū est. Is autē Arcesilan & Aristo-
Apelles — nē, oīum q eius ætate floruerūt principatū uindicasse ponit. Cui & Apelles multus est: & Bion: quē
Bion — philosophiā quandā primū cōplexū esse ait. Attamen sæpenumero quādā ad hoc ipsum dixisse; q̃lē
ipsam exptusa lacerna Bion. In hisce nāq; sentētiis sufficiētē debilitatē īgenii eius satis ostēdit q Ze-
noni Citiæo notus Athenis est factus. Eoꝝ uero q ei successerint meminit neminē. Illi aūt aduersat
tes cōplures: quorū̃q; successio nulla seruat: Ipsos ea tēpestate floruisse dicit. Manifestatq; is etiā: qui
de bonis ædidit tractatus: & declamationes. Et siqua alia talia huius doctrinā: q̄d inter philosophari
uolentē: & hanc p̄fessionē formidantē medius tergiuersatus est: ad ostentationē quandā usq; dūta
xat p̄gressus: seu trāsgressionē hāc ab Circularis aliis adeptus: ad īstitutionē: aut ad disciplinā. In cæ-
teris itē quodāmodo talis est. At missa faciamus illa. Impresentiaꝝ enitēdū est pro uiribus: ut terræ
Poetica q̄d — descriptionē emēdemus. Ac primū quod a nobis nup suppositū est. Poetā inquit: nō q̄dē docēdi: cæ-
teꝝ delectādi gratia: oīa cōiecturis asseq. Antiq uero cōtra: qui poeticā primā philosophiā quandam
Poeta — esse p̄hibēt: quæ ab ineūte nos ætate ad uiuēdi rationes adducit: quæ mores: quæ affectiōes edoceat:
quæ res gerēdas cū iucūditate p̄cipiat. Posteriores uero solū poetā ipsum sapiētem esse asseruerunt.
Quāobrē Græcoꝝ ciuitates ab ipso primordio coꝝ liberos in poetica erudierūt: nō nudæ utiq; uo
luptatis: sed castæ moderatiōis gratia. A qua q̄dē ipsi musici cantus: & lyræ & Tybiaꝝ modos edocē
tes: hāc sibi uirtutē uendicāt: Seq; moꝝ magistros: & emēdatores esse p̄fitent. Hæc ipsa nō modo a
Pythagoricis audire licet. Veꝝ etiā Aristoxenus huius est sentētiæ. Et Homerus Cantores castigato [illegible]
Clytemnestra — res appellauit: sicuti Clytemnestræ custodem illū.
Cum troiā peteret: cui plurima mandat Atrides
Tutari thalami sotiam.
Aegisthus: — Nec uero Aegisthus prius illā superate ualuit: q̃ cantorē abigens deserto in littore liquit
Assensamq; uolēs ipsas perduxit ad ædes.
Præter hoc Eratosthenes sibiipsi repugnat. Nam paulo ante q̃ suā æloquat sniam: ptima de geogra-
phia uerba inchoans. Oēs inqt initio gloriari: ut de rebus huiusmodi suā in mediū afferant p̃ceptio-
nē: igit Homeꝝ quæcūq; de Aethiopibus didicisset: in poeticæ suæ uolumine collocasse. Et itē de
ægipto: & Africa. Quæ uero p Græciā: & loca maritima p̃ceperat: accurate uehementer extulisse: cū
diceret Frequētes fert Tesba colūbas. Et Hærbosamq; aliartō, & extremā Anthedonē Lilæamq; Ce-
phessifontē. Nec adiectionē ullā inaniter locis apposuisse. Vtrū igit uates qui ista canit: delectare: an
Poeta quid agit — docere uelle uidet? docere p Iouē. Veꝝ ea hūc in modū ille tradidit. Illa uero quæ extra sensum sūt:
& hic ipse: & alii monstrosis ipleuere fabulamētis. Hoc itaq; modo dicendū erat q quisq; poeta alia
ad oblectandū aīum solū: alia uero ad erudiendū p̄fert. Is aūt intulit nō q̄dē eruditiōis: sed uolupta-
tis causa solū. Insup & aliis operosius adiecit: pcontatus quidnā ad poetæ uirtutē cōferri pōt: q loco
rū cōplurimū peritiā cōtinet uel militaris disciplinæ: uel rei rusticæ: uel artis dicendi: uel qualia nōnul
li illi uēdicare & attribuere uoluerūt. Oīa itaq; illi uendicāda quærere: amentis ostētationē & iactā-
tiā posueris. Veluti siq̄s (ut inqt Hypparchus) eresionē. i. ramalia obiurget attica pendentibus qua-
quauersum oīs generis pomis: & quæ mala & pyra nequeūt producere: sic oēm illius disciplinā car-
Poetica q̄d — pat omneq; artificium: hoc sane recte dixeris o Eratosthenes. Illa uero nō recte: q tantam ab eo rerū
Poetices bona — notitiā auferas: & poeticam anile quoddā fabulamentum esse desinias. Cui quodcunq; censuerit uo
luptatis causa fingere proprium est. Nunquid & poetarum auditoribus nihil confert ad uirtutem:
ut locoꝝ multorum & militiæ & agriculturæ & Rhetoricæ gnari existant: quæ ipsa audiētis maxi-
Vlyssis laus — me præceptio uendicat. Verū hæc tamen omnia Vlyssi poeta tribuit: quem ante omnis omni in ge
nere uirtutum ornatum esse cecinit.
Oppida multa adiit: fuit huic sapiētia nota.
Hic etiam ille est.
Consiliū: uariosq; dolos qui nouit & artes.
Hic est quem urbium populatorem semper appellat: qui consiliis Ilion & arte: & astutia, & facundia
cæpit. hic est quo sequente ardētis more incendii refugimus ambo. Vt Diomedes ait. Qui quidem

in agricultura tantopere gloriatur in messe:in hærba curuam tenerem falcem:& frumentũ haberes
& in oratione me spectes longum scindens cum duxero sulcum.Nec uero Homerus hisce de rebus
sentit:& nõ reliqui doctrina præditi:eo poeta rectissime dictante teste utunt:utpote huiusmodi pe-
ritia ad prudentiã tendẽte maxime.Illa uero æloquẽtia utiq; in orãdo uersat:quã in oĩ poesi ostẽdit
Vlysses in tentãdis aĩs in rogationibus in legatiõe:in qua illud uates æloquit. Vlyssis æloquẽtia

Quom uero ingenté misit de pectore uocem:
Instar erant hymbris fluitantia uerba niualis.
Mortalis nemo contenderet alter ulyssi.

Quis igit poetã qui alios oratores:alios ĩperatores:alios reliq̃ uirtutis opera demonstrantes decen-
ter inducat:nugatoré quempiã & histrioné esse putet:qui auditoré magnificis tantũ miraculis affi-
cere:& assentationibus demulcere ualeat:cũ nihil afferre queat adiumenti?Nũ poetæ uirtuté aliam Poetæ uirtus
dixerimus:q̃ quæ uerbis ad imitandã uiuendi rationé excitaret?Quonã uero modo is imitaret: qui
uiuẽdi rationis imperitus & insipiens foret?Non enim sicuti uel fabrorũ:uel ædificatorũ: ita & poe-
tarũ uirtuté esse memoramus.Sed hanc quidé nihil boni:nihil honesti cõtinere.Ipsa uero poetæ uir
tus & hoĩs bono cõiuncta est.Nec uero poetã bonũ esse posse:nisi prius uir bonus existat.Qui auté
Oratoriã dicẽdi uim poetis eripit:nobis nõ modo eã minime cõcedere: sed & nobis nos haud quaq̃
indulgere uidet.Nam quid æque oratoriũ est:atq; æloquutio?Quid porro tam poeticũ?Quis Ho-
mero præstãtior ad æloquendũ?Mediussidius.Verũ alia est poetica æloquutio:& utiq; priuatim:ac
prope dicendo:atq; in ipsa quidẽ poetica Tragica continet:& Comica:& in oratione soluta historia Orõtis species
iudicialisq; disceptatio.Nunquid nõ genus est oratio:cuius species sunt metrica:atq; soluta?uel ora-
tio quidé generalis est.Verũ Rhetorica oratio generalis nõ est:& æloquutio : & orationis uirtus(ut
auté sic dixerim)sermo pedester apparatus ipsius poeticæ imitatio est.Primũ ante omnia apparatio Poetica prima
ipsa poetica processit in mediũ:& approbata cõplacuit:dehinc illã imitati cũ metrũ soluissent:reliqs
poeticæ seruatis partibus rem scriptis commendarũt:Cadmus uidelicet & pherecydes:& Hecateus. Cadmus
Qui deinde post illos fuere:cum semper aliquid ex talibus adimerét ad eũ qui nunc usurpat modũ Pherecydes
ueluti ab ipso fastigio:ad inferiora reduxere:quéadmodũ siqs Comœdiã ab ipsa Tragœdia consisté- Hecateus
tiam suscepisse diceret.Et ab illius antiloquẽtia ad hoc humile sermonis genus declinatam.Accedit Tragœdia
ad idem argumentũ:quod pro æloqui:canere olim posuere maiores.Quoniã æloquutiõis ornatus: Comœdia
apparatusq; Rhetoricæ fons & origo fuit ipsa poetica.Ipsa enim ad demõstrationes usa est.cantibus Eloqui
hoc enim erat Oda:sermo scilicet modulatus.Vnde & Rhapsodiam & Tragœdiã: & Comœdiã ue- Canere
teres dictitarunt.Quocirca cũ priscis téporibus æloqui dicerét de æloquutione poetica:hoc autem Rhetorice
dicerent cũ modulatione [illegible] erat apud eos canere quod æloqui.Cum auté alterũ & in oratiõe so- Poetica
luta usurparent:ad alterũ quoq; transgressa est abusio . Cum uero pedestris:idest absq; metro dicat Oda
oratio:id manifestat:ut si ab excelsiore loco & uehiculo sane decurrat in planum . Cæterũ non mo- Rhapsodia
do propinqua:& græcanica(ut inqt Eratosthenes)sed etiã longius remota:& quidé accurate cõme-
morat Homerus:magisq; q̃ posteriores fabulaméta enarrat.Nec in monstrorũ rationem omnia:sed
interdũ ad doctrinã occulte atq; per allegorias pergit uel præparat:uel populariter inducit : & alias:&
ité in Vlyssis errore:de quo & ipse Eratosthenes pmultũ aberrat:& eius expositores & poetã ipsum
garrulos esse manifestans.De quibus dignum est pluribus dicere.Primũ quidé q̃ nõ modo poetæ:
sed etiam ciuitates longe prius fabulas delegerũt.Necnõ ipsi legum latores publicæ utilitatis gratia Fabulæ
cum rationantis animantis intuerent ingenium.homo enim cognitionis auiditate ducit.huius au-
tem uia prima fabularum studium est:hinc pueri audire incipiunt:& ad communicanda studia ul-
tro proficiunt.Causa est quia nouum quoddam est studium fabulatio:quæ non res consistétes: sed Fabulatio
alia quædam exponit.Dulcis quidé est nouitas:& id quidé quod nemini prius est cognitum . Hoc Nouitas
autem ipsum est:quod oblectatiõis auiditatem ingenerat.Cum autem admiratio adsit & monstra: Delectatio
intenditur oblectatio:quæ discendi illecebra est.Ab ipso igitur primordio:hoc pacto inescandi sũt.
Aetate uero prouectiore ad rerum disciplinam perducendi corroborata iam cogitatione: cum adu-
lationis amplius nequaq̃ indigeant.Omnes idiotæ:& doctrinarum expertes quodammodo pueri ap-
pellãdi sunt:& pariter fabularum auidi.Similiter & qui mediocriter instructi sunt . Isti autem haud Indocti
multũ ratione ualent.Adde etiam usq; ab infantia consuetudinem . Quando autem quæ monstro-
sa sunt:& amœnitatem & terrorem afferunt utriusq; generis:& pueris : & in ætate productionibus
necessitate adhibenda sunt.Pueris nanq; iucundas efferimus fabulas:ut promoueantur . Terrificas
uero ut amoueantur.Lamia fabula est:& Gorgon & Incubus:& larua.Plæriq; eorum qui urbes in-
habitant fabularum iucunditate promouentur:quom poetas uirorum probitates fabulis inuolu-
tas enarrantes audiũt.Qualia sunt Herculis:& Thesei certamina.Seu tributos ab deis honores: seu
medissidius cum picturas:aut imagines aut simulacra spectant:quæ fabulosam quandam denotát
additionem.Auertuntur autem quando irrogata a deis supplicia uel pauores uel minas per uerba:
aut inuisibiles quasdam formas expectant:aut aliquos in illa incidisse credant.Non enim turbæ fœ-
minarum:aut unicuiq; confusæ multitudini philosophiæ rationes induci possunt . Nec ad religio-
nem sanctitatemq; ac fidem facile inuitari.Ac numinum timore opus est.Id autem non sine fabula Numina
rum ac miraculorum figmentis agitur.Nam & fulmen & ægidem & tridentem : & faces : & draco-

nes:& thyrsorum hastas:arma deorum:fabulae:& uniuersa priscorum theologia prae se fert. Haec ab illis accepta fuere:qui rerum publicarum institutionem facientes aduersus nõnullos:qui infantiá redolebant instar laruarum efferebant. Caeterum cum huiusmodi fabulosa foret effictio:quae ad ciuilis uitae cõmunicationem:formamq; & rerum cognitionem uersaretur: ueteres puerilem educationem

Poeticae pueri studebát

usq; ad aetatum perfectioné conseruarint:& omnem aetatem satis castigate instrui posse per poeticam arbitrati sunt. Posterioribus inde téporibus historiarum descriptio:& huius aetatis philosophia

Historia

pcessit in mediũ. Et ea quidem ad paucos:poetica autem uulgo fructuosior:& ad compléda spectacula potétior:& homerica praecipue. Prisci quoq; historici atq; physici p fabulas scripta sua reliquere. Caeterum poeta perinde ac fabulas ad docendi genus referat:ad multas ueritatis partes curam suscepit:& falsitatem interposuit. Illam quidem acceptans:hanc uero ad perducendá multitudiné popülariter:& militariter inserés. Sicuti quispiam argéto circũfundit aurum:sic & poeta ueris contem

Fabellae

plationibus fabellas apponit:quibus aeloquutioné & dulcedine conciliat & ornatu. Eundem quem & historicus in enarrandis rebus finem aspiciens:hoc pacto bellum troianum uti gestũ est assumés illud fabulosis figmentis adornauit. Sic & Vlyssis errores. At enim nulla ex ueritate noua annectere prodigia nequaq̃ Homericum est. Hoc enim modo ut aliquis uerisimilia mentiat̃. Vere contingit si qua uera permisceat. Quod & Polybius de Vlyssis errore enixe asserit. Eius generis illud est plaeraq; cõfert per figmenta cum simillima ueris fuissent haud oĩa sed multa:quandoquidem minime erant

Aeolus
Cyclopes
Lestrigões

ueris consona. Nam ab historia sumpsit exordia. aeolum enim adiacentibus Lipare insulis imperasse tradit. Vicina itidem Aetnae loca:& Leontinis: Cyclopas: & Lestrigonas immanes quosdam homines tenuisse. Iccirco fretum ipsum illius tépestatis mortales nequaq̃ adire ausos. Charybdim & Scyllam a praedonibus occupatas. Sic & alios de locis ab Homero dictis legimus historicos: sic & Cim-

Cimmerii

merios:Cimmerium Bosphorum ad Boream & tenebrosa incolentes loca non ignarus:ad finitimas inferno & obscuras regiones proprie traduxit quae ad fabulamenta de errore plurimum conducebant:q; Homero non ignoti fuerint:per eos manifestum est qui rationes temporum scriptis prodiderunt:uel paulo ante illius aetatem:uel eo uiuéte:& ad Cimmerios accessum extitisse. Similiter nouit & Colchos. Et Iasonis ad Ean nauigationem. Deq; Circe ac Medea fabulis:& historiis commendata. De beneficiis & simillimorum tractatu. Eorumq; cognationes confirmauit:qui in Ponti reces

Iasonis errores

su:quiq; in Italia diuersi habitauerunt:& utriusq; fortuitam in Oceanum egressionem. Et Iasonis ad Italiam usq; errorem. Quaedam enim & circa Ceraunios montes:& circa Adriam signa ostendunt̃: & in Posidoniate sinu. Itemq; circa Hetruscorum insulas errátium argonautarum mõstrant̃ indicia. Ad-

Cyaneae Symplegades

diderunt aliquid & Cyaneae:quas Symplegadas petras uocauere nõnulli:quae per Bizanciatioris angustias asprimũ nauigátibus fecere transitum:adeo ut ab Eaede:& ~~Sym[illegible]~~dibus Plecte.i. errabiles dictae sint. Ipsaq; Iasonis nauigatio per illas uerisimilis apparuit. Penes Scyllam autem: & Charybdim per scopulos agitata uidetur excursio. Aeui autem illius homines simpliciter ponticũ pelagus:uti quédam Oceanum arbitrati sunt. Quiq; eo usq; adnauigabant non aliter in exteriora ingredi maria credebant̃:q̃ qui extra columnas lõgius pducti fuerant. Et enim inter ea quae nos admira-

Pontus
Homerus
Solymi

mur id maximũ aestimabat̃. Quocirca per excellentiá ,pprie pontum appellauere. Sicuti per poetam Homerum intelligimus:forsan & ob hanc causam ex ponto ad Oceanum uocabulũ transtulit:sicut facile acceptabilius propter eam quá tenuit opinioné. Etiá cũ Solymi excelsos Tauri uertices circa Lyciam:usq; Pisidiam tenuerint:Cunctis intra Taurũ habitátibus:praesertim circa pontum; excessus a meridie clarissimos praebuerint. similitudine quadá & hos ipsos in Oceanũ egressos fuisse reor. Et enim illũ in rate nauiganté sic inducit.

Aethiopum ex oris rediit neptúnus:& illum
Montibus e solymis longe prospexit.

Cyclopes
Arismaspi

Forte & Luscos quoq; Cyclopas de Scythica transtulit historia. Eius náq; generis Arismaspos fuisse memorant:quos Aristeas proconnesius in Arismaspio carmine aedidit. hisce praesuppositis considerare oportet:quid illi dicant: qui Vlyssis errorem circa Siciliam aut Italiam secundum Homerum: aut fuisse:aut non fuisse memorant. Est enim utrunq; uel melius uel deterius suscipere. Melius quidem cum sic accipiat:q; Vlyssis errorem illic fuisse credés ueram hanc materiam suscipiat: & poetico more eam instruxerit. Hoc enim proprie de illo dici posset. Nec de Italia solum: sed etiam usq; in ultimis Hispaniae finibus illius erroris uestigia reperiunt̃:& plura alia. deterius autem siquis illius commétum:tanq̃ historiam accipiat. Illic scilicet esse Oceanum:infernum solis boues:dearum hos-

Inferna mõstra

pitia:Transformationes:Cyclopum proceritates:& Lestrigonum. Scyllae formam:nauigationis interualla:aliaq; huiusmodi plurima:ut monstra aperte scribente minime contradicendum est. Perinde ac contra poetam apertis mendaciis contradicat. Quemadmodum si hoc modo Vlyssem Ithacam reuertisse neget:& procorum occidionem. Nec in agro constitutam aduersus ullum Ithacensium pugnam fuisse. Nec aduersus accipientem illa proprie manum conserere istum est. Eratosthenes uero utriusq; sententiis aduersatur:haud recte sane. Ad secundum quidem quoniam pluribus criminari conatur mendacia manifesta:cum mentione indigna sint. Ad primam uero cum in omnibus poetam garrulum esse declarat. Et neq; locorum noticiam habere: nec ullas ad uirtutem artes intendere putat. Et in locis non fictis fabulas diuulgatas non tenere. Sicut in Ilio:in Idaan Pelio: Fa

bulas uero in locis fictis:sicut in iis in quibus Gorgones : uel Geriones : huius formæ eas esse dicit:
quæ de Vlyssis errore dicunt.quæ ab eo nequaq̃ ficte fuerint:sed subsistant:ex hoc falsi arguuntur
(ut aiunt)ꝙ minime cõcordant.Itaq; sunt qui Syrenes in tractu pelorio ponát. Alii ad Sirenussas in- Syrenes
sulas:quæ plus q̃ duo milia absint stadiorũ.Illas autem triuerticem esse scopulum:qui Cumanum a
Posidoniate sinum dirimat.Verum scopulus ille nequaq̃ triuertex est.Nec omnino in sublime tolli
tur.Cæterum cubitus quidem longus : & angustus a deductis ad Caprearum fretum locis extendi-
tur.altero ex montis latere Sirenum sacellum habens.Ex altero autem ad Posidoniatem sinum par
uæ tres adiacent insulæ desertæ petrosæ:quas Sirenussas uocant.Super eodem freto extat Atheneũ: Syrenussæ
pari quo cubitus ipse nomine.Quod si qui locorum historiam tradiderunt discrepant; haud conti- Atheneũ
nuo uniuersa eiicienda est historia.Cæterum uniuersum potius fides habeatur interdum.Tale quid
dico.Inquiratur si ad Siciliá & Italiam error ille fuit;Sirenesne eo in loco uspiam fuisse dicanť. Qui
in tractu Pelorio dixerat ab eo:qui in Sirenũsis inquit discrepat . Ambo uero ab eo: qui ad Siciliá &
Italiam dixit minime discrepant.At maiorem adhibent fidem : quoniam licet eundem locum non
asserant;tamen ab Italiæ ac Siciliæ loco non discesserunt.Siquis autem adiecerit ꝙ Neapoli Parthe- Partheno-
nopes unius ex Sirenibus monumentum ostenditur:adhuc fidei plus adiungitur:licet tertius dictus pe
sit locus.Quod autem hoc in sinu:quem Cumanum appellauit Eratosthenes:quem Syrenussæ effi- Syrenussæ
ciunt ædificata est Neapolis:firmius his in locis Sirenas extitisse credimus . Haud enim poetam ad Neapolis
unguem singula perdidicisse fremur.Nec nos ipsi ab eo rerum diligentiam exquirimus. Verumtamẽ
haud ita suspicari possumus:ut cum nihil de ipsius errore perceperit; qualis & ubi fuerit suo expo-
suerit carmine.Eratosthenes quidem Hesiodum de Vlyssis errore audisse coniecturis assequiť;quid
ad Italiam & Siciliam fuerit.Et huic opinioni credentem:non modo dictorum ab Homero mentio
nem fecisse;sed etiam Aetnæ:& Ortygiæ Syracusis adiacentis insulæ;ac Etruscorum.Homerum au Ortygia
tem illorum prorsus ignarum:ignotisq; in locis errorem facere uoluisse. Vtrum igiť Aetna & Thu-
scia cognita;Scylla uero Charybdis Circeum Sirenussæ nõ admodum?Nunquid Hesiodum nõ gar-
rire?sed inualescentes opiniones sectari decebat?Homerum autem quicquid obuenerat diserta reso
nare lingua.Præterea quæ de loco:& conueniente Homero fabulatione dicta sunt ; ipsa etiam scri-
ptorum illa diuulgantium multitudo:& uagata per locos fama documẽto esse possit ꝙ ea minime
sunt uel poetarum;uel scriptorum figmenta;sed & personarum & rerum gestarum uestigia . Et Po-
lybius recte de errore cogitat.Aeolus enim in ipsius freti locis;per quæ cursus & recursus est ; & na- Aeolus cur
uigationis asperitas per fluxus atq; refluxus aggrediendi signa præmonstrat . Itaq; uentorum custo- rex
dem;atq; regem creditum fuisse refert.Sicuti Danaum in argis inundationes ostentantem.Atreum
aduersum cælo solis cursum uates & auspices reges demonstrari.Sacerdotes Aegyptios: Chaldæos: Chaldæis
& Magos aliqua sapientia cæteris excellentes:principatum & honorem apud maiores nostros com-
parasse.Sic & unumquẽq; deorum commoditatis alicuius repertorem honoribus celebratũ fuisse
hæc præmonefaciens;æolum in fabulamenti forma prorsus accipi:& sentiri non sinit . Nec totum
Vlyssis errorem.At pauca fabulantem adiecisse;quemadmodum de Troiano bello . Totum autem
circa Siciliam poetice fictum esse a poeta reliquisq; scriptoribus;qui adiacẽtia loca differunt Italiæ
atq; Siciliæ non sane probat:nec huiusmodi Eratosthenis sententiam laudat;quoniam quædam in-
quit repperisse errauerit Vlysses:cum coriorum sutorem inuenisset:qui uentorum utrem consuis-
set;hoc autem proprie de illis dictum esse:qui ad Scyllam aduentant : & ibi Galeotarum piscationẽ Scylla
tractent:illic circa Scyllam & eius scopulum piscosum delphinorum canumq; indagatrix : & siqua Thynnus
apud græcos maior est balena.Thinni enim cum gregatim præter Italiam acti elabũtur: & Siciliam
attingere prohibentur:in maiores incurrunt bæluas:ut puta Delphinos Canes:aliasq; balenis simi- Xiphiæ
les.E quorum uenatione canes:& galeotas pinguescere.Quod xiphias idest gladios appellari ferunt
Idem enim hoc in loco contingere:& in Nili incrementis aquarumq; cæterarum;quod in igne & in
ardentibus syluis.Congregatas enim feras:cum ignem aut aquam effugiant;a ualentioribus deuora
ri.Hæc æloquutus galeotarum uenationem exponit:quæ circa Scyllæum tractum instituitur. Ma-
nentibus enim in statione frequentibus remorum duorum scaphis:speculator quidam communis
supernæ instat.Duos singulæ scaphæ tenent.Alter remigat:alter hastam habẽs manet in prora.Cũ
primum uero speculator supereminentiam galeotæ signo indicat;bæluæ uero supra mare pars ter-
tia eminens fertur:scapha propius appellitur.Deinde iacto manu tælo uulnus incutit . Tum euulsa
sine cuspide de corpore hasta:quod tælum sane est hamatum ut educi facile queat. Apteq; infixo ei
funiculo appensum sauciatæ acclinant bæluæ;donec agitata suffugiensq; lassetur . Tunc in terram
subducunt:aut intra scapham accipiunt;nisi prorsus immensum corpus existat.ꝙ si in mare tælum
exciderit haud sane perit.Est nanq; uel e quercu:uel ex abiete compactum : adeo ut querna grauita-
te demersum:deinde in sublime relatum facile possit apprehendi.Contingit autem interdum & re-
migem in scapha per magnum galeotarum gladium uulnerari:& cum instar apri bæluæ urgeat im-
petus:asperrime fit ipsa uenatio . Talibus ex rebus quadam coniectura colligi posse inquit Vlyssis
errorem circa Siciliam secundum Homerum fuisse:quoniam huiusmodi uenationem Scyllæ con-
iunxit:quæ Scyllæo tractui usitata est.Et ex iis quæ de Charybdi memorát;quæ fræti illius pericu-
lis similia sunt.Quod ter quidem pro bis iaceat scriptorum uel potius historici peccatum est.Dicta

quoq; in Meninge lotophagorum rumori similia sunt. Sin uero aliqua dissonant mutationes causa
Poetica ex quibus — ri oportet: uel inscitiam uel poeticam licentiam: quæ ex historia & dispositione constant & fabula.
Historiæ finis — Historiæ finis est ueritas. Sicut in nauium dinumeratione poeta omnibus obuenientia locis expli-
cat. Aliam quidẽ lapidosam urbem. Aliam uero extremam: hanc colũnis refertam. Illam maris uici-
nam. Finis autẽ dispositionis expressio & efficacia: quemadmodũ præliantibus introducendis. Fabu
Homeri poesis quid — læ delectatio & stupescẽtia. Cũcta uero fingere neq; consentaneũ est: nec Homero conueniens. Illius
enim poesin sapientiæ studiũ esse: ac philosophiam uniuersi æstimant: non ut inquit Eratosthenes:
qui ad intelligẽtiam & mentẽ poemata iudicari non debere iubet: Nec ullam ex poetis historiã esse
petendam. Verisimilius esse illud.
Atq; die hinc nona me flamina dira ferebant.
breui in spacio accipere. Nam dira flamina: hoc est cursus obliqui: quoniam Oceanum penetrare p-
Malea — inde ac assidue uentis a puppe surgẽtibus. Interuallum autem a Malea ad columnas componens: stã
diorum uigintiduomilia & quingẽta comperiret. Si hoc ait ponamus diebus nouem æquali celeri-
tate confectum esse: singulis diebus cursus euenit: stadiorꝫ duorꝫ milium & quingentorꝫ. Quisnam
tradidit aliquẽ e Lycia: seu Rhodo ad Alexandriam biduo aduectũ esse: cum quattuor miliũ stadio
rum spaciũ intersit? Percontantꝫ nonnulli quo pacto: cũ ter Vlysses in Siciliam aduenerit: ne semel
quidem per fretũ ipsum nauigarit? Respondetꝫ quoniam & posteri oẽs eam effugerũt nauigationẽ:
hæc quidem ab eo dicta sunt. Sũt & alia quæ recte ab illo dicantꝫ. Cum uero in oceanũ excursionem
præparat: & dierum nauigationem diligenter ad mensuras adduxit & spacia discrepantiæ excessũ
minime reliquit.
Simul enim poetæ uersus addit.
Atq; die hinc nona me flamina dira ferebant.
Simul & occultat: & enim hæc ipsius poetæ sunt: ut illud:
Oceani fluxũ fluuii mox cymba relinquit. & illud.
Ogygia — Insula in Ogygia qua ponti umbilicus inhæret.
Quodq; in eo loco Atlantis filia domiciliũ habet. Et illud de phæacibus.
Littora: fluctisoni colimus suprema remoti.
Nemoq; mortalis nobis confinia miscet.
Hæc enim oĩa in Atlantico pelago ficta manifeste declarantur. Ea uero ille occultans quæ manife-
sta dicuntur tollit. Hoc autem non sane recte. At circa Siciliam & Italiam errorem factum esse: recte
& ab ipso poeta confirmatur. Quando quidem quisnam aut poeta aut scriptor Neapolitanis sirenis
Dicearchia Puteoli — Parthenopes sepulchrũ nũcupare suasisset? Incolas autem Cumaꝝ & Dicearchiæ idest puteolorũ: &
Vesubii ignitũ phlegethontem: & Acherusiam paludem & mortuorꝫ uaticiniũ: Auernum & Baias:
& Misenũ: Vlyssis quosdam socios: sic & quæ apud Sirenussas: & quæ sunt ad angustias freti. & Scyl
lam & Charybdim: & æolũ: hæc quippe nec ad anguẽ perscrutanda sunt. Nec absq; radice: nec absq;
fundamento ꝓrsus omittenda: cũ nec ueritatẽ: nec historiæ attingant utilitatẽ: hoc cũ itelligat Era-
tosthenes. Suspicetꝫ aliquis inquit: poetam uoluisse Vlyssis errorem ad occidentis loca facere: & a ꝓ-
posito desistere: cũ quædam nõ diligenter hausisset: & quædam hunc in modũ non elegisset: sed ad
id quod terribilius & monstrosius est educere cuncta uoluisse. hoc quidem ipsum bene. Illud aũt cu
ius gratia hoc faciebat male assumens: Non enim garriendi gratia: sed ut prodesset. Quapropter ra-
tionem subire iure debet: & huiusmodi rei: & illius: q cũ iccirco remotissima monstra cecinisse ma-
luit: ut facilior ei mentiendi præstaretur occasio. Quota est enim pars remotissime de monstris di-
cta præ iis quæ in græcia & in locis græciæ propinquis decantantꝫ. Sicut Herculis & Thesei certami
na: & de Cretæ ac Siciliæ fabulis scripta. Similiter & in reliqs insulis: & ad Citheronem: & Heliconẽ:
& Pernassum: & Peliũ: & Atticam: & uniuersam Peloponnesum. Nec ullus est qui ex fabulis fabula-
toris ignorantiam criminetꝫ. Rursus cũ nequaq̃ omnia fabulentꝫ: sed plura fabulis adiũgant: præser-
tim Homerus inqrens: quidã ueteres fabulis addiderũt: nec inquirit si fabularꝫ additamenta uel fue
rint: uel sint. Sed magis de illis ueritatẽ inqrit locis ac ꝑsonis: ad quæ fabulatꝫ: Sicuti si Vlyssis error
fuerit: aut ubi. Totũ autẽ ipsum nequaq̃ bene: Homeri poesin cũ aliorꝫ poetarꝫ poesi in unum addu
cere: cũ ad aliam: tum uero ad propositam de orbis situ materiam: & nullũ ei tribuere principatũ. Et
enim si nihil aliud uel Sophoclis Triptolemũ: uel Bacchaꝝ prologum Euripidis: si percurras & Ho
meri diligentiam: ex hisce potissimũ rebus ipse cõparaueris: facile fuerit comparationem ac differen
tiam ponere. Nam ubi locorũ quos meminit ordinẽ necessitas exigit ordinẽ seruat. Similiter Græ-
corꝫ: similiter & longe positorꝫ.
Ponere certabant properantes ossam olympo.
Pelion inde osse frondosum: & illud.
At præceps Iuno celerem linquebat olympum:
Pieriam accedẽs dehinc: Zmathiamq; beatã
Fertꝫ & ad Thracas equites rupesq; niuales.
Hinc ab Atho pontum petit.
In dinumerãdis uero auxiliis urbes quidẽ haud ordinẽ seruans æloquitur. Nõ enim necessariũ erat.

Ordine uero gentes explicat. Simili modo & de remotis.
Cyprum Phoenicem:& Aegyptios errabundus.
Aethyopasq; adiitum sidonios & erembos.
Ac Lybien, quod Hipparchus quoq; annotauit. Reliqui uero ea i quibus ordo exigitur: hic liberum
patrem gentes adeuntem inquiens. Alter ut Triptolemus terras dissiminat: quæ longe disiuncta sũt
coniungunt:& continuata separant. Linquens inquit auriferos Lydorum sulcos:& Phrygũ ac persa
rum urbes sole percussas. Mœnia Bactriania: hybernaq; medorum tellurem accedens:& felicẽ ara- Bactra
biam. huiusmodi sane Triptolemus agit: permultam uero ad climata:& uentos doctrinam: quod ad
Geographiã attinet: in locorum descriptionibus Homerus ostẽdit. hæc & cõpluribus in locis asserit.
Hæc humilis iacet ad tenebras: multum æquora supra.
Hæc secus auroram spectant: solisq; nitorem.
Duæ uero illi sunt fortes: quædam ad aquilonẽ: quædã rursus ad austrum: seu ad dexteram pergant
ad auroram: atq; solem: seu ad leuã uersus tenebras. Atq; harum rerum ignorãtiam omnimodam re-
rum omnium confusionem arbitrarut.
Me latet o socii tenebræ locus: aut ubi eous:
Aut ubi sol terras subeat.
Cumq; poeta hæc bene dixerit: Boreas & Zephyrus qui e Thracia spirant: is male aspiciens crimina- Boreas
tur eum: qui Zephyrum uniuerso tempore:& omnino spirare e Thracia dixerit cũ is minime spira- Zephyrus
re omnino dixerit. Cæterum cum per mare Thracium: ad nigrum sinũ ingruãt: cum Aegei pars ma- Thracia
ris existat. Conuersionem enim recipit ad austrum Thracia quasi promontorium sit: ubi Macedo-
niæ adiungitur:& pelagus incurrens flantes hinc Zephyros ostendit iis qui ad Thasum:& Lemnũ:
& Imbrum:& Samothraciam:& iis uicinum mare pertinent. Sicut & in Attica Zephyri: qui a Schy- Zephyri
ronis petris flant: Schyrones appellantur:& potissimũ Cauri. Quod Eratosthenes nequaq̃ intelle- Schyrenes
xit. Tamen suspicatus est. Ipse igitur regionis conuersionem: quam dico narrat. q igitur uniuersali- Cauri
ter spiret is capit. Postmodum poetæ imperitiam criminatur: q cum Zephyrus ab occidente:& Hi-
spania esset: illorsum minime protendit Thracia. Nunquid ab occidente spirantem ignorat zephy-
rum? At uero cũ hunc dicat in modũ propriũ eius obseruat ordinẽ. Vna eurus notusq; cadunt: ze- Venti
phyrusq; fremiscens:& boreas. quattuor
An Thraciam ignotauit ultra pæonios:& Thessalicos montes nõ excurrentem? Sed & huius: q̃ por Thracia
ro ad Thraces attinet gnarus ac minime nuncupans: partem quidem maritimam: partemq; mediter
raneã: Magnetas quosdã & Malies. Reliquosq; deinceps græcos dinumerat usq; ad Thesprotas. Pari
terq; etiam Pæonibus finitimos Dolopas:& Sellos ad dodonẽ usq; ad Achelou Thraces ultra non Dolopes
meminit. Ad finitimum autem: sibiq; notissimum pelagus facile fertur. Sicuti quũ ita cõmemorat. Selli
Concita turba fuit longæ uelut æquoris unde: Icareo in poncto. Venti
Sunt quidam qui primarios duos esse uentos asserunt. Aquilonem scilicet atq; austrum. Reliquos Aquilo
uero modica quadam acclinatione differre. ab ortu quidem æstiuo æurum. A brumali subsolanum Auster
Ab occasu uero æstiuo Fauonium. A brumali autem Caurũ. Duos uero esse testari uentos: & thra- Eurus
syalcem:& poetam ipsum aiunt: quom austro Caurum a tribuit. Dicãs Caurum austro. Zephyrum Subsolãus
idest fauonium aquiloni: quum dixit: aquilo & Fauonius qui duo spirant e Thracia. Cæterum ex iis Fauonius
quos nouimus rãtopere de hisce tradidit nemo: teste Posidonio: atq; aristoteles: timosthenes: & Biõ Caurus
astrologus. Ab æstiuo ortu Ceciam cui ab occasu brumali ad lineam Affricus opponitur. Rursus ab Cecia
oriente hyberno eurus opponitur: contrarius Caurus est. Medios esse subsolanum & fauonium. Poe Aphrycus
ta quidem illum uiolenter spirantem inquit Fauonium: quem nos Caurum appellamus. Africum Caurus
flantem fauonium: qui & a nobis Fauonius siue zephyrus. Caurũ ueros austrum Leuconotũ idest Fauonius
albũ austrũ. hic. n. paucas creat nebulas: quũ reliquus totus auster quodammodo sit eurus. Leucono-
Dissipat ut zephyrus nubes: grauibusq; procellis. tus
Cauri austri pulsant. Auster
Nunc enim uiolenter spirantem zephyrum dicit: quiq; Leuconotos congregat dissipare consueuit:
quum illa debilia existant: ubi adiectiui loco austri Cauri dixit. hæc quum ab Eratosthene i primo
de Geographia in initio dicantur: talem quandam habent emendationem. Porro Homeri dictis fal
so deprehensis insistens:& hæc ait. Nili ostia plura existentia ignorasse: eiusq; nomina. At ea nouit
Hesiodus: quippe & qui mentionem facit. Verumenimuero eius nomen illius ætate: necdum nun
cupatum fuisse credibile sit. Ostia uero tum obscura: tum modicis cognita. Quod uero nõ unum
sed plura fuissent facile persuaderi potest. Sin autem inter res ægyptias celeberrimum; & q̃ admi-
rabile & super omnia memoria simul & cognitione dignissimum flumen & fuit & est; pariterque
& incrementa:& eius ora; quis sibi nunciantes nequaq̃ sciuisse suspicetur? qui flumen simul & agrũ
ægyptiũ & Thebas ægyptias & Pharum cognitũ fecerit. Cognoscentes uero ipsũ nequaq̃ dixisse: ni-
si rerũ celebritate at nobilitate subticuissent? Adhuc icredibilius uidet: si de æthyopia: de Sidõiis de
Erẽbis: de exteriori mari: de bipartitis æthyopũ populis uerba faciebat: de ppinqs aũt & pspectis ta
citus erat. Qui si horũ memoriã nullã egit: id haud ignorãtiæ ppterea signũ est. Et. n. nec ppriæ mẽ

tionem patriæ:nec aliorum complurium reliquit.Quin ea quæ admodũ nota patẽt:memoratu di-
gna non uideri ad scientes potissimũ diceret aliquis.Nec bene illud obiiciunt Homero: perinde ac
per ignorantiam differenti:q insulam Phariam ambitam pelago dixerit.Contra enim nihil eorum
quæ nuper de Aegypto diximus:ignotum fuisse poetæ testimonio uti possumus.Dignosceres autẽ
Menelaus inde:quod arrogans est:quisquis potius eius errorem asserit.Menelaus ad Aethyopas usq; conscen
dens incrementa Nili discere potuisset.Et limum quem agris inserti:& eũ qui est ante ostia transitũ:
quantũ sane ad cõtinentẽ accumulans adiecit.Itaq; Aegyptus uniuersa sub Herodoto fluuii munus
Delta appellari iure potuit.Et si non uniuersa:ea saltẽ quæ sub agro est inferiore:qui Delta nuncupatur.
Pharos Pharum etiá priscis annis ambitam pelago tradidit.Ita pelago ambitá esse mentitus non est.licet pe
lago nunc amplius ambita non sit.hæc qui sic instruxit poeta fuit:quibus ex rebus & ipsum incre-
menta nosse simul:& Nili ostia coniecturis putare licet.Idẽ etiam delictum esset:& agrũ inter egy
ptũ pelagus & arabicum sinũ interiacentẽ ignorasse.Et extremos hoĩum æthyopes:bipartitos falso
dici.Nam cum is hoc bene dixerit:posteriori ætate uenientes reprehendere non recte ausi sunt.Im-
probe sane Homerũ.n.hos ignorasse agros tantum a ueritate longius abest:quantũ non modo non
ignorasse:sed aperte patefecisse dixerim.Ipsi quoq; Grámatici:ab Aristarcho & Crate eius artis prin
Aethyopes cipibus:quis eo tacente sane sentiunt.Quoniam cum uates ipse dicat:Extremi hoĩum æthyopes bi
partiti sunt:de sequenti uersu discrepant.Nam scribit Aristarchus quidem ita:Solis ad occasum qui
dam:quidam sed ad ortum.Crates uero ita.

Hæc sane occasum solis:hæc illius ortum.

Cum nihil intersit ad utriusq; materiam:siue hoc:siue illo modo scribatur. Ille.n.Mathematicorũ
dicta sequutus:torridam ab Oceano detineri Zoná inquit:ad ambas autẽ partes huius temperatam
esse & ad nos & ad latus alterum.Sicut igitur:æthyopes ad nos uersi illi dicuntur:qui ad orbem uni
uersum in meridiẽ inclinati:aliorũ postremi oceanũ iuxta incolunt:etiá nonnullos itẽ trans oceanũ
æthyopes intelligi oportere existimant:alioq; ultimos in altera tẽperata:qui iuxta eundẽ hũc Occa
num inhabitant.Geminos aũt esse:& ab oceano bipartito diuidi.Adiectũ autem illud.

Solis ad occasum quidam:quidam sed.ad ortum.

Hæc sane occasum solis:illius ortum.

Cum Zodiacus semper supra uerticem sit:ad terræstrẽ Zodiacũ.Hic cũ semper extra ambos ob'i-
quitate nõ excedat.Aethyopes omnis solis meatũs intra latitudinẽ illam necessario intelligitur:&
alios aliis ortus:& occasus secundũ alia:& alia signa contingere.Sic autem magis per astronomorũ
sententiam loquutũ putát.Dicere aũt simplicius erat illud:saluátẽ bipartitos sic æthyopes esse:sicut
dictũ est:quod a oriente sole usq; ad occasum Aethyopes oceanũ utrobiq; inhabitant.Quid autem
ad hunc differt intellectum:uel sic dicere ut scribit ille:aut ut Aristarchus?

Solis ad occasum quidam:quidam sed ad ortum.

Etenim hoc est & ad occasum & ad ortum:ad oceani latus utrũq; inhabitare. At Aristarchus causá
Aethyopes dupliciter diuisi hanc abiicit.Dupliciter aũt diuisos æthyopes existimat dici oportere:secundũ nos uidelicet:& eos
q ad meridiem positis Græcis ultimi sunt.Quos quidẽ non ita diuidi putat:ut duæ sint æthyopiæ
Vna quidẽ ad orietẽtẽ:altera uero ad occidẽtẽ.Verũ uná tantũ ad meridiẽ iacentẽ Græcis.Sitá uero
ad ægyptũ.Hoc aũt poetá ignorasse.Sicut & pleraq; alia ab Apollodoro dicta:de nauiũ dinumera-
tione in secundo uolumine de locis:quæ non erant ementitum.Aduersus Cratẽ uero lõgiore opus
est oratione quæ forsan impræsentiarum nihil attinet.aristarchum in hoc approbamus:q omissa
Cratis materia:quæ cõplures accipit instantias:de nostra æthyopia sermonem factũ esse suspicatur.
Cætera consyderemus.ante omnia quod de ipsa incassum descriptione exiliter ratiocinatur.Eteni
si aliter describatur:suis aptari cogitationibus potest.Quid.n.differt dicere uel sic duo quo ad nos
æthyopes sunt.hi quidem ad ortum:Illi autem ad occasum:uel sic.Etenim ad ortus & ad occasum.
Deinde quia fallaci instat opinioni:eia poetá ignorasse interiacẽtem agrum:æthyopiá uero ægypto
uicinam meminisse:quũ dicit bipartitos æthyopes.Quoná modo non sic bipartitos?sed ignarũ sic
Aegyptus insula est dixisse poetam.Vtrũ neq; ægyptus:nec ægyptii ab initio Deltæ usq; ad Syenẽ:a Nilo bipartiti sunt
aliqui ad occidentem solem:aliqui ad surgentem.Quid aurẽ aliud ægyptus est:q insula fluuiatilis:
Aethyopia quá inundat aqua?Hæc aũt ad utranq; fluminis partẽ ad ortum:& occasum iacet. Et utiq; æthyo-
pia recte opponitur ægypto:& ad Nilum:& ad locorum ingenium:pari modo esse habens.Et.n.ipsa
& angusta:& oblonga est:& irrigatur.Quæ uero extra inundationem sunt deserta:& aquarum ex-
pertia:& raro habitabilia.Plæraq; ad auroram.Nonnulla ad occasum uergentia.Quonam igit mo-
Nili longitudo do non bifariam diuisa est?ut qui Asiam ab Africa sepant.Nilus iis idoneus uisus est terminus.Cu-
Meroe ius longitudo ad meridiem:plusq decem milia stadiorum protenditur.Latitudo uero tanta:ut insu
las admittat:quas decem hominum milia incolant.Quarũ maxima est Meroe:Regia & Metropo-
lis æthyopum.Hanc ipsam uero æthyopiam bifariam diuidere non fuit idoneus.Attamen qui eos
redarguunt:qui adiunctas flumini terras diuidunt:uehementissimum illis peccatum obiectant:qđ
Aegyptum:& æthyopiam distrahunt.Et unam quidẽ utriusq; earũ partẽ asiaticam:alterá uero afri
caná faciũt.Vel si hoc quidẽ nolunt:aut terras nõ diuidunt:aut nõ cũ flumine.Præterea alio pacto
diuidi potest æthyopia.Omnes.n.qui per oceanum in Africam adnauigarunt:& qui a mari rubro:

& qui a colũnis Herculeis usq; ad magnũ progressi spaciũ:unde cũ multag; ĩpedimento molestiarũ reuersi sunt. Vnde uulgo credulitatẽ reliquerunt:quod quæ ĩtermedia tellure disiungit̃: atq; mare athlanticũ:præsertim ad Meridiẽ spectans totũ alluens ĩ oẽs extrema loca:ad quæ nauigãtes aduẽ tarunt:æthyopica uocauerunt:& hunc in modũ renũciauere. Quidnã igitur absurdũ est; si talibus Aethyopica loca
auditis sermonibus adductus Homerus quoq; bifariã partitus ẽ:& quosdã ad orientẽ:quosdam ad occidentẽ asseruit. Cũ alii q in medio positi sunt prorsus ignoti fuerint:siue sint:siue nõ sint. Ephorus tamen aliã quidẽ puetustã narrat historiã:quã & Homeg legisse nõ ratiõe caret. Rumor ẽ inqt apud Tartessios q æthyopes Africã usq; ad occasũ ingressi sint. Partimq; ibidẽ mãsisse. Partim uero etiã maritimã magno spacio occupasse:facit aũt coniecturã:eo q Homerus dixerit extremos hominũ æthyopas bipartitos fuisse. Nec ĩ Aristarchũ eiusq; sectatores dicat aliqs. Aliaq; hisce modestioraq:bus a poeta multã auferet inscitiã. Dico enim pro priscog opinione Græcog:sicuti nobiliores ad aquilonẽ partes:uno uocabulo scythas:uel Nomadas appellabãt:ut inquit Homerus. Posterioribus aũt annis notiores ad occasum Celtæ & Hiberi:uel mixto noĩe celtiberi:& Celtoscythæ uocabantur:cum gentes omnes sub uno uocabulo per ignorantiã instituerent:sic & exposita in meridiẽ oĩa æthiopiam ad oceanũ uocari. Testimonio aũt & huiusmodi sunt. Nã & Aeschylus ĩ prometheo soluto sic inqt. Phœnicũ solũ:sacer rubri maris fluxus, Eurũq; flumẽ:uicinũ oceano stagnum:qđ oĩ no æthyopas alit:ubi spectãs oĩa sol ĩmortale corpus & equog laborẽ per feruidas aquæ mollis effusiones quieti reddit. Ad totũ.n.meridianũ clima hũc ad solẽ usum:& ad æthyopas: eorumq; sitũ oceanus habere uidet̃. Et Euripides ĩ Phaetõte. Traditã esse clymenã Meropi:& terræ eius imperiũ habere dicit. Quã primã tellure:Sol quadrigis exoriens aurea flãma pcutit. Eã uero finitimi facie nigri hoĩes:idest Melambroti lucentẽ aurorã:& solariũ equorũ stationes uocitant. Nunc quidã communes & auroræ & solis ipsas equorũ stationes facit. Deinceps in sequentibus uicinas Meropis habitaculo dicit esse. Et in toto ipsius Tragœdiæ opere hoc ipsum applicat. Quippe cũ non adiacentis ægypto æthyopiæ proprium sit:sed maritimæ magis:quæ meridianũ clima totũ attingit. Ephorus etiã antiquã de æthyopia manifestat opinionem:sicut ait in libro de Europa. Et cælestiũ ac terrestriũ locog:qui quattuor in partes diuisi sunt. Eã quæ subsolanũ spectat Indos habitare. Ad austrum uero æthyopas. Ad occidentẽ Gallos:ad aquilonẽ Scythas. Addit etiã q Aethyopia q̃ scythia maior est. Ait.n.æthyopum nationem ab ortu brumali usq; ad occasus extendi. Scythia uero huic regione opponitur. Poetam autem hisce concordare:ut hinc constat; q Ithaca ad tenebram idest ad arcton iacet.

Scythæ
Nomades
Celtæ
Iberi
Celtiberi
Celtoscythæ
Climene
Merops
Melãbroti
Indi
Aethyopes
Galli
Scythæ
Ithaca

Haec; sub aurore lucem:solẽue seorsum.
Sic uniuersum australe latus appellans. Item cum dicit.
Dextera siue adeant auroram:& lumina solis.
Siue petant leuam:tenebrasq; sub aeris illi. Et rursus.
Me latet o socii tenebræ:locus:aut ubi eous:
Aut ubi sol terras subeat mortalia lustrans.
Aut ubi conscendat.

De quibus in sermone de Ithaca manifestius differitur:cum item inquit.
Iuppiter oceanũ atq; epulas pietate proborũ Aethyopũ hesternus petit. Communius dicendũ est: oceanũ & ad uniuersũ meridianũ clima & ad æthyopas institui.
Cuicũq;.n.huius climatis loco mentẽ apponas:ad oceanũ existes:& æthyopiam
Sic & illud inquit.
Aethyopum ex oris rediit neptunus & illum.
Montibus e solymis longe prospexit.

Tantundẽ dicẽs a meridianis locis. Vt si solymos dicat:nõ quidem Pisidiam habitantes:sed(ut ante dixi)finxisse quosdã nominis eiusdẽ:q cõsimili ratione sese ad eum in rate nauigantem haberent. Et meridianos illos:sicut Aethyopas:quemadmodum Pisidici:& supra Pontũ:& supra eos æthyopas q ægypto adiacent. Sic & gruum mentionem communem faciens ait. Pisidia Grues
Postq̃ hyemem fugitant:nimii quoq; frigoris hymbrem:
Oceani aduolitant refluos clangoribus æstus.
Cædem pygmæis populis clademq; ferentes.

Non enim p Græciæ quidẽ loca grus ad meridiẽ delata spectatur. In Italia uero; & Hispania nullo modo uel Caspia:uel Bactriana. Ad meridianã igitur oram maritimã cunctam extendente se oceano:ab uniuersa fugitantes hyemem:& traditos in fabulis pygmæos admittere oportet. Quod si posterioris ætatis homines æthyopas ad eos:qui iuxta ægyptum habitant solos traduxerunt. Sic etiam Pygmeorum sermones nihil ad antiqua pertinent. Etenim argiuos:& achæos non cũctos dicimus qui aduersus Ilium expeditionem suscepe. Homerus autẽm omnes appellat. Simile & quod loquor est de bipartitis æthyopibus. Omnes accipiendi sunt:qui ad oceani oras extenti incolunt:ab oriente usq; ad occidentem solem. Nam qui sic appellant̃ æthyopes bipartiti naturaliter sũt sinu arabico sicut instar fluminis:meridiani circuli partitione non contemnenda:longitudine ferme stadiorum supra quindecim milia. Latitudine non multo maiore q̃ mille:ubi maxima est. Insuper & longitu-

Pygmæi
Aethyopes

dini illud adest:istius sinus secessum a Pelusiaco mari tribus uel quattuor diebus distare:q terra ipsa
Isthmos interiacens idest Isthmos continet. Sicut igitur qui eruditiores Asiam ab Africa diuidunt: hunc esse
natura cōmodiorem arbitrant terminū:utriusq; terræ sinum siue Nilum. Illum nāq; omniformiter
fere a mari ad mare peruenire. Nilū autē multipliciter ab oceano distare:ita ut minime asiā omnem
ab africa diuidat. Hunc in modū & ego poetam ipsum puto oīs meridianas partes hoc ipso sinu per
totū terrarū orbē biptire iure cogitasse. Quonam.n.modo terram ipsam intermediā.i.Isthmō igno
Thebæ raret:quā ad ægyptiū pelagus ipse facit. Et enī penitus absurdum ē: si ægyptias Thebas plane nouit
quæ a nostro mari paulominus stadiis quinq; milibus distāt:recessum aūt sinus arabici minime no
uerit:nec mediā ipsius latitudinis tellurem:quæ nō plusq̄ mille stadiorū latitudinem habet. Multo
aūt absurdius uidetur:si ab eodem cognito Nilo:qui tantæ regionis idē assecutus est nomē:eius qui
dē causam non inspiciebat. Præcipue uerò illud ab Herodoto dictum incidit. Cur regio donū erat
fluminis:& ob eā causam merito idē assequebat nomen. Alioquin ex iis:quæ apud oēs gentes ꝓpria
habentur:ea notissima sunt:quæ admirationem quādam habent:& in aperto cūctis extant. Tale &
Nili incrementum est:& exaggeratio pelagi. Sicut & ad ægyptum delati:nihil prius de regione ipsa
perscrutantur:q̄ Nili naturam. Cum indigenæ nihil hisce maioris nouitatis ad hospites narrandum
habeant. Nec ullas rerum suaꝝ illustriores. Nam scrutanti de flumine manifesta fit regio qualis to-
ta sit. Ita & qui longe audiunt nihil antiquius habent:q̄ ut hoc ipsum inquirant:ad hoc & illud adii
citur:quanto & ipse poeta discendi studio:& peregrinandi cupiditate teneretur. Quarum rerū testi-
monio sunt:tum uitæ suæ scriptores:tum exempla plurima suis de poematibus desumpta. Hic igit
ex multis potissimū arguitur:& cōprobatur:cū dicenda eloquenter exponat. Et admodū uulgata si
lentio prætereat:ut per Epitheta.i.adiectiua dicat. Aegyptios aūt & syros ad quos noster nūc sermo
est mirari oportet:q eo disserente:ne suæ quidē gentis:& agri res intelligant. Sed & inscitiā hoīs in-
cusent:cui obnoxios illos esse ratio ipsa demonstrat. Simpliciter autē non iccirco ignorantiæ signū
est:qua non æloquat aliquis. Nec enim Euripi mutationes:nec Termopylas: nec alia cōplura inter
Græcos celeberrima cōmemorat:haud tamen ignorasse dixeris. Quod iis minime uidetur:qui spō-
te sua surdas occludant aures. Qui quidē uehementer accusandi ueniunt. Poeta sane perrapida & in
cita flumina nūcupat:non torrētes solum:uerū omnia cōmuniter:quoniā hymbribus aquæ pluuiæ
oīa cōplentur:at(quod cōmune est)excellentioribus peculiare sit. Aliter.n.torrentē: aliter perpetuū
fluentū a Ioue incitatū audires:hic nāq; aliquo modo conduplicatur excessus. Et sicut nonnulli sup
excessibus excessus sunt:ut illud. Leuiorē subire umbrā. Et illud:formidolosiorē lepore:Phrygē. Et
illud. Agerminorē tellurē habet:q̄ epistola laconica. Sic excessus super excessum concurrit. cur inci-
tus a Ioue Nilus dicitur. nā rapiditas torrentis cætera superat flumina:usq; adeo incitus præcipitat.
At Nilus ipse etiā torrentes excellit in tantā uim magnitudinis:tpibusq; repletus. Itaq; quando ipsi
poetæ cognitus illius erat euētus:ut fabulati sumus:etiā de illo tale usurpauit adiectiuū. Quod nec
alio q̄ diximus pacto accipiendū est. Pluribus aūt erūpere ostiis:quia etiā cōmune pluriū est:ꝓpterea
mentione dignū nequaq̄ suspicatus est. Et eo magis quia ad scientes loquebatur. Sicut & Alcæus se
se in ægyptū peruenisse professus. Exaggerationes aūt & incrementa:& ex iis facile possunt intelligi
Pharos quæ de Pharo tradidit. Is.n.de Pharo sua tēpora posteritati cōmendās:magis q̄ fama cōmunis dixit.
Quippe quod a continenti tantū abesset:quantū per diē nauis cursus est:haud sane falso uulgatum
erat:incrementa & exaggerationes tales extitisse. Cōmuniter illū audisse crediderim. Ex quibus poe
ta in unū conferens:Insulā plus a terra continenti distetisse:quom Menelaus aderat:q̄ tunc suo tem
pore fabulamenti gratia:longe maius adiecit interuallum. Fabulosæ uero fictiones non ignorātiæ
causa fiunt. Signa enim profecto sunt:neq; de proteo scripta siue Pygmæis:neq; ipse ueneficioꝝ po
testates:neq; siquid huius generis tale fingitur a poetis. Haud.n.per locorū ignorantiā:sed per oble-
ctamenta & lætitiam dicuntur.

Quonam igitur pacto aquarum exptem:aquas habere dicit?

Commodus est portus bene structas unde cannas
Post haustas lymphas ponto induxere natantes.

Sed neq; Scaturiginē defecisse impossibile:neq; aquationē ex insula fuisse inquit: sed adductionem
solā propter portus ipsius uirtutē. Aquam uero ex ulteriore continente haurire facultas erat profi-
tente quodāmodo per insinuationē poeta:quod non ad ueritatem:sed ad excessum figmentumque
poeticum pelago dixit ambitam. Quando quidem de Menelai errore dicta:locoꝝ illorū ignorātiæ
adiumentum uidentur afferre. Forte satius:ut in uersibus quæsita exponētes hæc ipsa præcidamus:
& de poeta clariorem suscipiamus defensionem. Telemachum regiorum tectorum ornamenta mi-
rantem sic Menelaus alloquitur.

Menelai errores

Multa quidem passus:multisq; erroribus actus:
Nauibus octauo ueni peruectus in anno.
Cyprum & Phœnicen ægyptia pulsus ad arua.
Aethiopasq; uagans:& sidonios & erembos
Et libyen adii.

Quærunt autem quosnam ad æthiopas nauigans ab ægypto profectus fuerit:quoniā maria nostra

nulli æthiopes incolunt. Neq; per descensus Nili præcipuos:idest cataractas ullus est nauibus tran-
situs. Et qui Sidonii sint non enim illi sunt qui in phœnice habitant. Cum enim genus antepofuif-
set:speciem nequaq̃ addidisset. Quiq; Erembi:nouũ náq; est uocabulum. Aristonichus quidé ætate Aristoni-
nostra Grammaticus in libris:quos de Menelai errore ædidit complurium uirorum sententias cir- chus gram
ca oĩa ibidem occurrentia capita conscripsit. Sat erit nobis:si longiora præcidentes eos tãtum disse- maticus
remus ex iis q eius nauigationem ad æthiopiá narrát. Nõnulli circũductũ per gades cursũ tenuisse
ad Indicam usq; regioné inducunt. Simul errori & tempus accomodant:cum dicitur.

Nauibus octauo ueni peruectus in anno.

Quidam per Isthmum:idest per intermediam terram:& sinum arabicũ. Alii p fossas aliquá. Circũ-
ductus aũt cursus minime est necessarius:qué Crates introducit sic ĩpossibilé esse. Eteni Vlyssis er-
ror ĩpossibilis. Cæteræ ad materiam Mathematicá minime utilis:neq; ad erroris tépus. Inuitæ náq;
moræ:& nauigationis incommoditates eum detinuerunt:cum dicat:quod e nauibus sexagintaqn-
que:reliquæ superfuerant & quidé spõtaneæ colligédæ pecuniæ gratia. loquit. n. Nestor.

Ille ubi permultum cogens censum:haud minus auri:
Nauibus errabat phœnicen inde cyprumq;
Aegyptumq; uagaos.

Ipsa quidem nauigatio per Isthmũ. i. terrá intermediá:aut p fossas acta:enarrata quidem : in fabulæ
formá audiéda erat. Nõ enarrata aũt supuacue & ĩcredibiliter ĩtroduceret utiq;. Incredibiliter ĩquá
q ante Troiana tempora ne una quidá fossa erat. Qui aũt facere conatus est. Sesostrin fuisse aiunt.
Cæteræ iccirco destitisse:q maris summitaté sublimioré esse deprehéderat. Terra ét ipsa itermedia
haud ullo nauigari pacto poterat. Eratosthenes haud rectá in eo facit coniecturam:q ad colũnas ut
ĩgt nondũ fracta tellus erat:ut huic interiori continuaret exterius pelagus:ne cũ sublimius eét ter
rá operiret itermediá. Diruptione uero facta humilius esse deprehensum & Casii & Pelusii agrũ ad
rubrum usq; mare detexisse. Quá igit de eruptione ista habemus historiá:quod ante Troiana tépo-
ra non extitisset:Fortassis pariter Vlyssem hac in oceanum enauigasse fecit:diruptiõe iam peracta:
Pariter autem Menelaum ad mare rubrum ab ægypto classe transisse:diruptiõe necdum facta. Sed
enim & Proteum sic illi dicentem introduxit.

Te uero elysium ad campum:uel ad ultima terræ.
Celestes mittent.

Quæ nam igitur & quod occidentalem hunc extremũ locum dicit.

Adiunctus zephyrus declarat & ultima terræ:
Ast late zephyri stridentia flamina:semper
Oceanus fundit.

Hæc ambigui plena sermonis:& enigmatis. Si igitur medium hũc agrũ poeta: & cõfluũ quãdoq; ex
titisse tradidisset:quáto maiorem ad id fidé haberemus:bipartitos æthiopas fuisse:tanti maris inter
sectione disiunctos: Quæ pecuniarũ collectio & quæstus ab exterioribus & Oceanum colentibus
æthiopibus. Atqui Telemachus regalium ornamentorum magnitudinem admiratur.

Electri atq; auri argenti simul:atq; elephanti.

Verum nulla horum præterq̃ elephanti facultas illis adest. Plurimi. n. & imprimis Nomades pasto-
res rerũ omniũ mediusfidius médacissimi sunt. Adiacet Arabia usq; ad Indiá. Ex iis sola ex oĩbus al- Arabia
tera felix uocat. Alterá & si talé nõ nominát putát tamé:& felicissimá esse scribũt. Indicam quidem
ignorauit Homerus. Quá si nouisset profecto & meminisset. Arabia quæ hac tépestare felix appella
tur illis téporibus minime locuples erat. Quin & ipsa admodũ erat egena. Cuius ciuitas fuit homi-
num in tétoriis degentium. Scenicorum scilicet. Pars ipsius rara ferens aromara. Vnde regio uoca-
bulum consequuta est. Quia talium penes nos rerũ pondus & rarum:& preciosum é. Hac quidem
ætate ubertaté habét:& ditescunt:cũ frequens:& copiosa mercatura facta sit. Tunc autem minime
credibile. Ipsorum gratia aromatum:& odoramẽtorũ negociatori pariter: & camelario talium rerũ
facilis copia est. Menelao uero principalibus spoliis simul:& regum muneribus opus erat:qui & ha-
berent quod erogarent:& libenter cuperent pp uiri claritaté & gloriam. Igit ægyptii:æthiopesq; p-
pinqui:& arabes nec omnino inopes erát. Nec atridarũ fama illorum aures effugerat. Præsertim ob
res in bello troiano magnifice gestas. Vt capessendæ ab illis utilitatis spes oriretur. Sicuti de Aga-
memnonis Throace fertur.

Quem signum hospitii cinyres donauerit olim
Maxima cypriacas uolitarat gloria in oras.

Maius náq; erroris spaciũ in Phœnice:Syria ægypto:& Africa fuisse dicédũ est:& Cypri locis:& sũ-
matim p maritimá nostram & insulas. Etenim eũ ab his mũera cõparasse & ab inuitis discursando
prædas uendicasse. Potissimũ ab iis troiani belli socii fuerũt:hinc factum est. Qui uero exterius &
longinqui fuerant Barbari nullam eius generis spé ostentabát. Menelaus igit in æthiopiá uenisse di Menelai er
citur. Nõ quod adusq; terminos ægypti uenerit. Forsan. n. propinquiores thebis erát ea tépestate ter- rores
mini. Cæterũ & q nũc ad Syenen:& Philas ptinent termini ppinqui sũt. Quorũ illa quidé ad ægy- Syene
ptũ est:Philæ uero æthiopum : & ægyptiorum commune domicilium est. Eum igitur ad Thebas philæ,

profectũ licet,uel ad usq; terminos:uel ultra æthiopas:& eo amplius:q; regali fretus esset hospitio:
Vlyssis errores
haud ullum inconueniens,Sic & Vlysses se ad Cyclopũ terrá peruenisse inqt: e mari ad speluncá usq;
profectus.Et.n.uspiá in extremo cõsistere ait:& in æoliá quidé:& ad Lestrygonas:& aliorsũ;ubicũq;
stetit i anchoris:eo puenisse differit.Eodé modo Menelaus in æthiopiá.Sic etiá in Africá: q; alicubi
Ardania Menelaus portus
ad ea loca applicuit.Ex quo & Ardaniæ portus supra Partonium:Menelaus uocat.Quod si phœni-
ces & Sidonios interloquendum:idem eorum Metropolin nominat: consueta utitur figura. Sicut
Troas adit:simul hectora naui.& illud

Magnanimi nec erat proles tunc œneos ulla.
Is nec erat,meleager obit sub funere flauus.& illud.
Idam adeunt & gargaron.& illud.
Euboeamq; tenent cum chalcide,eretriamq;
Et sapphon.
Seu te cyprus habet:seu te paphus:atq; panormus.

Et pterea loci alii superát.Atq & cũ iá phœnicis meminisset:pprie & Sidoné cõnumerasset.Denuo
inqt:quod nõnulli inquirunt ad connumerádas eni ordine gentes satis erat hunc in modũ dixisse.

Cyprum & phœnicen:ægyptia littora oberrans.
Aethiopasq; adii.

Vt autem & Sidonios peragrasse:& eá amplius peregrinationem exprimat:eorum fœlicitatem lau-
dibus manifestat:siue repeteret:siue assumeret ex artis bonitate se bene habere.Et Helenam cũ Ale
xandro hospitaliter acceptam ab eius loci hominibus.
Quocirca & Alexandro multa eius generis adsistere dicit.

Vestis erat uaria:quam perfecere mauite
Sidoniæ:sidone uehit quas nauibus ipse
Pulcher Alexander.

Viam quoq; per quam subuexit Helenam:& apud Menelaũ exponit.Telemacũ eni alloqués ait.

Extructum cratera dabo:est argenteus omnis.
Labra micant auro perfecta:est mulciber autor.
Sidonius tribuit rex nunc clarissimus heros.
Illuc me placida protexerat æde reuersum.

Mulcibris opera
Ad excellentiá dictũ accipere oportet.Est Mulciber autor.Sicut etiá pulchra opera Mineruæ dici-
tantur:& gratiarum & musarũ; cum quod hoies ipsi ornatissimis artibus celebrati essent.Homerus
Mineruæ opera
Craterem laudibus extollens ostendat.Quem Euneus pro lycaone tradiderat,ait enim

Ipse decor reliquos toto uincebat in orbe.
Gratiarũ opera
Sidonii ingenius uariis atq; arte crearunt.
Attulerantq; uiri phœnices.

Erembi
Multus etiam de Erembis factus est sermo.Longe uerisimilius dixere: qui eos Arabes esse putant.
Noster autem Zeno hoc modo scribit.

Aethiopesq; adii cum sidoniis arabasq;.

Scripta quidem cum peruetusta sint:mouenda non sunt.Satius est uocabuli mutationem accusare
quæ per multa:& cunctis ingentibus.uulgata extitit.Quippe nõnulli uariatis litteris ipsum fecere
nomen.Optime & in hoc loco dixisse uisus est Posidonius:qui ab gentium cognatione & commu-
Armenii Syri Arabes
nione ueram nominis rationem idest Etymologiam explicat.Nam Armeniorũ:Syrorum:& Arabũ
natio magnam præ se fert generis coniunctionem:seu linguam:seu uiuendi ritus:siue corporis linia
menta consyderes:cum maxime finitimi sint.Indicio est Mesopotamia ex hisce tribus constituta gẽ
Mesopotamia
tibus.Præcipue ex iis similitudo manifesta est:q; siqua sane fit trans climata differentia ea ut pluri-
mum fit inter septentrionales:& meridionales populos:& cum iis inter illos præcipue qui regionis
Arimani Arammei
incolunt terminos medios.Sed quod cõmune est obtiet.Assyrii quidem & arimani: & armenii quo
dammodo pariter se habent:& ad hos & ad se inuicem.Harum uero gentium appellationes inter se
q; similes esse iretur,Ipsi enim Syri:quos Syros nos ipsi uocamus:Arméios & arammeos uocát, huic
autem uideri armenios & arabas;& Erembos,græcis fortasse ipsis hoc modo arabas uocantibus.Si-
mul & ad id uera uocabuli significatione:idest Etymologia adiuuante.Quia enim terram subeant:
Troglodytæ
idest antra: multi troglodytas quasi antricolas; quos suscipientes posteri;uulgo per nominis ety-
mologiam apertius troglodytas dixere. Hi ex arabibus sunt qui ad alteram sinus arabici partem
uergunt ad ægyptum & æthiopiam.horum meminisse poetam; & ad eos Menelai profectionem
dixisse credibile est;& eo ad æthiopiam quem dixi modo. Et enim hi quoque Thebaidi propin-
qui sunt:similiter non operandi: aut lucrandi gratia nominati: haud enim hoc multum esset: ue-
rum peregrinationis longinquitate:& celebritate.Celeberrimum est nanq; tam remota peragrasse
loca.Tale & illud est.

Hic hominum multas urbis & pectora nouit.
Arabus
Plurima perpessus multisq; erroribus actus.

Hermaon
Hesiodus in catalogo inqt:Arabi puellá quá Hermaõ genuit.& Beli sollo.digna puellá regis: ut ait

Sthesichoris. Credendũ igitur est: q ab isto Arabia iam tum nominabatur. Heroũ uero annis nondum fortasse. Qui autem Erembos singũt: proprium unum Aethiopiæ genus: & aliud Cephenorũ: & tertium Pygmæorum: & alia innomerabilia minus credulitatis consequerentur: cum præter hoc quod haud fide digna proferant: quandam poeticæ & historicæ figuræ confusionem demonstrant. Similesq; illis sunt qui Sidonios in mari Persico: aut alibi ad oceanum ferant: & Menelai errorem: & Phoenicis extra oceanum ponentes. Huius autem incredulitatis causa est non minima: q sibiipsis dicendo inuicem aduersantur. Quidam enim Phoenicas: & Sidonios: qui nobis propinquiores sũt: ex oceano in Colonias deductos esse tradũt. Et quia a mari rubro sunt Phoenices idest rubros uocatos fuisse adiiciunt. Nonnulli illos ab istis esse dicunt. Sũt etiam qui æthiopiam in nostram Phoenicem traducant. Et res de Andromeda gestas in Iope contigisse aiunt. Non quidem per locorum aut rerum: quæ dicuntur ignorantiam: Sed fabulæ potius figura. Sicut penes Hesiodũ: atq; alios quæ profert Apollodorus nesciens profecto quem in modum ista Homeri rebus apponit. Res enim Homeri ad Pontum & Aegyptum apponit inscitiam causatus: quod cum existentia commemorare uelit: non tamen existentia commemoraret. Sed nos existentia: uelut existentia per ignorantiam. Hesiodum nemo utiq; inscitiæ criminarenir qui semicanes: & longa ferentes capita dicit: & Pygmæos. Hæc enim haud Homeri sunt fabulosa fingentis. Quorum e numero & isti existunt Pygmæi. Neq; alcmanis qui digitos interiectos alios pedum digitis scribit. Nec Aeschyli: qui canino capite: & oculatis pectoribus: & monoculos. Quibus in rebus nec ipsis qui pedestri sermone historiæ formam cõscribunt: mentem in multis adhibebimus: nisi fabulamenta sese conscribere profiteantur. Nãq; initio statim clarum est: eos fabulas sponte sua contexere: non per rerum ignorantiam: sed impossibiliũ figmento admirationis & uoluptatis gratia. At per ignorantiam putantur: quum maxime & credibiliter talia de occultis & ignoratis per fabulamenta conscribunt. Cæterũ Theopompus interdicendum sese fabulas in historiis narraturũ confitet. Melius q̃ Herodotus: & Ctesias: & Hellanicus & cæteri: qui res Indiæ litteris prodiderunt. Verum de obtingentibus Oceano: in fabulæ modum commemoratum est. Nam de illo coniectura poetæ facienda est. Ab aquarũ enim siccitatibus: & alluuionibus de charybdi fabulas ipse confecit. Cum tamen illa penitus Homeri fabulatio nequaq̃ existat. Sed ex iis quæ de freto Siculo ab historia traduntur ante comparata. Nam cum bis fiat die noctuq; reeur sus: si ter ille sic dixerit.

Phoenices Sydonii

Andromeda

Charybdis

Terq; die reuomit: ter sorbet inde refluxus.

Haud per historiarũ ignorantiam hoc fieri suspicandũ est: sed per miseriam ac terrorẽ: quem interloquendũ Circe permultũ adiecit auertendi gratia: ut ipsis in uersibus mendaciũ misceret: quũ ea dixit hunc in modũ.

Terq; die reuomit: ter sorbet: deinde refluxus.
Terrificum est tibi ne fueris sorbente charybdi.
Te neq; ab hac peste seruauerit ennogisæus.

Atqui eam in sorbitionẽ incidit Vlysses: nec tamen (ut inqt ipsemet) extinctus est.

Illa quidẽ falsos sorbebat ab æquore fluctus.
Ast ego tollebar caprifici in uertice summe.
Cui steteram fixus ceu uespertilio.

Tolerans inde naufragia: & ab eis rursus iterceptus saluus euasit. Vnde Circe mẽtita est: & sicut hoc sic & illud. Terq; die reuomit: pro Bisq; die reuomit: cum huiusmodi superlatio ab omnibus usurpetur. Vnde ter beatos: & ter infelices dictitant: & poeta ipse. Ter beati danai: & ter benigna: ter exorabilis. Et terq; quaterq; beati. Forte aliquis ex loco signum faceret: q aliquo modo ueritatem sub uelamine dicat. Ad id enim quod bis in utroq; diei ac noctis tempore fiat refluxus: magis conuenit: q̃ ad id quod tanto tempore ter demersa maneant naufragia. Tarde uero reiici cum optaret: & assidue ramis detineretur.

Ter pro superlatiuo

Continue specto reuomit dum ex æquore retro
Carbasa uel proram: sed spes tardissima uenit:
Quando e consilio uir coenæ ad fercula surgit:
Atq; fori lites diiudicat ordine multas:
Tempore i hoc te sonans mihi pandit dona charybdis.

Cũcta hæc: notabilis cuiusdam temporis indicium exhibent. Præsertim cum uesperam intendisse: ne communiter quidem inquit. Quando iudex exurgit. Sed quando lites multas diiudicat: ut ita uel longiorem quandam moram protrahat. Alioquin haud credibilẽ naufragio liberationem subiecisset: si prius q̃ extraheretur: confestim multo retro refluxus ipse recideret. Reprehẽdit autem Apollodorus Callimachum assentiẽs Eratostheni: quoniam licet esset grammaticus ultra Homericam materiam: & exteriorẽ per oceani locos cursum circa quem errorem asserit: Caunum nominat: & Corcyram. Quod si nullibi quidem error extitit: quin totum Homeri figmentum est recte fit increpatio. Sin autem extitit: uerum alia circum loca confestim illa dicẽda sunt: & illius corrigenda est ignorantia. Totum autem esse figmẽtum nequaq̃ uerisimile dicitur: quemadmodum ostendimus. Nec aliorum locorum prout maior demonstratorum est fides. Et a criminatione liberari Callimachus posset. Nec enim probe Scepsius Deme

trius:qui quorundã Apollodoro delictorũ causa extitit aduersus Cyzicenum Neanthem:ambitiose contradicens.Neanthes enim dixerat:ꝙ argonautæ ad Phasin nauigãtes:Homeri & cæterorũ dictis super nauigatione cõcordans:Ideæ matris sacra apud Cizicũ collocarant in ea regione principẽ. Nequaq̃ uero exploratã Iasonis peregrinationẽ ad Phasin Homerũ habuisse : hoc nõ modo cantatis ab Homero:sed etiam sumpsius dictis repugnat.Homerus enim Achillẽ:& Lesbũ: & alia loca populatũ
Euneus iasonis filius a Lemno:cæterisq; ꝓpinquis insulis sese cõtinuisse dicit ꝓpter Iasonis:eiusq; filii Eunei cognationẽ: ea tẽpestate insulæ imperiũ obtinentis.Quonã igit̃ pacto id poeta quidẽ sciuit:quod uel genere uel gente:uel uicinitate:uel quouis modo necessarii fuerat:& Achilles & Iason:& nõ aliunde sane:nisi ꝙ
Iolcus ambos Thessalos fuisse cõtigerat.Hũc quidẽ ex Iolco:Achillem uero e Pythia achiua. Id autẽ igno-
Pythia rabat unde euenisset Iasoni Thessalo:& Iolcio existẽti:quod is sibi in natali solo successorẽ & hæredem neminem reliquisset.Filiũ uero in Lemni ditione constituisset.Peliãq; & Peliæ filias : & earum
Eumelius præstantissimã:eiusq; filiũ nouerat Eumelum.

Alcestis Quem parit admeto matrona alcestis honora.
Quæ peliæ natas formas superauerat omnis.

At Iasonis casus & Argo:& argonautas uulgo manifestos:ne audierat quidẽ.Aetæ uero nauigationẽ per Oceanũ fingebat nullũ ab historia captans exordiũ . Nam ꝙ nauigatio ad Phasin primũ(ut oẽs asserũt)fidẽ habet mittente Pelia:& reditus ipse:& internauigandum:ꝙ insulas occuparit: & ꝙ sicut Vlyssi ac Menelao amplius mediussfidius factus est error:hac etiã monstrat̃ & credit̃ ætate:& ex Ho
Aeea urbs meri carmine.Etenim Aeea circa Phasin urbs ostendit̃:& regionis Colchidis imperiũ Aeeta tenuis-
Aeeta se credit̃.Et indigenis hocipsum gentile nomen illic est.Et Medeã ueneficam extitisse memoriæ tradit̃.Et regionis eius opes:& auri & argẽti:& ferri metallis.iustam quandã in ea loca expeditiõis suballegant occasionẽ.Quo Phryxum antea per mare transmisisse ferũt:& amborũ militiæ monumen-
Phryxium ta extant.Phryxiũ enim in Colchidis:& hiberiæ confinibus est:Et Iasonia multis in locis : & Arme-
Iasonia niæ:& Mediæ finitimis ostentant̃.Atqui & circa Sinopen:eiusq; maritimã oram & Propõtidem : &
Iasonis nauigationes Hellespontũ usq; Lemnũ,cõplura rerũ ab Iasone ac Phryxo ea in militia gestarũ ferunt̃ indicia. Colchorũq; Iasonẽ insectantiũ usq; in Cretã:& Italiã:& Adriam.Quorũ nonnulla quoq; designat Callimachus.Tũc quidẽ Aegleten linquẽs & Anaphẽ:uicinas Lacedæmoniæ There inchoat:& ab Aeeta Cytheo rursus ad antiquã semidei hermionẽ nauigauit.Tum de Colchis ait . Hi in traiectu Illyrico amissis remigiis apud flauæ armoniæ anguẽ oppidũ condiderũt . Quod quidẽ cum e profugis qdã
Polæ urbs Græcos asseruisset:at eorũ lingua Polas noiauit.Quidã maximã Istri parte Iasonẽ annauigasse com-
Ister memorãt.Aliqui autẽ usq; ad sinũ adriaticũ.Quidã sane per locorũ inscitiã.Alii per fluuiũ Istrũ dicũt:qui ab magno inchoans Istro effundit̃ in adriã.Hæc ꝓbabiliter:ac nõ incredibiliter dicta sunt. Poeta igit̃ tales nactus occasiones quædã historicis cõueniẽtia,minimeq; discrepãtia dicit.In his etiã seruato more suo:& cõi fabulas imiscet.Minime autẽ discrepat;quũ æetã noiatim explicat. Et Iasonẽ & argo dicit;& præter Aeean effingit:& Euneũ in Lemno cõstituit.Et Achilli dilectã facit insu-
Circe lam.Et præter Medeã Circen ueneficã perniciosi Aetæ sororẽ facit. Adiicit uero fabulose extra per Oceanũ occurrẽtes errores.ea in nauigatiõe cũ suppositis istis illud apte dicatur.Curæ existẽs oĩbus argo.Perinde ac cognitis in locis ac populosis nauigatione futura. Quod si quemadmodũ Scepsius inquit:Mimnermum testẽ accipiens:domicilium Aeetæ in oceanũ ad orientem faceret. Exterius Iasonẽ missum a Pelia esse:& pellem reportasse:nulla ratione credibiliter ea ad pellem transmissio diceret̃ ad ignotos obscurosq; locos:Nec ipsa nauigatio per deserta & inculta peregrinãs usq; adeo gloriosa:& oĩbus curiosa fuisset.

Nec uero ad pellem quo tempore scandit Iason:
Mœstum de terris ipse profectus iter:
Tristia crudeli peliæ certamina patrans
Oceani refluas tum petisset aquas.& illud.
Tunc radiis altæ sol splẽdidus actus in urbẽ:
Aeetæ aurans emicat in thalamis.
Littore ab oceani diuus ueniebat Iason.

Neq; probe illud Eratosthenes:quod de hominibus nulla dignis memoria amplius mentionem facit.Quorum nonnulla redarguit:nõnulla credit:& testes illos usurpat.Sicut Damasten : & alios generis eiusdem.Quoniam & si quid ueri prædicant;non in eo testibus illis uti oportet . Nec ob eam causam fides est eis habenda.At dignis & grauibus tantummodo uiris sic utendum est:qui quidem permulta bene,disseruerunt.Multa uero omisere:uel non satis plene explicuere.Nec uero falso teste utitur Damaste ; nec quicq̃ differt:si testem uocaret Bergeum uel Messẽnium Euemerum : & reliquos quos ille nominat:eorum ambages accusans.Ipse horum unum deliramentum commemorat
Choaspes fluuius quod Arabicum sinum lacum esse censent . Diotimen quoq; Strombichi filium legationes Atheniensium enarrantem e Cilicia per Cydnum in Choaspen flumen adnauigasse : qui præter Susa de-
Susa fluit.Et quadragesimo demum die ad Susa peruenisse . Hæc sibi narrasse Diotimẽ . inde miratur si
Cydnus fluuius possibile fuit.Cydnum interciso Euphrate atq; Tygri in Choaspen irrũpere . Aliquis nõ modo hoc annotauerit:sed & alia,quod de locis sua nondum ætate cognita singula exquisita digeste esse dicat.

iubensq; ne leuiter quibuscunq; fidem adhibeamus:& causas pluribus reddens : propter quas haud
ita nobis fides præstanda quibusuis sit.Sicuti de Ponto:& de Adria:ipse tamen nescio quibus credi-
dit.Igitur Issicum sinum longe magis ad Orientem expositum q̃ mare nostrum putauit.Signum cũ Issicus si-
orienti uicinior tribus ferme stadiorum milibus sit:q̃ Dyoscuriade quæ in secessu Ponti est.Et secũ nus
dum ipsum ex stadiorum mensura:quam de adria dicit & septentrionalia & alia nominatim loca ex Dyoscuria
trema exponens a nulla temperat fabulatione:fidem quoq; præterea habuit de exterioribus colum de
nis Herculis pluribus fabulamentis:& insulam Cernen:& alia nominans loca: quæ hisce tẽporibus
nusquam monstrantur:de quibus memoriam postea faciemus.Vetustissimos inquit aut piraticam
aut mercaturam exercentes eo nauigasse:non in pelagus quidem egressos:sed Iasonis modo præter
littora permeasse.Quem quidẽ in Mediam usq; & Armeniam & Colchos nauibus omissis bellum
intulisse.Postremo dicitat antiquis temporibus neminem aut mare euxinum : aut præter Libyam
Citram Ciliciam nauigiis adire ausum.q̃ si antiquos eos dicit qui nostrã ante fuere memoriam de
illis seu nauigarint seu non:nulla mihi sane cura est.Sin eos inquit qui memoriæ produntur nullus
eloqui sane torpesceret aut uereretur:quod ueteres & maritima:& terrestria longinquius emẽsi fue
runt itinera q̃ posteriores uideantur:si animos ad ea quæ de illis posteritati scriptis cõmendata sunt
adhibuerimus.Sicuti Liber pater Hercules:& Iason ipse quidem.Illi etiam de quibus poeta cecinit.
Vlysses Menelaus Thesćus Perithous:qui longinquas subiere militias:ut fama fert : ut immortalia
de se monumenta relinquerent:ut etiam ad inferos usq; penetrarent . Castorem & Pollucem maris Castor
curam suscepisse:& nauigantium saluti præesse.Minoem maris imperium tenuisse . Phœnicũ item Pollux
nauigationem:qui etiam extra columnas herculeas egressi fuere:& ibi urbes condidere: & ad medi-
terranea Africæ oráq; maritimã paulopost Troiana tempora.Aeneam & Anthenorem & Henotos:
& simpliciter omnes qui e Troiano bello in uniuersum terrarum orbem pererrarũt:dignum est ne
quã inter uetustos homines recenseri.Cum autem græci similiter & barbari ob longiora militiæ
tempora domestica bona & facultates bello partas amisissent:obuenit utrisq; ut euerso ilio uicto-
res per egestatem ad latrocinandum uerterentur.Et uicti bello superstites multo magis:a quibus &
oppida plurima condita per omnia littora extra Græciam feruntur:& ad nõnullos mediterraneæ lo
cos.Ipse autem æloquutus quousq; habitabilis ad cognitionem post Alexandrum : & eius ætatem
perlata sit ad faciendum iam de forma sermonem transiit:non tantum de ipsa dico habitabili:quod
quidem de illa sermoni proprium magis esset:sed uniuersa de terra.Huius autem faciẽda quoq; est
memoria.Modo ne præter ordinem.Profatus itaq; q̃ tota rotunda existat: non quidem ut tornati-
lis cum inæqualitates quasdam habeat:inducit q̃ globi illius particulares sint transfiguratiões:quæ
aquis & igne & terræmotibus:& exhalationibus:& aliis generis eiusdem cõtingunt.Neq; hac in par
te rerum seruans ordinem.Nanq; rotunditas totam terram ab ipsa totius uertigine prouenit : tales
uero transformationes totã minime terram permutant.Etenim in magnis quæ sic parua sunt eua-
nescunt.alias uero atq; alias terræ dispositiones efficiunt.Aliasq; ac alias propinquas habent causas.
Præcipuam uero quæstionem præbuisse dicit:quonam modo fiat ut duobus tribusq; stadiorũ mi-
libus longe a mari intra mediterraneam frequentibus in locis concharũ & Ostreorum & Cherár-
dum magna cernatur multitudo & salsi lacus:sicut circa templum Ammonis:& uiam qua itur ad il
lud trium milium stadiorum esse dicunt.Per multam enim ostreorum effusionem extare. Non pa-
rum etiam hac tempestate salis inueniri.Maris præterea exhalationes in sublime reiici.Prope ipsum
etiam maritimarum fragmenta nauium ostentari:quæ hiantibus terris escaturiuisse tradunt.Super
columellas incubare delphinas hanc inscriptionem habentes Cyrenensium spectatorum.Hæc effa-
ctus stratonis Physici commendat opinionem:& Xanthi Lydi qui regnante Artaxerxe ingentẽ adeo
fuisse siccitatem ait:ut flumina lacus putei defecerint. Eumq; ipsum multis in locis a mari longin- Siccitas in-
quius uidisse lapidibus inhærentes conchulas:pectines & testarum formas . Salsumq; lacum in Ar- gens
menius & in Mattienis:& in inferiore Phrygia:quas ob causas persuasum habere campos illos mare
aliquando fuisse.Strato autem causas & rationes magis attingit:quoniam existimare se dixit . Euxi-
num initio ad Byzantium os nequaq̃ habere.Flumina uero in ipsum irrumpentia uiolenter aperuis
se.Deinde aquas in Proponndem & Hellespontum excidisse.Ideq; in nostrũ euenisse mare.Ibi enim
ad columnas cum mare amnibus impleretur effractũ esse transitum.E quorum effluentia quæ coe Creticum
nosa prius fuerant:patefacta sunt loca.Causam uero affert . Primum quidem quod exterioris & in- mare
terioris maris aliud fundum & alia sedes ima est . Deinde quia uitta quædam sub aquis ex Europa Siculũ ma-
in Africam protenditur:quasi antea interius & exterius mare unum esset : & fundum esse in Ponto re
breuissimum.Creticum uero & Siculum & Sardoum pelagus profundum esse uehementer . Amni- Sardoũ ma
bus enim plurimis & maximis a septentrione & oriente labentibus:illa limo repleri : & alia profun- re
da manere.Quocirca Ponticum mare dulcissimum esse:fluere uero ad locos : ubi magis fundũ in- Põticũ ma-
clinatur. Videri & Pontum ipsum humum altiorem tollere posse posterius:si tales permaneant in- re
fluentiæ.Nã & sinistras ponti partes nunc oceano increscere.Salmydessum uidelicet:& ea quæ nau- Salmydes-
tæ uocant pectora ad Istrũ & Scytharũ deserta.Vtq; & ipsum Ammonis templũ superioribus an- sum
nis mari propinquum:ob effluentiam hoc tempore in mediterraneam iacere . Ipsum etiam oracu- Ammonis
lum cum mare uicinum esset eo celebritatis & notitiæ peruenisse iure quidem suspicatur . Tantúq; templũ

loci a mari disiunctionem haud fane nominis claritatem & gloriam uerisimiliter hac ætate posse facere.

Casius mons Sarbonis lacus

Aegyptũ etiã priscis temporibus ad pelusias usq; paludes: & monté Casium lacumq; Sarbonidem maris inundationibus opertã fuisse. Nunc quoq; dum per ægyptũ huiusmodi effoditur falsedo: etiam sub arena salsa refertæ conchylus foueæ reperiuntur: Perinde ac agro maris aquis inundato. Locus enam omnis ad Casium & ad scuta (sic enim appellant) palustré limum habebat: ut maris rubri summũ attingeret. Mari autem cedente detectũ extitisse: & lacum Sarbonidé mansisse. Inde & hunc effractum & palustrem factum. Similiter & salsi lacus ripas maris magis q̃ fluminis uideri. Iccirco magnam continentis parté quibusdam temporibus inundatam: & rursus detectam extitisse concederes. Eundé in modum inæquale profundum terrã nunc totam esse sub mari. Sicut mediusfidius & quæ emersit quã incolimus: quæ tot permutationes admittit: quot uerbis prosequutus est Eratosthenes. Eas ob res aduersus Xanthi dicta nihil absurdũ profecto proferas. In Stratoné autem dici potest: q; cum multæ causæ adsint: illis omissis quæ non sunt criminatur. Primã etenim inquit causam: q; exterioris & interioris maris non idem pauimentum ac fundum est. Ad hoc enim quod altius tollitur: aut in ima declinat: aut aliquos inundat locos: & ab illis refugit: hanc ipsam minime causam esse. Alia uero & alia esse pauimenta: & hæc quidem esse humiliora: hæc auté eminentiora. Verum ipsa quoque pauimenta nunc quidem in sublime scandere: nunc autẽ in ima esse deducta. Simulq; & pelagus tollere & inclinare. Altius quidem elatum inundare. Pressius uero in pristinum recurrere statum: quod si sic est: opus erit repentino maris incremento inundationem euenire: sicut crescentibus undis & fluuiorum ascensibus interdum altera ex parte aqua infertur: interdum rursus exaugetur. neq; uero incrementa aggerata & repentina fiunt: nec inundationes tempore tanto permanent: nec inordinatæ sunt: nec in alterum inundant mare: nec ubi euẽtus tulit. Reliquum igitur est: ut in pauimentu causa ponatur: aut in eo quod mari subiectum est: aut quod inundat. Immo uero quod sub undis est. Humidum nanq; ualde mobilius est: & permutationes celerius suscipere potest. Etenim horum omnium causa spirabilitas. hoc magis in loco: uerum (ut dixi) hinc talia fiunt accidentia quod fundum & ipsa pauimenta interdum extolluntur: interdum resident: nõ autem q; aliqua sublimia sint: aliqua uero minus. Is autem assumit hoc quum id mari obuenire putat: quod & fluuius accidit q; ab altis locis fluentia sint: haud enim fluxionis ad Byzantium causam diceret e fundo esse: quod Euxini alueum altiorem esse dicat: q̃ uel in Propontide: uel in reliquo deinceps pelago simul & causam apponens. Nam ex limo e fluminibus delato fundum repleri ac breuius fieri.

Propontis

Quamobrem ad exteriora elabi. Eandem uero rationem in mare nostrum uniuersum traducit ad exterius: ut hoc altiora efficiat fundamenta: q̃ quæ Atlantico subiecta sunt pelago. Etení hoc quoq; ex pluribus impletur amnibus: & desecationem limi pro sua quantitate decolandi suscipit. Irrũpentem igitur per columnas & Calpen fluxum ei qui ad Byzantium est: similé fieri opus erat. At istud quidem omitto. Et enim hoc ibidem contingere decet. Distrahi uero circa æstuaria & inundatiões & occultari. Istud interrogo quidnam prohiberet priusq̃ Byzantios aperiretur. Cum Euxini fundũ Propontide: & reliquo deinceps mari sit humilius: fluminibus ĩpleri: seu mare fuisset antea: seu Meotidis palus amplior. Nam si hoc concedatur: & illud interrogabo. Num illius & Propontidis superficies aquæ non ita se habebat: ut quoad usq; ea erat ad effundendum nequaq̃ impelleretur: propter aduersam ex equo resistentiam & oppressionem. Postea uero q̃ internũ mare superabundauit: quod uberius erat euidentius fluxum reppulit. Qua ex re interius & exterius in unum confluxere pelagus. Et eandem cum illo mari faciem accepere: siue marina: siue palustris prius erat. Postea uero marina facta propter permixtionem & inualescentiam. Si enim hoc dabunt fluxus qui nunc est haud fane impediretur. Non a superiore fundo: neq; decliui quod ratus est Straro. Ista uero & ad nostrum mare totum: & ad exterius transferre non in fundis: aut eorum inundationibus effluentiæ causam ponentes: sed in fluminibus ipsis. Quandoquidem non incredibile est secundum eos etiam: & si totum mare nostrum antea paludem fuisse contingeret: quod a fluuius impletũ superũdans per angustias columnarũ excideret: quasi per cataracten assidue crescens: & magis in unum confluens mare effectum temporis diuturnitate: & unam in faciem concurrisse: ac propter inualescentem potentiã in marinas euasisse aquas. Non autem omnino naturale fluuiis comparasse pelagus. Illi enim per decliua allabendo ferũtur. hoc uero indecliue perstat: freta uero intra terras agitant alio quodam modo: non secundum limi ex fluminibus prolapsum altitudinem pelagi reddentem. Nanq; aggeratio circa ipsa fluuiorum ostia consistit. Sicut in Istro ea quæ pectora dicuntur: & in Scytharum solitudine & in Salmydesso: aliis etiã ad hoc torrentibus opem afferentibus.

Calpe

Euxinus

Phasidis littus

Ad Phasin uero Colchicum littus est arenosum & depressium ac molle. Ad Termodõtem autem & ad Irin tota themiscyta totusq; campus amazonum: & maior Sidenæ pars. Sic enim & in aliis. Omnes nanq; Nilum imitantur ante ipsos meatum existentem in terram continenté redigentes nonnulli plus nonnulli minus. Minus quidem qui non multum deferunt limum. Plus uero qui permultum & mollem transeunt agrum. Torrentesq; plurimos accipiunt. A quibus est Pyramus: qui magnam Ciliciæ partem adiecit: de quo tale est æditum oraculum.

Pyramus torrens

Tunc erit undisonus late cum pyramus olim
Littora perfundens cyprum labetur in almam.

In Mediis enim Cataoniæ campis nauigabilis delatus:& per angustias Tauri in Ciliciam elabens ad
oppositũ huic & Cypro transitum erumpit:ne autem delata a fluminibus terra in pelagus deueniat:
causa est:quia mare natura ipsa refluens eam reuerberat. Animátibus enim simile est:ac sicut ille spi-
ritum assidue admittunt & remittunt;sic mare semper in se & ex se recurrenti quadã agitatione mo- Mare cur
uetur. Id autem perstanti in littore indicat fluctuatio:pariter enim pedes aluunť & nudantur:& rur- moueť
sus aluunť;& istud assidue;& fluctui superincurrit quoq; unda; & si tranquillum sit uim quandam
maioré habet:ut omnia aliena eiiciat in terram:magnũ indicium est e mari alga per multa in littus
proiecta:hoc magis spirante uento cõtingit. Ceterũ & in malacia & tetræstribus flatibus. nihil enim
minus fluctus ipse in terrã fertur contra reflante uento. sicuti proprio quodá maris motu cũ eo pa-
riter agitato. Tale & istud est.

Fluctus in extremis curuans attollitur altus:
Sordentéq; uomit spumã.& illud:
Littora iam reboant:foras eructatur aquæ uis.

Igitur ipse undarum impetus ad aliena propulsanda uim quandam habet. Et hanc maris purgatio- Maŕ undæ
nem quampiam esse ferunt:per quam & cadauera:& naufragia unda expellente ad terras extrudun-
tur. Nec ipsa tantam uim habet reuersio:ut uel defunctum corpus uel lignũ uel suber a fluctu reii-
ciatur in terram. Sic & uicina mari loca subter captante unda ruunt in pelagus. Sic & terram & tur-
bulentam secum aquam exundare contingit. Et adiuuante simul pondere; priusq̃ ultra in pelagus
erumpat onus ad terram inferius defertur. Nam & fluminis uis ipsa quiescit; cum ab ore paulisper
fuerit egressa. Hunc igitur in modum possibile fit ut pelagus omne ab ipsis inchoans littoribus cœ-
num obducat;si assidui amnes affluant. Id obueniret utiq; si pontum Sardonico pelago profundio- Sardoũ ma
rem esse supposuerimus. Quod supermensurara mille passibus profundissimum esse aiunt: ut au- re pontus
tor est Posidonius. Talem igitur causarum ratiocinationem quidam minus admitteret. Ex manife-
stioribus & quotidie quodammodo perspectis potius applicandus est sermo. Nam diluuia & terra-
rum motus:& exhalationes & tumescentiæ mersæ mari telluris sublime tollunt mare. Illud autem
subsidentiæ humile reddunt. Haud enim laminæ fluitãtes quidem:aut pusillæ quædam insulæ sur-
sum afferri ualent. magnæ uero nequaquam neq; insulæ quidem. Continentes autem terræ mini-
me. Similiter & commixtiones & paruæ & magnæ fiant. Siquidem locorum hiatus & absorbitio-
nes domiciliorum:quemadmodum Buræ & Bizonæ;aliarumq; plurium ex terræmotu factas fuis- Bura
se perhibent. Et Siciliam nihil magis q̃ abscisum ab Italia fragmentum esse putaret aliquis. Vel ab Byzotia
etnæ incendio:e fundo reiectam coniunctam permansisse. Sicut etiam Lipareorum insulas atque Pi Sicilia
thecusas. Is uero adeo iocundus est:ut cum mathematicus non sit:nec Archimedis opinioné cõfir-
met. Ille enim in libro de iis quæ uehũť ait; εντοισ μερι Των οχουμενων. Cuiuslibet humidi mo- Humidi su
do constet;& permaneat superficiem esse rotundam & sphæricam:cum sphæra idem cum terra cen perficies
trum habeat. Hanc omnes admittunt opinionem:qui mathematica modo aliquo attigerunt. Ille ue
ro mare interius:& si unum fit(ut asserit)sub una superficie constructum esse non æstimat: sed nec
etiam propinquis in locis. Et talis inscitiæ testes facit nonnullos architectos:cum Mathematici ar-
chitectonicam portionem esse quandam Mathematicæ declarent. Ait enim & Demetrium Isthmũ
Peloponnesiacum perstringere conatum:ut classibus nauigationis transitum præberet. Ab archite-
ctis autem prohibitum:qui cũ metarentur renunciauerunt. Sinus Corinthi mare altius esse;q̃ quod
ad Cenchrias esset. Itaq; intermedium si incideret locum:uniuersum ad Eginam transitũ; cum ipsa
pariter Egina & proximas insulas demersum iri. Nec ipsum nauigationis utilem fore meatum ob
eam rationem:ꝙ instar Euripi omnes fluxiles forent. Præsertim uero ueluti Siculũ fretum est:quod Siculi freti
eadem cum Oceani æstuariis pati dicitur. Quolibet enim die ac nocte bis fluxum alternat:Sicuti & fluxus
Oceanus bis inundat:totiensq; recidit. Itaq; & inundatio Tyrrheni maris in siculum delata confiten
dum est ꝙ ex altiore superficie descendens nominatur. Ei rei adstipulatur id quod etiam eodem té-
pore incipit & quiescit:quo ipsæ inundationes. Incipit enim circa exorientem lunam & occidentem
desinit autem cum utiq; cæli medio & super terram & subter terrá adiungitur;& decrescentiæ qui-
dem contrarium exeuntem uocari utrisq; per cælum mediis sitibus lunæ incipientem; sicut ipse ex-
crescentiæ. Inundantiæ uero coniunctionibus ad ortum & occasum desinentem. De fluxibus sane
& refluxibus Posidonius & Anthenodorus satis commode loquuti sunt. At uero de fluxibus & re-
fluxibus circa freta:qui ipsi quoque maiorem præsenti materia naturæ rationem habent tantum di
xisse sufficiat:quod ea fluxilia esse:non unus specialis est modus. Non enim Siculum fretum bis die
& nocte(ut ille inquit)alternat. Calchidicum uero septies. Bizantium autem neque permutat; sed Aequorũ
duntaxat excursionem tantum perdurat cantabiens e Pontico pelago in Propotitidem. Vt uero tra fluxus
dit Hypparchus:& mansiones quandoque faciebat. Nec si unus quidem modus esset hanc habere
posset causam.quam dicit Eratosthenes:ꝙ utrobiq; mare aliam atq; aliam superficiem habet. Hoc
enim in fluuiis quoq; minime fieret:nisi cataractis haberent. Quod si habeant quidé cursum haud
retro flectunt:sed ad ima semper deferunť. Id uero contingit quod decliuis est:& fluxus & eius super
ficies. Quis autem pelagi decliuem diceret esse superficiem? Maximeq; secundum materiam quæ ro

tunda facit illa quattuor corpora:quæ uocamus elementa Adeo ut nedum non refluant:sed neq; cõ
sistant quidẽ neq; permaneant:cum in ipsis sit confluxus:nec una superficies:sed una quidem altior
alia uero humilior.Non enim sicut terra secundũ habitũ stabilis formata est adeo : ut permanentes
concauitates & substentacula habeat.Sic & aqua:sed ipsa ponderis inclinatione uecturã facit in ter-
ra:& talem accipit superficiem:qualem refert Archimedes.Ad dicta uero de Ammone : & Aegypto
adiicit:ut æstimet Casium montem & locũ omnem mari demergi:ubi nũc sunt etiam quæ scuta uo
canť.Et palustria esse cũcta rubri maris sinui contigua.Coeũte uero mari detegi . Palustrem autem
locũ dictũ esse rubri maris sinui contiguũ ambiguũ est.Quoniam esse contiguũ significat:& prope
esse & contingere.Vt si aquæ forent alterũ cum altero confluere t.Ego quidem igitur ita accipio cõ
tigua fuisse palustria mari rubro:donec colũnarũ obice adhuc fuerant occlusa. Quibus abscissis se-
cessionem extitisse mari nostro propter columnarũ effluentiã depresso. Hypparchus aũt capiens cõ
tiguũ idem esse quod una cõfluere mare nostrũ cũ rubro:propter expletiõem causam affert. Quid-
nam igitur nostrũ mare quod illuc transmittebat.Nũquid per colũnarum effluentiam in mare ru-
brũ transmittit:cũ quo prius confluebat?& in eadem superficie haud humilius factum permansit?
Nam secũdum ipsum Eratosthenem exterius mare uniuersum una confluũ esse:adeo ut Hispanum
mare atq; rubrũ foret unum.Quod quidem eloquutus id quod sequiť infert . Eandem & exterius
mare & rubrũ altitudinem habere.Itaq; quod ibidem est confluũ esse.Sed hoc dixisse negat Erato-
sthenes:in unum confluere per expletionem ad mare rubrũ:sed proprie esse tantum; nec sequitur ꝙ
unum & continuũ mare eandem altitudinem & eandẽ superficiem habeat. Sicut & quod penes nos
est:& mediusfidius quod est ad Lecheũ:& quod ad Cenchras . Quod & Hypparchus ipse in libello
ad eũ scripto significat.Eius itaq; talem opinionẽ nequaq̃ ignorans quicquid dicat ad illum:neq; id
apparatus suscipiat:quippe qui exterius mare unũ dixit:unam quoq; illius esse superficiẽ confiteať.
Mendacem uero inscriptionẽ esse dicens:quæ in Delphinibus est Cyrenensiũ spectatorũ : haud cre-
dibilem reddit causam:ꝙ Cyrene ædificatio in celebratis temporibus fertur . Nemo autem oraculi
meminit apud mare unq̃ existentis.Quid enim si nullus scriptis prodidit.Ex signis uero quibus su-
picamur locũ aliquo tempore maritimũ extitisse:& delphinum inscriptio : de Cyreneis spectatori-
bus extitit. Conceditq; de latitudine fundi:simul & altius mare creuisse:quod proxima oraculo lo-
Ammonis ca demersit a mari distantia ultra tria stadiorũ milia.Neq; concedit tantam altitudinẽ:ut Pharũ to-
templũ tam:& complures ægypti oras operuerit:perinde ac tanta sublimitas ad hæc demergenda non satis
extiterit.Cumq; dixerit ꝙ si mare nostrũ in tantũ esset expletum priusq̃ columnarũ diruptio fieret:
quantũ dixit Eratosthenes oportere:& Africam uniuersam:& per multam Europæ partẽ:atq; Asiæ
submersam esse.Subinfert ꝙ Pontus ad loca quædam cũ Adriatico pariter confluere t: tanq̃ Istro ab
Ister uicinis Ponto locis diuiso:& in utrũq; mare defluente propter ipsius loci sitũ . At Ister a propinquis
Ponto partibus nequaq̃ habet originem.Sed contra a montibus supra Adriaticum.Neq; in utrunq;
mare defluit.Verũ in Pontum duntaxat:& in ipsis solũ diuiditur ostus . Communem is quidem cũ
non nullis ante illũ ignorantiam istam ignorauit:qui fluuiũ quendam Istro cognominem esse arbi-
Istta trati sunt.qui ab eo diuisus irrũpat in Adriam : a quo & natio Istra per quam deferť appellationem
assumpsit:Et Iasonem a Colchis reuertentem hac nauigationem fecisse.Per mutationũ uero talium
nulla sit admiratio.Inundationũ taliumq; Casũ causas esse diximus:ut circa Siciliã & æolias insulas
& Pithecusas dictũ est.Dignũ est & alia complura apponere:quæ reliquis in locis similia his sũt fue-
runtq;.Huius enim generis exempla ante oculos coniunctim posita præsentem sedare stuporẽ pote
runt.Si autem ueritas sensum perturbat rerũ natura contingentiũ imperitiam:& uitæ totius demõ-
strat.Quemadmodũ siquis adiacentes Theræ & Therasiæ insulas inter Cretam & Cyrenas transeũ-
tibus constitutas dixerit:quarũ Thera inter Cyrenas urbes primaria est . Aegyptumq; & per multas
Thera eius generis Græciæ partes.Nãq; inter Theram & Therasiam e pelago prorupere flammæ: quæ per
Therasia dies quattuor mare totũ æstuans:atq; ardens reddiderũt.Tum educta altius sensim uelut machinis
insula:& ex fluitantibus terris composita exhalauerũt:quæ duodecim stadiorũ circuitum continet.
Inde cessante casu.Tum imperantes mari Rhodii primũ capta fiducia ad locũ nauigantes templum
Neptuni tẽ tutori Neptuno in insula ædificarunt.In Phœnice quoq; facto terræmotu oppidũ super Sidonẽ si-
plũ tum absorptũ fuisse.Posidonius autor est:& Sidonis dimidietatem ferme corruisse non uno quidẽ
Sidon ictu.Vnde non magnam mortaliũ perniciem factam esse.Idem in Syriam totam extentum est malũ
Arethusa .At uero mediocriter penetrauit:& in insulas quasdam Cycladas & in Euboeam : adeo ut Arethusæ
Lelantus qui i Chalcide fons est occæcatus fuerit ortus.Permultis post diebus alio scaturisse ore:nec ante cõ
campus quassari defluisse multas insulæ partes:q̃ in Lelanto campo aperto telluris hiatu ignitum fluuium
euomuerit.Cum multa sint autẽ:quæ tales conductus efficiant:satis erit ea quæ a scepsio Demetrio
proprie congregantur apponere.

Cum enim urrsuum illorũ meminerit.
Nam duplices currũt formoso margine fontes.
.Alter aquas calidas fert exundante scamandro.
.Grandinibus similem reliquum grauis extulit æstas.

Admirari autẽ nõ finit:si hoc tpe frigidaꝶ quidẽ fons aquarũ permanet:calidatũ uero nusq̃ pspicia
tur. Causã.n.dicere oportet inqt:calidæ aquæ exclusionẽ. Dicta quoq; ad hæc ab Dẽocle mẽoria re-
petit qui ingentes quosdã olim circa Lydiã & Ioniã usq; Troadẽ factos terræmotus scribit. A qbus
& uici sunt absorpti. Et Sypelus submersa regnante Tantalo. Et e paludibus lacus facti. Et troiã flu Sypelus
ctibus immersam. Pharusq; ægypti quæ olim erat in pelago:nunc certo quodammodo peninsula fa Pharus
cta est. Similiter Tyrus & Clazomene. Et nos cum apud Alexandriam ægypti peregrinaremur: ela- Tyrus
tum altius pelagus circa Pelusium & Casium montem:sic tertam immersit ut mõtem in insulæ for Clazõene
mam fecerit. Et uia quæ præter Casium ducit in Phoenicem nauigaretur. nihil igitur tuirandum si Casius mõs
quandoq; mediatellus:idest Isthmus uel sedem inferiorem capiẽs:quæ ægyptium mare a rubro ma Porthmon
ri separat:porthmon:idest medias in terris aquas manifestat:& in unum confluere faciet mare exte-
rius cum interiore:sicut in angustiis ad herculeas columnas obtigit. Nonnulla huius generis in ipsi-
us tractatus exordio dicta sunt:quibus(ita enim oportet)unum sub aspectum collatis parandus est
ualidus ad credendum animus:& de naturæ operibus:& de reliquis aliter factis permutationibus.
Sicuti Piræum aliquando insulæ formam tenuisse:& quia transitus littoris erat:id nomẽ uendicas- Pyræum
se dicit. Contra Leucadem superioribus annis littus extitisse:quum Isthmum Corinthii abscidisset
Ea insula effecta est:
De ista Laerten dixisse aiunt.
Munitam solus ut cæpi neriton urbem: Neritos
Littus erat terræ.
Hoc quidem in loco manufractæ excisiones extiterunt. Alibi uero exaggerationes:aut iunctæ pon-
tibus ripæ:sicuti de apposita Syracusis insula:quæ cum hoc tempore ponte continuetur ad terram Syracusæ
prius quidem aggererat:Logeo(ut inquit Ibycus)ex lapide:quem Electum uocat. Bura uero & Eli- Logeus la-
ce:una quidem hiatu altera uero est fluctibus penitus deleta. Tellus est apud Methonem in sinu her pis
mionico in altitudinem stadiorum septem ædita:quæ flammarũ uapore facto interdiu quidẽ pro- Bura
pter calorem & sulphuris odorem inaccessibilis:noctu aũt cũ odoris suauitate longe lucescẽs: atq; Elice
calescens. Vnde maris aqua ad stadia quinq; æstuat. Turbulenta uero ad stadia re usq; uiginti. Effra Methonæ
ctis etiam petris ad turriũ magnitudinẽ aggerata ad Copaidem lacũ Arna & Medæa sunt absorptæ: tellus
quas i dinumerandis auxiliis Poeta nominatim expressit. Arna urbs
Quiq; colunt medeam & felicem uitibus arnen. Medæa
Nonnulla Thracum oppida a Bistonide lacu:& ab Aphnetide demersa uidentur. Sicut & Trerorũ urbs
qui Thracibus finitimi sunt. Inter Echinadas insulas Artemeta fuerat antea. Nunc in continenti ẽ. Treri
Alias paruas in Acheloo insulas idem pati dicunt fluuium aggerante pelago. Sic & reliquæ(ut autor Artemeta
est Hesiodus)aggerant. Sũt & Etolicæ quædã porrectæ linguæ:q̃s isulas prius uidebat sæculũ. Aste-
ria quoq; transmutata est. Quã Asteridẽ poeta nũcupat. Saxea nũc medio supeminet insula ponto. Asteria
Asteris haud ingens portus dans puppibus aptos. Asteris
Quos subeant hinc atq; hinc.
Nunc autem nec ad anchoræ quidem iactum prorsus idonea. In Ithaca quoq; nullum tale antrum
est. Nec nympharum domicilium:quale commemorat Homerus. Præstat rerum permutationi cau Antissa
sam assignare:q̃ inscitiæ uel locorum figmento de more fabularum. Hoc autem incertum in cõmu Lesbus
ne animaduertendum relinquo. Antissa olim fuit insula:ut Myrsilus ait. Cum antea Lesbus Isia uo- Isia
caretur:& insulam Antissam appellari contigit. Ea uero nunc Lesbi oppidum est. Sunt qui Lesbum Prochyta
ab Ida abruptam fuisse crediderunt:sicut a Miseno Prochytam & Pithecusam:& ab Atheneo capre Pithecusa
as:& ab Regio Siciliam:& Ossam ab olympo. Inde & tales transmutationes extitere. In Arcadia La- Capreæ
don aliquãdo fluentum retinuit. Duris autor est: Mediæ Rhagadas idest effractas ideo nominatas Ossa
esse:quoniã ad Caspias portas terræmotu tellus fracta sit. Vnde & urbes plurimæ:ac uici subuersi: Ladon
& flumina cursus uariauere. Ionq; de Euboea inquit:q̃ uel tenuis Euripi tempestas Satyrensium in Rhagades
Euboea agrum ad Omphalem a Boetiæ littore segregauit:cum apud Cretam fretum appellatum Satyrenses
absciinderet. Demetrius uero Callatianus terræmotus uniuersæ græciæ explicans: & Lichades in- Omphale
sulas:& magnam Cenei partem demersas inquit:& aquas inde calidas in Edepso: & ad Thermopy Edepsus
las triduo retentas rursus effluxisse. In Edepso & aliis in urbibus fontes erupisse. Mœnia Orei quæ Oreus
ad mare pertinent simul & septingentas corruisse domos. Magnam echini:& Phalarorum: & Hera Echinus
chiæ & Trachinis partem cecidisse. Phalari uero muros a fundamentis solo æquatos:Idem & Lariẽ Phalari
sibus & Lariеis obtigit. Scarphiamq; ab imis fundamentis humi deiectam septingentis ac mille non Heraclia
minus corporibus oppressis. Thronisq; supra dimidium horum numerum. Fluctus quidem trifa- Trachin
riam elatus est;partim in Scaphen & Thronium:partim ad Thermopylas:partim in campum usque Scarphia
ad Phocidis lauretum. Amnesq; a fontibus ad dies quosdam exaruisse. Sperchiũ alueo mutato uias Tronium
nauigiis meabiles fecisse. Boagrium per aliam decurisse uallem. Alopemq; & Cynum & Opuntem Sperchius
multis in partibus detrimentis affectas. Oeum paulo superius situm castellum totum subuersum es Boagrius
se. Elatiæ murum magna ex parte discissum. Ad Algonum cum Thesmoforia celebrarentur;quinq; Oeus
ac uiginti uirgines cum in turrim concurrissent ilimeniorum spectaculo ruente turri in pelagus & Elatia
ipsas decidisse. Mediam quoq; Atalante partẽ ad Euboeã nauigãtibus trãsitũ præbuisse ob factã in Algonus

ea scissuram. Quidam campi ad stadia usq; uiginti stagnasse feruntur: & triremis quædam e naualibus electa sup murũ decidit. Cũ aũt rões: ne áplius admiremur comparare uelint: uti Democritus & reliq cátát philosophi: trásmigrationũ mutatiões adiiciũt. Id. n. securitati ac trágllitati incumbit: ut nequis obstupelcat: sicut Hesperiorũ quidẽ Hiberorũ ad Ponti regiones & Colchidis deductæ colonia. Quos Choaraxes de quo dicit Apollodorus ab armenia disterminat. Cyrus aũt magis & Moschorũ montes & ægyptiorũ: Et æthiopes cum Colchis: Enetorumq; & Paphlagonia ad sinũ adriaticum. Quæ & de gentibus Græcis contingerunt. ut sunt Iones Dorii Achiui Aeoles Enianes: nunc

Perebi

Etolis finitimi: circa datium habitabant: & Ossam cum perebis: & ipsi quidem Perebi transmigracunt: Talium exemplorũ præsens refertus est tractatus. Quædá uero in promptu multis sunt. Illæ uero migrationes non eodem modo cunctis in propatulo sunt. Cratorum scilicet Trerorũq; & Teucrorum. & gallorũ: simul & earum duces longius traducentes. Madys Scyta Thearcho æthiops Co-

Cimmerii
Treroniæ
Mydas
Lygdamus
Madyes
Hyporei
Auster

bus Tros Sesostris: & Psammiochus ægyptii. Cyrus & Xerxes Persæ. Cimmetii & quos Trerõias nominant: uel eorum gens aliqua sæpenumero dexteriores Ponti locos incursarunt uiciniamq; suam. Nunc quidem Paphlagonas: nunc uero Phrygas inuadentes. Cum Midas tauri cruore epoto aduersuram faciendam usq; adiit. Lygdamus uero suos ductitans in Diam usq; & Ioniam adequitauit: & potitus est Sardibus: & in Cilicia extinctus est. Cimmerii autẽ ac Treres sæpenumero eius generis incursationes effecere. Treras autem & Cobum postremo a Madye Cimmeriotum Rege electos fuisse traditur. Hæc quidem historiam propriam continentia communiter de toto terræ ambitu relata sint. Redeamus ad reliqua unde digressi sumus. Autor est Herodotus nullos eẽ Hyperboreos. Neq; superaustrales esse diceret; cuius demonstrationem esse ait. Et Eratosthenes similem: huiusmodi captioso utens argumento. Siquis nullos malo supergaudentes diceret: neq; item bono supergaudentes. Forteq; superaustrales esse. Per æthiopiam & enim Austrum non flare: sed inferius. Mirandum est si per unumquodq; clima flante uento & ubiq; a meridie uocetur auster aliqua existat habitatio in qua hoc ipsum non contingat. Contrarium enim non solum æthiopia flantem apud nos haberet austrum: sed & tota superior usq; ad æquinoctialem. ꝙ si Herodoti oportuerat hanc esse causam ut Hyperboreos dici putauerit: apud quos Boreas nõ spirat. Et enim si poetæ fabulosius hoc pacto loquuntur: expositores autem sanius facile audirentur: qui Hyperboreos Boreæ coniunctissimos di-

Boreales

ci aiunt. Terminus quidem Borealium polus est. Australium uero æquinoctialis. Et uentorum quoq; idem est terminus. Inde aduersus eos qui palam ficta & impossibilia dicunt æloquitur quædam in fabulæ: quædam in historiæ forma: de quibus mentio digne facienda non est. Neq; illum in tali materia nugas consyderare oportuerat. Suorum igitur commentariorum discursio prima talis est Secũda uero de terræ situ quandam correctionem facere conatur. Et suas explicat cogitationes: ad quas rursus si q̃ est mendatio afferre eam conandum est. Mathematicas profecto naturalesq; materias adducere bene dicitur; & ꝙ rotunda sit terra: sicut & mundus circum habitatur: & alia generis huius.

Terræ mẽsura

Si uero talis: quantam ipse ait: non sane confirentur. Posteriores autem mensuram collaudant. Hipparchus tamen ad eorum designationem: quæ ad singulas habitationes apparent: illis utitur distantiis dicens meridianum per Meroen & Alexandriam & Borysthenem parum præter ueritatem uariare. Et de forma in iis quæ deinceps sunt per plura dicit. Et ostendens ꝙ globosa terra humida cũ natura & cælum est sermonem alterare uidetur. Sufficit enim quo ad paucum. Deinceps uero orbis

Meroe
Alexandria
Hellespontus
Borysthenes
Thule
Mare glaciale
Taprobane
Britannia

qui incolitur latitudinem definiens ait: ꝙ a Meroe quidem ab eius meridiano usq; ad Alexandriam decem milia stadium sint. Hincq; ad Hellespontum circiter octo milia & centum. Inde ad Borysthenem quinq; milia. Postea ad Circulum per Thulem quam Pytheas inquit. A Britannia uero dierum sex nauigationem ad arctõ abesse dicit. Prope uero esse mare glaciale. Alia item decem milia & quingenta siquidem superaddiderimus supra Meroen: alia item tria milia & quadringẽta: ut etiam ægyptiorum insulam habeamus. & terram cinnami feracem: & Tabrobanem stadia erunt trigintaocto milia. Reliquæ sane distantiæ concedantur illi. Satis enim confessum est; circulum a Borysthene ad Thulem; siquis campos metisclaret. Cum enim Pytheas mendacissimus homo Thulem perscrutatur: & qui Britannicam Iberniam uident nihil de Thule dicunt: alias differentes circa Britanniam insulas paruas. Ipsa uero Britannia longitudine quodam modo æqualis est Galliæ. protensa non maior quinq; milibus stadium; & e regione iacentibus promontoriis definita. Inuicem enim opponuntur orientales extremitates orientalibus. Et quæ ab occasu similiter occiduis. Et quæ ab oriente inter se propinquæ sunt usq; ad prospectum Cantium & Rheni excursiones. Ille autem supra uiginti

Cantium

milia insulæ longitudinem iudicat & Cantium a Gallia distare dierum quorũdam nauigationem: & de Ostideis & trans Rhenum usq; ad Scythiam omnia mentitus est. Qui igitur de cognitis usq; adeo locis. mentitus est; uix quidem de ignotis unicuiq; uera proferre ualeat. Hipparchus & reliqui eundem per Borysthenem; & per Britanniam parallelum esse arbitrantur ea ratione. quia Byzantii parallelus & Massiliæ ad unguem par sit. Nam ipsam rationem esse lineæ in Massilia ad umbram di-

Byzantiũ
Massylia
Ibernia

xit. Eandem & Hipparchus ad similis nominis tempus inuenisse Byzantii refert. E Massilia uero ad mediam Britanniam non ultra quinq; stad. milia sunt. At enim e media Britannia non plus quatuor milibus progrediens; alio quodam modo habitabile reperies. Hoc autem esset circa Iberniam: ut ultra ea ad q̃ Thulé elõgat: haud áplius habitabilia sint. Qua uero cõiectura dicat spaciũ quod est a

Thule usq; Borysthenen undecim milium & quingentum non uideo. Aberrans autem in latitudi-
ne: & male coniectasse de longitudine coactus est. Quádoquidé cognita lõgitudo: plusq̃ cognita la-
titudo dimidio est. Consentiunt etiá posteriores: & ex aliis doctrina præstantissimi ab extremis inq̃
Indiæ ad extrema Hispaniæ circuli æthyopú usq; ad Iberniæ circulum. Terminans uero dictá lati-
tudinem ab nouissimis æthyopú usq; ad Thulen plus extendit iam longitudinem: ut plusq̃ dimidiá
eá efficiat dicta latitudine. Ait igit terræ spaciú Indicæ usq; ad flumen Indú angustissimum sedecim India
milium stad. Spacium enim quod ad promontoria modo protenditur minus tribus milibus esse.
Hinc autem ad Caspias portas milium quattuordecim esse. Postea Ad Euphraten decem miliú. Ab
Euphrate ad Nilum quinque milium. Alia mille & quingenta usq; ad Canopi ostium. Inde usq; car- Carthago
thaginem tredecim milia quingenta. Postea usq; ad colúnas octo milia saltẽ. Supetascendit sane se-
ptuaginta milia octingenta. Adiicienda est etiam Europæ curuatura extra columnas herculeas. Hi
spaniæ quidem opposita. Ad occasum autem uergens non minus stad. tribus milibus; & promonto
ria partim alia; partim uero Ostidánia. Appellatur autem Calbion & huic adiacétes insulæ: ex qbus Calbion
nouissima Vxisama per trium dierum (ut ait pytheas) nauigationé abest. Hæc postremo loquutus Vxisama
nonnulla de promontoriis & de Ostidániis: & de Vxisama: & de dictis ab eo insulis ad longitudiné Ostidánia
contendentia adiungit. Omnia hæc enim ad septentrionem & ad Galliam: non auté ad Hispaniam
pertinere inquit. Immo uero ut supra dimidietatem longitudinis latitudiné esse saluet figmenta Py
theæ ad dictas longitudinis distantias: alia duo stadiú milia ad occidenté: & tondem item ad orien-
tem adiungit. Exhortatus etiá amplius: quia secundú naturá est dicere maiorem ab oriente ad occi-
denté esse distantiam. Secundú naturá inquit esse ab aurora ad uesperá lõgioré esse habitabilem: si-
cut diximus: ut Mathematici dicunt: coniungere circulú ipsam sibiipsi consertam. Itaq; nisi maris
atlántici magnitudo uetaret: per eundem parallelú ex Hispania ad Indiá nauigare possemus. Reliquá
parté ultra prædictam distantiá supra tertiá esse totius circuli partem. Siquidé is per littora ducen-
tis milibus minor é ubi prædictam stadiorum dinumerationem ab India in Hispaniá fecimus. Nec
igitur hæc benedicit. Náq; ratio ista per temperatam zonamq; nostram secundum Mathematicos Zona habi
dici posset: Cuius pars habitabilis est. Cæterum de habitabili. Vocamus enim habitabilé quam in- tabilis
colimus: & notam habemus. Fas autem est in eadem temperata zona habitabiles duas esse: uel etiá
plures. Si sit maxime prope circulú per littora: qui per atlánticum pelagus describitur. Rursum persi-
stens in ea demonstratione q terræ forma sit rotunda: eandem assequeretur increpationem. Simili-
ter & aduersus homerum de iisdem disceptare non cessat. Deinceps cum dicat multum de terris cõ
tinentibus sermonem extitisse. Nonnullosq; ipsas diuidere fluuiis insulas Nilo inq̃ & Tanai declará
tes. Aliquos autem isthmis: id est inter maria terris: qui sunt inter Caspium & ponticum & rubrum
mare & abscissam terram: alios autem Cheronesos eas dicere: haud íueri dicit: quonam modo hæc
ipsa quæstio in molestias conuertat. Sed eorum tantum esse: qui magis litem diiudicant; ut inquit
Democritus. Nam cum accurati nequaq̃ sint termini; sicut Colytti & Melitæ; quemadmodum co- Colyttus
lumnaq; & septorum hoc habere dicere nos. Hoc quidem est Colyttus: hoc autem est Melita; termi Melita
nos habere non posse dicere. Ideo de locis aut agris quibusdam iudicia sæpe contingere: sicut argi- Thyrea
uis & lacedæmoniis de Thyrea. Atheniensibus & Boetiis de Oropo. Alioquin Græcos tres contine- Oropus
tes nominasse terras: non ad habitabilem respicientes: sed ad suam & contra se positam Cariam: in q̃ Caria
nunc & Iones & qui deinceps. Tempore autem amplius progressos semper: & pluribus ad notitiam Iones
peruenientibus locis in hoc conuersa diuisio est. Vtrum igitur primi qui eres illas diuiserunt: ut ab
extremis incipiamus litem diiudicantes non secundum Democritum: sed secundum ipsum hi pri-
mi fuere suam ab contraposita Caria determinare quærentes. Vel isti quidem solam intelligebant
Græciam & Cariam & paucam contiguam. Nec Europam: nec Asiam. Similiter nec Africam. Reli- Asia
qui uero accedentes describere idonei orbis cognitionem: hi sunt qui in tria partiti sunt. Quonam Aphrica
igitur modo terræ diuisionem minime faciebant? Quis autem partes tres præfatus: & terram conti Europa
nentem uocans unamquáq; partium non ante totum intelligit: cuius partitionem facit? Quod si in
telligit: non quidem orbem: cæterum partis alicuius suæ diuisionem facit. Cuius partis mundi par-
tem diceret aliquis Asiam: aut Europam prorsus continentem. Hæc enim crasso dicta sunt modo.
Adhuc crassius illud est: eum qui loquitur non intueri: ad quam quidem istarum actionum partem
conuertat confinium inquisitionem: cum apponat Colyttum & Melitam. Deinde ad contraria sub
uertere. Si enim de Thyrea atq; Otopo bella ob confinium ignorationem obigerunt: ad perturba-
tionum aliquid conuerterunt. Quod est loca ipsa diligenter disterminare: uel hoc dicit: q de locis:
& mediusfidius de gentibus: ad singula negotium est accurate disterminare. In continentibus auté
terris superuaccum. Et tali de re in his nihil minus. In his enim & amplissimis ducibus certamen ac
discepatio fieri potest. Vni quidem qui Asiam haberet: alteri uero qui Africam diuidenti utrius sit
Aegyptus: ager uidelicet aegypti: qui inferior dicitur Catanas autem quispiam hoc propter raritaté
est: Alio modo dicendum est: continentes ipsas diuidi secundú magnam diuisionem: & quæ ad totú
orbé teferatur: secundú quem nec hac de re curandú est: si per flumina fines apponentes loca quædá
indefinita omiserunt: cú flumina ipsa ad Oceanú usq; minime perueniant. Et insulas re uera delinqnt
cõtinétes. In fine át cõmétarii eos minime collaudás; q oém hoium multitudiné bifariá ptiuerunt: i

Græci Barbari

Græcos & Barbaros;& qui Alexādrum commonefaciebant:ut Græcis quidem sicut amicis: Barbaris autem sicut hostibus uteretur.Satius esse inquit hæc uirtute atq; malitia diuidi. Cōplures enim Græcos malos esse;& Barbaros urbanos:sicut Indos;& Arianos Romanos etiam & Carthaginēses Respublicas permirifice tractantes.Quapropter Alexādrum neglectis monitoribus:quod licuit uiros spectatos acceptos habuisse.Eosq; beneficiis ornasse:sicut ob quicq̄ aliud hoc modo diuidentibus:& alios in uituperio;alios in laude ponentibus.Vel quia per illos uincit æquitas & Respublica & disciplina;& studiorum coniunctio.Per alios uero contraria;& Alexander igitur nō neglectis monitoribus:sed sententiam mentemq; suscipiens:quæ quidem consequebantur non contraria faciebat scribentium cogitationes animaduertens.

Ommentario secundo hæc insunt.Proponens ad uerbum Eratosthenis dicta diiudicat & arguit quæcunq; non recte dicta uel diuisa uel descripta sunt.Complura Hipparchi meminit reprehendens.In fine preciosa expositio:& quodammodo sub unum aspectum tractatus uniuersus de orbis situ:seu cognitione Geographica.

Terræ descriptio

N tertio de terræ descriptione tabulam de orbis situ instituens.Linea quadam ab occasu ad ortū bifariam dispntur;Parallelo:linea æquinoctiali.Ab occasu quidem eius terminos colūnas locat herculeas.Ad ortum uero summos & extremos montes:qui Indiæ latus & septētrionem terminant.Describit autem lineam a colūnis per fretū Siculū:& extremitates meridianas;& Pelopōnesi:& atticæ usq; Rhodum & sinū Issicū hucusq; p mare & adiacentes continentes prædictam lineā esse dicit.Et.n.torū mare nostrum usq; in Ciliciam;sic in longum protēdi.postmodū recte quodammodo eiici ad omnia tauri montana usq; in Indiam.Taurum enim recte a columnis mari extensum bifariam in longum totam diuidere Asiam.Vnam quidem eius partem in Boream:reliquam uero in austrum facientem ut & ipsum similiter in riparum parallelo:& a columnis hucusq; mare locari contingat.Hæc æloquutus priscam de terræ descriptione tabulam emendari oportere putat.Secundum ipsum enim montium ab oriente partes ad septentrionem uariare;simul & Indicam ad septentrionē magis trahi. Huius fidem talem affert:q̄ extrema Indiæ ad meridiem propinquissima multorum cōsensu locis Meroes opponuntur ab aere cælestibusq; signis coniectantium.Hinc uero ad uiciniora septentriōi Indiæ loca ad caucaseas rupes attinentia stadia esse quindecim milia testatur Patrocles:cui propter hominis dignitatem singularemq; Geographiæ peritiam præcipua iure fides adhibenda est. Verumtamen a Meroe ad littora parallelum tantum esse aquilonarem Indiæ plagam caucaseis rupibus attinentem:in hunc ipsum terminari circulum constet. Aliam quoq; huiusmodi fidē affert:q̄ interuallū ab Issico sinu ad mare ponticū circa stađ tria milia est ad aquilonem progredienti;& ad Amisi uel Sinopis loca quanta montium esse latitudo dicitur ab Amiso ad orientem æquinoctialem procedenti.Prima colchorꝶ regio est.Deinde sub Hyrcanum mare excessus:& deinceps ad Bactra: & ulterius ad Scythas uia dextrorsum montes habenti.Hæc ipsa autem per Amisum ad occidentem: per Propontidem ad Hellesponrum deducta est linea. A Meroe autem ad Hellespontum non plura q̄ decē & octo milia stadium:quot a meridionali latere Indiæ ad Bactrianam plagam:adiunctis ad milia quindecim tribus milibus quorum aliqua latitudinis montium erāt:aliqua uero Indiæ. Quam quidem ad declarationem Hipparchus contradicit probationes accusans.Nam Patroclem probabilem non esse:cum duo in illum cōtraria ferant testimonia;Deimachus atq; Megasthenes:qui quosdam ad locos distantiam esse dicunt stadium uiginti milium ad meridiem maris:ad quosdam autem triginta Talia hos differere;& antiquas hisce tabulas cōcordare haud uerisimile sane arbitratur huic soli patrocli oportere fidem adhibere eos omittendo qui eidem tantum attestantur.Et in hocipso antiqs emendari tabulas.Sed non sic permittere donec de ipsis quicq̄ probabilius nouerimus.Hunc sermonem per multas inquisitiones habere censeo.Primum quidem;q̄ cum multis ille testimoniis utaŕ: uno Patroclis seipsum uti dicit.Quinam igitur fuere dicentes meridianas Indiæ extremitates locis Meroes opponi:Qui etiam tantam asserentes Meroes distantiam usq; ad riparum parallelum?Qui rursus montium latitudinem:uel ex Cilicia ad Amisum eandem cum iste dicant? Quiue dicant ex Amiso per colchos & Hyrcaniam usque ad Bactra & pertinentes ulterius ad orientis mare: directæ ad æquinoctiales ortus: & ad montes eorum qui dextrorsum illos habent? Vel rursus in occasum directæ per hanc lineam; quia per Propontidem & Hellespontum est? Hæc enim omnia cæpit Eratosthenes perinde ac ab iis restata: qui in locis constiterunt.Et complura incidens in commentaria:quorum ei est copia talem habens Bibliothecam qualem ipse inquit Hipparchus. Hæc autem Patroclis fides ex multis confecta est testimoniis regum: qui talem ei credidere principatum;sectatorum suorum contra opinantium ut & ipse Hipparchus nominatim explicat.Ipsa enim aduersus illos argumenta rerum ab eo dictarum euidentiæ sunt. Nec illud parum probabile Patroclis argumentum;quod commilitones Alexandri omnia cursim spectasse dicit.Ipsum etiam Alexandrum diligenter inspexisse: cum homines peritissimi totam ad eum regionem descripsissent.

Xenocles

Quoniam quidem descriptionē sibi posterius traditam fuisse a Xenocle asserit:qui regiæ gazæ custos erat.Quoniā inquit Hipparchus in secundo cōmentario ipsum Eratosthenē Patroclis credulitatem calumniari:propter suam in Megasthenem discrepantiam de lōgitudine Indiæ:quæ ad latus

Aquilonis est. Cũ Megasthenes afferat stadium qndecim miliũ: Patrocles uero mille adimat. A qua
dam enim stationum discrepatione motum nonnullis propter discrepantiam non credere. Illi uero
animum non adhibere. Si igitur propter discrepantiam hinc Patrocles fidẽ non habet: cum differẽ
tia circa stadia mille sit: quanto magis negãda sit: in quibus differentia circa octo milia stadium ex
istat. Et quod est amplius aduersus duos inuicem consonantes: his quidẽ afferẽtibus Inde latitudinẽ
nẽ stadiũ uiginti milium esse. Illo autem miliũ duodecim. Cæterũ dicemus q non nudã causatus est
dissonantiã: sed cõsensionem cõparãs: ac fidei dignitatẽ de stationum discrepatione. Haud sane uero
mirandum est: si credibili quoq̃ fiat aliquid credibilius. Et si eidẽ i alus quidẽ credimus: in alus uero
credere negamus: cum firmius quispiã aliqd adiecerit. Est. n. ridiculũ si putes p multã admodũ disso
nantiã id efficere ut ipsi dissonãtes minus ac minus fidei cõsequant. Contrarium. n. in eo quod circa
paulum conueniant hoc magis uidetur. Nãq error ad paululum: nõ pusillis tantũ: sed eis qui plus
cæteris sapiant obuenit. In iis uero circa quæ p multũ ille quidẽ q forte ducit oberraret: qui autem
scientia instructior est minus hoc perpetratur. Ideo ei citius creditur. Vniuersi utiq Indiæ scripto - Indiæ scriptores
res utplurimũ falsa loquuti fuere. Egregio uero Deimachus: secũdaq dicit Megasthenes: Onesicri
tus aũt & Nearchus & alii eiusmodi iam ferme balbutiunt. Nobis quoq hæc amplius pficere obti
git: res gestas Alexandri p cõmẽtaria rimãtibus. Eximie uero Deimacho & Megastheni fides abro
ganda est. Hi sunt qui hoĩes in aure cubãtes & oris & naris expertes scriptis cõmẽdãt. Simul & Mo
noculos & tibiis proceros & digytis retro iuersis. Innouarunt et Pygmæorũ aduersus grues decãta - Pygmæi
ta pridẽ ab Homero prælia. Triũ etiã palmorũ hoĩes aiunt. Isti præterea formicas aurũ effodiẽtes: & Formicæ
Panas cuneato capite: serpentes qui boues & ceruos una cũ cornibus deglutiant. De quibus unus al aurum effodientes
terum redarguit. Quod Eratosthenes cõmemorat. Nam missi fuerunt ad Palimbotea legati: Mega
sthenes quidem ad Andracotum. Deimachus uero ad Allitrochaden eius filium. Ea de peregrinatio Serpentes
ne eius generis cõmentaria reliquerunt. Qua de causa olim pducti fuere. Verum Patrocles minime maximi
talis. Et reliqui testes haud sane faciles: quibus usus est Eratosthenes. Nam si meridianus per Rho
dum & Byzantium recte deprehensus est: & per Ciliciam usq ad Amisum recte deprehensus esset.
Mutua nanq distantia. i. parallelum ex multis apparet. quando neutra in parte coincidẽtia coargua
tur. Quando nauigatio ex amiso in colchidẽ; quia est ad orientem æquinoctialem; etiam uentis ar
guitur. Et anni temporibus & fructibus: & eosdem per ortus. Eodem modo & ad Caspiam plagam
transgressio. Et ui deinceps usq ad bactra. Pluribus enim in partibus euidentia est. Quodq ex om
nibus consonat instrumento fidelius est. Quandoquidem idem Hipparchus ipsam a columnis usq
ad Ciliciam lineam haud totam per instrumenta: aut Geometriæ regulas apprehendit: quia per dire
ctam est: & ortum æquinoctialem. Verum totam ex columnis usq ad fretum nauigantibus credi
dit. Quo fit ut neq ille benedicat. Quandoquidem neq diei maxime ad breuissimam rationem di
cere habemus: nec Gnomonis adumbrationes in montana radice ex Cilicia usq in Indiam. Neq si
in mutuo distante linea idest parallela obliquatio est dicere habemus. Sed si in directam lineam ob
seruantes: sicuti uetustæ continent tabulæ. Primum quidem enim nõ habet edicere idem est quod
cohibere. Qui cohibet neutram uergit i partem. Qui autem (ut antiqui) illorsum uergere iubet: ma
gis quod consequens est obseruaret. si consilium daret: neq omnino terræ formam describeret. Ne
que enim cæterorum montium situs; sicut alpium & Pyrenei & Thraciorum neque Illyricorum: ne
que Germanicorum hoc modo dicere habemus. Quis uero maiorem antiquis q̃ posteris fidem ha
bẽdam esse duceret: qui tantopere io tabularum descriptione aberrarunt: quantum haud accusauit
Eratosthenes: quorum nulli contradixit Hipparchus. Alia deinceps magis referta dubitatiõibus sũt
Perspice enim si quisq̃ hoc non moueat. Extrema Indiæ meridiana opponi partibus Meroes: neque
Meroes distantiam ad os Byzantii: quod est circiter stadium milia octo ad decem. Faceret autem eã
quæ a meridianis indis usq ad montes milium triginta: quot euenirent ab surda. Primo quidem ait:
idem est parallelus: qui est per Byzantium; & qui Massiliæ; quemadmodum Hipparchus Pytheæ
credens inquit. idem autem est etiam meridianus per Byzãtium & Borysthenem: quod & ipse Hip
parchus approbat: & distantiam quoque approbat a Byzantio in Borysthenem stad esse tribus mi
libus & septingentis: tantũdem ex Massilia ad borysthenis parallelum esset: qui per maritimam Gal Cinnamifera plaga
liæ existeret. Tot enim quodammodo percurrentes coniungunt oceano Rursus quandoquidẽ Cin
namiferam plagam postremam ad meridiem habitatam nouimus: & secundum ipsum hippar
chum per eam parallelus temperate atque habitabilis initium est: & ab æquinoctiali distat stad cir
citer milia octo & octingenta. Postq̃ igitur dixit ab æquinoctiali per Borysthenem circulum dista
re stad millia trigintaquattuor: reliqua ab Orizonte terminante torridam & temperatam ad Ba
rysthenis plagam: & Galliæ maritimam; stad uigintiquinq millia ducenta essent. Nauigatio au
tem a Gallia septentrionem uersus postrema esse dicitur a nostri sæculi hominibus; usq in hiber
niam. Nam ulteriorem Britannia iacentem regionem difficulter propter frigus habitabilem esse: Britannia
ut ulterius etiam posita censeantur iure minime esse habitata. A Gallia uero hiberniam non ampli
us q̃ quinq milibus distare dicũt. Vnde Circiter millia triginta; uel paulo plura essent omnia: qui
bus orbis latitudo definitur. Eam iam oppositã Cinnãiferæ in eodẽ parallelo ad ortũ iacentẽ iubea
mus. Hæc uero est circa Taprobanẽ. Ipsa uero Taprobãe Indiæ obiecta esse uehementer est credita Taprobane

Insula in pelago per magna ad austrũ sita. Porrigitur autem in Aethyopiam supra stađ millia quinque (ut fama est) e qua multum eboris ad Indorum nundinas & testudines: & reliqua eiusmodi onera subuehi. Huic insulæ latitudo ad proportionem adiicitur longitudini. Eleuatio ex India in ipsam stađ triũmilliũ: nõ minorem efficeret distantiã:q̃ quãtus erat terminus orbis habitabilis in Meroẽ. Siquidem extrema Indiæ opponi debẽt Meroe. Verisimilius autem est plura tribus millibus ponere. [Bactriani] Siquis hoc adiciat ad millia triginta: quæ Deimachus ait: usq; ad excessum in Bactrianos & sog- [Sogdiani] dianos. Hæ gentes omnes extra habitabilem & temperatam exciderent. Quis igitur hæc dicere au- [Aria] sit: cũ & priscos: & ætatis nostræ hoĩes audiat: qui & tẽperiẽ: & fructuũ fertilitatẽ posteritati prodi- [Margiana] dere: primũ quidem depositis ad Aquilonẽ indis Postmodũ de Hyrcania & Aria: ac deinceps Mar- [Hyrcaniæ] giana & Bactriana. Omnes enim hæ extentæ sunt ad septentrionale Tauri latus: & Bactriana quidẽ [fertilitas] ad excedentẽ in Indos plagam appropinquat. Tanta uero felicitate fruũtur: ut ab inhabitabili q̃ plu- [Martiana] rimũ absint. In Hyrcania uitem uini Merretã ferre dicunt: ficulneã ficoꝝ modios sexaginta. Triticũ [Araxina] delapso e culmis fructu denuo renasci: i arboribus apes operari: & mella de frondibus fluere. Idq; in [Vites ingẽ] Mattiana Mediæ: & in Sacasina & in araxina armeniæ fieri. Verum in hisce haud sane tantopere mirandum est: si magis q̃ Hyrcania spectant ad austrum. Et maior earũ q̃ alio in loco rẽperies. In mar- [Racemi] giana uero uitem sæpius inueniri asserunt: cuius stipitem duoꝝ uix hoĩum ulnæ cõplectant̃. Race- [maximi] mũ duorũ cubitorum longitudinem implere. Parẽ & Ariam esse dicunt. Vini aũt ubertate superare [Vini ætas] In ea & uinum ad tres hoĩes ætates, i. nonagesimũ annũ ꝑdurare. Idq; ĩ uasis minime picans. Bactria- [Bactriana] nam quoq; Ariæ ꝓximã terum ẽt omniũ: oleo dũtaxat excepto fertilẽ esse. Nec uero mirari oportet [Cappado-] si harum regionũ partes: quod excelsæ & montanæ sunt frigidæ sint. Et enĩ meridiana climata mõ- [cia] tes habent frigidos: & passim fundamẽta sublimia: licet campestria sint. Cappadociæ igitur regio ad [Bagadania] Euxinũ uergens: cæteris tauro appositis magis ac magis ad aquilonẽ spectat. At enim Bagadania cã- [Argeus] pus ingens inter Argeum montem ac Taurum intercidens perraro sicubi fructuosam gignit arbo- [mons] rem: quãq̃ ad austrũ magis: q̃ mare ponticũ tribus millibus stađ tendit. Sinopis aũt & Amisi & Pha- [Sinopis] nariæ anteriora arua ut plurimum olueta gignunt. Oxum autem qui Bactrianam & Sogdianam di- [Amisi] sterminat: adeo nauigatu commodum esse dicunt: ut transportata ab India in ipsum onera in Hyr- [Phanariæ] caniam facile deuehantur. Idem porro de locis reliquis per fluuios usq; in põtum fit. Quam igitur [Oxus flu-] talem circa borysthenem & maritimam Galliam reperies felicitatem: ubi ne uitis quidem nascitur: [uius] aut nata minime perficit. In iis autem qui magis ad austrum uergũt: & magis maritimis: & Bosphoreis cũcta producta perficit: sed in ipsa fructuum paucitate hyberno tempore defodiunt. Crustæ ue- [Meotidis] ro glaciei tales apud eos quædam sunt. In ore quidem paludis Meoticæ tanta glaciei uis est: ut quo [glacies] in loco missus ab Mithridate ĩperator equestri pugna Barbaros in glacie hyeme superauerat: illos eosdem nauali prælio: soluto per æstatẽ gelu uicerit. Eratosthenes & cuiusmodi sit scriptum illud in Aesculapii tẽplo Pãticapensium profert: de hydria erea ꝑ glaciem discissa: siquis mortalium qualia penes nos gerant̃ minime credit: hac inspecta noscat hydria: quam nõ ut pulchrum oblatũ deo munus: Cæterum ut ingentis hyemis indicium stratius sacerdos posuit. Vbi sane neq; cũ Bosphoranis faciẽda est cõparatio de dinumeratis antea locis: neq; de Amiso atq; sinope. Et enim temperatiores q̃ illi sunt quispiam dixerit. Nã Borysthenenses & gallos extremos missos facile faciant. Quippe cũ pœne uergentes sint in idem ad Amisum: & Sinopem & Bizantium & Massiliam: qui uiciniores au- stro Borysthenenses & Galli tribus stađ millibus & septingentis uno ore dicuntur. Deimachus autẽ millibus triginta ait. Siquidem assumpserint Taprobanis spacium: & torridæ limites: quos non minus millibus quattuor posuerint: qui exterius locant & Bactra & Ariam ad locus ab torrida distantes stađ millibus trigintaquattuor: quot ab æquinoctiali ab Borysthenem dicit Hipparchus esse. Excident utiq; ad propinquiores aquiloni locos q̃ borysthenes & Gallia stađ millibus octo & octingentis. Quot quidem stadiis propior ad austrũ æquinoctialis est: q̃ circulus q̃ torridã temperatamq; terminat. Quẽ per cinnamiferã indiæ ptẽ maxime describi dicimus. Nos utiq; sup Gallias plagam usq; ad hyberniã: uix habitabilẽ esse demonstramus: quæ nõ plus q̃ quinq; milliũ est. Hæc ratio circulũ quẽdam habitabilẽ esse declarat: q̃ q̃ hybernia stadiis tribus millibus octingentis magis ad Aquilo- [Bactra] nẽ exponit̃. Suntq; bactra & Caspii maris siue hyrcanii ostium admodũ omnino septẽtrionaliora. Quod quidẽ ab sinu Caspii maris & armenus & Medicis montibus distat circiter stađ sex millibus & eius maritimæ signũ magis ad aquilonẽ tendẽs usq; ad Indiã uidet̃ esse: circũflexæ ab India nauigatiõis cursum habere possibilem. Sicut eoꝝ locoꝝ præfectus Patrocles tradit. Regio ẽt bactriana [Scythia] mille ad aquilonem stadiis extendit̃. Scythia agrũ lõge ampliorẽ ulterius pascit̃: & ad septentrionale mare finit̃: licet pastoralẽ ducens uictũ. Quonã igit̃ modo si bactra ipsa quoq; ĩcidũt ab habitabili: tametsi distãna e caucaso usq; ad septentrionale pelagus paulo supra millia quattuor per bactrianã lineã esset hæc ad stadioꝝ dinumerationẽ adiuncta quæ ab hybernia ad aqlonẽ cõputat̃ cõficit summatim distanniã ꝑ inhabitabilẽ supra stadioꝝ numeꝝ: ꝑ hyberniã stađ septem milliũ & octingentum? Siquis uero millia quattuor stađ omittat: eæ partes quidẽ bactrianæ Caucaso propinq; hyberniæ plaga uiciniores erunt aquilonii stadiis tribus millibus & octingentis. Plus autem q̃ Galli- [Borysthe-] ca & borysthenica millibus octo & octingentis. Dicit autem hipparchus ad borysthenen & galliam [nẽ gallia] totis æstiuis noctibus solis splendorem ab occasu ad ortum ambientem illucessere. Solstitiis autem

hybernis ad plurimū solé leuari nouē cubitis.In distantibus auté a Massilia sex millibus & trecētis:
quos ille qdem adhuc gallos arbitrat̄.Ego uero britannos aqloni ꝓpingores arbitror q̄ Gallia stad̄ Britannia
duobus millibus & quingētis. Idipsūq; iis multo magis qdé obuenire cēseo: hybernis uero diebus
sol eleuat̄ sex cubitis. Quattuor aūt distātibus a Massilia stad̄ nouem millibus & centū. Vlteriori-
bus auté minus q̄ tribus.Qui nostra etiá ratione uiciniores essent aquiloni q̄ hybernia. Hic autem
Pytheæ credēs hanc habitationé ad partes Britániæ ad austrū magis spectātes locat. Atq; longissi- Dies hora-
mum hoc in loco dié esse horaꝝ æquinoctialiū decé & noué. Verū decé & octo ubi sol quaternis rum.xix.
eleuatur cubitis:quos ab Massilia distare inquit stad̄ nouem millibus ac centum. Adeo ut Britanni
maxime ad austrum uergunt.magis ad septentrioné q̄ isti accedunt. Vel igitur in eodem parallelo
sunt cum bactrianis ad Caucasum:uel in aliquo propinquo. Dictū enim est secundū Deimachum
bactrianos ad Caucasum propiores esse Aquiloni q̄ Hybernia stad̄ tribus millibus & octingentis.
His auté adiunctis illis:quæ sunt ab Massilia ad Hyberniá efficiunt̄ millia duodecim & quingenta.
Quis igitur scripsit illis in locis: Dico autem bactrianis: hanc maximoꝝ dierū longitudiné: uel so
lis eleuationé medii cæli tpe in hyemalibus solstitiis? Hæc nāq; omnia oculis uisa uel ignoro nulla
Geometrica indigēt designatione:sicut antiquoꝝ ꝑmulti cōscripserūt:& q res Persicas Isis cōmēda
rūt:& posterioꝝ ad nostrá usq; ætaté.Quonámodo tanta locoꝝ fœlicitas sermone uulgata:talibus
cōfessa fuisset ex cælo cōparētibus?Ex dictis auté manifestū est:quod & sapiēter demōstrationi cō-
tradicit:q; pariter quæsita ualeāt:& quæsitū ad demonstratioé suscipiat.Insuꝑ cū ille Deimachum
ignarū ostendere uelit:talibusq; carenté & uacuū.Censere enim Indiá inter autūnale æquinoctium India
& hyemalé Tropicū iacere:& Megastheni cōtradicere:q in australibus Indiæ partibus ursas occul-
tari:& cōtrarias umbras cadere dicit:quoniá hoꝝ neutrū in ullis Indiæ partibus cōtingit. Cū hæc
dicat imperite dicunt̄.Putare enim autūnalé a uernali differre secundū distātiá ad Tropicos idocti
est:eodé existēte circulo & ortu & distātia; Tropici in terra ab æquinoctiali: in quoꝝ medio ille idiá
ponit:cū in ipsa dimensione multo minus demonstratū sit stad̄ uiginti millibus:obtigisse auté secū
dum illū ipsum id quod ipse extimat:nō quod ille.Ná quū uiginti; uel etiá triginta millibus cōstet
India:non tantá sane distantiá intercidere posse quantá ille asseruit. Eiusdé auté ignorationis esset
dicere nullis in locis Indiæ ursas occultari: neq; cōtrarias umbras cadere; quod progredienti recte
ab Alexādria millibus quinq; statim obtingere incipit. Eos uero qui hæc dixerunt rursus Hippar-
chus nō bene profecto corrigit.Primū ab hyemali Tropico æstiuū assumēs: Postea non existimans
uti oportere teste mathematicaꝝ rerū:hoīe astrologiæ ignaro:sicut Eratosthene illius præcipue te-
stimoniū iudicante. Nec more quodá cōmuni aduersus uaniloquos utente. Vnū enim quoddá ex
argumentis est contra uaniloquentes;cū illoꝝ sententiá qualiscūq; sit nobis consonanté demōstra-
mus.Nunc igit̄ supponētes partes Indiæ:maxime in austrū spectantes ad Meroen opponi: quod ꝑ-
multi & dixerūt & crediderunt:quæ inconueniētia ꝓueniant demonstrabimus. Postq̄ Hipparchus
nihil huic suppositioni nunc cōtradicens.Postmodū in secūdo cōmētario minime cōcedit: Et hæc
considerāda est ratio.Inquit igit̄:cū in eodé parallelo circulo iacentes inuicé opponant̄:quandoqui
dem magna intersit distantia hocipsum cognosci non posse; quod loca sub eodé parallelo sint sine
climatū cōparatione:quæ per alteꝝ locoꝝ est. Philon igit̄ qui nauigationé in æthiopiá scripsit:solé
ad Meroes clima ante quintá & quadragesimá æstiui tropici diem ad uerticé esse tradit. Vmbilici
quoq;:qué gnomoné uocant:rationé asserere.Ad tropicas aūt & æquinoctiales umbras ipsum Era- Gnomon
tosthené prope Philoni cōcordare.Ipsum auté indiæ clima cū a nullo:tum uero neq; ab ipso Erato
sthene tractari.Quod si utraq; illic uersa(ut censent)occultat̄:cum Nearcho credit nō fieri posse:ut
Meroe:& ipsæ Indiæ extremitates sub eodé iaceant parallelo.Quod si de duabus ursis disparētibus
Eratosthenes pariter cū id dicētibus declarat; quoná modo de ipso Indiæ climate neq; Eratosthe-
nes nec ullus demonstrat?Hæc enim de climate ratio est.Si auté nō simul declarat discedat a causa:
Sed nō u neq; simul declarat. Verū cū Deimachus in nulla indiæ parte ursas occultari; neq; contra-
rias umbras cadere dicat:quæ suspicatus est Megasthenes imperitiá eius damnat:implicitū id putás
mendaciū:In quo & secundū ipsum Hipparchū manifeste. Atqui cōtrarias cadere umbras menda-
cium īplicauit.Etenim nisi ipse Meroe opponit̄ extrema indiæ magis q̄ Syene ad austrū exponi; cō
cedere uidet̄.Et in sequētibus quidé de eisdé cū conat̄:uel eadem redargutis a nobis dicit. uel falsis
utitur suppositionibus:uel quod nequaq̄ est cōsequēs infert. Nec enim a Babylone ad Thapsacum
quattuor millia stad̄ & octingēta esse.Hinc uero uersus septētrioné ad armenios mōtes mille ac cē-
tum:Seqtur ut ex Babylone per ipsius meridianū ad montes arcticos plura sex millibus sint. Nec a
Thapsaco ad montes mille ac centū:Eratosthenes ait;sed reliquū esse immensuratū. Itaq; intentio Thapsacus
ex nō data suppositione nō cōcludit̄:nec usquequaq; Eratosthenes Thapsacū declarauit a Babylo-
ne ad septētrioné plusq̄ millibus quattuor & quingētis stad̄ iacere.Dehinc antiquis cōsonans tabu-
lis nō ea quæ ab Eratosthene dicunt̄ profert de sigillo tertio:sed sibi ad gratiá declarationem fingit
ad ingeniosam subuersionem.Ille nāq; prædictam sequens positionem Tauri & maris.cx.columnis
hac linea orbem duas in partes diuidens;& unam quidé Borealé:alteram uero austrinam parté ap-
pellans.Et harū iterū utranq; in portiones possibiles partire nititur.Eas uero sigilla uocat.Et austri
næ quidem partis primum dicens sigillum Indiam: secundum auté Arianam:quæ descriptioné ha-

bent facilem;ambarũ longitudinẽ ac latitudinẽ reddere ualuit. Modo uero quodã & figurã uelut
scientia præditus geometrica. Terrã enim indicã ex lata in acutã speciem porrigi; & rhõboidẽ esse:
quia latera partim a mari aluuntur & austrino & orientali:cum sinuosa minime ripas agat. Reliqua
autẽ partim monte:partim fluuio. Hic etiã forma per lineã rectã:aliqua in parte seruata. Arianã ue-
ro tria montiũ habentẽ latera:quæ ad perducendã per mutuæ distantiæ parallelas inter se lineas fi-
gurã cõmodissima sunt. Cum autẽ occidentalẽ signis definire nõ habeat:quia gentes linea quadam
inuicem se mutant:tamen a Caspiis portis ad extremitatẽ Carmaniæ finiente contiguas partes ad
sinum persicum manifestat hoc uero latus uocat occidẽtale. Versus autẽ indum orientale. Inuicem
autẽ distantia idest parallela:reliqua nõ dicit:nec quod monte:nec quod mari:sed unũ quod aqlo-
nare:alterũ uero austrinũ:hunc in modũ pfecta quadã forma secundũ reddẽs sigillũ:pfectius tertiũ
sigillũ plures reddit ob causas. Primã quidẽ dictã; quoniã quæ a Caspiis portis usq; in Carmaniam
extat:nõ aperte difinita est:quæ tertio ad sigillũ secundũ lateri cõis est. Deinde quia sinus psicus in
austrinũ latus incidit:quod quidẽ & ipse dicit. Itaq; necessario inductus est ipsam e Babylone lineã
perinde ac rectã quandã per Susa ac persepolin:usq; ad Carmaniæ:& persidis terminos capere: qua
emensam reperire uiam poterat quæ tota paulopluiũ: q̃ stađ nouies milliũ extat, quod quidem au
strale latus uocat. Cæterũ parallelũ idest mutuo a septentrionali distans non utiq; dicit. Certũ autẽ
est q̧ nec euphrates quo latus definit occiduũ:per rectam simul lineã prope est. Verũ e montibus
in meridiem profluens:deinde per ortum;& rursus in austrum deflectitur quoad erumpat in mare.
Mesopotamia Non rectũ autẽ amnis ostendit meatum:cum Mesopotamiæ situm eloquitur; quem Tigris & Eu-
phrates in unum coeuntes efficiunt nauigio simile:ut inquit. Atqui neq; totum occidentale latus a
Thapsaco usq; in armeniã dimensum habet;quod Euphrates ipse disterminat. Sed quãta sit pars ab
Armenia & montibus arcticis habere se negat; cum nondum mensurata fuerit. Quas ob res tertiã
se particulam in figuræ modũ edidisse refert. Etenim interualla ex multis stationes quasdã tractan
tibus aggregasse dicit. Quas sine inscriptione existentes nominat. Ingratæ mentis Hipparchus esse
uidet;cum ad hanc perfectã rationẽ uia quadã geometrica contradicat; in qua iis habenda est gra-
tia;qui locorũ ingenia quouis modo posteritati prodiderunt. Quando igitur ex iis quæ ille cõme-
morat geometricas minime capit materias:sed sibimet fingens ambitiosum apertius explicat ani-
mum. Ille quidẽ tertiã hoc pacto particulã in figuræ modũ ædidisse refert; decẽ milliũ stađ a por-
tis Caspiis ad Euphratẽ. Particulatim uero diuidẽs tanq̃ descriptã reptu facilẽ dimẽsionẽ:sic iterum
ab euphrate initiũ ponit. Et trãsitũ eius p Thapsacũ faciẽs usq; ad Tigridẽ qdẽ: q̃ traiecit Alexãder
mille & q̃dringẽta stadia scribit. Hinc uero ad succedẽtes inde locos p Gaugamela & Lycũ & Arbe
la & Ecbatana;q̃ Darius e gaugamelis fuga subreptus est;usq; ad portas Caspias decẽ millia explet:
trecenta tantũ abundãtius addens. Latus qdẽ aqlonare hũc metit in modũ nõ æqli montibus di-
stantia,hoc est parallelũ id collocãs. Nec ipsa qdẽ p colũnas & Athenas & Rhodũ linea. Nã Thapsa-
cus multũ distat a montibus. Mons uero & a Thapsaco uia ad Caspias portas quo incidũt. Hæ aũt
partes montis ad septẽtrionẽ expositæ sunt. Sic aqlonare latus edẽs:hoc qdẽ austrinũ inqt ad mare
capere nõ licet:quia Persicus itercidat sinus. At a Babylone p Susa & psepolin & Persidis cõfinia; &
Carmania stađ esse nouẽ millia & ducẽta. Austrinũ qdẽ dicẽs. Neq; septẽtrionali parallelũ dicẽs au-
strinũ. Discrepantiã uero lõgitudinis euenire:ideo inqt de septẽtrionali & austrino latere posito:qa
euphrates usq; ad quoddã spaciũ in meridiẽ pfluẽs multũ inclinat ad ortũ. Verũ ex maritimis late-
ribus occidẽtale primũ dicere:de quo unũ ne an duo sint:in medio cõsiderari licet. A trãsitu enim
ad Thapsacũ præter Euphratẽ ad babylonẽ stađ inqt esse q̃ttuor millia & octingẽta. Hinc autẽ ad
euphratis eruptiones & oppidũ teredonẽ tria millia octingenta:a Thapsaco ad aqlonẽ usq; ad por-
tas Armenias dimẽsa interualla ad mille ac centũ existere. Per Gortyneos aũt & Armos nõ amplius
ideo is omisit. Lateris uero ad orientẽ pars ipsa per Persicã secundũ lõgitudinẽ a mari rubro ad Me-
dos & Arctos nõ minus octo millibus uidet esse. A promõtoriis uero nõnullis ultra millia nouem.
Tigris Reliquũ Paretacinã & Mediã & caspias portas circiter tria millia. Tigrin autẽ fluuiũ & Euphratem
Euphrates ex Armenia in meridiẽ labẽtes:cũ Gortyneos montes pfluxerint magnũ circũplectẽtes ambitũ; p-
multũq; itra se circũeũtes agri apsam inq̃ Mesopotamiã in hybernũ ortũ ac meridiẽ uertere. Et am
plius qdẽ Euphratẽ ex Armenia in meridiẽ labẽtes. Hunc autẽ ppius semp Tigrin cõstitutũ ad se-
Opis uicus miramidis murũ;& uicũ noie opin:a quo circiter stađ ducẽta distantẽ & p Babylonẽ labentẽ in Per
sicũ elabere sinũ;forma uero inqt Mesopotamiæ:ac Babyloniæ similis fit nauigatio. Talia quidem
tradit Eratosthenes. De tertio uero sigillo & talia qdẽ cõmittit errata; de quibus considerabimus.
Quæ autẽ Hippatchus illi obiicit nõ admodũ:quæ uero dicit cõsideremus. Cõfirmare enĩ uolens
ab initio dictũ q̧ India nequaq̃ ad austrũ trãsponẽda sit sicut arbitrat Eratosthenes:hoc ex iis lique
re inqt maxime:quæ ille ipse obiicit. Tertiã.n.inquiens pticulã ad aqlonare latus ab linea de portis
Caspiis ad Euphratẽ determinari:quæ sit stađ decẽ milliũ. Post hæc affert latus australe a babylone
ad Carmaniæ fines paulo plus eẽ milliũ nouẽ:latus uero ad occasũ a Thapsaco ad euphratẽ esse ad
Babylonẽ milliũ q̃ttuor & octingentũ stađ. Et deinceps ad eruptiões triũ milliũ. Spaciũ ad septẽtrio-
nẽ a Thapsaco:cũ qdẽ mẽsurat usq; ad mille ac cẽtũ. Reliq̃ uero nõ amplius: Cũ igit dicat Boreale
latus tertiæ pticulæ ut milliũ uiginti:horũ aũt parallela ab Babylone recta usq; ad oriẽtis latus cõ-

putatum est paulo pluribus nouē millibus: patet ꝙ Babylon multoplus ꝗ̄ stadis mille ad orientē est
exposita:ꝗ̄ trāsitus Thapsaci. Dicemus autē ꝙ siqdē in eadē meridionali recta exactæ Caspiæ por-
tæ caperent̄;& Carmaniæ ac Persidis fines in rectasq; decurreret̄ a prædicta meridionali recta: & q̇
ad Thapsacū & q̇ ad Babylonē est hoc accideret. Nā q̄ eicit̄ par etiā foret ad sensum ei ꝗ̄ p Babylo
nē ducit̄ usq; ad meridianā rectā ad Thapsacū. Sup eā uero quæ est a Caspiis portis ad Thapsacū ex
tēdit̄;adeo ut p excessum babylon ad orientē īclinatior ē:ꝗ̄ Thapsacus:q̄to excedit illa;q̄ ē de Caspiis
portis ad Thapsacū:ꝗ̄ illa q̇ de Carmanis mōtibus ad babylonē:sed lineā q̄ occiduū latus disttermi-
nat Arianæ ad meridianū iacēs minime cōmemorauit Eratosthenes. Neq; illā quæ a Caspiis portis
ad thapsacū ad rectas ei ꝗ̄ p Caspias portas meridianā:sed eā potius quæ & mōte describit̄. Ad quā
illa ad Thapsacū ab eodē signo deducta a quo & mōtis linea angulū efficit. Neq; alia Babylonem a
Carmania ducta parallela cōmemorata est cū ea quæ ad Thapsacū ducit̄. Nec si parallela sit: non di
rectā uero p caspias portas meridianā:nihil amplius ad cōputationē efficeret̄. Is aūt hæc ex appara-
tu capiēs:ostēdēsq; ut existimat Babylonē secūdū Eratosthenē magis ꝗ̄ Thapsacū ad ortū expositā
paulo plus ꝗ̄ stadiis mille. Rursus alio pacto fingit sibiipsi suppositū ad reliq̄ demōstrationē: & ait:
si ītelligat̄ recta a Thapsaco ad meridiē ducta:& a Babylone ad hāc ppendiculā triangulum angulis
rectis fore cōstitutū ab linea ex Thapsaco in Babylonē extēto latere:& ex ppēdiculo a Babylone ad
lineā meridianā in Thapsacū ducta ipsam p thapsacū meridiana. Huius autē trianguli extentā recte
a Thapsaco in Babylonē locat quā quattuor milliū octingentoꝝ esse dicit. Meridianā uero e Baby
lone p thapsacū lineā ppendiculatē paulo plus ꝗ̄ mille. Quot erat excessus illius: quæ ad thapsacū
ad eandē usq; Babylonē procedēdo. At uero ex his & reliquā cōputat eaꝝ: quæ ad rectā prominet
quæ lōge amplior existit:ꝗ̄ quæ ad ppendiculū dicta est. Huic autē addit illā quæ a Thapsaco ad ur
sam eicit̄ ad Armenios usq; montes:cuius mēsuratā esse partē inqt Eratosthenes:& esse mille & cē
tum. Quod uero mēsuratū nō est prorsus omittit. Iste aūt ad minus mille supponit:adeo ut ab am-
bobus simul duo millia ac centū efficiant̄. Quod adiciēs ad latus in rectā triāguli usq; ad ppēdicu-
lū Babylonis p multa millia distantiā cōputat:q̄ ab Armeniis mōtibus parallelo p Athenas; usq; ad
Babylonis ppendiculū:quod in babylonis parallelo cōstituit̄. A parallelo aūt p Athenas ad Babylo
nē nō minus stadiis duobus millibus & q̄dringēns cū totū meridianū supponat̄ tot stadiis quot i-
quit Eratosthenes. Quod si hoc ita est neq̄q̄ forēt Armeniæ mōtes & Tauri in parallelo p Athenas
ut censet Eratosthenes. Sed multis stad̄ millibus septētrioni uiciniores secundū eundē illū. Hic ad
usurpādū suppositiōis apparationē ad rectū anguli in triāgulo ordinē: & hoc capit ad id quod non
cōcedit̄:ut a Thapsaco linea ad rectū angulū extēta recta situsq; Babylonē in stad̄ q̄ttuor millibus
octingētis. Penes Euphratē eni hāc eē uiā inqt Eratosthenes: & ad Mesopotamiā cū Babylonia īgē
ti circulo cōtineri dicēs sub Euphrate ac Tigride. Maiorē autē ambitionis partē de Euphrate dicit
euenire. Recta igit̄ a Thapsaco ad Babylonē cū penes Euphratē existat:nequaq̄ tot stadioꝝ existe-
ret:neq; ppe; Subuertit̄ itaq; Sillogismus:siue ratiocinatio. Atq dictū est duabus datis lineis fieri nō
posse ut a Caspiis portis deducant̄:una qdē ad Thapsacū:altera uero ad mōtes armenios inuicē di-
stantes a Thapsaco q absūt a thapsaco saltē(ut inqt Hipparchus ipse)duobus millibus & centū stad̄
utrāq; parallelā esse.& īter se:& cū ea quæ p Babylonē: Quā latus australe appellauit Eratosthenes.
Ille quidē cū ad montes uiā mensuratā dicere neqret:eā tamē quæ est a Thapsaco ad portas Caspias
asseruit:adiecitq; id quandā formæ rationē dixisse. Alioquin siqs lōgitudinē dicere uelit eius loci:q
post Arianā usq; ad Euphratē existit: nō multū refert, hāc ne an illā dimetiat̄. Qui uero ut paralle-
las.i.mutuo distātes dici audiat;puerilē penitus hoīs imperitiā cogniturus damnaturusq; uideret̄.
Hæc autē perīde ac puerilia sunt omittēda. Quæ uero quispiā:ab Eratosthene dicta caperet: huius
generis sunt. Per mēbra cōcidas an p partes alioquin interest. Quippe quæ p partes est facta cōcisio
circūscriptionē accipit;cū naturalē habeat directione quadā formaq; signatā;unde & hoc dictū est
illū p mēbra cōcidit. Illa uero tale nihil habet; pprie uero utimur utriusq; tp̄s necessitatēq; cōside-
rantes, hoc pacto in terræ descriptione partiū qdē cōcisiones facere oportet ad singula pertinētes.
Imitari uero cōcisiones:q̄ p mēbra fiūt potius ꝗ̄ obtingētes prout sors tulit. Id eni cui adsunt signa
frequētia:qdq; facile terminabile ē:ēt ex eo suscipe ē;cuius necessitatē Geographus.i. orbis descri-
ptor hēt. Terminatū uero facile cū fluuiis uel mōtibus aut mari possibile ē. Gēte uero aut gētibus
& magnitudine aliquāta & forma;ubi hoc fieri neqat. Quaq̄uersū aūt p geometrica doctrina sim-
pliciter & pfecte sufficiēs. Magnitudo qdē igit̄ sufficiēs ē:si maximā lōgitudinē latitudinēq; dixeris
quēadmodū si orbis lōgitudo septuagīta milliū obtigerit latitudo autē paulo minor ꝗ̄ lōgitudinis
medietas;figurā uero cuidā geometricaꝝ figuraꝝ cōparares;forte Siciliā triāgulo;uel alteri cogni- Sicilia
tæ cupiā assimilās: sicut Corio Hispaniā:& Pelopōnesū platani folio. Quāto uero maius est quod Hispania
cōcidet̄:tāto ampliores fieri portiōes decet. Terra igit̄ habitabilis tripliciter diuidit̄: & Tauro & eo Peloponne
quod est ad columnas mari bene:& Australi de parte.& indica qdē a multis quaquauersum termi- sus
nat̄. Nā ex monte & fluuio & freto & noīe uno;ut gentis unius gens. Vnde & q̄drilatera & Rhom-
bo aut turbini recte similis appellat̄. Ariana uero minorē circūscribēdi facultatē habet: cū occiden
tale latus cōfusum sit. Tamē tribus lateribus ut rectis desinit̄:& noīe pinde ac gētis unius. Tertium
aūt sigillū oīo circūscriptū nō ē:necdū determinatū. Latus eni cōe: & ipsi & Arianæ(ut pdictū est)

cõfusum est. Et australe latus tardissime deprehẽsum ẽ. Nõ enim sigillũ circũscribit p mediã ipsius incedẽs; & multas ad austrũ ptes omittẽs maximã lõgitudinẽ minime circũscribit. Nã aqlonare latus maius est; neq; Euphrates occidẽtale latus est; neq; si in rectũ flueret: cũ eius extrema i eodẽ meridiano minime iacent: qppe quod aliquãto magis occidentale uel australe est. Præterea cũ reliq̃ ad mare modica existat Ciliciã & Syriacã hucusq; duarũ sigillũ nõ producere pbabile nõ est: quæ Semiramidis & Nini Syrorũ dicũt. Ex qbus illius qdẽ Babylon ædificiũ & Regia. Huius aũt Ninus Metropolis Syriæ manẽte hãc usq; in ætatẽ eadẽ lingua: & iis q extra Euphratẽ: & iis q interius icolũt. Vbi tali diuisione notissimã nationẽ disiungere: & aliis atq; aliis gẽtibus ptes cõiungere minime facile cõuenit: neq; ob magnitudinẽ sese coactũ esse diceret. nã ipsum usq; ad mare spacium Indicæ regioni minime par fieret: neq; itẽ Arianæ: etiã si assumat tractus ipse usq; ad felicẽ Arabiã & Aegyptũ. Præstabat itaq; hactenus ad tertiũ pcedẽdo sigillũ dicere cũ hoc additamẽto ad mare usq; Syrum australe qdẽ latus quod est minime dixit habẽs; neq; directo: sed a Carmania statĩ dextrã maritimã. Intra finũ. n. Persicũ nauigãti usq; ad Euphratis eruptionẽ; & postea ad Messenæ limites: ac Babylonis cõiunctionẽ. Quod initiũ Isthmi est felicẽ Arabiã & alterã cõtinentẽ disterminãtis. Postea deinceps hũc ipsum dextrũ puenĩẽtẽ usq; ad intima sinus Arabici & Pelusiũ & Canobicũ nili ostiũ hoc qdẽ australe latus; reliquũ uero occidẽtale totã ab canobico ostio usq; ad Ciliciæ maritimam. Hoc aũt q̃rtũ sigillũ est: & ex arabia felice cõstãs & sinu arabico & ægypto uniuersa & æthiopia. Huius uero particulæ longitudo erit a duobus meridianis terminata. Vnus quidẽ p cõiunctissimũ occasui signũ sup ea describit: alter aũt p pximũ oriẽti. Latitudo aũt quæ iter duos est parallelos quorũ unus p signũ aqloni ppinquissimũ describit; alter uero p austro ppinquissimũ. Per ineq̃les enim figuras in q̃rũ lateribus neq; longitudo neq; latitudo terminari põt: hũc in modũ quãtitas definienda est. Generaliter aũt definiẽdũ: q nõ eodẽ modo in toto & i pte lõgitudo & latitudo dicit. Sed in toto qdẽ maior distãtia appellat lõgitudo: minor aũt latitudo. In pte autẽ lõgitudo qdẽ parallelum ad totius lõgitudinẽ illius portio utracũq; sit maior: tãetsi capta in latitudine distãtia maior sit: q̃ capta in lõgitudine distãtia. Ideo & orbe ipso terrarũ ab ortu & occasus in longũ pducto. Ab septentrione uero in austrũ in latũ extẽso. Cũq; lõgitudo in aliquo parallelo ad æqnoctialẽ describat: latitudo aũt ad meridiẽ partiũ quoq; cape nõ opus est. Lõgitudines qdẽ ad lõgitudinẽ parallela partes eius: latitudines uero & ipia ad latitudinẽ. Sic enim melius describeret: primũ qdẽ orbis terrarũ totius quãtitas Dehinc dispositio & ptiũ forma ad aliq qdẽ deficere: ad aliq̃ uero supabundare: tali ex appositiõe apparẽtibus. Eratosthenes aũt ipsam orbis terrarũ longitudinẽ capit in linea p colũnas & caspias portas & caucasum pinde ac directa. Tertiæ uero pticulæ in linea p caspias portas & Thapsacũ. At q̃rtæ pticulæ lõgitudinẽ in linea p Thapsacũ & urbẽ herouũ: usq; ad illã q̃ iter Nili ostia ẽ: necessariũ est ad Canobi & Alexãdriæ loca reuerti: hic est. n. ultimũ ostiũ: qd Canobicũ Heracleoticũq; uocãt. Siue igit p directã lõgitudinẽ iuicẽ ponãt; siue ut angulũ faciẽtes ad Thapsacũ: sed q neutrũ sit ad orbis terræ lõgitudinẽ parallelũ ex iis q̃ dixit ipe liquet. Mũdi. n. lõgitudinẽ p taurũ & mare usq; ad colũnas p rectitudinẽ secundũ lineã p Caucasum & Rhodũ & Athenas scribit. A Rhodo aũt in Alexãdriã secũdũ ipsarũ meridianũ multo minus q̃ millia q̃ttuor stad esse dicit. Vnde tantũ distarẽt iuicẽ illarũ paralleli: q. s. p Rhodũ est: quiq; p Alexãdriã. Idẽ aũt quodãmodo est huic q est p herouũ oppidũ; uel hoc ipso australior: adeo ut coincidẽs huic linea parallelo: & illi qui p Rhodũ & Caspias portas siue recta siue fracta ad neutrã parallela esset. Haud igit lõgitudines bene cõprehendunt: neq; itẽ septẽtrionales pticulæ cõprehẽdunt. Cæterũ ad Hipparchũ egrediẽtes: reliq̃ deinceps uideamus. Sibiipsi enim quædã assumpta rursus effingẽs. Illa quæ ab illo figuraliter dicunt rõnibus geometricis cõfutat. Ait enĩ eũ dicere spaciũ ex Babylone ad portas Caspias sex milliũ septingẽtorũ stad. Ad cõfinia uero Carmaniæ ac Persidis plus q̃ nouẽ milliũ. Quod i linea ad æqnoctiales ortus recte deducta iacet: hãc aũt ppẽdicularẽ fieri ad cõmune secũdi ac tertii sigilli latus. Itaq; i ipsum cõstitui triãgulũ angulis rectis rectã habentẽ ad Carmaniæ terminos & extẽtã minorẽ esse una illarũ quæ rectã habeat. Oportere itaq; Persidẽ secũdi sigilli facere. Ad hæc dictũ est lineã etiã quæ ex Babylone in Carmaniã in parallelo nõ cõprehẽdi: neq; rectã quæ sigilla distinguit meridianã dici. Itaq; nihil in ipsum dictũ ẽ: neq; quod ifert. Nã cũ dixerit a Caspiis portis ad ipsã qdẽ Babylonẽ stadia eẽ quæ dicta sũt. Ad susa uero stad millia q̃ttuor nõgenta: a Babylone uero tria millia q̃dringẽta. Denuo ab eisdẽ cõcitatus causis: obtusis angulis triãgulũ cõstitui dicit ad Caspias portas & ad Susa & Babylonẽ obtusum angulũ habẽtẽ ad Susa. Lõgitudines uero laterũ eiectas, postea colligit qd secundũ has cãs eueniat: linea q̃ ẽ p Caspias portas meridianã i parallelo p babylonẽ: & Susa ad occasũ adiũctiorẽ hre cõem icisionẽ cõis icisiõis eiusdẽ paralleli & rectitudinis a Caspiis portis ad terminos ptinẽtis Carmaniæ: & Persidis pluribus millibus quattuor & q̃dringẽtis. Ferme autẽ ad lineã p Caspias portas meridianã dimidiã recte facere angulũ q est p Caspias portas & terminos Carmaniæ & Persidis. & inclinare illũ ad mediã meridiei & æqnoctialis ortus. huic uero parallelũ eẽ indũ amnẽ. Et quod iste a mõtibus nõ in meridiẽ fluat (ut inqt Eratosthenes) sed iter hãc & æquinoctialẽ ortũ: quẽadmodũ in uetustis scriptũ est tabulis. Quis igit cõcedet cõstitutũ nũc triangulũ obtuso eẽ angulo: cum nõ cõcedat rectũ angulũ esse: qui illũ amplectit? Quis uero in parallelo iacentẽ a Babylone in Susa: unam obtusam ex iis cõplectentibus uniuersam qui nõ concedat illam usq; in Carmani-

am?Quis autẽ indo parallelã illã eſſe quæ eſt a Caſpiis portis ad Carmaniæ terminos:ſine q̃bus inanis eſſet Sillogiſmus:& ratiocinatio.Præter hæc aũt & is dixit : ꝙ a Trochi formã eſt Indiæ figura. Et ſicut oriẽtale latus multũ ad ortũ circũflectit:præſertimq; ꝓmontorio ultimo:quod in meridiẽ ultra litus reliquũ ꝓminet:& latus ad Indũ.Hæc aũt oĩa dicit nõ geometrica rõne arguẽs nõ uerisimiliter.Hæc uero & ipſe in ſe offerẽs abſoluit dicẽs.Siq̃dẽ ad puſilla ĩterualla exiſteret argumẽtũ danda eſſet uenia.Cũ aũt ad ſtadiorũ milia uidet excidẽs pati nõ cõuenire. Atq; illũ utiq; ultra ſtadia q̃dringẽta ſenſibiles ĩdicare ꝑmutatiões:ut ꝑ littorũ parallelũ atq; Rhodi.Eſt aũt id nõ ſimplex:quod ad ſenſum eſt:Sed tũ in maiore latitudine tũ in minore.Maiore q̃dẽ in eo ipſo:cũ creditur oculo uel fructibus;uel aeris tẽperiei ad climatũ tẽperiẽ.Minore uero ꝑ inſtrumẽta gnomonica: aut ad ſpeculãdũ ptinẽtia.Parallelus igitur ꝑ littora gnomonis rõne acceptus:& iis q̃ ꝑ Rhodũ eſt & Cariam in tot ſtadiis ſenſibilẽ iure efficit differẽtiã.Ille aũt in latitudine ſtadiũ triũ milliũ:in lõgitudine uero milliũ quadringentũ terminos;pelagi uero milliũ triginta capiẽs lineã ab occidẽte ad æquinoctiales ortus & ad utranq; partẽ;quædã auſtralia nũcupãs:quædã ſeptẽtrionalia:& lateres hæc appellãs & ſigilla cogitet quoniã modo & hæc dicit:& latera quædã q̃dẽ ſeptẽtrionalia:quædam uero auſtralia?& quoniã modo alia ſane occidẽtalia:alia aũt oriẽtalia?& id quod ꝑmultũ aberrat negligẽs rõne ſubeat.Iuſtũ eſt enim.Quod autẽ ad paululũ eſt neq; omittẽs redargui põt. Hic autẽ neutro modo ullũ ei adducit argumentũ.Haud eni eorũ quæ in hac latitudine ſũt ulla geometrica ualere poteſt demonſtratio.Neq; ubi nitit geometricẽ diſſerere:manifeſtis utit acceptionibus;ſed ſibiipſi fingẽs. Præſtat igit de quarta dicere particula.Adicit eni & de philetio:& de Menonte eiſdẽ de cauſis uel ſimilibus.hoc autẽ recte increpat: ꝙ huius particulæ longitudinẽ noĩat lineam a Thapſaco uſq; ad ægyptũ.Quẽadmodũ ſiquis deſcripti per parallelas lineas ſpacii lõgitudinẽ diametrũ eſſe dicat. nõ enim eodẽ in parallelo iacet Thapſacus & ora Aegypti maritima:ſed in multũ a ſe ĩuicẽ diſtãtibus. Intermedia uero ducit quodãmodo angularis & obliq̃ linea a Thapſaco ad Aegyptũ. Auſus eſt aũt dicere ſe mirari ſpaciũ ſex milliũ ſtad̃ a Peluſio ad Thapſacũ;cũ plura ſint ſeptẽ millibus.Haud ſane recte:nã cũ ꝑ demõſtrationẽ accipiat:ꝙ parallelus ꝑ Peluſiũ magis q̃ parallelus Babylonis eſt auſtralis ultra ſtadia duo milia & quingẽta:ſed ſecundũ Eratoſthenẽ q̃ exiſtimat parallelũ ꝑ Thapſacum magis q̃ Babylonis parallelus ꝓpinquiorẽ eſſe Aqloni ſtad̃ millibus q̃ttuor octingẽtis:cõcidit inq̃t plus q̃ millibus ſeptẽ.Quoniã igit modo ſecundũ Eratoſthenẽ tãta paralleli diſtãtia demõſtrat per Babylonẽ a Thapſaco cũ ſcrutaret?Quod q̃dẽ eni a Thapſaco ad Babylonẽ tantũ intereſt:ille inq̃t. Quod aũt ꝑ utriuſq; parallelũ ad alterutrũ nequaq̃ dixit:neq; ꝙ in eodẽ meridiano ſint Thapſacus & Babylon:cõtraria eni Hipparchus ipſe demonſtrauit ſecũdũ Eratoſthenẽ pluſq̃ ſtad̃ duobus millibus ad orientẽ Babylonẽ:q̃ Thapſacũ cõtingere eſſe ꝓpinqorẽ. Nos aũt demõſtratiões Eratoſthenis opponimus:in q̃bus Tigrin & Euphratẽ Meſopotamiã & Babyloniã ambire:& maiorẽ ambitus partẽ Euphratẽ efficere.Qui quidẽ cũ ad ſeptẽtrionẽ fluat in meridiẽ:ad orientẽ flectit. In meridiẽ autẽ excidit.A ſeptẽtrione igit eius in meridiẽ curſus cuiuſdã quaſi meridiani eſt. Ipſa uero ad ortũ inflexio & ad Babylonẽ inclinatio a meridiano eſt.Nec ꝑ directã ob iam dictũ circuitũ. Viã aũt ac millibus quattuor & octingẽtis ſtadiis ad Babylonẽ a Thapſaco præter Euphratẽ adiciẽs: q̃ſi dedita opera nullã rectã ipſam ſuſcipere:ac mẽſurã interualli duorũ parallelorũ.hoc autẽ nõ dato inane eſt & quod demonſtrare uidet:quoniã cõſtante rectis angulis triãgulo penes Peluſiũ & Thapſacum & ſectioni paralleli per Thapſacũ & meridiani per peluſiũ. Vna earũ quæ eſt circa rectã meridiano: maior erit ea quæ circa rectã a thapſaco in peluſiũ.Inane autẽ quod huic adiũgit a nõ cõceſſo præſuppoſito compatũ:haud eni dat a Babylone ad Caſpiarũ portarũ meridianum interuallũ eſſe ſtad̃ milliũ quattuor octingentorũ.A nobis enim argutũ eſt a nõ cõceſſis ab Eratoſthene:hoc q̃dẽ Hipparchum cõfirmaſſe:ut uero ſit inualidũ quod datur ab illo:cũ capiat plus nouẽ millibus eſſe lineã ſic ductã a Babylone ad portas caſpias(ut inq̃t ille)ad Carmaniæ cõfinia idẽ oſtendebat. Hoc igitur in Eratoſthenẽ minime dicendũ;ſed quod magnitudinũ & formarũ:quæ in latitudinẽ dicunt aliq̃ oportet eſſe menſurã:& quod alicubi amplius:alicubi minus cõcedendũ eſt. Capta enim latitudine finiũ ad æquinoctiales ortus extentorũ:triũ milliũ ſtad̃;& ſimiliter itẽ maris uſq; ad colũnas : q̃ſpiã magis cõcederet:ut in una linea ingrat quæ ſunt ad illã parallelæ in eadem latitudine conductæ: q̃ quæ coincidãt:in illa ipſa latitudine coincidentiã habentiũ:uel quæ exteſius eodẽ modo & diſtãtes uſq; ad nõ exeuntes de latitudine:& exeuntes:& quæ in maiori longitudine magis q̃ quæ in minori.Etenim inæqualitas longitudinum magis occultaret: & formarũ diſſimilitudo : uelut in totius Tauri latitudine:& maris uſq; ad columnas ſubiectis ſtad̃ tribus millibus . Intelligitur locus etiã lineas habẽs parallelas circũſcriptus:atq; modos uniuerſus & mare prædictum. Si igitur in pluris inuicem parallelas partes partias longitudinẽ:& diametrũ huius totius capias & ptiũ facile totius diametri eadẽ cõputaret parallela & æqualis ad ipſum lõgitudinis latus:quæ in ptibus.Et quanto q̃dẽ minus ſit quod ĩuicẽ parallelã habet lineã:quod in parte capit:tãto magis hoc cõtingeret.nã & diametri obliq̃tas minus arguit;& longitudinis inæq̃litas in magnis.Itaq; in ipſis formæ longitudinis diametrũ appellare ne utiq; dubitaueris.Si igit diametrũ amplius obliquaueris : ut extra latera uel utrũq; uel alterũ durum excidat nõ ſane eodẽ modo etiã hæc euenirẽt.Tale equidem aliquid dico. Ipſam.ſ.eorũ quæ in latitudine dicuntur menſuram.Is autẽ a portis Caſpiis : unã quidem per ipſos

montes capiens:uti per eundé parallelú usq; ad colúnas deductam. Alterá uero ad Thapsacum decli
nantem statim multú extra mótes. Ac rursum aliá a Thapsaco educens usq; ad Aegyptú: quæ tantá
capiat latitudiné. Deinde huius longitudine loci longitudiné dimetiens quadranguli diametrú di-
metiri:quadráguli longitudo uideret. Quádo auté diameter nó adsit sed linea fracta: longe magis
peccare uideret. Fracta enim ea est quæ a Caspius portis p Thapsacum ad nilú deducit. Hæc quidé
in Eratosthené:illud auté & in Hipparchú oportebat:sic ab eo dictorú accusationé fecerat:sic & er-
ratorú emédationé aliquá facere:quod nos facimus. Ille tametsi hoc sapiat uspiá ut priscorú tabulis
menté adhibeamus sane iubet:quæ maioris etiá atq; etiá q̃ Eratosthenis tabula emédatiõis ídigét.
Et allatú argumétú eodé uitio detinet:unú eni capit psuppositú ex nó cócessis cófutatú (ut nosipsi
coarguimus) q; Babylon ad orieté magisq̃ Thapsacus supra stad mille exposita est. Quo circa licet
admodú íferat, eá ppioré ortui eé stad duobus millibus q̃dringétis ex dictis Eratosthenis: quoniá
ad Tigridis tráitú:q traiecit Alexáder a Thapsaco cópédiosius est stad millibus duobus q̃dringétis.
Tigris — Tigris aút & Euphrates Mesopotamiá circúdátes interí in orienté labunt:inde in austrú uersi: túc
Euphrates — inuicé ppinq sunt & Babyloni nihil dictis euenit absonú. Errat aút in argumétatiõe sequenti: in q̃
concludere uult, q; uia a Thapsaco ad portas Caspias: quá Eratosthenes stad decé milliú esse dixit:
haud quaq̃ idirecto est mésurata:pinde ac i recto tradat:cú recta lóge minor existat. Sibi uero igres
sio talis est. Ait esse & secundú Eratosthené eundé meridianú & q est p ostiú Canobicú: & q est per
Cyaneas. Hunc uero distare a b eo qui est p Thapsacum stad millibus sex & trecétis: Cyaneas uero a
monte Caspio stad sex millibus & sexcentis:qui ad excessum ad mare Caspiú e Colchide iacet: adeo
ad stadia trecéta. Aequalé esse distátiá a meridiano ad Cyaneas & ad Caspiú & ad Thapsacú. Quodá
auté modo & Thapsacú & Caspiú in eodé iacere meridiano. Huic uero cósequés esse portas caspias
pariter distare. A Thapsaco uero & Caspio multo minus abesse millibus. x. quot inquit Eratosthe-
nes a Thapsaco distare. Certe multo minus q̃ millibus decé distare per rectá. Ambitú profecto esse
decé milliú ratiocinat ille per rectá ad Thapsacú ex portis Caspiis. Ad ipsum uero dicemus: q; cum
Eratosthenes rectá in latitudine capiat;quod geographiæ propriú est:in latitudine uero & meridia
nas & eas quæ ad orientalé meridianá sunt:ille arte geometrica ipsum dirigit. Et sicut aliqs per in-
strumétá caperet unúquodq; horú:ipse nequaq̃ per instruméta:sed per cóiecturam potius accipiés.
quodq; per rectas;quodq; per parallela. Vnum quidé hoc peccatú est. Alterú uero est ut nec ab illis
iacentia interualla ipse ponat:nec ad illa adducat argumentú:sed ad ea quæ ipse cófingat. Ea ppter
primú quidé:cú ille ab ostio ad Phasin stad octo millia interuallú esse dicat adiúgatq; illa:quæ usq;
ad Dioscuriadem sunt:indeq; sexcéta:& eam quæ ad Dioscuriade ad Caspiú est additionem dierum
quinq;. Si quispiam sane secundú ipsum Hipparchum existimat dici oportere ad stad mille. Vnde
uniuersam summatim cóputari secundú Eratosthené millibus noué sexcentis. Ipse igit partitus est
Cyaneæ — & ait ex Cyaneis & Phasin millia quinq; & sexcenta esse:hincq; ad Caspium alia mille ita q; secúdú
Phasis — Eratosthené nó cótingeret & Caspium & Thapsacú in eodé esse meridiano:sed secundú ipsum. Ea
igitur secundú Eratosthenem Quonam igitur modo huic cósequitur:ut a caspio ad portas Caspias
æqualem esse:ad aliam a Thapsaco ad idem signú Cæterum in secundo rursus commentario resu-
mens eandé quæstionem de montibus circa Taurum de quibus diximus satis;transit ad septentrio
nales orbis terrarum partes. Dehinc dicta exponit ab Eratosthene de adiacétibus ponto locis quá-
do quidem tria inquit promontoria a septentrione descendere. Vnum quidé; a quo Peloponnesus.
secundum uero italicum:tertium autem Ligusticum. A quibus sinus deprehendi & Adriaticum &
Tyrihenum. His quidem expositis uniuersaliter singula de illis dicta nititur redarguere per ratiões
magis geometricas;q̃ per orbis descriptiones. Tanta uero est erratorum in eis ab Eratosthene mul
titudo:& Timosthenis in portum descriptione:quem ille super cæteros collaudat. Discordans auté
in eum plurimú arguit:ut diiudicare indignum arbitrer:illos tantopere de rebus aberrátes & Hip-
parchum Etenim ille nonnulla quidem omittit errata. quædam uero non emendat:sed tantum ar-
guit:quoniá falso uel repugnanter dictum est. Hoc & fortasse quispiam accusandum duxerit. q; tria
Europæ dicit esse promontoria:unum quidem constituens in quo est Peloponnesus: etenim aliqd
habet in multas diuidendum partes. Nam & Suniú ad promontoriú inclinat sicut & Laconica: cú
sit non multo minus:q̃ Maleú ad meridiem uergens. Et sinú minime paruipédédú accipit. Et Cher
ronnesus Thracia ad Sunium;& Melena idest nigrú sinú assumit:& deinceps Macedonicos. Quod
si hoc quidé omittamus:& ex interuallis plurima manifesta falsitate descripta egregiam locorú im-
peritiam arguunt:quæ geometricis argumétis nequaq̃ indigent:cum aperta sint suapte natura:& te
stificari ualeant:sicuti & ex Epidáno ad sinum Thermeum excessus est super duo millia stad: is au-
Alexádria — tem nongentum affirmat. Ex Alexandria uero ad Carthaginem supra millia tredecim:cum nouem
Carrhago — millia non excedant. Siquidem in eodem meridiano est secundum hunc Alexandria Caria & Rho-
Porthmus — dus. At Carthaginem uero Porthmus idest interiacens mare. Omnes autem sane cósentiunt e Ca-
ria ad Porthmum nauigationem esse plus quinq; millium stad: cum meridianus in magno quodá
captus interuallo idem esse considerétur cum illo qui tanto in occidentem inclinator est ad alium
magis in orientem inspectantem:quanto Carthago in occidenté magis q̃ porthmus existat. In tri-
bus auté stad millibus manifestá habet redargutioné. Is aút Romá in eodem meridiano ponés tan-

to in occaſum ꝟiciniorẽ q̃ Carthago:excellentiã iperitiæ nõ relinquit locoꝝ & horũ & alioꝝ q per
eundẽ:tractũ ad occidentẽ uſq; ad colũnas exiſtũt.Hipparcho igiẽ nõ orbis ſitũ deſcribẽti:ſed Era-
toſthenis dicta de geographia exactius explorãti ꝑpriũ fuit ſingula corrigẽda magis emendare . At
nos in quibus recte inqt:cũ longe plus ſit in quo peccet: ꝑpriũ uniuſcuiuſq; rei ſermonẽ adducẽdũ
eſſe putauimus nõnulla emẽdãtes.In quibus autẽ allatas ab Hipparcho cauſas diſſoluemus: & ipſũ
ſimul Hipparchũ rimãtes erimus:ubi ꝑ contẽtionẽ quippiã diſſeruit:in his autẽ eũ oĩno delirantẽ
intuentes:cũ illũ iure inuitet.Satis eſſe cogitamus:ſi qua in ipſa geographia inſunt dicẽtes illã corri
gamus.In quibus enim frequẽtes externi ſunt errores præſtat ne mentionẽ quidẽ facere : niſi rarũ
aliqd in uniuerſum eſt:quod ſingillatim efficere conabimur.In præſentia dictũ ſit: ꝙ Timoſthenes
& eratoſthenes:& adhuc illis priores:Hiſpaniẽſia & Gallica prorſus ignorarũt: innumerabiliter aũt
amplius Germanica:ſitumq; Britanniæ:pariter autẽ & Getarũ & Baſtarnoꝝ.Ad multã quoq; igno
rationis partẽ de Italia de Adria de Ponto:& de reliquis ſeptẽtrionis partibus peruenerunt : tametſi
huiuſcemodi uerba contentioſoꝝ forte dicerentur.Nam cũ Eratoſthenes ea quæ de longe diſtanti
bus tradita ſunt dicturũ ſe aſſerat:nec illa confirmet:ſed accepiſſe ſe dicat:opponatq; alicubi:quæ ꝑ
rectam magis minuſue ſint:nõ oportet accuratũ afferri argumentũ ad nõ confeſſa inuicem interual-
la:quod facere conatur Hipparchus.Sed in antedictis ex tractu Hyrcaniæ uſq; ad Bactra:& de ulte-
rioribus nationibus diſtantias exponit.Et ex Colchide ad Hyrcanũ mare : haud enim ſimili modo
in hiſce illum exquirere oportet:& in littoribus rurſus:ac reliquis uſq; adeo cognitis locis.Sed neq;
in his ratione geometrica(ut dixi)magis uero more orbis ſitũ deſcribentiũ . Quædã igiẽ de Aethio
pia carpens in fine ſecũdi cõmentarii de factis in Eratoſthenis geographiam in tertio inquit maio-
rem contemplationẽ fore mathematicã.Ad aliquantũ autẽ & geographicam.Nec tamen ad aliquã-
tum geographicam feciſſe mihi uideẽ:ſed totã mathematicã:cum Eratoſthenes talem præbeat oc-
caſionẽ.Nam cõpluribus in locis ad ampliorẽ excidit ſcientiam:q̃ propoſita exigat noticia. Elapſus
autem nõ diligentes:ſed generales quaſdam efficit declarationes: & quodammodo in geographicis
mathematicum:in mathematicis autẽ geographicum ſeſe gerẽs.Itaq; cõtra differentibus ; utrobiq;
cauſas præbet.In hoc autẽ cõmentario etiã iuſtas & iſte & Timoſthenes.*Quocirca nec nobis qdem*
ſimul conſiderandi facultas requiriẽ.Sed de iis quæ ab Hipparcho dicta ſatis habemus . Cæterũ &
Poſidoniũ in iis quæ de oceano diſſerit intueamur.Vbi plæraq; more geographi explicare uidetur:
tum peculiariter;tum ſupra mathematicum:haud igitur abſurdũ eſt nõnulla quoq; huius dicta iu-
dicare.Et quædã quidẽ nunc;quædã uero & in iis quæ ſingillatim dicenda erunt quemadmodum
& obuenerit;modeſte tamen.Vnũ igitur eſt ex iis quæ ad geographiam propria ſunt uniuerſam ter
ram eſſe rotundã ſupponi:ſicut & mundũ:& reliqua aſſumere:quæ ad hanc diſpoſitionem cõſequã
tur.Ex iis illud eſt:eam zonis quinq; contineri.Huius in zonas quinq; partitionis autorẽ Parmeni Zonæ qui
dem extitiſſe:Poſidonius tradit.Eum uero demonſtrare Torridam:duplo fere latiorẽ ea:quæ iter que
utrunq; tropicum exterius & ad temperatas ſuperexcidit.Ariſtotelẽ autem illam appellare tempera
tam;quæ inter tropicos & ſeptentriones eſt;ambos uero iure increpat.Torridam enim uocari eam
quæ per æſtum inuſta habitari non poteſt.Cæterũ eius quæ inter tropicos eſt latitudo pluſq̃ dimi-
dia habitabilis eſt facta.De Aethiopibus ſupra Aegyptũ cõiectura.Siquidẽ totius latitudinis medie
tas eſt:quam utrinq; diuidit æquinoctialis.Huius ſpaciũ a Syene quæ æſtiui tropici terminus eſt ad
Meroen decem millia ſunt.Spaciũ uero hinc uſq; ad parallelũ Cinnamiferæ: quod eſt initiũ Torri-
dæ milliũ trium.Hoc igitur interuallũ uniuerſum menſurari poteſt: nam & nauigatur & peragraẽ.
Quod autẽ deinceps eſt dico uſq; ad æquinoctialẽ demonſtraẽ ; ſecundũ Eratoſthenis dimenſionẽ
terræ:etiam ſtad̃ octo milliũ octingentũ.Quã ſupputationẽ habent millia tredecim ad octo millia
octingẽta:hanc haberet tropicoꝝ interuallũ ad latitudinẽ torridæ , Quod ſi nouariũ dimenſionũ ea
introducaẽ;q minimã efficit terrã:qlẽ Poſidonius idicat circiter octingẽta milliũ exiſtentẽ circa di-
midiũ manifeſtat torridã eius q̃ ẽ inter tropicos:uel paulo maiorẽ q̃ mediũ.Aeqlẽ uero & eãdẽ nul-
lo pacto ad ſeptẽtriões:neq; penes oẽs exiſtentẽ neq; eiſdẽ ubicũq;.Quiſnã tẽpatas q̃ imutabiles ſũt
diuideret?Cũ igiẽ nõ penes uniuerſos ſit ſeptẽtrionales eẽ nihil eſſet ad argumẽtũ. Si.n.penes habi-
tatores tẽperatæ oẽs:ad quos diciẽ ſolos tẽperata nõ ubiq; eodẽ mõ:ſed mutari bene cõprehẽſũ eſt
Ipſe aũt in zonas partiẽs quinq; ad cæleſtia qdẽ utiles eẽ aſſerit Ex his duas circũſtantes ſubter po-
los uſq; ad eas quæ ſeptẽtrionales habẽt tropicos:diuerſarũ umbrarũ eẽ: ab aliis duabus quæ dein-
ceps ſũt uſq; ad habitãtes ſub polis.Quæ uero iter tropicos eſt utrinq; umbras habere.Ad humana
uero has & alias duas anguſtas ſub tropicis:ad quas mẽſe quodã modo dimidio. ſol ſupra uerticem
eſt;bipartito diuiſa ſub tropicis.Has nanq; zonas propriũ quidẽ habere ; ꝙ ſqualidæ ſint proprie ; ꝙ
aridæ;ꝙ infœcũdæ;ꝙ ſabuloſæ;præterq̃ Balſami:& quorundã fructuũ callidiſſimorũ inuſtorum.
Montes enim minime propinquos eſſe:ut ingruẽtia nubila hymbres efficiant nec fluminibus ꝑfun
di.Quocirca & criſpos & reflexis cornibus:& pro rectis labris & latis naribus gigni.Eorũ enim ex-
trema cõtrahi:& has zonas Icthiophagos:ideſt uictũ ex piſcibus captãtes icolere.Quod ãt hæc zo- Icthiopha-
narũ ꝑpria ſint:hic demõſtrari dicit:ꝙ q magis ad auſtrũ ſpectãt:aerẽ tẽperatiorẽ habeãt & fructuo gi
ſiorẽ agrũ:& aqrũ abũdatiorẽ.Cæterũ Polybius ſex zonas facit duas quidẽ ad Arctos ſubiacentes: Zonæ ſex
duas autẽ inter has & Tropicos & æqnoctialẽ.Facta igiẽ in quinq; diuiſio & ſecũdũ naturã & ſecũ-

dum terræ descriptioné dicta esse uidet᷑. Natura quidé & ad cælestia & ad aeris temperantiá. Ad cælestia quod hoc pacto eos qui alterubi; quiq; utrinq; umbras habét disterminatos optime distiguit Et ad astroꝶ aspectú ítegra quadá ptitióe cómutationé suscipiétiú. Cæterú ad aeris temperié: quæ cú ad solé iudicet᷑; generalissime sunt differétiæ: quæ cótendunt ad animátes: ad plátas & ad alia semina cótracta sub aere. Et in eo ipso caloris excessus & defectio & mediocritas. Hæc auté ob zonarú ptitioné ꝓpriá suscipit discretioné. Duæ ení frigidæ caloris defectioné enúciant in uná aeris naturá cóductæ, & téperatæ in uná quandá mediocritaté similiter addu cunt᷑. In reliquá una reliqua. Torrida. Hanc uero & recte geographiæ diuisioné esse manifestú est. Terræ nanq; descriptio quærit: ut alterius téperataꝶ parté a nobis habitatá disterminet. Ad occidenté quidé & orienté a mari sunt termini. Ad austrú auté & aquiloné aer terminat. Medius quidé cú plantis & animátibus téperatus est. Vtunq; uero intéperatus & excessu & defectu caloris. Ad has tres differétias in quinq; zonas ptitióe opus fuit. Orbis ení terræ p æqnochalé biptitus: & in hemispheriú aqlonare: in quo nos sumus: & in australe hasipsas tres describit differétias. Quæ ení ad æqnoctialé uergút & perustá zonam ꝓpter uaporé ínhabitabilia sunt. Quæ uero ad polum spectát ꝓpter frigus. Media téperata habitabilia sunt. Is uero adiiciés istas ad tropicos ꝓportioné ad has quinq; nó reddit: neq; simili utentes differétia: sed licet p gentiú differétias zonas demóstrauerit: aliá qdé Aethiopicá: aliá auté Scythicam & Gallicá: tertiá uero p mediú Polybius ꝓfecto haud recte facit zonas quasdá aqlonaribus distinctas: duas quidé sub illas iacéres: duas aút íter has & tropicos. Dictú est ení q̧ per signa transmigrantia ea quæ nó mutant᷑ terminare nó oportet: neq; p tropicos torridæ zonæ terminis utendú: & enim hoc dictú est. Verútamen cú torridá duas in partes diuidit: in cogitationé haud sane cóténendá motus esse uidet᷑: ad quá & uniuersam industriose terrá partimur: & in boreale hemisphærium & australe cú æquinoctiali. Patet ení hac eá partitione diuidi. Et ipsa torrida quandá efficit cómoditatem. Itaq; utrúq; hemispheriú oíno tribus ex zonis cóficit᷑: quæ similé alterutro specié habét Talis igit᷑ partitio in sex zonas diuisioné suscipit: reliq̄ uero nó admodú. Siue igit᷑ eo qui est p urbes dupliciter partiaris oí bé terræ; haud sane cóueniéter utrunq; hemispheriú: occidétale dico & orientale sex in zonas incideres: sed in quinq; satis esset diuisio. Ambarú ení partiú similitudo torridæ: q̄s æquinoctialis efficit: cótinuaq; cóiunctio supuacaneá & curiosam concisioné ostédit: cú & temperatæ & frigidæ eiusdé sint speciei: nec cótiguæ sint. Sic igit᷑ uniuersam talibus ex hemispheriis intellectá satis sufficienter in quinq; diuideres. Si uero (ut inqt Eratosthenes) & supposita quoq; æqnoctiali téperata est: & idé sentit Polybius: hic auté addit cú quidé altissima sit unde & hymbribus irrigat᷑ cú septétrionalia nubila p Etesias illic altius plurima incúbant: multo est melius tertiá téperatá hác efficere quandá angustá: q̄ quæ sub Tropicis sunt introducere. His & talia cósonát quæ Posidonius meminit: transmutationes, s. eas quæ in transuersa celeriores esse. Similiter & solis ab oriente ad occasum. Celeriores nácq; sunt motiones p maximú circulú: q̄ quæ eiusdé uelocitatis sunt. Cæteꝶ Polybio Posidonius instat: quoniá habitationé inquit sub æquinoctiali eminétissimá esse. Haud quaq̄ enim esse secundú sphericá supficié eminentiá ullá per æqualitaté. Neq; item eam quæ sub æquinoctiali est montaná esse sed campestré: quæ quodámodo ipsi maris supficiei æq̄lis est. Hymbres auté qui Nilú explent ex æthiopicis manare montibus: cú hoc in loco ista dixerit alibi cócedit dicés: cogitare se sub æqnoctiali montes esse. Vtrinq; auté ex ambabus téperatis cadétes nebulas pluuias facere; hæc aút dissensio manifesta est. Sed si cócederet᷑ q̧ sub æqnoctiali regio montana sit: alia quædam recúbere uideret᷑. Idé enim oceanú cófluenté esse aiunt. Quoná igit᷑ modo montes in ipsis mediis collocant: nisi si insulas quasdá dicere uelint? Qualiter auté hoc geographicæ particulæ se habeat exterius cadit. Proponéti uero ipsam de oceano tractationé: hæc indaganda fortasse præbeat᷑. Memor auté eorú qui Africam nauibus circuisse tradunt᷑ Herodotú existimare inqt missos nónullos a Dario circuitioné illá maris pfecisse. Heraclidé uero Ponticú in dialogo facere Magú quendá ad Geloné ꝓfectú: q circúnauigasse asserat; hæc quidé testibus carere dicit. Et Eudoxú quendá Cyzicenú ludoꝶ spectatoré & sacroꝶ delatoré in proserpinaliú certamine i Aegyptú puenisse scribit téporibus secúdi Ptolemæi Euergete. Regi auté eiusq; familiaribus astitisse: & maxime de supioribus Nili nauigationibus admirabilé: de locoꝶ ꝓprietatibus simul & nequaq̄ indoctú. Cótigisse aút Indú quempiá Regi ab custodibus sinus Arabici deportatú asserétibus solú semimortuú naui adductú offendisse. Quisná esset & unde ignorare cú eius linguá nequaq̄ itelligerét: eú auté quibusdam tradidisse q græcá linguá instruerent; quá cú pdidicisset narrasse: q̧ cú ex India nauigaret in erroré incidés has ad oras icolumis delatus esset amissis fame comitibus: relictú auté polliceri ut expeditis & promptis Regis edicto nauigationé ad Indos regeret: e qbus Eudoxus extiti. Cú auté magnis cú muneribus enauisset remeasse egregiis inuicé muneribus reuectis & aromatú & lapidú pciosissimorú; qui parti fluminibus cú calculis deferunt᷑: nónullos effossos reperiút humore cóstrictos: quémadmodú apud nos crystallina: spe uero deceptú fuisse. Totú enim onus Ptolemæú Euergetem itercepisse: quo uita defuncto uxorem Cleopatrá i regno successisse. Rursum igit᷑ ab ea maiore cú apparatu missum Eudoxum qui reuertens uentorú impetu sup æthiopiam delatus est. Ad quædam uero appulsum loca homines ad familiaritatem allexisse tum ciború tum uini participatione; tum caricarum massis; quoꝶ illis inopia gentibus erat. Pro qbus quidé rebus præcepta sanitatis assequutú

& uiarũ deductiones:& uerba nõnulla descripsisse:summũ autẽ proræ lignũ e naufragio cõparasse in quo equus erat insculptus:audisse naufragiũ illud fuisse hominũ ab occidente nauigãtiũ. Reuertentẽ id suam ad nauigationẽ detulisse:incolumen in Aegyptũ regressum:nõ quidẽ amplius regnãte Cleopatra:sed eius filio oĩbus spoliatũ extitisse:complura enim subripuisse deprehensum. Summum autẽ illud proræ lignũ cum in forũ pertulisset naucleris ostendisse:gaditanoꝝ fuisse cognitũ ex his negociatores quidẽ naues ingentes emittere:pauperes uero paruas quas equos appellauit ob imposita proris insignia:hos usq; ad Lixum fluuiũ nauigare circa Mauritaniã piscantes: naucleros uero quosdã lignũ illud noscitasse. Extiterat autẽ cuiuspiã qui longius ultra Lixũ fluuiũ nauigatis perierat. Quibus ex rebus cõiectura intelligentẽ Eudoxum:ꝙ nauigari circũcirca possit Africa domum reuersum omnes deponentẽ fortunas enauigasse: ac primũ quidẽ in agrũ Puteolanũ: deinde Massiliã:& deinceps ad eam maritimã usq; gades profectũ ubiq; locoꝝ hæc diuulgãtem: quæstuq; aucto ingentẽ cõparasse nauẽ & nauiculas duas piraticis lembis haud dissimiles. Imposuisse puellos symphoniacos & medicos & alios artifices. Dehinc inita in Indiam nauigatione perpetuis zephyris conscendisse. Aegrotãtibus autẽ nauigatione comitibus secundis in terrã uentis applicuisse inundationes marisq; recusus formidantẽ. Quod autẽ uerebatur accidit. Nanq; nauis terræ incidens fuit: adeo ut sensim nõ autẽ simul solueretur. Cæterũ prius in terrã onus & lignorũ pars maxima in columnia ꝑuecta sunt:e quibus tertiũ lembum cõpactũ remorũ quinquaginta Myoparoni ferme parem. Inde nauigasse quoad ad homines eandem uocẽ & uerba sonantes applicaret:quæ antea descripserat. Simul id intellexisse:quod indegene illi Aethiopum cognati forent:& Regi Bogo subditorũ similes. Omissa igiť indiæ nauigatione reuertisse:internauigandũq; cũ uidisset insulã optimis scatẽtem aquis & pulchris uirentẽ arboribus desertã annotasse:Sospitem uero in Mauritaniã delatũ collocatis lembis terræstri itinere ad Bogũ aduentasse. Cui cõsilium dedisse ut eã nauigationẽ susciperet. Cõtra uero familiares ualuisse:cũ metũ intenderent ne regionẽ facile patere insidiis eueniret cũ externis cõtra militate uolentibus ostenderetur incursio:quod ubi intellexit uerbo quidẽ sese missum ad cõmostratã nauigationẽ:Re autẽ in desertam quampiã insulã expositum iri in Romanorũ prouinciã effugisse:illũ uero in Hispaniã discessisse:denuoq; nauẽ rotundã & longam remorũ quinquaginta constantẽ apparasse:ut illa quidẽ altũ secare:hac autẽ terrã tentare posset. Impositis autẽ agriculturæ instrumẽtis & seminibus:& ædificandi peritis ad circunducendẽ eandã nauigationem mare ingressum. Cogitarat enim si tardius nauigare cõtigisset in præmeditata hyberna re insulam Ac satione facta decerptisq; fructibus perspectã antea & cognitã absoluere nauigationẽ. Ego quidem inquit usq; ad Eudoxi tempora ad historiam peruenio. Quicquid posterius euenit Gaditanos & Hispanos nouisse probabile uidetur. Ex his omnibus ait demonstratur terrarum orbem. Oceano quaquauersum circũfundi.

Haud equidem uinculũ terræ circũfluit orbem.
ὀυ γάρ μιν δεσμὸς περιβάλλεται ἠπείροιο.
Ast immẽsa fluit nec quicq̃ effunditur ipsum.
ἀλλ' ἐς ἀπειρεσίην κέχυται· τό μιν οὔτι μιαίνει.

Miradus profecto in oĩbus est:quo pacto circuitã Magi nauigationẽ:de qua dixit Heraclides testibus carentẽ existimãs & de missis a Dario:quod tradit Herodotus:Bergeũ autẽ interuallũ istud incredibilitatis parte cõstituens:seu ab eo ipso quidẽ fictũ:siue fingẽtibus aliis. Nã rei creditæ ꝑsuasio est:primũ quidẽ de circuitione per Indum. Sinus enim Arabicus fluminis instar angustus est atq; ꝓlixus:usq; ad stad̃ decẽ millia usq; ad ostiũ:eo prorsus angusto existente. Credibile autẽ nõ est: neq; foras aliquo nauigationẽ habere in sinũ ĩdos ĩpulsos ꝑ errorẽ. Angustiæ enim ab Ostio errorẽ demonstraturæ fuerant. Neq; in sinũ dedita opa intrãtibus erroris ꝓterea aut uentoꝝ incõstantiũ ulla erat occasio. Inediaq; cũcti quonã sese modo ꝑeuntes neglexissent uno dũtaxat excepto? Supstesq; unus tantũ quonã modo ad nauigiũ haud sane pusillũ regẽdũ satis esset? Quo tãta trãsmittere maria potuisset? Quænã uero tãta ad ꝑdiscendã linguã celeritas:q̃ Regi ꝑsuadere factus sit idoneus: ut ducendi nauigii uiã præstaret? Quænã demũ Ptolemæo Euergete de talibus ducibus erat ĩnopia? cũ iã eo in tractu multis mare notũ esset Sacerdos aũt ipse & augur Cyzicenoꝝ quo pacto omissa patria nauigauit ad ĩdos? Quonã modo tãtũ illi creditũ est negotiũ? Quomodo itẽ reuersus oĩbus ex ĩsperato ĩterceptis:& ignominia affectus ampliore numeꝝ apparatu sibi cõmẽdato? Remeãs aũt & delatus in Aethiopiã quã ob causam uel linguã descripsit:uel sũmũ illud proræ lignũ episcatoria nauicula excidisse:unde didicerat? Nã didicisse ꝙ ab occasu nauigãtium id fuerat naufragiũ nullius futurũ erat indiciũ:cũ & ipse ab occasu secũdũ reuersionẽ nauigaturus erat. Itaq; ꝓfectus Alexandriã in multoꝝ furto deꝓhẽsus:quonã modo supplicio affectus nõ est? Sed naucleros sciscitans obambulabat simul lignũ illud ostẽtãs. Is aũt q̃ noscitabat nunq̃d admiratiõi fuit? Qui uero fidẽ adhibuit nunq̃d maioris admiratiõis? Tali dehinc spe reuersus in patriã:& ab ea trãsmigrãs postmodum extra colũnas:cũ absq; edicto nõ liceret ex Alexãdria mare ĩgredi. Et eo magis:homini regias antea surripiẽti pecunias. Clam uero enauigare possibile nõ erat cũ tanta portuũ custodia. Cæterosq; exitus clauderet:quãtã & hac tẽpestate ꝑmanentẽ ipsi nouimus diutius Alexãdriã incolẽtes. Tãetsi itũ ꝑsentia Romanis obtinẽtibus remissius agiť. Regiæ uero custodiæ lõge ĩexorabiliores erãt. Postq̃ ue

Lixus fluuius

Arabicus situs

ro cōſcendit ad Gades & ædificata naue regaliter enauigauit:etiā diſſoluta eaipſa naui quonam pa-
cto in deſertis terris tertiū exædificauit lembū? Qualiter uero rurſus nauigans: æthiopiaq; ab oc-
caſu & ab ortu eiuſdē linguæ cōſonātes offendēs nauigationē deinceps abſoluere nō cōcupiuit : cū
adeo ad libēter peregrinandū facilis eſſet & parū eſſe ſperaret:quod reſtaret incognitū? Verum hæc
omittens per Bogū nauigationē cōcupiuit Quonā uero modo cōſtructas in ſeipſum inſidias agno-
uit? Quid autē Bogo amplius cōparabat ipſius hominis interitus? cū alioquin foras emittere lice-
ret;ut uero nouit inſidias quomodo ad tuta ſeſe loca fuga proripuit?Hotū unumquodq; cū impoſ-
ſibile quidē nō ſit difficile ſane fuit & factu perrarū fortunæ cuiuſdē opa:huic uero proſpera ſemp
fortuna contigit inter aſſidua conſtituto diſcrimina. A Bogo autē fugitans quonā modo in Africā
rurſus nauigare nō formidauit eo præſertim apparatu inſulam habitare inſtituens . Hæc quidē nō
multum a Pytheæ & Euemeri & Antiphanis uanitatibus abſunt . Cæterū danda illis eſt uenia: qui
hoc ipſum dedita opera more præſtigiatorꝝ exercent . Viro autē demonſtrationū & ſapientiæ ſtu-
dioſo & primis fere de partibus certanti:quiſnā ueniam præſtare dignū eſſe cenſebit?Hæc quidem
igitur nō bene.Illud autē terrā interdū eximi & ſeſſiones ſuſcipere & mutationes ex terræmotibus
& reliqs huiuſmodi:quot dinumerauimus etiam noſipſi ſane illi recte pmanet. Ad quod illud Pla-
tonis bene adicit:quod fieri poteſt:& figmentū nō ſit de Atlantide inſula;de qua ille Solonē tradi-
diſſe refert ab ægyptiis audiſſe ſacerdotibus:ut cū quodā tēpore extitiſſet euanuerit . cuius magni-
tudo nō minor Epiro . Hoc autē dicere melius eſſe exiſtimat q̄ prout ipſe:qui quā finxit eam dele-
uit:ſicuti poeta murū Acheorꝝ.Coniecturā autē facit de Cymbrorꝝ & propinquorū transmigratio
ne ex natali ſolo facta propter inundātis maris incurſum nō uno cōtingentē īpetu . Suſpicat̃ quoq;
orbis terrarū longitudinē ſeptuaginta millia ſtad̄ eſſe;dimidiū totius ambitus ſecundū quē depre- orbis terrarū
henſus eſt;ut dicat ab occaſu æuro nauigantē in tot millibus ad Indos peruenire poſſe.Conatus eſt
autē eos accuſare qui hoc modo cōtinētes terras diſtinxerunt.Nō autē per parallelos ad æqnoctia-
lem q̄bus diuerſitates demonſtraturi erant:& animaliū:& arborū:& aeriarū partiū quarundam fri-
gidam continentiū;quarundā exuſtā:& perinde ac zonas eſſe cōtinētes terras.Rurſus deſtruit:& ut
in reſolutione efficit̃:denuo collaudans exiſtentē diuiſionē poſitiuā faciens quæſtionē nullā ad rem
utiliter.Tales enim ordinatiōes ex prouidētia nequaq̄ conficiunt̃;ſicut neq; gentiū differētiæ: neq;
linguæ:ſed a caſu & fortuna & artes quoq; & facultates & exercitationes utplurimū nonnullos in-
choantes obtinent:quocunq; in climate , Aliq d etiā præter ipſa climata adeo ut nōnulla locis qui-
buſdā attributa;quædam ex impoſitione:aliquaq; exercitatione.Haud enim Athenienſes natura ſtu-
diorꝝ cupidi:Lacedæmonii uero nequaq̄;& adhuc propiores Thebani; ſed conſuetudine magis.Sic
neq; Babylonii & Aegiptii natura ſapientiæ ſtudioſi;ſed uſu & operatione:itemq; equorū boumq;
ac cæterarū animantiū præſtantia:non ſolis ex locis:ſed exercitatione cōparantur;ille uero iſta cō-
fundit.Talem autē laudans terrarū diuiſionem;qualia hoc tempore ſunt exemplo utitur;q̄ Indi ab
æthiopibus differunt qui in Africa ſunt.Nam robuſtiores eſſe & aeris ſiccitate minus coctos.Iccir-
co Homerū cum oēs dicat æthiopas bipartito diuidi:hos quidē ad occidentē : alios ad aſcendētem
ſolem eſſe Introducentēq; orbem terrarū aliū quem minime nouit Homerus ſuppoſitioni ſeruire;
& ſic deſcribere oportebat inquit.Nōnulli recedēte ſole ueluti a meridiano declinante. Primū qui-
dem propinqui ægypto æthiopes & ipſi dupliciter diuidunt̃.Quidā enim in Aſia ſunt; quidā uero
in Africa inter ſe nihilo diuerſi.Poſtmodū Homerus nō iccirco partitur æthiopas ; q̄ indos quoq;
talibus cognorat eſſe corporibus.Neq; enim ab initio indos Homero cognotos fuiſſe ꝓbabile eſt;
ubi nec Euergetes ipſe per illam Eudoxi fabulā res nouit indicas;nec ad Indiā nauigādi modū ; ſed
potius per dictam a nobis antea diuiſionē.Illic autē de Cratetis deſcriptione iudicauimus; quia uel
hoc pacto uel illo deſcribere nihil intereſt.Ipſe autē hoc quidē intereſſe dicit:melius autē eſſe hunc
in modū tranſmutare;illi quidē diſcedēte.Quid igit̃ hoc differt ab hoc?illi autē occidēte.Nam to-
Occidēs tum ſpatiū a meridiano ad occidentē occidens uocatur;ſicut & orizontis ſemicirculus. Quod etiā
Aratus annotat dicens,Qua quidē extrema miſcent̃ occaſus & ortus īter ſe.Si utiq; in pictura Cra-
tetis ſic melius eſſe dicat aliquis:& in Ariſtarchi pictura oportere.Hæc & in Poſidoniū . Nam & in
ſingulariter dictis per multa ſua conuenīeter aſſerunt̃ ad propoſitam īſtitutionē; quot ad terræ de
ſcriptionē attinent.Quæ autē magis phyſica:& ad naturalē hiſtoriam pertinēt in aliis cōſideranda
ſunt uel utiq; negligenda.Multa enim apud eum cauſarū expoſitio & Ariſtotelis imitatio;quod no
ſtri deuitant;cum tantopere cauſæ ipſæ lateant.Polybius Europæ regiones deſcribens priſcos illos
omittere ſe dicit.Eorū autē reprehenſores inquirere;Dicearchū ſcilicet ac Eratoſthenē nouiſſimū
deſcribendi orbis terræ tractatorē;& Pytheā a quo pleriq; refutati ſunt.Nam cum totam permea-
Britānia bilē ſe acceſſiſſe dicat Britanniā;cuius ambitū inſulæ ſupra quadraginta millia eſſe tradit . Inſuper
& de Thule aſſeruit & locis illis in q̄bus nec adhuc terra per ſeſe aderat nec mare nec aer;nec cōcre
tus quidā ex his aceruus maritimo pulmoni ſimilis : in quo terrā atq; mare ac uniuerſa in ſublime
tolli dicit;& hunc perinde ac cunctorum nodū eſſe; neq; permeabilem;neq; nauigabilem exiſtentē.
Illud quidem ut pulmoni ſimilis ſit uidiſſe quidem ſeipſum inquit.Cætera uero dicta audiſſe: hæc
quidem Pytheæ. Vtq; hunc reuerſus cunctam Oceano uicinam regionem adierit Europæ; a Gadi-
bus uſq; ad Tanam ; Polybius profecto & incredibile hocipſum inquit . Quonam modo enim

priuato ac paupi homini tanta peragratu & nauigatu spatia facilia forent? Eratosthené uero dubi-
tantem nunqd hisce fides;habéda sit;tamen de Británia credidisse & de Gaditanis & Hispanis fidé
Messenio adhibere q̃ huic præstat.Ille quidé uno in loco Pancheam adnauigasse dicit. Alter autem
uel usq; ad mundi terminos spectasse oém septentrionalé Europam:quá nec Hermæ dicenti qs cre-
deret:Eratosthené Euemerũ Bergeum appellare:Pytheæ auté credere.Et quod amplius est Dicear-
cho minime credéte.Hoc igitur nec Dicearcho quidé credéte ridiculú sane, tanq̃ illo sicuti regula
ũti cõueniat:aduersus quem ipse tot argumenta & reprehensiones obiicit. Cæterũ Eratosthenis de
occidétalibus & septétrionalibus:Europæ dicta est ignorantia: sed illi quidé ac Dicearcho parcen-
dum est:qui loca illa nequaq̃ aspexerant.Quis auté Polybio & Posidonio ueniam tribueret? Atqui
Polybius est:qui opinabiles omnino appellans demonstrationes:quas de locorũ illorum facit inter
uallis:& plærisq; in aliis:sed nec in eis in quibus illos redarguit purgans. Dicearchus igit̃ cum dicat
ex Peloponneso ad columnas stad̃ millia decé íteresse.Plura uero his esse ea quæ sunt usq; ad Adriá
ad sinum ĩtimũ:quodq; ad colũnas est spatium usq; ad fretũ idest porthmum tria stad millia ædat.
ita ut residuũ a freto ad columnas esset milliũ septem.Tria quidé millia omittere inquit:siue quidé
bene deprehendunt̃:siue non.Septem auté millia neutra in parte:neq; littus neq; pelagi mediũ me-
tienti:Maritimá quidé cuidá obtuso angulo persimilé esse procedenti per fretũ ad columnas habé-
ti uerticem Narboné ut triangulũ consistat:basim habens rectá per pelagus:latera uero dictum an-
gulum facientia : quorũ unum quod est a freto usq; narboné plus est q̃ decem milliũ & ducentum
supra mille:reliquum deinceps minus q̃ octo milliũ. Atqui plurimũ quidé ab Europa in Africam
interuallum per Tyrrhenum pelagus constare non plus quá stad trium millium.In Sardonio uero — Tyrrheni maris lati-
mari angustam formá suscipere.Cæterum esto inquit & illud triũ milliũ.Antea uero in his excipia- — tudo
tur duum milliũ stad̃ sinus ipsius profunditas per Narbonem:sicut a uertice ad basim ipsius obtusi
anguli perpendiculum. Patere igit̃ dicit ex cõmensuratione doctrinali:q cuncta maritima a freto
proxime in columnas excedit rectam quæ est p pelagus stadiis prope quingentis. Appositis auté tri-
bus millibus ex Peloponneso ad fretum omnia in unum stadia per directá plura erunt q̃ dupla iis
quæ Dicearchus inquit.Plura autem his ad sinum Adriaticũ ponere; secundũ illum oportebit in-
quit.Verũ amice Polybi diceret aliqs:sicut huius mendacii dilucidũ tuis ex dictis argumentũ ipsa
constituit experiẽtia.Ex Peloponneso quidé ad Leucadé septingenta:hinc totidé in Corcyram ; &
hinc denuo totidé ad Ceraunia:& dextrorsum in Apuliá.Ex Ceraunis quidem ad Maritimam Illy-
ricam stad sex millia centũ quinquaginta.Sic ambo illa sunt mendacia.Et Dicearchus a freto ad co-
lumnas stad septem milliũ interuallũ esse dicit:& quod ipse uideris demonstrasse. Confitent̃ enim
& qui plurimũ asserunt per pelagus spatiũ milliũ duodecim esse. Concordat autem hoc ipsum de-
monstrationi quoq; de lõgitudine orbis terræ:maximá enim esse inquit septuaginta milliũ. Huius
autem spatiũ occidentale ab sinu Issico usq; ad Hispaniæ intima quæ magis ad occasum iacent pau-
lo minus millibus triginta. Hunc auté in modũ cõponunt : ab Issico sinu usq; ad Rhodiam millia
quinq;:usq; ad Salmoniũ Cretæ:quod quidé ad orienté spectans promontoriũ est mille: ipsius auté — Salmoniũ
Cretæ longitudo ad Arietis fronté supra millia duo:hinc ad Siciliæ Pachynũ millia q̃ttuor & quin-
genta:a Pachyno ad fretũ plusq̃ mille . Postmodũ interuallũ a freto ad columnas milliũ tredecim,a
columnis ad extrema sacri promontorii Hispaniæ ad millia tria.Et ppendiculũ non bene depreché-
sum est.Siquidé Narbo in eodé fere parallelo cõstituta est cum Massilia.Hæc autem in linea per By-
zantium ut sibi persuadet Hipparchus.Quæ aũt per pelagus in eodé est cũ freto & Rhodia. A rho-
dia in Byzantiũ:sicuti in eodé meridiano uti isq; iacétibus circiter stad̃ millia quinq;:ut tradit̃. Tot
utiq; forent & stadia dicti ppendiculi. Quádoquidé maximũ huius maris spatiũ ab Europa in Afri-
cam millium quinq; stad esse dicunt:ab intimo sinus.Gallici:hoc mihi per erroré dici uidetur. Vel
Africam hac in parte multũ ad septétrioné uergere:& parallelo p columnas adiungi . Et hoc haud
bene dicitur dictũ perpendiculũ prope Sardiniá terminari.Nõ enim prope:sed hoc ipsum Sardiniæ
spatium multo magis ad occasum spectare.Quippe totũ ferme intercipiens Ligusticũ pelagus ppe
Sardonicũ:& maritimæ prolixitas amplius excurrit. Verũtamen nõ tantũ unq;.Deinde Eratosthe-
nis dicta corrigit:nõnulla quidé bene:quædá uero longe q̃ ille deterius.Ná cum ex Ithaca ad Corcy-
ram trecenta ille dixerit:supra nõgenta esse asserit . Ab Epidamno uero Thessalonicá usq; nõgenta
dicente illo ultra millia duo inqt:hæc quidé bene.Cũ a Massilia ad colũnas millia is septem dicat:a
Pyrene auté millia sex:ipse peius inqt:ab Massilia plusq̃ millia noué:a Pyrene paulo minus q̃ millia
octo.Ille náq; propius uero tradit.Huius enim ætatis hoíes confitent̃:q siqs inæqualitates uiarum
abscinderet uniuersam Hispaniá ex Pyrene ad latus occiduũ haud prolixioré habere longitudinem
q̃ millia sex stad̃.Ipse uero amné Tagũ longitudinis milliũ octo cõstituit a fonte ad eruptiones usq;
nec utiq; obliquitatibus quibusdá cõputatis:nec enim hoc ad terræ descriptioné attinet:sed ad dire-
ctum eloqués spatiũ.Atqui Tagi fontes ex Pyrene supra stad̃ mille distant . Rursus hoc teste decla-
rat:q Hispaniæ res ignoratæ sint Eratostheni:quoniá & interdũ de illa repugnátia demõstret.Qui
cum Gallos exterius circũ incolere usq; Gades dicat ; siquidé Europæ partes in occidenté spectátes
usq; Gades habent illi horũ immemor in ipso Hispaniæ circuitu nullo in loco Gallorũ métioné fa-
cit:q Europæ lõgitudo minor est q̃ simul utraq; iuncta Africa scilicet & Asia nõ recte cõparationé

exponit. Ostiũ nãq; ad columnas ad æquinoctialẽ occasum esse inquit. Tanaim uero ab æstiuo flue
re dicit ortu. Diminuit̃ autẽ ab utriusq; longitudine quæ inter æstiuum ortum; & æquinoctialem
occasum est; hanc uero preoccupat Asia ad æquinoctialẽ ortum semicirculo ad septẽtrionẽ uergẽs.
Tanais Nam præterq̃ in rebus quarũ reddi causa potest de ambitu laterũ mentitur; q̃ Tanais æstiuo fluat
ab ortu. Cuncti nãq; regionũ peritiá habentes a septentrione in Meotin labi affirmant: adeo ut flu
minis ostia & Meotidis & fluuius ipse quo ad noscibilis est sub eodẽ meridiano iaceant. Nec uero
digni de quibus uerba fiant; qui illũ ex istri regionibus originẽ ducere dixerũt; & ab occasu aut ani
maduertentes q̃ eo interuallo Tyras & Borysthenes & Hypanis ingentia in portũ excurrunt flumi
na. Cũ ille quidẽ pari spatio distet ab istro; alii autẽ ab Tanai. Neq; Tyræ fontibus aut Borysthenis
aut Hypanis prorsus inspectis; Sintq; illorũ cursus magis ac magis ignoti; cũ magis ad septẽtrionem
tendant. Itaq; per illos in Meotin Tanaim perducit; deinde reflectit in illá. Ná eruptiones in septen
trionalibus paludis partibus manifestius ostendunt̃. Istis autẽ ad orientẽ magis ac magis pertinenti
bus fictus & infinitus est sermo. Cõmenticius similiter & infinitus illius est sermo; qui p̃ Caucasum
ad septẽtrionẽ fluere dixit; dehinc in Meotin cursum circũflectere. Ná & hoc dictũ est. Ab ortu aũt
fluẽta illius nemo tradidit. Ná si eo modo laberet̃ nõ sane e regione Nili cõtra flueret; nec etiá quo
dámodo ad diametrũ currete illũ excellẽtiores ostẽdissent. Perinde ac utriusq; fluminis cursu ad in
cũbentẽ meridianũ existẽte. Et ipsa longitudinis terræ dimẽsio æq̃liter ad meridianũ distás est; cũq;
ista sic in longitudine extẽdit̃; ut cuiusq; longitudinẽ cõtinẽtis eo modo capere oporteat; quæ inter
duos iacet meridianos; & longitudinũ mensuræ stationũ enumeratiões sunt; quas uenamur; uel per
illos eundo; uel per parallelas uias uel meatus. Uerũ ille hũc omittẽs modũ nouũ introducit q̃ æstiu
ui ortus & æqnoctialis medius est; quadá septẽtrionalis semicirculi particula. Nemo aũt ad inmuta
bilia mẽsuris & regulis mutabilibus utit̃ nec iis quæ alio atq; alio dicunt̃ habitu ad seipsa nullá ha
bentia differentiá. Longitudo quidẽ inmutabilis & p̃ seipsam dicit̃. Aequinoctialis aũt ortus & occa
sus. similiter æstiuus & hybernus nõ p̃ seipsum; sed quo ad nos. Nobis uero interdũ alio trásmeanti
bus; interdũ alia oriẽdi & occidẽdi loca sunt; & æqnoctialia & Tropica. Cõtinẽtis autẽ terræ eadem
permanet lõgitudo. Tanaim igit̃ & Nilũ nõ sine loco exitũ facere. Aestiuũ autẽ ortũ æqnoctialẽ no
uum. Quũ autẽ Europa pluribus promõtoriis procidat melius q̃ Eratosthenes de ipsis dixit iste; ad
nondũ satis sufficiẽter. ná ille tria inquit. Unũ ad colũnas pertinẽs in quo Hispánia; alterũ ad fretũ;
in quo est Italia; tertiũ ad Maleá in quo quæ inter Adriam & euxinũ gẽtes oẽs atq; Tanaim sunt. Iste
uero duo prima pari modo exponit; tertiũ uero ad Maleá & Sunium; in quo Græcia est uniuersa &
tractus Illyricus; itẽq; nõnulla Thraciæ. Quartum in quo est ad Thraciam Cheronnesus. in qua Se
sti & Abydi sũt angustiæ; eam Thraces habẽt. Quintũ ad Cimmericũ bosphoron & ostiũ Meotidis
Pría igit̃ duo cõcedamus; simplicibus tñq; finibus circũdant̃: unũ quidẽ inter Calpen & sacrũ pro
Gades montoriũ; in quo Gades: & pelago inter colũnas & Siciliá medio. Alterũ & hoc & adriatico. Atqui
iapygiũ promontoriũ superincidit biuerticẽ efficiens Italiá; habet autẽ quandá ecõtra manifestatio
nem. Reliqua uaria quidẽ liquidius & multas in partes distincta aliá exigunt partitiõẽ. Ipsa etiam
sexpartita portionibus diuisio pariter habet similẽ cõsequẽter instátiá per promontoria distincta.
Uerũenimuero nos in cunctis particulatim & horũ & aliorũ; prout attinebit emendationem facie
mus; quantũ & in Europa & in Africæ ambitu erratũ est. Hæc aduersus antiquiores nunc dicta sa
tis erunt; quot adiectos testimonio nobis esse putauimus; quod iustis de causis hoc idẽ opus ipsi de
legimus; quod tantæ emẽdationis & additamẽti prorsus indigebat. Postq̃ uero ad nostra cõtra illos
uerba est contiguæ nostræ pollicitationis aggressio alterũ captátes initiũ; dicimus ei qui locorũ de
scriptionẽ aggredit̃ necessariũ esse ut plæraq; rerũ naturaliũ & mathematicarũ disputata subponat
& ad illorũ intelligentiá & fidẽ eorũ quæ ordine sequunt̃ tractatũ absoluat. Etenim sermone uul
Archite- gatum est; nec ædiũ cõstructorẽ; nec Architectũ aut domiciliũ aut oppidũ ædificare posse absq; cli
ctus matũ cælestiũ partiũ cognitione. nisi etiá formas magnitudinesq; didicerit; calores; & frigora; cæ
teraq; generis eiusdẽ; & nisi totũ orbis terræ sitũ locaq; proposuerit. Ipsa enim in plano p̃ducta de
scriptio & sup̃ficies una & eadẽ ad Hispaniensia & indica & his interiacentia & nihilominus oriẽtis
solis & occidẽtis & cæli mediũ teniẽdi designata terminatio perinde ac oĩbus cõmunis. Hæc quidẽ
cui fuerit intellecta & cæli dispositio ac motus & re uera rotũda terræ superficies percepta erit. Ad
aspectũ autẽ plana format̃. Geographicam traditionẽ habet. Alio autẽ modo nõ utiq; Geographi
cam: haud enim oĩa uel ante uel retro uel ex transuerso plana assistunt; sicuti per ingentẽ euntibus
planiciem perinde ac Babylonios per campos aut æquora. Nec ullá ad res cæli demonstrationẽ ex
hibẽt. Nõ ad solis motiones; nõ ad habitudines ad nos syderũ reliquorũ. Ita & terrarũ pictoribus si
milia semp assistere necesse est. Ná q̃ pelagi cursum aut per camporũ locos uiam tenet cõmunibus
quibusdá phantasiis imaginibusq; ducit̃: quibus & imperitus & ciuilis homo hæc ipsa operat̃ rerũ
cælestiũ inexptus existens; & cõtrarias in hæc demonstrationes prorsus ignorans. Solẽ enim orien
tem & occidentẽ; & mediũ cæli spatiũ tenentẽ aspicit. Quonã uero modo nõ speculat̃; non enim illi
commodũ ad propositũ; sicut neq; æqualiter distare; idest parallelum esse ad rem assistentẽ aut nõ.
Forsan autem aliqui speculatur. Apparebit uero in mathematice disputatis sicut indigenæ. nam lo
cus talia habet incidentia. Orbis uero descriptor nõ indigenæ utiq; describit aut ciuili eius generis:

qui nullã curã suscipit: siquid proprie de disciplinis dicat. nec enĩ messori aut fossori: sed ei q̃ psuasionẽ capere ualeat: taliter se terrã oẽm habere, sicut Mathematici dicunt: & alia quæ ad huiusmodi materiã attinẽt. Accedẽtibusq; mãdat: ut cũ illa priora meminerint succedẽtia deinde pspiciant. illis enĩ cõsequẽtia dicturũ. Vnde q̃ in hæc inciderint eos tutiorẽ rerũ traditarũ usum facturos: si ex Mathematica rõne audierint. Qui secus habeãt eis orbẽ describere sese negat. Scriptorẽ pfecto orbis de iis quæ sibi incipiendi ordinẽ habeant: Geometris fidẽ adhibere oportet: qui terrã uniuersam dimensi sunt: hos aũt astronomis: ipsos uero physicis: Physica uero uirtus quædã est: at enĩ uirtutes nequaq̃ suppositiones habere dicũt: ex seipsis pendẽtes & in sese ipsis pricipia & de oĩbus fidẽ habẽtes. Quæ aũt a physicis demõstrant̃ huius generis sũt. Mundi formã esse rotundã: atq; cæli: grauiũ in mediũ esse momentũ. Circa hoc rotũdæ figuræ terra consistit eodẽ quo cælũ centro & ipsa pmanet. Perq; ipsam ac cæli mediũ axis extẽdit̃: & circa illã atq; axẽ ab ortu in occasũ cælũ circũagit̃. Cũq; illo minime errãtes stellæ: quæ pari celeritate cũ polo sũt. Stellæ igit̃ erroris exptes per circulos parallelos deferunt̃. Cæteræ circuli paralleli notissimi sũt æqnoctialis. Tropici duo & septẽtrionales. Verũ errones stellæ & sol & luna p quosdã obliquos ordines cõstitutos ĩ zodiaco: his qdẽ uel oĩbus uel plærisq; fidẽ adhibẽtes astronomi: deinceps reliq̃ ptractãt motus ambitus defectus & magnitudines & distantias: & ĩfinita cætera. Eodẽ modo Geometre totius terræ mẽsurã captẽtes: Physicoræ & astronomoræ sententiis adhærẽt. Rursus scriptores terræ oẽs geometricas cõplectunt̃ opiniones. Cælũ enim quinq; cõstare zonis præsupponendũ est: quinq; etiã zonis terrã cõponi. Eiusdẽ esse nominis quæ in imis & quæ in superioribus sunt. Diuisionis quidẽ in zonas causas rettulimus. Zonæ uero per circulos ad æquinoctialẽ parallelos distingui possunt ex utraq; illius parte descriptos. Duos quidem torridã plagã capiẽtes: & duos post istos. Qui qdẽ ad torridã duas efficiũt tẽperatas. Penes temperatas autẽ duas frigidas apponũt. Vnicuiq; aũt ex cælestibus circulo eiusdem uocabuli terræstris subiacet: & zonæ zona similiter. Tẽperatas esse dicunt quæ habitari possunt: reliqs autẽ inhabitabiles. Vnã quidẽ ob incendiũ: reliquas uero pp̃ter frigora. Eodẽ modo & de Tropicis & de septẽtrionalibus: apud quos sunt Arctici. Superioribus terræstres pari appellatiõe distinguũt & unicuiq; supposiros. Cũ autẽ æqnoctialis totũ duas in ptes cælũ secet: & terrã diuidi necesse est: ex incũbẽte sibi æquinoctiali. Hemispherioræ autẽ utrũq; & cæleste & terræstre unũ quidẽ Boreale alterũ uero australe uocat̃. Sic & de torrida sub eodẽ circulo bipartito diuisa: una quidẽ eius pars Borealis; altera uero erit australis. Cõstat itẽ & tẽperatarũ zonarũ unã quidẽ Borealẽ: alterã uero australẽ fore: cum eiusdẽ sit appellationis cũ hemispherio in quo est. Nuncupat̃ autẽ boreale illud hemispheriũ: quod eã circũdat tẽperatã: in qua siqs ab oriente pspectet in occasum ei polus est ad dextrã: a sinistra uero æquinoctialis: uel in quo spectãtibus in meridiẽ dexter est occidẽs: sinister autẽ oriẽs: australe uero econtra se habens. Quocirca nos in alterutro esse hemispherio boreali utiq; manifestũ est: in ambobus autẽ impossibile. Nã ingẽtes in medio sunt fluuii: Oceanus in primis: postea Torrida. Nec oceanus quidẽ in nostræ habitabilis medio totã scindens terrã: nec locus exustus: nec illius pars contra dicta climata sese habẽs repit̃ in boreali tẽperatã. His acceptis geometra gnomonica usus & reliqs ab astronomico demonstratis: in qbus paralleli ad æquinoctialẽ p quãlibet habitationẽ cõperiunt̃: & qui p rectas hos secant. Designati uero per polos mẽsurat habitabilẽ quidẽ ingrediens. Reliquam autẽ per distantiarũ rationẽ hoc pacto quantũ ab æqnoctiali usq; ad polum intersit iueniret. Quæ maximi terræ circuli portio quarta est. hoc qui habet q̃druplã quoq; illius partẽ habet. Hic est autẽ diameter terræ mẽsurã cõplectẽs. Sicut igit̃ qui terrã metit̃ ab astronomiæ perito sumpsit exordia. Astronomus aũt a Physico: eodẽ modo & orbis scriptorẽ ab eo qui terrã dimensus est rotã incitatũ: isti credere oportet & iis quibus hic fidẽ præstitit. Tum primũ nostri mundi situm exponere quantus est. Quali figura: quali natura est. Et quonam modo ad uniuersam terram sese habeat. hoc enim terræ scriptoris proprium est officium. Postea ad terrarum singula atq; maris prout attinet accõmodare sermonem. Cunq; significauerit quæcunq; nostri maiores non satis idonee differuerint ad ea quæ optime credita fuerint assistere.

In tertio Commentario continetur orbis terrarũ in partes diuisio: & uniuersæ Hispaniæ regio ab Herculis columnis usq; ad Pyreneum montem.

s

Vbiectũ ergo sit rotundã una cũ mari terrã esse: unãq; & eandẽ cũ æquoribus superficiẽ habere. In tanta enim mole ipsa terræ cõtegeret̃ eminẽtia cum pusilla sit & occultari ualeat. In istis itaq; rotunditatẽ: nõ instar torni nec geometræ more ad rationẽ dicimus: sed ad sensum & hoc ipso crassiorẽ. Quinq; igit̃ contenta zonis intelligatur: & æqnoctialis in ea circulus locatus: & alter parallelus huic frigidã in boreali hemispherio disterminans & quidã per polos ad rectas istos secans. Cũ ergo septẽtrionale hemispheriũ duas terræ quartas cõplectat̃ portiones: quas efficit æquinoctialis ad circulũ per polos trãseuntẽ. In horũ utroq; quattuor laterũ locus intercipit̃ cuius boreale latus dimidiũ est paralleli qui ad polũ ptinet: australe uero æqnoctialis est dimidium. Reliqua uero latera partes sũt eius quæ p polos ducit̃ inuicẽ opposita pari lõgitudine. In altera igit̃ istorũ q̃drilaterũ locoræ: uter autẽ sit nihil interesse uidebit̃: nostrã habitabilẽ locatã esse dicimus: quã insulæ similẽ mare circũalluit. Hoc aũt & ratione & sensu demonstrari diximus. q̃ siqs huic ra-

rationi fidem abnegat ad terræ descriptioné deficeret utiq;nec insulá facere uel huic quod experimento cõprehédimus cõcedés. Quandoqdé & ab aurora utrinq; nauigatio circũagit : & ab occasu paucis in medio locis exceptis. Hæc aũt pelago ne an solo inhabitabili terminent nequaq̃ interest. Orbis nãq; descriptor partes mundi cognitas differere cogitat;ignotas autem omittit. Sicut & quæ extra illá posita sunt. Rectá auté coniungentibus lineá ad extrema circũductæ utrinq; nauigationis signa sufficier totá dictæ insulæ figurá explere:in eo auté iam dicto quadrato ipsa procũbat insula. Eius aũt quæ appareat capiéda est magnitudo;auferať ab tota quidé terræ magnitudine hemisphe rium nostrum. Et ab hoc medietas rursum:ab hoc ité quadratũ ipsum rursus:in quo habitabilé iacere dicimus. Suscipere aũt opus est & de figura proportioné id quod apparet subiectis adaptando. Postq̃ uero eius quod inter æquinoctialé & interceptũ parallelũ. Huic ad polum partis Borealis hemispherii spondilus est figura. Illæ auté per polũ bipartito secans hemispheriũ : etiá bipartito secat spondilũ & quadratũ facit. Manifestũ erit ꝙ spondili superficie minus est quadratũ illud;cui Atlanticum pelagus imminet. Ipsa uero habitabilis in hoc insula:clamydis formá gerés minor q̃ dimidiũ q̃drati pars extitit. hoc ex geometria & circũfusi maris quãtitate appet ꝙ terraꝝ extremitates operiés utriq; cõducit in unũ ad minoris extremitatis figurá : & tertiæ partis lõgitudinis & latitudinis maxime. Ex qbus unũ est stad millũ septuagita utplurimũ a mari finitũ;quod mare ultra nauigari neq̃t ꝑpter magnitudiné ac solitudiné. Alteꝝ minus millũ triginta terminatũ ab ĩhabitabili ꝑpter caloré uel frigus. Hoc ení ꝑpter caloré ĩhabitabile q̃drati latitudiné qdé habens stad millia octo & octingenta:longitudiné auté maximá millũ centũ uigintisex:quãta est æqnoctialis medietas : reliquũ plus esset:Istis Hippatchi dicta quodámodo cõsonát. Ille ení inq̃t terræ magnitudiné supponés quá Eratosthenes dixit. Hic mũdi exceptioné fieri oportet;haud enim multũ differre ad ea quæ de cælestibus apparent secũdũ habitationé quãlibet habere diměsioné;uel sicut posteri tradidere. Existéte igiť secundũ Eratosthené circulo æqnoctiali stađ milli. ducétis quinquaginta & duobus: q̃i ta pars eẽt millia sexagita & triũ. hoc aũt est ab æ qnoctiali ad polum quindecim sexagesima sicut æqnoctiali est sexaginta. Ab æqnoctiali uero ad æstiuũ tropicũ q̃rtior. Hic per Syenem descriptus pa

Syene rallelus ratiocinatur & cõputat pro q̃libet distãtia ex apparétibus měsuris. Tropicũ enim ad Syené iacere contingere quoniá hic secundũ æstiuas cõuersiones meridiei gnomon nullas reddit umbras. Meridianus auté ꝑ Syené maxime describiť ꝑ fluěta Nili;sicut a Meroe usq; Alexádriá. Hæc aũt stadia sunt circiter millia decé. Per mediũ uero ĩteruallũ Syené cõsistere cõtigit: & hic ad Meroen millia quinq; recte ꝑgrediéti ad stad tria millia in meridié. Reliq̃ nõ ultra sũt ꝑpter feruoré habitabilia. Vnde ꝑ hæc loca parallelũ q idé est qui per cínamiferá tráſit terminũ & initiũ poni oportet nostræ habitabilis ad meridié. Cũ igiť stađ millia quinq; a Syene sint ad Meroen: alia uero tria supaddanť a Syene ad æquinoctialé essent oĩno millia octo ad habitabilis terminos. A Syene uero ad æqnoctialé millia sedecim & octingéta:totidé etenim sunt ex q̃ttuor sexagenis;cũ unaquaq; millũ quattuor & ducentoꝝ ponať. Quocirca reliqua existerét a terminis habitabilis ad æquinoctialé millia octo & octingéta. Rursus ab Alexádria ꝑ rectá ad Nili fluenta oés ad Rhodũ nauigationé cõsitenť. Hinc auté Cariæ & Ioniæ annauigationé usq; Troadé Byzantiũq; & Borysthené. Capiétes igiť interualla notissima quæ nauiganť considerát distantiá quæ est a Borysthene per rectá in hac linea quousq; habitabilia sunt & terminát partes habitabilis:quæ ad septétrioné spectant : sup Borysthenem

Rhoxolani uero incolunt Rhoxolani cognitorũ nouissimi Scytharũ:magis in austrũ positi q̃ ii q supra Britanniá incidétes ultimi oĩum cognoscunť. Vltra uero ꝑpter frigus inhabitabilia sunt. his auté ꝑpinquores austro sunt supra Meotidé incolétes Sauromatæ & Scythæ usq; ad oriétales Scythas. Pytheas uero Massiliěsis ptes Thules aqloni ꝑpinquissimas magis q̃ Británia extremas esse phibet:penes quos

Thule idé est cũ Arctico circulus tropicus æstiuus:ab aliis qdé nihil cõperio:nec ꝙ Thule insula quæciam est;neq; si ad ea usq; loca habitabilia sunt:ubi æstiuus tropicus ad septétrioné spectans efficiť: hunc auté habitabilis terminũ multo magis ad austrũ accedere arbitror:qui ad aquloné ꝑpinquat. Qui enim hoc tépore scribũt ultra hiberniá nihil habétes quod dicant:quæ ad septétrioné ante Britanniá iacet:siluestribus prorsus hoĩbus maligne ꝑpter frigora habitátibus. Itaq; finé hic ponendũ eẽ arbitror:paralleli auté per Byzantiũ & quodámodo ꝑ Massiliá tráseuntis : ut Pytheæ credés inquit Hipparchus. Eandé enim ait gnomonis ratioué Byzantii ad umbrá quá Massiliæ Pytheas dixerat. Circuli auté ꝑ Borysthené ab hoc distantis circiter millia tria & octingéta. Esset aũt ex distantia ab Massilia ad Britániam hic incidens ipse per Borysthené circulus ubicunq;. Multis auté in locis homines refellés Pytheas & istic métitus est. Nam ductá a colũnis lineam ad freti & Athenaꝝ & Rhodi loca in eodem iacere parallelo a multis cõfessum est. Constat & lineá per mediũ quodá modo pelagus a colũnis infretũ esse. Quiq; maximũ nauigant tractũ a Gallia in Africam e sinu Gallico stađ quinq; millia esse:& hanc amplissimá esse latitudiné pelagi. Quocirca a dicta linea ad ĩtimũ sinum stad duo millia quingéta:ad Massiliá uero pauciora. Massiliam enim magis q̃ intimũ sinum ad au-

Rhodos strum procũbere. e Rhodo auté Byzantiũ usq; stad esse millia quattuor nongentũ ; ut ĩpendio ma-

Byzantiũ gis sane ad septentrioné spectet is qui ꝑ Byzantiũ est eo q per Massiliá. At ea intercapedo quæ inde est usq; ad Britániá cũ illa potest cõsonare quæ est a Byzantio ad Borysthenem. Illinc uero quousq; ad hiberniá incognitũ est quantũ poni possit. Neq; si ulterius habitabiles partes sũt ad supius dicta

curandū est.Satis enim ad cognoscendū est capere sicut in australibus regionibus:ꝙ supra Meroen
ad tria millia stadꝰ ꝓgredięti terræ habitabilis ponere cōueniebāt.Nō pinde ac finis iste diligentissi-
me positus est sed ꝓxime ad diligentiā.sic & illic nō plura his:aut paulo plura supra Britāniā ponen
da sunt ut millia q̄ttuor.Etiā ad principiū necessitates nulla fit prærogatiua huiusmodi regiōes uel
earū incolas cogniros facere.Præsertim si tales inhabitēt insulas:quæ neq; nos infestare: neq; cōmo
ditates afferre queāt ꝓpter earū disiunctionē.Nā cū Romani Britāniæ ditionē habere ualuissent ne
glexerūt nullū ex ea terrorē oriri posse cernētes ; haud enī tanta illis facultas adest ut nostra īcursa-
re possint.Nec ulla tanta utilitas:si ea potiti forēt.Amplius enī ex uectigalibus nunc uideꝰ afferri:
ꝙ tributū absoluere posset:cū ipsa in copias militares impēsa insulæ præsidiū & tributoꝝ exactiōes
auferat.Plurima etiā accederet ex adiacētibus insulis cōmoditas . Quod si ad interuallū ex Rhodia
ad Borysthenē illud apponaꝰ spaciū;quod a Borysthene ad septētriones est milliū stadꝰ quattuor to
tum interuallū fit duodecim millia stadꝰ ac septingentū.Terminus aūt ex Rhodia in Australe habi-
tabilis est milliū sedecim sexcēta stadia.Vnde uniuersa latitudo orbis terraꝝ minor esset millia tri- Terræ latitudo
ginta ab Austro in septētrionē.Lōgitudo autē millia septuaginta esse tradiꝰ. Hoc autē ab occasu in
ortū est ab extremis Hispaniæ ad extrema Indiæ.hocipsum tū itineribus tū nauigatiōibus mēsura- Terræ lōgitudo
tū est.Quod aūt infra dictū q̄dratū hæcipsa lōgitudo sit ex rōne parallelo ꝝ ad æqnoctialē spectan
tiū manifestū est ut plusq̄ dupla supra latitudinē lōgitudo sit.Ferūt aūt ad clamydis speciē formam
ipsam esse.Multa enī latitudinis cōgregatio ad extremitates inueniꝰ;præsertim in occidētalibus ad
singula accedētibus nobis.Nunc qdē igiꝰ locū in sphetica supficie descripsimus:in quo sitū esse ter-
rarū orbē dicimus;& sane oportet p diuisas habitatiōes ueritatē imitantē ꝓxime terrā spherā effice
re;uti Crates instituit suscepto in ea q̄drato ītra illud de situ orbis locare tabulā . Cæteꝝ cū magna
opus sit spheeat;ut dicta pars eius e plurimis sit partibus satis fiat ad captādas dilucide mūdi portio-
nes;ut attēte propriū spectantibus exhibeant aspectū.Ei qdē q talē possit īstituere sic factu melius
est:sit aūt ut nō maiorē pedibus decē habeat diametrū;q uero minime talē uel non multo hac infe
riorē struere possit describat oportet in plana tabula pedū saltē septenū;paululum enim intererit in
contrario circuloꝝ paralleloꝝ & meridianoꝝ:p quos & climata & uentos & cæteras differētias di
lucidas facimus:& partiū terræ situs inuicē & ad cælestia rectos describimus.Cū paralleloꝝ paralle
los & rectarū rectas ad illas intellectus ipse facile traducere ualeat figurā ac magnitudinē quā aspe-
ctus intuetur in plano ac supficie ad rotundā ac sphericā proportionē de obliquis & rectis circulis
dicimus.Meridiani uero ad singulas poli partes descripti ōēs ad unū in sphera signū inclināt.Sed in
plana tabula paruas rectas solūmodo meridianas facere nihil referet . Haud enim in hoc necessariū
pluribus in locis est:nec sicut circūferētia apparet.Eodem modo & inclinatio cū descriptiones trāsferanꝰ in tabulā planā;& lineæ rectæ describantur.Itaq; ipsam deinceps rationē tanq̄ in plana tabu
la pictura confecta exponemus.Loquemur itaq; cū terræ partem ipsi peragrauerimus & maris;quā
de re & narrātibus & scriptoribus fidem adhibeamus . Peruenimus aūt ex Armenia i occasum usq;
ad Sardiniā tractus Tyrrheni & in meridiē quidē ab Euxino usq; ad æthiopiæ terminos.Ex cæteris
terræ scriptoribus nullū facile repies qui amplius q̄ nos dicta pmeauerit interualla.Qui uero occi-
dētis regionis mare adierint:oriētis loca nequaq̄ tantū attigerūt. Qui autē contra in occidētalibus
defecerūt:de austro quoq; & septētrione similiter se habet.Atqui & illi & nos auditu plura percipiē
tes compilamus formā ac magnitudinem reliquāq; naturā qualis & quanta sit eo quidē modo quo
ex sensibilibus intellectu alia intellectus componit. Colorē enim & figurā & magnitudinē pomiq;
odorē quoq; & tactū & succū sensus ipsi renunciant.Ex iis intellectus cōponit pomi cognitionē &
magnatū quidē formaꝝ ipsarum partes sensus intueꝰ.Totū uero rebus ex uisis ītellectus ponit.Sic
quidē & uiri dociles spectatoribus;& loca(prout casus tulit)peruagātibus:sicuti sensibus credentes
per diuersas terræ partes in unā construūt descriptionē uniuersi orbis terrarū aspectū; cum & exer-
cituum ductores oīa quidē ipsi conficiunt:sed ubiq; nequaq̄ adsunt.Quinimo per alios plurima ge
runt fide nuntiis adhibita:& pro auditis accōmodate mandata dimittūt.Qui autē solos uidētes co
gnoscere existimat auris iudiciū perimit:quæ ad scientiam capessendā longe præstantior est oculo.
Maxime autē huius ætatis hoīes dicere aliquid de Britannia possent:de germanisq; & intra & extra
Danubiū habitantibus;de Getis;de Tyrregetis de Bastarnis.Itē de Caucasum incolētibus;ut Alba- Albani
nis & Hiberis.Renuntiatum uero est nobis a rerū quoq; Parthicarū scriptoribus in quibus est Arte Hiberi
misius Appollodorus quæ illi amplius q̄ multi supauerunt & Hyrcaniam & Bactrianā:& Romanis
nup felicē Arabiā intrātibus:cuius īperator erat uir īsignis amicitia & cōsuetudine nobis deuictus Aelius Gal
Elius gallus;& ab Alexādriæ mercatoribus:q classe per Nilū & p Adriaticū sinū usq; in Indiā naui- lus
garunt.Quæ oīa longe magis huius ætatis mortalibus q̄ maioribus nostris cognita sūt.Cū Gallus
igitur Aegypti præfectus esset:& uiatū comites ad Syenem & terminos æthiopiæ usq; ascenderint:
accepimus naues centū ac uiginti ex Muris portu ad Indiæ tractus enauigasse.Cum ab initio pauci
Ptolemaidis Reges nauigare prorsus auderēt:nec mercatoria Indiæ uectare onera.Prima igiꝰ & ma
xime peculiaria sunt;& ad scientiā & ad urbanas necessitates formā & magnitudinem simpliciter:&
ut sic dicam illud imponete;quod quidē ad orbis describendi tabulam incidens ; simul & qualis est
& quota totius terræ pars demōstrat.Hoc enim propriū orbis scriptori est.De tota uero terra acci

rate tractare:& de illius zonæ quã dicimus omni spondylo uel dorso:cuiusdã alterius est disciplinæ Sicuti si habitat:& secũdũ alterã partẽ quartã ipse spõdylus.Etenim si hoc sese modo habeat: haud sane a nostris habitat incolis Sed ille alius ponẽdus est terrarũ orbis:quod pfecto credibile est.Hæc autẽ quæ in ipsa sũt:dici a nobis debẽt;mũdi uero habitabilis forma clamydis speciẽ præ se fert: tu ius latitudinẽ maximã linea p Nilũ describit pricipiũ ab cinamifero parallelo capiẽs & ab isula exu lũ ægyptiorũ usq; ad eũ q̃ est p hyberniã parallelũ.Lõgitudo aũt huius est linea ad rectitudinem ab occasu p colũnas;& p fretũ Siculũ usq; ad Rhodiã & sinũ issicũ penes Taurũ pgressa; qui Asiã p zo tias distinguit in orientale uergẽs pelagus iter ĩdos & eos q̃ ultra Bactrianã sunt Scythas. Intelligat oportet igit spaciũ aliquod parallela designatũ linea:in quo figuræ clamydis facies descripta eo mo do sit:q; longitudini longitudo cõsentiat:& pari æqualitate sit maximũ:ac latitudini latitudo.Figu

Orbis terræ figura

ra itaq; ad clamydis speciẽ habitabilis orbis est.Latitudinem tãq; ipsius terminari diximus per ipsa paralleli latera ultima:qui partẽ eius habitabilẽ ĩhabitabileq; utriq; distinguit. Hæc qdẽ fuere unũ ad septẽtrionẽ p hiberniã;alterũ ad torridã p cinnamiferã.Hæc aũt ad ortũ & occasum ex porrecta usq; cõtra insurgẽtes orbis terræ partes quoddã efficient mutuis lineis spaciũ ad easipsas quæ per se ptentrionẽ adiunctæ sunt.In hoc aũt habitabilẽ esse constat ex eo q̃ maxima ipsius latitudinis pars extra id nõ excidit neq; lõgitudo.Quod uero ipsius forma clamydis speciem habet:quia extremi tates longitudinẽ minoribus utrinq; finiant terminis.Maris autẽ inũdatio latitudinis ptes adimat. Id sane uero pspicuũ est ex ipsis qui & orientis & occidẽtis tractus uti obiq; nauigationibus circũie

Tabrobãe

runt.Nã insulã quã uocamus Taprobanen in austrũ longe magis q̃ Indiã spectantẽ ostẽdũt & habi tari & cõtra Aegyptiorũ insulã & terras cinnamiferas attolli.Aeris enim æqualẽ esse temperiẽ Ostiũ quoq; maris Hyrcani magis ad septẽtrionẽ uergere q̃ extrema ultra ĩdos;Scythiæ & adhuc amplius tractus Hyberniæ.Pariter aũt & de plaga trans columnas memorat.Signũ enim orbis occasui pro

Sacrũ pmõtorium

pinquissimũ esse:Hispanorũ promontoriũ quod sacrũ uocant.Subiicit aũt quodãmodo lineæ;quæ per Gades & colũnas ducit & per fretũ Siculũ & p Rhodiã.Consonare enim & Horoscopia.i.hora

Horoscopia

rũ aspectus:& uentos utroq; uersum ferẽtes:& dierũ & noctiũ maximarũ pplixitates aiunt. Horarũ enim quattuordecim dies ac noctes æquinoctiales & in Gaditana & in Hispaniæ maritima specta re licet interdũ.Posidonius refert ab excelso quodã domicilio in urbẽ:quæ ab hisce locis q̃dringen

Canobus stella

ta distat stadia stellã se uidisse quã Canobũ ipsum suspicat. Ex hoc paululũ ex Hispania pgressos in meridiẽ ipsam spectare cõfiteri:& ex ipsa ĩ Gnido historia atq; pspectu.Speculã eni Eudoxi nõ mul

Eudoxi specula

to aliis habitaculis altiorẽ esse.Hoc ex loco eũ stellã Canobũ ĩtueri solitũ dicit. In Rhodiaco uero climate Gnidũ existere:in quo gades & huius maritimã:hinc ad australes partes nauigantibus iacet Africa:huius uero occidẽtalis maxime tractus:pars parua ante Gades magis pcumbit. Dehinc ex

Etherici

tremitatẽ cũ fecit augustã ad ortũ recedit & austrũ.Ac dilatat paulatim quoad ad Ethericos æthio pas applicat.Hi autẽ Carthaginẽsis regionis ultimi iacent cinnamiferorũ lineã attingẽtes. Cõtra ue

Artabri

ro a sacro nauigãtibus promõtorio usq; ad nũcupatos Artabros in septẽtrionẽ est nauigatio dextra lusitaniã habẽtibus.Reliq̃ ad ortũ tota obtusum efficiẽs angulum usq; ad pyrenes extrema quæ ad Oceanũ terminant.His occidẽtales Britãniæ partes e regione adiacẽt ad aquilonẽ.Eodẽ etiã modo

Cassiterides

Artabros esse a septẽtrione.His opponunt insulæ q̃s Cassiteridas appellãt:a pelago quodãmodo in Britãnico climate cõstitutæ.Liquet igit quantũ extremitates orbis terrarũ p lõgitudinẽ ex circũfu so pelago in angustũ cogunt.Cũ uero talis forma existat in uniuersum duas rectas suscipere cõmo dũ esse uidet:quæ se inuicẽ secãtes in rectũ una per lõgitudinẽ totius maximi; altera per latitudinẽ perueniẽt.Et una quidẽ parallelorũ:altera meridianorum erit. Deinde istis parallelas intelligẽtes in utranq; ptẽ terrã ac mare:quo nos uti contigit.Forma enim quã diximus magis manifesta fieret & linearũ magnitudo alias atq; alias mensuras habentiũ:& longitudinis & latitudinis. Climata quoq; magis ad orientẽ uel occasum spectãtia melius fient dilucida:pariter & quæ ad austrũ uel ad aqlonẽ uergũt.Postq̃ uero hasipsas rectas p cognita loca suscipere oportet;quædã iam susceptæ sunt. Dico autẽ medias duas alterã de longitudine;& alterã de latitudine iam antea dictas.Reliquæ uero p has facile dignoscerent.Quodã eni modo his utẽtes elemẽtis ptes inuicẽ se habẽtes colligemus:& cæte ras habitãdi habitudines in terrã uel in cælũ spectãtes.Cæterũ mare plurimũ terrã designat ac for mat:& sinus ac pelaga:& freta cõficit plurimũ:isthmos similiter ac pœnĩsulas:& promontoria.Assu munt & ex hocipso fluuii & montes.Per talia nãq; ipse cõtinẽtes & gentes & oppidorũ situs natura bene cõpositi intelligunt:& cæteræ uarietates quibus referta est designatrix locorũ tabula. In q̃bus quidẽ est & insularum multitudo pelago dispersa:ac in littoribus oĩbus.In aliis altas uirtutes ac ui tia & uarios ipsarum usus abususq; ostendentibus:has quidẽ natura:has uero apparatu:quas natura dici conuenit perdurant enim Adiecta uero permutationes accipiunt. Harum quoq; quasdam diu tius perdurare ualentes declarare necesse est.Quæ quidem non diu:alioquin uero illustrem clarita tem quampiã tenentes & gloriam:uel quæ in tẽpus posterũ permanens modũ quendã locis cogna tum efficit:& apparationẽ haud amplius existentẽ.Ea propter & hæc memoria teneri oportere con stat.Permultæ nãq; sunt urbes de quibus hoc dici contingit.quod & Demosthenes ipse de adiacen tibus Olyntho commemorauit. Quas sic claruisse inquit ut siquis aduenet illas nunq̃ habitatas fuisse intelligat.Ad hæc tamen & alia libenter loca proficiscuntur tam celeberrimorũ operũ uesti

gia cõtéplari cupientes:sicut & illustriũ uirorũ sepulchra:sic & iure institutaꝶ rerũ publicarũ recordationé usurpamus:quæ illis in locis iam extinctæ sunt. Cũ eodé nos modo inuitet utilitas quo & res gestæ. Id ení aut imitatiõis aut taliũ euitationis gratia sit. Primá itaq; designatioté repetentes dicimus habitabilé terrá nostrá circũfluá existenté:ab exteriore mari multos in seipsam ab Oceano sinus admittere. Quattuor aũt amplissimos:e q̃bus aq̃lonatis q̃dé mare Caspiũ uocatur:q̃d plæriq; nũcupát Hyrcanũ. Persicus aũt & Arabicus ab australi mari effunduntˀ:unus q̃dé aduersus maxime Caspio:reliquus põtico. Quartus hos magnitudine admodũ supat: qué mare nostrũ q̃d iterius appellamus efficit:initiũ ab occasu & freto p Herculeas colũnas accipiés:& ad orientis regiones alia latitudine lõge porrectũ:deinde diuisum & duos in sinus diffusioris pelagi terminatũ. Vnũ quidem a sinistra qué Euxinũ pontũ appellamus:alteꝶ auté cõstanté ex Aegyptio pelago & Pamphylio & Issico. Cæteꝶ uniuersi quos cõmemorauimus sinus ab extimo mari angusto ĩfluũt æstu. Amplius aũt sinus arabicus & Gaditanus p colũnas:reliq̃ uero minus. Terra sane quæ illos ĩcludit trifariá ptita é quéadmodũ dictũ est. Europa facile plurimas cunctaꝶ formas induit: Africæ cõtra euenit: Asia media quodámodo ambarũ dispositioné habet. Oẽs aũt ex littoribus iteſtinis ut multiformes sint aut nõ causam habét. Exterior auté exceptis iam dictis sinibus simplex est instar clamydis:ut dixi. Nam reliq̃s in exiguo differẽtias omittamus. In magnis ení quod pusillũ sit nihil ĩterest. Rursus ĩ geographica sciẽtia nõ modo formas:& locoꝶ magnitudines inq̃rimus:sed etiá mutuas inter se cõtinétias ut diximus. Et hic interiora littora maioré q̃ exteriora uarietaté exhibét. Maior quoq; notitia atq; téperies & in urbibus & in nationibus p bona gubernatis instituta in his magis q̃ in illis uersatur. Ista uero magis nosse cõcupiscimus:in q̃bus plures tradunt actiones:plures artes: plura regẽtiũ darũ ciuitatũ instituta:altaq; quæ ad cõparandá prudẽtiá coopantˀ:& necessarii rerũ usus ad illa nos conducunt:quæ quoad pueniri potest implicitas secũ habét cõmunicationes. Hæc sunt quæ habitantˀ: immo uero recte habitantˀ. Ad oĩa huiusmodi(ut dixi)nostrũ mare magná habet excellẽtiá. Hinc ergo exponẽdi ambitus suscipiẽda sunt primordia. Huius *sinus initiũ esse a colũnarũ freto* dictũ est. Latitudo eius angustissima stađ *circiter septuaginta traditˀ. Circũcirca uero angustias nauigáti stađ* centũ & uiginti. Distantiá littora ipsa una capiũt:sinistrũ uero magis Et aspectus ipse ingẽtis cuiusdá pelagi apparentiá præ se fert:E dextro quidé latere terminos habet littus Africanũ Carthaginé usq;. Ex altero uero littoribus terminatˀ Hispano & Gallico ad Narboné & Massiliá. Dehinc Ligustico:postremo uero Italico usq; in fretũ Siculũ. Latus aũt pelagi ad ortũ spectás Sicilia est: & utriq; iacentia eius freta:e q̃bus unũ ad Italiá pertinés stađ septé patet. Quod aũt Carthaginé spectat stađ mille & quingẽtis. Cæterũ a colũnis in fretũ quod septé stađ dixi ducta linea: pars illius est quæ ad Rhodũ & Taurũ ducta mediũ iam dictũ pelagus incidit:ferˀ auté stađ mil. duodecies:hæc quidem pelagi lõgitudo. Sed maxima latitudo ad stađ quinq; mil. e sinu Gallico inter Massiliá & Narboné ad regioné Africæ oppositá. Huius auté maris parté uniuersam Africanũ uocát pelagus. Quod aũt terræ opponiˀ partim Hispanũ:partim Ligusticũ:partim Sardonicũ: ultimũ uero usq; ad Siciliam Tyrrhenũ mare nuncupatˀ. Ad littoreá uero plagá Tyrrhená usq; ad Ligusticá crebræ extát insulæ. Maxime auté Sardinia & Corsica post Siciliá:quæ q̃dé & bonitate & magnitudine cæteras nostras superat. Multo aũt his ĩferiores longius in mari sitæ Pandria & Pantia. At terræ propiores Athalia: Planasia:aliæq; & Pythecusæ Prochyta capreæ Leucosia:& reliquæ generis huius. Alia ex parte oræ Ligusticæ ante reliquá ripá usq; ad colũnas nõ multæ:E quibus est Gymnesia & Bysus. Ante Africá quoq; atq; Siciliá nõ multæ:quarũ est Cosura & Egimurus & Lipareone:quas appellát q̃dá Aeolias Post Siciliá & utrunq; fretũ alia cõtinẽter adiacẽt maria. Vnũ ante Syrtes & Cyrenaicum & Syrtes ipse Alteꝶ olim quidé ausonium:nunc uero Siculũ uocitatũ in illud confluẽs atq; cõtiguũ. Quod igitˀ Syrtibus prætenditˀ & regioni Cyrenarũ Lybicum siue Africanũ appellatˀ:& in ægyptiũ finitur pelagus. E Syrtibus minor quidé stađ mil. & sexcentũ habet ambitũ. Ostiũ utrinq; adiacẽtes habet insulas. Meninx ac Cercina uocantˀ. Eratosthenes tradit maioris Syrtis circuitũ mil. quinq; esse. Profundũ uero mille & octingentũ:ab hesperidũ agro ad Automala:& Cyrenarũ confinia:ad reliquam terram Lybiá quæ in eo tractu est. Alii nauigationis ambitũ stađ q̃ttuor mil. esse referũt. Profundũ auté mille & quingentũ:quanta est oris latitudo. Cæterũ Siculũ pelagus Siciliæ & Italiæ ad orientem opponiˀ:& ité interiacẽti trásitui inter Reginũ agrũ usq; locros:atq; Messaná usq; Syracusas & Pachynũ. Crescit aũt ad oriẽtis parté usq; ad Cretæ pmontoria:& plurimá Peloponnesi parté alluit & sinũ qué Corynthiacũ uocant ĩplet. Ad Aq̃loné uero uel ultima Iapygiæ & Ionii sinus os:& Epiri partes in austrũ spectantes usq; ad sinũ ambraciũ:littusq; cõtiguũ:quod sinũ Corynthiacũ ad Peloponnesum efficit. Sinus auté Ionius eius pars est:quod Adriaticũ hoc tépore diciˀ. At huius positũ a dextra latus regio facit Illyrica:sinistrũ uero Italia usq; ad intimos Aquileiæ recessus. Est auté ad septẽtrioné & ad occasum ptendens angustus & prolixus. Longitudo quidem stađ sex mil. latitudo uero amplissima stađ ducentũ supra mille. In eo sane tractu freq̃ẽtes solæ sunt insulæ ad terrá Illyricá:& absyrtides & Ceryctica & Liburnicæ:Issa etiá & Traguriũ & Melisa & Corcyra & Pharus. Ad Italiá uero Diomedeæ:a Pachyno auté in Cretá Siculi maris interuallũ stađ quattuor mil. & quingẽtum esse tradunt: Tantundé ad Tenaꝶ Laconicũ. Ab extrema uero Iapygia ad interiora sinus Corinthiaci minus q̃ stađ trium mil. interest. Ab eadem autem Iapygia extrema in Africam plus q̃ mil.

Caspiũ mare
Hyrcanũ mare
Persicũ mare
Arabicum mare
Euxinus
Europa
Africa
Asia
Ligusticũ mare
Tyrrhenũ mare
Sardinia
Corsica
Sicilia
Pandria
Pantia
Athalia
Planasia
Pythecusæ
Prochyta
Capreæ
Leucosia
Gymnesia
Bysus
Cosura
Egimurus
Lipareone
Aeoliæ
Ausonium mare
Siculũ mare
Lybicũ mare
Africanum mare
Syrtis
Meninx
Cercyna
Corynthiacus sinus
Adriaticus sinus
Illyris
Absyrtides
Ceryctica
Liburnicæ
Issa
Traguriũ
Melisa

Corcyra
Pharus
Diomedeæ
Pachynus
Sybota
Cephalléia
Ithaca
Zacynthus
Echinades
Creticum mare
Myrthoū mare
Cythera
Caluaria
Aegina
Salamin
Aegeū mare
Icarū mare
Carpathiū mare
Cyclades
Sporades
Samos
Chius
Lesbos
Tenedos
Euboea
Scyrus
Pepethus
Lemnus
Thasus
Imbrus
Samothracia
Abydis fretum
Pontis Euxinus
Criū ꝓmōtorium
Carambis
Leuca insula
Meotis
Bosphorus
Cyriceni
Syria
Phœnice
Cyprus
Themiscyra
Asia
Europæ laudes

quattuor. In eo aūt tractu insulæ sunt Corcyra & Sybota ante epirū Deinceps uero ante sinū Corinthiacum Cephallenia Ithaca Zacynthus Echinades. Siculo autē Creticū cōiungit̃ pelagus & Sardonīū & Myrthoū; quod inter Cretā & Argiā atticāq; iacet. Quod latitudinē maximā habet ab attica ad stađ mil. ducenta. Lōgitudo minor q̄ dupla. In hoc uero sūt īsulæ Cythera Caluaria & quæ Aeginam cingūt & Salaminē: & ex Cycladibus plæræq;. Quod uero cōtiguū est iam Aegeū existit cū sinu melane idest nigro atq; Hellesponto. Est & icariū & Carpathiū usq; Rhodū Cretāq; ac Cyprum & primas partes. Cæterū ad Asiam pertinēt īsulæ Cyclades & Sporades & quæ Cariæ & zonæ & æoliæ usq; Troadem adiacent. Cū inquam & Samū & chiū & Lesbum & Tenedum. Eodē etiā modo quæ ante Græciam iacent usq; in Macedoniā sibiq; conterminā Thraciā Euboea & Scyrus & Pepethus & Lemnus & Thasus & Imbrus & Samothracia & cæteræ cōplures: de quibus singulis aperiemus. Huius autē tractus mare longitudinē habet mil. circiter quattuor aut paulo plus. Latitudinē uero ad mil. duo. Cōtinetur autē a prædictis Asiæ partibus & maritimo spatio e Sunio usq; in sinū Thermeum: qua in septentrionē nauigatio agit̃: & a Macedoniæ finibus usq; in Cheronnesum thraciam. Apud hanc adiacet septem stađ fretum ad Sestum & Abydū; per quod Aegeum & Hellespontus in aliud ad septentrionē effluit mare; quođ Propontidem appellant: & illud in aliud quod Euxinum pontum nominant. Hunc quodāmodo bimarem dicimus. ad medium nanq; duo procūbunt promontoria. Vnum quidem ab Europa partibusq; borealibus; alterū ex Asia huic oppositū. Vnde transitus ipse coartatur inter medius: & ingentia duo efficiuntur maria. Europæ quidē promōtoriū Crium id est arietis frontem appellant: alterum asiæ Carambin: distāt autē inuicē circiter stađ duo mil. & quingenta. Spectans igitur in occasum pelagus e Byzantio usq; in Borysthenis eruptiones lōgitudinem habet stađ trium mil. octingentum: latitudinē uero duum milliū: in quo leuca. i. alba iacet insula. In orientem uero spectans parem continet longitudinem: & in angustū finitur recessum: qui ad Dioscuridē pertinet ad stađ mil. quinq; aut paulo plura: latitudo ad stađ mil. tria patet. Ambitus uero totius pelagi stađ mil. uigintiquinq;. Huius autē ambitus figurā arcui Scythico: dum intēditur plærīq; comparant. Neruum dexterioribus ponti partibus similem exhibent; hæc est autē ab ostio usq; ad Dioscuridis agri recessum annauigano. Nam excepta Carambe reliquū omne littus parum aut prominet aut recedit adeo ut rectum uideatur. Reliquæ parti ipsius arcus cornu simile est quod geminas curuationes habet: quæ quidem superne est rotundiorem tenet: quæ uero īferior rectiorem: sic illam geminos sinus efficere: e quibus qui spectat in occasum lōge altero rotundior est supra sinum autē ad ortum uergentem Meotis palus iacet ad aquilonē stađ nouem mil. aut paulo plurium circuitū habens: hæc penes Bosphoꝝ: quem Cimmericum appellāt in pontum effluit. iste per Thraciū in propontidem excurrit. Os enim Byzantiacum Thracium Bosphorum uocāt: quod stađ quattuor existit at Propontis stađ mil. & quingentū in lōgitudinē protēdi perhibetur ex Troade Byzantiū usq;. par uero quodāmodo extat ipsius latitudo. hic Cyzicenorū consistit insula. Et circa eam pusillæ quædā insulæ Aegei enim maris ad aquilonē talis est refluxio & tāta: rursusq; e Rhodia ægyptiū pelagus efficiens & Pamphyliū & Issicum. In orientem nāq; & Ciliciæ partes pariter extendūtur usq; ad stađ mil. quinq; trans Lyciam & Pamphyliā & uniuersum Cilicum littus: hinc Syria & Phœnice & ægyptus ad austrum & occasum mare circundāt usq; Alexandriā. In sinu autē Issico & Pamphylio Cyprum iacere contingit (quæ pelago contigua est ægyptio. Est autē e Rhodo alexandriā interuallum ab aquilonis regione stađ puta mil. quattuor. Nauigationis uero circuitus duplicat̃: hanc nautarū æstimationē esse de maris spatio ꝓhibet Eratosthenes: cum quidā esse sic dicāt alii uero mil. stađ quinq; asserere nō dubitent. Ipse autē per umbrarū inuestigatorē Gnomonē stađ mil. tria septingenta: quinquaginta inuenisse ait. Huius quidē maris partes Cilicia & Pamphylia; & Ponticæ regiones dextiæ nuncupatæ: simul & Propontidis: & deinceps usq; in Pamphyliā extēta littora ingentem quandā efficiunt pœninsulā: seu Cheronnesum & magnā quandā fluctibus ambitā terram idest isthmium ex tarsensi pelago ad oppidum Amisum: & Themiscyram campum Amazonum. Regio enim hæc intra lineā ipsam cōsistens usq; in Cariam & Ioniā: & gentes intra Alyn habitantes tota ab ægeo pelago & iam dicti maris partibus utrinq; circūalluit̃. Et hanc quidem proprie eodem quo uniuersa noīe Asiam uocamus. Vt autē summatim dicamus: nostri maris signum maxime in austrū extens magnæ Syrtis sinus est. Post hunc Alexādria ægypti: & Nili fluēta. Aquiloni uero proximus Borysthenes est. Siquis tandē Meotin quoq; pelago adiūxerit. Est enim perinde ac Tanais pars Occasui autē propius est colūnarū fretum: coniunctissimus uero orienti est quem dixi ante recessus ad Dioscuriadē: haud recte sane sinum issicum dixit Eratosthenes. Ipse enim in eodē meridiano quo & Amisus & Themiscyra situs est. Quod si uelis assume & Sydenā usq; Pharnaciā. Ab hisce partibus directa in orientem nauigatione cursus est quidem ad Dioscuriadem supra stađ mil. tria; sicut in parte magis ex circuitione manifestabitur. Nostrū igitur mare huius generis est. Terras autē nunc: quæ illud amplectuntur subscribere necesse est. Ab iisdem uero regionibus primordiū capiamus: a quibus maris ipsius designationē scribentes accepimus. Interius igitur per colūnaꝝ fretum nauigātibus. In dextra qdē est Africa usq; ad Nili fluēta: in sinistra uero ad oppositū fretū usq; ad Tanain Europa. Terminant̃ autē utræq; in asiā. Ab europa est igit̃ īchoandū. Quādoqdē & multiformis in primis est: & ad uiroꝝ uirtutē ingenue disposita; ciuiumq; & domesticarū ad alios rerū

transfusiua,est enim tota habitabilis:in exigua tantūmodo parte:propter frigoris uim inhabitabilis
quæ finitima Tanaidis & Meotidis incolis:Borysteñesibusq; in curribus degentibus. Habitabilis au
tem regiotus id quod est algidum & montanum natura laboriose habitatur. Curatores autem pro-
bos suscipientia loca etiam praue habitata & per latrocinia mitigantur. Quemadmodum obtinen-
tes Græci montes petrasq; incoluerunt pulchre ob prouidentiā circa ciuilia artesq; & reliquū ad ui
tam sensum. Romani quoq; multas gentes accipientes:quæ natura inhumanæ erant ex ipsis locis as
peris importuosisq; & frigidis:causa ue alia male habitatis insociabiles homines inter se:multis aliis
admixtis connexuerunt:Et ciuiliter quidem uiuere agrestiores:durioresq; docuerunt. Quātum ue
ro Europæ ipsius est in plano:naturaleq; habet temperiē multū adiuuat ad ista. Quandoquidem id
quod est in felici regione pacificū omne est:Et quod in tristi pugnax & uirile:accipiuntq; hæ gentes
aliqua inter se beneficia:aliæ enim opem armis ferunt:aliæ fructibus & artibus moribusq; doctrina
Manifesta autem sunt etiam non auxiliantium inuicem detrimenta. Habet autem superius qddam
uis arma tenentium:nisi ea ipsa multitudine superet:adestq; terræ isti etiam ultra hoc qddā natura-
le bonum quod ea sane omnis planicie montibusq; distinguitur. Ita ut usquequaq; descriptibile &
ciuile pugnaxq; subiaceat. Plusq; esse alterum id scilicet, quod est pacis familiare ita ut hoc uincat ad
iuuātibus etiam ducibus. Græcorū prius Macedonum uero Romanorūq; posterius:Ex hoc autem
& ad pacē & ad bellū sufficientissima est sibi. Et.n.multitudinē pugnacē abūde habet:& quæ agros
colat:& quæ urbes quoq; contineat. Excellit aūt hæc etiam fructus efferens optimos uitæq; neces-
sarios:& metalla quæcunq; sunt usui. Odores uero ad sacrificia:necnon multi sūptus lapillos ipsa ex
trinsecus petit. Quarū etiā rerū inopibus nihilo deterior:q̄ abundantibus est uita. Similiterq; pecu-
dū exhibens initiū multarū copiā:at bestiarū habet ferarū raritatem:Ac talis quidē est natura terra
ipsa in uniuersum:Particularis autem pars prima est oīum ab occasu Hispania Corio bubulo simi- Hispaniæ
lis:cuius pars tanq̄ in colū extensa superuenit in finitimā Celticā. Sunt enim ista quæ ad ortū. Hicq; figura
absconditur laterali fine ea quæ dicta est Pyrene. Est aūt regio ipsa mari circūflua, Pars qdem austra-
lis mari nostro usq; ad columnas:Reliqua uero athlantico usq; ad septentrionale Pyrenes cacumen
Oceano. Longitudo autē regionis huius quæ q̄ maxima est circiter sex miliū stađ. latitudoq; quinq;
milium:Post hāc est celtica ipsa ad orientē solē usq; ad flumen rhenū:cuius latus septentrionale bri Celtica
tannico alluitur freto omni. Est enim æqualiter insula ipsa opposita oīs omni:longitudinē quinq;
milium ferme cōtinens stadiorū. Quod aūt ad orientē uersum est rheno flumine circūscribit paral
lelum habēte tiuū Pyrene:Australe uero id quod a rheno alpibus. Reliqua pars mari nostro:quo lo
co is qui sinus uocatur Gallicus diffunditur. Inq; eo Massilia & Narbo sunt sitæ urbes clarissimæ.
Est aūt oppositus huic sinui ex aduerso sinus alter illi cognominis: uocatus qdem & ipse Gallicus Gallicus si-
spectans ad septētriones atq; Britannicā regionē. Angustissimāq; habet illic latitudinē terra Celtica nus
Cogitur enim in Isthmū paucior qdem stađ q̄ triū miliū pluriū uero q̄ duorū. Mediū aūt est dorsū Massilia
montanum ad erectiones Pyrenes:Cemmenus mons uocatus. Desinitq; hic maxime in medios Cel Narbo
tarum campos. Alpibus aūt q sunt montes altissimi facientibus circūferentē lineā id quod est gib- Cemmēus
berosum ad supradictos torquetur Celtarum campos:& ad Cemmenum montem. Cauum uero ad mons
Ligusticam & Italiam. Gentesq; continet mons iste multas Celticas præter Lygures. Hi enim aliæ Alpes
sunt gentes:proximi uero uita. Incoluntq; partem alpium connexam Apennini montibus: partēq; Apenninus
etiam obtinent Apenninorum montium. Sunt enim isti montanum dorsum per longitudinem to-
tius Italiæ innatam a septentrionibus ad meridiem desinensq; ad fretum Siculum:Italiæ autem par Italiæ ptes
tes primæ sunt subiecti alpibus campi usq; ad sinum maris adriatici proximorumq; locorum. Quæ
uero dehinc cacumina angusta & longa pœnisultantia. Perq; ipsam(ut dixi)Italiam in lōgitudinem
extenditur mons Apenninus ad septem usq; stad milia. Latitudo uero eius est inæqualis. Facit autē
Italiam pœnisulam Tyrrhenum mare incipiens a Ligustico & Ausonium & adriancum. Post Itali-
am autem:quæ ad ortum reliqua sunt Europæ bifariam diuiduntur Istro flumine. Fertur enim hic
ab occasu in ortum:& in Euxinum pontum a sinistra relinquens Germaniam omnem incipientem Ister fluui-
in Rheno:Geticumq; totū:& quod ē Tyrengetarum & Bastarnorum atq; Sauromatarum usq; ad us
flumen Tanain:Lacumq; Meotidem. A dextra uero Thraciam omnem & Illyricum:reliquamq; ul-
timam Græciam. Præiacent autem Europæ insulæ quas diximus:extra columnas quidem Gades
& Cassiterides & Britannicæ. Intra columnas uero Gymnesiæ aliæq; Phœnicū insulæ:aliæq; Massi Gades
liensium & Ligurum:contraq; Italiam usq; ad insulas æoli:Et quæcūq; circa Epiroticam regionem Casiterides
& Græciam usq; ad Macedoniam:& Thraciam Cheronnesum. A Tanaide autē atq; Meotide sunt Britannia
quæ intra Taurum continentur:Posteaq; deinceps hæc quæ exterius. Diuisa enim ea bifariam per Gymnesiæ
Taurum montem extensum a Iugis Pamphyliæ ad orientale mare secundum Indos:& qui ibi sunt Taurus
Scythas ea quæ ad septentriones uergit pars terræ est quam Græci uocant intra Taurum. Quæ ue- Scythæ
ro ad meridiem est qua extra nuncupant. Atq quæ Meonde Tanaideq; cōtinentur partes sunt intra
Taurū. Harū aūt ptes primæ sunt quæ inter mare Caspiū & Euxinū pontū ex parte qdem ī Tanain
Oceanūq; finientes:& id quod extra & id quod maris ē Hyrcanii:ex parte uero ad Isthmū ubi pxi
mus ē a secessu pōti ad Caspiū. Deīde q̄ ītra Taurū ea sūt supra Hyrcaniā usq; ad īdos:& Scythas eos-
q sūt ad idē mare:& ad Imeū mōtē. Hæc aūt hēnt:Alia qdē Meote Sauromatæ:& q iter Hyrcaniā &

pontũ usq; ad Caucasum & Iberes & Albanos Sauromatæ & Scythæ & Achei & Zygi & Heniochi Quæ uero supra mare Hyrcanũ Scythæ Hyrcaniq; & Parthi & Bactriani & Sogdiani:& aliæ super iacentes Indorum partes ad septẽtrionem. Ad austrum autem maris Hyrcani ex parte & oĩs Isthmi q huius est maris medius & ponti & Armeniæ quæ iacet plurima Colchisq;:& Cappadocia oĩs usq; ad Euxinũ pontum & Tibaranicas gentes. Adhuc autem quæ ĩtra Alyn dicitur regio cõplectẽs quidem ad pontum & propontidem Paphlagonas & Bithynios & Myssos:& quæ super Hellespotum dicitur Phrygiam. Cuius pars etiam est Troas. Ad Egeum autem sequẽsq; mare æolidem & Ioniam & Cariam & Lyciam. In mediterraneaq; regiõe Phrygiam:cuius pars est ea:quæ gallogræcorum dicitur galacia:& quæ acquisita est Lycaonesq; & Lydi. Deincepsq; eius quæ intra Taurũ ii qui montes obtinent Paropamisades:& quæ Parthorum sunt & Medorũ & Armeniorũ. Ciliciumq; gentes & Lycaones & Pisidæ. Post montana uero sunt quæ intra Taurum. Prima aũt harum Indica gens omnium maxima & felicissima finiens ad orientale mare atq; Athlanticum australe. Inque australissimo mari præiacet Indica insula minime minor Britãnica Taprobane. postq; Indicam regionem ad occidentalia declinantibus habentibusq; a dextra montes:Regio est magna maleq; ob tristitiã suã habitata ab hominibus omnino barbaris nec una gente. Vocant aũt Arianos q se extendunt a mõtibus usq; ad Gedrosiam & Carmaniam. Deincepsq; sunt mare uersus qdem Persæ & Susii & Babylonii descendentes ad mare Persicũ:circumq; hos habitantes gentes paruæ. Ad montes autẽ uel in eis Parthi Mediq; & Armenii:& quæ his finitimæ sunt gentes. Atq; Mesopotamia. Postq; eã quæ intra Euphratem hæc sunt Arabia felix omnis difinita sinu arabico omniq; & Persico. Et quantã quidem Scenitæ atq; Philarchi obtinent ad Euphraten descendentes. Siue qui trans sinum Arabicum usq; ad Nilum Aethiopesq; & Arabes:& qui post hos sunt ægyptii Syriq; & Cilices aliiq;. Et q Trachiotæ appellantur:ultimiq; Pamphylii. Post Asiã uero est Africa cõiuncta ipsa Aegyptoq; & æthiopiæ:litoris habens Europæ aduersum directũ fere usq; ad colũnas:ab Alexandria incipiens præter Syrtes:& si quis alicubi est sinus alius conuersione mediocri:& quæ eiusmodi fit pmõtoriũ eminẽtia. Littus aũt secũdum Oceanũ ad æthiopia usq; ad quiddã tanq̃ parallelum ipm priori. Postq; ista coactã habet ab australibus partibus in acutũ summitatẽ parum extra columnas, pcedentem facientemq; quodãmodo figurã mensalem. Est enim (sicut alii quoq; declarant:&. Cn. Piso dux existens regionis eius nobis enarrauit) Pantheræ similis distincta domibus:ut punctis cõprehensis arida & deserta terra. Vocant aũt huiusmodi habitationes ægyptii auases. Talis autem existẽs habet quasdam alias differentias trifariã diuisas. Nam a maritima regione secundum mare nostrũ ualde felix est plurima:maximeq; Cyrenea. Et quæ circũ Carthaginẽ Maurorũ Columnariũq; Herculearũ. Habitatur autem mediocriter ea quoq; quæ est oceanalis:media uero immaniter:ea quidẽ blattas ferens deserta plurima & aspera uel arenosa. Idem aũt passa est ea quæ in rectũ ad hanc extendit̃ per æthiopiam uadens & Troglodyciam Arabicãq; & Gedrosiã eam quæ est Ichthyophagorũ idest pisci comedonũ Incolunt autem Africã gentes ignotæ plurimæ. Non enim multam peragrari eam cõtingit exercitibus neq; alienigenis hominibus. Indigenæ uero ipsi pauci ad nos adueniunt e longinquo. Neq; illi sane credibilia neq; omnia referentes. Eã tamen quæ dicuntur sunt huiusmodi. Eos quidem q sunt meridionalissimi æthiopas appellant. Qui uero sub istis plurimi sunt Garamantes & Arusios & Nigritas:& qui adhuc sub iis Getulos. Mari aũt, ppinquos uel etiã ipsum tangẽtes ægyptũ uersus: Marmaridas usq; ad Cyrenẽ. Supra hanc aũt:supraq; Syrtes Psallos atq; Nasamones:atq; Getulorum aliquos. Deinde Asyntas & Byzacios usq; ad Carthaginẽsem regionẽ:ea enim est multa. Cõnectũturq; eidẽ Numidæ. Horũ aũt notissimos:alios qdem Massilies:alios uero Meusesylios appellãt:post remi uero sunt Mauri. Omnis autem a Carthagine usq; ad columnas felix est regio: sed ferarũ immaniũ nutrix:sicut etiam mediterranea omnis. Non improbabile est aũt horũ etiam aliquos dici Numidas nequeuntes antiquitus ob multitudinẽ ferarũ agrũ colere. Qui nunc peritia uenandi excellentes simulq; in hoc adiuti etiam a Romanis propter studium bestiarũ pugnæ utrorũq; sunt ꝓpotentes bestiarũ & agriculturæ. Taliaq; de terris dicimus:reliquũ autem est de climatibus dicere. Quod & ipm uniuersalẽ descriptionẽ formationẽq; hẽt. Incipiẽtibus ex illis lineis quas uocauimus elementa. Dico aũt eius quæ definit longitudinẽ plurimum:atq; eius q̇ latitudinẽ:maxime aũt eius quæ latitudinẽ. Qui ẽt astronomicis hoc amplius faciẽdũ est:sicut Hipparchus fecit. Descripsit.n.(ut ipse ait) eas quæ in cælis fiunt differẽtias secundũ quẽlibet terræ locũ eorũ q sunt in nostro orbe quartarũ partiũ cõstituti. Dico aũt ab æquinoctiali ad septẽtrionalẽ polum. Cæterum descriptoribus terrarum. Neq; eorum quæ sunt extra orbem nostrum habenda est cura:neq; ĩ orbis ipsius partibus:Tales tãtæq; suscipiendæ sunt differentiæ ciuili uiro. Sunt enim ancipites. Sed sufficit eas quæ sunt insigniores atq; simpliciores eorum quæ sunt ab eo dicenda exponere supponentibus:ut & ille eẽ terræ magnitudinẽ ducenties & quinquagies millena stadia:duoq; milia stadi:sicut etiam Eratosthenes tradit Non enim magna erit ab hoc differentia:& apparentia in distãnis habitationum mediis. Si quis igitur in trecentas & sexaginta sectiones diuidat maximum terræ circuitum septingentorum stadiorũ erit unaquæq; sectio. Hac enim mensura utitur ad distantias in eo quod dictum est per Meroen meridionali capiendo. Incipit enim ipse ab iis qui ad meridiem habitant. Semperq; relinquẽs p septĩgẽta stadia cõsequẽtes habitatiões supgrediẽs secundũ dictũ meridionalẽ conatur dicere: apud quosq;

Imeus mons
Sauromatæ
Achei
Zygi
Heniochi
Parthi
Colchis
Cappadocia
Tibarãicæ
Paphlagõnæ
Bithyni
Mysi
Phrygia
Troas
Aeolis
Ionia
Caria
Lycia
Gallogræci
Galacia
Lycaones
Lydi
Pisidæ
India
Taprobane
Ariani
Gedrosia
Carmania
Persæ
Susii
Babylonii
Armenii
Mesopotamia
Arabia
Scenitæ
Philarchi
Cilices
Aphricæ situs
Aethyopes
Garamãtes
Arusii
Nigritæ
Getuli
Marmaridæ
Psali
Nasamões
Asynthæ
Bizacii
Numidæ
Massilies
Mauri
Numidæ

apparentia. Nobisq; rursus hinc est incipiendum. Etenim si habitabilia sunt haec etiam: ut quidam
putant: proptia quaedam habitata ipsa est per mediam inhabitatam ꝓpter calorem angusta: extensa
nõ existẽs habitati nostri pars. Descriptor autem terrae cõsiderat hãc solã partẽ: eaq; distinguit ter-
minis. Australi qdẽ eo qui est p cinnamiferã regionẽ parallelo. Septẽtriõali aũt p Iberniã. Neq; enim
tantas habitationes ꝑcurrendũ est: quantas dictat ea quae dicta est media distantia: neq; oĩa ponẽda
sunt apparẽtia iis qui meminerint descriptionis terrarũ figurae. Incipiendũ est aũt (sicut Hipparchus
fecit) a partibus australibus. Ait igitur habitãtibus in eo qui est p cinamiferã parallelo: q abest a Me
roe tribus milibus stadiorũ ad austrũ. Ab hocq; abest aequinoctialis octo milibus & octingentis esse
habitationẽ ꝓximam mediã aequinochalis atq; aestiui Tropici eius q est p Syenen. Abesse enim Sye- Syene
nen ipsam quinq; milibus a Meroe. Apud hos aũt primos minorẽ ursam totam in septentrionali cõ Meroe
tineri semperq; apparere. Stellã enĩ quae in summa est cauda illustrem australissimam existentem: su
p ipso collocatam esse septẽtrionali circulo: ita ut attingat Orizontẽ. Meridionali uero dicto paral
lelus quodãmodo a mane adiacet Arabicus sinus. Cuius egressus est in Oceanum. Ea est Cinnamife
ra in qua olim fiebat uenatio elephantorũ. Decidit aũt parallelus iste. Hic quidẽ sup australiore pau
co Taprobane: uel super ultimos habitantes: illinc uero super australissimã Africae. Is aũt q sũt secũ-
dũ Meroen & Ptolemaidẽ eã quae est in Troglodytica regione dies maximus est horarũ aequinoctia
lium tredecim. Est aũt habitatio ipsa media quodãmodo aequinochalis. Et eius q p Alexandriã cir- Dierum in
citer mille & centũ exuberantes ad aequinochalẽ. Transit aũt is p Meroen parallelus: hinc qdem p aequalitas
notas partes: illinc uero per Indicae regionis culmina: In Syene aũt & Berenice ea quae in sinu Arabi Berenice
co & in Troglodytica ad aestiuas cõuersiones sol fit in uertice. Dies aũt longissima est horarũ solsti-
tionaliũ tredecim cũ dimidia. In septẽtrionali aũt apparet ursa maior ferme tota ꝑter crura & sum-
mũ caudae. Vnamq; ex iis stellis quae sunt in latere. Per Syenen aũt parallelus: hinc qdem p Ichthyo
phagorũ regionẽ secundũ Gedrosiã & indicã pergit: illinc uero per australiores a Cyrene qdẽ qnq;
stadiorũ milibus ad minus. Omnibus aũt ĩ medio positis: Tropicicq; & aequinochalis circuli recidũt
umbrae ad utranq; partẽ. Septẽtrionesq; & ad meridiẽ. Eis quidẽ qui sunt a Syene atq; aestiuo Tropi
co ad Septẽtriones cadunt umbrae secundũ meridiẽ. Vocant aũt hi qdem biumbres. Alii autẽ alter
umbres. Est & alia quaedã differentia iis q ad Tropicũ: quã in sermone de zonis ante diximus. Est
autẽ ipsa arenosa & battifera & arida. Australiũ partiũ abundantiũ aquis fructuũq; foecũdarũ. In au
stralibus autẽ per Alexandriã & p Cyrenen ad quadraginta stadia: ubi dies maxima est horarũ solsti
tionalium quattuordecim: supra uerticẽ fit Arcturus inclinans paulũ ad austrũ. In Alexandria autẽ
Gnomon rationẽ habet ad aequinochalẽ umbrã eam quã habẽt qnq; ad septẽ. Sunt enim australio
res q̃ Carthago mille & trecentis stadiis: atq; australiores Alexandria. Siquidem in Carthagine Gno
mõ rationẽ habet ad aequinochalẽ umbrã eam: quã habẽt undecim ad septem. Peruadit autem hic
parallelus partim quidẽ per Cyrenen & australiores partes Carthaginis nõgentis stadiis: usq; ad me
diã Mauritaniã: Partim uero p aegyptũ & p Coelen .i. depressam: Syriã: pq; Syriã supiorẽ Babylonẽq; Coele
& Susiadẽ Persidẽ Carmaniã & Gedrosiã superiorẽ usq; ad Indicã. Circa Ptolemaidẽ uero eã quae ĩ
phoenice circaq; Sydonẽ & Tyrũ dies maxima ẽ horarũ solstitionaliũ quattuordecim cũ quarta ho
rae parte. Sũt aũt isti Septẽtrionaliores q̃ Alexãdria quidẽ ferme mille & sexcentis stadiis. Quã Car-
thago aũt ferme septingentis. In Peloponeso autem & circa media Rhodiae & circa Xanthum Ly-
ciae siue paulo australiora & adhuc Syracusis australiora quadringentis stadiis. Ibi dies maxima est
horarum solstitionalium quattuordecim cum dimidia. Distant autem hi loci ab Alexandria quidẽ
tribus milibus & sexcentis quadraginta. Pergit hic parallelus secundum Eratosthenem per Cariam
Lycaoniam Cataoniam mediam Caspias: portas: Indos eos qui secundum Caucasum. In partibus au
tem circum Alexãdriam troadis secundum Amphipolin & Apolloniam eam quae in Epyro: & eos Apollonia
qui sunt Roma australiores septentrionalioresq; Neapoli: dies maxima est horarum solstitionalium
quindecim. Abest enim hic parallelus a parallelo quidẽ Alexãdriae eius quae in aegypto septem mi
lia ferme stadiorũ ad septẽtriones. Ab aeqnoctiali uero supra uigintiocto milia stadiorũ & octingẽta
stadia. Ab eo aũt qui est p Rhodũ tria milia & quadringẽta. Ad austrũ uero Byzãtio & Nicea: & eis
quae sunt circa Massiliã mille & quingẽta: Est. n. paulo septentrionalioris qui per Lysimachiã: quem
dicit Eratosthenes esse per myssiã & Paphlagoniã: & per ea quae sunt circa Sinopen: & Hyrcaniã &
Bactra. In eo uero qui est circa Byzantiũ dies maxima est horarũ solstitionaliũ qndecim cũ parte ho
rae quarta. Gnomon aũt ad umbrã hẽt rõnem in aestiua cõuersione eã: quã hẽt cẽtũ & uiginti ad q̃-
draginta duo quinta deficiẽte pte. Distãt enim hi loci a parallelo per mediũ Rhodiae circiter quat-
tuor milia & nonaginta stadia. Ab aequinoctiali aũt circiter triginta milia & trecẽta. Nauigãtibus ãt
in Põtũ & ꝓcedẽtibus ad septẽtriones circiter mille & quadrigẽta stadia: dies maxima fit horarũ sol
stitionaliũ qndecĩ cũ dimidia. Absunt. n. hi loci ex equo a polo & ab aeqnoctiali circulo. Estq; his se
cundũ uerticẽ septẽtrionalis circulus: sup quo iacet is q ẽ in collo Cassiepeae is qui est in cubito dex
tro Persei paulo septẽtrionalior existens. In iis uero qui distant Byzantio ad septentrionem circiter
tria milia & octingenta stadia: dies maxima est horarum solstitionalium sedecim. Fertur itaque
Cassiepea in septentrionaliori. Sunt enim loci isti circa Borysthenem: & australia Meotidis. Di-
stantque ab aequinoctiali circiter triginta quattuor milia stadiorum & centum. Qui est autem se-

Dies continui

cundum Vrsales locos Orizontis in oībus fere æstiuis noctibus illuminaṫ a sole ab occasu usq; ad ortum circūuertente se luce. Abest enim æstiuus Tropicus ab Orizonte: Inq; Zodiaco semis & duodecimo. Tantū igiṫ distat sol etiā ab Orizonte secundū intēpestam noctē: Atq; apud nos tantū distans ab Orizonte ante diluculū & post uesperū iam illuminat circa ortum aut circa occasum aerē. In hybernis autē diebus sol extolliṫ ulnas plurimū nouē. Dicit autē Eratosthenes eos qui sunt Meroes distare paulo plus q̄ uigintitribus milibus. Per Hellespontū enim esse decē & octo milia. Deinde quinq; milia ad Borysthenē. In his autē qui distant Byzantio stad̄ ferme sex milibus trecentis: septentrionalioribus ipsis Meotide secūdū hybernos dies sol attolliṫ usq; ad sex plurimū ulnas. Dies autē est maxima horarū solstitionaliū decē & septē. Vlteriora uero propinquantia iam inhabitata propter frigus nō amplius usui sunt descriptori terræ. Siquis autē hæc etiā uelit discere & quæcūq; alia cælestiū: Hipparchus quidē dixit. Nos uero reliquimus: quia sunt expressiora q̄ propositus nūc tractatus ab illo sumat. Expressiora autē sunt etiā de circūumbribus & biumbribus & alterumbribus ea quæ Posidonius dicit. Tamen de iis tantū cōmemorandū fuit: quantū satis esset ad excogitationem declarandā: & partim utile ad terrarū descriptionē: partimq; inutile. Ac quandoquidē sermo est de umbris a sole. Sol autē ad sensum secundū parallelū ferṫ: secundū quē mundus quoq; oīs. A quibus quidē ex unaquaq; mundi conuersione dies fit & nox. Quādo enī sup terrā sol ferṫ: ab his sane & biumbres excogitanṫ: & alterumbres: Biumbres quidē qcunq; ad meridiē. Quandoq; enim incidentes habēt umbras: cū a meridie sol ad gnomonē accedit rectū ad subiacentē planum. Quandoq; autē in aduersum: cū sol in aduersum cōsistit. Hoc aūt solis iis cōtingit q inter Tropicos habitant. Alterūbres uero qbuscūq; aut semp umbra ad ursam cadit: sicut nobis: aut in australia sicut eis qui in zona altera temperata habitāt. Contingit autē hoc oībus iis qui minorē habent Tropico septētrionalē: & quādoq; eundē aut maiorē principiū esse circūumbriū usq; ad habitātes sub polo. Sole enim secundū omnem mūdi cōuersionē sup terrā lato clarū est quod umbra etiā circulariter circūferetur ad gnomonē: Quā ob causam circūumbres eos appellarūt nihil ipsos ad descriptionē terræ pertinentes. Neq; enim sunt hæ partes propter frigus habitatæ: sicut in iis q ad Pytheā sermonibus diximus: ita ut nec magnitudinis inhabitati huius cura sit habēda. Quoniā pcipi pōt: quod qui habent septentrionalē tropicū subacciderunt: descripto circulo sub polo zodiaci secundum mundi cōuersionē subiacente distantia inter æquinoctialē & tropicū quartū sexagesimū maximi circuli. Cū primam describendæ terræ formā ædiderimus proprius deinceps ad singula noster id educēdus est sermo. hunc enim in modum sumus ante polliciti. Recte autem tractatus iste diuisus hactenus esse uidetur. Rursus ab Europa eiusq; partibus capiendū est initium. Ab iis inquā ipsis in quibus antea

Hispāiæ situs.

easdem ob causas. Cæterum illius prima ab occasu pars extat Hispania: huius autē maxima ex parte incultus & squalidus est ager. Nam rupes & saltus & loca syluestria: & cāpi tenuissimæ telluris: neq; huius plane irrigua pars magna est. Quæ spectat in aquilonē prorsus frigida: nimiæ insup asperitatis: & oceano semper obnoxia: nihil alioq; cōmixtū habens siue cōiunctū. Quo fit ut eo ex latere habitādi malignitas excedat. Eius generis quidem ea regio est. Quæ uero in austrum uergit uniuersa fere felix eximie. Præsertim quæ extra Colūnas porrigitur. Describentibus uero nobis & figurā superius & magnitudinē aperta erit per singula declaratio. Quoniam ab occasu in ortum pro longitudine pellis similitudinē reddit: & secundum latitudinem quæ a polo arctico tendit in austrum. Habet autem ipsa longitudo stad̄ simul milia sex. Latitudo autem quinq; maxima. Alicubi uero est minus q̄ trium: maxime ad montes Pyreneos: qui orientale latus efficiunt. Montes enim ipsi continen-

Pyrenei montes

tes ab austro tendentes in Boream ab Hispania Galliam terminant. Cum uero Galliæ latitudo inæqualis prorsus existat & Hispaniæ: ubi ambarum angustissima est latitudo: a mari nostro in Oceanum spatium extenditur: Pyreneis adhærēs maxime montibus: Ad utranq; illius partem sinus quidam sunt ad Oceanum: Quidam ad mare nostrum: e quibus maiores sunt Gallici: qui angustiorem ad Hispanum pelagus tellurem habent. Hispaniæ latus ad orientem uergens pyrene facit: Australe uero nostrum a Pyrene usq; in Herculeas columnas mare. Et exterius continenter additum usq; ad

Hierō promontoriū

Sacrū promontoriū

Attabra mons

Ierna mōs

promontorium quod Hieron idest sacrum uocant. Tertium ab occasu est Hispaniæ latus parallelum aliquo pacto Pyrene e regione æqualiter distans a sacro promontorio usq; ad Arrabram mōtē quam & iernam appellant. Quartum ex hoc loco usq; ad promontoria Pyrenes: quæ Boream spectant. Redeuntes igitur singula explicemus sumentes a sacro promontorio primordium. Hoc enim non Europæ modo: sed orbis uniuersi in occidentem remotissimum signum terminatur. Et enim duabus ex continentibus mundus finitur ad occasum Europæ atq; Africæ ultimis. Quas tū Hispani: tū Mauritani tenent. Hispaniæ qdē extrema ad stad̄ mille & qngēta pminēt ad ipsum quod diximus pmōtoriū. Cōtiguū huic agrū cuneū latini uocitant Sphena idest cuneū uolētes significare. Id autem promontorium in mare procumbens Artemidorus nauigio æquipatat. Sic enim eum in locum profectus eloquitur. Cui quidem figuræ tres exiguas assumit insulas. E quibus unam naualis instar rostri: alteras in modum aurium eminentia habentes tigna. Eo i tractu templum Herculi dedicatum monstrari. Qua in re mentitū Ephorum: nec aram illi: nec deorum cuipiam sed accumulatos passim lapides ternos & quaternos: quos aduenæ de regionis consuetudine aduoluunt: eos ita migrasse mentientes: Sacrificia uero ulla facere moris nō esse. Nec locū nocturnis inambulare tēpo

ribus:quæ tunc ab diis possideri asserát. Atq ad spectaculú ueniétes in proximo uico pnoctent. Interdiu uero aquá infundát,ppter aquarú inopiá:hæc húc in modú se habere cóstans indigenarú opinio est:quibus & credi opus est. Quæ aút uulgo & tenuioribus similiter dixit minime. Posidonius enim uulgo dici tradidit solé infinitimis Oceani littoribus maioré occidere ingéti cú strepitu pinde ac eo in pfundú icidéte in illo restinguédo pelagus efferuescat. Hoc quoq; médaciú esse:& illud noctē post occasú e uestigio subseq. Haud eni e uestigio uerú sensim postea:sicut & apud alia maria magna. Ná ubi sol ad môtes occidat amplius post occasum diei tépus obuenire ob diffusá circúcirca lucis claritaté. Ibi auté neq; plus neq; euestigio assequit:aut adiungit obscuritas: quéadmodú & in cápis solet ingétibus. Apparenté uero magnitudinis imaginé augeri in ortu:similiter & in occasu in maribus. Causa est quia plures & humidis sursú uapores eleuant:p quos sicut per fistulas fractus intuitus latiores suscipit imagines:uelut p aridá tenuéq; nebulá occidenté uel orieté solé siue luná aspiciat:quádo & rubicúdú sydus apparet. Falsitaté uero côuicisse inq t:cú dies.xxx. Gadibus obuersatus ipsos obseruasset occasus. Artemidorus aute sole centies amplioré occidere asserit. Côtinuoq; noctē occupare:ut ipse qdé pspexit. Hoc in sacro promontorio deprehédi nó pôt:siqs sentétiæ eius menté intédat. Ait eni noctu inábulare neminé. Ita neq; sole occidéte ullus sane inábularet mox:ut nox occupat. Quod qdé nullo alio in loco littoris Oceani euenit. Ná Gades ad oceanú sunt. Côtra uero Posidonius & alii côplures testimonio sunt. Côtinctis auté ad sacrú pmôtoriú maritimæ hæc quidé principiú est Hispaniæ lateris occidui usq; ad Tagi fluminis eruptioné. Australis auté lateris initiú ad aliú usq; fluuiú Anam & eius egressum. Ab oriétalibus uero uterq; partibus desert. Alter quidé retro in occasum cursu elabit altero lóge maior. Verú Anas sese flectit in austrú mediá inter amnes regione disterminás:quá Celtæ maiori ex parte incolunt:& Lusitanorú plæriq;: quos ex ulteriore Tagi regione in Coloniá Romani traduxere. In supioribus aút partibus Carpetani Oretaniq; & Vettonú frequétes habitát Ager iste mediocré feracitaté habet. Reliquus ad orienté & meridié iacens:si ad uniuersum côferat orbem:excellétissimus est ob eorú uirtuté bonorú: quæ terra creat & pelagus. Hic est qué flumen Betis alluit iisdé ex locis nascés ex qbus Anas & Tagus mediæ inter utrunq; magnitudinis existés ab sui primordio:sicut Anas in occasum fluitans:inde in austrum deflectens in idé littus excurrit. Regio ipsa a flumine Betica uocitat. Ab incolis auté Turdetania. Incolæ uero ipsi Turdetani & Turduli appellant. Sunt qui eosdé arbitrantur esse:sunt q diuersos. E quibus est Polybius qui Turdetanis Turdulos finitimos ad septentrioné esse dicit. Hoc auté in tépore nulla inter eos apparent confinia. Hi inter hispaniæ populos sapientia putantur excellere:Et litterarum studiis utuntur. Et memorandæ uolumina uetustatis habét. Vatum Codices:Leges quoq; uersibus conscriptas e sex annorú millibus ut aiunt. Cæteri etiam hispani usum habent litterarú: non uno quidem genere:haud etiam una lingua est. hæc auté plaga intra Anam ad ortum quidé usq; ad Oretaniam protendit. A meridie uero ab eius eruptione usq; ad Anæ maritimú tractum:& usq; ad columnas. De ipsa latiore explicandú est oratione:Et de propinquioribus locis quantú ad perdiscéda regionis ingenia:feracitatéq; conducit. In hanc maritimæ parté & Betis & Anas erumpunt. hinc nouissima Mauritaniæ plaga inter Atlanticú incidés pelagus fretú ad colúnas efficit. Quo extrariú cú mediterraneo mare côiungit. hic & eá hispaniæ parté quam Bastitani seu Bastuli uocat. incolút: Calpe mons est;circuitu quidé nó magnus admodú altitudine uero ingés & arrectus:adeo ut lóginquis insulæ formá præferat. E nostro igit ad exterius nauigátibus mare hic ipse dexter offert: A cuius radicibus sita est urbs Calpe stad.xl.uetustú:& haud abiectú sane oppidú. Id superioribus annis hispanorú nauale fuit. Plæriq;e qbus Timosthenes hanc ab Hercule ædificatá tradidere. Qui eam cognomine heracleá superiori tépore dicit. Ostentari magnú etiá murú in circuitu & naualia. Inde Menlaria optima habens salsamenta. Postea esse Beloné & urbé & fluuiú. hinc enauigationes sunt. Maxime ad Meuritaniæ Tingin & mercatuca & condiendorú pisciú frequentia. Fuit & Zelis urbs Tingi finitima. hanc ad ulteriorem ripam Romani Coloniá traduxere:qbusdá ex Tinge assumptis accolis:Et habitatoribus Roma eo dimissis:& urbi ipsi Iuliæ Iozæ nomen indidere. Postea Gades angusto discreta freto insula distans a Turdetania Calpe stad circiter.dcc.&.l.seu.dccc.ut alii perhibent. hæc ipsa insula nihil ab aliis cæteris in rebus differt. Incolarú uero in nauigádo strenuitate: Et Romani populi caritate eo fœlicitatis increméniq; puetu:ut licet in extremo sita orbe terrarú:uniuersas tamen nois celebritate excellat. Cæterú de hac ipsa tunc dicendú erit:quum de aliis côntemorabimus. Deinde Menesthei cognomine portus est. Et ad Astan & Nabrasin æstuaria. Dicunt auté æstuaria refertæ marinis aquis côualles inundationibus pelagi p quas in mediterranea istar fluuiorum nauigátes ascendút:ad uicina præsertim oppida. Paulo post Betis bifariá partitus erumpit. Inter cuius ostia intercepta insula stad.c.siue(ut plærisq; placet)pluribus a maritima separatur. Ibi Menesthei existit oraculú. Et Capionis turris côsistit in petra;quam circúcirca pelagus alluit. Ea sicut Pharus mirum in modum ad nauigantium salutem ædificaca est. Ná cum eiectus ab amne limus uadosum reddat profundum:& latentibus sub aqua saxis locus ipse promineat: clarum aliquod in ædificandum fuit signum. his superior est Betis nauigatio:Et Ebura oppidum:Et Luciferi templú quod lucé dubiam appellant. Deinceps sunt cæterorú æstuariorum enauigationes:& cum reliquis duo Anæ fluminis ostia. E quibus sursum nauigatio exhibetur. Inde nouissimú est sacrum promontorium

Solis strepitus in occasu

Anas fluuius
Celtæ
Carpetani
Oretani
Betis fluuius
Betica
Turdetánia
Turduli
Mauritánia
Bastitani
Bastuli
Calpe
Menlaria
Belo
Tingis
Zelis
Iulia
Ioza
Gades
Menesthe-us portus
Astas
Nabrasis
Betis fluuius
Menesthei oraculum
Capionis turris
Ebura
Sacrú promótorium

toriu:a Gadibus minus duobus millibus stađ distans.Nōnulli ad Anæ ostium ab sacro promōto
Turdeta- rio milliaria.lx.phibent.hic ad Betis ostiú centú.Deinde ad Gades.lxx.Turdetaniá igiť supra littus
nia quod intra flumen Aná est iacere cōtingit.Eam autem Betis fluuius diuidit ; quam amnis Anas ad
Calpetani septentrioné & occasum terminat.Ad ortum auté nōnulli calpetanoꝝ & Oretani.Ad meridiem ue
Oretani ro ex Bastetanis qui intra Calpé & Gades littus angustum incolunt . Deinceps mare usq; ad Aná &
Bastetani Astetani quos agro Turdetanorú adiacere dixi.Et qui extra Anam habitant:& finitimorum cōplu-
res.Huius regionis spatium in longitudinem & latitudiné duo stađ millia non excedit . Oppidorú
ingens est numerus.Nam ducenta esse prædicant.Fama quidé celeberrima sunt ; quæ super amnes
Corduba ædificata sunt:aut æstuariis mariq; proxima propter rerú cōmoditaté . Corduba Marcelli ædificiú
Gaditana eo magnitudinis creuit ut nominis celebritate & potentia polleat.Itidem & Gaditana ciuitas. Alte-
ciuitas ra quidem nauigationis gratia & cōciliata cum Romanis societate . Altera uero agri uirtute & ma-
gnitudine opitulāte magna ex parte Bete Flumine.Eam sane initio habitauere & Romanorum &
idigenaꝝ uiri delecti Nam prima hæc istos ad locos a Romano populo est dimissa Colonia: Postq̄
& Gaditana.Ispalis quidé insignis:& hæc Romana Colonia.Hoc autem tempore manet emporiú:
Betis ciui- Cæterum honore & deductis nuper in Coloniá Cæsarianis militibus ciuitas Betis excellit : tametsi
tas non admodú splendide habitata.Post has Italica & Ilipa super Beti.Longius uero est Astina & Car-
Italica mo & Obulco.Sunt & in quibus Pompei liberi debellati sunt Munda & Atetua & Vrso & Tuccis
Ilipa & Iulia & Egua.Hæ autem oés non longe distant a Corduba.Quodá autem modo eius regiōis pri-
Astina maria urbs est Munda idest Metropolis.Distatq; a Carteia Munda stađ sex millibus &. cccc. Quo
Carmo uictus Cneus cōfugit.Inde naui dilapsus cum ad incumbenté pelago rupem excessisset obtrúcatus
Obulco est.Eius auté frater Sextus a Corduba salutem fuga comparás:Tracto paululum temporis iter His-
Munda panos bello:demú Siciliá ad rebellandú sollicitauit.Postea in Asiam e Sicilia effugiés captus ab An-
Atetua tonianis ductoribus militi occisus est.In Celtis Conistorsis urbs est nobilissima.Super æstuaria ue-
Vrso ro Masta est:in quam cōuentus est Tungaditanorú.Quæ potissimú sup insulæ nauale stađ nō plu-
Tuccis ribus.c.imminet.Beti quidé plurimi assistút Incolæ:quia a mari stađ ferme mille ac.cc.usq; Cordu-
Iulia bam:paꝝ etiam ultra flumine nauigatur aduerso. Vicini ripis arua:& in ipso flumine paruæ insulæ
Egua diligentissime coluntˀ. Accedit spectandi amœnitas:tum uillarú tú arború ordine consitarú & agro
Carteia rú exquisitiore cura laboratoꝝ.Igitur usq; Ispalin nauigiis grauioribus:p stađ nō multo minus q̄.d.
Sextus pō- aduerso nauigatur amne.Ad superiora uero oppida usq; Ilipam minoribus ; usq; Cordubá auté flu-
peius uiatilibus scaphis iter hoc est quidé tempore compactis antiquioribus uero sæculis cauatis arbore
Conistorsis litribus:idest monoxylis.Supra clastoné uero nō est nauigatu facilis . Quidáq; dorsorum instar di-
Masta stant a flumine montes magis minus ue admoti in Boreá:metallis referti.In locis siquidé ad Ilipam
Tungadita spectantibus maxima uis est argéti.Nec nō ad Sisaponé.sic enim & hac & antiqua uocatˀ ætate.Cæ-
ni terú ad Cotinas(ita enim appellant)æs una gignitˀ & aurú subuectis per amné leuorsum hi montes
Betis fluui occurrunt.Dextrorsum auté planities immésa & excelsa iacet:fructuosa:magnisq; cōsita arboribus
us & ad pascua late patens.Aduersa hæc nauigatio neq; talibus scaphis:neq; ad tátú tractú ripas habet
Ilipa Supiore auté in plaga montes extant auri & argenti habétes indaginé:quá metalleá nuncupant. Ea
Sisapo ad Tagú pertinét.Loca igitˀ metallica & aspa & tenuia esse oportet:qualia Carpitaniæ cōtigua sunt.
Cotinæ & Celtiberis amplius.Talis est & Beturia campos habés ad Ariam accedétes siccitatis immensæ.At
Turdetāia enim ipsa Turdetania mirifica rerú copia læta est.Cúq; omniú ferax sit:tum etiá plurimá eorum co
piam præ se fert.Duplicatˀ autem ea fructuú feracitas exportatione . Supuacanea enim frugú uber-
tas nauigantiú multitudine facile uenunda͏tˀ.Id auté & flumina & aquarú(ut dixi)efficit infusio flu-
minibus perq̄similis:& ex mari pariter redundás:quæ nō modo paruis:sed etiá magnis nauibus eo-
dem modo ad mediterraneas urbes sursum nauigādi facultaté suppeditát.Per multú spatiú enim su
pra littus inter sacrú promontoriú & colúnas Herculeas uniuersa planicies est.Multis hic in locis a
mari ad partes mediterraneas supiores ualles sunt fossis mediocribus & fluuiatilibus alueis cōpará-
dæ:& cōplura ad stadia extensæ.Has maris ascésus & æstuátes aquæ:nō deterius:imo uero commo
dius q̄ flumina nauigabiles præstát.Cúq; nihil obstet pelagusq; secundos cursus p æstú in fluminis
modú exhibeat p fluuiú labi uidearis.hoc in loco maiora q̄ in reliquis incrementa sunt.Ná cum ex
ingenti pelago unda angustú agiteˀ in meatú:qué in Hispaniá Mauritania cōficit repcussioné acci-
pit.Et ad cedétes terræ partes facile deferˀ . Ex huiusmodi auté uallibus plæræq; p inundatiōes ex
hauriútˀ.Quasdá uero nō penitus aqua destituit:aliquæ itra se insulas accipiút. Huius itaq; generis
effusiones sunt inter sacrú promontoriú:Herculeasq; colúnas uehemétius q̄ cæteris in locis exere-
scentes.Talis aút excrescétia ad nauigantiú usus excellenté habet commoditaté. Plures náq; sæpius
& maiores facit excursiones:ut ad stad.viii.aduersa augeaˀ nauigatio.Adeo ut quodámodo totá ter
ram & qdé nauigabilé facile præbeat & ad exportáda & ad importáda inuicé oneta . At uero mole-
stum quippiá in hoc habet.Fluuiatiles nanq; nauigationes ingruente uehemétius undarum exces-
su:& aduersus fluuiorum cursum fortius reflante.Non paruum nautis discrimen importanr: iden-
tidem siue deferantur:siue referantur.In his uero accessibus siue recessibus etiam detrimenta sunt.
pari enim ratione concitantur:celeriterq; mouentur.Crebro nanq; nauigia in sicca tellure destitu-
ta sunt . Pecora nanq; quæ ante q̄ effundantur aquæ in proximas fluuiis insulas traiecerint : inter

dum inundantur interdum reliquuntur Redire auté coacta cum nequeant prorsus intereunt. Iuuē
cas aiunt obseruare solitas quod ingruit: redeútes spectare aquas: Et ad cōtinentes remeare terras.
Igitur hoīes cum locoꝝ natura percepta inundationes amnibus subseruire similiter ualētes perdi-
dissent urbes in illis & alia quædā habitacula: sicuti penes fluuios condiderūt. E quibus est Asta Na — Asta
brissa Onoba Sonoba Menoba & alii plures. Excipiunt & fossæ nōnullis in locis cōfectæ: ut multis — Nabrissa
ex locis & multos ad locos: & inter se & ad externos rerū cōportatio suppeditari queat. Adiumento — Onoba
quoq; pariter cōfluentiæ sunt ad inundantias: quas pmeare quædā inhibēt telluris eminentiæ & na — Sonoba
uigandi facultaté operant: ut ex fluminibus in increscétes maris æstus: & ex illis in flumina ad inue — Menoba
henda onera: aquarū cōmoditas sane subseruiat: Vniuersa uero mercatura in Italiā atq; Romam est
columnas usq; cōmodū habēs nauigādi cursum: excepto dūtaxat siqua circa Euripi ipsius angustias
difficultas adest. Et ad nostri maris tractū. Per tranquillū nanq; clima cursus ipsi cōficiunt. Illi præ
sertim qui per altū mare uersatur. Id auté onerariis nauigiis mercatorá factitantibus conducit ad-
modū. Marini quoq; uenti suum habēt ordiné. Adest & pacis ipsa trāquillitas: extinctis hac tépesta-
te latrociniis. Vnde iis qui núc uersantur in pelago uniuersum adest ociū. Facilis est securitas. Pecu-
liare sane quiddā obseruandū est: ut Posidonius inquit. Quū ex Hispania retro nauigatio habenda — Subsolani
est: quod in eo mari usq; ad sinū Sardiniensem uenti spirant subsolani: idest Euri q & Etesiæ dicun- — Euri
tur. Quapropter cum circa Gymnesias insulas circaq; Sardiniā & alias Africæ partes cōtra ipsas dis — Etesiæ
pulsus errasset. Tandē tertio uix mense trāsmisit in Italiā. Exportat auté e Turdetania uinū: magna — Gymnesiæ
uis tritici; oleūq; nō modo ubertate: sed etiā bonitate præcipuū: Euehit insuper cæra mel pix & gra — insulæ
na purpuræ & miniū: sinopica terra nō deterius Ligna cumulāt ibi naualia ex indigena materia. Iti- — Turdetāiæ
dem etiā sal multus effodit, nō pauca quoq; salsa sūt eodē in tractu fluenta. Nō pauca etiā ad æstas — ubertas
salsamenta cōdiunt: non solum ex ea regione: sed etiā ex alio extra colūnas littore quæ ponticis ne- — Grana pur
quaq̄ inferiora dixerim. Frequens inde primū uestis ueniebat. Nunc uero Coraxorum amplius lanī — puræ
cium excellētissimæ pulchritudinis: unde admissarii talento arietes emuntur. Telarū exuperans te- — Miniū
nuitas: atq; copia: quas Saltiatæ cōstruunt. Pecorū oīs generis abundantia: nec minor uenationum. — Coraxorū
Perniciosarū raritas beluarū: præterq̄ effodientiū terras cuniculoꝝ: quos plærīq; lepusculos appel- — lanitium
lant. Plantis enim uastitaté inferunt: & satoꝝ radices esitant: & hoc per totā ferme obueniēs Hispa- — Saltiatæ
niam: Massiliā usq; prorogatur: quin & ipsas pturbat insulas. Gymnesiaꝝ auté insularū incolæ mis- — Cuniculo-
sis aliquādo Romā legatis terras petiisse dicunt. Ab istis enim eiectari bestiis: quibus propter multi — rū copia
tudiné obsistere nequirent. Ad tantū igitur pariter bellū: quod ppetuo nequaq̄ iguit cæterum erū — Gymnesiæ
ptionem pestilétia quadā importat: ueluti serpentū murūq; agrestiū tanti forsitan necessitas est au- — insulæ
xilii. Vbi uero mediocritas adsit plures repertæ sunt uenationes. Itaq; de industria catellas agrestes
afferunt: quas educat Africa: quas quidé funiculis capistratas itra foramina dimittūt. Eæ uero quos
capiunt unguibus extrahunt: aut in summa telluris effugere cogunt Egressis auté uenatores incū-
bunt capessuntq;. Quāta uero rerū ex Turdetania exportādaꝝ copia sit: maxime declarat nauigio- — Turdetāiæ
rū magnitudo & numerus. Ingentes enim naues onerariæ istinc puteolos nauigant & ostiā Roma- — naues
norū nauale permeant. Insuper multitudo Africanis ferme æquiparāda tantū est incrementū. Cum
auté huiusmodi sit mediterranea Turdetaniæ copia: æqualé etiá maritimá ex pelagi bonis inuenies
Ostrea nāq; & cōchilia oīa & multitudine & amplitudine omni ex parte exterius mare superat: præ
cipue cū fluxus ac refluxus hic augeant: qui causa (ut par est) magnitudinis ac multitudinis propter
enudationes existunt: Eundé se habet in modū circa cetaria genera. Oryges Phalenas Physeteras: q — Oryges
bus reflātibus nebulosæ cuiusdā columnæ uisio longe cernentibus offert. Quid Congri: quid Mu- — Phalenæ
renę: quanto nostris maiores capiunt? Aliaq; q̄plura huius generis edulia? In Carteia uero cerycas. i. — Physeteræ
murices & purpuras libratū. x. In exterioribus auté locis Murenā & Congrū minarū supra octogin — Carteia
ta. Polypū talenti pondo. Duorū auté sepias cubitoꝝ & similia. Frequens uero Thynnus e uetusto — Glādes in
feruore ingenti pinguis aruina horsum impellit. Querna uero quadā glande saginat: quæ ad mare — mari
nascitur humilis admodum at fertilem ingentemq; impendio ꝑducens fructū: quæ quidé copiosa
in ipsa etiá terra generat Hispana. Ingentes sane radices perinde ac integræ quercus habens; quæ ꝑ-
fecto ab humili radice tollitur minus. Tantū uero fructū affert; ut post maturitaté littora & extra
columnas & intra glāde referta sint: quam æstus aquarū eiectat. Cæterū intra columnas semper mi
nus ac minus reperitur. Vt auté autor est Polybius: usq; latiná ipse glandes emittunt: nisi Sardinia
quoq; inquit: & huic uicinia regio ferat. Verū Thynni ipsi quo magis columnis propinquant ab ex
tenore delati pelago: eo amplius esca deficiente macerant. Hæc in mari belua semp adest plurimū
glande gaudens: cuius cibo eximie pinguescit. Cūq; glandiū fuerit ubertas: & thynnorū fit ubertas.
Cū uero prædicta regio tot bonis exuberet effodiendoꝝ sane metallorū ingeniū admirareris. Tota
enim talibus plenissima est Hispania. Non tota tamen procreandis fructibus facilis: nec tota ferax
eundem in modū: præsertim quæ metallis abundat. Rarum enim est utriusq; rei fortunari cōmodi
tate. Ratū & eandé diuersis paruo in loco abundari metallis. At Turdetania agerq; coniunctus nul- — Turdetāiæ
lam in hoc uirtutis genere rationé cōmendare uolentibus abesse finit. Ná aurum argentū æs ferrū — metalla
nullibi terrarū neq; tantū neq; tam probatū generari hactenus cōpertum est: Aurū enim nō solū ex
metallis effodit: uerū etiá fluit. Flumina nāq; torrentesq; aureā deferunt arenam: quæ passim & per

loca aquarum indiga existés cognoscit. Cæterum cū illic quidé minus appareat per aquatilia quædam aurei elucent grumuli. Quod si qbus a natura negatæ sint aquæ: illatis rigantes aquis: dehinc splendescenté efficiūt grumulū. Puteos quoq͡ʒ effodiétes & alia per solertiá tractátes artificia: lauandis arenis aurū excerpunt. Pluresq͡ʒ hac ætate sunt q̄ aurū eruant q̄ qui aurū effodiát. Vnde & chrysoplysia: idest auri lauacra sunt appellata. Galli quidé digniora eé sua prædicát metalla: quæ in Cimmerio monte sunt: præsertim quæ ad Pyrenen uergunt. Verūenimuero quod iis e locis educit̃ magis probatum est. Inter auri micas auté quandoq͡ʒ dimidiæ libræ grūmos quas pilas uocant: repertos fuisse memoriæ traditū est: qui paruæ admodū purgationis indigeant. Traditū etiá est scissis lapidibus glebulas quasdá papillis mámarū similes inueniri. Ex auro auté excocto & tenaci quadá Creta repurgato purgamentū electū est. Rursus hoc excoquit̃ cōmixtioné auri atq͡ʒ argéti habens Argentum quidé exurit̃: cæterū aurū ipsum remanet. Forma enim facile fusilis & lapidosa. Ea propter paleis aurū potius liquefit: quoniá cū fláma mollis existat ad illud sese pariter metitur: quod & facile cedit facileq͡ʒ diffundit̃. Carbo auté caloris uehemétia liquefaciens & sublimis tollens magis ac magis absumit. In Erythris uero extrahit̃: & prope lauat̃ in auleolis: uel puteus ipse mollificat̃: limusq͡ʒ hinc exhaustus eluit̃. Argétarias auté fornaces excelsas efficiunt: ut fumosa illa glebarū euaporatio tollatur in altū. Grauis enim est pniciosa. Aerariæ quoq͡ʒ effodinæ uocant̃ & aureæ. Ex qbus per cōiecturas licet agnoscere: aurū inde prius effodi solitū. Posidonius auté cū effodiédi locos multitudinéq͡ʒ laudibus extollat: & eorū uirtutem ab solita minime sese abstinet eloquentia. Verum diuino quodá afflatus spiritu per ipsos agitat̃ excessus. Haud enim fidem inqt abnego fabulæ: q̄ syluis aliquando per incendia absumptis terra ipsa auri atq͡ʒ argéti feracissima per noua quædá in superficié & in supioré telluris faciem germina efferbuit. Montes enim oís: & omnem tumulū materiem esse monetæ: quí quædá fœlicitatis abūdátia cumulauit. Quod siqs regioné ipsam inspectet inqt effluétis ubiq͡ʒ ppetuo naturæ thesauros & impatoriæ cuiusdá maiestatis nequaq̄ deficiens ærariū esse dicat. Non enim diues tantūmodo: sed & diuitias sufficiens & suggerens est inquit regio. Penesq͡ʒ illos (ut uere dicam) subterraneū locū: nō infernus: sed

Pluton Pluton. i. dis ipse opulentiæ deus inhabitat. Talia quidem speciosa quadá figura de hisce locutus est: pinde ac & ipse ex metallis copiosa usus oratiōe. Effodientiū uero solertiá cōmemorás scitum illud Phaleri adiungit q̄ in argenti fodinis agri attici sic intente atq͡ʒ acriter hoíes effodere asserit: ut in supiora Plutoné ipsum adducendū esse præstolentur. Horū igit̃ studiū ac sedulitaté ægyptiis æqualé esse declarat obliquas ac pfundas cōcidentiū fistulas: in qbus sæpenumero in flumina incidunt. Húc auté dolū nō eundé esse & Atticis: sed illis quidem enigmati similé esse scrutádi metalla ratioñé. Ná quotcūq͡ʒ ait assumpserūt nō sumpsere. Quot auté habebant amiserunt. His uero magis atq͡ʒ magis fructuosum est: quoniá æs faciétes quartá edūcunt terræ parté. s. æs ipsum. At priuatim argétū effodiéres diebus tribus Euboicū talentū eximūt. Stagnū in supficie nequaq̄ repiri asserit: ut historici uulgant: uerū effodi. Generari auté in Barbaris supra Lusitanos: & in Cassiteris insulis. Et e Británis Massiliá deferri.

Artabri In Artabris uero: q̄ Lusitaniæ postremi ad septentrioné & occasum sunt terrá argéto stagno auro albicanti egerminare fama est: nam argéto mixtū est. Hanc auté terrá amnes ipsos deferre: quá mulieres sarculis euellétes; abluere páno implicito: ἐπὶ κίστην Ipse quidé talia de metallis scripta reliquit. Polybius aūt effodiédi locos argenti: quia circa nouá Carthaginé sunt memorans maximos esse dicit. Distare uero ab urbe stad̃ circiter. xx. In circuitu stad̃. cccc. Quo in loco quattuor hoium centurias opanorū manere. Qui tūc populo Ro. xxv. drachmarū millia per dies singulos referebant. Reliquá operationé omitto. Lōgioris ení sermocinatiōis est. Ductilé glebá argéteiá (ut ait) cōterūt. Cribris inde p aq̄s suspésam agitant. Rursus q̄ subsistūt cōterūt Iterū liqta diffusis aq̄s cōterūt. Quintá deide subsistétiá digestam effuso plūbo parū argétū educūt. Nūc etiá sūt argétariæ non qdé publicæ: neq͡ʒ hic nec aliis in locis: sed in priuatorū possessiones demigrarūt. Aurariæ uero res fisci habent̃ utplurimū. Hinc aūt cū aliis in lo-

Castaon cis tū uero Castaone: peculiaris est effodiédi plūbi natura & metallū. Huic etiá argéti pars parua im-

Betis ongo mixta est. Nō adeo ut eius utilis sit expurgatio. Nō pcul aūt a Castaone mons est: equo Betis: effluit qué argentū noíant: cū in eo sint argétariæ. Autor uero est Polybius & hūc & Aná e Celtiberia nasci. q̄ noningétis distát iter se stad. Cū ení Celtiberi plurimá fortunæ ac dignitatis accessioné uendicassent: finitimá totá regioné eodé noíatá uocabulo reddiderūt uidet̃ sane priscos illos Betim noiasse

Tartessus Tartessum. Gades uero ísulasq͡ʒ uicinas Erythiá. Ideo Stesicorū de Gerionis arméto sic cecinisse ex-

Gades istimát: ut e regione illustris Erythiæ pgenitū fuerit penes argéteos ímési Tartessi fontes occultasq͡ʒ petras. Cū auté fluuiis duobus erūpat ostiis oppidū inter ipsius cursum quondá habitatū fuisse con-

Turduli stat: quod Tartessum eodé quo fluuius noíe appellatū est extiterit: agrūq͡ʒ Tartessiū: quem Turduli hac ætate pascunt̃. Eratosthenes quoq͡ʒ cōtiguá Calpe terrá Tartessiam uocitari phibet; & Erythiá

Erythia eximiæ selitatis insulá: aduersus quem Artemidorus scribés: & hæc ab eo falso cōmemorari tradit: sicut & de distantia a Gadibus ad sacrū promontoriū: quod abesse dierū quinq͡ʒ nauigatione dicit: cum nō plura q̄ mille &. dcc. stad̃. esse cōstet: & maris æstuaria hucusq͡ʒ transmitti: cum hoc quaquauersum circū orbem terrarū eueniat & Hispaniæ partes ad aqloné uergétes faciliorē ad Gallias habere meatū: q̄ qui p oceanū nauigationé agunt. Et quæcūq͡ʒ alia tradidit Pitheæ uerbis p arrogátiá inductus. Poeta uero grádiloquus atq͡ʒ peritissimus occasiōes suppeditauit ad cognoscédū ut eorū lo-

corum minime fuerit ignarus;qui suas non fugerit aures:si recte quis utrunq; rõcinati uoluerit. Et
quæ de ipsis deterius disserant:& quæ melius utriusq;.Deterius qdé q ad occasum extrema audie-
rat istæc ubi quemadmodũ idem inquit.

Oceanum irrumpunt splendẽtia lumina solis:
Almæ telluri noctem qui ducit opacam.

Noctem uero diri oĩs & inferno ppinquã esse liquet.At infernũ cum quis audiat tartaro; Tartarus Tartarus
auté Tartesso:deriuata illinc denoĩatione cõparari põt qué subterraneoꝝ ultimũ locũ esse putaue-
rimus.Adiecit & fabulã poeticũ seruãs officiũ;quéadmodũ cũ Cimmerios ad septentrioné & occa- Cimmerii
sum habitãtes nosset in locis ad Bosphorũ sitis;eos ad infernũ cõstituit.Forsan ppter cõmunem ali
quem ritum Ionũ ad hanc genté:ætate enim Homeri uel paulo ante:accessum ad Cimerios factum
fuisse cõmemorãt ad Eoliã usq; & Ioniã.Eodé modo & de Cyaneis insulis:qs uagas & errabũdas ce Cyanæ
cinit:fabulas ex aliq semp introducés historia.Difficiles nãq; petras aliquas fabulose describit:sicuti
Cyaneas.unde & Symplegades idest inuicé se cõcutiétes nomé assequutæ sunt. Vnde & p illas Iaso- Sĩplegades
né cursum tenuisse posuit:Colũnarũq; & Siciliæ fretũ pro ipsarũ rõne Cyanearũ:qs errabundas ap-
pellãt insinuatũ ab eo ex fabulaméto quidé Tartari ad locorũ Tartessi mentioné obscurioris sermo
nis genere:idest enigmate ad peiora quis aĩo traduxerit:ad meliora uero ex his considerabis.Cũ enĩ
Herculis exercitus ad hæc usq; loca phoeniciãq; pfectus esset:illoꝝ hoĩum diuitias ociosamq; uitã
descripsit.Hi nãq; tantopere a Phoenicibus subiugatiq; fuere:ut plures Turdetaniæ urbes cõfinesq;
loci ab eis his habitent amnis.Vlyssis etiã exercitus in istis cõstitutus regiõibus & ab illo cognitus
occasioné pstitisse mihi uidet:ut ad describẽdã Vlyssis sicut & Troiæ materiã:ex rerũ euẽtu poeti-
co de more animũ traduxerit.Nõ solũ enĩ Italiæ ac Siciliæ loca:& aliæ res quædã taliũ signa præ se
ferunt atq; describunt.Sed etiã in Hispania urbs Vlyssea & Mineruæ templũ : & cætera pene uesti- Vlyssea
gia infinita illius erroré & Troianũ indicãt bellũ fuisse.Pariterq; & expugnatoꝝ & expugnãtiũ cala urbs
mitates uastitatéq; cõmonstrãt'His nãq; ut Cadmeiã uictoriã assequerent obuenit. Vastatisq; eorũ
domibus:& paucis in singulos accedẽtibus exuuiis cũ eis q fuere supstites fides nulla haberet:ex pe
riculis ad piraticã conuersi sunt.Et Græci tum spoliati tum dedecore infamati:tãdiu sine suis mãsis
se ignominiã putabãt.Tum uero ad illos inané se redire quisq; turpe esse ducebat.Rursus error Ae-
neæ & Anthenoris & Henetorũ similiter & Diomedis & Menelai & Vlyssis memoriæ pditus est:
aliorumq; cõplurũ . Poeta igit tot militiarũ & ad ultima Hispaniæ gnarus opesq; & alias uirtutes
intelligés:hoc enim Phoenices indicant eo in loco piorũ regionem & Elysium campum esse finxit. Elysii

Quo Proteus Menelaum transmissurũ esse dicit.
Elysium in campum terratumq; ultima tandem
Dii te transmittent:stat flauus ubi Rhadamantus
Existitq; uiris ubi uita facillima durans.
Non hyemis uis multa;niues:non ingruit hymber.
Stridula sed semper zephyrorum flamina mittit
Ingens oceanus feminina grata uirorum.

Aeris enim salubritas & suauis zephyri spiritus eius regionis peculiaris est quæ in occasum uergés
nunq tepore caret.Tum uero terræ terminus;ubi poetã ifernũ esse fabulatũ esse diximus.Adiectus
etiã Rhadamãtus proximũ Minoi locũ describit:de quo hunc in modũ loquitur. Minos

Hic minoa Iouis clarum de sanguine uidi.
Qui aurea sceptra tenens dat iura rigentia functis.

Posteriores inde poetæ uulgare coeperũt & expeditioné in Geryone boues.Itidéq; in hesperidũ au- Fortunatæ
rea mala.Noĩatimq; insulas quasdã fortunatas celebrãt;quas impræsentiaꝝ cõmostratas nouimus insulæ
non longe admodũ a Mauritaniæ pmontoriis disiunctas:quæ Gadibus opposita sunt . Phoenices
& Hispaniæ & Africæ nuntios assero.Optimã isti regioné ante Homeri ætaté occuparunt.Locosq;
tãdiu ditiõe tenuerũt:quoad Romani suũ soluerũt ĩperiũ.Hispanaꝝ quidé opum hæc testimonia
sunt.Carthaginéses ductore Barca aduersus Hispanos ductãtes exercitũ eos(uti scriptores pdidere)
argenteis in Turdetania præsebibus & doliis sutétes in potestaté redegerũt.Cõiecturã faceret qspiã
e plurima eoꝝ felicitate hoĩes eo tractu in longæuos appellari:principes maxime.Ob hanc causam
Anacreonté hunc in modũ dixisse.Equidé Amaltheæ cornu nolui:neq; annoꝝ.c.&.l.imperium te
nuisse Tartessi.Cæteꝝ Herodotũ regé ipsum noĩatim descripsisse & Arganthonium uocitasse ; uel
enim sic accipi potest.Vel huic dicto pariter illud anacreontis uel cõmunius.Nolim multo tẽpore
Tartessi tenere regnũ.Nõnulli Tartessum huius tẽporis Carteiã appellãt.Verũ ad regionis felicita- Tartessus
té mansuetudo simul & urbanitas accedit Turdetanis & Gallis ppter uicinitaté cognationéq; ut te Carteia
stis est Polybius:Cæterũ illis minor:ut plurimũ enim uicatim habitãt & uiuunt Nã Turdetani præ
sertim qui circa Betim loca tenét in Romanos penitus ritus transformati sunt . Nec pprie memo-
riam linguæ seruãt amplius.Plurimiq; Latini facti secũ accolas accepere Romanos.Itaq; parũ abest
quin uniuersi Romani sint:& nunc habitate urbes:& in Gallia pax Augusta:& aliæ in Turdulis au- Cæsarau-
guste merita:& ĩ Celtiberis Cæsaraugusta:& aliæ Coloniæ qdã pmutatos dictaꝝ ciuitatũ ritus de- gusta
mõstrãt.Hispani quoq; q hoc ĩstitutiõis genus seruãt:stolati uel togati dicunt: in qbus sũt & Celti- Celtiberi

beri;qui quondã oĩs immanitate superare credebant. De his quidẽ hactenus. Ab sacro promonto-
rio rursus ad alteꝝ littoris latus initiũ capiunt quod spectat ad Tagũ sinus est. Deinde promõtoriũ
barbarũ & eruptiones Tagi in q̃s recti nauiũ cursus. Sunt aũt stadia decẽ. Hoc in loco & maris infu
siones ingruũt. E q̃bus una ultra stadia.cccc.extendit̃ ab turri iã dicta. Ea in parte aquant̃ ἐπιπολά-
Tagus κεια. Tagus ad ostiũ latitudinẽ habet stad.xx.altitudinẽ uero ꝑ magnã:adeo ut a nauigiis milia de-
cem uectãtibus nauigari facile possit. Supioribus aũt in campis cũ æstus fit duæ inũdatiões diffun-
dunt̃;ut ad stad.c.&.l.facies extet pelagi. Reddaturq; planicies tota nauigabilis. In supiore uero inũ
datione insula quædã circũplectit̃ lõgitudinis stad.xxx. Latitudinis autẽ paulo minoris fertilis & ui
tibus optimis cõsita. Ea in monte flumini ꝓxima iacet distans a mari stad circiter.d.ager circũcirca
bonitate conspicuus;habẽs aduersis aq̃s nauigationes admodũ faciles etiã grãdioribus magnum ad
Moro urbs spatiũ nauibus. Reliquũ uero ad cursum fluuiaticis lẽbis Supra Moronẽ etiã ꝓlixior est nauigatio.
Brutus cognomẽto callecus hac urbe ad faciẽdas excursiones usus belligerauit in Lusitanos. Eosq;
deniq; expugnauit. Ad quoꝝ uastationẽ fluminis inundationibus adortus est ut liberas nauigatio-
nes & cõmeatuũ importationes haberet. Vicina uero Tago cæterorum opulentissima sunt oppida.
Amnis quidẽ pisciũ feracissimus est;ostreorũq; redundãs. Ex Celtiberis aũt originẽ habẽs ꝑ Vettio
nes & Carpetanos & Lusitanos ĩ æquinoctialẽ labitur occasum;aliquãtisꝑ spatio pari ab Ana & Be-
ti fluuii distans. Postea se mouet̃ ab illis ad littus australe declinãtibus;supra montes aũt quos dixi-
Oretani mus. Oretani maxime uergũt in meridiẽ ꝑuenientes usq; ad maritimã aliqua ex parte intra colũnas.
Carpetani Post quos Carpetani declinãt ad aquilonẽ;Inde uettiones & uacceiꝑ quos Durias labit̃ ad Conciã
Vettiones urbem Vacceoꝝ transitũ habẽs. Calleci autẽ nouissimi montana habitãtes ut plurimũ; unde & bel
Vaccei lacissimi & subiugatu difficillimi;etiã ei qui Lusitanos supauit cognomẽ ꝓstiterunt;& per hosce an
Durias flu-
uius nos maxima Lusitanoꝝ pars;ut Calleci uocitent̃ cõparati sunt. Excellẽtissima igit̃ Horitaniæ ciui-
tas est Cetulũ & Horia. Tagi uero regio ad aquilonẽ spectãs Lusitania est ĩter hispanos gens amplis
Concia sima;& antiis plurimis Romanoꝝ armis oppugnata. huius regionis latus australe Tagus cingit. Ab
Calleci occasu uero & septẽtrione Oceanus. Ab aurora carpetani Vettiones Vaccei & Calleci fame maioris
Cetulum populi. Reliqui sunt indigni de q̃bus uerba fiant ꝓpter humilitatẽ & ignobilitatẽ. Cõtra uero non-
Horia nulli & hos Lusitanos noiant. Ab ortu finitimi sunt Calleci quidẽ Asturioꝝ genti ac Iberis. Reliqui
Lusitania Celtiberis;longitudo quidẽ stad milliũ.xiii. Latitudo uero minor admodũ quæ ad oppositam ma-
Asturi ris ripam oriẽtale latus efficit. Orientale quidẽ est altum atq; asperũ. Subiecta inde ora tota ad mare
Iberi usq; lata planicies patet;paucis duntaxat montibus exceptis;nec sane magnis. Posidonius Aristotelẽ
haud recte sensisse ait;qui littus & Mauritaniã inundantiũ;ac decrescentiũ aquarũ causam eẽ refert
Maris enim refluxũ fieri dixisse propter alta & rigida promontoria;quæ cũ undas durius accipiant
in hispaniã contra refundant. Cõtraria enim sunt plurima;arenosa uidelicet littora atq; humilia. Re
cte igit̃ dixit. Regio itaq; de qua sermo est felicitate præstat amnibus paruis & magnis irrigua;q̃ oĩs
tago ab ortu pariter disiuncti sunt;& maiori ex parte nauigabiles;atq; auri grũmulis abũdãtes. Dei-
Muliadas ceps post Tagũ nobilissima flumina sunt Muliadas paruas habẽs nauigationes. Itidẽ uacua fluuius;
Vacua flu-
uius post quos Durius longo fluens cursu penes Numantiã & alias cõpluris Celtiberoꝝ & Vacceoꝝ ha
bitatas terras. Magnis hi nauigiis ꝑmeabiles ad stad fere.ccc. Alia porro flumina; post quæ & Lethe
Durius quod a plærisq; Essemea uocitat̃. Ab aliis Belion;& hoc a Celtiberis & Vacceis labit̃. Postea Benis;
Lethe uel(ut alii aiunt)Miniũ oĩs Lusitaniæ fluuios magnitudine superãs. Et hic ipse ad stad.ccc.nauigabi
Essemea lis. Posidonius & hunc e Cantabriis fluere dicit;ante cuius eruptionẽ procũbit ĩsula;& instar unguiũ
Belion scopuli duo portus habẽtes fluuioꝝ. Digne laudari potest naturæ ingeniũ;quoniã adeo imminẽtes
Benis extãt ripæ;ut intra ipsorũ alueos maris inũdationes satis excipiãt;nec excedant;nec campis stagnẽt.
Minius Hic igit̃ præturæ Bruti terminus est. Alia quoq; plura flumina ulterius sunt prædictis æquali distã
Nerium tia contigua Extremi Artabri incolunt;circa Neriũ promontoriũ;quod occidẽtalis & aq̃lonaris ti-
Linea fluui-
us nis est lateris. Circũhabitant Galli qui colẽtes Anã fluuiũ cognatione cõtingunt. Nam cũ ii pariter
atq; Turduli sociis eo armis ꝑuenissent seditionẽ egisse ferunt;posteaq̃ Lineã fluuiũ traiecerũt. Cæ
Lethe terũ post seditionẽ eorũ amisso duce pallãtes ac dissipati ea in regione desederunt. Hanc ob causam
Artabri flumen Lethes:idest obliuionis appellatũ. Habẽt Artabri frequentes urbes in sinu pariter habitatas
Arotebræ Quem nautæ & q̃ eis in locis uersant̃;Artabroꝝ portũ appellãt. Nostræ hoĩes ætatis artabros aro-
tebras uocitant. Gentes igit̃ circiter.xxx.tractũ inter Artabros & Tagum inhabitãt. Cũ fertilissima
sit regio & fructuũ & pecoris & auri;& argenti multorũq; similiũ;Ex his complures;omissis agroꝝ
cultibus;in marinis latrociniis uitã agitantes uel assiduis inter se bellis disceptãt; uel traiecto Tago
finitimos armis infectant̃ donec Romani homines humiliora sapere cogẽtes represserunt;& pluri-
mis eorũ redactis in uicos urbibus plærasq; mansuetius ipsi incoluerunt. Huius impietatis initium
a montanis(uti par est)ortum fuit. Sterilem naq; colentes agrum & paucorũ prædiorum possessiões
tenentes alienorũ auiditate trahebantur. Qui uero illos propulsare conabantur;operũ suorũ domi
no priuati;ea in necessitate cõstituebantur;ut pro agricolatione bellis implicarentur. Euenit igitur
Lusitani ut neglectus ager innatis priuatus bonis a latronibus habitaretur. Lusitanos itaq; insidiosos scruta-
tores ueloces agiles uersatiles esse fama est. Scutum duum pedum ad latitudinem gestant curuum
ad anteriora prospectans loris dependens;cui neq; fibula neq; ansa ulla est. Gladiolus aut pugio la-

teri adhæret.Plurimi lineos Thoraces habent.Perpauci loricis utuntur aut cristatis cassidibus.Nō-
nulli neruatis galeis.Peditibus ocreæ adsunt;unusq́ꝫ plura fert iacula. Quidā utūtur & hastilibus
cuspides sunt æreæ.Aliquos Durio uicinos amni Spartano ritu degere tradunt duobus utentes un-
guentis:Ad calefaciendūq́ꝫ ignitis utunt̄ lapidibus & frigida lauant̄. Vnicus illis est cibus mundus
qdē ac simplex;sacrificiis dediti exta pspiciūt:nihilq́ꝫ cōcidūt.Inspectāt ex lateris fibras Et cōtrectā-
tes uetura cōiectāt:Ex itestinis quoq́ꝫ hoium:maxime captiuoꝝ:diuinatiōes captāt sagis uelātes. In
de ubi plaga infligit̄ ab itestinis sub haruspice primū ad hoīs casum uaticinant̄.Abscissas captiuo-
rū dextras diis offerūt.Oēs montiū habitatores uictu simplici utunt̄. Aquaꝝ potores:humi cubito
res:longas ut fœminæ iferius diffūdūt comas;mitratis frōtibus pugnas ineūt:hirco maxime uescū
tur:quē & Marti imolāt:sicut & captiuos & equos.Faciūt etiā Hecatombas.i.cētenario numero sa- Hecatōbæ
crificia quolibet ex genere ritu græcanico.Et(ut inqt Pindarus)oīa centena imolāt gymnica etiam
cōficiunt certamina.Armis exercēt ludos & eqs & cestibus & cursibus & tumultuaria pugna & in-
structo p cohortes ṗlio.Mōtani hoīes duabus āni ptibus querna uescunt̄ glāde : quā cū siccauerint
frāgūt molūt panes cōficiūt & ad tps reponūt.Hordeatio utunt̄ uino:nā e uite inopia sūma laborāt
Idq; ita cōfectū:e uestigio absumūt cōuiuia īter cōsanguineos celebrātes.Pro oleo butyꝛ usurpant:
sedētes cœnitāt ædificatos in pariete hemicyclos habētes.Primus sedēdi locus cœnantibus in orbē
ætati ṗstat̄ & honori.Interpotādū ducto ad tibiā uel tubā choro saltāt īflexis exultātes pollicibus.
In Bastetanis mulieres inuicē manibus ṗmiscuæ inectunt̄;oīs fere pullis amicti uestibus & sagis:in Bastetani
qbus inuoluti p stramēta cubāt.Cærea illis:ut Gallis:in usu sūt uasa.Mulieres in roseis degūt orna-
mētis.Hi loco nūmoꝝ graui admodū sarcinaꝝ ṗmutatiōe utunt̄:uel extēsi argēti lamine frustum
abscissum exhibēt.Destinatos neci lapidibus obruūt;parricidas extra mōtiū cōfinia uel ultra flumi
na eiectos saxis opprimūt.Cōiugia de more græcoꝝ cōtrahunt.ægrotos uetusto ritu ægyptioꝝ in Aegroti in
plateis deponūt:ut q eo morbi genere tētati sūt cōmonefacere eos ualeāt.Pelliceri usq; ad bruti ad- plateis
uētū nauiculis utebant̄ p inūdātes aqs & stagna.His aūt ānis lintres uno cauatas ex ligno: monoxy Monoxyla
la uocāt usurpāt:& qdē raro.Sal colore prius purpureo:simul ac terit̄:albescit.Hic est mōtanis uiuē
di ritus quē cōmemorauimus inq̄ qui boreale Hispaniæ latus termināt Calleciis Austribus Cātabris
usq; ad Vascones & Pyrenen.Cūctis eni eadē est uiuēdi formula.Vereor aūt explicādis abūdare no-
minibus:ne iiucūda reddat̄ ipsa descriptio:nisi cuipiā uoluptatis loco fiat cū ad aures ṗueniāt Pleu Pleutauri
tauri Bardyetæ Allotriges:cæteriq́ꝫ deterioris & deformioris appellatiōis hoīes. Agrestis autē eorū Bardyetæ
imanitas:nō solū ex ipso bellādi usu:uerū etiā ex auia locoꝝ lōgīgtate ṗuenit:lōginq̄ enim ad eos Allotriges
est nauigatio:lōginq̄ etiā itinera.Cūq́ꝫ nullis cōmisceant̄ aduenis:q īter hoīes cōia sunt abiecere : &
oēm exuerūt humanitatē.Quæ tamē p hoc tps minus minusq́ꝫ patiunt̄ cū uigēte pace ad illos Ro
mani ṗficiscant̄.Quibus uero id minus obuenit iportuniores sunt & ritu beluaꝝ sæuiores . Talis
cū adsit illis locoꝝ sterilitas:& qbusdā mōtana duricies eius generis incōmoditatē ītēdi credibile ē.
Cæteꝝ bella oīa hac tēpestate desierūt:ut dixi.Nā Cātabros & uicinas illis gētes:q adhuc latrocinia Cantabri
retinēt Cæsar Augustus oppssit.Et q Romanoꝝ sotiorū prædones erant nunc pro romanis rei mi
litari seruiunt.Coniaci uidelicet & qui Iberi amnis fontes incolunt;præter Tuisos.Cui Tiberius suc Coniaci
cedens tribus militū ordinibus īpositis locos ipsos ex Augusti Cæsaris īstituto nō modo pacatos:ue Tuisi
rū etiā urbanis ṗditos moribus effecit.Reliquus Hispaniæ tractus est nostrū a colūnis usq; ad Pyre
neos montes littus;& huic incūbens regio tota mediterranea.Latitudo quidē inæqualis: cæterū lō-
gitudo paulo pluriū q̄ stad̄ mille quaternū.Spatia uero maritimæ supra stad̄ mille duo dicta sūt Fe-
runt autē a Calpe ṗximo colūnis monte ad Carthaginē nouā duo stad mille &.cc . Hoc uero littus Calpe
a Bastetanis:q & Bastuli dicunt̄:& ab Oretanis partim habitari tradit̄ Hinc habēt aliæ ferme toti- Carthago
dem usq; ad Iberū:& Heletani.Intra Iberū autē usq; ad montē Pyrenęū & Pompeiana Trophea stad̄ noua
mille &.dc.habitare paruā Heletanoꝝ partē.Reliq̄ Indicetos (sic enim appellāt)quadrisariā diuisos Bastetani
Inchoantibus uero a Calpe:dorsum in parte quoddā montanū est ad Bastetaniā & Oretanos ptinēs Bastuli
nemorosum proceris arboribus maritimā mediterranea oram separās.Hoc in tractu & auri & cæte Oretani
rorū effosiones multa p loca sunt.In hoc littore primariū extat oppidū Malaca;quod tanto a Calpe Heletani
quanto Gades disiungit̄ interuallo.In ulteriore terra Emporiū est īgētia habēs salsamētaria. Idipsū Indiceti
nōnulli Menacen opinant̄:quā Phocensiū ultimā urbē pcepimus;quæ ad occasum uergit . Cæterū Malaca
ea nequaq̄ est.Sed enim illa longinqus distans a Calpe a fundamentis effossa iacet;græcæ urbis ue- Menace
stigia seruans.Malaca uero Phoeniciæ ciuitatis propinquioris tenet formā.Deinde exitanorum ciui Exitani
tas a qua salsamētaria præcipuū nomen adepta sunt.Dehinc Abdera Phœnicū ipsa etiā ædificiū Abdera
Superiora regionis montanæ loca Vlyssæam ostentant:in qua est Mineruæ templū:ut autor est Po-
sidonius & Artemidorus & Asclepiades Myrleanus;q in Turdetania litterariu ludi magister extitit: Asclepia-
q de regiōis illius gētibus exponēdis librū ædidit.Is monumēta quædā de Vlyssis errore i Mineruæ des
tēplo esse cōmemorat.Parmas suspēsas Aplustria rostraq́ꝫ naualia.In Calleciis autē quosdā ex Teucri Mineruæ
cōmilitonibus habitasse:ibiq́ꝫ oppida fuisse:e qbus unū Hellenes.i.græci:alteꝝ Amphilochi nomi- templū
natum est:sicut Amphilochus eo in loco diē suū obiit:& comites in mediterranea errabundi fuere. Hellenes
Sic etiā nōnullos Herculis socios.Scriptores etiā aliquos tradidisse refert Coloniā e Messana i hispa Amphilo
niā esse deductā.Lacones etiā Cātabriæ ptē tenuisse:& hic ipse & alius testis est scriptor. Illic & Ob- chi urbs

ficellam esse:quod & Lactisima uocát urbé Anthenoris & sotio℞ eiusq; filio℞:quũ in Italiá cursum
tenuerunt.In Africa quoq; credidere nõnulli Gaditano℞ mercato℞ fidé sequuti: sicut Artemido
rus scriptũ reliq̃t;quoniá æthiopes Mauritaniæ accolæ in occasum spectantes Lotophagi uocitant
loti cibus carpentes.Gramen ac radicé quandá nullo indigétes potu.Nec facultaté eius ꝓpter aqua
rũ penuriá habétes.Ho℞ ratio usq; in Cyreneo℞ loca extédit.Alii rursus Lotophagi noiant alterá
inhabitátes e regione paruæ Syrtis insula℞ Meningé.Haud sane mirandũ est poetá hoc pacto erro
ré Vlyssis fabulose descripsisse:ut multa de Vlyssis rebus memoriæ ꝓditis extra columnas in Atlá
tico pelago disposuerit.Quæ enim ab historicis traduntur non multũ absunt.Sic de locis : sic de reli
quis ab eo per figméta enarratis;unde nõ longe a fide poeticũ figmentũ erat.Nec siq̃ hisce credétes
historiis:& multimodæ uatis ipsius cognitioni Homericá poesin ad cognatas sitiæ ac peritiæ ma
terias cõuerterũt:quéadmodũ a Crate malota:& aliis quibusdá factitatũ est.Quidá uero adeo rusti
ce talé aggrediédi operis rationé admiserũt;ut uaté ipsum nõ solũ cuiusdá fossoris aut messoris in
star ex omni eius generis scientia extruxerint:uerũ etiá eos qui tale negociũ attigerit furiis agitatos
fuisse censeát.Patrociniũ autem castigationéue aut tale aliqd in eo℞ maledicta cõferre : ex iis ausus
est nemo qui grámaticá aut mathematico℞ acumina tenere ꝓfiteat:quis eximius . Atqui aduersus
multa eorũ maledicta & patrociniũ & erroris emendationé adducere fieri posse mihi uidetur:in ea
præsertim quæ Pytheas quosdá sibi credétes frustratus est:quod ꝑ loco℞ occidentaliũ & aquilona
riũ ignorationé & Oceani contingit.Cæterũ hæc impræsentiaℛ missa faciamus:quæ peculiari ser
mone ꝓlixius diseréda forét.Græcos aũt ad barbaras natiões errabũdos ꝑagrasse:hác causá habuit
q̃a paruas in portiões dissipati fuerát cũ íperia ꝑ elationé atq; cõtumaciá inuicé minime coalescerét
& cõspirationé iter se nequaq̃ haberét.Vnde cõtra externas iuadẽtiũ opes íbecilli facti sũt : hoc ue
ro ꝑ elatos spiritus.Quod qdé íter Hispanos maxime latius extédit:cũ ad uersutiũ natura ingeniũ
subdolá quoq; menté adiungerét.Ná inuasores & ꝑdones effecti uitá degebát . Ad parua primũ au
daces:nec dum ingétia aggrediebant facinora:cũ magnas nõdũ uires aut societates cõparassent . Si
enim sese mutuo tutari uoluissent;neq; Carthaginẽsibus:neq; prius Tyriis plurimá eo℞ regioné ꝑ
maioré potétiá icursantibus destruédi fuisset occasio.Neq; Celtis q̃ nunc appellant Celtyberi atq;
Berones;neq; Piratæ Viriastho:neq; Sertorio postea:neq; si alii plæriq; amplificádæ potétiæ auidi
tate ducebant:& Romanus populus augédæ potétiæ gratia aduersus Hispanos ꝑticulatimq; cõtra
singulas ciuitates bellũ multos ꝓtraxit ad ãnos:núc hos núc illos delés:donec ad annũ fere ducéte
simũ atq; amplius uniuersos in potestaté redegerit.Ad ístitutá igit orbis enarrationem redeamus.
Post ca igit loca Abdera est & Carthago noua:quá ædificauit Asdrubal:is qui Barcæ Hannibalis ge
nitori successit.Ea sane est cũcta℞ eo in tractu urbiũ potétissima.ná & muniminе & murorũ stru
ctura atq; pulchritudine & portuũ cõmoditate & lacus amoenitate ornatissima est:nec minus argé
ti effossionibus:de q̃bus ante diximus.Hic & in propinq̃s locis frequétissima sũt salsaméta. Hoc ẽt
amplissimũ é Emporiũ:siue de rebus e mari ad mediterraneá íportádis siue ex ipsa regiõe foras ad
oís exportádis:Hæc uero ps maritima Hic usq; ad Ibe℞ í medio quodámodo íteruallo Sucroné ha
bet fluuiũ & eius excursũ:& eiusdé noís urbé.Labit aũt e mõte:q̃ ícũbéti cõtiguus é dorso:& e Ma
laca & ex íminétibus Carthagini locis pedestri uadabilis:undiq; ab Ibero æq̃liter distás;paululum a
Carthagine atq; Ibero disiũctus íter Sucroné & Carthaginé tria massiliéũ sũt oppidula haud ꝓcul
a flumine:Ex iis celeberrimũ é Hemeroscopeũ.i.diurna specula in extremitate Dianæ Ephesiæ sa
cellũ habés frequéti religiõe cultũ:quo Sertorius ad res maritimas usus é receptaculo.Ná munitissi
mũ é:ad ré piraticá ité ꝑcõmodũ:Nauigátibusq; lõginquũ ꝑstás ꝓspectũ. Vocat aũt Artemisiũ tãq̃
Dianiũ:ferrarias habés effossiões feraces ex ꝓpinquo:pusillas ẽt ísulas Planesiá Plũbariá & Limno
thalassá iminétẽ:q̃ in circuitu é stad.cccc.Dehíc Herculis ísula é ad Carthaginé spectás: quá a scom
bro℞ multitudíe capto℞ Scõbriá uocát.Ex q̃bus Ga℞(optimũ hoc salsaméti genus é)cõdit.Abest
aũt a Carthagíe stad.iiii. & .xx.Rursus altero Sucrõis ex latere ad Iberi exitũ ꝑgéti Sagũtus occurrit
a Zacynthiis cõdita:quá Hannibal cõtra Romani populi foedeta diruẽs:belli punici sęcũdi suscita
uit ícẽdiũ.Proximæ urbes sunt Cheronnesus Oleatrũ Cartalia In ipsoq; Iberi transitu Dertossá Co
lonia.Labit aũt Iberus a Cátabris e meridie ortũ habés ꝑ magnũ cápo℞ spatiũ pari sempꝫ interuallo
a Pyreneis distás mõtibus.Inter Iberi uero deflexiões & extremas Pyrenei partes ; a q̃bus Põpei mo
numéta fixa cernunt prima est urbs Taraco portu carés in sinu quodá sita Cæte℞ in reliq̃s idoneæ
cõparata nõ minus hac tépestate q̃ Carthago uiis ꝓbis ornata.Ad excipiédas enim principũ pegri
nationes egregie nata & nõ intra Iberũ modo:sed etiá extra late Metropolis idest ciuitatũ mater é.
Gymnasiæ ẽt ísulæ cõtra nõ lõge iacétes & Ebosus dignitate ꝑstátes oportunũ urbi sitũ ostendunt
Eratosthenes aũt ei stationé esse affirmat iaciédis anchoris nõ admodũ cõmodá:sicuti contra diffe
rés Artemidorus inq̃t.Vniuersa ab colũnis hucusq; maritima íportuosa est. Deiceps aũt hoc ex lo
co cõmodis ornata portubus.Ager quoq; bonitate præcellés Leetano℞ & Lartoleeta℞ aliorumq;
talium usq; ad Emporiũ.Illud enim est a Massiliẽsibus ædificatum a Pyreneis montibus stad. mil.
iiii.interuallo & Hispaniæ finibus ad Galliam distans.Hic est autem uniuersus tractus agrorum &
portuum commoditate præstans , Eo in loco Rhodope oppidulum est Emporiensium : quod
plæriq; ab Rhodiis conditum fuisse tradunt.Et hic & in Emporio urbe Dianam Ephesiam eximia

Marginal notes: Obsicella · Lactisima · Lotophagi · Meningé · Celtæ · Celtyberi · Berones · Abdera · Carthago noua · Sucro fluuius · Hemeroscopeum · Artemisiũ · Planesia · Plũbaria · Linothalassa · Scombria · Garum · Saguntus · Oleatrum · Cartalia · Dertossa · Iberus fluuius · Taraco · Põpei trophæa · Metropolis · Gymnesiæ insulæ · Ebosus · Leetani · Lartoleetæ · Rhodope oppidum

ueneratione colunt.In rebus Massiliensibus causá aperiemus:habitabant aũt prius Emporienses pu
sillá quãdã oppositã insulá.Quã nunc Paleanpolin.i.urbé ueteré nominãt:hoc uero tẽpore in conti
nenti habitacula posuere.Diopolis est quã murus diuidit uicinos antea quosdã ex Indicetis habens
inquilinos.Qui & si p se suã agerét rẽpublicã:cõmunia tamen habere moenia cũ Græcis tutelæ gra
tia uoluerunt.hæc aũt duplicata sunt medio dirimente muro.Tẽpore inde procedente in eadé ciui
tatis gubernacula conuenerunt.Quod & in aliis multis euenit:barbaris & Græcis legibus mixtim
tẽperatis.Præterfluit uero amnis ex Pyrene exoriens:tuius quidé egressi Emporiensibus portũ effi
cit.Emporienses egregie circa colligẽda lina opus agunt.Interioré agrum:cũ aliaꝝ rerum:tum ue-
ro sparti feracé habent.Qui uero inutilior est ac tenuis iuncum producit:ut etiã iuncariũ campum
appellét.Plæriqꝫ ultimas Pyrenei montis ptes usqꝫ ad Põpeii trophea tenent.Per quæ ex Italia ad in
terioré Hispaniá pgentibus iter est maxime ad Beticá.Hæc uia tũc quidé mari ꝓxima:nunc aũt lõ-
ginqua reddit:præsertim ubi spectat occasum.Ducit aũt Taraconé a Põpeianis monumentis p iun
cariũ campũ & Betterones:& Marathoniũ.i.foeniculariũ;quem a nascentibus late foeniculis:sic la-
tina lingua uocitant.Dehinc ex Taracone ad traiectũ Iberi amnis p ciuitaté Dertossam:hinc per Sa
guntũ perducta & uebẽ Setabin sensim a mari discedit:& Spartario cãpo:qui sicut & alter iũcarius:
ita & ipse Spartarius appellatur:sese applicat.Hic auté & spatiosus & aquarum indigens implicatum
sparto iuncũ procreat:quod ad omnis oras:potissimũ in Italiã deuehitur.Antea mediũ per campũ
atqꝫ Egelastas uiam ipsam & longinquá & asperam esse contingebat.Nunc auté ad maritimam fa-
cta est iuncarium tantũmodo attingens capum:ad ideqꝫ pertendes quo prior illa:ad Clastoné scili-
cet & Obulconé:per quas & ad Cordubam & ad Gades uia pducitur:q̃ duo amplissima sunt Empo
ria.Distat auté a corduba Obulco stad circiter.xxx.Ab rerũ sane scriptoribus traditum est Cæsaré
e Roma Obulconé.vii.ac.xx.die peruenisse in castra.Illa ibidé eo tpe fuerant:quo ad Mundã Mar-
té conserturus erat.Tota quæ eo tempore fuerat a colũnis ad Hispaniæ Galliæqꝫ terminos mariti-
ma huius generis est.Super hanc uero situs mediterraneus ager:is inq̃ qui inter Pyreneos montes ꝑ
latusqꝫ septẽtrionale usqꝫ ad Satyros est duobus maxime finitur montibus.E quibus unus æquali-
ter a Pyrene distás producitur a Cantabris exoriés.In nostro auté finitur pelago Idubeda uocitatus
Reliquus a medio in occasũ pmeat:defluxus quidé in austrum & litus a colũnis protendens.Hic ue
ro nudus ac tenuis ab initio est tumulus:per Spartariũ excurrens campũ . Applicatur autem syluæ
sup Carthaginem & Malacæ regioné:& Orospeda nominatur.Inter Pyreneũ & Idubedã Iberus flu-
uius labitur ab ambobus exæquo disiunctus montibus & fluentibus hinc amnibus:ac reliquis re-
fertus aquis.Ad Iberũ urbs extat. Augustacæsaria uocitata: & Colonia quædã celsa habens pontis
lapidei transitũ.Ora compluribus habitatur gentibus:e quibus nobilissima lacetana:dicitur.Hæc a
Pyrenes radicibus inchoans in campos usqꝫ latius extenditur:& Ilerdæ ac Ileosce Ilergetarum locis
adiungitur non procul ab Ibero.Quibus in oppidis Sertorius pugnas gessit extremas:& in Vasco-
tium urbe Calagurio & Maritima Taraconis & Hemeroscopio cum e Celtiberis fuisset eiectus:ubi
aduersa captus ualitudine diem suum obiit.Ad Ilerdam uero posterioribus annis Afranius & Petre
ius Pompeiani ductores ab diuo Cæsare debellati fuere.Distat Ilerda ab Ibero tendentibus in occa
sum stad.c.&.lx.A Taracone aũt ad Austrũ circiter stad.cccc.&.lx.Ad aquilonem uero Isca stad d.&
xl.Per hosce montes ex Taracone ad postremos ad Oceanum Vascones ad Pompelonem & Oeda-
sunem uicinam Oceano urbem uia est stad mille duobus &.cccc.ad Aquitaniæ & Hispaniæ confi-
nia:Iaccetani sunt in quibus ea tempestate sertorius cum Pompeio belligerabat.Postea uero Pom-
peii filius Sextus aduersus Cæsaris præfectos.Supra Iaccetanos ad Septentrionem gens ĩcolit Vasco
num In qua Põ.pelon sita est:ueluti Põpeiopolis:Pyrenes uero ipsius latus in Hispaniam uergens cõ
situm est uariis arboribus materiæ multitudine:& quæ semper uirens germinet.Alterum auté Gal
liam spectans:nudum omnino.Media uero loca conualles continent:quas frequentes cultores ha-
bitant.Quas quam maxima Hispaniæ nationis portio Cerretani tenent:a quibus multifariam Per
næ condiuntur Cantabricis per quã similes:prouentum nõ mediocrem hominibus exhibétes.Vbi
uero Indubedam transieris:e uestigio Celtiberia frequens dispar occurrit.Magna illius pars inculta
& aspera:& fluuialibus inundationibus uastaꝗ per hos Anas defertur:& Tagus.& deinceps flumía
plurima:quæ in occasum irrumpunt oceanũ.originem ex Iberis agris habentia.Quorum Durias ꝑ
ter Numantiam:oramqꝫ Serguntiam currit.Cæterum Betis ex Orospeda oriens:per agrum Oreta-
num fluit in Beticam.E regione aũt septẽtrionis Berones Celtiberis proximi.& Cantabris Coniscis
habitant:& ipsi e Gallica transmigratione orti.Horum urbs est uaria:ad Iberi trãsitũ sita. Coniũcti
sunt & Bardyitis:qui nunc Bardyuli uocantur.Ab occasu Astures quidam sunt:& ex Callecis aliqui
atqꝫ Vacceis:uettonibusqꝫ & Carpetanis.Ab Austro uero Oretani:& ex Bastetanis quicũqꝫ Orospe
dam incolunt:& ex Dittanis:Ad oriẽté auté Iubeda.Cumqꝫ Celtiberi ipsi quadrifariam partiti sint.
Fortissimi ad ortum ac Meridiem sunt:Vraci ad Carpentanos pertinentes:fontesqꝫ Tagi.Eorũ no-
bilissima ciuitas est Numantia:quæ in bello Celtiberico:quod aduersus Ro.populum gestum é uir
tutem propriam ostentauit.Quod uicesimũ perdurauit ad annum.Complutes.n.exercitus cũ Im-
peratoribus ad internitioné detracti.Nouissime aũt Numantini obsidiõe cincti:diuturna patiẽtia to
lerarũt.Paucis dũtaxat exceptis:q cedétes murũ dediderũt.Sũt & Lusones:q ad ortũ spectãtes:& ipsi

Emporienses
Paleápolis
Diopolis.
Betterones
Marathonium
Setabis
Spartarius campus
Spartum
Clasto
Obulco
Satyri
Idubeda
Orospeda
Augustacæsaria
Lacetana
Ilerda
Ileosca
Ilergetæ
Calagurriũ
Sertorius
Ilerda
Isca
Vascones
Pompelon
Oedasune
Iaccetani
Pyrenes latera
Cerretani
Celtiberia
Durías
Numantia
Seguntia
Betis ortus
Berones
Conisci
Bardyiti
Bardyuli
Astures
Calleci
Vaccei
Celtiberórum parte
Vraci
Carpentani
Numantia
Celtiberi cũ bellũ
Lusones

Aruacti — ad Tagi fontes pertinent. Oppidum est Aruactorum Segeda: & Pallantia. Numãtia ab Augusta Cæ
Segeda — sarea: quam super Iberum sitam esse diximus: abest ad stad. dccc. Celtiberorum etiam urbes extant.
Pallantia — Segobrica: & Bilbilis: circa quas Sertorius & Metellus prœliũ cõmiserunt. Polybius uero: cũ Vacce
Segobrica — orum: & Celtiberorũ populos dinumeret: cũ aliis ciuitatibus & Sagesamã: & Intercatiã colligit Posi
Bilbilis — donius auctor est. M. Marcellũ tributũ ex Celtiberia exegisse talentũ. dc. Ex quo cõiecturã facere li
Sagesama — cet: quod Celtiberorũ natio frequentissima fuerat: & auri atq; argẽti copia excellens; tametsi agrum in
Intercatia — colentes sterilem. Polybius. ccc. urbes illorum: a Tiberio Graccho subuersas esse; memoriæ prodidit
quod ritu Comico: Tib. Gracchi gratia: dictũ est ab eo: qui turres urbis appellat. Vt in triumphali
bus pompis fieri mos est. Quod ab re nequaq̃ dictũ esse crediderim. Nã Imperatores & regũ gestarũ
Scriptores: ut ornatiora efficiant negotia: ad hoc mẽnendi genus efferunt. Cũ etiã qui urbes Hispa
Scriptorũ mendacia — norũ supra mille fuisse pdicãt: huc deduci mihi uideant: ut ingẽtes uici: oppida nominentur. Haud
enĩ agri illius ingeniũ tã multas capere ualet urbes: tũ quod sterilis sit: & alienus a motibus nostris:
& imansuetus: Tũ quod eorũ uictus: & actiões lõge a littoribus nostris: ad tale aliquid non edoceat.
Nã qui p uicos habitãt: agrestes sũt: cuiusmodi magna ex pte sunt Hispani. Ciuitates ãt comitate &
mãsuetudĩe cõdiũt incolas. Neq; tamẽ id facile: potissimũ cũ ad uicinorũ detrimẽtũ siluæ materiam
Orospeda — occasionẽq; suppeditẽt. Post Celtiberos: ad austrũ sũt mõtani: Orospedã habitãtes: & spectãtẽ ad Su
Sidetani — cronẽ regionẽ: Sidetani usq; Carthaginẽ: & Basterãi: & Oretani: ferme usq; Malacã. Iberos ãt uniuer
Bastetani — sos: sicut & de Lusitãis diximus: peltas gestasse cõstat: & armaturis agiles: pp latrocinia: iaculo: fũda
Oretani — & gladio utebãtur. Inter pedites eq̃tatũ ĩmiscere cõsueuerãt: eqs ad cõscẽdẽdos montes edoctis: nec
Iberorum arma — minus ad curuanda leuiter genua: quotiẽs iussi fuerint: ubi usus exigit. Producit capreas Hispania:
equosq; siluestres affatim. Quibusdã in locis: Lacus ĩcremẽta suscipiunt. Cygni & eius generis aues
Equi siluestres — plurimæ: Similiter & Otides ãues pcreã: & Castoras. Et Castoreũ quidẽ: nõ cã quã Ponticũ hẽr uim
Põtico eni ppriũ est: ut uenenosũ sit: ut & aliis pmultis. Cũ Posidonius dicat: solũ ex ære Cyprio la
Otides — pidẽ Cadmiã gigni: & Vitreolũ & Spodiũ. Peculiare uero Hispaniæ esse Posidonius asserit: ut nigræ
Castores — ibidẽ sint Cornices. Cũq; Celtiberorũ equi subalbi sint: si ĩexteriorẽ traducant Hispaniã: colorẽ per
Cadmia lapis — mutant. Sunt aũt Parthicorũ similes. Nã & agilitate: & currẽdi dexteritate: reliquos anteire. Radicũ
ad tincturã idonearũ copia permaxima Oliua: uite: ficulnea: arboribusq; similibus: Hispanũ ad nos
Spodium — spectans littus abundat. Et exterius frequens est. Quibus oceani pars: Aquilonaris maxime: pp fri
Celtiberorum equi — gus indiget. Reliqua uero amplius: propter hoĩum incuriã: cum nulla educatiõe institutis: sed neces
sitatis magis: & brutarũ animantiũ affectiõe: & deprauatis moribus uitã agant. Nisi quispiã ad edu
Lotium — cationẽ bonã: eos uitã degere existimet: qui ex lotio: diutius intra cloacas seruato: lauacra sibi confi
Iberorũ cubatio — ciant. Quiq; sibi suisq; uxoribus: intritis purgamẽtis dentes abstergant: quẽadmodum Cantabros:
confinesq; illis factitare fama est. Humi dormitare: Iberis Gallisq; cõmune. Callecis deũ nullum esse
Gallorum cubatio — quidã aiunt Celtiberi & uicini sui in Boream habitantes: cuipiã deo: cuius nomen non extat: rotun
da luna tpe nocturno ante fores: p oẽs domos pernoctant saltus agitantes. Vettones cũ primũ Ro
Vettones — manorũ castra intuentes: quosdã centuriones de ambulationis causa: deflectere uiã cernerent: insa
nire hoĩes suspicati sunt. Itaq; eis pcedentes uiã ad tabernacula cõmonstrabant: perinde ac: aut fixos
p quietẽ manere aut pugnare: necessariũ arbitrarent. Quis autẽ mulierũ nonnullarũ mundũ: inter
barbaricã non ponat formã? de quo mentionem fecit Artemidorus. Eas enim monilia ferrea: collo
circundata gestare refert: supra uerticẽ coruos incuruos habentia: & ante frontẽ longius incumben
tes. Hos uero ad coruos uelũ: cum uelint attrahũt: ut extentũ faciei pbeant umbraculũ. Hocq; ma
gnum ducunt ornamentũ. Quadã in parte tympanulũ circũducitur: ad posterioresq; i occipite ner
uos capiti: usq; ad auriculas adstrictũ in altũ: latumq; paulatim supinatur. Alias sinciput expilatum
enudare: adeo ut amplius q̃ frons ipsa pateat. Aliquas impositũ ad pedis mensurã in sublime stilum
erigere: Cui Cæsariẽ circuntexunt. Deinde pileo nigrãti exornãt. Multa re uera pspecta sermonẽ de
omnibus diuulgãt Hispaniæ gẽtibus: potissimũ de iacentibus ad Boreã. Nec solum de illarũ fortitu
Matrum seuitia — dine: sed etiã crudelitate: & amentia ritu beluarũ. Matres in bello Cãtabrico filios: prius q̃ in hostiũ
manus capti peruenirent necauerũt. Puer quidã cũ parentes ac germani captiui: uinculis adstricti ia
filii seuitia — cerent: eos oẽs neci tradidit. Ita enim pater iusserat: attributo in potestatẽ ferro. Idem fecit mulier q
dam de iis: qui secum capti fuerant. Quidã intra uinosorũ conuiuiũ inuitat: supra rogũ sese conie
cit. Hæc cum Gallis Tracibusq; cõmunia conueniunt: & gente Scythica. Virorũ mulierumq; cõmu
Puerperæ opera — nis est utilitas. Rẽ ipsæ rusticã exercent. Puerperæq; uiris ministeriũ exhibent. Quos illæ earũ uice
accumbere iubent. Interagendũq; ipse lauant. Ipsæ ad aliquẽ fluminis alueũ accũbentes: infantẽ pan
nis inuoluunt Posidonius tradit hospitẽ suũ Charmoleum ex cõmemorasse: uirum quẽdam genere
Massiliensẽ: uiros ac fœminas in agro Ligustico: data mercede ad agri fossionẽ una conduxisse. Vnã
autẽ ut pariendi dolores eã uexare cœperunt: non procul ab opere discessisse. Enixãq; confestĩ opus
repetisse: ne mercedem amitteret. Ipse uero cũ eam difficulter cũ doloribus operantẽ intueretur: cau
sæ prius ignarus demũ edidicit. Itaq; mercedẽ exhibens: ipsam abire siuit. Elatũ igit̃ tollens infantẽ
Infantis lauatio — fonticuli cuiuspiã lauit aquula. Et pãnis quos habuit inuoluẽs saluũ baiulauit ad ediculã. Nec illud
Hispanis est ppriũ: ut duo pariter uno uehãtur equo. Cæterũ ĩterprœliandũ alter pedester certamẽ
init. Nec illis est peculiaris ingens murũ multitudo. Vnde pestilẽtes sæpenumero secuti sũt morbi.

Hoc aduersus Romanos aduenit in Cantabria;ut essent qui accepta mercede;mures uenarentur:& quantitate designata;saluté uix assequerenť. Eos auté tum reg aliag;tú uero tritici deprehenderet inopia;ex Aqtania magno cú labore ac difficultate;ppter locog asperitates frumétabanť. Hoc etiá de Cátabrog diuulgať amétia;quod nónulli cú in manus hostiú uenissent crucibus deinde suffixi: læticiæ poena canebát. Huius quidé generis mores agrestis cuiusdá ferocitatis exépla sint. Talia ue-ro cú minus ciuilia sint;nó tamé beluag uitá referút. Quéadmodú apud Cátabros;uiros uxoribus dotes tradere;& filias hæredes designari;a quibus fratres eag uxoribus exhibenť. Hoc quidé cú nó admodú ciuile sit;muliebré quandá hét téperantiá. Hispanú & illud est;ut de more toxicú apponať: quod ex olere;apio consimili cóficiút;nullú afferés doloré;ut si qd afferať iuitis;ipromptu illud ha beant. Illud etiá eorúdé é;ut sese pro iis;qbus cócilienť imolét:& pro eis morti se deuoueát: Quidá igiť hác Regioné duas i ptes diuisam esse tradút. Sicut & ipsi diximus. Alii uero qnq; ptitá asserút. Nec certú in hisce expori pót;& ppter pmutatiões;& locog ignobilitates. In notissimis ení ptibus & fama celeberrimis;uarietates notitia illustranť;& agri ptitiones;& uocabulog trásformatiões & si qd eius generis est. A multis ení diuulgatú est;a Græcis maxie;qui oium facundissimi fuere; uerú quæcúq; & Barbara;& longinqua & exiguos cótinétia locos & dissipati sita sunt;de iis cómemoratio nec tuta nec admodú multa fuerút. Adeo ut quotcúq; a Græcis remota sunt;ignoratione intédant. Cæteg Latini qdé Scriptores Græcos ipsos sane imitanť. At uero nó multú. Ná q̃ illi memoriæ cō-mendarút;a Græcis accepta cōuerterút. Ex seipsis uero nó lóge suæ natióis studiú dilatauere. Vnde si q̃ ex illis diminutio defectusq; fiat;nó multa ab aliis suppleméta paranť. Alioqn ipsis Græcog no minibus;claritate plurima excellétibus. Cú igiť tractus uniuersus extra Rhodanú terráq; intra Gal licos sinus artáta;a priscis illis uociteť Iberia:Nostri sæculi hoies ipsius cósinia Pyreneos mótes po nunt. Eádéq; Iberiá & Hispaniá noiant;quæ itra Iberg cótineť. Vetustiores aút hos ipsos Igletas ap-pellát;nó multú pascétes agg;sicut auctor est Asclepiades Myrleanus. Romani uero totá eodé nó noiant Iberiá,& Hispaniá. Parté qdé uná exterioré;Alterá uero iterioré dictaút. Alio aút in tpe;alio quoq; pacto;pro reipublicæ magistratibus diuiserút;cú puintiæ núc plebi Senatuiq; designentur. Núc duci Romano. Betica plebi attribuiť. Ad quá Prætor mittiť;qui Legatú hét & quæstoré. Eius terminú ad ortú usq; Castaotié cóstituerút. Reliq̃ Cæsaris é;q duos mittit Legatos;Prætoriú;& cō-sularé. Prætorius qdé secú legatú hét;q Lusitanis ius dicit uicinis Beticæ. Extendúturq; usq; ad Am né Duriá & eius ostiú. Húc ení agrú sic appellát;pprio in húc diem noie. Eo in loco sita est Augusta Emerita reliqua. Hæc auté est plurima Iberiæ pars;Prætori subdita est Cósulari. Haud idignum ha benti exercitú;tribus istructú ordibus;ac legatis tribus. E qbus unus duos secú ducés ordies;tractú trans Duriá seruat uniuersum;ad Arctos;qué antea qdá Lusitanos appellabant. Alii uero nunc Cal-lecos uocant. His auté aspectantes ad Septétrioné montes;ppinqui sunt cum Asturibus;& Cátabris Per Astures sane defluit Melsus amnis;pauloq; remotus est Noega oppidú. Prope auté est Oceani re fusio Astures a Cantabris separans. De hinc montiú sunt radices usq; ad pyrenem. Secúdus Legatus cú altero adest ordine. Tertius aút iterna custodit. Cótinet aút gétes dictas in pacis & mansuetudis moré. Italicáq; formulá;cú togatá subide uesté induát. Hi aút sunt Celtiberi,quiq; utráq; Ibero ppi quá regioné;usq; ad maritima icolút. Ipse uero Impator in oris maritimis;maxie ad Carthaginé; & Tarraconé iurisdicioné agitans;ducit Hyberna. Aestiuis aút diebus aliq̃ semp obit;itués quæ emen datióis indigeát. Adsunt & Cæsaris pcuratores;Eqstris ordinis uiri;qui militibus ad uictus sui dispé satióe pecunias distribuunt. E regione Hispaniæ isulæ iacét. Duæ quidé Pitusæ. Duæ uero Gymne siæ;quæ Baleares appellanť;qs iter Tarraconis & Sucronis maritimá eé sitas cótingit. Sup hác con-ditú est Saguntú. Pityusæ longius in bello existentes;magis q̃ Gymnesiæ;declinanť in occasum. E qbus una qdé uocať Ebusus;urbé eiusdé nois cótinés. Circuitus insulæ stad.cccc. Latitudo inæqlis uti etiá longitudo. Prope iacet Insula Ophiusa;lóge ac minor deserta. Gymnesiag una qdem maior duas hét urbes;Pallamá atq; Potétiá. Hæc ad ortú sita est. Pallama uero ad occasú. Insulæ longitudo stad.paulominus.dc.latitudo.cc. Artemidorus aút lógitudiné;latitudinéq; duplicauit. Minor auté altera a potétia stad.circiter.lxx.distat. Multo q̃ altera isetior magnitudine minor est. Virtute uero ea nihilo inferior. Fertiles enim ambæ;& portuú bonitate præstantes;licet ostia latentes sub aquis petras frequétes habeát;ut subeútibus attétiore cura opus sit. Locog aút uirtus paci deditos efficit icolas;quéadmodú & Ebusi cultores. Quom auté pauci qdá iprobi;aduersus maris pdóes;cóis emo luméti gratia cóspirassent;crimine uniuersis isparso. Metellus cognomento Balearicus;eos inuasit. Qui etiá ciuitates moenibus circúsepsit;eádé ob uirtuté;aliog isidiis obnoxii;licet studio pacis ité ti;tamé funditores optimi uocitátur;q ut fama é;ex quo Phoenices Insulag potiti sút;egregie exer cuerút. Hi primi mortales laticlauú iduisse ferúť. Ad pugnas discicti erúpút;manu scutú gestátes;& pustú iaculum raro ferratæ cuspidis hastá. Ternas circum caput fundas;e iuncis compactas gestant; quos melancrenas appellant;e quibus funes texuntur. Vnde & Philetas in libro interpretationum: Hirta inquit uestis sordida;arus limbus inuoluitur;& iunceum ornamentum;perinde ac iuncis cir cúcinctis;fundas uero aut iunceas;aut setis contextas;aut neruis gestant;uel longioribus hénis; uel breuioribus;uel mediocribus;ad remotiores iactus uel ppiqores uel medios. A puerilibus hoc pacto ad fúdas exercebáť ánis;ut alioqn ne páis qdé pueris exhibereť;nisi fúda qcq̃ prius attigereť. Quo

Mutum copia

Cátabrorú cantus.

Dos datur uxoribus

Hispanorú toxicum

Latini scriptores

Iberiæ situ

Pyrenæi montes

Igletæ

Betica

Augusta Emerita

Lusitani

Calleci

Melsus

Astures

Noega

Pityusæ

Baleares

Saguntum.

Ebusus

Ophiusa

pallama

Potentia

Baleares funditores

Laticlauus

Malácretiæ fundarum materia

circa Metellus propius insulas adnauigans:pelles nauiũ tectis prætendit:ut aduersus fundarum ia-
ctus tegmina essent. Deinde ex Iberia tria Romanoꝝ milia ĩtroduxit acolas. Præter agri uero feraci
Cuniculorum mala — tatem:& illud hisce in locis cõmoditatis adest:ut ullum noxiũ animal nõ facile reperias. Ná cunicu-
los nequaq̃ indigenas esse asserunt. Quinimo cũ ex ꝓpinqua ĩsula:quidá maré ac fœminá attulisset
tanta ab initio facta eoꝝ est procreatio:ut ex subterraneis cuniculis domicilia subuerterenť: & ar-
bores:&(ut superius cõmemoraui)homines ad implorandá populi Romái opé:cõfugere coacti sint
Nunc aút cũ ad tractandá eoꝝ uenationé aptissimi facti sint:nulla inualescere sibi damna ꝑmittũt.
Veꝝ possessores magná ex terræ fructibus utilitaté assequunť. Hæ quidé intra colúnas:quas Her-
culeas uocant existũt. Iuxta has paruæ duæ adiacẽt insulæ. Quoꝝ altera Iunonis noíať insula. Qui
Gades — dam sane & has uocauere colúnas. Extra colúnas Gades sunt:de quibus tantũ solúmodo diximus:
ꝙ a Calpe stađ. dcc. & l. interuallo disiunguntur. Prope aút erũpenté Betim sitæ sunt: de quibus ꝑlixa
dissemınať oratio. Hi etenim sunt uiri:q & plurima:& ingentia emittẽtes nauigia:nr̃m & exterius
mare nauigát:cũ neq; magná habitẽt insulá:neq; multũ e cõtinẽte fructũ legát:neq; aliaꝝ ubertate
fruanť insulaꝝ:sed magis pelagus inhabitẽt. Pauci admodũ ré domesticá curát:uel Romæ morá du
cunt. Nam incolaꝝ magnitudine:nullis extra Romá positis:gens eẽt inferior. Igiť accepi in uno æta
tis nostræ censu:equestris ordinis Gaditanos uiros qngẽtos eẽ cẽsos:quot in nulla italicaꝝ urbium
ꝑter Patauinos obuenere. Tot aút numero cũ sint:Insulá habitát nõ lõgioré stađ. c. cũ latitudo uspiá
stađ. unũ nõ excedat. Oppidũ initio inhabitabát sane pusillũ. Balbus uero Gaditanus uir triũphalis:
Neapolis — aliud insup illis ædificauit:qđ Neapolin uocát. Ex ambabus deducta est Didyma:nõ ultra stađ. xx.
Didyma — cõplexa:nec ea qdé anguste habitata:qppe cum modici sint eius cultores. Cũ maiore ex parte mari-
timas nauigationes oés exerceát:partim etiá continenté incolant. præsertim uiciná quádá insulá:pp
ipsius fertilitatem:quá uelut æmulá Didymæ fecere ciuitaté:tanta est loci delectatio. Pauci in illius
cõparatione:& hic habitacula tenent:illius etiá naualis gratia:quod qdé nauale illis in opposita con
tinente Balbus extruxit. Ciuitas ad occiduas insulæ partes iacet. Ipsi quoq; insulæ ꝓximũ ĩ extremis
Cronıũ — est Cronıũ. Ad alterá parté ad ortũ cõucrsũ est Herachũ:quo ex loco maxime cõtinẽti cõiungiť in-
Herachum — sula:ad stadii latitudiné:medio ĩteriacẽte pelago semota. Tẽplũ ab urbe. xii. milia passuum abesse fe
Gades — runt:q̃tum certaminũ:tantũ & miliariorum numerũ faciẽtes. Maius aút est ferme tãto:quãta est in
Erythia — sulæ longitudo:Est aút insulæ ab occasu in ortũ magnitudinis spatiũ. Pherecydes aút Gades: Ery-
Geryones — thiá uideť appellasse. In q̃ua ea:quæ de Geryone uulganť fabulis ĩsinuát. Alii uero adiectá huic urbi
Insulá:quá stađ. interuallo Euripus interlabés segregat. Lætitiá ãt pabuli uidẽt:quod pascẽnũ ibi pe
cudũ lac:serũ nõ efficit. Caseũq; multũ ĩmiscẽtes aquá cõficiũt:tantũ exuberat pigue. Tricesimo die
aíal suffocatur:nisi qcq̃ cruoris exhauriať. Herba uero quá pascũť oues:sicca quidé ẽ:sed ĩcredibilé
gignit aruiná. Quibus ex rebus fabulá:de Geryonis armentis cõfictá esse cõiecturas faciũt. Littus ãt
Gadiũ ꝑorigo — uniuersũ cõmune frequẽtibus habitatoribus est. De Gadiũ uero ædificatione:Gaditani talia memo
riæ mádauere. Tirus datũ esse oraculũ:quo ad Herculis colũnas coloniá mittere iuberenť. Qui spe
culádi gratia missi fuerát:ubi ad fretũ & ad Calpes águstias ꝑuenere:orbis termios eẽ rati:& ibi Her
culeæ expeditiõis finé:& has ab Oraculo colũnas noíari:ĩtra águstias:quédá ad locũ cõstitere:ĩ quo
Axitani — nũc Axitanoꝝ ciuitas est. Ibi facto sacrificio:cũ læta neq̃quá hostiæ portẽderẽt:retro flexere rursũ.
Post tpis ĩteruallũ missi:extra fretũ stađ. mille &. d. ꝓgressi:in Insulá Herculi cõsecratá ꝑuenere:q̃ ad
Noba — Nobá Iberiæ urbé iacet. Existimátes hic esse colũnas Herculis:deo sacrificiũ instituisse. Nõ porten
dẽtibus læta rursus hostus domũ repetisse. Tertio cũ classe missos Gades cõdidisse & phanũ:ad spe
ctátes ad orienté insulæ ꝑtes ædificasse. Vrbé aút ad Occasũ. Quáobré nonnullis angusti ipsius fre
ti ultima:Colũnas uideri. Quibusdá uero Gades. Aliis lõgius a gadibus foris iacere. Aliqui colũnas
Calpe — Calpen:& abilycé opinati sũt:montem ex Africa ꝓcumbenté. Quem Eratosthenes in Metagonio:
Abilix — Numidaꝝ gente sitũ asserit. Quidá ãt exiguas ꝓpe utráq; Insulas:e qbus alterá Iunonis Insulá nũcu
pát. Cæteꝝ Artemidorus:Iunonis qdé Insulá:illius téplũ apellat. Atq; aliá quádam esse inquit. Neq;
monté Abilyca:Neq; Metagoniũ genté esse. Errabũdos auté scopulos:atq; Symplegades:horũ nõ-
nulli trásferunt : eas esse colũnas opinati:quas Pindarus portas Gaderidas uocat:ad has nouissimas
Herculẽ ꝑfectũ esse dictitás. Verũenimuero Dicearchus:Eratosthenes:Polybius:& Græcoꝝ pluri-
mi:ad Euripi angustias:colũnas esse manifeste demonstrát. Hispani aút & Afri:apud Gades esse in-
Herculis — quiũt. Ex iis. n. q̃ circa fretũ illud existát:nihil esse columnis simile. At qdá alii colũnas dici illas aút
columnæ — q̃ intra Herculis ædé ĩ Gadibus existát. Sũt aút ex ære:cubitoꝝ. viii. In qbus cõstruẽdi tépli sũptus
ĩscriptus est. Ad quas cũ ꝑueniát:q nauigationé absoluerint:Herculi sacra ferentes:a deo se iuuari
ĩstruunť. Hic maris & terræ finé esse. Hunc uero similioré esse sermoné:etiá Posidonius arbitrať: q
de oraculo:deq; legatis dicta mẽdaciũ:de Phœnicũ more putat esse. De legatis sane quis cõtra fidé:
aut argumentũ:neutrá in parté incredibile affirmare ausit:Illud aút quippiá habet intelligẽtiæ:non
paruas quasdá Insulas aut montes:pro colũnis uideri dicere:sed inuestigare:quæ ná proprie colũnæ
dicanť. Qui sunt mũdi:& habitabilis terræ:uel expeditiõis Herculeæ termini . Veteribus enim hic
mos affuit:hujus generis cõfinia ponere:quẽadmodũ Regini columellá:turrim quádam exilé:super
Philenorũ aræ — freto locauerũt. Et huic columellæ turris:quá Pelori nuncupát:e regiõe sita est:& quæ Philenorum
dicuntur aræ:in media quodámodo Syrtiũ tellure sunt. In ipso quoq; Corinthiaco Isthmo: colum-

nam quādā locatā fuisse:memoriæ proditū est. Quā Iones dū atticū:& Megarensem occupassent agrū cōstituere cōiter. Simul & qui eiectis illis e Pelopōneso:Pelopōnesum in ptāte redegerūt. E parte quæ Megara spectat;hoc inscribētes pacto:Hac nō qdē Pelopōnesus est;uerū Ionia. Ex altera auté parte:Hac Pelopōnesus:nō Ionia est. Alexáder uero indicæ militiæ fines posuit:in iis uidelicet locis aras:ad quos i oriēté puenit:ad indorū extremos Herculē ac Liberū patrē imitatus. Iste qdem mos extitit. Cæterū locos ipsos titulos pmutare credendū est. Maximeq; quum tps locatos absumit terminos. Haud.n. hac tépestate Philenorū pdurát aræ. Sed locus alia assumpsit uocabula. Nec uero in terra indica;ullas Herculis stantes; aut Liberipatris colūnas spectatas fuisse memorat̄. At locis qbusdā indicatis;Macedones illos colūnas esse credidisse dicimus. In quibus signū aliqd offenderūt;de rebus gestis Herculis;aut liberipatris: quas historiarū scriptores posteritati cōmendarūt. Hic ēt haud incredibile est:priores illos fabricatis manu finibus usos esse. Altaribus scilicet aut turribus aut columellis;eos apud locos:ad quorū ultima illustres uiri puenerunt. Illustria uero sunt huiusmodi freta;incūbentes mōtes;minores insulæ:ut regionū primos;aut postremos designemus limites. Quō aūt manu cōstructa;defecere monuméta in locos ipsa traducta sunt noīa;siue insulas siue promontoria dicere malueris;a qbus fretū ipsum efficit̄. Hoc uero iam definire arduū est;utris cognomētū applices;cū utrisq; similes esse columnæ uideant̄. Dico aūt similes esse:quoniá in eius generis locis cōstitutæ sunt;qui aperte ultima denominant;pro quo & fretū os dicit̄;& hoc ipsum & alia cōplura. Ipsius os qdē intronauigantibus;initiū est. Foras aūt e nauigātibus:exitus & extremū. Itaq; insulæ in ore perexiguæ:quæ descriptionē facilē & insignē habent;nō tenuiter colūnis eqperari possunt. Pariter & iminentes freto montes;q eminentiá quandá eiusmodi ostendant; sicuti columellæ uel colūnæ. Recte pinde Pindarus portas dixit Gaditanas:si in Ostio colūnæ intelligant̄. Ora nanq; similia portis habetur. Gades aūt talibus in locis nō cōsistūt;ut extremitaté ostendát. Sed i magni medio littoris:multis insignito finibus iacetit. Ipsas uero colūnas Herculeas:ad ipm referre littus;minus profecto par est;minorisq; ut censeo rationis. Non enim credibile dixerim huius noīs gloriá a negociatoribus potius;q̄ principibus atq; ductoribus:accepisse primordiū;& simul inualuisse memoria: sicut & de indicis colūnis. Cui qdem rationi;alioquin testimoniū ipsa affert inscriptio;quæ ut ille inquit;nō tēpli ædificationé;sed impensæ sūmá indicat. Etenim Herculis colūnas;nō Phœnicū impēsæ;sed illius magnificētiæ monumentū extare. Polybius aūt scriptū reliqt quédá Gadibus:in Herculis tēplo fonté esse;gradibus modicis ad aquā descensum habente;quæ potionibus idonea est. Ei cōtraria maris fluxibus obuenire. Quomodo enī illud auget̄;hic ipse deficit. Quum uero refluit completur. Cām aūt allegat;quod spiritus qui e fundo in supficié;& supnas terræ partes excurrit;dū terra ipsa operitur ab undis;secundū maris accessum;cohibet̄ ab propriis huiusmodi egressibus. Ad interna uero reuersus;fontis meatus obdurat;& aquæ defectū efficit. Ea uero iterum nudata;directos meatus agens spiritus;fontis uenas liberat usq; adeo ut facile & ubertim scateat. Artemidorus huic contradicens;quandam a se causam ponit. Silaniq; opinioné memorans historici;nulla mihi memoratu digná uidetur afferre. Perinde ac ipse cū Silano prorsus ad hæc imperitus. Verū Posidonius mēdacé hanc historiam esse asserens;duos in Herculis æde puteos esse ait;Tertiū in urbe. Ex iis qui in Herculis tēplo sunt;Alterū paruū assidue aquis exhauriri;& eadé hora destitutū aspici. Cumq; aquari desierint;impleri denuo. Maioré alterū per dié uniuersū aquationé exhibere. Aliorū tamen more puteorū diminutū;noctu impleri cū aquatores desiterint. Cū aūt in ipso repletionis tépore crebro recursus aquarū simul obueniat;ei esse contrarium maris refluxum;inaniter arbitrati sunt īdigenæ. Quod igitur historiæ fides adhibita fuit;& hic ipse dixit;etiá nos inter admiranda uulgatū accepimus. Puteos quoq; tum ante oppidū in hortis;tū interius esse audiuimus. Verū propter aquarū uitium;cloacas per urbem;aquæ fossatilis inundare. Si tamen & horum quisq̄ puteorū ullam reciprocationis suspitionem ostentat;haud sane nouimus. Quod si hæc accidát ipsas inter difficilia causas accipi oportet. Nam eo modo;quo Polybius inquit;sese habere uerisimile est. Credibile etiá est;uenarū aliquas fontanarū exterius humectatas lassari;& aquis in obliquū effusioné magis præstare;quá per pristinū alueū in fonté retundere. Humectari aūt inundante fluctu necessariū est. Deinde sicut athenodorus inquit;quod circa aquarū incrementū;aut decrescentiá obuenit inspirationi;aut expirationi perq̄simile uidetur. Si aliquæ fluētes aquæ;per alios qdē meatus effundūt effluxioné;secūdū naturam in superficié;aquarū ora fontis appellamus. Per alios uero meatus;ad maris fundum cōtrahūt. Illud simul extollentes ut inundet. Quando uero ipsa expiratio fiat ut propriū,nunc destituat nunc repetat alueum;cum & illud reuersionem accipiat. Nescio autem quonammodo Posidonius cum Phœnices cæteris in rebus idoneos esse demonstret;hoc loco eorum fatuitatem potius q̄ acumen damnat. Nam dies ac nox per solis mensuratur ambitum;iterdū sub tellure;interdum supra tellurem apparentis. Oceani uero motum ait syderis subire circuitū. Quédam quidem diurnum: Quendam menstruū: Quetidam annuum;ut lunæ contingit. Quo enim tempore ista zodiaci magnitudinem excedit orizontis;mare terram ascendere incipit;sensu teste;quoad in cæli medium cōtsenderit. Vbi uero declinare sydus ipsum cœperit; sensim rursus pelagus reuertitur: donec occidentis signum Luna exuperat. Deinde tanto eadem in constantia tempore manet;quanto Luna ad ipsum coniungitur occasum;& adhuc tanto magis;quanto sub terram mota;signum ab Orizonte distet.

Columna confinium

Aræ finiū

Gaditanæ portæ

Gadiū fōs Herculis fons

Herculis putei

Dies Nox Oceani accessio

Postea rursus ascendere; quousq; sub tellurem in cæli medio fit. Deinde regredi quoad in ortum lu-
na sit procedens: ac signum distat ab Orizōte. Consistere uero usq; quo signum supra terram eleue-
tur: & rursus ascendere. Hanc diurnam quidem esse circuitioné asserit. Menstruā uero quoniam ma-
ximi circa cōiunctiones reflexus efficiuntur. Deinde usq; ad dimidiá minuuntur. Iteℨ augent usq;
ad rotundam lunæ formam. Diminuuntur usq; ad dimidiá decrescenté. Postmodū usq; ad coniun-
ctiones incrementa fiunt. Tempore autem & uelocitate crescentias abundare. Annuos uero a Gadi-
tanis perdidicisse refert. Hi quidem aiunt: ut circa tropicū æstiuū maxime crescant: & recessus & ac-
cessus. Ipse aūt a Tropico usq; ad æquinoctialé: diminui existimat. At crescere usq; ad hyemalem tro-
picum. Deinde ad uernum æquinoctiū decrescere. Porro crescere ad tropicum æstiuum. Itaq; cum
circuitiones istæ die noctuq; fiant: in utriusq; simul tépore mare bis accedat: atq; bis discedat: & di-
urni tépotis atq; nocturni ordo seruetur. Quonammodo putei repletiones: pro maris incrementis
multotiens euenire putant? Non aūt sæpe aquarum defectiones: uel multotiés quidé: nō auté pari-
bus uicibus: uel etiam paribus uicibus? Gaditanos uero ad hæc obseruanda minime idoneos extitis-
se: quæ quotidiana fiūt. Cæteℨ quæ condiana fiant; obseruasse ex iis: quæ semel quotannis eueniāt
per circuitiones annuas. Quibus eū tamé fidé adhibere liquet. Ex quibus diminutiōes & accessio-
nes fieri supplicaturℨ tropico in alterū tropicum: & i de reuersiones denuo. Atqui nec illud credibi-
le fit: quod cum ad obseruandū accurati sint: euenientia nō uiderint: nō euenientibus auté credide-
rint. Itaq; Seleucū quendá a rubro mari profectū ait: quandá in his æqualitaté in æqualitatéq; secun-
dum signorum differentias referre. Cū enim in æquinoctialibus signis Luna consistat: æqualia fieri
quæ accidant. In tropicis aūt inæqualitatem & multitudine: & celeritate prorsus existere. Ex reliqs
uero ad singula: secundum appropinquationes proportionem effici. Ipse aūt se dicit; cum rotūda cir-
ca tropicum æstiuū Luna: in Herculis templo Gadibus uersaret dies cōplures: annuas dñas intelli-
gere nequiuisse. Circa mensis illius aūt cōiunctioné: magná in Ilipa ánotasse pmutationé, præter su-
perioris téporis fluminis Betis refusionis. In quibus nec ad medietaté ripas irrigabat. Per id uero té-

Ilipa

pus; adeo supfusas inundasse aquas; ut eodem in loco milites aquarentur. Ilipa uero a mari stad. dcc.
abest. Finitimosq; pelago cāpos ad stad. xxx. altitudiné: ex inundatione demersos. Ita ut insulæ dep-
henderentur: & fundamentoℨ Herculei templi sublimitas & ipsius aggeris qui ante portum Gadi-
bus procumbit. Qui ab eo mensura quæsitus ut asserit: decé ét cubitis cooperiri uix possit. Quod
siquis factas aliquo in tépore accessiones duplicatas adiecerit: sic magnitudiné inundationis in cam-
pis manifestissime exhiberet. Hoc cōmuniter accidere tradit per uniuersam circūiacétem, Oceano

Iberi auctus

plagá. At nouū quiddá de Ibero amne, eiq; peculiare iste cōmemorat. Siquidé eū inquit nōnullis in
locis absq; hymbribus: absq; niuibus inundationibus late spargi: ubi ab Aquilone uenti frequétes
ingruant. Cuius rei causam esse asserit lacū per qué elabitur. Cum illo enim lacus aqua: impellenti-

Gadium arbor

bus uentis extruditur. De arbore quoq; Gadibus existente scriptis pdidit: quæ ramos humū usq; in
curuatos habeat: frondes sæpissime mucronis speciem gestantes; quaℨ ad cubitum longitudo est.
Latitudo uero digitoℨ quatuor. Circa nouā Carthaginé arboré esse: quæ de spina corticé emittat:
ex quo telæ pulcherrimæ cōficiant. Huic qdé Gaditanæ nos in ægypto: in ipsa ramoℨ curuatura si-

Arborum telæ

milé perspeximus. Cæteℨ fronde dissimilé ac infructuosissimá. Hanc aūt fructū ferre dicit. In Cap-
padocia quoq; e spinis collecta texuntur. Arbor aūt nulla spinas affertié quibus cortex extet. Verū

Arboℨ lac

humi serpés herba. Gaditanæ uero arbori & illud innarum esse traditur: quod uno fracto ramo lac

Arborum minium

effluit. Quod si radicé absciderís minii humor exudat. De gadibus hactenus. Cassiterides autem in-
sulæ decé numero sunt: inter se ppinquæ: ad Aquiloné iacentes: in pelagus expositæ ab Artabrorū

Cassiterides

portu. Eaℨ una deserta est. Reliquas habitāt hoíes colore fusco: talares induentes tunicas. Cingulā
pectoribus gestantes: cū baculis deambulāt. Tragicaℨ per q̃similes furiaℨ. Victus illis ut plurimū
ex arméis nomadice. i. ritu pastorali. Stagni ac plūbi metalla: idest occultas sub terra uenas habét: p
quibus simul & pellibus tegulas permutāt: & sales cū negociatoribus. Nec minus ærea uasa. Hác ne-
gociandi uiā soli antea Phœnices e Gadibus missi aggrediebant. Cū interim cursū istū cūctos mor-
tales ipsi celarent. At enim Romani ut emptoria illa noscitarét: quendá cōsectati sunt naucleℨ: qui
per inuidiá sponte limosos in locos illisa naui: eandé in cladé sectatores inducés: ab naufragio eua-
sit incolumis. Quo ex facto amissi oneris preciū publice restiturū accepit. Romani tamé facientes
crebro periculū: cursum illū nauigatione frequéti pdidicere. Postea uero q̃. P. Crassus aduersus eos
transmittés metalla: paruæ altitudinis effossa cognouit: & mortales ipsos pacis studio: maritimis oī-
no deditos actionibus: hanc optātibus industriá aperuit: licet amplius hoc ipsum mare sit: q̃ quod in-
ter Britāniá interiacet insulá. De Hispania quidé: & de adiacentibus insulis hactenus.

Ibri quarti hæc sunt capitula.

Quæ ad Galliam: & Hispaniam pertinent.

Quantum intra se Italiæ alpes continent.

In his & Britannia: & nonnullæ in Oceano insulæ: quot earum habitari uidentur.

De Barbarorum plaga

Quæ gentee ulteriota Istri habitant,

Einceps Trásalpina Gallia existit. Cuius forma prius adumbratione quadá descri — Galliæ ptes
pta est:pariter & magnitudo. Núc singula dicéda sunt. Quidá eá tris in partes di- — Aquitani
uisere. Aquitanos;Balgas;Celtasq;noíatim appellátes. Aquitanos nó modo ligua
sed etiá corporibus permutatos. Hispanis magis q̄ Gallis similes. Reliquos uero
Gallica sane facie. Verú eadé non usquequaq; lingua oés;Sed plerosq; paululú ua
riata. Rerú publicarú moderatiões;& uiuendi formulæ paulisper ímutatæ. Aqui
tanos & Celtas eos appellabát;quos Pyrene monti adiacentes; Cemmenus mons
disterminat. Montes siqdé Pyrenæi hanc Galliæ parté ab occasu terminare dicunt mare; utroq; ex
latere pertingétes;& internú & externú. Ab ortu Rhenus;q æquali a Pyrenæis mótibus spatio;ad li — Celtæ
neá distat. Ab Aquilone & Meridie sic iacet;ut ab Septétrionalibus promontoriis Pyrenes inchoás — Cémenus
Oceanus ambiat;usq; ad Rheni eruptiones. E regione auté Massiliése;ac Narbonense pelagus. Sub — Pyrenæi
inde alpes:ab ora incipiétes Ligustica;usq; ad rheni fontes. Cemmenus uero mons in Pyrenen: me- — Rhenus
dios per campos recta perducit:& in medio desinit prope Lugdunú;ad stad̄ millia duo ꝑlixus. Aq-
tanos igitur nuncupabát;qui ad septentrionalé Pyrenes partem;& Cemmeniá habitát;usq; ad occa- — Alpes
num & intra Garumná fluuiú. At Celtas qui ad alterá pertinét plagá;ad Massiliæ;ac Narbonis ma- — Cémenus
reiqui rupes alpiú;aliq̄ ex parte attingút. Belgas uero noíabát reliquos oceano cófines; usq; ad ostia — Lugdunú
Rheni;& nónullos rheni;& Alpium uicinos incolas. Sic nanq; & diuus Cæsar in cómétariis scriptú — Aquitani
reliqt. At enim Cæsar augustus quadrifariá partiens;Celtes quidem Narbonésis prouinciæ definit. — Garumna
Aquitanos uero;quos & ille sane extollens;insup decé adieci gentes;ex iis quæ inter Garumná; & — Celtæ
Ligirin fluuiú colunt Reliquá dupliciter partiuit;uná quidé Lugduno applicás;usq; ad superiorem — Belgæ
rheni plagá. Alterá uero Belgis. Quæcúq; igit secundú naturæ partes distincta sunt;orbis descripto — Ligiris
ri dicéda sunt;& quæ secundú gentiú habitatiões;quicqd métione dignú est. Quæcúq; uero princi
pes reipublicæ téporibus obsequétes;uariis modis instituút;summatim cómemorasse satis est. Dili
gentia uero cæteris cócedenda. Hæc igit plaga;omni ex parte fluuiis spargit. Cú alii ex alpibus; Alii
ex Cemmeno;& Pyrenæ deferant. Nónulli etiá in Oceanú; Aliqui in nostrú pelagus erumpát. Loca
uero per quæ diffluút;ut plurimú cápestria sunt;tumulisq; prædita;fluétisq; nauigabilibus cómoda
Sic auté naturæ bonitate;inuicé sese amnes habét;ut ab utroq; in utrúq; mare facile sarcinæ depor-
tent;pusillo terræstris itineris spatio;cú plurimú per amnes;aut aduersos subuehantur;aut secúdos
deuehant; Eá ad rem nónihil excellit Rhodanus. Ná multis ex locis aquæ in illú confluút;ueluti di — Rhodanus
ctú est. Isq; nostro adiungit mari;quod externo melius est;felicissimos quoq; per agros huius regio
nes diffluens. Narbonésis enim ora;eosdé quos & Italia fructus producit. Quod si proficiscaris ad ar — Narbonen
ctos;montéq; Cémenú;olueta ficiq; deficiunt. Alia uero procreant. Vlterius uero progrediés;nó fa — sis ora
cile uité;uuas ad maturitaté cóficere ꝑspicies. Alia uniuersa fruméta;miliú;glandé; ubertim gignit;
& oís generis pecora. Nulla ipsius pars inculta iacet;excepto dútaxat si qd paludes;ac siluæ coli ꝓhi
beant. Atqui lóge magis hoíum frequétia;q̄ cura incolit;aut diligétia. Et ení mulieres quidé fœcú-
ditate;& educandi studio optime. Viri auté bellorum magis;q̄ agricolédi studiosi. Hac aút ætate terra
rú cultioné;depositis armis cogút amplecti. Ista qdé de tota exteriore Gallia;cómunia dicimus. De — Massiliéses
Quadrifaria uero sic facta diuisione;singulas repetétes ptes;in figuræ modú disseramus;& de Narbo — Sallyi
nési primo. Huius forma distátibus quodámodo inter se ad Pyrené lineis;ab occasu describit. Ab se — Varus flu-
ptétrione auté ad Cémenú. Ex reliqs aút;aliá sane ad Austrú mare conficit;quod inter Pyrené. Mas — uius
siliáq; iacet. Ab oriente uero partim Alpes & internallú;quod inter alpes per rectá intercipit;& radi — Pompeii
ces Cémenii;ad Rhodanú usq; ptinétes. A quibus ad prædictá Alpiú rectá; directus efficit angulus. — trophæa
Ad Australe auté latus;ad dictá figurá deinceps maritima iacet;quá tenent Massiliéses;& Sallyi usq; — Narbo
in Ligures, Italiá uersus;& flumé Varú. Hinc facile est ut antea diximus;primus Narbonensis ore fi- — Nemausú
nes & Italiæ. Aestiuo quidé tépore;sane pexiguus;Hyeme uero ad stad̄ usq; vii. latius expádit. Hinc — Sextiæ
igit littus usq; ad Pyreneæ Veneris templú extédit. Hic est & huius ꝓuintiæ;& Hispaniensis termi — aquæ
nus. Quidá uero hunc tractú;in quo Pompeii Trophœa sunt;Hispaniæ & Galliæ cófinia declarát. — Aphrodi-
Hoc ex loco usq; Narboné. lxiiii. miliaria sunt. At hinc Nemausum. lxxxviii. E Nemausoq; p Vger- — sium
núatq; Tarasconé;ad calidas aq̄s;quas Sextias noíant;prope Massiliá; sunt milia. iii. & l. Hinc uero — Vocontii
ad Antipolin;& Varú flumen mil. lxxiii. Vt simul mil. fiant. cc. lxxvii. Quidá sane ab Aphrodisio;id — Cottiú
est uenerio;usq; ad Varú stad̄ esse milia. ii. &. dc. scripserút. Aliq uero. cc. adiecerút. Haud ení de iter- — Gernum
uallis cócordant. Per uiá auté alterá p Vocótios;& Cottiú;usq; Gernú;& Tarasconé;cómunis est trá — Tarasco
situs ab Nemauso. Hinc ad Vocontiorum fines;ad initiú cóscendédarum alpiú;p Druentiá;& Cabbalio — Druentia
miliaria. lxiii. Rursus hic ad alteros Vocontiorú fines;ad Cottiú mil. c. uno minus. Ad uicú Epe- — Cabbalio
brodunú. Inde toridé p Brigantú uicú;& ex Cingomago;& trásitione alpiú;ad Ocelú;ubi terra Cot — Epebrodu
ti finé habet;& ab Cingomago iam Italia noíat. Hinc auté ad Ocelú mil. sunt. xxvii. Phocensiú uero — num
ædificiú est Massilia;petroso in loco sita. Cui quidé portus subiacet. Saxum uidelicet in Theatri for — Brigantes
má ad Austrú spectás. Vrbs uniuersa pulcherrimis circumcincta mœtubus;magnitudine eximia. In — Ocelú
cuius arcæ Ephesium;& Apollini Delphici templú códitum est. Hoc quidé nomini Ionico omni có — Cingoma-
mune est. Ephesium auté Ephesiæ Dianæ ædes sacra est;Nam cum Phocenses a natali solo discede- — gus
rét;sermonem excidisse traditur nauigationis principi atq; duci;ut ab Diana Ephesia cursus initiú — Massilla

auſpicarent̃.Igit̃ Epheſum appulſos percontari:quonãmodo ex dea imperatũ aſſequerentur. Porro
Ariſtarchæ matronæ admodũ honoratæ:deã in ſomnis aſtitiſſe ĩperãte ut accepto quodã a ſacris ſi
Ariſtarcha mulacra:una cũ Phocenſibus nauigationẽ Ariſtarcha ſubiret.Eo autẽ cõfecto: ut primum Colonia
curſum expleuit:& Phanũ ædificatũ eſſe:& Ariſtarchã eximia ueneratione habitã:tẽpliq; ſacerdotẽ
deſignatã.Subinde in ciuitatibus per colonias deductis:deã hanc ubiq; honorẽ in primis aſſequutã:
Et eundẽ diuinæ ſtatuæ ordinẽ:& reliq̃ eodẽ ritu ſeruari:quæ in ipſa Metropoli cõſueuere Cæteri
Maſſilieſes rem urbanã p Optimates:& Ariſtocratiã regẽtes:oẽs legũ eq̃tate ſupant:cõſiliũ.dc.ex ui
Timitus ris inſtituẽtes:q̃ quo ad uita ſupſit:id honoris genus habẽt.Quos Timitos.i.honorificos appellant.
Quindecim uero ſenatus ſunt principes:q̃bus quæ ad manus pr̃opta obueniũt, moderari ac regere
datũ eſt.Rurſum ex hiſce quindecim:tres ſunt præſides:quibus plurimũ poteſtatis attribuit̃. Verũ
ex his nemo Timitus creat̃:qui liberos nõ habet.Neue de ciuiũ ſanguine:tertiã p generationem or-
tus ſit.Eorũ leges Ionico de more:ſunt publice propoſitæ.Ipſo℞ ager oliuetis ac uinetis natura cul-
tus:ferẽdis autẽ frumẽtis:ob aſperitatẽ ſane tenuior ac ſterilis; Eapropter mari magis q̃ telluri fidu
ciã habẽtes:nauigationẽ pro eo℞ ingenio delegerũt.Poſtmodũ tamẽ uirorum fortitudine ualentes
immolabant quoſdã uicino℞ campos occuparũt:eodẽ ſane robore:quo & urbes cõdiderũt: nõnullas iter Hiſpa-
nos:q̃bus & Dianæ epheſiæ ſacra:more patrio tradiderũt:ut & græcanicis ritibus ĩmolarẽt. Amnis
Taurẽtiũ Rhodani curſus nõ parũ cõmoditatis Barbaris affert accolis.Eſt & Taurentiũ:& Olbia: & Antipo-
Olbia lis:& Nicea:ad Sallyo℞ gẽtem ptinẽs:& ad Ligures alpium incolas.Iis adſunt naualia:& armamenta
Antipolis ria.Supiori uero tpe:magna nauiũ facultas & armo℞.Inſtrumẽta quoq; tũ ad nauigãdi uſum; tum
Nicea obſidẽdis urbibus idonea.Quibus & aduerſus Barbaros obſiſtere ualuerũt:& Romani populi ami
Sallyi citiã conciliarũt.Qui cũ illis pmultũ utiles exiſterẽt:magnũ ex ipſis ſuſceperũt incrementũ.Sextius
Sextiæ aq̃ potiſſimũ redactis in poteſtatẽ Sallyis:nõ longe a Maſſilia:ſui noĩs ædificauit oppidũ.Suieq; appel-
lationis aq̃s dixit calidas:quarũ partẽ in frigidas pmutatã eſſe ferũt.Ibi romano℞ præſidium collo-
cans:Barbaros ex eis repreſſit littoribus:quæ ex Maſſilia ducũt in Italiã:cũ eos penitus cohibendi:
Maſſilieſibus uires deeſſent.Nec ipſe plus ualeret:q̃ quantũ p portuoſa loca ex mari; aduerſus Bar-
baros per ſtad.xii.ĩcurſaret.Per Thraconẽ uero ſtad.viii.Relictã autẽ ab iis regionẽ Maſſilieſibus at
tribuit.Cõplures in oppido ſuſpenſæ oſtẽdunt̃ exuuiæ:quas ab illis rapuerãt:qui omni tẽpore ma-
ria crudeliter uexantes:bellis naualibus ſupati fuerãt.Prioribus q̃dẽ annis; cũ cæteris in rebus tum
uero ex romani populi amicicia eximia felicitate florebãt:de qua pmulta quis capeſſeret indicia ro-
mani Auentinæ Dianæ ſimulacrũ eodẽ modo diſponentes:apud Maſſilieſes collocauerũt.In Põpe-
iana uero aduerſus Cæſarẽ ſeditione:cũ uictæ parti ſeſe addixiſſent:magnã ſuæ felicitatis iacturã fe-
cere.Tamen penes illos:nõ pauca priſtinæ beatitudinis ueſtigia relinquunt̃.Maxime circa machina
rum fabricã:apparatus nauales.Cũ autẽ cõfines iuxta Barbari mitiorẽ quot annis uictũ accipiãt Et
ab rerũ bellica℞ cogitatione:ad ciuiles iã inſtitutiones:terrarũq; cultũ: propter romano℞ uictoriã
ſeſe cõuertant:nec iis ipſis tantũ circa p̃dicta ſtudiũ amplius obuenit.Inditio ſunt res ipſæ ut hoc tẽ
pore cõſtitutæ ſũt.Nã primores urbis ad eloquẽtiæ:& philoſophãdi artes uertunt̃.Adeo ut cũ ciui-
tas ipſa paulo ante Barbaris diſcẽdi refugio remitteret̃;& Gallos Græcis familiares comparaſſet do
ctrina ingens Maſſiliæ:etiã cõtractus græca oratione ſcriberent̃.Hac ſane tempeſtate nobiliſſimos
Romanos:pro Attica peregrinatiõe eo ad capeſſendas diſciplinas aduentare ſuaſit:q̃ bona℞ artium
cupiditate capiant̃.Hos igit̃ Galli uidẽtes ſimul in pace degẽtes:ad tales uiuẽdi ritus:eorũ ocia,pius
diſpoſuerũt aĩs.Idq; nõ modo p uiros ſingulos:ſed etiã p cõia cõmoda.Nã & priuatim & publice ſa-
pientes ſuſcipiũt p̃ceptores mercede collata:ut de medicis mos eſt.Frugalis autẽ uictus atq; mode-
Maſſilieſiũ ſtie.Maſſilieſiũ:nõ minimũ quiſpiã illud ſignũ poneret:Dos enim illis ampliſſima centũ aurei ſunt,
dos Ad ueſtẽ quinq;.Ad mundũ aureũ quinq;.Amplius uero nullo pacto licet.Cæſar aũt; & ſuccedẽtes
Maſſilieſiũ porro ſecundũ illũ Imperatores:aduerſus patrata in bello delicta:modeſtius ſeſe habuere; antiquæ
ueſtis memores amiciciæ.Suoq; iure uiuẽdi poteſtatẽ ſeruare:quã ab urbis cõditæ primordio ciuitas ha-
buerat.Adeo ut miſſus in prouintiã Prætoribus:nõ ciuitas ipſa:nõ ſubditi parere neceſſum habeãt.
Sallyi Hæc quidẽ de Maſſilia.Iuxta montana Sallyo℞ regio eſt:ab occaſu ad ſeptentrionẽ amplius uergẽs
& paulatim abſiſtẽs a mari.Maritima inclinat ad occaſum:modicũ a Maſſilienſiũ urbe p̃greſſa:cir-
ca ſtad.c.ad promontoriũ ingens admodũ:uſq; ad quaſdã lapidũ exciſiones ideſt latomias. Hinc in
Aphrodiſi-um ſinum curuari incipit:& Gallicũ ſinum efficere ad Aphrodiſium hoc eſt Veneris promontoriũ Py-
renes.Sunt qui Maſſilienſe nuncupant.Eſt uero ſinus duplex.In eadem enim circũſcriptione mons
Sigius excurrit Sigius:duos diſterminãs ſinus:& Blaſconẽ prope ſitã aſſumẽs inſulam.His e ſinibus: maior
Blaſco quidẽ proprie Gallicus iterũ appellat̃:in quẽ Rhodani oſtiũ euomit̃.Minor aũt ad Narbonem ſpe-
Rhodanus ctans:uſq; ad Pyrenen eſt.Narbo nãq; ampliſſimũ eius regionis Emporiũ:ſupra exitum Atacis flu-
Narbo minis:Narbonenſemq; lacum iacet.Rhodano autẽ adiacet oppidũ:Emporiumq; nõ paruum Arela
Atax te.Hæc ipſa pari & inter ſe interuallo Emporia diſtant:& a memoratis promontoriis. Narbo quidẽ
Arelate ab Aphrodiſio:Arelate uero ab Maſſilia.Vtrinq; autẽ circa Narbonem labuntur amnes alii.Nõnul
li de Cemmenis montibus. Pleriq; autem a Pyrenæis habentes oppida: in quæ non longa eſt ad-
Rhuſceno uerſis fluuiis nauigatio; paruis quibuſdam nauiculis. E Pyrene quidem Rhuſceno; & Ilibiris
Ilibiris amnes exeunt.E quibus uterq; eiuſdem nominis urbem habet. Iuxta Rhuſcenonem lacus eſt; &

ager quem alluit:exiguus supra mare refertus filinis.Habet & effosiles Cestrias pisces. Nam si quis Cestriæ
duos aut tris fodiat pedem:& in limosam aquá suscinam demiserit piscem eximiæ magnitudinis fi-
xum penetrat.Limo auté instar anguillaꝝ aliter.Hæc quidé flumina e Pyrenæo monte inter Nar-
boné:& Aphrodisiú ex utraq; Narbonis parte:ac etiá ex Cémeno móte ferunť in mare:quo ex mon
te & Atax oriť & Obris & Rhauraris.Sup altero quidé ciuitas admodú munita:apud Narboné sita Atax
est Blittera.Sup altero auté Agatha:a Massiliésibus ædificata maritima quá dixi regio: unú illud de Obris
effossilibus mirandú habet piscibus.Alteꝝ longe fere mirabilius quod dicá. Ná in medio Massiliæ Rhauraris
& Rhodani ubi erúpit spatio campus est:a mari centena distans stadia.Táta enim ipsius diametros Blittera
existit:cú forma cóstet circuli.Ab eo uero quod accidit petrosus appellať:lapidibus q manus ípleát Agatha
plenissimus.Sub qbus gramen exoriť:a quo pecoribus pabuli suppeditať ubertas.In medio salse sca
tent aquæ:Salisq; uis magna. Vniuersa circúadiacens ora:uentis exposita est. Egregie auté campum
hunc Melábotiú:uentus uehemés terribilis & uioléntissimus procellis infestat. Quædá igiť saxa di- Melábotiú
strahi uersariq; tradút.Et mortales e curribus fractos euolui:Ipsosq; uentoꝝ uioléntia; & uestibus &
armis nudari.Dicit igiť Aristoteles:lapides a terra motibus:quos Brastos idest ebullientes appellát: Brasti
electos in plana:& ad curua loca prolapsos fuisse.Posidonius uero lacú eú,existenté fluctuatione có
gelatú fuisse inqt:quapropter in plurimis dispartitú esse lapides:sicuti fluuiatilé glareá: littoreosq;
lapillos:leues qdé:& magnitudine pares.Causamq; reddit uterq; : & uerisimilis amború est sermo.
Ita enim aggregatos esse lapides:nó p seipsos cóśistere necesse est;uel ex humiditate cópactos ingéti
bus e saxis per tot fragméta discretos extitisse.Eschylus uero:difficilé redditu rationé pdiscens: uel
ab alio suscipiés:in fabulæ locú exposuit.Prometheus náq; in exponédis Herculi uiis: quæ ad Hes-
peridas e Caucaso ducunt:apud illú sic loquiť.Ad forté Ligurú & timoris inscium aduentabis exer
citú:Vbi aperte scio:nullo de proelio:aut Clypeo lamenta emittere in transeúdo. Ná ut tela te desti
tuant:in fatoꝝ lege datú est.Ibi ne lapidé quidé ullú e terra captandú habebis:cum totus mollis lo-
cus existat.Spectás uero te opis egenté Iuppiter miserebiť:& nebulá intédens:& rotundaꝝ hymbré
petratú infundens solú inundabit.Quarú ope cógressus:facile Ligusticú uastabis exercitú. Posido-
nius igitur perinde ac ipsos Liguribus iniecisse & accumulasse lapides:melius esset ꝗ Herculem tot
indiguisse lapidibus dixit:táta uero illoꝝ multitudo inumerabili turbæ necessaria fuit. Vnde q fa-
bulá cóscripsit:ꝗ qui fabulá abnegat:uerisimiliora dixisse uisus est. Verú cú poeta reliqua fatoꝝ le-
ge data esse dixerit:de rei causa índagante:lamétari nó pmittit.Ná in ipsis de ꝓuidétia & fato sermo-
nibus:talia rerú humanaꝝ:& natura factaꝝ pmulta cóperies:ut de ipsis dicere liceat;hoc ꝗ illud; ló
ge ꝓstátius factú est.Sicut hymbribus abúdare Aegyptú.Sed terrá ethiopiá nó irrigare. Parin quoq;
dú in Spartá nauigat:adisse naufragiú. Verú cú Helená rapuisset:uiolati iuris nó luisse supplicia: cú
tantá Græcoꝝ & Barbaroꝝ cladé edideriť:quod i Ioué retulit Euripides.Pater inqt Iuppiter Tro-
ianis qdé mala:Græciæ uero cladé íferi cupiés:hæc sane decreuit.De Rhodani fluminis ostiis Poly- Rhodanus
bius Timæú increpat.Eú nó quinq; sed duo habere dicés ostia.Artemidorus aút tria inqt.Timæus
uero postea obtusa cernés ostia accedéte:& accumulato limo:ingressuq; difficiles:nouá incidit fos-
sam:qua maximá amnis parté excipiens:Massiliésibus uictoriá attribuit:eo ex bello:quod aduersus
Ambrones & Toygenos gerebať.Ex quo ímensas opes cópararút:dum abeútibus & redeuntibus p Ambrones
fluuiú:uectigalia exigút.Núc tamen intiádi manet íportunitas:ꝓpter fluminis ípetú:aggeratúq; li- Toygeni
mum:& locoꝝ humilitaté:Vnde ne ꝓpinquátes quidé:latenté sub aqua terrá despiciát. Quáobré
Massilienses:ut quauis ratione locú hospitalé efficerét:pro signis turres altas ædificauerunt.Itaq;&
ibidé Dianæ ephesiæ téplú cóndiderút:sumpto loco qué fluminis ostia efficiunt Insulá. Supra Rho-
dani uero eruptióes:lacus maris iacet.Lacú auté ostiú appellát.Ostrea sane cótinet inumerabilia q-
dem: & alioquin aspectu pulchra hunc pleriq; ostiis annumerát Rhodani præsertimq; ii qui illum
septé cóstare ostiis asserút.Neq; hoc neq; illud recte dicétes.Mons náq; medius est:q ab amne lacú
arceat.A Pyrene igiť iuxta Massiliá:maritima regio talis:& tanta quædá est. Alia uero ad Varú flu-
uiú Liguresq; uicinas urbes Massiliésiú habet Turoentiú:& Olbiá:& Antipolin:& Niceá: & nauale Toroentiú
Cæsaris augusti:quod forú Iulii uocant.Hoc aút inter Olbiá & Antipolin cóstructum est:distans a Olbia
Massilia stad.vi.milibus.Ceteꝝ uarus Antipolis & Niceæ medius est.Hinc quidé.xx.stad. Inde ue- Antipolis
ro.lx.distans.Adeo ut Nicea:secundú huius téporis terminú designatú ad Italiá ptineat:licet in mas Nicea
siliésiú iure sit.Massiliéses enim hæc aduersus:instantes Barbaros:ædificarunt oppida: liberú eé ma Forú Iulii
re cupiétes:cú in eoꝝ potestate ꝓuintia foret:quæ ualida & montana est.Qua qdé Massiliá spectat Varus flu-
latitudiné campestriú locoꝝ mediocré reliqt:uersus orienté uero euntibus præruptam omnino ad uius
mare uiam:uixq; permeabilé habet.Prima quidé Sallyes occupát:ultima uero Italiæ coniuncti Li-
gures:de quibus deinceps habédus est sermo.Impræsentia auté tantú adiciá: quod cú Antipolis in
Narbonésibus iacet partibus:& Nicea in Italicis.Nicea quidé in Massiliensiú iure pmanet. Et ꝓuin
tiæ nimirú existit.Antipolis uero inter Italicas annumerať:cú Massiliésibus iudicio contendens:ab
eoꝝ mandatis libera facta est:hisce locorú angustiis:cú Massiliésibus inchoatis: Insulæ Stoechades Stoechades
incumbunt.Tres quidé digna satis amplitudine.Sed duæ perexiguæ eas exercent Massilienses opere
rustico.Quo in loco & impositú antiquitus præsidiú contra pyratarú impetú habebát: ob egregiá Planasia
portum facultaté.Post Stoechades Planasia:& Lero sunt:colonias habentes.In Lerone Phanum est Lero

Leronis.E regione Antipolis hæc ipsa iacet.Sunt & aliæ pexiles insulæ:haud memoratu dignæ:par
tim ante Massiliá:partim ad reliquú iam dictú littus.Portus unus ad nauiú stationé: magnitudinis
Oxybium eximiæ.Mediocres uero reliq ex iis unus est:qué a Liguribus Oxybus:Oxybiú cognomento nun-
cupant.Hæc quidé de maritima regióe.Supra illá uero loca ipsa talé habét descriptioné:& ad circú-
iacentis montes:& ad flumina præcipue Rhodanú.Is enim amplissimus cópluribusq; intro fluenti-
Sallyes bus auctus aquis:longissimá aduerso flumine nauigationé habet.De his igit deinceps differendum
Caballio est.A Massilia itaq; initio capto:& ducto per mediú agrú iter alpes & Rhodanú cursu:usq; ad Drué
Cémenus tiam amné:p stadia quingéta Sallyes incolút.Vbi nauigio traieceris ad oppidú Caballioné: tota de-
inceps regio Quorº est usq; ad Isaris & Rhodani coitióes:hoc in loco Cemmenus Rhodano appli
cat.Hucusq; a Druentia longitudo stad quingentorº est.His in locis & campestria & montana sup-
Quari ne Sallyes habitát.Sup Quaros:Vocontii:& Tricorii:& Iconii:& Medylli:mansiones habét. At iter
Vocontii Druentiá & Isaré:alii quinq; fluút amnes ex alpibus in rhodanú. Duo quidé Quarorº & Varorum
Tricorii oppida circúfluunt:cómunibus in Rhodanú cursibus irrúpentes.Tertius uero Sulgas: ad urbé un-
Iconii dalum Rhodano cómiscet:ubi Cn.Enobardus ingéti proelio:cóplura Gallorº milia uerit in fugá.
Medyli Sunt medio in spatio urbes Auenio:Arausio:& Aeria.Quæ sic appellata est:teste Artemidoro: quia
Sulgas in sublimi sit ædificata cacumine.Reliq tota est planicies:fertileq; ministrat pabulú. Tráfitus uero
Vndalum Aeriæ ad Durioné:nemorosas locorº habet angustias. Quo in loco Isar & Rhodanus ad Cémenú
Auenio monté confluunt;ubi.Qu.Fabius maximus Aemilianus.xxx.uix militú milibus: ducenta Gallorú
Arausio milia ad internitioné dedit.Et de lapide candido ibidé Tropheú erexit. Ac tépla duo: Marti quidé
Aeria unum:Herculi uero alterú.Ab Isare uero ad Allobrogú Metropolin:Viennà:Rhodano adiacétem
Isar stad sunt.ccc.atq;.xx.Prope Viennà sitú supra est Lugdunú.ex quo Arar una:Rhodanusq; miscet.
Fabius Ad ipsumauté pedestri p Allobroges itinere stad sunt circiter.cc.Cæterº sursum nauigantibus:pau
æmilianus lo plura sunt.Allobroges quidé superioribus annis militádi studio:multis mortaliú milibus tenebá
Aemiliáus tur.Hac auté ætate:Rei rusticæ dediti:campos & alpinas ualles arant.Reliq sane uicatim ætaté agút
fabius Clarissimi uero Viennà:prius quidé uicú habitátes:Gentis tamen Metropolin appellatá:in ciuitatis
Allobroges formá appararút.Sita est ad Rhodanú:q super Alpes tantus táq; impetuosus fert:ut p magnú egres-
Vienna sus lacú:ad multa stadia:manifestú ostédat cursum.Ad planos deinde Allobrogú:& Engosiauorum
Lugdunú descendens agros:penes Lugdunensem Engosiauorº urbé:Ararim influit.Verú Arar quidé ex Alpi
Arar bus labit.Sequanos & Eduos & Lincasios discernés:& Dubin postmodú assumens.Iisdé e móntibus
Rhodanus nauigabilé delatum:uictorq; nomine factus:ex ambobusq; Arar effectus:Rhodano cómiscet.Rur-
Engosiaui sus autem superás Rhodanus Viennà defertur.Tribus his fluuiis euenit ut initio in Aquilonem:de
Sequani hinc in occidenté deferant.Iamq; in unú tandé amnem cófluens:in Austrú iterú curuatus excurrit:
Edui quoad erúpat: aliis acceptis fluminibus.Et hinc reliquú in mare cursum perficit.Ipsa igit iter alpes
Lincasii & rhodanú talis est regio.Vlteriores fluuii partes uolce:quos Arecomiscos appellant maximú inco
Dubis lunt spatiú:quorú portus & nauiú receptaculú Narbo dicit.Iustius siquidé & reliquæ Galliæ dice-
Volcæ ret:cú per tam multos annos tanto excellat Emporio.Volce igit uicini sunt Rhodano:cótra Sally-
Arecomi es:in altera manétes ulteriore ripa:simul & Cataros.Obtinet auté Catarorº nomen.Sic enim cúctos
sci eius loci incolas appellant Barbaros.Qui tamé nequaq amplius Barbari sunt.Sed utplurimú in ro-
Narbo manorº ritú trásmutant:lingua & uiuédi cósuetudine.Pleriq; etiá rerú publicarº ístitutióe. Aliæ ét
Sallyes circú Arecomiscos adiacent géntes:parue sane atq; ignobiles:usq; in Pyrenæú monté.Arecomiscorú
Catari uero Metropolis Nemausus extat.Alienigena qdé plebe:& mercatorº numero; longe Narbone in-
Nemausus ferior.Cæterº regédæ ciuitatis forma superior.Quattuor eni & uiginti eiusdé nationis uicos habet
subditos:uirorº fortitudine excellétissimis:Illi tributa cóferentes:& Latii ius habétes. Adeo ut qui
Aedilitatis:Questuræq; dignitaté assecuti sunt romani:nemausi adsint.Quáobré huic natióí nullú
cú uenientibus e Roma prætoribus:negotiú est.Sitú auté hoc oppidú est in uia:qua ex Hispania itur
in Italiá.Per æstaté qdé ad pmeandú facili:Cæterú hyberno tépore:ac uerno cœnosa:fluminibusq;
demersa.Quædá igit fluenta nauigiis traiciunt:nónulla pontibus: partim ligneis partim lapideis
Hasce auté aquarº difficultates torrentes efficiunt:usq; ad æstaté:ex Alpibus decurrétes: quom ni-
Vocótii ues calore liquunt.Viæ prædictæ pars cópédiosa:stati p Vocótios pducit ad alpes ut diximus. Alte
ra p Massiliésé littus atq; ligusticú.Ea plixior qdé est.Cæterº faciliores in italiá habet ascésus: cum
ibi iá humiliores facti sint montes.Abest aút a rhodano nemausus centena circiter stad.Quo in tra
Tarusco ctu ulteriore Tarusco exiguú extat oppidulú.A Narbone uero.dcc.& xx.distat:prope monté Cem-
Tectosages menú:Australe latus accipienté:usq; ad pmontoria.Et alii quidé dicti Tectosages:de uolcis habitát
De reliquis quidé postea dicemus.Tectosages(sic enim appellant)Pyrenæis propinqui sunt monti-
bus.Paululú etiá Cemmenú attingunt ex Aquilonis latere: Auriferáq; colút terrá Potentia uero &
hoíum robore:quondá ualuisse uident.Adeo ut incidéte seditione:magnú e suis numerú domo eie
cerint:ad eorú uero fortunas cómunicádas:alii aliis ex gentibus cóuenerere qbus ii sunt: qui finiti-
Angyta mam Cappadociæ & Paphlagoniæ Phrygiá occupauerút. Huius auté rei argumentú habemus: qđ
Trocini hac etiá ætate Tectosages appellant.Ná cú ternæ gentes exstát:una quidé circa urbé Angytá habi-
Tochisto- tans:Tectosagú dicit:Reliquæ duæ sunt:Trocini.&.ac Tochistobosgii. Hos autem e Celticis digres-
bosgii sos fuisse:significat iuncta cú Tectosagibus cognatio.Quibus autem ex locis cócitati fuerunt:expli-

care nō possumus. Nunc enim Trocinos: aut Toelistobosgios illos: uspiam habitare nequaq̄ intellexımus: nec intra alpes: nec extra: nec ipsis in alpibus. Eos autē loca deseruisse: ꝓpter crebras hoīum expulsiones credendū est. Sicuti multis aliis obuenit: ut Brenno q Delphos incursauit. Quē Prausū quidā appellāt. At enī neq̄ Prausos ipsos: quas terras prius habitarint dicere possumus. Ipsos quoq̄ Tectosages in expeditionis societate: cōtra Delphos uenisse memorāt. Thesauros etiā penes illos ab Imꝑatore Ro. Scipione: repertos in urbe Tolossa: deprehēsos ex eis esse pecuniis: partē memoriæ traditur. Hoīes aūt ipsos: & ex domesticis fortunis adiecisse: qbus cōsecratis deū propitiū sibi conciliarent: eas autē quia Scipio attigisse ausus fuerat: tot aduersis casibus eiectū e patria; uitā subuertisse creditū: ꝓinde ac sacrilegio cōtaminatū & turpiter interiisse: & in bonoꝝ successionē relictos filios: īter scorta obscoene ea abligurisse: & turpiter īteriisse: sicuti testis est Timagenes. Quæ a Posidonio tradita sunt: uerisimiliora dixerim. Repertas Tolosse pecunias circiter. xv. miliū talentū fuisse. E qbus partē in secretis templi sedibus depositam. Partem in cōsecratis lacubus; nullos apparatus habētem. Sed aurū atq̄ argentū inelaboratū. Templū autē Delphicū iam per id tēpus exinanitū fuisse: talibus ornamētis a Phocensibus ante spoliatū. Quo tempore sacrū cōmissum est bellū. Quod siqd relictū fuerat: ꝑ multos dispartitū extitisse. Nec incolumes domū remeasse crediderim: tam miserabiliter digressos; postq̄ e Delphis discessere: & in diuersa dispersos: & seditione discordes abiisse. Cæterū & hoc ipso & aliis ꝑmultis ita asserentibus; cum regio late auro exuberet: & hoīes supstitiosi tenuem uitā agant: e Gallia passim thesauros habuit. Maxime uero lacus ipsi tutos a prædonibus locos exhibebāt: ad quos auri & argēti pondera dimiserant. Igitur Romani locoꝝ potiti; lacus publice uenum dederāt. Pleriq̄ dehinc emptores fabrefactas ex argento molas inuenerunt. Erat aūt Tolosse magnæ sanctitatis templū: quod finitimi eximia admodū ueneratione colebāt. Quamobrem offerētibus plurimis: Preciosis muneribus abūdabat: & attingere ea audente nullo. Sita uero Tolossa est ad angustissimū terræ limitem: hoc est Isthmum: qui a Narbonensi mari submouet oceanum tribus stađ millibus minorē: Posidonio teste. Rursum præ omnibus annotatu dignū est: quod etiā in supioribus diximus: regionis cōfessionē ad fluuios & mare exterius; similiter & interius. Insistens enim aliqs non minimā hanc partē inueniret uirtutis locoꝝ. Dico unq̄ uitæ facultates amplecti; cum uniuersorum ocio: ad oēs & cōmunes utilitates refici: ac præcipue tempestate: cū uacationē ab armis agentes attentissima cura agroꝝ culturæ inuigilant: & ciuiles uitæ ritus instituūt. Adeo ut in talibus ipsius prouidentiæ opus testari; quis posse uideāt. Non quidā fortuito: sed cū ratione quadā locis institutis. Rhodanus igitur permultā habet nauigationē aduersam: & magnis oneribus; & ad multas regionis partes: quia qui in eū intrant fluuii nauigabiles: cū onustis quoq̄ sunt nauibus. Accipit & Ararin & Dubin; intrantē in hunc amnem. Inde usq̄ ad Sequanā fluuiū uadat. Hinc iam defertur in Oceanū: & Lexobios: & Hyaderos: Ab his in Britanniā minor q̄ diurnus est cursus. Cū autem Rhodanus sit præceps: & uix aduersa naugeť aqua: nōnulla hinc onera plaustris pedestri transportanť itinere: quæ ad Auernos flumenq̄ Ligerin ferenda sunt: licet iis quadā ex parte propior sit Rhodanus. Verū cū uia per campoꝝ planiciē haud multo supra stađ. dccc. pandať; ne aduersa nauigatione utanť: facilior terræ meatus adigit. Hoc ex loco Liger uberius excipit: e Cēmenis mōtibus in Oceanū effluens. A Narbone autē per Atacē paululū sursum fit nauigatio. Longius uero terrestre ad Garūnam usq̄ fluuiū iter agitur: & hoc stađ. dccc. Garumna autē excurrit ī Oceanum. Hæc quidē de iis qui Narbonēsem regionē colunt cōmemorauimus, quos antea Celtas nominabāt. Ab eis uniuersos a Græcis: Gallos: Celtas appellatos opinor; ob eorū claritatē. Seu Massiliēsibus ad hoc: ob eorū uiciniam assumētibus. Deinceps de Aquitanis: & de attributis illis gentibus Gallicis numero quattuordecim: dicendū est quæ inter Garumnā & Ligerin habitant. Ex quibus nōnullæ Rhodani amnis assumunt regionē: camposq̄ Narbonēses. Vt enim simpliciter dicam: Aquitani a natiōe Gallica: corporis habitu & lingua differunt: magis Hispanis similes. Discernunť autem Garumna flumine: inter hūc & Pyrenen montē habitātes. Aquitanicæ uero gentes plures q̄. xx. sunt: exiles qdem & ignobiles. Ex iis quædā oceano uicinæ: Aliæ ad mediterranea & Cemmenoꝝ montiū extrema usq̄ ad Tectosages porrigunť. Quando quidē pusilla tantula hæc erat portio. Quicqd inter Garumnā Ligerinq̄ cōtineť: adiectū est. Hi nāq̄ fluuii paribus a Pyrenæ distantes interuallis quasi diductis: & pariter distantibus inuicē lineis: duo cōficiunt loca. Aliis finita lateribus: oceano. s. montibusq̄ Cēmenis. Duobus autē stađ millibus utriusq̄ fluminis est nauigatio. Garūnas autē tribus amplificatus amnibus: ꝑ Bituriges quos Loscos noīant: & Santones: Gallicā utranq̄ gentē effluit. Nāq̄ hi Bituriges: sola inter Aqtanos gens alienigena cōsistit; nequaq̄ illis cōfœderata. Habet autē Burdigalliā emporium: cuidā marino incūbens lacui: quē fluminis eruptiones faciunt. Liger uero inter pictones & Vamuitas excurrit. Super hunc prius fluuiū Emporiū aderat Corbilo: de qua Polybius mentionē fecit; cū Pytheæ fabulamētoꝝ memoriā faceret. Quod cōgrediētibus quidē Scipioni Massiliēsibus nemo rē ullā memoratu dignā: cū a Scipione interrogareť referre potuit: neq̄ de Britannia: neq̄ de Nabone: neq̄ de Corbilone: quæ oīum eo in tractu urbium celeberrimæ fuerāt. Tāta sane Pytheas mentiri ausus est. Vrbs est Santonū Mediolanū: ad Oceanū uergēs. Inter Aquitanas maxima ex ꝑte arenosa: & agro tenui. Ex milio alimoniā captās. Reliqs quoq̄ fructibus sterilis. Hoc in loco autem sinus est: in Narbonēsi littore Isthmū efficiens: & sinū Gallicū eodē quo ille cognomine. Sinū hunc

Brēnus
Prausus
Tolossa
Scipiōis miseria
Delphicū templū
Tolossa
Rhodani
Lexobii
Hyadeti
Liger
Garumna
Celtæ
Galli
Aquitani
Bituriges
Losci
Santones
Burdigallia
Pictones
Vamuitæ
Corbilo
Mediolanum

Tarbelli habent Tarbelli:apud quos effodiẽdi auri summū inter oīs studiū est. E scrobibus enim paulūlum
defossis:ad manus mensurá:crustæ auri repiunť:paruæ interdū purgatiōis indigẽtes. In reliq̃s auté
frusta & glebulæ: haud magnū habẽtes opificū. Itenor auté & montana tellus est longe præstātior
Conueni Nam ad Pyrenen Cōuenoq; Synclydo est ubi oppidū Lugdunū & Onesioq; aquæ calidæ ad potan
Synclydo dū optimæ. Bona est etiá Psauscioq; aq. Inter Garūnam uero & Ligerin adiacent gentes quædá Aq-
Onesii tanis:Elui quidé ab Rhodano inchoantes. Post quos Vellai aliquādo Aruernis cōmixti. Nunc sibi
Psauscii ipsis adstricti. Dehíc Aruerni & Lemothrices & Petrocorii. Post hos autem Nitiobriges:& Cadurci
Elui & Biturigesq; Cubi nuncupanť. Ad oceanū uero spectātes Santoni sunt & Pictones. Hi q̃dé(ut dixi
Vellai mus)Garūne accolæ:Alii aūt Ligeris:Rhuteni auté & Gabalies:Narbonẽsi terræ pximi. In Petroco
Aruerni riis igiť:& Cubis Biturigibus:Ferrariæ in oppidis sūt fabricæ. In Cadurcis uero Linificinæ. In Rhu-
Lemothri- tenis auté argẽtariæ uigent artes:necnō & Gabaliẽsibus. Eis uero & plerisq; Aquitanoq; romanī ius
ces latii tribuerunt:sicut & Auscis & conuenis. Aruerni sup Ligeri siti Metropolin Nemosum sup am-
Petrocorii ne positū habẽt. Hic penes Cinenabon:quod Carnuntū Emporiū est:labiť ad mediá nauigationem
Nitiobri- habitatū. Fluitq; in oceanū. Pristini uero roboris Aruerni ingẽs exhibent indiciū: quod frequentia
ges aduersus romanos bella gesserunt:Antea quidé millibus bellatoq; ducẽtis. Deíde duplicatis. Totī
Cadurci cōtra diuū Cæsarem millibus cum Vercingetorige prœliū cōmiserunt. Cum prius aduersus maxi-
Bituriges mum Aemilianū & Domitiū Enobarbū:etiá.cc.hoium millibus cōflixissent. Contra Cæsaré quidẽ
Cubi circa Gergoniá:Aruernoq; urbem in excelsó monte sitam:collatū est prœliū:Postea Vercingetorix
Rhuteni occurrit:& pugna ad Allesiá:Mandibiliæ gentis oppidū:Aruernis finitimæ:hoc etiá in sublimi loca
Cabalies tum est tumulo:cingentibus montibus & fluuiis duobus. Vbi redacto in potestaté Imperatore fini
Ausci tum est bellum. Aduersus maximū Aemilianū auté cōflictatū est:ubi coitus est Tisaris & Rhodani:
Nemoium Vbi Cemmeni etiam montes rhodano propius accedunt. At uero in Domitium adhuc ad īferiora:
Cinenabō ubi Sulga:rhodanusq; cōmiscenť. Cæterū usq; Narboné finesq; Massiliæ:Aruernoq; propagabatur
Aruerni Imperiū. Subiugatisq; ité usq; ad Pyrenæos mōtes gẽtibus:ad oceanū:atq; rhenū. Bitito qui cū ma-
Gergonia ximo & Domitio belligerauit:pater fuit Luerius:qui tantis opibus & lauticia:excelluissẽ celebratus
Allesia est:ut cū aliquando familiaribus facultatū ostentationé faceret:curru uectus per campum: nummos
Mandibuli aureos & argenteos:huc & illuc dispergeret:quos sectantes illi colligerẽt. Post Aquitanicá uero par-
Tisaris tem ac Narbonensem:alia deíceps est:ab Ligere fluuio ac rhodano:usq; ad rhenū. Eo delatus a fon-
Sulga te ad Lugdunū:Rhodanus Ligeri coniungitur. Huius auté regionis partes supernæ ad rheni ac rho
Aruerni dani fontes:usq; ad mediū ferme campoq:Lugdunensiū dinomi additæ sunt. Reliqua uero & quæ
Bititus ad oceanum uergunt:alteri adduně particulæ:quá incolunt Belgæ. Nos aūt singula cōmuni magis
Belgæ expositione declarabimus. Lugdunū igiť in colle conditū:ubi Arar amnis rhodano cōmisceť: Ro-
Lugdunū mano teneť Imperio. Amplioři quoq; supra reliq̃s:excepta Narbone: ciuitatis floret uiroq; ordine.
Ná & usui magno est illis emporiū. Monetam argenteá atq; aureá:eo in loco romani signát duces.
Templū etiá ab uniuersis Gallis cōmuni designatū impensa:& Augusto Cæsari dicatum: ante hác
urbem ædificatū est:ubi fluuioq; est coitio. Adest & ara dignitatis eximiæ gentiū.lx.numero inscri
ptum habens titulū:Earūq; singulaq; statua una. Alia subinde ingens locata est ara. Hanc urbẽ gen
Segosiani ti Segosianoq; psidere cōstat. Quæ in Rhodani & Dubidis fluuioq; medio iacet. Reliquæ dehic
gentes:uergentes ad rhenū:partim a Dubidæ:partim ab Arare discernuntur. Hi náq;(ut superius di
ctum est)amnes ab alpibus delati:deinde unū in alueū confluentes:delabunť in Rhodanū. Alter est
Sequana fluuius similiter in alpibus ortum habẽs:Sequana noíe. Effluit auté in Oceanū: parallela separatus
a Rheno distātia:per eiusdé appellationis genté. Ab oriente quidé Rheno propinquior. Ab occasu
uero Arari. Quo ex loco præstantissima suillarū carnium sallamentaria Romam deportātur. Inter
Elui Dubidem atq; ararin Eluorum gens inhabitat:oppidum penes Ararin Cabyllinum habentium. Ar
Cabyllinū cemq; Bibractem. Cæterū Edui Romanus sese consanguinitate coniunctos asserunt. Primiq; eius
Bibractes regionis homines in eorum amiciciam societatemq; conuenerunt. Trans Ararin domicilia tenent
Edui Sequani:& Romanis & Eduis dudum aduersantes. Germanis enim sæpius adhærebát. Eorumq; in
Sequani Italiam impetus inuitabant. Roburq; nō mediocre ostentabant. Adeo ut illis communiter quidem
immixti eorum uires amplificarent. Desistentes auté diminuerent. Aduersus Eduos:& hæ sane cau
sæ & fluminis contentio inimicicias auxit:qui gentem utranq; dirimit:quæ sibi proprium uendicat
Ararin. Sibiq; uectigalia pertinere certat. Hac uero tempestate cūcta romano subiacẽt Imperio rhe-
Etuatii no autem uicina omnium primi colunt Etuatii:quibus fluminis origo uicina est:in Diaduella mō-
Diaduella te:hic Alpium pars est. A quo Aduas fluuius in contrarium fluit:ad interiorem Galliam:Lacum im
Aduas plens Larium:Cui proximum conditum est Comum. Dehinc in Padum confluit: de quibus postea
Larius dicemus. Rhenus quoq; magnas in paludes:Lacumq; magnum effunditur:quem Cereti:& Vindoli
Comum gi propius attingunt. Alpinoū pleriq;:& Transalpinorū nōnulli. Huius loci longitudinem stad sex
Cereti miliū esse Asinius asserit. Quod non ita est:sed recto cursu paulo plus dimidio est. At enim mille p
Vindoligi pter anfractus addita satis haberent. Nam & celerrimus est. Quo circa nec pontibus iungi licet: & a
montibus defluens supinus:reliquū cursū per plana agit. Quoná igiť pacto pmanere pōt:celer atq;
uiolẽtus:si supinæ illius eleuatiōi lōgos multos anfractus adiunxerimus? Ei aūt duo tradit ostia:eos
accusans q plura dicát. Istæ q̃dé simul & seq̃na aliq̃d pfecto:nō tamé tátundé telluris ambiūt. Vter

que aũt in ſeptentrionẽ ab auſtro labit̃. Ipſiſq; occurrit Britãnia: Rheno quidẽ propius: Adeo ut Cã
tiũ eius Inſulæ orientale ꝓmontoriũ aſpectet. Lõgius aũt pauliſper Sequana. Hoc ſane ĩ loco diuus
Cæſar Britãniã: ad nauigaturus ĩſulã: claſſe edificauit. Sequanæ ſpatiũ quod nauigatiõi patet: ad otie
ra capiẽda: ex quo Arar igreditur: paulo minus eſt q̃ Ligeris atq; Garũnæ. A Lugduno autẽ uſq; ad
Sequanã: ſpatiũ eſt mille ſtad. Ab ingreſſu Rhodani uero uſq; Lugdunũ: minus q̃ bis tantũ intereſt.
Eluetios magnã auri uim poſſidere tradit̃. Qui cũ Cimbroꝝ opes cerniãt: nihilominus ad latrocinã
dum ſtudia conuerterunt. E quibus cũ tres natiões exiſterent: duæ ꝑ militiã deletæ fuit. E reliquis
tamẽ locis: quãta ꝓgnatoꝝ fuerit multitudo: bellũ aduerſus diuũ Cæſarẽ geſtũ maxime declarauit.
In quo circiter hominũ. cccc. milia interierunt. Reliquos ad milia. viii: ſaluos emiſit: ne Germanis fi
nitimis deſertũ agrũ fineret. Poſt Eluetios Sequani: & mediomatrici: Rhenũ incolunt. In q̃bus Tri-
bocchi natiõe Germani: relicto natali ſolo: Rhenoq; traiecto ſedes poſuerũt. In Seq̃nis uero mõs eſt
Ocuraſius: Eluetios Seq̃noſq; diſcernẽs. Sup Eluetios: & Sequanos: & Edui: & Ligones: ĩ occaſũ uer
gẽtes: habitãt. Sup mediomatricos Leuci: & q̃dã Lingonũ portio. Inter Ligerin & Sequanã fluuium
trans Rhodanũ: atq; Ararin gentes ad Septẽtrionẽ adiacẽt Allobrogibus: & Lugduni incolis uicini.
Hoꝝ illuſtriſſimi ſunt Aruerni & Carnuti. Per utroſq; delatus Liger amnis: ĩ Oceanũ effluit. A Gal
liæ fluminibus: ad Inſulã Britãniã uicenũ: ac tercentũ ſtadioꝝ. Nã qui ꝑ maris reflexũ a ueſpera teſũ
dunt; poſtridiæ octauã ad horã ad inſulã applicant. Poſt Mediomatricos aũt atq; Tribocchos: Tri-
uiſgri Rheno adiacẽt: apud quos Romani Imperatores: cõtra Germanos belligerantes: hac tẽpeſtate
pontẽ ædificãt. Loca hæc trãs Rhenũ incolebãt Vibii: quos ad ĩteriorẽ Rheni ripã traduxit Agrip-
pa: nec iuitos q̃dẽ. Cõtigui Triuiſgris ſunt Neruii: & hi quoq; natio Germanica Nouiſſimi ad utrãq;
fluminis ripã habitãt Menapii: his ꝑ paludes: & nemora domus ſunt. Nõ ꝓceræ q̃dẽ materiæ: ſed dẽ
ſæ & dumoſæ. Secũdũ iſtos Sugãbri Germani cõſiſtũt. Huic fluuiatili regioni toti ſupereminẽt Ger
mani alteri: quos Sueuos appellãt: q̃ potẽtia & hominũ frequẽtia: reliquos antecellũt. A q̃bus eiecti
in interiorẽ nunc Rheni partẽ cõfugerunt. Alii quoq; ꝑ alia loca: potẽtatu ualentes manẽt: bellorũ
incendia excipientes: ſemp: cũ primi in perniciẽ tracti ſint. Ex Treuiris autẽ: & Neruiis: Senones: &
Rheni ſua in occaſũ habẽt domicilia. Inſuper & Atrebati: & Ieburones Cæterũ Menapiis ad mare ꝓ
ximi ſũt Morini: & Belloaci: & Ambiani: & Sueſiones: & Caleti: uſq; ad Sequanæ amnis exitũ. Mori
norũ ager: & atrebatoꝝ: & Ieburonũ: & Menapioꝝ eſt ꝑq̃ſimilis. Silua enim eſt ſane ꝓceraꝝ arboꝝ
permagna q̃dẽ uerũ haud magnitudine tãta: quantã rerũ ſcriptores tradidere: ſtad milibus q̃ternis.
Eã uero Arduẽnã uocitat. At contra belloꝝ ĩpetus: ſpinoſos dumorũ ramos ĩuicẽ texẽtes: irruptio-
nes occludũt: nõnullis in locis etiã uallos defigẽtes: in ĩteriora ſeſe ipſi excipiũt; ꝓfunda paſſim ĩha-
bitãtes nemora: ꝑ paludes q̃ſdã paruas tenẽt inſulas. Abũdantibus itaq; hymbribus: tutiſſima hẽbãt
receptacula. Areſcẽtibus uero locis ĩditionẽ facile redigebant̃. Cæterũ his amnis oẽs intra Rhenũ ĩ
colẽtes ꝑ pacis ociũ Romano obediũt Imperio. Circa Sequanã fluuiũ ſũt & Pareſii: q̃ ĩ ipſo fluuio
Inſulã habẽt: urbẽq; Lucotociã: & Meldi: & Lexouii: Oceano uicini. Sup oĩs aũt eius tractus ĩcolas:
Rhemi dignitate ꝓcellũt. Ipſorũ Metropolis Duricortora: frequẽtiſſima habent ciuitatẽ: Romanos
accipiẽtes ductores. Poſt iã dictos populos: reliq̃ belgarũ eſt natio ad Oceanũ. E q̃bus Veneti ſunt:
q̃ aduerſus Cæſarẽ nauali certamine cõtenderũt. Ii enĩ emporio freti: parati erãt Cæſaris curſũ ĩ Bri
tanniã interrũpere: quos haud difficulter ſupauit: nõ utiq; roſtratis uſis nauibus. Eorũ nãq; naues li
gnorũ craſſitudine erãt cõfectæ. Sed uentorũ ĩpetu in ſe delatas Romani milites excipiebãt: falcatis
haſtis Carbaſa diuellentes. Obuẽtorũ enim uiolentiã: ex aluis conſuta erãt. Pro rudentibus quoq;
cathenas intẽderant. Lata uero faciunt tabulata. Proras pupeſq; celſas e querna materia. Cuius abun
dans illis ẽ copia. Id aũt ꝑꝑ maris æſtuaria. Quocirca tabulaꝝ iuncturas ſtrictim nõ conſerunt. Sed
rarius hiantes dimittũt: quas ĩde Algis cõſtipãt: ne ligna caloribus ĩterremulcãdũ aperiant̃. Sũt. n.
Algæ natura humidiores Quercus aũt arida: oĩ carens pinguedine. Hos ego Venetos eſſe opinor:
a q̃bus ueneti ſinum colentes Adriaticũ: in coloniã deducti ſũt. Reliqui. n. fere oẽs in Italia Galli: e
trãſalpina Gallia commigrarũt: ſicuti Boii & Senões. Veꝝ ꝓpter nominis ſimilitudinẽ. Paphlagõas
eſſe dictant. Hæc aũt non affirmauerim. De huius enim generis rebus ipſa ſatis ẽ coniectura. Siſmii
inde ſunt: quos Pytheas Timios nominat. Hi procumbẽs admodũ in Oceanũ ꝓmontoriũ habitãt.
Non tantũ tamẽ: quãtum: & ille & illius ſequuti fidem tradidere. Quæ locum aũt inter Sequanam:
& Ligerin gentes tenent: eæ partim Sequanis: partim Aruernis propinquæ ſunt. Vniuerſa uero na-
tio: quam hæc ætas Gallicã: uel Gallaticã noĩat: martis ſtudio: & animoꝝ ardet ĩpetu: conſerendæ
pugnæ alacritate impigra. Alioquin ſimplex: & nulla morum malignitate degens. Ea propter ſi quis
eos irritet: adunati pugnas pariter ineunt. Aperti quidem: nihilque præmeditati. Vnde contra ſe mi
litare uolentibus: manſueti atq; tractabiles ſiunt. Nam quo in tempore; & quo ĩ loco; quaque ex oc-
caſione: quiſpiam illos laceſſierit: eos in diſcrimen paratos habuit: præter uim & audaciã: nullum ad
prœlia ferentes adiumentum. At enim perſuaſione adducti: utilitati facile cedunt: unde ad ſtudia &
diſciplinas animos applicant. Ex corporum autem magnitudine: ipſa uis ineſt. Ex gẽtium uero mul
titudine: in unum ex facili frequentes conueniunt: ſimplicitate atq; rigore attracti: propinquis maxi
me condolentes: quos per iniuriam uiolatos uiderint. Hoc uero tempore cuncti pacem agitant ſub
iecti & ad Romanorum edicta uiuentes: a quibus in poteſtatẽ redacti ſunt. Cæterũ antiquis ex tẽ-

Cantium
Lugdunũ
Sequana
Eluetii
Mediomatrici
Tribocchi
Ocuraſius
Lingones
Edui
Leuci
Aruerni
Carnuti
Liger
Triuiſgri
Vibii
Neruii
Menapii
Sugambri
Sueui
Treuiri
Senones
Atrebati
Ieburones
Morini
Belloaci
Ambiani
Sueſiones
Caleti
Arduenna
Pareſii
Lucotocia
Meldi
Lexouii
Duricortora
Belgæ
Venet
Alge natura
Veneti unde
Boii
Senones
Paphlagones
Siſmii
Timii
Gallici
Gallatici

poribus:hæc de Gallis accepimus:ex permanẽtibus adhuc confiniũ Germanoꝝ legibus. Natura.n.
& ciuibus iſtitutis:ii pſimiles & cognatiõe inter ſe coniuncti:uicinũ colũt agrũ:quẽ Rhenus amnis
Germania ſeparat:paria maxima ex pte cũcta ferẽtẽ. Sed Germania magis ad arctõ exponiť. Si Auſtrales ad au-
ſtrales ptes:& ſeptẽtriõales ad ſeptentrionales iudicaueris. Quãobrẽ eoꝝ facilius deſolationes cõtin
git euenire:cũ gregatim inferanť:& totus ſimul exercitus:& uniuerſis potius exciteť habitaculis:cũ
ab aliis ualidioribus eiciant. Hos Romani minori negotio:q̃ Hiſpanos ſubiugarũt. His.n.ãtea bel-
lũ inferre incipiẽtes:nouiſſime finierunt. Illos aũt medio in tpe cũctos debellauere penitus:q̃ intra
Rhenũ:Pyrenæoſq; mõtes iacent. Nã q̃ gregatim totis copiis irruebãt:gregatim ſimul debellabanť.
Hiſpani uero proelia partiti:uires uti depoſitũ ſeruabant. Alii alio tpe aliiſq; in partibus:latrocinan
di more belligerantes. Sunt igitur oẽs natura bellaces:equitatu q̃ peditatu longe præſtantiores. Ab
hiſce Romanis optimus adeſt equitatus. Sempq; ſpectantes in Boreã:atq; Oceano ꝓpiores:conferẽ-
Belgæ dis pugnis audaciores. E qbus ſũmos Belgas afferunt eſſe:pergentes quindecim diuiſos:itra Rhenũ
ac Ligerim uergentes:in Oceanũ domos habẽtes. Solos tamẽ aduerſus Cimbrorum & Teutonũ im-
Belloaci petũ Germanoꝝ obſiſtere nequeũtes. Belgaꝝ fortiſſimos Belloacos eſſe dicũt. Poſt iſtos Veſſiones
Veſſiones Quam uero numeroſa mortaliũ frequẽtia ſit:uel eo patet idicio. Ex belgis enim qui ferre arma pri
us poterant.ccc.milia cenſeri dicebanť. Dicta eſt & Eluetioꝝ:& Aruernorũ & Sotiorũ multitudo.
E qbus ingens mortaliũ uis apparet. Et mulieꝝ uirtus ad procreãdos:educandoſq; filios. Sagis ue-
Galloꝝ habitus ſtiunť:Comaſq; nutriunt. Prolixis utunť fœminalibus. Pro tunicis uero:ſciſſos gerũt cum manicis
amictus:uix pudenda nateſq; uelantes. Lana quidẽ aſpera:cæteroꝝ oblongis uillis. Vnde & hirſuta
Lenæ texunt ſagula:quæ lenæ uocanť. Verũtamẽ Romani inſpectãtibus ad ſeptẽtrionẽ regionibus:gre-
ges urbanæ admodũ lanæ in pelle nutriunt. Armatura pro corporũ proceritate æqualis. Gladius lõ
Meris gus a dextro depẽdẽs latere:Clipeus lõgus:Haſtæ ad proportionẽ.& Meris peltæ genus eſt idest ia-
culi. Arcubus etiã pleriq; utuntur:& fundis:Eſt & illis Sparo ſimilis fuſtis. Quem nõ e falarica:ſed e
manu iaculãtur:cũ telo certiorẽ inſligat ictũ. Quo in aucupiis potiſſimũ utunť. Hanc etiã in ætatẽ
uulgo humi cubãt. Cenitãntes in ſtramẽtis aſſident. Plurima cũ lacte illis æſca:Carnibuſq; multifa
riã:præſertim ſuillis:& recentibus & ſalitis. Sues aũt in agris uerſantur:& proceritate & robore & ce
leritate præſtantes. Adeo ut inſueto cuipiam accedẽti:nõ minus q̃ lupoꝝ periculũ ingruat. Domici
lia & pluteis & cratibus:ad teſtudinẽ habẽt. Et quidem permagna:multis impoſitis lacunaribus. Tã
copioſi illis:& ouiũ & porcorũ greges ſunt. ut hinc & ſagoꝝ & ſalſamentoꝝ abundantia:nõ ſolum
Romæ:ſed etiã pluribus Italiæ ptibus ſuppediteť. Plurimas ciuitatũ primores gubernãt:ducẽ unũ
primis tẽporibus:ad annũ diligentes. Sicut & in bello:unus a multitudine deſignabatur Imperator.
Nũc uero utplurimũ Romanorũ edictis parẽt. Illud in eoꝝ conciliis peculiare obuenit. Siquis alio
Cõcionãtũ tumultus cõcionante:uel tumultuetur:uel obſtrepat:miniſter ſtricto occurrit enſe:& minitabundus ſilentiũ
iperat. Qui ſi nõ deſierit:ſecundo ac tertio idẽ factitat. Deniq; tantũ abſcindit e Sagulo:ut quod re
ſiduũ eſt:reddatur inutile. Aliis quoq; permultis eſt cõmune Barbaris:ut uiroꝝ ac mulierũ:cõtraria
noſtris permutẽt opera. Apud oẽs tres paſſim nationes:eximio in honore ſunt Bardi:Vaties:Drui-
Bardi Vaties Druidæ dæ Bardi qdẽ laudationibus rebuſq; poeticis ſtudent. Vaties aũt ſacrificiorũ naturaliũq; cauſaꝝ cu
ræ dediti. Druidæ præter cauſarũ naturalium ſtudia:moralẽ diſciplinã exercent. Iuſtiſſimi aũt oĩum
opinione:cum ſint priuata & publica iudicia eoꝝ fidei mandanť:adeo ut rem etiã bellicã antea iu-
dicarent. Ita ut Martẽ collaturi:illis iubentibus deſiſterent. Capitis quoq; iudicia horũ ſententiæ p-
mittebanť. Cũq; horũ eſt abundantia:& agri fertilitatẽ fore exiſtimant. Immortales aĩas & mundũ
& hi & alii eſſe aſſerunt. Ignẽ & aquã aliquando ſuperaturos:Simplicitati atq; animoſitati:multũ in
eſſe imprudentiæ ſimul:& ſupbiæ & ornamentoꝝ ſtudium. Et enĩ aurea illis ſunt geſtamina. Collo
quidẽ torques:Manibus aũt & lacertis:Armillæ dignitatis honores:tinctas gẽſtãt ueſtes:& auro pi
ctas. Qua ex leuitate uictores quidẽ:intolerabiles ſunt. Victi aũt ſtupidi uidenť. Amẽtiæ quoq; Bar
barici mores adſunt. Et quod Borealibus plurimũ gentibus accidit:ſuaptæ nationis ignoratio. E ꝑ-
lio decedentes ceruicibus equoꝝ hoſtium capita ſuſpendunt. Eaq; domũ delata:ut ſint ſpectaculo
ueſtibus affigunt. Poſidonius aũt ſcriptum reliquit:cũ hæc primũ multis ſpectaret in locis:ob rerũ
inſolentiã obriguiſſe. Poſtmodũ ex aſſuetudine:æquiore tuliſſe animo. Illuſtrium aũt uirorũ capita
cedrinis condientes odoribus:peregrinis oſtentant:Nec tantidẽ auri redimi dignabantur. Ab hiſce
uero rerum obſcœnitatibus:fœdiſq; ſacrificioꝝ & diuinationũ ritibus:mori noſtro contrariis. Ro-
mani prorſus eos auerterunt. Nam hominẽ diuinationi deſtinatum in tergo ferientes:ex ipſo impa
tientiæ affligtandiq; modo:uaticiniũ capiebant. Immolabant aũt Druidis nequaq̃ abſentibus. Alia
quoq; humanorum ſacrificiorũ genera traduntur. Quoſdã enim ſagittis configebãt:Et ĩtra ſacras
ædes patibulo ſuffigebant. Magnãq; e fœno chorto ſtatuam apparantes:Eiq; lignum iniectantes:pe
coraq; & uarias immittentes bæluas:atq; homines holocauſtum faciebant. In Oceano autem Inſu-
lam paruam non longe in pelago in exitu Ligeris amnis præiacentem eſſe inquit. Eam inhabitare
Sãnitarum mulieres Sãnitarum mulieres:Bacchi numine afflatas:Ipſas quidem deum iſtum propitiantes:& feſtis ritibus
& aliis ſacrorum formis exorantes. Virum nullũ Inſulam inſcendere. Cæterũ mulieres ipſas traiciẽ-
tes uiris cõmiſceri. Rurſuſq; reuerti. Annui mortis eſſe:ut templũ eodem die detegant:denuoq; te-
gant:ante ſolis occaſum:unaquaque pondus afferente. Cuius uero põdus exciderit:eam ab reliquis

dilacerati. Particulas aūt baiulantes: nō ante cessare: q̄ rabies ipsa cessauerit. Semper aūt euenire: ut
aliq̄ id passuta cadat. Multo āt fabulosius id: qđ Artemidorus asserit quidē: de coruis accidēs ē. Por
tū enī quēdā in Oceani littoribus esse scribit: quē duo⁊ coruo⁊ uulgo noīant. In eo qdē duas ap
parere coruos: dextris albicātes alis. Qui igit̃ ulla de re cōtrouersant̃: illuc accedere: in sublimi loco
posita tabella utrūq̄ seorsū in ipsa lagana collocare. Ipsas dehinc aduolantes alites: ptim commādu
care ptim dissipare. Cuius aūt lagana dissipent̃: illū uictorē euadere. Hæc qdē fabulosius memorat.
De cerere uero atq̄ Proserpina: uerisimiliora dicit. Insulā Britāniæ pximā in qua similia Samothra
cibus Cæreri: & Proserpinæ sacrificia fiunt. Huic etiā fides ē adhibēda. Arborē in Gallia nasci: fico si
millimā: fructū corno similē gignere: unde pharethræ fabricant̃. Eā si incidas: loetalē succū effunde
re: ad inungēdas sagittas utilē. Illud etiā diuulgatū est: Gallos oēs cōtentionis auidos esse. Penes eos
de deus nō esse putat̃: cū adolescētes uigētibus ānis minime parcūt. Ephorus tā late Galliæ magni
tudinē excedere tradit: ut quā nunc uocamus Iberiā plurima illius spatia Gallis: usq̄ Gades attribu
at. Hoīes ipsos Græci noīs amatores declarat. Multa de illis peculiariter asserit: quæ huius tempesta
tis hoībus: haud sane respōdent. Hoc etiā illo⁊ est pprīū ut laboribus agitent̃: cū macilēti sint: uen
tresq̄ minime ppendeāt. Quisq̄s itē iuuenis Zonæ mēsurā excedat multari. Hæc quidē de Transal
pina Gallia. Britāniæ forma: triāgula est. Eius latus ubi ad longitudinē maximū est. Galliæ e regiōe
opponit̃: neq̄ minus neq̄ pductius. Est enim stađ circiter. iiii. milium &. ccc. aut. cccc. Latus utrūq̄
& Gallicū: ab Rheni eruptione: usq̄ ad Arctica Pyrenæi montis: excurrētia saxa ad Aqtaniā: & Cātii
& Rheni ostiis oppositi. Quod qdē oriērē maxime solē pspectās Britanniæ signū: usq̄ ad extremas
Insulæ rupes: in occasū cōtra Aquitaniā: montēq̄ Pyrenæū est. Hæc quidē a Pyrenæis montibus ad
Rhenū minima distātia est. Quādo qdē maxima dicta est stađ. v. miliū. At acclinationē quādā esse a
parallela fluminis locatione credēdū est: ex utraq̄ ad mōtē pte īflexiōe q̄dā facta ad extrema ī Ocea
num uergētia. Quattuor uero quibus ex cōtinēti assidue in insulā utūtur: interualla sūt: q̄ ab egres
sibus amniū extāt. Rheni uidelicet ac Sequanæ: Ligerisq̄ & Garūnæ. Illis aūt q̄ uicina loca tenent:
ascēsuris ex cōfinibus Menapio⁊ Morinis: nō aūt ab eius ostio enauigatio est. Quibus quidē Itium
uicinū est: quo nauali usus est diuus Cæsar: cū in insulā cursum soluit. Intēdentibus āt iam tenebris
ascendēs: postridie eius diei: horā circiter quartā: applicuit stađ. ccc. ac. xx. cursum cōficiens. Frumēta
uero deprehēdit p rura. Maxima plane pars insulæ cāpis constat & arbustis. Sunt etiā nonnulli per
agrū tumuli. Tellus frugifera: pecore abundans: auro: argēto: & ferro. Hæc ex ipsa efferuntur Insula.
Pelles quoq̄ atq̄ mancipia. Canes etiā ad uenandū aptissimi. Galli his quidē indigenis ad belligerā
dum plurimū utunt̃. Virorū qdem statura: supra Gallos pcera. Sed nō adeo flauēte coma. Corpora
uero laxiora. Quod aūt pceritatis indiciū est. Vidimus nos Romæ puberes longissimi corporis in
digenis semipede celsiores: lingua balbutientes. In cæteris nō pulchris admodū lineamentis ī cōsistē
do. Moribusq̄ partim Gallis similes: partim simpliciores magisq̄ Barbaris. Quidā igit̃ lactis abūdā
tes cōficiendi casei: p iperitiā prorsus sūt ignari. Colēdo⁊ horto⁊ & ruris operū īperiti. Potentatus
habēt inter se. Et instar Gallo⁊ quorūdā in gerendis bellis īmanes utplurimū. Eo⁊ urbes sunt ne
mora. Latissimos enī Cyrcos: deiectis obstruūt arboribus. Vbi cōstructis Tuguriis: & ipsi pariter &
armēta stabulant̃. Nec multū quidē ad tps. Hymbrifer⁊ aerē magis q̄ niualē esse cōstat. Per serenita
tes aūt nebula late obtinet: Adeo ut die tota: tribus rātū aut quattuor horis circa meridiē ipm Solē
aspiciant. Hoc idē Morinis & Massipiis: eorūq̄ finitimis contingit. Diuū Cæsarem bis in Britanniā
transisse cōstat. Vnde re nulla qdē magnifice gesta: e uestigio reuenit. Nec longius introgressus Insu
lam: cum inter Barbaros in Gallia militesq̄ suos ortæ seditiones essent. Accessit etiā magna classis a
missio: uehementibus aq̄⁊ inundationibus: & decremētis rotunda Luna. Duabus āt uictoriis cōtra
Britānos re benegesta: cū duos rātū militū ordines traiecisset: acceptis: obsidibus: magnū seruo⁊ nu
me⁊: ingentēq̄ pdam reportauit. Hoc tamē tpe: qdā eius loci principes legationibus & obseruāntiis
Augusti Cæsaris amiciciā cōparantes: In Capitolio dona deis obtulerunt: & uniuersā fere Insulā Ro
manis ppriā: familiarēq̄ instruxerūt. Vectigalia grauia tolerant: siue hinc res in Galliā importent:
siue illinc exportēt. Hęc āt sūt eburnea uasa: forfices: mōilia. Et ex electro: & uitrea supellex. Et alia
huius generis mercimōia. Adeo ut ad Insulæ custodiā: nullo iā opus sit psidio. Nō. n. plus oi die uno
militū: uel eqtatu aliquo īdiget. Adeo ut ab ipsis tributa redigant̃. Aeqliter. n. ē īpositū uectigal. uni
uersa uero īpensa: collectis inde pecuniis: ps exercitui cōstituit̃. Tributo⁊ nāq̄ solutionē īpositorū
cōminui necesse ē. Simul & piculis occurrēdū ē nōnullis: si adacta sit uiolētia. Sūt & aliæ circa Britā
niā Insulæ q̄dā puæ qdē. Cæterū ei ānexa magna ē Ibernia: ad Septētrionē exposita plixa. Sed āplissi
mā latitudinē habēs de q̄ nihil dicere manifestū hēmus: hoc dūtaxat excepto: qđ lōge magis q̄ Bri
tāni: siluestres illius sūt icolæ. Andropophagi. i. hoīum carne uescētes. Māduconesq̄ magni. Defun
ctos etiā parētes eē: in eximia hōestatis pte ponūt. Nec minus alienis ī ppatulo uxoribus immisceri. ma
tribus etiā atq̄ sororibus. Ho⁊ etiā q̄ cōmemoramus: dignos fide testes: nō sane hēmus. Atq̄ cōmā
ducādo⁊ morē hoīum Scytha⁊ eē tradit̃. In obsidiōalibus quoq̄ necessitatibus: idē factitasse Gal
li & Hispani: aliiq̄ cōplures dicunt̃. De Thule itē obscura ē historia: pp eius ī ultima loca rmotōem
hāc siquidem sup oīs fama uulgatas: magis atq̄ magis ad Septētrionē expositā locāt. Cætero⁊ ea q̄ de
hac ipsa deq̄ uicinis illis locis Pytheas scripta reliqt figmēta esse: per celeberrimas regiones: nobisq̄

Coruo⁊ portus

Galliæ magnitudo

Corpulenti Britanniæ forma

Itium

Morini Massipii

Britāni ferui

Ibernia

Andropophas

Parētes uesci

Thule

Alpes
Genua
Apeninus
Sabatii
Albingaunus
Monoechus
Ingauni
Albion
Intemelii
Alpia
Iapodes
Albium
Oxybii
Decetiori
Ligures
Arborum amplitudo
Gygenii
Lyngurium
Monoechus
Sallyi
Ligures
Albienses
Albieci
Vocuntii
Allobroges
Ligures
Siconii
Tricorii
Medualli
Daruetius
Durias
Padi ortus
Medulli
Thaurini

notissimas:cõstat. Plurima.n.(ut superius diximus)mẽtitus est. Itaq; & de remotionibus magis mentitus apparet. Verũtamẽ iis:quæ ad cæli rationẽ.& Mathematicã speculationẽ attinẽt:satis cõmode usus uidet̃. De rebus potissimũ frigidæ zonæ ꝓpinquis.de fructibus.deq; animalibus mãsuetis.partim oĩmodã sterilitatẽ:partĩ raritatẽ exponens. Milio reliquisq; caulibus:& fructibus:atq; radicibus ali.apud aliquos fi umẽta nasci. Melq; ꝓduci.& hinc potũ sumere. Triticũ aũt:quia soles puros non habent:intra laxas domos:congestis eo spicis triturare. Areas cum sole careant:& pluuiæ inundent:reddi prorsus inutiles. Postq̃ de Trãsalpina Gallia:deq; tenentibus eam regionẽ gentibus; scriptũ est:de ipsis iam Alpibus:Deque earũ habitatoribus:deinde.de uniuersa dicendum est Italia. Eundẽ igitur in describendo seruãt ordinẽ:quem ipsa locorũ natura suppeditat. Alpes profecto ipsæ:nõ quidẽ a Monoechi portu(ut pleriq; referũt)sed iisdẽ ex locis a q̃bus Apennini mõtes ĩcipiũt. Ad genuã Ligusticũ Emporiũ:& Sabatia Vada nũcupata:quæ paludes sũt. Apẽninus qdẽ a Gẽua. Alpes uero a Sabatiis iniciũ capiũt. Inter Genuã uero & Sabatios ducẽta ac sexaginta stad ĩtersũt. Inde post.ccc.&.lxx.stađ:Albĩgaunus est oppidũ:cuius incolæ Ligures Ingauni appellant̃. Ex hoc loco ad Monoechi portũ stađ.cccc.&.lxxx. Quo ĩ medio urbs ingẽs est Albiõ Intemeliũ:cuius habitatores Intemelii uocant̃. Ab hisce noĩbus indiciũ ponũt;quod a Sabatiis Alpes primordiũ habent. Alpia enĩ prioribus sæculis:uocabat̃ Alpia. Quẽadmodũ & Alpionia. Náq; hoc tp̃e in Iapodes mons excelsus hasce ultima attingens:& Alpes ipsas Albiũ nominant:perinde ac eousq; extẽdant Alpes. Cum igit̃ Ligures:partim Ingauni:partĩ Intemelii sint:Eorũ coloniæ ad mare deductæ:una qdẽ Albiũ Intemeliũ; quasi alpiũ:altera uero diuisi magis Albingaunũ uocant̃. Hisce duabus nationibus Ligurũ:quas ante dixi:Polybius unam Oxybiorũ:& alterã Decetiorũ adiũgit. Hoc littus uniuersũ a Monoechi portu:usq; Thusciã continuũ omnino sine portubus ẽ:exceptis paruis quibusdã stationibus ad iactandas Anchoras minus ineptis. Immineñt immanes rupes atq; præcipites:quæ iuxta mare angustos relinquunt transitus. Qui Ligurũ habitant:ut plurimũ ex pecore uictũ agitant:lacte ordeaceaq; potione:maritimis ex locis:ac montanis pastũ quæritantes. Materiã uero ædificandis nauibus frequẽtissimã:hinc montes habẽt:arboresq; maximas:adeo ut in q̃busdã crassitudinis diameter octonis inueniat̃ pedibus. Plurima etiã ad uarios usus:& fabricanda mortaria. Nec uero ad cõficiendas mẽsas deteriora. Quæ omnia ad Emporiũ Genuã cõportant̃. Pecora itẽ:Pellesq; & mella. Cõtra uero oleũ & uinũ Italicũ exportant. Quod quidẽ illis modicũ:ac picatũ & austrum est. Hinc equi & muli nascunt̃:quos gygenios uocitant. Hinc Ligusticæ tunicæ:hinc sagula. Abundat etiã apud eos Lingurũ:quod electrũ quidam appellant. Nõ multi admodũ equo militant. Pedites uero:in tumultuariis præsertim pugnis optimi. Aereis aũt utẽtes parmis:coniecturã dedere:sese origine græcos esse. Monoechus præterea portus statio quædã est:nõ magna:nec multarũ capax nauiũ:Templum habẽs Herculis:cognomento Monoechi:quoniã is in eo habiter solus. Porro Massiliẽsis annauigatio:ipso ex noĩe hucusq; uidetur extẽdi. Ab antipoli uero:pauloplus stađ.cc.abest. Hoc ex loco Massiliã usq; & paulo ulterius gens Sallyorũ incũbentes tenet alpes:& nonnullas ipsius litoris rupes:cũ Græcis promiscuæ. Prisci aũt Græci Sallyos ipsos Ligures uocãt. Regionẽq; Ligusticã:quã Massilienses habitant. Posteri uero Galli:Ligures uocauerunt planiciẽ ipsam usq; Luerionem atq; Rhodanum. Ex qua ipsi incolæ:non modo peditatũ:uerũ etiã equitatũ mittere solebant:in denas diuisi partes. Priores hos ex transalpinis Gallis in potestatẽ redegere Romani cõtra istos:cõtraq; Ligures bellum diuturnũ protrahentes:cũ ipsis transitũ in Hispaniã occludere conarent̃:q per littus habendus eẽt. Nã terra mariq;:frequentissima illorũ fuere latrocinia. Tãtoq; ualebant robore:ut uix adductus etiam magnis exercitibus:tutũ transeũtibus iter extiterit. Octogesimũ uero cum eis belligerãtes ad annũ: difficulter effecerũt:ut publice pmeantibus:uia ad stad.xii.latitudinẽ laxaret̃. Tamen postea fractis uniuersis:ipsi terrore incusso:gubernãdi formulas imposuere. Post Sallyes tenent Albiẽses:& Albieci:& Vocuntii:montana in Septẽtrionem uergentia. Vocuntiorũ regio ad Allobrogas usq; protẽditur. Ii profundas:in montanis ualles habẽt:memorabiles quidẽ:neq; ulla ex parte uallibus quas tenent illi deteriores. Allobroges itaq; sub Prætoribus in Narbonẽsem proficiscentibus agrũ instruuntur. Vocũtii aũt:ut Volcas diximus:ad Nemausũ iure suo instructi tenent̃ Cæterũ qui ĩter Varũ:& Genuã incolunt Ligures. Idẽ in Italicorũ numero sunt:ad mare pertinẽtes. Ad montanos autẽ quidã ꝓfectus eqtũ sicut & ad reliquos omnino Barbaros mittitur. Post Vocũtios Siconii sunt; & Tricorii deinde Medualli:excelsos habentes uertices. Eorũ igitur rectissimũ ĩ sublime cacumẽ stađ centũ ascensũ habere tradit̃. Rursũ hinc ad Italiæ terminos:descensũ patere aiunt. Supra uero nonnullis in locis admodũ cauis:lacus est ingens:& fontes duo:nõ multũ inter se distãtes. Ex altero amnis effunditur Daruẽtius nomine:p confragosa sese in Rhodanũ loca præcipitans. Cõtraria uero de parte Durias:sese immiscet Pado:per Salassos:intra Alpes illabens Galliæ Ex altero longe humilior ipse Padus:per hos locos editur:multus ac celer. Progressus autem maior:molliorq; efficitur. Nam multis ex amnibus incrementum excipit; potissimum quomodo ad plana fuerit; & latius extenditur. Diffusus igitur circũflectit; & cursum segnem reddit. Iamque amplissimus: Adriaticum irrumpit pelagus; cunctos Europæ fluuios:præter Istrum; magnitudine exuperans. Adiacent Medulli; maxime ubi Rhodanus; & Isar confluunt. Ad alteram uero uergentem in Italiam partem; ex montibus dictis:Thaurini:gens Ligustica:Reliquiq; Ligures tenent. Horum ager est:quem Ide-

õni:& Cottii dicunt. Post istos & Padum Salassi sunt. Sup quos qdé in cacumie Ceutrones:& Cato- Ideõni
riges:& Varagri:& Nãtuatę:Lacusq̃ Pelemena. Per qué Rhodanus effert̃:& fluminis ipsius fontes. Cotti
Nõ longe aũt ab istis sũt Rheni fontes:& mõs Ad ualla:ex quo in Septẽtrioné Rhenus excurrit. Et Salassi
diuersa ex parte Adua:in lacum Larĩũ:iuxta comũ intrãs. Supra Comũ ad Alpiũ radicé:Rheti iacẽt Ceutrones
& Vennones:ad orienté uersi. Alia ex parte Lepõtii:& Tridẽtini:& Stoni:& alii cõplures populi par Catoriges
ui. Italiá tenentes:q̃ superioribus ãnis inopes latrocinabant̃. Hac aũt ætate:aut deleti sũt:aut mãsue Vatagri
tiores facti penitus:ut cũ antea transcensus p eoꝝ montes pauci & difficiles essent: Nunc multis ex Nantuatæ
locis p eos mortales:& tuti & transitu faciles:propter eoꝝ apparatũ habeant̃. Augustus ení Cæsar: Pelemena
ad latronũ delẽdas ĩsidias:magnũ q̃tũ licuit:uiaꝝ apparatũ apposuit. Non ení pp uastissima petrarũ Rhenus
ĩgentiũ præcipitia:ubiq̃ naturá uiolare fas fuerat:cũ hinc quidé supra uias ĩminerent:hinc aũt rue- Adualla
rent. Adeo ut p parua ab ingrediẽtibus euitari discrimina nequeãt:incũbentibus in tá profũdas fau Adua
ces casibus. Ibi uero aliquas ad ptes:adeo limes angustus est:ut & uiatoribus & iumentis:præsertim Rheti
insuetis:uertiginé oculoꝝ afferat. Sinu aũt indigenæ tuto gestent̃. His igitur nulla præstare licet re Vennones
media:neq̃ glacialibus crustis:quæ supnæ & qdé lubricæ illabentes uniuersá occupant semitá:& in Lepontii
subiacentes extrudũt ualles. Frequẽs enim sup glacié glacies:nuicé incumbit ingruẽtibus maxime Tridentini
niuibus:anteq̃ insuperficie omnino solibus dissoluãtur. Salassoꝝ quidé regio magna est: pfundam Stoni
utriq̃ uallé:agrũq̃ claudentibus rupibus. Eoꝝ etiá pars in supiora extẽditur cacumina. Illis itaq̃ q Salassi
ex Italia supra mõtes positi sunt:una p uallé iam memorará uia est. Inde bifariá diuidit̃. Vna quidé
p Pœninũ (sic ení dicitur) ducit p alpiũ summitates:iumentis inaccessibilis. Altera p Ceutrones pro
lixior. Tellus salassorũ aurifodinas habet. Quas Salassi cũ olim potentia ualerent possidebant. Sicut
& ingrediẽdi dominũ obtinebant. Magná quidem illis opé ad effossiones ærarias. aurũq̃ dilucẽdum
Duria fluuius afferebat. Quo circa multis in locis aquæ ductus ptientes cõmuné alueũ exinanibãt
Quod cũ ipsis ad auri uenandi cõquisitioné conduceret:reliquos sua colentes arua:rigatiõibus de-
stitutos contristabant. Cũ fluuius tantis suppeditare terris potũ nequiret:quia supdextrum haberet
alueũ. Eam ob causá assidua inuicé prœlia gens utraq̃ conserebat. Potitis inde reꝝ romanis:Salassi
qdé & aurificiũ simul:& agrum amiserũt. Veꝝ montiũ iura tenentes:adhuc aquá publicanis:& au-
rifodías capessẽntibus uenũdabãt. Aduersus istos uero: ppter publicoꝝ uectigaliũ auaticiá:assiduæ
disceptationes gerebãtur. Hoc pacto Romanis:qui prætores aut locoꝝ præfecti mittebant̃:occasio
nes semp abunde præstabant̃:qbus bella susciperent. Postremo ad hæc usq̃ tẽpora nũc impugnati:
nũc soluto bello Romanis conciliati:potentes tamé erant. Et multis dãnis ab ipsis latrocinantibus
affecti sunt:q per eoꝝ montes traiecerũt. Quippe a quibus Decimus Brutus:& Mutina fugiens:da
ta uirinim Drachma:sese redemerit. Messalla quoq̃:cũ iuxta illos hyemaret:pro raptis ad cõburẽdũ
lignis:itẽq̃ ad hastilia Titonibus exercendis ulmis:precium pendere coactus est. Hi quoq̃ mortales
quandoq̃ Cæsaris pecunias diripuerũt. Factisq̃ semitis:aut iunctis põte fluuiis:præcipites exerciti-
bus rupes cõmoditaté apponebant. Posterius Cæsar Augustus eos fũditus deleuit:& uniuersos sub Eporedia
corona uenũdedit:ad Eporediá:Romanoꝝ coloniam deportatos. Quá ideo inhabitandam curaue Augusta
runt:ut Salassis præsidiũ esset. Paulisper aũt obsistere ibidé potuere. Quoad extincta eoꝝ natio est. urbs
Cæteroꝝ quidé corpoꝝ milia sex & triginta cæsa sunt. Qui aũt ferre arma poterant:octo milia im- Rheti
pleuere. Terentius Varro impator cunctos illos acie uictos:sub hasta uendidit. Tribus Romanorũ Vindelici
milibus Cæsar Augustus missis:urbé Augustá habitandá tradidit. Quo in loco Varro Castra iá ha- Boii
buerat. Nũc aũt finitima regio:usq̃ ad sũma mõtiũ cacumina pacata uiuit. Vniuersa deinceps mõta Eluetii
na pars:in Orienté & in Austrũ uergens:a Rhetis Vindelicisq̃ tenet̃:Boiis Eluetisq̃ cõfinibus. Ná Lepuntii
eoꝝ cápis iminẽt. Cæteꝝ Rheti ad Italiá usq̃ ptinent:quæ supra Veroná & Comũ est. Vinũ Rheti Camuli
cũ íter Italica:egregie cõmẽdata:nõ sane inferius:i mõtanis illoꝝ radicibus nascit̃. Ipsi aũt ad ea usq̃ Vindelici
loca:quæ Rhenus secat extendunt̃. Huius aũt nationis sũt Lepũtii:& Camuli:atq̃ Vindelici:& No Norici
rici:& montana exteriora tenent maiori ex parte cũ Brencis:& Tẽnanis:hoꝝ iá Illyricoꝝ. Isti finiti Brenci
mas Italiæ ptes omni tẽpore:& Eluetioꝝ:& Sequanoꝝ:& Boioꝝ:& Germanoꝝ incursabant. Et.n. Tennani
ferocissimi inter Vindelicos Licattii:& Clautenatii:& Vẽnones cẽsebant̃. rhetoꝝ át rhucãtii:& Co Licattii
tuantii. Esthiones uero:& Brigantii ad Vindelicos pertinent. Eorũ oppidũ est Bicantiũ:& Cando bu- Clautenatii
num:& Licantiotũ:ueluti arx quædá Damasia. De horũ ipsorum sæuitia Latronũ in Italos:tale qd- Vennones
dam memoriæ proditur. Cũ uicum aut urbé quandá in ditioné traxerint:non modo puberes:uerũ Rhucãtii
etiá infantes mares trucidát:nec in hisce conquiescũt:uerũ etiá pregnantes mactant mulieres:quas- Coruantii
cũq̃ illoꝝ uates marem concepisse dicerent. Post istos propiores sinum Adriaticum ad aquileiam Esthiones
nonnulli Norici:Carniq̃ tenẽt. In Noricis & Taurisci sunt. Horum oĩum impudentissimas incursa Brigantii
tiones repressit Tiberius & eius frater Drusus æstate una. Vnde annus agitur tertius & tricesimus: Bicantium
ex quo quieti ordinatim tributa pendunt. Per tota Alpiũ ipsaꝝ montana:quidá terrarũ extant tu- Cádobunũ
muli:qui cõmode coli ualeát:uallesq̃ bene cõditæ. Maioré tamé partem:præsertim ad uertices:ubi Damasia
latrones consistebant incultá & infructuosam fuisse constat:Idque tũ propter illoꝝ artes:tũ pp tel- Norici
luris asperitatem. Ex uictus igit̃:& reꝝ cæteratũ inopia:illis interdum parcebát hoibus:q cápos ha Carni
bitabát:ut q eis cibũ suppeditarẽt haberẽt. Et cõtra illi resiná:Picé:Tedá:Cærá:Caseũ Mel retribue Taurisci
bant:quorum quidem eis copia supererat. Super Carnos uero Apenninus mons incumbit:lacũ ha- Apenninus

Atages Atesinus Istri fontes Tullum Phlygadia Dura Clanis lapides Metulum Arupeni Monenum Vendum Segestia urbs Ocra Páportus Saus Ogdolapis Lugdunũ Lemánus lacus Iura mons Lingones Alpes Benacus Mintius Verbanus Adua Larius Ticinus

montes magnos

bens:in anné Isará confluenté.Qui rapto fegum Atage altero flumine effertur i Adriaticũ sinũ.Eodem autem ex lacu fluuius alter in Istrũ labitur:qué Atesinũ uocant.Ister enim ab hisce montibus in multa diuisus capita sumit originem.Excelsa enim Alpium capita continua hactenus extenduntur:& unius montis facié exhibuerunt.Remissa inde & inclinata:plures in partes & plures in uertices attolluntur:Primũ est horum trans Rhenũ & Lacum:in orientem uergens:mediocriter sublime dorsum.Quo in loco Istri fontes iuxta Sueuos:& Hercyniá siluá sunt carmina in Illiricũ atq; Adriaticũ sinum conuersa.E quibus est iam dictus mons apéninus:& Tullũ:& Phlygadia:quibus subiacent Vindelici A quibus Dura Clanisq; & alii complures:per ualles excurrentes fluuii in Istri alueũ intrant.Porro lapides circa hos habitant locos.Gens Illyricis Gallisq; cõmixta.Et penes istos est sublimitas.lapides igitur uirorũ florentes robore antea:& utroq; ex montis latere domicilia habétes:ab Augusto tádé Cæsare:summo cũ labore debellati sunt:cũ latelatrocinius inualescerent:Ipsorũ aũt oppida Metulũ:Arupeni:Monetiũ:Vendum.Post hos urbs Segestica:in plano sita.Iuxta illá Rheus ipse præterlabitur:in Istrum influens.Vrbs ipsa aduersus Dacorũ bellum oportune sita est.Ocra uero humillima prorsus Alpiũ pars est:ubi Cartus adiungitur.Qua ex aquileia onera plaustris:ad Páportum(sic enim appellant)deuehunt:stađ non ultra.cccc.iter est.Inde p fluuios ad Istrũ usq; uectátur Locaq; huic uicina.Pamportus enim annis ex Illyriis nauigabilis defert.Intrat aũt Saũ:ut facile in Segestaná orá:& Pánoniá:& Tauriscos delabat.At uero in Saũ irrũpit Ogdolapis ad urbé:ambo sane nauigabiles:ex Alpibus fluẽtes.Habent aũt alpes equos agrestes:& boues:Vtq; memoriæ tradidit Polybius peculiaris formæ bæluá gignũt:habitu qdé ad ceruí staturá:collo dũtaxat excepto & uillis:in quibus apro persimilis est.Geritq; sub mento carcis globũ:ad palmi magnitudiné capillosum:crassitudiné pro equini pulli cauda habété.Vbi uero ex Italia supra conscenderis:uia in exteriorem Galliá:& ad septétriones est:Quæ per Salassos ducit lugdunũ.Ea uero Bifariá est.Altera quidé prolixior plaustro permeabilis p Ceutrones.Altera uero recta:& angusta:cõpédiariaq; per Pœninũ.Cæterũ lugdunũ in medio:instar arcis:sitũ est.Cũ ibi amnes cõfluant:& partibus omnibus propinquum sit.Ea ppter Agrippa hoc ex loco ptitus est uias:uná quæ p Cémenos montes:usq; ad Antones:& Aquitaniá.Aliá ad Rhenũ.Tertiá ad Oceanũ:& Balloacos:& Amianos.Quarta ducit í agrũ Narbonésem.Littusq; Massiliése.Omissa aũt sinistra in pte Lugduno:terrisq; in ipso imminentibus Pœnino rursus est conuersio:cũ Rhodanũ traieceris:lacũue Lemánũ í Eluenorũ cápos.Hincq; tránsitus é ad Seq̃nos:p Iurá mõté:& ad Ligões.Perq; hos ad utrũq;:& ad Rhenũ:& ad Oceanũ biuium scindit.Polybius scriptũ reliquit:suis téporibus aurifodinas in Tauriscis Noricis:Maximeq; penes Aquileiá inuentas:adeo natura optimas:ut cũ a superficie terræ:duos ad pedes solũ detraxeris:fossile confestim aurũ inuenias.Fossam aũt nõ ultra pedes.xv.esse.Aurũ ipsum per se partim purũ eé:ad fabæ aut lupini magnitudiné.Octaua tantũ par te decocta.Partim uero maioris indigere digestiõis Valdeq; utilissime.Adiutantibus auté Barbaros Italis:bimestri tpe:euestigio auri preciũ tertia parte carius uenisse:totá p Italiá.Quod quidé ubi Turisci senserũt:eiectis adiutoribus:soli uenũdedere Hac uero tépestate uniuersas aurifodinas in Romanorũ esse ptáte.Cæterũ hoc in tractu:sicut & í Hispania:fluuii aurea ferunt grana:ultra fossile:haud tamen tantum Hic idem uir:cum de Alpium magnitudine:& sublimitate dissereret:maximos Græciæ montes comparat.Taygetum.Lyceũ.Parnassum.Olympũ.Pelion.Ossam.Thraciæ uero Emũ Rhodopen.Dunacé.Quorũ singulos inqt diei unius itinere:expeditis facile uiatoribus ascendi posse:& uno circuiri die Alpes aũt:ne die quinto quidé ascendi posse.Longitudo aũt est stađ.milibus duobus &.cc.quod ad cápos attinet.Transitiones uero tantũ quattuor nominat.Vná quidem per Ligures.Tyrrheno mari proximam.Aliá deinde per Taurinos:qua transmisit Annibal.Tertiam deinde p salassos.Quartam per Rhetos.Oés præruptas atq; præcipites.Lacus cum alios permultos in montibus esse:Tum uero tris ingentes expõit Ex quibus Benacus stadi.quingentũ longitudiné habet.Latitudiné uero.xxx.De quo Mincius amnis effluit.Subinde alter Verbanus longitudinis quidé stađ.cccc.Latitudo uero angustior q̃ prioris Emittitq; fluuiũ aduá.Tertius est Larius:Longitudinis fere stađ.ccc.Latitudinis.xxx.Amnem eiicit Ticinum sane grádem.Oés autem in padum influunt.Hæc quidé de montibus Alpinis dicenda tátum habemus.Ex radicibus autem Alpium iam incipit Italia.

regiones italie

Quinto uolumini hæc insunt.Quæ ab Alpiũ radicibus ad Italiam pertinent:usq; ad fretum Siculum:Sinumq; Tarentinum:ac Posidoniatem:atq; Pæstanum appellant.In his hæ regiones sunt.Venetia.Liguria.Picenum.Lucania.Thuscia.Roma.Campania.Apulia.Sequitur liber quintus Capitulum primum.De Italia in uniuerso.

Italia Oenotria

Ost infimas Alpium radices:eius quam hac ætate Italiam uocant initiũ est.Náq; maiores Italiam quæ ab Siculo freto:usq; í sinũ Tarétinũ & Posidoniaté pgressa est:Oenotriá appellabát.Nomé aũt obtinés usq; ad Alpiũ radices pcessit.Assumpsit ét ab ora Ligustica:Vari fluminis cõfinia marisq; pximi a Thusciæ finibus:Istriæq; usq; Polá.Opinari uero cupiá licet priscos Italorũ felicitate florentes:in cõmunioné deuocasse finitimos.Hũc in modũ auctis deinde uiribus:in Roma-

norum Imperiū peruenisse. Tandē uero quādoq̄ ex quo Romanū in regni societatē: & in ciuitatem
Italos uocauere: decretū est & gallis Cisalpinis: & Venetis idē honoris impertire. Vniuersosq̄ Italos ro- Itali qui
manosq̄ uocare. Permultas insup colonias ptī prioribus annis: ptī posterioribus emittere. Quibus Romani q
meliores alias nō facile dixeri. Vna igiť forma Italiā oēm geometrica rōne cōplecti: haud in ꝓcliui ē Italiæ for-
Atq̄ extremitates illius in Austrū: & Hibernos ortus excurrētes: triāgulas eē cōmemorāt. Eius uer- ma
ticē ad Euripū Siculū ꝓduci. Basin aūt Alpes habere. Cōcedere uero latus alteꝝ in freto finiri Sicu-
lo: & Tyrrheno allui pelago. Cæteꝝ formā rectis descriptā lineis ꝓprie triāgulā appellāt. Hic aūt Ba-
ses: & Latera rotūda sūt. Quod si cōcedēdū esse dixeri: lineæ circularis formā esse ponēdū est: Basin
inq̄ & latera. Cōcedať & Lateris huius obliq̄tas: q̄ uergit in ortū. Reliq̄ minus apte dixerūt: cū latus
unū a sinu Adriatico usq̄ in fretū ꝑsupponāt. Latus aūt absq̄ angulo lineā appellamus. Absq̄ angu-
lo uero est: cū ptes aut inuicē nō uergūt: aut nō multū. Verū ab Arimino ad Iapygiā extremitatē: &
ab Siculo freto ipso ad extremitatē eādē: ꝑmultū inclināť. Eūdē i modū se hr̄e arbitror & sinus adri-
tici Latus: & Iapygiæ. Cū eni iuicē cōcidāt ad Arimini & Rauēnæ locos: angulū efficiūt. Sin autē ne-
quaq̄ angulū efficiūt Circūferētiā saltē efficiūt nō exilē. Quapropter si hoc unū latus existit: haud sa-
ne recta est e sinu ad Iapygiā nauigatio. Reliquū uero his ex locis ad fretū latus alterū describit: ne-
hoc qdē rectū. Sic q̄drangulā potius q̄ triāgulā figurā esse diceres. Cæteꝝ nullo pacto triangulā: nisi
uelis abuti. Verū cōfiteri præstat: quod figuraꝝ quæ geometrica ratione mēsurari nequeāt: nō faci-
le circūscribi traditio pōt. Particulatim uero hūc in modū dicere possumus: quod īferior Alpiū pars Alpes
curua & sinuosa est cōcauitates in Italiā uersas habens. Ipsius aūt sinus partes mediæ ad Salassos ex-
stunt. Extremitates uero cōuersionē habēt. Hinc qdē usq̄ ad sinus Adriatici ultimas oras. Hinc ue-
ro ad maritimā Ligurū regionē: usq̄ ad Genuā Ligusticū emporiū: ubi rupes Apēnini alpibus copu-
lanť. Cōtinuo aūt subiacet nō mediocris qdē cāpus: latitudine ac lōgitudine sane p stad. c. duūq̄ mi-
liū. Latus eius in meridiē spectās: & Venetoꝝ littore claudiť: & mōtibus Apēninis: Ariminū & An-
conē ꝑuenientibus. Ii eni a Liguria ichoātes: in Thusciā irrūpunt: angusta dimittētes littora. Dehinc
ubi paulatim mediterraneā in regionē successerint: cū ad Pisanū cōsistat agrū: in ortū: Adriaticū si-
nū cōuertunť: usq̄ ad Arimini & Anconis loca p lineā rectā: Venetoꝝ sese littoribus applicātes. Ci- Gallia cisal
salpina igiť Gallia hisce terminis icludiť. Littoris qdē lōgitudo ad. ccc. stad: & milia sex ipsis cū mō- pina
tibus Latitudo uero paulo minus stad mille. Reliq̄ Italia angusta qdē & oblōga: in duos excurrit uer-
tices. Hinc qdē in Siculū fretū. Hinc aūt ad Iapygiā. Vtriq̄ uero strigiť: & ab Adriatico sinu: & a Tyr-
rheno mari. Est aūt Adriatici sinus forma ipsi Italiæ ꝑq̄similis magnitudine. Quā Apēnini montes Adriaticus
terminānt: & utrūq̄ mare: usq̄ ad Iapygiā. Terrāq̄ sinu Tarētino: & Posidoniate circūdatā. Maxia eni sinus et eius forma
utriusq̄ latitudo stad ē circiter mille ac. ccc. Lōgitudo uero nō multo minus sex millibus. Reliquū
est q̄tū Brutii & plerīq̄ Lucanoꝝ obtinēt. Polybius refert maritimā ipsam ex Iapygia usq̄ in fretū:
itinere qdē pedestri: stad tribus millibus esse: & Siculo pelago allui. Cursu uero maritimo q̄ngentis
stad minus. Montes autē Apēnini ubi Arimini & Anconis loca attigerūt: Iapigiæ latitudinē a mari Iapygia
ad mare terminare. Rursus deflexionē accipiētes: totā in longū regionē secare. Iā usq̄ in Picentes &
Lucanos: nō multū ab Adriatico sinu distare. Cū uero Lucanis ꝑpinquant: ad alteꝝ mare inclinanť.
Dehinc uero p Lucanos & Brutios: excurrūt ad Leucopetrā agri Rhegini terminātes. Hæc igiť de Leucope-
uniuersa huius ætatis Italia: talem in formā dicta sunt: Denuo autē singula suscipientes: dicere parti- tra
culatim conabimur. Ante oīa de subiecta Alpibus regione dicemus: Est autē felix admodū campus
& fructuosis collibus uarius. Hunc mediū fere Padus diuidit. Eaq̄ regio: hinc Cispadana: hinc Trās-
padana diciť. Cispadana quidē montibus adiacet atq̄ Liguriæ. Reliq̄ uero Trāspadana est. Ea uero Cispadana
loca tum Ligurū: tum Gallorum gentes inhabitant: tum in montibus: tum in campis cōmorantiū. regio
Hinc Galloꝝ: hinc Venetorum. Galli quidē hi Transalpinis cognati & consanguinei sunt. Cæterū
de Venetis duplex est sermo: Quidam enim eos a Gallis eiusdē appellatiōis: Oceani accolis colonos Veneti un-
esse: memoriæ prodiderunt. Nonnulli e Venetis: qui post bellū Troianum: cū Antenore salutē asse- de
cuti: cursum huc e Paphlagonia tenuere: descendisse affirmant: hoc usi testimonio: sua in alēdis eq̄s
industria: quæ hoc omnino tempore defecit. Antea uero summo apud illos in honore fuerat: ab illo-
rum imitatione: qui ad creandos ex equabus mulos studium agitabant. Cuius rei meminit Home-
rus. Mularum genus e Venetis quæ robore præstent.
Dionysius quoq̄ Siciliæ Tyrannus hinc alendoꝝ semen equorum cōstituit: quos ad equestre certa-
men tollebāt. Adeo ut per Græcos equinæ prolis Venetæ nobilitas maneret: & ad longa tempora ꝓ
pago ipsa famā uendicaret. Tota itaq̄ regio fluminibus atq̄ paludibus maxime Venetia referta est.
Huic adest & maris cōditio. Nā solæ partes istæ ex nostro fere mari similes Oceano casus habent: &
pares illi crescendi & decrescendi uices gerunt. Vnde maior campi pars marinis aquis plena stagnat
fossisq̄ & aggeribus sicut Aegyptus inferior: diductis irrigať riuis: ac partim exiccať: & rusticorum
cultu fructuosa est: partim nauigationibus cōmoda: Vrbium uero pleræq̄ insulatū modo cinguť.
Aliæ quadam ex parte alluuntur. Quæ supra stagna mediterraneæ iacent: mirificā ex fluuiis nauigā-
di cōmoditatem sursum habent. Ex quibus imprimis Padus est. Maximus enim sæpenumero hym- Padus
bribus crescit ac niuibus: Is multas diffusus in partes: eruptionibus occultum efficit ostium: haud i-
gressu facilis. At peritia mortaliū uel difficillima supat: Priscis igiť ut dixi temporibus plurimæ Gal

Boii — lorum gentes fluuiú incolebant. E quibus amplissimi fuerant Boii: Insubres: & qui olim cú Gesatis
Insubres — Senones Romana ꝑ ípetú potiti sunt urbe. Hos Romani posterioribus annis funditus deletos ꝑdi-
Senones — derunt. Boios uero e finibus eiecerút. Inde migrátes circúiacentes Istro locos cum Tauriscis habita-
runt: bellú assidue contra Dacos gerétes: donec ea gens funditus extincta est. Agrú uero qui ad Illy-
Mediola- — riú pertinet: pascendis ouibus idoneú: uicinis reliquerút. Insubres hac etiá ætate sunt. Qui Mediola
num — num Metropolin habuere. Ea quidé pridé uicus erat. Oés enim uicanim habitabát. Hac uero tempe
Verona — state eximiæ dignitatis trans Padú ciuitas est: quodámodo Alpibus finitima. Et propinqua Verona
Brixia — est: amplissima & hæc ciuitas. His inferiores Brixia: ac Mátua: & Regiú & Comum. Hæc mediocris
Mantua — erat colonia. Cæterꝫ Pompeius Strabo: Pompeii magni pater colonos in eá restituit. Quá incúben-
Regiú — tes Rheti uastauerant. Inde. C. Scipio tria hoíum milia insup adiecit. Postmodú diuus Cæsar quinq;
Comum — Inquilinoꝝ milia ad inhabitandú deduxit. E qbus quingenti illustrissimi fuere græci. Hos etiá ciui
tate donatos: inhabitatoꝝ numero descripsit. Haud tamé ibidé domiciliú habuere. Sed oppido no-
Nouoco- — men relinquentes: & Nouú comú appellátes. Nouocoméses oppidanos uocauere. Huic finitimus lo
méses — co Larius lacus est. Qué adua fluuius auget. Inde amné padú ingrediés: Fonté uero in Adua monte
Patauiú — habet: ubi & Rhenus. Hæc supra paludes longe habitata sunt. Patauiú aút ꝓpinquú est: Cúctas eius
regionis urbes excellés. Nup qdé in ea censi sunt quingéti equestris ordinis uiri. Antiquis aút annis
c. &. xx. militú milia misisse cóstat. Quá uero ciuitas ipsa & uiroꝝ probitate: & artiú bonitate florue
rit magnitudo: cú aliarú rerú maximo apparatu Romá missaꝝ: tum uero pánoꝝ & uestimétorum
omnifariá mercatura declarat. A mari sursum habet nauigationé: fluuio ꝑ paludes delato. cc. &. l. a
Medoacus — magno portu stađ Portus aút ipse: eodé quo fluuius noíe: uocaẗ Medoacus. Intra paludes urbs ma-
Rauenna — xima Rauéna posita est. Tota ligneis cópacta ædificiis: aquis diffusa: pontibusq; ac lébis pagrata. Cú
a mari fiút inúdationes: nó mediocrem accipit maris parté adeo ut uniuersa coenositas: hinc fluctu
marino: hinc fluminibus alluétibus tetrú mediceẗ odoré. Hoc pacto igiẗ saluberrimus cóperiẗ lo-
cus. Vnde gladiatoribus educádis ac exercitatione erudiédis: húc idoneú magistri locú designaue-
rút. Inter cætera eius loci mirabilia illud est: quod plaustribus in locis aer ínoxius est. Quéadmodú
ad Alexandriá Aegypti paludis uitium æstate ꝓpulsaẗ. ꝓpter annis incrementú: simul etiá euanescé
te coeno. Quid quod uitibus euenit q̃admirabile? Eas palus creat: celeriter ꝑficit: & multú fructum
Altinú — edit. Annis uero q̃ttuor aut quiq; corrúpunẗ. Altinú quoq; in palude é: similé Rauénæ sitú habens.
Butrium — Quo interuallo Butriú Rauénæ castellú est & Spina. Hoc qdé tpe uiculus. At quódá græca ciuitas
Spina — & quidé celebris in delphis Spinensiú thesaurus cómonstratur. Aliaq; de ipsis memoriæ mádata sút
Rauenna — apud quos maris erat imperiú. Eam (ut traditur) unda maris alluerat. Nunc locus. xc. a mari stađ di-
stans: in mediterranea iacet. Rhauéna a Thessalis condita perhibetur. Cú aút Thuscoꝝ iniurias fer
re neqrét: umbros quosdá ultro assumpserút: q & hoc tépore urbé inhabitant. Ipsi uero domú redie
Epiterpú — re. Hæc aút maiori ex parte paludibus ita cótineẗ: ut inundationes habeát. Epiterpú: Ordia: Adria:
Ordia — & Lucetia: & alia huius generis oppidula: Quæ cum minus a paludibus uexentur: modicis sursum
Adria — nauigationibus mari uicina sunt: Adriá qdem inclitá ciuitaté fuisse memoriæ proditú est. A cuius
Lucetia — noíe. modica transpositione sumpta: & sinus appellatus est Adriaticus. Aquileia sinui proxima a Ro
Aquileia — manis condita est: incúbentibus imposita barbaris. Ad eá flumine aduerso onerariis nauigatur naui
Natiso — bus: per Natisoné fluuiú plus stađ. lx. Gentes ad Istꝫ Illyrice ad ipsum subuehunẗ. Emporiú. Conue
ctant aút res hi sane maritimas: uinú ligneis doliis: quæ palustris imponút oleú ꝑterea. Illi aút man-
cipia: pecora: pelles. Extra Venetiæ qdem fines Aquileia est. Flumine uero ab Alpibus descendente
Noreia — disterminaẗ: per qđ sursum nauigaẗ stađ mille &. cc. ad urbé usq; Noreiá. Vbi. Cn. Carbo: collatis ad
uersus Cimbros signis: re infecta discessit. Locus aút est ad purgandú auꝛ natura idoneus. Nec mi-
Timauus — nus ad ferri fabricas. In ipsoq; sinu Diomedis est templú: opus sane memorabile: & Timauus portus
& Lucus miro decore. Septem adsunt fluuitialis aquæ fontes: mare mox irrumpentes: lato & ꝓfúdo
sane fluuio. Reliquos uno dútaxat excepto: salsas habere aquas. Polybius auctor est: locumq; ipsum
maris fontem: & matré ab indigenis uocati. Timauus (ut ait Posidonius) e montibus delatus: decidit
in profundú. Deinde infra terrá absorptus stađ circiter. c. &. xxx. erúpit in mare. De Diomedis autem
potentatu hoc in mari: & Diomedeæ testanẗ insulæ: & quæ in Daunia gente: & circa equestre agros
memoriæ prodita sunt: de qbus quoad historiæ utile futuꝝ est: scriptis apiemus. Reliqua uero per-
multa fabulis uulgata: uel ficta aliú in modú absint. Sicuti quæ ad Phæthonté & sorores Heliades: i
Heridia- — populos cóuersas arbores: circa amné Heridianú: q nullibi terraꝝ existit: cú uicíus pado dicaẗ. Itéq;
nus — ferentes electra insulas: ante amné Padú iacentes. In quibus & Meleagrides sint. Hoꝝ enim nihil in
Diomedi — locis ipsis extat. In Venetis sane qdam Diomedi insignes existunt honores. Nam candidus illi ímola
equus — tur equus. Duo præterea luci monstrantur: alter Iunoni Argiuæ: alter Dianæ Etoliæ dicat. Insuper
fabulantur: In hisce lucis feras ita mansuescere: ut cerui lupis aggregentur. Aduentantiúq; hominú
eas manus demulcétes pati. Quod si quas canes insectenẗ: ubi huc cófugerint: ab insectatione cessa-
re. Fama uero est: celebré admodú fuisse quépiá: q in faciendis uadimoniis: studio nó mediocri tene
reẗ: qua ex re: & hominú iocis carpereẗ. Is igiẗ in uenatores ferẗ incidisse: q rete titum haberét Lupú
Lupi feræ — Et illis ꝑ iocú rogitátibus: uellet ne pro lupo uadem se cóstituere: ut illata ab eo dána ꝑsolueret. Sic
equæ — e retibus bæluá dimissuros. Fideiubere sese cófessus est. Emissum deinde Lupú ꝑ magnú equaꝝ ar-

mentum agitantē:nullo notatū cauterio ad fideiussoris stabulū adduxisse. Eū recepta gratia:eq̄bus
lupi notā iussisse:& idē lupiferas nolasse:uelocitate magis q̃ pulchritudīe ꝓstātes. Cuius successores
& signū & nomen:equaꝝ generi seruasse. Vtq; solis eis stirps ipa legitīe ꝑdurare t: fœminā nullā alie
nare cōsuesse. Eqnā hic præcipuæ celebritatis ꝓgenie extitisse. Hac uero tēpestate (ut diximus) oīs
huiusmodi rei defecit exercitatio. Post Timauū:Istroꝝ usq; Polā:littus est:quæ Italiæ adiacet. In me Istri populi
dioq; Tergeste castellū est ab Aqleia.c.lxxx.distās stadiis. Cæteꝝ Pola in sinu:portus formā habēte Tergeste
sita est. Paruas qdē ueꝝ fructuosas & portuosas:præ se ferēte insulas. Priscū aūt est id Colchoꝝ ædi Pola
ficiū:q aduersus Medem īmissi fuerāt. Ii uotoꝝ īpotes:& fugæ desꝑatiōe solliciti:Græcoꝝ qdē lin-
gua exulū:Colchoꝝ uero sermone Polā appellauere locū:uti Callimachus cōmemorat. Regionē igi
tur transpadanā incolunt Veneti & alii usq; Polā. Sup Venetos Carni & Cenomani & Medoaci & Veneti
Symbri:q̄bus nomini Romano hostes extiterūt aliq. Verū Cenomani Venetiq; sotia iunxerūt ar Carni
ma:& ante Annibalis expeditionē:quo tēpore Boios & Insubres bello ꝑsequebant̃:& annis posterio Cenomani
ribus. Cispadanā uero obtinent plagā uniuersam alii:quantā mōtes Apēnini:ad Alpes circūdāt:usq; Medoaci
Genuā & Sabatios. Plurimū autē Boii & Ligures & Senones & Gesatæ possidebant. At eiectis inde Symbri
Boiis:deletisq; Gesatis atq; Senonibus:Ligurū natio restat:& Romanoꝝ coloniæ:Romanis autem Gesatæ
& Vmbroꝝ īmixta gens est:& aliq̄bus in locis Thusci. Vtraq; enim hoꝝ gēs:prius q̃ Romanorum
amplificaret̃ imperiū:inuicē de prioris loci dignitate decertabāt. Et mediū inter utrosq; Tiberi flu-
uiū in seipsos facile traiiciebāt. Quod sicubi ullas belloꝝ incursiones alteri in alteros gerebāt:reliq;
certamen erat:ne eadē ad loca egrediētes desisterēt. Igit̃ Thuscis aduersus īcolas Padi Barbaros exer
citū emittētibus:ac re benegesta:cū nō longe quidē post per quādā molliciē rursus fusi effugissent:
Alteri aduersus eiectores exercitū ductitarūt. Postea de locoꝝ imꝑio ꝑ successionē quandā ꝓpugnā
tes:multas colonias partim Thuscoꝝ parti Vmbroꝝ effecerūt. Plures tamen Vmbroꝝ. Nā ii pro-
piores erant. Rē inde Romani suscipiētes:missis passim colonis:& priora coloniaꝝ genera cōserua
runt:& nūc uniuersi Romani sūt. Nec minus autē Vmbri qdā dicunt̃ & Thusci. Quēadmodū Ve
neti Ligures & Insubres. Cis Padū uero:circūq; padū celeberrimæ sūt ciuitates:Placentia & Cremo Placentia
na:media in regione ꝓpinq̄ssimæ. Inter has & Ariminū sunt Parma:Mutina:Bononia. Prope Rauē Cremona
nā in haꝝ medio exigua quædā iacent oppida:ꝑ quæ iter est Romā:Acara:Rhegiū:Lepidū:Nacri Parma
Campi:ubi quotānis forū cōficit̃. Cliterna:Forū Corneliū:Fauētia:Cesena:Isapi fluuio ꝓpinqua:& Mutina
Rhubiconi. Hæc ꝓxima sūt Arimino. Est autē Ariminū Vmbroꝝ colonia:sicut & Rauēna. Verū Bononia
utraq; Romanos accepit īquilinos. Habet autē Ariminū portū:& eiusdē noīs Amnē. E Placētia Ari Acata
minū stad̄ sunt mille &.ccc. Supra placentiā uero ad Cottute cōfinia:intra miliaria sex:&.xxx. urbs Rhegium
Ticinū est:& simili uocabulo præterfluēs Amnis Padū ingrediēs. Habet & tractus ille Clastidium: Lepidum
atq; Darthonē & aquæ distāti pusillū in transitu. Recta uero ad Ocelū uia præter Padū:ad Duriam Nacri
flumen est magna ex parte limosa:cōplurimis alios habēs fluuios. Quoꝝ Druentia miliaria circiter Campi
lx.habens. Hinc alpes iam & ager Gallicus. Ad montes autē Lunæ incūbētes urbs est Luca:ubi ple- Cliterna
riq; uicatim habitāt. Regio tamē ꝓbitate uiroꝝ floret. & robur militare hinc magnū educit̃; & eq Foꝝ corne
tum multitudo:ex quibus senatus militares capit ordines. Est autē Dartho ciuitas insignis:& men- liū
tione digna:medio inter Placentiā & Genuam itinere iacēs ab utraq;.cccc.distās stad̄:Hac in uia est Fauentia
Custodia & Lellia. Ex Placētia uero Ariminū distātia dicta est. Sed Rauennā ꝑ Padum nauigatio est Cesena
dierū duoꝝ nocliūq; totidē. Magna intra Padū pars paludibus obtinebat̃:per q̄s Annibal magnis Isapis
difficultatibus iter fecit in Thusciā. Cæteꝝ Scaurus deductis ex Pado usq; in Parmensiū agrū fossis Rubicon
nauigationibus cōmodis paludes ipsas exiccauit e campis. Per Placētina siquidē arua Trebia padum Ariminū
influens:aliiq; itē cōplures ante fluuii:ultra modū plenius stagnāt. Hic ille Scaurus est:qui ꝑ Pisas & Ticinum
Lunā usq; Sabatios uiā strauit Aemiliā:& hinc ꝑ Darthonē. Alia uero est Aemilia:quæ ꝑ Flaminiā Clastidiū
excipit. Eodē enī in cōsulatu.M.Lepidus:&.C.Flaminius collegæ fuerunt. Victores autē Ligurum Druentia
strauere. Hic quidē Flaminiā e Roma ꝑ Thusciā & Vmbriā usq; Ariminū:alter reliquā porro usq; Luca
Bononiā:& ex ea in Aquileiā:ꝓpe alpiū radices:ducto ꝑ gyrū circa paludes ope. Huius regionis ter- Dartho
minus mōstratus est. Quā Cisalpinā nuncupamus Galliā. Ad reliquā italiā & montes Apēnini Thu Custodia
sciæ iminentes:& Esis amnis:& postremo Rubicon:utriq; Adriaticū intrantes pelagus. Horū uirtu Lellia
tē locoꝝ:tum ipsa hoīum ꝓbitas testat̃:tum oppidoꝝ magnitudo:tum uero diuitiaꝝ amplitudo. Trebia
Quibus oībus huius regionis habitatores Romani:cæteris antecellūt italis. Nāq; telluris istius cul Aemilia
tura īmodicos ac diuersos inducit fructus. Et Nemora tantū habent glandiū:ut educādis hinc por- uia
corū gregibus:maxima ex parte Romanus alatur populus. Egregie uero ferendo milio:ob feraciū Flaminia
aquarū abundātiā frugifera est. Quod fami remediū est ꝑmaximū. Cōtra tēpestates enim uniuersas uia
aerisq; malignitatē resistit. Et nullo deficere pōt in tēpore:licet frugum cæteraꝝ sterilitas inualescat. Milii ro-
Quid de pice:q̃ admirāda ꝓductio? Quanta uero uini sit ubertas:uasa ipsa pronūtiāt. E lignis nāq; bur
fabricata:domiciliorꝝ magnitudinē excedunt. Suppeditat enim ingēs illa pacis copia:Loci autē Mu Velleta
tinēses & Scutanæ adiacentes fluuio:mollia & longe aliis oībus præstantiora ferunt uellera. Ligures
autē & Insubres aspera. E quibus magna Italiæ pars domesticis indumēta conficit: Mediocria uero
patauini:E quibus præciosi tapetes:& Gausapa texūtur. Et hoc stragulæ uestis genus utrinq; uillos
eminētes habentis:uel una tantum e sūꝑficie. Hisce in locis:non eadē nunc quæ olim metallorum

studia & cura: forte quia in maius ex transalpinis Gallis & Hispanis: lucra proueniunt. Superioribus uero annis opera dabat: cū Vercellæ aurifodinā haberēt: & in Ictumulorū uico: & alio huic uicino. Vterq; uero Placētiæ finitimus est. Hæc qdē prima Italiæ particula. Hactenus circuitus dictus est. Secūda exponat Liguria: in ipsis Apēninis mōtibus: inter Galliā sic enī uocat hoc tēpore: atq; Etruriā sita: nihil descriptione dignū habēs: nisi quod uicatim uitā agunt: terrā arantes asperrimā: fatigātesq; ligonibus. Immo uero saxa incidētes: ut Posidonius inqt. Tertii sūt hisce cōtinētes Thusci campos usq; ad amnem Tiberim possidentes. Quos ad solis ortū maxime fluuius alluit: donec pelagus intret. Parte autē ex altera: Tyrrheno atq; Sardonico mari sunt cōfines. Ex Apēninis autē mōtibus Tyberis effluit. Pluribus uero augetur amnibus. Partimq; p ipsam excurrit Etruriā. Deinceps aūt ipsā disterminās: primū qdē ab ea diuidit Vmbriā: postea uero Sabinos & Latinos: Romæ ad littus usq; finitimos. Adiacent autē modo quodā ipsi fluuio: & Thuscis in longitudine & latitudine: inter se pares. Ad Apenninū uero Adriatico uicinū pelago sese habēt: primi qdē Vmbri: post eos Sabini. Postremi latiū habitātes: cū oēs a flumine initiū capiant. Latinus igit tractus inter ostiæ littus & Sinuessā urbem & sabiniā iacet. Est aūt Ostia urbis Romanæ nauale. Quo tiberis erūpit: eam præter labens. Extendit autē in longū: usq; in Campanū agrū & Samnitū montes. Sabinia uero inter Latinos: Vmbrosq; iacet. Extendit & ipsa ad Samnitū montes. Propinquior Apennino ad Vestinos. Pelignos: & Marsos. Cæterū in Sabiniæ ac Thusciæ medio Vmbri iacent. Montesq; trāsgressi: usq; Ariminū Rauennāq; pcedūt. Thuscorū finis sub ipsis est montibus: q ex Liguria in Adriaticū sinū eos quaquersū includūt. A pprio aūt mari capiūt initiū: atq; Tiberi. Ab his igit ipsis sumpto primordio; quæcūq; Singillatim pcurramus. Tyrrhenos itaq; Romani Etruscos appellāt atq; Thuscos. Græci uero hoc eos noīe noīarunt a Tyrrheno Atys filio: q ex Lydia colonos hanc in regionē: sicuti traditur dimisit Atys enim ex pgnatis Herculis: & Omphales unus: cū sterilitate ac fame populū emittere cogeret. E duobus filiis forte iacta: Lydū quidē regni successorē tenuit. Tyrrheno autē maiorē applicans populū: foras abire iussit. Hanc ille tandē īgressus orā: de suo uocauit noīe Tyrrheniā. Cūq; ædificādis urbibus Tarcontē præfecisset: a quo Tarquinii cognomen accepit. Ciuitates. xii. condidit. Hunc ab ineunte pueritia indolis gratia: canescentē fuisse fabulant. Tanta iam tum in eo efflorescebat sapiētia. Ea igit tēpestate: cū uno sub duce instructi essent: magna ipsorū erat potētia. Postremis inde tēporibus cōcordē illū regēdi statū dissolutū fuisse: qs nō suspicet? Et ciuitates ipsas diuulsas: sic finitimorū uiribus cessisse. Haud enim tantā agrorū beatitudinē omittētes: maritimas latrocinando artes inuasissent: alius ad alia cōuersi maria: Quādoquidē si cōcorditer cōspirassent: nō modo incursātes ppulsare hostes satis ualuissent: Sed etiā ultro īferre īpetus: & lōginqs expeditiōes factitare. Post urbē Romā uero cōditā: Demaratus aduētat: frequentē e Corintho adducēs populū. Qui a Tarqniēsibus acceptus: ex indigena uxore Lucumonem procreat. Is dehinc Anco Marco regi Romano: amicicia deuinctus: adeptus est Imperiū. Et mutato noīe. L. Tarquinius Priscus uocatus est. Hic igitur & pater prius Thusciā magnis insigniuerūt ornamētis. Ille quidē artificū facultate & copia q hominē domo subsecuti sunt. Hic autē præstitis a Romana ciuitate opportunitatibus. Namq; memoriæ proditum est: ut triūphalia ornamēta: īsigniaq; cōsularia: & simpliciter magistratuū decora in Romanā urbē a Tarquiniis translata sunt: & uirgæ & secures & tubæ & sacrorū faciendorū ritus: ut auguria & musica: quā Romani ad res publicas usurpant. Huius filius Tarqnius secūdus extitit; cognomēto supbus. Qui regū extremus: eiectus est e regno. Quē Clusii rex Porsena. ea Thusca erat ciuitas: armis reducere conatus est. Quod ibi efficere fas nō fuit. pace facta in amiciciā populi romani summis receptus honoribus: donisq; magnificētissimis abscessit. Hæc qdem de Thuscorū claritate. Quid insup Ceretanorū gesta? Nā & capta urbe Roma redeūtes Gallos in Sabinis aggressi: bello armisq; fuderūt ac debellarūt: & quæ illi ab libētibus acceperāt spolia Romanis: ab inuitis ipsi eripuerunt. Præterea eos qui ad se capta Roma cōfugerāt: saluos ptexerūt. Simul & æternū: ac in extinctū ignē: Sacerdotesq; Vestales. Romani igit propter malignos reipu. Gubernatores nō satis illis gratiæ memoriā tenuisse uident. Nā data ciuitate minime illos inter ciues scriptos retulere: Alios quinimmo qbus ius ipsum æquabile cōicatū nō erat: ad Ceretanorū exterminabāt tabulas. Hæc aūt ciuitas magna inter Græcos gloria: cū hoīum fortitudine; tum uero iustitia claruit. Nam cum potētissima esset: ab latrociniis prorsus abstinuit. In Pythii Apollinis tēplo Agillinorū noīato: positus est Thesaurus. Nā quæ nunc Cere dicit; quondā noīabat Agilla. Eaq; a Pelasgis e Thessalia pfectis cōdita fert. Cæterū Lydis quos mutato uocabulo Tyrrhenos noīabant: aduersus Agillinos belligerātibus: murum subiens quidā urbis nomen percontabat. Cui e muro Thessalus quidā pro responso: Salutē renuntians Chere. i. salue inqt. Thusci bonū hoc accipiētes omen: captā urbē: submutato uocauere nomine. Verū tam splendida; tanq; gloriosa quondā ciuitas: Vixdū hac ætate urbis uestigia seruat. Vicina sane magis fulgent balnea: meliorū probitate hoīum: quæ uulgo Ceretana uocant: propter eos q ad ea: curādæ ualitudinis gratia pficiscunt. Enimuero Pelasgos gentē uetustissimā: p uniuersam græciā: præsertim Eolicā: Thessaliæ excelluisse: cūcti ferme cōfitent. Eos originē ab Arcadibus ducentes: uitā militarē delegisse: auctor est Ephorus. Ad quā uitæ institutionē: cū pmultos cōuertisset: idē oibus uocabulū īpertisse. Vnde & apud græcos & apud alios: quoscūq; adiisse contigit: ingentem consecuti sunt gloriā. Nā & Homero teste Crete coloni fuere. Vlyxes enim Penelopen alloquēs: alia

Vercellæ
Ictumuli
Liguriæ descriptio
Thusciæ finis
Tyberis ortus
Latinus tractus
Ostia
Sabinia
Vestini
Peligni
Marsos
Vmbri
Thusci
Tyrrheni
Etrusci
Thusci
Atys
Lydus
Tarcon
Tarquinii
Demaratus
Lucumon
Tarqnius priscus
Triūphalia ornamenta
Tarqnius supbus
Porsena
Clusium
Ceretani
Cere
Agilla
Lydi
Tyrrheni
Chere
Ceretana balnea
Pelasgorū origo

inquit alioꝝ pmixta lingua est. Sunt Achæi. Sunt Cretēses magnanimi. Sunt Cydones trifariam ge
nus Doricū: diuiq; Pelasgi. Argos quoq; Pelasgicū: Thessalia dicit. Inter eruptiões Penæi: & Thermo
pylas: usq; ad mōtanū Pindi tractū. Quoniā & istoꝝ locoꝝ Pelasgi existunt. Ioné Dodoneū quoq; Argos pelasgicū
ipse poeta Pelasgicū noiat. Rex o Iuppiter Dodoneæ Pelasgicæ. Pleriq; & gētes Epiroticas appellaue Dodoneus
re Pelasgicas: tāq̄ illuc usq; extātes. Heroum quoq; nominibus posteriores pmultos Pelasgos nūcu iuppiter
pātes: ab illis frequētia gentibus indidere uocabula. Nā & Lesbon appellauere Pelasgiā. Et habitan
tibus Troadē Cilicibus: finitimos Pelasgos nuncupauit Homerus.

Egit Hippothous sæuos per Tela pelasgos.
Qui larisse habitant lætas nimis ubere glebas.

Ephoro aūt auctor initio fuit Hesiodus gentē hāc ex Arcadia originē duxisse. Qui diuino e Lycao Lycaon
ne gnatos extitisse ait. Quē olim Pelasgus pcreauit. Aeschylus aūt in Ancillis: siue Danaidibus: eoꝝ Pelasgus
genus ex argis Mycenaꝝ extitisse pdidit. Pelopōnesum etiā Pelasgiā uocitatā fuisse: testis est Epho
rus Euripidesq; in Archelao Danaū illū filiaꝝ qnq̄ginta genitorē Argos uenientē: Inachi urbē iha Danaus
bitasse cōmemorat. Quiq; ātea Pelasgi noiarent: ut Danai dehinc uocarentur: lege græca sanxisse. Danai
Anticlides quoq; scriptū reliqt: Primos eos Lemnū: Imbrūq; cōdidisse. Eorūq; nōnullos cū Tyrrhe Lemnos
no Atydis filio: in Italiā comites annauigasse. Rerū quoq; scriptores Atticarū de Pelasgis tradidere. Imbros
Athenis fuisse Pelasgos. Qui cū istar auiū: quo fors uocaret: huc atq; illuc errabūdi cōmearēt: pro
Pelasgis pelargi: i. Ciconiæ uocarent ab Atheniēsibus. Cæteꝝ Thusciæ lōgitudinē maximā: a Luna Pelargus
usq; Ostiā: p littus stad̄ milibus duobus & quingentis esse dicit. Latitudinē p montana minus dimi Thusciæ
dio. E Luna uero pisas: ultra stad̄. cccc. esse. Hinc Volaterras: stad. cc. lxxx. Rursus hinc populoniam lōgitudo
stad̄. cc. lxx. E populonia ad Consā ferme. dccc. Alii. dc. dicunt. Polybius uero nō oīa mille. cccc. xxx. Luna urbs
inqt. Horū Luna quidē ciuitas & portus est. Græci aūt & portū & urbē Selenes: idest Lunæ appellāt Pisæ
Vrbs qdē haud sane magna. Maximus uero & pulcherrimus portus ē: multos itra se portus ample Volaterræ
ctēs: magnæ pfunditatis uniuersos: usq; adeo ut oīum: q maris teneāt Imperiū: facile fieret recepta Populonia
culū: tā late patētis pelagi multos p annos. Celsis uero mōtibus portus ipse circūcludit: q pspectum Consa
longe pelagi præbeāt. Nā & Sardiniæ: & magna littoris utriusq; pars cernit. Tāta uero candidi: & ua Selene
rii lapidis lucidissimi ac talis effossio est: ut unico integræ saxo tabulæ atq; colūnæ pbeantur. Vtq; Lunense
insignia Romanæ ciuitatis opa: urbiūq; reliquaꝝ maxima ex pte his ex locis copiā habeāt. Nā cum marmor
mari uicina incūbat effossio: facile lapides euehunt: quos e pelago subuehēdos: Tiberis excipit. Ae
dificiis quoq; materiā: Laquearia. s. directa: & pcera Thuscia abūde suppeditat. Quā cōfestim e mō
tibus fluuius deducit. Inter Lunā & Pisas: Macræ tractus ē: quo Thusciæ atq; Liguriæ termino: ple Macra
riq; scriptores usi sunt. Pisæ ab iis cōditæ sūt Pisanis: q e Peloponneso cū Nestore aduersus Iliū mili Pisæ
tarūt. Renauigātes autē errore disiecti: Hi quidē Metapontū: Alii uero Pisanū tenuerūt agrū. Cūcti Metapōtū
Pylii uocati. Duos autē Inter amnes sitæ sūt: in ipsoꝝ cōgressione: Arni. s. atq; Esaris: quoꝝ alter ex Pylii
Arretio multus delabit: nō tamē itéger: sed trifariā diuisus. Alius ex Apēnino. Cōfluētibus autē illis Arnus
unū in alueū: adeo mutuo tollunt altius ipetu: ut qui in amboꝝ ripis extent: inuicē ispicere sese ne Esaris
queant. Quo fit ut e mari aduersis nauigari fluminibus necessario nō possint. Spatiū aūt aduersæ na
uigatiōis stad est circiter. xx. Traditū est in fabulis: tū primū hi amnes e mōtibus ferri cœperūt: Cū
ab indigenis uetarent: ne in unū cōfluētes agros demergerēt: Pollicitos esse regionē minime demer
suros: fidēq; seruasse. Ciuitas autē ipsa felix quondā fuisse uidet. Hoc aūt tēpore: non sane ignobilis:
aut obscura est: pter frugū copiā: saxoꝝ opa: naualē materiā: qua priscis ānis ad maritima utebant
discrimina. Et enim inter Etruscos belli gloria excellebāt. Irritabāt eos improbi uicini Ligures: late
ri semp ihærētes. Nūc uero plus in ædificādis Romæ domibus: uillarūq; magnificētius cōsumit: q
bus regiæ ritu persarū apparant. Volaterranus ager mari alluit. Hoc aūt modo ædificatū est oppi Volaterræ
dū. In pfunda ualle sublimis & præceps undiq; collis extat. Cuius i uertice planicies ē: i q̄ sita ipsius
sunt urbis moenia. Ad quā stad. xv. ascensus est. E cuius basi rupes tota ardua atq; difficilis est. Hic e
Tyrrhenis pleriq; cōstiterūt. Et ex pscriptis a Sylla: q q̄ttuor militū cōplenter ordines biennio: p ob
sidionē pressi: tandē p inducias discedētes: locū illū reliquerūt. At Populonia in sublimi locata pro Populonia
montorio: in mare prærupto: Cherōnesi faciē habet. Iisdē tēporibus & ipsa obsidionē accipiēs: Op
pidulū ipsum totū: præter sacras ædes desertū: & domos modicas. Verū nauale ipsum frequētiores
habet incolas: ad ipsius montis radicē exiguū portum habēs: & nauigioꝝ domicilia. Quocirca sola
hæc Thuscis ex urbibus: antiqtus ad mare fundata mihi uidetur. Cuius rei causa est: quia tractus re
giōis eius iportuosus ē. Eā ob rē cōditores urbiū maritimas fugitabant oras. Vel ante illas tuta iace
bāt ppugnacula: ne illi icursantibus prædonū nauigiis i prōptu iacerēt: exuuiæq; illoꝝ fierent. Sub
uertice quoq; Thyrno: ānotātiū specula ē. Ex urbe āt pcul: egre tamē Sardinia cernit. Propius uero
Corsica: q a Sardinia. lx. stad pcul ē. Littoriq; ppinqor ē Ethalia: q. ccc. abest stad̄. Quātū ēt distat a Corsica
Corsica. Hic aūt cōmodissimus ad soluēdū i mare: i tris iā dictas isulas locus ē. Has & ipsi uidius: cū Sardinia
Populoniā cōscēdetemus nauigaturi: ubi nōnullas adhuc effossiōes restare pspeximus. Ferrū quoq;
laborari uidius: qđ ex ipsa deuehebat Ethalia. Quod si i eius isulæ fornacibus cōcoqt: i massā cōpi Ethalia ubi ferr
gi nō pōt. Mox igit ab effossoribus desert icōtinētē. Hoc admiratiōe dignū hēt Insula: ut exhausta
effossiōibus loca: tpibus rursus repleta cernāt. Sicut de Rhodi Platamōibus: & de Pari isulæ marmo

Patius lapis
Ethalia
Argous portus
Corsica
Cirnos
Blesini
Carax
Eniconiæ
Vapanes
Sardinia
Calaris
Sulchi
Diagesbei
Iolenses
Iolaus
Parati
Sossinati
Balari
Aconites
Musmones
Ethalia
Cossa
Tymni
Grauisce
Pyrgi
Halliū
Fregena
Angyala
Pyrgi
Halliū
Perusia
Vulsinii
Sutriū
Bleratæ
Ferentenū
Falerii
Faliscū
Nepita
Statonia
Fidenæ
Symphaliscum
Ocheculū
Feronia
Soracte
Arretiū
Clusiū
Perusia
Ciminius
Volsiniorū lacus
Sabata
Pasuména
Vmbria
Sarsina
Ariminū
Senā
Camarinū
Esis
Cingunus

re proditū est. Idē apud Indos de Sale Clitarchus asserit. Nō ergo recte dixit Eratosthenes: q e conti-
nēte neq; Corsicā: neq; Sardiniā cerni posse ait. Neq; Artemidorus: q eas longe in pelago: utrāq; mil
le ac.cc.abesse stad. inqt. Quoniā siqbus aliis: ne nobis sane spectabiles extitisset: quæ tā procul abes
sent: ut manifeste cernerēt: & præsertim Corsica. Extat aūt in Ethalia portus noīe Argous: ab Argo
naui dictus ut phibēt. Nā cū Medea Circē uisere cōcupisset Iasonē: illius domicilia quæritasse ferūt
Permanere adhuc etiā qsdā minutiarū abrasarū uarietates: qs Argonautæ fecerāt: & in unū cōpactæ
calculi sunt in ripa. Huiusmodi uero fabulamētorū fictiōes: eorū quæ a nobis narrant īdicia sūt: ut
Homerus ipse nō oīa p se finxerit. Sed cū taliū uulgatos rumores audiret: iis lōgas addebat distātias
locorūq; digressiōes: Sicut Vlyxē in Oceanū exisse fecit. Similiter & Iasonē: cū huic & illi errores ob
uenerint. Velut & Menelao. De Ethalia qdē tantū dixerim. Corsica uero quā græci Cirnū appellāt:
maligne colit: Aspera: & plurimis in ptibus prorsus in accessibilis. Adeo ut q eius montes habitant:
ex latrociniis uitā degētes: superēt ipsas īmanitate bæluas. Cū ergo Romani Impatores in eos irruāt
ipsorūq; castella irrūpant: magnūq; seruorū gregē caprū aduehāt: Romæ cernere est simul & mirari
q̄ agrestis uideat effigies: q̄q; bestiarū appateat diritas faciesq; truculētæ. Aut enim uitā tolerate nō
possūt: aut p socordiā: & ignauiā īsensati dominos cōterūt Itaq; licet pro eis paululū exponāt preci
tamē pœnitentia torquent. Habitabilia tamē nōnulla sunt castella: Blesini: Carax: Eniconiæ: Vapa-
nes. locorū scriptores Insulæ huius longitudinē asserūt miliaria.c.&.lx.esse. latitudinē uero.lxx. Sar-
diniæ autē lōgitudo.cc.& xx. latitudo.xcviii. Secūdū alios ambitus Corsicæ: circiter tria milia &.cc.
stad. Sardiniæ aūt quattuor milia est. Eius pars non modica est aspera: minimeq; trāquilla. Magna
quoq; pars agrū habet rebus oībus felicē: præcipue tritico. Plerasq; uero urbes cōtinet. Ex qbus di-
gniores sunt Calaris & Sulchi. Locorū quoq; uirtuti malignitas quædā obstat. Insula enī æstiuo tpe
morbosa est: in locis maxime fœcūdis. Hæc aūt ipsa mōtani populāt īcolæ. Et qdē frequēter: q Dia
gesbei uocant. Cū antea Iolēses noiatent. Memoriæ enī pditū est: Iolaū plerosq; adducētē Herculis
filios huc applicuisse. Et cū Insulæ accolis Barbaris cohabitasse: q natiōe Thusci erāt. Pœni postmo
dū e Carthagine delati: Impiū obtinuerūt: cūq; iis aduersum Romanos bellū gerebāt. His aūt dele-
tis: rerū oīum potiti sunt Romani. Mōtanorū uero qtetni sūt populi: Parati: Sossinati: Balari: Acont
tes: Spelūcasq; īhabitāt. Neq; agri quippiā habēt seminarii. Et quē habēt: tamen segniter serunt. Sed
alios accurate colentes spoliāt: parti īdigenas: parti trās æquora nauibus īuadētes. Presertim Pisanos
Missi eo prætores quædā cohibēt. Alia fessi omittūt. Cū pestilētibus in locis exercitū assidue nutri-
re: minime cōducat. Reliquū est aūt illis Impatoribus: ut exercitū ducēt artibus qbuspiā. Et qdem
Barbarorū morē obseruātes. Nā ii post latrocinādū: dies cōplurimos prædę nundinas celebrāt. Tūc
incursant: multosq; mortales in manus retrahūt. Has in insulas nascunt arietes: q p lana pilū capri-
nū procreāt: quos Musmones uocitāt. Eorū sese pellibus: thoracis modo muniūt. Pelta utunt & pu-
gione. A media inter Populoniā & Pisas regione satis cernunt insulæ. Oblongæ aūt sunt: pariterq; a
seipsis distantes. Hæ tres in Austrū Africāq; cōuersæ. Ethalia multo cæteris minor est. Ex Africa ue
ro in Sardiniā: ubi ppius est: distantiā miliariū.ccc.esse: locorū descriptores pdidere. Post Populoniā
Cossę: paulo supra mare oppidū extat. In sinu tumulus sublimis est: in quo ædificatū est oppidū: sub
quo Herculis portus iacet. Et lacus ex mari salsus ppinquus. Ad sinusq; ipsius ultima Thynnorū p-
spectus est. Thynnus enī nō modo glādes: uerū etiā purpuras psequt prope terrā. Ab exteriore pela-
go: usq; in Siciliā inchoans. A Cossis Ostiā nauigātibus exiguæ occurrūt urbes. Grauisce: Pyrgi: Hal
liū: Fregena. Ad Grauiscas.ccc. sunt stad. Inter hæc locus est quē Regis uillā uocant. Hāc Maleoti Pe
lasgi regiā fuisse: scriptis mandatū est. Quē cū finitimis Pelasgis in his locis magna excellentē poten
tia: inde digressum: Athenas petuisse. Ex hac natiōe sūt etiā ii q Angyalā habitauere. A Grauiscis ue-
ro ad Pyrgos paulominus.c.& octogita stad. A stad. inde.xxx. Ceretanorū est Emporiū. Habetq; Lu-
cinæ tēplū a pelasgis cōstructū: quondā opulētissimū. Ipsum aūt Siciliæ Tyrānus Dionysius depecu
latus est: in cursu ad Corsicā. A Pyrgis Ostiā.cc.lx.stad. In medio est Halliū & Fregena. Et de Tyrrhe
ni quidē maris littore hæc dicenda uisa sūt. Cæterū in mediterranea: præter iam dictas urbes extāt:
Arretiū: Perusia: Vulsinii: Sutriū. Vlterius oppidula cōplura. Blerate: Ferentenū: Falerii: Faliscū: Ne-
pita: Statonia: aliaq; cōplura. Nōnulla ab initio quidē cōsistebāt. Alia uel Romanorū sunt coloniæ:
uel depressa: sicut sæpius finitimi expugnati sūt: ut fidene. Aliq sane Falerios in Thusciæ regione mi
nime locādo esse aiūt: Sed Faliscos p se gentē. Quidā etiā Faliscos proprii sermonis ciuitatē posuere
Aliq Oeaci Synfaliscū appellāt: in uia Flaminia iacentē: īter Ocheculū & Romā. Sub monte autem
Soracte urbs est Feronia. Quo noīe & dea quædā nuncupat. Quā finitimi miro dignantur honore.
Quo in loco ipsius tēplū est: mirificū sacri genus habēs. Nā q eius numine afflantur: nudis pedibus
prunas: & copiosum iambulāt sub hac dæmone: nulla læsione cinere. Eo inges mortaliū multitudo
cōuenit: & celebritatis ipsius; quæ quot annis celebrat gratia: pariter & spectaculi qd dico. In medi-
terranea uero maxie ad mōtana extat Arretiū: mille ac.cc.a Roma distās stad. Clusiū uero.dccc. ppe
ē & Perusia. Ad agri btitudinē accedūt & lacus magni & pmulti. Qui & nauigatiōibus patēt: & per-
multis mēsis nutriūt opsonia & palustres auiculas. Nō modicū ēt cremiū. papyrusq; & ulua copiosa
Romā p fluuios cōuectat: q usq; ī tiberi e lacubus effluūt. E qbus ē Ciminius: & circa Volsinios &
clusiū & ppe romā: admōm ad mare Sabata. Lōgissie āt terra Pasuména Arretio uicina: p quā ex gal

liã I Thusciã exercitus Icursant. Qua usus est Annibal: cum duæ paterent uiæ. Hæc scilicet & Arimi
ni per Vmbriã: Meliorq; Arimino. Ibi.n. sanis humiles mõtes fiunt. Cæterũ cũ hic ipse trãsitus statio
ne teneret accurratius asperiorẽ deligere coactus est. Et tamẽ compos euasit: supato magnas p pu
gnas Flaminio. Thuscia quoq; ubi Romæ ppinqor: est ubertatẽ calidaæ hẽt aq̃ræ. Nec minus abun
dãt q̃ Gaiæ q̃ reliq̃s oĩs nobilitate pcellunt. Thusciæ applicat: ex pte oriẽtis Vmbria. Quæ ab Apẽ
nino icipit: & ultra etiã usq; ad sinũ Adriaticũ. Hi.n.a Rhauenna inchoãtes: ppiora deinceps tenẽt,
Sarsinã: Ariminũ: Senã: Camarinũ. Ibi & Esis fluuius ẽ: & mons Cigunus & Sẽtinũ. Amnisq; Metau
rus: & fanũ fortunæ. In hisce nãq; locis priores fuere Italiæ termini: atq; Galliæ: ad quãdã matris eius
ptẽ. Licet Impatores sæpenũero trãsposuerit. Antea qdẽ Esin flumen terminũ faciebãt. Rursus rhu
biconẽ fluuiũ. Esis iter Anconẽ labit & Senegalliã. At Rhubicon iter Ariminũ & Rhauẽnã. Vterq;
in adriaticũ excurrit pelagus. Nũc uniuersa usq; Alpes Italia demõstrata est. Hos igit omittamus ter
minos. Redeamus uero ad umbriã. Quã usq; rhauẽnã extendi cõsentiũt oẽs. Hinc.n. usq; Ariminũ
ccc. esse asserunt. Ex Arimino.n. iter Romã p flaminiã uiã facienti p Vmbriã: usq; Ocriculos & Ti
berim: stad.l.&.ccc. supra mille. Hæc qdẽ lõgitudo est. Cæteræ latitudo ipar. Intra mõtes uero Apen
ninos hæ sunt urbes dignitate pcellẽtes. Ad ipsã qdẽ uiã flaminiã Ocriculi: Tiberi ppinqui: Larolo
ni: Narnia: p quã Nar amnis labit: Tiberim influẽs paulo sup Ocriculo exiguis nauigabilis nauigiis.
Dehinc Carsuli & Meuania: pter quã labit Teneas: & hic ipse paruulis Scaphis collectos ex agro fru
ctus deuehit in Tiberim. Sũt & aliæ Vicanæ habitatiões: potius uiæ gratia: q̃ ullo ciuili coetu cõgre
gatæ. Forũ Flaminii: Nuceria: ubi uasa lignea fabricant. Foræ Sẽpronii: ex Ocriculis aũt Ariminũ p
meanti: uia dextera interamna occurit: & Spoletum & Esium & i ipsis mõnbus picentinoræ confini
bus: ad mõtana Camertes. Altera ex pte Ameria & Tuder clara ciuitas: & Ispellũ & Iturũ. Prope hoc
sane montis excessus est. Vniuersa regio fertilissima est. Montana aliquanto magis: quæ siligine po
tius q̃ tritico: mortalibus uictũ suppeditat. Et mõtana Sabinia est: ordine huic adiecta: sicut illa Thu
sciæ: & q̃ his ppinq̃ sunt: & Apẽnino longe magis q̃ Latiũ asperiora. Hæ qdẽ gentes decẽ initium a
Thiberi: ac Thuscia ducentes: ad Apenninũ & Adriaticũ mare protrahunt: ex obliquo insectæ. At
umbria usq; ad mare uariãs (ut dictũ est) porrigitur. De qua satis expositũ sit. Sabini angustũ incolũt
agrũ: in lõgitudinẽ protẽsum a Tiberi: usq; Nomentũ oppidũ: stad mille: usq; ad Vestinos. Paucas q
dẽ ac tenues habẽt urbes: belloræ assiduitate uastatas: Amiternũ & Interocreã uicũ: Reati finitimũ.
In Cotiscolis frigidæ aquæ sũt. Quaræ potus & insessio morbos curãt. Sabinoræ quoq; sũt Foruli:
Petræ ad rebellandũ: q̃ ad habitaudum aptiores. Cures urbs quondã insignis: nunc aũt uiculus: e q̃
exciti sunt. T. Tatius: & Numa Pompilius Romæ quãdoq; regnantes. Hinc Quirites appellare solẽt
Romanos: qui orationẽ habent ad populũ. Treburaq; & Eretũ: & tales habitãdi sedes aliæ. Vici po
tius q̃ urbes censeri debent. Ager eoræ egregie oliuetis: & uinetis præditus est. Glandesq; passim pro
ducit: maxime gregibus & armẽtis student. Rheatinoræ uero muloræ genus mitũ in modum nobi
le. Vt aũt summatim dicã: Italia cũcta pecoræ & frugũ præstantissima nutrix est. Cæteræ partes aliis
atq; aliis in rebus principatũ adipiscunt. Sabini uero gens antiq̃ssima est. Indigene & Aborigies. Ab
his Picentini: Samnitesq; in colonias deducti. Horæ aũt Lucani. Horæ uero Brutii. Ex eoræ uetustate
fortitudinis documentũ quis fecerit: cæteræq; uirtutis: Cuius opes aduersarius i hanc usq; ætatẽ ob
stitere. Rerũ scriptor Fabius auctor est: Romanos tũ primũ diuitiarum sensum accepisse; cũ huius
potiti sunt gentis. Per ipsos uia Salaria: non magnæ lõgitudinis strata est. In quã & Nomentana inci
dit: apud Heretum Sabinoræ uicũ supra Tiberim iacentẽ: ex eadẽ Collina porta inchoans. Dehĩc La
tium iacet. In quo & urbs Roma. Quæ etiã multas ex non latina prius collegit. Equi enim: Volsci;
Hernici: Aborigines: Romæ appositi. Et Rutuli priscã habentes Ardeã. Aliiq; cõuentus maiores &
minores: circa priscam illam Romam habitantes: cũ initio urbs condita fuit. E quibus nõnullos ui
catim suis legibus ætatẽ ducere obueniebat: cũ nulla sub gente censerentur. Aeneam una cũ Anchi
se patre: & Ascanio filio Laurẽtũ applicuisse: memoriæ proditũ est. Ad littus prope Ostiã ac Tiberi
paulũ a mari supra: circiter quattuor &.xx. stad oppidulũ ædificasse. Adunetãtem deinde Latinũ re
gem Aboriginũ: qui tunc loca: ubi nunc Roma est incolebãt: cum Aenea societatem inisse aduersus
finitimos rutulos: qui Ardeã per id tẽporis tenebant. Distat autem ab Ardea Roma stad.c.&.lx. Vi
ctorem uero a Lauinia filia proxime urbem cognomine ædificasse. Denuo conserentibus pugnam
Rutulis: Latinum cecidisse: At Aeneam re feliciter gesta Imperiũ adeptũ suos etiam latinos appelas
se. Hoc etiam & genitore: humanis ex rebus excedente: Ascanius in Albano monte qui quantum &
Ardea tantum distat a Roma: Albam posuit. Eo in loco Romãi pariter ac Latini: ex uniuerso regno
Ioui immolant. Instante sacri tempore præfectus instituitur e nobilioribus unus iuuenibus. Post ãt
annis.cccc. Amulii ac Numitoris facta sunt: ut memoriæ mãdatũ est: partim fabulosa partim pprius
fidem. Ambo enim ab Ascanii prognatis per successionem Albæ regnum acceperunt. quod usq; ad
Tiberim dilatatum erat. Cæterum iunior Amulius natu: maiore supplantato: regnum inuaserat. Ve
rum cum Numitori filius adesset: ac filia: Filiũ quidẽ interuenãdũ isidiis obtrũcat. Filiã uero (ut spẽ
p lis itercipet) ueste sacerdotẽ cõstituit: seruãdæ uirginitatis gratia. Eam Rheam Siluiã uocitãt. Cor
ruptam postea deprehendens: gemellis partu æditis. Siluiam quidẽ cõiecit in carcerẽ: fratri gratiam
tribuens. Puellos uero ritu patrio exposuit in Tiberim. Eos autem marte genitos fabulantur. Ii cũ

Galliæ termini
Rhubicon
Esis
Ocriculi
Larolini
Narnia
Nar
Carsuli
Meuania
Teneas
Foræ flaminii
Nuceria
Foræ sẽpronii
Interamna
Spoletum
Esium
Camertes
Ameria
Tuder
Ispellum
Iturum
Sabini
Nomentũ
Interocreã
Reate
Cotiscoli
Foruli
Cures
Tacius
Numap.
Quirites
Trebura
Eretum
Italiæ laus
Aborigies
Picentini
Samnites
Lucani
Brutii
Salaria uia
Latium
Equi
Volsci
Hernici
Aborigies
Rutuli
Ardea
Aeneas
Laurentũ
Latius rex
Roma
Lauinium
Latini troiani
Alba
Amulius
Numitor
Sylura

a Lupa catulorum instar:lactati inspectarentur;Faustulus loci illius Subulcus sublatos enutriit īfantes.Coniectari licet:subditũ quendã Amulio locupletẽ:acceptos educasse.Et alterũ quidẽ Romulũ Alterũ autẽ Remũ nominasse.Hi ergo cũ adoleuissent:īpetu in Amuliũ facto:eũ stirpemq; eius delesse.Quibus extinctis & restituto in regnũ Numitore domũ reuersos:Romã condidisse ī locis:nõ qdẽ arbitrio delectis & idoneis:sed necessitate oblatis.Solũ.n.neq; munitũ:neq; agrũ circũadiacentem:alẽdæ ciuitati satis fertilẽ habet.Neq; mortales ad habitandũ:abunde cõuenientes. Qui.n.aderant:seorsum habitabãt;urbis ædificandæ mœnibus ꝓpinqui.Nec Albanorũ Imperio subiecti:Erãt autẽ collatia:Antẽnæ:Fidenæ:Lauiniũ:Aliæq; huius generis urbes:Tunc quidẽ oppidula:nũc autẽ uici.Priuataq; quorũdã ædificia:longe a Roma stad.xxx.distantia.Intra quintũ igit̃ & sextũ lapidẽ;sic enĩ miliaria designabant̃.Locus erat festi appellatus:ubi Romani tunc terminus mõstrabat̃ agri Sacrorũ ꝓsules:& hic & aliis in locis:pinde ac ĩ finibus:eadẽ die sacrificiũ absoluũt:quod Ambarualle uocant.Orta igit̃ inter eos seditiõe:iter ædificanda mœnia:Remũ occisũ fuisse tradit̃.Vrbe deinde cõdita Romulus mortales cõuenas aggregat;sacrũ quẽdã locum Asylũ aperiens:inter collem & Capitoliũ.Quo ꝑfugientes finitimos ciuitate donatos designat.Eis cũ adipisci connubia nequiret:Neptũo cõsecratũ equestre uulgat certamẽ.Quod & hac ipsa cõficit̃ ætate.Cõuenientibus ꝑmultis:maxima ex p̃te Sabinis edicit:ut celibes cũcti;uirgines eo ꝓfectas rapiãt.Rex ergo Curiũ.T.Tatius iniuriã uindicaturus armis:in regni societatẽ:& ciuitatis cũ Romulo cõuenit.Cæso aũt p dolũ Tatio:Lauinii:solus non inuitis Quiritibus:Romulus tenuit Imperiũ.Post Romulũ Numa Põpilius T.Tatio cõterraneus:regnũ suscepit:ita iubentibus subditis.Hæc quidẽ urbis Romæ creatio est:q̃ maxime fidẽ uendicat.Prior quædã ac fabulosa altera Coloniã ex Arcadibus deductũ ab Euandro esse cõmemorat.Huic enĩ hospitio iunctũ Herculẽ fama est Geryone boues agitantẽ.Euãder a Nicostrata matre:quæ uaticinãdi noticia pollebat intellexerat:in fatis esse.Herculẽ post cõsumata certamina:deorũ numero adscitũ iri.Quibus Herculi renunciatis:sacrã ædẽ apte posuisse.Et Græcanico ritu ĩmolasse.Quẽ & hæc ætas Herculi seruat.Qua ex causa Cecilius rerũ Romanorũ scriptor signũ ponit:Romã origine græcã esse urbẽ:quod penes eam more patrio: sacrificiũ græcũ Herculi dicatũ existat:& Romanus populus Euãdri matrẽ Nympharũ unã existimantes præcipuis ueneren tur honoribus;transmutato pro Nicostrata nomine:eã Carmentẽ appellantes.Itaq; latini:cum a primordio pauci essent:nec Romano subessent Imperio:postea uirtutis admiratiõe obstupescentes:& Romulo & cæteris adhinc regibus subiecti fuere oẽs.Fusisq; equis & Volscis & Hernicis:priusq; rutulis & Aboriginibus:Insup & Resis & Argyruscis & Priuernatibus:cuncta istorũ plaga latinorũ uocitata est.Volscorũ autẽ Pometiorũ agri finitimi latinis erant.Sic etiã oppidũ est Epiola:qd̃ Tarquinius Priscus a fundamentis diruit.Equorũ quoq; curibus uicinorũ:hic idẽ urbes direptas extinxit.Eius filius Volscorũ Metropolin Suessam in potestatem redegit.Hernici uero & Lauinio:& Albæ uicini erant:ac ipsi Romæ.Non longe autem distat Aricia Tellenæ & Antium.Cæterum Albani Romanis initio in unũ conspirabant.Cũ & Latini:& eiusdem linguæ simul essent.Vterq; uero ꝑse suum obtinebat Imperium.Nec minus tamẽ connubia:sacraq; communia erant:& reliqua iura ciuilia.posteriori deinde tempore:conflato inter eos bello:Alba diruta est:templo dũtaxat excepto.Albani uero Romana ciuitate donati sunt.Aliæ uero circũstantes ciuitates:partim deletæ:partim cum rebelles essent depressæ sunt.Nonnullæ pro Romanorũ amicicia:in ampliorẽ statum floruere.Nũc quidẽ maritima ipsa:ad urbẽ usq; Sinuessam:ab Ostia Latina dicitur.Antea quippe usq; Circeium extendebatur.Et in mediterraneã qdẽ prius:non sane multa.Postea uero usq; in Cãpaniã & Sãnium & Pelignos & alios incolas Apẽnini porrecta est:tota opulẽtissima & fertilissima:præter littoralia pauca:quæ palustria sunt atq; morbosa:ueluti Ardeates:& qui inter Antium Lauiniũq; usq; Pometiam:& Setina quædã loca & Terracinã atq; Circeium.Et siqua mõtana:& petrosa sunt.Quæ tamen ipsa neq; omnino inculta:uel infructuosa sunt:Sed læta pabula præstant:uel materiã uel palustres montanosq; prouẽtus.Cecubũ quidẽ licet paludibus adiaceat:uineta tamẽ uini feracissima:præcipuis enutrit arboribus.Extãt aũt maritimæ latinorũ urbes:Ostia importuosa quidẽ pp limũ:quem Tiberis multis refertus amnibus aggregat.Non paruo igitur discrimine agitata salo:stant in ãchoris nauigia.Attamen uincit utilitas.Nãq; ministrantiũ copia scapharũ:quibus eximunt̃ & ĩponuntur onera:impigrã efficit nauigãdi facultatẽ:ante q̃ flumen attingãt.Sunt & quæ ex parte leuatis oneribus:ãnem intrant:& penes Romã stad.c.&.lxxxx.aduersa producũtur aqua. Ostiã quæ tale oppidũ est:Ancus Marcus condidit.Dehinc Antiũ est:& ipsa qdẽ portu carens ciuitas.Sita est in rupe:longe ab Ostia ad stad.cc.&.lx.Nunc ad ociũ:rerũq; urbanarũ uacationem principibus concessa est:ubi tempus nacti sunt.Quocirca frequẽtes:& quidẽ magnifice in ea urbe ad huiuscemodi peregrinationes:ædificatæ sunt ædes.Superioribus annis naues habebant:quibus cũ Etruscis latrociniĩ di societatem inibant.Licet iam Romano subiecti Imperio:Eas ob causas & Alexander antea & Demetrius postea:missis qui prædones in potestatẽ redigerent:eos Romanis reddidit:incusatiõe simul adiuncta.Gratis quidẽ ĩquit eis se donare corpora:propter antiquã cum græcis necessitudinẽ. Indignũ autẽ esse:ipsos uiros q regnũ Italiæ uendicarent:latrocinia simul emittere.Cũq; in foro Castoris & pollucis tẽplũ ædificatũ:tãtis uenerent̃ honoribus:quos uniuersi conseruatores appellent:qui græciã illorũ patriã populent̃ ĩmittere.Romani deĩde illos:ab eius generis exercitatione represserũt.

Romulus
Remus
Faustulus
Roma
Collatia
Antennæ
Fidenæ
Lauinium
Miliariorũ lapides
Ambaruale
Asylum
Sabinarũ raptus
Tatius
Numa p.
Euander
Hercules
Nicostrata
Carmentes
Latini
Volsci
Pometii
Epiola
Eq populi
Suessa
Hernici
Aricia
Tellenæ
Antium
Alba
Latium
Cecubum
Ostia
Antium
Castoris tẽplum
Lauinium

In harum urbiũ medio locatũ est Lauiniũ:latino nomini cõmune Veneris tẽplũ habens.Eius curã
a maioribus acceptã:Ardeates tuentur inde Laurentũ.Super hæc extat Ardea Rutulorum colonia.
stad.lxx.a mari distãs:Cui propinqua est Veneris ædes:ubi latinorũ celebritas est atq; cõuentus.Po
pulantibus uero loca Sãnitibus:uenustissimorũ reliqua extãt oppidorũ uestigia:Illustria sane p̃p ad-
uẽtantẽ eodẽ Aeneã:& eius sacra ex illa tẽpestate posteris cõmẽdata.Post Antiũ Circeiũ est:stad.cc.
distans &.lxxxx.Mõs mari & paludibus instar habẽs Insulæ.Quẽ copiosis germinare radicibus fa-
ma est.Ob ea fortasse.quæ Circæ cõuenientia:fabulæ uulgãt.Habet ẽt castellũ:& Circes Sacellũ:&
Mineruæ Arã.Monstrãt aũt & quãdam Vlixis paterã.In medioq; Storas est fluuius:& p̃pe illũ Hy
phormus.Dehinc cõtiguũ littus:portubus destitutũ.Vicinus tantũmodo Circeio pexiguus portus
adiacet.In mediterranea uero:Põetius ager ĩminet.Huic proximi Ausonii prius ĩcolebãt.Qui q̃dẽ
& cãpaniã tenebãt.Post eos Osci:q̃ & ipsi Cãpaniæ p̃tẽ obtinebant.Hoc aũt tp̃e:cũcta usq; Sinuessã
latini tenẽt ut diximus.Quippiã uero Oscis:& Ausoniæ gẽti p̃priũ obtigit.Nã cum Oscorũ gẽs de
fecerit:eorũ lingua Romanis salua manet:ut more quodã patrio scripta poetica in scenicũ certamẽ
p̃ueniãt.Histrionesq; p̃nũtient.Cæterũ cum Ausonii mare Siculũ ne semel q̃dẽ incoluerit:Siculum
tamẽ pelagus Ausoniũ appellat̃.Deinceps Circeio p̃xima ĩtra stad.c.Tertacina ẽ.Antea Trachina.i.
aspera uocata:ex eo quod ei obtigit:eideq; obiecta Palus ingẽs est.Quã duo Amnes efficiũt.E q̃bus
maiorẽ Auphidũ appellãt.Hoc in loco mari adiungit̃ Appia uia:strata hæc Roma usq; Brũdusiũ:ac
plurimũ peragrata.E maritimis urbibus hæc solũ attingũt.Terracia & quæ deĩceps Formii:Mintur
næ:Sinuessa:& extrema Tarentũ:& Brũdusium.Penes Terracinã uero Romam iter faciẽti:fossa ad
Appiã uiã apponitur:& q̃dẽ multis ĩ locis:quã & palustres & fluuiatiles implẽt aquæ.Per eã noctur-
na maxime fit nauigatio.Vt q̃ primis ĩscendãt tenebris:oriẽte sole egressi:uiæ Appiæ reliquum eua
dãt.Et ĩterdiu trahẽtibus nullis:temulco p̃ambulẽt.Subinde Formii:quos cõdidere Lacones:quas
prius Hormias a Statõis.i.Hormi bonitate appellabãt.In medio positũ sinũ illi Caietã nominarunt
Curua.n.oĩa Caietas appellauere Lacões.Pleriq; sinũ ipsũ ex Aeneæ nutrice cognomẽ duxisse ferũt
Stad̃ autẽ.c longitudinẽ habet:a Terracina usq; in eiusdẽ nois p̃montoriũ inchoãs.Ingẽtes hic spe-
luncæ pandunt̃:domicilia magna sumptuosaq; cõtinentes.Hoc ex loco Formios usq; stad sũt.cccc.
Inter hanc & Sinuessã Minturnæ sunt:utrinq; ad stad.lxxx.distãtes.Interfluit autẽ lyris ãnis.Quem
antea Clanin uocauere:Labiturq; superne de Apẽninis collibus:& agro Vestino:p̃ter uicum fregel-
las:clarissimã olim urbẽ.Excurrit autẽ in Lucũ sacrũ:quẽ magnis honoribus Miturnẽses celebrãt:
oppido incumbẽtẽ.In ipso speluncarũ p̃spectu:iacẽt insulæ duæ p̃cul ĩ pelago:Pãdaria & Põtia:exi
guæ q̃dẽ cæterũ habitaculis frequẽtes:ĩter se nõ admodũ disiunctæ.Verum a Littore stad̃.cc.&.l.se
motæ.Sinui uero Caietano cõtiguũ est Cecubũ cui adiacet urbs Fũdi in Appia uia.Tota hæc ora:p̃
cipua adeo uĩa generat.Verũ Cecubũ & Fũdanũ & Sennũ:sicuti Falernũ & Albanũ & Staganũ:iter
nobilia numeratur.Sinuessa ĩ Setano sita ẽ sinu:a quo nomẽ uendicat.Ei p̃ximæ calidæ sũt balneæ
ad egritudines quasdã accõmodatissimæ.Hæ q̃dẽ urbes latinorũ maritimæ.At prima supra Ostiã ĩ
mediterranea Roma est:& sola sup Tiberĩ iacet.De qua iã dictũ est:eã nõ delectu:sed necessitate cõ
ditã esse.Addamus & illud:quod q̃ ẽt deinde ædificia:q̃dã ex p̃te addiderũt:nõ sane potiora sua ĩ po
testate habuere.Verũ iactis antea fundamentis seruierũt.Prisci nãq; Capitoliũ & Palatiũ Collemq;
Quirinalẽ:sic munire muris:ut uenĩẽtibus aliunde exterius:facilis foret ascẽsu.Adeo ut.T.Tatius
primo aduentãs incursu:locoꝝ potitus sit:cũ raptaꝝ uirginũ ulcisceret̃ iniuriã.Ancus etiã Marcus
montẽ Cæliũ:& Auẽtinũ & iacentẽ inter hos cãpũ assumens inuicẽ disiũctos:& ab aliis ante muro
cinctis ædificiis:urgente necessitate p̃orioribus copulauit.Colles.n.adeo munitos extra muros illis p̃
mittere:q̃ incũbentia supernæ castella cuperẽt:nequaq̃ recte se habebat.Torũ etiã explere circuitũ:
usq; in Quirinalẽ minime ualuit.Quẽ quidẽ locoꝝ defectũ Seruius redarguit.Nam suppleuit ipse:
adiecto Esq̃lino colle & Viminali.Ea uero loca aduẽtantibus hostibus leuiter captari poterãt.Quo
circa p̃fundiore exterius ducta fossa:& accepto solo stad.vi.aggerẽ porrexerũt:sup fossæ supercilio
interiore.Murũq; cũ turribus:e Collina porta:usq; ad Esquilinã imposuerunt.In aggere aũt medio
tertia est porta:eiusdẽ nominis cũ Colle Viminali.Vrbis ipsius igit̃ munimẽtũ:aliis indigẽs muni-
mẽtis:huius generis est.Priscos sane illos eandẽ & de seipsis:& de posteris:cogitationẽ suscepisse ar-
bitror.Quoniã nõ a locoꝝ munitionibus:sed ab armis:ĩnataq; uirtute:tutelã & cæteraꝝ reꝝ facul
tatẽ:habere Romanoꝝ est.Non uiris q̃dẽ mœnia:sed uiros mœnibus p̃pugnacula putabãt.Cũ igit̃
solũ ipsũ in circuitu bonũ:ac p̃multũ esset initio:urbis aũt sedes ad hostiles facile pateret incursus:
nulla p̃fecto sors locoꝝ beata futura fuit Cũq; uirtute atq; labore terrã p̃priã uẽdicassent:q̃dã bo-
noꝝ incursus affluxisse:uisus ẽ:q̃ oẽm naturæ bonitatẽ antecelleret.Quã ob causã adeo ciuitas cre
uit:ut cũ cõmeatu:tũ lignis & lapidibus:ad ædificia p̃duret:quæ sine fine factitãt.Cũ tot casus tot ĩ
cendia tot p̃mutatiões incidant:nullo deficiẽtes tp̃e.Nã p̃mutatæ ædificioꝝ figuræ:spontanei q̃dã
casus existunt:cũ alius alia:ex aliis trãsponit.Et ædificium ex ædificio:pro cupiditate nouat.Quas
q̃dem ad res:& ipsa metalloꝝ copia & materia:& deuectãtes amnes mirificã quãdã præstãt abũdan
tiã.Primus q̃dẽ Anio:ex Alba decurrens:præter latinã Marsoꝝ urbẽ:& p̃pinquũ illi cãpũ:quousq;
Tiberim intret.Inde Nar & Tenas & alii:qui per Vmbriã labuntur fluuii:eidem miscentur Tiberi.
Verum per Thusciam:agrumq; Clusinum Clanis.Augustus igitur Cæsar:ad urbanos eius generis

Lauinium
Lautentũ
Ardea
Circeium
Storas
Hyphormus
Pometia
Ausonii
Osci
Ausonium mare
Terracina
Trachina
Auphidus
Appia uia
Formii
Minturnæ
Sinuessa
Tarentum
Brundusiũ
Formii
Hormæ
Caieta
Minturnæ
Lyris
Clanis
Fregellæ
Pandatia
Pontia
Cecubum
Fundi
Vina optima
Sinuessa
Roma
Romani montes
Anio
Laria urbs
Nar
Tenas
Clanis

defectus:præcipuam curá adhibuit:institutis e Libertinoꝝ numero militibusq; aduersus incendia ferrent opẽ. Contra ruinas uero:nouoꝝ altitudines ædificioꝝ deposuit. Et nequis supra pedes. lxx. sublimius ædificaret:inhibuit in publicaꝝ uicinitate uiaꝝ. Attamẽ nisi & metalla:& materia & portoꝝ recte institutũ obsisteret:recte ĩtroducta ꝑceptio defecisset. Hos qdé ꝓsperos reꝝ euentus ipsa regionis natura ꝑbet. Adiecit ei Romanus populus qcqd ex prouidẽtia cõsultandũ erat. Ná cũ ĩ cõdendis ædificiis Græci acuti maxime:ac solertes fuisse uideanť:cũ pulchritudinẽ & munimentũ ingeniose ꝓspicerẽt:portusq; & agri feracitatẽ:hi ea maxime aĩaduerterũt:quæ illi paruifecerũt. Strata

Romanæ cloacæ

uiaꝝ: Aquæductus: Cloacas:qbus ciuitatis sordes ĩ Tiberi eluerenť. Cernere licet stratas in agro uias:excisis ad hæc collibus:exaggeratis uallibus:unde nauigioꝝ onera palustris exciperenť. Cloacæ duro cameratæ lapide:paruas carris stramẽtoꝝ semitas reliquerũt. Tanta aũt per aquæductus aqꝝ

Aquæductus

ubertas influit:ut ꝑ urbẽ:atq; cloacas amnes inundare uideátur. Et uniuersæ ꝓpe modũ ædes subterraneos meatus:Siphones ac fistulas undosas habeát. Quoꝝ accuratissimá diligentiá. M. Agrippa

Agrippa

egit. Qui urbẽ pluribus aliis monumẽtis adornauit. Vt aũt sic dixerim:ueteres illi Rõani urbis pulchritudinẽ cõtẽpsere:cũ maioribus magisq; necessariis:animũ adiecissent. Posteri uero & ii ꝑsertim q nostris fuere tẽporibus:haud quaq̃ ac in re cessisse uidenť. Sed ĩnumerabilibus:& ꝑclatissimis urbem Romaná impleuerũt insignibus. Põpeius náq; & Diuus Cæsar & Octauius & eius filii & familiares & uxor & soror:cũctoꝝ studiũ simul & ĩpẽsas:ad apparáda decora superarũt. Maximá aũt ho

Martius cãpus

rum partẽ Martius Cãpus habet:præter natiuá locoꝝ amœnitatẽ:artis & solertiæ exornationes admittẽs. Cãpi. n. admirabilis magnitudo:Et curules pariter cursus:& alia equestria certamina expedita suppeditat. Nec minus tã multis pilá:circulũ:palestrá:exercitatione tractátibus. Aliaq; incũbentia simul opera. Quid pẽnes solo herbas:coronatosq; usq; ad fluminis alueũ colles? Scenicaꝝ ostẽtatio picturaꝝ:eius generis spectacula ꝑstát:ut difficulter & inuitus abscedas. Huic ꝓximus cãpo:& alter adiacet cãpus:& innumerabiles circũcirca porticus:horti nemorosi. Theatra tria simul & Amphitheatrũ. Tẽpla magnificẽtissima:inter se cõtigua:ut q̃si aliud agentia:reliquá urbis uenustatẽ ostẽtare uideanť. Ea pp cũ locũ istũ religiosissimũ eẽ cogitassent:clarissimoꝝ uiroꝝ ac fœminaꝝ monu

Mausoleũ

mẽta in eo cõstruxerũt. Cõmemoratiõe dignissimũ est:quod Mausoleũ appellát:in excelsis fundatũ molibus:lapide niueo:& ꝑpetuæ uiriditatis:arboribus cooptũ. In sũmũ usq; uerticẽ:ad fluminis ri

Appia uia
Latina uia
Valeria uia
Thusculũ
Algidum
Pandochia
Pictæ
Labicum
Ferentinũ
Frusino
Cosas
Melpis
Casinum
Teanum
Sidicinum
Calenum
Casilinum
Setia'
Signia
Priuernũ
Cora
Syes
Velitræ
Alatrium
Fregellæ
Gabii
Præneste
Hernici
Pitulum
Anagnia
Cereate
Sora
Lyris
Venafrum

pá exaggeratũ. In sũmo aũt positũ est Cæsaris Augusti simulacrũ:ex ære fabricatũ. Sub aggere ipso sunt eius loculi & cognatoꝝ & necessarioꝝ. A tergo uero Lucus est:mirifica continens ambulacra. In medio aũt Cãpi spatio sui busti extat ambitus. Et hic ipse niueo ꝑfectus lapide:ferreos in circuitu cãcellos habens. Et plantatas interius ꝑ se ferens populos. Rursus si priscũ ingrediaris foꝝ:aliud ex alio spectabis appositũ. Quid regales porticus:ædesq; sacras? Quid Capitoliũ:& in ipso:& in palatio opera:& in liuiæ porticu? quæ singula cõtẽplans:alia facile exteriora obliuione delebis. Talis est Roma. Aliarũ uero in Latina ciuitatũ:quædá aliis insignibus:quædá nobilissimis discernunť uiis:quæ ꝑ latiná stratæ uisunť. Præclarissimæ sunt uiæ. Appia Latina: Valeria. Vna qdẽ ad mare:Latinæ partes separans:usq; Sinuessá ꝓtendiť. Altera in Sabiná:usq; ad Marsos. Inter has media latina est:ad Casinũ oppidũ coniungiť Appiæ:ab Capua decẽ & nouẽ distás stadiis. Appiæ uiæ principiũ ex ipsa sinistrorsũ est:ꝓpe Romá deflectens. Dehinc ꝑ Thusculanos trãsiens montes:inter oppidũ Thusculum & Albanos duciť montes:ad oppidulũ descendens Algidũ:& pictas ꝑ Pandochiá. Porro ĩ unũ cadit Labicana. A porta quidẽ Esqlina incipiens:a qua & Prænestina. A sinistra uero:& hanc & Esqlinum omittẽs cãpũ:ultra. c. &. xx. stad pgit. Cũ aũt Labico:uetusto sanæ oppido cæterũ disiecto:& in sublimi sito propinquat:& hoc & Thusculũ:relinquit a dextra. Ad pictas uero & Latiná finẽ accipit. Hic locus stadiis ducentis & decẽ distat a Roma. Postmodũ deinceps in ipsa Latina insignes sunt ædes urbesq; Ferentinũ:& Frusino:iuxta quá Cosas labiť flumẽ. Fabrateria iuxta quá Trerus amnis fluit: Aquinnũ magna ciuitas est:iuxta quá Melpis flumen labiť:ingens ad Interamnẽ. inter duos cõfluẽtes in unũ fluuios iacentẽ:Lirin & alteꝝ Casinũ. Præclara & hæc ciuitas est latinorũ nouissima. Teanũ. n. quod Sidicinũ uocant:ordine deinde situ:ex ĩposito uocabulo:Sidicinoꝝ esse demõstratur: q qdẽ ex Oscoꝝ gente Cãpana restant. Adeo ut & hæc Cãpaniæ ciuitas diceret: maxima inter latinas urbes. Inde Calenũ:urbs ĩprimis eximia:adiuncta & ipsa Casilino. Vtroq; át ex latinæ latere dextrorsum inter illá & Appiá:Setia & Signia sunt:uini feraces:altera quidẽ preciosissimi. Alterius uinũ est: qđ aluũ sistit:quod Signinũ uocitát. Ante hanc Priuernũ est:& Cora & Syes & Pusilla qđá Præfectura:Velitreq; & Alatriũ. Sunt & fregellæ:quas ꝑterfluit Liris:q ad Minturnas erũpit. Qui hoc quidẽ tpe uicus est:& olim urbs magnifaciẽda:& quæ cõplures ex iá dictis circũhabitationes adiacẽtes cõtineret. His aũt annis cõueniũt:ut ludos & sacrificia in ea ꝑficiát. Ea uero cũ a Romanis defecisset: funditus est diruta. Plurimæ aũt sunt & horũ:& eoꝝ q in latina:& eoꝝ qui post illos sunt:in Equis & Hernicis & Volscis ciuitates cõstructæ. Sunt & Romanorũ oppida a sinistra Latinæ:inter eam & Valeriá. Gabii sane extant in Prænestina uia siti:ubi Latomiæ sunt:plus q̃ reliquæ lapides Romæ suppeditantes; distantes Roma & Præneste ex ęquo ad stadia centum. Inde Præneste de quo mox uerba faciemus. Dehinc supra montes Prænostinos Hernicorum oppidulum & Pitulum & Anagnia urbs insignis: & Cereate & Sora. Apud quam elabens Liris Fregellas affluit atq; Minturnas. Dehinc aliæ quædam & Venafrum: Vnde Oleum optimum. Oppidulum quidem

ipsum in uertice situ est. Præter cuius radicem Vulturnus excurrit. Qui iuxta Casilinũ delatus: in eiusdẽ nominis urbẽ erũpit. Esernia porro & Allife: Samnitica iam sunt oppida. Alterũ bello Marsico deletũ: alterũ superstes adhuc. Cæterũ Valeria a Tiburtinis capiẽs initiũ: & Marsos & Corfinium Pelignorũ Metropolin ducit. In ea latinæ urbes sũt. Valeria & Carseoli & Alba: Prope est Cuculum oppidulũ. In Romæ uero cõspectu sũt Tibur: Præneste & Thusculũ. Tibur qdẽ Herculeũ est & Cataracta idest descensus est: quã facit Anio: ubi nauigabilis esse incipit: cũ e sublimi profundã in uallẽ præceps defert. Et p urbi ipsi uicina nemora. Hoc ex loco mira est fructuum abundãtia: præter lapidis effossiones: q Tiburtinus dicit: & alterius Gabiorũ: & eius qui rubeus dicit. Adeo ut eorũ ex metallis exportatio: & subuectio facillima fiat: ad plurima opa Romæ cõficienda. In hac planitie Anio fluit: & quas nũcupant Albulas: aquas frigidas multis e fõtibus edentes: uarios ad morbos salutares cũ potu: tum incessioribus admissas. Talia sunt etiã Labana: nõ longe ab istis: ĩ agro Nomẽtano: & circa Ereti locos. Habet Præneste Fortunæ templũ illustre: unde certa edunt Oracula. Istæ duæ urbes in eadẽ montana regione sitæ sunt: distantes ĩuicẽ stad. c. E Roma uero bis tot Præneste. At minus tibur abest. Græcã uero utrãq esse cõmemorant. Præneste enim quondã polystephanum idest multarum coronarũ appellatã: Valida autem nũc est utraq: sed Præneste amplius. Nã super urbem quidẽ: montẽ hẽt excelsũ. A tergoq cõtinui mõtis collo disiũctũ duobus stad arduũ ascensu. Ad tã ualidã uero munitionẽ etiã foueis occultis quaquauersum: usq ad plana perforatus est; & aqtiotus gratia: & clãdestinæ fugæ. In quarũ una Marius obsidiõe oppressus oppetiit. Reliqs sane urbibus cõmoditati sunt murorũ munimina. Prænestinis aũt cladi: propter Romanorũ seditiones. Cõfugientibus enim eo seditiosis: & p obsidionẽ deprehẽsis: & urbẽ uastari: & agrũ alienari contigit: ad Insõtes culpa relata. Fluit aũt per agrũ Verestis fluuius. Ex orientali aũt Romæ regiõe dictæ urbes extant. Interius uero ad mõtanũ illarũ tractũ: alterũ tergũ est: uallẽ in medio relinquẽs ad Algidũ: sublime sane ad Albanũ usq collẽ super eo quidẽ situ est Thusculũ: ciuitas egregiis ornamẽtis insignis: eã uineta coronant: tectaq magnifica. Ex ea præsertim regiõe: quæ in Romanũ descẽdit aspectũ isto in loco Thusculanũ est iugũ: irriguũ & terris fertile: qeto surgẽs ascẽsu. Videre licet uillas: uarus decoratas apparatibus: cõtigua est Albano proxima monti ora eiusdẽ uirtutis: apparatusq pulchros habẽs. Dehinc planicies est: pleraq Romæ proxima: suburbanisq eius pleraq mari uicina minus utro salubris. Reliqua ductu facilis: paribusq spectabilis ornamẽtis. Post Albanũ montẽ: urbs est Aritia: in Appia uia: stad. c. & lx. Roma distãs. Curuus ãt cũ sit locus, hẽt tamen munitã sũmitatẽ. Cui qdẽ sup incidet Lanuuiũ. Romanorũ ciuitas in Appiæ uiæ dextera: a qua prospectus est maris & Antii. Est & dianæ lucus idest Artimesiũ (sic enim uocãt) e sinistra uiæ regione: ex Aritia ad Aricinã uiam cõscendentibus: quod tẽplũ nominãt ædificiũ Tautice. Nã Barbaticus qdã: Scytarũq circa templũ mos obtinet. Qui. n. uictimæ mactator prius extiterit: sacerdos instituit: fugitiuus qdã uir gladium tenẽs: & insultus semp circũspectãs: ad tutandũ strenue est paratus. Tẽplũ aũt silua circũdat. Cui lacus instar pelagi fluctuãs adiacet. Circũcirca montanũ ĩminet supciliũ continẽter: unũq præaltum. Caua inde regio tẽplũ: aquãq excipit. Fontes spectare licet: e qbus lacus explet. Horũ sacra sub cuiusdam dæmonis appellatiõe habẽtur. Hoc in loco Scaturigines obscuræ sunt: longius aũt exterius ad supficiẽ eminẽtes ostendũtur. Hisce locis pximus est mõs Albãus: multũ ultra Artemisiũ porrectus Et illius supcilia: licet in rectũ sufficiẽter ardua. Continet aũt hic lacũ lõge ampliorẽ alio: qui ad Arthemisiũ montẽ iacet. Vltra hæc dictæ prius urbes: latinæ uiæ sunt: e qbus ĩ mediterranea maxime latinas inter urbes: sita est Alba marsis finitima: in excelso locata saxo. Prope Fucinus est lacus: lõgitudĩe par pelago. Is Marsis & uicinis maxime oĩbus usui fit. Memoriæ pditũ est; illũ nõnũq usq ad montana crescere. Interdũ aũt decrescere: ut mersa prius lacu loca desiccẽtur: & agriculationẽ rusticis exhibeant: q subterranei humoris trãsitione occulta quadã ratione sparsim efficiunt. Denuo aũt in unũ fontes cõfluunt: aut omnino deficiũt: aut rursũ cõfligũt. Queadmodũ de Amenano p Catanã defluente tradit. Qui qdẽ annos cõpluris euanescẽs iterũ excurrit. Cæterũ de Fucino lacũ: Martiæ aquæ fontes emanare scriptis mãdatũ est: q rigatiões Romæ ppinãt: quæq reliqs super aquas pbentur. Alba uero multotiẽs ad noxiorũ custodiã: usi sunt Romani: cũ excubias tẽpus postulat: cum ager ipse in pfundo locatus sit: & qsi uallo circũseptus: in ea carcerandos includẽtes. Quãdoquidẽ a uicinis Alpiũ: & Apẽnini gẽtibus exordiũ sumpsimus: & inde trãsgressi: oẽm intra mare Tyrrhenũ: & Apenninos montes: regionẽ puagati sumus: ad adriaticũ sinũ declinatã: usq ad Sãnites atq Cãpanos. Nũc regredientes mõtanos aperiamus incolas: & ad radices habitantes: & q exterius: ad littus usq Adriaticũ: & q iterius ĩmorant. A Gallicis aũt ĩchoãdũ ẽ rursus mõtibus. Picenũ igit post Vmbriæ ciuitates: quæ ĩter Ariminũ Anconẽq iacẽt extendit. Profecti sũt aũt Piceni a Sabinorũ terra. Qui cũ ductu & Auspicio Pici: iter ineũtibus auctoribus proficiscerent: nomẽ deinde nacti fuere. Auẽ eni istã Marti dicatã: uetus opinio est. E mõtibus aũt usq in plana: & pelagus eorũ incipiũt domicilia. Quorũ ager in longũ: magis q̃ in latũ excrescit: bonus ad oĩa. Cæterũ lignariis q̃ frumẽtariis fructibus longe præstantior. Eius latitudo ex montibus ad mare patet: spatiis inæqualis. Lõgitudo autem ab Esi fluuio nauigabilis usque ad Leastrum stad. dccc. Vrbes uero habet: ex quibus Ancon Græca ciuitas est: a Syracusanis condita: Dionysii tyrannidem fugitantibus. Sitaq est in promontorio: inclusum complectente portum: dum ad Septentriones circunflectitur. Vini autem ac frugum

Vulturnus
Esernia
Allife
Valeria uia
Corfinium
Carseoli
Alba
Cuculum
Tybur
Præneste
Thusculũ
Anio
Albulæ
Fortunæ templum
Præneste
Verestis fluuius
Thusculũ
Aricia
Lanuuium
Artemisiũ
Lacus dianæ
Albanus mons
Albanus lacus
Alba
Fucinus
Amenanus
Mart a aq̃
Alba
Picenum
Esis
Leastrum
Ancon

uberrima. Prope illam uero paululum supra mare Auxumum est. Inde Septẽpeda:& Pneuẽtia:& Potẽtia:Et Firmũ Piceni Eius autem Emporiũ Catellũ est. Porro uero Cypræ tẽplũ sitũ est:Thuscoꝝ ædificium. Nam illi Iunonẽ Cypram nominant. Deinceps Druentũ flumẽ:& eiusdẽ nominis oppidum. Dehinc Trunoũ & Homatrinus fluuius:ab Adrianoꝝ urbe fluens. Emporium Adriæ eiusdẽ appellationis habens. In mediterranea uero & ipsa est:& Asculum Picenum. Locus munimine ꝑualidus. Cui & murus & circũstantes moutes supereminent:nullis penetiabiles exercitibus. Vltra Picenum autẽ Vestini sunt:& Marsi:& Peligni:& Marrhycini:& Feretãi. Sãnites populi:regionem mõtanã possidentes:& mari non admodũ proximi. Hæc autem natio exigua est quidem:cæteꝝ fortitudine conspicua:ostentata Romanis eoꝝ sæpissime uirtute Primũ quidẽ:cum aduersus eos bellum gerebant. Secundo uero:cũ ipsoꝝ militiæ societatẽ inibant. Tertio cũ & libertatem:& ciuitatis cõmunionem assequi uoletites:repulsam passi desciuerunt. Vnde Marsicum exarsit bellum:Corfiniũ Pelignorũ Metropolin:communẽ uniuersis Italis ciuitatẽ demõstrantes:eãq; translato nomine Italicã appellantes:contra populum Romanũ receptaculum:propugnaculumq; constituerunt. adunatisq; cõplicibus:Impetatores creauere. Biẽnio igitur bellum protraxere:donec perfectum est:ut in ciuitatem cõmuniter uocarentur:cuius rei gratia tantum belli cõflatũ fuerat incendiũ. Marsicũ aũt ideo tiominatum est bellum:quoniã a Marsis rebellandi suscitatũ fuerat initiũ:præsertim a Põpedio. Cũ autẽ alioquin pet uicos ætatẽ degant:habent urbes supra mare Corsinium:atq; Sulmonem:& Maruuium:& Tegeatem:Marrhucinorũ Metropolin. Ad ipsum autẽ mare & Auternum:Piceno cõterminum quo nomine:& fluuius est Vestinos Marrhucinosq; disterminans. Per Amiterninum enim fluens agrũ Vestinosq;:a dextera relinquens Marrhucinos:supra Pelignos iacentes Ponte traucitur. Oppidulum uero pari uocatum nomine:Vestinorũ est:cæterũ & Peligni:& Marrhucini eo cõmuni Emporio pariter utuntur. Abest pons ipse a Corfinio:stađ. III. & XX. Post Amiternum quod & Ferẽtanorum Emporium est:Buca:& Ferentanũ ipsum Theano Apulo propinquum manet. Ortonium est in ferẽtanis. Petiam piratarũ esse constat. Qui domicilia sua ex naufragiis construunt. Et in reliqua uita imanitate bæluas imitari feruntur. Inter Ortoniũ aũt & Amiternum:medius Sagius excurrit amnis:Ferentanos a Pelignis separans. Ex Piceno in Apuliam:quã græci Dauniam uocant:maritimus cursus est stađ. CCCC. & L. Deinceps post latinã Cãpania est:ad mare ꝑtinens. Supra quã in mediterranea Samniũ est:usq; ad Ferentanos & Apulos:deinde & ipsi Apuli:& gẽtes aliæ usq; ad fretum Siculũ:Primũ aũt de Cãpania dicendũ est. E Sinuessa quidẽ ad reliquũ deinceps littus:usq; Misenũ quidã non exiguæ magnitudinis sinus est. Alterq; ab eo:multo q̃ prior ille maior est:quem Cratera uocant. A Miseno usq; ad Atheneũ:cũ duobus coeuntibus promontoriis sinuet̃. Sup has ripas tota est sita Campania:Cãpus oẽs felicitate superãs. In eius circuitu uero iacent tumuli:mirifica fructuũ ubertate conspicui:Montesq; Samnitũ:pariter & Oscorum. Annochus sane reliquit scriptum:hanc olim ab Spicis regionẽ habitatã fuisse. Istos aũt Ausonios appellatos. Cæteꝝ Polybius duos hos fuisse populos ostendit:falsa ductus opinione. Nã Opicos & ausonios:agrũ circa cratera incoluisse:memoriæ prodidit. Alii uero asserunt Opicos prius:& Ausones habitasse. Quidã gentẽ Oscã illos posteriore tẽpore subiugasse. Hanc ipsã a Cumanis eiectã:illos ab Thuscis expulsos. Campestria enim illa:propter loci uirtutẽ:per auiditatẽ bella concitasse. Cũ aũt urbes duodecim populosæ forent, Capuã perinde ac illaꝝ caput nominarunt. Cũ autẽ per uoluptatẽ ad lauticiã emolliti sese conuertisset Sicut ex circũpadana fugati demigtatant:sic & ex hoc agro cessere Samnitibus. Hos aũt ipsos eiecere Romani. Quodq; magnæ ubertatis documentũ est:Far omni Oriza præstantius paruo ĩ tpe triticeam supat alimoniã. Scriptis sane mandatũ est:in nonnullis eoꝝ aruis:bis anno Zeã seri:genus id frumenti est. Tertio panicum: Aliquo semine uero quarto oleribus seminati Atqui uina optima hic Romã aduehi:Falerna:Setina:atq; Calena:quibus Surentina contendunt:facto nup eorum periculo:quoniã longã accipiunt uetustatẽ. Pari modo laudem habet olei totus maxime:Venafranus ager planis finitimus aruis. Prope mare post Sinuessam Liternum est oppidum:ubi prioris Scipionis:cognomento:Africani:sepulchrum iacet. Ibi enim extremã cõsumpsit ætatem:omissis (propter aliquotum simultatẽ) reipublicæ negotiis. Præterfluit aũt eodem quo ciuitas nomine flumen. Sic & Vulturnus:pari cum urbe appellatione deinceps sita. Labiturq; iste per Venafrum:mediamq; Cãpaniã. Dehinc ordine post has Cumæ sunt:uetustissimũ Chalcidensium:& Cumeoꝝ ædificium. Antiquitate enim cunctas & Siciliæ & Italiæ urbes antecellit. Ipsius aũt classis ductores Hippocles Cumeus & Megasthenes Chalcidensis:inter se pepigere:ut hoꝝ quidẽ colonia fieret:horum aũt appellanõe nominaretur. Qua ex re hac sane ætate Cumæ nuncupant̃. A Chalcidẽsibus tamen conditũ putat̃ oppidũ. Superioribus annis Fortunatus erat: & campus nomine Phlegreus:ĩ quo res a gigãtibus gestas fabulæ diuulgãt:nullam aliam ob causam (ut credi fas est) q̃ quod terra ipsa suapte uirtute prœliorum concitatrix est. Posterius uero potiti urbis Cãpani:multis per contumeliã:hoĩes iniuriis afficientes:etiã eorũ sese uxoribus cõmiscebant. Tamẽ adhuc multa græci ritus:& ornamenti uestigia seruantur:tum legum tum sacroꝝ. Nonnulli Cumas ob Cymata idest fluctus nomẽ duxisse memorant. Littus enim proximũ frequentibus abundat tergoribus:quibus illesæ ferunt undæ. Præstantissima uero sunt & ipsis ostrea. Hocq; in sinu fruticosis uirgultis frequens; & arboribus silua est: multis porrecta stadiis aquarum indiga. Cæterum fabulosa: quam Gallinariam uocant siluam.

Auxumũ
Septẽpeda
Pneuentia
Potentia
Firmum
Catellum
Cypræ tẽplum
Druentum
Trunoum
Homatrinus
Asculum
Vestini
Marsi
Peligni
Marrhucini
Feretani
Sãnites
Corsinium
Italica
Marsicum bellum
Põpedius
Sulmo
Maruuiũ
Tegeates
Auternum
Amiternũ
Buca
Ferentanũ
Ortonium
Sagrus
Apulia
Daunia
Campania
Samnium
Sinuessa
Misenum
Atheneum
Crater
Osci
Ausonii
Opici
Capua
Zea
Falerna
Setina
Calena
Surentina
Venaphrũ
Liternum
Vulturnus
Cumæ
Phlegreus campus
Cumæ
Gallinaria sylua

Hic sen. Pompeii classis praefecti: piratica struxere nauigia. Quā tēpestate Siciliā ab Romano desciscere fecit Imperio. Proximū Cumis est Misenū promōtoriū. In medioq; palus Acherusia: quædā sane a mari refusio: alto coeno referta. Vbi Misenū circūflectētis statim sub rupe lacus obuiat. Deinde reductū, p̄fundū littus in sinū Baias aperit. Aquasq; calidas & ad uoluptatē: & ad sanandos morbos accōmodissimas. Cōtiguus Bais Lucrinus adest sinus. Intra quē Auernus est: q̄ cōprehēsam usq; Misenū tellurē: Cherōnesum .i. mīnualē efficit insulā: a maris spatio inter ipsum atq; Cumas. Exiguus enī est reliquus Isthmus .i. circūdatū pelago: paucoꝝ sane stadioꝝ solū: p fossam q̄ Cumas itur. & ad mare ipsum. In Auerno autē maiores nostri Homerica defunctoꝝ uaticinia fuisse: fabulis edidere. Ibiq; cū oraculū extitisse traditū sit: Vlyxem eo nauigasse. Est autē Auernus: & fundo & ostio: sinus cōmodus & magnitudine & natura portū cōtinēs: usum tamē portus neq̄q̄ praebēs: quoniā ante illū Lucrinus portus iaceat. Supercilia quædā ardua Auernū undiq; circūcludunt: præter Ostiū. Hoc quidē in tēpore: amoenis culta modis: olim aūt agrestibus referta nemoribus: & proceris arboribus in uia: quæ sup̄stitione quadā umbris obscurū sinū reddebāt. Rumor erat indigenaꝝ superuolātes aues: q̄s teter exhalās odor examinaret: in ipsas aq̄s decidere: sicut in locis ad Plutonē deferentibus. Hanc autē locoꝝ partē: Plutoni dicatā opinabanť. Hic enā Cimmerios dici: placatisq; prius p sacrificia diis manibus illuc intrari. Aderāt enī q̄ talibus exponēdis ductores essent sacerdotes: locorum fructus p̄cipiētes. Fons uero ibi fluuialibus scatens aq̄s excurrit in mare. Ab eius usu abstinebāt oēs stygias opinātes esse aq̄s. Eo in loco cōstructū est oraculū. Ex aquarūq; feruore uicinarū Phlegetontem esse: cōiecturā factitabāt: & ex Acherusia. Ephorus autē qdā uicinus Cimmeriis habitās: in subterraneis eos habitare domiciliis: q̄s Argillas appellāt cōmemorauit: eosq; p fossas quasdā inter sese cōmeare: Et aduenas intra oraculū ueniētes excipe: maxima ex parte sub terra conditū. Victū uero ex metalloꝝ effossione quæritare: & ex diuinationū mercede: atq; p̄uentibus ab rege designatis. Patriū esse latrocinātibus morē: ut nemo solē aspiciat. Noctu aūt extra telluris hiatus egredi. Quocirca de ipsis dixisse poetā: eos sol pheton nullo intueť in tēpore. Hoīes ipsos postea quodā a rege deletos: cū illi nequaq̄ successerit oraculi fides. Nūc aūt ædes ipsa diuina in aliū translata locū p̄manet. Huius generis apud maiores nostros extitere fabulamēta. His aūt ānis: cum Auerni lucū succiderit Agrippa: locis perpulchra adornatis ædificia: cōscisaq; deinde usq; Cumas subterranea fossa oīa illa fabulæ apparuerūt. Coccesū eam quidē cōdidisse fossam memoriæ proditū est: & eā quæ ex Dicearchia .i. Puteolis extat Neapolin ad Baias; quodāmodo eū sequutus sermonē; qui proxime de Cimmeriis explicatus est. Forsan & huic loco morē patriū esse cogitauit: uias fieri per fossas. Lucrinusq; sinus usq; Baias latitudinē pandit. Qui ex exteriori pelago: per aggerē longitudinis stad. viii. Latitudinis autē unius orbitæ arceť. Illū autē ab Hercule: traducendaꝝ Gerione boum causa: aggeratū fuisse p̄hibent. Quē cū pedibus perambulari; p̄pter fluctus ingruentes per hyemes: superne uix possett: Agrippa exornatū melius cōstruxit. Lenioribus enī lēbis præstat ingressū: stātibus in anchora p̄rsus incōmodus. Caprādis uero Ostreis uberrimus. Quidā hūc Acherusiæ stagnū esse asserūt: At Artemidorus ipsum Auernū. Baias autē ab Vlyxis socio Boia noīe uocabulū traxisse ferunt atq; Misenum. Deinceps Puteolanū littus extat: & oppidū ipsum quod antea quidē Cumanoꝝ fuerat Emporium: quodā in supcilio cōstructū. Bello aūt qđ ductu & auspicio gerebať Annibalis: Romani frequētibus accolis habitatū reddiderūt: & noīe e Dicearchia p̄mutaro: a puteoꝝ frequētia Puteolos appellauere. Sunt etiā qui ab aquarū putore: qui per totū illū & Baiarū & Cumarū tractū existit: ubi & sulphuris & ignis & aquarū calidaꝝ plena sunt oīa. Quidā autē Phlegrā ob eam causam Cumanū agrū uocarū opinanť: Talibusq; ignis & aquæ p̄fluuiis gigantū uulnera: fulminibus deiectoꝝ attribuunt. Vrbs autē amplissimū factū est Emporiū: manufactos Cotones & stationes habēs. Quas ad res cōmodū conducit Arenarū ingeniū: quæ calcis q̄simillime cōpactæ ualidissimū conglutinanť in modum. Vnde cōmixta sabulo glarea: aggeres p̄iectantur in pelagus: Ripasq; parētes sinuosos in recessus redigunt: sic īgētes onerariæ naues iactis ibi cōquiescunt anchoris. Super urbē uero statim Vulcanū forū imminet: campus ardētibus inclusus superciliis: quæ uelut a fornacibus exhalatiōes: magno cū fremitu passim habēt. Campus autē tracto plenus est sulphure. Post Dicearchiā quidē Neapolis est Cumanoꝝ. Postea uero & Chalcidēses incoluerunt: & ex Pithecusis Atheniisq; uenietes. Vnde & noua ciuitas .i. Neapolis appellata fuit: ubi Parthenopes unius e Serenibus sepulchrū ostendiť. Et Gymnicū agonē: iubente oraculo celebrant. Orta deinde seditione: quosdā inquilinos admisere Campanos: & inimicissimis perinde: ac cōiunctissimis uti coacti sunt: quando quidē cōiunctos alienatos haberēt. Res quidē Campanoꝝ initio græcas fuisse: deinde græcis permixtas: documēto sunt præfectoꝝ urbis nomina: Ritus & educationis græcoꝝ: hoc in loco plurima seruanť adhuc uestigia Gymnasia scilicet puberū coetus & græca uocabula: tametsi Romana ibidē adsit multitudo. Apud eos uero nunc quinquēnalis sacer ille musicus: & gymnicus cōplures per dies celebratur Agon: illis æmulus qui per græciā clarissima celebritate geruntť. Extat & his in locis intra montē effossa speluncā: in Dicearchiæ Neapolisq; medio: sicut altera Cumas tendēs facta: in q̄ uia obuiis curribus p̄uia: multis pandiť stadiis. E superna sane montis parte: excisis multifariā fenestris: lumen in p̄funditatē infundiť. Habet & Neapolis calidaꝝ aquarū scatebras; & appararissima balnea: nulla ex p̄te Baianis inferiora: numero autē & multitudine cedentia. Alia enim ibi urbs cōdita est: Imperatore alio super

Misenū
Acherusia
Baiæ
Lucrinus
Auernus
Cherōnesus
Isthmus
Defūctoꝝ uaticinia
Auernus
Lucrinus
Cimmerii
Styx
Phlegeton
Argillæ
Auerni lucus
Agrippa
Coccerus
Dicearchia
Puteoli
Lucrinus sinus
Ostrea
Baiæ
Puteoli unde
Phlegra
Vulcanū forum
Neapolis
Parthēope
Spelunca quædam

altum magnificentius: q̄ puteolis ædificante. Plurimi uerō e Roma Neapolin secessum facientes: ui
ctum græcanico ritu pducunt: aut quietis atq; ocii gratia. Præsertim qui eruditioni dant operā: aut
remissionis uitæ desiderio: maxime quos senectus affligit: uel aduersa ualitudo. Pleriq; etiā romani
eodē uiuendi genere delectan: cū tantā mortaliū multitudinē in simili degentē instituto: ipsa in ciui
tare uersari cōtemplent: studiose ac libenter urbē incolunt: ibi ducentes ætatē. Proximū est oppidū
Heraclea — Heraclea: incūbens mari: promontoriū habēs: mirū in modū uento afflatū Africo: adeo ut saluberri
Osci — ma ipsa addat habitatio. Hanc quoq; tenuerunt Osci: & deinceps Pōpeios: quos Sarnus ānis alluit:
Sarnus fluuius — Postmodū Thusci & Pelasgi: deinde Sānites: hi etiā his e locis eiecti fuere. Nolæ uero & Nuceriæ &
Ancheraæ emporiū est: eiusdē nōis colonia: quæ circa Creonē est: quod ad Sarnū flumen fit: onera
Nola — excipientē & emittentē. Hisce locis incūbit mons Vesuuius: amoenissimis habitatus agris: excepto
Nuceria — cacumine. Id magna ex parte planicie habet: fructū nullū oīno ferentē: & cineres in prospectu habēs
Vesuuius — Cauernosaq; monstrat antra: cōbustis ex petris: ut color indicat: ut pote quas ignis abroserit. Quare
cōiecturis assequare plagā istā prioribus annis ardere solitā: & ignis habere crateras: Restinctā autē
Catana — esse: cessante materia. Forte hanc fertilitatis quæ circa locū est causam dixeris: sicut de Catana prodi
tum est. Eiectū ab Etneis ignibus cinerē ea ex parte lætā uineis tellurē effecisse. Excoctas enī igne
glebas: pingue aliqd habere: quod uberioris fructus afferat. Vapore nāq; ipso magis uliginis abundā
tes cōmodiores fieri quēadmodū & sulphureæ oēs: Humectatæ deīde & exustis cineribus restinctæ
Syrreum — ad frugū procreationē permutationē induerunt. Pompeiis cōtiguū est Campanorum Syrreū: unde
Atheneum — Atheneū idest Mineruiū īminet: quod quidā Prænussum noīant Promontoriū. Extat autē in extre
Prænussū — mo eius Mineruæ sacellū: quod Vlyxes ædificauit. Hinc ad Capreas insulā: cursus est undis breuissi
Syrenæ insulæ — mus. Circūflectēti uero promontoriū: exiguæ quædā occurrunt insulæ: Saxosæ quidē atq; desertæ:
quas Syrenas appellant. Ex ea quæ Surrentū aspicit regione: quædā sacra monstrat ædes: uetustissi
Crater sinus — ma ostendēs munera: quæ accolæ loci ueneran̄des frequētes obtulerant. Hactenus terminatus sinus
quem craterē appellant duobus diuisis promontoriis meridiē spectātibus: Misenū uidelicet & Athe
Prochyta — neo. Totus uero ornamētis insignit: tum iam dictis urbibus: tū ædificiis arbustisq; cōspicuus. Quæ
Pithecussæ — cū intermedia cōtinenter porrigant: unius ciuitatis aspectū offerūt. Ante Misenū Prochyta iacet in
sula: a Pithecussis quandoq; diuulsa. Eretrieses aūt simul & Chalcideses Pithecussas habitarūt. Qui
cū terræ frugibus: & auri fossionibus beatissimi forēt: coorta seditione insulā reliquere. Postremoq;
terremotibus expulsi: & exhalātibus ignibus & inualescente mari & aquarum feruoribus excessere.
Huius enim generis eructatiōes habet Insula: Ob quas missi ab Hierone Tyranno Syracusanorū: pa
ratū iam a se murū deserere coacti sunt: simul & insulā: Accedētes postea Neapolitani locū occupa
Typhon — uere. Quā ob causam nata est fabula: quæ Thyphonē ea in insula sepultum asserat. Cūq; is latus uer
tat: euaporare flāmas & aquas: Quandoq; autē contingit: ut minores insulæ efferuescentē aquā ha
beant. Verisimiliora quidē sunt quæ Pindarus dixit: ex iis quæ cernunt cōmotus. Quod ois iste tra
Ignita loca — ctus: si a Cumis incipias: usq; in Siciliā ignitus est: & pfundas quasdā: in unū coeuntes habet Cauer
Aetna — nas: & in Græciā & cōtinentes in terram expectātes. Ideoq; Aetna & Liparēses īsulæ: & Puteolanus
Lyparēses — ager & Neapolitanus & Baianus & Pithecusæ talē habēt: qualē cūcti scriptum reliquere naturam:
Quæ cū intelligeret Pindarus: cūctis sub his locis sepultū iacere Typhonem cecinit. Timeus quoq;
Epomeū — priscos illos: multas de pithecusis fabulas ædidisse ait paulo ante illū collem Epomeū in insulæ me
dio situ: p quosdā terremotus: incendia euomuisse tradit. Et terrā intermediā in pelagus ignes non
paucos eiectasse. Quodq; telluris redactū est in cinerē: cū sublimius exhalet Typhonis: i. ardoris: tur
sus ut fulmē recidat in insulā. Quæ cū in pelagus ad tria excurrisset stad: nō multo post regressa est:
Inde recursum maris insulā īmersisse. Et ita insulæ ignē restinctū esse: Quo ex fragore q continentē
habitant: relicto littore in superiorē effugisse Campaniā. Calidæ locorū istorū aquæ laborātes lapide
Capreæ — sanare credunt. Capreārū duo antiqtus fuerant oppidula. Nunc uero unū quod Neapolitani occu
pauere. Ii amissas bello Pithecusas recepere: denuo Augusto Cæsare illis donāte. Is Capreas magnifi
Capua — centissimis ibi structis ædificiis: peculiare sibi fecit receptaculū. Hæ quidē sunt maritimæ Campa
Teanum — norū ciuitates: & adiacētes huiusmodi insulæ. Intra mediterraneā autē urbiū mater. i. Metropolis: &
Sidicinum — pro uocabuli etymologia: uere caput est Capua. Reliquas enī si ei cōpares castella quædam censeas:
Callateria — præter Teanū Sidicinū. Hæc enī dignitate præstās: in Appia uia iacet. Et quæ ab ea Brundusium du
Calydiū — cunt: Callateria & Calydiū & Beneuentū. Romā uersus aūt Casilinū situ est: ad flumen Vulturnum
Beneuentū — In quo Prænestini milites. xl. & quingēti aduersus Annibalē uariis instructū copiis: tādiu obsidionē
Casilinum — pertulere: ut inualescēte fame: modius drachmis. cc. uenūdaret. Et uenditor quidē mortē oppetierit
Calce — emptor autē incolumis euaserit. Cū autē Annibal eos rapas prope murū seminasse cōspiceret: tantā
Suesula — aiorū tolerantiā admiratione psequutus est quod hoies tādiu obsistere posse sperarent: quoad rapæ
Atella — maturescerēt. Itaq; paucis exceptis mortales illi uictores extitere oēs: nisi quos aut fames cōfecit aut
Nola — prœlia. Vltra iā dictas sūt hæ quoq; Cāpaniæ ciuitates. Quarū mentionē superius fecimus: Calce &
Nuceria — Teanū Sidicinū. Quas duæ fortunæ ædes separāt: utroq; ex latere cōstructæ latinæ uiæ. Itē Suessula
Acerræ — & Atella & Nola & Nuceria & Acerræ & Auella: & aliæ his minores habitatæ: E qbus aliqs Sānit
Auella — cas esse aiunt. Prioribus fine ānis Sānites usq; ad latinam & ardeam excursiones facientes: postmo
Sānites — dum & Campaniā populātes: late imperiū obtinebāt. Alioqn etenim imperiose dominātibus parere

discentes:statim edictis obtemperabãt.Nũc aũt cũ ab aliis:tũ uero a Sylla:dominatu Romanos ob-
tinẽte:peracta res est.Qui postq̃ Italo℞ rebelliones multis dissipauit proeliis:hos ferme solos cõsistẽ-
tes:& in unũ aduersus Romã cõspirãtes cõspicatus:ante illo℞ moenia castris locatis:eos ĩ pugna ob-
truncauit:nullis uitã ĩpartiens captis.Alios uero qui arma proiecerãt.ad milia tria:uel ut alii q̃ttuor
in campo Martio ad Ouilia coactos:ĩmissis militibus triduo iugulauit.Factis inde proscriptiõibus: Ouilia
non antea destitit q̃ Samnitũ nomen deleuerit.Aut ex Italiæ finibus oẽs eiecerit.Cũ aũt de tanta in-
cusaret iracũdia:respondebat magistra sese experiẽtia didicisse:ne unũ qdem Romanũ pacẽ produ-
cturũ:quoad per se Samnites ipsi cõsisterẽt.Itaq; p uicos cõstitutæ fuere ciuitates. Aliq; uero radici-
tus defecere.Boianũ:Esernina:Panna:Telesia Venafro cõiuncta.Et aliæ tales:q̃rũ ne unã qdem pro Boianũ
dignitate censueris ciuitatẽ.Nos aũt pro Italiæ potẽtia & claritate:quãtũ satis est pcurrimus. Tamẽ Esernina
Beneuentũ & Venusia:probe ac feliciter cõsistebant.De Samnitibus huiusmodi uulgatus est sermo Panna
Sabinos quidẽ aduersus Vmbros:diutino certantes bello:quorũdã more græco℞ uotũ fecisse:ut eo Telesia
nata ãno immolarent.Re igit̃ benegesta:reuersi nata partim sacrificarũt:partim cõsecrarũt. Cæterũ Beneuentũ
facta sterilitate:uulgatũ est a qbusdam:oportere & liberos cõsecrari:quod & patrauerũt. Siqdẽ ædi- Venusia
tos in lucem pueros Marti consecratos acclamauerũt.Eos tamen uirilem ingressos ætatem:in colo Samnites
niam emiserũt:qbus dux factus est Taurus.In opico℞ aũt agro cubantes: q uicatim uitam agebant Sabini
eos eiiciũt. Eiectisq; illis:sedes ibi locarũt:& de Augurũ sententia:Marti Taurũ mactauerũt:q ducẽ Taurus
illis Taurũ exhibuerat:Quamobrẽ eos diminutiuo uocabulo a parẽtibus:Sabellos appellatos fuisse dux
crediderim:Sabinos aũt ob aliam causam:quos Græci Samnitas nũcupant. Aliq uero Laconas eos si- Opici
bi sotios habitandi fecisse memoriæ tradidere.Eapropter illos Græcos beniuolẽtia complexos fuis Sabelli ũde
se:pleriq; illos Pithanaras appellant.Existimant aũt ex Tarẽtinis eos originẽ ducere:q finitimos : & Pithanates
homines potentia præualidos:blandimentis alliciant & caritate deuinciãt. Quippe q pedestris exer
citus.lxxx.milia:& equites octo milia aliquando domo omiserunt.Legẽ honestam qdem:& quæ ad
uirtutem uehementer excitet:Samnitibus extare ferũt.Haud enim filias suas qbus collibuerit ĩnu-
ptũ dare fas est. Verũ quotannis decem præstantes decerni uirgines:ac optimos totidem adolescen-
tes.Ex iis primam primo locari:Secũdam secũdo:Et ita deinceps.Hoc pacto qđ si is q primam acce
pit:honestam institutionem mutauerint in deterius:habitus contemptui per ignominiam est : & ei
locata adimit̃.Ordine dehinc sũt Hirpini:& ipsi Samniticæ gentis.Qui qdem ex lupo nomen ade- Hirpini
pti fuerũt:q eis in deducenda colonia dux oblatus est.Samnites enim Lupũ uocant Hirpũ.Cõfines
u aũt Lucanis adiũgunt̃:q in mediterraneis habitant.De Samnitibus qdem hæc:At Campanis : ob Campani
loci ubertatẽ idẽ bono℞ ac malo℞ usus euenit Ad tantũ eni delicia℞ puecti sũt:ut ad Gladiato℞
paria depugnaturorũ cõuiuas inuitarẽt ad coenã.Numerũ qdẽ eo℞:pro coenarũ dignitate definien
tes.Cũ uero Annibali sese dedidissent:exercitũ eius ad hyberna suscipiẽtes:adeo uoluptatum illece-
bris hoies demolitos effoeminarũt:ut Annibal ipse dixerit. Victor ipse piclitor ne hostilis prædafiã.
Quippe q milites:uiros dederim:foeminas recipiã.Illis aũt potiti nouissime Romani:permultis eos Picẽtini
calamitatibus castigatos reddidere:Ad extremũq; agrũ eo℞ sorte diuiserunt. Verũtamen hoc tẽpo- Posidonia-
re felicẽ ducunt ætatẽ cũ finitimis cõcordiã habẽtes:priscãq; seruantes dignitatẽ:& ciuitatis ampli- tes
tudine:& flore uiro℞.Post Campaniã uero:& terrã Sãnitũ:usq; ad Ferẽtanos:ad mare Tyrrhenũ: Pi Pæstanus
cẽtino℞ natio colit.Eo℞ pars modica Picẽtino℞:q adriã habitãt. Quos quidẽ Romani Posidonia sinus
tem in sinũ colonos traduxere.Hoc uero tẽpore sinus ipse Pestanus nuncupat̃. Verũ urbs ipsa Posi- Posidonia
donia Pestũ uocat̃:medio ĩ sinu locata.Porro Sybaritæ ad mare urbẽ posuere Ipse qppe ante eos ha Pæstum
bitãtes alios extruserũt:Ipsos posteriori tpe Lucani eiecerũt.Lucanis idẽ Romani oppidũ ĩter cepe- Syrenussæ
quod insalubre facit ãnis:diffusus in paludes uicinus oppido.Inter Sirenusas uero & Pestũ Marcin- Sybaritæ
na est:Thusco℞ ædificiũ:Cæterũ ab Samnitibus habitatũ.Hinc Põperos per Nuceriã Isthmus iacet Marcina
nõ ultra stadia centũ & uiginti.Picentes aũt usq; Silarin pueniunt flumen:q ab hoc agro ueterẽ se- Picentes
parat Campaniã.Cui quidẽ fluuio propriũ illud inesse tradit̃:ut in eius aquas demissa uirgulta saxi- Sylaris
ficent̃:forma tamen coloreq; seruato:Picentũ uero metropolis erat Picentia.Nunc uero p uicos ui- Campania
tam agũt:ab Romanis expulsi:ppter initã cũ Annibale societatẽ. Quo qde in tempore:pro militari uetus
officio ut uiatoris publici aut tabellarii operã explerẽt:assignati sũt.Quẽadmodũ & Lucani & Bru- Picentia
tii easdẽ ob causas.Paulũ autẽ supra mare Romani Salernũ:custodiæ gratia in eos munierũt. Cæte- Salernũ
rum e Sirenussis ad Silarin stađ.cc.&.lx.intersunt. Syrenussæ

STRABONIS GEOGRAPHI LIBER SEXTVS.

Lucania
Ost Silaris aũt ostiũ Lucania est:& Iunonis argiuæ tẽplũ:qđ ab Iasone cõstructũ Posidonia
fuit.Proximaq; ad stađ quinq̃ginta Posidonia.Hinc cũ enauigaueris:Leucosia oc Leucosia
currit ĩsula:paruũ ad cõtinẽtẽ habẽs cursum:nomẽ e Sirenũ una sortita:q hoc in Syrenussæ
loco iniecta pũt:cũ in psundũ(ut fabulæ tradũt)sese abiecisset.E regiõe Sirenus- Hyela
sa℞ pmõtoriũ adiacet Posidoniatẽ sinũ efficiẽs.Alius itẽ flectẽti contiguus sinus Hela
offert̃. Vbi urbs ab ædificatoribus Phocẽsibus Hyela noiata est : cũ eã qdẽ Helã Elea
a fonte quodã noiarint.Nostra uero ætas Eleã dicit:e q̃ Parmenides : atq; Zeno Parmeni-
ducunt originem:Pythagoricæ sectæ uiri.Eam per illos prioribus etiam annis : legibus & institutis des
bene formatam extitisse arbitror.Quocirca & aduersum Lucanos obsistere.Contraq; Posidoniates Zeno

ualidiores euasere:licet & agro & hoium multitudine cederetit.Igitur ob sterilis terræ tenuitatem:
magnã rebus marinis operã dare cogunt:& pisciũ condiméta cõficere:& opationes eiusmodi reliqs
Antiochus scriptũ ædidit:capta Phocide:ab ductore Cyri Harpago:qui naues cũ familia ipsoꝝ to
ta cõscendere potuere:primũ eos ad Cyroné cursum tenuisse:atq; Massiliã Creontiada duce.Inde re
Elea — rectos Eleam cõdidisse.Quidã ab Elete fluuio nomé inditũ esse tradũt. Ciuitas autem a Posidonia
Palinurus — stad ad ducenta distat:Post illãq; promontoriũ extat Palinurus Ante agrũ uero Eleæ duæ cũ statio
Oenotriæ — ne iacent insulæ:Oenotriæ dictæ.Dehinc post Palinurũ Pyxuntis promõtoriũ prominet:& portus
Pyxuntis prom. — & amnis.Tria enim uno cõtenta sunt noie . Eo habitatores induxit Micytus Messanæ Siculæ prin
Micytus — ceps:Qui tursus inde:paucis relictis cõmigrarunt.Secundũ Pyxunté sinus est Talaus ; & amnis Ta
Talaus — laus & urbs Lucaniæ postrema:paulũ a mari semota Sabaritaꝝ colonia.Ad quã ab Hela. cccc. iter
Lucania — sunt stadia. Vniuersus Lucaniæ nauigationis tractus:stad.dc.& quinquaginta est . Iuxtaq; sacellum
Draconis sacellum — Draconis est:qui comitũ Vlyxis unus extitit.De quo illud Italis uulgatũ est oraculum.

Olim Laio cadet heu plebs multa draconi.

Ibi enim Græci q in Italia erant populi:adunato exercitu:re malegesta a Lucanis deleti sunt: ab isto
decepti oraculo.Hæc sunt ad Tyrrhenũ littus Lucanoꝝ loca:qui initio quidé:alterũ nequaq̃ attige
rant mare.Verũ oĩa græcoꝝ tenebant imperio qui Tarentinũ habent sinũ.Necdũ ulli ante græco
rũ aduentũ:usquã Lucani uersabant.Cæterũ Chones & Oenotri locis ipsis pascebant . Cũ auté res
Chones — Sannitica eo magnitudinis creuisset:ut & Chones & Oenotros eiecissent:Lucanos eã in parté colo
Oenotri — nos Samnites deduxerũt.Cunq; græci utrunq; simul littus:ad fretũ usq; tenerét iter Græcos & Bar
baros:diutinũ conflatũ est bellũ.Siciliæ uero tyráni:& postmodo Carthaginéses : nunc quidé cõtra
Romanos de Siciliæ impio decertátes:nunc auté de Italiæ regno oés eorũ locoꝝ incolas uastarunt:
Post Græcos etiã magnã mediterraneæ partem interceperunt:a Troianis orsi téporibus . Iam enim
Magna græcia — tantope res Græca amplificata fuerat:ut & hanc & Siciliã Magnã græciã appellarent.Hoc auté tem
pore præter Tarentũ Regiũq; & Neapolin:oés in Barbaros transisse mores obuenit.Et alia sub Lu
canoꝝ:alia sub Brutiorũ ditione teneri:aut Campanoꝝ Cápanos qdé noie.Vere aũt Romanos di
co:Nam ipsi Romani facti sũt:sed terræ ambitu tractanti:& quæ hoc tépore sint: & nõnulla supio
Lucani — ris ætatis dicéda sũt.Præsertim cũ gloria nobilitata fuerint.De Lucanis qdé:q Thuscũ littus attin
Brutii — gunt dictũ est.Qui uero mediterraneã plagã tenét:supra Tarétinũ sinũ incolunt. Adeo auté fundi
Samnites — tus ipsi & Brutii:& eoꝝ auctores generis Samnites deleti sunt ut eoꝝ domicilia distinguere: ac ter
minare difficillimũ sit.Quoꝝ qdé causa est:quoniã nulla gentium singulaꝝ:ulla in sede cõis existit
multitudo:nõ sermonis ꝓprii ritus:nõ armaturæ:nõ indumentoꝝ:nõ similiũ rerũ cõsuetudo:quæ
oĩno defecit. Alioquin singulorũ habitacula penitus ignobilia sunt . Quæ uero de illis accepimus:
Petilia — ipsoꝝ cõmuné sermonem faciemus.Neq; eos qui interius incolunt:ad hoc agimus.Lucanos.s.& iis
ꝓpinquos Samnites.Petelia quidé Lucanoꝝ Metropolis putat.Satis ad hoc tempus incolarum ha
Crimissa — bens.Hanc Philoctetes e Meliboea per seditioné ꝓfugus ædificauit.Egregiis munimentis ualidam
Chones — Adeo ut Samnites eam quãdoq; castellis extædificatis corroborarint . Circa loca ipsa Philoctetes &
Egesta — uetustã cõdidit Crimissam.Apollodorus quidé in expositione nauiũ Philoctetæ mentioné inserés:
Pumentũ — nõnullos dixisse ait:ut Philoctetes ad Crotoniataꝝ agrũ ꝓfectus:promontoriũ Crimissam habita
Vertinæ — ri fecerit.Et supra illud oppidum Chonima quo Chones incolæ dicti.Ab eo uero quidã in Siciliam
Calaserna — ad Ericé missi:una cũ Troiano Egesta:Egestæ mœnia fecisse:Et Pumentũ ité ; & Vertinæ interius
Thurii — & Calaserna & exigui quidã alii uici:usq; Venusiam urbé celebré extant.Hanc sane & reliquas ordi
Lucani — ne deinde sitas:qua Cápaniã peras:Samnitias esse arbitror.Super Thurios auté:& regio patet: quam
Brutii — Thurianam uocát.Lucani quidé ab Samnitibus genus ducunt . Qui superatis bello Posidoniatis:&
Italia ꝓpria — eoꝝ sociis:eoꝝ potiti sunt urbiũ.Hi auté cum alio tpe populari statu regerent:ingruentibus bellis:
Oenotria — Regem magistratus ipsi diligebant.Nunc gés tota Romana est.Positã deinde maritimã plagam: ad
Laus fluuius — Euripum usq; Siculum:Brutii possident:stad spano mille tricentoꝝ & quinquaginta.Antiochus in
conscripto ab eo de Italia uolumine:hanc uocari solitã Italiã asserit. Deq; illa sese cõscribere : quam
Iapygia — Prisci Oenotriã appellauere:eius terminũ ostendit:qué e Tyrrheno quidé mari ; Brutiæ terræ diximus:
Hipõiates sinus — mus:Laum flumen:E Siculo auté Metapontinũ.Tarentinã uero:quæ Metapontino cõfinis est:ter
ram extra Italiã:noiatim explicat;quã Iapygiam uocat.Ité antiquius Oenotros:& Italos solos appel
Napitinu sinus — latos fuisse dicit:q intra Isthmũ ad fretũ uergunt Siculũ.Est auté Isthmus ipse.i.inclusa terra pelago
stad centũ & sexaginta intra sinus geminos : Hipponiaté scilicet qué Antiochus:Napitinũ dixit : &
Scyllaticus sinus — Scyllaticũ alteꝝ.Nauigationis auté ipsius ambitus:& spatiũ terræ cõprehensum:ad interioré eu
pum:duũ miliũ stad est:hucusq; uero inquit Italiæ:& Oenotriæ nomen extendit:ad Metapontinos
Sirides — & Sirides:Videlicet hanc regioné Chones:genté Oenotriã:& quidé insigné habitasse:& terram no
Chones — minasse Choniã.Hic quidé modo quodã simpliciore:atq; uetustiore disseruit:nulla Lucanorum ac
Chonia — Brutioꝝ facta distinctione.Est uero Lucania inter Tyrrhenũ Siculũq; littus interiacens . Hinc qdé
Lucaniæ situs — a Sylari usq; Laum:Hinc auté a Metaponto usq; ad Thurios.Ad ipsam uero continenté: e Samniti
bus usq; ad Isthmũ:qui a Thuriis in Cerillos extendit prope Laum . Stadia auté sunt ipsius Isthmi.
Cerilli — ccc.Supraq; hos Brutii Cheronnesum habitant.Et in hoc sane alia cõprehédit Cherõnesus: Isthmũ
Brutii — habés:q a Scyllatio ad Hipponiatem sinũ porrigitur.Eis autem hoc a Lucanis nomen inditum est.

Brutios enim Lucani rebelles fugitiuosq; uocant. Antea nãq; Brutii Lucanorum pastores fuerant: a
quibus transfugerũt. Dehinc remissi in libertate uitam exegerũt: q̃ tẽpestate Dion: aduersus Diony
sium exercitu ducto: cũcta in cũctos pturbata effecit. Hæc quidẽ tam de Lucanis q̃ de Brutiis: i uni
uersum dicta cõscribimus. Ab Lao sane prima urbs Brutiæ extat Temesa: Quã Ausonii cõdiderunt Temesa
Nostræ autẽ ætatis hoĩes Tẽpsam eam uocitãt. Post illos eam habuerunt Thoantis comites Etoli: Tempsa
quos eiecere Brutii. Brutios dehinc & Annibal: & Romani funditus extinxere. Prope Temesam Sa
cellũ est: oleastris circũseptũ: Polite Vlyxis socio dicatũ. Quẽ Barbaroꝝ fraude trucidatum: graues Polytes
excitasse iras tradũt. Ad eosq; extare puerbiũ: Heroẽ Temese ingruere sibi dicat nemo. Locrẽsibus
autẽ Epizephyriis ipsa urbe potitis Euthymũ fabulant pugilẽ: postq̃ ad eũ descẽdisset: uictorẽ eua
sisse pugna. Atq; ut finitimos ab eo tributo absolueret coegisse. Huiusq; Temese poetam meminisse
aiunt: Nõ autẽ illius: quæ in Cypro est Temese. Nam utroq; modo dicit: quod ad Temesam ærariũ
est. Et ærifodinaꝝ locus ostendit. Quæ hisce defecere ãnis. Huic proxima Terina est: quã cũ Anni Terina
bal tutari posse desperaret: solo æquauit: Qua tẽpestate in ipsam cõfugerat terrã Brutiã. Postea Bru
tiorũ Metropolis est Cosentia. Supra illã paululũ Pandosia est ualidũ propugnaculũ: ubi Molossoꝝ Cosentia
Rex Alexander trucidatus est: Dodoneo deceptus oraculo Acheronte: atq; Pandosiam cauere iubẽ Pandosia
te: cũ similis appellationis loca in Thesprocio monstrent agro. Triuertex autẽ ipsum est propugna Acheron
culum: cui Acheron amnis præterfluit. Aliud insup fraudauit oraculũ. Pandosia perdes populũ quã Pandosia
doq; Triuertex Credidit enim hostiũ: nõ suorũ cladẽ ostentari. Oenotrioꝝ quoq; regum regiã fuis
se Pandosiam: memoriæ proditũ est Post Cosentiã Hipponiũ est: Locroꝝ ædificium: Quod Brutius Hipponiũ
obtinẽtibus eripuere Romani. Et mutato deinde uocabulo: Vibonã Valentiã appellauere. Ad hæc Vibona
uero o ca Proserpinam e Sicilia aduẽtasse: legẽdos ad flores: credidere ueteres: Quoniã florẽtissimæ Valentia
regionis amoenissima prata esse constat. Hinc matronis usus inualuit: ut collectis ex floribus coro Proserpiæ
nas texant: Cum per dies festos empta gestare serta: uitio illis detur. Habet Emporium: quod olim flores
Agathocles Siciliæ tyrãnus: ea potitus urbe instituit. Inde cum ad Herculis portum nauiges: extre Herculis
ma Italiæ circũflectis: quæ ad fretũ iacentia: in occasum spectant. In quo nauigatiõis tractu locroꝝ portus
ciuitas Medama est. Nec longe eiusdem nominis fons magnus: cum Emporio nobili: propeq; flu Medama
uius est Metaurus: & eiusdem nominis statio. Ante littus hoc: Lipatensium iacent insulæ: longe ab Metaurus
Euripo stad. cc. Quidã Aeolias uocant ab Aeolo: cuius in Odyssea poeta meminit. Sunt autẽ nume Lyparẽses
ro septẽ: cunctoꝝ prospectui patẽtes: siue a Sicilia: siue a cõtinente prope Medamã aspectent: de qui Aeoliæ
bus tũc disseremus: cũ de Sicilia sermonẽ habebimus. Post fluuiũ Metaurũ: Metaurus alter occur Metaurũ
rit. Inde Scylleũ excipit sublime saxũ: quod humilẽ a tergo tellurẽ: alluẽtibus undis habeat: in Cher Scylleum
ronnesi faciẽ. Quã Rheginoꝝ tyrãnus Anaxilaus ædificato muniuit muro: ut Thuscis nauale strue saxum
rẽ. Et prædonibus nauigãdi per Euripũ facultatẽ interciperet. Finitima enim Cenys est: a Medama Cenys
stad. cc. & l. distãs. Ea ultimas cõficit oras: & angustias freti: ad prominẽs Siciliæ pmontoriũ Peloꝝ. Pelorus
Hoc e tribus unũ est quæ triãgulã efficiũt Insulã. Hoc in æstiuos uergit ortus sicut Cenys in occasũ
Cũ mutuã inter sese faciãt inflexionẽ. A Cenyde usq; in Posidoniũ recessum: & Rheginã columellã:
ad Euripũ: angustus prouenit meatus: ad stadia sex ubi minimus traiectus paulo maior est. Ab ipsa
uero columella ad Rhegiũ stad. c. Cũ pdeũtibus in externis & orientale pelagus: quod Siculũ appel Rhegiũ
latur: latior extẽdat Euripus. Cæterũ Chalcidenses cõdidere Rhegiũ. Qui cũ ex oraculo Apollini:
propter sterilitatẽ decũatim oblati fuissent: postremo e Delphis eo coloniã deduxisse tradũt: & alis
secũ assumptis e domo. Vt autẽ auctor est Antiochus: Zãclei Chalcidenses ad se accersiuere: & struẽ
dæ coloniæ principẽ Antĩnestũ cõstiterũt. In eius coloniæ parte: & messenioꝝ e Pelopõneso exules
fuerũt. Hi p seditionẽ ab iis: qui dare poenas recusabant expulsi erãt. Missas enĩ a Lacedæmoniis: ad
faciẽda sacra uirgines p uim corruperãt: ad Limnas & auxilio subeuntes occiderãt. Exules igitur ad
Macistũ sese recipiẽtes: Ad Apollinẽ querimoniã facturos legãt. Et ad Dianã: Si eius generis merce
dem assequant: pro allato diis ipsis subsidio subinde rogitantes: Quonã pacto ex eoꝝ erumna salu
tem cõpararent: Quibus respondit Apollo: ut una cũ Chalcidẽsibus Rhegiũ cõmigrarent: suæq; so
rori gratias haberẽt. Nõ enĩ p erũnã periisse: sed cõseruatos esse. Haud enĩ una cũ patria deletũ iri: quæ
nõ longe post in Spartietaꝝ captiuitatẽ trahẽda foret. Illi autẽ paruerũt. Quocirca Rheginoꝝ prin
cipes usq; ad Anaxilai tẽpora: semp e Messenioꝝ stirpe constituti fuere. Verũ Antiochus locũ hunc
uniuersum ab siculis antiqtus habitatũ: simul & a Morgãtiis fuisse tradit. Qui deinde ab Oenotriis Morgantii
eiecti in Siciliã traiecere. Sunt q Morgantiũ ab hisce nomẽ duxisse scribãt. Ingens uero olim Rhegi
næ ciuitatis potẽtia fuit: ualidis quaquauersum castellis munita: Propugnaculũ assiduæ iminens ha
bens insulæ: & priscis ãnis: & ætate nostra: Cũ sollicitatẽ Sex. Põpeio Sicilia desciuit a Romanis. Cæ
terũ casu quodã Rhegio nomen inditũ est. Qui huic obuenit regioni Aeschylo teste. Nãq; Siciliam Rhegium
ab cõtinente ui terræmotũ auulsam fuisse: & ille & alii memoriæ pdiderunt. Ex quo e Rhagene id unde
est a frangẽdo nomen assequutũ. Ex iis autẽ quæ circa Aetnã: & alias Siciliæ ptes & Liparã: & circũ Sicilia
iacentes insulas acciderũt: coniecturas faciunt. Quid de Pithecussis & translocatis terris uniuersis?
Haud sane longe a uerisimili hoc fuisse: & hoc obtigisse quis dixerit. Nũc hisce reseratis oribus: per
quæ ignis respirat: & igniti lapides: & aquæ effluunt: raro uicinã freto tellurẽ motibus quassari. Eo
autẽ tempore: cũ oẽs ad supficiẽ meatus occluderent: in subterraneis cõcauitatibus: ardentes ignes:

& spiritus uehementes:terræmotus efficiebát. Agitati uero uetitoꝝ uiolentia loci cessere: & abscissi
Prochyta utrinq; mare:& hoc & aliud:inter insulas iacens admiserunt. Nam Prochyta & Pithecusæ auulsæ de
Pithecusæ terra partes sunt. Eodé modo & Capreæ & Leucosia & Syrenes & Oenotriæ. Nonnullæ qdé ex ipso
Capreæ emergétes exiliere pelago:Sicuti cópluribus in locis:hoc etiá in tépore euenire cóstat Ná quæ in me
Leucosia dio iacent mari:e fundo in altú elatas esse credibilius est. Quæ uero ante ꝓmontoria iacent:per an-
Syrenes gustú disiunctas esse fretú:& illinc auulsas uideri:rationabilius censeri habet. Verútamen siue ob eá
Oenotriæ causam nomé ciuitati factú est:siue propter illius claritaté cósiderari licet:utro ueritas se modo ha-
Rhegium beat:cú Samnites latino sermone:regiá illá appellarint. Et prisci eoꝝ auctores:regendis ciuitatibus:
cómunia cú Romanis instituta seruarint:ac plurimú latiná linguá usurparint. Illustré auté urbé ex-
titisse:& in pleraq; oppida colonias cóstat deduxisse:& ꝑmultos celeberrimos ædidisse uiros: seu gu
bernádæ reipublicæ uirtuté:seu doctrinæ magnitudiné ꝓposueris. Eam Dionysius solo æquauit:il
la cómotus causa. Ná cú ex ea ciuitate puellá in matrimoniú petisset:Rhegini serui publici : siue Li-
Phœbia ctoris filiá ei ꝓtenderunt. Eius filius quandá urbis parté acceptá instaurás:Pyrrhi ætate Phœbiá no
minauit. Inde Campanoꝝ præsidiú Rheginos:qui fidifragi apparuerant : maxima ex parte deleuit.
Terræmotibus quoq; paulo ante bellú Marsicú:urbis pars magna corruit . Postea Cæsar augustus
fugato ex Sicilia Pópeio:cú desolatá hoíbus urbé cerneret : acceptos e classe ꝑmultos ei dedit acco-
las. Núc auté bona satis est ciuitas. E Rhegio ad orienté nauigáti:promontoriú occurrit:quod a co-
Leucopetra lore Leucopetrá idest saxum albú appellát:per stadia.l. Vbi montis Apennini finé adesse aiunt . Hic
Herculeú promontoriú extremú ad meridié inclinat . Nam cú deflexeris: statim uento nauigandú
Apénnus est Africo:usq; in Iapygiá. Postea iri Septétrioné semp:& magis in occasum uergit in sinú Ioniú. Post
Herculeú prom. Herculeú:Locri agri promontoriú offert:quod Zephyriú appellat:portum habés uenietibus ab oc
casu uentis commodú. Qua ex causa & nomé assequitur. Deinceps Locri Epizephyrii : urbs insignis
Zephyriú Quoniá e Locris Cresoum habitátibus sinú:coloni huc profecti sunt:Euanthe ductore: paulo post
Locri códitá Crotoné atq; Syracusas. Qua in re fallit Ephorus:Eos ab Locris Opontiis descédisse ingens
Epizephyrii triénio aut quadriénio cú Zephyriú incolerét. Postmodú urbé transtulerunt:opem ferentibus Syra
cusanis una cú iis:apud quos est lacus Lucrinus:ubi Lucri in expeditioné ꝓfecti fuerant. Ná e Rhe-
Lucrinus gio usq; Locros.dc.intersunt stad. Sitú est auté oppidú in quodá montis supercilio: quod Esopis uo-
Esopis catur. Eos auté primos legibus scriptis usos esse opinio est. Et plurimú téporis rempublicá optimis
Dionysius rexisse institutis. At Dionysius electis a Syracusis flagitiosissime oíum abusus é. Quippe ornatis spó
salibus puellas cubicula & thalamos irrumpés uitiabat. Formosas uero & maturas uiro uirgines in
unú cógregabat. Dehinc dimissas integris alis colúbas in conuiuio illas nudas in circuitu quæritare
& captare uidebat. Nónullasq; sandalia soluta calciantes:parti supne:parti ínfime sectari dicebat : de-
decoris causa. De qbus pœnas dedit postmodú:cú recupaturus ímperiú rursus in Siciliá regressus eét.
Locri ení cæso Dionysii præsidio:primo qdé iti libertaté sese uédicarút. Dehinc uxoré illius ac libe-
ros in potestaté suá redegerút. Erát aút filiæ quidé duæ. Filius uero unus minor natu:sed iá ad ado-
Apollocrates lescentiá ueniés. Alter ení Apollocrates noíe una cú patre in expeditioné comes reuersionis in re-
gnú causa ꝑfectus fuerat. Cú aút Dionysius pariter ac pro eo Tarétini multis eos fatigarét precibus
ut corpora redderét redéptione quæcúq; collibuisset accepta nullo pacto restituerút. At obsidionis
incómoda agroꝛúq; populationé potius tolerarút. Et iracundiá furoréq; oém:in filias euomuerút.
Eas náq; passim cóstupratas demú strangularút:corpora deinde cócremauerút. Ossaq; cú molendo
attriuissent:in mare dissipauerút. Ephorus de scribédis Locroꝝ legibus memoriá faciés:qs ex Cre-
tensibus & Spartanis & Areopagitaꝝ ístitutis:Zaleuchus couscripsit:Inqt illud imprimis nouú in-
Zaleuchus duxisse Zaleuchú:ut cú pristinæ leges definiendaꝝ cődemnationú in singulis delictis modú iudici-
bus ipsis cócederét:ille p leges ipsas terminauit. Putauit ení iudices ipsos haud eandé: eadé de re ha-
bituros esse sententiá. Oportere auté casdé approbare. Et de cótractibus iisdé simpliciori quodá mo
do ístituere. Thurios postea cú præter Locros acutius explicare uoluissent: celebriores quidé cæte-
rú deteriores euasisse. Bonos quippe legúlatores esse nó qui oía accusatoꝝ acta cauerint: sed q i sim
plicitér latis ꝑsistát. Hoc & a Platone dictú est . Quibus leges adsunt plurimæ ac pœne plurimæ iis
Medici plures & uiuédi ritus deprauatos esse. Sicut qbus plures adsunt medici:iis & egritudines ꝑmultas adesse ꝓ-
babile est. Cú fluuius Alex Rheginú a Locrési disterminet agro q p uallem profundá cursum habet
Alex fluuius Peculiare qdá de Cicadis obuenit. Quæ ení in Locroꝝ ripa uersant sonátius stridetit. Illis alius uox
nulla cótingit:eius rei causam suspicant esse. Ná cú iis oíno umbrosa regio sit:unde roscidas alarum
Cicadæ pelliculas minime pandant. Illis sole feruida est:quæ aridas & uti corneas habeat. Vnde apte stridor
Eunomus emittit. Apud Locros:Eunomi Citharedi statua ostédit:quæ ísidenté citharæ cicadá habet. Timæ-
Ariston us posteris scriptú reliqt:In Pythioꝝ quondá certamine Eunomú:& Rheginú Aristonem aliquádo
in cótentioné uenisse:uter præmiú sortiret. Aristoné fusis precibus:Apolliné inuocasse Delphicum
ut sibi adiutor afforet. Maiores ení suos deo ipsi cósecratos fuisse & a Delphis Rhegiú missá eé colo
niá. Eunomú át dixisse:illis nú quá de musica ab eoꝝ primordio fuisse certamina . Cú qdé apud eos
Cicadæ cátus Cicadæ:cúctoꝝ aíaliú cantu suauissimæ:omni sono destitutæ sint. Nihilominus Aristoné ad laudé
cóparandá impigrú. Speq; uictoriá iam cóplecti. Tamen Eunomú uictoré declaratú; statuá quá dixi
mus in patria posuisse. Nam cum intercertandum chorda una fracta defecisset: Cicada superuolans-

adstitit:quæ supplementa uocis faceret. Sup has urbes Brutii mediterraneã occupant:ubi Mamer- Brutii
tiũ sitũ est oppidũ nobile. Et silua picis ferax optimæ:quã Brutianã uocãt. Proceris arboribus & aqs Mamertiũ
referta:ad stadia.dcc.lõgitudinis. Post Locros Sagra fluuius labitur:quẽ fœmininæ nominãt. In cu- Sagra fluuius
ius ripa Castoris & Pollucis aræ sitæ sunt. Ad quas decẽ Locrorũ milia:una cum Rheginis:aduersus
Crotoniatas:numero centũ & triginta milia:marte collato uictores euaserũt. Quo ex negotio:ortũ
est aduersus ĩcredulos ꝓuerbiũ. ἀληθέσ τερα των ἐπὶ σάγρα.i. Hoc re apud Sagarã gesta:uerius ẽ.
Addidere pleriq;:quo die certamẽ initum est:ad Olympia existẽtibus ille nunciatus est euentus bel
li:& tanta celeritate nũciatæ pugnæ ueritas cõperta est. Hanc ipsam uero cladẽ Crotoniatis:ne ma-
gno ulterius perdurarent tẽpore:causã extitisse memoriæ ꝓditũ est. Tanta qdẽ mortaliũ occisorum
fuerat multitudo. Post Sacrã Caulonia extat. Prius Aulonia:quasi uallonia:a uicina conualle nomi- Caulonia
nata:ab Achiuis ædificata. Nũc aũt uacua est. Qui enĩ eã habitabant:e Sicilia a Barbaris eiecti:illam Aulonia
ædificauere Cauloniã. Post hanc est Scylletiũ Atheniẽsiũ colonia:Qui Mnestei comites fuere. Hoc Scylletium
tẽpore σκυλλάκιον.scyllaciũ uocatur. Tenẽtibus ãt Crotoniatis:dionysius Locris terminũ statuit
Ab urbeq; sinus ipse Scylleticus nomẽ accepit. Qui ad Hipponiatẽ sinũ isthmũ:quẽ diximus efficit.
Conatus est aũt dionysius isthmũ illũ mœnibus munire:in ea expeditiõe:quã contra Lucanos susce
pit:uerbo quidẽ ut intra isthmũ habitantes redderet aduersus Barbaros tutiores. Re ãt uera: ut cõ-
munẽ Græcorũ inuicẽ concordiã dissolueret:& securius ĩteriores suo subderet ĩperio. Verũ exterio
res incursatione facta uetuerũt. Post Scylletiũ Crotõiatarũ fines sunt:& Iapygum terna promonto Crotoniate
ria. Deinde Lacinium Iũonis templum:superiori ætate locupletissimũ:donisq; frequentissimis ple- Iapyges
num. Interualla qdẽ nõ indicatu:non dictu facilia. Verũtamen a freto usq; Laciniũ tẽpluũ:interuallũ Lacinium
esse stadiorũ duũ miliũ & tricẽtorũ Polybius tradidit. Hic itẽ spatiũ ad Iapygiæ ultĩa: stadiorũ.dcc. Hoc Ta Tarentinus
rentini sinus os esse ferũt. Sinus aũt ipse nauigationis circuitũ ita ratione cõprehẽsum habet:ad mi- sinus
liaria ducenta & quadraginta. Vt aũt regionis descriptor Artemidorus ait.ccc.&.lxxx.expedito ua-
tori. Tot aũt stadiis latitudo ipsius ostii sinus omissa est. Ad hybernos uero ortus eius aspectus uer-
git. Ipsius aũt initiũ est Laciniũ. Statim enĩ ubi flexeris:urbes Græce fuerãt:quæ nũc nullæ sunt: ex
cepto Tarento. Cæterũ ꝓpter quarundã claritatẽ:amplius de illis repetẽda memoria est. Prima Cro- Croto
to est:a Lacinio.c.&.l.distans stadiorũ. Est & Esarus fluuius & portus. Et fluuius alter Neethus nomine Esarus
quorũ cognimina casu prouenisse dicit. Nã in Achiuorũ errore:quosdã ab Iliaca classe applicuisse: Neethus
ad locorũ exploratiõẽ egressos. Troianas uero mulieres nauigationis comites tã longi pertesas pe- Troiãæ na-
lagi cursus:naues incendisse:quas uiris desertas esse nouerant. Qua ex causa illi mansisse coacti sũt: ues ustæ
præsertim cũ terrarũ uirtutẽ cernerent. E uestigioq; plurimis alios aduẽtãtes & pro sanguinis neces-
situdine ipsos imitantes:multas habitãdi effecisse sedes. E quibus plures Troianorũ similem appella
tionẽ assecuti sunt. Neethos etiã ãnis ex malorũ euentu uocabulũ uendicauit. Vt uero auctor ẽ An- Neethos
tiochus:Cũ Achiui a deo oraculũ cæpissent:ut Crotonẽ cõderent:Myscellus ad cõsyderandũ locũ Myscellus
accessit. Qui cũ iã ædificatã cerneret Sybarin:a uicino flumine cognomẽ habẽtem:hanc præstãtio- Sybaris
rem esse iudicauit. Ea propter reuersum ad oraculũ:denuo rogasse:Nũqd hanc pro illa cõdere da-
rum esset. Cui deus has reddidit uoces. Erat autem gibbus Myscellus.

Terga breuis Myscelle tuo de pectore omitte.
Cætera perquirens frustra:en uenaris iniqua.
At rectum quodcũq; datur:tu laude probato.
μυσκελλε βραχύνωτε παρέσσεθεν ἀλλο ματεύων,
κλάσματα θηρεύεις δῶρον δ' ὅτι δῶ τις ἐπαίνει.

Reuersus igit Crotonẽ cõstruxit:Archiæ auxilio:qui Syracusas cõdidit. Cũ forte annauigasset:quo Archias
tpe Syracusarũ domicilia cõstituebãt. Antea sane Iapyges Crotonẽ:Ephoro teste incolebãt. Fuit aũt Syracusæ
ciuitas rei bellicæ peritissima:Nec paruã exercendis Athletis opã dedit. In unius igit Olympiadis lu Iapyges
dis:septẽ uiri qui cæteros studio superarũt:Crotoniate fuere oẽs. Iure itaq; dici uisũ est:q Crotonia- Crotonis
tarũ postremus est:is reliquorũ græcorũ primus est. Vetus quoq; ꝓuerbiũ alterũ: Crotone salubrius laus
assetit. Quod inde ortũ esse aiunt:qa locus ipse ad salubritatẽ:& bonas habitudines pp Athletarum
multitudinẽ plurimũ ferat. Plurimos igit ad Olympia uictores.i.olympionicas habuit. Licet haud
tpe multo habitata:cũ tãtus uirorũ numerus ad Sagrã ad internitionẽ ceciderit. Ad eius gloriã acces
sit:ingẽs Pythagoreorũ cetus. Nec nõ Athletarũ celeberrimus Milo:& Pythagore discipulus: Qui ea Milo
in urbe multũ cõtriuit tpis. Fama est Colũna quãdoq;:in philosophorũ cõntubernio laborãte:Milo- Athleta
nẽ subeũtẽ:saluos reddidisse uniuersos:deĩdeq; seipsũ extraxisse. Quo mẽbrorũ robore fretum:uitæ Pythagoras
subuersionẽ offendisse:haud ĩcredibile dixerĩ:de q scriptores qdã tradidere. Ferũt igit cũ ꝓfũdã dẽ-
sãq; p siluã iter faceret:lõge a tramite deuiasse. Trũcũ deĩde ĩgẽtẽ:adactis cuneis ĩueniẽtẽ: ĩsertis ma
nibus pariter ac pedibus ĩ scissurã eius hiantẽ:ut penitus discinderet eẽ conatũ. Tãtũ aũt solũmodo
ualuisse:ut exilirẽt cunei. Ligni uero ptibus:stati ĩ se coeũtibus:derelictũ in eius generis laqueo:a fe
ris deuoratũ fuisse. Deinceps ab Achiuis cõditũ oppidũ Sybaris est.cc.distãs stadiorũ. Inter duos sitũ flu Sybaris
uios Crathidẽ & Sybaridẽ. Eius aũt cõdẽde auctor est Iseliceus. Eo aũt excellẽtiæ & felicitatis ea ci- Crathis
uitas excreuit:ut qternas ꝓximas rexerit gẽtes. Et qnq; ac uigiti ui bes:suo subdiderit ĩpio. Et cõtra
Crotoniatas.ccc.hominũ miliũ exercitũ duxent. Sup Crathide uero domicilia habẽtes.l.in circuitu

stad. Totam autem hanc felicitatem intra dies. lxx. Crotoniatae illis intercaeperunt: adeo deliciis & lu
xuria intemperantes defluebant. Vrbe enim potiti: inducto fluuio cuncta demerserunt. Pauci ea ex
clade supstites adunati cohabitabát. Quos tpis interuallo Athenienses: aliiq; Graeci prorsus extinxe
runt. Ná in societaté ciuitatis puenientes: eos p côtemptum habitos trucidarunt. Et urbé alium í lo
Thurii — cum prope transpositam aedificarunt: & eos Thurios: ducto de fonte uocabulo núcuparunt. Si equi
Sybaris eq. — de Sybaridae biberint: sternutamentis agitari constat. Quáobrem ab eius potu greges amouét. Cra
Cratis co- — tis aút hoíes in eo lotos caesarie cádidos & flauos efficit: ac multis medetur morbis. Thurii cú diu-
lor — tius beatá duxissent aetaté: Tandé in Lucanorū seruituté tracti sunt. Cúq; illos Tarentini destruerét
ad Romanorū tutelá côfugerút. Qui qdé mittétes: pro uirorū paucitate accolas: mutato nomine ci-
Copiae — uitaté copias appellauere. Post Thurios Lagaria est: castellú ab Epeo & Phocensibus aedificatú. Vn-
Lagaria — de & Lagaritanú uinú dulce ac molle: & a medicis mirifice cômendatú. Thurinú quoq; inter uina
Thurinum — nobilissimú est. Postea Heracleopolis supra mare paululú: & nauigabiles ámes duo. Aciris & Siris. Su-
uinum — per quo eiusdé noís est ciuitas Troiana: a qua pcedente tépore deducti a Tarentinis Coloni: Hera-
Heracleo- — cleá tenuerunt. Haec ipsa Heracliésiú fuit Emporiú. Distabat auté ab Heraclea quattuor & uiginti
polis — stad. A Thuris aút: tricentú & triginta: Troianae uero ciuitatis côiecturá faciút: Iliace Palladis simu-
Acyris — lacrú ibidé collocatú. Quod cú capta ab Ionibus urbe: côfugientes ad illud supplices auulsissent: la
Syris — bra & palpebras agitasse rumor est. Hos. n. cú Lydorū dominatú fugerent: eo habitatores aduétasse.
Heraclea — Captoq; per uim oppido: quod indigenarū erat aboriginú seu Chonorū: illud eos appellasse Polion
Palladium — Nocturno etiam tpe mouenté labra & palpebras Palladis imaginé cômonstrari. In uerecundi fortas
sis: & confidentis est: huiusmodi iactare sermones. Cú quibusdá id minime factú esse appareat: Sicut
Cassandrae — & in Ilio cú Casandra uiolaret: sese auertisse Palladiú: Oculosq; & ora aperuisse móstrari. At enim lô
raptus — ge inuerecundius est: talia facere deletas ex Ilio imagines. quot & quanta posteris rerū scriptores p-
Pallas tro- — didere. Ná & Romae & Lauinii & Luceriae & Siritide: Troiana Pallas uocat. Perinde ac inde porta-
iana — ta. Et audax ipsú mulierú factú Troianorú: passim disseminatú uulgatur. Et incredibile uidet: licet
Syris — factu possibile sit. Plerịq; aút & Siritin: Et sitam sup Theutrante Sybarin: Rhodiorú opus esse affir-
Sybaris — mant. Antilochus inquit Taréntinos bellú Thuris & Cleaudrie Imperatori: e Sparta profugo inferen
Heraclea — tes: de Siritidis uédicatione côuenisse: & côuniter habitasse. Tamen Taréntinorú coloniá iudicari.
Metapôtus — Postea uero Heracleam uocari: & nomine & loco transmutato. Deinceps qdé est Metapôtus: ad quá
ab Emporio Heraclee stad sunt. c. & xl. Id oppidú a Pyliis: qui a Troia cú Nestore nauigarant: aedifi-
catum esse dicitur. Eos tantum felicitatis e re rustica: & agricolatione consecutos fuisse fama est: ut
Delphis donum obtulerint aureá aestaté. Aedificationis auté signum faciút in ferias: quas Neleidas
appellant. Caeterú a Samnitibus deleta fuit. Locú uero ipsum destitutum habitauere quidá Achei:
quos ad Sybaridis cultores Achei transmiserunt: ut auctor est Anthiochus. Transmisisse autem pro
pter simultaté: quam ipsi eiecti e Lacedaemonia Achei aduersus Tarentinos exercebát: ne uicini Ta
Metaponti — rentini loco insultarent. Cum uero duae Metapôti ciuitates essent: Tarento ppiores: Sybarite adue-
duae — nis suaserunt: ut Metapontum occuparent. Ná cum hunc tenerent: facile & Siritin habituros. Qui
si Siritin uerterentur: Metapontum Tarentinis adiuncturos: qui a latere consisterent. Implicitos de
inde bello cum Tarentinis: & impositis sibi Oenotriis: in parte altera disiungi. Vbi tunc Italiae ter-
Menalippa — minus erat & Iapygiae. Hic sane de Metapôto & Menalippam uinculis coniecta: & eius nato Boeo
Boeotus — tho multa fabulantur. Antiochus ciuitatem Metapontum prius dicturum: postea in Metabum no
Metabus — men transmutasse existimat. Et Menalippam: non ad hunc sed ad Dium deportatam Arguméto es
se: & sacram aedé Metabi. Et poetam Asium: qui Boeothum inquit speciosa Menalippam in Dii re-
gia peperit. Auctor est Ephorus Daulium Crisae Delphis finitimae Tyrannum Metapontum condi
disse. Rumor etiam est: Leucippum ab Acheis ad ciuitatem habitandam sociú legatum fuisse. Qui
cum locum a Tarentinis in usum: ad diem noctemq; petitum: repetentibus non redderet; interdiu
reposcentibus hactenus semper sese ad noctem: deinceps petiisse respondebat & accepisse. At noctu
Tarentum — ad diem sequentem: referebat. Deinceps quidem Tarentum & Iapygia est: de quibus explicabimus.
Iapygia — Cum antea pro nostro ab exordio instituto: adiacentes Italiae Insulas lustrauerimus. Nam cú hacte-
nus semper singulis gentibus uicinas dinumerauerimus Insulas: & nunc tandem usq; í finem ad Oe
notriam peruenerimus: quam solam Italiam nominauere prisci: Iure eundem seruabimus ordiné. &
Sicilia — in Siciliam & proximas Siciliae Insulas accedemus. Est auté Sicilia tribus formata angulis. Idcircoq;
Trinacris — primis saeculis Trinactia: posterius Trinacris appellata est: tráslato consonantiorem in uocem uoca
Pelorus — bulo. Figuram uero eius tria terminant promontoria. Ora quidem Pelori ad faucem: & Columellá:
Pachynus — & Rheginos agros: angustum facit Euripum. Pachynus ad orientem uergit. Siculoq; alluitur pela-
Lilybeus — go: in Peloponnesum: cursumq; Cretensem spectans. Tertius est in Libyam extentus angulus. Lily-
beum scilicet hanc simul & hybernum prospectans occasum. E lateribus autem: quae his tribus fini
untur promontoriis: duo quidem paulisper concaua sunt. Tertium uero a Lilybeo in Pelorum pro
ueniens. currum quod quidem magnitudine superans: mille ac septingentorum ac. xx. stadiis est ut
ait Posidonius. Reliquorum autem: id quod est e Lilybeo in Pachynum: altero maius é. At enim la-
tus freto & Italiae proximum: minimum est. E Peloro ad Pachynum: quod stadiis mille & c. & xxx.
núerat. Ipsa í circuitu nauigatio: Posidonio teste: stadiis. qter. mil. & cccc. definit. Apd ipm uero loci

descriptorē interualla particulatī diuisa:p miliaria maiora traduntur. A Peloro sane ad Mylas q̄nq; Mylæ
ac.xx.Ex Mylis ad Tyndaridē:totidē.Inde ad Agathyrsū.xxx.Paria sūt ad Alesam.Et rursum totidē Tyndaris
ad Cephaloediū.Hæc quidē sunt oppidula.Ad amnem uero Imeram p mediā fluētē Siciliā.x.&.viii. Agathyrsū
Postmodū ad Panormū.v.&.xxx.Duo autē atq;.xxx.ad Egestanoꝝ Emporiū.At reliq̄ ad Lilyboeū Alesa
viii.&.xxx.Hinc cū ad cōtiguū latus deflexeris:ad Heracleā qdē.lxxv.Ad agrigētinū uero Emporiū Cephaloe-
xx.&alia.xx.ad Camarinā.Postea ad Pachynū.l.Hinc denuo ad tertiū latus: ad Syracusas.vi.&.xxx. dium
ad Catanā.lx.Ad Taurominiū.xxxiii.Inde ad Messanā.xxx. Terræstre uero iter facienti: a Pachyno Imera
ad Peloꝝ.c.lxviii.E Messanaq; ad Lilyboeū p ualeriā uiā.v.ac.xxx.Pleriq; in q̄bus Ephorus simpli- Panormus
cius ꝓdidere.Nauigādi.n.circuitionē dieꝝ ac noctiū quinq;.Posidonius a Climatū aspectu īsulā de Egestam
finiens:Peloꝝ quidē ad Septētrionē locat.Lilyboeū aūt ad Austrū:Ad ortū uero Pachynū. Necesse Agrigentū
est aūt:cū Climata in parallelaꝝ lineaꝝ forma diuiseris:maximeq; quæcūq; scalena:idest tribus late Camarina
ribus īparia:& quoꝝ latus nullū de figura:p parallelæ lineas ducta cōueniat: discrepanter se habere Syracusæ
ad Climata:pp ipsam obliquitatē.Tamen in Siciliæ situ ad Italiā:ad Austrū uergentē benediceretur Catana
quod Pelorus magis q̄ alii anguli:ad septētrionē spectat.Adiūctū igitur ab eo ad Pachynū ad Oriē- Tauromi
tē latus excurrere dicimus:ad Arctō spectans.Latus aūt ēt ad Euripū efficiet.Capienda uero quædā nium
parua est īflexio ad ortus hybernos.Sic.n.littus illud inclinat:si a Catana Syracusas uersus ad Pachy Messana
nū processeris.Interuallū est autē a Pachyno ad Alphei ostiū:stad.iiii.mil.Cæteꝝ Artemidorus a Pa Pelorus
chyno ad Tenaꝝ.iiii.mil.&.dc.esse dicit.Ab Alpheo uero ad Amisū mil.c.xxx.Qua ex re rationem Alpheus
mihi adhibere uidet̄:ut ab eo discrepet:q.iiii.mil.ad Alpheū a Pachyno esse dixerit.Quid a Pachy- Amisum
no ad Lilyboeū:Is magis q̄ Pelorus ad occasū expositus satis est.Ipse etiā a meridionali signo ad oc-
casū satis apperet.Spectaret & pariter ad ortū & ad Austrū.Hinc qdē a mari Siculo aspersus.Hinc āt
a Libyco:quod a Carthaginēsi pelago ꝑuenit ad Syrtes.Est aūt a Lilyboeo ad Africā minimū inter Lilybeus
uallū mille & qnquaginta stad̄ circa Carthaginē:quā quidē ad rē q̄ddā memorat̄ insigne.Quēdam Visus magno homi
ꝓspectus acuti:cū in speculā ascendisset:naues Carthaginis portū egrediētes Lilyboetanis numero
renunciasse.A Lilyboeo aūt in Peloꝝ latus in ortū obliquari necesse est.Et inter occasū & Septen-
trionē spectare.Ad septētrionē quidē habēs Italiā.At in occasū mare Tyrrhenū:& Eolias insulas:ur
bes uero extant:Ad latus Euripū efficiens.Primū Messana:deinde Taurominium & Catana & Syra Aeoliæ
cusæ.Quæ āt inter Catanā & Syracusas fuerant defecere.Naxus & Megara:ubi cunctoꝝ eruptiōes Messana
amniū occurrūt:q in ostia portuosa ex Aetna delabant̄.Hoc sane in loco Xiphoniæ ꝓmontoriū est Tauromi
Has primas in Sicilia urbes:origīe græcas cōstitutas fuisse Ephorus cōmemorat.Post res Troianas: nium
priscos enī illos Thuscoꝝ latrocinia formidantes:& ea in habitantiū loca:crudelitatē Barbaroꝝ:ne Catana
ad mercaturā qdē eo nauigare audere.Theoclē uero Atheniensem uentis agitatū:Siciliā contempla Syracusæ
tū fuisse.Intellectaq; mortaliū solitudine:& terræ uirtute remeasse.Is cū Athenienses inducere neq Naxus
ret:acceptis Chalcidensibus Euboeæ:magno numero Ionibusq; nōnullis:& Doriensibus magna ex Megara
parte Megarensibus eo nauigauit.Ex his igit̄ Chalcidenses Naxū condiderunt Dorienses uero Me Xiphonia
gara:cū prius Hybla uocaret̄.Et eæ ꝓfecto ciuitates euanuere.Hyblæ uero nomen:propter Hyblei Theocles
nominis præstantiā remanet.Ex remanētibus q̄dem adhuc urbibus:ī eo quod diximus latere: Mes Naxus
sana in Pelori sinu iacet:ubi is ad orientē magis magisq; flectitur:& faucē quandā efficit.Distat aūt Megara
a Rhegio stad̄.lx.interuallo.A Columella uero multo minus:Eā cōdidere Messenii:q Peloponnesū Hybla
habitant.A q̄bus & nomen ꝑmutauit.Nāq; prius Zancle uocabat̄:cū curua essent loca.Nam curua Messana
Zāclā uocitabāt.Antea Naxioꝝ ædificiū fuerat:q Catane finitimi sunt.Posterius Mamertini na- Rhegium
tio Campana habitatores induxerunt.Eo romani aduersus Carthaginēses:in bello Siculo usi sūt re Zancle
ceptaculo.Post hæc sex.Pōpeius eo in loco classem:Cæsari Augusto bellū inferens continuit. Hinc Mamertini
etiā fugam fecit:cū ab insula fugatus abiisset.Ante urbē paululū in traiectu Charybdis ostenditur: Charybdis
profundū quidē īmensū:quo inundationes freti:miꝝ in modū nauigia detrahunt:magnas p circū-
ductiones & uortices ꝑcipitata.Quibus absorptis ac dissolutis:naufragiorū fragmēta ad Tauromi
niranum littus attrahuntur:quod ab huiusmodi casibus Coprian.i.fimum appellant.Tantū autē in Copria
Messanis inualuere Mamertini:ut in eorū manu ciuitas consisteret.Potiusq; Mamertinos: q̄ Messa Mamerti
nos uocant oēs.Cūq; feracissimus uini ager ipse sit:Vinū ipsum non qdē Messanū:sed Mamertinū nū uinum
nūcupant.Quod contra Italica cuncta:& quidē præstantissima æmulatione certat.Ciuitas aūt fre- Taurominium
quentiores:q̄ Catana habet accolas.Nā & habitatores admisit Romanos plurimos.Pauciores tamē nium
q̄ utraq; habet Taurominiū.Cūq; Catana sit Naxioꝝ ædificium:Taurominiū condiderunt ex Hy- Catana
bla Zanclei.Catana sane priscos illos amisit incolas:cū Syracusanoꝝ Tyrannus Hierō alios habita Hieron
tores adduxerit:eāq; pro Catana appellauit Aetnā.Huius conditorē Hieronē Pindarus fuisse inqt. Aetna
Hospes tibi dico diuinoꝝ sacrorūq; par nomen gestans pater conditor Aetnæ.Post Hieronis obitū
redeuntes Catanenses:inquilinos expulerunt.Et ipsius Tyranni tumulū solo æquarunt. Aetnei ue-
ro excedentes inuesā(Sic enim mōtanā Aetnæ orā uocant)Habitandā tenuerunt:& locū Aetnā ap-
pellarunt:quæ a Catana.lxxx.stad̄ abest:Et eius auctorē habitandæ Hieronē diuulgarunt.Super Ca
tanā uero Aetnā īminet maxime & plurima quæ Crateres habēt:cōmunia illi obueniūt.Nā & riui ī Amphino-
agrū Catanensiū proxime deferunt̄.Quæq; de filioꝝ in parētes pietate fama disseminat.Amphino mus
mi & Anapiæ:hic gesta sunt.Hi cum clades ipsa portaretur(sic enim Neptūno uisum erat)parentes Anapias

Catanæ agri — humeris baiulantes:illos incolumes & saluos eduxerunt:Proni Catanensium colles alto exundant
cinere.Qui aliquando magno illos afficiens merore:posterioribus ánis magnum terris attulit be-
neficium.Quippe tam læta reddidit illis uineta:& singulari bonitate fructuosa:ut reliqua nulla ui-
ni nobilitate eis cõparabilis existat:Loca ipsa cinere pmixta radices educút.Inde pecudes táta exube
rare pinguedine tradút:ut inde suffocétur:nisi cruor quattuor aut quinq; p dies ab auribus exima-
tur.Hoc idé & in Euthia ,puenire diximus.Fluxus aút ille ad soliditaté permutás terræ superficié t
ad magná ,pfunditaté saxificat:adeo ut pristiná uolentibus detegere superficié:lapides excindere sit
necesse.Liquescente.n.in ipsis crateribus petra:deinde sparsa humor sup uerticé diffusus ígrescit in
limú:e monte defluens.Deinde duricié assumens:lapis molarius effici.Quéq; defluens coloré ha-
bebat:eundé deinde cõseruat.Fitq; cinis crematis ex lapidibus:quéadmodú cõbustis ex lignis fieri
solet.Sicut igit ex lignoꝝ cinere ruta fouet:Sic Emeú cineré quádam affinitaté cú uinibus habere:
Syracusæ Archias — uiri simile dixerim Syracusas quidé Archias e Corintho nauigás cõdidit.Quibus téporibus & Na-
xus & Megara:habitari cœperunt.Simulq; Myscellú & Archiá Delphos:ut deú consulerent petisse:
utrú opes an salubritaté deligerét.Archiá itaq; opes:Myscellú uero salubritaté elegisse.Cõcessú igit
Croto — alteri:ut Syracusas:Alteri ut Crotoné cõderét.Euenit igit Crotõiatas urbé tá salubré coluisse ut di
ximus.Syracusas uero ad tátú diuitiaꝝ cúulum euasisse:ut iá in ,puerbio dissemineť:cú ad locuple-
tes ac súptuosos loquimur:Vobis ne decima quidé Syracusanoꝝ adest.Cæterú cú Archias in Sici-
liá nauigaret Chersicraté ex Heraclidaꝝ genere procreatú:cú parte copiaꝝ reliquit.Qui ad deducé
Corcyra Scherea — dos Corcyrá accolas:Sic.n.nunc appellať:quæ prius Scherea sotius esset.Is igiť expulsis Liburnis lo
cú habitátibus:Insulá habitatoꝝ freqntia refersit.Archias uero potitus ísulæ:Zephyrú spectantes
Syracusarú ædificatio — Dorienses:aliquos nactus eo profectos:e Sicilia eos ab Megaroꝝ cõditoribus accepit.Et eoꝝ pari-
ter ope Syracusas ædificauit.Itaq; ciuitas & agri felicitate:& naturali portuú cõmoditate:tantú acce
pit inciementi.Viri quoq; principali dignitate insignes extiterút.Obueniťq; Syracusano populo:ut
sub dominatu cõstituti:reliquos suæ ditioni subiugarent:ac libertaté adepti:Alios Barbarorú serui
tute oppressos in libertaté uendicarét.Erant aút Barbari qdá Inquilini:Quidá uero e transmarinis
terris aducti.Verú maritimas nulli ripas prohibétibus Græcis:attingere audebant.A mediterrane
is uero locis prorsus excludere:minime ualebát.Hactenus facile cultores pdurarunt.Siculi:Siccani:
Morgetes Iberi — Morgetes:Aliiq; nõnulli.E qbus & Iberi sút:qui primi Siciliá habitasse dicútur e Barbaris:sicut au-
ctor est Ephorus.Eníuero morgannú e Morgetibus habitari cœptá uerisimile sit:Ea urbs quon-
Morgátiú Syracusarú ruina — dá fuit.Quæ núc nulla est.Aduentátes uero inde Carthaginéses:& hos & Græcos cladibus afficere
núquá destiterút:Syracusani tamé obstitere.Postea Romani Carthaginéses eiecerunt:& Syracusaꝝ
p obsidioné potiti sunt.Cú auté Pompeius ætate nostra & reliquas ciuitates:& Syracusas uastasset:
Cæsar Augustus eo missa colonia magná uetusti oppidi pté restituit.Ná qnq; cõstabat urbibus oli.
Mœnia stad.c.&.lxxx.continés.Totú qdé ambitú explere nõ oportuit.Parté uero quæ insulá aspe-
Ortygia — ctans Ortygiá colitur:habitatoribus íplere satius esse censuit:cú haud contemnendú haberet urbis
Arethusa Alpheus — spatiú.Ortygiá pons terræ coniungit.Ea fonté habet Arethusam:í pelagus fluuiú statim emittété.
Hunc ipsum Alpheú esse:traditú est in fabulis.Qui cú in Pelopõneso sumat originé:p mare sub ter
ram:usq; ad Arethusá fluenta perducat.Deinde hoc ex loco emergenté rursus excurrere in pelagus
Talibus aút de rebus coniecturá faciunt:poculú quoddá olympiæ in amné ipsum decidens:hoc in
fonte demú emersisse.Sacrorúq; in olympia factoꝝ:sordibus turbulétú fieri fluuiú.Hæc sequutus
Pindarus:Venerabile inquit flumé Alphei fontes:Syracusas germé Ortygiæ.Eadem Timæus philo
sophus Pindaro adstipulatur.Siquidé Alpheus anteq̃ pelagus attingat:í quépiá dilabereť hiatú:Cre
di posset hinc subter humú:usq; in Siciliá:nequaq̃ marinis fluctibus admixtas perferre aqs potuiq;
placidas.Postq̃ uero os ipsú fluminis palá mare manifestú irrumpit.Nihil aút alueo uicinum est:qd
fluminis aquas absorbeat:Licet nec sic dulcis pmaneret aqua:si fluxus ipse supernæ innatans:aut in
fra terrá intret:prorsus est ipossibile.Cõtra ení Arethusæ testať aqua:potioni commoda & ipsius Al
phei fluentú:nequaquá mari cõfusum:táto incursu permanés:quod in alueú uictú incidat:At res oí
Rhodanus — no fabulosa est.Vix.n.hoc de Rhodáo credimus:cuius aqua per lacú difflués adeo pmaneat:ut ma-
nifestá oculis seruet excursioné.Cæterú id quidé exiguú interuallú est.Nec undas agitante lacu.Hic
aút cum ingentes tempestates & inundationes fiant:nullius persuasionis aut credulitatis:affinem p-
mittunt esse sermonem.Appositum uero poculum magis ac magis médacium auget.Id enim haud
credibile est:cum eo modo & talibus terminis delatum esse dicatur.Verumenimuero multi subter
ranei labuntur amnes:uariosq; per locos.At non tantum per spacium.Quod si possibile sit:ea quæ
Inachus Lachinus — diximus omnino impossibilia:quæque de Inacho traduntur fabulis perq̃simillima.Fluit enim de
Pindi uertice:ut auctor est Sophocles:& Lachino de Perrhebis in Amphilocos & Acarnanes & A-
cheloi commiscetur aquis.Et hinc gradiens Argos:undas abscindens ad Ici populum peruenit
Lyrcii.Dilatant autem monstrosum hunc sermonem:nonnulli qui Choninopum ex nilo Delum
Alphei fõs Asopus Inachus — transmittunt.Zoilus orator in Tenediorum collaudatione:Alpheum e Tenedo effluere dicit.Is é
qui Homerum:uti fabularum scriptorem uituperat.Ibicus uero Sicyoniorú amné Asopum e Phri-
gia labentem asserit.Meliusq; Hecateus:qui Inachum Amphilochorum flumen:ex Lachino fluens
scribit.A quo & eas erumpit.Alterum ab Argolico esse:& ab Amphiloco nomen assumpsit:qui

& urbem Argos Amphilochicũ appellauit. Iste illum quidem in Acheloũ irrumpentẽ affirmat. Eã-
tẽ uero ĩ occasum: Apolloniã uersus fluere. Ex utroq; aũt Insulæ latere: portus sũt magni. E quibus
maior est stadi. lxxx. Hãc urbẽ uero & Cataniã refecit Cæsar Augustus: sicut & Cẽtoripa. Cum illa ad
Põpeii destructionẽ plurimũ attulisset adiumenti. Supra Cataniã & .n. Cẽtoripa iacẽt: Etneis ꝓpinq̃
montibus. Fluminiq; Symeto: agrũ Cataneũ ĩfluenti. E reliquis Siciliæ lateribus ora ipsa: quæ a Pa
chyno ĩ Lilybeũ extendit: tota relicta est, priscaq; tãtũ habitationũ uestigia seruãs. E q̃bus Camarĩa
Syracusanoq; colonia fuit. Veq; Agrigentũ Ionicũ: & Emporiũ & Lilybeũ adhuc pmanet. Nã cũ hæ
partes agro subiaceant Carthaginẽsi: lõga & diutius pdurantia bella maxima ex parte plagã hanc ex
tinxerunt. Reliquũ uero latus: ingẽs sane licet ratis teneat mortalibus: satis tamẽ accolaq; hẽt. Nam
& Alesa & Tyndaris & Egestanoq; Emporiũ: & Cephaloediũ: exigua sane sunt oppidula. At Panor-
mus Rõanã hẽt coloniã. Egesteã ab Amphilochete comitibus cõditã esse memoriæ ꝓditũ ẽ q Cro
tonẽ cõmigrarãt: Quos Philoctẽta unã cũ Egesta Troião trãsmiserat ĩ Siciliã: sicuti ĩ rebus Italicis
a me explicatũ est. Intra Insulã est Enna a modicis quidẽ possessa Inquilinis: sup collẽ iacens. In qua sa
cra Cereris ædes est. Ea montanas amplectit̃ planicies totas arabiles. Eunus cũ fugitiuis obsidione
pressus: illã præcipuis affecit cladibus. Vixq; tandẽ a Romanis euulsi sunt. Eadẽ mala ꝑpessi Catanẽ
ses: & Taurominitani aliiq; q̃ plures. Eryx quoq; collis excelsus habitat̃. In quo Veneris tẽplũ loca
tum est: quod singulari ueneratiõe colit̃. Antiquitus mulierũ frequentia refertũ: illius ministerio di
catarũ: quas & e Sicilia & Externis ex regionibus multi locarãt. Hac uero tẽpestate: sicut & ipsa Co-
lonia uiduata colonis est; Sic & tẽplum desolatũ: & sanctarũ hominũ copia defecit. Est & Romæ an
te portã Collinã: deæ huius ædificiũ: quod Veneris Erycinæ tẽplũ dictãt: Cui cũ æde sacra ĩsignis
adiacẽt porticus. Reliquã uero coloniã: maioreq; mediterraneæ plagã pastores possident. Haud enĩ
Himerã habitari amplius nouimus. Nõ Gelã: nõ Callipolin: non Selenũtẽ: nõ Euboeã: neq; alias plu
res. Ex his Zanclei Mylarũ incolæ: Himerã condiderunt. Naxii uero Callipolin. Selenuntẽ Megarẽ
ses. Indigenæ. Euboeã Leontini. Barbaricaq; quoq; permultæ sũt deletæ: sicut Comiei memorãt. Co
cali Regia apud quẽ Minos dolose necatus tradit̃. Itaq; Romani loci potiti cognita solitudine: mon
tes & cãpestria plurima equoq; pastoribus: Bubulcis & Vpilionibus fruẽda præbuerũt. A quibus In
sula sepenumero in maxima req; discrimina cõstituta fuit. Primũ quidẽ Pastores ipsi ad latrocinia
sparsim uertebant̃. Inde coadunatis in unũ copus: uicos populabant̃. Quomõ quãdo Eunus Aetnã
occupauit. Nuper etiã ætate nostra Selurus qdã: q sese Aetnæ filiũ ꝑdicabat: exercitus ductor: cum
diutius circũcirca. Aetnã loca Prædator discursaret: missus ẽ Romã. Vbi in foro gladiatorũ certami
ne cõstituto: bæluarũ cũ morsibus discerpi: laniariq; spectauimus. In sublimi nãq; ad ad cõpacto po-
situs ædificio: perinde ac in Aetna cũ derepente dissolutũ una concidisset: ĩs ĩsolutiles bæluarũ caue
as: ad hoc ipsum præparatas præcipitatus est. Quid uulgatã ab omnibus locorũ uirtutẽ prædicem:
Quã nulla ex parte inferiore Italia demõstraot: Supiorẽ uero diceres frumento: Melle: Croco: aliisq;
permultis. Adde locoq; ꝓpinquitatẽ. Insula enĩ ueluti quædã Italiæ pars est. Romæ quoq; singula:
tanq̃ ex ipsis Italiæ prædiis facile: nulloq; cũ labore suppeditat. Itaq; Romæ horreũ Siciliam uoca-
uere. Huc enĩ omnia ibidẽ nata cõportant̃: paucis exceptis quæ incolaq; usus absumit. Hæc aũt sũt:
non fructus modo: sed etiã pecora: pelles: lanæ. Cæteraq; eius generis. Duas aũt pinde: ac maris arces
Posidonius sitas eẽ describit Syracusas uidelicet: & Erycẽ. Mediã uero inter utrũq; Aetnam iminere
circũstantibus cãpis. Vastatus uero est Leontinoq; ager uniuersus quos Naxii: & qdem ĩdigenæ cõ
diderũt. Eos & enim res Syracusanoq; aduersas cõmunes semper suscepisse constat. Secũdas aũt nõ
semp. Cẽtoripis aũt propinquũ est exile sane oppidũ: uocatum Aetna. Ea montẽ cõscẽsuros accipit
atq; transmittit. Hic .n. primus mõtis ascensus inchoat. Loca supiora tũ nuda: tũ cinerosa sunt: & per
hyemẽ niuibus referta. Cæteq; inferiora: siluis & uariis arboq; cõsitionibus partita. Ipsa uero mõtis
cacumina multas suscipiunt mutationes: uescẽtibus incẽdiis. Nunc quidẽ unũ in Craterẽ collabẽ-
te igne: nunc diuiso effluente: nunc igniti emittunt̃ riui: nũc flãmæ fumosæ ue fuligines: Nũc arden
tes exhalat lapides. Necesse nãq; est meatus ipsos subterraneos cũ his pariter accedẽtibus uariari. Et
ora ipsa quãdoq; secundũ circunstantẽ supficiem plura esse. Pleriq; nuper qui eo ascenderant nobis
enarrabant: Cãpum sese deprehẽdisse superne planissimũ ad stadia. xx. in ambitu. Qui cineroso quo
dam includebat̃ supcilio parietis altitudinẽ habẽte. Vt q intra cãpũ illũ penetrare uellent: eis trãsi
lire fuerit opus. In medio cinerosũ fuisse tumulũ: eo colore: quo cãpi supficies cernebatur. Supra tu-
mulũ rectam in sublime cõsurrexisse nebulã. Ad pedes uero. cc. quiescentẽ. Fuisse .n. malaciã. Illa ue-
ro instar erat fumi. Duos aũt in cãpũ progredi ausos: cum feruentiores: altioresq; calcassent pedibus
arenas: retulisse gradũ: cum nil amplius explicandũ haberent; q̃ quod longe intuẽtibus apparuisset.
Quo ex aspectu uiderunt multarum fabulationum nascatur occasio. Qualia præsertim de empedo
cle dixere quidam quod in Craterem insiluit. Et illius casus reliquit uestigia: e calceis alterum quos
ferreos gestabat. Quam quidem paulo a Crateris labro longius repertum: ipsa ignis uiolentia eieci
set. Nam locum ipsum neq; aditu: neq; aspectu facilem. Suspicariq; nihil in eo deiici posse: Cum con
trarii e profundo spirantes uenti ac uapores obsistant. Quos longe prius occurrere uerisimile fit: q̃
ad Crateris os applicetur. Quod si deiectum sit prius corrũpatur: quam eiectum rursus existat qua-
lecunq; relinquatur antea. Deficere autem & spiritus ipsos: & ignem cum materia deficiat: non rati-

Aeas
Centoripa
Symetus
Camarina
Agrigentũ
Alesa
Tyndaris
Panormus
Egestea
Enna
Erix
Veneris tẽplum
Himera
Gela
Callipolis
Selenuntes
Euboea
Zanclei
Cocaculus
Minos
Selurus
Aetna
Siciliæ laus
Syracusæ
Eryx
Aetna
Centoripis
Aetnæ ignes
Empedocles

Aetnae Ignes — one caret. Nõ tamé usq; adeo ut ꝑ tanta uioléria appropinquare liceat homini. Imminet auté Etna magis Euripo & littori Catanési. Quin Tyrrheno pelago quoq; & Liparitanis Insulis. Per nocté q dem lucet & splendens apparet e cacumine. Interdiu autem fumo & caligine obsidetur. Etnæ quidé e regione montes Neruosi obsistunt. Humiliores sane. Cæte4 latitudine admodũ prætereũtes. Insula tota cauernosa sub terra est fluuiis & igne plenissima. Sicuti de mari Tyrrheno usq; cumas dixi

Selenũtiæ Egestanæ aquæ — mus. Calidarum igitur aquarum scaturigines habet insula multis in locis. E quibus Selenuntiæ ad Himerá salsæ sunt. Egestanæ uero potabiles. Ad Agrigentũ uero lacus sunt; gustũ qdé maris habentes naturá aũt discrepantem. Iis enim quæ nequaqui natabilia sunt nullo pacto demergi contingit. Quin immo in lignorum modũ supernæ fluitant. Italici sane quosdá habent Crateras; qui turbulé-

Metaurũs Horontes Charybdis Tygris Stymphalus Erasinus Abia Eurotas Alpheus — tam exhalanté eiectant aquam. Ac rursũ eundé in sinũ recipiunt. Spelunca uero penes Metaurũ est amplissimá intus habés fistulam ꝑ quam occultus elabit amnis & magno quidé interuallo. Dehinc in superficié emergens sicut Horontes in Syria; Hiatũ iter Apameá & Antiochiá irrũpens: qué Charibdin appellát: Et intra .xl. rursũ excurrés stadia. Similiter & Tigris in mesopotamia: & Nilus í Africa: paululũ ante fontes. Ad Stymphalũ uero aqua ductis sub terra stadiis delata: in Argiuo dehinc agro Erasinũ effundit amné. Penesq; Abiam Archadiæ rursus aquá ut sub terram impulsa: tarde postea emittit Eurotá & Alpheũ adeo ut uulgatũ fabulosũ qddá fidé assequatur. Siquis utiq; coronas in cõmuné proiectas aquá utriq; dictas commendauerit: prout dixerit uterq; ꝓprio in flumine suá ostendit. Illud etiá de Timeo uerbum dictũ est; sororia iis sunt quæ ad Siciliá & quæ ad Lipareas Insulis accidere ferunt: & ad ipsam Liparam ostendunt. Sunt auté numero septé. E quibus maxima Li-

Aeoliæ Thermessa Liparis Meligunis — paris: í quá Gnidii coloniá deduxere. Siciliæ ꝓxima iacés: post Thermessá. Eá prisci quidé Meligunĩ appellabát. Duces classibus habuit: diutius aduersus Thusco4 incursiones obsistés. Eius subiectas í perio habuit Lipareo4 nunc insulas appellatas: quas pleriq; Eolias uocát. Apollinisq; oraculũ Delphici: multotiens suis primitiis adorauit. Fertilissimá telluré habet. Et magni prouentus; Aluminis

Vulcani insula — effossioné. Calidas ét aquas & euaporantes ignes. Inter hanc: Siciliamq; ea iacet; quá Vulcano sacrá uticant: Saxosa tota: & deserta: & ignita. Trifariáq; quasi ternis ex crateribus efflat. E quo4 fane maximo Laminas flammæ eructant: quæ magna ex parte meatũ referferunt. E longa uero creditum é obseruatione flammas ipsas flatibus concitari: tũ hic tũ in Etna. Quibus cessantibus: cessant & flammæ. Nec uero id ratione caret. Venti.n.e marinis exhalatiõibus captátes originé; & generátur: & nu-

Venti in ætna — triuntur. Adeo ut de cognata materia accidentiq; ignis ícésus spectatores ipsos mirari nõ sinit alio quodá modo talia. Ex tribus illis caractenbus unũ partim effluxisse. Polybius asserit. Alios uero ꝑmanere. At maximo labrũ adesse rotundũ: ad stadia quinq;. In magnitudinéq; paulatim conduci: ad pedũ .l. Diametrũ. Cuius quidé profunditaté; usq; ad mare stad spacio esse. Sicut in uento4 langore licet intueri. Quod si hæc ipsa credibilia censueris; forte fidem nõ abrogaueris ad ea quæ de Empe-

Auster Boreas Zephyrus — docle uulgo fabulátur. Igitur si spiraturus est Auster nebulosam circum insulam effundi caliginé dicit. Adeo ut longe Siciliá cerni nequeat. Fláte uero Borea: puras flammas ex eo qué dixi cratere altius extolli. Ac maiores emitti strepitus. Zephy4 auté mediũ quendam tenere ordiné Reliquosq; crateras eiusdem quidé esse generis. Exhalationũ uero minores habere impetus. Exq; frago4 differentia: & quo ex loco exhalationes inchoent: & flammæ & fumus annotari. Et tertiũ rusus in diem qs spiraturus sit uentus. Omni igit̃ languéte spiritu: Alios ex Liparitanis salté futu4 prædicere uentũ ait nec id quidé falso. Qua ex re quod a Poeta fabulosissimũ dici uisum est: haud inaniter dictũ ap-

Arolus — paret. Sed occulta quadá ratione ueritaté insinuasse. Cũ dicat Arolum uento4 esse custodé. De quo in superioribus facta a nobis est mentio. Quoniá satis expressa est noticia euidentiæ huius: dicat q spiam: utraq; enim æquali adsũt dispositione: & euidéria. Atq; ambo4 cõmunis est uoluptas. Redeamus ad earũ rerum a qbus regressi sumus; ordiné. De Lipara népe: & de Thermessa dictũ a nobis é.

Onostrongyla Didyma Ericussa Phœnicussa Euonyma — Aliá Onostrõgylá a figura idest rotundá uocant. Est & hæc ipa ignibus scatens. Flámarũ quidem ui minor. Lumine uero maior. In hac Eoli domiciliũ fuisse: memoriæ proditũ est. Quarta est; quam a forma quoq; Didymá idest gemellá uocarunt: E cæteris Ericussam: & Phœnicussam ab arbustis uocauere. Ad pascua uero prorsus omissæ fuere. Septima uero í mare magis exposita est. Euonyma idé sinistra uocata: & solitaria est. Sic aũt appellata est; quoniá e Lipara in Siciliá nauigátibus sinistra maxime offertur. Multotiens sane in maris Insulis propinqui: superficie excurrentes flámæ conspectæ fuit. Cũ e profundis cõcauitatibus reclusus quidá igniũ meatus est. Et ille ad exteriora uiolentior erumpit. Posidonius se meminisse íquit: æstiuo solstitio: illucescente aurora inter Hierá; & Euonymam pelagus mirandũ in modũ in sublime cõscendés apparuisse. Et aliquo téporis spatio ꝑmásisse assiduis erectũ flatibus: deinde sidisse. Quosdá aũt annauigasse illuc ausos exanimatos uidisse pisces: quos fluxus ageret. Quosdá uero uapore: & odore malo ꝑcussos fugá captasse. Vnáq; e nauiculis ꝓpius admotá nõnullo amisso. Reliquos Lipará uix incolumes reportasse. Qui nunc qdé instar eorũ qui Comitiali morbo captantur desiperent: Nunc ad ꝓprios sensus resipiscerent. Pluribus post diebus uisũ esse Coenũ mari superne germinans & multis ex locis flámas & fumũ & caliginé erũpétes. Postremo congelatũ: & molaribus lapidibus similé glaciem extitisse. Quam qdem rem cum Siciliæ Prætor. T. Flaminius Senatui declarasset senatus qdem mandauit: ut & í ipsa Insula: & í Lipara: Diis manibus: & marinis: facto sacrificio litaret. Ipse locorũ descriptor ab Ericussa: ad Phœnicussam .x.

Hinc ad Dimam.xxx. Ab ea ad Liparã: ad septẽtrioné.ix.ac.xx. Ab hac in Siciliam.xix. Ab Strongyla uero.xvi. Imminet autẽ Pachyno Melita de qua Catelli portant: quos Meliteos uocant, & Gaudos. Absunt inter se ambæ millibus passuũ.viii.&.lxxx. Ante Lilybeũ iacet cossura & ante Aspidem.i.clipeum. Ea uero Carthaginẽsiũ ciuitas est: quã clipeã uocant. Inter ambas sita: & eo quod diximus ab utraq; interuallo disiuncta. Est & ante Siciliã & Africã egimurus & aliæ quædã exiles insulæ. De istius quidẽ hactenus. Quãdo antiquæ italiæ usq; Metapontũ loca sumus emensi cõtinenter adiuncta deinde explicemus. Contigua uero est Iapygia: quã & Messapiã græci uocant: Indigenæ autẽ partim salentinos circa ultimã Iapygiã noĩant partim calabros. Post hos ad boreã sunt Peucetii & Audanii sermone græco noĩati Accolæ uero tractũ oẽm post Calabros Apuliã uocant. Eorũ plæriq; Poedicli dicunt. Et Peucetii maxime. Est uero Messapia in Pœninsulæ forma a Brundusio usq; Tarentũ Isthmo inclusa: stad.x.atq;.ccc. Annauigatio uero circa ultimã Iapygiam stad est.cccc. Distat a Metaponto stad circa.cc. Et ad eũ quidẽ maris iter ad orientẽ est. Tarentini sinus pars maxima importuosa est. Ibi maximus atq; pulcherrimus magno includit ponte. Circuitus uero est stad centũ. Eque sinus interioris parte Isthmũ efficit: exterius prospectantẽ pelagus adeo ut urbs ipsa in Cherõneso iaceat: ut p ipsam facile nauigia ptrahantur. Cum utroq; ex littore humile collũ existat. Cũq; oppidi depressum solũ sit: qua tamen arx ædificata est paululũ altius attollit. Antiquus sane murus ingentem circuitũ habet. Nunc autẽ qui prospectat Isthmũ plurima defecit ex parte, at pars: quæ portus ori uicinior applicat: qua arx perdurat: nõ mediocris urbis magnitudinẽ explet stadiũ habet ornatissimũ & forũ amplissimũ: ubi situs est Iouis Colossus: ex ære fabrefactus: eximie. Post Rhodiũ magnitudinis. Inter forũ aũt: atq; ipsius portus os: Arx ipsa extollit per paucas ueterũ ornamentorũ reliqas & statuarũ cõtinens quorũ cum magna copia foret urbe potiti Carthaginẽses: pleraq; uastauere. Aliqua etiam Romani capto per uim oppido ut spolia uendicarũt. E qbus Herculis imago sublimis ex ære: in Capitolio fixa est. Opus Lysippi. Quod a Fabio maximo oblatũ est domum. Qui urbẽ ceperat. De huius urbis origine hæc ab Antiocho mandata sunt litteris. Quod cõflato inter Lacedæmonios: & Messenios bello. Qui Lacedæmoniorũ in eius cõmunicationẽ uocati nõ sunt: serui sunt iudicati. Quos Elotes noĩabant. Ea quoq; durante militia: quotcũq; in lucẽ producti sunt pueri infames ignobilesq; iudicatos Parthenias uocarũt. Quod cũ minime ferrent æquo aĩo: erant autẽ plurimi: insidias struxere popularibus. Qui cũ intellexissent: clam aliquos submisere: qui amicicie simulatione modũ insidiarũ renunciarent. Horũ e numero & Phalanthus erat qui Præfectus eorũ uidebatur esse. Minime uero simpliciter iis qui participes erant uocati placebat. Cõuenerat autem ut in Hyacinthiorũ celebritate: quando certamen in Amycleo conficeretur. Is locus est cum Phalanthus capiti pileum imponeret: fieret insultus. Populares autem a cesarie noscitabantur. Phalanti uero sodales cum signum renuntiassent consistente certamine præco in mediũ procedens Phalantho ne pileum capiti imponeret inhibuit Quod coniurati sentientes apertis iam palã insidiis partim fugitãt partim supplices aduentant. Iussi autem bene sperare coniiciuntur in uincula. Phalanthus uero ad Apollinem de Colonia deducenda consulturus mittitur. Cui deus huiusmodi insit oraculum.

Sastyreum & pinguem populum tibi trado tarenti.
Incolere. Et late cædem per iapygas ædes.

Vna igitur cũ Phalantho Partheniæ profecti sunt. Quos Barbari & Cretenses: qui prius locũ occupauerant hospitaliter accipere. Eos fuisse tradunt: qui una cũ Minoe in Siciliã nauigarũt. Post cuius loetum in Camicis apud Cocalum in Sicilia pelagus intrãtes huc appulsi fuerunt. E qbus posterius quidã pedestri itineri sinũ Adriaticũ: usq; in Macedoniã peragrãtes: Bugei sunt appellati. Iapyges aũt uniuersos usq; ad Dauniã: cognomen e quodã duxisse Iapyge. Quẽ Dædalus e Cretẽsi muliere suscepisse dicitur: ducẽq; Cretẽsibus extitisse. Tarentũ autẽ ab Heroe quodã nomen accepisse: litteris pditum est. At enim Ephorus de ipsius ædificatione: hunc in modũ scriptum reliquit: Lacedæmonii aduersus Messenios belligerabãt. Ii nãq; regem Teleclũ eo sacrorũ causa profectũ necauere. Illi uero iuramẽto sese obstrinxere: nõ ante domũ reuersuros: q̃ Messenam solo adæquassent. Aut omnes certe occumbere morti. Vrbis uero suæ custodiã & iunioribus & natu grandioribus: in militiam profecti reliquere: Decimo postmodũ belli anno: Lacedæmoniorum matronas concilium ineuntes: nuntios ad uiros emisisse: quærentes haud pari sane conditione contra Messenios bellũ illud geri. Hos nãq; cõmorantes in patria in dies sobolem procreare. Lacedæmonios uero positis in hostili terra castris: uxores dimisisse uiduas: qua ex re periculũ impendere: ne patria uirili destituta stirpe deleatur. At illi simul sacramenti fide seruata: & mulierũ uerba figentes animo: eos ab exercitu mittũt: qui robore firmissimi & iuuenta florentissimi fuerant. Eos nãq; minime iuramenti cõmunione teneri nouerant: tum puerilibus adhuc consistẽtes in annis cũ natu grãdioribus ad bellũ exierant. Iusserũtq; ut cuncti uirginibus cũctis cõmiscerentur: rati hoc pacto copiosiorẽ procreatum iri sobolem. Quæ cum ita facta fuissent: nati ipsi Partheniæ nominati sunt. Messena tandem anno.xix. expugnata: in potestatemq; redacta est: Sicut Tyrteus ipse cecinit.

Nos duo magnanimos animis armisq; uigentes:
Perpetuo nonusdecimus quoq; uiderat annus.
Consertos bello: uicenus uenerat hostis

Aeoliarũ distantia inter se
Melita
Catelli meliteі
Gaudos
Cossura
Clypea
Egimurus
Iapygia
Messapia
Salẽtini
Calabri
Peucetii
Audanii
Apulia
Pedicli
Tarẽtini sinus
Iouis colossus.
Hercules æneus ĩ capitolio
Tarẽti origo
Elotes
Partheniæ
Phalãthus
Bugei
Iapyges
Tarentum unde
Teleclus
Partheniæ
Messena

Pinguc solum fugitans:montisq; reliquit Ithome.
parthenias Itaq; cũ Messenii diuisissent agrũ:reuenictes in patriam ; Parthenias nequaq̃ cum aliis pari honore
dignabantur. Perinde ac matrimonio minime progenitos:Itaq; ipsi cũ seruis conspirantes Elotibus
Spartanis insidias ordiebant̃. Cõuenit ut signũ in foro:cũ adoriendũ esset:tollerent pileũ Laconicũ
Qua re per seruos quosd.; Elotes patefacta:cõtra ĩpetũ ferre factu difficile esse cognouerũt. Magna
enim erat hoĩum multitudo. Et quod maximũ erat:una eadẽq; mens oĩbus : quippe q̃ sese inuicem
germanos esse cogitarent. Qui autẽ signũ tollere debuerãt:e foro cõcedere iussi fuere. Qui rem ge-
rendã indicatã esse senserant:sese cõtinebãt. Alii p eo℞ patres psuadebant : ut foras in coloniã exce-
derent. Quod si satis idoneũ cœpissent locũ pmanerẽt. Sin cõtra redirẽt:quintã Nessenĩæ terræ par
tem sortituros:Tum missi Achiuos cõtra Barbaros bellũ gerẽtes offenderũt. In partẽ igit̃ periculo-
Tarenti po- rũ assumpti Tarentũ ædificant. Cæte℞ amplissimæ Tarentino℞ opes aliquãdo fuere:rem suã ciui-
tentia lem populari potestate gerẽtes Democratia. Nã classe maxima cũctos superauerũt accolas:peditesq;
ad milia.xxx.in expeditiones emisere. Equitũ uero tria mil. Ductores autẽ equitũ mille. Pythagori-
Archytas cam quoq; philosophiã amplexati sunt. In primis Archytas singulariterq diutius eius ciuitatis prin
ceps eminuit:Inde posterioribus ãnis illecebrosæ inualuere delitiæ : ppter fortunas nimiũ secũdas:
adeo ut plures totius populi ludos:festasq; celebritates quotãnis agerẽt:q̃ reliquos anni dies . Eã ob
rem in deterius urbanũ regimen ferebat̃. Cuius flagitio℞ unũ illud documentũ est : quod externis
uti Imperatoribus coacti sunt. Cõtra Messapios enĩ & Lucanos:Alexandrũ Molosso℞ regẽ accersie
runt. Antea quoq; Archidamũ Agesilai filiũ. Postea Cleonymũ & Agathoclem. Dein Pyrrhũ:quo tẽ
pore aduersus Romanos bellũ cõflauere. Nec uero illis obtẽperare ualuerũt:quos inuocarãt. Quin
eis infensi inimiciciam cõtraxere. Alexãder itaq; publicũ Græco℞ cõuentũ tractus illius:eo℞ com-
pulsus odio:ad Theurio℞ agrum traducere conatus est:cum in Heraclea Tarẽtinæ telluris æde:illũ
Acalãder celebrarimos esset. Iubebatq; ad Acalandrũ amnem locũ ædificari:ubi cõcilia forẽt. Vnde & rem il-
fluuius li malegestã:propter ingratos corũ mores obuenisse fertur. In eosq; Annibalis tẽpestate redundasse;
libertate spoliatos. Posterius uero admissa Ro. colonia:solito melius trãquillo degunt in ocio. Bellũ
autẽ contra Messapios Heracliæ causa suscepere Daunio℞:& Peucetio℞ Reges socios & adiutores
Iapygia habẽtes. Terra deinceps Iapygia:nõ sine admiratione cõmoda oppido est. Nam cũ in superno tergo
aspera uideatur ubi aratris panditur:altioris fertilitatis glebas inuenies. Cunq; aquarum indiga est:
nihilominus læta suppeditat pascua:& arboribus referta spectat̃. Hæc etiã oĩs regio aliquãdo copio
sa admodũ mortaliũ multitudine floruit:& tredecim urbes habuit. Nunc autẽ excepto Tarẽto:atq;
Brundusio:cætera exigua sunt oppidula. Adeo absumptæ sunt uires. Salẽtinos Cretẽsium fuisse co-
Salentini loniã memoriæ proditũ est. Hoc in loco Mineruæ fanũ est:quod aliquãdo locupletissimũ extitisse
Iapygia ul- cõstat. Extat & scopulus:quẽ ultimã Iapygiam appellãt:multis in pelagus & ortum hybernum pmi
tima nens. Paulatimq; sese cõuertens ad lacinium flectit̃. In quo ab occasu se attollit: & ad ipsum Tarentini
sinus os claudit. Similiter ad ipsum sinus Ionii ora Ceraunis claudunt̃ a montibus. Ab eo ad mon-
tes Ceraunios:& ad Laciniũ:stad̃ circiter.dcc. interuallũ est. E Tarẽto autẽ ad Brundusiũ nauigatio
Baris nis circuitio est:ad Barin seu Baretũ:ut nunc uocant:ut autẽ antea:Barẽtẽ urbẽ exiguã: stad̃ sexcen-
to℞ est. Iacet uero in Salentino℞ finibus:ad quã pedestri magis:quã maritimo itinere:a Tarento fa
Leucas cile peruenit̃. Hinc ad Leuca(ea enim urbs nõ grandis est)stad̃.dccc. sunt. Ibi odoris aquã fetidi fons
effundens aspicit̃. Fabulæ tradunt reliquos Gigãtes e uicina Campaniæ Phlegra:cum Hercules pul
Leuternii sos exagitaret:uocabant̃ autẽ Leuternii ad ea fugitasse loca:contractosq; subisse terram. Et ex eo℞
cruore:talẽ effusionẽ cõtinere fontẽ. Eã obrem & littus illud Leuterniũ appellari. Ex leucis quidẽ
Hydrus ad Hydruntẽ urbeculã stad̃.cl. Hinc Brundusiũ.xl. stad̃ sunt. Totidem ad Sasonẽ insulã. Quæ ipsius
Leuci interualli:quod inter Epyrũ & Brundusium interiacet:media sita est. Ea propter qui rectũ nauigan
Brundusiũ do tenere cursum nequeunt. A Sasone ad Hydruntẽ:leuorsum iter faciunt. Hinc obseruato secente
Sason uento:Brundusinis propinquant portubus. Et egressi Rhodias urbẽ Græcam:pedestres ocius aduẽ
Rhodi tant. Cuius oriundus Ennius poeta fuit. Locus igit̃ nauigatione circũdandus . E Tarento Brundu-
Ennius sium Cherronneso per quãsimilis est. E Brundusio autẽ Tarentum uia expedito uiatori uno nauata
Messapia die:eius quam dixi Cherrõnesi Isthmũ efficit. Eam & Messapiã:& Iapygiã & Calabriã: & Salẽtinã cõ
Iapygia plures cõmuni appellatione nuncupant. At quidã(ut antea diximus)diuidũt. Exigua quæ præter na
Calabria uigantibus obuiant oppida:cõmemorata sũt. Cæte℞ in mediterranea regione Rhodiæ sunt; & Lu-
Salentin piæ. Et paululũ a mari semota Salepia. At medio in Isthmo Thyreæ ubi potentiũ cuiusdã regiæ mõ
Lupiæ strantur ædes. Cũ autẽ dicat Herodotus uriam in Iapygia esse:quam Cretẽses ædificauere:e Minois
Salepia classe in Siciliã nauigantis errabũdi. Aut hanc ipsam accipiamus oportet. Aut ueretũ . Brundusium
Thyreæ Cretenses habitasse:memoriæ pditũ est. q e Cnosso cũ Theseo discesserunt. Postea alios e Sicilia cũ
Vria Iapygæ digressos:nam utroq; modo fama est:cũ una pmanere nollẽt:in Bottiæã discessisse: tpe autẽ
Brundusiũ posterio℞ ciuitas regia potestate gubernata:nõ paruã agri portionẽ ab Phalãthi ac Lacedæmonio℞
portus uiolentia perdidit. Eum tamen eiectũ a Tarento Brundusini acceperũt. Ac eum deinde uita functũ
eximiæ honore sepulturæ decorauerunt. Terrã autẽ Tarentinis meliorem habent . Illa enim tenuis
quidem:cæterũ fructuũ bonitate præcellens. Nam & mel eius:& uellera uehementer laudantur. In
primis etiã Brundusii portus sua excellẽtia præstat. Multi enim ore uno portus includũtur; q nulla

fluctuũ agitatione turbanť. Cũ interni sinus excipiãt: ut forma ipsa cerui cornibus simillima sit: unde & nomen inditũ sit. Locus enim cũ urbe ceruino capiti maxime est cõparãdus. Nã lingua Messapiorũ Brũdusiũ cerui caput nominať. Cæterũ Tarẽtinis portus non omnino undarũ motibus caret: Cum sese pandat: & interius occulta sub undis saxa quædã cõtineat. E græcia præterea nauigãtibus atq; Asia longe rectior Brũdusiũ est nauigatio. Itaq; oẽs qbus propositũ est iter Romam: huc applicãt. Duæ autem uiæ sũt. Vna quidem mulis uectabilis per Peucetios. Qui poedicli uocanť: & Daunios & Samnites usq; Beneuentũ: In qua uia est Egnatia ciuitas. Post eam Celia & Netiũ & Canusiũ & Cerdonia. Altera per Tarentũ paulisper ad leuam. Et si quanta est diei unius circuitionem feceris uia Appia offerť plaustris cõmodior. In ea urbs est Vria: & Venusia. Hæc quidẽ Tarenti atq; Brũdusii media. Illa uero in Samnitũ & Lucanorũ confinibus. Coeuntq; ambæ ad Beneuentũ atq; Campaniam ex Brũdusio. Hinc iam usq; romã uia uocať Appia: per Claudiũ per Galitiã: p Capuã & Casilinũ usq; Venusiã. Quæ dehinc sũt diximus. Tota uero ex Roma Brũdusiũ. ccc. & .lx. miliaria cõtinet Tertia e regione p Brutios & Lucanos & Samnitum ad Campaniã Appiæ iũgiť. Cæterũ longior q̃ e Brũdusio tribus diebus aut quattuor per Appianos montes. At enim Brũdusio in transmarinam ripam nauigatio est una quidẽ ad Ceraunia: littusq; deinceps reliquũ: & Epiri: & Græciæ Alterã Epidamnũ q̃ prima longior. Nam mille & .dccc. stađ est. Trita & hæc est; cũ urbs ipsa cõmode & ad gentes Illyricas & Macedonicas sita est. E Brũdusio uero littus Adriaticũ prætemauiganti Stegnatia occurrit ciuitas cõmune & nauigantibus: & terræstre iter faciẽtibus ad Bariũ diuersoriũ. At usq; Peucestiũ mari uento nauigať austro. Per terrã autẽ usq; Siluiũ. Tota uero & montana & aspera: magnã Apẽninorũ montiũ communicationẽ habens. Eaq; colonos Arcadas accepisse putať. E Brundusio Bariũ. dcc. stađ spatium est. Pariter fere distat ab utraq; Contiguũ quidẽ pascũť agrum Gaumi. Dehinc Apuli usq; ad Ferẽtanos; ut necessitudo sit usq; ad Peucetios & Daunios: quos nec accolæ oĩno ita uocitant; præterq̃ antiquioribus ãnis; omnis qdem huius regionis quã Apuliam nũcupant: haud accurate sane terminos explicemus harũ gentiũ; Quocirca nec nobis ualde affirmandũ est. E Bario ad amnem Aufidũ; ad quem Cãnusiorũ est emporiũ; stađ sũt. cccc. Ad empotiũ aũt superior nauigatio stađ. xc. Proxima est Salapia: Argyripinorũ emporiũ. Haud enim multũ a mari; duæ Italicarũ urbiũ maxime quondam in plano sitæ sunt; sicut documẽto sũt circuitus earũ: Canusiũ uidelicet & Argyripa. Cæterũ his ãnis minores sũt. A primordio qdem uocabať Argyrohippiũ: Deinde Argyrippa. Porro autẽ Arpi nũc uocata est. Vtræq; impræsentia sane deletæ: a Diomede cõditæ dicũtur: his in locis & campus; & alia complura Diomedis potentatũ ostentant. In Mineruæ qdem fano; quæ Luceriæ est; prisca dona & ipsum uetus oppidũ Dauniorũ extitit; nũc uero depressa iacet. In propinquo mari iacent duæ insulæ quas Diomedeas appellãt; Ex quibus habitatores habet altera; Reliquã desertam esse dicũt: in qua Diomedem disparuisse quidam fabulanť; Comitesq; in aues cõuersos esse. Eas etiam hac ætate mansuescere; & humanam quodãmodo uitam agere; & uiuendi ordine; & erga benignos mansuetudine. A malignis aũt & sceleratis; fuga & euitatione. De hoc ipso Heroe; cũ alia permulta per Venetos; tũ soliti uulganť honores. Crediť & Sipontem ædificiũ esse Diomedis a Salapia stađ. c. & .l. interuallo distantem. Græci uero eam Sepiũtem nũcupant; ab eiectis e fluctu sepiis. Inter Salapiam atq; Sipontem fluuius est nauigationi satis accõmodus. Et lacus ingentis ostiũ; Per utrosq; aũt nascentes e Siponte fructus deuehũť frumenta præcipue. In agro Saunio circa tumulũ; quem Drion noiant; Basilicæ monstrantur; una quidem Calchantis in summo uertice; Cui petẽtes oracula nigrantem ĩmolant arietẽ; & strata in pelle dormiunt. Altera Podalirii in infima montis radice posita; Abest a mari stađ circiter. c. Ex ea riuulus manat; ad oĩs pecorũ morbos salutaris. Ante sinum hunc promontoriũ procumbens; ad stađ. ccc. protenditur in pelagus; orientẽ prospectans Garganum appellant. Cũq; ultima circũflexeris; urbs exilis offertur nomine ureũ. E promontorii regione Diomedeæ iacẽt insulæ. Ager iste cũ oĩs generis fructus; tum uero copiosos pducit. Equis & ouibus aptissimus. Lana q̃ Tarentina longe mollior; minus uero candida; regio ipsa propter camporum cõualles tranqlla. Plerique Diomedem fossam ad mare usq; pscindere aggressum memorãt. Cæterum cum domũ accersitus esset; & hãc & alias res ĩperfectas omisisse; & ibi e uita excessisse. Hic qdẽ de illo unus uulgatus est sermo; secũdus autẽ eis in locis tãdiu pmansisse; donec uitã cõuertit; Tertius fabulosus quẽ ante dixi; in ipsa insula disparuisse. Quartus exponi posset; quẽ Veneti disseminant. Illi enim uitæ illius cõuersionem; nescio quo pacto; penes se factã esse asserunt; quam in deorũ numerũ relationẽ uocant. Hæc igitur secundũ Artemidorũ interualla iacent; Secundũ uero locorum descriptorẽ; e Brundusio ad Garganũ miliaria. c. & . lxv. Ea uero Artemidorus auget. Cæterũ hoc ex loco Anconem usq; mil. cc. liiii. ille ait. At Artemidorus ad mille. cc. & . xc. fere Anconis distãtias stađ mil. pas. cc. l. esse refert; multo minus q̃ ille. Polybius uero illa ab Iapygia emensa fuisse tradit; & mil. pas. d. lxii. ad urbẽ Silã edisserit. Hinc autẽ Aquileiã. c. lxxviii. Haud sane concordant cũ eo; quod littoris Illyrici afferť interuallo; e montibus Cerauniis ad sinum Adriatici maris intimũ; cũ hunc supra. vi. mil. esse demonstrent; & eum maiorẽ illo esse constituant; qui minor multo sit. Et oẽs cũ oĩbus inter sese de interuallis dissentiũt; sicuti sæpenumero a nobis diciť. At nos ubi diiudicari licet; nostrã effe rimus sententiam; ubi sane illorũ dicta in medio ponere oportere minime putamus. Quod si nec ab illis habeamus; haud mirandum est si nos etiam in huiusmodi materia aliquid omisimus. Ex ma-

Brundusiũ
Tarẽti portus
Poedicli
Egnatia
Celia
Netium
Canusiũ
Cerdonia
Vria
Venusia
Appia uia
Ceraunia
Epidãnus
Stegnatia
Barium
Caumi
Apuli
Ferentani
Peucetii
Apulia
Aufidus
Salapia
Cãnusium
Argyripa
Arpi
Luceria
Diomedeæ insulæ
Sypus
Calchas
Podalirius
Garganus
Vreum
Diomedes
Ancon
Syla

gnis quidẽ rebus nullã profecto omitteremus: At parua si cognita fuerint: parũ utilitatis afferũt: sin
omissa latuerint toto ex opere: aut nihil aut nõ multũ abscidertt. Statim uero a Gargano sinus me-
Appuli dius ꝓfundus qdẽ excipit: cui adiacẽtes accolæ Appuli ꝓprie noiant. Ipsiq; & Daunii & Peucetii eã-
Daunii dem usurpant linguã. Nec in cæteris: in hoc usq; tẽpus discrepant. Antiqs uero tẽporibus discrepas-
Peucetii se: simile ueri est. Vnde & diuersa in oĩbus inualuisse nomina. Priori tẽpore uniuersæ huius terræ se-
Cãnensis cunda fortuna florebat. Postea uero & Annibal & sequẽtia bella desertã illã reddiderũt. His in locis
Clades clades illa Cãnensis obtigit: in q̃ tot & Romanoꝝ & socioꝝ corpora occidioni data sũt. In ipso sinu
Teanũ ap- lacus est: supra quẽ in mediterranea Teanũ est Appulũ: eodẽ quo Sidicinũ noĩe. Qua in parte Italiæ
pulum latitudo nõ parũ cõtrahi uidet. Vbi sunt puteoli a mari ad mare: minus stad̃ nulle Isthmus relinqui-
Bucanus tur. Post lacũ autẽ ad Ferentanos & Bucanũ præternauigandi cõmoditas est. Vtraq; ex lacus ripa ad
Bucanũ & Garganũ stad̃ sunt .cc. Quæ deinde Bucano coniuncta sint: in superioribus dictũ est. Hu-
ius generis & magnitudinis Italia est. Cum multa a nobis disputata sint: nũc amplissima significabi-
mus. Quibus hoc tẽpore ad tantũ maiestatis fastigiũ res Romana conscenderit. Vnũ qdẽ quod in-
star insulæ: tuta in circuitu maria custodiant: paucis exceptis partibus: quæ tamẽ in accessis uti mu-
ro montibus uallatæ sũt. Secũdũ est maxima ex parte ipsius ĩportuositas. Et quod sicubi portus exi-
stunt: magnitudine & excellẽtia mirabiles: adstant aduersus externoꝝ impetus cõmodi. Nec minus
ad inferendas incursiones: & ad ipsam mercaturæ cõmoditatẽ & abundãtiã. Tertium aeris uniuersi
temperies: cui subiacet. Ad quã uarietatẽ animalia: arbores: & (ut paucis simpliciter dicam) cuncta q-
bus utilissimus mortalibus uictus suppeditat: plurimã diuersitatem habẽt: siue bonũ siue malũ di-
Italiæ lõgi- xeris. Ipsius longitudo a sẽptẽtrione in meridiẽ ut plurimũ extendit. Cuius longitudini additamen-
tudo tũ est Sicilia: talis & tanta ꝑinde ac eius pars. Aeris tẽperies & intẽperãtia: ꝓ caloris & frigoris & ho-
Italiæ laus rum mediocritatis cõditione diiudicat. Itaq; cũ tanta lõgitudine: quæ nũc est Italia: eã in amboꝝ ex-
cessuũ medio iacentẽ plurimã tẽperatæ cõditionẽ cõtinere necesse est modisq; plurimis. Id etiã alio
illi pacto cõtigit. Nã cũ montes Apennini ꝑpetua longitudine porrigant: cũq; latus utrũq; campos
& colles frugiferos emittat: nulla pars extat: cui nõ montanis & campestribus bonis frui contingat.
Adde fluuioꝝ & lacuũ magnitudinẽ & copiã. Ad hæc & frigidaꝝ & calidaꝝ scaturigines aquaꝝ: qs
ad mortaliũ salutẽ parens natura cõplutibus in locis comparauit. Quid diuersoꝝ facultates metallo-
rum? Quid materiã atq; escas hoĩbus ac pecoribus attributas? Quis fructuũ ubertatẽ atq; bonitatẽ
pro dignitate disserat? Inter gentes quidẽ amplissimas: & Græciã ipsam & excellẽtissimas Asiæ ptes
media cõsistens uirtutis præstantia & amplitudine: ad circũstantibus imperandũ nata est ex uicini-
tate subiugandoꝝ facultatem nacta. Quod si ad susceptã de Italia orationẽ: & de Romano populo:
cuius ditioni subiecta est: summatim quædã adiicienda sit ratio: quando ipsam Romani ad uniuer-
si orbis imperiũ ꝑfugiũ struxerunt ac ꝓpugnaculũ: assumant & hæc quod post Romã conditã Ro-
mani ꝑpetuo multas hoĩum ætates sub regio principatu: integre casteq; duxerũt. Postea cũ Tarqui-
niũ: qui regũ ultimus: improbe flagitioseq; imperitabat eiecissẽt: atq; urbanã sic mixtã cõstituere:
ut singularis principatus & optimates regerẽt: accersitis in regni cõmunicationẽ atq; usum Sabinis
Latinisq;. Quos cũ ingratos: sicut & alios finitimos assidue deprehendissent: eoꝝ strage suũ amplifi-
cate quodãmodo coacti sunt Imperiũ. Hoc pacto paulatim ad incrementũ progrediẽtibus illis eue-
nit: ut ciuitatẽ repente præter spem omniũ amitterent: præterq; spem reciperent. Hoc autẽ nono ac
decimo post cõmissam naualẽ pugnã ad Capræ fluuiũ ãno gestũ est: sicuti Polybius memoriæ pro-
didit. Postq̃ factam cũ Antialcide pacẽ: Romani cũ istos propulsassent: Latinos primũ oĩs subiuga-
runt. Deinde Thuscos & Gallos circũpadanos: ab inuerecũdia quadã licentia represserũt: postea Sã-
nites: post quos Tarentinos ac Pyrrhũ debellarũt: reliquũq; nostræ ætatis Italiæ: præter Circũpada-
nam regionẽ. Ea nãq; adhuc belligerente in Siciliã transmigrarunt: qua exclusis Carthaginensibus:
Padum Gallosq; repetierũt. Vbi consistente adhuc bello: ecce Annibal irrupit Italiã: hocq; secundũ
bellum incidit punicũ. Nec lõge post tertiũ: in quo deleta Carthago fuit: & Romani potiti sũt Afri-
ca & Hispania: quantũ Carthaginensibus eripuere. Græci uero & Macedones & Asiæ intra Taurum
& Alyn fluuiũ incolæ: nouandis rebus cũ Carthaginẽsibus cõspirarunt. Hos etiã ut simul in potesta-
tẽ redigerent progressi sunt. E qbus Antiochũ regẽ & Philippum & Persen & Illyrios Thracesq; fi-
nitimos: Græcisq; ac Macedonibus aduersus Romanos belligerendi primordia eripuere. Et donec
uniuersos in stragẽ darent: qui intra Istrũ atq; Alyn incolunt: ꝑpetuo dimicare prexerunt. Eadem &
Hispani & Galli sunt perpessi: cæteriq; oẽs qui Romano parẽt imperio. Ab subiugãda enĩ Hispania
nunq̃ ab armis cessatũ est: donec uniuersam illatis stragibus occuparẽt. Captis deinde Numantinis
& Vreethonouissimeq; Sertorio mactato, ultimisq; uastatis Cantabris ab Cæsare augusto exterio-
rem & interiorẽ Galliã totã cũ Liguria: primũ quidẽ particulatim adepti sunt. Postea diuus Cæsar:
dehinc Augustus cõmuni bello pariter cœperũt. Hoc uero tẽpore aduersus Germanos belligerant:
ab hisce ꝓpinquis incitati locis. Vnde quibusdã iam triũphis decoratã fecere patriã. Orã Africæ ni-
si quæ Carthaginẽsibus subiecta ẽ: Regibus & illis qdẽ subditis cõmiserũt. Qui cũ desciuere extĩcti
Iuba sunt. Nũc sub Iubæ regno cõsistit: & Mauritania & cæteræ Libyæ ptes plurimæ: ꝓpter illius ĩ roma-
num populũ beniuolentiã & amicitiã. Similia & de Asia contigere. Siquidẽ initio ꝑ reges Romanis
obedientes gubernabat. Postmodũ cum illi defecissent: ut reges Attalici Syri Paphlagones: Cappa-

doces & ægyptii rebellantes:ac postea destructi:quéadmodū & de Mithridate Eupatore casus tulit:
& de ægypti regina Cleopatra. Cūcta sane intra Phasin & Euphraté præter Arabes aliquos romanū
possit & imperiū & ab eis reges designan. Armenii uero & ultra Colchos iacétes Albani & Iberi so-
la ducū præsentia indigétes bene quidé sese cōtinent. Cæteꝝ cū Romani uariis implicent negotiis:
rebus studét nouis. Qualiter & ii q trans Istrū & Euxinū pontū accolūt præter Bosphoranos & No- Nomades
mades ritu pastoꝝ uagos:q partim obtéperát:partim ad oém uitæ cōioné sūt prorsus inutiles præ-
sidiis tantū indigétes. Reliquá plagá tenent pastores:& q sub tentoriis uitá agitát longe seorsum ha
bitantes. Parthi uero finitimi tam imensis ualétes opibus:Romanis tamen & ætatis nostræ princi- Parthi
pibus subdidere colla:& imperatoꝝ maiestati cessere. Itaq; nō modo trophea:quæ quōdá de Roma
norū cladibus erexerant Romani transmiserent:sed etiá Phraates rex Cæsari augusto filios credidit:& Phraates
natoꝝ natos obsides exhibuit:ut obseruandá coleret amiciciam. Illis enim his ánis ambiunt quem-
piá q eis íperet a Roma sæpenumero flagitátes. Et ferme ꝓpius adsunt ut uniuersum eoꝝ potenta
tū Romano subiiciant íperio. Ipsam quoq; Italiá seditionibus sæpius agitatá ex quo in Romaná di-
tioné redacta est: Quin & Romá ipsam ciuilis moderatiōis & íperatoꝝ uirtus cōtinuit. & ne ad ma
ioré delictoꝝ & uastatiōis cumulū ꝓlaberet inhibuit. Arduū sane atq; difficile est alio pacto tale re
gere imperiū ꝗ si uni perinde ac paréti ꝓcuratio demandet. Nunꝗ igit tanta pacis facultas:tantaq;
bonoꝝ copia Romanis & eis societate fœderatis affuit:quantam Cæsar suppeditauit Augustus. Ex
quo perfectá & absolutá dignitatis potestaté accepit. & hoc tépore successor eius filius præstat Tibe
rius. Illū sibi gubernádi:& edictoꝝ normá exéplarq; cōstituens. Nec minus eum ipsius filii germani
cus:Drususq; suam genitori nauantes operam.

Septimus liber reliquas Europæ partes explicat. Sunt auté quæ orienté spectát ultra Rhenū usq;
Tanain & Meotidis paludis ostiū. Quæ inter sinū Adriaticū:& sinistras maris pontici partes Ister ac
cipit:ad Austrū usq; in Græciá atq; Propontidé. In his tota Macedonia cōtinet.

Vm a nobis de Hispania deq; Gallicis Italicisq; gétibus:cū uicinis ísulis dictū sit:
Deíceps reliquæ ptes Europæ uidét enarrádæ:quo se-mō facultas obtulerit ꝑtié
do: Restát aūt quæ ad orieté trás Rhenū usq; Tanain loca spectát:& Meoticæ pa
ludis ostiū. Quæq; íter Adriaticū sinū:& sinistras pontici maris oras Ister capit in
Austꝝ:usq; í Græciá atq; Propōtidé. Ister. n. duas in ptes ꝓxie terrá ꝑdictá diuidit Ister *magnus fluuius*
uniuersá cūctos Europæ fluuios magnitudine supans. A primordio sui í austꝝ la
bit. Inde ab occidéte stati ad orieté curuat í pōtū. Orit aūt ab extremis Germa-
niæ ptibus ab occasu:ꝓpe sinū Adriaticū:ꝓcul ab illo stad circiter mille. Finit aūt in pōto: nō lōge
admodū ab Tyre ac Borysthenis eruptiōibus:paululū í septétrioné uergés. Spectátes qdé í septétrio Tyra
né Istri ptes:sūt trás Rhenū regiões & Galliæ:q sūt gallicæ gétes & germanicæ: usq; ad Bastarnas & Borysthe-
Tyrrhégetas & Borysthenii adiacétes oraeq íter hūc & Tanain:& paludis ostiū Meotidis locát. Itaq; nes
mediterraneá ad oceanū extédit. Et mári alluit pōtico. In austꝝ uergétia sunt Illyrica & Thracia: &
quæcūq; de Gallicis istis admixta fuiut:seu de plerisq; aliis:usq; ad oras græciæ. De tractu igit extra
Istrū primū dicamus. Multo. n. ꝗ cæteræ:q ad alterutrá pté iacét simpliciora sunt. Stati igit regioné
trás rhenū ad ortū uergété Germani colūt:nationé Gallicá paulisp imitátes:& feritatis abūdátia & Germani *et mores*
ꝓceritate corpoꝝ & colore flauo:cū reliqs í rebus & forma & moribus:& uiuédi ritibus pares exi-
stát:qles Gallos diximus. Ideo Romani hoc illis nomé iure ídidisse mihi uidet. Perínde ac eos fres le
gitimos sane Gallis eloq uoluerint. Legitimi nāq; fratres Romano sermone Germani ítelligūt. Pri- Germani
mæ huius regionis partes sunt Rheno ꝓximæ:ab ipsius fere fontis initio:quoad in pelagus ífundit
Et hæc est occidétalis plagæ latitudo uniuersa:qná flumé alluit. Eius auté portioné quádá ad Gal- Sugambri
liá traduxere Romani. Quædá uero in profundá regioné trásmigrás puenit: sicut & Marsi. Cæteri Albis
pauci sunt:& Sugambroꝝ portio. Post uicinos aūt amni accolas:& aliæ gétes sūt:iter Rhenū & Al- Hamasia
bin fluuiū:q ubiq; pariter ab eo distás fluit í Oceanū:nō minoré illo plabés agrū. Intersūt & amnes Bructeri
alii nauigiis pmeabiles:E qbus est Hamasia. In quo Drusus Bructeros nauali prœlio supauit. Hi si- Hercinia
militer ab Austro ad Aqloné in oceanū elabunt. Regio hæc uersus Austrū extensa:quoddá cōtinés silua
Alpibus dorsum efficit:ad orienté protésum:ꝗsi quædá alpiū particula existat. Pleriq; aūt hūc í mo- Sueui
dū ostéderūt:& ꝓpter sitū antedictū:& cū eandé efferat materiá. Huius tamé tractus ptes neqꝗ í tá Coldui
sublime extollunt. In hoc tractu sita est Hercinia silua:& Sueuoꝝ natio. Ex qbus nōnulli intra:aliq Bubiemū
extra siluá habitát:sicut & Colduoꝝ pleriq;. In qbus:& Bubiemū Marobudi regia. Qué in locū ipse Marcōmái
cū alios pluris traduceret ícolas:suos cōterraneos Marcōmános adegit. Is. n. ex humiliori gradu ma- Drusus
iores ad res cōstitutus fuit:postꝗ e Roma regressus est. Ná a iuuenilibus annis hic uersabat: ubi ab Luii
Augusto cæsare magna beneficia cōparauit. Reueniés aūt magnū adeptus est potétatum. Et præter Zumi
eos quos ante dixi populos:Luios et uédicauit:géte sane pmagná:& Zumos & Butones & Mugilo- Butones
nes & Sabinos:& ipsoꝝ Sueuoꝝ nationé amplissimá. Senões Sueuoꝝ natio ut supius dixi: ꝑti intra Mugilões
ꝑti extra siluá habitát:Getaꝝ cōtermina géti:Sueuoꝝ qdé gés amplissima. E Rheno siqdé usq; ad Sibini
Albin puenit fluuiū. Eoꝝ portio ét trás Albin loca depascit: quéadmodū Eumōdori & Lácosargi. Senones
Nūc auté isti trás fluuiū in fugá cōpulsi exciderūt. Cōe aūt est oíbus:q hūc tractū incolūt: ut alio fa Getæ
cile migrét. & ꝓpter uictus tenuitaté:& ꝓpter agroꝝ ignauiá colendoꝝ:& ꝓpter inopiá pecuniarū. Sueui

Cherufci
Catti
Gamabrini
Chattuarii
Sugambri
Chaubi
Bucteri
Cimbri
Cauci
Caulci
Campfiani
Bifurgis
Lupias
Salas
Drufi morf
Byrchane
Sugambri
Cherufci
Quitilius
Germácus
Semigútus
Segeftus
Tumelicus
Rhamis
Libes
Cathifci
Ampfani
Chenifci
Chattutari
Landi
Subattü
Rhenus
Hercynia
filua
Perimetros
Rheti
Heluetii
Vindelici
Boii
Luethii
Norii
Gabretá fil
ua
Cimbri

Cunq; in Tuguriis habitent:in dié habent fupelle ctilé. Plurimá e pecoribus trahunt alimoniá: ficut
& Nomades. Eorúq; inftar domefticú in carris tollétes inftrumentú:quocunq; fors tulit & opinio:
fuis cú armentis cóuertunt. Hi auté alii Germaniæ populi indigétia laborát. Cherufci. Catti. Gama
brini. Chattuarii. Ad oceanú præterea pertinétes Sugambri. Chaubi. Bucteri. Cimbri. Cauci. Caulci.
Cápfiani. Cæteriq; cóplures. Bifurgis:& Lupias ánis in unú. ad Amafiá deferunt ftad. dc. a Rheno re-
motus. p Bructeros minores labens. Eft & Salas fluuius:inter qué & Rhenú:cú Drufus germanicus
belligeraret. domitis hoftibus uictor oppetiit. Nec enim plurimas in poteftaté gétes redegit:fed etiá
iacentes in medio nauiganonis curfu:uicit infulas. Quarú Byrchané obfidióe cóplexá cœpit. Hæc
natio ,ppter fufcepta cótra Romanos bella nobilitaté adepta eft. Poftea cú in deditioné uenerit:rur-
fumq; defciuerit:Habitatafq; terras reliquerit nomé affequuta eft. Tametfi famæ maioris extitiffet.
fi Cæfar auguftus flumen Albin tranfire ductoribus fuis cóceffiffet. & illic rebellátes adoriri. Modo
auté faciliore militádi uiá in eo quod in manibus uerfat bello fufpicatus eft:fi ab is qui extra flumé
Albin quieté agitant fefe cótineret. Nec eos ad inimiciciarꝫ cómunioné ultro laceffeRet. Cæterú Su
gambri uicini Rheni amnis accolæ:belli exordia factitarút. Cú Meloné belli ductoré baberent. Et
exinde alius al iuegni potétes diffiderét & bellú pace foluerent. Ac denuo defciuerint ,pditis obfidi
bus & calcata fide. Aduerfus illos pfidia magnæ fuit utilitati. Quibus auté fides adhibita fuerat: ii
magnas clades intulerunt ficuti Cherufci:& eorꝫ ditiói fubiecti. In quibus tres Romanorꝫ ordines
militú cum Imperatore Quintilio Varo fœderibus fractis per infidias obtruncati funt. pœnas ue-
ro luerunt uniuerfi. Et Germanico iuniori clariffimú præbuere triúphum. In quo illuftriú urorú
ducta funt corpora. fimul & fœminarꝫ. Semigútus Segefti filius Cherufcorum ductor & foror eius
Vxor auté Armenii cuius ductu & aufpicio in Cherufcis cóflatú eft bellú:in fœderú fractione con
tra Quintiliú inftituta. Qui núc etiá bellú ipfum cótinet. Eius fœminæ nomen eft Thofnelda. Se-
cum erat filius trimus Tumelicus noíe. Item Sefithacus Egimeris filius Cherufcorꝫ ductoris. eiufq;
uxor Rhamis Veromiri filia:Batthorꝫ principis Deudorixq; Betoritis filius:Melonis fratris. Sugá-
ber cui altera foror nupferat. Egeftus quoq; focer Armenii ab eo diffentiens inchoante bello obfer-
uato tépore tranffuga ad Romanos tráfiuit. Et traductis in triúpho cognatis patris aderat. honori-
fice ipfe inducédo habitus in ipfa pompa incedebat. & Libes Chattorꝫ facerdos. Aliiq; mortales ex
direptis gentibus protrahebant. Cathifci. Ampfani. Chenifci Chattutarii. Landi. Subattii. Diftat ue-
ro ab Albi Rhenus ad tria ftad milia:Siqs per uias rectas curfum tenere poffit. Nunc auté ,ppter pa
ludum filuarúq; difficultates. iter in gyrú fufcipiendú eft. At Hercynia filua proceris frequens eft ar
boribus & munitiffimis in locis ingenté admittés ambitú. In cuius medio fita eft ora: ad habitandú
accómoda:de qua fermoné fecimus. Cui quidé & Iftri & Rheni fontes proximi funt. Inter utrunq;
lacus:& effufæ de Rheno paludes. Ipfius auté lacus pimetros eft fupra trecenta ftadia. fpatiú uero cir
ca ducenta. Is habet infulá qua uelut arce ad inuadendos uindelicos cómodiffime ufus in naualibus
pugnis Tiberius. Hæc aút fimul & Hercynia filua magis q̃ Iftri fontes in Auftrum uergit. Adeo ut e
Gallia in Hercyniá filuá tendéti:prius lacú tráfire opus fit. Deinde Iftrú. Poftea iam per faciliora lo-
ca:montanafq; planicies ad Hercyniá fút acceffus. Cæterꝫ Tiberius a lacu unius diei progreffus iter
Iftri fontes afpexit. Ad eú lacú Rhetii paululú adfunt. Amplius Heluetii & Vindelici. Et deferta Bo
iorú regio:ufq; ad pánonios. Magis aút Luethii:& Vindelici in montibus campos habitant. Rhetii
uero & Norici ufq; ad alpiú fumma tenét. Et Italiá uerfus inclinant:hinc Infubribus: íde carnis pro
pinqui:& Aquileiæ tractui. Alia auté & in Sueuis illis filua Gabreta noíe:igés iacet. Vltra uero Her-
cynia eft. quæ & ab iftis tenet. De Cibris fane nónulla male differunt. Quædá uero mediocriter cre
dibilia. Haud enim huius generis caufam admiferis:ut inde errabundi facti fint:ad latrociniaq; con
uerfi:quia pœninfulá habitantes:ingéti quadá inundatione cópulfi nataliaq; loca deferuerint. Ná con
fuetam prioribus ánis nunc regioné inhabitát. Augufto quoq; cæfari lebetem plurima fibi fanctitа
te confecratú dono miferút. Eius amiciciá poftulantes:ut iniurias:quæ prius fuberant obliuione de
lerent. Cópotefq; uotorꝫ facti remearút. Dictu pfecto ridiculú eft:ut hoíes ad euentus quos ppetuo
natura efficit:p dies fingulos bis accidétes:indignati:e patrio folo digrederent. Res aút ficta effe ui-
def:quod ingens adeo æftus obueniret aliquádo:ut reliquos exceffiffet. Incrementa quidem recipit
Oceanus:ac decrementa. Cæterꝫ ad cafus huiufcemodi:ordine inftituta:atq; definita. Minime uero
bene:& q aít:Cimbros aduerfus inúdationes arma fumpfiffe. Et q dixit:Gallos intrepidos effe:ac ne
gligentes. Mergi domicilia tolerat. Dehinc ea ædificantes inftaurant. Quodq; maior illis ex aquis q̃
ex armis uaftitas accidit:ut Ephorus phibet. Ipfa enim eftuariorꝫ feries:& uulgata regióis imerfio:ta
les exhibere abfurditates nó debuit. Cú enim die quolibet hoc ipfum bis eueniat: ne femel quidem
fentire id refluétis munus a natura effe:& qdé innoxiú Nec Cimbris folis:fed cúctis Oceani accolis
quonámodo incredibile nó eft:Nec uero bene Clitarchus:q eqs ífidétes ait:cú maris cernát impetú
equorꝫ curfibus refugere. Interq; fugiendú prope effe:ut depræhédant aquis. Acceffum ipfum q ac
colis obiicit:nequáq̃ tanta celeritate fieri nouimus. Cú fenfim & latéter ipfum mare ,ppiquet. Neq;
qđ in dies efficit:& iis oibus infonat:anteq̃ fpectet tantú terroris debet incutere: ut fuga pinde
ac ex infpato irrúpati capeffenda fit. Hæc fút q de rerꝫ fcriptoribus a Pofidonio iure qdé ac merito
reprehendunt Nec male pfecto cóiecturá facit:qp latrocinando in certis errabúdi fedibus Cimbri

ad paludem usq; Meotin militiã agitarint. Ab eis eni Cimmerius uocatus est Bosporus:quasi Cim- Cimerius
bricus. Cũ Græcoꝝ lingua Cimmerios Cimbros nominet. Boios uero prius Hercyniã habitasse sil Bosphorus
uã asserit. Et Cimbros agmine facto:hunc inuasisse locũ A Boiisq; eiectos. Istrũ & Scordicos gentẽ Boii
Gallicã appetẽtes descendisse:Porro Teuristas:& Thauriscos:& hos nationis Gallicæ:Deinde Luet Scordici
tios adiisse:Viros quidẽ plurimo locupletes auro. Cæterũ in pace uitã agentes. Cũq; cõflatas latroci Teuristæ
niis opes longe suis ampliores esse uiderẽt:in Heluetios sese cõtulisse. Et ex eis præcipue Tigyrenos Thaurisci
& Toygenos. Eosq; secũ sollicitasse. Vniuersos uero deluere Romani:& Cimbros:& alios tanti mo- Luettii
tus socios:partim in Alpiũ trãsitu in Italiã. Partim extra alpes. Huiusmodi aũt Cymbroꝝ morẽ fuis Tigyreni
se:scriptores cõmemorãt. Eoꝝ uxoribus in militãdi societate cõiunctis:Cõsequentes nõnulli diuina Toygeni divinat
tiõis perite Sacerdotes ĩherebãt. Eaꝝ canus capillus erat. Alba uestis, lĩtea e Carbaso subter tunica: Cymbrorũ
fibulis ãnexa. Aheneis ĩcinctæ zonis:pedes nudæ. Captiuis p castra strictis occurrebãt ensibus. Quos mos
sternẽtes humi:ad ereũ ptrahebãt Craterẽ:uiginti capacẽ amphoraꝝ. Habebãt & pulpitũ, quo agili
ter ascenso:tollẽtes in sublime captiuũ:sup lebete iugulabãt. Tum ꝑfuso in craterem sanguine, Inde
cũ stillaret:uaticiniũ edebãt. Aliæ uero scisso uentre:ĩtestina speculabant:suis uictoriã clamitantes.
In ipsis uero certaminibus:extentas ad carroꝝ uelamina pelles:rãtis pulsabãt ictibus:ut ingenti cũ
horrore fragor efficeret. Ea uero Germanoꝝ regio:quæ ad Aqlonẽ uergit:ut dixi:ad Oceanũ ptiet
Cogniti sũt aũt q ab exitu Rheni:usq; ad Albin initiũ capiũt:e quibus celeberrimi sũt Sugambri: Sugambri
Cimbriq;. Illa uero plaga:quæ trãs Albin Oceanũ spectat:nobis prorsus ẽ incognita. Nullũ.n.prioꝝ Cimbri
ad orientẽ:usq; ad Caspii maris ostiũ:hanc pegisse nauigationẽ accepimus:Neq; Romãi Albin ipm
trãscenderunt. Nec ulli similiter iter pedestre suscepere. Quod aũt p lõgitudinẽ ad ortũ tendẽtibus:
Borysthenis:& Boreæ ptes:& ponti regio tota offert:manifestũ est qdẽ ipsis ex climatibus:& paral-
leloꝝ ĩteruallis. Veꝝ.n.uero:qd ultra Germaniã existat. & qd de aliis ex ordine positis:siue Bastar- Bastarnæ
nas appellaꝛ oporteat:ut plures arbitrãt:siue alios ĩtermedios:seu Iazygas:seu Rhaxnalos:seu quos- Iazyges
libet alios:ex iis q pro tecto carris utunt:nõ facile ꝓtulerim. Neq; utrũ tota lõgitudine:ad Oceanũ Rhaxnali
usq; ptineant. Vel si aliqd ob frigoris rigorẽ causãue aliã:inhabitatũ sit. uel si aliud etiã mortaliũ ge-
nus inter mare:orientalesq; Germanos sitũ:succedat. hoc sane ipsũ incognitum. Et de cæteris ad Aq
lonem ordine iacentibus:diceret. Nec.n. Bastarnas:nec Sauromatas:& generaliter ullos supra pontũ
habitantes:nouimus. Nec quantũ ab Atlantico remoti sint pelago. Neq; si ad illud propinqui sunt.
Australis uero pars Germaniæ trans Albin fluuiũ:quæ quidẽ contigua est:a Sueuis adhuc tenetur. Sueui
Deinde Getaꝝ mox terra copulatur. Principio quidẽ angusta:ad Istrũ porrecta, qua plagam spectat Getæ
Australem. Contra uero e regione ad montanã Hercyniæ siluæ radicem:pars montiũ in ea cõtinet.
Postmodũ extenditur latius ad Aquilonẽ usq; ad Tyrregetas. Certos uero terminos proferre nõ pos Tyrregetæ
sumus. Verũ propter istorum ignoratione locoꝝ:qui Rhipheos montes:& Hyperboreos fabulãdo
narrauere:digni:quoꝝ sermones admitterent:habiti fuere. Illi autem omittantur:simul & Pytheas
Massiliensis:in quibus de Oceani littore mentitus est:quodã usus prætextu:inquisitiõe uidelicet re
rum cælestium:atq; Mathematicaꝝ. Et siqua Sophocles in Tragico carmine de Orithya cecinit:ut Orithya
a Borea rapta:super omnẽ pontum ad telluris extima transportaret. Noctisq; fontis:& cæli uertices
ac uetustũ Phœbi ortũ:nihil quidẽ ad præsens institutũ. Sed omittant:ut ĩ Phædro ait Socrates ue
rum quæ ex antiquoꝝ monumentis:& huius ætatis accepimus in mediũ proferamus. Getas igitur Getæ
Græci Thraces opinati sunt:qui quidẽ utrunq; Istri latus incolebãt:ut & Mysi. Thraces sane utriq;. Thraces
Et quos nunc Mysos nuncupant:A quibus Mysi quoq; educti sunt illi:qui inter Lydos & Phrygas Mysi
& Troas habitant. Et ipsi etiã Phryges Thracium genus sunt Bryges dicti. Sicut & Mygdones:& Be Phryges
bryces:& Medobithyni:& bithyni & Thyni. Reor etiã ipsos Mariandynos. Isti oẽs Europã omnino Bryges
deseruere. At Mysi:una permansere. Recte Homerus mea simul & Posidonii sententia:opinari uisus Mygdones
est. Europæ cultores Mysos nominare. Eos inquam qui in Thracia sunt:cum dicit. Bebryces
Hic uero rursus splendentia lumina uertit, Medoby
Præsertimq; equitum Thracum speculatus in agros. thyni
Mysorum ensiferum:pugnantum cominus armis. Bithyni
Quoniã siqs positos ĩ Asia Mysos accipiat:alienus & dissiũctus sermo foret. Aspectũ.n.ab Troianis: Thyni
ad Thraciã terrã cõuertentẽ:& eidẽ annumerare Mysoꝝ agrũ:non seorsũ existentiũ:sed finitimorũ Mariãdyni
Troicæ oræ. & post illã locatoꝝ:atq; adeo utroq; ex latere:quos disiungit latior Hellespontus:hoĩs Mysi
esset, littora cõfundentis:& loquutiõis modũ minime ĩtelligẽtis. Nã cũ dicit:rursus uertit: maxime Scythæ
retro ĩtelligendũ ẽ:q ãt ab oris Troũ uisũ trãsfert:tiõ ad eos q aut post illos:aut ex trãsuerso cõsistũt Sarmatæ
ulterius qdẽ traducit nõ ãt ad posteriora multũ: Afferẽ inde ipsius testimoniũ:quod equas mulgen- Bastarnicæ
tes:& Lactiphagos:& Abios:hoc est uictus efferati accolas illis adiungit:qui ꝓ domo plaustris uten Scordisci
tes:sũt Scythæ:ac Sarmatæ. Hæ.n.nationes Thracibus hac tẽpestate ꝓmiscuæ sũt. & Bastarnicæ ma Taurisci
gis:iis q extra Istrũ:& intra Istrũ sũt. Cũq; his miscent Gallicæ gẽtes & Boii:& Scordisci:& Thauri- Ligyrisci
sci. Sed Scordiscos qdam Scordiscas uocãt. Tauriscos uero quidam Ligyriscos:& Tauriscas uocant. Mysi pii
Scribit autem Posidonius Mysos religioni indulgentes:ab animantibus abstinere. Et eam ob cau- Capnoba
sam pecus omne uitare. Melle uero & lacte:& caseo uesci. Cũq; tranquillam exagitent uitã:ob deoꝝ tæ
culturam:deicolæ & Capnobatæ:idest fumi consensores nominantur. Plærosq; itẽ Thraces esse:qui

fine mulieribus uitã ducitẽt,quos Ctistas idest creatores nominãt. Sanctificatosq; honoris gratia :
oĩmoda cũ libertate uictitare.Hos sũmatĩ uniuersos poetã dixisse:Equa℞ mulsores: & lactiphagos
Abii — ĩsignes Abios idest minime uiuos homines iusticia præstantissimos,Præcipue aũt minime uiuos ap
pellat:a mulieribus disiunctos.Vitã tñq; cælibẽ:ac fine cõiugibus didimiatã eẽ putans:sicut & Pro-
thesilai domũ:quia foret absq; cõiuge semiperfectã fuisse protulit.De propinquo etiã pugnaces My
sos dixit quos nemo populeẽ:sicuti bonos bellatores.Oportere in decimo libro inscribi.Myso℞ de
propinquo pugnantium.Verũ.n.uero scripturã tot per annos approbatã mouere forte supuacaneũ
esset.Multo enim uerisimilis est initio Mysos noĩatos fuisse mutato aũt subinde nomine:nunc etiã
appellari.Abios aũt coniugũ expertes potius:q̃ sine lare:& carros pro tecto colentes accipiendũ est.
Cũ enim circa contractus: & pecunia℞ precia conflari soleant iniuriæ:qui adeo tenuem ex modicis
uictum agitent:eos iure ac merito iustissimos uocitemus.Quoniã philosophi proximã iustitiæ tem
perantiã collocantes:uitã tenuitate satis contentã beatam imprimis dixere.Ex quo pleriq; eo℞ re℞
electiones ad sectã compulere Cynicã.De eorũ uero cælibatu nullã tamen subscribit significationẽ
Menãder — Præsertim apud Thraces & in his Getas.Verũ quæ de ipsis Menander memorat inspice.Non qui-
dem fingens:ut decorum est.Verum ex ipsa memorãs Historia.
Thraces uniuersi nos præsertim Getæ.
Nam eorum indigenam esse me ipse glorior.
Non oĩum continentiã nimis agimus & paululũ infra:de ipsa in mulieres cõtinentia ponit exempla
E nobis uxorem ducit nemo.Nec ut pleriq; undecim:duodecimq; & amplius. Quod si quaternas :
quinasue uxores duxisse cõtigerit:subuersio quædã est.Is hymenæi prorsus expers: ĩfelix a nymphus
inter conciues uulgatur.Ad hæc quidẽ & reliqui consentiunt.Et una confessione cõsonant. Nec sa
ne decet:ut idẽ miserã piter esse uitã putẽt inter plures nõ uersari mulieres.Simul probũ & æquũ si
ne uxoribus esse censeant.At eos religiosos deũ cultores arbitrari:& sumi cõscensores:quod fœmi-
nis careant:cõmunibus admodũ opinionibus aduersatur.Cuncti nãq; fœminas supstitionis duces :
& autores esse existimãt.Eæ enim sunt:quæ uiros ad deorũ cultus ad dies festos ad uenerationes ad
preces inuitent amplius.Rarũq; est:ut uir quispiã sine uxoribus solus degens talis repiaẽ. Eundem
rursus poetã inspice & quæ loqtur.Introducit.n.tristẽ quandã mulierẽ fraudibus circa sacrificia suc
cesentem:hũc in modũ dicentẽ.Dei nos præcipue inqt qui uxores duximus:cõsumũt.Semp enĩ di-
es aliqs festus necessario agendus est.Quĩ aũt mulieres protsus est:hæc ipsa subincusat.In dies uero
qnquies imolabamus.Septẽ uero circũcirca ancillæ cymbalis insonabãt.Quædã ululatus ædebant.
Getæ — Proptie uero Getas uxoribus carentes:religiosos putandos declarat.Idq; præter opinionẽ . Cæterũ
diuinarũ rerũ studiũ:hac ipsa in gente plurimũ esse posse . Ex iis quæ locutus est Posidonius:haud
abroganda fides est.Nec non ab aĩantum esu abstinuisse religionis gratia nõ negauerim:sicut & reli
Zamolxis — qua tradit historia.Proditũ est.n.memoriæ:ex Getarũ gente quẽpiã nomine Zamolxin seruisse Py-
thagoræ:& cælestiũ rerũ aliquas ab eo didicisse . Cũq; ad ægyptios usq; peregriatus errasset quædã
etiã illorũ accepisse.Cũq; suam reuertisset in patriã magna in caritate ac studio apud pricipes natio
nẽq; illã habitũ quid portenderẽt signa præsagientẽ.Deniq; psuasum Regẽ animũ induxisse:ut illũ
in regni societatẽ acciperet:ut qui ad deorũ arcana annũtianda foret idoneus.Et ab initio qdẽ:eius
quẽ maxime ueneramur:dei sacerdotẽ constitutũ.Postea uero dei appellationẽ cõparasse.Inde spe-
luncã nactũ subterraneã cæteris qdẽ inaccessibilẽ:eo in loco degere solitum externis excepto rege ,
Eiusq; ministris colloquia rara facientẽ.Adiutasse etiã Regem:cũ hoĩes longe magis q̃ prioribus an
nis:cerneret animos illi attẽtius adhibentes tã̃q e deorũ consilio edicta efferenti.Hic quidẽ mos ad
nostrã usq; pductus ætatẽ pseuerat.Vt semp aliquis eiusmodi præditus institutis inueniatur:qui re
gi consiliarius assit.Et ipsos inter Getas dei nomẽ assequaẽ.Sacerq; relictus est mons quẽ sic nomi-
Cogeonũ — nant.Nomẽ uero est illi Cogeonũ.Quo uocabulo & amnẽ prælabentẽ uocitant.Eoq; tpe Byrebi-
Byrebistas — stas Getarũ tenebat ĩperium:aduersus quẽ diuus Cæsar iam instruxit exercitum.Deceneas hoc pdi
tus erat honore.Abstinere enim ab animantiũ esu ex ipsius Pythagoræ institutis:ab Zamolxi tradi
tis modo quodã pmanet.Talia igiẽ male aliqs dubitauerit:de poetæ ipsius textu . Deq; Mysis quos
illustres & equarũ mulsores appellat.Minimeq; asseruerim ea;quæ Apollodorus in secũdo de naui
bus uolumine præfatus ĩquit.Eratosthenis enim sentẽtiã approbat:qui Home℞ ait:reliquosq; scri-
ptores antiquos re℞ quidẽ græca℞ noticiã habuisse.Relliqua℞ aũt longe positarum permultã im-
peritiã tenuisse.Longas enim illos ignorasse uias.Nulláq; nauticæ artis peritiã accepisse.Quibus ad
Aulis — stipulatum dicit Homerum cũ lapidosam uocat Aulidẽ quẽadmodũ & est:Multarũq; nbiarũ Eteo
Thisbe — nõ.Colũbisq; copiosã Thisben.Herbosũ Haliartũ.Cæterũ quæ procul disiuncta sunt : sibiq; & aliis
prorsus ignorata . Cunq; amnes circiter quadraginta pontum inflant:ne celeberrimorum quidem
mentionem ullam fecisse ut Istri Tanaidis Borysthenis Hypanidis Phasidis Thermodontis Hali-
dis:Etiam de Scythis nullam eum egisse memoriam cum uniuersos claros quosdam equarum mul
Paphlagones — sores : Lactiphagos . Abiosque idest absq; uita nuncupat : Paphlagonesq; mediterraneos ab eis no-
uisse : qui terrestribus propinqui sunt locis . Littora quoq; ac maritimam plagam ignorasse iure id
Axenos — quidem.Ea enim tempestate id mare nulli patuisse nauigationi:& proinde Axenon idest inhospita
lem Pontum appellari solitum propter tẽpestuosa:& p hyemes ĩterclusa loca & Accolarũ immanita

tẽ maxime Scytharũ hospites immolare solitorum & humanis uescentium carnibus. Et pro pateris
Caluarias usurpantiũ. Nouissime aũt cũ Iones in littora urbes cõdidissent Euxinũ: idest benignũ ho Euxinus
spitẽ uocari cœptum. Pari modo & Aegypti plagã: & Africæ ignotã: habuisse sicut incremẽta Nili &
limosas ex pelago aggerationes. Quarũ nulla fecisse mentionẽ. Neq̃ mediæ inter mare rubrũ & ma
re ægiptium telluris. Neq̃ Arabicorũ & æthiopicorũ ad Oceanum pertinentiũ nisi Zenoni philoso
pho mens magis intendenda est: qui sic scriptum reliquit.
Aethiopasq̃ Arabasq̃ adii tunc Sidoniosq̃.
Nec uero de Homero mirãdũ esse. Etenim iuniores etiã illo: cõplura nescisse: & mõstra garrisse. He
siodũ semicanes dixisse hoĩes & ĩ caput crescentes. Et Pygmæos idest statura cubitali: Almanẽ uero Pygmæi
pedibus indiuisis solidos. Aeschylum caninis capitibus: & oculatis pectoribus: & unoculos ĩ Prome
theo Tragœdia & alia pene innumerabilia. Ab iis uero transit ad Historicos q̃ Ripheos mõtes nũcu
pant: Et Ogyin montẽ: & Gorgonũ & Hesperidũ domicilia. Penes Theopõpũ terram Meropidẽ Pe
nes Hecateũ uero urbẽ Cimmeridẽ. Apud Euemerũ ruta panchia. Apud Aristotelẽ lapides ex arena
fluuiatiles indurescere q̃ ab hymbre liquescant. In Libya Liberi patris oppidũ existere: quod ab uno
eodẽq̃ bis reperiri nequeat. Intendere etiã rebus circa Siciliã gestis: & secũdũ Homerũ Vlyssis erro-
ri: oportere illis in locis errorẽ fuisse dicere: cũ poeta fingẽdarũ gratia fabularũ exterius in Oceanum
fuisse canat. Reliq̃s q̃dem dandũ est ueniã: Callimacho aũt nequaq̃: qui Grãmatici sibi nomen uẽdi
cat. Is cuĩ Gaudũ Calypsonis insulã dicit. Corcyrã quoq̃ Scheriã. Alios de Gerrenis mentitos accu- Gaudus
sat atq̃ de Acacesio & de Ithacæ populo: & de Pelethronio in mõte Pelio: & de Glaucopio Athenis. Pelethro-
His paruula quædã opponẽs talia, finẽ facit trãslatis ab Eratosthene plurimis cũ quẽadmodũ antea nium
diximus: nõ bene dicta sint. Posteriores uero: q̃ priscos peritiores extitisse: & Eratostheni & huic cõ- Glaucopiũ
cedendũ est. Adeo aũt ĩmodeste produci: in Homerum præsertim iure optimo repræhẽdi posset. Et
cõtraria dicere cũ quæ ignorant ipsi: ea poetæ exprobrãt. Verũ. n. uero: alia q̃dẽ in singulis propriam
quãdã cõmemorationẽ assequunt. Alia uero in uniuersũ. Nunc sane de Thracibus dicebamus My-
sisq̃ pugnantibus cominus & claris equarũ mulsoribus: & lactiphagis: & abus ĩter mortales iustissi-
mis. Volentes quæ a nobis quæq̃ a Posidonio. & quæ ab istis dicant inuicẽ conferre. Primũ quidẽ
quod argumẽtationẽ ꝑpositionis fecere contrariã. Proposuerat. n. doctirũ sese cur de rebus a Græ-
cia longe semotis: maior priscis illis q̃ iunioribus affuit ignorantia. Opposirũ uero demõstrauit. Nec
longinqua solũ: sed etiã quæ in ipsa sunt Græcia uerũ: ut dixi reliqua omittant. Quæ uero in ꝑsen-
tia occurrunt: considyeremus. Scytharũ & enim mẽtionẽ non esse factã per ignorantiã inq̃t. Nec de
eorũ crudelitate in hospites quos ĩmolant: & corporibus uescunt & capitũ ossibus paterarum uice
utunt. Quorũ causa Pontus axenus: idest inhospitalis appellabat. Fingit aũt claros quosdã equarũ Axenus
mulsores lactiphagos: Abios atq̃ iustissĩmos hoĩes: qui nusq̃ terrarũ existãt. Quonã igit pacto inhos
pitalẽ nominassent nisi agrestẽ Efferatãq̃ uitã nouissent. Neq̃ ipsos præcipuæ q̃ tales essent sunt ni
mirũ isti Scythæ. Antea uero nõ equarũ mulsores qui ultra Mysos: & Thraces atq̃ getas sunt. Neq̃
lactiphagi & Abii. Sed nunc carros habitant pro domibus & Nomades idest pastores uocantur qui Nomades
e pecoribus lacteq̃ & caseo degũt præsertim eq̃no. Thesaurizandi prorsus ignari & cauponãdi præ
ter q̃ onus pro onere. Qualiter ãt poeta Scythas ignorauit: cũ hoĩes equarũ mulsores & lactiphagos
appellarit. Quod uero illius ætatis scriptores eos equarũ mulsores uocabant testis est Hesiodus in
uersibus quos de Eratosthene adiecit Ethiopasq̃ & ligustice Scythas equarũ mulsores. Quidnã ue-
ro mirũ est si in magna rerũ eõtractarũ apud nos copia: & ipsarũ iure uiolato iustissimos clarosq̃ di
xit eos q̃ minime in conuentis: & quæstu uitã agunt quin cõmunia cũcta possideant Excepto ense
dũtaxat & cyatho. In hisq̃ uxores & liberos in primis: pro Platonis instituto cõmunes hẽnt. Eschy-
lus ipsi quoq̃ poetæ cõsonans de Scythis inquit cõuiue æq̃tatis seruatores: Scythæ. Ista & adhuc in
Græcis opinio ꝑmanet. Eos. n. simplicissimos cẽsemus eẽ: & ad mala minime pronos. Et nobis ipsis
cõtinentiores: & paucioribus contentos. Noster sane uictus ad oĩa ferme peiora ĩmutatus ꝑtendit.
Delicias uoluptates malas artes ad ĩfinitas auaritiæ uias inducẽs. Talis igit maliciæ magnitudo: cũ
ad reliquos Barbaros: tũ ad Nomades irrupit. Nã mare attingentes deteriores effecti latrocinari cœ
perunt. Mactare hospites. Quandoquidẽ multis implicit i eorũ luxuriã: & lucra sordida societatẽq̃
auaritiæ cõmigrarunt. Quæ cũ ad mansuetiorẽ uitã tendere uideant mores corrũpũt & ꝓ simplici
tate superius nuper exposita in rerũ uarietatẽ adiit. Huiusmodi maiores nostri potissimum Homeri
ætati ꝓpriores extitere. Talesq̃ apud Græcos putabant quales Homerus ipse loquit. Aspice quæ de
Scytharũ Rege dicit Herodotus. Aduersus quẽ Darius ductauit exercitũ uide quæ ab illo scribunt.
Intuereq̃ quæ Chrysippus de regibus Bosporanis circa Leuconẽ scripta ꝓdidit. Plene huius quã di
co simplicitatis Persice sunt epistolæ. Similiter & Egyptiorũ & Babyloniorũ & Indorũ extent cõmẽ
taria. Hanc ob causam & Anacharsis & Abaris & pleriq̃ alii generis eiusdem: e Græcia laudẽ cõpa-
runt quod gentile quoddam præ se ferentes insignẽ innatam facilitatẽ lenitatem iusticiamq̃ osten-
dant. Quid priscos illos cõmemorare oportet. Alexander sane Philippi filius in ea expeditione quã
aduersus Thracas: ultra Emũ suscepit: cũ triballorũ gentẽ incursasset: uidit eos usq̃ ad Istrũ ꝑtinen- Triballi
tes. In quo & peucẽ. Insulã Vlteriora uero tenẽtes Getas. Eo usq̃ ꝓfectus Insulã q̃dẽ ingredi neq̃sse Peuce
dicitur nauigiorum penuria. Nam cum in eam ipse Triballorum Rex Syrmus confugisset aduersus Getæ

eius impetum obstitit Cæterum trāsgressus in Getas eorū urbē in potestatem redegit. Quibus sub-
uersis accipiés a gentibus illis:& a Syrmo Rege munera e uestigio remeauit ad suos. Vt autē Ptole-
mæus Lahi phibet. Ad Alexādrū Galli Adriæ uicini amiciciæ & hospitalitatis gr̄a cōuenere. Quos
cū Rex ipse comiter accepisset. In cōuiuio pcōtarū:qdnā esset quod ii maxime ptimescerent. Illo ra-
tus sese ipsum responsuros. At eos respondisse nihil aliud pstantissime Rex q̄ ne supra ipsos cælum
ruat Nihilominus tanti principis amiciciá plurimi facere. Hæc sunt simplicitatis Barbarorū signa.
Qui cum descensū in Insulá minime cōsensernt:missi muneribus amiciciá cōciliarīt. Neminé time-
re dixerint ingentiū uirorū familiaritates maximi facientes Successorū Alexandri tēpibus Getis im-
Dromiche peritans Dromichetes Rex Lysimachum aduersus se belligerantem uiuum ceperat. Cui,cum suá gé-
tes tisq̄ suæ cōmostrasset inopiá similiterq̄ contētos re sua hoīes ne talibus inquit mortalibus belluna
Lysima ifer, sed eis potius amicis utere:his dictis donatū hospitaliter Lysimachū & amicicia sibi deuinctū li-
chus berauit. Plato etiá in libris de rep. fugiendū esse mare cēset:pide ac iprobitatis magistrū. Nam ab eo
Mare fugi- remotissimos optime administraturos remp. & iuxta illud minime habitaturos Ephorus qdé in q̄r-
endum to Historiæ uolumine:quod de Europa inscribitur. Cum Europam usq̄ ad Scythas perlustrasset.
In fine inquit dissimiles esse. Tum cæterorū Scytharū tum uero Sauromatarū uiuenti ritus. Quosdá
enim adeo seuos atq̄ motosos:ut humana carne uescantur. Aliquos & ab cæteris abstinere animali-
bus. Alii quidem inquit ipsorum crudelitatem eloquuntur quam nouere:quorum & grauitas & ad-
miratio obstupefacit. Grauitas aūt cum cōtraria dicat:etiá exemplificat ut de illis uerba faciat quos
iusticia pditis uti moribus asserit. Esse eni aliquos Scytharū nomades q eqrū lacte alanf cūctas æqta-
te superantes quorū poetæ mensioné faciat. Homerus quidé de lactiphagis Abus. i. duri uictus hoi-
bus mortalī iustissimis q terrá inturanf. Hesiodus uero in scripto de terræ ambitu. Sic eni uocat.
Pheneus Pheneū ab Harpyis in terrá lactiphagorū duci dixit. Cuius deinde rei causá reddidit quoniam uictu
Lactiphagi sobrio & parco sunt. Nō quæstuosi. Inter se sanctis utentes legibus. Oīa communia habentes cū reli-
qua tum uxores ac filios uniuersamq̄ psapiá. externis inexpugnabiles & inuicti:cū nihil possideār;
cuius rei gratia serui fiant. Vocant aūt Choerilū q in Darii transitu cū rate quá ipse construxit Opi-
Sacæ liones appellat Sacas origine Scythas; Asiā incolentes frugiferá creati ex nomadibus homines ex iu-
Anacharsis stis domibus Ephorū etiá cū Anacharsim sapiété appellet ex hoc esse genere dicit. Vnū e septem sa-
Follis inué pientibus céseri cū moderatione & prudétia pfecta & intellectu. Eiusq̄ inuéta pfert exuscitatores
tor ignis folles. Bicipité anchorá. Rotá figularé. Hæc ipsa aūt loqtior aperte haud ignarus:quod hic ipse
Anchora non omnia uerissime pferat. Et illud præcipue de anacharside. Ná quomodo rota ipsa ex eius inué-
biceps tione extat:quá Homerus antiquior illo nouerit. Ceu figulus cū dextra rotá quatit otius aptá:& re-
liqua. Cū aūt cōmuni quadá & ueterū & posteritatis fama creditū sit:illos maxime nomadas seorsū
ab aliis mortalibus habitantes lactiphagos & abios & iustissimos esse:nec homeri figmentū fieri uo-
Mysi luit:Apollodorus illud significare. Iure etiam rationé de Mysis in carmie ipso dictis subire eū opor-
tuit:Putet ne etiam ficta de illis esse:cū poeta dixerit.
Illustres mysos quis lac mulgetur equarum.
Cominus si pugnant.
Vel eos q Asiam incolūt accipit. Qui si in Asia habitantes accipit:maligne poetam interpretaf ut p-
diximus figmentū appellans. Tāq̄ in Thracia Mysi illi non ultra q̄ res ipsæ sint. Nostris ité annis Ae-
lius Cato ex trāsistrana regione qnquaginta Getarū millia i Thraciá habitatura traduxit. Quæ gés
Mysi eadem qua Thraces utitur lingua qui hac etiá ætate ibidé habitát. Mysiq̄ uocitanf. Videlicet qa &
prius eo nuncupanf nomine:habitantiū quoq̄ Asiam Mysorū translatū secum est nomen:qa affine
nomen est magis ipsius poetæ historiæ:& eorū declarationi Mysorū qui Thraciam incolūt sic prius
Getæ uocatorū. De his qdem satis Redeo deinceps ad institutá ordine descriptionem. De Getis saoe ueti-
Boerebi- stalla omittanf. Quæ uero nostra sentit ætas huiusmodi fuere. Boerebistas uir natióe Geta cū gen-
stas tis eius præfecturæ insisteret:homines frequentia bellorū:& cladibus afflictos reficiendos esse cura-
uit. Eosq̄ eo magnitudinis extulit núc exercitatione corporū núc uictus sobrietate núc eductorum
obedientia ut intra paucos annos latum adeptus sit Imperium. Plurimosq̄ finitimorum Getarū di-
tioni subdiderit. Traiectoq̄ audacter Istro Thraciam diripiens usq̄ in Macedoniam & Illyricū ma-
gnum Romanis terrorem incusserit. Deq̄ Gallis finitimis Thracibus & illyriis prædas ingentes re-
portauit. Boios autem & subditos Critasiro populos funditus deleuit simul & Taurisos. Ad natio-
Ceneus nis uero ipsius commoditatem adiutorem habuit Ceneum uirum magicis deditū:diu Egypti oras
magus peruagatum. Auguriorum peritum. Per quæ deorum responsa renunciabat:& paruo in tempore:in
deorum numero constituebatur quemadmodum de Zamolxi narrauimus. Ingentis obedientiæ ar-
Vites icisæ gumentum est. quod eius suasione inducti uites excidere:& sine uino uitatu agitare consensere. Ipse
autem Boerobistas insurgentibus nonnullis prius periit q̄ Romanus populus aduersus cū mitteret
exercitum. Regniq̄ successores plures in partes diuisi sunt. Nunc cū cæsar Augustus contra eos qn-
quaginta milliū misit exercitum:tunc quattuor in partes distincti erant. Huius aūt generis partitio-
Getæ nes ad tempus fiūt. Et aliæ alio in tempore. Fuit & alia Regionis diuisio ex antiqs permanens tēpo-
Daci ribus. Alios enim Dacos: Alios Getas appellant Getas qdem qui ad Pontum in oriétem uergūt. Da-
Dani cos autem qui in oppositum uersus Germaniá & ad Istri fontes. Quos olim Dauos uocatos esse re-

or. Ex quo apud Athenienses Dauorum & Getarum nomina seruilia plurimũ abundabant. Hoc sane cre
dibilis est q̃ a Scytharum gente deriuari: quos Daas uocant. Longe enim illi prope Hyrcaniã popoſi
ti sunt. Nec eo ex loco Athenas mãcipia deportari est putandũ. Seruos. n. aut e populorum nominibus — Seruorum
uocabant a quibus uectabant: ut Lydũ & Syrum. Aut iis maxime q̃ illis in locis magis ac magis usur- — nomina
pata erãt ut Mané & Midã: ex Phrygia Tibiũq; e Paphlagonia Genus inde: quæ Boerebistæ ductu í
tantã conscenderat amplitudiné demum ob domesticas seditiones: & ex Romanorum bellis depressa
est. Tamen adhuc ad millia hoíum quadraginta emittere apte ualent. Per ipsos aũt Marisus fluuius — Marisus
Danubiũ influit per qué Romani milites uasa illis necessaria bellis deuehere solebãt. Superiores. n.
fluminis partes uersus fontes usq; ad præcipites eius decursus quos Cataractas nominant Danubiũ — Danubius
uocant. Quæ maxime per Dacorum agrũ delabuntur. Alias uero íferiores usq; in pontũ p Getas Istrũ — Ister
uocitant. Cæterũ idé Dacorum & Getarum sermo est Græcis uero Getæ notiores fiunt quia frequẽtius — Getæ
ad utranq; Istri ripam migrant. Accedit quod misis & Thracibus immixti uersantur. Triballi quoq; — Triballi
Thracia natio sunt quibus idé obuenit ut transmigrationes patiant cũ finitimi aduersus inferiores — Bastarnæ
insurgant quotiens ex ulteriore ripa Scythæ: Bastarnæ Sauromatæ uictoriã & qdé sæpe referãt ut cũ
in expulsos insultent uel in insulis uel in Thracia maneãt aliqui. Nõnulli uero eiecti ab alterius par
tis incolis præsertim Illyricis ualentioribus. Aucto igit plurimũ & Getarum & Dacorũ impio ad. cc. — Daci
militum millia exercitũ amplificarant. Hac uero tẽpestate ad millia. xl. ipsorũ contracta potentia ẽ:
Eoq; prope peruentũ est ut Romano subdant imperio. Necdũ aũt subiecti sunt Romanis omnino
pp quãdam in Germanis positã fiduciam qui in eos hostilé gerunt spiritũ Inter mare ponticum ab
Istro ad Tyrã fluuiũ Getarum solitudo præiacet plana tota & aquarum indiga. Quo í campo Dareus — Tyra
Hystaspi filius destitutus: cũ traiecto Istro expeditioné suscepit aduersus Scythas maximũ iniit peri — Getarum
culũ: ne toto cum exercitu siti deleretur. Qua re sero ítellecta remeauit. Posteriori tpe Lysimachus — deserta
contra genté Getarũ eorumq; regé Dromicheten exercitũ ductans nõ solũ discrimen adiuit: sed ét — Lysima-
uiuus in potestaté pertractus est. Rursũq; salute donatus benignũ nactus Barbarũ; quẽadmodũ pri — chus
us enarraui. Eruptioni uero fluminis magna propior est insula: Peuce nomine. Eã Bastarnæ cũ occu — Peuce
passent: Peucini sunt appellati. Sunt & aliæ insulæ multo míores supra istã sitæ. Et aliæ inferius ma- — Peucini
ri proximæ. Cũq; septena distinguatur in ostia maximũ est quod Hierostomũ. i. ostiũ sacrũ uocant: — Istri ostiũ
per quod supra nauigatio ad Peucé stađ. c. ac. xx. patet. Infra ipsã Dareus ponté cõstruxit: cũ & supra — septem
construere ualuisset. Hoc aũt ipsum ostiũ primũ intra Pontũ nauiganti sinistrorsum occurrit. Eorum — Hierosto
quæ deinceps sunt ad Tyrã fluuiũ nauigantibus in orienté cursus capessũt. Ab eoq; septimũ distat — mum
ostiũ. ccc. circiter stađ. Inter ipsorum ostiorũ sane interuallũ exiguæ quædã existũt insulæ. Tria qdé
ora post sacrũ ostiũ exilia sunt ordine sita. Reliqua aũt illo qdé minora: cæteris uero ampliora exi-
stunt. Ephorus quinq; Istrũ constare ostiis asserit. Hinc ad amné Tyram nauigabilé. dcccc. stađ sũt. — Istri ostia
Admedio in spatio duo ingẽtes lacus. Quorũ unus ita aperit: ut uice portus eo uti liceat. Reliquus — quinque
ore caret. In tyræ uero fluminis ostio turris existit: quã neoptolemi uocãt & uicus Hermonactis ap — Tyræ tur-
pellatus. Aduerso auté flumine nauiganti bus p stađ. c. &. xl. utraq; ex ripa ciuitates occurrũt. hinc Ni — ris
conia hinc a Leua Ophiussa. Atqui fluuio propinqua tenent habitacula urbé. c. &. xx. stadiis ascédé — Hermona-
ti occurrere dicũt. Distat ãt Insula Leuca ab ostio p. d. stađ. interuallũ intra pelagus educta. Achilli sa — ctis
cra deinde Borysthenes fluuius ad stadia. dc. nauigationi cõmodus. Cui alter amnis proximus ẽ Hy — Niconia
panis. Ante Borysthenes ostiũ iacet Insula portũ habés. Cum uero Borysthené. cc. stađ. enauigaueris — Ophiussa
eiusdé nominis offert oppidũ. Eadéq; urbs Olbia idest beata noiat. Amplũ sane Emporiũ quod cõ — Borysthe
didere Milesii. Supra iacés regio uniuersa íter Borysthenem & Istrũ prima est Getarum solitudo. Po — nes
stea Tirrhegetæ. Post quos sarmatæ cognomento Iazyes & qui Basilei dicũtur & Vrgi. E qbus pars — Hypanis
maxima nomadibus. i. pastoribus constat. Pauci agrorum colendorum studio tenentur. Hos utrãq; — Olbia
Istri ripam incolere sæpe traditur. Intra terrã sunt Bastarnæ Thyrregetis uicini & Germanis. Et ipsi — Tyrrhege-
fere ex Germanis originem ducentes & ipsi plures in uicos nationesq; diuisi. Nam Atmoni quidam — tæ
dicuntur atq; Sydones. qui uero Peucen Istri insulam habitant Peucini Rhoxani uero magis ad Aq — Lazyes
lonem spectantes inter Tanain: & Borysthenem campestria pascuntur uniuersus autem aquilona- — Basilei
ris & Germania usq; ad portas caspias tractus campester est qui nostras ad aures cognitionemq; per — Vrgi
uenit. Num qui uero supra Rhoxanos habitent: ignotum est nobis. Rhoxani quidem aduersus — Bastarnæ
Mithridatis Eupatoris ductores belligerarunt quibus imperator erat Tasius aduenerant autem — Atmoni
Palaco Sciluro socii. Cunque pugnacissimi iudicarentur contra instructam egregie phalangem & — Sydones
armis ornatam natio barbara omnis infirma prorsus apparuit & nuda fere. Illi igitur milibus quin — Rhoxani
quaginta consistentes aduersus millia. lx. militariter instructa ductu & auspicio Diophanti ducis
Mithridatici resistere ac sufferre non ualentes impetum maxima ex parte trucidari sunt. Vtuntur
autem galeis ex crudis boum coriis thoracis & scutis. Ad percuciendumque lanceas habent arcus
que & gladios. Reliquæ fere huius generis plures. Nomades & enim tentoriis utuntur centonum — Nomades
instar pilo contextis in plaustris uitam degentes. Circumque tentoria pecora comitantur a quibus — Centones
uictum captant. Et aluntur lacte caseo carne. Pascua uero sectantur loca semper hærbosa permutã
tes. Hybernis quidem temporibus Meoticis uersantur í paludibus. Aestiuis uero per campestria ua
gantur. Regio uniuersa. hyemes habet asperas usque ad uicina mari loca: quæ inter Borysthe-

nem & Meotidis paludis ostium iacent. Et ex maritimis sane quæ maxime ad aquilonem accedunt: & ad ipsum Meotidis ac magis etiã Borysthenis ostium: & interiora sinus Tamyraci & Carpanieti: ad quẽ magnæ Cheronnesi tellus angusta adest Isthmos pertinet. Frigoris aũt documentũ est incolarum: licet in cãpis habitantiũ. Nã nec asinos alunt. Est enĩ rigoris impatiẽs bestia. Boues sine cornibus generant: & nonnullis lima desecant: quoniã hæc particula frigus sufferre nequit. Equi pusilli sunt. Pecudes magnæ aereæ scindunt Hydriæ. Quæ uero intra sunt congelantur. Quid de ipsius gelu uehemẽtia? quid de aliis ad Meotidis ora prouenĩẽtibus? Alueus nãq; e Pãticapeo ad Phanagoriã plaustris deambulat: adeo ut cœnũ uia tota fiat. Destituti uero in glacie pisces ligonibus effodiunt, ad Gangamã; sic enim locũ appellãt. Præcipueq; Antacei delphinibus magnitudine pares: memoriæ quidẽ ꝓditũ est Neoptolemũ Mithridatis ducẽ eodẽ in cursu æstate quidẽ nauali pugna barbaros: hyeme autem equestri prælio superasse. Vites aũt in Bosporo per hyemẽ terra infodi perhibent: cũ multũ agri metant. Scriptis etiã mandatũ est uehementes ibidẽ æstus effici: aut forte quia ĩsueta sũt corpora: aut quia per id tẽporis nullæ spirãt auræ: aut quia aeris crassitudo plus caloris cõcipit: quẽadmodũ in nubibus solis agunt radii. Cæterũ Ateas latius in eius loci Barbaros regnũ tenuisse credit. Is qui aduersus Amyntæ filiũ Philippũ bellũ gessit. Post oppositã Borystheni insulã: deinceps ad solẽ orientẽ nauigatio est ad promontoriũ ubi Achilleos dromos; idest Achillis cursus dicit. Nudus quidẽ locus est quẽ sacrum Achilli lucũ uocitant. Dehinc Achilleos dromos: & iter mare porrecta Cherõnesos. Est enĩ ad orientẽ spectans fascia quædã in stad. mille producta longius: latitudinis stad. duũ minus iugeribus quaternis distãs ex utraq; ripa ceruicis illius stad. lx. arenosa. Aquã tãtũ habens fossilẽ. In medio Isthmo collũ est stadia ad. lx. Terminat uero ad ꝓmontoriũ quod Tamyracum appellant. Stationẽ habens in ripã continentẽ ꝓspectantẽ. Post illã sinus est Carpinetes magnitudinis non modice tendens in Aquilonẽ stadia circiter mille. Sunt q usq; ad sinum stadia ipsa triplicãt. Hi aũt Taphu nominant. Sinũq; eodem quo ꝓmontoriũ noĩe uocitant. Hic ille sinus est q putrẽ (sic.n. dicunt) a mari lacũ stadia. lx. separat. Efficit etiã pœninsulã siue Cherõnesum quã Tauricã siue Scythicã dicunt. Cuius Isthmus. ccc. & . lx. dicit. Putrẽ uero lacũ stad. quattuor millibus contineri dixerunt. Meondisq; portio est quæ ad occasum spectat. Magno enĩ illius ore occludit. Paludosa uehementer est uixq; nauiculis subtilibus nauigabilis uenti nãque coenũ facile detegũt dehinc rursũ opplent. Adeo ut paludes ipse maioribus Cymbis peruiæ nõ sint. Sinus ipse tris paruas quidẽ hẽt Insulas nonnullas cecis sub aqua saxis plenes internauigandũ occurreotibus. Nauigantibus sinistra: pusilla quædã offertur urbs. Et alter Cherõnesitarũ portus. Ingens quoddã in meridiem porrectũ extẽditur promontoriũ nauigantibus: Id aũt totius Cherõnesi pars una est ubi sita ciuitas existit: quam Heraclienses Ponti accolæ: coloniam deduxerunt. Id ipsũ Cherõnesus appellat a Tyra fluuio distãs stad. quater millibus &. cccc. cursu maris emetiendo In ea uirginis Sacellũ est deæ cuiusdã: cuius & nomen hẽt promontoriũ ante urbẽ iacens stadi. c. Partheniũ idest uirgineũ appellatũ. Deæq; illius ædẽ habet & statuam. Inter urbẽ & ꝓmõtoriũ tres iacẽt portus. Postea antiqua Cherõnesus excisus Post eã portus oris august. Ad eum maxĩe Tauri natio Scythica latrocĩĩ manus cõstituebant ĩpetu in eos factoq eo diuertissent. Vocat aũt pactorũ portus Ab hoc alter efficit portus: Cenũtẽ uocãt. Est uero. lx. stad. Isthmus. Hic est Isthmus qui paruã Cherõnesũ quã diximus magnæ portionẽ Cherõnesi habentẽ occludit. Habens eodẽ noĩe ciuitatẽ Cheronnesũ uocitatã. Hæc antea libera ꝓpriis uiuẽs erat legibus. At deinde a Barbaris direpta eo necessitatis adducta est ut Eupatorẽ Mithridatẽ sibi præsulem delegerit aduersus Barbaros bellaturũ. Qui super Isthmum usq; Borysthenem tenẽt: atq; Adriam. Hæc contra Romanos præludia parabantur. Ille igitur per has tantas spes in Cheronnesum cum misisset exercitũ: pariter contra Scythas arma intulit. Et Scilurũ ac Sciluri liberos circa palacium in captiuos habuit. Eos aũt quinquaginta fuisse Posidonius scribit: cũ Apollonides octoginta affirmet. Sic potitus est Bosporo accepta loci ditione a Perisade ultro q eũ præfectus obtinebat. Eo ex tpe in hunc usq; diẽ Cherõnesitarũ ciuitas Bosporanis regulis subiecta est. Ctenuntã urbẽ a Cherõnesitarũ oppido & pactorũ portu æquali distari liquet interuallo. Post hunc aũt portum ad usq; Theodosiã urbẽ taurica ripa p stadia mille longitudinẽ aspa montanaq;: & Aglombus ꝓcellosa cõsistit. Ante ipsã uero promontoriũ ĩ pelagus ualde procũbit in meridiẽ uersus Paphlagoniã. Amastrũq; urbẽ procũbens. Appellat ãt CriuMetopon. Hoc est fons Arietis. Opponiturq; illi Carambis Paphlagonũ promõtoriũ quo pontus Euxinus geminũ diuidit in pelagus. Id utrinq; angustat Euripus. Cæterũ Carambis a Cherõnesitarũ urbe stad. duobus millibus &. d. abest. Ab Arietis autẽ frõte numero ualde minore. Complures ex iis qui ipsũ pernauigarũt Euripũ utraq; simul spectasse ꝓmõtoria nuntiãt. In rigore Taurorũ mõtana: & montẽ esse Trapezũtẽ ferũt. Quo nomine & ciuitas appellabat ad Tibaraniam: & Colchilẽ pertinẽs. In eadẽ regione & Cimmerius est mõs ĩ quo magnus fuerat Cimmeriorũ ad Bosporũ potẽtatus ubi & sinus Cĩmerius uocatur quodcũq; paludis Meotidis ostiũ cõtinet. Post iam dictã montanã regionem Theodosia iacet ciuitas cãpos habens ubertate præstantes. Ac portum uel centenis nauibus accomodum. Iste finis antea & Bosporanorum & Taurorum agro fuerat adscriptus. Tellus alia deinceps fertilitate conspicua est usque ad Panticapeum Bosporanorum Metropolin. Ea uero in ostio Meotidis sita est; Inter Theodosiam & Panticapeum stad. d. ac. xxx. interuallum est. Ora frumenti ferax; uicos habet multos; & urbem portus opti-

Meotidis regio
Tayracus
Carpanierus
Boues sine cornibus
Frigora magna
Pãticapeus
Phanagoria
Gangama
Antacei
Ateas
Tamyracũ
Carpineites
Taphii
Taurica insula
Cheronnesus urbs
Partheniũ
Pactorum portus
Cheronnesus urbs
Ctenus urbs
Theodosia
Amastrum
CriuMetopon
Carambis
Trapezus
Tubarania
Cimerius
Theodosia
Pãticapeũ

mi:quam Nympheū uocant. Est uero Panticapeū tumulus frequentibus circumpositis habitaculis Nympheū
insignis ad stad.xx. Ad ortumq; portū habet & naualia ad naues.xxx. Habet & arcem a milesiis con-
ditam. Leuconis autē ætate Sagauri atq; Parisadæ regali gubernabatur statu multos p annos:& ora Leucon
hæc & finitimi oēs accolæ qui Meotidis ostiū utroq; ex latere tenēt. Idq; usq; ad Parisadæ regnum;
qui Mithridati tradidit imperiū. hi uero licet æquitate & mansuetudine plures ornati essent: tyrā-
ni tamen uocabātur a parisade ac leucone sumpto principio Parisades etiā in deorum numerū rela- Parisades
tus est. Eiusdē nois nouissimus Rex fuit; qui cū exigētibus solito magis tributum barbaris resistere
nequiret: Mithridati cognomine Eupatori regnū tradidit. Ex illo ad Romanos peruenit imperiū. Eupator
Maior autē illius pars in Europa est: cū & in Asia pars una sit. Os ipsum Meotidis Bosphorus appel Bosphorus
lat Cimmerius. Eius uero initiū ab ampliore latitudine ad stad.lxx. ubi & Panticapeis locis ad Pha- Cimerius
nagoriā propinquissimā Asiæ ciuitatē diuisionem inchoant. Terminat autē ad angustissimū Euri- Phanago-
pum. Hæc uero angustia Asiam ab Europa separat. Simul & Tanais fluuius ab arcto in paludem: & ria
eius ostiū cōtra influēs: Duobusq; is in paludē erumpit alueis ad stad inter se.lx. distātibus. Extat & Asia
ea qua flumen appellatione oppidū amplissimū sane Barbaris mercaturæ diuersorium post Antica- Europa
peum. Intra Cimmeriū uero Bosphoꝶ nauigantibus e sinistra Myrmeciū offert oppidulū a Pantica Tanais
peo stad.xx. A Myrmecio autē stad bis totidē uicus abest partheniū: qua ingressus est angustissimus Myrmeciū
stad.xx. Cui oppōit uicus Achilleius nominatus in Asia. Hoc ex loco rectus ad Tanain & insulam Achilleius
inter eruptiones iacentē cursus accipit stad duobus millibus atq;.cc. Hunc paulo sup excedit nume uicus
rū præter Asiam nauigatio. Triplo uero maior a leua usq; ad Tanain nauigatio. In qua situs est Isth-
mus. Hæc ad Europam uniuersa nauigatio solitaria est. A dextra uero minime solitaria tota paludis
circuitio stad.viii. millibus cōstare tradit. Magna uero Cherōnesus idest pœninsula: ipsi Peloponne-
so forma & magnitudine perquāsimilis est: eam uero totam Bosphorani principes belloꝶ assiduita-
te uastatam habēt. Illā ante Bosphoranoꝶ Tyrāni paruam quidā meotidis ori: & Panticapeo adiacē
tem: usq; Theodosiam tenebant. plurimā uero partem usq; ad Isthmum; sinūq; Carpenitem Tauri Tauri
habebāt. Ea uero gens est Scythica. Hæc autē ora tota; & aliqua extra Isthmū usq; ad Borysthenem Scythia
parua Scythia uocabat. Propter transeuntiū uero Tyrā fluuiū & Isthmum & eam terrā habitantiū; parua
multitudinē huius etiā pars magna Scythia parua nuncupata est. Cū Thraces partē ui partē loci ma
lignitate (Est enim plurima palustris) cōcesserint. Cheronnesus sane in mare uergēs usq; Theodosiā;
tota frugifera est in campis. Non sic autē montana frumēto admodū beata. Vbicunq; forte fossore
proscissa est.xxx. reddit. Mithridati modioꝶ.c.&.lxxx. millia; tributi noīe soluebant. Ducenta uero
argēti talenta: cū Asianis locis Sindicen circūadiacētibus. His ex locis ad græcos frumentarii cōmea
tus erāt. Sicut e palude Salsamētaria. Traditū uero est: Leuconem regē decem ac ducentas modiorū
miriadas e Theodosia Atheniēsibus transmisisse. Est autē Miriias decem millia continens numerus. Mirias qd
Hos ipsos autem peculiariter agricolas nominabāt. Quia qui super eos assistunt Nomades idest pa
stores cum aliis generis carnibus quidem tum equinis alunt. Et equarum caseo; & lacte & acetoso Nomades
lacte quod illi arte quadam condientes eximiū habent obsoniū. Quā ob causam poeta omnes eius
tractus incolas lactiphagos appellabat hi quidē ipsi Nomades bellandi magis ꝗ latrocinandi studio
tenent. Ipsi enim pro eorū finibus bella suscipiunt. Siqui colendæ telluris uoluntate ducant; iis ter-
rarum usum cōcedunt quarū causa libenter tributa suscipiunt moderate quidem magis quā ad ni-
miam auariciam imposita nam diutna: & necessaria uitæ iniungūt. Quod si nō tribuātur in eos bel
la suscitant. Sic eos iustos pariter: & Abios hos eosdē uiros poeta nūcupauit Cum tributis recte pre-
solutis: nullo pacto bellaturi cōsisterēt. Contra uero nō presolutis armorum uiribus cōsisi insurgūt.
Similiter & aduersus incursantes aut facile uindicaturi: aut impetū propulsaturi. Quēadmodū Asan
drum factitasse scribit Hypsicrates: qui ipsius Cherōnesi Isthmū ductis mœnibus uallauit: ad Meo-
tidem.ccc.ac.lx. stad spatio ad singula stadia turres decē ædificans. Cæterum ipsius agri cultores ma
gis ac magis cōmunitate cōditi: & ciuili consuetudine fama ipsa prædicant. Qui uero quæstuosi sūt
& maritimis obseruati actionibus ab latrocinandi uix abstinēt iniuriis & auiditate lucrādi. In dinu-
meratione autē locoꝶ ipsius Cherōnesi & castelloꝶ multus astitit: duæ Scylurus eiusq; liberi cōdi- Scylurus
derūt: qbus ad discursationes arcibus utebant. Aduersus Mithridatis duces Palatiū & Chabū. Erat
& Neapolis & Eupatoriū ædificante Diophante duce Mithridatico. Est etiā promontoriū ab Che
ronnesitarū muro ad.xv. distans stadia ingentē sinū efficiens ad oppidū uergēs supra quē salsus incū
bit lacus salinā habēs. Hic etiam Ctenus erat ut igit hæc duo regii ductores obtinerēt in obsidionē Ctenus
iam dicti promontorii imposito præsidio locū muro circūuallarunt. Et illius sinus ostiū usq; ad op urbs
pidum aggere ducto munierūt ut iter facile pedestre fieret: & ex ambabus unā quodāmodo ciuita-
tem efficerēt unde facilius Scytharū imperiū excluderēt Postea uero ꝗ murū Isthmi spectantis Cenū
tem inuaserūt: & iniecto calamo fossam exaggerarunt quam īterdiu ponte cōstructo iunxerunt. Re
gii milites noctu incenderūt. Et quo ad illos in potestatē redegerūt: obstinate perdurarūt. At nunc
oīa sub Bosphoranis subiecta sunt regibus quos populus Romanus īstituerit. Scythicæ gētis & Sar-
maticæ mos proprius est equos eunuchos facere: ut māsuetiores ad parendum fiant. Parui enim sūt Eq eunu
at celeres & acres atq; rebelles. Venationes illis sunt intra paludes quidē ceruoꝶ aprorūq;. In cāpis chi
autem onagroꝶ & capreaꝶ. Hoc autē locis illis peculiare est ne aquilā gignant. Inter quadrupedia

bælua est quam Colon appellât:magnitudine inter ceruū & arietem albicante corpore: eximiæ sup hos leuitatis ad curtum.naribus potás trahit ad caput:hinc postmodú cóplures ad dies seruás: adeo ut per carentes aquis agros facile pabulú carpat.Huius generis uniuersa extra Danubiú regio est in medio Rheni & Tanaidis spatio iacens ad Ponticū mare Meotidéq; prætensa paludé.De reliq̃ parte Europæ.Reliq̃ pars Europæ intra Istrum est & maris circuitú . Huius initiú ab Adriatico sinu usq; ad sacrū Istri sumit ostium:In qua & Græcia & Macedonú & Epiri gétes cóprehendant : & sup eos ad Isthmú ptinentia.Et ad utriusq; littoris pelagus Adriaticū ac ponticū.Ad Adriaticū quidem Illyricus tractus est:ad alterū uero usq; ad Propontidé & Hellespontū ora Thraciæ locata est . Et sicui admiscent his Scythæ uel Galli.Ab istro auté exordiú ii capiát oportet:qbus tractandi sunt ordinatim loci situsq; dicédi.Hæc auté Italiá & alpes & Germanos & Dacos & Geras attingunt . Hæc etiá bipartito percurras.Quodam enim modo una ducta quasi linea parallela montes Illyrici & Peonici & Thraciii inter se distantquæ ab Adriatico sinu in Pontú usq; perueniat:cuius partes in aquilonem spectátes inter Istrum montesq; cōsistūt.In Austrū uero Græcia tellus:& usq; in montanos tractus barbara . In pontú quidem uergit mons Emus cæteros eius spatii magnitudine ac sublimitate superans:mediamq; Thraciam diuidens.E cuius uertice(ut autor est Polybius)utrunq; mare cernitur.Minime uera dicens.Nam ingens interuallú est ad Adriam & obscurantia pmulta . Ad Adriaticum nanq; tota ferme Ardea.In medio auté peonia & hæc celsa tora.E cuius latere utroq; in Thraciam quidé Rhodope propinquus & sublimis sane mons est post Emum Altera ex parte ad septentrioné ora.Illyrica:& Augatiitarum regio & Dardanica.De Illyricis igit̃ dicendi sumamus initium: quæ Istro sunt alpibusq; contigua:interq; Italiá & Germaniá iacentia.Inchoant auté a lacu uindelicorũ & Rhetorú & Toeniorũ.Ipsius profecto oræ partem desolatá fecere Daci superatis bello Boiis atq; Tauriscis.Ea Gallica natio est Cretosiro subiecta.Eam suæ ditioni subiectá regionem asserenti tametsi Pacisius amnis distermiuet qui e montibus per Scordiscos Galatas appellatos in Istrum influit.Et enim illi cú Illyricis & Thracibus promiscuæ habitabát.Cæterum illos quidé Daci deleuerunt.Hos autem crebro in bellorũ usum socios adsciuerūt.Reliquá plagá pannonii obtinét usq; ad Segesticá atq; Istrum ad septentrioné atq; orienté.Ad reliquas uero partes amplius etiá porrigūtur. Cæterú Segestica urbs est Pannoniorũ ubi fluuii plures cōfluunt. Omnes sane nauigationibus idonei.Arx in gerédo cōtra Dacos bello natura perutilis: Subiacet enim alpibus Ad lapides usq; ptédétibus natioñé Gallicam simul ac Illyricam.Ex iis locis cōplures labuntur amnes quibus cú aliunde tum ex Italia multa côuehunt̃ onera.Nam post promontoriú ex Aquileia côscédentibus Naupontum stad̃ sunt.ccc.l.Ad quá rhedæ pducuntur.Ea uero est Tauriscorũ colonia . Quáq̃ nōnulli.d.cé dicant.Promontoriú illud:quædá est Alpium pars humillima quæ ex Rhetica usq; ad lapides porriguntur.Hinc montana attollitur denuo ad lapides regio quá Alpiam uocant . Pariter e Tergesta pago carnico:trásmisso est per pmontoriú ad paludem nomine Lugeum.Nauponto pximus est fluuius Corcoras qui onera excipit.Hic sane Sabon intrat.Sabusq; in Drabon ingreditur . Hic uero in Noaron penes Segestam.Hinc Noarus augetur accepto Calapi qui ex Albio monte fluens per lapides Danubium illabitur ad Scordiscos.Hæc ipsa nauigatio magna ex parte per fluuios in Aquiloné ex Tergesta in Danubiú cursum habet:per stad̃ circiter mille ac.cc.Penes Segesticam castellú est Siscia & Sirmium ea in uia situm:quæ in Italiam ducit.Pannoniorũ gentes sunt Breuci Andizetii Ditiones Pitruscæ Mazei Desitiate quibus Baton imperauit . Et alii conuentus ignobiles in Dalmatiá usq; distenti.Sunt & Sardei ad meridié procedenti.Quorú ab initio Adriæ sinu;regio montana ad Rhizonicum sinú progrediens:agrumq; Sardieorú inter mare gentesq; Pannoniis cadit.Hoc ex loco de continuo orbis circuitione dicturis ferme faciendú est initiú pauca de superius dictis repetentibus.In ipso sane Italiæ ambitu:diximus primos Illyrici littoris Istros esse:Italiæ carnisq; uicinos & usq; ad Polam ciuitaté Istriæ.Huius téporis Imperatores Italiæ terminos extédere. Hi quidé ab intimo sinu stad̃ circiter.dccc.sunt. Totidéq; e pmontorio ante urbes posito Anconé cóspectantes . Cú dextrorsum habeas oram ueneticá. Tota uero Istriæ nauigatiōis longitudo.M.ac.ccc.pducitur stadiis.Dehinc cursus lapidicus stad̃.M.côtinet.lapides enim in Albio monte siti sunt q alpibus posterior est excelso admodú.Hinc quidé ad Pannonios Istrumq; ptinentes. Hinc auté ad Adriaticú mare.Pugnaces quidé.Cæterũ ab Augusto Cæsare tandé expugnati ad unum.Eorú oppida Metullim. Arupinú Monetiú.Vendonis urbs.Loci auté infœcūdi Alica & miliú plurimú géticibus. Ritu gallico armant̃ Illyricorũ quoq; more ac Thracum stigmatici.Secundú lapides in Liburnos est nauigatio priore maior stad̃.In ipsa nauigatione fluuius occurrit aduersa cú oneribus naugádus aqua usq; ad Dalmatas & Scardo oppidú Liburnicú. Ad orá uero oém quá dixi maritimá Insulæ sūt quas Absyrtidas uocant.Circa quas Medea fratré Absyrtú cum eam persequeret̃ necasse radit̃. Inde Cyratica est ad lapidas pertinés Postea Liburnides:numero.xl.Post illas aliæ Insulæ iacens. E quibus nobiliores pariter Traguriú ab Isseis conditum.Pharos:quæ ante Paros dicebatur a Pariis ædificata.Huius oriundus fuit Demetrius Pharius.Dehinc Dalmatarú littus & eorum Emporiú Salone . Ea gés annos compluris aduersus Romanos bella gessit . Castella ad.l.habuerunt : dignitate præstantia.In his & oppida quædam Salonas Priamonen Niniam atq; Sinotium ; & nouum & uetustum . Quæ Cæsar Augustus uastauit incendio.Extat & Andretrium munitus admodum locus . Dammiumq;

Colos
Europæ ps
Græcia
Macedões
Epirus
Illyricus tractus
Græcia
Hemus
Peonia
Rhodope
Illyrici
Parisius fluuius
Pannonii
Segestica
Iapides
Naupōtus
Tergesta
Lugeus
Corcoras
Sabos
Drabos
Noanis
Calapis
Siscia
Sirmiú
Pannonii
Breuci
Andizetii
Piruscæ
Mazei
Desitiatæ
Sardei
Italiæ termini
Iapides
Metullis
Arupinú
Monetiú
Vendones
Liburni
Scardo
Absyrtides
Absyrtus
Cyratica
Liburnides
Traguriú
Pharos
Paros
Demetrius
Dalmatæ
Salonæ
Priamone
Ninia
Sinotiú
Andretriú
Dammiú

ampla sane ciuitas a qua & cognomen gens illa uendicat. Eam Nasica exilé reddidit: Agrumq; desolatum pecori pascendũ tam improba incolaꝝ erat auaritia. Nã Dalmatarũ mos proprius est p octéniũ ab inquilinis tributa exigere. Solét & illi nullo cũ maritimis ui nũmo. Cũ Barbaris cõmuniter usurpant. Mons est Adrius mediá diuidens Dalmatiá hinc ad mare hinc auté ad terrá reliquá. Post Varo fluuius est cui adiacent Daorizi Ardei & Plerei. Quibus propinqua est insula Melena quam Corcyrani appellát. Et oppidũ quod cõdidere Gnidii. Ardieoꝝ est primo quidé Paros: dehinc uero Pharos dicta. Eam ædificauere Parii. Posteritas auté Ardieos uocauere Varalios. Verũ reiecerunt illos Romani in interiora terræ longius a mari cũ latrociniis cũcta uastarent. Et agris incũbere colédis coegere. Asper sane & sterilis ager est & hoíum minimæ culturæ deditoꝝ. Adeo ut funditus deleti ferme defecerint. Quod & reliqs eius oræ mortalibus obugit. Nã qui prius potétia ualebant ad infiã redacti euãuere. Sicut ex Gallis Boii & Scordicæ. Ex Illyriis uero Autariatæ & Ardei & Dardanii. Ex Thracibus Triballi. Hi quidé principio inter se proelia cõferétes: Postea uero Macedonicis armis: & Romanis debellati sunt. Post Ardieorum & Plereorũ oram maritimam Rhizeoꝝ sinus est: & Rhizonis oppidũ cum quibusdam castellis. Et Drilo fluuius cuius aduerso flumine nauigatio ad ortum usq; ad Dardanicos porrecta propinquat Macedoniæ gentibus. Propinquat & Peonibus ad meridiem. Sicut & Autariatæ & Dasaretii. Cum alii aliis ex locis inuicem finitimi sint. Ipsi & Autariatis Dardanioꝝ sunt Galabrii apud quos & urbs peruetusta & Thunate ipsis Medis quæ gẽs Thracia est: ad orientem uicini. Dardanii natio prorsus Agrestis: Adeo ut sub fimo speluncas defossas incolant: degantq;. Studio tamen capti musicæ Tibias & fides: & id genus instrumenta usurpant. Hi quidé mediterraneam habitant. De ipsis posterius mentio facienda erit. Post sinum uero Rhizicum Lissi oppidum est & Acrolissi & Epidamnus: quam Corcyrei condidere. hoc tempore dicta Dirrachium ab Cherõneso; ubi sita est: nacta uocabulum; Dehinc Apsus amnis & Aous; super quo Apollonia ciuitas extat: optimis instituta legibus. Eam Corynthii & Corcirei ædificauere. A flumine quidem stad. x. longe abest. A mari uero. lx. Cæterũ Aoum Aeantem hecateus appellat: Asseritq; eodem ex loco circa lacmũ; immo uero ex eodé sinu; Inachum quidem aduersus Austrũ argos irrumpere: Aeantem uero uersus occasum in pelagus Adriaticũ. In ipsis auté Apolloniatarũ finibus celeber locus extat: qué Nympheũ uocitát. Ibi uero & petra est igné uomens; cui fontes subsunt: qui aquas tepidas bitumenq; scatent dum ipsa Bituminis petra (uti par est) urit. Prope uero in tumulo eius metalli effossilis locus est quod excisum téporis spatio denuo repletur. Cunq; tellus intra fossas aggesta sit in bitumen transformat: Posidonio teste. Idé memoriæ prodidit terrá uinetis cõsitam bitumine refertá quæ in Seleucia pieria iacet; uineis esse remedio quæ pediculosæ sint. Eas enim si cum oleo illam inúxeris bestiolas; priusq̃ ad germina e radice ascéderint necare. Eius generis aliam Rhodi eo tempore fuisse repertá quo ibi præturá administrabit. Sed oleo amplius opus fuisse: Post Apolloniá Bellica est; & Oreum eiusq; Emporiũ Panarmus idest cõmoda cunctis statio. Iugaq; Ceraunia: Hic sinus Ionii os: & Adriæ capit initiũ. Os qdé ipsum utriq; cõmune est. Differt aũt Ioniũ. Idcirco primæ huius maris parti appellationé affert. Adriæ uero intestinũ mare: usq; ad extremũ recessum nomen accepit. Hoc auté tépore etiam uniuersum. Horũ noíum alterũ ab uiro Anare descendere: Theopõpus autor est qui eoꝝ locoꝝ tenuit imperiũ. Vnde & natio est. Adriam uero a flumine cognomine idem assequutũ. A Liburnis ad Ceraunia stad. sunt paulo plura supra duo millia. Totá uero ab intimo recessu nauigationé dieꝝ sex Theopompus diffiniuit. Tractus auté Illyrici longitudiné pedum. xxx. dierũ ait. At mihi amplius eé uidet. Alia quoq; fide minime digna tradit. Maria ipsa cõmisceri. Ideo quia in urbe Narone tegula Chia & in hasia inueniat. Et utraq; maria e monte quodam spectari. Et Insulas Liburnas ita cõstituit ut stad. d. circuitioné habeát & Istrum in Adriaticum pelagus uno irrumpere ostio. Talia & Eratosthenes scribit. Quædá auté sunt e uulgi sermonibus audita quéadmodum Polybius; & de illo & de aliis scriptoribus dixit. Vniuersus igit oræ Illyricæ cursus maritimus portus habet optimos. Ita enim & ex perpetuo ipsius littore: & ex ipsis propinquis insulis euenit. E contra uero Italicum littus Illyrico obiectũ se habet: quod importuosum prorsus est. Aprica itaq; regio similiter frugifera bonisq; fertacissima fructibus oliuetis uineisq; speciosa nisi sicubi rara & aspera omnino rupes iacet. Talis cũ plaga esset Illyrica maritima præsertim spreta prius erat uirtute locoꝝ fortassis ignota: idq; ut plurimũ ꝓpter agrestes hoíum ritus gentéq; piraticam. Super hanc sita regio tota montana frigida & niualis est Ampliusq; in aquilonem spectat adeo ut raro uitem ferat. In altioribus uero & ampilioribus locis montanæ sunt planities: quas Pannonii tenent in austrum usq; Dalmatas & ardieos porrectæ ad septentrioné Istro terminante. Ad orientem uero Scordiscis proximæ: qua Macedonũ Thracũq; montes existunt. Fuerunt auté autariate Illyricorum gens amplissima atq; optima: qui cum ardieis assidue belligerabát. Bellorũ causa erat Sal: quod in eorũ finibus coagulatur ex aqua quæ e uase quodá uerno stillat tempore. Exhaurientibus enim & deponentibus sal ipsum die quinto coagulat. Conuenerat auté inter eos: ut per uicissitudiné cõgelatorio uterent loco. Conuenta uero transgressi manus conserebant. Cæterũ Autariate Triballos ab Agrianis usq; ad Istrũ pertinétes aliquãdo deleuerũt. Erant auté dierũ quindecim iter ex aliis Thracibus & Illyricis protensi. Extincti uero prius a Scordiscis fuerant Postea auté ab Romanis qui etiam Scordiscos diutius potentissimos debellarunt Enimuero ii penes Istrum habitarát: duas in partes diuisi.

Dalmataꝝ factio
Adrius mons
Varo fluuius
Daorizi
Ardei
Plerei
Melena
Corcyra
Pharos
Varalii
Dardanii
Triballi
Rhizei
Rhizonis
Drilo
Galabrii
Thunatæ
Dardanii
Lissi
Acrolissi
Epidãnus
Dyrrachiũ
Apsus
Aous
Apollonia
Aeas
Inachus
Nympheus
Belliaca
Oreum
Panarmus
Ceraunia
Ionii os
Adria ũde
Naro
Ister
Autariatæ
Triballi
Scordisci

Nam & alii magni Sordisci appellati sunt. Alii uero parui. Illi quidē duos inter fluuios habitabant. Istrum illabētes. Alter Noarus appellat̃ præter Segesticā fluens. Alter Martus: uel ut alii Bargus. Parui autē ultra Istrũ incolebant Triballis & Mysis finitimi. Quasdā etiā insulas habebāt Scordisci. Ea autē magnitudinis aucti sunt: ut usq; Illyricos & Peonicos & Thracios ꝓuecti sint terminos. Coplures igit̃ iacentes in Istro insulas occupauere. Ipsi etiā urbes habuere Heortē: & Capedunũ. Post Scordiscoꝝ agrũ ad Istrũ quidē adiacet Triballoꝝ & Mysoꝝ plaga: De quibus superius mentio a nobis facta est. Et paludes Scythiæ intra Istrũ quam minorē uocant. Et harũ meminimus superius. Habitant & isti & Crobyzi & alii quos Troglodytas uocant: ad loca quæ ad Calatin & Tomæem & Istrũ pertinēt. Dehinc Aemi accolæ & qui usq; in Pontũ uergũt: Coralli & Bessi & Medoꝝ quidā & Dantheletæ. Hæc uero uniuersa latronibus refertissima loca. Bessi magna ex parte mōtem Aemum incolunt: & ꝑpter latrocinādũ latrones uocitant̃. Quidā Calybitæ & Lyprobii: Rhodopæ propinqui atq; Peonibus & Autariatis & Dardanis ad Illyricũ. In horum medio: & Ardieoꝝ Dasaretii iacēt & Hybrianes & gentes aliæ obscuræ: quas cũ diriperēt spoliarentq; Scordisci: desolatum reddiderunt agrum: & multoꝝ dietũ nemoribus inaccessis referserũt. Inter Istrũ & montes ex utroq; Peoniæ latere maritima ponti ora protēdit̃. Ab ore sacro Istri ad montanā usq; Emi plagā. Ostiũq; Byzantico ꝓpinquũ quēadmodũ littus Illyricũ adeũtes usq; ad Ceraunios montes ꝑuenimus: qui extra tractũ existunt Illyricũ: propriũ tamen quendā habens terminũ. Mediterraneas uero istis gētes terminauimus cũ ad huiusmodi descriptionē isigniores fore tum ad præsentia: tum ad posteriora putaremus. Eodem modo in ore huius loci maritima quāuis montanā egrediat̃ lineā: ad propriũ tamen aliquē terminũ finit̃: Ponti scilicet ostium & ad ea quæ modo & ad ea quæ deinceps agentur. A sacro igit̃ ostio Istri dextrorsum habenti littus perpetuũ oppidulũ occurrit Ister nomine: ad stad. d. A Milesiis ædificatũ. Inde Tomis oppidulũ alterũ: ad. cc. l. stadia. Dehinc urbs Callatis in stad. cc. & lxxx. ab Heracliensibus deducta colonia. Postea Apollonia stad. M. & ccc. Milesioꝝ colonia. Cuius maior muri portio quadā in exili condita insula est: ubi Apollinis sacellũ existit. quo ex loco. M. Lucullus Colossum exuilit & in Capitolio collocauit. Fuit autem Apollinis statua: Calamidis opus. in medio autē Calatidis: & Apolloniæ spatio Bizona iacet maxima ex parte sui terræmotibus absorpta. Inde Cruli & Odessus Milesioꝝ colonia. Et Naulochus: Mesembrianoꝝ castellũ. Postea mons Aemus: ab hoc usq; mare ꝓgrediens. Deinde Mesembria Megarensiũ colonia: quā antea Menebrā uocabāt ueluti Menopolis: idest Meneciuitas. Eius enim ædificator Menas appellabat̃. Brea uero sermone Thracio ciuitas noĩat̃: sicut & Selyos oppidũ Selymbria dicta est. Et sic Enus quandoq; Poltyobria nominata erat. Deinceps Anchiala castellũ: ab Apolloniatis conditũ Aquæ & pollonia dicebat̃. Hoc in littore Ceterizis ꝓmontoriũ prominet. Locus munimine ualidus quo aliquādo Lysimachus opum suarum Thesauro: & ærario usus est. Rursus ex Apollonia ad Cayenas insulas stad. sũt. M. & d. In eo aũt interuallo Thynia apollonitarũ ager & Anchiala eorundē ora & Phthinopolis & Andriaca ꝓpinq; Salmydisso. Littus uero hoc desertum est petrosum importuosum ad Aquilonis flamina late patēs & apertũ. Ad Cyaneas usq; lōgitudo ē stad. circiter. dcc. Ad quod naufragio eiecti: ab oppidanis spoliant̃: Thracia gente superhabitāte. Cyaneæ autē duæ perexiguæ extant insulæ: Altera in Europam: altera in Asiam uergens: Euripo disiunctæ latitudinis stad. circiter. xx. Tantundē a Byzantinorũ: & Chalcedonioꝝ templo distantes. Quod Euxini maris angustissimũ ostium est. Cum hinc stad. x. ꝓmontoriũ obuiat fretũ quinq; stad. angustans. Deinde dilatat̃ amplius & propōtidis initium efficit. Ex eo promontorio: quod stad. quinq; angustũ efficit fretum: ad portum nomine Ficulneum stadia quinq; & triginta intersunt. Hinc ad Byzantioꝝ cornu quinq;. Est autē cornu ad Byzantii mœnia prope spectās sinus in occasum extensus ad stad. sexaginta cornu ceruino perquāsimilis: nam in plures sinus perinde ac ramos quosdam scinditur in quos irruentes Pelamydes facile captant̃. Id autem cum earũ multitudine: Tum ui & impellentis fluxus impetu cũ propter sinus angustissimos uel manibus cōpræhendantur. Earũ generatio in Meoticis paludibus fit. Inde uero paulatim erumpũt grege facto p os ipsum ac ꝓpter littus asiaticũ usq; Trapezuntē ac Pharnaciā excurrunt. Hinc primum earũ uenatio existit nō copiosa admodũ. Nōdũ enim cōueniēs est multitudo. Vt uero Sinope ꝓpius accesserint: speciosior nimirũ earũ est piscatio simul & salsamētaria: Postq̃ uero Cyaneas trāsierint & ex ripa Chalcedonia albicans occurrerit petra quædā: tātus bestiisq; ipsis terror incutitur: ut e uestigio in ulteriorē cōuertantur ripam. Quas cum præceps aquatũ cursus corripiat & ĩnata locoꝝ aptitudo maris fluxũ ad Byzantiũ cornũq; Byzātii deflectat. Et eo naturæ ĩpetu ꝓpellat copiosum Byzantinis populoq; Romano suppeditat prouentũ. At enim Chalcedonii in ulteriore ꝓpe cōsistētes littore in nullā eius ubertatis cōmunionē accedũt. Quoniā ad eoꝝ portus ne una q̃dem Pelamys se se applicat. Memoriæ ꝓditũ est: cũ Byzantii cōditores post ædificatā a Megarēsibus Chalcedonem Apollinis oraculũ cōsulerēt: eis mādasse ut cōtra cæcos habitationē locarent. Cæcos enĩ ideo Chalcedonios uocabat: quia cũ prius ad ea loca nauigassent: omissa tam locuplete ripa tenuiorē accepissent. Iam usq; Byzantiũ progressi sumus. Illustrissimā sane ciuitatē ad nobiliora cōfinia ꝓpinquā & Istri ostio uicinā ab eo flumine nauigationē plane demonstrantē. Supra Byzātiũ uero gēs Astrorum idest ciuiũ iacet: in qua Calyba ciuitas est. Eā Philippus Amyntæ filius collectis de exercitu ignauissimis habitandā cōstituit. Hæ igit̃ natiōes memoratu dignæ sũt: q̃s Ister & mōtes Illyrici Thraciq;

Martus
Bargus
Heortes
Capedunũ
Crobyzi
Coralli
Bessi
Dātheletæ
Calybitæ
Lyprobii
Dasaretii
Hybrianes
Peonia
Ister op.
Tomis
Callatis
Apollonia
Apollinis colossus
Bizona
Cruli
Odessus
Naulochus
Aemus
Mesēbria
Menebra
Menopolis
Brea
Selyos
Selymbria
Poltyobria
Anchiala
Ceterizis
Cyaneæ
Thynia
Phthinopolis
Andriaca
Salmydissus
Cyaneæ
Propōtidis initiũ
Pelamides
Trapezus
Pharnacia
Sinope
Chalcedonii cæci
Byzātiũ
Asty
Calyba

terminant. Maritimam Adriatici maris oram uniuersam ab initio sinu inchoatã tenentes & sinistrã ponti plagam ab Istro flumine usq; Byzantiũ. Reliq̃ sunt de regione dicta montana in austrũ spectãtia. Quæq; his subiacent ordine loca: in qbus est græcia: & cõtigua usq; in montes protenta barbaries. Hecateus itaq; Milesius hæc de Pelopõneso scripta ꝓdidit. Eam prius q̃ Græci incolerẽt a Barbaris habitatã extitisse. Indẽ fere & Græcia uniuersa priscis tẽporibus barbaroꝝ nationũ habitatio fuerat. In eam uero ductus est rationẽ per ea quæ memoriæ ꝓdita fuerãt. Pelops qdẽ ex Phrygia ducto secũ populo ab se Pelopõneso nomẽ indidit. Danaus ab ægypto ꝓfectus Dryopes & Caucones & Pelasgi & Leleges & alii id genus terras intra Isthmũ & extra ꝑuerunt: Agrũ Atticũ uenientes cũ Eumolpo: Thraces tenuere. Aulidẽ uero terræ phocidis Tereus. Cadmeã autẽ aduecti cum Cadmo Phenices; Ipsam uero Boetiã Aones. Ac Tembices & Hyantes. Pyndarus autẽ ait. Fuit tempus quo Hyas Boetiã gentẽ gubernabat. Ex aliquoꝝ quoq; uocabulis barbaricũ ipsum manifestat; ut sunt Cecrops Codrus Erlus Cothis Drymas Crinanus; Thraces uero & Illyrii & Epirotæ ad hos usq; annos in lateribus insidentiq̃ q̃ longe magis antea q̃ nũc ubi cõtradicente nullo & impræsentia magnã Græciæ partẽ Barbaroꝝ natio habitat. Thraces qdẽ Macedoniã & pleraq; Thessaliæ partes: Acarnaniã uero & Etoliã superiorẽ Thesproti Asopei Amphilochi Molossi. Athamanes gẽtes Epiroticæ De pelasgis igiť abunde dictũ est. Leleges uero sunt nõnulli qui eosdẽ illos & Cares arbitrẽtur. Alii finitimos solũ cõciuesq; atq; cõmilitones. Quocirca in Milesioꝝ agro habitatiões quædã Lelegum nominanť. Frequentibusq; in locis Cariæ & sepulchra Lelegum & munimenta deserta: Lelegia appellata monstranť. Quæq; nunc Ionia dicitur totã eam Cares & Leleges incolebãt: Quos cũ Iones expulissent: ipsi regionẽ occuparũt. Etiã ueteres illi qui Troiam expugnauerũt: Lelegas e locis Side & Pedaso & Satnioenti fluuio uicinis eiecerunt. Quod autẽ isti Barbari fuerint: uel hinc signũ putãdum est: quod Caribus pariter cõgregati fuere. Quod autẽ & cũ eis: & per se errabũdi antiquis temporibus fuerint: declarãt Aristotelis Politiæ. Nã in Acarnanũ Politia: Quandã ĩquit Acarnaniæ partem Curetes habent: spectantẽ uero in occasum plagam Leleges tenent: Reliquam inde Teleboæ. In Etolorum Politia is nunc Locros Lelegas uocat: A quibus & Boetiam occupatã fuisse dicit. Similiter & in Opontioꝝ & Megarensium Politia testať. At enim in Leucadioꝝ Politia quempiã Indigenam & Aboriginem Lelegem noĩat. Cuius ex filia nepotẽ nuncupat Teleboam. E quo duos. & xx. liberos Teleboas procreatos inquit. E quibus nõnulli Leucadem habitasse traduntur. Hesiodo maxime fidem adhibendã esse cõtenderim: qui Lelegum populorũ ducem fuisse Locron asserit. Quos Saturnius Iuppiter immortalia sapiens consilia: E Deucalionis tellure delectos uagos exhibuit. Vis enim ipsa uocabuli significare ut censeo uidetur plerosq; temporibus antiquis delectos promiscuos fuisse: Cũ eorũ natio deficeret. Hæc sane aliquis & de Cauconibus dicere posset. Qui cũ antea pluribus in locis habitarẽt necubi nunc existũt. Superioribus itaq; sæculis cũ gẽtes ꝑmultæ licet exiguæ & ignobiles essent: tamen uiroꝝ excellentia cum per se sua tenerẽt imperia earũ terminos distinguere nõ magnæ profecto difficultatis erat. Nunc autẽ deserto & plurimũ uastato solo: uicisq; & urbibus deletis si oẽm pro uiribus adhibueris curam ac diligentiã: nihil sane proficies propter locorum ignobilitatẽ: & uastitatem quæ dudum inchoata: necdũ hac etiã ætate cessauit multis in partibus ꝑpter populoꝝ rebelliones: qbus Romani cũ exercitibus incubuerũt: & habitatoribus ab illis instituti sunt domini. Septuaginta igiť Epirotaꝝ urbes a Paulo Aemilio Imperatore funditus euersas esse autor est Polybius: uictis macedonibus & Perse rege superato. E quibus maximũ numerũ iuris Molossorum extitisse & mortaliũ. c. & l. millia in seruitutẽ redacta. Attamen aggrediemur: & quoad descriptioni conuenit: & nobis adire licet: singula percurremus. Ab ora q; Ionii sinus maritima captabimus initium in quã quidẽ Adriæ nauigatio terminať. Eius primæ partes sunt Epidãnum siue Dyrrachium & Apollonia. Ex Apollonia in Macedoniã: Egnatia in orientẽ uia est quam per millia passuum mensi sunt. Lapideasq; columellas: usq; Cypselũ & Ebrum amnẽ mil. paſ. d. atq; xxxv. computatis uero per singula. mil. stađ. viii. stađ. sunt mil. iiii. cc. & lxxx. Adiungit Polybius unicuiq; stađ. diplethrũ: idest iugera duo. Quæ stađ. pars terra est Vnde aduciẽda sunt stađ. c. lxxviii. & tertia stađ. pars miliarioꝝ numero. Contigit autẽ ab Apollonia & Epidamno siue Dyrrachio promotos ex æquali distantia eandẽ in uiam incidere. Tota quidẽ uocať Egnatia. Prior qdem Excandauia nominatur q mons ẽ Illyrici; per Lychnidiũ urbẽ: Et pylonis locũ q in uia ipsa Illyricũ Macedoniãq; disterminat. Illinc uero ꝓpe Barnuntẽ p Heracleã atq; Lincestas: & Cordos ad Edesam & Pellã usq; Thessalonicam itur. Hæc aũt (ut Polybius scribit). cc. lxvii. miliaria sunt. Hãc ꝑmeãtibus uiã circa Dyrrachium uel Epidãnũ & Apollonia dextrorsum gentes iacent Epyroticæ: qs mare siculũ alluit usq; ad sinum Ambracium. A leua uero montes regionis Illyricæ quos antea ꝑcurrimus. Et gentes accolæ quoad in Macedoniã Peonesq; ꝑueneris. A sinu deinceps Ambratio plaga in orientem uergẽs e regione peloponnesi ꝑueniẽs ad Græciã ꝑtinet. Dehinc ægeũ excidit pelagus: dextera ex ꝑte totã reliquẽs Pelopõnesum. Ab Macedonicaꝝ autẽ gẽtium atq; Peonicarũ exordio usq; ad Strymonẽ fluuiũ Macedones: ac Peones habitãt. Et Thracũ montanoꝝ aliq trãs amnẽ Strymonẽ uero usq; ad Põticũ ostium atq; Aemũ mõtẽ cũcta sũt Thracũ excepto littore qđ Græci tenẽt. Quidã sane in Propõtide siti. Pletiq; uero ad Hellespontũ aut sinũ Melanen idest nigrũ. Alii uero sup Aegeo pelago. Cæterũ Aegeũ pelagus duo alluit Græciæ latera: Alterũ in orientem prospectãs, extensum uero a sumnio ad Arctõ

Graecia
Pelops
Peloponnesus
Aulis
Tereus
Boetia
Aones
Tembices
Hyantes
Hyas
Thraces
Thesproti
Asopei
Amphilochi
Molossi
Athamães
Leleges
Cares
Ionia
Troia
Curetes
Leleges
Teleboæ
Locros
Epirotarũ urbes
Adriæ terminus
Epidãnum
Dyrrachiũ
Apollonia
Egnatia
Cypselus
Hebrus
Excãdauia
Lychnidiũ
Pylon
Barnus
Aegeum
Macedões
Peones
Thraces
Aegeum
Summum

usq; ad Thermeū sinum:atq; Thessalonicā oppidū Macedonicū quæ supra cæteras huius ætatis urbes eximia ciuilitate floret. Alterū uero macedonicū a Thessalonica ad meridiē porrectum usq; ad Strymonem. Pleriq; autē totā ab Strymone usq; ad Nestum plagam Macedoniæ attribuunt: Quoniam Philippus eximio captus est studio:ut hæc sibi loca uendicaret. Maximaq; ex metallis: & reliq locorū ubertate uectigalia cōstituit. E Sunnio uero usq; ad Pelopōnesum Myrtoū & Creticū & Libycum pelagus est cum sinibus usq; ad Siculū. Hoc uero & Ambraciū & Corinthiacū & Criseum sinum cōplet Theopompus.xiiii. Epirotarū gentes esse refert: E qbus celebratissimæ sūt Chaones & Molossi. Quippe qui totus Epiroticæ terræ quandoq; Regū tenuere. Prius quidē Chaones. Posterius uero Molossi q qdē ppter regū cognationē magis ac magis amplificati fuerant. Nā ex eacidarū sanguine pgnati sunt. Accedit quod penes illos Dodonæ uetus ac nobile uigebat oraculū. Chaones igitur ac Thesproti deīde Cassopēses q & ipsi Thesproti sunt:ipsa a Cerauniis mōtibus usq; ad sinū Ambraciū maritima fruuntur. Agro sane ubertate fœlice. Quod si nauigare incipias a Chaonibus in orientē solē ac sinū Ambraciū atq; corinthiacū adeo ut dextera qdē ausoniū habeas pelagus:leua autē Epirū:eurius est stađ.mille &.ccc.a montibus Cerauniis ad ambracii sinus os. In hoc quidē interuallo Panormus est portus intra Ceraunios mōtes amplissimus:& post illū Onchemus portus alius ad quē promontoria corcyræ in occasum uergentia opposita iacent. alius item Cassiopa ex quo Brūdusiū stađ. intersunt mille &.dcc. Totidēq; ab altero Cassiopæ promontorio in Austrū spectāte usq; Tarentū:quod Phalacrū idest caluū appellant. Post Onchesmū autē extat Posidiū ac Buthrotum in portus ore conditū:quē coenosum appellant. Locus est pœninsula & Cherōnesi formā habens Romanis frequens accolis. Sunt & Sybota insulæ perexiguæ paulisp ab cōtinēti terra disiunctæ ad oriētale promontoriū Corcyræ Leucimā sitæ. Sunt & aliæ præternauigātibus insulæ pexiles haud memoratu dignæ. Inde pminens solū noīe Chemeriū:dulcisq; portus:quē intrat ānis Acherō:ex acherusia palude pfluens:cōpluraq; suscipiēs flumina:qbus sinus ipse dulcis efficitur. Prope labitur Thymauus. Super hūc sinū iacet ciuitas nūc quidē Cichyrus dicta:quondā autē Ephyra: quā Thesproti cōdidere. Penes Buthrotū uero est Phœnice. Non longe uero a Cichyro pusilla ciuitas iacet Buchetium. Cassopeniū opus haud procul a mari & Elatria & Pandosia & Batie in mediterraneo. Cæterorū illarū ager usq; ad sinū pertinet. Secundū dulcē portum autē duo alii deinceps portus existūt Vnus quidē propior ac minor nomine Comarus Isthmū stađ. sexaginta efficiens ad Ambraciū sinum atq; Nicopolin:quam urbem Cæsar Augustus ædificauit. Alter procul magis & amplior & præstantior prope sinus ipsius ostiū distans a Nicopoli.xii.stađ.interuallo. Deinceps est ostiū ambracii sinus. Huius etenim sinus ostium ipsum paulo q stađ.iiii.maius est. Circuitus stađ.ccc. amplectit. Optima oī ex pte eius statio. Ingrediētibus occurrūt a dextra habitātes ex Græcis acarnanes & Apollinis Actii templū quodā in tumulo ad ostiū eminens:cui campus subiacet Lucum habens. Sunt & naualia in quibus Cæsar unde uiginti naues decimarū noīe reposuit. Ab uno remorū ordine usq; decireмes adiungēs. Memoria quoq; proditū est & nauale & naues incendio prorsus extinctas esse. Sinistra uero Nicopolis est:& Epirotarū colonia Cassopei usq; in intima sinus ambracii: cui supereminet paulisp a sinu distans tolgus:cuius memoriā Cypselus struxit. Præter eā labit arathus fluuius:p quē a mari ad ipsam Tolgū paucis admodū stađ. aduersa nauigat aq. Oritur autē ex monte Stympheo ab illius radice. Hæc autē ciuitas supiori tēpore eximia fortuna enituit. Ex ea igit sinus ipse cognomē assecutus est. Maximū ei Pyrrhus attulit adiumentū cū eo loco pro regali sede uteret. Macedones autē ac Romani postea:& hanc & alias ob eorū rebellionē assiduis bellorū laboribus exhauserunt. Eam ob rem Cæsar Augustus demū cū destitutas admodū animaduerteret:cunctas in eo sinu ad unius habitationē cōgregauit. Eiq; ipse uocabulū indidit: Nicopolin idest uictoriæ ciuitatem. Et suæ uictoriæ cognomen imposuit. In qua. M. Antoniū ante sinus illius ostiū nauali prœlio simul & Egypti reginam Cleopatram superat. Nā & ipsa huic certamini præsens interfuit: Ipsa igit Nicopolis egregia incolarū multitudine abundans amplificat in dies: latos fines habens & hostilibus ornata spoliis. Habetq; in oppido suburbio templū magnifice extructū. Est & Lucus Gymnasio stadioq; ad quinquēnale ludorū certamen apparatus. Sacerq; Luco superne tumulus imminet dedicatus Apollini. Instar autem Olympiorū: Ludi Actii designant Actio Apollini cōsecrati. Eorū curæ Lacedæmonii præfecti sunt. Reliqui uici & circūhabitata loca: Nicopolis iuri attributa sunt. Actia quoq; ipsi deo prius: & a finitimis agebant. & certantibus coronæ proponebantur. Hac autē ætate Cæsar Augustus honorificentius ædidit. Secundū Ambraciam Argos extat Amphilochium: Quod Alcmeon eiusq; liberi condidere. Constat enim Alcmeonem (ut autor est Ephorus) post Epigonorum aduersus Thebas expeditionem ab Diomede in Aetoliam ad eius auxiliū accersitū aduentasse. Et eius ope illum hanc simul & Acarnaniā in potestatē redegisse. Cæterū cū postea illos ad bellū troianū Agamēnon accerseret ad id:proficiscēte Diomede Alcmeonē in Acarnania māsisse & Argos ædificasse, Ipsumq; a fratris noīe Amphilochicū uocasse. Inachum etiā amnem per illius agrum fluentē in sinum: Argiuæ terræ appellationē addidisse. Thucydides autē scriptū reliquit ipsum Amphilochum post eius a bello Troiano reditum. Cū esset Argiuis inuisus in Acarnaniā secessisse. Et accepto a fratre principatu: oppidū in sui nominis memoriā ædificasse. Epirotæ quoq; sunt Amphilochi:& qui superius icolunt & qui sunt Illyricis adiuncti montibus rupes & asperum habitantes agrū. Molossi etiā & Atha

Thermeus sinus
Thessalonica
Strymon
Myrtoum pel.
Creticum pel.
Libycum pel.
Chaones
Molossi
Dodona
Cassopēses
Ambraciusſ sinus
Panormus
Onchemusſ
Cassiopa
Phalacrum
Posidiū
Buthrotū
Sybota
Leucima
Chemeriū
Acheron
Thymauusſ
Cichyrus
Ephyra
Phœnice
Buchetiū
Elatria
Pandosia
Batie
Comarus
Nicopolis
Ambraciusſ sinus
Acarnanes
Apollo act.
Nicopolis
Cassopeius sinus
Aratthus
Tolgus
Stympheusſ
Nicopolis
Apollinis ludi
Argos amphilochiū
Alcmeon
Inachus
Amphilochus
Molossi

manes & Ethices & Tymphei & Orestæ & parorei & Arintanes quoq; nõnulli Macedonibus magis Athamães
applicãtur: Aliqui uero Ionico sinu. Memoriæ quoq; traditũ est: Orestiadẽ oram ab Oreste quãdoq; Ethinces
occupatã fuisse. Cũ cæsa matre exul ꝓfugeret & sui regioni nomẽ reliquisse. Cũq; oppidũ cõdidisset Tymphei
Argos Oresticũ de suo uocasse noie. Hisce uero gẽtes cõmiscẽt Illyricæ quæ ad mõtanã regionẽ Au Orestæ
strali de pte ꝑspectãt: Quæq; sup Ioniũ sinũ iacẽt. Sup Epidãnũ.n. siue Dyrrachiũ & Apolloniam se Parorei
des habẽt Bylliões & Tayllatii & Parthini & Phrygi usq; ad Ceraunios mõtes. Prope uero adsũt ar- Arintanes
genti fodinæ in Damastio: ubi potentatũ cõstituere Perisadyes: quos Encheleos & Sesaresios nomi- Argos
nãt. Penes hos Lynceste & Deuriopus & Tripolitis Pelagonia & Leordi & Limia & Eratyra. Loca q Oresticum
dẽ hæc quondã singula magna ualebãt potẽtia. Quoꝝ imperiũ cadmi nepotes & Hermiõe ad Een Bylliones
chelias tenuere. Quæq; de illis fabulosa nominant his in locis ostẽdunt. Hæꝝ quidẽ nationũ regnũ Tayllatii
nequaq̃ indigene capessebãt. Cæterũ Lycestæ sub Arrabeo fuere deducẽte a Bacchiadis originẽ. Hu Parthini
ic nata est filia neptis Philippi Amynthæ filii Mater Eurydices filii: Irrha uero filia. Epirotarũ gens Encheleі
Molossi sub Pyrrho Neoptolemo fuere: quẽ Achilles procreat: & sub eius successoribus Thessalici Lyncestæ
sanguinis. Alii uero sub indigenaꝝ gubernaculo regebant. Postea qbusdã semp obtinẽtibus uictori Deuriopus
bus res ad Macedonũ regnũ tãdẽ tota cõuersa est paucis dũtaxat exceptis sup Ionio sinu sedentibus Tripolitis
Iãq; Lyncestũ & Pelagoniã & Orestiadẽ & Emiã superioris Macedoniæ noie cõprehendebant. Eãq; Pelagonia
Posteriores Eleutherã.i. liberã dicebant. Al: qui uero uniuersã usq; ad Corcyrã Macedoniã appellãt. Leordi
Eius rei nationẽ simul asserẽtes ꝙ & tonsura & lingua & chlamyde aliisq; talibus utant pariter oẽs. Limia
Pleriq; gemino sermone loquunt. Soluto aũt Macedonũ regno cũcta in Romãoꝝ ditionẽ cõcesse- Eratyra
re. Per has gẽtes Egnatia uia ex Dyrrachio & Apollonia ꝑducit. At circa uiã candauiæ lacus: ac palu Irrha
des ad Lychnidũtẽ exrant ubi copiosa pisciũ habent Sallamẽtaria. Sũt & fluuii Ioniũ irrũpẽtes sinũ Molossi
& in Austrũ uergẽtes: Inachus & Horatous & Achelous & Euenus quẽ priores Lycormã uocitabãt Pyrrhus
Ille qdẽ sinũ illabit Ambraciũ. Alter uero in Acheloũ Cæterũ Achelous & Euenus in mare fluũt. Eleuthera
Ille qdẽ p Acarnaniã labẽs hic uero p Etoliã Eurigon aũt multis acceptis amnibus: ex Illyricis mõti Macedõia
bus & Alyncestis & Brigibus & Deuriopis aliisq; cõpluribus i Axiũ irrũpit. In hisce gentibus antiq Egnatia
tpibus ciuitates extabãt. Tripolites; Pelagõia cognomine. Cuius & Azorus erat. Supq; Erigone uni- uia
uersæ ciuitates Deuriopoꝝ cõsistebãt. E qbus Bryaniõ & Alalcomenæ & stymbara. Cæteꝝ Cydriæ Candauia
Bysarũ. Eginiũ uero Tympheorũ fuit. Ethiciæ cõfine atq; Triccæ. Propinq uero iã & Macedoniæ: Lychnidus
& Thessaliæ sunt ad montẽ Pocũ & Pindũ Ethices & Penei fontes. De qbus & Thymphei & Thes Inachus
sali Pindi accolæ certãt. Iusq; sibi uẽdicãt: simul & uicina Ioni fluuio Oxynea ciuitas: quæ a Tripoli Horatous
tano distat Azoro stad. c. & xx. Prope adsũt & Alalcomenæ & Eginiũ & Europus & Ionis in peneũ Achelous
igressio. Ea tẽpestate (ut dixi) licet aspera & mõtibus pleta Tamaro & Polyano aliisq; compluribus: Euenus
Egregie tamẽ populosa Epirus tota erat & Illyricũ. Hoc uero tpe magna ex pte solitudo tenet. Ha- Licormas
bitat aũt p pagos ruderũq; reliqas. Dodoneũ aũt oraculũ (quẽadmodũ & cætera) quodãmodo dere Eurigon
lictũ est. Illd uero: autore Ephoro: a Pelasgis cõstructũ fuit. Nã Pelasgi iter potẽtissimos Græciæ po Tripolites
pulos antiqssimi celebrant. Quocirca poeta ita cecinit. Dodõee Rex Pelasgice Iuppiter Hesiodusq; Azorus
Dodona iter qrcus sedes Pelasgoꝝ extitit. De pelasgis cũ Tyrrhenã gentẽ exponebamus satis a no- Bryanion
bis dictũ fuit. Circa Dodonã uero & tẽplũ habitãtes barbaros extitisse. Homerus ipse declarat ex eo Alalcõene
rũ uiuẽdi norma: quos spurcipodas: & humi stabulãtes appellat. Vtrũ aũt illos Hellos uocari opor- Stymbara
teat: sicuti Pindarus ait: an Sellos: quẽadmodũ penes Nomeꝝ iacere suspicant: textus & scriptura ni Cydriæ
mirũ ambigua confirmare non sinit. Philochorus aũt ait circũstãtẽ Dodõæ locũ sicut Euboeã Hel Bysaium
lopiã uocari: etenim hoc pacto dicere testatur hesiodum. Eginium

Floribus hellopia pratisq; decora nitescit. Tymphei
Cuius in extremis dodone est condita campis. Ethicia

Putãt aũt (ut inqt Apollodorus) a paludibus tẽplo circũfusis ita uocari. Poetã qdẽ ipsos hellos noia Tricca
re existimant: hellas accipit hellos eos q circa tẽplũ sũt. Adiecit & tẽplo uicinũ amnẽ Selectem noie Poeus
fluere cũ dixit. Is ꝓcul ex Ephyræ seleente actus ab amne. In Thesprotis ãt Ephoras: Sed heliẽsibus Pindus
iterius. Ibi.n. fluuiũ Seleẽtẽ eẽ. In Thesprotis ãt atq; Molossis nullũ. Cæterũ q̃ de qrcu: & q̃ de colũ- Peneus
bis fabulæ uulgant & alia huius generis sicut & de rebus delphicis; ptim poetici magis sermonis & Io. fluuius
stadii sũt: ptim huius de situ orbis tractatus ꝓpria. Itaq; Dodõa pristinis sæculis sub Thesprotis erat Oxynea
Similiter & mons Tomarus siue Tmarus: nã utroq; mõ dicit: cui subiectũ ẽ oraculũ. Tragœdiarum Europus
quoq; scriptores & Pindarus Dodonẽ Thesproticã appellauere. Posterior ãt ætas Molossorũ iuri at Tamarus
tribuit. Vates ãt Iouis quos poeta spurcipodas & terrisõnes appellat a mõte ipso Tomaro Tomo- Polianus
ros nũcupatos eẽ dicũt. Sic nõnulli i Odyssea scribũt: q̃ loqtur Amphilochus: qui cõsiliũ procis exhi Dodoneũ
bet: ne prius aduersus Telemachum faciant impetũ q̃ Iouem ꝑscrutentur. Oraculum

Fila Iouis magni sic ducunt ordine parcæ. Hellopia
Aut tomori incutiam cædẽ per membra cruentam. Selleis
Ast alios dare terga retro super æquora cogam. Ephoras
Sin deus auertat requiem captare iubebo. Dodona

Melius enim esse Tomoros: q̃ Themistas scribere. Nullo igitur pacto oracula Themistas a poeta di Tomarus
ci: sed consilia & publicas institutiões & legũ sanctiones. Dici aũt Tomoros constitutos sup Tmaro Tmarus

quasi mõtis Tmari ad téplũ custodes. Sane Iuniores Tomoros dicũt. Simplicius aũt Homero capiẽdũ oracula abusiue & consilia: ipsa diuinatiõis ĩperia & cõsulatiões: Ipsaq; uaticinia quẽadmodũ de creta. Quale & illud est: Et hoc ex quercu alticoma Iouis consilium hausisse. Ab ipso aũt primordio mortales fuerãt præsagia ꝑcinẽtes: Sub qbus & uaticinãdi ministri ĩstituti erãt: & hoc forsitã poeta ipse declarat de iis quos Hypophetas uocabãt qbus prophetæ ĩperabãt. Posteriore inde tpe tris desi
Suidas gnarãt aniculas. Postq̃ & Ioui Dione eiusdẽ tẽpli comes dicata est. Suidas ĩ rebus Thessalicis fabulo
Scotussa sa multa tradit ad gratiã loquutus. Illincq; translatũ fuisse templũ inqt e Scotussa Thessaliæ. Est. n. Scotussa urbs Thessaliæ. Pelasgicæ. Cõcomitate. n. plurimæ fũt fœminæ quaȝ e stirpe ꝓgnatæ sunt quæ hac tẽpestate ꝓphetides diuinãdi officiũ gerunt. Quo ex facto Pelasgicũ uocari Iouem ĩsueuisse Cineas aũt longe maiores fabulas contexit.

N octauo cõtinetur pars Europæ in q̃ reliquũ dicitur de Macedonia. Tota etiã exponitur Græcia in qua pertractanda diutius ĩmoratur: propter multarũ reȝ nobilitatẽ & locoȝ & neglecta & indiscreta penes historicos atq; poetas diligenter aperteq; describit. Vti sunt eius regionis urbes. cã in nauiũ dinumeratione q̃ per poesin multis in locis commemorata.

Oq̃ peragratis occiduis Europæ regiõibus: quæ ĩterno: & externo mari cõtinentur: Barbaras ẽt eius natiões: usq; Tanaim uniuersas circuiuimus: & Græciæ ptẽ non magnã cũ Macedõia. nunc Græciæ descriptionẽ reliquã absoluemus atq; reddemus. Eã Homerus qdẽ prior: dehic alii cõplures tractauere. Quidã peculiariter uel portus uel nauigatiões uel circuitiões terrestres uel tale aliquid describẽtes in qbus & Græcanicæ ptes cõtinenť. Quidã uero in cõmuni historiaȝ cõscriptiõe seorsũ littoraliũ locorũ demõstrationẽ litteris ostenderũt: quẽadmodũ Ephorus egit atq; Polybius. Aliq autẽ ad naturæ locũ etiã Mathematica quædã assũpserũt huius generis: sicuti Posidonius & Hipparchus. Cũ igitur res aliorũ recte iudicatæ sint Homeri dicta iudicantis aĩaduersionẽ postulãt atq; indigẽt cũ poeticũ in morẽ dicat nec huius ætatis loca: sed & illa ꝑuetusta de qbus: permulta obscurauit ætas. Pro uiribus igiť enitẽdũ sumpto ubi desiuimus exordio. Nostra uero ab occasu: ac sẽptẽtrione ad Epiroticas gentes ac Illyricas finiebať oratio. Ab ortu aũt ad Macedoniæ populos usq; Byzantiũ. Post Epi
Acarnanes roticas gentes itaq; ac Illyricas Græcoȝ Acarnanes sũt & Etoli & Locri cognomine Ozolæ Secun
Etholi dũ istos Phocẽses & Boetii. His aũt obiecto pelago medio: Pelopõnesus cõtra respõdet quæ ĩtra me
Locri diũ sinũ Corinthiacũ accipit illi qdẽ formã exhibẽs: & ab illo formã capiẽs. Post Macedoniam uero
Ozolæ Thessala natio est usq; ad maleos: & alios tã intra Isthmũ q̃ extra. Super hos ꝑmultæ gẽtes fuere. Su
Peloponnesus pra qdẽ tot sanæ sunt quot linguarũ græciẽsiũ differẽtiæ nobis ꝓceptæ sunt. Istas ipsas cũ quattuor esse cõstet: Ionicã eandẽ quã prisci illã Atticã asserimus. Eius. n. ætatis attici Iones uocabanť. Et ab
Thessalia eis Iones illi profecti sunt q in Asiã colonias deduxerũt eã qua nũc loquunť linguã usurpãtes Ioni
Græcoȝ cã. Doricã uero eã esse quã Eolicã. Oẽs. n. extra Isthmũ habitãtes: exceptis Atheniẽsibus & Megarẽsi
linguæ bus & Parnassi accolis Doriẽsibus: hoc etiã tpe Eolici nũcupanť. Cũq; Doriẽses pauci forent agrũq;
Iones durũ icolerẽt impmixtã ꝑdurasse linguã: aliolq; mores uerisimile fit ut in externos nõ cõiuncti ipsi
Aeolici quõdã genere pares. Hoc idẽ Atheniẽsibus obtigit q tenuẽ admodũ tellurẽ asperũq; habitent agrũ.
Dorienses Quã ob causã nullis afflictos populationibus & ab origines existimatos esse: testis est Thucydides: eũ eandẽ oĩ tpe terrã possiderẽt: a nullo prorsus eiecti: & eius cupiditate uendicandæ nemo teneretť. Hoc idẽ Alterandæ liguæ gẽtisq; ꝑmutãdæ cãm extitisse crediderim: licet ipsorũ paucitas foret: hoc mõ cũ Eolicorũ exterius Isthmũ inualesceret multitudo & q interius pridẽ fuerãt. Eolica gẽs erat. Po
Megara stea cũ Iões ex attica littus occupassẽt & Doriẽses Heraclide reduxissẽt q Megara cõdiderũt in unũ cõmixti sũt. Multa quoq; ĩ Pelopõneso ab illis ædificata sũt oppida. Rursũ Achei Eolica natio Ioas expulerũt. Vnde ĩ Pelopõneso gẽtes duæ restitere. Eolica uidelicet ac Dorica: qcũq; sane minus sese cũ Doriẽsibus ĩplicuerũt: uti Arcadibus & Eleis obtigit. Cũ mõtãi qdã oĩo forẽt ĩ sortem neq; excĩdẽres qdãq; Olympio Ioui dicati cẽserẽť ꝑ se diutinã pacẽ agẽtes cũ aliogn Eolici generis eẽnt & ad reducẽdos heraclidas una cũ Oxylo militiã subiissẽt. Quicũq; igiť tale sũt Eolico sermone utebãť. Alii uero mixtã ex ambobus habuere linguã. Hi minus: hi ãplius eolicis utẽtes uerbis. Fermeq; nũc etiã ciuitates alio & alio loquunť mõ. Sed oẽs Dorice fari uidẽtur pp aduenientẽ potentiã. Hæ qdẽ Græcoȝ nationes hunc in modũ (ut forma quadã explanẽtur) distinctiõe terminatæ sũt. Repetẽtes
Græciæ situs igiť iam quõ quoq; ordine faciẽdũ est dicere incipiamus. Ephorus qdẽ Græciæ principium ab occiduis partibus Acarnaniã dicit esse. Hãc eni Epiroticis finitimã esse populis. Nã sicut iste mari ꝓ mẽsura utens hinc facit exordiũ: ut ad locorum descriptiones mare tanq̃ ducem esse iudicet: cum alio liceat pacto a Macedonum atq; Thessaloȝ terra initiũ Græciæ demonstrare: sic & nobis locorum naturam sectantibus consiliarium mare facere conuenit. Illud autem e Siculo freto incidẽs hĩc quidem ad Corinthiacum refunditur sinum. Hinc magnam efficit pœninsulam: idest Cheronnesum.
Peloponnesus Ipsam uidelicet Peloponnesum quæ angusto includitur Isthmo. Duo autem hæc maxima sũt Græciæ confinia: ĩteriora Isthmi & exteriora portarum idest Thermopylarum: quoad Peneus erumpat,
Thermopylæ hoc autem est ad Thessaliam pertinens. Est uero fere maius & illustrius quod intra Isthmum continetur. Et totius arcem Græciæ Peloponnesum esse constat. Nam præter habitantiũ in ea gentium nobilitatẽ atq; potentiã ipse locorũ situs principatũ designat & imperium. Multi. n. sinus insunt. &

pmontoria Multæ insignes ét & pmagnæ Cheronnesi in ipsa locoꝝ uarietate cú altera alteram fuccessione quadá excipiat. Extat aút iter Cherõnesos: prima Pelopõnesus Isthmo.xl.stadioꝝ iclusa. Secúda est quæ hác amplectit́ cuius Isthmus é ex oíbus Megarésibus ad Niseá Megarésiú Emporium supra centú &.xx.stadia a mari ad mare. Tertia uero est: quæ & hác áplectit́ cuius Isthmus est ab Secessu circa Criseú sinú usq; ad Thermopylas qdé quæ linea p rectú ítelligit́ ad quingenta.viii.stad. Quæ totá ítus assumit Boetiá. Phocidé uero & Locros cognométo Epiclemidios ex obliquo secat Quarta q́ ab ambracio sinu p Oetá monté agrúq; Trachiniú i sinú Maliacú Isthmú habés atq; Termopylas ad stad.dccc. Alius tandé ex eodé sinu Ambracio est supra mille p Thessaliá: ac Macedoniá ad intimú Thermeú ptinés recessú. Ea uero Cherõnesoꝝ successio quédá nõ sane spernédú eloq́ ui def ordiné Cæterú a minima qdá: uerú illustrissima sumendú est Exordiú. Est igit́ Pelopõnesi forma platani folio simillima. Longitudine ac latitudine ferme par ab occasu i ortú Stad mille: &.cccc. Hæc aút est e Chelõata p Olympiá agrúq; Megalopolitanú ad Isthmú. Illa uero ab Austro in Septétrioné est e malea p arcadiá ad Egeú Perimetros uero ambitus omissis finibus stad est.iiii.milliú: ut Polybio placet Artemidorus.cccc. sup addit qd si sinus oís metieris plus q́.dc.&.v.milliú cõperies. At Isthmus ipse p traiectú: qua e mari in alterú mare nauigia trásuehunt́ stad é.xl.ut supra diximus. Huius aút Cherõnesi latus in occasú ꝓspectás: Eliéses & Messenii.tenét. Quos pelagus Siculú alluit Assumút aút utrinq; littus. Elei sane in septétrioné uergés & Corinthiaci sinus initiú usq; ad Araxi pmontoriú. Ad qd cõtra sunt mediante freto Acarnania & e regiõe iacenres ísulæ zacinthus & Cephallenia: & Ithaca & Echinades. Quaꝝ e numero é & Dulichiú. Maior messeniæ pars ad austrum Libycúq; pelagus pádit́ usq; ad Thyridas, i. fenestras. Sic.n. appellát. ꝓpe Tenaꝝ. Deinceps auté post sinú Sycionia terminat́ ora. Ex hoc loco Syciõ & Corithus excipit usq; ad Isthmú. ad secúdú Messenia pelagá Lacõica terra est & Argiua & hæcipsa usq; ad Isthmú. Hoc i loco sinus extát aliq Messenius & Lacõicus. Tertius argolicus. Quartus Hermiõicus & Saronicus: qué nõnulli Salaminiacú uocant. Quoꝝ aliquos Libycú: aliquos Creticú pelagus ipletiatq; Myrtoú. Quidá & Sarõicú transitú pelagus noiant. Media uero iterest cúctis imminés Arcadia: cæterisq; uicia populis. Verú Corithiacus sinus ab Euéi eruptiõibus capit initiú. Aliq ab Acheloi exituq acarnanes. Etolosq; sepat & Araxos. Hanc.n. i pté minime cõténendá accumulationé utrinq; inuicé ripæ capiunt. Amplius inde progressæ ad Rhiú & Antiriú penitus cõfluunt: mediá aqꝛ latitudiné. i. Porthmú ad stad.v. relinquentes. Est aút Rhiú in Achiuoꝝ solú protésú longius promõtoriú i facilis figurá iterius curuatú unde ad Drepanú. i. falcé appellant. Iacet aút inter Patras & Egiú Neptuni téplú habés. At.n. Antiriú i Etolorú locroruq; finibus locatú est. Id auté Molycreú uocát. Postea hinc denuo maritima paulisp utraq; ex parte ora expádit́. In Criseú qdé procedés sinú hic finé facit ociduis Boetiæ & Megaroꝝ clausa terminis. Cæteꝝ corinthiacus sinus ab Eueno usq; Araxú áné: suú circuitú hét stad duú milium cc.&.xxx. Ab Acheloo uero centenis auget́ stad. Ab Acheloo sane ad Euenú: Acarnáes tenét. Dehic ad Antirrú Etoli Isthmo téus. Quod restat Phocésiú & Boetioꝝ & tractus Megarésis: mil.c.& duode.xx.stad est. Mare át ab Antirio adusq; Isthmú: Alcioniú uocat́ Crissei sinus portio. Ab Isthmo ad Araxú stad.xxx. supra distás. Vt ergo sic figura dixeri: Pelopõnesi talis ŕatusq; sinus é & telluris aquis appositæ sinu tenus & inter ábos sinus iacés talis. Dehinc sigillati cúcta explicabimus ab Eleis finibus facto pnmordio. Hoc qdé tpe torú inter Achiuos & Messenios littus Eleá orá minime noíant extensum in mediterraneá Arcadiæ protensú ad Pholoen & Azanas atq; Parrhasios. Hoc aút antiqtus in plurimas ditiones ptitú erat. Postea i duas tátú: Epeorú scilicet & Nestoris Nelei filii quomõ & Homerus posteris prodidit: Hanc urbé qdem Epeorú nominatim dicens. Hanc uero ad alida diá ubi imperant Epei Nestoreamq; Pylum per quam Alpheum labi memorat.

Alpheus Pylos late perlabitur agros.

Sana Pylon ipse poeta nouit oppidum.

Qui coluere pylon formosis moenibus urbem.

Regis Nelei. Alpheus aút ánis neq; p illá urbé neq; penes ipsá fluit. Verú ṗterlabit́ alter qué alii Pamisú alii Amathú uocát. A cuius noíe Pylos ipsa Amathoesa uidet́ appellata. Per agrú uero Eleum Alpheus ánis plabit́. Elis uero quæ hac tépestate oppidú est: Homeri ætate nõdú muris cincta erat Verú ager ipse p pagos habitabat́. Curuá át Elidé: quia ei sic obtigit appellabát. Ná maxima eius ps talis extitit & fertilitate ṗstans. Verú posterius secúdú bella Persica cú multi in unú populi cõuenisentiEá quæ hoc tpe cernit́: Elí ciuitaté cõdidere. Sic & reliqs ferme Pelopõnnesi locis præter paucos euenit. Quos ipse poeta colligit: nõ ille qdé urbes sed oras nominás. Cú unaquæq; populoꝝ cõuentus maiores haberet. E qbus nobiliores deniq; ciuitates habitare fuere. Sicuti de Areadia factú est. Mátineá quidé populis.v. habitandá Argiui tradidere. Tegeá uero.viiii. Totidé herben colédam tradidit Cleombrotus: & Cleonimus Eodem modo Egiú septé uel octo populis in ciuitatis formá redegere. Patras.vii. Dymá.viii. Sic & Elis ex circúcirca tenentibus pagis: habitum ciuitatis accepit, Per eam át fluit Meneus ánis pp ipsius gymnasiú. Hoc qdé multis post annis Elei factitarút cú e locis Nestori subditis: multitudo trásmigraret. Hæc át fuere Pisa: cuius ps Olympia est: & Triphylia & cauconia. Triphihi uero ideo uocati sunt quia illis obuenit: ut tria illos phyla. i. natiões coderent í i unú congregatæ. Principio quidé Apeorú deinde Minyarú: qui accolæ supaccesserunt: & postremo

Locri
Epicléidii
Oeta
Trachinius ager
Pelopõnesi forma
Elienses
Messenii
Zacynthus
Cephalléia
Ithaca
Echinades
Dulichium
Thyrides
Sycion
Corinthus
Laconica
Argiua tra
Hermionicus sinus
Saronicus sinus
Salaminiacus sinus
Arcadia
Achelous
Araxi
Rhium
Drepanos
Patræ
Antirium
Molycreú
Crisseus sinus
Araxus
Corinthiacus sinus
Acarnanes
Etoli
Alcionium mare
Elea ora
Epei
Alpheus
Pylos
Neleus
Pamisus
Amathus
Elis
Mantinea
Tegea
Herbe
Egium
Patræ
Dyma
Meneus
Pisa
Olympia
Triphylia
Cauconia

Minyæ Pylos Arroxus Dyma Cyllene Colotiopus Chelonas Elissa fluuius Peneus Selleis Ephyra Talassio Boeonoa Oenoa Tlepolēus Megetes Augeus rex

Eleo℞.qui uictores loci cōpotes extiterūt.Sunt q̄ ꝑ Minyis Arcades dicāt:Qui pro loci uēdicatiōe sæpenumero bellica subiere certamina.Vnde & eadē Pylos Arcadica:& Triphyliaca nuncupata est Ve℞.n.uero Homerus totā hāc plagā:tenus Messena:eodē quo ciuitatē noīe Pylon uocat.Quod āt & Elis curua:& subdita Nestori loca:terminis dispartita fuerint ipse nauiū Catalogus indicat:p Ducū & Pago℞ nomina.Quod qdē dixerim:& moderna:& homerica scripta cōferens.Hæc.n.cū illis inuicē examinanda sunt:pp opinionē poetæ:nostrāq; cōmunicationē.Cū existimet unusquisq; ꝑsentem recte se habere re℞ propositа℞ tractationē:cū nullū incidat contrariū ad eos sermones:q iisdē de rebus tātopere crediti fuerint.Igit ea quæ ī præsentia℞ extāt exponēda sunt.Et poetæ dicta:quātum attinet aducientes:cōsideranda.Est quoddā Elidis ꝓmontoriū:in Boreā spectās:Arroxus nimiet ab Dyma ciuitate Achaica:stad.lx.distans.Hoc Elei littoris initiū ponimus:at secundū hoc in occasū progredientibus Cyllene Eleo℞ Emporiū est:habēs ad extantē hac ætate ciuitatem:stad.c.&.xx.ascēsū.Huius Cyllenes mētio ē apud Homerū ita dicētē.Epeo℞ Boetio℞ Cyllenіū ductorē.Nō.n.ab Arcadiæ monte:Epeo℞ ductorē ostendere debuit.Est.n.uicus nō exiguus Esculapiū habēs Colotiopus.Aspectu sane mirādū simulacrū ex ebore factū.Post Cyllenē Chelonatas est ꝓmontorium signū tota ex Pelopōneso maxime in occasū ꝓtensū:cui exiles quædā adiacent Insulæ ī Caue Elidis & Pisæ terminis.Vnde ī Cephaleniā e Cyllene nauigātibus stad sunt.lxxx.Illac Elisso siue Elissa flumē labitur in eis quos dixi terminis.In medio uero Chelōate ac Cyllene spatio Peneus effūditur:& alter quē Selleentē poeta nominat:e Pholoe elabitur.Sup his Ephyra oppidū est:alterū a Thesprotico:& Thessalico:& Corīthio Ciuitas q̄rta:ī uia q̄ Talassionē ducit : posita.Ipsa eadem est Boeonoa.Nā Oenoan sic appellare cōsueuere illi ꝓximā.Distat aūt ab elide stad.c.xx.ex ea dicta uidef eē Tlepolemi mater:Herculis filii.Ibi eni magis militantis Herculis gesta florere.Quā ex Ephyra duxit a flumine Selleēte.Ad illas uero iā dictas nullis propinquus ē fluuius Selleis.Et de Megete: quē olim Phyleus ab Ephyra duxit a flumine Seleēte.A q̄ & loetalia sunt uenena.Ad Ephyrā nāq; ꝓfectū inquit ulyxē:toxicū mortiferū q̄ritantē.Et de Telemacho ꝓcatores.Siue ad Ephyram terrā pinguē pficisci uelit:ut inde uenena feralia deferat.Nestor.n.in cōmemoratione belli contra Epeos gesti:Augei filiā Epeo℞ regis ueneficā introducit.Primus inquit solū bellatorē inuasi:q Augei gener erat.

Natu autem maiorem filiam habebat.

Cognita cui fuerant:quot nutrit terra uenena.

Selleis Ephyra Agrea Perrhebi Crānonii Thesproti ci Cithyrei Selleis Oechalia Eurytus Thamiris Ardania Meneus Pylos Scollius Pyli tres

Est & Sicyoni propinquus Selleis fluuius.Et ei uicinus pagus Ephyra.Et in Agrea Etholiæ uicus Ephyra.A qua Ephyri dicti.Et ad Perrhebos in Macedonia:& Crannonii:& Thesprotici:& Cithyrei:ab antiqua Ephyra:Apollodorus instruit:quonā pacto poeta cognōmēta restrīgere soleat.Qualiter de Orchomeno Arcadicū qdē ouibus refertū appellās.Boetiū uero nō Minyeū:& Sādō Threiciā cōiungit.Inter Samū & Imbrū:ut ab Iōica separet:sic & Ephyrā Thesproticā distrahit ꝓcul: adiciēs uel fluuiū Selleētē.Hæc qdē Scepsii Demetrii dictis minime consonāt:a quo plurima transfert.Nā ille Seleētē in Thesprotis flumē esse negat.Sed in Eleis ad Ephyram ut ante diximus.Hoc uero quod inqt considerationis indiget.Et de Oechalia cū dicat non unā esse:unā Euryti ciuitatē Oechalii esse.Manifestum igitur Thessalicam dici de qua dicit.

Oechaliamq; tenent Euryti principis urbem.

Quæ igit ea est de qua cōmotū Thamyrin Obuiæ arguto musæ destituere canoræ.Nāq; ait Oechalia ab Oechalesio Euryto uenientē.Quod si Thessalica fuit:ite℞ nō bene Scepsius Arcadiā quāpiā dicens:quā nunc Ardaniā uocant.Sin uero iste bene:& Euryti ciuitas Arcadica dicta fuit.Eo modo nō solū una erat:cū unā ille asserat.Cæterū iter Menei & Selleētis egressiones Pylos ad Scolliū montē colebat.Hæc uero non qdē Nestorea:sed altera quædā Alpheo ꝓpinq̄.Cuius nihil est commune ad illā quæ Pamisso siue Amatho adiacet.Quidam uiolētius affirmāt Nestoris gloriā:& generis claritatem uendicantes.Tres enim Pyli scriptis ꝓdunf in Pelopōneso:unde & illud dicitur.

Est Pylos ante Pylū.Alia etiā Pylos est:& ab hac & a Lepreatica ī Triphylia:& Pysea ora.Tertia messenia ad Coryphasiū.Oēs demōstrare nitunf:apud se Pylon eē:quæ ab Ematho Emathoesa sit appellata.Et eā esse quæ Nestoris patria uocaf.Multi & scriptores & poetæ Nestoreā esse aiunt : q adusq; illo℞ salua ꝑdurat ætatē.Aliq uero studiosiores Homeri sectatores ipsius uersus imitantes.Eā

Alpheus Geranus Gerontes Gerenius Gerenasia Buprasii Hyrmine Myrsinos Oleniæ petræ Alison Epei

Nestoris Pylon esse asserūt:Cuius p orā Alpheus elabif.Elabif aūt p Piseā & Triphyliā.Nōnulli ex Elide caua:Et hanc suæ Pylo:sibiq; ꝓpinq̄ honorificētiā addidere.Insignesq; notas ostētātilocū uidelicet Geranū Amnēq; Gerontē & aliū Gereniū.Deīde ab hisce cognominibus Nestorē Gereniū appellatū esse suspicāf.Hoc idē & Messenii factitarūt & sane ꝓbabilius facere uidenf.Notiorē eni esse aiunt Gerenasiam sibi finitimā.Vrbēq; aliquando īcola℞ frequētia egregie habitatā.Talia sunt quæ circa Elidē cauam hac tempestate existūt.Poeta uero.iiii.in partes regionem hanc diuidens.

Quattuor autem duces memorans:obscurius edidit.

Buprasiiq; domos tenuere:ac Elidis almæ.

Et quantum Hyrmine:Myrsinos & ultima claudit.

Oleniæq; petræ:simul intus Alision ambit.

Quattuor hi ducibus suberant.Et quenq; sequuntur.

Veloces bisquinq; rates comitantur Epei.

Cum enim ambos appellet Epeos. Buprasio uidelicet & Eleos. Non etiam Eleos uocet Buprasios,
Quattuor in partes minime diuisisse uidetur Eleam oram. Sed Epeorum regionē: quam prius par-
tiuit in duo. Neq; pars Elidis Buprasium: sed magis Epeorum existeret. Quod enim Epeos Bupra-
sios appellet certum est: Sicut cum regem Amaryceū in Buprasio habuerunt Epei. Quandam uero Amary-
Elidis plagam esse Buprasiū: & eodē habitari noīe nunc manifestū est: cū & hæc Elidis pars existat. ceus
Rursus in unū annumerāt Buprasiū; atq; Elidē; altā: duāq; uocitantes. Postea quaternas in particulas
diuidentes: ut cōmune iudicetur: ipsas & Buprasio: & Elidi subditas faciunt. Fuit aūt ut uidetur Bu
prasiū locus Elidis frequentibus habitatū inquilinis; nō sane ignobilis q deletus est. Loci tantū núc
uocabulū est in uia: quæ ex ea quæ núc extat Elide ciuitate Dymā uersus ducit. Penes Elidē aūt Bu Buprasium
prasiū excellentia quadā floruisse: sicut & Epeos apud illos suspicari licet. Tēpore aūt posteriore pro
Epeis Elei uocitati sunt. Et Elidis portio Btuprasiū fuerat. Et partē cū toto annumerare: poetica fi Epei
gura dicunt Homerū: Sicut illud p Græciā Argosq; Phthiāq; Curetes dimicabāt. & Etoli & ex Du- Elei
lichio Echinadibusq; sacris. Nā Dulichiū una Echinadū est. Id quoq; iuniores usurpant. Nā Hyppo Dulichiū
nax & Cyprus inquit panē edentibus: Amathusiisq; triticum. Quoniam Amathusii Cyprii sunt. Alc Amathu-
man quoq; Cyprū desereus amabilē: & Paphū fluctibus illisā & Eschylus. Cypri Paphiq; fortem ha- sii
bens omnē. Quod si non Epeos dixit Buprasios nec aliaꝶ rerū multas dicemus. Veꝶ hæc demon- Paphus
stratio non est: quod nō fuerit: sed tantū quod nō dixerit. Hecateus aūt Milesius alios Eleos: & alios
Epeos esse phibet. Herculi siqdē aduersus Augeā militāti: socios expeditiones Epeos extitisse. Eosq; Augea
cū Hercule & Elin: & Augeā destruxisse. Traditq; Dymā & Epeā & Acheā esse. Multa quidē scripto Dyma
res antiqui posteris pdidere: quæ in reꝶ natura minime fuerūt. Adeo pp fabulosum scribēdi genus
mēdacio fingendo fuerāt educati. Quo euenit: ut eisdē de rebus inter se minime cōcordēt. Nimirū
a fide longe nō est. Si quando Epei cū Eleis cōtrouersias egerint: cū aliæ nationis essent. Quin unū
corpus unāq; in potentiā coierint: & cōmuni quadā regnandi: & gubernādaꝶ ciuitatū forma uterē
tur. Cūcta usq; Dymā suo subiecerant imperio. Nā poeta nullā Dymæ fecit mētionē. Haud absonū
est eo tēpore Dymā Epeoꝶ dnōi paruisse. Postea uero Ionibus: aut etiā neq; illis subditos extitisse.
Sed Achiuis potius; qui agrū eoꝶ possidebant. Quattuor aūt particulaꝶ: in qbus & Buprasium cō
tinetur: ipsa quidē Hyrmina: & ipsa Myrsinus Eleæ regiōis est. Reliquas Pysæi iuris esse pleriq; cen Hyrmina
sent. Vrbs quædā exilis fuit Hyrmina: cuius uestigia nunc non extāt. Verū prope Cyllenā mons est Myrsinus
in mare protensus; quē Hormināꝶ uel Hyrminā appellant Myrsinus uero hodie Myrtūnū noiaꝶ: Myrtūnū
ad mare pertinēs. Frequens habitatoribus uicus in ea q e Dyma Elidē ducit uia; ab Elida stad. lxx.
distans, Olenā uero petrā eā esse cōiectura quadā assequunꝶ; quā modo Scollin aiunt. Nāq; & loco- Scollis
rū: & nominū mutatione facta: cōiecturas pferri necesse est. Cū ille i multis nō admodū plane descri
bat. Est āt rupes saxosa: Dymæis & Tritieis: Eleisq; cōmunis alteri Arcadico Lāpeæ: sic. n. mōtē uo- Lampea
cant: cōtigua Ab Elide centū ac. xxx. stad absens. Tritia uero cētū. Aequales urbiū Achiuatū. Alesiū Tritia
est: quod nūc Alesieū uocant: locus ad Amphidelidem pximus; in qua oībus mensibus accolæ forū Alesium
cōgregant, Iacet aūt in uiā montana; qua ex Elide ad Olympiā cōmeatur. Prioribus aūt sæculis agri
Pysæi ciuitas fuit: alias alio modo uariatis locoꝶ terminis propter Imperatoꝶ pmutationes. Ipsum
aūt Alesiū: Alisiū enā colonā poeta uocat; cū inqt. In Buprasio fertili: & in Olenia petra incendimus
equos. Et in Alesio: ubi colona uocata est. Trāspositiue enī accipiendū est: perinde ac dicatur: & ubi
Alesii colona uocata est. Quidā Alesiū flumē esse ostendūt. Cæteꝶ cū in Triphylia quidā Caucones
nominenꝶ. Messeniā in terrā pspectantes: Cūq; Dyma. Cauconia a plerisq; nūcupeꝶ. Et in agro Dy- Dyma
mæo īter Dymā & Tritiā fluat amnis; quē Cauconē fœminino uocitēt genere. De Caucotibus mul Cauconia
ti quærūt: nūquid duplices dicanꝶ. Quidā ad Triphyliā; quidā ad Dymā: & Elin: & ad Cauconē esse. Caucon flu
Hic aūt in alteꝶ irrūpit: qui Teutheas genere masculino uocaꝶ. Cuius appellationis exigua qdam uius
urbs inter Dymæ uicinas habitaꝶ. Nisi quod hæc adempta littera. S. ultima pducta syllaba fœmi- Teutheas
nine pnūciant: in qua ædes sacra nemidis Dianæ coliꝶ. Veꝶ Teutheas Acheloū penes Dymā fluen
tē intrat. Quo noīe & Achelous p Acarnaniā labēs & Epiꝶ noiaꝶ. Cæteꝶ cū Hesiodus dicat. Achelous
Oleniamq; petram coluit: prope fluminis altas.
Et latas Peri ripas. Multi poꝶ littera pmutata dicunt. Et quidem corrupte: de Cauconibus quæri Perus
dicit. Nam in Odyssea Pallas. Mentoris sumetis effigiem: sic Nestorem alloquitur. Potus
Crastina cum nobis aurora retexerit orbem.
Magnanimos adeam Caucones. Ibi mihi grande
Debetur. dudum argentum; quando aduetur hospes
Aedes istæ tuas: hunc curru mitte parato.
Adde etiā natū comitē. Quo in sermone significari uideꝶ locus aliquis inter Epeos quem Caucōes
inhabitent: non illi quidē qui in Triphylia. Sed qui usq; Dymā forte latius porriguntur. Haud enim
omittendum est. Vnde Dymā Cauconiā dici contingit. Et unde fluuius appellatus est Caucon. Cū Caucones
& ipsi Caucones q nā existant quæstionē afferant. Ad quos Pallas ipsa: ad exigendū argenti debitum Leprium
iturā sese dicit. Nam nisi eos dici accipiamus; qui ad Lepriū in Triphylia sunt; quo pacto probabilis
sit sermo: prorsus ignoro. Quo circa nonnulli scribunt.
Magnanimos adeo. Caucones: in Elide grande.

Debetur dudum argentũ. Quod clariorẽ habebit noticiam. Quandoquidẽ Piseam regionem atq;
Pisæus lit- Triphyliam ordine sitá lustrauerimus:usq; ad fines Messenios. Post Chelonatam Pisæũ littus adest:
tus ingens sane in promontoriũ Pheam nomine. Fuit & oppidulũ Pheas ad fluenta Iardani. Finitimus
Pheas eni est & amniculus. Sũt q̃ Pisæi agri principiũ esse Pheam dicant. Contra quã & insula pusilla iace-
Iardanus at:& portus unde ad Olympiam ꝓpiore a mari spatio stad̃ sunt centũ &.xx. Aliud mox ꝓmontoriũ
longe prominẽs in occidẽtẽ:sicut & Chelonatas:ab illo ad Cephaleniá centũ &.xx.stad̃ intersũt. De
Alpheus hinc erũpit Alpheus ab Chelonata distans stad̃.cc.lxxx. Ab Arthaxo ãt.d.xlv.ex eisdẽ locis: quibus
Eurotas & Eurotas effluens. Vicus ipse ex agro Megalopolitano. Asia uocat̃:duos uicinos:inter se habẽs fon
Asia tes. E quibus dicti effluunt amnes. Hi cũ aliquot excurrerint stad̃:absorpti a terra:rursus emergunt
Inde unus Laconicã:alter Pisæam ꝑducit̃ in orã. Eurotas q̃dẽ ꝑ Bleminandẽ primo exoriẽs: præter
Spartha Spartã labitur:& longã p uallẽ discurrens:paludẽ efficit:Cuius poeta meminit Demũ inter Gythiũ
Gythium Spartes Emporiũ & Acreæ:mare ingredit̃. At Alpheus assũpto Celadõte:& Erimantho & aliis igno
Celadon bilibus fluuiis:p Phrixeum ac Pisæũ:Triphiliũ delatus agrũ:præter ipsã Olympiã:i Siculũ excurrit
Erimāthus pelagus:inter Pheã & Pitanẽ. Ad eius uero Ostiũ Dianæ Alpheoniæ lucus ẽ. Ab Olympia stad̃.lxxx.
Thriphyli distans. Huic deæ in Olympia annuus cõuentus celebrat̃:sicut & Elaphiæ:ac Daphniæ:idest Ceruą
us ager riæ:atq; Laureæ. Tota regio tẽploꝝ dianæ:Veneri ac Nymphis dicatoꝝ plenissima est. Adsũt & lu-
Pitanæ ci:& florida uireta:propter abundãtes aquarũ fontis. Frequẽtes inter eũdũ Mercurii ædes occurrũt
Diana Littora uero Neptũnia sacella passim ostentãt. In Alpheoniæ Dianæ tẽplo Cleanthis:& Aregõtis pi
olymp. cturæ uisunt̃:hoium Corinthioꝝ. Alterius quidẽ Troiæ captiuitas:& Mineruæ natalia. Alterius est
Cleanthes Dianæ:in cunis deportatio opa laude plurima celebrata:Inde mons est Triphyliæ Macistiã a Pisæo
Aregontes separans agro. Postea flumẽ aliud Chalcis nomine & Crunoe fons:& pagus Chalcis. Post quæ Sami
Macistia cũ est. Vbi sacellũ est Neptũni:maxima ueneratiõe cultum. Subest & lucus oleastro plenus. Eius cu-
Chalcis rã gerebant Macistii:qui & inducias annũciabant:quas Ecechirian Samii uocitant. Ei quidẽ sacello
Crunoe cuncti tributa conferunt Triphylii. Secundũ hæc sacella Pylus mari supincũbit. Triphyliaca & Le-
Samicum ꝑatica:quã Emathoẽta poeta uocat:& Nestoris patriã asserit Sicut ex Homeri uersibus suspicari q̃s
Pylus potest:ab amne qui ad aquilonẽ iuxta labitur:quẽ Amathũ appellabant antea. Hodie uero Mamaũ
Amathus Arcadicũq; nominant:ut hinc Emathoenta uocabulũ assumpserit. Siue & hic Pamisus dicat̃:eadem
Mamaus appellatione:qua duo alii in Messenia. Vrbis aũt nominis ratio:& etymologia:incerta est. Nã Ama
Pamisus thodẽ:idest arenosũ esse:uel fluuiũ uel locũ mendacio dicit̃. Palladis templũ Scilluntiæ ad Scilluntẽ
Scillus inter illustria numerat̃:non longe ab Olympia:penes Pelonẽ. Ad oriẽtẽ uersus prope Pylum mons
Pelo est cognomine Minthes nobilis. Quã Plutonis pelicẽ extitisse tradunt fabulæ. Eã cũ Proserpina do
Minthes lo circumuenisset:in ortensem mẽtã transformasse:quã pleriq; Hedyosmon uocant. Itaq; iuxta mon
tem Plutonis tẽplũ est frequẽter a Macistiis adoratũ Super campũ Pyliacũ lucus est Cereris egregia
fertilitate conspicuus. Qui uero mari adiungit̃:ad illud porrigit̃ interuallũ:quod inter Samicũ: &
Nedas amnẽ Nedan est:qui q̃dẽ fabulosus & tenuis efficit̃ mari proximus. Vt dubitare ex hoc debeat ne-
Emathois mo Emathoentẽ idest fabulosã appellari Pylũ. Finitima Pylo ad Aquilonẽ exilia fuere castella duo,
Epana Thriphylica Epana:atq; Tiphana:E quibus unũ Elidis adiudicatũ est accolis. Alterũ pro more mã-
Typhana sit. Duo quoq; prope fluunt ãnes Daliõ & Acherõ:Alpheũ intrantes Acheronti propter inferni pro
Dalion prietatẽ inditum est uocabulũ. Quoniã ea in ore Cereris & Proserpinæ:ac Plutonis tẽpla magno in
Acheron honore sunt:fortasse propter loci controuersias uti Scepsius inquit Demetrius. Nã cũ egregios edat
fructus:rubiginem frugibus:ac mucum ac tribulos producit Triphylia. Quapropter pro magna re
gionis fertilitate:& frequentes gigni sterilitates eueni̇t. Ad Austrũ autẽ Pylus habet Lepreum. Fuit
Lepreum & hæc maritima ciuitas in stadiis quadraginta. Inter Lepreum & amnium Neptũni Samii Sacellum
Amnius est stad̃ centum utrinq; distans. Hoc illud est Phanum:in quo Poeta dixit:Telemachum Pylios ostẽ
disse:dum sacrificio darent operam.

Deuenere Pylum Nelei turribus altam.
Hic maris ad ripam solemnia sacra ferebant.
Mactabantq; nigros Neptũno ad littora Tauros.

Ipsi Poetæ & quæ non sunt:singere suppetit:ueꝝ cum potest & iis quæ sunt:salua narratiõe uersus
Tegeatæ adaptat. Alioquin abstinere sese magis attinebat Agrum fœlicem Tegeatæ possidebãt:quibus uici-
Cyparissii ni fuerãt Cyparissii. Horũ uero amboꝝ regio Cauconibus subdita erat. Simul & Macistorum ager
Platanistus quẽ nõnulli Platanistũtem uocãt. Eodem noie ager & oppidum. In terra aũt Leprea monumentum
Caucon Cauconis extare ferunt. siue uetusti cuiusdam conditoris:siue alterius de gente nominari. Plurima
Caucones quidem de Cauconibus memorant̃. Nam & arcadica uulgatur natio:sicut & Pelasgica: & alioquin
errabunda:sicut & illa. Scribit enim poeta:& Troianis auxiliares socios aduenisse. Vnde uero: nihil
Mariandy- sane prodidit. Reor autem e Paphlagonia. Illic enim quidam Cauconii nominantur: Mariandynis
ni finitimi:enim & ipsi Paphlagones existant. De illis erit a nobis memoria facienda: cum eum ad lo-
cum descriptio ipsa consistet. Nunc aũt de Cauconibus scribendum etiã hoc est:qui Triphyliam ha
Cauconia bitant. Quidam enim totum Elidis tractũ a Messenia usq; Dymam appellauere Cauconiã. Antima
chus quidem & Epeos:& Caucona universos appellat. Aliqui uero nequaq̃ eos cuncta tenuisse asse
rũt. Verum bifariam diuisos habitasse. Alios quidem ad Messeniam terrã:prope Triphyliam: Alios

iuxta Dymam ad tractum Buprasium. Elinq; curuam. Aristoteles uero maxime eos hoc in loco si
tos agnouit. Itaq; dictis ab Homero magis extrema cõcordat sentẽtia. Et questio ipsa prior solutio-
nem accipit. Nestor enim Triphyliacam icolit Pylum. Hæc auté sunt ad austrũ: Orientéq; spectãtia Nestor
ad Messeniũ tractũ Laconicũq; pertinẽtia: quæ illius iuris sunt. Tenẽt uero Caucones. Adeo ut e Py Pylos
lo Lacedæmonem petẽtibus: p Cauconas iter facere necesse sit. Samii uero Neptũni sacellũ: & uici-
nus illi portus: quẽ subiit Telemachus: ad occasum uergit: & arcton quod si hac in ora dũtaxat Cau
cones habitant. Quonã modo poetæ saluus est sermo In Odyssea naq; Nestori Minerua mandat: ut
Telemachum una cũ filio Lacedæmonẽ mittat in curru: ad partes quæ in orientẽ spectant. Ipsa ue-
ro naui sese ituram in occasum & in naui pernoctaturã. Et deinde reditura Et aurora lucescente ad
magnanimos Cauconas cursum habituram: ad debitum sibi argentũ redimendũ. Rursum uero uen
turã. Quisnam igiť modus iste? Licebat enim sic Nestori ad eã uerba facere Caucones penes me sũt:
& intereũdũ Lacedæmona. Eam ob rem cur comes Telemacho esse abnuis? Sed retro uiam flectis?
Erat etiã propriũ ad exactionẽ debiti & quidẽ ingentis: ituro præsertim ad mortales Nestoris ditio
ni subditos: aliquid ab illo opis implorare. Si quid ingratũ (ut mos est) illi de pactis referretur. Quod
minime peractũ est. Si ergo hac in parte tantum Caucones habitarẽt: absurda hæc oĩa ꝑuenissent.
Verũ cum diuisi quidã ad Dyme: Adq; Elidis loca sint: illuc suũ tenere cursum Minerua diceret. Et
nec ipsa nauis ingressio: nec comitatus abruptio: aliquid in uiam cõtrariũ dimonstrans haberet, pa-
riter etiam nata de Pylo dubitatio cõueniens assequeretur iudicium: cum paulo ulterius in loci de-
scriptione usq; Pylum Messeniam ꝑgrederet. Nõnulli etiam paronatæ dicebãtur in Triphylia esse Paronatæ
montana circa Lepreũ tenentes: & Macistũ: ad mare usq; peruenĩẽtia: iuxta Neptuni Samiacum Sa-
cellum. Sub his duo sunt ad littus antra. Vnum Nympharum Anigriadum. In altero monstrantur
facta de Atlantidibus: & Dardani procreatione. Hic etiam sunt Alpes Ionia: & Eurychidia. Samicũ Alpes
igitur arcis munimen est quæ prius Samos appellabatur ciuitas: propter altitudinem. Cum Samos Ionia
cacumina uocitarent. Forte & hæc urbis Arenes fuerat arx: cuius in nauium catalago recordationẽ Eurychi-
Poeta fecit. dia

Hi coluere Pylon: & amandi collis Arenam Samos

Nusq̃ enim aperte reperientes: hac in parte maxime Arenã sitam esse: cõiectura assequuntur: ubi ad- Samicũ
iacẽs Aniger amnis: q antea Minyæus appellabať: nõ paruũ dat documentũ. Poeta enim inquit. Arene

Est fluuius pelagi Minyæus rumpit in undas. Aniger
Arenam penes. Minyæus

Apud Antrum enim fons Nympharũ Anigriadũ extat: ex quo suppositum ꝑpe solum & palustre: & Aniger
exhalationes fundens efficiť. Excipit auté plurimã aquarũ partẽ Aniger: ꝓfundus quidẽ: sese q adeo
supinans ut stagnet. Locus autem cum arenosus sit: e stađ. uiginti profundum littus exhibet. Piscesq;
ad uescendũ ineptos efficit. Quidã e fabula causam enarrant: Cum Centauri quidã Saucii hoc in lo-
co e uulneribus Hydre uirus eluissent. Alii tradunt Melampodem: ut Pretidas purgaret ab insania:
his expiationis aquis usum esse. Ex his irrigatio maculas albas: & ĩpengines sanat. Qua ex causa Al- Alpheus
pheum cum Alphos: idest maculas cutet: nomen sortitũ esse litteris proditũ est. Postq̃ igitur Antri Minyæus
resupinatio: & maris refractiones manẽdi magis q̃ effluendi causam aquis tribuerunt: Minyæũ ãnis Minterius
pnoribus noiatum fuisse perhibent. Postea quosdã uocabulũ peruertisse: & pro Minyæo Minteriũ Minyæ
usurpasse. Habet auté ueritas: & ætymologia causas alias: ut Minyæ cũ Nestoris matre Chloride: ex Chloris
Orchomeno Minyæo uenerint. Qui ex Argonautis procreati: e Lemno expulsi Lacedæmonem cõ- Hypesia
fugerunt. Ex ea deinde sese in Triphyliam recipientes circa Arenã oppidum: domicilia cõstruxerũt: Thera
ea in ora quam nũc Hypesiam dicunt: quæ tunc nulla Minyarũ tecta: ædificiaue continebat. Eorũ Callista
nõnulli duce Thera Autesionis filio: hic auté e Polynice prognatus est: nauigantes ad insulam inter
Cyræneas: Cretamq; sitam peruenere. Eam prius Callistã idest pulcherrimam posterius autem The-
ram uocauere: teste Callimacho. Ibi Cyrenes Metropolin ædificarũt Theramq; nominauere. Et in-
sulam eodem quo ciuitatem noĩe insignitam reddiderũt. Inter Anigrum: & montem ex quo Iarda- Iardanus
nus effluit: pratum ostenditur & insigne sepulchrũ: & Acheæ petræ: eius montes rupes abscisse. Sup Samos
quibus Samos (ut diximus) ciuitas condita est. De qua nauigandi scriptores non admodũ posteritati Posidium
memoriam reliquerunt Forte uel quia iam dudum diuulsa est: uel quia in obscuro sita sit. Posidium
siue Neptũnium lucus est: sicun diximus ad mare positum: cui excelsum cacumẽ incumbit: ante Sa-
micum: sic enim modo uocatur ubi Samos erat: adeo ut e mari cõspici nequiret. Ibidem campus est
Samicus nominatus. Ex quo maior fieri coniectura potest: aliquãdo Samum urbem extitisse. Est & Samicus
Rhadina: in qua Stesichorus poema scripsisse uidetur: cuius initiũ est. Age canora Musa cantum in- campus
cipe: laudesq; de filiis Samiis: resonanti amabiliter Lyra: hinc filios appellat. Rhadina enim Corinthi Rhadina
dedita Tyrãno dicitur: e Samo flante Zephyro nauigasse: non quidem ex Ionica Samo. Eius autem Stesicho-
fratrẽ Architheorũ: eodem uento delatum Delphos aduẽtasse Ipsius etiã Rhadinæ patruelẽ Erontẽ rus
ad eam curru prouectũ esse Corinthũ. Tunc Tyrãnus cum utrunq; mactasset: cadauera curru expor
tanda curat. Inde pœnitentia ductus reuocatos sepulturæ mandat. Ab hac Pylo: & Lepreo. ad Mes-
seniam Pylum & Coriphasium arces incumbentes pelago. cccc. stađ. interuallum est: & ad Insulam Sphagia
Sphagiam illis adiacentem: Ab Alpheo stađ. dcc. l. A Chelonata mille ac triginta. In medio est Maci- Macistus

sti Herculis sacellum:& amnis Acidon:qui præter Iardani sepulchrū labit̃:atq; urbem Chaan: quæ quondam Lepreo uicina extiterat. Vbi Ephasius campus iacet. Huius Chae causa bellum inter Archades & Pylios conflatū plerq; aiunt. Cuius mentionem fecit Homerus:& scribendum sic esse censent. Ea utinam ætate pubescerem:qua aggregati Pylii & Arcades prœliū cōseruere: præcipitem ad Celadontem penes Chae mœnia. Nec scribendū est Phee:nec Celadonté. Hunc enim sepulchro proximum illabi Iardani. Et uiciniorē hunc Arcadibus locum esse:q̄ illum. Ad mare Triphyliacum Cyparissina est:& Pyrgi idest turres & fluuius Acidon Nedia flumen:nunc quidē Triphyliæ: & Messeniæ terminus:impetu e Lycæo Arcadiæ monte delatū e fonte:quē Rhea cū Ioue esset enixa:rupisse fertur in fabulis ut unde lauaret:haberet. Præterfluit autē Phygaliam ubi Phyrgetæ gens Triphyliorum extrema. Cyparissiis Messenioq; primis confines sunt. Priscis uero tēporibus alii erant termini ut aliqui trans Nediam subiecti Nestoris essent:& Cyparissentem: & alia ulterius uti mare Pylium poeta protēdit:usq; ad urbes.vii.quas Achilli spondet Agamēnon. Cunctæ uero prope mare Amathonetis Phyli habitant̃. Hoc est iuxta mare Pyliū. Post Cyparissentem ad Messeniā Pylum:propter Coryphasiū nauiganti Erena occurrit:quā nōnulli Arenā prius uocari eodem quo Pyliaca noīe:falso arbitrantur. Est & Platamodes a qua ad Coryphasiū & Pylum:sic enim mō uocāt stad.c.sunt. Est & Ceneriū:& in eo quoddā oppidulum eodem uocabulo dictum. Nec uero tantopere prisca indaganda sunt. At uero satis esset: quonā modo hac tempestate singula sese habent proferre: nisi nobis ab ineunte puerina fama quædam de hisce tradita foret. Cumq; alii alia memorent:indicare necesse est. Cæterum ii quoq; illustriora sunt nomina:quiq; antiquitate præcellunt:plurimum sibi fidei uendicant:cum in experiundo primatu sint. Cumq; Homerus in hoc genere uniuersos antecellat:quecūq; ab eo dicta sint:simul discutiēda sunt:& ad præsentia cōcurrere oportet sicuti & paulo antea dicebamus. Quæ igit̃ ab Homero de Caua Elide:atq; Buprasio traduntur:prius a nobis examinata fuere. De illa uero quæ Nestoris subdebat̃ imperio hūc ꝑfert in modum.

Qui coluere Pylum:& amœne mœnia Arenæ.
Inde uadum Alphæi Thryon:altis turribus Epy.
Et Cyparissentem:simul Amphigeneam habebant.
Ac Helos:& Pteleon:tum Doriō:ast ibi musæ
Threicio inciderāt Thamyri:resonoq; canore
Priuauere uisū:Oechalia tum forte profectum.
Regis ab Eurythi regno:Oechaliaq; creati.

Hæc igitur Pylos:de qua inquisitio fit. De ipsa uero mox perscrutabimur. De Arena diximus. Quā uero nunc uocat Thryon:alibi Thryoessam appellat.

Vrbs Thryoessa manet montis sublime cacumen
Eminus Alphæo.

Alphæi uero uadum iccirco dicit:quoniā eo in loco pediti transitu facilis esse uideatur. Hodie uero Epitalium Masticiæ locus uocat̃. Cū autē dicat: Altis turribus Epy. Quærūt aliqui utrū utrius adiectiuū sit. Et quænā usbs. Nunqd quæ Margale: Amphipoliæ terræ hoc tēpore noiant̃. Hæ quidē nullū natura munimen habēt. Alterū in Masticia cōmonstrat̃: naturale munimē habēs. Hoc quidē intelligēs urbis nomen Epy:hoc est sublime dixit:ex eo q̄ illi situ naturali ↄbuenerat. Sicut Helos: idest paludē & Egialū: hoc est littus:aliaq; ꝑmulta. Margalam:idest rubicūdā forte ꝑ oppositū. Thryon:& Thryoessam Epitaliū aiunt appellatā:quia tota ea regio Thryo:idest iūcis aut uluis passim referta est. Flumina præsertim:amplius hoc ipsum apparet:ad loca fluminis uadosa. Vnde &:Forsan Thryon trāsitū uadūq; dici aiunt. Epy uero altis munitū turribus Epitaliū inquit. Natura enim ualidum est oppidū. In aliis nāq; Epeam Colonā:idest sublime cacumen ait.

Vrbs Thryoessa manet montis sublime cacumen.
Eminus Alphæo:postrema Pyli Amathoentis.

Cyparisseis est circa pristinā Macistiā:quæ deserta est:sicut & Macistū. Alia est Messeniaca Cyparissia. Eiusdē similiter nominis:ut illa dicit̃ Cyparissia numero singulari genere muliebri. Amnis uero Cyparisseis dicit̃. Et Amphigenea Macistiæ censet̃ circū Hypsoentē:ubi latone templū est. Pteleum uero ab iis:qui e Thessalico Pteleo habitaturi uenerūt:ædificatū est. Ibi enim dicitur.

Atq; Antrona salo propius:Pteleumq; uirescens

Et enim memorosum est:ac minus habitabile:quod Ptelasimū uocitāt. Helos sunt q̄ oram quādā penes Alphæū esse dicant. Alii urbē uti Laconicā. Sicut dicit̃ Helos maritimū oppidulū. Quidā circa Helos Aloriū:siue paludē ubi Dianæ Elaeæ templū situ est:Arcadiæ subiectū. Nā Arcades eius sacerdotiū gerebāt. Doriū:quidā montē:qdā campū esse scribūt:cuius hoc tēpore pars nulla monstratur. Aliqui tamen Olurin nunc:seu Oluram in Messenia ualle iacentem:Dorium uocant. Illic prope Oechalia Euryti est:quæ nunc Andania dicit̃. Vrbs Arcadiæ tenuis:cuius nominis est altera ī Thessalia. Altera etiā in Euboea. Ex hac proficiscentē Thracē Thamirin ad Doriū a Musis:Musica fuisse spoliatum poeta commemorat. Ex his patet:ut Nestori subiecta plaga ex utraq; Alphæi ripa iaceat. Quam Pyliorū omnem terram noiant. Cæterū Alphæus nulla in parte neq; Messeniam; neq; curuā attingit Elin. Qua in ora Nestoris est patria;quam Triphyliacam Pylum appellamus:& Arcadicam

Hercules
Acidon
Chaa
Ephasius campus
Celadon
Cyparissia
Pyrgi
Nedia
Phygalia
Phyrgetæ
Erena
Arena
Platamodes
Cenerium
Thamyris
Thryon
Thryoessa
Epitaliū
Epy
Mergale
Helos
Egialum
Thryos
Epy
Cyparisseis
Macistum
Hyparissia
Hypsoeis
Pteleum
Pteleasimū
Helos
Aloriū
Dorius
Olura
Oechalia
Andania
Thamyris
Pyli

& Lepreaticam. Et enim cæteræ Pyli mari uicinæ ostendunt̃. Hæc autẽ amplius stad. xxx. supra mare distat. Quod & Homeri uersus indicant. Nuntius enim ad Telemachi comites mittitur ad nauẽ qui eos inuitet ad hospitium. Cum Telemachus in reditu e Sparta ad urbem currum agitare non sinit. Sed flectentem ad nauigium accelerare. Tanq̃ non eadem ad ciuitatẽ: & ad portum uia sit. Quando retro facienda Telemachi nauigatio: hoc modo proprie dicitur.

Prælapsis Crunos: & pulchras Chalcidis undas
Occiderat Phœbus: terrasq; inuoluerat umbra.
Cymba Pheas adiit: Iouis aspirantibus Euris.
Elida dehinc diam: Late hic dominatur Epæi.

Huc usq; sane in Septẽtrionẽ tendit̃ nauigatio. Hinc ad ortũ flectit̃ cursus. Rectũ autẽ iter omittit
nauis: & quod initio cœperat: & quod Ithacã ducat. Quoniã Proci pelagus inter Ithacã: & Samũ ia-
cens: insidiãtes occuparant. Hinc rursus insulis sese immisit Thois. Thoas autẽ acutas dixit. Hæ aũt — Thoæ
insulæ sũt Echinades. Primis Corinthiaci sinus partibus simul & Acheloi ꝓruptionibus ꝓxime. Fle- — Echinades
ctens uero cursum ab Ithaca: ut ad Austrũ cõsisteret: denuo ad suũ sese iter cõuertit in Acarnaniæ &
Ithacæ medio: & ꝑ alterã insulæ partẽ reducit̃. Nõ autẽ ꝑ mediũ Cephalleniacũ fretũ: quod Proci ꝑ
īsidias seruabãt. Siqs igit̃ Elæã Pylũ Nestori subiectã existimet. Nõ sane ꝓprie diceret̃. Nauẽ præter
Crunos hinc: atq; Chalcidẽ usq; ad solis occasum deferri. Dehinc noctu Pheas adiisse: & tũc præter
Elæam oram cucurrisse. Hæc nãq; Elidis loca in Austꝝ sunt spectãtia. Primæ quidem Pheæ. Postea — Phea
Chalcis. Dehinc Cruni. Deinde Pylos Triphyliaca & Samicũ. Ex pylo igit̃ Elidis in Austrũ nauigã- — Chalcis
ti: hic maritimus cursus esset. In Septentrionẽ aũt nauigãti ubi est Ithaca: oĩa hæc postea relinquunt̃ — Cruni
Hæc uero Elæa plaga præternauiganda erat: & quidẽ ante solis occasum. Is autẽ post occasum inqt. — Pylos
Atq iterꝝ siquis Messeniacã: & Coryphasiã Pylũ initiũ nauigationis a Nestore capiendæ ponat: ma- — Samicum
ius esset interuallũ: tẽporisq; lõgioris. Ipsum autẽ ad Pylũ Triphyliacã: & Samicũ Neptunni templũ
stad. cccc. est. Nauigatio quoq; ꝓpe Crunos: & Chalcidẽ & Pheam circũducit̃: quæ ignobiliũ fluuio
rum sunt uocabula: immo sane riuuloꝝ. Sed penes Nedã primũ. Deinde Cydonem. Dehinc Alphæ-
um: & regiones inter hos positas. Postremo si & illoꝝ faciẽda sit mẽtio. Et enĩ præter illos nauiga-
tio agẽda erat. Atqui Nestoris enarratio: quã ad Patroclum de bello Pylioꝝ aduersus Elæos digerit
magno nobis est documento: de iis quæ explanare aggressi sumus: siquis uersus ipsos diligenter ani-
maduertat: in qbus ait: Cũ Hercules Pyliam popularet̃ oram: & iuuentus uniuersa defecisset: e filiis
duodecim: quos Neleus tunc habebat solũ Nestorẽ fuisse superstitẽ: adolescentulũ admodũ. Quo- — Neleus
circa Epæos Neleũ senio & orbitate obsitũ floccifaciẽtes supbe contumelioseq; Pylios conculcasse. — Nestor
Cõtra illos igit̃ Nestorẽ: suis quoscũq; potuit adunatis: Elæum inuasisse agrũ: & multã inde prædã
abegisse. Quinquaginta boum armẽta. Totidem ouiũ. Todẽ suũ. Todẽ caprarũ greges. Equas pi
lo flauo. c. & l. equinis fere cũctas pullis sectãtibus. Plurima inqt eadẽ nocte intra Pylum Neleiamq;
urbem impulimus: ut cũ die quidẽ incursionẽ populationẽq; fecerit. Et ferẽtes cõtra se subsidiũ su-
derit: fugaritq;. Quo in tẽpore Itymonieũ trucidarit: noctu reuerterit. Ita ut nocturnus ad urbẽ ac- — Itymoneus
cesserit. Ipsis autẽ circa distributionẽ: & sacrificiũ occupatis: Epæi tertio post die peditũ & equitum
multitudinem cõgregantes: exercitũ cõtra duxarũt. Ac Thryon super Alphæo sitũ circũlocatis ca- — Thryon
stris obsederũt. Quod ubi statim intellexere Pylii: ad ferendã opem cõcitati sũt. Atq; circa Minyæũ
flumen: petiẽs Arenã urbem: nocte acta inde mouerunt: & ad Alphæum meridiani peruenerũt. De-
hinc diis immolantes iuxta flumen noctem ipsam transegere. Illicoq; erumpente aurora prœliũ cõ-
feruere. Edita uero splendide hostiũ fuga: nõ ante sectantes: occidentesq; cessauere q̃ Buprasium: Pe-
tramq; Oleniam: & Alesiũ peruentũ est: ubi colonã uocant. Quo ex loco Pallas populum retrouer-
tit. Et Achæi e Buprasio Pylum celeres equos agitarunt. Ex his igit̃ quonã modo aut Eleã: aut Mes
seniam dici quisq̃ Pylũ existimet? Eleam qdẽ: quæ cũ popularet̃: simul & Epæoꝝ terra ab Hercule
populabat̃. Hæc autẽ Elea est. Quo etiã pacto mutuas inter se populationes passi: & finitimi talem
superbiam: & talẽ contumeliam capessere debuerant cõtra illos: qui pari affecti fuerãt iniuria. Qua-
liter autẽ in orã ꝓpriã ĩcursatiõe facta prædas agerẽt? Qualiter tandẽ eosdẽ simul populo Augeas & — Augeas
Neleus regno cõtinerẽt: cũ mutuas inter se inimicicias exercerẽt? Si grande Neleo debitum in Elide — Neleus
clara debebat̃: quattuor uictores equi: palmã referre soliti ipsis cũ curribus qui de Tripode cursum
agitaturi erãt. Hos ipsos subinde Rex hoĩum Augeas retinuit: agitatore dimisso. Quod si hoc in lo-
co Neleus habitabat: & eo in loco Nestoris sedes erat: qua ratiõe Eleoꝝ & Buprasiorũ quattuor du-
ctores erant? & ductorẽ quenq; sequunt̃. Veloces bisquinq; rates comitant̃ Epæi. Regio autẽ. iiii. in — Epæi
partes diuisa erat. Quarũ ĩ nulla Nestor erat. Qui coluere Pylon & amœnæ mœnia Arenæ: & reliq̃
usq; Messenã. Epæi uero aduersus Pylios erũpentes: quo modo ad Alphæũ incitantur atq; Thryon?
Aut quomodo ibi cõmisso prœlio in fugã uersi ad Buprasiũ sese recipiũt? Rursus si Hercules Messe
niã populatus est Pylon: quo modo tanto disiuncti spatio in eos cõtumelias ĩserebãt & multa ĩter se
cõuenta pactaq; seruabant. Et quod amplius est: abnegatis debitis bellũ cõtraxerũt. Quẽ aũt in mo
dũ Nestor agrũ incursans: & tantũ suũ pecudũq; præ se agens prædã. E qbus nulla nec celeriter ire:
nec longã facere uiã ualer. Plus stad. mille iter absoluit: ad Pylon Coryphasio ꝓximã? Illi autẽ tertio
die ad Thryoessam: & Alphæũ amnẽ ꝑuenũt: oppidũ ipsum obsessuri. Hæc autẽ loca q̃ ratiõe ipsis

Messeniæ principibus attineant:cõtinẽtibus & habennbus Cauconibus:& Triphyliis & Pysanis.sed
Gerenia
ipsa Gerena siue Gereniã:utroq; enim modo dicit̃ quidã noĩauere.Sic locũ forsitan de industria qui
Messenai
dam nuncuparunt.Fortuito quoq; ita noĩati ualuit. Vniuersa uero Messenia Melenai regno sube-
Pamisus
rat:cui & Laconica sicuti posterius patebit.Cũ Pamisus ꝑ hãc effluat & Medon. Alphæus uero nul-
Medon
lo pacto qui tellurẽ Pyliã pcurrit.Cui Nestor ĩperitabat.Cui ꝓbabilis sermo ille fuerit: ꝗ uirũ alie-
nũ educit in regnũ.Et annumeratas illi ciuitates adiunt.Cũctasq; suæ subiecta dinoni facit. Restat
Olympia
de Olympia dicere:& de traductis ad Eleoꝝ subiugationẽ rebus oĩbus Est in agro Pysano tẽplum
ab Elide stad.minus trecẽtis absens.Ante illud uero lucus agresti uestitus olea surgit: in quo stadiũ
Alphæus
iacet:Alphæus autẽ alluit ex Arcadia labẽs & Triphyliacũ intrãs mare:inter occasum ac meridiẽ.Ini
tio quidẽ ex Olympii Iouis oraculo ingentẽ sibi claritatẽ uendicauit. Eoq; deficiente nihilominus
Olympici ludi
tẽpli fama remãsit.Et quantũ ipli nouimus adaucta est:& celebritatis gratia: & ludoꝝ Olympicoꝝ
causa:quos sacros & corona illustres:alioꝝ oĩum maximos arbitrant̃.Magno illi ornamento fuere:
tot oblata ex uniuersa Græcia munera.Præcipuũ extitit:solidũ ex auro Iouis simulachrũ:a Cypselo
Corinthioꝝ Tyrãno donatũ Ingentior his oĩbus Iouis statua fuit:quã Phidias carmini Atheniensis
filius fabrefecit ex ebore.Opus magnitudine tanta:ut cũ ædes sacra sit amplissima:artifex ipse nõ re
cte symmetriã aut ꝓportionẽ uidet̃ annotasse:sedentẽ effingẽs.tectũ fere uertice ptinentem. Vnde
apte demonstrat̃:ut si erectus exurgat:tectũ templi deiiciendũ fuisset.Satuæ mensurã inscripsere q-
Phidias
dam.E quibus Callimachus quodã carmine Iambico extulit.Multũ Phidiæ attulit adiumentũ Pan
Pandenus
denus:e sorore illius nepos.Operisq; suscipiendi socius:cũ ad statuã coloribus adornandã: Tum ue-
ro ad amictũ.Picturæ quoq; plurimæ mirabilesq; demonstrant̃ in tẽplo:illius opera. Vnum de Phi
dia memoriæ ꝓditũ est:ab eo Pandeno responsum:Qui cũ Phidiã interrogaret. Quod nã ad exem
plar Iouis statuã facturus esset:Ad Homeri respõdit imaginẽ.Quã hisce uersibus explicauit.

Atq; superciliis Saturnius annuit atris.
Ambrosiæ fluxere comæ de uertice Regis
Aeterni. Ast nutu magnũ concussit Olympum.

Pulchre nimis dixisse uisus ẽ:cũ aliis ex partibus.Tũ uero ex supciliis. Quoniã poeta mentẽ:cogita
tionẽq; ꝓuocat:ut sũmã qndã formã & magnã:Ac Ioue dignã potẽtiã denuo pigat.Sicut in Iunone.
Ipsum pariter in utroq; decoꝝ obseruãs.Inquit enim.

Sederat in solio:longumq; reuoluit olympum.

In illa uero euenit:ut tota cõmoueret̃.Cũ tantũ annuẽte Ioue supciliis occurreret.Et aliqd simul pa
tiente coma:lepide apteq; nimirũ dictũ est.Qui deoꝝ imagines uel solus uidet:uel solus ostẽdit.Di
gni uero ꝓfecto sunt Elæi:qbus magnificẽtiæ & honoris in Olympiæ templũ causa tribuat̃. Troia
nis enim tẽporibus:& adhuc antiquioribus:nulla fœlicitatis parte florebãt.A Pyliis primũ:deĩde ab
Augeas
Hercule in ima depressi.Cũ augeas Rex illoꝝ in pnciẽ tractus est.Cuius qdẽ rei signũ est:quoniam
illi quidẽ ad Troiã misere naues.xl.At Pylii:& Nestor.xc.Posterius autẽ post Heraclidaꝝ reductio-
nẽ cõtra obuenit. Aetoli eni simul cũ Heraclidis:cũ oxylo redeũtes:& cũ Epaeis cohabitãtes: cogna
Elis
tionis uetustate Curuã Elin ad dignitatis amplitudinẽ extulere.Et Pysanos magna agri parte multa
Olympicus agon
uere.Et Olympia illoꝝ iuri subdita fuit.Et Agonẽ ipsum Olympicũ ab illis excogitatũ atq; inuẽtũ
fuisse cõstat.Et Olympiades primas:ut illi pariter celebrabãt. Antiq̃ eni illa omittẽda sunt: & de tẽ-
pli ædificatione:& de ludoꝝ institutione.Cũ nõnulli asserãt Herculẽ unũ ex Idæis Dactylis: eaꝝ re
rum autorẽ extitisse. Alii Herculẽ Iouis & Alcmenæ filiũ.Quẽ etiã primũ ibi decertasse: & palmam
cõparasse tradũt.Hæc enim cũ multifariã uulgent̃:nõ multũ fidei cõsequunt̃. At ꝓprius uero est:qd
ab Olympiade prima:in q̃ Coroebus Elæus in cursu uictoriã adeptus est:usq; ad.vi.&.xx.& ipsius tẽ
pli:& ludoꝝ præfecturã Elæi obtinebãt. Troianis uero tẽporibus Agonis illius uel corona: uel glo-
ria nulla erat.Ex iis autẽ:q nunc illustres habent̃:nec iste nec alius ullus fuerat. Quoꝝ memoriam
nullã facit Homerus:nisi funebriũ aliquoꝝ. Tametsi quidã arbitrent̃ illũ Olympici meminisse.Cũ
augrã inquit quattuor equos intercepisse in certamine primos:qui ad ludoꝝ præmia uenerant. Re
feruntq; ideo Pysanos Troiani belli participes minime fuisse:quia Ioui cõsecrati cẽserent̃.Nec uero
Pysea tellus Augeæ regno subiecta fuit:in q̃ Olympia ẽ:sed Elæa solũ.Nec in Elæa Olympicoꝝ lu-
Olympia
doꝝ certamẽ agebat̃.Ne semel quidẽ:sed in Olympia semper.Ille etiã Agon: q nunc proponitur in
Elide factus apparet:in qua debitũ illud debebat̃.Nã debitũ erat in Elide diã:(ut poeta testat̃)quat-
tuor uictores sequi.Et iste quidẽ nõ erat corona insignitus.Nã cursus sup Tripodis præmio futurus
erat.Ille autẽ post sextã &.xx.fuit Olympiadẽ.Pysani igit̃ recuperata suoꝝ possessione:Agonem ipsi
conficiebãt cũ tanta celebratũ gloria intuerẽt̃. Aliquot post tẽporibus Pysæa rursus plaga in Elæo-
rũ iura cõcedente.Denuo ad eosdẽ concessit Agonis:& ludoꝝ institutio.Lacedæmonii quoq; ad id
suã operã cõtulerunt.Post ultimã Messenioꝝ destructionẽ:cõtra quos ipsi socia arma coniunxerant.
Quo in tẽpore Nestoris nepotes & Arcades pro Messeniis bellũ susceperant. Adeoq; sociã illis naua
Elæa ora
runt operã:ut oram uniuersam usq; Messenios fines Elæã appellari cõtigerit.Quæ & in hoc usq; tẽ
pus ꝑdurat.Pysanoꝝ autẽ & Triphylioꝝ & Cauconũ ne nomẽ quidẽ esse reliquum. Ipsamq; Pylon
Amathoẽta ad Lepreũ cultoribus impleruñt:ut morẽ gererẽt:& ipsis Lepreatis bello uictoribus gra-
tificarẽt̃. Aliosq; cõplures pagos distraxerũt:quos ꝑ se ac marte suo res suas gerere uolẽtes aspicerẽt.

A qbus & tributa exegerunt. Tractus aũt ipse Pysæ plurimũ nõis cõsequutus est. Imprimis propter principes ipsos longe lateq; potẽtes: Oenomaũ scilicet eiusq; successorẽ Pelopen: & illius filios cõplures. Salmoneus quoq; hoc in loco imperitasse tradit̃. Itaq; Pysana regione in urbes octo diuisa: harũ Salmone uocat̃. Has ob res & Olympicũ tẽplũ: & regio magnopere p ora uiror: & oĩum præconia uolitat. Ea uero uia antiquæ audiẽdæ sunt historiæ: ut eas inter se minime cõsonãtes recognoscamus. Iuniores enim repugnãtia sæpenumero referre putãt: sicuti Augeã Pisanæ plagæ regnũ tenuisse, Oenomaũ uero & Salmoneũ Elaeæ. Quidã aũt gẽtes ipsas in unũ cõiungũt. Sequẽda uero sunt magis quæ cõcordia fiant. Cum & ipsum Pysæ nomẽ recta nequaq̃ ratione explanẽt. Aliq enim ciuitatem Pysam a fonte Pysa noĩe: eodẽ quo fons uocabulo appellari. Fontẽ uero ideo Pysam uocari: apitissan do: ut quasi potricẽ intelligamus. Vrbẽ autẽ in sublimi ædificatã uertice monstrãt: duos inter montes Ossam & Olympum. Quo nõie & alter in Thessalia nũcupat̃. Nõnulli ciuitatẽ nullã Pysam fuisse cõtendũt. Nam inter. viii. illas esse reperiret̃. Cæterũ fontẽ dũtaxat affirmãt: qui nũc Besa uocatur iuxta Cicysium. Vbi ex illis. viii. amplissima una est. Stesichorus regionẽq; Pysa dicit̃ ciuitatẽ uocari scribit. Vt poeta Lesbũ Macaris urbẽ. Euripides quoq; in Ioue Tragœdia: Euboea inqt quædã Athenis uicina ciuitas est: & in Rhadamanto: qui terrã inqt Euboeã habitant finitimã ciuitatẽ. Et Sophocles in Mysis. Asia quidẽ tota uocat̃ O peregrine. Mysorũ uero urbs appellata Mysia. Verũ Salmone fonti sui nõis uicini est. De quo fluit Enipeus Alphæũ ingrediẽs. Nũc uero Barnichius noĩatur. Huius amore captum fuisse Tyronem memorant.

Illa nimis flagrans dilexit Enipea diuum.

Hoc enim in loco illius genitorẽ Salmoneũ imperasse aiunt: ut in Eolo scribit Euripides. Alterũ sane in Thessalia Enipeũ scribũt. Qui ex Othry oriẽs accipit Apidanũ e Pharsalo delabẽtẽ. Apud Salmonen autẽ urbs iacet Heraclea: ex illis. viii. & ipsa una distãs ab Olympia stad. xl. ꝑpenes Cytherium flumen posita. Vbi Goniades Nymphæ sacellũ habẽt. De qbus opinio est: ut aqs eaꝝ morbos sanitati restituãt. Iuxta Olympiã cõsistit & Epina: & hæc ex. viii. una: p quã Parthenias excurrit ãnis: ubi ad Phereã ascenderis. Est autẽ Pherea in Arcadia supra Dymeã & Buprasiũ: & Elidem sita. Quæ ad Arctõ adiacẽt Pysanæ regioni. Ibidẽ ẽ & Cicysiũ ex. viii. una atq; dispõtiũ: ea in parte: q̃ ex Elide itur Olympiã. Iacet aũt plano in cãpo: deletũq; est oĩno. Et icolæ magna ex pte Epidãnũ. i. Dyrhachiũ & Apolloniã cõmigrarũt. Pholoe quoq; Olympiæ ꝓxima ĩminet Arcadiæ mons. Adeo ut agri Pysæi radix existat. Sic uniuersa Pysana regio & maior Triphyliæ tractus: Arcadiæ cõfinis est. Hanc ob causam loca ipsa Pylia quæ in Catalogo describunt̃: maxima ex pte qbusdã iuris esse uidentur Arcadici quod tamen periti negãt. Ex iis enĩ fluuiis q labunt̃ in Alphæũ: Amaryrithũ eẽ: q Arcadiã terminet Extra illũ uero hæc sita esse loca. Ephorus aũt tradit Etolũ cũ Epæo & Pisanto ex Elide a Rege Salmoneo eiectũ: in Etoliã sese recipientẽ: Regioni nomẽ a se tribuisse. Et urbibus illis habitatores ĩpo suisse. Ab hoc p generis successionẽ ꝓcreatũ Oxylũ Heraclidis a Temeno prognatis: familiaritate ac beniuolẽtia cõiunctũ: eis Peloponesum repetentibus ducẽ extitisse, & hostilẽ illis agrum dispartisse. Aliaq; documẽta supposuisse ad cõtinendã Regionis possessionẽ. Pro qbus quidẽ meritis hãc accepisse gratiã: ut in Elæũ Regnũ: quod ei fuerat auitũ reduceret̃. Adunato post modũ ex Etolia exercitu: ĩ Epæos Elidis occupatores aduẽtasse. Occurrẽtibusq; cũ armis Epæis: postq̃ aduersariæ utriq; cõstiterant copiæ ad singulare de uetusto Græcoꝝ more certamẽ processere: Pyrechmes Etolus: & Degmenus: Epæus. Degmenus qdẽ solo ĩstructus arcu: Vt q armis obsitũ longinquo sagittæ iactu: facile foret supaturus. Pyrechmes autẽ fundã tenẽs: lapidũq; sacculũ: intellecto aduersarii dolo. Nuper autẽ fundæ speciẽ ab Etolis repertã. Itaq; cũ longinqor fundæ iactus fuisset: occidisse Degmenũ. Et uictores Etolos eiectis Epæis terrã occupatã tenuisse. Et sic Olympiaci curã tẽpli suscepisse: quã prius habuerant Achæi. Ob intimãq; Oxyli erga Heraclidas beneuolẽtiã cõuenisse facile cunctos: adactos iureiurãdo: ut Elæa terra Ioui dicata & cõsecrata foret. Quisquis cõtra locũ arma ferret. Quisqs etiã contra ferentẽ nõ ulcisceret̃: & ꝓ uiribus nõ succurreret: eũ nefariũ & abominabilẽ haberi. Qua ex causa: q posterius Elidẽ ædificiis auxere: sine mœnibus nudam reliquere. Quiq; per agrũ exercitus ductarũt: arma tradidisse donec ea fines egressi reciperẽt. Ab Iphito autẽ Olympicũ agonẽ institutũ constat: cũ Elæi sacri forent. Talibus ex initiis creuisse hoĩum dignitatẽ. Nã cũ cæteri mutua semp bella inter se gererẽt: solis istis longã extitisse pacẽ. Nec sibi modo sed etiã externis obtigit. Adeo ut plusq̃ reliq oẽs hoĩum frequentia uiguerint. In qbus Phedon origine decimus a Temeno oĩum ætatis suæ potẽtissimus fuit. Qua ex re effectũ est: ut cũ Temeni stirpem plurimas ĩ partes dispersam: sensim tabescere cõtingeret: eam recuperatã foueret. Hic mẽsuras excogitauit. A quo etiam Phedoniæ uocitant̃: & pondera & nũmum: cũ aliũ: tum argẽteũ signari docuit. Inuẽtas insup ab Hercule ciuitates: additis augere populis. Ipse etiã positos ab illo ludos: & agonas ponere dignum esse arbitratus est. In quibus Olympiacũ esse uoluit. Quẽ ui & potẽtia ueniẽs posuit. Cum Elaei nulla ꝑpter pacẽ haberẽt arma: qbus Phedonẽ inhiberẽt: & reliqui hoĩs potestate uicti tenerent̃. Elæi tamẽ hanc ipsam positionẽ inscribere minime uoluere. Sed ob hoc iã cõparatis armis sibi ipsis opem ferre cœperunt. Quã quidẽ ad tem: manũ attulere atq; opetã Lacedæmonu Seu quia prospere cedẽtibus ex pace rebus iuiderẽt: seu quia ad Phedonis destructionem eos adiutores habere cogitarẽt: a quo de Peloponnesi principatu deiecti forent: quem illi prius obtinebant. Sic res Phedonis deleræ

Oenomaus
Pelops
Salmoneus
Pysana regio
Pysa
Olympus
Besa
Cicysium
Mysia
Salmone
Enipeus
Barnichius
Apidanus
Pharsalus
Heraclea
Cytheriũ
Goniades
Epina
Parthenias
Pherea
Dymea
Buprasium
Cicysium
Dispontiũ
Pholoe
Amarynthus
Etholus
Etholia
Oxylus
Degmenus
Pyrechmes
Funda
Elis
Iphitus
Olympicus agon
Phedon
Mensuræ
Pondera
Nũmus

fuere. Qui tamen Pisaeã terrã & Triphyliã Elæorũ iuri cõstruxerat. Tractus Elæus ætatis huius nauigationis totius spatiũ habet: sinibus nõ cõputatis. stad. mille ac. cc. Hæc quidẽ de Elidis ora. Messenia uero terra Elaeæ cõtigua est: maiori ex parte ad Austrũ & Africanũ pelagus inclinãs. Hæc autẽ Troianis tẽporibus Menelai subdebat̃ iperio: cũ Laconicæ pars regionis esset. Ora quidẽ ipsa Messena uocabat̃. Eam uero quã hãc ætate Messenã urbẽ noiant: cuius arx fuerat Ithome: nondũ ædificatam esse cõtigerat. Excedẽte uero rebus humanis Menelao. Postmodũq; iis qui laconicæ gubernacula susceperant: ad impotentiã redactis. Nelei nepotes Messeniæ regnũ occupauere. Quo tempore fuit Heraclidaꝝ reuersio: facta regionis diuisione. Tunc Messenioꝝ regnũ Melanthus habebat: qui suis regerent̃ institutis. Cũ antea Menelai sceptro paruissent: cuius rei documẽtum est. E sinu enim Messenio: & Asineo illi ꝓximo: q sic ab Asina Messenia noiat̃: septem fuere oppida. Quæ dotis noie Achilli pollicebat̃ Agamemnõ: Cardamyla: Enope. Hira herbosa: Pheræ diuinæ. Antea pratis cõspicua. Pulchra Epæa: & inter uincta posita Pedalus. Eas sane sic nec sibi nec fratri ptinuissent nequaq̃ spopondissent. Cõmilitones & Pheris Menelaũ comitatos: poeta manifestat: cũ partim Laconico ceu partim Messenio annumeret sinui. Extat autẽ Messena secundũ Triphyliã. Est autẽ mons utriq; cõmunis. Post quẽ & Coryphasiũ & Cyparissi est: atq; inter stad. vii. mons Egaleos: inter illũ & mare incũbit. Antiqua igit̃ Pylos Messenia sub Egalio ciuitas erat Ea uero discerpta: quidã sub Coryphasio habitauere. Eã uero secũdo reædificarũt Atheniẽses: quo tẽpore cũ Eurymedõte ac Stratocle in Siciliã nauigabant. Vt aduersus Lacedæmonios murũ interponerent. Ibi est & Cyparissia Messenia: & sphagia insula penes Pylũ adiacens. Quæ eadẽ & Sphacteria nũcupat̃. Ad quã Lacedæmonii. ccc. e suis uiros amiserũt: uiuos in potestatẽ ab Atheniẽsibus per obsidionẽ redactos. Ad hanc maritimã oram: duæ Cyparissioꝝ extra in pelagus præiacent insulæ. Quas Strophades appellant: ab continenti stad. cccc. absentes. Ad Africanũ atq; meridianũ pelagus. Hanc Pylum Messenioꝝ nauale quondã fuisse: Thucydides autor est. A Sparta uero longe abest stad. cccc. Ordine deinceps sita est Methone. Hanc esse aiunt ex iis. vii. unã: quẽ Agamemnõ spopondit Achilli Pedasum appellabant. Eo in loco Agrippa Bogũ Maurisioꝝ Regẽ: Antonii ptes sequutũ in Actiaca pugna: supplicio affecit: Locũq; iter nauigandũ intercepit. Methõe autẽ cõtiguus ẽ Acritas Messenii sinus initiũ. Diciturq; etiã Asineus ab urbe Asina: primo ipsius sinus oppidulo. Cuius noĩs & alia est Hermionica. Hoc quidẽ sinus initium ad occasum spectat. Ad ortũ autẽ sunt fenestræ: sic eni uulgo uocant̃. Cinædio ac Tenaro nũc Laconicis cõfines. A fenestris uero inchoans inter mediã Pylum offendes: quã Betylũ pleriq; noiant Inde Leutra. Quæ a Boetiis Leuctris deducta fuit Colonia. Dehinc in petra ualido munimine sita est Cardamyla. Postea Pheræ urbi Thuriæ atq; Gerenis finitimæ. Quo ex loco Nestorẽ Gerenium uocitari tradit̃: quoniã ibi salutẽ (ut diximus) cõperauit. Ostẽdit̃ quoq; i Gerenio agrũ sacellũ Aesculapii: Triceũ cognoie: Quia uenietes e Thessalica Tricca mortales illud condidere. Fama est Leuctrũ & Charadrã & Thalamos nũc Boetios uocatos: cultoribus a Pelope ex Boetia qbusdã itroductis habitatos: cũ sororẽ eius Nioben tiuptui locasset Amphioni. Præter Pheras autẽ Nedon Amnis p Laconicũ labit̃ agrũ: alter a fluuio Neda. Nedusiæ uero Palladis cognomẽto insigne templum habet. Est etiã in Poeassã Nudesiæ Palladis sacellũ nobile: a Nedõte loco nomen assequutæ. A quo ductis habitatoribus Teleclus Poeassam coluisse prædicat̃. Simul & Etheas atq; Tragiũ. Ex prolatis. vii. urbibus Achilli. De Cardamyla qdẽ & de Pheris explicauimus atq; Pedaso Cæteꝝ Enopen qdã Pelana noiant. Aliqui uero locũ quẽpiã Cardamylæ adiacentẽ. Quidã Gereniã terrã. Hiran autẽ cõmonstrant in monte: iuxta Megalopolim Arcadiæ ciuitatẽ: qua ad Ardaniã iter habet̃. Quã a poeta Oechaliã uocari ante diximus. Nõnulli Mesolã hoc noie nũc appellari asserũt. Quæ inter Tragetiũ & Messenã ad sinũ pertinet. At Epæa hoc tẽpore Thuria dicit̃. Quã Pheris cõterminam cõmemorauimus. Sita uero est in excelso colle. Vnde Epæa id est celsa: nomẽ sortita est. A Thuria uero sinus Thuriates: in quo ciuitas quædã fuerat Rhiũ noie: e regione Tenari. Antheã quidã sane Thuriã ipsam eẽ aiunt. Nõnulli quoq; Epæã Methonen. Alii uero eã quæ inter Asinã Messeniã urbẽ: proprie Prarosam nuncupacã: cuius urbs est Corona mari uicina. Et hanc nõnulli Pedasum a poeta nominatã esse inquiunt. Omnes quidẽ pelago proxime. Cardamyla quidẽ ad mare iacet. Pheræ uero a mari distãt v. stad. spatio. Illa quidẽ æstiuã habet stationẽ. Reliquæ uero maritimis inæqualiter utunt̃ interuallis. Prope coronã circa fere mediũ sinũ Pamisus affluit amnis. Hãc & reliqs ordine positas: dextrorsum habens. Quarũ nouissime in occasum spectãtes sunt: Pylus & Cyparissia. Harũ media est Eratia. Quã nõnulli Arenã falso quondã crediderũt. Thuriã uero & Pheras sinistrorsum. Hic inter oẽs Isthmi fluuios magnitudine præcellit. Tametsi nõ amplius stad. c. a fonte profluat: abundãtes p Messeniũ campũ: orãq; Macatiã: id est fœlicẽ trahẽs aquas. Hic ipse fluuius a ciuitate Messenia stad. cc. & l. distat. Est & alius Pamisus p ualles serpens tenuis: circa Leuctrũ Laconicũ. De quo Messenii aduersus Lacedæmonios cõtrouersiam sub Philippo rege habuerũt. Quẽ (ut antea diximus) quidã Amathon appellauere. Ephorus scriptis prodidit Cresphõtẽ: postq̃ Messenã terrã subiugauit: eam. v. in ciuitates diuisisse: sicuti in supioribus exposuimus. Ita ut StenicIarus in huius regionis medio positæ regia illi sedes institueret̃. Inde Hiamiti legatũ Pylũ & Rhiũ misisse: qui Messenios oẽs eodẽ & pari cum Doriẽsibus iure saciet. Quare cũ Doriensibus indignatione concitati forent: ipse pœnitẽtia ductus solam StenicIarum ciuitatem censuit. Et ad hoc Dorienses cunctos adegit. Verum Messenio-

Elæus tractus
Messenia
Messena
Ithome
Asina
Cardamyla
Enope hira
Pheræ
Epæa
Pedalus
Coryphasium
Cyparissia
Egaleos
Sphagia
Sphacteria
Strophades
Methone
Pedasus
Bogus
Acritas
Asina
Hermionica
Fenestræ
Betylus
Leutra
Cardamyla
Pheræ
Thuria
Gerenæ
Tricca
Niobe
Nedon
Nedusia
Poessa
Etheæ
Tragiũ
Enope
Pelana
Hira
Megalopolis
Ardania
Oechalia
Mesola
Epæa
Thuria
Thuriates sinus
Rhium
Anthea
Methone
Asina
Corona
Pedasus
Cardamyla
Phetæ
Pamisus
Pylus

rum oppidũ Corintho perq̃ſimile eſt. Mons.n.ꝓruptus præcepſq; incũbit utriq;:cõmuni muro cõprehenſus:ut ĩ arcis uſu ſit. Ille qdẽ Ithome. Hic aũt Acrocorinthus appellat̃. Quocirca Demetrius Phalereus Philippo cõmode dixiſſe uiſus eſt. Quin has inqt urbes ambas capeſſẽ:ſi adipiſcẽdæ Pelopõneſi cupiditate ducens. Vtroq;.n.cornu bouẽ cõtinebis. Cornua qdẽ Ithomẽ:atq; Acrocorinthũ Bouẽ uero Pelopõneſũ eſſe dictitans. Hac igit̃ opportunitate pp urbis iſtas cõcitata ſæpius eẽ bella Corinthũ igit̃ a fundamẽtis eſſe deiectã:rurſũq; reſtitutã. Et Meſſenã a Lacedæmoniis quidẽ eẽ deſtructã. A Thebanis aũt ĩſtauratã:& a Philippo Amyntæ filio poſtea:uerũ arces ipſæ ĩhabitatæ mãſere. Dianæ uero paluſtræ tẽplũ in Laconicæ ſiue Meſſeniæ terræ finibus ẽ:ubi utriuſq; populus cõmune ſacrificiũ:conuentũq; celebrabat. In eo ꝓfectaſſeriatũ uirgines Meſſenii ꝓcaciter iceſtarunt. Cũ aũt Meſſenii nullis uiolatores pœnis multaſſent:cõflatũ eſt bellũ. Ab hac Palude Dianæ Tẽplũ in Sparta cõſtructũ ẽ:cognomento paluſtræ. Rebellãtibus aũt ſæpenumero Meſſeniis: frequẽter dimicatũ eſt. Primã igit̃ eoꝝ ſubiugationẽ a patruũ patribus fuiſſe: Tyrteus ĩ ſuo teſtat̃ poemate. Secundã uero qua Elæos:& Argiuos:& Pylæos:ſocios aſſumẽtes deſciuere. Cũ Arcades Ariſtocratem Regẽ Orchomenii:ducẽ exhibuere belli. Pylæi uero Pãtaleonẽ Omphaliõis filiũ. Quo in tpe ipſe illius belli Imperatorẽ ſeſe Lacedæmonioꝝ fuiſſe teſtat̃. In eo Elegoꝝ opere quod Eunomia.i.bona inſcribit̃ inſtitutio:& paulo poſt. Ipſe.n.Saturnius coronatæ Iunonis maritus Iuppiter:hãc Heraclidis urbẽ tradidit. Quibus cũ nos uetoſã linquẽtes Enneũ:ad ampliſſimũ peruenimus Pelopõneſũ. Dicũtur.n.hæc Tyrtei quoꝝ quædã ꝓpoſita ſunt. Itaq; aut ipſũ carmẽ Elegiacũ autoritatẽ amiſerit: aut Philochoro negãda fides ẽ:& Caliſtheni:aliiſq; cõpluribus:q ex Athenis & Aphidnis illũ aduẽtaſſe memorãt. Cũ Lacedæmonii Apollinis reſpõſa flagitaſſet:q ut ducẽ ab Atheniẽſibus peterẽt edixit. Ductu igit̃ & Auſpicio Tyrtei:ſecũdũ geſtũ ẽ bellũ. Tertiũ ſubinde ac q̃rtũ cõſtitiſſe bellũ ferũt: in quo Meſſenioꝝ ruina cõſequuta ẽ. Tota uero Meſſenii tractus nauigatio.finibus cõputatis: ad ſtad dccc.foret. At.n.plus:q̃ ſatis ẽ:nſa diuertit oratio:dũ loci notitiã ex hiſtoriis tractã ſectamur. Plurima tamẽ omittẽtes deſolata regiõe Laconica:ſi ad uetuſti ſtatus cõpationẽ reuocet̃:q tã ꝑclan populi multitudĩe floruerat. Nã ꝑter Spartã extlia quædã:nũero circiter.xxx.reſtãt oppidula. Veꝝ.n.uero cũ priſcis ãnis cẽteris ꝑeſſet urbibus Hecatonpolin uocitatã:memoriæ datũ ẽ. Inde quot ãnis ꝑ eos boues cẽtenos ĩmolari cõſuetũ fuerat. Quod ſacrũ Hecatombas appellabãt. Poſt ſinũ Meſſeniacũ deinceps ſubeſt Lacõicus:ĩter Maleas & Tænaꝝ:paulatĩ a meridie uergẽs ĩ ortũ. Cẽtũ ãt ac.xxx. diſtãt ſtad.a Tenaro Thyrides.i.feneſtræ:Meſſeniaco exiſtẽtes ĩ ſinu:qd cõſtagoſũ & ꝑceps ẽ fluẽtũ. Sup has Taygetũ iminet. Eſt uero mõs ſup mare:nõ grãdis admodũ. Cæteꝝ excelſus & erectus. Ex Aqlonis pte Arcadiæ radices cõtingẽs. Adeo ut ĩ medio uallis relinq̃tur:q̃ Laconicæ Meſſenia cõiũgat̃. Taygeto aũt ſubiicit̃ Sparta:& Amyclæ ĩ regiõe mediterranea:ubi Apullinis tẽplũ:& Pharis locata eſt. Ipſius uero urbis ſolũ in cauo magis loco ſedet:licet ĩ medio mõtes aſſumant̃. Nec uero pſ ulla ſtagnat:cũ priſco tpe ſuburbiũ late ſtagnaret:& ꝓinde illud lacus uocaret̃. Liberi quoq; patris delubrũ intra lacum exiſtebat:quod hodie ædificiũ habet in arido. In ipſo aũt littoris inflexu Tænarus:ripa erecta eſt:ſacrã Neptũni ædẽ cõſtructã cõtinẽs ĩ luco. Propinquaq; ſpelũca eſt:ꝑ quã Cerberũ ab inferis ſupius reductũ ab Hercule:fabulæ canũt. Ex eo loco ad ꝓmontoriũ Phycontẽ:Auſtrũ ĩteruallũ Cyreneæ ẽ:ſtad.triũ miliũ. Ad Siciliæ uero ꝓmontoriũ Pachynũ.ĩ occaſũ uerſus: quattuor miliũ.dc. Aliq ſtad mille.iiii.dicunt. Ad Maleã uero ĩ ortũ.dc.lxx.cũ ſinu cõputant̃. Veꝝ ad faucẽ Aſini:depreſſã quãdã Cherronneſũ interius Maleã.d.&.xx. Horſũ ꝓminet intra ſtad.xl. Inſula q̃dã Cythera:cõmodis ĩſtructa portubus:& eiuſdẽ nominis urbe. Quã Eurycles ætate noſtra Lacedæmonioꝝ ductor in peculiaris iuris poſſeſſionẽ uẽdicauit. Circũcirca puſillæ quædã Inſulæ:partim ꝓpiores:partim aliquãto remotiores adiacẽt. Ad Cretæ ſane ꝓmontoriũ Corinthũ:nauigatio ꝓpiq̃ſſima ſtad.cc.&.l. Poſt Tænaꝝ:cũ ad Aſini faucẽ Maleãq; nauigas Amathus occurrit urbs. Inde Aſinæ atq; Cythiũ Spartanoꝝ nauale nobile. Intra.cc.&.xl.ſtad ædificatũ. Habet ãt ut tradit̃ nauiũ ſtationem manu effoſſã. Deinde fluuius Eurotas ĩter Cythiũ & Acteos erũpit. Hactenus præter littus cõmode nauigat̃ ſtad.cc.&.iiii. Poſtea paluſtris ora eſt:& uicus Helos.i.palus nomine. Qui prioribus annis:Homero teſte ciuitas extitit.

Quiq; Helos oppidulum pelagi:atq; tenebat Amyclas.

Helius uero Perſei filius:illud ædificaſſe ꝓhibet̃. Eſt & cãpus noĩe Leuca. Inde ciuitas in Cherrõneſo ſita:Cyparſſia cũ portu. Dehinc faux Aſini portũ cõtinẽs:dehĩc urbs Boia. Poſt Malea. Ad quam ab Aſini fauce ſtad ſũt cẽtũ.l. In agro Lacõico ciuitas ẽ Aſopus. In cõfecto ab Hõero Catalogo Meſſan qdẽ nuſq̃ mõſtrari dicũt:& Meſoan Spartani agri ptẽ eſſe negãt:ſicut & Lineũ. At qdã ſic meſſã admittũt:ut ꝑ extremæ abſciſſionẽ ſyllabæ Meſſenã dictã cogitẽt. Quoniã & hãc agro attinere Laconico aſſerãt. Ad qd ipſius poetæ utunt̃ exẽplo:q Cri ꝓ Crithẽ.i.ordiũ:& Do.i.doma ꝓ tecto uſus ſit:& alia alii ſic poſuere. Et ẽt heros:Automedõq;:& Alcius ꝓ Alcimedõ. Et Heſiodus:q Brithy: & Briarõ Bri dicit. Sophocles uero & Hyõ ꝓ Rhadio:Rha. Et Epicharmus Li ꝓ Liã. Et Syraco ꝓ Syracuſas. Et Simia:dodo pro dodonam. Apd̃ Empedoclem uero:una fit ex duabus ſyllabis:Ops pro Opſis.i.facies & uiſus. Et Apud Antimachũ:Cereris qdẽ Eleuſinæ ſacra:ops ꝓ opſis.i.facies:& Alphi pro Alphiton. Euphorium quoque Hel pro Helon:ideſt clarum dicit. Apud Philetem uero Ancillæ quæ in calathis:albam ferunt eri:pro erion ideſt lanã:& uellus. Iuuentumq; peda:pro pedalia.

Cypariſſia
Erana
Macaria
Stenicla-rus
Meſſena
Ithome
Acrocorinthus
Corinthus
Ariſtocrates
Pantaleo
Tyrteus
Laconica
Sparta
Hecatõpolis
Hecatõbæ
Laconicus ſinus
Taygetum
Sparta
Amyclæ
Pharis
Tænarus
Cerberus
Cyrenea
Malea
Cythera
Corinthũ
Amathus
Aſinæ
Cythium
Eurotas
Helos
Helius
Leuca
Cypariſſia
Aſini faux
Boia
Malea
Aſopus
Meſſa
Meſoã
Crithis
Alcimus
Brithy
Briaron
Syracus
Opſis
Helon
Erion
Pedalia

Aratus inqt:hoc é gubernacula & clauos nauiú.Ex aliis oppidis quæ poeta meminit : quædá dicta
funt.Nõnulla prorsus deleta sunt.Aliquoꝶ adhuc uestigia restant.Quorundá pmutata sunt uoca-
Augia bula;sicut Augiæ Egeæ.Ná in locrensi plaga nulla penitus supsunt.Lanõ a Castore & Polluce p ob
Egea sidioné expugnatá scriptis cõmẽdatú est.Inde illi Laperseæ appellati fuere.Apud Sophoclé p Lapsas
Lanos idest Gemios iurať. Sic & p Spartanos & Argiuos deos iurať.Ephorus posteritati ,pdidit Eurilthe
Laperseæ né & Proclé Heraclidas redactá i potestaté orá Laconicá sex in ptes diuisisse.Ipsamq; iductis iquili-
Laconicæ nis p ciuitates ordinasse. Vná itaq; pticulá eximiá Amyclas excepisse;Et ,pditori tradidisse: q Laco-
partes nicá illis igioné exhibuit.Quiq; suasu suo pfectú loci;ut tutus abiret:& cú Achiuis i Ioniá cõmigra
Amyclæ ret iduxit.Spartá uero regale sibi ipsis domiciliú declarauere.Ad reliquas singulos Reges dimiserét
Sparta cõcedentes ut cohabitatores admittere liceret:q uellent aduenas:cú tot ubiq; mortales defecisse cer
nerent:usos aút Laineni opa.Finitimos uero cúctos:licet Spartanis subiectos:pibus tamen legibus
Helotæ ac iure uiuere i societaté ciuitatis adscitos;cõmunionéq; magistratuú.Eos aút Helotas uocari.Cæte
rú Agin Euristhenis filiú ius illud dignitatú æquabile ademisse.Mádasseq; ut Spartæ tributa cõfer
Helæi rét:cæteros quidé paruisse.Helæos át q Helos habitát rebellasse.Ipsos ide ui & armis bello supatos:
i seruituté ppetuá damnatos:certis ipositis cõditionibus dominis ipsoꝶ:nullo pacto licere:aut liber
tate donare:aut extra fines eos uenundare.Hoc illud belliú est:quod aduersus Helotas uulgať. Hæ-
lotica etiá seruitus usq; i Romanoꝶ pdurás imperiú;supatiq; Laconicá;quá Rex Agis demõstrauit
Illos quodámodo Lacedæmonii publicos habebát seruos:assignatis sibi qbusdá habitaculis; & con
tributis peculiariter ministeriis.De Laconica sane Reip.istitutione eiusq; mutatiõe: pmulta forent
omittéda:cú late cognita sint.Attamé pleraq; digna memoratu sunt.Fama é.n. Achæos Phthiotas
una cú Pelope Pelopõnesú igressos:habitasse Laconicá.Illos át adeo uirture pstantes excelluisse : ut
Peloponnesus cú Pelopõnesos pmultos prius annos Argos uocareť Ea tépestate Argos Achaicú nominari cœptú
sit;nec sola Pelopõnesú:sed ét ,pprie Laconicá eo mõ appellatá.Illud aút Poetæ: Vbi nam Menelaus
Argos erat:nõ qdé in Achaico Argo:sic accipiendú qdá arbitrant:nõ qdé erat in Laconica Post Heraclida
achaicum rú reditú:cú Philonomus regioné illá Doriensibus ,pdidisset:e Laconica in Ioniá migratú est.Ea est
Laconica quá hodie Achaiá nominát.De ipsis etiá in rebus Achaicis explicádis áplius uerba faciemus Quod
Achaia q Laconicá obtinebát;initio qdé uiri modestia præditi fuerant.Postea uero q̃ reipublicæ guberna-
Lycurgus cula Lycurgo cõmẽdata sunt:tantú cæteros átecesserút:ut e Græcis soli terræ ac maris adipisceren
tur iperiú;táq; diu Græcoꝶ pricipatú tenuere:donec eis Thebani ducatú ademere. Et secúdú illos
cõtinuo Macedões. Verú tamé nec illis oío cessere.Sed suaꝶ legú institutiõe seruata:de prioris loci
maiestate cõtentioné semp habuerát:& aduersus Græcos:& Cõtra Macedoniæ Reges.Quibus per
Romanoꝶ arma deletis;paulú qddá missis populi Ro.ducibus obstiterút.Túc a Tyrannis & ipro-
bis reipublicæ legibus oppressis;pristina nõnihil dignitate reparata;pcipuo i honore fuerút: & sua i
libertate máserút.Vt pter amicoꝶ ministeria:aliud nihil tributi noíe cõferrét.Eis uero nup Eury-
cles pturbationé iportauit:cú malá in pté Cæsaris amicitia fretus imoderate:& ultra q̃ par est:illoꝶ
pfectura usus é.Desiit át cõfesti ipsius dominatus;cú ipse ut oportuit cõcessisset e uita; & eius filius
talé oém amicitiá auertisset.Euenit ét ut Laconicæ liberatores quédá gubernádæ ciuitatis ordiné
capesserét.Postq̃ finitimi primi Ro.adhæserút iperio.Et reliq & Ilotes Tyránis seruiére Sparta.Hel
lanicus autor é Eurysthené & Patroclé ciuitatis regimé ordinasse.At Ephorus icrepat;cú ipsú nullá
,psus Lycurgi mẽtioné fecisse dicat.Et illius actiones aliis:& qbus nihil attineat ascribat. Soli itaq;
Lycurgi sacellum Lycurgo sacellú eé factú:& ánua fieri sacrificia.Illis aút licet urbi habitatores iduxerint ; ea nequaq̃
esse tributa.Vt ab eis Eurysthenidas & Patroclidas uocari cõtigeret.At primos autores nequaq̃ ab
Agide Eurysthenis filio,Agidas cõputatos eé:qđ oibus urbiú cõditoribus:& eaꝶ habitandaꝶ auto
ribus attributú est.Eius rei causá afferr,q hoíes suscipiétes aducás:p illos potétatú uédicarút.De ho
Laconicæ situs rú natura locoꝶ:atq; Messenioꝶ hæc accipiéda sunt;q scribit Eurypides;Laconicá qdé latú arandi
cápú habere.Cæteꝶ cultu difficilé.Inter mõtes.n.curua circúeuntibus collibus durá;atq; aspa hosti
bus ad icursandú minúe patés.Messeniá uero fructuosá:aquis irriguá;innúerabilibus plaustris & bo
bus refertá:Pastoribus copiosa suppeditanté pascua.Non Hybernis flatibus hyematu molestá. Nec
rursus plebæis q̃drigis imoderate feruidá:& infra e sortibus;q̃s de plaga ipsa fecerút Heraclidæ Pri-
má Lacenæ terræ fuisse;& primariá telluris natiõé.Secúdá aút Messeniæ oræ.Cuius maior é uir-
tus;q̃ ulla explicare ualeat oratio.Qualé & Tyrteus ipse pdicabat.Veꝶ cú ipse Laconicá & Messeni
am Pamiso disterminari asserat;q pelagus incitatior intrat;conredi minime assentio;q mediá qdem
Messenia Messeniá plabiť.Verú eá quæ nunc Laconico appellatur nequaq̃ attingit.Nec illud ab eo recte dici
Pamisus tur;quod cú Messenia atq; Laconica pariter mari sunt uicinæ;ipsam longe a nauigatione abesse re-
fert:sed & Elin male termíat.Cú ultra qdé ,pcesseris Elis uicina Ioui flumen emittit.Nam siue quæ
nunc terra uocať Elæa:dicere uelit:quæ Messeniæ cõtermina est.Huic ne contiguus quidé é Pami-
sus;sicut Laconicæ.Ipsum.n.p mediá fluere Messeniá dixit:siue ipsam uetustá Curuá Elin appellatá
intelligat:longe magis a uero excidit.Post Pamisi traiectú:magna est Messeniæ pars.In de tota Phe-
raꝶ regio atq; Messenioꝶ:quá Triphyliá uocabant antea.Dein Pylana ora & Olympia. Postmodú
Triphylia stad.ccc.interuallo Elis . Cum scriptores quidam Lacedæmonem Cetoessam appellant. Alii Cæe-
Cetoessa taessam quærunt quam in partem accipienda est Cetoessa ; siue a Cetis idest baletus . Siue qui-

magnã ĩtelligamus:quod uero similius est.Subinde Cætaessam quidã dici arbitranť:qa herba Ca-
laminthoidest Nepita:uehemẽter ẽ abũdãs. Alii ad rimas appellari:quas terræmotus efficiũt:q Cæ
ti uocanť.Laconicã uero frequẽtibus terræmotibus agitari.Spelũca etiã quædam pro carcere apud
Lacedæmonios est:quã Cæta noĩant.Aliq etiam tales cauernas Cous dici malũt: unde & feras Ore — Cæta spe-
scoas.i.in spelũcis cubãtes;poeta dixit.Taygeti quoq; cacumina quædã abscissa fuisse:memoriæ nõ — lunca
nulli ꝓdidere.Sũt & Latomiæ.i.lapidicię ꝑciosoꝝ lapidũ Tenarioꝝ:a Tenaro multis iam sæculis.
Nup aũt ingẽs Taygeti patefacta ẽ effossio ĩpensas ad eã Romana suppeditãte luxuria. Vrbẽ aũt ac
regionẽ eodẽ Lacedæmoniis appellari uocabulo:uel Homero cõstat autore.Regionẽ aũt dico cum
Messenia:cũ de arcubus mẽtionẽ facit.Pulchros illi dedit Iphitus Eurytides hospes ĩ Lacedæmone
occurrẽs.Tum subĩfert: ãbo ĩuicẽ ĩ Messena ĩ Ortsilochi domo coiere.Pheraꝝ locũ dicit. Cuius ps
fuit Messenia.Itaq; nihil differt illi dixisse cõmuniter:dedit in Lacedæmone occurrens.Et ãbo inui
cẽ coiere.Nã Pheras Ortsilochi domũ fuisse liqt.Ad Pheras uenetãt domũ Dioclei Ortsilochi filii:
Telemachus atq; Pisistratus.Pheræ aũt ad Messenium agrum pertinent.Quando autẽ ex Pheris di — Pheræ
scedentem inquit Telemachum:die toto cogitasse iugum ait;dehinc ait.
Sol petit oecasum;subeunt Lacedæmona magnam.
Inque domos agitant.
Menelai urbs tunc accipienda est.Quod si ita nõ sit:e Lacedæmone in Lacedæmona puenisse uide
biť.Alioqn Menelai habitaculũ in ipsa Sparta nõ fuisse credendũ erit.Cũq; ibi nõ adsit Telemachũ
dicere:Spartã Pylumq; ꝓficiscor.Sic.n.regiõis & urbis Epitheta coĩcidere uidebũtur:nisi forte hoc
poeticæ concedendũ sit licentiæ.Contrariũ.n.ut Messena cũ Laconica Pyloq; Nestorea sit. Neq; p
seipsa instruit:in ipso nauiũ catalogo.Neq; in partẽ cõiter uenisse militiæ.Post Maleã ãt sinus excipit
Argolicus;ac Hermionicus.Ille qdẽ usq; ad Scylleũ nauigãti:ad oriẽtẽ spectãs:& ad Cycladas. Alter — Argolicus
magis ad ortũ q̃ iste:uergit ad Eginã terrãq; Epidauriã.Sinus qdẽ Argolici primas ptes Lacones ha — sinus
bẽt:reliq̃ tenẽt Argiui.In qbus sũt & Apollinis tẽplũ:Dæliũ Laconũ:quo noĩe & Boeniũ est.Et Mi- — Hermioni
noa castellũ quo uocabulo ẽ & Megaricũ.Et Limera Epidauria(ut inqt Artemidorus) Scribit autẽ — cus
Apollodorus ipsa apud Cythera esse.Quæ cũ cõmodissima portu sit:breuiter ac præcise Limerã:q- — sinus
si limenetã.i.portuosã appellatã esse noie pmutato.At ipsa Laconicæ nauigatio statim a Malea ĩcho — Lacones
ans:usq; longũ in spatiũ aspa sit.Tamẽ stationes & portus habet;reliqua ripa bonis est prædita por- — Argiui
tubus.Paruæ quædã illi adiacent Insulæ;haud sane memorabiles.Argiuæ aũt sunt Prasiæ ac Teme — Limera
nium in quo humatus est Temenus;& prior locus est:p quẽ Lerna fluuius eodẽ quo palus nomine — Prasiæ
fluit.In qua tentas de Hydra poetæ fabulas ædiderunt.Ipsũ uero Temenium lõge ab Argo.vi.&.xx. — Temeniũ
stađ distat a mari:ab Argo ad Hereũ.xl.Hinc usq; Mycenas decẽ.Secundũ Temenium Nauplia est: — Lerna
Argiuorum nauale:sic proprie dicta:q; eo naues nauigent.Ab hoc ficta esse de Nauplio:& filius eius — Hereum
ab hisce iunioribus dicitur.Nec.n.illorũ immemor extitisset Homerus Palamedis uidelicet ; cuius — Hycenæ
tanta sapientia & intelligentia ostentatur:quem iniuste ac dolose necauere Pelasgi.Nec Nauplii qui — Nauplia
circa montem Capharcũ:tantã hoium cladẽ cõmisit ac funera.Ipsorũ genealogia præter alia fabulis — Palamedes
plena errore profertur.Concedatur sane ut Neptũno procreatus sit.Quonã uero modo ex Amymo — Nauplius
ne matre genitus sit:q Troianis adhuc tpibus uitam agebat:Post Naupliã speluncæ sunt : & in illis — Amymone
Labyrinthorum ædificia.eas uocant Cyclopeas.Dehinc alia loca:& ordine sinus Hermionicus situs — Hermio-
est:quæ cũ i Egina locus ordinet:ipsa etiã circuitõis ptitio haud sane despiciẽda nobis ĩdicauit Eius — cus
initiũ ab Asina est oppidulo:dehinc Hermiõe:atq; Troezen.In ipso maris cursu præiacet Insula Ca- — sinus
lauria.xxx.stađ habẽs in circuitu:medio maris brachio stad quattuor a cõtinente segregata.Subin- — Asina
de sinus est Saronicus:q & Põtus a quibusdã uocatur;& a nõnullis poros.i.transitus.A quo & pela- — Hermione
gus Saronicũ dicitur.Cũctus ipse transitus proximus ab Hermionico mari:& Isthmico;& Myrtoo: — Troezen
atq; Cretico nomen asseqtur.Ad Saronitũ Epidaurus ptinet & procũbens Insula Aegina.Deĩde Cẽ — Calauria
chree Corinthioꝝ nauale ad orientẽ spectans.Inde Schoenũtis portus:cũ stađ.v.ac.xl.nauigaueris. — Saronicus
A Malea uero in summã collectis stad mille &.dccc.Ad Schoenũtem portũ angustissima Isthmi tel — sinus
lus est:qua nauigia transuectanť ubi est Neptũni Phanũ Isthmii.Sed hæc in præsentia omittantur. — Poros
Extra.n.Argiuã terrã iacet.Repetẽtes ãt Argiuã plustremus orã.Et ãte oĩa quotisariã apđ Poetã dr̃ — Epidaurus
Argos:& p se & addito Epitheto.Cũ uocet ĩterdũ priscũ:alias Iasũ.Equestre quãdoq; uel Pelasgicũ: — Aegina
uel equoꝝ alumnũ.Nã & oppidum Argos diciť.Sicut illiđ Argosq; & sparta:& qque habitãt Argos — Cenchree
Tirynthaq; & Pelopõnesus ædibus i nostris ĩ Argo.Nec.n.urbs erat eius ædes:& uniuersa Græcia. — Schoenus
Vnde oẽs Græcos uocat Argiuos;sicut & Danaos & Achiuos.Cognominationẽ igiť p Epitheta di — Argiua ora
stinguit:Thessaliã qdem Argos Pelasgicũ uocitãs:ut quot Pelasgicũ Argos habebãt & Pelopõnesũ. — Argos mul
sicuti Sin Argos ueniemus Achaeũ:uel ex Argo nõ erat Achaeo:Significãs hic q Achaei ꝓprie Pelo — tiplex
ponnẽses alia quadã significatiõe noiarentur. Argos quoq; Iasũ peloponẽse dicit:sicuti:si oẽs Acha — Argiui
ei Argos intuerentur Iasũ & Penelopẽ:ut pluris ꝓcos accipet.Non.n.ex uniuersa Græcia procos ca — Danai
pere uerisimile sit.Sed ꝓpinquos.Equestre uero & equoꝝ alũnũ cõi quadam proprietate dicit. De — Achiui
Græcia uero deque Græcis & pangræcis controuersia est.Thucydides.n.poetam nullo in loco bar- — Thessalia
baros appellasse dicit eã ob rationẽ:quia Græci nondũ in unũ nomẽ aduersariũ discernebantur.An — Achæi
toritate etiam Apollodori solos Thessaliæ incolas uocari Hellenes seu Græcos liquet. Nã Myrmi

Hellenes
Græci

dones Græciq; idest Hellenes nűcupabãt. Hesiodus sane & Archilochus & q Græci & q Pangræci uocarentur: profecto oés nouere. Alter. n. Proetidas íquit: Pangræci petiere Græci. Alter Pangræcorum ait calamitas concurrit ad Thasum. Aliqui uero cõtra ponunt; quod poeta & hos & barbaros noíauit. Carras Barbariloquos appellás: & Græcos oés. Græciá adit uaga fama uiri: mediúq; p Argos:

Larissa
Inachus
Layicius
Cynuria

Arguiorű urbs magna ex pte planis in locis sita é ,pmõtoriú Larissam noíe: habés collé ualde septúi in quo Iouis phanű est. Fluuius iuxta labit Inachus inter saxosas conualles. Oritur ex Lyrcio ad Cynuriá montem Arcadiæ. Quæ de illius fontibus fabulosa uulgant; poetica sűt cõmenta. Argos quoq; aquis carere: commenta sunt: cum dicitur.

Dii posuere Argos Lympharum protinus expers

Cum regio curua sit amnibus rigua; paludes & lacus exhibens. Oppidum quoq; plurimos aqs uberrimos abundantes puteos continet: minimeq; profundos.

Accusant & fraudem illam multi:

Sitiui: accessi reprobatis passibus Argos.

Hoc autem est; uel sane pro eo qđ é Polypotheton hoc est scilicet uehemẽter optatű; uel. χ τοῦ. Δ. idest. D. littera adepta polyipsion; ut magnopere noxium. & perniciosum habitaculum; Sic aűt hanc Pelopidarum domum appellat Sophocles. Proiapse enim & lapse & lapsasthe; cladem quádam ĩportare significat; & damnum; ut quibusdam in locis ostendit Homerus.

Nunc tentate quidem; fors tiatos læder Achiuum.

Ac pulchtum lædet corpus: dein merget auerno.

νὺν μὲν πειρᾶται, τάχα δ' ἴψεται υἷας ἀχαιῶν.

κατὰ κρόα καλὸν ἰάψει ἀΐδι προϊάψει.

Inachus
Erasinus
Stymphalus
Lerna
Amymõe
Hydra

Alioquin nõ urbẽ notat Argos; cű nequaq̃ illuc puenturus erat. Sed í Peloponnesű nequaq̃ sitibundá. Vnus qdé fluuius est Inachus Arguiá pcurrés terrá. Alius etiá in Arguia é Herasinus nomíe. Hic qdé e Stymphalo nascit in Arcadia; & e lacu quẽ Stymphalidem appellát. E quo aues uocatas Stymphalidas ab Hercule sagittis; & tympãis fugatas poetæ finxere. Ipsű aűt fluuiű absorptű a terra: i Arguiá emergere. & cãpű irriguű reddere eű Erasiű uocát & Arsinű. Simili alterű dictű nomine ex Arcadia in littus Buræ labit; Alius exiſtit apud Eretrios: & in Attica penes Bryntoné. Iuxta Lerna uero fons ostẽdit Amymone. Cæterű Lerna & Argiui & Mycenæi agri lacus est. In qua Hydrá constituisse: scriptores tradűt. In illa cű facta sint purgamina; puerbiű quoddá uulgo manauit. Lerna malorű. Ipsá quidé regioné armis abűdare cõcedűt. Vrbé uero ipsá in loco iacere arido. In q̃ copiam puteorű eé: quos Danaidű ascribát solertiæ. Eos. n. illas íuenisse. Quo ex facto uersus ille uulgatur.

ἄργοσ ἄνυδρον ἐὸν Δαναὰι θέσαν ἄργοσ ἔνυδρον.

Argos aquis uacuű Danae struxere redundans:

Danaus
Danai
Palinthum
Iasű argos
Apia

Ex puteis aűt quattuor ĩsiguens habent & sacri: quos eximia ueneratiõe colűt q in aqrű penuria aqrű abundantiá inducűt. Arguiorű qdé arcé Danaus ĩhabitasse dicit. Is adeo pcedẽtes loci illius reges excelluisse fert: ut q antea Pelasgi nominabant: ĩposita p Græciá lege: Danai uocitarent Euripidis poetæ testimonio. Eius sepulchrű in Arguio foro mediű locatű cernit quod Palynthum appellant. Mihi sane uidetur: ut Pelasgi & Danai. sicut & Argiui nuncupẽt: q, huius ciuitatis gloria & cæteros Græcos a se denominandos cõpararit. Sic & Iasum Argos laűdas appellari fecit. Sic & ex Apia Apidones moderni dixere. At Homerus non quidé Apidones appellat. Apiam át magis longiquá: quod prope Peloponnesű dicat Argos: animaduerti uel hinc licet. Arguiá dicit Helená. Et inde urbs Ephiræ existit ipsius in Argos sinu. Et hinc est Argos medium: & Insulas multas: & uniuersam Argos regem. Iuniores & campum Argos dicunt. At Homerus ne semel quidé. Præcipue uero & Macedonicum & Thessalicű esse arbitrant. Cű uero Danai nepotes Argiuű excepissent regnű: illis sese Amythaonis immiscente ,pgenie. E Pyiæo agro atq; Triphylia ,psiciscẽte: mirari nemo debet: si eadé procreati stirpe: hoc modo regioné duo in regna diuisere. Primo ut cű duæ í illis urbes essent; ipsas principatu eminentes: ostẽtarẽt præsertim intra minus stađ. l. inter se finitimas. Argos uidelicet; atq; Mycenas: & dicatű Iunoni templű: iuxta Mycenas: ábabus eé cõmune: in illo sunt Policleti simulacra: artis laude oíum pstantissima: sumptu & magnitudine Phidiæ sane imaginibus cedentia. Argos quidem a primordio magis ac magis extitit potẽna primariű. Subinde Mycenæ ampliora susceperűt incrementa; pp cõmigrantes in illas Pelopidas. Ná cű oés ad Atrei filios cõsisterét: Agamemnon grandior natu regnű adeptus: duce uirtute; ac pariter fortuna comite: regiõis paterná possessionem ãpliauit: & Mycenæo Laconicű adiecit imperiű. Verű Menelaus Laconicæ regimé tenuit. Ac Agamẽnõ Mycenarű usq; Corinthű ac Sicyoné: & Ionű & Aegialeorű. Sic. n. ea uocabant ætate. Cum posterius Achaei dicti sunt; regnű Agamẽnon suscepit. Cæterű secundű Troiana tpa: destructo Agamẽnonis imperio res Mycenæa humilius attenuata est: præcipue post restituros Heraclydas. Isti. n. occupata Peloponneso: priores dominos eiecerűt: quo effectű est ut q Argos obtinerét; Mycenas quoq; subiectas in unum conspirantes haberent. Posteriori tempore eas Argiui solo æquatas deleuerunt. Adeo ut núc Mycenæi oppidi: ne uestigiű quidem reperiatur. Cum talis Mycenis casus acciderit: quid mirari opus est: si qui admirati sunt sub Argo populi hac ætate penitus euanuere: Ipse autem catalogus hunc se habet in modum.

Iunonis templum
Argos
Mycenæ
Agamẽnõ
Menelaus
Achæi
Mycenæ

Qui tenuere Argos Tirynthaq; mœnibus altam.
Hermionem Asinamq; sinu quæ amplexibus artant. Tiryns
Troezenen Eionas uineta Epidauron habentem.
Qui Maseta colunt iuuenes Aeginan Achaei.

Hæc quidem de Agro.Deinceps de reliquis explicandú.Tirynthon sane ad excursiones faciendas ar Cyclopes
cem usurpasse Proetus uidetur.Et eam Cyclopum opera atq; arte mœnibus roborasse.Ii auté septé septem
erant numero quos Gasterochiras idest uentrimanos appellabát:quoniá suo alebant artificio.E Ly Licymna
cea uero uocatos aduétasse tradit.Et forte spelúcæ apud Naupliá & illarú opera : horú cognomen Midca
côtraxere.Arx ipsa Licymna ab ædificatore Licymno dicta.Abest aút a Nauplia stad.xii.Et ipsa ue-
ro & uicina Midea desertæ sunt.Nô illa sane quæ in Boetia est.Cú illa sit Midea:ut pronoea quæ ꝑ
uidentiá significat accétu i tertia a fine seruato.Hæc aút Midea ut Tegea est:si penultima tenet accé
tum.Huic affinis est Prosymna:habés in ipsa Iunonis téplú.Plurimas aút cú rebellarent: Argiui de- Prosymna
solatas uastarút.Habitatores aút e Tirynthe qdé Epidaurú sese receperút.Ex Hermione autem ad
Halies(sic.n.uocantur)idest piscatores.Asina uero terræ pagus Argiuæ:penes Lacedæmoniam Nau
pliá.Ex ea inquilini in Messeniú cômigrarút agrú:eodé quo Asina oppidulú Argolicum: uocabulo Asina
núcupata.Ná cum Lacedæmonii plurimú ex alienis agris uédicassent:in hác cultores dimittebant:
quoscúq; ad se côfugientes excepissent:sicut autor est Theopompus.Quæq; e Nauplia fugerant eo
secessere.At Hermionæ urbs haud ignobilis est:cuius littus tenent Halies idest piscatores hoíes ma
ritimis exerciti negotiis.Rumor est uulgo apud Hermionéses côpendiosum esse inferorú descensú. Hermione
Quocirca nullú ibidé mortuis naulú imponunt. Dryopú domiciliú & Asiná fuisse memorant qui Halies
ex uicinis Spchio locis exiitere.Vbi(ut Aristoteles testis est)Dryops Arcas inhabitauerat . Eos auté Dryopes
Hercules ex terra Dorica Parnaso finitima expulit.Scyllæú quod in Hermione est nomé a nisi filia Scyllæum
Scylla cœpisse inquiunt.Quæ Minois cupidine capta:cú ei Niseam ꝓditióe tradidisset:ab eo in ꝓfun Scylla
dum deiecta est.Et fluctibus hostium agitata sepulturá obtinuit Eiones aút uicus qdá erat: qué eie Nisea
ctis icolis Mycenæi nauiú receptaculú istituere.Eo inde uastato ne statio qdé ipsa manet. Troezen Eiones
sacra Posidoni.i.Neptúno fuit.A quo & Posidonia olí appellata . Ea stad.xv.a mari eminet: urbs & Troezen
ipsa insignis.Ipsius portui qué Mentú uocát:parua imminet Insula Calauria noie . Cuius ambitus é Possidonia
ad tricena stad.Hic Neptúno dicatú fuit Asylum.Fama est hunc ipsú deú cú Latona ꝑmutasse Ce- Mentus
lauriá:cuius loco Delon impédit.Cú Apolline uero Tenarú:pro quo Pythiá exhibuit.Ephorus át Calauria
ipsum quoq; refert oraculú. Tu Delo inqt hic.Isoq; Calauriaq; fruens.Pythiáq; sacrá pulsatú & Te- Asylum
naron Euris.Fuit qdé Amphictyonú côuentus:ex septé côstás ciuitatibus:ad hoc faciédú sacrificiú Amphictio
cômune habétibus officiú.Quæ fuerant Hermionæ.Epidaurus; Aegina; Athenæ; Prasiú:Nauplia ; nes
Orchomêus:Minyus.Pro Naupliis Argiui.Pro Prasiis Lacedæmonii conferebát. Tátopere át ipsius Troezen
dei ueneratio ualuit apud Græcos ut potiti ét regę Macedones huc usq; tutum:securúq; loci ꝓfugi Pitheus
um:inuiolatúq; seruarent.Lociq; supplices reuelli sint ueriti:q ad Calauriá ipsá côfugerint.Adeo ut Anthes
Archias comitatu septus militú:Demosthenem uiolare minime sit ausus.Cui iusserat Antipater:ut Halicarna-
eú uiuum reliquuosq; oratores similibus affines accusationibus inuentos ad se ꝑduceret.Eum uer- sus
bis inducere conabat.Cui tamen nô persuasit.Sed sumpto prius ueneno uolútariá sibi necé côsciuit Epidaurus
Cæterú cú Pelopis filii Trozé atq; Pitheus ex terra ꝑfecti sint Pysæa.Alter quidé suú urbi nomé re Aesculapii
liqt.Pitheus uero post eú successit in regno.Anthes uero q prius obtinebat enauigans condidit Ha templum
licarnasum.Epidaurus aút antea Epitaurus uocabat.Eam cares Aristotele teste occuparunt:sicut &
Hermioné.Redeuntibus uero Heraclidis Iones ex Attica Tetrapoli.i.quaternas urbes continente :
eos ad Argos comitantes:etiá in unis cohabitauere mœnibus.Hæc aút nô parú insignis est ciuitas :
præsertim ex Aesculapii claritate nobilitata.Qué uaria morboꝝ genera curasse somniati sunt ho-
mines.Erat uero téplú ægrotantiú multitudine usquequaq; refertú.Pendentibusq; tabellis:in qbus
sanati lágores erát inscripti.Quéadmodú & in Coa fiebat Insula pariter & Trica.Sita urbs é in ipso
Sarôici sinus recessu itimo:stad.xv.circuitú héns nauigationé.In æstiuos ꝑspectás ortus. Excelsi ue
ro usq; ad mare:quaquauersum montes íncludunt.Vnde oí ex parte naturale munimen habet.In me
dio Troezenis:& Epidauri munitus iacet locus Methana.Et Cherrônesus eodé appellata nomine.Li Methana
cet apud Thucydidé in quibusdá exéplaribus Methone dicatur:simili quo macedonica núcupata Methone
uocabulo.In cuius obsidione Philippus auulsum amisit oculum.Quapp nonnulli decepti:ut Scepsi
us existimat Demetrius:eá Methoné Troezenis arbitrati sút.Quam execrati feruntur Agamemno
nis legati:deligendorú causa nautaꝝ.Vt ab ædificandis mœnibus nulla sibi quies præstaret atq; ces
satio.Non his quidé sed Macedonibus abnuentibus:uti Theopompus iquit.Istos.n.cú ꝓpinqui sint
rebelles extitisse:non sit uerisimile.Aegina uero é etiam Epidauriæ terræ locus quidam.Et e regio- Aegina
ne item huius continentis est Insula.Quam i appositis nuper uersibus explicare uult poeta. Vbi.n. Aeacus
poeta dixit. Quique Aeginan habent:quidam ascribunt Insulá & Aeginan:pro eo quod est.Hi aút
habebant Aeginan:ut nominis similitudinem distinguant.Quod autem inter nobilissimas Insulas
una est:quid uerbis opus est?Hinc enim Aeacus:eiusq; posteri genus duxisse decantantur . Hæc est
quæ maris aliquando tenuit imperiú.Hæc est q contra Atheniensem populú in nauali ad Salamina
prœlio:de principatu contendere non dubitauit.Qua tempestate Persæ Græciá inuaserit.Eius am

bitus Insulæ centum.lxxx.stad.esse traditur. Eiusdem appellationis oppidũ in uentum uergẽs Afri-
cum habet. Illã Attica & Megarica coronat ora. Et Pelopõnesus usq; Epidaurũ cum centũ fere stad
singulæ ab illa distent. Pars aũt orientẽ Austrũq; ꝓspectans Myrtoo perfunditur pelago: Ac ẽt Cre-
Belbina tico. Paruulæ quidem circumiacent insulæ ꝓmultæ in continentem uersæ. Belbina uero in pelagus
Myrmido- uergens. Ager uero ipsius si altius fodias terreus est; cum superne lapidosus est; præcipue campestris.
nes ipsa planicies. Ideo nuda tota ordei ferax satis est. At Aeginenses Myrmidonas appellatos memorãt
Non quomodo in fabulis canitur, ut ingenti inualescente pestilentia formicæ Aeaco precante: i ho-
mines uersæ fuerint. Verum quia formicarum more terram fodientes; ad petras transportarent: ut
agricolandi materiam haberent. Fossas quoq; incolerent; ut non expedentes latericiam agerent par
Oenona simoniã Oenona uero diutius: duabus Attice tribus par noĩe: uocabatur. Vni quæ ad Eleutheras ꝓ
Eleuthere pe iacet: ut illud est. Cãpos Oenones habitare foenarios. Eleuthere uero una de quadripoli ad Mara
thonem est. De qua natum est prouerbiũ Oenones uallis. Eam habitauere Argiui Cretẽses. Epidau
ri & Dorienses. Posteriori tpe deinde: forte missis incolis: Athenienses Insulã tenuere. Surreptã de-
hinc Atheniensibus Insulam Lacedæmonii pristinis reddidere cultoribus. Cæterũ Aeginẽses Cydo
niam Cretæ urbem colonos demisere. Nec minus ĩ umbriam. Ephorus scriptis prodidit: primo Ae-
Argentum ginæ a Phidone signari cœptũ argentum. Emporiũ aũt ideo effectũ quia locus admodũ sterilis erat
signatum cũ homines illi maritima mercando negotia tractarẽt. Vnde Rhopon multimodis rebus cõstantẽ
quæstũ Aeginearu appellamus mercaturã. Poeta sane ipse nõnulla loca ordine cõtinuo: prout iacent
exponit: sicut ea ĩ parte qui Hyriã pascebant & Aulidẽ. Quiq; Argos tenuere Tirynthenq;: Hermio
Schoenus neq; ac Asinam: Troezenẽq; & Eionas. Alias aũt non quo se habent ordine: ut Schoenum & Scolũ:
Scolus Thespiãq; Greamq;. Insulas quoq; Epiri cum aliis dicendo cõnumerat. Qui quidem tenebant Itha
Thespia cam & Crocylia depascebantur; nam Crocylea intra Acarnanes sunt. Sic & nunc Aeginæ Masetẽ ad
Grea iunxit; qui locus ad Argolicum littus ꝑtinet. Thyræas quidem Homerus nullibi nominatim attigit.
Crocylia Alii uero frequenti sermone loquuntur. Quorũ causa Argiui ac Lacedæmonii certamen hostiliter
Masete contulerunt. In quo Lacedæmonii duce Othryada uictoriam reportarunt. Locũ autẽ illũ in Cyno-
Thyreæ suria esse: Thucydides scribit ad Argiui ac Lacedæmonis agri confinia. Sunt etiam Hysiæ Argolicæ
Hysia terræ ora celebris. Similiter & Cẽchreæ: quæ in uia e Tegea Argos ducẽte p Parthenium montẽ: &
Cenchreæ p Creepolum sitæ sunt. Has ignorauit Homerus & Lycurgium & Orneas. Vici aũt nunc sunt Argi-
Creepolus ui agri. Hæc quidem eodem quo mõs nomine: illas uero simili appellant uocabulo: quo Orneas ĩter
Lycurgiũ Corynthum ac Sicyonem positas. Inter Pelopõnesi ciuitates Argos & Sparta gloria præcellũt ĩ hãc
Orneæ etiam ætatem: Pm quaꝝ quidem claritate longe lateq; disseminata: non sane longa suscipienda ue-
Argos nit oratio. Ne ab omnibus de illis memorata recepisse uideamur. Priscis profecto sæculis Argos am
Sparta plius illustre nomen sparserat. Postea uero Lacedæmonii gloria omnino superarunt perseuerantes
Pyrrhi suas leges; ac instituta conseruare nisi siquid paululum illos aberrare cõtigit. Argiui Pyrrhum qui-
mors dem regẽ non admiserunt: sed ante illoꝝ mœnia mortẽ obiit: cũ tegula ab anicula quadã (ut aiunt)
in eius caput supne deiecta fuisset. Alioꝝ aũt subditi fuerunt imperio. In societatem quoq; Achæo
rum cõmuniter ducti: una cũ illis Romanoꝝ potentiam subiere. Et nunc ciuitas ipsa consistit secũ
dum post Spartã dignitatis locum obtinens. Dehinc de locis Mycenis & Agamẽnoni suppositis ex
plicemus. Quos in nauium dinumeratione Poeta memorat.

Cuius uersus hunc se habent in modum.

Quique Mycenæam colit altis mœnibus urbem.
Cleone Cuique Corynthus adest; & Muris speciosa Cleone; &
Orneas pascuntur; Arethyream Sicyonaque;
Hic primum fidus sua sceptra tenebat Adrastus.
Inde Hysperesiam; celsamq; in colle Gonoessam.
Pallenemq; habitant; atq; Egion inde colebant.
Et littus totum; atq; helice latissima rura.

Sthenelus Mycenæ quidem nunc extinctæ iacent. Eaꝝ urbẽ a Perseo conditam esse cõstat. Cui Sthenelus suc
cessit ĩ regno. Huic Euristheus. Hos eosdẽ uero Argos imperio tenuisse cõstans memoria est. Cum
autem Euristheus ad Marathonẽ: aduersus Herculis filios: Iolaumq; duxisset exercitũ; auxilium fe
rentibus Atheniensibus: in ipso prœlio fertur occubuisse. Reliqua sane eius membra Gargetti sepul
ta esse. Caput aũt Corĩthi seorsum: Quod ab Iolao circa fõtẽ Acariam; secus tramitẽ: Abscissum fu
Euristhei erat. Vnde locus eurysthei caput appellatur. Mycenæ aũt in Pelopidaꝝ regimen cecidere; e Pysæo
membra agro ꝓuenientiũ: Deinde ad Heraclidas ꝑuenerunt; qbus & Argos ipsum subiectũ erat. Post cõmis-
Acaria sum uero in salamine prœliũ nauale Argiui: & Cleonei ac Tegeatæ Mycenaꝝ urbẽ iuadentes: My-
cenas radicitus excidere. Agrumq; dispartiuere. Tragœdiarũ quidẽ scriptores urbẽ utranq; pp loco
rum propinquitatem: communi appellauere nomine. Eurypides in una & eadem Tragœdia: Modo
Mycenatæ Mycenas modo Argos idem uocat oppidum: sicut & in Ephigenia & Oreste. Sunt autẽ Cleonæ me
Cleonæ diocre oppidum in uia situm; quæ ex Argo Corinthũ ducit. Et ĩ tumulis frequẽtibus habitato ĩco-
Nemæa lis muros ꝑpulchros habente. Quo circa Poeta mihi ꝓprie dixisse uidet: Mœnibus pulchris excel-
luisse Cleonas. Hic silua surgit Nemæa inter Cleonas & Philuntem. In qua Argiui sacra celebrare

consueuere Nemæa. Ibi quoq; quæ de Nemæo Leone gesta; fabulis prodita sunt. Et Belbinus est pagus. Distát aũt Cleonæ ab Argo qdé stad. cẽtũ &.xx. A Corintho uero stad. lxxx. Nos uero ab Acrocorintho ædificiũ expectauimus Sane Corinthũ locupletissimã aiunt: cũ Isthmo immineat Emporiũ locus negotiatoribus frequẽtatus. Et duoq; dominus portuũ existat. Quoq; alter quidé Asiæ: Alter auté propinquus est Italiæ. Vtroq; ex loco faciles inuicé merciũ cõmutatiões faciens. Tantundé etiá remotis utrinq; gẽtibus. Fuit aũt & nõ tuta pfecto nauigatio: quod quidé antiquioribus ánis freto cõtigit siculo. Itidé nec maria ipsa præsertim supra Maleá; ppter aduersos uentoq; flatus. Inde est natũ uulgo puerbiũ: cũ Maleá deflexeris: domesticos obliuiscere. Asiaticis igit: Italisq; Mercatoribus gratissimũ erat: omisso ad Maleá cursu Corinthũ diuertere; aduectis eo mercibus. Vbi & importatarũ & exportataq; e Peloponneso rerũ: uectigalia uendi cõtingebat. Hoc apud posteros oíno permásit, Postmodũ maiora in dies adueniebant additamenta. Illuc enim in Isthmicoq; celebratione ludorũ multitudo cõuenaq; cõcurrebat. Ipsi quoq; Bacchiadæ ánis ferme.cc. urbẽ dominatione tenuerant & Tyráni locupletissimi: & numero plurimi: & genere clari euadẽtes. Et Emporiũ ipsum adẽpto metu fructuosum possedere. Cypselus auté hisce destructis Tyrannidé occupauit. Eiusq; domus diuitias oblatũ Olympico tẽplo Cypseli domũ testatur eximiæ magnitudinis simulacrũ: solido ex auro fabricatũ; & in tertiá usq; generationé domus eius pdurauit. Demaratus quoq; ex Corinthi potẽtissimis unus domesticas fugitans factiones: tot domo secũ opes tulit in Etruriá: ut urbis; quá ciuitate donatus adiit princeps extiterit. Et filius eius Romæ positus est regno. Veneris etiá tẽplũ adeo locupletatũ extitit: ut supra mille deæ pstituras puellas capet: quas ueneri uiri mulieresq; addixerant. Propter has igit frequẽs in urbẽ multitudo turbaq; cõueniebat: unde ciuitas mirũ in modũ ditabatur. Nautæ etiá leuiter sumptus factitantes assumebant. Hic uulgat ueteri sermone puerbiũ. Non oíum est uroq; Corinthũ nauigatio. Igit cuiusdá meretricis facetũ illud posteris uulgatũ est respõsum. Ná cum altera illí exprobraret inertiá: q nulla operis teneretur industria: nec lanas attingeret. Ego iquit talis in hoc breui tẽpore ternas disposui telas. Ipsius urbis sitũ talé esse cõtingit: & ex Hieronymi scriptis & Eudoxi & alioq; & quátũ ipsi cernere potuimus: post restiturá nuper a Romanis urbem mons excelsus est stad. triũ ac dimidiati altitudiné habés ad ppendiculũ. Ascẽsus ad stad. xxx in acutũ terminat cacumé. Acrocorinthũ auté eam nominant. Cuius quidé pars in Aquiloné uersa maxime in arduũ recta consurgit. Sub qua ad Acrocorinthi radicé in plano: instar mense loco iacet oppidũ. Ipse urbis ambitus stad. xl. erat. Vbi a monte nuda fuerat urbs: mœnibus uallata fuit. In hoc auté circuitu & mons Acrocorinthus cõtinebat: ubi murale turamen admittere potuit. Nobis iter ascendendũ manifesta ipsius tractus erant rudera. Et uniuersus circuitus stad. circiter. lxxxv. cõficiebat. Aliis ex partibus mons ipse minus in rectũ arduus est. Hinc uero nõ parũ dilatat in lõge: lateq; prospectũ patẽs. Vertex ipse ueneris sacrá habet ediculá. Infra uerticé Pirenen fontẽ adesse contigit: haud affluẽtes aquas habentẽ: Cæterũ pspicuas ad imũ; potuiq; suauissimas. Vulgo auté memorant Tum ex hoc: Tum ex subterraneis qbusdá uẽulis expressum fonticulũ: montis radici pximũ in urbem ifluere: unde aquant uberti. Intra oppidũ quoq; puteoq; copia est. Nec minus (ut aiũt) in Acrocorintho. Nõ tamé ipsi uidimus. Cũ tamen Euripides dicat hoc pacto. Venio ex Acrocorintho lymphis alluẽtibus irriguo: sactũ Veneris relinquẽs tumulũ. Lymphis alluẽtibus irriguo: profundi dici cõuenit: quádo putei & stillátes p illũ humores abũde plabũt. Vel antiquus subĩtelligẽdus est meatus. Vt Pyrenæ p supficié fluens: monté ipsum redderet irriguũ Fama est equũ Pegasum cũ potaret hoc in loco a Bellorophonte deprehensum fuisse Alatũ inq caballũ e Medusæ ceruice: & de Gorgonis execto gutture prosilientẽ. Vulgatũ est etiá Caballinũ in Heliconæ fonté erupisse: cũ subiectam ibi rupem feriret ungula. Sub ipsam inde Pirenen Sysiphiũ iacet: siue sacellũ quoddá: siue regale domiciliũ niueo cõstructũ lapide: in quo non modica seruant adhuc rudera E summo auté cacumine in aquilone Parnasus aspicit & Helicon montes excelsi atq; niuales Crissæusq; sinus utriq; suppositus qué Phocis: & Boetia: terraq; Megarensis & Sicyonia & Corinthia cõplectit: quæ Phocidi oppositas tenet aquas. Ad uesperá uero oíbus istis Onii appellan montes imminent. Qui usq; Boetiá Heliconéq; protenduntur a saxis Scironiis: a uicina illis uia qua itur in Atticam. Vtriusq; quidé ripæ principium est. Alterius quidé Lechæum. Alterius uero Cenchreæ uicus & portus ab urbe stad. ad. lxx. longinquus. Hoc quidé ex Asia nauigátes utuntur. Lechæo auté qui ex Italia proficiscunt: Lechæũ sane sub oppido est: nõ multis abundás habitaculis. Sicut crura uero ptrahũt stad. circa. xii. ex utroq; uiæ latere ducẽtis ad Lechæũ. Hinc littus extenditur ad Pagas usq; Megarensis terræ oppidũ. Alluitur auté a sinu Corinthiaco. Curuum auté est & traiectũ: & ambas ripas efficit ad Schoenunté Cenchreis proximum. Inter Lechæũ uero & Pagas Iunonis Acreæ extat oraculũ uetustũ admodũ. Extat & Holmiæ promontoriũ: sinum efficiens in quo & Oenoa est & Page. Hæ quidem Megarẽse castellũ est. Oenoa uero Corinthiorũ: a Cenchreis Schoenus est: ad quem ipsius traiectus locus angustissimus est. Subinde ager est Cromyonius. Ante hanc ripam & Saronicus & Eleusinus sinus iacet: unus & idem quodámodo Hermionico sane contiguus. In Isthmo Neptunni: qué Isthmium uocat templum eminet. Piceaq; arborum luco circũclusum: ubi ludos Isthmios decertatos: Corinthii celebrare soliti fuerũt. At enim Cromyon terræ quidem nunc est Corinthiæ. Antea uero Megarensis: Vbi Cromyoniam uersatam fuisse porcam refertur in fabulis. Ex qua Calidonium creatum fuisse

Belbinus
Corinthus
Bacchiadæ
Cyselus
Demaratus
Veneris tẽplum
Prouerbiũ
Corinthi mons
Acrocorinthus
Corinthus
Pyrene
Pegasus
Sysiphiũ
Parnasus
Helycon
Crissæus sinus
Onii
Lechæum
Cenchrea
Pagæ
Acrea iuno
Holmia
Oenoa
Schoenus
Crõmyonius
Saronicus sinus
Eleusinus sinus
Neptunus Isthmicus
Cromyon

aprum memorant. Interq; præclara Thesei certamina: unũ illud prodiderũt hanc illius manibus occisam. Plagæ quoq; Corinthiæ Teneus uicus est. In quo tẽplũ Teneati cõsistit Apollinis Litteris prædicum est: cũ Archias Coloniã Syracusas duceret: maximũ colonoꝝ numerũ ex hoc loco sequtũ ducem illũ fuisse. Eamq; coloniã sup alias postea præcipua fœlicitate floruisse. Deniq; suis institutis rẽpu. tenuisse. Cunq; a Corinthiis desciuissent adhesisse Romanis & deleto funditus oppido ꝑmãsisse. Vulgo quoddã ꝓfert oraculũ: Asiano cuidã redditũ. Illi nãq; interrogãti: utrũ Corinthũ trãsmigrare præstitius foret. Ita responsum est. Fœlicẽ qdẽ Corinthũ. Cæteꝝ Teneates esse malẽ. Hoc in loco Polybius Oedipũ enutrisse fert. Vident & Tenedii hoĩbus istis quadã cõsanguinitate cõiuncti ꝑ Tẽnum Cygni filiũ: sicut Aristoteles scribit. Apud utrosq; Apollo simili ueneratiõe colitur: de qua non parua signa exhibent. Corinthii quidẽ sub Philippi existẽtes Imperio: aduersus illũ cõtẽtiones exercuerũt. Et cõtra Romanos insolẽter habuerũt. Adeo ut quidã Corinthii in prætereuntes eoꝝ tecta legatos sordes infudisse præsumpserint. Pro hisce autẽ rebus: aliisq; delictis euestigio pœnas luerũt. Eo enim misso ingẽti exercitu Corinthus ab. L. Mũmio solo æquata est. Et reliquus usq; ad macedoniã tractus sub Romanũ cessit imperiũ: aliis alio cũ copiis missis ducibus. Maximã uero agri Corinthii partẽ Sicyonii possessam occupauere. Polybius sane: quæ in urbis captiuitate obuenerunt in cõmiserationis partẽ colligẽs: iniuriã militũ addit atq; ludibria: quæ in artes & præclara exercuerũt opera: & diis oblata dona. Ait enĩ præsente sese: abiectas in pauimẽta uidisse tabulas: Superq; illas talis lusitasse milites. Easq; noĩatim explicat: quas Aristides de Libero patre pinxerat. De quo scitũ illud dici solere tradit: nihil ad Diõyson: idest Liberũ patrẽ. Herculẽ quoq; sub Deianiræ tunica superatũ. Hũc quidem nosipsi minime uidimus. Liberi uero in Cereris phano repositũ Romæ spectauimus: opus sane speciosissimũ. At incenso templo: talis pariter imago picta periit. Plurima item alia & aspectu suauissima tẽplis apposita dona: hinc ꝓfecta sunt. Aliqua etiã uicinæ Romæ ciuitates habuerunt. Mummius enim magis animi magnitudine excellẽs: q̃ ad huius generis artes cõtemplandas studiosior (ut fama est) eas ab se rogãtibus amicis facile largiebat. Luculus sane cũ ædẽ fortunæ cõstruxisset: & porticum quandã statuas quas Mũmius habebat: petiuit in usum ut ædem ornaturus ad ostentationẽ. Mox deinde resticuturus. Minime uero resticuit. Sed ras ut dona deæ posuit: capereq; quæ sibi libitũ esset mãdauit. Quod cũ Mũmius æquo tulisset animo omni prorsus abiecta cura: longe magis q̃ qui oblatas posuerat: gloria & lætitia extollebatur. Corinthus uero deserta diutius manẽs: ab diuo Cæsare denuo est resticuta: ꝓpter bonũ terræ ipsius ingenium missis eo colonis frequentibus generis libertinoꝝ. Qui rudera sollicitãtes & sepulchra refodiẽtes: plurima inueniebãt fictilia ostraceaq; toreumata: permulta etiã ænea. Ornata subide mirari opera tam fabrefacta nullũ indiscussum dimisere sepulchrũ. Vnde inuentis talibus locupletati multoq; disponentes præcio urbem Romã moeruis repleuere Corinthus. Sic enim de sepulchris excerptam prædã nominabat. Et præsertim ostracea. Initio quidẽ magno in honore fuit ꝓpter elaborata Corinthi æra. Deinde derelicta res est: cũ deficerẽt ostracta: scilicet terra figularis: & plurima imperite facta uiderent. Ciuitas ipsa Corinthioꝝ amplissima usq; fuit & opulẽtissima: seu uiros innumerabiles ad ciuile regimẽ peritissimos: siue eximias opificũ artes animo uertis. Hinc enim est Sicyone eximie pictoria & plastice ꝑuenit ad summũ & omne aliud huius generis opificiũ. Ager autẽ nõ admodũ telluris bonitate pollebat. Quippe quæ obliq; distorta foret & aspera. Vnde supciliosam Corinthũ uocãt uniuersi: & cessit in uulgare ꝓuerbiũ Corinthus supciliis curuitatibusq; laborat. Veꝝ Orneæ præter labẽtis fluuii nomen acceperũt. Hodie quidẽ desertæ. At supioribus annis incolaꝝ copia frequẽtes: Sacellũ Priapi habuerunt: magna ueneratione cultũ. Vnde Euphronius poeta res Priapi uersibus canẽs: deũ uocat Orneaten: sup Sicyoniũ sitæ sunt campũ. Agrũ uero eaꝝ occuparũt Argiui Arethytea uero est quã nunc Phliasiã dicũt. Quo autẽ noĩe ager eo & oppidũ appellatũ est ad montẽ Celossam. Posteriore tempore illinc emigrãtes ad stad. xxx. urbẽ condiderũt: quã Phliuntẽ uocarunt. Verum Celosse pars Carneates est. E quo Asopus oritur præter agrũ ꝓfluens Sicyoniũ: & Asopiam regionẽ efficiens quæ Sicyoniæ pars una est. Est autẽ Asopus & unus qui præter Thebas & Plateas & Tanagram fluit. Est & alius in Heraclea Trachinia labẽs apud Pagum: quẽ Prasopios noĩant. Quartus est in Paro insula. Phlius quidẽ in medio Sicyoniæ: Argiuæ quæ & Cleones & Stimphali: circuitu complexa iacet. Eximie uero colit in Phliunte ac Sicyone Diæ. Sic enim Heben uocant Phanum. Primus aũt tẽporibus Sicyonẽ Meconã appellabãt. Adhuc autẽ antiquis Egiulos uocabant. Eã reædificatã ferunt: longe a mari stad. xx. Vel ut alii. xii. in ualido tumulo: Cereri dicato Vetus autẽ illius ædificium fuit Emporium cũ portu. Sicyoniæ uero terræ atq; Corithiæ terminus est Nemæa fluuius: pluribus annis sub Tyrannoꝝ dominatu gubernata. Semper tamen mansuetos uiros Tyrannos habuit. Imprimis clarissimũ Aratum: qui & ciuitatẽ & libertatẽ reuocauit: & Achæoꝝ adeptus est regnum ab ultro offerentibus: etiam potentiam consequutus. Ipsumq; constans imperiũ auxit: adiecta illi patria aliisq; uicinis urbibus. Hyperesiam uero: aliasq; a poeta dictas ordine ciuitates: Egialumq; iam Achæi subiectas esse cõtigit usq; Dymas & Elacæ oræ terminos. Hunc uero tractũ Iones antiquitus obtinebãt: qui ab Atheniẽsibus duxere genus. Quondã autẽ Egialta uocabatur: & Incolæ Egialenses. Posteriori autem tempore ab illis Ionia denominata: quomodo & Attica ab Ione Xuthi filio. Fama est Deucalionis filium Hellenem fuisse. Hũc autem circa Phthiam Penei & Asopi mediã: regnum tenuisse.

Calidonius aper
Teneus uicus
Archias
Syracusæ
Oedipus
Corĩthioꝝ stercus
Mũmius
Sicyonii
Mũmius
Luculus
fortuna
Corinthus deserta di
Corinthi laui
Ornea
Priapus
Arethitea
Phliasia
Phlius
Celossã
Carneates
Asopus
Tanagra
Prasopios
Hebe
Mecona
Egioli
Nemæa
Hyperesia
Egialra
Ionia
Hellenes
Phthia

ratum linum

manẽs abcesare est restituta

Et maximo natu filio imperiũ tradidisse. Reliquosq; foras dimisisse; ut sedẽ sibi quisq; conquireret.
E quibus Dorus Dorienses Parnaso affines habitatores cõstituit. Sibiq; superstites a se uocatos reliqt. Dorienses
Xuthus autẽ assumpta in matrimoniũ Erechthei filia: colonos ad quadripolim Atticæ terræ ĩduxit. Xuthus
Oenoã: Marathonẽ: Probalinthũ: & Tricorythũ. Ex huius filiis unus Achæus nõie cædẽ inuitus pa Oenoa
trans in oram Lacedæmoniã ꝓfugus sese recepit. Et eius loci accolas Achæos uocari constituit. Ion Marathon
uero supatis Eumolpi cõmilitonibus Thracibus tantũ famæ laudisq; cõsequutus est; ut Athenienses Probalin-
illi reipublicæ gubernacula cõmitterent. Qui primũ quidẽ oĩum multitudinẽ quaternas diuisit in thum
tribus. Dehinc in quattuor degẽdæ uitæ uias. Quosdã enim agricultores designauit: Alios opifices; Tricorithũ
aliquos sacrorum faciendorum curæ præfecit. Nõnullos ciuitatis custodes. Talibus quidẽ ab eo ordina- Achæus
tis amplius regionẽ sui nominis uocabulo appellatam reliquit. Qua in dies magis mortalibus refer- Ion
ta: Athenienses intra Pelopõnesum ex Ionibus Coloniã miserunt. Et plagã quam occupauerant: pro Ionia
Egialia Ioniã nominarunt. Eodẽq; modo pro Egialẽsibus Iones appellati: in ciuitates. xii. dispartiti. Egialẽses
At enim post Heraclidarum reuersionẽ ab Achæis expulsi; denuo Athenas repetiere. Illinc uero cũ co-
dri Prognatis in Asiam Ionicã transmisere Coloniã. Hi in Lydiæ & Cariæ littore ciuitates. xii. condi
dere: totidem in partes seipsos diuidẽtes: quot antea Peloponnesum occupantes. Achæi genere qdẽ Achæi
Phthiotæ fuerunt. Domicilia uero in Lacedæmonia habuerunt. Heraclidis uero rerũ potitis; cum
fortuna pristinã ductu Tisameni Orestis filii reparassent (ut superius retulimus) aduersus Iones im- Tisamenes
perum fecerunt. Cunq; uictores euasissent Iones eiecerunt. Ipsi autẽ agrum uendicarunt: & ipsam lo
ci partitionẽ conseruarunt: quam distributã acceperunt. Eo uero potẽtiæ peruaserunt: ut cũ reliqua
Pelopõnesus Heraclidarum subiugata foret imperio: a quibus Achiui ipsi desciuerant: Cõtraq; oẽs ob-
sistere ualerẽt; oram ipsam Achaiam nominarunt. Igit a Tisameno usq; Ogygen sub regibus semper Achaia
uixerunt. Dehinc populari gubernaculo urbes habitæ: adeo in regẽdis ciuitatibus famã cõpararunt
ut Italicæ gentes post susceptã aduersus Pythagoricã sectã factionẽ: maximã legum & institutionũ
partem ab hisce transtulerunt. Post Leuctriacam uero pugnã: orta inter populos cõtrouersia eius iu
dicũ Tebani hisce uiris permisere. Postea uero cũ rerum urbanarum cõmunicationẽ: Macedones dis-
soluissent; eam rursus sensim reuocarunt. Quo autẽ tẽpore Pyrrhus expeditionẽ in Italiã susceperat
quaternæ ciuitates sociæ principatũ obtinuerũt. E quarũ numero fuere Patræ atq; Dymæ. Dehinc Patræ
e duodecim quasdã adsciuerũt: præter Olenũ atq; Helicen Cũ altera nihil cõtribueret: Alteram flu- Dymæ
ctus delessent. Nã cũ terræmotus in sublime pelagus extulisset & ipsam diluuii instar absorpsit: si- Olenum
mul & Neptũni templũ Heliconii. Quod & ætate nostra Iones præcipuis honoribus adorant: ibiq; Helice
sacrificiũ operantur. Quod ab uniuersis Ionib us factũ Panionia uocant. Huius sacrificii Homerũ Panionia
meminisse quidam referunt; cum inquit. Helycõius

Ille animum spirat: sic ructans taurus ut olim neptũnus
Pertrahitur: Regis ructans Heliconii ad aras. Priencẽses

Poetamq; Ionica colonia iuniorẽ esse cõiectant: q eius sacrificii Panionici meminerit: quod in Prie-
nensiũ agro Iones cõmuni celebritate Neptũno cõficiunt Heliconio. Cum & ipsi Prienẽses ab Heli
ce originẽ duxisse ferant. Itaq; huic sacrificio hominẽ Prienẽsem iuuenili ætate uigentẽ regem præ
ficiunt. Qui rei diuinæ curã suscipiat. Ampliorẽ etiã faciunt cõiecturã: ob ipsum de Tauro dictorũ
a uate propositum. Iones enim tunc sese facto sacrificio litare arbitrant: quum Taurus inter ĩmolã-
dum mugitus emittit. Qui uero cõtra sentiunt: ad Helicen dicta illa ex cõiectura transferunt: deq;
Tauro deq; ipsius immolatione. Perinde ac eo in loco talis consuetudo uersetur. Et ipse poeta de iis
quæ ibi celebrent comparationẽ induxerit. Cæterũ Helice duobus ante res Leuctricas ãnis destru- Helice
cta est. Eratosthenes locũ se uidisse asserit: & Porthmẽses affirmare: ut in traiectu Neptũnus ex ære
sublimis adstabat aurigariã scuticã manu gestans; piscatoribus discrimẽ importantẽ. Heraclides aũt
cõmemorat: ætate sua calamitatẽ illã noctu incidisse. Vrbẽq; ipsam: quæ stad. xii. distabat a mari: to-
to cũ loco fuisse obrutã. Homines uero inde ad duo milia missos ab Achæis: ut mortuos eximerẽt
re ĩfecta redisse: finitimis autẽ agrũ dispartisse. Eã uero cladẽ ob Neptũni iram accidisse. Ionas enim
ex Helice profugos: missis legatis Neptũni statuã ab Helicẽsibus petiisse. Quã si non exorarent saltẽ
ipsius tẽpli sacra postularent. Quæ cum ab aliis nõ exhiberent: ad Achæorũ ciuitatẽ cõmuniter mi
serunt. Quibus decernẽtibus: ut eorum nõie peterent denuo re infecta redire. Proxima dehinc hye-
me cladem illã ingruisse cõstat. Postea uero Achæos Ionibus sacra ipsa tradidisse. Alterius quoq; He Helice
lices: quæ ad Thessaliã pertinet mẽtionẽ fecit Hesiodus. Quippe Achæi per annos assidue uiginti scri-
bam publicũ: & prætores duos ãnuos habuere. Cõmune quoq; consiliũ una in curia cogebãt; quod
Arnarion uocabant. In quo de republica senatuscõsulta ædebãtur: & per istos & per Iones antea. Po Arnarion
stea decretum est: unum tantũ prætorẽ creari. Aratus sane cum exercitus dux esset; Acrocorinthum
eripuit Antigono. Vrbẽ uero Achæorum iuri subdidit: sicut & eius patriam Sicyonẽ. Assumpsit etiam
Megarẽses & oĩum Tyrannides destruens; libertatẽ assequutos: Achæorum nomini annumerabat. Sic
totam Pelopõnesum breui ab Tyrãnorum iugo solutã reddidit: adeo ut Argos & Hermionẽ: & Phliũ-
tem & Megalopolim: quæ cunctarũ urbiũ Arcadiearum amplissima est Achæis adsciuerit; cum sane la Megalopo
te plurimum Achæorum auctum esset imperium. Ea uero tempestas erat qua Romanus populus lis
Carthaginenses e Siciliæ possessione deturbarat. Et aduersus circumpadanos Gallos expeditionem

agitabat. Vsq; uero ad Philopoemenis præturā: in unum cōmode permanētes Achæi paulatim corruerūt. Cū iam Romanus populus Græciā uniuersam suo imperio subiugasset, Singuliq; nō unitis in inuicē modis utebant: cūq; nōnulli una se cōtinerent. Alii quidē dissoluere unita cupiebant. Inde causam explicat prolationis sermonū de Achæis. In eam illos amplitudinē peruenisse potentiæ: ut Lacedæmonios quoq; supexcelluerint: ne dignos quidē cognosci. Locoꝝ autē quæ incolebant: in duodecim partes distributa: ordo talis est. Secundū Sicyonē Pellena iacet. Dein Egira secūda: Tertia Egæ Neptūni templū habentes: Quarta Bura. Post eam Helice. Ad eā Iones ab Achæis bello fracti: confugerunt tandē ex his oris fugati. Post Helicen Egion est & Rhypes: & Patrenses & Pharēses. Dein Olenas. Præter hūc Melas: magnus amnis labit. Postmodū Dyma & Triteenses. Iones igit domicilia per pagos habebant. At uero Achæi urbes ædificarunt: in quibus partim habitarunt quasdā etiam ex aliis particulas. Sicut ad Egiram Egas: quarū inquilini Egæi uocabant. Olenā uero ad Dymam. Inter Patras autē & Dymam uetusti Olenioꝝ ædificii uestigia monstrant. Vbi & Aesculapii templū insigne: ab Dyma quidē stad. xl. A patris autē. lxxx. distans. Egarū quidē in Euboea existentiū: Egæ istæ par nomē habēt. Olenū uero cū altero in Etolia idē habet uocabulū. Ipsius quoq; tātum seruata extant uestigia. Poeta quidē Achaici nequaq̄ meminit Oleni. Sicut nec alioꝝ cōpluriū oppidoꝝ in ripa habitatoꝝ. Sed cōmunius profert. Ripamq; oēm.

Et iuxta Helicen longe lateq; patentem.

Cæterum Etolicū memorās ait Pleuronēq; metuit & Olenon. Ambas etiā Egas explicat: Achaicas quidem hoc pacto.

Inq; Helicen simul ac Egas sua dona ferebant.

Verum cum Egas dixit:

In qua ædes celebres: in qua lacus enitet altus

Hic Neptūnus equos poluit. Melius est Euboicas Egas accipere: a qbus & Aegeum pelagus nomen assequi uerisimilius est. Ibi enim Neptūno fuisse negotiū fingitur: quod de Troiano bello fuerat. Penes Aegas Achaicas Crathis amnis labit: a duobus fluminibus incremēta suscipiēs. Sic a miscendis aquis appellatus. A quo & Italicus uocatus est Crathis. Vna quæq; particulaꝝ duodecim: e populis septē: octoq; cōstabat: tanta uiroꝝ præstātia regionē florere cōtigit. Extat autē Pellene stad. lx. supra iacens a mari castellū sane ualidū. Est & uicus Pellene: a quo Pellenicæ Chlenæ uestes ad agonas uictoribus præmia proponebant. Ea inter Egas & Pellenen iacet. Cæterū pellana aliud ab his est oppidū in Laconica situ. Locus ad Megalopolitanū uergēs agrū. Egira autē super tumulo iacet. Bura uero mari incūbit ad stad. xl. Quā pterræmotus frequentes absorberi contigit. Hic Sybaris fons est: a quo Sybari Italico deriuatū est nomen. Aega seu Aegæ dicant: hoc tēpore deserta incolis est: urbem habent Aegienses. At Aegiū satis incolarū habet. Isto in loco Iouē a capra lactis alimenta suscepisse scribūt. Sicut Aratus prodidit: Diuaq; capra Ioui fama est: hic præbuit uber: & subdit Oleniamq; louis uates dixere capellā. Locū ostēdens quia pxima est Olenæ. Ibidē & Ceraunia sublimi in petra locata: hæc Aegioꝝ iuris est & Helice: & dicatus Ioui lucus Enarius noīe. In eo Achæi de republica cōsultaturi conuentū agitare cōsuerant. Per Aegioꝝ autē agrū amnis Selinus labit; eiusdē noīs cū altero qui in Epheso prāter Dianæ tēplum fluit. Et cum alio qui per Elæam oram agellū præcurrit. Quem Dianæ Xenaphon accepto eius oraculo emptū dicit. Alius est Selinus fluuius in Megarēsiū tractu Hyble, uicinoꝝ quos eiecere poeni. Cæteraꝝ urbiū siue particulaꝝ Achaicaꝝ Rhypes haud quaq̄ habitatæ sunt. Agrū possidebant Aegiēses atq; Pharēses: quē Rhypidem uocabāt. De qbus sic Aeschilus mentionē fecit. Buramq; sacrā Ceraunias q; Rhypas. E Rhypibus sane oriundus fuit Mycellus habitande Crotonis autor. Ab eisdem fuit & Leuctrū pagus. Inde etiā Patræ sunt urbs insignis. In medio autē est Rhion & Antirion a Patris. xl. distās stad. In ea nup Romanus populus post Actiacam uictoriā nobiliorē naiutū partem locauit. Hodieq; præclaris uiget ciuibus: cū Romana sit Colonia: habet & mediocrē nauiū stationē. Deīceps uero Dima ciuitas est absq; portu: Inter oēs in Dysin idest occasum magis exposita: unde & nomen adepta est. Annis superioribus stratos appellabat. Eam uero perlabit Larissus fluuius: ab Elaea per Buprasium descendens: e monte defluens: quem alii Scolin uocant. Homerus autē Oleniā petrā. Cum uero Antimachus Dymam Cauconidē appellet: nōnulli sic approbant a Cauconibus adiectū nomen accipiētes: ad hæc usq; loca peruenientibus (ut superius a nobis dictū est) Alii a Caucone fluuio dici placet. Sicut & Thebæ Dirceæ uel Asopiæ: Argos Inachium: Troia Simoentia Paulo uero ante nostrā ætatē Dyma suscepit accolas: Conuenas homines: atq; promiscuos. Quos e numerosaIrataꝝ colluuie: perinde ac reliquias Pompeius habuit: deleta prædonū manu. Quoꝝ partē in Cilycie solis partē aliis in oris: & hoc in loco habitatores imposuit. Phara Dymæo Agrocontermina est a qua Pharieses dicuntur. Cum e Messenia Phara Pharatæ nominentur. In Pharæ finibus est Dirce: eodē quo Thebana uocitata nomine. Olenus quidē inculta inter Patras Dymāq; iacet. Dymæi uero ipsum agrū possident. Succedit inde Araxus: Elæum promontoriū ab isthmo stadiū unū distans. Arcadia cum in media Pelopōneso sita sit præcisam habet plurimā montanæ regionis partē. In ea Cyllene mons est maximus. Eius altitudo ad perpendiculum (ut quidā dixere) ad. xx. surgit stad. Alii. xv. aiunt. Gentes Arcadicæ Græcā nationem uetustate præstare credunt. Azanes atq; Parrhasii: & cæteri generis eiusdem. At enim propter omnimodā

Sycion
Pellena
Egyra
Egæ
Bura
Helice
Egion
Rhypes
Patrenses
Pharenses
Olena
Melas
Dyma
Triteenses
Aegæ
Olenum
Aegeū
Pelagus
Crathis
Pellene
Pellāna
Egira
Bura
Sybaris
Aegium
Olenia capra
Ceraunia
Enarius
Selinus
Rhypes
Mycellus
Leuctrū
Patræ
Rhyon
Antirion
Dyma
Stratos
Larissus
Scollis
Olenia petra
Phara
Dirce
Olenus
Araxus
Arcadia
Cyllene
Azanes
Parrhasii

regionis uastationé:haud sane lõgior de illis fiet oratio.Oppida náq; bellorum assiduitate deleta sunt funditus:quæ superioribus sæculis fama nobilitarat.Ex quibus temporibus agrorum cultores defecerunt.Post quæ plurimæ ciuitates Megalopolin habitatum cõfluxerunt.Cui nũc illud a Comico dictum obuenit.Megalopolis idest ampla ciuitas ampla fit desolatio.Fertilia auté pecori fuere pascua præsertim equis atq; asinis equarũ suppositoribus.Equorum sane genus excellit Arcadicũ.Quéadmodum & Argolicum & Epidauricũ.Etolorum præterea & Acarnanũ solitudo:pascẽdis equis est accommodata nõ minus q̃ Thessalia.Epaminũdas quidẽ Mantineá:superatis secunda pugna Lacedæmoniis illustrẽ reddidit:in qua & ipse diem obiit.Hæc auté euanuit. Simul & Orchomenus & Erea & Clitor:& Pheneus & Stymphalus:& Menalus & Methydrium:& Caphiæ & Cynatha. Vel uix rara ipsarũ apparét uestigia:ullaue signa At Tegea mediocri adhuc statu pmanet:& Eleæ Palladis Phanum.Nõ nihil uenerant item Lycæi Iouis templũ in Lycæo monte locatũ.Decantatas uero a poeta urbes Rhypam & Stratiam:Euentis obnoxiá Enispẽ uix inueneris.Inuentis autem nulla est prorsus utilitas.Tanta est locorum solitudo.Insigniores auté montes præter Cyllenen.Pholoe Lycæus:Menalus:Parthenus:ex Tegea ora Argiá prospectans.Quod de Alphæo ac Eurota mirabile cõtigit expositum est.De Erasino quoq; e Stymphalio erumpente lacu:nunc quidé in Argiuam terrá; antea uero exitũ nõ habéte cum infima fundi quæ Arcades Zeretra uocant:obtusa forent & effluere proinde nequirent.Itaq; urbs ipsa Stymphaliorum quæ nunc a lacu quinquaginta stad.abest; ea ætate illius ripis incũbebat.Contra uero Ladoni euenit amni.Cuius fluentũ occluso quondam fonte detinebatur.Coincidẽtia enim circa Pheneũ ima fundi terræmotus uiribus per quæ cursus illius erat fluminis morá effecerunt:usq; ad ipsas fontis uenas in profundũ:hunc in modũ aliqui proferunt Eratosthenes auté refert Auiá fluuiũ circa Pheneũ campum urbi uicinũ stagnare & subter quadá ingredi foramina:quæ zerethra noiant.Quibus obturatis interdũ super campos aquas effundi. Apertisq; rursus meantibus una cõgregatas e campis in Ladoné effluentes:in Alphæũ irrũpere.Vnde & Olympia terra templo circũposita aliquãdo inũdatione demersa fuerit:& lacus ipse contractus decreuit. Erasinũ uero circa Stymphalũ labenté:cum monté subintret in ora Argiua rursum emergenté apparere.Eam ob causam Iphicraté:cum Stymphalum obsidione circũdedisset:& Infecta refrustraret descensum occludere conatũ:innumerabiles spongias aduexisse.Iouisq; Augurus reuocatũ destitisse Apud Pheneũ sane Stygis aquæ stát.Sic enim uocant Loetalis aquæ stillicidiũ. Quam sacrá hoíum facit opinio.De Arcadia tanta dicta sint. Cum uero Polybius a Malea in Septentrioné usq; ad Isthmũ circiter.x.stad.milia esse disseruerit:Artemidorus hoc ipsum nõ incongrue dirigit.Nam secundũ illum.vi.miliũ ac quingentorum cõtigit esse.Huius rei causa est;quia nõ breuiter ac præcise longitudinem mensurat.Sed quá quispiá Imperatorum permeauit:Haud absurdũ fortasse fuerit & eos adiicere qui habitandæ Pelopõnesi autores extiterunt.Quos retulit Ephorus.Ipsos inq̃ qui secundũ Heraclidarũ reuersionem prædicant.Corinthi quidẽ Aleten Sicyonis Phalcé:Achaiæ Tylamenũ. Elidis Oxylũ.Messenæ Gesphonté.Lacedæmonis Eurysthenem:& Proclem.Argi uero Temenũ.Littorei uero tractus Agæum atq; Diephontem.

Nonus Liber de Græcia Athenarũ cum laude continet expositionem:Boetiamq; atq; Thessaliam cum ora maritima.

Absoluta Pelopõnensi circuitione:quam primá quidé Cæterorum minimá Cherõnesorum.i.ex Pœninsulis esse diximus: Græciá cõponẽtibus:deinceps adeũdæ sunt cõtiguæ.Fuit auté secũda:ea quidé quæ Pelopõneso Megarensem applicat orá. Tertia uero quæ præter hanc Atticá assumit atq; Boetiá & quandá Phocidis parté:& locorum cognométo Epidemidiorum.Adeo ut Crõmyonis ager:nõ quidé Corinthiis: sed Megarẽsibus attineat.De his igit̃ ĩpræsentiarum sumẽdus est sermo. Refert aũt Eudoxus:q̃ siqs mente conciperet rectá quandá lineá: a Ceraunus montibus ad Suniũ Atticæ promontoriũ:in orientis ptes ptensam:dextra qdẽ relinqueret Pelopõnesum totá ad Austrũ.Sinistra uero & ad Arctõ cõtinuá a Ceraunius mõtibus maritimá ripá:& usq; ad sinũ Crisseũ & oram Megarẽsem:& Atticá uniuersam:& ea quæ deinceps sunt. Cũ sic & Eudoxo dictũ sit: uiro quidé Mathematico figurarũq; atq; climatũ peritissimo.Horũq; locorum scientissimo ĩtelligere oportet hoc ipsum latus Atticæ ab Sunio usq; Isthmũ cũ tractu Megarico:curuũ qdé sed pmixtum. In hoc auté spacio ad mediam quodámodo prædictá lineá;Piræus cõsistit Athenarũ portus & Emporium Abest uero a Schoenunte Isthmi uicio ad stad.ccc.l.Ab Sunio auté stad.xxx.supra.ccc. Tantum fere interuallũ est;quod a Piræo ad fontes quantũ ad Schoenũté interiacet.Plus tamen esse stad. x. asserunt.Cũ Suniũ auté circũflexeris ad Aquiloné quidé nauigatio est in occasum uergẽs.Littus aũt circũpositi maris utrinq; initio pangustũ est.Postea in mediterraneá dilatat.Nihil auté minus inflexionem ad lunæ figurá accipit:uidelicet curuaturá:ad Oropum telluris Boetiæ:ad Pelagus habẽs.Hoc auté secundũ est latus Atticæ in Orienté spectans.Reliquũ est latus aqlonare ab Oropio agro ad occasum inclinás;usq; ad tractũ Megaricũ.Mõtanæ Atticæ plaga multis insignita nominibus: Boetiá disiungit ab Attica.Quocirca(ut supius dixi)Boetia mari utrinq; complexa Isthmos tertiæ iam dictæ pœnisulæ siue Cheronnesi efficitur.Qui propinqua Pelopõneso loca: & Megaricam ac Atticá comprehẽdit iterius.Ideoq; apud ueteres Acten idest littus appellatá esse cõstat:& nomine diriuato

Megalopolis
Eq arcadica
Asini arcadici
Eq excellẽtes
Mantinea
Orchomenus
Erea
Citor
Pheneus
Stymphalus
Mænalus
Methydrium
Caphyæ
Cynatha
Thegea
Lycæus mons
Rhypa
Stratia
Enispe
Cyllene
Pholoe
Lycæus
Mænalus
Parthenius
Erasinus
Zeretra
Stymphalis urbs
Pheneum
Aura
Ladon
Erasinus
Styx
Pelopõnesus
Sunium
Peloponnesus
Eudoxus
Pyræus
Sunium
Oropum
Boetia
Acte
Attica

pro Attica Atticam esse nuncupatã:quoniam maxima illius pars ad mare est extenta & angusta.Ob
longa uero satis & porrecta montibus usq; Suniũ subiicitur.Has igitur percurremus maritimas re-
Scyronides pentes oras(ut præmisimus)Post Crommyonẽ igit̃ Scironides Atticis finibus imminent Petræ iu-
Petræ xta mare transitum non relinquẽtes.Super eas autẽ uia est in Atticam atq; Megara ab Isthmo ducẽs
Megara Adeo autẽ magis ac magis uia petris propinquat:ut in multis eius partibus præcipitiũ uiatori mine
Scyron fuit tur tam excelsus & transitu periculosus mons incumbit.Hoc in loco Scironis res in monte gestæ:la
tronũq; & flectẽtes ad terram arbores pinus fabulis memorant:quas Theseus obtrũcauit. Ab hisce
locis extremis flantẽ procellasq; cientem seuũ Caurũ:Atheniẽses Scironẽ appellant.Secundũ Petras
Scyron uẽtus illas Scironides Minoa rupes prorũpit in pelagus Nisææ portũ efficiens. Est autẽ Nisea Megarensiũ
emporiũ.x.&.viii.ab urbe stad.absens:duobus utrinq; cruribus ad ipsam complicatũ. Hoc autẽ etiã
Minoa rupes Minoa uocabat̃.Hanc olim sane regionẽ Iones obtinebãt:qui & Atticam:cum nondũ ædificata fu-
rent Megara.Qua ex re poeta horũ propriẽ locoꝝ nusq̃ meminit. Verũ cunctos Atticam incolẽtes
Nysea Athenienses appellat.Et hos communi comprehendens nomine Athenienses putat.Sicuti quum in
Attici Catalogo dicit.
Atheniẽses Insignemq; urbem muris habitabat Athenas.
Athenæ Accipiẽdi sunt ii etiam qui nunc Megarẽses dicũtur:ut qui in commune uocati essent militiam. Eius
Megarẽses rei documẽto illud est:quod antiquis temporibus Atticam & Ioniam & Iadem uocabãt.Et ipse poe
Ionia ta dicẽs:Hic Boetii & Iones Atheniẽses inquit Cuius portio & Megatica fuerat ora.Cũq; de finibus
Peloponnẽses & Iones sæpissime disceptarẽt:in quibus & Crommyonia cõtinebatur inter se pepige
Colũna cõfiniũ runt:ut columnam sisterẽt in eo ubi professi conuenerant loco:qui circa Isthmum est.In qua hic in-
erat titulus:in parte Pelopõnesum spectãte.Hæc Pelopõnesus at nõ Ionia.In parte uero Megara spe-
Pandionis filii ctante:hæc nõ Pelopõnesus est sed Ionia.Qui igitur oram descripserunt Atticam:cum multis in re-
bus discrepẽt:in eo consentiunt æstimatione digni:quod cum Pãdionis regis.iiii.essent filii.Egæus:
Aegæus Lycus:Pallas & quartus Nisus & Attica regio quattuor esset in partes diuisa:Niso Megara sorte ob-
Lycus uenerũt:qui Niseã cõdidit.Philochorus sane eius principatũ ex Isthmo usq; Pythium peruenire scri
Pallas ptis suis prodidit.Andron autẽ usq; Eleusinẽ campumq; Thriasium . Cæterum aliis de hac quadri-
Nysus partita diuisione uario modo loquẽtibus.Hæc ipsa a Sophocle suscepisse satis est . Apud quẽ loqui-
Megara tur Aegæus:Pater mihi ut ad huius terræ littora discederẽ definiuit:pro grandiori ætate præmia di
Nysea stribuẽs.Lyco autem aduerso ex latere Euboeæ hortum præbuit.Vez Niso tellurẽ eximit in Sciro
Andros nis littore.At Pallas Gigantes educans:tellurẽ in Austrũ spectantẽ sorte capit. Vir immitis . Quod
Pallas uir igitur Atticæ pars Megaricũ solum extiterit:huiusmodi signis utũtur.Post reuersos Heraclidas diui
Melãchus sione ab eis:eorumq; comitibus Doriẽsibus facta:multis ut terrã suam amitterent euenit in Atticã
confugiẽtibus.E quorum numero fuit Messeniorum Rex Melanchus.Is ab Atheniensibus sponte
rex factus est:cum de prostrato singulari a se pugna Boetiorum rege Xantho uictoriam reportasset.
Cũq; multis mortalibus referta esset Attica:propter cõuentum exulum:Heraclide irritantibus eos
maxime Corinthus & Messenis timere cœperunt.Illis quidẽ ob locoꝝ uicinitãs autẽ quia p id tẽ-
Codrus pus Melanthi filius Codrus Atticæ rex erat:aduersus Atticam hostilẽ duxerunt exercitum.Prœlio
Megara autẽ uicti aliam quidẽ amisere terram:Megaricam uero tenuere:& Megara urbẽ mœnibus cinxere
Hominesq; Doriẽses pro Ionibus fecere.Columnã quoq; Ionum:& Peloponnesum confinia habẽ-
tẽ deleuere.Megarẽsium quidem ciuitas multa fortunæ uarietate pfuncta est:tamẽ in hanc pdurat
sophos megaricos ætatẽ.Habuit & philosophorum studia:quos appellauere Megaricos. Qui Euclidi Socratis audito
ri successere.Sicut & Phedonẽ Elæum:Eleatæ sectæ successores excepere : Socratis & ipsum discipu
lum.E quibus extitit Pyrrhon.Sic ab Menedemo Eretriensi deriuati sunt Eretrici . Est autẽ Mega-
rensis ager sicut & Atticus asper:minimeq; ferax:cuius partem ampliorem continẽt montes . Quos
Onei Oneos idest Asinarios uocant.Dorsum quoddã a petris Scironis longe in Boetiam Citheronemq;
protensum.Cæterũ mare Nisæum:ab Crisse Archyonide.Sic enim appellat̃ separans. Quũ a Nisæa
Salamin in Atticam nauigas quinq; perexiguæ procũbunt Insulæ.Dehinc Salamin stad.lxx. in longum por-
recta:Vel ut alii asserunt.lxxx.Habet autẽ eiusdẽ nominis urbem . Vrbemq; aliã uetustã uacuamq;
in Aeginã obuersam ad Austrũq;.Quẽadmodũ & Aeschylus ait.Ipsa Aegina ad Austri iacet flatus.
Habet & alterã quæ hodie iacet in sinu:ad locũ Isthmi faciẽ gerentẽ:Atticæ contiguũ.Alio apud an
tiquos uocabant̃ noie.Nã a quorundã uocabulis Heroum Sciras & Cychria dicebatur.Vnde & Mi
Sciras nerua Sciras appellat̃.Et locus alter Atticæ Scira.Et Episcirosis:quondã sacrificandi genus. Et men
Cychria sis Scirophorion.Inde etiã & Cychrides serpens:de quo dicit̃ ab Hesiodo : ut ab Cychreo fit educa-
tus.Dein ab Euryclo:quia insulam uastaret fuerit eiectus.Postea ab Cerere ad Eleusinẽ confugien-
tem:hospitaliter exceptũ illius factũ esse ministrũ.Nomẽ etiam ab arbore Pytia : Pytiusum adepta.
Eacidæ quoq; insulam nobilitarũt cuius aliquando ditionẽ obtinere.Præsertim Aiax ille Telamo-
nius.Accedit quod circa Insulam istam Græci Xerxem nauali prœlio pfligarunt:domũ timide fugi
tantẽ.Egnetæ etiã non parua ex hoc certamine gloria cõmuniter potiti sũt.Et finitimi facti: & me
Bocalia morabilẽ exhibẽtes pugnæ classem.Eleusinæ autẽ fluuius est:hodie quidẽ Bocalia.Prius autem Bo
Bocarus carus appellatus.Insulam hoc tempore possident Atheniẽses:de qua quondã extitit aduersus Mega-
renses non parua cõtentio.Fama est Pisistratũ:siue Solonem in nauiũ catalogo : post uersum illum

Bis senas Salamine rates agit inclitus Aiax. deinceps scriptum hunc inseruisse.
Stabat agens acteæ ubi consedere phalanges.

Vt teste Poeta uteretur: Insulã iuris Atheniensium a primordio fuisse. Quod sane testimoniũ Critici nequaq̃ amplectunt: cũ multa cõtra illos carmina testimoniũ afferãt. Nã cur Aiax in locatæ nauium statione nouissimus? Nõ aũt Atheniensibus adiũctus esse uidetur: At cum subditis Protesilao Thessalis: ubi & Aiacis & Protesilai naues consistebant: & Agamemnon in circumeũdo exercitu. Inde Menesteum Petri prolem inuenit acrem.

Stant & Athenæi prope docti Martis in armis.
Ast iuxta steterat uersutæ mentis Vlyxes.
Atq; Cephalenum propter mansere phalanges.

Verum ad Aiacem & Salaminios rursum. Venit ad Aiaces penes ipsos altero ex latere idoneus. Non aũt Menesteus. Igitur Athenienses tali apud Homerum uti uidentur testimonio. At Megarenses cõtra hunc in modum cecinisse.

E Salamine rates Aiax agit atq; Polichna.
Exque egiriossã: Niseaq;: Tripodibusq;.

Quæ Megarica loca sunt e quibus Tripodes hodie Tripodiscion appellant: ubi nunc Megarẽsium Tripodes
foræ iacet. Aliqui sane ex hoc aiunt: quia Poliadis Mineruæ sacerdos caseum recentẽ attingere pro-
hibita est: cui externus tantum offertur: cum ea quidẽ & Salaminio utatur. Externã Atticæ Salami- Salamin
nem aiunt: haud recte. Nã qui ex aliis insulis manifeste uicinis Atticæ uehitur: offert cũ illi q huius
ritus autores extiterunt oẽm q e Ponto longe aduehit externũ intellexerint opinio est: Salaminem
priscis tẽporibus seorsum instructã p se fuisse. Megara uero Atticæ partẽ extitisse. In Salaminiaco ãt Megara
littore Attici soli & Megarici cõfinia iacere cõtingit. Duos uidelicet icolles: quos cornua uocãt. De- Eleusin
inde Eleusin urbs: ubi Eleusinæ cæteris tẽplũ extat: & Phanum Mysticũ quod Ictinus apauit turbæ
theatralis capacissimũ. Is etiã uirginibus Mineruæ domicilium in arce condidit Pericle operis Præ-
fecto. Ciuitas qdem in ipsis cõnumeratur populis. Dehĩc Triasius campus patet; & eiusdẽ uocabuli Triasius
ripa & populus. Dein Amphiala promontoriũ: cui sp imminet Laromia. Lapidũ excidendoræ locus Amphiala
& sinus freti ad Salaminẽ: ad stađ duo. Quẽ cum Xerxes iniecta terra exaggerare conaret: præoccu- Xerxes
pante natali prœlio: fugã cũ Persis capessere coactus fuit. In hoc tractu duæ sunt exiles Insulæ Phar- Pharmacusæ
macusæ. E quibus maior sepulchrũ Circes ostentat. Sup ac ripa mõs est: quẽ Corydallũ uocant. Et
tribus una Corydallia. Post Portus furum & Psyttalia Insula deserta & saxosa: quã Piræi portũ dixe- Circe
rẽ quidam: uicina est Atlanta. Quo nomine alia est ad Euboeam atq; Locros. Alia parua Insula Psyt- Corydallus
taliæ similis. Inde Piræus ipse in tribubus siue populis annumeratus. Est & Munychia tumulus cur-
uus: in Cherronnesi faciem. Cauerniosus: tum natuta tum opera dedita: magna ex parte ut habitatio- Psyttalia
nes admittat. Ingressum angusto habet ore: cui quidem portus terni subiacent. Quondã muro ual- Atlanta
lata Munychia erat: & iunctis domiciliis referta: ut Rhodioræ ciuitas circuitu complectens & Piræ- Piræus
um: & alios portus naualibus plenos. In quibus & Armamẽtarium Philonis opus. Satio ibi nauium Munychia
dignitate insignis. cccc. capax nauium: cum non pauciores ab Atheniensibus emitterentur. Hoc au- Atheniẽsiũ
tem muro duo ex oppido protracta crura: urbem Piræo coniungunt. Hi fuere longi muri stađ. xl. lõ- naues
gitudine. At murum istum bella plurima diruerunt: & Munychiæ munimentum. Piræum quoq; Pyræus
portum in habitaculorum angustias contraxerũt: & ædem Iouis saluatoris. Porticus ipsa templi ad-
mirabiles habet tabulas: clarissimorum templa artificum. Impluuium autem spectabiles habet sta-
tuas. Cæterum longi muri dissipati fuerunt. Primum quidem Lacedæmoniis amolientibus. Postea Athenæ
uero Romãis. Qua tempestate Sylla & Piræum & oppidum per obsidionem expugnauit. Vrbs ipsa
saxum est: in plano quaquauersum habitato. Quo ĩ saxo uetustum Mineruæ templum Poliadis sur- Mineruæ
git. In quo lucis inextinctæ Lychnus est: & uirginum domus quam Ictinus condidit. Vbi paladium templum
est ex ebore perfectum opus Phidiæ: sed enim cum tot & tantæ huius ciuitatis longe: lateq; decanta-
tæ laudationes occurrant plura eloqui uereor: ne institutæ descriptionis propositum egredi contin-
gat. Id nanque mihi euenit: quod Hegesias: refert: cum oculis subiectam cerneret arcẽ: Tridentis ipse
signum aspicio. Aspiciens Elensinen diuinorum sacer uates fio. Illud Leocorium idest Cæsarum a Leocoriũ
Leo patre puellarum sacrarium. Hoc Thesei Phanum: non licet explicare singula Attica enim deo-
rum est: loca ipsa possidentium. Et parentum Heroum. Hic quidem unus in arce signi mentionem
fecit. Polemon autem scriptor orbis de sacris donis in Arce positis: quattuor conscripsit uolumina.
Similis de reliquis urbis partibus ratio contingit: & agro Eleusinen præfatus: & ex populis seu tri-
bubus centum &. lxx. addunt nonnulli quattuor. Aliorum nullum prorsus nominauit: habent si nõ
cuncti at permulti fabulosos: & quidem complures sermones ac historias Sicut Aphiadna quidem Aphiadna
Helenæ rapinam: & Theseo commissam Et eam a Castore atque Polluce depopulatam: receptam Helenæ rapina
que sororem. Marathon uero contra Persas prœlium. Rhamnus autem Nemeseos statuam.
Quod Diodoti opus pleriqúe dicunt. Aliqui uero Agoracriti Parii quæ ex magtitudine & pul- Marathon
chritudine perfecta magis ac magis est: & cum Phidiæ operibus æmulatione contendit. Eo- Rhamnus
dem modo & Decelea arx & receptaculum Peloponnensibus in bello Decelico. Phylæ etiam per Nemesis
quam in Piræum Thrasibulus populum: & ex Piræo traduxit in urbem: sic & de pluribus aliis est Decelea arx

Permulta etiam de Elaeis puellis facta cōmemorat:& Thesei phano & quæ Lyceū habet & Olympica:quam semifactam Rex morte præreptus dimisit:anteq̃ donū offerret. Similiter & Academia & Philosophoꝝ horti:& cantoꝝ receptaculum & porticus uaria & templa per urbem:quæ omnia artificum habebāt opera. Amplior autem esset oratio siquis ædificādæ urbis autores perscrutetur:accepto a Cecrope initio:nec enim omnes eodem asserunt modo. Id autem ab eis nominibus manifestum est. Nam ab Acteone Acticam dicunt. Atthidem uero & Atthicam ab Atthide Cranai filia. A quo & inquilini Cranai uocantur. Mosopiam uero a Mosopo. Ioniamq; a filio Xuthi Ione Posidoniam siue Neptūniam:& Athenas a Posidōe siue Neptūno & Athena idest Minerua appellationē deorum sortitam. Dictū est q; hoc in loco gens Pelasga uidet̃ esse uersata. Quodq; Pelasgi ab Atheniensibus pp illoꝝ errorē sint appellati. Quo uero maior est circa res præclaras honoris auiditas:quoq; plures fuere qui eas scriptis cōmendauere:eo maior est redargutio:nisi quicq̃ contineat historiæ. Sicut in fluuioꝝ aggregatione ridere Callimachus inquit:Siquis scribere audeat Athenienses uirgines dulce ac purū Eridani haurire uinū a quo & pecora se abstinerent. Sunt igit̃ lucentes aquæ potuiq; suauissimæ fontes(ut aiunt)extra portas q̃s Diocharis appellant iuxta Lycaeum. Antia copiose atq; pulcherrime fons aquæ prope egregio constructus ornamento fuerat. Qui si hodierno tpe nusq̃ est qdnā esset:si priscis ānis abundās:& lucida cū esset adeo ut etiā annis fieret posteriori mutata sit æta re. In tot igitur ac tantis īmorari non licet. Nec uero silentio ita præterire:ut quorūdam saltē summā memoria non cōplectar. Satis erit hæc adiecisse:quod(ut Philochorus memoriæ prodidit)cū regionē ipsam Cares qdem a mari Boetii uero a terra populationibus uastabant:quos Aones uocitabant:Cecrops primū multitudinē in ciuitates.xii.habitandas digessit. Quarū nomina Cecropia:Tetrapolis. Epatria:Decelea:Eleusis:Aphidna:siue ut alii plurali numero Aphidne:Thoricus:Brauron:Cytherus:Sphettus:Cephesia:Phalerus. Theseus uero postea duodecim illas in hanc unam cum cōgregasse ciuitatē denuo memorat̃. Athenienses quidē regali prius gubernabātur Imperio. In popularem postmodū transiere statū. Inuadentibus inde Tyrānis Pisistrato eiusq; filiis;cum demū paucoꝝ dominatus irrupisset:&.cccc.&.xxx. Tyrannoꝝ quos Lacedæmonii iposuerant;hos quidē exturbauere facile. Et popularē potentiā tutati sunt:quoad Romani ciuitatem potētia sua possederūt. Nā si paruo quodā tēpore Macedonioꝝ. Regū uim infectā coacti habuere;eandē tamen gubernandi formā integrā seruauere. Quidā sane tradunt ea tēpestate p annos decē illos optimo statu gubernasse:qua Macedonū Principi paruere Casandro. Hunc enim uirū cū aliis in rebus uehemētior. Tyrānus esse uideretur:certe in Athenienses benignā exercuisse mentē constat. Ex quo parentē sibi ciuitatē accepit. Demetrium nanq; Phaleriū ex ciuibus Præfectū imposuit Theophrasti philosophi familiarem q non modo popularē nō destruxit potentiā:sed etiā melius rectiusq; restituit. Documēto sunt illius uiri Cōmentaria:quæ de ista repu. scripta reliquit. Veꝝ tantū inuidia ualuit:& in paucos odiū & inimicitia:ut post Casandri obitum in Aegyptū fugere coactus sit. Insurgentesq; statuas eius:plures.ccc.detractas cōflauere:quodq; est indignius adiecere quidā in matulas. Romanus igit̃ Senatus eos popularē statū agētes accipiens:proprias ipsis leges institutaq; seruauit:& libertate donauit. Verū Mithridatico ingruente bello Rex ipse quos uoluit ei Tyrānos instituit. At potentissimū Aristonem q ciuitatē ipsam uiolenter afflixerat Sylla Romanoꝝ Imperator expugnatū obsidione hoiem: in potestatēq; redactū supplicio affecit:& ciuitati ueniā tribuit. Quæ in hodiernū diem usq; libertate fruit̃:eamq; Romani magnis dignant̃ honoribus. Post Piræum aūt portum Phalerius ē populus in littore propinquo. Dehinc Halimusii:Exonii Halienses siue piscatores : Exonii Anagyrasii . Inde Orei:Lampyrei:Aeginenses:Anaphystii Azenēses. Hi quidē populi usq; ad Sunium promontorium sūt. Inter hos uero quos dixi populos longū est proruōtorū Zoster appellatū. Primū post Exonios. Dein aliud post Thoreos:Astypala. Ante illud iacet Insula Fabia. Ante aliud Eleussa. Ad ipsos etiam Exonios Hydrussa. Ad Anaphystios āt Panos templū est:& aliud Veneris Coliadis . Quē ad locum naufraga enatasse spolia ferunt e classe ultima Persaꝝ:qui ad Salaminē nauali prælio decertarunt . De qbus & Apollinē oraculū ædidisse constat. Coliades sane mulieres remigiis horrebunt. E regiōe aūt horū locorū Belbina iacet Insula:nō admodū semota & uallū Procli. Plurimæ uero haꝝ cultoribus sunt uacuæ. Vbi āt promontoriū Sunii flexeris:Sunius est populus dignitate præstās. Dehinc Thoricus. Dein Potamus:idest fluuius populus:sic enim appellat̃:unde & incolæ Potamii dicti. Post Prasia:Sterea:Braurō:ubi Brauroniæ Dianæ sacellū est. Myrrhinusa:Probalinthos: Marathon : ubi Milciades copias funditus dedit in stragē:quæ ducē Datim Persicū sequutæ fuerant;non expectans Lacedæmonioꝝ auxiliis tardius ob rotundā lunam profectis. Hic ut Poeticis tradit̃ fabulis Theseus Marathoniū mactauit Taurū. Secundū Marathonē aūt Tricorythus. Dehinc Rhamnus Nemeseos templum habens. Dein Psaphis Oropiorū. Hic situm est Amphiarai oraculū quondā uenerabile. Vbi Amphiaraum fugitantem(ut Sophocles inquit)scissa Thebana tellus hausit:ipsis cum armis curruq; quadriiugo. Oropus profecto sæpenumero in controuersiā certamenq; peruenit. In confinibus.n. Atticæ ac Boetiæ situs est. Ante hoc littus autem ad Thurium & Sunium iacet Helena Insula:aspera quidem & solitaria;prolixa stad.lx.longitudine. Eius mētionem a poeta factam esse aiunt,his in uersibus;ubi Alexander Helenam alloquitur.

Nec quum te rapiens primum e Lacedæmone pulchra.

Athenarū
minum
Cecrope
Attica
Attica
Cranai
Mosopia
Ionia
Possidonia
Neptūnia
Atheæ
Eridanus
Antia
Aones
Cecrops
Cecropia
Tetrapolis
Epatria
Decelea
Eleusis
Aphidna
Thoricus
Brauron
Cythetus
Sphetus
Cephesia
Phalerus
Cassādrus
Demetrius
Demetrii
statuæ
Ariston
Phalerius
populus
Halimusii
Exonii
Halienses
Anagyrasii
Orei
Lampyrei
Aeginenses
Anaphystii
Azenenses
Zoster
Astypala
Eleussa
Hydrusa
Colades
Belbina
Proclus
Sunius populus
Thoricus
Potamus
Prasia
Sterea
Brauron
Myrrhiusa
Probalinthos
Marathon

Pontiuagis ratibus Cranao me in littore iunxi.

Hanc enim Insulam dicit Cranã:quæ hoc tẽpore Helena uocat̃:quoniã in ea coierit: & eoꝝ mixtio facta est.Post Helenã uero Euboea finitimo accũbit littori longa similiter & angusta.Et pro eius lõgitudine continenti apposita:Sicut Helena A Sunio sane ad Australe Euboeæ ꝓmontorium: quod littus album uocat̃:nauigatio est stad.ccc.sed de Euboea in posterioribus dicet̃.Populos uero Atticæ in agro mediterraneo explicare longũ esset:tanta eoꝝ multitudo est.E montibus maxime nobiles.Hymettus e Brilessus & Licabettus & Parnes & Corydallus.Effossio aũt marmoꝝ pulcherrimorum ex ora Hymettia:& Helice penes urbẽ est.Hymettus qdẽ mel gignit optimũ.Argẽtifodinæ fane regionis Atticæ initio qdẽ existimatione dignæ.Hodie aũt defecerunt.Ipsi artifices ueteres quisquilias:& spurciciam recoquẽtes:purgatũ ex illis argentũ adhuc íueniebant.Cũ antiquiores illis imperite fornaculis uterent̃.Mel aũt Atticũ cuncta bonitate superat.Eo uero longe præstantius illud esse dicit̃ quod ad argentarias gignit̃.Quod qdẽ etiã Acapnistũ idest a fumo purgatũ aiunt quodã apparitionis modo.E Potamoꝝ.i.fluuiorũ numero Cephissus est:e Trinemis originẽ ducens:p plana uero fluens.Vbi Gephyra.i.pons adest & Accolæ Gephyrismi pp dicacitates atq; conuitia.Is per crura muroroꝝ in Piræum usq; pducta Phaleriũ ingreditur pelagus.Magnaq; ex pte Torrentis instar labit̃:æstiuo penitus diminutus tẽpore.Talis item Ilissus est ex altera urbis parte currens ad littus.i.e locis sup Agram Et Lycæũ ac fontẽ quẽ in Phedro Plato collaudauit.De Attica quidẽ hæc.

Deinceps est Boetia de qua uerba factuꝝ:gentibusq; finitimis repetere quædã oportet:quotum facta supius est mẽtio declarãdaꝝ reꝝ gratia.Dicimus aũt ripam ipsam a Sunio usq; Thessalonicã in septentrionẽ porrigi:cũ mare supernũ in orientẽ declinet.Loca uero quæ supra in occasũ iacent:uti fascias quasdã per totã oram inuicẽ extentas.E quibus prima ẽ in agro Megarensi quæ orientalẽ instar fasciæ ꝓtendit partẽ:e Sunio usq; Oropũ:& illius regionis ripã.Orã aũt occidentalẽ atq; Isthmũ & mare Halcyonium ad fontẽ usq; Creusam.Secunda Boetia est ab ortu in occasũ ꝓfecta: fascia qdam ab Euboico mari ad Crissei sinus mare.Equalis quodãmodo longitudine ad Atticã uel minor in longũ.Verũ agri uirtute etiã atq; ẽt lõge præstãs.Ephorus sane & hoc in loco Boetiã finitimis gẽtibus excellẽtiorẽ esse demõstrat.Et quod sola triplici alluitur pelago:& pluribus abũdat portubus in sinu qdẽ Crisseo & Corinthiaco delata ex Italia & Sicilia & Africa mercimonia excipit. E ptibus aũt Euboeã spectãtibus ad utrũq; latus Euripi diuiso littore:hoc qdem ad Aulidẽ Agrũq; Tanagre uergit.Illud aũt ad Salganeũ & ãthedonẽ continuũ est mare:quod Aegyptũ & Cyprũ & Insulas expectat.Et illud quod Macedones & propontidẽ & Hellespontũ ꝓspicit.Addit etiã q eius partẽ Euboeam quodãmodo Euripus efficit:sic angustus ut ipsi Boetiæ ponte ad duoꝝ iugerũ mensurã coniungat̃.Huiusmodi laudibus regionẽ ipsam extollit.Et ad imperandũ natura qdẽ comparatam esse. Educatione uero ad disciplina nequaq̃ usos illius præsides:qui licet rem ꝓspere quãdoq; gesserint: tamen ne parũ quidẽ tpis perdurarũt.Sicuti documento extitit Epaminundas.Vbi.n.ille mortẽ oppetiit:e uestigio principatũ amisere Thebani eo tantũ degustato.Cuius rei causa fuit:quia consuetudinis & familiaritatis cũ hominibus habendæ rationẽ neglexerunt.Solius duntaxat uirtutis bellicæ curã suscipere.Adiciendũ etiã quã ob causã cum Græcis ea potissimũ ratio utilis est . Quãdoqdem cũ barbaris uiolentia ipsa est affabilitate potentior.Enim uero Romani prioribus sæculis aduersus nationes agrestiores belligerantes huiusmodi suauitatis disciplina nequaq̃ indigebant.Ex quo autẽ aduersus mansuetiores populos tractare bella cœperunt:huic sese applicantes titui moribusq; degẽdi cuncta suo subdidere regno.Cũ uero Boetiã prius Barbaræ gentes incolerẽt:Aones Temmiceq; e Sunio profugæ:uagiq; Leleges & Hyantes:deniq; Phoenices Cadmi comites regionẽ tenuerunt:q arcẽ Cadmeã muro uallauit:& Regnũ suis posteris nepotibusq; reliqt.Illi porro arci Cadmeæ Thebas muro coniunxerunt.Regnũq; conseruarunt: plurimorum Boetioꝝ imperium adepti Quoad Epigoni exercitũ induxerunt:horum ætate paruo deficientes tpe:rursus Thebas repetierunt.Similiter a Thracibus & Pelasgis eiecti in Thessalia regnũ collocauere:cũ Arneorum multi tpis societate: unde Boetici uocati sunt oẽs.Postea in patriã restituti sunt:cũ Aeolica iam parata classis eẽt ad Aulidẽ Boetiã quã in Asiam Orestis filii mittebant:& Boetiæ agrũ Orchomenium adiunxissent . Nam prius nulla erant cõmunione coniuncti nec Homerus eos Boetiis annumerauit.Sed Minyas seorsũ nuncupat:hi cum illis eiecerunt quidem Pelasgos intra Athenas.A quibus ciuitatis portio Pelasgica uocatur sub Hymetto sua collocantes habitacula. Thraces uero ad Parnasum.Hyantes uero Phocensem urbem Hyan incoluere:memoriæ prodidit Ephorus.Thraces factis erga Boetios inducus: noctu incursationes egisse.Cũq; securius & negligentius expeditionem agitarent : perinde ac pace iam facta:eos uero Boetii propulsassent.quererenturq; quod inducias uiolassent:illi non uiolasse responderunt . Dies enim pepigisse:noctu autem incursasse. Vnde uulgatum est prouerbium Thracium commentum.Verum durante adhuc bello abiisse Pelasgos:captandi oraculi gratia.Abiisse ẽt Boetios . Igitur redditum quidem Pelasgis oraculum : dicere inquit non posse : Cæterum Boetiis Eos ab ipsa occisa uate:& impietate fœlices fore:& rem prospere gesturos.Edituos autem existimasse uatem Pelasgis generis propinquitate gratificatam.Nam & Phanum initio Pelasgorum extitisse. Hunc in modum interpretatam corripientes mulierem in ignẽ iniecisse. Animo uertentes siue illa maliciose fecisset siue nõ:utrunq; in partẽ recte se habere.Siquidẽ falax ædidisset oraculũ eam sup-

Crana
Euboea
Attica populi
Hymettus
Bryleſſus
Lycabettus
Parnes
Corydallus
Helice
Mel
Cephiſus
Gephyra
Ilissus
Boetia
Halcyoniũ mare
Creuſa fõs
Aones
Temmices
Leleges
Hyantes
Cadmea arx
Thebæ
Hyas
Thracium cõmẽtũ

plicio affectam.Sin uero malicioſe nihil ædidiſſet:eos impata patraſſe.Præfectos autem Phani:ppe-
tratores illos ut inudicatos occiderent:& quod amplius eſt i templo nõ approbaſſe.Rem uero i iu-
dicio cõſtituiſſe:ad ipſaſq; ſacerdotes citaſſe.Eæ aũt ,pphetiſſæ ſũt:quæ e tribus reliquæ ſupererãt.
Illis aũt dicentibus nuſq̃ legẽ eſſe:qua mulieres ius dicerent:aut iudiciũ facerent:electos etiã aſſum-
pſiſſe uiros.pari cum mulieribus numero.Viros igiť abſoluiſſe:at mulieres damnaſſe.Paribus autẽ
ſuffragiis exiſtentibus uiciſſe quæ abſoluerunt.Ex hoc aũt apud Dodonen uiros ſolis reſponſa dare
Boetiis.Ipſas aũt Prophetiſſas oraculũ interpretantes:cõtra quod deus ipſe Boetiis imperet diſſere-
re.Tripodas apud eos collectos ad Dodonã mittere quot ãnis:iãq; hoc efficere.Semp.n.ex ſuſpenſis
Tripodibus aliquẽ nocturno diripientes tempore:& ueſtibus occultãtes:quaſi clanculũ tripodes af
ferre Dodonã.Poſtea Aeolicæ deducẽdæ Coloniæ:Penthilo auxiliũ attulerunt.Plurimos ex eorum
numero ſimul emittentes:adeo ut Boetia nũcupareť Colonia.Poſterioribus annis bellũ iuxta plate
as geſtum agrũ eoꝝ magna uaſtitate afflixit.Suis inde rebus reparatis:ireꝝ eo potẽriæ cõſcenderũt:
ut de Græciæ principatu Thebana ciuitas decertaret:duobus prœliis Lacedæmone ſupara. In ipſa
uero pugna cadente Epiamenunda:ea de ſpe falſi deciderunt.Tamen pro Græcis contra Phocenſes
cõmunis templi ſpoliatores bellũ ſuſcepere. Verũ hoc ex bello contracta calamitate inuadentibus
Græciã Macedonibus:ipſi p ſe urbẽ funditus deletam amiſere.Inde refectã mœnibus recuperarunt
Ex eo tempore rebus in peiora ſublapſis ad hæc uſq; tempora:ne mediocris quidẽ Pagi formam re

Tanagra
tinet.Reliquæ etiã urbes pari ſeſe ratione habẽt:præter Tanagrã atq; Theſpias.Nã hæ ſatis commo

Theſpiæ
dæ pmanent pro illoꝝ cõpatione.Deinceps ſane de regionis ſitu facienda eſt expoſitio. Initiũ ab

Oropus
Euboico littore ſumentibus:quod Attico ſolo cõtinens eſt.Principiũ aũt ẽ Oropus:Portuſq; ſacer:

Delphinius
quem Delphiniũ uocãt.Ad quẽ antiqua iacet Eretria:in Euboea nauigationẽ.lx.ſtađ.habẽs.Secun-
dum poſt Delphiniũ eſt Oropus ſtađ intra.xx.Apud hunc uero eſt huius temporis Eretria.Nauiga

Eretria
tio ad eã eſt ſtađ.xl.Deinde Delium Apollinis templũ eſt:quod e Delo ,pfecti cõdiderũt. Tanagreo-

Socrates miles
rumq; caſtellũ eſt lõge ab Aulide ſtađ.xxx.Vbi prœlio deprehenſi Atheniẽſes effuſa fuga terga uer-
terunt.Inter fugitandũ aũt Socrates philoſophus miles pedeſter Xenophonrẽ Gryli filium conſpica

Xenophon
tus ex equo prolapſum:humiq; iacentẽ cũ equus longe abiiſſet ab oculis:eum ſublatũ humeris cõ-

Aulis
plura p ſtađ.exportauit tutũ in locum.Donec quieſcẽte fuga ſalutẽ illi compauit.Porro portus ma

Chalcis
gnus quẽ ,pfundũ uocãr portũ.Dein Aulis lapidoſa ſane ora & Tanagreoꝝ uicus.Portus ſane ẽ qn-

Euripus
quaginta capiens nauẽs.Quocirca Græcoꝝ claſſem magno in portu cõſcendiſſe ſimile ueri dixerĩ.
Euripus quoq; ille Chalcidis prope conſiſtit ab Sunio ſtadia abſens.lxx.Superq; illo pons duorũ im
minet iugerum(ut ſuperius rettuli).Vtrinq; aũt turris inſtat.Vna quidem ex Chalcide.Altera uero
ex Boetia:ad ipſamq; fabrefacta fiſtula eſt.De ipſo & enim Euripi refluxu:tãtũ ſolũmodo dicere ſa-
tis eſt:quod die quolibet ac nocte ſepties curſum trãſmutat:cauſa uero alibi ſcrutanda.eſt.Prope q-

Salganeus
dem locus eſt ſublimis cognomento Salganeus:ab Salganeo cognomentũ aſſequutus ibi ſepulto.Is
homo fuit origine Boetius:q ſeſe nauigantibus e Malea hoc mare Perſis ducẽ præſtitit.Ipſum uero
claſſis præfectus Metabates priuſq̃ Euripũ attingeret occidit.Suſpicabať enim præ malitia claſſem
eo fraude illũ coniecisſe:& anguſtum in mare minime putũ induxiſſe.Qua intellecta fraude Barba
rus ille pœnitentia ductus ipſũ claſſis ductorẽ indigna cæde peremptũ cernens: honore ſepulturæ

Græa
decorauit.Græa quoq; Oropo uicina eſt:& Amphiarai Sacellũ:& Narciſſi Eretriæi monumẽtum:

Tanagra
quod taciturnũ uocant:qñandoquidẽ ꝑtereuntes ſilentia tenent.Quidã ipſã aiunt eſſe Tanagram.

Gephyrei
Eadẽ uero ẽ paſtoria:quæ & Tanagrica.Tanagrei quoq; Gephyrei:ideſt Põtani dicunť.E Gnopia ãt

Mycaleſſus
Thebana huc trãſlatũ Amphiarai templũ eſt.Mycaleſſus etiã Tanagræ uicus eſt.Vicinus qdem uiæ
Thebanæ Chalcidẽ ducẽti.Quẽ lingua Boetia Mycalettũ uocant.Similiter Harma.i.currus Tana-

Mycalettũ
grei iuris eſt pagus ad Mycalettũ deſolatus.Qui ab Amphiarai curru nomen adeptus ẽ.Alter ab eo

Harma
Harmate:quod qdẽ in Attica eſt.Tribus uidelicet quædam ex Atticæ populo Tanagræ ſimilis.Hic
uero ortum illud eſt prouerbiũ.Quãdo p Harma.i.currum fulgurauerit fulgur aliquod ſignificãti
bus Pythicis uatibus quaſi ad ipſum intuentibus currũ.Eoq; tẽpore ſacrificiũ Delphos mittẽtibus:
cũ fulgura cernant.Obſeruabant autẽ ad menſes tris:ſingulis menſibus tres dies:noctesq; totidẽ: e

Harma
Iouis fulguralis foco q eſt i muro iter Pythiũ & Olympiũ.De Boetio uero Harmate ſiue curru.hic
rumor eſt.Aiunt quidem nonnulli corruente de curru Amphiarao:Currũ ipſũ manẽ ad locum illũ
cognomen ipſi loco detractũ eſſe:ubi nunc eius ſacellũ extat.Alii uero ferunt Adraſto fugã capeſſẽ
te:currum eo in loco fuiſſe confractũ.Ipſum aũt Arionis ope ſalutẽ comparaſſe.Pilocorus ãt refert
ipſum a ruſticanis ſeruatũ euaſiſſe.Quã ob cauſã eos ab Argiuis in ciuitatis ſocietatem deuocatos.

Argos
Cæteꝝ Tanagra Argos e Thebis deſcẽdenti a leua ſita eſt: Hyrrhia uero a dextra.At Hyrrhia ipſa

Hyrrhia
hoc tẽpore agri Tanagrei eſt.Quæ prius Thebani ſoli fuerat.Vbi de Hyrrheo fabulæ cõfictæ ſũt:

Orion
& de Orionis ,pcreatione.Quæ(ut Pindarus i Dithirãbis cecinit)penes Aulidẽ iacet.Quibuſdã ſane

Hyſiæ
Hyrrhiã Hyſias dici placet:in Aſopi uicina ſub Citherõe penes Erythras i mediterranea.Quo Hyr-

Erythiæ
rhiei Coloniã deduxerũt.Eã Antiope pater Pictieus ædificauit.In agro ẽt Argiuo ſunt Hyſiæ ab eo

Heleon
Hyſiatæ dicti fuerũt.Ab hac uero Erythraꝝ urbe:Colonia ſunt Erythræ i Ioniã deducta.Vicus ẽt

Anthedon
Thanagre Helcõ a palude noĩatus.Secũdũ Salganeũ ãt urbs ẽ Anthedõ portu prædita:Boetii litto-
ris in Euboeam ſpectantis extrema(ſicuti poeta inquit)Anthedonaq; ĩde ſupremã.Progrediẽti ꝑte-

rea paululum duæ Boetioꝝ urbes exiles occurrũt. E qbus est Larymna præter quam Cephisus labi Larymna
tur. Vltenusq; aliæ eo nomine: quo Tribus Atticæ. Ad tractus uero huius ripá Aegas iacere dicunt Cephisus
in Euboeá sitas. In qbus locatũ est Aegæi Neptũni tẽplũ. Cuius memoriá superius fecimus. Distant Aegæ
aũt ab Anthedonæ Aegæ. c. & xx. stad. interuallo. Ab aliis uero locis multo ac multo minus. Tẽplũ
sane ipsum excelso in monte situm est: ubi etiam aliquando fuit ciuitas. Iuxta Aegas quidẽ Orybæ Orybæ
sunt. In Anthedonis aũt ora mons est Mesapius a duce Mesapo nominatus. Qui aduentás in Iapygi Mesapius
am a se Mesapiá appellauit regionẽ. Hoc in loco facta dicunt: quæ de Anthedõis filio Glauco fabu- Mesapia
læ uulgauerunt. Quẽ in Balená transformatum aiunt. Non procul aũt ab Anthedone locus est: sa- Glaucus
crati signa; decoréq; seruans. Vrbisq; uestigia retinens: quẽ Isum uocant prima correpta syllaba. Exi Isus
stimant uero quidá hunc in modum scribi oportere.
Diuinamq; Ison Anthedonaq; inde supremam.
Producentes syllabam primam poetice metri causa.
ἰσοντεζάθεηνάνθηδονα τέσχατόωσαν
ἀντὶ τοῦ νίσαντεζάθεην.
Pro eo quod est Diuiná Nysam. Nysa. n. nullibi terræ Boetiæ uidetur: ut inqt Apollodorus in naui Nysa
um expositione. Adeo non esse nisi ipsam Nysam sic dixit. Isos enim ciuitas in Meganca terra fuit: Isos
illic deducta a Dronis hodie uero deleta. Aliq scribunt κρευσαν Creusan diuiná eam accipientes: q Creusa
nunc κρεοισα. Creusa dicitur Thespiẽsium Emporiũ in Crisseo positum sinu. Alii diuinasq; Pharas
Est aũt Tetracomiæ. i. quaternos habẽtis pagos illius quæ circa Tanagrá est: Eleonẽ uidelicet. Har
ma siue currũ Hycalessũ Pharas. Ná & hoc scribũt diuiná Nysan Helicõus át uicus ẽ Nysa. Ora qdẽ Hycalessus
maritima ex aduerso Euboeæ talis est. Tractus uero deinceps mediterraneus cápestria: caua undiq; Pharæ
oĩbus aliis ex partibus habet: eũ includunt mõtes. Ab Austro quidẽ Attici: ab Aqlone uero Phocen Phocenses
ses. Ab occasu aũt in obliquo Citheron incidit: paululũ supra Crisseum mare. Initiũ habet mõtibus Citheron
Megaricis & Atticis cõtiguũ: inde in campos flectit. Thebana desinens in ora. Cápestris hæc Regio
partim stagnat: ex infusis in eá fluuiis aut incurrẽtibus: & inde effluentibus. Pars uero exiccatur: &
multifariá colit; pp agri fertilitatẽ. Cũ uero cauernosa & in pfundũ foraminosa terra sit: ingẽtes psæ
pe terræmotus efficiunt: q hic quidẽ meatus obstruxerũt: illic aperuerunt alios usq; in supficiẽ alios
p cuniculos. Contingit sane & aquis: ut aliæ quidẽ p subterraneas cõcauitates labẽtes pferant. Aliæ
p supficies: siue fluuiatiles sint siue lacunares. Aggestis aũt & obstrusis in profũdo meatibus contin
git: ut lacus usq; ad habitabiles locos crescát. Vnde & urbes absorbent & oræ. Iisdẽ uero apertis uel
aliis deteguntur. Eosdẽ quoq; locos quádoq; nauibus: quádoq; pedibus pmeari. Et easdẽ urbes nunc q
dem lacubus uicinas; nũc aũt ab illis remotas iacere: idq; dupliciter fit. Aut. n. urbes in mõte perma
nent; quádo aquaꝝ incrementũ inundatiõe aquæ superinfunditur amnis: pp habitaculoꝝ uel alti-
tudine uel distantiá. Aut transmigrationẽ: & solitudinem quando appropinquante periculo libera-
tionẽ captent timoris: multotiens loca transmutent: uel longe uel in excelsa. Sequitur illis hoc mo-
do domicilia pmutantibus: ut eadem conseruent nomina: quæ prius uere dicebantur. Interdũ uero
nõ habeant pp locoꝝ casum. Plateas. n. urbem a latitudine remoꝝ appellatam probabile fit: & Pla- Plateæ
teenses & remigrationis quæstu uictitantes. Cæteꝝ hodie procul a lacu habitátes nequáq adhuc ita Helos
proprie possunt appellari: Helosq; & Heleon & Helesium ab Heleos. i. palude uocatæ sũt urbes: quo Helesion
niá paludibus finitime sitæ fuerant. Nunc aũt nequáq modo simili sese oẽs habent: uel seorsum po-
sitis domiciliis: uel lacu uehementer ad ima decrescente. effluentibus postmodũ áquis: ná & hoc est
possibile. Indicio huic rei est Cephisus maxime lacum Copaidẽ implens. Ná quũ Lacus ipse crescit: Cephisus
ne Copæ urbs demergant absp̃te discrimen ingruit. Quod & Poeta nominatim ait. Et ab ea ciuita- Copæ
te Lacus ipse nomen adipiscitur. Iuxta Lacũ terræ hiatu facto penes Copas alueum sub terra ad stad. Copas la-
xxx. referauit: quo receptus est fluuius Inde in superficie prupit ad Larymná agri Locrensis: de qua cus
supra. Ná hæc altera est a Boetia illa mari uicina: cui superiorẽ illam adiecere Romani. Locus ipse Larymna
Anchoe uocat: est & eiusdẽ nominis Lacus. Hinc aũt Cephisus excurrit in mare. Tũc igit cedente i- Anchoe
cremento: quies ĩcolis facta fuit: exceptis quas iá absorpserat aqua ciuitatibus. Occlusis uero ide rur Triton
sus meatibus: metalloꝝ crete scrutato Chalcidensis homo obstrusa purgans: desinit cohorta inter Boetia
Boetias seditione; licet iam permulta exiccata fuissent (ut ipse ĩ Epistola ad Alexandrũ asserit) In qui Ogygia
bus antiquũ Orchomenon habitari putauerũt aliqui. Aliqui uero Eleusinẽ: & Athenas apud Trito Orchome
nem fluuiũ: idq; regnáte Cecrope. Cum Boetiá ditione subactá haberet. Quæ tempestate illa uoca- nos
batur Ogygia. Istas aũt inundatione postmodũ: ac diluuio extinctas esse fama est. Apud Orchome- Melanes
non etiá aiunt ruptá terram per hiatũ. Melanéq; fluuiũ hausisse: q per plagá Haliartiam labitur. In q̃ Haliartum
ab illo palus efficit: arundines tibicinarias procreans. At hic omnino euanuit: seu Chasma illũ in oc- Cephisus
cultos diffuderit meatus: seu Haliarti paludes atq; lacus ipsum absumát. A quibus poeta herbosum Lilea
uocauit agrũ. Herbosũ dicens Haliartũ. Hi quidẽ amnes ex Phocensibus descendunt montibus. E Elatea
qbus Cephisus e Lilea urbe Phocẽsi ortũ accipit: ut ab Homero quoq; dictum est. Potamus
Quique Lileam habent Cephisi in fontibus almi. Phanetus
Ipse át per Elateá labit. Quæ inter Phocẽses urbs ẽ amplissima. Et p Potamios & Phaneteos: etiam
Phocẽses ciuitates haud plane magnas. Dehĩc ĩ Cherõeá terræ Boetiæ pgredit. Postea Orchomẽi &

Coroniacum solum i Copaidem exit lacũ. Permessus item & Olmeũs ex Helicone fluẽtes: in unũq;
pmixti in eundẽ Copaidem Lacum penes Haliartũ ieu trunt. Permagnus est igitur stad. lxxx. & . ccc.
circuitũ habens. Eius aũt eruptiones nuſq̃ patent præter excipiens Cephiſum Chaſma atq; paludes
Interiacentia late prata Triphylia est: & Copais: mentionẽ faciẽte Homero Quiq; habitabat Hylen:
opibus studiosus habẽdis. Et propior Lacu: quẽ dat Cephisus inundans. Nec Copaidem Lacũ dice
re uult (ut nonnulli rentur) Sed quã accentu in extrema pronuntiant syllaba: Hylicen uti Lyricen a
propinquo uico quẽ Hylas sicut & Lyras & Thyras appellant. Nec uero scribendũ est Hyden: quo-
modo qdã Quiq; habitabat Hyden. Quæ quidem in Lydia iacet: sub Tmolo niuali i pingui Hydæ
populo. At illa Boetio in agro sita. Itaq; ad illud & propior Lacu: quem dat Cephisus inundans: sub
dit & penes alii habitabant Boetii. Ille quidẽ magnus ẽ: nec in Thebana plaga: & parua. Illinc p uias
subterraneas refertus: iacensq; in Thebaʓ & Anthedonis medio. Homerus aũt singulari profert nu
mero: primã nonnunq̃ producens syllabã: ut in nauium Catalogo. Atq; Hylen Petconenq; poetica
licentia: quandoq; uero breuians. Iq; habitabat Hylen.

Aiaci clipeum Tychius construxerat olim.

Cultor Hyles: habitus cerdone peritior omni.

Vbi ẽt nõnulli deprauate scribunt Cultos Hydes. Non. n. Aiax e Lydia clipeũ afferri sibi iusserat. La
cus locorũq; ordinẽ deinceps ingt cõprehendere manifeste est difficile. In totq; & obscuris plurimis
ac mediterranea plaga nullibi e describendi ordine excidere. Littus profecto hanc prærogatiuã hẽt.
Notiora quidẽ loca sunt: & mare locoʓ seriem melius exponit. Ideo nos ĩde conamur eplicare. Hic
illud omittentes: dinumerationemq; apponentes quod utile sit nobis ab illo ,prsus omissum. Incho
at. n. & de Aulide de quibus diximus. Schoenus aũt ora est Thebana in uia quã Anthedonem itur.
Abestq; a Thebis stad. l. p quã quidem Schoenus fluuius labitur. Scolus uero pagus ẽ in ora Asopia
sub Citherone sedes in iucũda atq; aspera. Indeq; natum prouerbium est: ad Scolon neq; ipse uades:
neq; alteri comes ibis. Ex eo quoq; loco deductũ Pentheum discerptũ fuisse memoriæ ,pditur. Ex
Olyntho etiam uicinis urbibus huic similis nomine Scolus erat: uulgatũ etiã est: quod ad Asopũ ac
colæ: & uicus quidã i Heraclea. Trachinia Scolus uocatur. Quã præterfluit Asopus amnis: Quodq;
in Sicyone alius Asopus est: & finitima plaga Asopia. Per quam & alii labũtur huius nominis fluuii.
Eteonus aũt nomen suum in Scaphlas transmutauit: est & hic Asopiæ terræ locus. Nã & Ismenus &
Asopus de Potnico Glauco fabulæ uulgant: ut illũ Potniades discerpserint eque nõ longe ab urbe.
Citheron item prope Thebas finiẽ: penes quẽ Asopus currit: inferiora eius alluens & Parasopios fa-
ciens accolas: in uicos cõpluris diuisos: Cũctosq; Thebanæ ciuitati addictos. Alii ãt & Scolũ & Eteo
num & Erythras in Plateaʓ solo esse dicũt: & reuera penes Plateas & Tanagrã exeunt. In Thebanis
quoq; finibus extant Therapnæ & Teumesus: quẽ multis uersibus ornauit Antimachus: eũ multas
(quæ illi quidem nequaq̃ adsunt) uirtutes enumerarit. Est paruus quidã tumulus pulsatus ab auris
& reliqua: notũ est carmen. Thespia seu ut nunc Thespiæ: quandoquidẽ multa sũt nomina q̃ utroq;
proferantur modo: & pluratiuo & singulatiuo: sicut & genere uirili & muliebri & neutrali. Est autẽ
oppidum Heliconi proximum. Sed eo magis Australe. Crisseo sane imminens sinu: sicut & Helicon.
Thespiaʓ uero Emporium est Creusa siue Creusia dicaẽ. In Thespiis item est. Ascra iuxta Heliconis
partem. Hæc Hesiodi Poetæ patria est: ad Heliconis sane partem dexterã pertinens; excelso in loco
ac duro iacens. Longe quidem a Thespia stadia. xl. Quam & ipse redarguens improbauit patri: quod
in Cyma Eolica remaneret.

Ascram tus miserum penes hic Helicona colebat.

Hyberno duʓ triste æstu optabile nunquam.

Helicon aũt Phocidi est affinis: Ex aquilonis partibus. Ea uero parua est: & ab occasu iuxta nouissi-
mum Phocidis portum. Quem quia refugisse obtigit: Mychon idest recessum uocant. Ad hunc enĩ
maxime sinus Crissei portum: & Helicon & Ascra: superimminẽt: & etiam Thespiæ & earum Empo
rium Creusa. Hæc etiam pars magnopere caua: ex Crisseo sinu putatur: & plane Corinthiaco. Huius
autem littoris longitudo a portu quem recessum diximus: ad Creusam stad.   protenditur: hinc
uero ad promontoriũ   uocatum: stad sunt. c. ac. xx. In concauissimo eius sinus loco iacere Pagas
idest fontes contigit: & Oenonem de qua diximus. Helicon igitur non procul a Parnaso distans illi
æmulus est: & altitudĩe & circuitu. Vterq; enim niuibus pulsantur. Et rupes amborũ saxea est. Non
multa uero illos regio circunscribit. Hoc autem in loco est cõsecrata musis ædes. Fonsq; Caballinus
& Libethridũ spelũca Nymphaʓ. Qua ex re suspicari licet eos q̃ & Helicõa & Pieriã & Libethrum
& Pimplian eisdem musis consecrarunt: Thraces extitisse. Pieres autem uocabantur. Quibus extin
ctis loca hæc Macedones nunc possident. Dictum etiam est hanc Boetiam olim Thraces habitasse:
cum eos uiribus eiecissent. Tenuere etiam Pelasgi: & alia barbarorum natio. Thespias prius nobilita
uit Cupido: Praxitelis opus suis sculptum manibus. Donum uero consecrauit Thespiensibus Glyce
riũ meretrix: ab illis genus ducens: munus illud ab artifice consequuta. Nõnulli iccirco prius ipsum
cõtemplaturi cupidinẽ: eo cõscendebant ad spectaculum: cum alioquin locus ipse spectatu foret in
dignus. Hodie sane sola hæc e Boetiis urbibus: & Tanagra consistit. Cæteraʓ uero nomina tantum
& rudera: pro reliquiis manẽt. Ad Thespias autẽ Poeta Greaiam: & Mycalessum ãnumerat: de quibus

Permessus
Olmeus
Helicõ
Triphilia
Hyle
Hylice
Lyrice
Hyde
Hyle
Aiacis clypeus
Tychius
Schoenus
Scolus
Citheron
Pentheus
Olynthus
Asopus
Scaphlæ
Glaucus
Potniades
Citheron
Eteonus
Erythræ
Plateæ
Tanagra
Therapnæ
Teumesus
Thespiæ
Vrbium nomina
Helycon
Creusia
Ascra
Hesiodus
Helycon
Phocis
Mychos
Pagæ
Oenone
Helycon
Libethrides
Pieria
Pimphia
Thespiæ
Glicerium
Cupido
Tanagra
Græa
Mycalessus

diximus: Sic & de aliis inquit: Qui penes Harma colunt ac Hylesium uel Erythras: Hylenque & Peteonem. Peteon uero agri Thebani uicus est prope uiam qua cōmeatur Anthedonem. Ocalea autē Haliarti: & Alalcomenii media stat. Ab utraq; .xxx. stad. absens. Iuxta eam fluit eiusdē nois amniculus. Medeon sane Phocensis quidē unus in sinu Crisseo: longe a Boetia stad. c. & .lx. Alter est Boetius ab illo noīatus. Prope Onchestum autē iacet sub monte Phoenicio. Ab quo Phoenicis ipsa nomē assumpsit. De Thebano & hoc dicit. Peteon terræ Haliartiæ: & Medeon Ocale. Dein Copas ait. Eutrisinq; & Colūbis refertā Thysben. De Copis quidem dictū est. Ad Aquilonem autē spectant ad Copaidē lacum: aliæq; circūstant. Eæq; sunt Phoenicis: Onchestus: Haliartus: Ocale: Alalcomene: Thilphosion: Coronea. Et hoc quidem priscis annis nomen nō erat etiam lacui commune. Sed ad singulas habitationes ad ipsum illius nomen simile dicebat. Copaidem a Copis dicebant. Haliartium uero ab Haliarto: & sic de reliquis. Posterius autem Copais ut uniuersus appellaretur obtinuit. concauissimus & enim est locus iste. Pindarus sane & hunc Cephisidem uocat. Addit & Thilphossiam fontem: sub Thilphossium montem labentē Haliarto proximū: & Alalcomenon: apud quam Thiresiæ sepulchrū conditū est. Ibidē & templum est Apollinis Thilphossii. Porro post Copas Poeta Eutresin modicum Thespiensium pagum ponit. Hic Cethum & Amphionē anteq̄ Thebarum Regnū tenuissent habitasse ferūt. Thisoa uero nūc Thisbæ nominant. Habitat autem paulo superius a mari locus Thesbiensibus finitimus & Coroneis. Subiectusq; peruenit e parte in Austrū uergēte: ad Heliconem spectans. Et ipse quoq; Emporium saxosum habet columbis abundans ex quo a poeta dictū est cū multis Thisba columbis. Hinc uero stad. c. & .lx. nauigatio est Sicyonem. Deinceps Coronea & Haliartus: Adiūguntur & Plateæ & Glysantis oppidū. Enimuero Coronea Heliconi affinis est in colle sita. Eam autē reuertētes ab Arna Thessalica Boetii occupauere post bellū Troianū. Quo tempore & Orchomenon obtinebāt. Iiq; expugnata Coronea Palladis Ioniæ templū ante urbem in plano condidere. Eodē quo Thessalicū cognomine: & prærerfluentē fluuiū Cuariū eodē quo illum uocabulo appellauere. Alcæus sane illum Coraliū uocat: dicens ad Coralii fluminis ripas. Ibi etiā Pamboetia sacra: cōcurrēte Boetia tota celebrat. Palladisq; simul & Plutonis ædes cōstructa fuit: ob mysticam quandam (ut aiunt) causam. Ipsi quidē in Coronea Coronei uocantur. Qui aūt sūt in Messēnia Coronēses. Haliartus autē nūc deleta est: in bello aduersus Persē: solo æquata. Ager cōcedētibus Romanis in Atheniēsiū iura peruenit. Angusto uero iacebat in loco inter supeminentem uicinū montem: Lacūq; Copaidem: iuxta Permessum & Holmiū & Helos idest paludē; quam tibicinarios producere calamos diximus. Plateæ sane quas numero poeta protulit singulari: sub Citherone sunt iter illū ac Thebas in uia quæ Athenas ducit & Megara in Atticæ ac Megarū terminis. Nā Eleutræ prope stant q̄s aliqui. Alii uero agri Boetii esse asserūt. Rettulimus aūt ut præter Plateas Asopus amnis currat. Eo in loco Græcoꝝ copiæ: Mardoniū ducē cum .ccc. Persarū milibus occidiōe delerūt. Tūc Eleutherio: idest Liberatori Ioui tēplum construxerunt: & certamē Gymnicum coronatū designauere: Eleutheria idest Liberatoria ludos ipsos uocitātes. Eorūq; qui in prœlio obierūt: sepulchrum publice constructū cernitur. Etiam in Sicyonis agro populus est quā Plateas appellant: cuius quidē oriundus fuit Poeta Mnasalces. Mnasalceo Plateadali sepulchrū Glysantē aūt uicū in Hyparto mōte dicit: qui prope Teumessum arcēq; Cadmæam in agro Tebaico iacet. Quē Geolophem: idest terrestrē tumulum uocant. Cadit in campam domū (sic enim nominant) qui porrigitur ab Ex Hyparto monte quod autē dicitur sic. Quiq; subthebas habebant. Quidam sane sic accipiunt oppidulum quoddā Subthebas noīe: alii uero Potnias. Derelictas enim fuisse Thebas ꝓpter Epigonoꝝ expeditionē: cū ille Troiani belli nequaq̄ participes extitissent. Alii autē participes quidē illas fuisse asserūt. Cæteꝝ sub Cadmæa tūc habitationes extitisse: planis in locis atq; campestribus: post Epigonorum incursionē: cū Cadmæam ædificare ac restituere nequirent. Postq̄ uero Thebas Cadmæā uocabant: Poetā pro iis qui tūc sub Cadmæa habitarēt dixisse Subthebas: pro eo quod est sub Cadmæa habitantes. Onchestus uero ibi est: ubi cōsiliū Amphictyonū in Haliartia ora in unū cogebat: ad lacū Copaidē soluq; Tenericū. Situs in ædito uertice nudus Neptūni Phanū habet: & ipsum q̄dem purū. At Poetæ ad locoꝝ ornamēta oīa templa lucos amœnos uocant: tametsi nuda fuerint. Tale illud est Pindari de Phœbo dictū. Motus terrā adibat & pelagus: & ad magnas montiū spelūcas adstabat. Siusq; repostos circūuolans adibat: Lucoꝝ fundamenta ꝑcutiēs. Male Alceus sicut Euarii fluminis nomē permutauit: sic & Onchesti mētitus est nomē: ad extremas Heliconis oras ponēs Onchestū: qui quidem longe non parū ab ipso monte cōsistit. Tenericus autē campus a Tenero nomen accepit: quem Apollinis filiū ex Melia oraculi sui nate fabulæ cōmemorāt ad Ptoon montē: quē idē poeta triuerticem esse refert. Olim tricipitē Ptoi cauernam tenuit: & templi custodē uatemq; Tenerū nominauit: uatis simile tenentē uocabulū. Ptous autē mons campo Tenerico lacuiq; Copaidi ad Acrephiū incumbit. Erat autē Thebanoꝝ mons simul & oraculū. Acrephiū uero ipsum insublimi positū iacet. Quod Arnena poeta uocari dicūt Quo nomine & Arne Thessalica est. Memorāt alii & Arnen & mediā ab Laucu absorptas. Cenodotus scribens: Quiq; habitant largis fœcundam uiribus Ascrā. Haud sane uersus Hesiodi legisse uidet: quos sua de patria cecinit. Nec Eudoxū longe deteriora de Ascra uulgantē. Quonā modo talē a poeta dici: fœcundā uiribus Ascram crederes? Nec illi recte qui pro Arna Tarnam scribūt. Haud enim una Tarna in Boetia cōmonstratur: apud Lydos sane sita est.

o

Peteon
Ocalea
Alalcomene
Medeon
Onchestus
Eutrisis
Thysbe
Ocale
Alalcomene
Thilphosiō
Coronea
Copais
Cephisis
Thyresias
Eutresis
Cetnas
Thisoa
Glysantis
Coronea
Arna
Cuarius
Coralius
Coronei
Coronēses
Haliartus
Plateæ
Eleutræ
Asopus
Mardonius
Eleutheria
Plateæ
Mnasalcæ
Glysantis
Geolophes
Subthebæ
Potniæ
Cadmæa
Onchestus
Euarius
Onchestus
Tenericus
campus
Melia
Ptous
Acrephiū
Arne
Ascra
Arna
Tarna

Cuius mentionem & poeta fecit Homerus.
Idomeneus Phestum uita spoliauit & armis.
Fabro ortus Boro: Tarnas ueniebat & aruis.

Reliquæ partim Lacum accolũt:uidelicet Alalcomene & Thalphosiũ. Partim auté seorsum: Cheronea: Lebadia: Leuctra. De qbus dignũ est meminisse: Alalcomenaꝝ poeta meminit. Sed nõ in catalogo Iunonisq; Argiuæ & Alalcomeniæ Mineruæ. Vetustũ nãq; templũ Mineruæ habét: eximia ueneratione cultum. Ibiq; deam natam esse aiunt: sicut & Argis Iunoné. Proinde poetá utranq; per eatũ patrias nominatim promisisse. Quocirca fortasse in catalogo nullá horũ uiroꝝ mentionem fecerat. Qui uiri cum diuinitate donati facti essent: ab ipsa in Troiana expeditione missi facti erant. Hæc.n. ciuitas ipsa ab omni populatione tuta permãsit: cum nec ampla esset: nec loco satis uallato: septa: sed in plano iaceret. Incolæ uero cuncti deam pietate placantes: ab omni uiolentia & iniuria reddebant̃ illæsi: & proinde sese hostes abstinebãt. Adeo ut Thebani belligerãtibus aduersus eos Epigonis urbẽ relinquere coacti: ad illos cõfugisse dicant̃: & ad Thilphosium monté munitũ: ac ualidũ illis incumbenté. In quo & fons est Thilphosa: & Tiresiæ monumẽtũ: ubi profugus diem suũ obiit. Cheronea uero iuxta Orchomenũ sita est: ubi Amyntæ filius Philippus magno prœlio uictis Atheniẽsibus & Boetiis & Corinthiis: Græciá suo subiugauit imperio. Illic auté & eoꝝ qui in pugna cecidere mortalium publicũ sepulchrũ ostenditur. Eisdemq; in locis & Romani Mithridatis copias miliũ plurimorum debellauere. Adeo ut præter paucos: qui fuga in naues salutẽ comparatunt, Reliqui aut ferro ceciderint: aut capti in hostiũ potestate uenerint. Lebadea quidé est: ubi Trophonii Iouis cõstructum est oraculũ: hiatus subterranei descensum habés. Eo auté descendit susceptutus uaticiniũ. Iacet auté Heliconis & Cheroneæ mediũ iuxta Coreneam. Leuctra uero eo in tractu sunt; ubi Epaminundas Lacedæmonios ingẽti superans prœlio: eorũ calamitatis & cladis initiũ repperit. Ex eo enim tempore Græciæ principatũ ultra recuperare nequiuerũt: quem prius adepti tenebant. Præsertim postea q̃ secũdo apud Mantineá congressi: rem infœliciter gesserũt. Vnum tamẽ illis quamq̃ hũc in modum afflictis permãsit: ut nullorũ alioꝝ ditioni subacti sint: usq; ad Romanoꝝ imperiũ. A quibus eis habitus perdurat honor: propter regẽdæ ciuitatis probitaté. Monstratur sane locus ipse in uia quæ ex Plateis ducit ad Thespias. Deinceps quidé Poeta Orchomenioꝝ memoriam facit. Eos in catalogo a Boetioꝝ gẽte separás. Vocat auté Minyeium Orchomenon a Minyatum natione. Hic uero Colonos quosdam deductos ad Iolcũ ex Minyis dicit̃. Vnde Argonautas Mynias dictos esse constat. Locupletissima auté quondá extitisse ciuitas uidetur & potẽtissima. Opum quidé testis est etiá Homerus. Dinumeratis enim locis opulẽtissimis ait nec quanta in Orchomenon; Egyptiasue Thebas aggeritur gaza. Potẽtiæ uero quoniá Thebani Orchomeniis tributa soluebant: & Ergino Orchomenioꝝ Tyránno: qué ab Hercule extinctũ ferunt. Eteocles quidé Orchomenioꝝ Rex: qui primus Gratiarũ tẽplum extruxit: utriusq; rei & amplissimaꝝ rerũ & potẽtiæ documẽto est. Qui siue in accipiẽdis gratiis siue in erogãdis: siue in utroq; pro uirtutis officio recte peragẽs has ipsas deas honoribus extulit. Necesse est enim cum ad beneficẽtiam: liberalitatẽq; natura pronum ac institutũ fuisse: qui ad dearũ istarum decus ac uenerationẽ conficiẽdam tantopere fuerit affectus: ut istam iam potẽtiá compararit. Verũ ad hanc & argẽti copia fuerat opus. Qui enim nõ multa posideat: ne multa quidẽ erogaret. Quiq; non multa accipiat ne multa quidẽ haberet. Sin utrunq; cõtineat: & referẽdi quidẽ beneficii uicẽ habet. Quod.n. exinanitur simul atq; repletur ad usum ac necessitatem repletum semper est. Qui uero præstat nec recipit: haud in utranq; partẽ recto fungetur officio. Nam eius desinit munificẽtia: cum arca ærariumq; defecerit. Cessabunt ergo donatores ei: qui tantummodo accipiat nihil contra gratificari paratus: Sic ne una quidẽ ex parte hic ipse suum bene nauabit officium. Similia & de potẽtia dici queunt. Cæterũ absq; communi cunctorũ sermone; quod pecunia plurimo in honore sit mortalibus: interq; res humanas ea feruẽtissime polleat; idq; e singulis considerare licet. Reges enim ipsos plurimũ posse dicimus. Ideoq; ipsos Dynastas idest potentes nuncupamus. Quoniam quo uelint populos: aut ui aut suasione perducant. Per munificẽtias igitur maxime psuasos efficiunt. Non.n. orationẽ suadere regale: sed oratoriũ est munus. Regiá uero suasionẽ tũc appellamus cũ donationibus adducant ferantq; quo cupiant. Itaq; muneribus exhibẽdis psuadẽt. Armorũ auté copiis uiolãt: & urgẽt. Ista uero ambo pecunia ueneũt: comparanturq;. Nam ille magnũ habet exercitum: cui & alẽdi facultas suppetit. Et plurimas effundere largitiones is ualet: cui amplissima possessio euenit. Fama tulit tractũ ipsum qui tũc est subter Copaidem Lacũ siccam prius terram fuisse. Et omni agricolationis genere ab Orchomeniis cultum extitisse: qui penes illum habitant. Hoc igitur magnarũ diuitiarũ argumẽta ponũt. Asplidonem uero quidam prima dempta syllaba Spedoné uocant. Posterius Eudeelum sub mutato nomine: & urbem & agrum dixere: idest bono præditam crepusculo: proprietatem fortasse matutini crepusculi Clima ipsum proferẽdo: ipsis incolis conuenientis præsertim in hyeme apricãdo: Deelon nãq; crepusculũ designat. Quod cum duplex sit & diei extremitates frigidæ: longe uespertinũ matutino frigidus est: cum illud nocti propinquius intentius agat in frigus. Hoc uero ab nocte discedẽs: remissioné illius efficiat. Frigoris nanq; curatio & medicina fit a sole. In tempore igitur gelidissimo tale fit apricissimũ & Hyberno in rigore commodissimum redditur. Stad. auté. xx. distat ab Orchometio. In medio auté fluuius melas labit̃. Sup orá uero

Alalcomene
Thalphosium
Cheronea
Lebadia
Leuctra
Minerua
Iunonis natale
Argi
Epigoni
Thilphosius
Thilphosa
Thyresias
Cheronea
Lebadea
Trophonius
Iuppiter
Leuctra
Mantinea
Orchomenes
Miniæ
Erginus
Gratiarum tẽplũ
Etheocles
Auati
Pecunia
Asplidon
Spedon
Eudeeleũ
Melas

Orchomenia Panopeus ciuitas Phocẽsis iminet & Hyampolis.Quibus cõtermina est ciuitas opus: Panopeus
Locroꝝ Epicmenioꝝ Metropolis.Scriptis sane est proditũ Orchomenũ superioribus ãnis campe- Hyampolis
stri in regione habitatum.Stagnantibus inde aquis ad Acontiũ mõtẽ denuo ædificatũ. Latius enim opus
patet ad stad.lx.usq; ad Parapotamios Phocidis.Historici quidẽ tradidere Ponti inquilinos Achæos Orchome-
nominatos:Orchomenioꝝ esse colonos cũ Ialmeno duce post Troiæ captiuitatẽ: eam in regionem nos
actos erroribus.Est etiam ac Carystum Orchomenus alter.Bene enim talẽ nobis subiecere materiã Acontius
qui de nauibus scripta reliquere:quos sequimur quũ proprie materiæ nostræ conducẽtia protulere. Parapota
Post Boetiam autẽ & Orchomenũ;Phocis abest Boetiæ apposita: in Aquilonem similiter a mari ad mii
mare:tẽpore utriq; pristino.Daphnũtem enim aliquando terræ Locrẽsis fuisse constat:Locrensem in Orchome-
duo tractũ scindẽtem.Is sinus ipsius Opuntii:& Littoris Epicmenioꝝ medius constitutus est.Nunc nos
ipsa Locrorum ora est.Cæterũ urbs tenuis sane solo æquata:dirutaq; iacet. Itaq; Phocis nõ amplius Phocis
usq; ad Euboicum pelagus pertinere uidetur.Crisseo autem contigua est sinui.Crissa enim ipsa Pho Daphnus
cidis est ad ipsum sita Pelagus:& Cirrha & Anticyra.Et aliæ super eas ĩ mediterranea frequẽtes oræ Locrẽsis
ad Parnasum spectantes.Delphi quidẽ:& Cirphis & Daulis:& Parnasus ipse qui & Phocidis est:& oc tractus
ciduũ latus terminãs.Quo autẽ modo Boetiæ Phocis acumbit:eo & Locris utriq;. Phocidi duplex Epicmenii
nãq; est a Parnaso partita bifariam.Altera quidẽ ab occidua parte Parnaso accumbens; & eius depa- Crissa
scẽs portionem.Ad Crisseum uero sinum pertinẽs altera:in Orientem ad Euboicum finita pelagus. Cyrrha
Vocantur autẽ hi quidẽ occidui Locri & Ozole.Habẽt etiam in signatorio ciuitatis ãnulo stellã in- Anticyra
sculptam Hesperũ.Reliqui item:& ipsi bipartito quodammodo diuisi.Hi quidẽ Opuntii ab prima- Delphi
ria illorũ ciuitate Metropoli Phocẽsibus;& Boetiis finitimi.Hi autẽ Epicnemidii a monte Cnemi- Cyrphis
de;Oeteos atq; Malienses attingẽtes.Inter hos aũt ambos;occiduos inq̃ & alteros:medius sese Parna Daulis
sus attulit:in Aquilonẽ prolixus:& ab locis Delphicis usq; ad Oeteos montes: Etoliosq; in unũ co- Parnasus
euntes:Doriẽsesq; inter medios.Rursus sicuti Locris ipsa existẽtes Phocẽsibus apponitur:sic Locri
cum Etolia & quibusdã intermediis;Dorica tetrapoli utriq; Locridi & Parnaso & Doriensibus. Su- Ozolæ
per istos Etolorum pars ad Arcton uergẽtes:& Acarnanes e natione Epirotica & Macedonica inui- Opuntis
cem mutuo distantes:sicuti fascias quasdam(quod antea diximus)ab occidẽte perductas ad Septen- Epicnemi-
triones intelligere prædictas plagas. Vniuersus autẽ Parnasus cõsecratus existit: & antra & alia loca: dii
honore & sanctitate digna cõtinẽs.E quibus celeberrimũ & formosissimũ extat Coryciũ Nympha- Parnasus
rum antrum:eodẽ quo & Ciliciũ nomine nuncupatum.E Parnasi uero lateribus: unum pascuntur Doriẽses
Locri;& Ozole & Doriẽsium pars:& Etoli iuxta Coruũ.Sic enim montem Etolium appellãt. Alte- Etholi
ro fruunt Phocẽses; & Dorienses maiori ex parte:qui Tetrapolin habent Parnaso appositam.Magis Acarnanes
autẽ orientis partibus adhærentẽ.Ipsa igitur in longum latera;& fasciæ locoꝝ prædictoꝝ in longi- Parnasus
tudinem tenduntur:una in Boreã spectans:altera in occasum.Aliæ occiduæ haud pares sunt orĩetali- Coryciũ
bus.Nec ripa utraq; & sinus Crissei usq; ad Aquilonarẽ:& altera cõtra Euboeam usq; parallele antrũ
inter se sunt:in qua gẽtes.Cæterũ sic accipiendæ sunt taliũ locorum figuræ:sicut in triangulo. Locri
Linearum pluriũ.Ipsa enim parallela inter se erunt:& latera parallela habebũt. Istæ qdẽ Ozolæ
igitur integer Typus ac forma est:reliqui deinceps de situ tractus.Singula dehinc ordinatim expona Coruus
mus:suscipientes a Phocide principiũ.In hac autẽ duæ clarissimæ ciuitates eminẽt;Delphi & Elatea mons
Delphi quidẽ propter templũ Apollinis Pythii:& oraculũ uetustate insigne. Siquidẽ Agamemnonẽ Etoli
ab illo responsum petisse:memoriæ poeta prodidit. Nãq; Citharedus Vlyxis & regis Pelidæ rixam Doriẽses
decantans introducitur. Phocis
Iurgia Pelides:Ithacusq; tulere feroces Delphi
Rexq; Agamemno uirũ captabat gaudia mente. Elatea
Hoc sibi consiliũ cecinit nam Phoebus Apollo:
Pythius ex audito.
Ob hæc quidẽ Delphi celebres.Elateam uero cunctaꝝ eo in tractu ciuitatũ amplissimam: & opor-
tunissimo esse in loco sitam:patet cum in angustiis emineat.Et qui ea potitus sit in agrũ Phocẽsem
atq; Boetiũ incursiones cõmode faciat.Rupes enim instãt Oeteæ primũ. Deinde Locrẽses & Phocẽ
ses incursantibus sane E Thessalia exercitibus nusq̃ faciles aditus.Sed ingressus angustos qdẽ habet
intra terminos locatos;quos finibus adiacẽtes urbes tueant. Quibus in hostiũ potestatẽ redactis:&
transitus occupari cõtigit:quandoquidẽ Delphici templi splendor honore præcellit. Sic & locis si-
tus natura ipsa pricipatũ præ se fert. Hæc enim sunt Phocidis partes:in occasum maxime uergẽtes:
& ab his sumendũ est initiũ Dictũ est ut Parnasus usq; ad occiduos Phocidis mõtes locatus sit.Eius
latus in occasum ꝓspectans Locri & Ozole possidẽt.Australe uero Delphi;Locus sane petrosus: spe Delphi
ctaculi formã habẽs.In eius cacumine tẽplũ surgit & oppidũ:in circuitu stadia.vi.ac.x.complectens. Lycorica
Supra illud Lycorica sita est.Quo in loco antiqtus Delphi supra tẽplũ cõsistebant.Hoc autẽ tẽpore Castalia
circa ipsum affines castaliæ fontis sua locarũt domicilia.Ante urbẽ autem Cirphis ex Australi parte Cirphis
præiacet Rupes sane prærupta fundosam relinquẽs uallẽ:p quã plurimus amnis dispgit. At sub Cir
phin Rupem urbs uetusta iacet Cyrrha ad mare locata.Ab ea incipit ad Delphos ascẽsio;stadia fere Cyrrha
lxxx.E regiõe uero Sicyonis posita est.Ante Cyrrhã autẽ Crissea planicies iacet;fertilitate foelix.Por- Cryssa
ro alia rursum ciuitas adest Cryssa;quæ sinui Crisseo uocabulũ præbuit;postea Anticyra. Quo no- Anticyra

Elleborus mine & alia est ad sinum iacens Maliacum:& Oetam monté.Illic Elleborũ seu Veratrũ urbanũ na-
sci uulgant.Hicauté optime præparaƭ.Quocirca frequétes huc aduenæ cõfluunt:purgationis & cu
rationis ergo:& enim in Laconica pharmacũ nasci quoddá:Sesamoꝝ semini ꝑ q̃simile cui permixtũ
præpatát Oeteũ Elleboꝝ.Hæc quidé manet adhuc.At Cyrrha Crissaq; diruptæ iacent.Illa quidem
prius ad sinũ Crisseũ.Crissá uero postea sub Eurilocho Thessalo Crissei belli temporibus. Crissei si
quidé cũ secundis rebus florent:ꝓpter Siculoꝝ & Italoꝝ uectigalia:acerbe ab his qui oraculũ pete-
Amphissei rent:exigebát cõtra Amphictyonũ edicta.Hæc eadé sane Amphisseis aduersa uenerunt.Hi Locroꝝ
Ozolarũ iuti sunt.Isti enim aduétantes reparata Crissa:campum ab Amphictyonibus cõsecratũ de-
nuo arare & serera cœperũt.Et in hospites externos maioré q̃ olim Crissei exercuere seuitiam.Quo
Delphicũ oraculũ circa eos Amphictyones poenas date cogétes:deo ipsi gratiá reddiderũt.Hac itaq; tempestate negle-
ctui datur nõ nihil oraculũ:superioribus ánis excellétissimo in honore habitũ.Documéto sunt Te-
Delphica spelunca sauri:quos populi potétesq; principes ibidé cõstruxerũt:ad quos cõsecraras offerebát pecunias. Nec
minus attificũ præstantissimoꝝ opera:& ludi Pythici illic decertati: & innumerabilia tot & cõmen
Tripos dara scriptis oracula.Autores certi memorát diuinũ ipsum domiciliũ:profundá & curuam esse spe-
luncam:nõ ad modũ lato ore patenté. Vnde aurá quidé referri sacro efflante numine.Excelsum aũt
ostio íminere Tripodé;quem cũ Pythia uates insćederit hausto diuinatiõis spiritu;dei respõsa refer-
re & metro & oratione soluta.Hæc uero poetas quosdá templi ministros in uersus intédere.At Phe
Phemonoe monoen primá diuinanté Pythiá fuisse ferunt.Sic & enim uatem ipsam uocatá . Vrbis quoq; uoca-
bulũ ab Pythesche:idest interrogare:haud re:discere:inclinatũ esse:priore ꝓducta Syllaba:& ímorta
lis & indefessa ministra foret.Hæc igiƭ in ædificandis urbibus & uenerandis téplis cõmunibus fue-
rat intétio.Et enim cõueniétes in unũ ciuitates:gentesq; natura in cõmune cõgregabiles:mutue uti
litati pariter seruirét:& ad cõmunia sacra cõcurrerét.Hisce de causis & dies festos agebát: & conuen
tus frequentes cælebrabát.Omnia enim hæc ad cõciliandos amore homines tendunt.Incipe primũ
a sodalibus & sacroꝝ sociis & cõtectaneis.Quo auté maior conuentus & ex pluribus aduentaret:eo
maior putabaƭ utilitas.Huic igiƭ templo honor euenit amplior ꝓpter oraculũ; quando minus aliis
oíbus falax extitisse uideaƭ.Etiam quippiá ipse loci situs addidit.In medio nanq; uniuersæ quodam
Delphi terræ umbilicus modo Græciæ:& intra & extra Isthmũ:immo & totius orbis cõsistere uidebaƭ. Vnde & telluris um
bilicum appellabát.Fabulam addétes quá refert Pindarus:confingés ab Ioue duas dimissas Aquilas
in hoc coisse loco:unam ab ortu reliquá ab occasu.Quidá auté dixere coruos.Cæterũ quispiá in té-
Aqlæ iouis plo monstraƭ umbilicus:pendétibus ornatus uittis cui duæ fabulæ arguméto incumbant imagines
aquilarũ.Cum huiusmodi sane cõmoditas Delphis adesset:eo facile cõueniebant præcipue finitimi
Ipsum etiá ex iis Amphictyonicũ cõstitutum erat cõciliũ:& de rebus publicis consulturũ:deq; tem-
plo cõmuniore curam ac diligentiá habiturũ:cum tantũ pecuniaꝝ:tanq̃ sacra munera multa ; & in
templo locata iacerét.Quibus ingenti ueneratiõe opus foret atq; custodia. Verũenimuero antiqua
Acrysius illa quidé incognita in obscuro iacét.Inter eos qui memoria celebrati sũt.Acrysius uero primus eo-
rum qui memoranƭ Amphictyonas instituisse putaƭ & ciuitates decreuisse ; quæ in conciliũ cõmu-
niter accederét:& cuilibet dedisse suffragium.Huic quidé per se. Illi uero cum aliis siue cũ pluribus.
Declarasse etiam Amphictyonum iurisditiones quot ciuitatibus cõtra ciuitates forét Posterius aũt
aliæ complures factæ sunt institutiones:donec & hæc ipsa destructa est ordinatio sicut & Achæoꝝ
Pylagocus statuus.Primo quidé igiƭ duodecim cõuenisse dicunƭ ciuitates:singulæq; bis in anno ad conciliũ Py
Pylea lagorá mittebant.Sic enim legatum illum uocabant Veris initio & Autumni.postea uero plures cõ
Pylæ uenere ciuitates Conuentũ autem illũ uel Synodũ Pyleam nuncupabant, Vernam scilicet & Autũ-
Thermopylæ nalem quoniá ad Pylas cõgregebantur.idest ad portas quas etiam Thermopylas dicunt.Cereri auté
pylagoræ immolabát.Initio quidé & hæc & oraculũ iis cõmunia erant qui prope habitarent:poste-
rius etiam ii qui procul distabant proficiscebantur:& oraculo utebantur:& dona mittebant: thesau
rosq; paratos locabant:sicuti Croesus eiusq; pater Alyates:& Italorũ pleriq; ac Siculi.Cunq; inuidio
Diuitiæ sæ sint diuitiæ:laboriosa est eaꝝ custodia:etiam si cuipiam numini attributæ; cõsecratæq; fuerint,
Delphicũ oraculum Hodie profecto summa in mendicitate delphicũ est oraculũ;propter opes auté ipsas dona ipsa sacra
partim intercepta fuere:partim magno in numero permanét.Verũ prioribus:sæculis templũ ipsum
Aphetor erat opulentissimum.Vel Homero testificante.

οὐδ᾽ ὅσα λαινος οὐδος ἀφήτορος ἐντος ἐεργει.
φοίβου ἀπόλλωνος πυθοι ἐνι πε Τριέστη,

Nec quot marmorea Phoebi delubra caperent Vaticani uates seruat:quem Pythin in rupe quem ab
ædédis oraculis Aphetorem dicunt:thesauros manifestant;& tot repositaꝝ opum aceruí: & tanta a
Phocensibus patrata diuinoꝝ uasoꝝ populatio.Vnde Phocense saccumq;(ita enim uocant)bellum
exarsit.Hæc quidé direptio Philippi Amyntæ filii ætate patrata fuerat.Aliam rentur antiquá fuisse
quæ decantata ab Homero immensæ illæ opes fuerant exportatæ.Nam apud posteros : ne uestigiũ
quidé ullũ illaꝝ seruari cernimus:cũ Onomarchus & Phaylus templũ ipsum diripuerunt. Sic enim
alia ab illo proditum est memoriæ nouiora illis esse dona;opusq; genera:recõdita eni sũt in thesau-
ris ex hostilibus capta spoliis:deoq; oblatis:titulos seruána & offeréiũ íscripta nomina; ut Gygæ &
Croesi:& Cybaritaꝝ & Spinetaꝝ Adriæ icolaꝝ;& sic de reliquis dona ac prisce in unũ commixtæ

sunt diuitiæ. Alia quoq; loca significant quæ uiri isti ex illis adornarunt. Süt qui Aphetoré thesaurę dici approbét:& Aphetoris limen:defossos in téplo thesauros sub terra opesq; depositas asserát. Conatumq; Onomarchú noctu thesauros illos effodere. Magnis quidé in terra factis terræmotibus extra templú euolasse:& effossioni finé imposuisse. Aliis etiá ne talia tentarent pauorem incussisse.

in fabulaę ordine ponemus. Secundú auté Agamedes & Triphonii opus esse aiunt. Verú quæ núc extát Amphictyones instituerút. Ostédit uero in téplo Neoptolemi tumulus:qui iubéte oraculo cõstructus est:cú uir Delphicus Machereus mactasset illum. Petebat ení deus(ut fabulæ tradút)paternæ cædis suppliciú. Vt aút simile ueri est templú ipsum fuisse cõmotus est. At Macherei ꝓgnatus extitisse ferť Branchus: delubri in Didymis præsul Agoné quidé in Delphis:priscum illú citharedoꝶ instituerút:deo pæana canentiú. Hunc auté Delphi Crisseo finito bello posuere. At porro Amphictyones:equestre certamé & gymnicú in Eurylocho ordinauere:coronarú qué pythia uocauerút. At citharedos tibicines ac fidicines citharistasq; adiúxerút: sine carmine modulationes aliquas reddituros quod pythicus ritus uocať. Quinq; uero eius generis particulæ sunt:Anaceusis;Ampera;Catacelusinus;Iambi & Dactyli Syringes. Modulatus est aút Thimosthenes secúdi Ptolemæi classis præfectus;q de portubus decé uolumina cõposuit. Vult aút Apollinæú agoné aduersus draconé depúgnatú;diuinis efferre cantádo laudibus. Anaceusin quidé præludiú esse demõstrans. Amperá auté primá certádi experientiá. Cataceleusinũ certamé ipsum. Iábú aút ac Dactylú cantú pæané:q talibus efficiť rhithmis uictoriæ gratia:e qbus alter hymnis est ꝓprius. Iábus át oblõqis;unde Iábici:Syrĩges uero beluæ deficiétis lãgoré imitátes ac efficiétes: ꝑinde ac de extrema cõuertat sese moriétis sibila. Cæteꝶ Ephorus quo plurimú ad hæc tractanda utimur ꝓpter hoĩs diligétiá:quéadmodú & de illo testis est Polybius uir dignitatis eximiæ; cõtraria mihi facere uideť interdú ita electione institués:& ab exordiis pollicés. Itaq; scriptores historiaꝶ increpans q fabulas studiose scriptis inserát:& ueritaté laudibus exornás:ad ipsius oraculi sermoné honestam quandá adiúgit ꝓmissioné:quod ubiq; sane ueritaté maximi æstimat:præsertim ad hác ipsam materiá. Absurdú ení est inqt:si reliqs in rebus talé sectamur:ueritanisq; modú inquirimus. Cum auté de ipso loquimur oraculo:quod sup oĩa uerissimú est:adeo incredibilibus & médacibus utimur uerbis. His auté dictis cõtinuo subinfert:q Phœbus & Themis nostro generi utilitaté afferre cupiétes: oraculú cõparare decreuerút. Subinde cõmoditaté eloquiť:cú ad mansuetudinem uitæ ꝓuocabat:moresq; castigabat. Nõnullis responsa proloquens:quædá per edicta mandás. Aliqua oĩno ꝓhibens:plerosq; ne ullo quidé admittés pacto. Hæc aút alii disposuisse illú reatur inqt:cú deus ipse corporis assumpsit imaginé Alii aút cú suæ uolútatis menté cognitionéq; mortalibus tradidit. De ipsis deinde dicere Delphis ingressus:quiná forét explicat:antiquis téporibus quosdá extitisse Parnasios autochthonas uocitatos idest indigenas:& Aborigenes Parnasum colentes. Quo quidé in tépore Apolliné in terras aduentanté mãsuefecisse hoĩes e siluestribus fructibus:& minuti uiuédi ritu Athenas egressum:adiisse delphos:eá per uiá qua nunc Atheniésis populus Pythiadé supplicationé cú pompa præmittit:ad Panopeam deinde consistenté urbé. Tityú clade affecisse eius loci Tyrannú Virú ꝑfecto uiolentú ac flagitiosum. Postea cõiunctos illi Parnasios:alio nuntiasse hoĩem esse noĩe Pythoné ac cognomine draconé:quo sane sagittis debellato:interadhortandú hic pæan clamitasse: unde cõsuetudiné traditá Vt qui cõsecuturi sunt acié:sic Pæanis celebrationé clamitét. Pythonis uero tabernaculú sic incédio tunc a Delphis assumptú. Sicuti nunc quoq; ac semper retú ea ætate gestaꝶ:ꝑpetuá adhuc recordationé ac monumentú factitantibus. Quid auté fabulosius fieri posset q̃ sagittas mittens Apollo & Tityos. Pythonasq; mactás:& ex Athenis delphos iter faciés:& terrá uniuersam permeans:q si hæc minime fabulaméta esse putabát:quid oportebat themin in fabulis celebratá fœminam uocari fabulosumq; draconé hoiem:nisi si uoluit historiæ fabulæq; locos in unú confusos cõturbare. Idem etiá his similia de Aetolis protulit. Nam cum præfatus sit:eos omni tempore inuictos nunq̃q; depopulatos;quandoq; Aetoliá Aeoles coluisse erectis regiõis occupatoribus barbaris:quandoq; Aetolum cum Epeis ex Elide profectis. Hos auté mutuis uicibus ab hostibus. Istos ab Alcmeone ac Diomede:Sed ad Phocenses reuoceť oratio. Initio enim in ripa post Anticyrá Marathus parua subest urbs. Secundú eam inde Pharygiú promontorium cum statiõe. Deinde portus nouissimus recessus:qui a sic illi obtigit appellatus sub Helicone & sub Ascra iacens. Abe quoq; non longe absunt ab his locis oraculú:neq; Ambrysus quæ idem quod Boetia nomen tenet. In mediterranea uero secundum delphos paulisper ad orientem Daulis est oppidulú. Vbi Tereum thracem potentatú tenuisse aiunt:quæq; de philomela & progne fabulis uulgata sunt:eo in loco patrata memorant. Verum Thucydides ad Megara scribit. Loco autem nomen a densitate arbustorú inditum est:cum Daulos Densos appellant. Homerus quidé Daulida dixit: posteri uero Dauliam. Illud uero qui Cyparisson habét:duobus accipiendú est modis. Nam secundú alios nomen accepit ab arbore. Aliis aút placet a uico ad Lycoreá iacente Panopeus sane olim;nunc uero Phanoteus uicinus Lebadiæ locis Epæi patria;quæ de Tityo tradita sunt fabulis;hic gesta feruntť. Homerus quidem refert ut Pheaces Rhadamantú in Euboeam deduxerunt:ut Tityú expectaret telluris filiú; & speluncá Elea etiam ab Elara Tityi matre nominatam. Monstrať etiam per Insulá Tityi sacellum cui honores quidem redduntur iuxta Lebadiam Trachin quoq; est ciuitas Theteæ nomine similis Phocensi

Aphetor
Machereus
Branchus
Modulationes
Thimosthenes
Anaceusis
Ampera
Cataceleusinus
Iábus
Dactylus
Pæan
Syringes
Ephorus
Phœbus
Themis
Parnasii
Apollo
Tytius
Pytho
Pæan
Phocenses
Marathus
Pharygiú
Ambrysus
Daulis
Tereus
Philomela
Progne
Daulia
Cyparissos
Panopeus
Phanoteus
Epæus
Tityus
Elera
Trachin

Anemorea exigua fane:eius ciues Trachini uocant. At Anemorea ab continéti nomen assequitur. Locus enim
Catopterius Catopterius uentosas in illam trudit procellas:præceps quidá a Parnaso ꝓueniens. Hic auté mons
Delphorú & Phocensiú terminus erat. Qua tempestate Lacedæmonii Delphos a Phocésium socie-
Anemolea tate disiunxerant:& ꝑ se rem suam urbaná agitare ꝑmiserunt. Eam pleriq; uocant Anemoleam:dein
Hyampolis de Hyampolis a nõnullis appellaẽ. In quá e Boetia Hyantes profugi sese receperunt. Ipsa maxime in
Elatia mediterranea est Parapotamiorú uicina:diuersa ab ea quæ in Parnaso Hyampolia núcupatur. Ela-
Dyrrha tia item inter Phocéses urbes amplissima:Homero fuit prorsus ignota. Citra enim illius ætaté noua
condita oportuno profecto sita est loco:aduersum maritimas incursiones. Eius ingeniú Demosthe-
Parapotãii nes indicat & oportunitaté:repentiú cõmemorans tumulum Athenis exortum. Postq̃ a Prytanibus
Elateam captá fuisse denunciatú est. Sunt auté Parapotamii idest affines fluuio. Pagus quidé penes
Cephyssum habitás Phanotésibus uicinus & Cheronésibus:& Elateæ. Theopõpus aút asserit: hunc
locú ab Cheronea ad stadia quadraginta distare & disterminare Ambrysenses & Panopenses & Dau-
liéses. Iacere aút in ipso ingressu e Boetia in colle satis alto inter Parnasum & monté. Abesse aút per
stadia quinq; ab terminis:Diuidereq; Cephyssum danté angustú utrinq; tramité:principiú q̃dé e La-
Cephyssus lea captanté:Phocési urbe:sicut inq̃t Homerus. Et q̃ Cephyssi ꝑ fonte Lilean habebát. Copaidé ue-
ro his Lacú ingrediẽ. Dauliú sane ad stadia sexaginta ꝓtendiẽ usq; a Hyphanteú: cui incumbit Or-
chomenus. Hesiodus quidé amplius de flumine earú ꝓducit:& eius fluxu ut totá ꝑlabaẽ Phocésem
oram:sese serpétis instar intorqués:utq; pene Panopidé:Gechonéq; munitam:& ꝑ Orchomenum se
circúflectat. Angustiæ uero iuxta Porapotamios pugná concitarút. Quam Paropotamiá nuncupát.
Cephyssus Diciẽ enim utroq; modo:& hunc unú qué habebant ingressum: Est & Cephyssus Phocésis & Athe-
Epidanus niésis & Salaminius:quartus quintusq; Sicyone & in Schyro:sextus in argo ducés originé e Lyrcio.
Dyrachiú In Apollonia uero uicina Epidamno idest Dyrachio fons est circa Gymnasiú quem Cephyssum uo-
Daphnus citarit. Daphnus quoq; cum olim Phocensis esset urbs:diruta iacet hoc tépore Euboicú attingens
Schedieú mare:diuidés Epicnemides Locros. Hos quidé in Boetiá. Illos uero in Phocidé a mari pertinentes.
Locridis Quippe signú est q̃ in ea sacellú est Schedieú quod Schedii sepulchrú esse memorát. Ad otráq; par-
ora tem Locrésem agrú. Satis de Phocide a nobis dictum est. Deinde Locridis ora subest ordine. Ideo de
ipsa dicere aggrediamur:ea duas in plagas diuidiẽ. Vna quidé Locrorú est in Euboeam uergétium:
Opuntii qui ad utrúq; Daphnútis urbis latus discindunẽ. Vocabanẽ aút uni quidé Opuntii a ciuitate Metro-
Epicnemedii poli. Alteri uero Epicnemedii a Cnemede monte. Reliqua in occasum spectans occiduorú Locrorú
appellaẽ:qui iidem & Ozolæ nominanẽ:eos distinguit ab Opuntiis & Epicnemidiis:& Parnasus in-
Ozolæ termedius:& Doriésium Tetrapolis. Exordiamur igiẽ ab Opuntiis. Secundú urbes quidem alias in
Opus quas Boetiú littus terminaẽ e regione Euboæ sinú iacere contingit Opuntiú. Opuntem aút Metra-
polim esse cõstat:sicut illud indicat epigramma quod prima quinq; colúnarum ad Thermopilas in-
scriptú habet penes Polyandriú.i.publicú sepulchrú. Sic auté se habet.

Quos pro se in Medos moriétes Græcia uidit.
Vrbs pia Locroꝝ nunc mater Opuntia claudit.

Cynus Ea uero abest a mari circa stadia quindecim. A peneo auté sexaginta. Cynus quidé est Emporium &
Adepsum promontoriú Opuntió terminans sinú stadia circiter quadraginta. Inter Cynum uero & Opuntem
Deucalion fertilis iacet planicies:ad Adepsum Euboeæ uergés: Vbi Herculis balnea sút. Intercurrit aút fretum
Pyrrha stadia centum & sexaginta. Enimuero Deucaliõ Cynú habitabat(ut dicitur)ubi & Pyrrhæ tumulus
Atalanta ostéditur. Deucalionis auté Athenis. Abest auté Cynus a monte Cnemede ad stadia quinquaginta.
Opuntii Et Atalanta sane Insula locata est in Opunté:eodé nomine qua altera cõtra Atticá sita. Quin etiam
Patroclus quosdá in Elaea ora Opuntios fama est esse:qui digni nõ sút de q̃bus uerba fiant: nisi q̃ cognationé
Menoetius quandá renouant. Quæ illis cum Opuntiis existit. Cæterú ex Opuntia terra natú esse Patroclum te-
Aiax locrus staẽ Homerus:qui cú cædé patrasset inuitus fuga se subtraxit ad Peleú. Menoetius uero eius pater
mansit in patria. At enim Achilles se Menoetio pollicitú:ut cú ex ea expeditione reuertisset se illum
Eani in patriá reducturꝝ. Verú nõ ille sed Aiax Locrus Opuntioꝝ regnú obtinebat:quem a patria Arycé
Alope genitú ferunt. Eanen uero uocatú fuisse eú dicunt qué Patroclus intẽemit a quo & Sacellú Eaniú
Maliacus sinus & Eanidé fonté ostendút noĩatú. Post Cynú sane demceps Alope sita est & Daphnus: qué dirutú an-
te diximus. Ibidé portus est a Cyno nonaginta distans stadia. Ab Elatea uero si terrestre iter subeas
Cnemedes in mediterraneá centú ac uiginti. Iam uero ista sinus Maliaci sunt. Nam post sinú Opuntiú hic ipso
Cenæum contiguus est. Ac secundú Daphnunté Cnemedes sunt:locus munitus ad stadia uiginti siquis naui-
Lichades get. In qué ex Euboea Cenæum e regione cõsistit promontoriú in occidenté spectans sinuq; Malia-
Throniú cum freto disiunctú stadia ferme uiginti. Hæc auté iam Locroꝝ sút Epicnemediorú. Hoc in tractu
Boagrius tres ꝓminét Insulæ Lichades a Licha nomen assecutæ. In iam dicto pelago & aliæ q̃dé insulæ sunt:
Manes quas libentes omittimus Cæterú post stadia uiginti a Cnemedibus portus occurrit. Supra illú uero
Scarphæa totidé stadiis Throniú iacet in mediterranea. Dehinc Boagrius amnis effunditur Throniú præterla-
Nicea bens. Manem aút eú nuncupát. Est auté torrés ut interdú oe tinctis quidé igrediate pedibus. Quá-
Thermopyle doq; uero ad bina late fundaẽ iugera. Secundú hæc quidé Scarphæa iacet superius:a mari stadiis de-
cem Ab Thronio uero triginta procul absens. Postea uero Nicea est ac Thermopyle paulo paucióri-
Calliarus bus. Aliarú ꝓfecto urbiú memoriam facere indignú est:nisi quas Homerus meminit. Calliarus dem

ferta liquitur.Dehinc cāpus nomine Bessa.i.arbustis refertus locus.Quē sic ideo uocari contingit: quia siluis est obsitus:geminoq; ss scribendū est.Similiter & Nape.i.collis arboribus circundatus in Metymnæ campo:quē Hellanicus ignorās Lapen nomīat.Populus uero siue tribus Attici agri Besa unico s scribitur.A qua Beseenses tribules dicunt.Scharpha qdē in excelso sita lōge stadiis uigiti distans:agrū & frugibus feracē:& arboribus cōsitum habet.Sic & ista a frequentia & densitate dicitur hodie Pharygæ uocant.Ibidē uero Iunonis Pharygæ phanum locatū est a Pharygis in Argiua terra Nā & argiuorū Colonia dicitur.Occidentaliū quidē Locrorū non utiq; mentionē fecit Homerus. Aut nō apertis quidē uerbis:sed tantū ut illos pro istis breuiter uideat attigere. De qbus nos locris diximus:q trans Euboeā sacrā incolunt:perinde ac etiam alii existant. Hi sane ciuitates habuerunt Amphissam & Naupactū.Quarū quidē Naupactus prope Antirrhium pmanet.Nomenq; inde accepit a Pangendis.i.construendis nauibus.Siue illic Heraclidæ classem cōpegerunt.Siue loca prius cōpararunt:ut scribit Ephorus.Ea uero nunc Aetolis subiungit.Sic adiudicante Philippo.Ibi & Chalcis est de qua memoriā poeta egit.Cum Aetolas dinumerat paululum subter Calydonē: ibi est etiā collis Taphossus.In quo Nesi & aliorū Centaurorū tumulus locatus cernitur:e quorū tabo deterrimus odor:sub montis radice profundit:& humor crassioribus guttam manat. Quā quidē ob cām gentē illam Ozolas.i.odoris mali uocari.Adest & Molycrea Antirrhio:Aetolorū oppidulū Amphissa sane ad Crissei cāpi uertices posita est.Eā Amphictyones detruxerunt:sicut iā exposuimus: Aepolium Locris.Tota uero Locrensis nauigatio paulo stadiis ducentis maior extenditur.Alapē item urbem & hac in parte:& in Epicnemediis & Phthiotis nominant. Enimuero ab Epicnemediis horū deducta Colonia:& ab his Zephyrii deriuati.Cæterum Locris occiduis contigui sunt Aetoli.Sicut Epicnemediis Aenianes:qui hanc obtinēt.Medii aūt sunt Dorienses. Hi sunt qui quidē tetrapolimœnibus uallarunt:quā Doricæ nationis Metropolin esse asserunt. Vrbes autē obtinebant.Erineum:Boium:Pindū:Cytiniū.Imminet autē Pindus Erineo:iuxta quā cognominis illi fluuius decurrit in Cephissum exonerans non magno a Lilea interuallo.Pindū aūt uocant Acyphantē aliqui.Eorū Rex Aepalius cū e regno fuisset expulsus:Herculis ope atq; opera restitutus est:uti scriptores pdiderūt.In cuius beneficii memoriā:ei iam rebus humanis circa Oetā defuncto gratiā reddidit.Quippe Hylū inter eius filios natu maiorē adoptauit.Isq; regni successionē suscepit:& nati natorū:& qui ab eo pgeniti fuere.Hinc i Peloponesū redeūtibus Heraclidis primus fuit ipetus.Interea urbes ipsæ suam nō mediocrē obtinuere dignitatē:licet& exiles & agro fertiles forēt:posterius neglectui datæ sunt.Cæterū in Phocēsi bello regnoq; Macedonico & Aetolorū: Athamanūq; potētatu sic actū est: ut eorū uestigiū ad Romanorū iperiū peruenisse dictu sit mirabile.Hæc eadem Aeneanes quoq; passi sunt.Istos enim Aetoli & Athamanes extinxerunt.Aetoli.n.cū Acarnanibus belligerantes:& magnā adepti potentiā.Athamanes uero Epirotarū postremi ad dignitatis fastigiū deducti.Cæteris iam ob res fractas desperatis.Cūq; Amynta rege ingentē adepti potentiā.Hi uero Oetā montē possidebāt. Mōs ipse ab oriente ac Thermopylis i occidentē usq; in sinū Ambraciū extenditur.Quodā etiā modo per lineas rectas mons iste montanā scindit regionē:a Parnaso usq; Pindū Barbarisq; supraiacentibus.Istius pars una uergens in Thermopylas Oeta uocat:longitudinis ad stadia triginta Asperitatis & celsitudinis nō mediocris.Longe aūt excellētissimus ad Thermopylarū tractū. Ibi.n.cacumen: attollit:& i rupes acutas præruptas præcipitesq; finitur.Paruūq; & āgustū uiatoribus:a littore Locros petētibus:& ex Thessalia derelinqt transitū.Ipsum qdē transitū Pylas.i.portus & angustias uocitant atq; Thermopylas.Sunt.n.ibi prope Therme.i.calidæ aque magno in honore:uti Herculi cōsecratæ.Supra sinus est mōs quē Callidromum appellant.Attamē aliq etiā reliquū p Etoliam Acarnaniāq; usq; sinū Ambraciū progredientē Callidromū nominant.Ad Thermopylas sane intra angustias castella sūt.Necaea qdē ad Locrorum mare.At Tichius & Heraclea sup illā quæ prius Trachin uocabatur:ab Lacedæmoniis condita.Ab antiqua uero Thracide stadiis circiter sex distat Heraclea Deinceps Rhoduntia est locus sane munitus.Hæc aūt loca tum ab asperitate:tum aquarū abundātia redduntur ad incursandū difficilia pp fauces ualliū:quas plabuntur.Quoniā præter Sperchium:q Anticirrhā præterfluit:etiā Olyras adest qui(ut fertur)Herculis rogū extinguere conabatur. Simul & Melas alter:qui a Trachine quinq; stadiis abest.Vallem uero quandā ad Austrū esse scribit Herodotus:qua Asopus aliorū iam dictorū nomine uocatus percurrens pelagus inter Thermopylas īgreditur:assumitq; Phœnicē:e meridie sibi congredientē:& herois nomen gestantē:cuius quoq; monumentū iuxta ostenditur.Ab Asopo aūt ad Thermopylas stadia intersunt quindecim.Ea igit tempestate maxima decorabātur oræ istæ gloria.Cū in earū potestate claustra ipsa tenebant angustiarum uicina.Et cū aduersus exteriores interni certamē de dignitatis fastigio & pricipatu gerebant: sicuti Philippus Chalcidē Corinthūq; Græciæ Peditas uocabāt:ad Macedoniæ opportunitates respectās. Hæc aūt posterius:& ea quæ sunt ad Demetriadē uincula nominabant.Hæc.n.transmeandi dominatoribus erat:ad Tēpe cū Pelion haberet & Ossam.Annis uero posterioribus cum oīa uni subiecta sint iperio:cūctorū exitus unus adest & cuncta ad Thermopylarū angustias apte patēt.Leonidas sane paucis adiunctis finitimis contra tot Persarū millia:ope Locrorū obstitit:donec alio p montana circūeuntes tramite Barbari ipsius Leonidæ cōmilitones conciderunt:& nunc in communē cunctorum tumulū eorum Poliandrium adest:& insculpta in colūna Spartanorū late uulgata īscriptio.

Bessa
Nape
Lape
Beseenses
Scharpha
Pharygæ
Amphissa
Naupactus
Antirrhiū
Chalcis
Taphossus
Nesus
Centauri
Ozolæ
Molicræa
Amphissa
Aepolium
Alape
Zephyrii
Aenianes
Dorienses
Erincum
Boium
Pindum
Cytiniū
Pindus
Aepalius
Acyphas
Hylus
Athamāes
Aeneanes
Athamāes
Oeta
Thermopylarum
Callidromus
Necæa
Tichius
Heraclea
Rhodūtia
Sperchius
Olyras
Melas
Asopus
Phœnix
Chalcis
Corinthus
Leonidas

Dic Lacedæmoniis hac hospes parte iacere,
Dum illorum rigidis legibus obsequimur.

Adest & ibi portus ingens & Cereris templũ.In quo in omni ibidem conuentu Amphictyones sacri
ficium cõficiebant.A portu aũt in Heracleã Trachinã terrastri itinere:quadraginta stadia intersunt
Cursu aũt marino ad Cenæũ septuaginta.Extra Thermopylas statim Sperchi effundit͂. Ab Euripo
uero ad Thermopylas stadia sunt q̃ngenta & triginta.Locrensis hic quidem ora finitur.Extra uero
Thessali — tractus Thessaloꝝ uergit ad orientẽ:Sinumq̃ Maleæ.Ad occasum aũt Etoli:& Acarnanes.Athama
nes aũt & ipsi deficoerunt.Maximũ uero & uetustissimũ est Thessalicũ nomen & cõuentus. E q̃bus
partim Homerus inquit:partim alii plures Homerus quidã semp Etolos uno dicit nomine.Ciuita-
Etoli — tes non aũt gentes sub illis cõstituens:præterq̃ Curetes;quos i parte Etoloꝝ ponere oportet Inchoe
mus igit͂ ab Thessalis plura nimis antiqua:& permixta fabulis:& inter se dissonãtia prorsus omittẽ-
tes:sicut & i aliis quoq̃ fecimus.Quæ nobis uisa fuerint opportuna dicẽtes.Eius a mari & Thermo
pylis est littus usq̃ ad Penei eruptionẽ:& extrema Pelii.Quod q̃dẽ littus spectat ad Orientem:& ad
Malienses — ultima Euboeæ in Boreã spectãtia:ptes q̃dẽ in Euboea ac Thermopylis tenẽt Malienses & Phthio
Phthiotæ — thæ Achiui ad Peliũ uero Magnetes populi.Hoc quidẽ igitur Thessaliæ latus orientale littusq̃ ap-
Magnetes — pellet͂.Alio aũt ex latere a Pelio ac Panæo in mediterraneã adsistunt adhærẽtes Macedones usq̃ ad
Pæoniã:gẽtesq̃ Epiroticas.At ab Thermopylis parallela.i.inuicẽ æqualiterq̃ distãtia Macedonibus
mõtana Oetæa & Etolica & Doriensibus atq̃ Parnaso cõtigua.Vocet͂ aũt propinquum Macedoni
bus latus Septentrionale.Alterũ uero Australe.Reliquũ sane est occiduũ:quod Etoli & Acarnanes
includũt & Amphilochi & ex Epirotis.Acarnanes & Molossi:& terra Ethicorũ.Sic.n.aliquando uo
cabant͂:& simpliciter ipsi Pindi accolæ:præter Peleos & Osseos.Hæc q̃dem satis extollũtur. Haud
tamen multũ circũplecti͂t agrũ.Sed in cãpestria eius finis est. Hæc est media Thessaliæ fœlicissima
Penæus — regio:ea excepta quã flumen alluit & inundat.Quoniã Penæus p mediã labens cõpluribus assũptis
Tempe — amnibus sæpius effunditur.Antiquis aũt sæculis(ut fama est)totus cãpus stagnabat.Quẽ aliis ex pri
Olympus — bus motites coercebãt.Cũ etiã littus altiora campis haberet loca.Terræ aũt motibus factis abrupta
Ossa — sunt quæ nunc uocant͂ Tempe:& ab Olympo abscissa Ossa:& hac Penæus affluxit in mare:& orã il
Nesouius — lam siccatã reddidit.Relinquitur tamẽ lacus Nesouius & q̃dẽ ingens:& minor illo Bocheis littori p
pinquior.Cum uero talis sit in quattuor ptes diuidit͂.Vocabatur autem pars una Phthiotia.Altera
Phthiotia — Estiæotia.Tertia Thalassiotia:idest Marina.Quarta Pelasgia.Cæterũ Phthiotia:tractũ cõtinet Au-
Estiæotia — stralẽ:ad Oetã a sinu Maliaco & Pyleo usq̃ ad Dolopiã oramq̃ Pindi protensum.In latitudinem uero
porrectũ usq̃ ad Pharsaliũ planaq̃ Thessalica.Estiæotia autem partes continet occiduas & quæ in-
tra Pindum Macedoniamq̃ superiorẽ sunt.Reliqua uero tenent:& qui sub Estiæotia planiciẽ pascũ
Thessali — tur Thessali nuncupati inferioribus cõtigui Macedonibus:& qui maritimas explent oras.Deinceps
usq̃ Magnesiam.Qua quidẽ i plaga erit illustriũ nominũ dinumeratio:& aliter p ipsa Homeri Poe
Larissa — tæ scripta Cũq̃ paucæ sint urbes quæ patriã seruent dignitatẽ.Larissa sane maxime continet.At enĩ
poeta uniuersam quã nunc Thessaliã appellamus duodecim in partes potentatusq̃ partitur plerãq̃
Oetææ Regionis:& Locrensis assumens.Nec non Macedonibus subiecta aliquid etiã commune:&
toti oræ cõueniens subscribit: & totum & singula transmutando: ad ipsas dominantiũ potestates.
Achilli subiecti — Primos igitur Achilli subiectos dinumerat Australe Latus tenentes & Oetæ Locrisq̃ Epicnemi-
diis adiacentes.

Quique pelasgicon Argos habebant.
Quique Allon & Alopen:& qui tarchina colebant,
Et Phthiam & Græciam speciosis matribus oram,
Myrmidones Græci simul & uocitantur Achæi.

Istis insuper copulat & Phœnici subditos & utriusq̃ classem cõmunem efficit.Cæteꝝ Poeta Nemi-
nem q̃dem in parte Dolopem memorat militẽ Troianũ ad bellũ.Nec.n.ipsũ ducẽ Phœnicẽ ad Martis di
scrimina ducẽ fecit egredientẽ sicuti Nestorẽ.Alii tamẽ memorãt ueluti Pidarus Phœnicis meminit
Dolopes — Audaces Dolopum ducens in bella cateruas.
Mortiferasq̃ gerunt Danaorum in spicula fundas.

Hoc aũt & secundũ poetã(ut dicere solẽt grammatici)ex dicto tacitum subaudire oportet. Quoniã
ridiculũ foret Regem ipsum in militiæ partẽ aduẽtare posteriora habitans Phthiæ Dolopasq̃ gu-
Phœnix — bernans.Sic.n.ait.Subditos uero procul abesse.Nec.n.militandi socii uiderent͂ Achilli. Sed.n.præ-
Argos pelasgicon — ses tantũ est & dicẽdi magister foret.Siue utiq̃ cõsiliarius hoc.n.ipsi uolũt indicare uersus.Nam talẽ
illud a Poeta scriptũ præceptor fandi foret:utilis autor agendi.Argos ipsum Pelasgicũ pleriq̃ urbẽ
Larissa — Thessalicã opinant͂ superiori tpe Larissæ ppinquã.Quæ hac ætate nullibi ẽ.Alii non urbẽ sane sed
Phthia — Thessaloꝝ campũ hoc uocabulo nuncupatũ.Quod quidẽ nomẽ Abbas ex Argo hæc ad loca mi-
Græcia — grans imposuit.Quidã etiã Phthiã eandẽ quã Helladẽ siue Græciã & Achaiã opinant͂ esse.Hanc aũt
Hellas — alteram esse partem Australem.Diuisa Thessalia uniuersa cum ipsi eam diuidãt. Verum poeta duo
facere uidetur Phthiam & Helladem seu Græciam cum hoc pacto dicat.Deinde seorsum latam per
Græciam Phthiam usque perueni : & illud frequentes per Helladem seu Græciam Phthiamque ci
uitates sunt,Poeta igitur duo hæc efficit. Vtrum autem urbes ; an Regionem nequaquam indicat

Posteriores Helladem aut Græciam Regionem asserentes:partim extindi Thebas Phthioticas aūt
a prisca Pharsalo.In hac autē Regione:Thetidis Phanum est penes utraq; Pharsalum uetustam scili Pharsalus
cet & nouam.Quo ex Phano & hanc oram Achilli subiectam fuisse suspicanť.Qui uero urbē eē in Messeis
quiunt:Pharsalii quidē ostendūt lōge ab eoꝝ urbe dirutū oppidū:quod Helladem uel Græciā fuis Hyperea
se crediderunt.Duosq; insuper fontes propinquos:Messeidem ac Hypereā.Verū Melitenses procul Pyrrha
ab urbe sua stadiis decē Helladem.i.Græciam habitatā.Indicant trans Empeū.Quo tpe eorū urbs
Pyrrha uocabatur.Cæterū ex Hellade seu Græcia humili in loco iacente.Græcos in urbē suā habi-
taturos cōmigrasse testimonio esse:q in illoꝝ foro æditum sepulchrū Hellenos qui Deucalionis & Deucalion
Pyrrhe filius extitit.Scriptis aūt traditū est.Deucalionem Phthiotiæ Regnū tenuisse:& simpliciter Enipeus
Thessaliæ īperitasse.At Enipeus ab Erythra præter Pharsalon currens in Apidanū elabiť.Apidanus Apidanus
uero in Penæū.De Hellenibus siue Græcis hæc.Phthios uero uocant Achilli subditos a Protesilao Phthia
& Philoctetæ:quotū testis ipse Poeta est.Quippe in recensione siue Catalago nauiū inquiēs eos ita
expressit:qui sub Achille erant.Hi uero habebant Phthiā.In pugna aūt secus naues gesta eos in na-
uibus residentes:cū Achille fecit quietos.Ac Philoctetæ subditos pugnā exercere Medontē haben-
tes:gentemq; Protesilai prius.Deinde Neoptolemi pedum uelocitate ualentes:de quibus cōmunem
fecit sermonem hoc modo.

Hinc & Boetii:longoq; Iones amictu.
Locriq; & Phthii famæq; insignis Epæi.

At peculiariter ait.Duxq; Medon Phthiis Neoptolemus:Alpies idē.Hi quidē pro Phthiis magnani
mi nauigia tutantes cū eis pugnā inierunt.Forte & qui cum Eurypylo militabant:Phthii noīabanť Magnesia
illis cōfines.Tamē hoc tpe in Magnesiæ iure cēsenť quæ subdita fuit Eurypylo:& oram totā philo- Eurypylu
ctetæ subiectā:& Orchomeno uicinam & Achilli subiectā phthiā ab Dolopia & cāpestri plaga:ad Antron
usq; mare Magnesium:& usq; ad Antronē urbē Protesilai:quā nūc pluratiuo proferūt casu.Cæterū Halus
de Halo & de Halope ambigitur:ne nō hos dicat locos q ī phthiotico sensu ferantur.Sed in Locris Halius
cum hucusq; Achilles suum possederit imperium quēadmodū tenus Trachinæ:Oraq; Oetea.Est Halope
aūt & Halus & Halius in Locrensi littore sicut & Halope Sūt q pro Halope Haliuntē ponāt:& hūc Othrys
in modum scribant.Quiq; Halon atq; Haliunta:& q Trachina colebāt.Halus autē Phthioticus in Phrestus
Othrys transitu iacet:q mōs oræ Phthioticæ ad Aqlonē iacet:Phresto proximus ac Dolopibus:īde Athamas
protensus ad sinui Maliaco propinqua.Halus ab Ironc stadia circiter sexaginta distat:seu masculina Crocius
seu muliebri pscras genere cum utroq; modo.Halus āt Athamātis fuit domiciliū.Posterioribus de Amphryssius
leta tēporibus quæ Crocio īminent cāpo.Cuius mœnia Amphrissus amnis alluit.Sub Crocio autē
Phthioticæ Thebæ sunt.Et Halus quidē Phthiotica nuncupatur ora & Achaica:quæ cōiuncta est Thebæ
Maliensibus sicut Ochryi propodes:& sicut Phylaca Protesilai oræ Phthioticæ est Maliensibus ui- Phylaca
cinæ:sic & Halus.Abest autem Thebis stadia circiter centū.In medio uero est Pharsali & Phthioti- Trachine
rum.Tamen Philippus eā Pharsaliis attribuit Phthiotis adepti.Sic & terminos & cōstitutiones na- Pteleus
tionū locorūq; semp uariari cōtingit:sicuti memorauimus.Sic & Sophocles Trachinē Phthioticam Spchius
nominauit.Artemidorus aūt Halum sistit in littore extra Maliacū sinum iacēte.Phthiotin autē p- Timphre-
cedens.n.hinc usq; ad Penæū:post Antronē Preleū ponit.Mox Halū a Preleo decē supra centum sta scus
dia interuallo distantē.De Trachine sane iā qualis sit explanatū est:& poeta nominatī exponit.Cum Lamia
aūt Spchium sæpenumero meminit:sicut āne indigenā e Timphresco Dryopico mōte nascētē iuxta Meneschus
Termopylū uero erūpentē.Inter ipsum & Lamiā declarat:ut oīa intra Pylas quæcūq; sinus sūt Ma- Myrmido-
liaci:& extra sub illoꝝ ditione fuere.Cæteꝝ Spchius a Lamia stadia trigīta distat.Quæ cuidā īmiet nes
cāpo ad Maliacū sinū ptinēti.Indigenā uero Spchiū esse demōstrat:eo q illi cæsariē sese nutrie dicat Phthiotæ
& quēdā præfectū suū Meneschiū Spchii & sororis Achillis filiū nomiet.Vero āt simile sit Myrmi- Achæi
donas appellari cūctos:Achilli Patrocloq; subiectos q ex Aegina pfugū Peleū comitati sūt Phthio- Echina
tæ quoq; oēs Achæi uocitabanť.Annumeranť aūt iis:q Phthiotici iuris sunt sub Achillis regno ad Erineum
Maliēsiū habitatiōes īchoātes plures qdē.In ipsis uero Thebas Phthioticas habere Echinam Lamiā Coronæa
Circa quā Macedonibus & Antipatro aduersus Atheniēses Lamiacū cōflatū est bellum.In quo Leo Melitea
sthenes dux Atheniensiū & regis Alexandri socius cecidit.Vlterius sunt Erineū:Coronæa.Erineū Thauma-
qdem quo nomine & altera urbs in Boetia est Melitea:Thaumacus:Proerna:Pharsalus.Eretria eo- cus
dem noīe quo Euboica paracheloitæ.& hos quoq; eodē uocabulo quo sunt Etolici.Nā & hic flu- Proerna
men Achelous est Lamiæ propinquus:penes quē qdē sedes suas hēnt paracheloitæ Porrigiť aūt ora Pharsalus
ista ad Aquilonē ad Asclepiadaꝝ terrā:& occidentē spectantiū & Eurypyli & Protesilai ciuitates in Eretria
orientem uergentes & ī meridie uero ad oram Oetæā in populos quatuordecim distributā:& ī He- Paracheloi
racleā plagāq; Dryopū tetrapolin.i.quattuor ciuitates aliquando sub se tenentem:quomodo & Do tæ
ricā cū illa Dryopum Peloponēsum īcolentiū:caput urbiū.i.metropolis censereť:Ad Oetā sane per- Acyphas
tinet.Acyphas quoq; terraq; parasopia & Oemadæ gens & Anticirrha quo nomine altera est in Lo- Parasopia
cris occiduis.Hos āt decē ordines dico q nō semp eodē sed uario mansere modo.Quæ uero magis Oemadæ
ac magis īsignes sunt:dignissime memorata ueniunt.Poetæ uero ipsius testimonio Dolopes ad ex- Anticyrrha
trema Phthiæ locanť:& quod sub uno eodēq; Impatore Peleo militāt & isti & Phthiotæ.Nā ut ille Dolopes.
ingt Phthiæ extrema colunt:& ductor erat Dolopū Phœnix:& munere Pelei.Tractus autē ille plu Phœnix

timum Pindo uicinus est: & locis propinqs qui maxima ex parte Thessaliæ plagæ sunt. Gloria narque Macedonũ Thessalorũq; simul & potentia efficitur eoꝝ uicini præsertim Epirotæ: partim sponte partim uero coacti sese in Thessaloꝝ aut Macedonũ parte cõstituerint: quomodo Athamanes & Ethices & Talares Thessaloꝝ. At Orestæ & Pelagones & Aemiliotæ Macedonũ. Pindus aũt mons pmagnus ad Arcton Macedonũ partẽ habet. Ad Occasũ autẽ Perebos; hoĩes metanastas. i. nugatores continet. Ad meridiem uero Dolopas. Hæc est aũt Thessaliæ. In ipso aũt Pindo habitationes habebant Talares: natio Molossorũ ab iis deducta: q̃ Ismarã incolunt: & Ethites ad quos expulsos a Penthoo centauros fuisse poeta cõmemorat. Eos aũt oĩno defecisse: scriptores aiunt. Quã quidẽ defectionẽ duobus intelligendã esse modis accipimus Aut. n. mortales ipsos fũditus deleros. Illorũ agro prorsus desolato: aut ipsaꝝ noĩe gentiũ nusq̃ amplius existente: nec tali eorũ cõuentu pdurantite: quoniam ergo id quod restat etiã adunatũ nulla prorsus mentione insignitur: nulla ipsũ dignũ memoria ponimus. Nõ quidẽ id ipsũ. non enĩ nomine aut loco transmutarũ: quod si iustã cõmemorandi causã habeat transmutatio ipsa necessario explicanda est. Restat iam sane ut littoris ordinẽ dicamus quod Achilli subditũ erat sumpto a Thermopylis exordio. Iam. n. & Locrense littus & alia diximus Itaq; Thermypale a Ceneo absũt freto stadia septuaginta. Quod si extra Pylas annauiges a Sperchio stadia decẽ. Hic uero ad Phalaram stadia uiginti. Supra Phalaram a mari ora urbiũ quindecim: stadia quinquaginta imminet. Inde porro nauiganti stadia. c. Euchinus incũbit. Reliqui littoris ager ĩ mediterraneã Larissam pensilem hẽt ab eo stadiis uiginti distantẽ. Hæc etiã ipsa pelasgia Larissã nominatur: postea Myonnesus exilis Insula: post Antron: hæc Protesilao suberat: tot sub Achille fuerãt Explicat aũt poeta recenserq; ordine illa quæ Achilli parebant: & quæ itẽ Protesilao. Hæ aũt sunt q̃ deinceps sunt: sub Achille sane ora littoralis usq; Antronẽ. Quippe cũ Phylace quæ prope Thebas phthioricas est; & ipsa sub Protesilao foret: & Halus & Larissa pensilis & Demetreum sub illo cũctæ ad partem Othrys montis orientalẽ demetreum. Sub illo quidẽ oẽs erant ad orientẽ solem spectantes; Othrys montis Demetreũ uidelicet; Demetros idest Cereris templũ: quod & Pyrasum nuncupauit. Erat aũt Pyrasus optimo munita portu ciuitas: duobus in stadiis Cereris lucũ & sacra habẽs statuam: longe a Thebis stad̃ uiginti. Supra Pyrasum aũt iacent Thebæ. Supra Thebas uero in mediterranea Crocius campus; ad extrema montis Otrys: per quẽ amnis Amphrysus labitur. Sup hũc extat Iton: ubi Itoniæ templũ est a quo dictũ est: & alterũ in Boetia & Cuanus fluuius: de quo rettulimus cũ de Arna scriberemus in Boetiæ rebus. Hæc quidẽ de phthiotica plaga. Vna ex quattuor Thessaliæ totius particulis: cuius sunt & subditæ Eurypylo terræ: & Phyllo: ubi Apollinis phyllei phanum est & Ichnæ: quo: in loco Ichnea Themis colit̃ & Cyerus cũ ea censet̃ & Athamania. Ad Attonẽ uero munitũ castellũ est in transitu in Euboeã: quod antronis asinũ uocant. Postea Pteleũ & Halus: dehinc: Cereris templũ & Pyrasi rudera deiecti: superq; ipsũ Thebæ Post Pyrrha ,pmontoriũ ac prope illud duæ Insulæ paruæ: quarũ una Pyrrha altera Deucalion noĩatur. Hic phthioticæ partis finis ẽ. Deinceps subditos Eumelo populos numerat: cõtiguamq; orã maritimã. Inest iam supra Magnesiã terramq; pelasgicã. Pheræ q̃dẽ sunt Pelasgicoꝝ campoꝝ terminus ad Magnesiã: qui usq; Peliũ stadia centũ ac sexaginta porriguntur. Emporiũ aũt Pheræ habent Pagasas: ab eis nonaginta distãs stadiis. Ad Iolco aũt uiginti. Iolcus iam dudũ dirura iacet. Quo ex loco Pelias Iasonẽ ac nauẽ Argo foras emisit. Pagasas aũt ideo dictas esse aiunt: q̃a eo in loco nauẽ Argo compegerit. Alii uero similius existimant. Loco ipsi nomen impositum pp uicinos fonres. i. Pagas: qui frequentes aquarũ ubertatẽ effundunt. Iuxta quoq; sunt Aphetæ ciuitas. i. emissa: quia hic emissi fuerint Argonautæ. Supra Demetriadem uero urbẽ Iolcus stadia septẽ ad mare iacet: quã Demetreus poliorceta. i. urbiũ obsessor sui nominis monumẽto construxit inter Neliã & Pagasas ad mare: ad eãq; exiguas quasdã urbes cõmigrare iussit Neliã scilicet Pagasasq; & Hormeniũ. Rhizuntẽ item Sepiadem; Olizonem; Boeben. Iolcum. Qui hoc q̃dẽ tempore Demetriadi addicti sunt Pagi: & hoc sane p multos annos: & nauale & Regia Macedonum regibus fuit. Tenebat & Tempe & utrunq; iam dictũ montẽ: Pelium scilicet atq; Ossam. Hac uero tempestate ad exiguum cõtracta est; cũ cũctas Magnesiæ ciuitates antecellat. Cæterum Boebeidem lacum Pherarum uicinum esse constat: ad extremã Pelei & magnesiæ confinem. Boebe autem locus ipsi lacui adiacet. Verum sicut Iolcum ad incrementa dignitatis prouectã intestinæ sediriones: & amplius Tyrannorum uiolentiæ deleuerunt. Ita & Pheras in sublimi quãdoq; fastigio collocatas Tyranni funditus extinxerunt. Apud Demetriadẽ uero Naurus amnis labitur. Contiuum autem littus Iolcus appellatur. Hic etiam Pylaicos conuentus celebrabant. At. n. Artemidorus procul a Demetriade sinũ Pagaseũ ponit ad subdita Philoctetæ loca. In sinu uero Cicynethũ Insulam esse dicit: & eiusdem nominis urbem admodũ pusillã. Deinceps possessæ a Philocteta ciuitates nuncupant̃. Methonẽ profecto alteram a Thracia Philippus solo æquauit. Alterius sane in Peloponneso sitæ: supra memoriã fecimus. Contra Magnesios quidẽ frequẽtes incumbunt Insulæ. Nobiliores sunt Sciathus & Peparethus & Icus: & Alõesus & Scyrus cũ eiusdem nominis urbibus; Clarissima uero Scyrus est pp Lycomedis cum Achille affinitatem & Achillis filium Neoptolemum ibi procreatum & enutritum posterioribus annis. Philippus amplificato Regno: cum mari imperitantes cerneret Athenienses: & illarum principatum adeptos: & harum & aliarum propinquas sibi præcipua fama nobiliores reddidit. Nam cum pro impio decertaret; ante omnia uicinas inuasit; &

Epirotæ
Athamães
Ethices
Talares
Orestæ
Pelagones
Aemiliotæ
Pindus
Perebi
Dolopes
Talares
Ismara
Ethites
Achilli subdita
Thermopylæ
Phalara
Euchinus
Larissa
Myõnesus
Antron
Phylaca
Halus
Laryssa
Demetreũ
Pyrasus
Thebæ
Crocius cã pus
Amphrisus
Iton
Cuarius
Phyllus
Ichna
Cyerus
Athamãia
Antron
Ptelcum
Halus
Pyrrha
Deucalion
Pheræ
Pagasæ
Iolcus
Argo
Aphetæ
Argõautæ
Demetrias
Nelia
Hormenũ
Rhirus
Sepias
Olizon
Boebe
Iolcus
Iolcus
Pheræ
Nautus
Pagaseus sinus

quemadmodū maiorem Magnesii agri tractū & Thraciæ.Reliquasq; circumcirca terras Macedo-
niæ iuri adiudicauit.Sic & appositas Magnesiæ Insulas ademit:& ignotas prius nobilitauit: & bello
potiundas effecit.Itaq; de Scyro potissimū uetustatis sermo cōstat:& talia p ora hominū rumifican-
tur:ueluti capraꝝ maxime Scyriaꝝ uirtutes.Lapidūq; Scyrioꝝ opportunas indagines maxime ua-
riæ ueluti metalla;& item Caristii marmoris & Deucollii & synadici & hieropolitici spectare licet ī
urbe Romana:integras scilicet columnas lapideas ingentisq; magnitudinis tabulas tantæ uarietatis
saxoꝝ:qbus ipsa ciuitas adornatur abūde:& priuati & publice.Ex quo cādidi lapidis prætia iā uilia
facta sunt.Poeta igit̄ hucusq; pgressus superiorē repetit Thessaliā:a Dolopum & Pindi ora īchoās,:
qui Triccē & Scaligerā pascunt Ithomē.Hæc quidē Isticoꝝ telluris existunt:q superiori tpe(ut aiūt) Tricce
Dorici uocabant.Cæteꝝ cum illā Perrhebii occupassent:q & Isticā Euboicā subuerterāt:& eius In- Ithome
colas in cōtinentē abstraxerant:cū tanta sane eēt inhabitantiū Isticoꝝ multitudo:ab illis hoc regio- Dorici
ni nomen īposuere.Appellant etiā Dolopiā inferiorē Thessaliā oppositā recte macedoniæ sicut & in- Istici
feriorē inferiori.Est qdē Triccæ:ubi Aesculapii tēplū extat uetustissimū:& claritate celeberrimū:& Dolopia
Dolopibus & Pindo adiacētibus locis cōfine.Ithōe āt eo quo Messenia urbs noīe dicitur;quā nō sic Tricce
proferri oportere contendūt:sed primā auferri syllabā sic.n.prius appellatā quæ nūc in Thamas uo- Ithome
cabulū transmutauit locū munitū & ualidū:uereq; Scaligerū inter quattuor castella situm tāq̄ qua-
ternis a lateribus iacentia Triccam & Metropolin & Pellineū & Gōphos.Verū Ithome Metropolis Pellineus
regioni addicta est.Ipsa uero Metropolis prioribus annis tribus habitata erat oppidulis & quidē ob Gomphos
scuris postea plures assumptæ urbes sunt e qbus una fuit Ithome.Enimuero Callimachus in Iambi Ithome
co carmine Veneres nūcupauit.Dea.n.non una est:sed castniensem reliqs superare cunctas. Vel eo
sapiendi genere;quod sola sues immolandos acceptos admittit.Atq; siquis alius:ipse peritissimus exti
tit:& p oēm eius uitā(ut ipse inquit)hæc fabulis tradere uolens.Posteri uero redarguerunt non unā
Venerem modo;sed plures hunc immolandi ritū approbantes admisisse. E quibus unā esse in hac
ipsa Metropoli.Non unā quoq; ex urbibus additis:ad eā habitandis esse Omiriū hunc morē tradi-
disse.Est & Pharicadonis urbs in Isticoꝝ Plaga per quos Penæus fluit:atq; curalius.Curalius qdem Pharyaca
templū Palladis Ithome præterlabens Penæū intrat.Ipse uero Penæus(ut diximus)oritur ex Pindo donis
a sinistra relinquens Triccen:& Pellineū:Pharycadonem.Penesq; Atracē Larissamq; defertur.Acce- Peneus
ptisq; Thessalicæ telluris amnibus:p Tempe ad erumpedū progredit̄.Oechaliam uero urbem quæ Curalius
Euryti dicit̄:& in hisce locis:& in Euboea & in Arcadia esse:scriptores memorant:& alio pacto no- Atrax
men illius permutant;quod in exponendis Peloponnesi rebus diximus.Hos aūt in qstionē deducūt Larissa
præsertim quænam ea fuerit:quæ ab Hercule capta est:& quā scriptis declarat ille qui Oechaliæ ca- Tempe
ptiuitatē uersibus ædidit.Hæc nanq; loca Aesculapii filiis subiecta cecinit.Porro Eurypylo terram Oechalia
subditā ait:ormeniumq; colunt quos fons Hyperæa tenebat Asteriumq; habitant:fastigiaq; alba Ti Eurytus
tani;Ormeniū igitur hodie uocatur Orimniū;uicus quidē sub mōte Pelio:ad sinum pagaseum sub Ormeniū
illis urbibus;quas Demetriadi habitatas;addictas esse cōmemorauimus. Boebeidē uero lacū prope Orimniū
esse oportet quādoquidē Boeba ex circūadiacentibus Demetriadi urbibus una fuit sic & ipsum Or Boeba
meniū. Abest aūt a Demetriade Ormeniū stadia septē ac uiginti itinere terræstri.Locus qdē Iolci in
uia situs;longe a Demetriade stadia septē semotus est.Ab Armenio aūt reliquis uiginti.Scepsio autē
teste;Phoenix Ormenii ortus est;Indeq; patris cōspectū Amyntoris:Ormenide fugientē Phthiā ad Phoenis
Peleū sese regē recepisse.Ormeniū uero Cercaphi filium Aeolo prognatum hūc ædificasse locum. Ormenius
Ormeniū duos procreasse filios Amyntorē & Euemonē e quoꝝ altero Phoenicem.Ex altero uero Amytor
Eurypylum ortos esse.Successionē quidē cōmunē Eurypylo de patria egrediente Poenice:fuisse ser Euemon
uatam.Sic.n.scribit cū primū secundā ouibus Ormenium liqui pro eo ꝙ est. Græcia omissa mihi Eurpylus
famosis plena puellis Cæteꝝ Crates phocensem extitisse Phoenicem asserit ductis ex Galea Mege-
tis coniecturis:qua in nocturnis excubiis Vlyxem usum poeta testatur:ꝙ Ex eleone Amyntoris Or
menide Autolycus rapiens uallatas perforat ædes.Eleonem.n.in Parnaso oppidulum quoddam eē Eleon
Amyntorem uero Ormenidē non alium sane dici nisi Phoenicis genitorem Autolycumq; Parnasi Autolycus
incolā res uicinorū furto surripuisse.Quod cuiuscūq; furis cōmune officium est:non lōginqua sur
ripere:& Toechorychin idest parietes perforare. At.n.Scepsius ait nullū Parnasi locū monstrari Ele
onem appellatum sed Neonē:quam scilicet post Troianum bellū habitatam fuisse refert. Nec uero Neon
uicinorum parietes solū a furibus perforari solere:Multaq; præterea sunt alia quæ dici possent:sed
in hisce amplius īmorari uereor.Alii Exeleonē scribunt.Ipsa uero Tanagræ telluris est.illud āt ar-
gumento est:rem absurde dici cum sic referat.Dehinc seorsum fugiens per Græciam:Phthiā profe
ctus est.fons uero ipse Hyperea in Phereorum medio oppido Netaleusa consistit.Titanus aūt idest Hyperea
calx ab eo quod illi accidit nomen est assequuta.Ager.n.albicās natura existit Arnæ proximus. nec Netaleusa
procul ab iis Asterium est.Hi quidem huic parti affinis eē dicuntur qui Polypoetæ subditi sunt. Titanus
Quiq; Argissam habent;Gyrtonem deinde colebant. Asterium
Orthen Elonāq; urbem:niueāq; Olooffonem. Perrhebi
Hanc sane regionem primum coluerūt Perrhebii:fruentes parte maritima & Penæo usq; ad illius Gyrton
ostium & Gyrtonem in Perrheborum plaga.Inde Lapithæ illos affligentes mediterraneam;flumi- Ilion
ni uicinam oram occupauerunt.Ixion;filiusq; Perithous ꝗ Pelium ui occupauit. Eius persequens Perithous

Centauri · Argissa · Argusa · Atrax · Phalanna

occupatores centauros. Durã sane agrestemq; natioñe. Eos igit̃ eiectos e Pelio ad Ethicas compulit Lapitis aũt campestria concessit. Eoꝶ aũt patrem olympo ꝓpinquã Perrhebi tenuere. Nonnullis uero in locis oẽs promiscuas domos habuere. Igit̃ Argissa quæ nũc Argusa uocat̃: Penæo adiacet. Cui superimminet Atrax in stadia quadraginta: & ipsa fluuio proxima. Regioñe uero fluuialẽ mediam circũtenebant Perrhebi. Ortam sane quidam Phalãnæoꝶ arcam esse ferunt. Phalanna uero ciuitas Perrheboꝶ iuris est. Apud Tempe Penæo finitima. Perrhebi aũt cũ Lapithaꝶ potentia facti essent maiori ex parte in montana profugerunt: Pindo uicina: & ad Athamanes & ad Dolopes. Argiui aũt cæterosq; Perrhebos Larissen in suã ditioñe redegerunt iuxta Penæũ cõsidentes: Illorũq; uicini fertilissimã quidẽ pascentes agri partẽ: nisi siqua curua nimis uallis Nessonidi propinqua lacui fiat: quã annis stagnans arandi facultatẽ Larisseis itercipere. Eam tamẽ iacturã postea Larissei cõstructis aggeribus emendauere. Interim igitur isti Perrhebiã occupantes tenebant & tributa exigebant: donec

Larissa · Hierapygia · Larissius fluuius · Larissa · Hamaxitũ · Ephesia · Ensyna · Mityline · Larissa · Oloosson · Leuca · Elona · Gumnus · Eurotas · Titaresius · Perrhebi

Philippus locoꝶ potitus est. Larissa quoq; Ossae locus est; quæ pẽsilis aut obliqua dicitur a ꝑleriq; est & alia in Creta ciuitas; quæ hodie quoq; Hierapygiæ confinis habitatur: a qua subiectus campus Larissius uocat̃. Est & in Pelopõneso Argiuoꝶ arx Larissa. Eleoꝶ quoq; agrũ Dimãq; disterminans Larissus fluuius est. In eadẽ quoq; Larissam urbẽ in confinibus esse: Theopõpus scriptis testat̃. Et in Asia Larissa Phriconia est iuxta Cymã: & ad Troados Hamaxitũ. Est & Ephesia & Ensyna Mityline ad stadia quinquaginta. Larissæ petræ sunt ad Methymnẽ uia. In agro quoq; Attico Larissa est. Trallibus quoq; uicus est: longe distãs triginta stadia; Supra oppidũ ad Caystri campũ: qua ꝑ mediterraneã itur ad Isodromæ matris templũ situm habens similẽ: lociq; uirtutẽ ipsi: quã diximus pensili Larissæ. Nã & aquaꝶ bonitate & uinetoꝶ specie præstans est. Forsitã aũt & Larissius Iuppiter hinc cognomẽ assumpsit. Ad sinistras quoq; ponti ripas Pagus est Larissa nomĩe: extremis Haemi finitimus Est & Oloosson ciuitas; quæ Leuca uocat̃ idest Alba: cũ in Alba cõsistat Argila & Elona: ambæ Perrheborũ urbes & Gumnus. Et Elona quidẽ in Lemonem nomẽ ꝑmutauit hodie diruta iacẽs. Vtræque uero sub Olympo iacent: nõ procul ab Eurota fluuio. Quem quidẽ poeta uocat Titaresiũ. De isto & de Perrhebis deinceps poeta cecinit quando dixit.

Viginti atq; duas guneus Cypho egerat alnos
Sunt Eniens ei comites: fortesq; Perrhebi.
Dodonem hi sedes circũposuere niualem.
Armaq; iucundi Titaresi pulchra colebant.

Cyphus · Dodona · Titarus · Penæus

Hæc igitur loca dicit Perrheboꝶ ab Hestieoꝶ oratin parte comprehendẽtia. Subiecti quoq; fuere Polypoto ꝑtim. Perrhebica tamẽ illa Lapithis attribuit: cũ ꝓmiscue habitarent: & plana tenerentur a lapithis: & ĩ hoc tractu natio Perrhebica maiore ex parte illis subiecta foret. Mõtana uero ĩ Olympum uergẽtia atq; tempe: ab ipsis Perrhebis ĩcolerent: sicuti Cyphus & Dodona; & plaga Titaresio finitima q̃ e mõte Titaro Olympi uicino labẽs: ad plagã Tempe contingentem Perrhebiæ quodam modo ꝑtinentẽ: in Penæũ effluit. Penæi q̃dem ꝑlucẽtes aquæ sunt. Titaresii uero crasse quadam ex materia. Qua ex re factũ est; ut illi non commisceatur; quin instar olei desuper fluat. Inde cum sic mixtim cohabitent Simonides Perrhebos & Lapithas uniuersos Pelasgicos appellat: in orientem uergẽtes: ad Gyrtonẽ & Penæi ostia: ad Ossam & ad Peliũ: & quæ circa Demetriadem: & quæ in Regione campestri sunt Larissam: Crãnonem: Scotussam: Mopsium: Atracem: & adiacentia Lacui Nesomedi & Boebeidi: de quibus paruam sane mentioñe poeta fecit; quoniam alia quidẽ necdum habitabant̃ Alia uilia quædã erant habitacula propter alia atq; alia uariis in tꝑibus inducta diluuia. Neq; Nesonidem Lacũ meminit: sed Boebeidem tantum qui longe minor est. Hoc quidẽ solo manente. Illo uero quẽadmodũ consentaneũ est: non ita: cũ modo exundet modo deficiat. Scotusæ uero recordationem fecimus: cum de Dodona sermoñe haberemus & de Thessaliæ oraculo: quia hoc ĩ loco fuerat.

Scotusa · Gyrto

In Scotusa aũt locus est: quẽ Cynos cephalas. i. canis capita uocãt. Vbi Romani ac Etoli duce. T. Flaminio: ingenti prœlio Philippum Demetrii filium; & Macedoniæ regem uicere. Tale quiddam & in Magnesiis accidit. Eoꝶ enim locis compluribus dinumeratis: ne unũ quidẽ Homerus Magnesium nominauit sed eos tantũ; quos Cece ac nulla nota cognitos indicat. Qui Penæũ inquit frondosũq; peliũ incolebant. Sed tamen circa Penæũ atq; pelium habitabant: & Gyrtonis incolæ; quos in numero ille collegit & Ormenii: aliiq; permulti procul etiã a Pelio. Tamen Magnesii erant sumpto ab Eumelo primordio: secundũ posteriores homines. Assiduis igitur transmigrationibus: & reꝶ permutationibus urbanaꝶ: & inquilinoꝶ ꝑmixtiones & nominum & gentiũ cõfusiones obuenisse uidetur.

Phlegiæ · Cannonii · Athamães · Dotius cãpus · Boebais lacus

Ea propter aliquando exoritur ambiguitas: sicuti de Crãnone ac Gyrtone hoc ipsum primo factum est Antiquitus enim Gyrtonii Phlegiæ uocabant̃ ab Ixionis fratre Phlegia. Cãnonios aũt Ephyros dicebat. Ex quo nata est dubitatio ob ipsius poetæ carmen. Cũq; Ephyris ambo de thrace scuta gerebant. Seu post magnanimos Phlegyas quosnã uelit eloqui; Postea & hoc idẽ in Perrhebis & Athamanibus obuenit. Homerus nãq; eos; ut inuicem finitimos coniunxit. Etiã diutius Athamanum sedes Dono in campo locatas a posteris extinsse ferunt. Istud ãt prope dictã nuper Perrhebiã est atq; Ossam: Lacumq; Boeboidẽ in media quodammodo Thessalia: propriis quidem inclusum collibus. De quo Hesiodus hunc in modum inquit.

Sola habitant Dotii geminis in collibus arui

Permultis coram plantam sibi uirgo seuera,
Boebaide in stagno lauit.
Athamanes igitur in Oetam monté expulsi a Lapithis magna ex parte fuerũt. Hac auté in plaga ma Athamanes
gna íperitabát potétia: cũ quádá agri parté Doricis & Maliésibus ademissent usq; Heracleá & Echi-
num. Pars uero eo℞ circa Cyphum Perrhebo℞ monté: ubi eodé quoq; est pagus uoíe pmanserunt. Echinus
Quædá auté Perrhebo℞ multitudo ad Olympi tractũ progressa in occasum spectantem simul illic Cyphus
cõtractas sedes habuerũt Macedonibus finitimas. Non parua uero eo℞ manus ad Pindum & Atha
maniæ montes confugit. Núc autem nimium aut nullum potius ipsorum restat seruatum uestigiũ.
Eos uero Magnetas qui a poeta in ultimo Thessalico℞ catalogo dinumerantur existimauerim Ma Magnetes
cedonibus Pierus uicinos qui intra Tépe a Penæo atq; Ossa usq; ad Peliũ trans Pénæũ loca habent
maritenus. Illis igitur Homolium siue Homulin. Nam utroq; modo dicitur: attribuemus. In rerum Homoliũ
auté Macedonita℞ cõmemoratione diximus: penes Ossam esse ad penæi ortũ p suũ ad Tépe cursũ.
Si auté iuxta pximũ littus Homolio pgrediere. λόγον ἔχει. ὥστε τὸν ῥιζιμυντα πρόσνέμειν. καὶ
ἰρυμνασ ἐν τῇ ὑπὸ φιλοκτήτου παράλια κειμένασ. sub Philoctete & sub Eumelo. Hoc ipsũ igiť
dubiũ incertumq; relinquať. Loco℞ quoq; series deinceps ordine positorũ: tenus Penæo non certa
diciť. Cũq; loca ignobilia sint nec nos illa multifacere debemus: Tamen ripam Sepiacam tragoedia- Sepiaca ripa
rum scriptores uulgarunt: posteaq; collaudarũt cum ibi Persatũ classis iterierit: & in nihilũ oĩno re
dacta fuerit. Ripa quidé ipsa saxosa est. Inter illam uero uicũq; Casthaneũ: sub Pelio locatũ littus ia- Casthaneus
cet. In quo classis ipsa Xerxes: cũ staret in anchoris: ingẽti flante Euro: partim in terrá Elisa e uesti- uicus
gio dissoluta est. Partim quidem ad Ipnunté locũ asperũ inflicta circa Pelium: partim uero ad Meli- Ipnus
boeũ: partim deniq; ad Casthaneá oram periit. Totũ auté nauigationis spatiũ Penæi stadia octogin Penæi spatium
ta immane ac sæuũ est. Tale est enim ac tantũ Ossæ interuallũ. Intermedius auté sinus est stadia in-
tra ducéta: in quo Meliboea sita est. Totus auté a Demetriade ad penæũ insinuatus est amplior sta- Meliboea
dia mille. Ad Euripum uero stadia duũ milliũ & octingétũ. Rursus ab Euripo stad. trecentũ & quin
quaginta. Hieronymus quidé campestrem Thessaliæ ac Magnesiæ circuitũ stadium triũ milliũ esse
demonstrat a Pelasgis habitari solitũ Expulsosq; inde illos in Etoliam a Lapithis. Campum autem
Pelasgicum modo nuncupatum existere in Larissa & Gyrtone & Pheris. Ibiq; esse Mopsiũ & Boebé Mopsius
& Ossam & Homolen & Peliũ & oram Magnesiam. Vocatũ auté Mopsiũ nõ a filio Tiresiæ Mopso Boebe
uate: Sed a Mopso Lapitha Argonautarũ nauigatiõis comite. Alius ité Mopsus fuit: a quo Atticá ap Ossa
pellauere Mopsopiam. Hæc quidé singulatim de Thessalia. Ipsa quidé oĩs priori sæculo Pyrrhea ab Homole
Deucalionis uxore Pyrrha nominabať: & Hemonia ab Hemone: a cuius filio Thessalo Thessalia uo Pelion
cata est. Quidá sane bifariá diuiserunt. Ipsam quidé parté in austrũ spectanté Deucalioni in sorté ob Magnesia
uenisse dictitantes. Ipsumq; a matris nomine eam Pandorá uocitasse. Reliquá uero Hemoni: a quo Mopsus
Hemonia est dicta. Transmutato deinde nomine. Hanc quidé Helladé siue Græciá ab Deucalionis Mopsopia
filio Hellene. Reliquá uero Thessaliá ab Hemonis filio dici cœptam. Alii uero ueniétes ab Ephyra Pyrrhea
Thesprotidis Antyphum & Philippum pronepotes Thessali Hercule geniti ab Thessalo eorũ pro- Thessalia
genitore: Regionem aiunt Thessaliam nominasse. Eam quoq; aliquando Nesonidé dixere quidam Pandora
sicut & Lacum a filio Thessali Nesone. Hellus

Decimus Liber Etoliá cõtinet & circũiacentes Insulas. Cretá etiá oém. In qua maxime ímorať lus Græcia
ciuile illius edisserés: & Curetũ & Ideo℞ insup magistro℞ in eadé genesin & honorificétiá & orgya Neson
psequés. Priuatá etiá psapiá suá Strabo ex Creta repetit: præterea positas circũ Cretá insulas multas Euboea
numero in libro existétes: Inter quas & Sporades sunt: & de Cycladibus nõnullæ.

Ostq̃ Euboea ad hoc totũ littus opponiť: quod a Sunio tenus Thessalia ptédiť:
exceptis extremis utrinq; affine uideť. Vt ipsum ĩsulæ tractũ ad ea quæ dicta sũt
cõtinéter adiũgamus: Postmodũ ad Etolicá plagá: Acarnanicáq; transire: quæ de
Europæ ptibus restát. Igiť Insula a Ceneo ad Gerestũ mille ferme ac ducétis stad. Ceneus
oblõga porrigiť: eius latitudo haud sane æqualis est. Ad summũ uero ad centũ & Gerestus
quinquaginta extédiť stadia. Itaq; Ceneũ qdé secundũ Thermopylas: eaq; quæ ex
tra Thermopylas sũt paulũ abest. At Gerestus atq; Petalia corá Sunio. Atticæ igi Petalia
tur atq; Boetiæ: agroq; Locrési medio Euripo: cõtra respõdet & Moliésibus. Cæte℞ ppter angustá
eius formá lõgitudineq; prædictá maiores nostri quõdá Macrin illá noíauere. Cũq; curua sita Chal Macris
cide maxime incõtinenté applicať terrã: & Aulidé agri Boetii locũ Euripũq; efficit. De quo lõgioré Aulis
produximus orationé. Deq; locis fere inter se inuicé per freta diuisis & ad cõtinétem: & ad Insulá cõ
traiacétibus ex utroq; Euripi latere: & intus & extra: quod si quid omissum fuerit: in præsentia aper
tius supplebimus. Ante oĩa caua Euboeæ oræ esse pars diciť: quæ inter Aulidé: Gerestũq; continet. Euboeæ ps
Plaga náq; maritima in sinus formá flectiť: Chalcidi uero propinqua curuať. Ite℞ in ipsam spectás
continété. Cæte℞ non tantũ Macris sed etiá Abãtis uocabať Insula. Poeta igitur cum in Insulæ mé- Abátis
tionem uenit: nunq̃ Euboeenses: semper auté Abátes dictitat: Euboeamq; colunt spirantesq; robur
Abantes & illud pariter comitantur Abantes. Vt auté scriptis affirmat Aristoteles; profecti de Aba Aba
Phocidis ciuitate Thraces Insulá incoluere. Vnde illius inquilinos Abantes appellatos. Sunt qui ab Euboea
heroe dicant noíari: sicut heroice indolis matroná Euboeam ei cognomen tradidisse. Fortasse item mulier

quemadmodum & in littore situm antrũ quoddam in Aegeum uergẽs Aula bouis uocatur: ubi Io Epaphũ peperisse fert: eadẽq; ex causa hoc nomẽ adepta fuit insula: quam etiam Ocham uocauere eodẽ quo mons nomine. Qui ibi existẽtes reliquos magnitudine supat. Ipsa quoq; Hellopia noĩata est ab Ionis filio Hellope: siue ab Aecli & Cothi fratre ut alii phibent: qui aliam etiã cõdidisse Hellopiam dicit̃ in ea quæ noiat̃ Oria Istiæa terra iuxta montẽ Telethriũ & Istiæa adeptus esse Periadẽq; & Corinthũ: & Edepsum & Orobias: ubi ueracissimũ est oraculũ. Fuit & Selenũtii Apollinis oraculũ. Verũ Hellopenses Istiæa trãstulerunt: & urbẽ amplissimã reddiderũt: uiolentius ingruẽte tyranno Philistide post rem ad Leuctra gestã. Constructũ autem a Philippo Oretanoꝝ tyranno Philistidem Demosthenes scribit. Sic enim a posterioribus uocitari cœptos Istiæẽses: & urbs ipsa ꝓ Istiæa Oreus appellata. Aliqui referũt Istiæam ab Istiænsi populo seu tribu trãslatã ab Atheniẽsibus: sicut ab Eretriæis Eretriã. Theopompus autẽ scriptis testat̃ suis cum Pericles Insulæ potitus esset Istiænses in Macedoniã. Ita enim ex fœdere cõuenerat migrasse. Duo deinde Atheniẽsiũ milia Oreum habitatũ aduectasse. Istiænsium sane antea ciuitatẽ extitisse. Eam uero sub Thetrio monte Drymo iacere insulam. Sic etiam uocat̃ iuxta callantẽ fluuiũ excelsa in petra. Itaq; cũ Hellopiẽses montani essent: qui prius inhabitarãt: hoc illi urbi esse forsan nomen impositum. Oros enim montẽ indicat. Hoc etiam in loco educatus Orion nomen adeptus esse uidet̃. Sunt qui Oretanos: cum propriã ciuitatẽ haberent ab Hellopiensibus bello supatos: ad Istiænses trãsgressos: cum eis socialiter habitasse: cũq; una utrisq; ciuitas facta fuisset ambobus usos esse nominibus: sicuti Lacedæmon & Sparta eadẽ est. Antea dictũ est: ut Istiænsis multitudo Thessaliã habitãs: ab eis qui hac ex ora diuulsi fuere uocabulũ assecuti sunt. Postq̃ uero Hellopia eo nos adduxit ut ab Istiænsibus & ab oreo captaremus initium quæ deinceps locis ipsis finitima sunt exponamus. Est sane in hæc oreo Clæneũ promontoriũ affine. Super illo quæ Dium: & quædã Athenarũ ciuitas Diades ab Atheniẽsibus ædificatæ: quæ freto incumbunt ad Caunũ. Ab Dio uero cane Aeoli tractus frequẽtes habẽt habitatores. Hæc quæ ipsa loca Istiææ circũadiacẽt. Insup & Corinthus exile oppidulũ mari proximũ. Penes uero est Budorus amnis: cuius appellationis montẽ habet Salomini in Atticam prospectantẽ. In ripa item sub monte Carystus cõsistit: cui uicina sunt Styra & Marmariũ. In quo Carystiarũ columnaꝝ latomia idest lapidum excisio est: ibi Apollinis Marmarini templũ est. Eo ex loco nauigatio ad Aras Araphenias habetur. Ad carystũ lapis nascit̃: quem pectunt nent texunt. Inde mantilia cõficiunt̃ egregie contexta. Ea ubi sordescunt in flammã proiecta nõ secus emundantur: q̃ si maculas elueris: loca ista deductis a tetrapoli circa Marathonem & Styra colonis habitata fuisse memorãt. Euersa uero funditus Styra esse ab Atheniẽsium duce Phedro: constat in Maliaco bello: locũ quidem Eretrii occupant. Laconica etiã Carystus in Arcadiã uergens locus Aegys extat: a quo uinũ Carystiũ ab Alcmane poeta celebrat̃. Nulla in nauiũ catalogo Gerasti mẽtio fit. Poeta tamẽ eius meminit illuc hospitio noctu uenere Gerastũ indicat autẽ quomodo ex Asia in Atticam transmitrẽtibus: Sunio ꝓximus oportunus iacet locus: Templũq; habet Neptũni illa in regione celebratissimũ: egregiaq; domicilia. Secundum Gerastũ uero Eretria ciuitas est totius Euboeæ amplissima post Chalcidẽ: dehinc Insulæ metropolis: Chalcis quodãmodo super ipso Euripo sita: utriusq; mœnia Troianis tẽporibus antiquiora potuisse dicunt̃ Atheniẽses. Post res uero Troianas Aeclus & Cothus ex Athenis profecti habitauerũt ille quidẽ Eretriã Cothus uero Chalcidem. Eolenses quoq; ex Penthili exercitu: in Insula magna ex parte manserunt. Priscis etiam ãnis Arabes Cadmi comites eo traiicientes habitarunt. Istæ igitur ciuitates eximus amplificatæ fortunis: Insignes in Macedoniã emisere colonias. Nã Eretria urbes circum Pallenem & montẽ Athõ ædificauit. Chalcis autem attributas Olyntho condidit: quas Philippus diruit. Italia quoq; atq; Sicilia pleraq; a Chalcidẽsibus posita loca tenet. Hæ autem Coloniæ tũc missæ fuerunt Aristotele teste. Cum Hypobotæ in gubernanda ciuitate plurimum poterant. Illius nanq; præsules erant uiri principes ex magnis censibus optimates habiti. Ea uero tẽpestate qua Alexander traiecit in Asiam: dilatato urbis ambitu intra urbes assumpsere Canethum & Turipũ: super pontum turres portas murũq; construentes. Chalcidis autem urbi campus quem Lilãdum appellãt adiacet: in quo calidarum scatutigines aquarũ erumpunt ad curandos morbos aptissimarũ. Quibus Corn. Sylla Romanoꝝ Imperator est usus. Aderat quoq; admirabile æris ac ferri cõmune metallũ: quale nusq̃ peruenire memoriæ prodit̃. Hoc tẽpore utrunq; prorsus euanuit. Tota uero Euboeæ insula terræmotibus facile percutit̃: præsertim in ora Euripo uicina subterraneas uentorũ agitatiões admittens: qualiter & Boetia & loca cætera de quibus antea memoriã longiore fecimus oratione. Ob talem casum etiã eo noĩe quo insula oppidũ absorptum fuisse uulgat̃. Cuius Aeschylus in põtio glauco meminit Euboicam curuaturã ad Cenei Iouis ripam: circa ipsam miserãdi lichiæ tumbam.

Chalcis autẽ eiusdem appellationis in Etolia quoq; dicitur Chalcida littoreã simul & Calydona petrosam & alia Eleo nunc in agro prætereunt crunos: & Chalcida pone petrosam: qui a Nestore cum Telemacho propriam repetebãt patriã. Eretriẽses sane ab Eretria quæ e Macysco Tiphylliaca descẽdit deductos esse quidã scriptores affirmãt. Aliqui uero ab Atheniẽsis oræ Eretria: quæ nunc forum est. Apud Pharsalum etiam alia est Eretria. In agro quidam Eretrico urbs erat Tãpiæ Apollini consecrata. Cui ædem ipsam sacram (ut aiunt) Rex Admetus struxit penes quem Phœbum mercede famulatum esse uulgatur: nõ procul ab Euripo: Eretriam antea Melaneidem uocitatam fuisse cõstat:

Aula bouis
Io.
Epaphus
Ocha
Hellopia
Aeclis
Cothis
Oria
Istiæa
Telethrius
Perias
Corinthus
Edepsus
Orobias
Selenũtius apollo
Oreus
Istiæa
Eretria
Thetrius
Drymo
Callãtes
Oros
Orion
Oretani
Lacedæmõ
Sparta
Clæneum
Dius
Diades
Caunus
Corinthus
Budorus
Salomin
Carystus
Styra
Marmariũ
Araphenıæ
Carystus lapis
Marathon
Styra
Gerastos
Eretria
Chalcis
Aeclus
Cothus
Pallene
Athõ
Canethus
Turipus
Lilãdus
Chalcis
Eretria
Tampiæ
Apollo pastor
Melaneis

& Arotriam. Huius sane uicus est Amarynthus intra stadia septem a moenibus. Vetustã igit̃ urbem Arotria
solo deiecere Persæ instar sagenæ incolis intludẽtes: ut Herodoti uerbis utar. Tanta Barbaroꝝ mul Amarynthus
titudo muro sese circũfuderat. Adhucq; fundaméta monstrant̃: & antiquã uocant Eretriam. Ea ue Eretria
ro quæ hoc extat tépore postea superædificata fuit; quantã aũt superioribus annis potẽtiam Eretrié
ses habuerũt: ea testimonio columna est: quã in Dianæ Amarynthiæ templo aliquando erexerãt: cu
ius hæc est inscriptio tribus armatoꝝ milibus sexcẽtis equitibus: sexaginta curribus pompam fecti
tarunt. Andrios item Teniosq; & Cios insulasq; alias suæ ditioni subiectas habuere. Aduenas quoq;
ab Elide incolas habuerũt. Vnde & R. littera nõ solũ in exitu uocabuloꝝ: sed etiã in mediis crebro
usi fuere syllabis sicut ab comœdiaꝝ scriptoribus illudunt̃. Est etiã Oechalia Eretrici uicus agri: de Oechalia
leti uero ab Hercule: supsunt reliquiæ oppidi: hocq; ipso uocatæ sunt noĩe Echalia apud Trachinem
Altera penes Triccẽ. Alia in Arcadia: quã posteritas appellauit Ardaniã. Vna item in Etolia iuxta Eu Ardania
rytanas. Hac igit̃ tempestate Chalcis proculdubio dignitatis principatũ reportat: & Euboeæ metro Chalcis
polis ipsa prædicatur. Secũdo uero in gradu Eretria præstat. Istæ etiam ciuitates ad pacẽ bellũq; ge Eretria
rendũ ingenti dignitate antea pollebãt. Adeo ut etiã philosophantibus amœnũ tranquillũq; suppe
ditent diuersoriũ. Testis sane est, Eretricoꝝ philosophoꝝ schola: quæ Menedemi ductu & autorita Menedemos
te Eretriæ cõstiterat: & prius etiã Aristotelis secta qui ad Chalcidẽ uersatus est: quoad uita functus
est. Hæ uero ciuitates diu magis ac magis inter se cõcordes tenuerũt aĩos. Orta aũt subinde de Lelã Aristoteles
to controuersia: non tamen sic in bello prorsus cõstituere: ut cuncta peruicaciter agerẽt: quinimmo
ea fœdera cõtraxere: quibus una certamen sisterẽt. Illud etiam in Amarynthio delubro colũna quæ
dam indicat: ita proloquens Eminus iactandis nequaq̃ uti: quoniam in bellicis usibus & armaturis:
unica neq; est neq; fuit cõsuetudo. Verũ nõnulli lõgis utũtur iactibus: sicuti sagittarii & funditores
& iaculatores. Aliqui autẽ comminus pugnant: uelut qui gladiũ quiq; spicula intẽdunt. Duplex enim
hastarũ est usus. Vnus e manu: alter in manu ueluti iacula qualiter & contus utrunq; præstãt usum.
Nam & collato gradu & emisso utimur contu. Quã quidẽ ad rem & sarissa ualet & hyssum. Euboi
ci & ad pugnã statariam & ad iactũ e manu agitandũ bellatores optimi fuerunt. Hastis (ut inqt poe
ta) nitẽtis utebant̃ porrectis alacres frangunt thoracas ahenos. Fraxineis hastis bellatores: uaria for
san erant iacula: qualem Peliadẽ Achillis idest fraxineam fuisse: par est: ut est apud poetam concute Pelias hasta
re hãc solus cognorat Achilles. Adiecit alius dicẽs hasta iaculoꝝ quantũ ne alter quidẽ sagitta & pu
giles in singulari prœlio iaculis utẽtes prius cũ hastis introducunt̃: deinde incursant ensibus. Pugnã
tes autẽ comminus illi dicunt̃: qui nõ modo gladio: sed etiã hasta e manu comminus utant̃ ut idẽ ait fer
catã intorquẽs hastã sua mẽbra resoluit. Euboicos igitur hunc in modũ hastis utẽtes inducit. At de
locus cõtraria cõmemorat: nõ in statario prœlio bellica curant opera sed arcubus certant. Oraculũ
etiam Euboicis redditũ profertur.
Thessalicus sonipes præstat: mulierq; lacæna.
Quiq; Arethuseos haurit ux fonte liquores. Arethusa
Chalcidẽses explicans uti uiros præstãtissimos. Ibi est enim Arethusa. Euboici autẽ amnes nunc sũt Cereus
Cereus & Neleus: e quoꝝ altero siqua pecus potauerit alba efficit̃. Ab altero uero uellus atrũ cõtra Neleus
hit: ac hoc idẽ & ad Crathin fluuiũ accidere fertur. Euboici e Troia redeuntes domũ: in Illyricos ei Edessa
ecti uidelicet Abantes. Aliqui per Macedoniã penes Edessam substiterũt: sumpto socialiter pro eorũ Euboea
hospitibus bello. Vrbemq; Euboeã cõdidere: cuius noĩs & altera in Sicilia fuit: quã Chalcidẽses idi urbs
genæ ædificãuerũt. Gelon uero Rex expulsis eam inquilinis exinaniuit. Fuit & Syracusanoꝝ castel Etoli
lũ: & in Corcyra erat Euboea: & in Lẽno locus & in Argiua terra tumultis quidã. Quandoqdẽ Aeto Acarnanes
li & Acarnanes & Athamanes loca Thessaloꝝ & Oetæoꝝ in occasum uergẽtia tenẽt: si & hi ipsi ap Achelous
pellãdi sũt Græci: de iis explicare nobis restat: ut uniuersum Græciæ circuitum habeamus. Adiicie Agrei
mus etiam finitimas præsertim Græciæ insulas quas incolũt Græci quot necdũ oratiõe circuimus. Amphilochi
Aetoli & Acarnanes igit̃ inuicem cõterminii sunt inter quos medius est Achelous ab Septẽtrione &
Pindo in Austrũ fluẽs: & per Agreos gentẽ Etolicã & Amphilochos. Acarnanes sane & occidentem Dolopes
partẽm habẽt fluminis usq; ad Amphilochiũ sinũ Ambraciũ: & Actii Apollinis templũ. Etoli autẽ Athamanes
ad orientẽ tenus Locris Ozolis: & Parnaso & Oetæis. In mediterranea uero partibusq; in Septentrio Perrhebi
nẽm uergẽtibus supiminẽt. Ex Acarnanibus quidẽ Amphilochi: ex his ipsis Dolopes & Pindi ac Achelous
colæ. Ex Etolis aũt Perrhebi & Athamanes & Enianũ portio quædã Oetã habitantiũ. Australe sa Thoas
ne latus & Acarnanicũ similiter & Etolicũ ipso mari pfundit̃ qd Corinthiacũ efficit sinũ: quẽ Ache Anactorium
lous amnis influit: q & Etoloꝝ & Acarnanũ litoris terminus est. Supiori uero tẽpore Thoas appella Nicopolis
bat̃ ipse Achelous: utq; dictũ est: Alter itẽ eiusdẽ noĩs Achelous est apud Dymã & apud Lamiã. Hu Stratus
ius ostium fluminis Corinthiaci sinus initiũ efficit: ut aiunt. In Acarnania uero urbes sũt & Anacto Aenea
riũ in Cherõneso conditũ: penes Actiũ & Nicopoleos emporiũ ætate nostra ædificatæ & Stratus p Palerus
quam ad stadia supra ducẽta aduersa nauigatio est p Acheloũ flumẽ: & Aenea & ipsa fluuio uicina. Alyzia
Antiqua quidẽ inhabitata est & deserta æquali a mari Stratoq; distãs interuallo. Altera autẽ hoc ha Leucas
bitata tempore ad septuaginta stadia supra illius ostiũ absens. Sunt & aliæ Palerus scilicet & Alyzia Argos
& Leucas & Argos Amphilochium & Ambracia: quæ plurimæ immo uero cũctæ: Nicopoleos iuri Ambracia
attributæ sunt habitationes. Medio autem in itinere quo ex Alyzia itur Anactorium Stratus iacet. Stratus

Calydon	Ętolorum uero ciuitates sunt Calydon & Pleuron:hoc tępore ad humilē deductæ fortunā.Hæ ue-
Pleuron	ro ꝑfecto quondā urbes Græciæ tutamē erant.Iā sane bifariā diuisam fuisse cōtingebat Etoliā. Nā
Etolia	& antiquā & Epicteton idest post quæsitā dicit:antiquā enim ab Acheloo usq; ad Calydonis littus lō
Trachiniū	ge intra mediterraneā ꝑtinentē planā & fructuosam:ubi Stratus est ac Trachiniū optimā tellurē ha-
Epicteton	bens:Epicteton seu post quæsitā Locris Affinē usq; Naupactū & Eupaliū. Asperā sane sterilemq; te
Naupactū	nus Oetæ Athamanibus & deinceps mōtibus atq; gētibus:iam in Arcton uergētibus. Ingentē uero
Eupaliū	coracē idest coruū Oetæ ꝑximū:habet Etolia & cæteris in medio ꝑiacentibus μεγαλοόν Aracinthū:
Aracithus	ad quē nouā Pleuronē autorē habitādā cōstituere omissa uetere penes Calidonē posita cum illa in-
Molycria	cōposita sit atq; frugifera.Qua tēpestate Demetrius cognoīe Etolicus agrum diripuit.Supra Moly
Thaphias-	criam Thaphiassus & Chalcis montes admodū excelsi surgunt.In quibus posita sunt oppidula Ma-
sus	cyma & Chalcis ipsius montis noīe:quā & Hypochalcidem uocant.Curiū uero penes antiquā Pleu-
Chalcis	ronem est:a quo Pleuronii:Curetes(ut quibusdā uisum est)nominati fuere.Sed tenius flouius e Bo-
Macyma	uēsibus inter Ophientes gente Etolica oritur qualiter & Eurytanes & Agræi & Curetes & alii . Ab
Hypochal-	initio quidē minime per Cureticam oram labit:quæ eadē est & Pleuronia.At enim uersus orientē
cis	potius præter Chalcidē & Calydonē currit.Inde ad campestria Pleuronis antiquæ deflectēs & in oc
Curium	casum ꝑmutans:eruptiones in meridiē uertit.Olim autē Lycernas uocabat.Nessum hac in parte de
Curetes	signatū portitorē fuisse:occisum ab Hercule uulgat:cū inter traiiciendū Deyanirā:uiolare conaret.
Tenius	Poeta etiā Olenū Pylenāq; urbes Etolicas meminit.E quibos Olenus eodē quo Achaica nomine di-
Bouēses	cta:ab Aeolicis est diruta nouæ Pleuroni finitima.De eius agro autē certamen susceperunt Acarna-
Ophiētes	nes.Translata inde Pylena in superiora loca:nomē quoq; illi ꝑmutauerunt & Proschiū uocauere. Hel
Eurytanes	lanicus autē earū nō nouit historiā.Cæte℞ perinde ac antiquo adhuc in statu existāt mentionē facit
Agræi	illa℞.Quæ uero posterius & secundū Heraclida℞ reditū conditæ fuerint:eas in uetustarū numero
Lycernas	computat Macyniū atq; Molicriā permultā in toto fere uolumine leuitatē ostentans.Hæc quidem
Nessus	de Acarnanū Etolorūq; regiōe summatim dicta sint.De ora uero maritima & adiacentibus Insulis
Deianyra	hæc sunt etiam assumenda.Ab ostio nāq; & sinu inchoantibus Ambracio primus Acarnanū locus
Olenus	est:Actiū eodēq; uocabulo & Apollinis Actii templū & ꝑmontoriū nuncupat:qđ sinus ipsius ostiū
Pylena	efficit & exterius portū habet.A tēplo autē stadia quadraginta distat Anactoriū ipso in sinu condi-
Proschium	tum.Leucas autē ducētis & q̄draginta.Hæc uero in Acarnania plaga posita Cheronnesus erat.Eam
Macyniū	sane littus in cōtinēti poeta uocat oram e regione Ithacæ ac Cephalleniæ Epi℞ idest continentē ap-
Molicria	pellās.Hæc autem Acarnania est.Ideo cum cōtinētis littus dicit:Acarnaniæ ripam oportet accipias.
Actiū	Leucadis autē uentosæ quæ Neritus quoq; dicit:quam cepisse Laertiū asserit dicēs Neritum in po-
Anactoriū	testatē redigi:bonis īstructā mœnibus urbē:ripā Epiri idest cōtinētis Cephallenibus imperitās quasq;
Leucas	in catalogo refert Crocylam & Egilipē asperam eas Corinthii a Gypselo & Gargaso missi occuparūt
Ithaca	pariter cū littore etiā ad Ambraciū usq; sinū ꝑgressi & Ambracia & Actoriū inductis cultoribus ha
Epirus	bitatū:& Cherōnesi terra angusta defossa.Leucadem in Insulæ formā redegerūt:& in eū locum trās
Leucas	portata Nerito:qui quondā fuerat isthmus.Nunc uero fretū & Euripus est:ponte iugabilis mutato
Neritus	noīe dixere Leucadē sumpto:ut reor a Leucate uocabulo.Est enim albicāti colore petra in pelagus
Crocyla	proiecta atq; Cephalleniā:& Leucadi adiacens ueluti hinc accepto noīe. Habet insuper & Apollinis
Egylipe	Leucatæ phanū.Ibi stultus fit qui ad sedādos amores ualere credit.Quo in loco Sappho prima dici
Neritos	tur:superbe ab excelsa se deiecisse petra stimulāte cupidine:sicuti Menāder autor est. Præruptam na
Leucas	cta in trāsitu petrā cupidinis oestro ꝑcita e summo præceps ruit ex animi tui sentētia Rex imperio-
Cephalēia	se.Menāder igit primā saluisse Sappho inquit.Antiquiores uero scriptores non Sappho sed Cephalū
Sappho	prius saltasse tradūt:Pterolæ captū amoribus Degoneti filiæ.Leucadiis uero mos erat patriis ut in
Cephalus	Apollinis sacrificio:sontē quot ānis aliquē auertendæ deo℞ iræ gratia de montis specula deiicerent
Pterolæ	Ei quoq; applicitis pennis & auibus multimodis quibus leuari posset saltus ipse:perinde ac uolatus
Leucadis	efficeret:multosq; circūstantes cadentē prius excipere nauiculis:& pro uiribus conseruatū extra pa-
apollo	trios fines emittere superstitē.At scriptor Alcmeonidis e Penelopes genitore Icario duos natos esse
Volans ho	filios scriptis suis prodidit Alyzeū atq; Leucadiū:eosq; cū patre Acarnaniæ regnum tenuisse:Ab eis
mo	igit ciuitates nomen accepisse testat Ephorus:Cephallētes ab insula Cephallenia uocatos hoc aūt
Penelope	tempore.Homerus aūt cunctos Vlyxi subditos appellat:e qbus etiā Acarnanes existūt:cū ingt ipse
Icarius	Cephallenas secū ducebat Vlyxes:Quiq; tenent Ithacā siluis & Neriton altis:qui mons eo in loco il
Alyzeus	lustris habet:Aretā e Dulichio Ethmadibusq; sacris.Cū inter Ethmades Dulichiū cōsistat:& illud
Leucadius	Quiq; Buprasiū & Helidē habēt:cū in Helide Buprasiū existat:& qui Eubœā habēt & Chalcidem
Cephalle	atq; Eretriā:his ipsis in Eubœa cōsistētibus:quēadmodū Troes ac Lycii & Dardani:cū & ibi Troes
nia	sint.Prætereа post Neritū dicit & Crocylā colunt asperāq; Egylipen & Zacinthū & Samū & Epirū
Vlyxis re	idest continentē.Epirū aūt siue cōtinentē dicere uult terrā e regione Insula℞ positā:simulq; cū Leu
gna	cade & reliquā cōprehēdit Acarnaniā:de qua hunc in modū mentionē facit.Bissenos pecudūq; gre
Ithaca	ges Epirus habebat:cū ipsa Epirus quondā illuc usq; protendebat & noīe cōmuni sic nuncupabat
Neritos	Epirus.Samū autē nunc Caphalleniā esse cū dicat.Circa Ithacamq; Samūq; fretū sub rupibus asperis.
Dulichiū	Per ipsum enim Epithetū noīs paritatē distinxit:cū nequaq̄ de urbe sed de Insula nomen posuerit.
Ethmades	Quoniam cum Insula sit Tetrapolis:idest quaternas continet urbes . Ex iis una est quæ Samus siue

Same dicitur utroq; usitato uocabulo:ipsi etiá Insulæ cõmuni. Quando enim dixit: quotcunq; opti
mates Insulis impitabát, Dulichioq; Samé appellás Insulá quá primo Samum uocauit. Apollodorus — Same
aút ait:p adiectiuú distinctioné ab eo nois fieri. Ná cú Samú dicat aspam ísulá dici. Interdú uero cõ- — Samos
tra scribi oportere. Dulichio Samoeq; nõ auté Samesq;. Vnde manifestat Samú Saméq; p urbe pferé
dú esse. Insulá uero Samú tátúmodo. Quod.n. urbs Same dicit Haud sane dubiú;cú e qlibet urbe p
catores dinumeret. Eque Same uiri quattuor ac uigiti fuere. Præterea e sermone Crimenis:quá inqt
ad Samé missam dedere. Hæc sermonis rationé habét. Nõ eni distincte apteue poeta ædidit neq; de
Caphallenia neq; de Ithaca locisq; reliqs ppioribus. Ex quo est effectú ut expositores & rez idagato
res discrepét. Stati.n. de Ithaca cú inqt:quiq; habitát Ithacá & frondosum Neriton ide:qd qdé Neri- — Ithaca
tú monté uerbo dixit expresso. Apricáq; Ithacá colo:mons ubi frõdet opacus. Neritus frõdosus atq; — Neritos
decés. Siue urbé.n. siue insulá hoc in uersu dicat Ithacé:in ambigua linquat. Vt in eo quoq; Quiq;
habitát Ithacen:aut Netiton:haud certe declarat. Aliqs aút pprie audiés ciuitaté ítelligeret: sicut &
Athenas siqs dicat & Lycabottú sic & Rhodú:siqs dicat & Atabyrin. Iré Lacedæmoné si Taygetú:
poetice uero cõtra. Ná in eo certe dicto: Apricáq; Ithacá colo:& in ea Neritú monté:qppe cú in Insu
la nõ aút in urbe mons sit. Quádo uero ita inqt:nos ex Ithaca sub Neio uenimus:siue.n. Neritum & — Neritos
Neiú eundé eé dicat siue alteq:siue monté:siue locú res ipsa liquer. At.n.q p Nerito Neritú scribit: — Neius
aut ecõuerso aberrat oino. Quoniá Neritú monté qdé frõdosum poeta nuncupat:Nericú aút bene — Nericum
muratú appellat oppidulú & illú qdé in Ithaca:hoc aút cõtinétis:i. Epiri littus esse ait. Hoc etiá obie
ctioné quampiá uidet ostédere tanq humilis:q súma salo iacet ipsa sonáti. Humilis náq; ad ima spe
ctat:q súma uero celsa & alta:qualé plurifariá significás asperá sterileq; uocat. Viamq; ex ipso portu
tramité aspez ac durú ait:icultúq; & absq; materia locú:Illud etiá. Nulla.n. Insula semp Aprica: nec
optimis prædita portubus appellat:etiá sup oés Ithaca:huius generis igit expositiões habet elocutio
Explicát aút nõ male expositores:nõ eni humilé ad ima depressam in hoc accipiút loco; sed humo
& terræ cõtinéti finitimá ac pximá. Neq; uero summá celsam altáq; intelligát: sed sup oés extremá
ad Aquiloneq; cõuersam. Hoc etiá dicere uult ad tenebras. Cõtra uero ad Austrú:cú aliis ad Austrú
uergétibus & ab Epiro cõtinétiq; seorsum ad aurorá & solis ortú. Ithaca sane ppe Arcton accedit:q — Ithaca
aút sic Australe uocat latus in hisce uersibus manifestat.

Dextra siue adeant aurorá & solis ad ortum.
Siue petant illi leuam:obscurasq; tenebras.

In illis etiá lõge magis. Nouimus haud socii tenebræ loca lucis & ortú Aut ubi sol nitidus terræ suc
cedit ad ima Aut ubi cõscédit. Est.n. accipe qttuor climata;cú aurorá Australé accipias ptem:& hoc
qdé quandá habet explanationé. Præstat aút ipsum solú solis pcessum itelligere: Aqlonari oppositú
regioni. Quandá.n. rez cælestiú murationé:& qdé pmultá sermo ipse significare uult nõ nudá cli
matú occultationé. Oportet.n. in oibus cõtinuatiõis tépora;siue iterdiu siue noctu cõtingát cõseq.
Cælestia uero amplius mutát ex eo q nosipsi in meridié plus minusue secedamus q ecõtra. Hoc aút
nõ occasus & oriétis occultatiões faciút(& eni cú serenitas adsit hoc cõtingit) sed meridiei & Septé
trionis efficit. Maxime eni polus Arcticus est:quo moto & interdú ad uerticé nobis interdú sub ter
ra existéte:ipsi Septétriones pariter pmutant. Nõnunq & deficiunt secúdú tales discessiones: quo ta
men fit ut nõ ignoscas:quo in loco Septétrionale sit clima:neq; principú est. Si aút hoc est neq; op
positú agnosceres. Ithaca sane ad stadia octoginta in circuitu patet. De Ithaca qdé hæc dicta sint. De — Ithaca
Cephallenia uero quæ est Tetrapolis.i. ciuitates qternas cõtinet;neq; huius tpis noie dixit; neq; ulla — Cephalléia
de ciuitate:una tantú excepta;siue Same siue Samo:qd oppidú hodie deletú prsus est. Ad mediú aút — Samos
Ithacæ fretú ipsius uestigia cõmõstrant. Ab ea uero Incolæ Samei nuncupant. Alia sút adhuc his té
poribus exilia qdá oppidula:Pronesus & Cranii. Aetate uero nostra alterá. C. Antonius ædificauit. — Pronesus
M. Antonii patruus;cú post cõsulatú qué Collega Ciceronis oratoris gessit exul in Cephallenia mo — Cranu
rá traxit:& uniuersam Insulá sicuti peculiare prædiú subiectá habuit; quá tamé a se habitari & cõdi — C. Antõius
cœptá nõ absoluit. Sed ab exilio reuocatus adhibita rebus amplioribus cura functus est uita:nõ du- — Cephalléia
bitauere pleriq; Cephalleniá eandé & Dulichiú appellare:& Thaphú alii & Thaphios Cephallenios — Dulichiú
eosdé dixere Teleboas:& aduersus illos Amphitryoné exercitú duchitasse. Assumpto socio Deionei — Thaphos
filio Cephalo ex Athenis pfogo Amphitryoné dehinc Insula potitú;rá Cephalo tradidisse; ab illoq; — Teleboes
nomé assecutá esse Insulá. Oppida uero ab illius filiis sumpsisse cognoiá. Hæc quidé minime sút Ho — Cephalus
merica:quoniá Cephallenes Vlyxis & Laertii subditi fuere imperio. — Cephallenes

Taphos auté Mente ditioni paruit unde. — Taphos
Mentes Anchiolo prognatus glorior acri.
At pelagi doctos Thaphios rex ipse guberno.
Hac auté tempestate Thaphus Thaphius dicit.

Nec uero Hellanicus Homero cõcordat:Dulichiú Cephalleniá núcupans. Illud.n. sub Megete fuisse — Dulichiú
perhibet:sicut & Echinades reliquæ. Eius aút inqlini Epæi sút dicti ab Elide pfecti. Quaobré Otú — Megetes
Cyllenia de géte Phyllei sociú magnanimoz ductorem Epæoz uocat. Ast Vlyxes magnaios duxit — Epæi
Cephallenes. Itaq; neq; in Cephallenia Dulichiú extitit;si Homez seqmur:neq; Cephalleniæ iuri at
tributú:Androne teste. Illud.n. tenuerút Epei. Tõtá uero Cephalleniá Cephallenes sub Vlyxe. Ipsos

auté Meges habuit. Atq Paléses Dulichios appellauit Homerus:ficuti Pherecydes scriptis ostendit. Is præcipue cõtradicit Homero:q Cephalleniá & Dulichiú unú idemq; pronũtiat. Siquidé ex ꝓcatoribus duo & quinquaginta e Dulichio ꝓficiscunť. E Same uero q̃ttuor & uiginti. Haud enim hoc diceret ex uniuersa tot. Ex una uero de quattuor ad unú dimidios:quod siqs concedat interrogabimus quæná fuerit Same quádo ita inqt:Dulichiũq; Saméq; & nemorosam Zacinthú. Cæterum ad Acarnaniá Cephallenia sita est:e Leucata circiter quinquaginta distás stadia uel quadraginta : ut alii dicũt. Ab Chelonata uero octoginta. Hæc uero ad stadia trecéta circuitũ habet. In longú auté porrecta rendit in Austrũ montana:maximus in ea sane mons extat. In quo Iouis Enesii templũ est:penes illud angustissima ac dutissima Insula Isthmũ efficit humilé:qué fluctus sæpenumero e mari superũ dat in mare. Penes angustũ aũt húc locũ in sinu sũt Cranii & Paléses. Inter Ithacá uero & Cephalleniá Insulá iacet Asteria:quá poeta noiar Asteridé:Quæ non q̃lé poeta loqť talis ꝑmanet autore Scepsio:portus qdé isunt ad locáda nauigia utroq; ex latere ꝓfundi. At Apollodorus adhuc eá manere dicit. In q̃ oppidulũ esse inqt Allalcomenas noiatũ:sup ipso Isthmo iacés:a poeta qdé Samú dictum & Thraciá:quá hoc tpe Samothracé uocamus. Ionicá qdé nouit ut par est. Ná Coloniá Ionicá nosse uideť:nec dubie ꝓtulit illius appellationé:cũ de Samothrace uerba facit nõnunq̃ p adiectiuú. Threicieq; Sami nemorose in uertice sũmo:aliquádo ꝓpinquaꝶ cõiũctioné Insulaꝶ:in Samon ac Imbrõ: & quæ planissima longis. Est nucibus Lemnõ & rursum. Inq; Sami atq; Imbri sterilis medio. Norat igiť Verꝶ illá minime:noiauit. Nec sane eodé quondá appellabať noie : sed Meláphilus postea Anthénis:Deinde Parthenia a flumine Parthenio:q mutato uocabulo Imbrasus uocať. Quandoqdem igiť reꝶ Troianaꝶ tépore Samus & Cephallenia & Samothracia noiabanť earũ noia ab priscoꝶ aliquo illis inducta fuisse liquet:ex qbus & illud manifestũ est q, præter antiquá historiá qua colonos post Ionicá Coloniá Tébrionisq; præsentiá:e Samo uenisse fingũt & Samon Samothraciam noiasse. Planũ inquá est Samios hoc esse cõmẽtos gloriæ causa. Vero aũt similius illi dicũt q nomen Insulæ ab altitudine ipositũ aiunt. Samos náq; sũmitas & altitudo uocať. Ex eo náq; loco tota ꝑspectui patebat Ida:& Priami ciuitas & Acheoꝶ naues cernebanť. Sũt qui a Saiis priscis Thraciæ cultoribus:& cõtinéti finitimá habitabát:Samũ appellatá esse dicũt. Seu illi sint q Sapei aut Siti uocabanť:quos q poeta Sintias nũcupat aut alii. Saioꝶ qdé meminit Archilocus:quispiá Saioꝶ clypeo mactarat qué ad Thamanũ sine ꝓbro nõ spõte reliqt:de ipsis Vlyxis dnõi subiectis Insulis zacinthus explicáda restat:paulo plus q̃ Cephallenia & Pelopõnesus in occasum uergés:eáq; magis atrigés. Zacithi uero ambitus ultra cétũ & sexagita stadia est:abest aũt a Cephallenia ad stadia sexagita. Nemorosa qdé urbs neꝶ fructifera eiusdé nois ciuitas est celebris. Ab ea distans ad Hesperidas Aphricæ stadia tria milia trecéta. Inter hác & Cephalleniá ad orienté solé Echinades Insulæ iacét:e qbus Dulichiũ est. Hodie uero Dolichá uocant:& quæ uocanť acutæ.i. Oxeæ quas poeta celeres appellat. Dolicha qdé iacet ad Oeniadas & ad Acheloi ostiũ. Distat aũt ab Araxo Elidis ꝓmontorio stadia centũ. Reliquæ Echinades plures extát cũctæ steriles & asperæ:e qbus quæ lõgissime abest ante Acheloi eruptiné stadiis quindecim distat. Quæ uero ꝓpius stadia quinq;:cũ prius pelago circũfluæ forét. Limus.n.qui frequens deferť quasdá illaꝶ in cõtinétis terræ facié redegit. Alias mox rediget q etiá Peracheloin(sic enim finitimá fluuio plagá uocát)effecit:quá amnis inũdat. Ea uero cũ antiqs téporibus semp limites cõfũderet bella iter uicinos ciebat Etolos:& Acarnanes terminos designás. Cũq; arbitri nulli essent armis ut iudicio decertabát. Victoriá uero reportabát qui plus uiriũ uédicarát. Qua ex causa talis cõficta est fabula q̃si debelláte Acheloũ Hercule:cũ uictoriæ præmiũ reportaret Oenei filiæ Deianiræ nuptias adeptus est. Eá quidé tragœdiaꝶ scriptor Sophocles hoc pacto loquenté itroduxit. Procus sane mihi ánis fuerat Achelous. Qui tribus me formis a patre penit manifestus incessit taurus:alias tortus uarias p notas draco aliquádo mole ualida bouis præ se ferés fronté:addunt nõnulli Amaltheæ cornu capræ id eé:qđ Hercules ab Acheloi frõte effregit:Idq; Oeneo maritale munus dedit Hercules. Quibus e rebus ueră pleriq; similitudine q̃dá Alegoriá educétes Acheloũ sicut flumina reliq̃ tauro cõparát:ob sonos ipsos & Alueoꝶ circũflexiões:q̃s cornua uocant draconi quoq; pp obliquatá ipsius lõgitudiné:eadé e & bouinæ frõtis causa. Herculé quoq; oíbus alioquin beneficiũ mortalibus Oeneo affinitate cõiunctũ aggeribus:& aqꝶ ductibus fluuiũ ꝑperá & dánose labentem coercuisse. Cũq; is abũdantia ferreť ingéti cursus aqꝶ ꝓpinquus Acheloo uastatis agris. Oenei gratia siccauit amné. Hoc aũt Amaltheæ cornu esse. Troianis itaq; tpibus Megeré Echinadas & Oxeas ditiõe possedisse Homerus dicit de quo addit. Diis carus genuit Phileus agitator equoꝶ. Qui iam Dulichiũ cõdit succésus ab ita. In patré. Fuit autem pater Augeas Elidis & Epæoꝶ dominus. Vnde has insulas Epæi tenuerũt:fuge Philei ad Dulichiũ comites. Thaphioꝶ aũt Insulæ Teleboaꝶ prius extitere:quoꝶ fuit & Thaphus quá nũc Thaphiunté uocát. Seorsum ab iis fuerũt nõ quidé spatiis: sunt.n. ꝓpinq; sed aliis sub ducibus: Thaphus .f. Teleboisq; cõstitutæ. Primũ igiť Aphitryon una cũ Cephalo Deionis filio & Athenis ꝓfugo aduersus illos ductás exercitũ:ipsis regé iposuit Cephalum At Homerus eos regis Méte dominationi subditos dixit. Ipsos latrones appellans sicut & Teleboas appellat uniuersos. Hæc quidé de adiacétibus Acarnaniæ insulis dicéda occurrerunt. Inter Leucadé uero Ambraciũq; sinũ salsus est lacus Myrtũtius noíe. Ab Leucade uero deinceps Palerus:& Alyzia Acarnaniæ ciuitates sunt:e quibus Alyzia lõge a mari quindecim distat stadiis:ad quá dicatus Her-

Cephalléia
Dulichiú
Procatores
Cephalléia
Chelonata
Enesius
Iup.
Cranii
Palenses
Asteria
Allalcomenæ
Samos
Samothrace
Imbros
Melamphilus
Anthennis
Parthenia
Imbrasus
Samothracia
Samos.i. sũmitas
Saii
Sapei
Sinti
Zacinthus
Echinades
Dulichiũ
Dolicha
Oxeæ
Araxus
Peracheloís
Acheloi fabula
Deianira
Amaltheæ cornu.
Achelous tauro similis
Meges
Phileus
Augeas
Thaphii
Thaphus
Cephalus
Teleboæ
Myrtũtius
Palerus
Alyzia

culi portus est:& cũ luco phanũ Herculis certamina cõtinens.E quo dux qdã Lysippi opera Romã
transtulit:Herculis labores in loco pp solitudinẽ abiectos.Inde ꝓmontoriũ Cornithota & Echides Corintho-
& urbs Astacus eodẽ noĩe quo & alia Nicomediæ sinusq; Astacenus singulari numero noĩata.Est & ta
Crithota quo uocabulo oppidulũ appellaĩ in Cherõneso Thraciæ;quæ aũt in medio sita sunt:cũcta Astacus
cõmodos portus habẽt.Dehinc sunt Oeniadæ & Achelous.Postea lacus ad Oeniadas ptinens.Meli Crithota
ta noĩe stadia quidẽ triginta longitudine patens.Latitudine aũt uiginti.Est & lacus alius Cynia lon Oeniadæ
gitudine & latitudĩe duplo maior.Tertius itẽ nomine Vria hisce longe minor.Cynia qdẽ mare ĩgre Achelous
ditur.Reliqui uero dimidio stadio superiacent.Postea Euenus ab Actio stadiis sexcenti septuaginta Melita
remotus.Post Euenum mons Chalcis est;quẽ Artemidorus Chalce appellat.Deinde Pleuron:deĩde Cynia
Licyrna pagus cui Calydon incũbit stadia triginta in mediterranea.Prope Calydonẽ uero Lathræi Vria
Apollinis tẽplum existit.Postea mons Taphiasus Post Macynia ciuitas.Deinde Molycrea.Iuxta eã Euenus
est promontoriũ Antyriũ;Etoliæ finis & Locridis plagæ:ad quẽ ab Eueno stadia sunt circiter cẽtũ Chalcis
& uiginti.Hunc in modũ de monte siue Chalcide siue Chalcia Artemidorus dissetit.Eã inter Ache Pleuron
loũ & Pleuronẽ cõstituẽs Apollodorus aũt(uti supius a me dictũ est)supra Molycreã & Chalcidẽ & Licyrna
Thaphiasum & Calydonẽ iter Pleuronẽ & Chalcidem sitã esse affirmat;ni forte alius iuxta Pleuro- Calydon
nẽ ponẽdus est mõs quẽ Chalciã:Alter aũt quẽ Chalcidẽ uocitent:q quidẽ iuxta Molycreã surgit. Lathræus
Quãdã etiã penes Calydonẽ lacus est magnus sane atq; ꝓfundus admodũ;quẽ patrarũ Incolæ Ro- apollo
mani possident.Cæterũ in mediterranea Acarnaniæ gentẽ quãdã Eurysichcã esse scribit Apollodo- Taphiasus
rus:cuius apud poetã.Alcmanẽ mẽtio sit.Neq; inqt Eurisicheus Calydonisq; sum pastor uerum in Macynia
uertice Sardiniẽsi ĩ Etolia aũt fuit Olenus urbs prout in Etolorũ dinumeratione Homerus memi- Molycrea
nit.Eius qdẽ tantũmodo uestigia restant ꝓpe pleuronẽ Aracintho subiecta:penes quoq; erat Lysi- Antyrium
machia humi ꝓstrata & ipsa ad lacũ adiacet:q prius quidẽ hydra.Hoc uero tpe Lysimachia noĩaba Patræ
tur:inter Pleuronẽ Arsinoenq; urbẽ ante quidẽ uicus erat nomine Conopa.Aedificauit autẽ illã Ar Eurysichea
sinoe secũdi Ptolemæi soror simul & cõiunx cõmode ad Acheloi trãsitũ sitam.Simile qddã & Pylle Olenus
na quod & Olenus passa est.Cũ uero sublimen ĩquit Calydonẽ & Petrosã a loci natura capiendũ ẽ. Lysima-
Fertur.n.ut bisariã ora diuisa;mõtanam quidẽ & Epictetũ siue postea adeptã Calydoni attribuerit. chia
Tractũ uero cãpestrẽ Pleurom.Hac aũt tẽpestate satiscens assiduis bellis & Acarnania & Etolia cõta Hydra
bescit:sicut & alii pleriq; populi.Plurimos aũt annos Acarnanes Etolis adiuncti aduersus Macedo- Arsinoe
nas aliosq; Græcos pduxauerunt.Postremis uero tpibus cõtra Romanos pro libertate decertantes. Conopa
Quãdoquidẽ igiĩ & Homerus & reliqui Poetæ rerũq; scriptores frequẽtes illorũ tradidere memo- Pylena
riam:aliquã quidẽ insigniter ac manifeste:quædã aũt obscurius quod p iam dicta de illis ostẽditur.
Assumamus & prisca nõnulla ex iis quæ incipiendi ordinẽ habent:uel si dubitatiõnẽ afferant Stati
de Acarnania sane q Laertes & Cephallenos ca potiti sint a nobis cõmemoratũ est.Cũ quidã illã oc
cupassent antea pleriq; certe ea de re loquuti sunt.Cæterũ ad illos q dissona ꝓtulerũt:& idipsũ qui
dem aperte nõ ab re diiudicãdi nobis sermo restat de ipsis.Vulgatũ est prioribus sæculis Acarnaniã Acarnania
a Taphius & Telebois habitatã esse:eorũq; principẽ Cephalũ ab Amphitryone dominũ constitutũ Cephalus
adiacentes Tapho Insulas;orãq; maritimã imperio tenuisse.Hinc ãt usitatũ ad Leucata saltum huic
ipsi primo adscriptã fuisse ferunt:ut in superioribus enarrauimus.Postea uero q Taphii Acarnani-
bus ante Cephallenũ ac Laertæ aduentũ imperitarint:ne uerbũ quidem facit.Eos aũt Ithacensibus
amicitia coniunctos fuisse asserit.Quocirca uel locorũ ditionẽ nullo pacto illius tpe habuerunt uel
sponte cesserunt:uel inhabitandi sotietate usi erant.Quosdã uero e Lacedæmone qui cũ Icaro Pe-
nelopes genitore uenerunt Acarnaniã incoluisse opinio est.Nã & hunc & Penelopes germanos uitã
agere in odyssea poeta tradidit.

Olli in tecta patris properant habitare feroces.
Icarii cuius de semine filia pulchro
Germaniq; orti fratres:Tum piotinus illam.

Eurymacho pater & fratres nupsisse iubebant.Eos enim Lacedæmone habitasse:haud simile ueri ẽ
Nam Telemachus etiam eo proficiscens nequaq̃ Menelai domum reuertisset:nec illos aliam habita
tionem tenuisse diximus.Verum Tyndarũ eiusq; fratrem Icarum cum ipsos e patria eiecisset. Hip- Tyndarus
pocam ad Thestium Pleuroniorũ dominum sese recepisse: simulq; multum trans Acheloum plagã Icarus
occupatam inter se partiuisse.Itaq; Tyndarum accepta in uxorem Thestii filia Læda domum repe- Hippoca
tisse.At Icarum Acarnaniæ partem adeptũ substitisse:& ex Polycasta Lygæi filia liberos procreasse: Thestius
Penelopen scilicet fratresq; Penelopes.Nos autem in nauium catalogo demonstrauimus Acarnanes Leda
in suscepta aduersus Ilium expeditione & connumeratos & militiæ sotios fuisse:in quibus nomina Icarus
tim dicebatur.Qui Epirum idest terram continentem habitabant:& item quique Epiron habẽt cõ Polycasta
traiaq; arua colebãt.Nec dum sane Acarnania Epirus seu cõtinens nominabatur:nec Leucas Acte Penelope
idest littus.At Ephorus negat militiæ socios fuisse.Alcmeonẽ.n.Amphiarai filiũ una cũ Diomede: Epiros
reliquisq; Epigonis suscepto contra Thebãos prœlio:req; bene gesta cũ Diomede sotietatẽ inisse:& Leucas
cum illo de Oenei hostibus ultionem sumpsisse.Cũq; illis Etoliam tradidissent ipsum Acarnaniam Acte
inuasisse:eamq; prostratã subiugasse.Hoc ĩ tẽpore Agamemnonẽ Argiuos aggressum magna ex par
te Diomedis complices facile superasse.Paulo post cũ aduersus Ilium illa incidisset expeditio:ueritũ

ne Diomedes domũ repetens propriũ uendicaret imperiũ. Audiebat.n.ingentes ad ipsum conuerti
copias:nã illũ quidẽ Adrasti:hunc uero patris successorẽ & hæredẽ eẽ.Hæc inq̃ ueritũ & animo uer
santẽ illos ad capessendũ Argos & belli cõmunicationẽ & societatẽ acciuisse.Itaq; Diomedem obse-
quutũ in militiæ ptem accessisse:Indignatus aũt Alcmeonẽ neglexisse.Quãobrẽ solos Acarnanes i
nullã cũ reliquis Græcis militiæ partẽ aduentasse.Hasce rationes sequutos(ut par est)Acarnanes.Ro.
postea callide induxisse ut expetitã ab eis libertatẽ:& suũ uiuẽdi morẽ assequerent̃ asserentes solos
sese aduersus coꝝ maiores & generis autores nullã militiæ sortẽ subiisse.Nec.n.in Etoloꝝ conspira
tione auxiliisq; dinumerãdis:neq; seorsũ per se memorarent̃:nec omnino istud ipsum nomen i Ho-
merico carmine inferret̃.Ephorus igit̃ ipsam Acarnaniã ãte Troiana tẽpora subditã iam Alcmeoni
Argos faciens Argos Amphilochiũ ab illo cõditum fuisse demonstrat:& Acarnaniæ nomen ab illius filio
ãphilochiũ Acarnaniæ deriuari asserit:& ab illius fatre Amphilocho:Amphilochã gentẽ nuncupari.sic ad dicẽ-
Acarnania da extra homericã excurrit historiã.Veꝝ Thucydides & alii perhibent Amphilochũ a Troiana re-
unde uersum militia cum res Argi nequaq̃ ei animo sederent hanc habitasse terrã in fraterni potentatus
Amphilo- successionẽ uenientem(ut qdam asserũt)quãq̃ alii aliter.Hæc qdẽ de Acarnania peculiariter memo
chi randa succurrunt.Communiter aũt quæ rebus iplicant̃ Etolicis exponemus.Etoloꝝ deiceps gesta
Curetes narraturi:quæ præter iam dicta assumere decreuimus.Cũ igit̃ Curetes quidã ad Acarnanes: qdã ad
Pleuron Etolos adsciscãt & nõnulli a Creta:aliqui ex Euboea genus duxisse asseuerẽt. Quippe cũ Homerus
Calydon quoq; ipsoꝝ meminerit:quæ ille dicit ante oĩa cõsyderanda sunt.Nã cũ existimat potius Etolos di-
Etholi cere q̃ Acarnanes.Qui qdẽ Porthaonide fuerunt Agrius atq; Melas eques acer:tertius Oeneus Pleu
ronẽ clarã & celsam Calydona colebant:ambo aũt hæc Etolica fuerunt oppida:& in Etoloꝝ catalo
go feruntur:quocirca postq̃ pleuronis habitatores suo aũt tẽpore Curetes eẽ uidebant̃:minime Eto
li forent.Qui uero iis cõtradicũt eloquutionis modo adducunt̃ quãdo dicit.Curetes pugnant:Eto
liq; ense feroces:Mœnia sub Calydõis.Haud.n.sic ꝓprie dixisset:Boetii ac Thebani iter se pugnã cõ
serebant:Nec Argiui ac Pelopõnẽses:Explanatũ nãq; superius est hũc eloquẽdi Homericũ esse mo-
rem:& penes alios poetas tritũ id esse sermonis genus:huic ergo facile responderi licet.Dicãt aũt illi
quonã modo si Pleuronii atq; Etolii neq; nationis eiusdẽ erãt:eos iter Etolos numerat.Verũ Epho
rus Etolos gentẽ esse:ac nunq̃ alienæ subiectos ditioni præfatus.Cæteꝝ quoad respicere qdem ho-
minũ memoria ualet:inuiolato a populatione ꝑmansisse dicẽs:cũ pp locorũ asperitates:tũ uero reꝝ
peritia bellicaꝝ:principio quidẽ Curetes agrũ cunctũ occupasse testat̃.At cũ ex Elidæ Endymiõis
Etoli filius uenisset Etolus:ipsosq; prcelio uicisset Curetes i Acarnaniã nũc appellatã se recepisse. Etolos
Oxylus aũt cõiunctos Epeis domũ reuertisse.Ibiq; uetustissimas Etoliæ ciuitates decẽ cõdidisse. Posteriore
Elis dehinc ætate ab Oxylo Emõis filio q ex Etolia trãsmigrauit:Eli frequẽtibus itroductis colonis suis
se habitatã:eaꝝ reꝝ testimonio adiecit epigrãmata:Etoliæ quidẽ ad Thermopylas ubi eligendorũ
magistratuum mos patrius erat ad Etoli statuam insculptum in basi.

χωρησ οικιστηρα παρ᾽ ἀλφειου ποτε δινεσ.
τρεφεν τα σταδιον γοιτον ολυμπιαδος.

Habitandæ telluris autorẽ ad Alphei uertices educatũ Olympio uicinũ stadio Endymionis gnatũ
Etolũ.Hoc aũt erexerunt Etoli:ut propriæ uirtutis monumentũ spectaretur.Alterũ autem in Eleo
rum Etoloꝝ foro ad Oxyli statuam inscriptum est.

Hanc olim Etolus linquens ab origine gentem
Curetum:terras hasce sudore parauit.
Idem annis decimus stirpis satus Emone forti:
Oxylus hanc ueterem construxit mœnibus urbem.

Mutuam sane quidẽ Eleoꝝ & Etolorũ inuicẽ cognationẽ ꝑ hæc epigrãmata recte significat:quo fa
teantur utriq; non modo cognationẽ:sed etiã inter se auctores esse:ex quo eos mentiri arguit:q non
Eleoꝝ Aetolos:sed Aetoloꝝ Eleos esse colonos asserant.Scripturæ aũt & sententiæ dissonantiam:
& hic eandẽ ostendisse uidet̃:quã nos in delphico apposuimus oraculo.Quom.n.inuiolatos a popu
latione:quoad respicere qdẽ hominũ memoria ualet dicat:Etolos & Curetes principio hũc agrum
Curetes occupasse.hoc utiq; cõsequẽs dictis afferre debebatur:Curetas tẽpus adusq; suũ terrã Etoliã possidẽ
tes ꝑmansisse.Sic.n.inuiolata a populatione & nunq̃ alienæ subiecta ditioni uocari debebat.Verũ ꝑ
missi factus imemor:nõ istud infert sed oppositũ quod ab Elide ꝓficiscente Etolo & ipsoꝝ facto p
bella uictore:Curetes in Acarnaniã se recepere.Quænã igit̃ ẽ alia populatiõis ꝓprietas:q̃ bello supa
ri:agrũq; reliquere:Hocq; ipsum apud Eleos epigrãma testat̃.Nã Etolus inqt Curetum terras hasce
Etolia sudore parauit.Fortasse dixerit qspiã ipsum inuiolatã a populatione Etoliã asserere: ex quo nomen
istud adepta sit:post Etoli præsentiã.Verũ intelligentiæ rationẽ abstulit:cũ in sequentibus dicat plu
rimã populi partẽ in Etolis ꝑmanẽns:hanc Epeoꝝ esse inquẽs:& cũ postmodũ ipsis cõmixti Aeo-
les fuerint:qui una cum Boetiis e Thessalia cõmigrarũt cõmuniter cum iis oram tenuisse.Nunquid
igitur contingit alienum inuadentes agrũ pariter cũ possessoribus partiri sine bello:qbus qdem nulla
tali opus sit commutione:uel hoc qdem credibile nõ est:at cũ eis quos ꝑ arma deuiceris æqualem
in sortem conuenire credibile.An qd igitur aliud est populatio q̃ ꝑ arma superari:Apollodorus etiã
inquit Hyantes e Boetia aduentantes scriptũ esse & Etoloꝝ accolas factos.Verũ ipse ꝑinde ac re be

ne recteq; cōfecta supaddit. Hæc itaq; ac talia diligenter accurateq; tractare cōsueuimus cū res aliq
uel in dubitationē affertur oīno uel falsam habet opinionē. Ephorus sane cū talis exsistat: tamen re-
liquis antecellit: eumq; Polybius ipse studiose collaudat. Ac de rebus inqt Græcis. Eudoxus quidem
bene. Cæteꝝ Ephorus optime exponens dissent de ædificiis: de cognationibus & transmigrationi-
bus: de urbiū autoribus. Nos aūt inqt: quæ impræsentiaꝝ sunt apertius declarabimus; & de locorū
situ & de interuallis. Hoc.n. locoꝝ descriptioni ꝓprissimū est. Sed.n.o Polybi cū aliorū sentētias ac
opiniones de distantiis introducas: nō solū extra Græciā uerū etiā intra Græciā: & nūc quidem Posi
donio: nunc Artemidoro aliisq; compluribus indicia distribuas: & nobis ueniā præstes: minimeq; in
dignens oportet si ab talibus uiris historiā ingentē trāsferentes aliqua in pre deficimus peccamusue
Verū satis habere si cæteris maiorē dictoꝝ partē melius explicemus: aut ꝑ ignorationem omissa ap
ponamus. De Curetibus āt adhuc talia feruntur. Quædā prope Etoloꝝ scripturas & Acarnanū; qdā
aūt longe. Prope qdē qualia protulimus ꝙ regionē hoc tpe Etoliā nuncupatā habitauere Curetes.
Aduentantes aūt Etolos cū Etolo: ipsos in Acarnaniā expulisse. Talia ēt feruntur ꝙ Pleuroniū agrū
ab Curetibus habitatū: & proinde cureticū uocitatū Aeoles inuadentes inter ceperūt: possessoribus
eius eiectis. Arthemathus aūt Euboeus Curetas inqt Chalcidē incoluisse. Assidue uero de Lelanto
campo bellū gerētes: cū hostes anteriorē captarent cæsariē: eosq; distraherent ab occipite capillatos
extitisse a fronte detonsos. Vnde ab Cura.i. tonsura Curetes.i. detonsos appellari: & in Etoliā habita
tum migrasse. Cūq; Pleuronis loca postmodū occupassent trans Achelou oram incoluisse. Vbi cū i-
tonsa seruarent capita: Acarnanes uocari coepisse. Plerisq; uero ab heroe quodā utranq; nationē no-
men tenuisse aiunt. Alii a monte quodā Curio Pleuroni imminēti Curetes nominatos. Hanc uero
Etolicæ nationis tribū quandā eē liquet: sicut Ophienses Agreosq; & Emytanes aliasq; complures.
Etolia aūt bifariā (ut dictū est) diuisa Calydoniā plagā Oeneo regnatā fuisse memorāt. Pleuroniā ue-
ro aliqua ex parte Patthaonidas habuisse. Agris cōplices q secundū poetā Pleuronāq; colūt muro &
Calydona præaltā. Thestiū tamen Pleuroniā tenuisse: q Curetū ductor socer quidē fuerat Oenei. Al
theæ uero pater. Bello āt aduersus Oeneū & Meleagrū ab Thestiadis ingruente: ob suis caput & spo
liū secundū apri fabulā si poetæ credimus. Vt autē probabilius sit & uulganī est pro regionis parte.
Nā sic dicitur Curetes & pugnaces Etoli belli gerebant: hæc qdē prope: lōge autē & extra materiā sūt
quæ alioquin ꝓꝑ nominis similitudinē: ad idē ꝑ historicos adducuntur; quæ qdē curetica & de Cureti
bus eo mō dicuntur quo & de illis: q Etoliā Acarnaniāq; coluerunt. Ab illis qdē differunt: Similia ue-
ro magis sunt sermoni: q de Satyris Sylenisq; & bacchis & Tityris habetur. Tales.n. dæmonas quosdā
deorūue ministros Curetas uulgant. Quidā uero res Cretenses ac phrygias edidere: sacrificiis nōnul
lis iplicitas: partim mistieis ꝑtim aliquo pacto contentas: in Iouis infantiā in Creta educati matrisq;
deoꝝ cerimonias: In phrygia & in Idæ troianæ locis celebrandas. Quibus sane in sermonibus ma-
gna uarietas est; cū alii eosdem esse Curetas & Corybantes: & Caberos & Idæos dactylos & Telchies
ostendant. Alii cognatos inter se & pusillas quasdā ipsorū differentias: inter eos esse distinguant. In
hoc aūt uniuersi tradunt esse quosdā spiritibus afflatos: & bacchicos inq; armoꝝ agitatione tumul-
tuosa: & cū strepitu ac fragore cymbalisq; ac tympanis & armis itē ēt tibus uociferationibus inter sa
crificandū stupefacientes. Inq; ministroꝝ habitu: publica mō quodā sacra factitantes. Hæc & Samo
thracū esse & i Lemno & alia plura: quia idē ministri uocitentur. Verū.n. uero oīs huius generis theo
logicus est contēplationis modus nec ab philosophoꝝ ꝑscrutatione alienus. Postq̄ āt nominis simi-
litudine de curetibus historici in unū dissimilia coegerunt. Nec ipse amplius i digressionis parte de
ipsis uerba facere uerebor, physicā rationē historiæ familiarem aduciens. Atq; nonnulli hæc illis cō-
iungere uolentes: cuidā probabilitati forsan inherent. Curetas.n. Etoliā habitantes nomen hoc ade-
ptos esse ferunt: quia sicuti coræ hoc est puellæ muliebres longas stolas induunt Eiusmodi nāq; im
rationē græcis esse. Et Iaones Traxistolos dici Rumor est Leonide cōmilitones egressos in prœlio
multo cōptos pectine: cōteptui ac ludibrio fuisse ꝑsis. Cōtra uero i ipsa pugna īuictos admirationi
habitos Simpliciter aūt accuratā quædā ars in tonsura & enutrienda Cæsarie illorū capillis consistit
Vtrunq; uero puellaꝝ puellorūq; propriū & cōsuetū ē: coros corasq; uocari. Quo fit ut multifariā
noscēdi nois rationē & ætymologiā Curetes habere facile copioseq; uideantur: Credibileq; & armiserā
illā saltationē: ab eis prius introductā. Qui circa comā atq; stolā exercitati fuere: q Curetes uocarētur.
Quod quidē negotiū occasionem illis præbuisse crediderim: ut fortiores i re militari cæteris euade
rent & uersatā inde armis uitā haberētur. Itaq; eodē īsignitos noīe: Curetas ipsos appellari. Qui in Eu-
boea sunt: quiq; in Etolia & Acarnania. Homerus aūt etiā milites nouos hoc appellauit noīe decer-
nens inqt. Præstātes inter Acheos Munera de celeri ditissima puppe referrētur. Quæ mō polliciti for-
te fueramus Achilli: & rursus Munera portabant citius Curetes Achei. de curetum quidem ætymo-
logia hæc hactenus. Armisona uero saltatio militari de more & Hypericha & Pyrrhicus ipse indicio
sūt qui huiusmodi repertor exercitii pro Iuuenibus ad militarem pueritiam fuisse ꝑhibetur. Quod
autem tot in unum nomina referantur: & in ipsorum noticia subsit theologia. Considerandum nūc
uidetur communem profecto: tam Græcorum q̄ barbarorum est; sacrificia festiua cum animorum
remissione agitare: Aliqua quidem cum numinis afflatione quam rem Syn Enthusiasmo appellant.
Aliqua uero absque inspiratione tali. Præterea non nulla cum musica non nulla sine: Quædam

Hyantes
Ephorus
Curetes
Pleuron ager
Curetes unde
Acarnanes unde
Curius mons
Curetes unde
Ophienses
Agrei
Emytanes
Etoliæ partes
Calydon
Pleuron
Patthaonides
Testius
Althea
Satyri
Sileni
Bacchæ
Tityri
Curetes
Corybātes
Caberi
Idæi dactyli
Telchines
Curetes unde
Coræ

etiam occulta significatione hoc ē mystica:quædam āt aperta:hoc autem sic ipsa natura īsinuat.Nā
ipsa remissio mentē ab humanis negociis abducit. Ac intellectū reuera ad diuinitatē conuertit: Et
ipse Enthusiasmos hoc est:numinis afflatio:diuinam quandā inspirationē habere uidet:& ad uatici
nandi genus proxime accedere.Ipsa uero occulta sacrorū significatio.i.mystica numē honestat: eius
naturā imitans:nostrumq; sensum effugientē:Musica quoq; circa saltationē & harmoniā cantumq;
uersata oblectatione & artis pulchritudine:ad deitatē nos ipsos tali de causa cōtinuat.Recte.n.illud
dictum est:mortales tunc maxime deos imitari quando benefici sint.Rectius qs dixerit:quando fe-
lices sint quod gaudere dicit & festos dies agere:& philosophari & musicā attingere.Non.n.ad dete
riora siquis lapsus fiat ex musicis:ad uoluptates:artificia conuertentibus & conuiuiis altaribus:scæ-
nis reliquisq; talibus.Negociū quidē ipsum accusetur.Cæterū disciplinaꝶ natura exactius inquira-
tur hinc habens initium.Quocirca Plato & ante illum Pythagoriciphilosophiam musicam uoca-
uete:uniuersumq; mundū cōcentu & harmonia constare disserūt.Omne musicū genus deoꝶ opus
arbitrat:Sic & deæ musæ & Apollo musaꝶ dux & tota poetica diuinorū cantuū:quos hymnos ap-
pellant:celebratrix.Eodem modo & moralem apparatum musicæ attribuūt.Perinde ac omne rectū
mentis officiū penes deos existat.Plurimi igitur græcoꝶ totū cerimoniale negotiū quod orgia uo-
cant:Bacchanaleq; & Choricū & sacrorū mysteria Libero patri attribuerunt.& Apollini & Hecatæ
& Musis & cæteris.Iacchū aūt uocāt & Dionysiū & cerealium mysteriorū ducē dæmonē: arborūq;
creationes.Choreæ etiā sacroꝶ solēnia horū deorū cōmunia sunt.Musæ uero & Apollo illæ quidē
choreaꝶ præsides.Hic aūt.& harū & diuinationis magister musarū aūt ministri sunt:eruditi oēs ꝓ-
prieq; musici.Apollinis uero sunt & isti & uates uniuersi.Cereris quidē sunt antistites tædiferi & sa-
crorum interpretes.Liberi āt Sileni Satyri Bacchæ Lenæ:& Thiæ & mimallones & Naides & Nym
phæ:& quos Tityros uocant.Hæc & ipsa Iouis sacra in Creta p sollēnem cerimoniæ.i.orgiasim ritū
celebrant ministrisq; talibus.Baccho aūt adsunt Satyri.Hos Curetas noīabant:Adolescētes quosdā
armisonā quandā cū saltibus agilitatē edentes:proferentes quandā de Iouis origine fabulam.In qua
saturnū introducunt:mox filios ut in lucē æditi fuerint deuorantē:Rheā uero dolores pariendi dis
simulare conatā:natū infantē longe ablegantē:& ei salutē pro uiribus comparantē. Quandoquidē
ad rē adiutores curetas assumere.Illi cū tympanis taliq; strepitu:armisonāq; chorea tumultuātes:
deā curiose circūsistant:ut Saturnus attonitus:& obliuione inuolutus:auulsum nō agnoscat infan-
tem.Eadē aūt cura studioq; ab ipsis nutriendū cōmendari:curetes itaq;.i.curatores. Vel quia nuper
ei ministrarent:uel quia Iouis chorū.i.alimoniā. Vtrūq;.n. dicitur:operati sint:appellationē hanc sūt
assequuti:quasi circa Iouē Satyri quidā extiterint. Tales igitur Græci ad Orgioꝶ operationes sunt.
Berecyntes aūt natio quædā inter Phrygas est. Simpliciter uero phryges Troesq; ꝓpe Idā habitan-
tes Rheā præcipuo uenerant honore eius orgiā frequentantes.Hanc quidē deorum matrē uocant
& Vestā & deā Phrygiā mgnā:a locis Ideā & Dindymenā & Phyllenā:& Pessimuntiam & Cybelen.
Græci sane ministros eius nuncupant uno uocabulo curetes.Non ex eadē fabulatione:sed alteros q̄
si ministros Satyris in partē.Eosdem & corybantes noīant.Taliū uero sensuū testes sunt poetæ. Pin
darus quidē in dithyrābo:cuius initium est. Anteq̄ serperet longiore tractu cantus Dithyrābo recor
datur aūt hymnos libero de patre:& priscos & nuperrimos:transgressus hinc inquit:tibi sane mater i
choat:Adrasti magni cymbaloꝶ strepitus:& fax ardens flauas sub pinos:& reliqua cōmunia esse &
græcis & phrygibus:quæ ad Liberū patrē rite colendū pertinent:& ad deoꝶ matrem monstrata sūt
Euripides quoq; in Bacchaꝶ tragœdia Phrygibus:quæ ad liberū Lydia conferens similia esse facit
& secundum Homerum.
Sed o mulieres meæ Cetus meaq; iuuenta:quæ Tmolū Lydiæ castellum incolitis. Rursusq;
Beate q̄ uita felici sacris oparis measq; a magna ortas Cybele cerimōias facis:tibransq; pāpinū colis
edera coronatus. Item Bacchæ Bromiū deo natū:deū Dionysium deducunt a phrygiis mōti
bus ad Græciæ terræ plateas.Cretensem etiā rē his iūgit ad hūc modū.O sedes Curetū religiosiq; et
Iouis genitores:ubi tibiæ:ubi triplices cristæ:ubi byrsa tēsum orbē hūc mihi Coribātes excogitarūt
Cornu quoq; Bacchico tono Sonūq; Phrygiaꝶ tibiarū flatu:ad manū magnæ matris posuerunt:so
noꝶ euantū Baccharū.Adsunt furentes Satyri matreq; Rheā clamitarunt.Choreasq; addiderūt trie
nales:qbus gaudet Bacchus.O mulieres chorus meus quæ sacibus Tmolū lustratis Lydiæ castellū
& mea iuuenta reliqua ad saltationes adiecerunt:& Trieterides q̄bus Bacchus oblectat: & I palline
de chorus loquēs inq̄t cū patre Libero lasciuiēsq; per Idā lætat cara cū matre tympanoꝶ sonitu:&
congregantes in unū Silenū & Marsyā & Olympū:& tybiarū quærētes reptores celebrātesq; rursus
Bacchica & Phrygia simul cōferūt:Idāq; sæpenumero & olympū cōfuse resonare faciūt.Colles qdē
quaternī sūt olympi noīe uulgati.Idæ.s.ad antādri plagā.Est & Misyæ olympus:Idæ qdē finitimus
nō tamē idē cum Ida Sophocles præfecto cū menelaū ab Troia sollicitū discessū faceret in policena
paulisꝑq; Agamēnonem subsistentem placandæ Mineruæ gratia:Menelai sermonem inducit: Tu
hic consistens ad Ideam tellurem:ex olympo greges adunans immola tibiæ sonitu ac fistula cymba
lisque a tympanis ut crotalis clamoribusque & orationibus pedumque pulsibus: quibus propria
quædam reperiunt nomina:per quæ ministros saltatoresque:& sacrorum cultores appellabant Ca-
beros scilicet:& corybantes:& panes & Satyros & Tityros:ipsumq; deum bacchum.Item Rheā Cy-

Enthusia-sinos
Benefici felices
Philoso-phia
Musica
Musæ
Apollo
Hymni
Orgia
Musæ
Apollo
Musaꝶ ministri
Vates
Sileni
Satyri
Mimallōes
Tityri
Naiades
Satyri
Saturnus uorax
Rhea
Iouis natale
Curetes unde
Berecyntes
Phryges
Troes
Rhea
Vesta
Dindymēa
Phyllena
Pessimūtia
Cybele
Curetes
Corybātes
Tmolus
Olympus
Caberi

belem & Cyben & Dindymenã & loca ipsa & Sabazius Phrygiorũ est & modo nescio quo ipse etiã
qui matris puerũ Liberi patris comitibus tradit. Similia sunt & quæ apud Thraces celebrant. Quæ
Cotytia & Médidia apud quos & orphica initium habuerũt. Ipsam sane Cotyti quæ apud Edomos
colitur: & eius instruméta memorat Aeschylus. Hic manibus bõbicã tornatã tenens digitis tactilem
modulos cõplet sonũ allectoré furoris. Ille æneis urceolis tinnit. rursusq;. Modulus editur: mugiunt
ex occulto taurisoni mimi grauis tympani sonitus: quasi tonitrũ subterraneũ fert: montanaq; habẽ
tes instruméta ministros Liberi patris mox ĩdicat & tibias torno factas. Hæc enim Phrygiis similia
ut par est. Quippe cũ a Thracibus Phryges coloniã duxerint sacra pariter inde attulerunt. Liberum
quoq; patrem & Edomũ Lycurgũ in unũ congregantes: mores in sacris similes insinuãt. E cantu ãt
& Harmonia instrumentisq; musica etiam tota Thracia: Asianaq; putata est. Nam manifestat id ex
locis in quibus cultæ sunt musæ. Nã Pieria & Olympus & Pimpla & Libethrũ quondam loca fuere
Thraciæ & mõtes: quos nũc Macedones possident: Quiq; musis Helicona cõsecrarũt Thraces fuere
Boetiæ accolæ: ut ii q libethriadũ Nympharũ antrũ cõsecrarunt: & q priscæ musæ curã studiumq;
dederunt Thraces fuisse phibentur Ephorus Orpheus & Museus & Thamyris. Ob id etiã Emolpo
inde nomen inditũ est .i. cãtori optimo: Quiq; Baccho totã Asiã tenus India initiarũt: & ad eius cul-
tũ uendicarunt ũ illinc magnãq; musicæ portioné tradunt. Vnde quidã Asiaticã inqt citharã percu
tiens. Alius tibias Berecyntias uocat atq; phrygias. Instrumentorũ etiã quædã barbarũ optinent uo-
cabulũ Nãblas & Sãbuca Barbytosq; & Magades aliaq; cõplura. Athenienses aũt sicuti reliquis in re
bus hospitũ & externorũ studiosi perstiterũt sic & in deis. Externa .n. multa suscepere sacra ita ut ĩco
mœdiis cõplura & Thratia & phrygia decãtata sint. Plato nanq; Bẽdidiorũ mentioné fecit. Phrygio
rũ aũt Demosthenes pbris .n. insectans Eschinis matré pariter & ipsum ut qui cũ matre conuiueret
comitaretur sacra colenti simulq; saltaret. Interim crebro clamitans Euasame & Attasyes: quæ qdé
oĩa Sabiaziorũ ritu prolata sunt & matre perdocta. Hæc insuper de diis istis eorũq; nominũ uarieta
te reperies: quodq; nõ modo deorũ ministri uocentur sed etiã dei Hesiodus quidè Hecatero & pho-
ronei filiæ quinq; filias extitisse dicit: E quibus Oreadas .i. montanas Nymphas deas fuisse. Abiecto
rum quoq; stirpem Satyrorũ & Ignauorũ & Curetas deos lusores saltatores dici Quiq; iterũ de Pho
rõeo uolumen conscripsit Tibiciés & Phryges curetas asserit. Alii uero terrigenas & Calthaspidas .i.
ære scutatos. Alii aũt non Curetas sed Corybantes Phryges esse. Illos uero Cretenses atq; primos q-
dem in Euboea induisse arma ærea. Vnde & ipsos Chalcidenses dictos. Alii Rheæ ab Tiranibus tri-
butos Corybantes ministros armis instructos e Bactriana profectos. Quidam .n. e Colchis aiunt. In
Cretensi uero historia Curetes Iouis educatores nũcupant atq; custodes e Phtygia trãsmissos ĩ Cre
tã ab Rhea dicunt. Sunt qui memorent Telchines in Rhodo noué fuisse Rheæ comites in Cretam
Quia quoniã Iouis alendi curã gesserunt Curetes nominati sunt. Alterũ uero horũ Cyrbanté sacer
doté & Pydnæ urbis conditoré. Prasiis occasioné præbuisse penes Rhodios ut uulgarent: Corybar
tes dæmones esse quosdã Mineruæ & solis filios: uelut alii Saturni filios Corybantes: alii Iouis & Al
liopes Corybantes. Quos quidé aiunt eosdé esse qui in Caberi. Abiisse aũt istos ĩ Samothraciã: quæ
prius Melita dicebat. Eorũ uero actiones mysticas esse. Hæc qdé minime approbans Scepsius istarũ
coadunator fabularũ. Cum nullũ in Somothracia mysticũ uerbũ de Caberis proferat. Apponit pa-
riter & Stesimbroti thasii opinioné: quod in Samothracia Caberi sacra perfecerũt eos sic uocari: au-
tor ille est quodam ex monte q in Berecyntia regione Caberus uocitat. Nonnulli sane Curetes He-
catæ ministros arbitrant: q cũ Corybantibus udé sunt. Rursum Scepsius affirmat Rheæ honores ĩ
Creta nusq̃ usurpari: nec ea in regione eũ moré esse Euripidis uerbis contradicens. At tantũ modo ĩ
Phtygia & Troade. Qui uero id dicant: fabulamentis magis uti q̃ historiis. Quibus quidé ad iumé-
to esse forte locorũ similitudiné. Mõs .n. Ida & Cretensis & Troicus est. Ac dicte & in agro Sce
psio est locus: & in Creta mõs. Collis uero Idæ Pytna est: a quo & urbs Pythna sacra memorat. Hip-
pocorona item & Adramyttinæ oræ: & Hippocoroniũ in Creta est: Samoniumq; Insulæ promonto
rium in ortũ uergens: & campus Meandriæ terræ & Alexandriæ Accũsilaus uero argiuus creatum
Cabera & Vulcano Camillũ refert: ex quo quidé tres nati sunt Caberi: e qbus Nymphæ Caberides
Pherecides aũt ex Apolline ac Rhetia noué Corybantes esse progenitos: Samothraciamq; incoluis-
se. Ex Cabera uero Protei filia: & uulcano tres Caberos totidéq; Nymphas Caberides ortas. Vtrisq;
aũt tépla esse dicata. In Lemno uero præsertim ac Imbro Caberos honori habitos contigisse: sed &
in Troia per urbes. Ipsorũ auté nomina mystica sunt. Herodoti quoq; testimonio apud Méphin ét
Cabeorũ sicut & Vulcani phana extitisse: eaq; deleuisse Cãbisen. Ea uero loca dæmonũ istorũ hono
re uacua ptorsus esse: & Corybantiũ est templum in Amaxitia ora in Alexandreorũ regione iuxta
Sinĩthium & Corybyssa in agro Sceptio ad fluuiũ Heurienté & uicum cognominé atq; etiam torré
tem Vero aũt inqt Scepsius similius est eosdé esse Curetes: & Corybantes: qui in ma-
tris deorum sacrificiis armati saltantes: casti & pueri sunt assumpti. Ideo autem Corybantes appel-
lari: quia inter saltandum capita iactent quod Coryptin dicitur: quos Betarmonas uocat Homerus
poeta. Euge age phæacum Betarmones egregii adsunt: hinc qui capita saltando iactant & nu-
mine aspirantur: & furiis agitantur: Corybantiare dicimus. Sunt qui dicant Ideos dactylos eos
appellari; primos sub Idæ radices habitatores. Nam pedes montium ima radicesque uocari:

Cybe
Cotytia
Médidia
Cotys
Musarum loca
Pieria
Olympus
Pimpla
Lebethrũ
Helycon
Ephorus
Orpheus
Museus
Thamyris
Emolpus
Tibiæ
Barbytos
Magades
Calthaspi-des
Curetes
Telchines
Pydna
Corybãtes
Samothra-cia
Melita
Caberus
Curetes
Rhea
Ida mons
Pytna
Adramytti-næ
Hippocor-nium
Samoniũ
Meandria terra
Caberides
Cyrbantes
Cabera
Amaxitia ora
Corybyssa
Heuries
Curetes
Corybãtes unde
Betarmões
Coryban-tiare

Summa uero uertices. Omnes igitur particularum extremitates circa Idam deorum matri esse consecra-
Cybele — tas. Opinio item Sophoclis est quinque primos mares murtuos esse: qui ferrũ excogitantes primum fa-
Ferri inuẽtores — bricauere: aliaque permulta mortaliũ usui necessaria. Eorum quinque etiã extitisse sorores. Ab eo itaque nu-
mero dactylos. i. digitos nuncupatos. Alii sane alio modo fabulantur dubia dubiis accumulãtes: ua-
Dactyli cur — riis ac differentibus nominibus ac numeris utentes: e quibus Salaminũ quendã nominant: & Dãna-
neum & Heracleum & Acmonẽ. Quidã etiã eos indigenas Idæ: quidã uero inquilinos asserunt: & oẽs
illos primos in Ida ferrũ fabricasse narrant: oẽs magos ipsos & incantatores fuisse intelligunt: & cir-
Phrygia — ca deorum matrem sedulos in Phrygia affines Idæ domos tenuisse: Phrygiam Troadẽ uocitantes: quia
Troas — Phryges propinquos Troa populata uictores occupassent. Existimant aũt ab Ideis dactylis: Curetes
Curetes — & Corybantes fuisse prognatos: primos etenim in Creta genitos uiros centum: Ideos dactylos nun-
Corybãtes — cupatos. A quibus quidẽ procreatos Curetas nouem extitisse. Horum singulos uiros decem genuisse:
Idæi dactyli cur — ex quo Ideos Dactylos nominauere: producti quidem sumus ut hisce de rebus amplior a nobis su-
meretur oratio: quanq̃ fabulamentorum studio minime teneamur: quia hæc ipsa negotia theologicũ
genus attingant. Omnis aũt sermo de deis uetustas opiniones fabulasque scrutatur: occultius insinuã
tes priscorum cogitationes de rebus ipsis naturales: & inter differendũ fabulam semp exponentes. Vni
uersa uero enigmata diligenter soluere nequaq̃ facile. Exposita uero in medio fabulosorum copia par
tim qdẽ inter se cõcordantiũ: partim uero aduersantiũ dare e cõtra facilius est. Quid nã ex ipsis uerum
esse coniectemus: quale est montanas euagationes & eorum esse qui diuinitati student: & ipsorum quoque
deorum & ipsas numinis inspirationes iure fabulant: eãdem ob causam qua celestes arbitrantur eẽ de-
os: & ad prouidentiã aptos: tum ex cæteris tum ex parte missis rerum significationibus. Montanæ igit
uagationi inquisitio conuenit ac uenatio idagatrix eorum quæ ad uitæ usum cognata esse appareant.
Numinũ. n. afflatio & cultus religiosus ac diuinatio aggregandi & allectendi uim habet: & artis ma
gicæ uacinitatẽ. Tale illud ẽ studiosũ ad artes Bacchanales exercitũ: simul & Orphicas: sed de ipsis sa
tis est. Postq̃ aũt de Peloponẽsi prius quidem aliis Insulis simul e nã Corinthiaco sinu: & de adiacen-
tibus ante illum discurrimus. Deinceps de Creta differendũ est. Ipsa. n. magis q̃ Peloponẽsus: supraque
de Creta [illegible] — circũadiacentes Cretæ Insulas ad orientẽ spectat: in istis & Cycladas & Sporades sunt. Ille quidẽ me-
moratu dignæ: hæ aũt parũ insignes. Nunc sane de Creta ante oẽs edisseramus. Eudoxus igitur ipsã
in Aegæo sitã esse pelago tradit. Non aũt sic dicere oportet: sed ipsam inter Cyreneã & Græciam eã
dico quæ a Sunio usque ad Laconicã locata est. In longitudinẽ hisce ab oris æqualiter disiunctã ab oc
casu in ortũ. Ab Septẽtrione qdem Aegæo pfunditur pelago: simul & Cretico. Ab austro aũt Africa
Phalama — no alluit Aegyptiũ attingere pelagus. E promontoriis aũt illud occidentale est uergens ad Phalama
Crui metopon — latitudinẽ habens ad stad ducenta: & in duo diuidit promontoria. e quibus quod spectat in Notum
Crui Metopõ. i. frons arietis appellat: Arcticũ uero Cimarus. Orientale aũt Samonium est in ortum
Cimarus — plus q̃ Suniũ non multo uergens. Magnitudinẽ quidẽ definit Sosicrates quem Apollodorus exacta
Samoniũ — diligentia Insulæ tactũ testat explicare. Longitudinẽ quidẽ supra stad duo milia & trecenta. Latitu-
dinem uero pro magnitudine. Ita ut ambitus secundũ hunc plus q̃ quinque milia stadia patet. Arte-
midorus aũt quattuor milia & centũ esse refert. Hieronymus uero longitudinẽ duũ milium esse p-
fatus latitudinẽ inæqualẽ asserit. Circuitũ aũt plus q̃ quantũ Artemidorus ad tertiam longitudinis
partẽ. Quod aũt inde est Isthmus existit ad stadia centũ habitationẽ habet. Ad boreale quidẽ mare
Amphapalia — Amphapaliã: ad Australe uero phœnicẽ Lãpeo. Est uero i medio latissima: rursus hic ad Austrũ prio
ris coincidunt ad Isthmum ripæ ad stadia sexaginta. Ab Ninoa Lyctionũ ad Hierapitnã pelagusque li
Ninoa — bycũ. In sinu quidẽ ciuitas est: deinde protendit ad acutũ promontoriũ nomine Samoniũ ad Aegy-
Hierapitna — ptum inclinans: Insulasque Rhodiorum. Insula sane densa & montana est: ualles habens frugiferas. Mon
Samoniũ — tes quidẽ in occasum spectantes: leui hoc est albi uocitant altitudine Taygeto non inferiores. Lõgi-
tudine aũt ad stadia trecẽtorũ magnitudinẽ extẽsi: & dorsũ i angustias desinẽs faciẽtes. In medio ubi
Idæus mõs — latissima pandit Insula. Mõs Idæus surgit cretensiũ cũctorum celsissimus: quaquauersum circuitũ ha-
bens stad sexcentorũ. Præstantissimis ille sane oppidis instar coronæ incolit. Alii sunt Leucorũ simi
les. partim in Austrũ: ptim in orientẽ desinentes. E Cyrenaica uero ad Crui Metopon: hoc est arietis
frontẽ dierũ duorũ ẽ: noctiũque totidem nauigatio. A Cimaro aũt stadia intersunt septingẽta. In me-
Cythera — dioque sunt Cythera. De Samonio qdem in Aegyptũ dierũ quaternum ac noctiũ patet nauigatio. Se-
cundũ quosdã uero triũ: hãc nõnulli stad quinque miliũ esse referunt: aliqui etiã minus. Eratosthenes
Cyrenaica — quidem e Cyrenaica usque ad arietis frontẽ duo milia stadia inqt: hinc i Peloponnesũ minus. Alii alio
Etheocretes — rũ lingua promiscua sunt ut poeta inqt. Insunt quidẽ Achiui: insũt eteocretes magnanimi. Insũt Cy-
dones Doriensesque trifariã ptiti clarique pelasgi. Ex his (ut ait Staphylus) Dorienses orientalẽ oram in-
Cydones — colunt: occidentalẽ Cydones: australẽ Eteocretes quorũ Prasum est pusillũ sane oppidũ: ubi dictei
Dorienses — Iouis phanũ extat cæteros potentes cãpestria magis habitasse loca. Eteocretes igit & Cydones suis
Prasum — e locis originẽ duxisse pbabilius est: quos Abongenes uocãt. Reliquos autẽ aliunde cõuenas: quos
Crineum — e Thessalia aduectos testat Andron. Quæ quidẽ prius Doriẽses: nũc uero ẽ Eotica nũcupata. Ab ea
Boeum — pmotos ait Parnasi habitatores Doriẽus q Crineũ & Boeũ & Cytiniũ ædificarunt: ex quo a poeta
Cytinium — trifariã diuisi Trichaices appellant. Andronis sane dicta non admodũ a plerisque approbant: cũ tribũ
Trichaices — doricã quatenus cõstantẽ urbibus. i. tetrapolin. Tripolin. i. urbes tris continentem plane significent.

Metrapolim uero Doriensiũ Coloniã Thessalo͞r. Trifariã uero dictos putant: uel ab ora triuertice: uel quia sint colles trichinũ similes. Cũ aũt plurimæ in Creta ciuitates sint: amplissimæ tamẽ tres ac illustrissimæ præcellũt Cnossos: Cortyna: Cydonia. Eximie uero Cnossũ præconiis extollit Homerus: quã igẽtẽ & Minois regiã uocat: & ætate posteriore diutius pdurãt primas dignitatis ptes reportãs. Inde ad imã detracta magna ex pte istituta & leges amisit. Dignitas aũt ad Gortynã Lyctũq; trãslata puenit. Postmodũ antiquũ denuo repauit habitũ a Metropolis autoritate. Sita uero Cnossus ẽ in plano ambitũ priscum trigĩta stadia habẽs in Lyctiæ atq; Cortyniæ terræ medio stad. ducẽtis ab ipsaq; Lycto quã Lyctũ poeta noiat stad. centũ uigĩti. Lõge aũt a mari Arcton spectante Cnosos est quinq; stadia ac uigĩti: Gortyna uero Africano nonaginta. Lyctus uero & ipsa quoq; a mari Africo: stad. octogĩta. Cnossusq; Emporiũ hẽt Heracleũ. Ferũt ẽ Minos Emporiũ usurpasse Amnisũ ubi positũ est Elethryiæ præsidis puerperii phanũ: priscis aũt tpibus Cnossus Ceratus appellabat a prelabentis fluuii noie litterisq; testatũ est. Minoẽ solertissimũ legũlatorẽ extitisse primũq; maris iperiũ pẽdicasse. Qui cũ Insulã trifariã partiuisse: singulis in ptibus urbẽ cõdidisse Cnossum quidẽ e regione Peloponẽsi quæ in Aquilonẽ spectat. Vt uero autor Ephorus est Minos cuiuspiam antiquissimi Rhadamãthys imitator extitit: uiri quondã iusticia & æquitate celeberrimi q̃ appellatione Minois frater fuit. Ille quidẽ primus legibus Insulã & habitãdis urbibus & ciuilibus istitutis ad mãsuetiores ritus uiuẽdi pduxit. Is posita in mediũ decreta singula ab Ioue ea ferre cõmẽtabat. Hũc igit sectatus Minos nõnẽ p annos (ut aiũt) Iouis antrũ cõscendebat. Ibiq; deniq; imoratus descẽdebat constructa quædã tenẽs mandata: quæ cõsulta & sanctiones Iouis esse differeret: q̃ ex causa poetã dixisse hũc in modũ. Hic quondã Minos nonũ regnauerat annũ: excelsa mãdata Iouis caprãs. Hæc cũ ab eo dicta sint ueteres de illo rursum alios disseminauere sermones & qdẽ iis aduersos ut tyrãnis & uiolẽtia ĩpotens & ĩpie tributa colligẽs euaserit Tragœdus: Minotau͞r: Labyrinthũ: Theseiq; ac Dædali casũ tradẽtes. Hæc sane quodãmodo sese habeãt enarratu difficilia sũt. Alia aũt de illo dicta ab his discrepãt. Nã sunt qui Minoẽ insulæ dicãt hospites. Sũt qui indigenã huic autẽ secũdæ poeta magis assertor est fautorq; sentẽtiæ: cũ dicat Minoem Cretæ regẽ est enixa priorẽ. Decreta uero illud uniuersæ cõsentiũt gẽtes: qd priscis tpibus optimis eẽt istituta legibus: eiusq; emulos & sectatores fuisse Græco͞r optimos atq; primarios declarãt. Imprimisq; Lacedæmonios sicut in uolumine de legibus Plato demõstrat: & Ephorus in libro de rep. in Europo scripsit. Postea ad deteriora plurimũ mutata delapsa est. Nã post Tyrãnos qui nostra populauere maria hi sũt qui latrocinia excepetũt. Hos deniq; cilices postmodũ deuastauerũt. Vniuersos autẽ destruxere Romani Cretam quidẽ debellãtes & piratarũ cilicũ castella euertẽtes. Hac uero tẽpestate Cnosson Romana possidet colonia. Hæc quidẽ de Cnosso urbe quidẽ minime nobis aliena. Ve͞r ppter rerũ humana͞r uarietates ac ea͞r conditiones & pmutatioões: euentusq; fortunæ defecerunt & fœdera erga ciuitatẽ: & q̃ nobis affuerãt bona. Dorylaus rei peritissimus militaris magna Aothridati euergete cognomẽto beniuolẽtia & familiaritate deuinctus erat. Hic ppter bellãdi scientiã externo͞r militũ præfectus designatus frequẽs in Græcia: frequẽs in Thracia: frequẽs cũ hoibus e Creta proficiscẽtibus erat. Quo tẽpore Creta nondũ in Romano͞r potestate fuerat:: cũq; magna mercenario͞r aliorũq; militũ in Creta copia uersaret: unde latrocinia cõplebat. Cũq; fortuito Dorylaus in patria moraretur inter Cnossios atq; Gortynios ãtrox bellũ cõflatũ est: cuius ipator delectus Dorylaus remq; mature ac pspere gerẽs: ingẽtes adeptus est honores. Paulopost euenit ut cũ familiares Euergetẽ in Sinope insidiis & dolose necassent: Regni successio ad uxorẽ liberosq; puenerat. Ibi ergo rebus despatis Cnossi sese cõtinuit ubi ex uxore Maceria gẽte noie Sterrhora prolẽ pcreat: filiã qdẽ unã uirilis autẽ sexus duos Legetã & Stratarchã: e qbus Stratarchã extrema iã senectute cõsectũ nos ipsi uidimus. Cũ autẽ duo Mithridati supstites essent filii: Mithridates cognomento Eupator regnũ successor accepit annos natus undecim. Huic socius & uitæ cõsuetudine cõiũctus erat Dorylaus Phileteri filius. Qui qdẽ Philetærus militaris illius Dorylai frater existebat. Rex igit in maiorẽ adultus ætatẽ: tantope cõuictu & cõsuetudine oblectatus est Dorylai: ut nõ modo ipsum ad amplissimos puexerit honores: sed etiã cognatorũ curam præcipuã suscepit: eosq; q Cnossi ætatẽ degebãt accersierit. Erãt aũt Legetæ liberi uita iã fũcto patre hi iã uiriles uero inierãt ãnos. Omissis ergo Cnossi rebus ad eũ sese cõtulerũt. Legetæ aũt filia matris meæ mater extitit. Eo igit florẽte fortuna uso & hisce fœlicitatẽ florere simul euenit. Ipso ãt deleto & ho͞r res extinctæ: & ad ima sunt retractæ. Is nãq; deprehẽsus est ad rebellãndũ a Romanis subditos solicitãs ut sibi regnũ restitueret: hic Cnosso͞r status & fœdera abiecta: & ipsi infinitis acceptis fortunæ uarietatibus extincti. Huius sane generis de Cnosso mẽtio est. Post hãc autẽ Gortynio͞r ciuitas secundũ potẽtiæ locũ tenuit. Hæ nãq; mutua inter se societate fœderatæ: reliquas oras suæ ditioni subdidere. Seditione uero dissentiẽtes: & reliquã Insulã ad discordiã ip licuere. Cydon uero maximũ alterutrã fuit in partẽ additamẽtũ utri sese applicuisset: Gortyna in campo sita est olim quidẽ cincta muro: Homero teste moenibus ambitus fuerat Gortynaq; muro circundata: posterius uero abiectis a fundamẽto murũ omni tẽpore moenibus uiduata pmãsit: donec Ptolemæus philopator muros ad octoginta tãtũ stad. ducere coepit. Subinde incolæ circuitũ absoluerũt opus egregiũ ad stad. quinq̃ginta. Distat aũt ipsa & eius emporiũ ab Africano mari stad. nonaginta Lebena uocatũ. Habet & aliud emporiũ Metallũ noie stad. centum & triginta ab illa distans: eã perhibitur totam

Cnossos
Cortyna
Cydonia
Lyctus
Cnossus
Ceratus
Minos
Rhadamãthus
Minos
Cnossos
Dorylaus
Sinope
Mithridates
Eupator
Dorylaus
Strabonis progenies
Cortyna
Cydon
Cortyna
Lebena

Leteus fluuius Letheus amnis: hic uero ortum traxit ex Lebena Leucocoãs: itẽ & illius amator Euryntheus de quibus Theophrastus scriptis ꝓdidit in libro de amoribus iusserat Euxyntheo Leucocomas ut e Praso quendã sibi canẽ adduceret: quẽ ex certaminũ præmiis unũ assecutus erat Euxyntheus. Finitimi uero sũt illis Prasii a mari stad. distãtes sexaginta. A Gortyna uero centũ & octoginta. Inter Eteocretas
Prasii uero annumerari dictũ est Prasius. In hoc etiã tractu Dictei Iouis tẽplũ esse. Nã dicte ꝓxima est: non
Dicte mõtis Idei uicina ut inqt Aratus. Nã Dicte ab Ida ad orientẽ solẽ mille abest stadiis: a Samonio autẽ
Prasus centũ. Prasus aũt iter Samoniũ pœninsulãq; sita est supra mare stadia sexagĩta. E ã aũt Hierapytnii effossam uertere solo. Neq̃ uero a Callimacho recte dici putat: qđ cũ Britomartys Minois uiolentiã euasura ex urbe Dictæ fugeret: in retia dictya idest retia piscatoꝝ siluerit: unde Cychinate locũ dicty-
Dictynna nã appellauerint. Dicte aũt mons est: nec enĩ oĩno ex hoꝝ locoꝝ uicinis Cydonia terra cõstat. Iacet
Dicte autẽ in occasum spectãs ad extremitates Insulæ Cydoniæ sane plagæ mons est Tityrus: in quo pha-
Cydon nũ est. Nõ qdẽ Dicteũ sed Dictineũ. Cydonia uero terra ad mare sita ẽ in Laconicã spectãs. Abestq;
Tityrus pari ab utraq; spatio Cnosso inq̃ & Gortyna ad stad. lxxx. Ab Aptera uero. lxxx. Ab hoc aũt mari. xl.
Cydonia terra Aptera quidẽ habet emporiũ Cisomon: Cydoniatæ finitimos habẽt ab occasu Polyrrhemios apud quos Dictynæ tẽplũ est. Absunt autẽ a mari ad stadia triginta: a Phalasarna uero sexaginta. Superio-
Aptera ribus sane annis uic tim habitabãt. Postea Lacones & Achei cõuenientes habitauerũt: cũ locũ mu-
Cisomon ro munitissimũ uallassent in meridiẽ spectantẽ. E tribus a Minoe urbibus ædificatis. Phæstus restat
Polyrrhemii eam euertere Gortynii a Gortyne. lx. stađ. absentẽ: a mari uiginti: ab emporio Netallo quadraginta. Agrũ qdẽ possident q illã euerterũt: Gortyniis quoq; subiectũ est Rhitiũ tum phæsto. Phæsto oriũ
Phalasarna dum expiationes carminibus facientẽ Epicmenidẽ ferunt: qui librũ de purgamẽtis uersibus ædidit:
Phæstus Olyssa quoq; Phestiæ oræ est Lyctus de qua iam meminimus antea emporiũ habet: quod Cherõne
Netallus sus siue pœninsula appellat: ubi Britomartys ædes sacra est. Annumeratæ quidẽ quondã urbes dele-
Rhitiũ tæ sunt Miletus scilicet & Lycastus agrũ sibi diuisere: partim Lyctii partim Cnossii: euersa prius ur-
Epicmenes be. Cũq; dicat poeta Insulã nũc quidẽ centũ nũc autẽ nonaginta urbes cõtinere. Ephorus sane poste-
Olyssa rius decẽ cõditas esse asserit secundũ Troiana tempora. Ab Althemene Argiuo comitãtibus Dorien-
Lyctus sibus. Cretã sane quidẽ nonaginta cõtinentẽ urbes: ab Vlyxe noiatã dicit. Hic pfecto ꝓbabilius est
Milenis sermo. Alii aũt decẽ ab Idomenei inimicis urbes euersas fuisse memorãt. Cæteꝝ poeta nõ Troianis
Lycastus tẽporibus sed potius ætate sua Cretã hecatõpolin idest centũ urbibus instructã esse inqt. Ipse enim
Cretæ urbes e sua ꝑsona loqtur: q siquis eius tẽporibus loquẽs introduceret: sicut in Odyssea cũ urbes nonaginta refert. sic recte accipiẽda esset eloquutio: & sequens saluaret oratio. Neq; eni durante militia neq;
Althemenes post Idomenei reditũ ex Troia eius inimici ꝓbabiliter decẽ urbes destruxere. Nam eius rei testis est poeta hoc modo dicens.

Idomeneus cunctos Cretæ perduxit amicos.
E bello profugos: ponti nullũ abstulit undet.

Huius etiã iacturæ mentionẽ fecisset. Haud. n. Vlyxes earũ urbiũ destructionẽ nouerat: cuius nullũ cõuenisse Græcũ neq; cũ erraret nec postea cõtigerat. Ille autẽ & in expeditione sotius Idomenei & simul incolumis euadẽs minime sciebat quid illi domi obuenisset dum militaret & in suo a bello reditu: sed neq; post e bello reditũ. Nã si cunctis cũ sociis & amissis euasit incolumis: potẽs utiq; reuersus est. Quocirca inimici nõ tantũ inualescere debuerunt, ut decẽ illius urbes interciperẽt. Talis est igit oræ cretensiũ circuita descriptio. Rei uero publicæ quã Ephorus scriptis exposuit primarias p-
Libertas currere partes sufficiẽt. Maximũ aũt legũ lator inquit bonũ esse uidet si ciuitates ad libertatẽ conditæ fuerint. Hãc eni solã esse: quæ bona possidentiũ ꝓpria esse facit. Bona uero quæ in seruitute sunt nõ subditoꝝ sed imperantiũ esse. Qui uero ipsam habeãt his necessariã esse custodiã. Itaq; cõcordiã seditiõi altius excrescẽti aduersari: quæ delitus gignit & auaritia. Quod si cũcti modeste tenuiterq; uitã degant: eis nõ inuidiã non cõtumeliã: nõ odiũ deniq; obstare paribus. Ideoq; pueri ad conuẽtus quos greges appellabãt cõmeare uidebant. Viri autẽ ætatis adultæ ad cõuiuia quæ uirilia uocabantur. Syssitia ut tenuiores æqualẽ cũ locupletibus portionẽ e publicis alimentis assequerent. Vt autẽ
Cretensiũ mores nõ formidinẽ sed fiduciã capesserent in armis ac laboribus ab ineũte pueritia cõsuefaceret: ut calorẽ & frigus & uiã asperã accliuẽq; & arduã despicarẽtur. Inq; gymnasiis instructisq; pugnis plagas paruifacere. Eos uero arcubus & inter arma saltibus exercere. Quos principio Curetẽ illis ostẽdisse fe-
Pyrrhica saltatio rant. Deinde instruxisse ut saltationẽ quã Pyrrhicã appellauerit saltarẽt. Adeo ut nec ludus quidem bellicæ fuerit utilitatis exps. Similiter & rhythmis Cretẽsibus modulationibus atq; concẽtibus uterẽ: qui ad cantilenas tenorẽ haberẽt instantissimũ: quos tales inuenissent ad quẽ ut reptorẽ & hymnos pæanas & alios gẽtis illius cantus: magnãq; legũ partẽ reponũt & attribuunt. Præterea & sagalo & calceo uti militari. Eisq; arma ĩprimis præciosissima fieri munera. Pleriq; tradunt mores Cretenses magna ex pte Laconicos esse: at rei ueritas habet: ut illoꝝ quidẽ inuẽta diligẽtius a Spartanis exposita fuerint: Cretẽses datos in peius ciuitates neglexere præsertim Cnossioꝝ res bellicas abolentẽ Quasdã uero institutiões legesue apud Lyttios atq; Gortynios aliasq; pusillas quaspiã urbes potius q apud illos esse. Etenim q Laconica uetustiora esse indicant Lyttioꝝ leges testes faciunt: quoniam eoꝝ coloni quoq; sint suæ Metropolis mores cõsuetudinẽq; cõseruãt: quia stolidũ alioquin eẽt: eos q in meliori urbanæ rei cõsistãt: deterioꝝ se imitatores ostẽdere. Sed. n. hæc haud recte dici. Vetusta

nanq; ex iis quæ modo cõsistunt in coniecturã adduci minime conuenit: cũ utraq; in cõtrariã exci-
derunt partẽ conditionẽ. Cretẽses enim prioribus annis nauigãdi principatũ tenuisse. Vnde in uete
ris puerbũ sermonẽ uulgatũ est. Si qs quæ nouit se ignorare dissimulet Cretes nescit pelagus. Nunc
autẽ rẽ amisere nauticã q̃ uero nõnulli Spartanorũ in Creta ciuitatũ coloni fuerint: & in earũ istitu-
tis pmanere coacti sint: liquet cũ etiã pmultæ coloniæ leges patrias nõ obseruẽt. Permultæ etiã quæ
coloniæ Cretẽsiũ nõ sunt eadẽ tenent. Quæ ille coloniæ Lycurgũ quidẽ Spartanorũ legũlatorẽ Al-
themenæ qui coloniã misit in Cretã quinq; ætatibus iuniorẽ extitisse cõstat. Hũc. n. Cissi filiũ q Ar — Cissus
gos ædificauit. Quo tpe Patrocles Spartã cõdidit regũ scriptores asserũt. Lycurgũ uero sextũ secũdũ — Argos
Patroclẽ extitisse nemine discrepãte memorat. neq; enĩ imitatiões exẽplaribus esse priores: neq; no- — Sparta
uiora uetustis; saltationẽq; Lacedæmoniis cõsuetã; & cõcẽtus Rhythmicos & peanes lege decanta- — Patrocles
tos: & alia cõplura pro ritu ab illis Cretica uocari. Quippe cũ inde deducti sint nõ negent. Ex priscis — Lycurgus
autẽ partim easdẽ habere gubernationes & rerũ cognoĩa sicuti seniorũ magistratuũ & equitũ. Vltra
Cretẽses equites & equos tenere cõtigit. Ex quo argumentũ faciũt uetustiorẽ esse equitũ dignitatẽ
q̃ Cretensiũ. Verã enĩ eos adhuc appellationẽ conseruare. Ipsos autẽ sicut in Creta alendorũ equorũ
studiũ nõ habere. Ephoros uero eadẽ quæ in Creta administrare munera; cæterũ aliis noĩari uoca-
bulis. Virilẽ aũt Syssitiã idest cõiunctũ penes Cretẽses in hãc usq; tempestatẽ seruare nomen apud — Syssitia
Spartiatas: nõ eo durare quo prius appellatã noĩe. Apud Alchmanẽ sane sic manere. In uirilibus uero
cœtibus ut Phines autor est ad cõuiuas decebat inchoare pæana. Vulgatũ quoq; est inter Cretenses
Lycurgũ talẽ ob causam pegrinatũ quãdoq; fuisse. Polydectes quidẽ Lycurgi frater natu maior erat — Polydectes
hic in exitu intæ pregnantẽ reliqt uxorẽ. Interim Lycurgus fratris loco regni tenebat habenas. Edi-
to aũt in lucẽ puero eũ Lygurgus tutorio regebat officio: ad quẽ regni erat dignitas puentura. Qui — Lycurgus
dã uero illũ conuicio mordẽs palã se scire dixit. Qua ex causa ipse regnaturus esset. At ille capta ĩde — Thales
suspitione ut ex hoc sermone ĩsidiarũ in puerũ: calumnia uulgo caperet formidãs ne siquo casu puer — Carilobus
interiret; ipse illã ab inimicis culpã incurreret: carpit iter in Cretã. Hæc pegrinatiõis causa dissemina — Lycurgi le
tur. Eo pfectũ Thaleti musico & iuriscõsulto cõsuetudine sese deuinxisse a quo doctus fuit quonã — ges
modo. Primũ quidẽ Rhadamãtus. Deĩde Minos leges a Ioue ad mortales æderet. Tum in Aegypto
uersatũ gẽtis illius iura didicisse. Aduẽtantẽ deinde Chium cũ Homero secundũ quosdã colloquiũ
habuisse: rursum in patriã redisse. Ibiq; ex Polydecte fratre Carilobũ nepotẽ imperantẽ reppisse. Po
stea ad ordinãdas leges scitatũ: Apollinẽ delphicũ adiisse: & inde instituta deferentẽ: Minoiũ in mo-
rẽ e Iouis antro: magna ex parte similia pmulgasse. Ephorus primaria in singulis talia pdidit. Ad Cre
tẽses eiusdẽ ætatis uxores capiẽdas cũctos cõpellũt: quos e puerorũ grege deligũt. Nec uero stati nu-
ptas ad se puellas deducũt: sed cũ domestica gubernanda satis idoneæ fuerint: Dotis magnitudo est.
Siquidẽ frater est fraternæ partis bonorũ dimidiũ: pueros quidẽ litteras discere & ex legibus cantile
nas & q̃sdã musicæ species instruũt. Eos uero adhuc iuniores ad Syssitia pducũt uirorũ: humi aũt se
dẽtes inter sese degũt uilibus tecti amiculis: isdẽq; seu hybernũ tẽpus seu æstas fuerit. Et sibipsis &
ad pugnã cõferẽtibus uiris ministeria faciũt. Eodẽq; ex cibo & sibi inuicem & aduersus alterũ mini-
strant epulũ. Cuilibet uirorũ robusto pficit legũ magister. Maiores ad greges deducunt. Elatiores ĩ-
ter pueros ac potẽtiores greges adunãt: & singulis pro eorũ uiribus q̃plurimos aggregãt. Pater autẽ
aggregatoris ut plurimũ præfectus est; gregis autorq; est ad uenationes educẽdi currẽdiq; certami-
na & rebellẽ quẽpiã puniẽdi. Etiã publicis educant alimẽtis. Certis aũt diebus grex aduersus gregem
cũ tibia & lyra: cũ Rhythmis magnis ad pugnã cõferũt; sicut in re cõsueuere bellica: plagas uero ĩfe-
runt. Aliquas qdẽ manutenus: quasdã aũt armis ferreis. Proprius itẽ illis de amoribus mos est: ut nõ — Amorũ ra
suasu sed uiolẽtia & raptu amatũ corripiãt. Amator triduo aut amplius familiaribus prædicit facien — ptus
dam a se rapinã. Qui uero puerũ aut occultẽt aut statua ire uiã nõ sinãt turpissimi iudicant. Perĩde
ac puerũ tali amatore indignũ esse fatcant. Siqui tamẽ sint uel æqualiũ uel ætate puectiorũ q ad ho
norẽ pueri aliis rapiãt: ii cõueniẽtes & in fugã eos solũ cõuertẽtes moderate obsistũt: legitimũ adim
plẽtes munus. Alia uero cõcedũt hylares. s. abducere: quod si indignus sit auferũt. Exitus autem rei
quædã est ostentatio quoad puer ad raptoris ætatis pueniat. Amabilẽ autẽ nõ tam formosum putãt
q̃ robore ac uenustate præstantẽ & donis affectũ abducit puerũ ab eo ad quẽ mauult locũ iis qui ad
sunt raptũ cõcomitãtibus. Vbi uero cœna uenatuq; oẽs accepit e uestigio dimittit. Nõ. n. licet lõgio
re spatio puerũ recurrete. Exinde ad urbẽ reuertũt; puerq; cũ muneribus abscẽdit: tũ abductũ bime
stri tẽpore in urbẽ reducũt muneribus & militari stola & boue & patera donatũ. huiusmodi. n. ex le
ge sentiunt dona aliisq; pluribus preciosis ut amicos pp ingẽtẽ ĩpensarũ uim cõsortiat. Bouẽ igit Io
ui ĩmolat: facto ĩter redeũtes comites cõuiuio. Postea oratio ad amantẽ habet: siue sit oblectatus si-
ue nõ idipsum lege phibẽte. Siqdẽ quispiã uim illi fecerit; eo ipso in raptu ibidẽ se torturos abactu-
rosq;. Verũ honestis forma speciei decorẽ maiorũq; gloriã: ne ament obstare q hũc in modũ afficiã-
tur. Qui quidẽ intersunt honestant: sic. n. raptos uocãt. Quippe q in ea ætate atq; in curriculis am-
plissimos sortiant locos: nã prætexta cæteris splẽdidius ornant q̃ dono ab amatoribus acceperunt:
neq; ea tãtũ ætate sed etiã plene adulti ĩsigniure utunt uestimẽto; quo qsq; habitu facile ĩternoscit:
& Amasiũ qdẽ clenõ. i. illustrẽ: Amãtẽ uero Philetora. i. ardenrẽ appellãt: hæc & alia sunt de amatori
bus Cretẽsiũ legitima. Præfectos autẽ decẽ eligunt: qbus ad maxima consiliariis utũtur: quos senes

Thera
Anaphe
Eglete
Dia Ius
Therasia
Homeri sepultū
Sicenus
Lagusa
Pholegandrus
Cimolus
Siphnus
Nelos
Delos
Cyclades
Sporades
Cynthus
Inopus
Latonæ partus
Cyclades
Coeos
Helene
Sythius
Seryphus
Melus
Syphus
Cimolus
Præpesinthus
Olearos
Patos
Naxus
Syrus
Myconus
Tenos
Andros
Gyros
Aliaros
Corinthus
Rhenea
Delioꝝ sepulchra
Canis ī delo
Ortigya
Coeos
Carthea
Iulis
Poreessa
Coeessa
Simonides
Carminū autor
Bacchilides
Erasistratus
Aristo
Acoturū ꝑ senibus

uocitant. Hanc ad curiam cōstituunt: qui ornamento principatus digni iudicant: cæterisq; in rebus ꝓbati. Cretensem equidē remp. dignā quæ scriptis mandaret ratus sum: tū ꝓpter illius ꝓprietatē: tū ꝓpter eoꝝ opinionē atq; gloriā. Eaꝝ uero legū nō multo ꝑdurāt sed plurima Romanis administrātur edictis: quēadmodū & in aliis ꝓuintiis euenit. Insulæ aūt circa Cretā sunt Thera Cyrenēsiū metropolis Spartana colonia. Apud eā iacet Anaphe in q̄ Egleti Apollinis tēplum extat. Dicit aūt Callimachos: Nūc quidē hoc pacto Egletē Anaphēq; Laconicæ finitimā Theræ. Nūc uero Theræ mentionē faciēs ait nostræ mater patriæ quā equitū splēdor illustrat. Est aūt oblōga Thera ducētoꝝ in circuitu stadioꝝ ad Insulā Diā iacēs Heracleo Cnossio ꝓpinquā. Distat aūt a Creta stad. septingētis: cui & Anaphe & Therasia uicina est. Ab iis singulis Ius parua Insula abest in qua poetā Homeꝝ sepultū esse aiūt. Ex Io uero in occasum nauigāti Sicenus occurrit & Lagusa & Pholegādrus: quā Aratus ferreā nuncupat ob eius duriciā & aspitatē. Hisq; finitima est Cimolus a qua terra Cimolia nuncupat. Ab ea Siphnus uisu spectabilis est in qua Siphnū astragallū ob tenuitatē appellāt. ꝓprior itē est Cimolo & Cretæ Nelos insula: istis dignitate præstātior. Abestq; ab Scylleo ꝓmontorio Hēnoni co stadiis septingētis & fere totidē a Dictymneo eius incolas Atheniēses quondā immisso exercitu usq; ad puberes uniuersos ferme trucidarūt. Hæ qdē Insulæ in Cretēsi iacent pelago. In Aegæo magis Delos eminet & circūstātes illi Cyclades: & ipsis incūbentes Sporades idest dispersæ: de qbus illæ sunt q̄s circa Cretā enarrauimus. Delos igit̄ urbē habet in plano positā & Apollinis tēplū atq; Latonæ: Cynthus autē mons sublimis & asper icūbit urbi amnisq; p insulā nō sane magnus labit̄ Inopus noīe. Insula.n. parua est ipsa sane antiqtus magno in honore fuit deoꝝ gratia: ab heroicis inchoans temporibus. Fabulæ nāq; tradiderūt Latona hoc in loco pariēdi soluisse dolores: Apolline simul & Diana in lucē ædidit antea quidē (ut ait Pindarus) intoleranda erat iter undas uariis undiq; flatibus agitata. Sed cū uicinus doloribus aduenit partus quattuor terræstribus e trūcis colūnæ dura in petra solido ex adamāte cōtinuerūt ubi fœlicē enixa est stirpē. eam sane circūhabitatæ gloriosam reddiderūt Insulæ: quas ꝓinde uocauere Cyclades: & honoris ac cultus gratia spectatores & sacra publice miserūt simul & uirgineos cœtus & frequētissimos cōuentus aggregabāt. Initio qdem duodecim fuisse phibent: pluresq; agnatæ sunt. Artemidorus autē circa Helenā dinumerarisab Thorico inqt usq; Siniū Macra adiacet ad stadia sexaginta lōgitudine. Ab hac enim ait Cyclades existūt. nominat autē Ceon Helene ꝓpinquissimā. Secundū hāc Sythiū & Seryphū & Melū: & Syphum & Cimolum & præpesinthū & Oliaron. Post has paꝝ Naxū Syꝝ: Myconū Tenū Andrū Gyaꝝ. Alias quidem ad duodecim attribuēdas arbitror. Præpesinthū quidē & Aliaꝝ & Gyaꝝ minime. E qbus cū ad Gyaꝝ iactis starē in ancoris quēdam agnoui tūc uiculū quē piscatores incolerent. Cunq; inde soluerenius legatū quēdā a piscatoribus ad Cæsarē missum assumpsimus. Erat autē Cæsar Corinthi ad Actiacū tendēs triumphū. Eo ille nauigās una ad pcontātes respōdit: quod leuādi gratia tributi legatiōe fungeret̄ ad Cæsarē Drachmas eni cētū & quadraginta sese soluere: e qbus cētenas magna cum difficultate pendere. Eorum etiam Aratus initium declarat inopiam.

Tu qdē o Latōa in ferrea pmanes Pholegādro miserāda utiq; nunq̄ ad Gyaꝝ illicet similē aduentabis. Delū igit̄ hūc in modū in magno gloriæ gradu cōstitutā. Corinthus etiā a Romanis euersa ampliorē in modū accumulauit. Eo.n. negotiatores cōmigrarūt. Præsertim cū eos tēpli imunitas accerseret: & ipsius portus iuitat occasio. Etenī ex Italia & e Græcia in Asiā nauigātibus cōmodissime iacet: cōueniētiū quoq; frequētia rei mercatoriæ cōducit. Interq; cæteros maxime Romani i ea familiariter obseruabant etiā stāte Corintho. Et Atheniēses redacta in potestatē Insula & sacroꝝ & negociatoꝝ curā suscepere præcipuā: Mithridatici uero duces eā inuadētes tyrānusq; illā ad desciscendū ipellēs cūcta uastarūt. cæteꝝ domū rege regresso Romani denuo desertā recuparūt Insulā: & ad hoc usq; tēpus in sūma ꝑdurat inopia Atheniēsiū ditioni subdita. Rhenea tenus quædā & destituta extitit Insula ab Delo q̄ttuor distās stad. iu qua Delius sunt sepulchra. Haud enī iter Delon mortuos aut sepelire aut cremare fas est: Canē etiā in Delo alere nephas. Eam prisci Orygiā noīauere. Ceos autem quaternas cōtinēs urbes inde tetrapolis uocitata. Duæ uero restāt Carthea scilicet & quā Iulidē appellāt: ad q̄s reliquaꝝ habitatores cōcurrerūt. Cartheā qdē a Poreessa Iulidē uero e Coeessa. Ex Iulide Simonides condēdoꝝ autor carminū duxit originē: nec nō illius ex fratre nepos Bacchylides & postea Erasistratus medicus isignis: & ex Peripateticoꝝ secta philosophoꝝ Aristo Byonis Borysthenensis æmulus: penes istos lex aliquādo lata fuisse uidet̄: cuius & Menander meminit. Bella inqt lex Coaensiū est phama q̄ recte uiuere neq; aūt turpiter ne uiuūto. Edixit enī ut uidet̄ lex: maiores ānis sexaginta natos aconito uitā finire: ut reliqs cibaria sufficerēt. Cūq; ab Atheniēsibus obsidione urgeret̄ aliquādo decreuisse memorāt: ut ex eis natu maximi morti dederētur definito annoꝝ numero. Eos autē illi obsidere destiterūt. Sitū est in mōte oppidū longe a mari ad qnq; & uiginti stadia. Eius emporiū locus est: In quo Coeessa sita fuerat: ne unius quidē pagi uicine inqlinos aut mansiones habens. Penes Coeessiam uero Sminthei Apollinis sitū est tēplū: penesq; poeessam. Inter ædem autē & poeessæ parietina Nedusiæ Mineruæ sacellū est: quod Nestor secundū eius a Troia reditum ædificauit. Est & in Propontide Parium oppidū Coeessia quoq; Helixum habet amnem. Post hanc Naxus & Andrus haud memorabiles sane insulæ & Parus equa natus est Archilochus poeta. Parii quidem

Thasum ædificarunt. Est & in propontide Pariũ oppidũ: In hoc profecto ara esse dicitur digna quã spectes latera ad unius stadii mensurã habẽs. Parus lapidẽ ꝓducit quẽ pariũ appellant ad marmoreas sculpturas aptissimũ. Est enĩ Syrus priore ꝓducta syllaba e qua Pherecydes Rabius duxit originem. Eo iunior est Atheneus huius mentionẽ poeta fecisse uidet̃: Syriã illã appellãs Insula quædam Syriã Ortygiæ stat littore supra extat & Myconus: sub qua gigantũ nouissimos ab Hercule mactatos iacere fabulant̃. E qua deriuatũ est ꝓuerbiũ: Oĩa sub unã Myconũ: quandoquidẽ quæ natura distinguũtur: sub unũ titulũ descriptionẽq; ducunt̃. Myconios etiã quidã caluos appellat: cũ illud uitiũ ea passim exuberet in insula. Seriphus autẽ est in qua ea facta uulgant̃: quæ dicunt̃ in fabulis Dicten piscatorẽ arcam adduxisse retibus: in qua Perseus cũ matre Danae positus tenebat̃: cũ pater Danaes Acrisius utrũq; abiecisset in mare ista in Insula educatũ fuisse Perseum ꝓdit̃q; cũ caput Gorgonis alarũ Seriphiis ostẽdisset: uniuersos mutasse fert̃ in lapides: idq; in matris ultionẽ factitasse: quia illis adiutoribus Seriphi rex Polydectes nuptiis inuitã adegisse cõstituisset. Adeo autẽ lapidosam eẽ Seriphũ: ut q cõuitiat̃ id inspecta obuenisse Gorgone causent̃: Tenos quoq; urbẽ nõ sane magnã habet; uerũ Neptũni phanũ ingẽs in luco extra muros spectatu dignũ: in eo capacissima discũbentiũ conuiuarũ ædificata sunt triclinia: illud signũ est abundantẽ finitimoꝝ multitudinẽ eo cõuenire solitã: q una Neptũni sacrificia celebrarẽt. Est etiã Amorgus e sporadibus una: e qua genitus est Simonides laborum poeta & Lebĩthus & Leria. Hinc illud Phocylidæ Leru mali: nõ unus quidẽ alter uero minime sed uniuersi: excepto Procle mali etenim Procles Lerius. Eius nãq; loci hoĩes, ut improbi criminabãtur. Apud illã Parmos est atq; Corassie ab occasu Icariæ ꝓpius iacẽtes Icaria uero Samo. Icaria quidẽ deserta manet: at egregia cõtinet pascua: quæ usurpant̃ a Samiis. Huius generis cũ sit tamẽ celeberrima est: & ab ea Icariũ pelagus adiacẽs uocabulũ adipiscit̃: in quo & ipsa cõtinet̃ & Samus: & Cos & modo dictæ Corassiæ & Patmos & Lerus celebet. In ea mons Cerceteus magis q̃ Ampelos: qui urbi Samioꝝ incũbit: Icario mari Carpathiũ cõiungitur ex parte Austri. Huic autẽ Aegyptum ab occasu aũt Creticũ & Africanũ. Permultæ uero in Carpathio mari Sporades cõtinent̃. Insulæ Itericon præsertim ac Rhodon atq; Cretã quaꝝ sunt Astypalea & Telus & Chalcea & quas in nauium catalogo noĩauit Homerus. Qui Nisirõ habẽt celsam Carpathũq; Casũq; Eurypyliq; urbẽ Con: æquoreasq; Calydnas. Præter Con, n. ac Rhodon de qbus postea differendũ erit: alias itẽ Sporades ponimus & hoc in loco eas meminimus: licet nõ in Europa sed in Asia cõputatæ sint: quandoquidẽ ut una cum Creta Cycladibusq; Sporades ipsas cõplecteremur quodã nos modo urgebat oratio seriesq; dicendi Cæteꝝ in ipso Asiæ situ circũscribẽdo: cõtiguas illi asscribemus Insulas: præcipue quæ digne (ut referant̃) uidebunt̃. Cyprũ Rhodum Con: & quæ iacent ordinatim in littore Samum Chiũ Lesbum Tenedũ. Impræsentiaꝝ Sporades ipsas: quæ digne relatu restãt ꝑcurremus. Astypalea igit̃ procul satis extat in pelago: unã habẽs ciuitatẽ. Talis aũt ad Cnidiã protendit̃ oram. Longa: sublimis: angusta circuitũ ad quadragena & centena cõplectens stadia: cui & statio nauiũ adest: Chalcea quidẽ stadia a Telo octoginta abest. A Carpatho autẽ quadringẽtis & ab Astypalea bis totidẽ: habetq; uicũ habitatũ eiusdẽ uocabuli: & Apollinis delubrũ & portũ. Nisyrus qdẽ ab Aquilone affinis est Telo. Ab ea stadia circiter sexaginta semota qoantũ & a quo disiungit̃ rotunda: celsa: saxosa: molẽdinariis abũdãs lapidibus. Finitimis igit̃ urbibus ab ea molaꝝ suppetit copia: sui quoq; noĩs habet oppidũ & portũ aquarũq; scaturigines calidarũ phanũq; Neptũni: eius ambitus est stadia octoginta. Sunt & penes eã paruæ quædã Insulæ iuxta Nisyroꝝ adiacitæ. Fama est Nisyrũ fragmentũ Coæ Insulæ fuisse, aducit̃ fabulæ Neptũnũ gigantũ quẽpiam ꝑsequentem: Polyboten ab Insula Coa tridẽte suo frustũ auulsisse. Inq; illũ iaculantẽ fragmẽ ipsum ꝓiectũ Insulam mansisse: Appellatãq; Nisyrũ Insulam sepultũ ibi cõtinens gigantẽ. Tametsi quidã asserant sepulchrũ eius in Coo esse. Carpathus autẽ quã Homerus Carpathũ uocat excelsa est circuitũ ducentũ stad. habens. Fuitq; urbibus quattuor pollẽs: & nomen celebre cõsequuta est: a qua pelago quoq; nomẽ est inditũ. Vna uero urbiũ ipsaꝝ Nisyrus dicta est. Cognominis quidẽ Nisyroꝝ Insulæ. Iacet autẽ ab Aphrica ad littus albũ: quod ad stadia mille abest ab Alexandria. Quattuor uero milibus a Carpatho. Casos quidẽ ah hac stadiis septuaginta distat. A Samnio autẽ Cretæ promontorio ducẽtis & quinquagita. Ambitus eius est octoginta stadiis. In ipsa ciuitas est eodẽ dicta noĩe. Circũ illam uero cõplures insulæ sunt Casioꝝ noĩatæ. poeta Calydnas (ut aiunt) Sporadas appellat Insulas. Quaꝝ unã esse Calymnã. Sicuti autẽ Nisyroꝝ & Casioꝝ uicinæ ac subditæ: ab eis nomen assequunt̃ Insulæ. Sic & circũstantes Calymnas ab ea noĩari: ꝓbabile fit quæ ãnis illis forte Calydna uocabat̃. Pleriq; sane duas esse Calydnas asserunt: Lerũ, s. atq; Calymnã: quas quidẽ etiam dicere poetam dicere. Scepsius autẽ scriptis suis testatur pluratiuo Calymnas numero Insulã nominatã: quẽadmodũ & Athenas & Thebas. Oportet autẽ poetæ dictũ per hyperbaton accipere. nõ enim insulas Calydnas inquit. Alii uero sic æquoreas idest Insulas qui Nisyron habẽt celsam Carpathonq; Casumq; Eurypyliq; urbẽ Con æquoreasq; Calydnas. Totũ quidẽ insulare mel: ut plurimum urbanũ & iucundũ est: & æmulũ Attico. At uero quod in hisce oritur isulis reliquũ antecellit: potissimũ autẽ Calymnium.

Vndecimus Liber Asiam incipit: quã Tanais in superioribus Septẽtrionis partibus nascens disiũgit ab Europa. Cõtinet hic liber gẽtes tanaidis ortui adiacẽtes orientem ac meridiem uersus: item

Thasus
Parius lapis
Syrus
Pherecydes
Atheneus
Syria isula
Myconus
Gigãtes
Seriphus
Dictes
Danae
Perseus
Polydectes
Tenos
Amorgus
Simonides
Lebinthus
Leria
Parmos
Corassie
Icaria
Samos
Icariũ mare
Cos
Lerus
Cerceteus
Ampelos
Carpathiũ mare
Itericos
Rhodos
Creta
Astypalea
Telus
Chalcea
Nisyros
Carpathus
Casos
Cos
Calydnæ
Cyprus
Samos
Chios
Lesbos
Tenedos
Astypalea
Chalcea
Nisyros
Carpathus
Nisyrus
Casos
Samoniũ
Calydnæ
Sporades
Leros
Calymna

omnes Barbaras nationes quæ Caucasum monté accolunt:e q̃bus sunt Amazones:Massagetæ:Scythæ:Albani:Iberes:Betriã:Caspii:Medi:Persæ:Armeniæ duæ:usq; in Mesopotamiã cõplectit̃ etiam Troglodytas & gẽtes eas quæ honiochi dicunt̃. Itẽ Sceptuchos:Choanos:Assyrios:Polyphagos: Albanos:Syracos. Tapyrus meminit Iasonis Medeæ:& urbiũ q̃s cõdiderunt; meminit etiã Xerxis Mithridatis & Alexãdri eius qui ex Philippo natus est.

Asia
Taurus mons

Vropæ cõtinua est Asia ad Tanain flumẽ illi cõiuncta: de qua deinceps dicemus: & euidentiæ gratia naturalibus quibusdã terminis loca oĩa destinabimus. Quod itaq; Eratosthenes fecit in toto terraꝝ orbe idẽ nobis Asia faciendũ est. Nã Taurus mediã quodãmodo continẽtem hãc diuidit ab oriente in occidẽtẽ;cuius partem ad Aquilonẽ relinquit partẽ ad meridiẽ. Alterã Græci interiorem uocãt: alterã exteriorẽ. Quæ &si a nobis ante dicta sunt;memoriæ tamen gratia repetantur Mons hic multis in locis latitudinẽ habet stadiorum triũ miliũ longitudinẽ quãtum Asia:stadiũ circiter.xl.& quinq; milia a transmarina Rhodi ora usq; ad Indiæ ac Scythiæ extrema Orientem uersus. Idẽ in nomina ac partes multas diuidit̃:quaꝝ aliæ maiores: aliæ minores ambitus cõprehendũt. Sed quoniã in tãta montis latitudine gentes quædã continent̃ aliæ obscuriores: aliæ oĩno notæ:ut Parthi Medi Armenii & Cappadocũ quidã:præterea Cilices & Pisidæ qui cũq; ad borealem plagã declinãt:in borealibus ponẽdi sunt;quicũq; ad Australẽ in australibus qui in medio montiũ iacent:ii ꝓpter aeris similitudinẽ ad boreã sunt collocãdi;Nã frigidi sunt: australes uero calidi:porro flumina quæ hinc decurrũt omnia fere in cõtrarias labunt̃ partes; alia in boreales alia in australes &si nõnulla postea ad orientẽ uel occidentẽ conuertãtur:& natura fert ut montes eos pro cõfinis habeãt;quibus Asiam diximus in partes duas diuisam quẽadmodũ mare quod intra columnas est quod cũ maxima ex parte e directo sit iis montibus duas efficit continẽtes Europã atq; Asiã quarũ id aptissimũ quoddã confiniũ est. Sed quoniã iis qui ab Europa in Asiam transeunt borealia ex Asiæ diuisione prima sunt in geographia ab iis incipiendũ est. Hoꝝ autẽ ipsoꝝ prima sunt quæ Tanaidi adiacent;quẽ nos Europæ atq; Asiæ limitẽ posuimus. Hæc quasi pœninsulã quãdã efficiũt: quæ ab occidẽte Tanaide flumine ac meotide ambitur usq; in Bosphoꝝ & maritimã euxini oram; quæ ad Colchos desunt a Septẽtrione oceano usq; ad Caspii maris os:ab oriente hoc eodẽ mari usq; ad Albaniæ & Armeniæ cõfinia;ubi Cyrus & Araxes emittunt:quoꝝ alter per Armeniã Cyrus per Iberiã & Albaniã fluit:ab Austro autẽ terra quæ est ab ostio Cyri usq; in colchidẽ triũ miliũ fere stadioꝝ:a mari in mare per Albanos & Iberas:quapropter Isthmi rationẽ obtinet;qui hunc Isthmũ tãtum dixerunt quantũ Clitarchus;qui eũ ab utroq; pelago perfusum dicit nõ sunt audiẽdi: Possidonius putat eum mille & quingentũ esse stadioꝝ quantũ Isthmũ qui inter Pelusiũ est atq; rubrũ mare. Videt̃ inq̃t nec ab eo differre qui est a Meotide in oceanum:sed ego nõ uideo quomodo quisq̃ ei incerta credat de quibus ueri similitudinẽ nullã afferre põt;cum de certis adeo dicat imprudenter: quãq̃ Pompeio familiaris fuerit;qui in Iberas & Albanos duxit exercitum usq; ad utranq; & Colchici & Caspii maris partẽ. Tradunt enim Pompeium cũ ad piraticum bellũ exiret;& mox cõtra Mithridatem esset iturus Rhodum uenisse:atq; disputãti Possidonio affuisse:cui in discussu interroganti nunquid iuberet:respondisse Possidoniũ ferunt. Se gereret clare atq; alios excelleret oẽs. Huc accedit quod eius historiã scripsit. Vnde oportuit diligentius eum ueritatẽ exquirere. Secunda pars erit terra quæ ultra hyrcaniũ pelagus iacet quod Caspium appellatur usq; ad Scythas Indis uicinos. Tertia erit ea quæ dicto Isthmo cõtinua est. Nã post hunc & Caspias portas sequũtur loca Europæ proxima & iis quæ cis taurum sunt:ut Media Armenia Cappadocia & quæ interiacẽt. Quarta pars erit regio quæ cis Halym est:& quæ in ipso tauro sunt & extra taurum quæcũq; in pœninsulã incidunt:quã Isthmus efficit:qui ponticũ mare dirimit a Cilicio. Ex his quæ cis taurũ sunt Indiam põimus & Arianam usq; ad gentes quæ ad Persicũ mare & Arabicũ sinũ ac Nilum uergunt Aegyptũ mare atq; Issicum uersus. His ita dispositis primam partem incolunt a Septẽtrionis & oceani partibus Scythaꝝ quidam Nomades & in curribus degentes. Interius uero Sarmatæ atq; ii Scythæ: aorsi & Siraci qui meridiem uersus usq; ad Caucasi montes descendũt alii Nomades: alii in tabernaculis degentes:atq; agrum colentes circum lacum Meotæ habitant Bosphorum uersus Asiatica regio est & Sindia;post quam sunt Achei Tygi Heniochi Cercetæ Macropogones; ultra quos angustiæ sunt Phtirophagorum. Post Heniochos Colchis est sub Caucasiis atq; Moschicis montibus sita:sed cum Tanaim Europæ atq; Asiæ terminum fecerimus ab eo incipientes singula peragremus. Fertur itaq; Tanais a Septentrionis partibus Nilo contrarius:non tamen per Diametrum (ut quidam putant) sed orientalior originem ut ille incertam habens. Verum Nilus magna ex parte notus est:ac regionem percurrit totam accessibilem & longas habet nauigatiões. Tanaidis uero hostia scimus. Nã duo sunt ad septentrionales Meotidis partes.lxx.inter se stadiis distantia;supra hostia uero nihil pene notum est propter frigora & regionis difficultates quas indigenæ facile perferunt carnibus & lacte more Nomadum enutriti alienigenæ perferre non possunt. præterea cum Nomades difficultes aliis misceantur:& multitudine & uiribus præstent:intercludũt ne qua ex parte regio permeetur & ne quas flumen nauigationes habeat. Icirco quidam existimant eum fontes in caucasiis montibus habere cum multus ad Septentrionem feratur. Postea conuersum emittere in Meotin. His Theo-

Cyrus
Araxes
Possidonii seculũ
Hyrcaniũ mare
Caspiũ mare
Nomades
Sarmatæ
Aorsi
Siraci
Sindita regio
Achei
Tygi
Heniochi
Cercetæ
Macropogones
Colchis
Moschici mõtes

phanes Mitylenæus uidetur assentiri. Quidam a superioribus Histri partibus eum deferri putant. Iudicium autem tam longi cursus etiam ab aliis plagis nullũ afferũt quasi de proximo & a septẽtrione id effici non possit ad Tanaim flumen & lacum urbs sita est eodẽ nomine a græcis condita: qui Bosphoꝝ habent: eam Polemo rex nuper depopulatus est cum minus ei obtẽperaret ea commune emporium erat nomadum Asiæ atq; europæ & eoꝝ qui e Bosphoro lacũ nauigant; quorum alii uehunt mancipia pelles: & si quid aliud nomadicũ est; alii onerant uestem uinum ac cætera quæ mitis uitæ sunt propria. ad stađ centum. Ante emporium Insula iacet nomine Alipecia miscorum hoium domicilium. Sunt aliæ non procul in lacu paruæ Insulæ Tanais ab hostio Meotidis recta nauigantibus ad borealia: stađ abest duobus milibus &.cc. Sed nec multo pluribus terræstri itinere euntibus nauiganti secus terram: & ad octĩgẽta stađ a tanaide progredienti: primum est is qui magnus Rhõbites dicitur ubi piscatio multa est & conditurae aptæ: deinde alioꝝ octingentoꝝ stađ iteruallo est minor rhõbites; qđ promontoriũ non adeo piscibus abũdat: maiores rhõbitani ĩsulas habent stationibus plenas. Qui uero minorẽ rhõbitem incolunt Meotæ sunt hoĩes oparii. In tota. n. hac præternauigatione meotæ habitant agricultores nõ mĩus q̃ nomades bellicosi: & in gentes plurimas diuiduntur: quoꝝ q Tanaim accolunt agrestiores sunt. qui uero Bosphoranis cohærent; mitiorẽ uitam degunt. A minore rhõbite ĩ Anticoetam flumen & Tyrãbẽ stađ sunt. lx. Hic ĩ uicũ Cĩbricũ. c. ac. xx. Vnde soluunt q nauigant. In hac prætemauigatiõe quædã Clazomenioꝝ speculæ iueniunẽ. Cimericum urbs erat i Cherõneso sita que fossa & aggere isthmũ claudebat. Nã Cĩmerii olĩ potentiã in Bosphoro maximã habuere: unde & Cĩmericus Bosphorus appellatus ẽ. Hi sunt q ad ponti dextrã mediterraneã regionẽ habitãter usq; ĩ Ioniã excurrebãt. hos Scythæ ex his sedibus pepulerunt. Scythas ãt Græci q Pãticapeũ & alias ĩ Bosphoro urbes habitabãt: hic ĩ uicũ Achilleũ sunt stadia. xx. in quo Achillis tẽplum ẽ. Hic ẽ ãgustissimũ hostii meotidis fretũ ad stađ. xx. uel paulo plura: habens in ulteriore regiõe myrmeciũ uicũ: & Partheniũ Heracleo ꝓximũ: hic ad Satyri monumẽtũ stađ sunt xc. i. iti promõtorio quodã positũ hoĩs in bosphoro clarissimi ac potentissimi. proximus ẽ uicus Patreus a quo ad uicũ Corocõdamẽ sunt stad. c. ac. xxx. Is finis est Bosphori q Cĩmericus appellaẽ. Sic. n. angustiæ uocantur ab ostio meotidis. i. ab Achillei & Myrmecii ãgustiis usq; ad Corocõdamẽ & oppositũ ei uicũ Pãticapensis agri noĩe Acrã q. lxx. stadiorũ freto disiungitur. Nã & huc usq; glacies pertendit meotide: adeo frigore cõcreta ut pedibus ꝑmeent. Hæ ãgustiæ totæ sunt portuosæ supra Corocõdamẽ lacus iacet: q ab ea Corocõdaetis uocaẽ &. x. stađ a uico in mare emittit. Pars uero Anticoeti abrupta & ĩ lacũ influẽs Insulã efficit: quæ lacu hoc & meotide & flũine circũcirca abluitur. Hoc flumẽ nõnulli Hypanim uocãt: quẽadmodũ id qđ est Borysthẽi ꝓximũ: & ad Corocondameti nauiganti est Phanagoria ciuitas memoratu digna: & Cepi & Hermonassa: & Apaturũ ueneris fanũ quaꝝ Phanagoria & Cepi sũt in ĩsula ad sinistra nauiganti. Aliæ urbes sũt in Sĩdica ultra Hypanim a dextris. Itẽ in Sindica regia ẽ Sindoꝝ mari ꝓxima & Aboraca. Quicũq; Bosphori potẽtibus parẽt Bosphorãi appellanẽ: Bosphoranoꝝ metropolis q sũt in europa Pãticapeũ ẽ: Asianoꝝ uero phanagoriũ; sic. n. hæc ciuitas uocaẽ. Phanagoria emporiũ ẽ eaꝝ reꝝ q̃ ex meotide & ulteriore barbaroꝝ regiõe ĩportanẽ. Eaꝝ uero q̃ mari aduehũẽ Pãticapeũ Phanagoriæ ẽ insigne ueneris apaturiæ tẽplum Id adiectiuũ interꝑtanẽ fabulã quãdam afferentes: qđ cũ gigãtes uenerẽ adorirenẽ: Ille Herculẽ suo cato tã diu in latebris qbusdã latitauit: donec gigãtes sigillatim excipiẽs dolo occidendos exhibuit. Ex meotis sũt Sindidãdarii Toreatæ Agri Arrichi. Itẽ Tarpetes Ouidiacẽ Sittaceni Dosci aliiq; cõplures: e qbus sũt Aspũgitani q inter Phanagoriã Gorgopiãq; habitant qngentoꝝ stadioꝝ spatio: quos cum Polemo Rex simulata amicicia adorireẽ: nec id eos lateret sed cõtra instructi exirẽt captus interemptusq; est. Ex oĩbus Asianis meotis ii q forũ habebant: quod ad Tanaim est parebãt. Bosphorani uero frequenter iugũ detractabant: Sæpe Besphoranoꝝ duces ad Tanaim usq; occupauerunt præsertim postremi Pharnaces Cassander ac Polemon: Pharnaces quoq; Hypanim Dãdariis olim ꝑ antiquam fossam dicitur induxisse: qua purgata regionem totam diluit. Post Sindicam & Gorgopiã in Acheorum & Zygorum: & Heniochorum mari ora: magna ex parte montosa & importuosa: cũ caucasi pars sit: ii ex maritimis latrocinius uiuunt. Lembos habent exiles Arctos: Leues. xxv. hoĩum capaces: rari. xxx. suscipiunt. Hos Lembos Græci Camaras uocant. Tradunt Phthiotas Acheos ex Iasonis exercitu Achaiam hanc habitasse. Laconas uero Heniochiam: quorum duces Rhecas & Amphistratus fuerunt Castoris & Pollucis aurigæ: unde Heniochi (ut par est) ex iis sunt nominati. Ex his itaq; Lembis classem comparantes: & interdum ad naues onerarias: interdum ad regionem uel urbem aliquam nauigantes: mari dominantur. Bosphorani eos nonnunq̃ in stationibus accipiunt: & commeatus & uendendæ prædæ copiam suppeditant. Hi cum domum repetunt & ultra nauigare non possunt: lembos humeris impositos in siluas referunt: in quibus habitantes tenue solũ arant. Rursum cum nauigandi tempus adest; eos in mare deferunt: idem faciunt in aliena. nam loca siluosa nota habent: ubi absconditis lembis ipsi noctu nonnunquam interdiu pedibus errant capiendorum hominum gratia: quos cum ceperint facile redemptitios faciunt. Nam inter redeundum rem omnem iis significant qui illos amiserunt. In locis itaq; quæ sunt principibus subdita qui iniuriam accepere aliquod præsidium ab iis habent qui sæpe illos insecuti Lembos atque piratas capiunt. Regio uero, quæ sub Romanis est minus habet auxilii propter eorum negligentiam qui mittuntur.

Tanais
Alipecia
Rhõbites
Meotæ
Anticoeta
Tyrambes
Cimmerii
Bosphorus
Pãticapeũ
Achillis uicus
Myrmecus uicus
Parthenius uicus
Patreus uicus
Corocodames
Acta
Hypãis
Phanagoria
Cepi
Hermõassa
Aparurum
Sindica
Aboraca
Bosphorãi
Pãticapeũ
Phanariũ
Sididãdarii
Toreatæ
Tarpetes
Sittaceni
Dosci
Aspũgitani
Gorgopia
Polemo rex
Phthiotæ
Rhecas
Amphistratus
Heniochi

Sceptuchi Harum itaq; gentium uita talis est quæ Sceptuchis subditæ sunt. Sceptuchi autem regibus uel tyrā
nis Heniochi reges quattuor habebant: cum Mithridates Eupator e paterno regno fugiens Bospho
Zygi rorū regionem pmeauit: quæ quidem ipsi peruia fuit. Zygorū uero terram pp locorū difficultatem
atq; asperitatē accedere diffisus ægre maritima ora ꝓfectus ē sæpe mare īgressus quo usq; ī Acheorū
agrum peruenit: qbus adiutoribus iter ex phocide cōsumauit ad quattuor fere milia stad a Corocō
Sindicus damæ orientem uersus recta nauigatio est. Hinc ad stad. c. & xc. est Sindicus portus & ciuitas: dehinc
Bata ad. xl. stad sunt ea quæ bata nominantur uicus & portus ubi Sinope austrum uersus huic oræ pluri
Sinope mum uidetur oppoīi quemadmodū Carambis fronti arietis ut ante dictum est, auctor est Artemi-
dotus a Batis oram eē cercetarū octīgētorū & .l. fere stad quæ statiōes & uicos habeat. Dehīc Acheo
Pytius rū regionē stadiorū quingentorū: dehinc Heniochorū mille: dehinc magnū Pytiuntē trecētorū fere
Dioscuria lx. usq; Dioscuriadē qui Mithridatica conscripsere: nam iis maxime accedendū est prius Acheos po-
Cretentes nunt; deinde zygos: deinde Heniochos; deīde Cretēses & moschos & Colchos & Phthirophagos q
Moschi ultra hos sunt & Thoonas & alias circa caucasū paruas gentes. Ab initio igit ora ad orienté tēdit &
Colchi ad austrū spectat. Ab ipsis uero Batis paulatim detorquens respicit occidētem & ad Pytiuntē & Dio
Phthiro-phas scuriadem desinit. Nam hæc Colchidis loca dictæ oræ iuncta sunt. Post Dioscuriadem est reliq Col
chorū ora cui Trapezus continua flexum quēdam admirabilē efficit: deinde in rectum latus extēdi
Thoones tur: quod ponti dexteriora efficit ad septētrionem spectantia. Vniuersa uero Acheorū & cæterorū
Trapezus ora usq; Dioscuriadē & loca mediterranea austrum uersus in rectum exeuntia caucaso subiacent: q
Caucasus mons utriq; pelago iminet & pontico & Caspio muniens isthmū qui ea dirimit. Is austrū uersus Al
Albania baniā Iberiāq; disterminat septētrionem uersus sarmaticos campos, arboribus & omnigena silua ple
Iberia nus ea præcipue quæ fabricandis nauibus ē idonea: Eratosthenes ait Caucasum ab īdigenis Caspiū
uocitari a Caspiis fortasse cognominatum. Ab eo quasi cubiti quidā ad meridiē procurrūt q Iberiā
Scydissa complectentes Moschicis & Armeniis montibus coniungunt. Itē monti Scydissæ & Patyadræ. Hi
Patyadra oēs tauri partes sunt: qui australe Armeniæ latus efficit: & ab eo quodāmodo abrupti septētrionem
Taurus uersus usq; ad Caucasum & maritimā euxini orā percurrunt: quæ a Colchide ī Temiscyrā tēdit Dio
Temiscyra scurias itaq; in hoc sinu posita & orientalissimū totius pelagi signum obtinens euxini recessus: & ex
trema nauigatio appellatur. Vnde illud quod in prouerbio dicitur in phasim ubi cursus carinis ulti
mus sic intelligendū est nō q poeta qui iambicū fecit de flumine dicat: nec de urbe eiusdem nomi-
nis quæ ad flumen sita est; sed de Colchide ut de parte quod recta nauigatio a flumine & ab urbe in
Dioscurias recessum sit sexcentorū fere stad: eadem Dioscurias isthmi initiū est q inter mare Caspiū iacet atq;
Sarmatæ pontū & cōmune forū earū gentium quæ proxime sunt ulteriores. Dicunt itaq; nōnulli qui patum
Colchis res animaduertunt. lxx. nonnulli. ccc. gentes in eam conuenire atq; oēs diuersarū linguarū: ꝓpterea
Phasis fluuius quod sparsim & īpmixte ob asperitate atq; itractabilitatē habitent: quorū pleraq; pars Sarmatæ sūt:
atq; oēs Caucasii ac de Dioscuriade q de hactenus. Reliqua uero quæ Colchis est magna ex parte ad
Glaucus fluuius mare pertendit. Hanc phasis illabit ingens flumen quod ortum ex Armenia ducens Glaucū in se re
cipit atq; Hippum e uicinis montibus cadentes. Nauigatur aūt usq; Sarapanos quæ munino urbis
Hippus fluuius habitatores recipere posset. Ex ea pedestri itinere curribus uecti quatriduo ī Cyrum ꝓficiscuntur.
Ad phasim urbs iacet eiusdem nominis Colchorū emporium quod ex alia parte amni procingit ex
Sarapatu alia lacu, ex alia mari. Hīc biduo triduoue amissum Sinopēq; nauigat. Hæc littora & fluminis ostia
Phasis urbs amoenissima sunt. Regio fructibus & omnibus quæ ad fabricandas naues pertinent opportuna: nā
multa ꝓducit ac fluminibus defert. Mel tamen frequentius amarū est; sed præcipue Linum Canabē
Sinope Ceram ac picem gignit. Linificiū quidē uulgatū est: nā & in pegrina exportat loca. Vnde quidam co
gnationem Colchorū cū ægyptiis ostendere uolentes fidē ex iis captant. Secus hæc flumina in Col-
chica regione est Leucotheæ fanū quod Phryxus condidit: atq; illius oraculū ubi aries nō mactat:
id olim diues erat: ætate aūt nostra a Pharnace paulopost a Mithridate pgameno direptum est. Nā
Læsa regione etiā diuina ægre habēt nec coli possūnt ut Euripides inqt. Quanram olim hæc regio
Maophernes clantate habuerit fabulæ declarant Iasonis exercitū innuētes qui ad Medos usq; ꝓcessit: ac prius ēt
phryxi expeditionē postea cū reges succederent & regionē haberent in ꝓuintias diuisam mediocri-
Polemo ter agebant. Cum uero mithridatis Eupatoris potentia uehementer esset adaucta tota ei regio puit:
Pythodoris à quo semp aliqs ex amicis regiōis præfectus & administrator mittebatur: e qbus fuit Maophernes
matris nostræ patruus. Hinc multa regi ad nauales res copia sed sublato mithridate regio oīs quæ
Moschica sub eo erat euersa est multisq; distributa. Postremo Polemo Colchidem habuit; quo mortuo uxor
Polichniū eius Pythodoris Colchorū & Trapezūtis & Pharnaciæ & ulteriorū barbarorum regnum tenet. Sed
Idessa de his postmodū dicemus: Moschica in qua fanū dixius triptita est. Nā partē habent Colchi partem
Rhiochares Iberes partē Harmenii: Polichniū Phryxi ciuitas est in Iberia: ea nūc Idessa dicitur locus optīe muni
tus. In Colchidis aūt finibus nō procul a Dioscuriade Rhiochares flumen labitur ex gentibus quæ
Phthirophagoria Dioscuriadē conueniunt: est Phthirophagoria natio cui nomē a sordibus ac fame datū est: his ꝓxi-
mi sunt Soāes nihilo fame meliores: robore āt meliores: nam ui ac potētia pene ꝓstāt. Hi gētibus cir
Soanes cūuicinis domiant: Caucasi extrēa obtinentes: q Dioscuriadi īminēt regē habēt & collegiū uirorū:
Velleris aurei fabula ccc. cc. hominū milia cogunt in exercitū. Nā multitudo ois bellicosa ē quāq inordiata. Apd eos tor
rētes dicūt aurū deferre: qd barbari pforatis tabulis ac lāosis pellibus excipiūt. Vnde aurati ulleris

fabula cōficta ē:& fortasse Iberes eodē noīe uocanť quo occidētales ab auro qđ apđ utrosq; iuenit.
Soies ueneno ad spicula mirifice utunť:q eos ēt q non uenenatis sagittis sauci sunt odore offendit
Aliæ gētes proxime qui circa Caucasum sunt paruam & tenuem regionem habitant. Albanæ uero
& Ibericæ gentes quæ dictū Isthmū īplent:ipsæ etiā dicunť Caucasiæ & foelicē etiā habitatu regio
nem incolūt. Iberia.n.magna ex pte urbibus & habitatoribus plena est & tecta fictilia & fabrefactas
ædificioꝝ structuras:& fora & alia publica habet. Circūstans uero regio a Caucasiis mōtibus circū
datur:nā cubiti quidā fertiles(ut dictū est)ad meridiē ꝑcurrunt: q uniuersā Iberiā cōprehendentes
sese ad Harmeniā & Colchidē cōiungūt:i medio planicies est fluminibus irrigua præsertim Cyro q
ortū ex Harmenia trahens mox dictā planiciē īntrat:atq; Aragū āně a Caucaso defluētē & alias aquas
recipiens p āgustā fluminis regionē euadit ī Albaniā inter quā & Harmeniā multus illatus p uberes
campos cōplura ī se recipit flumina e quibus est Alazonius & Sandobanes & Cithaces & Chanes: q
oēs nauigabiles facti in mare caspiū erūpunt. Hoc flumen olim Torus uocabať. Iberiæ cāpos agrico
læ habitāt:& hoīes ad pacē intēti harmenico ac medico cultu:montanā uero regionē pars eorū ma
xima atq; bellicosa Scythaꝝ more uiuētes:quoꝝ cognati sunt & contermini. Se tamē colēdis agris
dedunt:& cū tumultus īgruerit multa ex se atq; illis hoīum milia cōtrahunt:quattuor aditibus i eā
regionē itur:uno p medios Sarapanos Colchoꝝ castellū atq; eius āgustias p quas Phasis.e.ac.xx.pō
tibus ptransit:q pp flexiones asp ac uiolentus ī colchidē deferť cōuallīū torrētibus multo hymbri
adauctis. Is ex īminētibus mōtibus auctus multis fontibus impleť:ac postq̄ ī cāpos uenit:alia ī se re
cipit flumina:e quibus est Glaucus & Hippus. Auctus uero ac nauigabilis factus exit in pontum. Se
cus eū urbs iacet eiusdē nominis & lacus nō procul. aditus itaq; ex Colchide in Iberiā ē huiusmodi
petris munitiōibus fluminibus & cōuallibus clausus. Ex Nomadibus autē septētrionem uersus dif
ficilis ingressus est triū dierū itinere. Dehic āgusta fluminis regio ī arago flumine dierum quattuor
iæ finē murus inexpugnabilis munit. Ex Albania primo īgressus est p petrā excisam:dehinc p sta
gnum quod amnis efficit cadens ex Caucaso. Ex harmenia uero āgustiæ quæ secus Cyrum sunt atq;
Aragū qui priusq̄ inuicē cōcurrāt urbes natura munitas habēt quæ saxis impositæ.xvi.inter se stad
absunt:pp Cyrū Armozicā:pp Aragū Sēsamora:qbus īgressibus prius Pōpeius usus est ex harmēia
mouens:postea uero Canidius. Quattuor hoīum genera regionē hāc incolūt:primum ex quo reges
duo deligunť alter scilicet q ꝓpinquitate & ætate antecedit. Alter q iura det & exercitū ducat. Secū
dum est sacerdotū qui iura finitimorū curāt. Tertiū militū & agricolarū. Quartū uulgi quod regi
bus seruit;& oīa quæ ad uitā ptinēt ministrat. Hi oīa p familias cōmunia habent:Sed is impat & rē
tenet q senior est. Iberes & eorū regio talis est. Albani pastoraliores sunt & Nomadico generi proxi
mi pterq̄ quod nō alienigenæ:unde & mediocriter sunt bellicosi. Hi inter Iberas & caspiū mare ha
bitāt ab ortu solis mari cōiūcti ab occasu Iberiæ finitimi:ex reliquis lateribus boreale caucasus mō
tibus muniť q cāpis īminentes & mari plurimū coniūcti Ceraunia uocantur. Australe latus harme
nia ꝓgrediens efficit:quæ ptim cāpestris est ptim mōtana quēadmodū Cambysena:ad quā Harme
nii simul;& Iberiæ & albaniæ cōiunguntur. Cyrus aūt qui p Albaniā fluit & alia flumina cū augentia
terram fœcundiorē exhibēt:mare aūt cōfundūt:nā limus plurimus occurrēs exitū obstruit:ex quo
adiacentes īsicile est. Hāc inæqualitatē affluxuū refractiones exaugēt:atqui & ostia in ota.xii.dicon
tur dispartiri:quoꝝ alia cæca alia oīno fallentia stationē nullā relinquunt. Quapp cū ultra.lx.stad
littus mari fluminibusq; abluať:locus omni ex parte inaccessibilis fit:Limus ad qngenta stad ꝓgre
diens totū littus efficit aggerosū:ꝓpe Araxes emittit:asp ex Harmenia cadēs:& quē ille limū ꝓpellit
alueū puium faciendo eū Cyrus repellit. Hoc hominū genus fortasse mare nō eget cum nec terra di
gne utanť. Nā q ibi militarunt:dicunt eos Cyclopicā uitā degere. Terra.n.fructū omnē etiā domesti
cum affert:& stirpes oēs & ea quæ semp uirent:& cū ne minimā qdem culturā habeat:tamen bona
oīa sine satione & inaraca gignit:multisq; in locis semel sata:bis terq; fructū affert. Ac primo quidē
modios qnquagenos idq; minime renouata nec ferro ꝓscissa:sed ligneo aratro. Babylonius uero &
ægyptius cāpus fluminibus atq; aliis aquis totus irrigať:quāobrē semp herbidā faciē seruat:icirco
uberrimus est. Adest illi præcipua aeris temperies:uineæ manent inefossæ qnquēnis putať:ī bima
tu nouellæ fructū feruūt:adultæ tantū reddunt:ut pars maxima ī palmitibus relinquať. Pecora tū
mitia tum agrestia foetus edunt pulcherrimos. homines sunt magnitudine ac pulchritudine excellē
tes. Simplices nō aūt cauponarii nūmi usum maxima ex parte nō habent:numerū ultra centenariū
nō norunt:cōmertia inter se mercibus faciunt in cæteris quæ ad uitā ptinent inertes exqsiroꝝ pon
derum ac mensuraꝝ ignari ciuilitatis belli & agriculturæ prorsus inpiti pedestri & equestri appara
tu decertant expediti & armati ut Harmenii exercitū emittūt maiorem q̄ Iberes. nam uiroꝝ ad.lx.
milia: equitū ad.xxii.milia armant:quot contra Pōpeiū pręliati sunt. Hos Nomades ab externis de
fendunt quēadmodū Iberes iisdem de causis aliter uero saepe eos adoriūť:& quominus agriculturā
exerceant īpediūt:Iaculatores sunt & sagittarii clipeos & thoracas habent. Itē ferinas galeas quēad
modū Iberes ex Albana regione. Est etiam Caspiana eiusdē nominis cū gente Caspia quæ nunc qdē
obscura est ad eam Caspium mare pertinet. Ingressus ex Iberia ī Albaniam fit per Cābysenam regio
nē asperam atq; siccā ad flumen Alazoniū ipsi & eoꝝ canes excellētes uenatores sunt studio magis
q̄ arte:reges.n.differunt:nā nunc unus omniū differat cū prius quæq; ligua suū haberet eo quod nō

Soanes
Albania
Iberia
Cyrus fluuius
Aragus
Alazonius
Sandobães
Cithaces
Chanes
Torus fluuius
Iberia
Scythæ
Sarapani
Phasis
Glaucus fluuius
Hippus fluuius
Albania
Armozica
Sensamora
Iberes
Albani
Ceraunia
Cyrus fluuius
Araxes

Aranearũ morsus — Lunæ templum — Serui afflati — Albani — Senectutis honor — Pecuniarũ sepulcra — Harmeniũ — Pheræ — Larissa — Atilesma — Gelæ — Legæ — Mermádalis — Gargarẽses — Ceraunia — Amazones — Mermodas

facile inuicem miscentur:linguas habent.xxvi.terra serpentia quædam letifera ꝓgignit.Itẽ Scorpios & araneas.Araneaꝶ quædam cogunt ridendo mori quædã flendo desyderio suorum. Deos colunt solem Iouem ac lunam præcipue lunam:cuius templum Iberiæ proximum est:& sacerdos præficit honore secundus post regẽ:q sacris seruis & sacræ regioni præest quæ multa ẽ & hominibus plena. E seruis multi numine afflati diuinãt q plurimũ numine correptus est:solus p siluas errat hũc sacerdos cõprehensum sacra cathena deuincit p annũ sumptuose alens:postea ad deæ sacrificiũ cum aliis hostiis mactandũ ꝓducit:sacrificii ritus ẽ huiusmodi.Quidã huius negotii gnarus sacrã hastã tenẽs qua mos est hominem mactari:atq; ex multitudiẽ ꝓcedens eã in cor p latus urget illo cadente:quædam diuinationis signa captãt atq; ĩ cõmune ꝓferunt tũ corpore in locũ quẽdã delato id oẽs supgrediunt huiusmodi piaculo utentes. Albani præcipue senectutẽ uenerant non parentũ modo sed etiã cæteroꝶ mortuoꝶ curã habere aut meminisse nephas est.Nã cũ mortuis pecunias defodiunt. Iccirco pauperes uiuunt cũ patrimoniũ nullũ habeãt:ac de Albanis quidẽ hæc tradũt:Iasonẽ cũ Harmenio Thessalo cũ ĩ Cholcos nauigaret usq; ad mare Caspiũ ꝓfectũ:ĩ Iberiã Albaniãq; ꝓcessisse:& harmeniæ ac Mediæ multũ pagrasse ut Iasonia & alia cõplura monumenta testant.Harmeniũ uero ex harmenio fuisse:quæ ciuitas Boebeidi lacui proxima ẽ ĩter pheras & Larissam atq; eã Atilesmã & Syspiretim habitasse usq; ĩ Calachanã & Adiabenã:atq; harmeniã de suo noĩe appellasse. In montibus qui supra Albaniã sunt Amazonas dicunt habitare:& ĩter Albanos & Alazonas dicit gelas & Legas habitare inter hos & Amazõas Mermãdalim flumẽ labi.Alii uero e quibus ẽ Metrodorus Scepsius & Hippisicrates locorũ nõ ignari dicunt eas Septẽtrionẽ uersus Gargarensibus esse finitimas sub radicibus mõtiũ caucasioꝶ qui ceraunia uocant & earũ alias opari:quæ ad aratioẽ ĩsitioneq; primẽt:sed præcipuã pascendorũ equorũ curã habere:robustiores uero in equis uenatiões ac bella exercere, Oẽs ab ĩfantia dextrã mamillã exustas ut habilius liberiusq; ad oẽm usum brachio uti possint . Sed in primis ad iaculationem uti arcu securi & pelta e ferarum pellibus conficere galeas subligacula & alia opimẽta mẽses duos ueris eximios habere qbus monteẽ proximũ conscẽdunt :qui eas disiũgit a Gargarensibus quo & illi more quodã ꝑuetusto cõscẽdẽtes sacrificãt:& prolis gratia cũ mulieribus coeũt:idq; obscure inter tenebras ĩ quãcũq; inciderint:quas postq̃ pregnãtes fecerint:remittũt illas si fœminã peperint secũ retinẽt:si mares illos tollendos reddunt. Vnde pp ignorantiã ualde inter se affici cõtingit cũ quisq; quãq; sibi affinẽ existimet:Mermodas e montibus descẽdẽs p Amazonũ regionẽ & Syracenã & loca ĩtermedia q deserta sunt emittit in meotim. Tradũt Gargarenses cũ Amazõibus ex themiscyra ĩ hæc loca cõscẽdisse:postea ab illis discissos cũ thracibus & euboibus qbusdã errabundis aduersũ eos bellũ gessisse:quo cõposito iis inter se cõditionibus conuenisse:ut in filiorũ prole cõmunicarent. Viuerẽt aũt utriq; separatim.Sed de Amazonũ fama ꝓpriũ qddã euenit.Nam cum fabula ab historia distinguat antiq.n.& falsa & miraculosa:fabulæ appellant.historia siue antiqua sit siue noua ueritatẽ postulat.miracula uero aut nõ habet aut perraro.De amazõibus quidem eadem nũc dicunt quæ olim:quanq̃ miraculosa sint & a fide plurimũ distent. Quis.n.credat ut uel exercitus uel ciuitas uel gens unq̃ ex solis constiterit mulieribus:& nõ solũ cõstiterit:uerũ etiã inuaserit aliena:& nõ mõ uicinis fuerit dominata adeo ut usq; in Ioniã ꝓcesserit.Sed etiã exercitũ trãs põtum miserit usq; ĩ Atticã.Hoc pinde ẽ ac siquis dicat uiros tũc mulieres fuisse & mulieres uiros: qn eadẽ nũc de eis ꝓdicantur:quã quidẽ rem adauget & facit ut magis antiqua credant q̃ noua : quod urbes quædã ab illis conditæ & cognominatæ phibent:ut Ephesus Smyrna Cirma Myrina Paphe: & alia q̃ plurima monumẽta. Themiscyrã.n.cãposq; Thermodonti proximos & iminentes montes amazonũ dicũt:atq; eas ĩde pulsas. Vbi ãt nũc sint perpauci id quidẽ & sine demõstratione tradunt quẽadmodũ de Thalestria amazonũ regina:quã cũ Alexãdro in hyrcania pmixtã ferunt & ꝓlis gratia congressam:quæ profecto res nõ satis cõstat.Nã rerũ scriptores q maxime ueritatẽ curãt:& qbus fidei plurimũ adhibet nihil tale dixerũt:& siq dixerunt iter se discordãt:Clitarchus Thalestriã scribit a Caspiis portis & Thermodonte ꝓfectũ ad Alexandrũ uenisse,Cũ Caspiæ portæ supra sex milia stadiorũ distent a Thermodonte.Quæ uero ad famã uulgata sunt:& si ab oibus cõcedãtur:tamẽ q ea finxere magis adulationi ĩseruierut q̃ ueritati:quẽadmodũ de Caucaso in Indicos mõtes:& in uicinũ illis mare trãslato ab ulterioribus Colchoꝶ & Euxini montibus quos Græci etiã Caucasũ nominarũt.Cũ Caucasus supra triginta milia stadioꝶ distet ab India atq; ibi de prometheo & eius uinculis fabulas confixerunt.Eos.n.tũc ultimos notãt Orientẽ uersus.Bacchi quidẽ atq; Herculis exercitus q in Indiã profectus ẽ:posterius confictã fabulã ostẽdit:quippe cũ Herculis mille ãnis post soluisse prometheũ dicat;& præclarius quidẽ erat Alexandrũ usq; ad Indicos mõtes q̃ usq; in ulteriorẽ euxini & Caucasi recessum Asiã subegisse. Vnde pp montis famã & nomẽ & propterea quod Iasõ uidebat longissimã expeditionẽ peregisse usq; ad loca Caucaso proxima:& qa prometheus ĩ extremis terræ etiã mõte Caucaso uinctus dicebat. Iccirco gratificari se regi putauerũt:si mõtis nomẽ ĩ Indiã transtulissent. Altissimæ uero Caucasi partes Albaniã & Iberiã & Colchos & Heniochos uersus sunt Australes quæ ab his habitant quos Dioscuriadẽ diximus cõuenire.Cõueniũt autem frequẽtius salis gratia . Ex his alii montium tenent cacumina ; Alii in collibus habitant qui plurimum ex ferina carne & lacte & agrestibus fructibus uiuunt . Montium uertices hyeme sunt inaccessibiles æstate propter glaciem ac niues bubulas caligas in tympani modum latas calciari ascendunt. Descendunt

Ephesus — Smyrna — Cirma — Myrina — Paphe — Themiscyra — Thalestria — Caspiæ portæ — Thermodon — Caucasus — Prometheus

autem cum oneribus super pelle delapsi: quod etiam circa Atropaciam Mediae & Mansium Harmeniae monte fit. Vbi soleas quosdam ligneas caligatas pedibus supponunt. Summa itaq; Caucasi talia sunt ad montis ima descendenti regio Septétrionalior est minor tamen. Iam.n. eú cápis iungit Syracorum. Insunt etiam Troglodytae quidá, q pp frigora habitant in cauernas. Iam hi pane abúdant. Post Troglodytas sunt Cheanitae & quos Polyphagos uocant & aliorum quorúdam uici agriculturae patiétes cum non omnino Septétrioni subiaceant. Deinceps sunt Nomades Paxani & Nabiani qui inter Meotim Caspiúq; habitant: mox Siracorum Aorsorúq; nationes. Aorsi ac Siraces superiorum Aorsorum exules uident: & magis ad Septétrionem expositi. Abeacus Siracorum Rex dum Pharnaces Bosphorum haberet equitú misit uiginti milia. Spádides Rex Aorsorú totidem. Superiores Aorsi plura cú terrae plus haberent: & maxima ex parte orae Caspiae imperarent. Vnde camelis iter agentes indicas & Babylonias merces ab Harmenis Medisq; accipiebant atq; ex opulentia aurum gestabát. Aorsi itaq; Tanaim accolunt. Siraces aút Achardeú: q ex Caucaso fluens emittit in Meotim. Secunda pars incipit a mari Caspio: ubi & prior desinit. Idem Hyrcaniú appellat. De mari hoc & gentibus quae ipsum accolunt dicendú prius est. Sinus itaq; q ab oceano meridié uersus recedit: satis in initio arctus est: in progressu át dilatat: praesertim í intimo recessu: ad qnq; fere milia stadiorum. Nauigatio usq; í recessú qui iam contingit inhabitabilé paulo maior est. Scribit Eratosthenes maris huius circúnauigationé Graecis cognitam secus Albanos & Clusios qnq; miliú & trecentorum esse stadiorum secus Narisios Mardos & Hyrcanos usq; ad oxi fluminis ostia quattuor milium & octigentorum. Hinc ad Iaxartem flumen duú miliú & quadringentorum. Verum de his q in hac pte habitát & tá longe sepositi sunt simplicius dicendú est: maximeq; de interuallis: ad dextrá itaq; nauiganti Europae cótinui sunt Scythae & Sarmatae: q inter Tanaim & mare hoc habitant magna ex pte Nomades. ad Leuá sunt Scythae: q ad Orientem spectant: atq; hi Nomades usq; ad Orientale Indorú mare Graeci scriptores uniuersos Septétrióales olim Scythas & Seltoscythas appellabant. Qui uero eos prius distinxere q supra Euxinum & Histrú & Adriam habitant Hyperboreas & Sauromatas & Arimaspos uocauerunt. Eos át qui ultra mare Caspiú sunt partim Sacas partim Massagetas: quanq de iis nihil exquisite dixerunt: nec etiá q Cyri bellú aduersum Massagetas gestú cóscripsere. Nam de iis nihil omnino exacte dictú est. Sed nec Persarum res gestae nec Medorú nec Syrorum pp scriptorum simplicitaté ac studium fabularú multum fidei sunt assecutae: nam cum eos uiderent magnopere pbari quod aperte fabulas conscriberent arbitrati sunt scripturá suá iucúdiorem fore: si í historiae formá ea dicerét: quae nec ipsi unq uidissent: nec a sciétibus audiuissent. Et qa talia libenter audiunt: iccirco facilius Tragoedorum poetis & Hesiodo & Homero de heroibus praedicádi fides adhibet: q Etesiae & Herodoto & Hellicano: ac caeteris eius generis scriptoribus. Sed nec multi facile iis credút q de Alexádro conscripsere. Hi enim propter Alexandri famá decipiunt: & pptérea quod exercitus in extremis Asiae ptibus pcul a nobis militauit. Longiquitas.n. redargui nó facile potest. At Romanorum Parthorúq; imperiú plura retegit q ea quae olim tradita fuere. Ná q & gétes & loca conscripserunt in qbus res gestae memorantur: eo fidelius dicunt q superiores: quo plura pspexere. Ad leuam itaq; mare Caspiú nauigáti Nomades accolunt: eos iuniores Daas appellant: q etiá Sparni sunt nominati. Dehinc deserta regio interiacet: deinde Hyrcania ubi iá mare in pelagus crescit: quousq; Medorum Harmeniorumq; mótibus coniúgatur. Horum figura lunaris est ad ipsas montium radices quae ad mare desinétes intimú Sinus recessum efficiunt. Has montiú radices ad summú usq; a mari icipiendo Albanorum & Harmeniorum nonnulli quidá ex parte habitant. Parté uero maximá Gele Docusini & Amardi & Quitii & Anariocae: pditú est etiá Pharasiorum quosdá cú Anaricis habitasse: qui adhuc Parasii noiant. Enianas quoq; urbé í uitia condidisse: q nunc dicitur Eniana: ubi Graeca ostendunt arma: & aenea uasa: & sepulturae. Hic etiam Nabarca ciuitas est: in qua oraculú est eorum qui ex in somnus respódent. Insunt etiá quaedá aliae gentes Latrociniae belli potius q agri colédi studiosae: id locorú asperitas facit. Maximá circúmontanae orae pté Cadusii tenét ad quinq; milia stadiorú (ut Patrocles ait) qui pelagus hoc pontico par existimat. Haec loca tenuia sút. Hyrcania uero ualde opulenta & multa & magna ex pte planicies pclaris urbibus adornata: e quibus é Talabroca & Samariana & Carta: & regia tape quá paulo supra mare situ abesse dicút a Caspiis portis ad stad mille & quadringenta: opuléntiae signú ducunt quod uitis unum metretá affert ficus modios .lx. frumentú ex fructu nascit: qui cadit ex culmo í arboribus mellificat. Ex foliis mel fluit quod etiam in matiana mediae & in Sagagena Harmeniae & í Araxena fit: nullam tamen in ea excolenda diligentiá ponunt: nec in eiusdé nominis mari qd & occiosum est & non nauigat. Insunt in eo ísulae quaedá: ut habitent idoneae & (ut quidá dixere) auriferá terrá habét. Causa é quia qui í initio hyrcanis íperauere barbari fuerunt ut Medi Persae: ac postremo parthi superioribus deteriores. Tú uicina regio Nomadibus: ac desertis plena tota latronibus patet: Macedones át paruo tépore imperauerunt & in bellis occupati: longiqua pspicere nequiuere. Refert aristobolus Hyrcaniá siluosam esse & quercú & Pinú: & Abieté gignere: piceá uero minime. Indiam his abundare Nysea & Hyrcaniam ptinet nónulli eam p sese ponunt. Hyrcania usq; ad mare Ocho & Oxo fluminibus irrigatur: quorú Ochus p Nyseá fluit: quidá Ochú in Oxum dicunt emittere. Aristobolus ostendit ochum maximú esse omniú fluminú quae ipse in Asia uiderit praeter Indica: dicit.n. eú nauigabilé esse a Patrocle ita ut Eratosthenes accipiés & multas Indiae merces í hyrcanú mare p eú de

Syraci
Troglodi tae
Cheanitae
Polyphage
Paxani
Nabiani
Aorsi
Abeacus
Spanides
Siraces
Achardeus
Clusii
Narisii
Mardi
Hyrcani
Oxus
Iaxartes
Scythae
Sarmatae
Nomades
Seltoscytae
Hyphorei
Sauromatae
Arimaspi
Sacae
Massagetae
Alexandri scriptores
Nomades
Daae
Sparni
Hyrcania
Gele
Docusini
Amardi
Quitii
Anaricae
Parasii
Anarici
Enianae
Nabarca
Cadusii
Hyrcania
Talabroca
Samariana
Carta
Tape
Matiana
Sagagena
Araxena
Hyrcania
Nysei
Ochus
Oxus

uehi.Hinc in Albaniam traiiciac per Cyrum ad sequẽtia loca deferri in euxinũ:quãq̃ Ochus ab antiquis scriptoribus nõ multũ nominatur.Apollodorus Parthicaꝝ reꝝ præscriptor quia Parthis prime labat̃ sæpe cũ nominauit.Sed multa mẽdacia de mari hoc pp Alexandri ambitionẽ in opinionẽ
Tanais
adducta sunt.Nã cum inter oẽs constet Tanaim flumen Europã ab Asia disiungere:iaceatq; iter Tanaim ac mare maxima Asiæ pars:quæ Macedonibus non parebat.Certũ est eã exercitũ contraxisse:qua te Alexander fama solũ uidet̃ partes eas obtinuisse.In unũ itaq; coegerunt meotim lacum qui Tanaim recipit:& Caspiũ mare:qđ etiã lacũ uocãt:& iter se dicũt pmisceri:& alterũ alterius partem esse.Polycletus fidẽ affert mare hoc lacũ esse:quia serpẽtes nutrit & dulce ẽ:& qđ aliud nõ sit a Meotide ex eo uidet̃ coniectare:quod Tanais ĩ id emittit.Ex iisdẽ.n.Indiæ mõtibus fert̃:ex qbus Ochus
Iaxartes
& Oxus Iaxartes & cõplures alii:atq; ita in Caspiũ pelagus imittit.quẽadmodũ illi:& oium Septentrionalissimus est.Hunc itaq; Tanaim noiauerunt:& fidẽ adhibuerũt eum Tanaim esse quem dixit
Abies
Polycletus quod regionẽ trans amnẽ abietẽ fert:& Scythæ q ibi sunt sagittis abiegnis utunt̃.Idq; inditium est ulteriorẽ regionẽ ad europã nõ ad Asiam ptinere.Asia nec superior nec orientalis gignit abietẽ:autor ẽ Eratosthenes etiam ĩ India eã nasci & inde classem ab Alexãdro ædificatã. Eratosthenes qdem huiusmodi alia pmulta refellere conat̃.Sed de his satis sit dictũ: atq; illud ex admirabilibus est quæ ab Eudoxo & ab aliis de hyrcania scripta sunt;quod ripæ quædã cauernosæ ante mare stant:inter quas atq; mare humile littus iacet.Ex superioribus rupibus flumina decurrunt: tanta ui delata;ut cũ ad ripã puenerint aqua in mare iaculent̃:subiectũ littus aspgine ĩtactũ relinquentia:ut etiam exercitui unda tecto puiũ sit.Sæpe Indigenæ eũ locũ descendunt epulandi & sacrificandi gratia:& ĩterdũ ĩ antris discũbentes:interdũ sub ipso fluctu apricantes:alii alio modo delectant̃. Cũ si-
Taurus mons
mul hinc mare pateat:hinc littus pp humorẽ herbidũ floridũq; cõspicat̃ ab Hyrcanio mari ad auroram pgredienti:ad dextram sunt mõtes q usq; ĩ Indicũ mare pẽdũt:eos Græci taurũ uocãt q a Pamphylia Ciliciaq; icipientes:& ab occidente ppetui hucusq; pceduntcũ alia atq; alia nomina sortiau
Gelæ
tur.Septẽtrionales eius partes primo(ut dictum est)habitãt gelæ:Cadusũ:Amardi:& hyrcanoꝝ qui
Cadusii
dam postea parthoꝝ:Marganoꝝ & Ariorum gentes.Tũ deserta quæ Samus amnis separat ab hyr-
Amardi
cania ad aurorã atq; ochũ tendunt.quod autẽ hucusq; ptẽdit;uel paulo minus Parachoatras appella
Margiani
tur a mari hyrcanio in arios sunt sex milia fere stađ.Deinde est regio bactriana & Sogdiana. Vltimi
Arii
sunt Scythæ nomades.Montes oẽs q post Arios sequunt̃ Macedões Caucasum uocauerũt.Barbari
Samus
uero & summas & Boreales Paropamisi partes & Eoloꝝ & Maouũ & alia huiusmodi noĩa singulis
Parachoatras
partibus dederunt.Ad leuã horũ sunt scythaꝝ ac nomadũ gẽtes quæ omne boreale latus complẽt.
Scythæ a Caspio mari ĩcipiẽtes magna ex parte daii appellant̃.q oriẽtaliores sunt Massagetæ dicun
Bactriani
tur & Sacæ:alii cõmuniter Scythæ:priuatim uero aliter atq; aliter:Vniuersi frequentius Nomades
Sogdiani
uocantur.Ex Nomadibus maxime inotuerũt.Asii Pasiani.Tachari Sacarauli q bactrianã græcis ab-
Caucasus
stulere.Et q ex ulteriore Iaxartis regione pfecti sunt quæ apud Sacas & Sogdianos est:& quam sacæ
Nomades
ipsi obtinebant.Ex Daiis alii Aparni:alii Xanthii:alii Pissuri appellant̃.Aparni Hyrcãis & eoꝝ mari
Scythæ
proxime adiacẽt.Reliqui usq; ad oppositã Ariæ regionẽ extẽdunt̃.Inter eos & Hyrcaniã & Parthos
Daii
usq; ad Arianã Regio:ut multa est:ita & deserta atq; sicca:quã longis itineribus pmeantes Hyrcaniã
Massagetæ
Iseam & parthoꝝ campos excurrebant.Hi uero tributũ illis ex pacto pendebant.Id erat permittere:
Sacæ
ut statis tẽporibus regionẽ excurrerent:atq; prædã agerent.Cum uero præter cõuenta facerent:bel-
Asii
lum gerebat̃:rursumq; pax fiebat.Huiusmodi etiã cæteroꝝ Nomadũ uita erat:ut semp uicinos in-
Pasiani
festarent:rursumq; reconciliarent̃.Sacæ tales ĩuasiones faciebant:quales olim Cimmerii ac Treres:
Tachari
interdum longinquas:interdũ ppiquas.Nã & bactrianã occupauere:& optimã Harmeniæ regionẽ
Sacarauli
adepti sunt:quæ ab ipsis postea Saiasina est appellata.atq; usq; ad Cappadocas processerunt:eos præ-
Aparni
sertim q ad Euxinũ uergunt:quos ponticos uocant.Sed cũ ex spoliis festa celebrarent:persaꝝ impe-
Xanthii
ratores eos noctu adorti:funditus deleuere.Ac petrã quãdã:in campo sitã: in montis figurã terra ex
Pissuri
aggerantes:muro circũdederunt.atq; Anaitidis & socioꝝ deoꝝ Amani & Anãdati q sunt psaꝝ nu-
Sacæ
mina:cõstructo delubro:ãnua ibi solẽnia instituere:noĩe Saca:quæ ab iis:q Zela habitant:adhuc ce-
Cimmerii
lebrant̃.Sic.n.locũ eũ uocant.Nã id oppidũ magna ex parte eoꝝ est q sacri serui appellant̃. Põpeius
Treres
addita illi regione nõ parua:eos q in ea erãt;intra moenia deduxit habitatũ.Vna fuit ex claris ciuita
Saiasina
tibus:quas post sublatũ Mithridatẽ ille cõstituisset:ac de Sacis quidẽ nõnulli sic tradiderunt.Nõnul
Amanus
li uero quod Cyrus ducto aduersum eos exercitu:prœlio superatus aufugit.Castrametatus etiã ĩ eo
Anandatus
loco ubi ĩpedimẽta reliquerat:bonis oĩbus instructa præsertim uino:Postq̃ exercitus paululum ge-
Zela
ussset:relictis uespi tabernaculis fugitabundus discessit;pgressusq; quantum sibi cõmodũ uidebat̃
Sacæ
conscendit:Sacæ ĩgruentes & castra uiris deserta ac rebus uoluptuosis plena cõperiẽtes immodice implebant̃.Cyrus cõuersus uinolentos atq; attonitos ĩuenit.Vnde alii somno ac stupore pressi obtrũcati sunt:alii saltantes bacchantesq;:nudi in arma hostiũ inciderunt.Lætiq; breui oẽs periere.Ille ratus felicitatẽ hanc diuinitus esse:diẽ illum patriæ deæ cõsecrans:Saca nomiauit,atq; ubicũq; deæ huius tẽplum est.Sacraꝝ festa celebrant̃ potius.n.die ac nocte bacchanalibus:uiri simul ac mulieres
Massagetæ
eo usq; potãt:donec stupore comprehendant̃.Massagetæ uirtutẽ suã maxĩe ĩ bello aduersum Cyrũ ostenderunt.de qbus ab iis audiendũ est:q eos prædicant.De iis tamen hæc dicunt̃:quod alii mõtes habitãt;alii campos:alii paludes;quas flumina efficiunt: alii insulas:quæ in paludibus sunt. sed præ

cipue Aragũ dicunt in partes multas diuisum regionem hanc alluere:aliis hostiis in aliud mare exeuntẽ boream uersus,uno aut solo Hyrcaniũ sinũ uersus. Tantũmodo solem deum putant: atq̃ illi equũ mactant,singuli singulas uxores ducũt. Vtunẽ etiã uxoribus aliorꝫ:idq̃ haud occulte. Nam q aliena congrediẽ:pharetram e curro suspendens:in ꝓpatulo coit.genus mortis apud eos optimũ iudicaẽ:ut senio cõfecti:in frusta caedanẽ:& cũ ouilis carnibus ꝓmiscue edanẽ:Eos qui morbo moriũtur:ut impios abiciũt:& dignos qui a feris deuorenẽ. Equites ac pedites optimi sũt, Vtunẽ arcu:gladio:thorace:ac securi aenea. Aureas zonas habẽt:& diademata in gladiis. Aurea equorꝫ frena: & aurea pectoralia. Argentũ apud eos non est.ferri parꝫ. Aere atq̃ auro abũdant. Qui in insulis habitant cum semine careant:herbarꝫ radices edunt;& agrestibus fructibus utunẽ. Vestis est eis arborꝫ cortex:pecudes enim nõ habent. Expresso arborꝫ fructu bibũt. Qui paludes habitant piscibus uescunẽ Phocarꝫ choria e mari ꝓdeũtium induũt. Montani agrestibus fructibus alunẽ. Oues habẽt: non tamen multas quas minime occidũt:lactis & lanae gratia parcentes. Vestes infectoriis uenenis tingũt: quae florem habent indelebilem. Campestres & si regionem habẽt:eam tamen nõ colũt. sed ex ouibus,piscibusq̃ Scytharũ ac nomadũ more uiuunt. Nam horꝫ oĩum communis q̃dam uictus est iis: quem saepe dico. Sepulturae quoq̃ & mores & uniuersa uita par:quae q̃q̃ simplex sit sinistra tamen: bellica agrestisq̃ est. In contractando aũt:non uersuta. Ex Massegetarꝫ & Sacarũ gente sũt Atasii & Chorasmii:ad quos Spitamenes ex Bactrianis ac Sogdianis cõsugit. Vnus ex persis: qui ab Alexãdro ausugerũt:quemadmodũ Bessus & postea Arsaces:qui Callinicũ Seleucũ fugiens:ad Aspasiatas secessit. Eratosthenes dicit Arachoros & Massagetas bactriis occidentem uersus adiacere ad Oxum. Sacas & Sogdianos into solo Indiae opponi Bactrios aliquanto:nam magna ex parte paropamiso adiacent. Sacas a Sogdianis Iaxartem dirimere. Sogdianos a Bactrianis oxũ. Inter Hyrcanos & Arios: Tapyros habitare:post Hyrcanos:circũcirca mare esse Amarnos: Adriacas. Cadusios: Albanos. Caspios Vitios;& nõnullos alios fortasse usq̃ ad Scythas. Ex altera Hyrcanorꝫ parte Derbicas. Cadusios uero sub Parachoathara:Mediam Matianãq̃ contingere. distantias sic dicit. A Caspio in Cyrꝫ circiter mille & octoginta stadia. Hinc ad Caspias portas quinq̃ milia & quingẽta. Hinc usq̃ Alexandriam: quae in Ariana sex milia & quadringenta. Hinc usq̃ Bactra quae etiã zariaspa nominaẽ; tria milia & octingẽta ad.lxx. Eas etiã sic colligit a Caspiis portis in Indiã usq̃: Hecamnpylon mille & nonaginta ad.lx.usq̃ Alexãdriã,quae est in Ariana q̃ttuor milia & quingẽta ad.xxx. Hinc usq̃ Prothasiã:quae est in Drape:mille & sexcenta,quidã quingenta dicũt. Hinc usq̃ Arachotos ciuitatẽ q̃ttuor milia ac centũ iungit. Hinc usq̃ Ortospana ad Triuiũ;quo ex Bactris itur;duo milia. Hinc ad Indiae confinia mille;quae oĩa sunt.xv.milia & quingẽta. Haec distãtia si in rectũ itelligaẽ cõtinuo tractu,ab Indo ad mare onẽtis;est indiae longitudo. Ac de Sacis quidẽ hactenus. Parthia nõ multa est;quapropter Parthi cum Hyrcanis persice uiuebãt, etiam multo post tempore q̃ Macedones imperarent. Ad paruitatem accedit:quod nemorosa est:montana atq̃ inops:quapropter reges eã cursu praeteribãt, cum regione minimã quidem exercitus partem alere posset. nũc uero aucta est. Nam Camisena atq̃ Chorina & tota fere regio usq̃ ad Caspias portas:& Arago & Tapyros quae prius medorum erãt Parthorum sunt. Apamia & Heraclia urbes sunt Rhagis uicinae. A Caspiis portis Rhagas usq̃ stadia sũt (ut Apollonius uult)quingenta, usq̃ Hecatompylon quae est Parthorꝫ regio.mille.cc.&.lx. Rhagis nomen impositũ diciẽ a terraemotibus. qui ibi frequenter fiunt a quibus multae urbes(ut Possidonius refert)& duo milia urorꝫ euersa sunt. Inter Derbicas & Hyrcanos Tapyri dicunẽ habitare, memoriae ꝓditum est Tapyris morem esse:ut ꝓprias uxores aliis uiris nuptui concedãt,cum duos tresue filios ex eis susceprint, quẽadmodum apud nos Cato indigẽti Hortẽsio martiã concessit: secundũ antiquam Romanorꝫ consuetudinem. Rebus extra taurũ innouatis; ꝓpterea qui Syriae ac Mediae reges rerũ earũ domini inter se dissidebãt, Euthydamus quidẽ primo Bactrianã quae ei cõmissa erat: atq̃ oẽm finitimã regionẽ:ad defectionẽ ꝑduxit. Postea Arsaces uir Scytha:cum ex daciis quosdam haberet:qui Parni dicunẽ:Nomades ochum accolentes;parthiã inuasit atq̃ obtinuit. Sed ipse & successores eius in initio imbecilli erant. dum bellum aduersum eos gererẽt: qui regionẽ abstulerunt. Postea uero ob praeclara belli facinora adeo polluerunt:semp aliquid finitimis adimentes:ut totius tandem regionis quae cis Euphratẽ est;potirenẽ:ac uim Scythis afferẽtes:bactrianae partẽ eis abstulerunt. sed prius etiã Eucratide. & nũc quidem tantae regioni ac populis dominanẽ: ut ꝓpter imperii magnitudinẽ cũ Romanis quodãmodo contendant. Causa est eorꝫ uita:ac mores qui cum ualde Barbari sint:ac Scythici:ad imperandũ tamen:& gerendũ bellũ plurimum ualent. Tradunt parnos daas esse:ex Daiis ꝓfectos:qui ultra Meotim habitant;quos Xandios:siue parios dicũt. Sed non ualde cõstat esse daas ullo sex Scythis qui ultra Meotim sunt. Ab iis ortum Arsacem putant; quidã eũ bactrianũ dicunt. Is cũ Diodoti incrementũ fugeret:parthiã ad defectionẽ ꝑduxit. Nos uero cũ multa de Parthorꝫ moribus in.vi.historiarꝫ.li.dixerimus:qui secũdus est:post Polybium:caetera omittemus:ne eadem repetere uideamur. Hoc dicto dũtaxat:qđ parthorꝫ collegiũ (ut Possidonius refert) duplex est:nã alterꝫ affiniũ est:alterꝫ Magorꝫ ac sapientũ:e q̃bus utrisq̃ reges fiũt. Aria & Martiana optima apud eos loca:partim montibus clausa sunt:partim habitationes in cãpis habent. Montana scenetae quidã incolũt. Campi fluminibus sunt irrigui. Irrigãt eos partim Arius partĩ margus. Aria Bactrianae cõtermina est;& mõti subiecta;q bactrianã habet. Ea distat ab hyrcania. vi. milibus fere

Aragus
Sol deus
Equus uictima
Mortuorũ esca
Morbidi
Cortex uestis
Atasii
Chorasini
Spitamenes
Bessus
Arsaces
Arachori
Massagetae
Sacae
Sogdiani
Tapyri
Amarni
Adriacae
Cadusii
Albani
Caspii
Vitii
Derbicae
Bactra
Zariaspa
Prothasia
Drape
Arachoti
Ortospana
Triuiũ
Parthia
Camisena
Chorina
Apania
Heraclea
Rhagae
Hecatõpylos
Tapyri
Parni
Parni
Xandii
Parii
Arsaces
Strabonis historia
Parthorꝫ collegia
Aria
Martiana
Scenetae
Arius
Margus
Aria

Dratiana	stadioꝝ:cum ea erat etiam Dratiana:usqꝫ in Carmaniá:pleraqꝫ ariæ pars australibus montium parti-
Aracosia	bus subiacet:pars uero septétrionalibus ꝓxima est:quæ iuxta ariá sunt. Nõ lõge abest Aracosia quæ
	Australibus montiú partibus subiacet:& usqꝫ ad Indú flumen extendit̃.ca etiá Arianæ pars est. Ariæ
Artacagna	lõgitudo est ad duo milia stadiú:Campi latitudo.cc. Vrbes Artacagna. Alexádria. Achaia a cõditori-
Alexádria	bus appellata. Hæc regio optimi uini ferax est quod in uasis nõ picatis ad generatiões tris ꝑdurat. Si-
Archaia	milis est Margiana:campus desertis ambit̃.qͣpropter Antiochus Soter muro admiratus loci naturá
Margiana	circúdedit:cuius ambitus mille & quingentú erat stadioꝝ:atqꝫ urbé Antiochiá condidit. Ea etiá ui-
Antiochia	tes optimas fert. quapropter tradút sæpe uitis truncú inueniri:quantú duo uiri cõplecti queant Ra-
Vitis ápla	cemú duorum cubitoꝝ. quædá Ariæ partes:septentrioné uersus bactriæ adiacent. Sed pars maxima
Racemi in	ímminet ad aurorá.ea multa est & oíum ferax præter oleú. Ob huius regionis uirtutémadeo græci pol-
gentes	luerút:qui eam occupauere:ut Arianis & Indis forent dominati:ut Apollonius Adramytinus refert
Pattalena	& plures gétes q̃ Alexander subegerút. præcipue Menáder qui & Hypanim ad orienté traiecit:& usqꝫ
Saraosti	ad Isamum progressus est:partim ipse:partim Demetrius Euthydami filius regis bactrioꝝ:& nõ so-
Bactra	lum Pattalená. sed etiá cæterá orá quæ Saraosti dicit̃.& Sigerdidis regnú obtinuerút. In summá dicit̃
Zarias	totius Arianæ tutamen esse bactrianá. Inde usqꝫ ad Seras & Phaunos imperiú protulerút. Vrbes ha-
Darapsa	buere bactra quæ etiá zarias appellata est:ꝑ quá flumen eiusdé noís defluens emittit in oxú. item &
Eucratidia	Darapsa & cõplures alias. Eoꝝ erat etiam Eucratidia ab imperante cognoíata. Græci qui eam tenuere
Aspionia	in Satrapias diuiserút.e qbus Aspioniá.& Turiuá:parthi Eucratide abstulerút. Habuere etiá Sogdia-
Turiua	ná quæ bactrianæ iminet ad aurorá inter oxum qui bactrianá:& Sogdianá:& Iaxartem qui Sogdios
Sogdiana	& Nomadas terminat. Olim Sogdiani ac bactriani uita & moribus non multú a Nomadibus diffe-
Iaxartes	rebát:bactriani aliquanto erát mitiores. Veꝝ Onesicritus de iis nõ recte dicit:ꝙ qui iam senio mor-
Caspii	boue confecti sint uiui canibus apponant̃:ad hocipsum de industria enutritis:quos patria lingua se-
Parentú fa-	pulchrales uocant. Et quod ea:quæ extra Metropolis mœnia sunt:múda sint:anteriora uero huma-
mes	nis ossibus refecta:& quod Alexáder Legé eam sustulerit. Similia fere de Caspiis scribunt̃: ꝙ parétes
	inclusos fame necent:cum iam septuagesimú annú excessérint. Hoc quidem tolerabilius est & coꝝ
	moribus cõueniencius:cum scythicum sit:Sed multo magis ad scythicú est:quod faciunt bactriani
	& ꝑfecto considerare possumus:cum Alexáder talia ibi compiret:qualia ea esse debebát:quæ apud
	primos ꝑsas:atqꝫ etiá suꝑiores persaꝝ duces fuere:qualia.s.credibile est apud eos fuisse cõsueta. Tra-
	dunt Alexandrú octo urbes in bactriana & Sogdiana cõdidisse:nõnullas etiá euertisse: e quibus fuit
Cariata	Cariata in bactriana. ubi Callisthenes cõpræhensus est:& in uincula coniectus. Paracáda uero í Sog-
Callisthe-	diana & Cyra ultimum Cyri opus ad Iaxartem flumen conditú quod ꝑsici impii confinium erat. Id
nes	Alexáder:q̃q̃ Cyro amicus esset:tamé ꝓpter cõtinuas rebellationes euertit. petras etiá munitissimas
Paracanda	cœpit ꝑ ꝓditioné:ut petrá Sisimithre in bactriana:in q̃ Rhoxaná Oxyartis filiá habuit. Ité aliá í Sog-
Cyra	diana & aliá secus Oxú quá nõnulli Ariamaze dicút. Sisimithricæ altitudiné scribút stadioꝝ.xv.am-
Sisimithra	bitú octoginta. In suꝑiore ꝑte planá & feracé ut uiros quingétos alere possit. In ea Alexáder & hospi-
Rhoxana	tio sumptuose acceptus est:& Rhoxaná Oxyartis filia uxoré duxit. Quæ in Sogdiana erat: altitudi-
Branchidæ	ne duplá dicunt. Circa hæc loca Branchidaꝝ urbé sustulit:quos Xerxes secú sponte e ꝓpria terra se-
	cutos:ibi collocarat:ꝓpterea quod dei pecunias:ac thesauros qui apud Dadyma erát ei tradidissent.
	Alexander eos sustulit:ꝓditioné & Sacrilegiú exosus:ferunt amnem fluere ꝑ Sogdianá quem Mace-
	dones preciosum reddiderút. quéadmodú & alia ꝑmulta:qbus partim noía ab illis imposita sút:par-
	tim innouata. Is cú regionem multá irrigauit:euadit in desertá & arenosam terrá: atqꝫ ibi absorbet̃:
Arius	quéadmodú Arius qui ꝑ Arios labit̃:iꝑ ꝓpe Ochum effodientes:olei fontem inuenerút:nam uerisi-
Olei fons	mile quidé est:ut nitrosa quædá:& aluminosa:& sulphurea:& bituminosa:terrá ꝑfluát:itaqꝫ pinguia
Ochus	inueniant̃. Raritas enim efficit admirationé. Ochum alii ꝑ bactrianá labi dicunt:alii secus ea: alii ab
	oxo diuersum:usqꝫ ad ostia atqꝫ australiorẽ:ambos in hyrcanú mare decurrere:alii ab initio diuer-
Iaxartes	sum. Coire auté in unú cú oxi alueus multis in locis sex septemue stadiis latitudiné habeat. Iaxartes
	ab initio usqꝫ in finé ab oxo diuersus est:& í idé mare desinit. Ostia inter se:ut Patrocles uult:ad octo-
Parasangæ	ginta distant Parasangas. Persicú Parasangá:alii.lx.stadioꝝ fecere:alii.ccc.& quadraginta. Nos cú Ni-
numerus	lum nauigaremus aliis atqꝫ aliis mésuris utebamur. quas Schoenos appellabant ab urbe in urbé. ut
Schoeni	idem Schoenoꝝ numerus alibi maioré:alibi minoré nauigationé contineret. q ut ab initio traditus
	est:ita adhuc obseruat̃. Ab Hircania usqꝫ in Sogdianá ad orienté solem conuigentes extra rauꝫ ha-
	bitátes:primo Persis ac Macedonibus cognitæ fuerunt. Postea etiá Parthis. Quæ uero recto tractu
	sunt ulteriores:ex formæ similitudine:Scythicæ esse intelligunt̃. Exercitú:quantú ego scientia: ad-
	uersum eos nemo duxit:quemadmodú nec aduersum Nomadas. q magis ad boreá uergút: ad quos
	Alexander expeditioné aggressus:cú Bessum ac Spitamené dimisit. Besso captiuo ad eú deducto: &
	Spitamene a Barbaris intercépto. destitit ab inceptis. Quod auté quisq̃ ab india circumnauigarit in
	Hyrcaniá. id nõ satis cõstat. q̃q̃ Patrocles id effici posse arbitrat̃. Dicút etiá ultimá tauri ꝑtem Indico
Taurus	mari contiguá quam Imeú uocant. nec magis ad aurorá excedere magis recedere q̃ Indiá. Ad borea-
mons	le auté latus prætereúti semp mare aliquid de longitudine ac latitudine subtrahit. quare Miuꝫ apit
Imeus	Asiæ partem nunc describendá. quá Taurus amplectit̃ oceanú uersus. a quo Caspium pelagus imple-
Miurus	tur. Maxima partis huius longitudo est. ab Hyrcanio mari. in oceanú Imeo uicinú stadioꝝ circiter.

xxx.milia.siquis secus montanã tauri regionẽ proficiscat̃.latitudo autẽ citra.x.milia.Dictũ est enim
ab Issico sinu.usq; ad orientale mare:indis uicinũ esse ad.xl.milia stadiorũ.Ab extremo occidente co
lumnis ꝓpinquo:ad Issicum.xxx.milia.Recessus Issici sinus:aut nihilo aut paulo oriẽtalior est Ami
so.Longitudo ab Amiso in Hyrcaniã est.x.milia fere stadiorũ:quæ pariter ꝓgredit̃ cũ ea: quã ab Issi
co in Indiã dicebamus.Restat igit̃ dicta longitudo partis nunc pagratæ.xxx.miliũ fere stadiorũ.rur
sum cum maxime habitabilis:quæ Chlamydalis est.latitudo sit.xxx.fere milia stadiorũ: ea distantia
meridiõali ꝓxima erit:quæ p Hyrcanũ & Persicũ mare scribit̃:si totius habitabilis lõgitudo est.lxx.
milia.Si itaq; ab Hyrcania usq; in Artemisiam babyloniæ:sunt.viii.milia stadiorũ : ut Apollodorus
uult.Inde ad ꝑsici maris ostium tantũdem:rursumq; tantũdem:uel paulo minus : ad ea quæ iam cũ
extremis æthiopiæ pariter & ex aduerso cõsurgunt : Reliquũ erit dictæ latitudinis orbis terrarũ ab
hyrcani maris recessu:in eius ostio:quantũ diximus.Cumq; Miurus sit segmentũ ad partes oriẽtem Miurus
uersus erat figura popinario cultro ꝑsimilis:monte quidẽ in rectũ tendẽte:& ex pte aciei intellecto;
Ex altero uero latere maritimã ora ab hyrcano ostio usq; tamarũ porrecta: & Miuro in circularẽ li
neam desinẽte.Sed de admirabilibus quibusdã:quæ de barbaris uulgata sunt:facienda mẽtio est: de
iis præsertim:quæ circa Caucasum:ac cæterã montis huius regionẽ habitãt,tradunt enim quibusdã
Euripidis illud in morem esse.

Natum lugere:ꝓpter eam quæ uenit:mala.
At cõtra mortuum:quasi uitæ laboribus
Perfunctum:efferre lætitia plurima ac iocis.

Sunt qui ꝓ maximis etiam delictis neminem interficiant.Sed in exilium cum filiis mittant:econtra
Derbices:nam ꝓ minimis quibusq; delictis iugulant:Tellurem uenerant̃:fœmininũ nullum sacrifi Derbices
cant nec edunt.Iugulant eos qui septuagesimũ annũ excesserint , qui genere ꝓximi sunt eius carnes
absumunt.Anus autẽ strangulãt:deinde sepeliũt.Eos qui citra septuagesimũ annũ obierint nõ edũ
tur:sed sepulturæ mandãt.Siginni in cæteris rebus ꝑsice uiuunt.Equis uero utunt̃ pusillis & hispi Siginni
dis;qui equitẽ uehere nõ possunt:quadrigas iungũt:quarũ mulieres sunt aurigæ:a pueritia exercita
tæ:& quæ optime ducere iudicat̃:cuicũq; uult:nubit.ferũt nõnullas eorũ curare ut capite lõgissimo
& fronte exporrecta uideant̃:adeo ut mento emineat.Tapyri atras uestes gerũt:& comas lõgas. mu Tapyri
lieres uestes candidas:& comas breues.habitãt inter Derbicas & Hyrcanos qui fortissimus iudicat̃
quã uult ducit.Caspii eum qui septuagesimũ annum excesserit:fame necant:quo in solitudine expo Caspii
sito:euentum eminus speculant̃:nam quem ab auibus e lectulo distrahi uiderint:felicem putãt : si a
feris uel canibus:nequaq̃:si a nullo:ducũt infelicem.Quoniã taurus boreales Asiæ partes efficit : q̃s
intra taurũ uocant:de eo prius dicendũ uidet̃.Hæc enim uel oĩa:uel pleraq; in ipsis montibus sunt.
Quæcũq; uero Caspiis portis oriẽtaliora sunt:ea ꝓpter siluestrẽ regionẽ:simpliciorẽ habẽt peragra
tionẽ:nec multũ refert:cũ hoc:an cũ alio climate connumerent̃.Occidẽtalia autẽ uia magnã de se di
cendi copiã præbẽt:quare ad ea quæ Caspiis portis adiacẽt ꝓcedendũ est.Adiacet itaq; media occi
dentem uersus:regio sane multa:atq; olim potẽs:in medio tauro sita:q̃ circa hæc loca multifidus est
& cõualles magnas cõpræhẽdit:quẽadmodũ etiã Armenia. Mons hic a Caria Lyciaq; incipiens : ibi
nec latitudinẽ mentione dignã ostendit:nec altitudinẽ.Attollit̃ autẽ multum primo circa Chelido Chelidõeæ
neas.Hæ sunt insulæ:in initio oræ Pamphiliæ:porrectus uero ad orientẽ:cõualles apud Ciliciã com Amanus
plectit̃:non sane magnas.Deinde ab eo Amanus scindit̃:& antitaurus:in quo comana sunt apud Cap Antitaurus
padocas supra memoratos:atq; hic in cataõia definit.Amanus ad Euphratẽ & Melitinam usq; pro Melitina
gredit̃:ad quã Cõmagena Cappadociæ adiacet.Deinde montes sequunt̃.qui trans Euphratem sunt Cõmagena
prædictis cõtinui:nisi quantũ flumen p mediũ fluens interrũpit.Crescit Amanus multũ in latum & Taurus
altum.& multifidus est.Pars australior est taurus.q Armeniã disterminat a Mesopotamia.Hic fluũt Tigris
Tigris & Euphrates.qui Mesopotamiã circũdant.& apud babylonios inuicẽ cohærẽt.deinde in ma Euphrates
re persicũ emittunt.quorũ Euphrates maior est.& plus regionis flexuoso alueo ꝑcurrit.Fontes ha Mesopota
bet in parte tauri boreali.fluit ad occidentẽ p Armeniã.quæ maior appellat̃ . usq; in Armeniam mi mia
norem.quam a dextris habet.a sinistra uero Lisanã.Deinde ad austrũ flexus cõfiniis iungit̃ Cappa Lisana
docum.quæ ad dextrã relinquit ad Sinistrã Cõmagenorũ cõfinia.rursumq; a Sicinsina etiam Sophi Sicisina
na maioris Armeniæ.ad sinistrã relicta ꝓgredit̃ in Syriã.atq; iterũ flexum aliũ capit in Babylonios. Sophina
& persicũ sinum.Tigris ex eodẽ monte Seleuciã illatus ad Euphratẽ accedit.ibiq; efficit Mesopota Tigris
miam.deinde in eundẽ sinũ intrat.Euphratis ac Tigridis fontes inter se distant ad stadi.duo milia & Euphrates
quingenta.Taurus itaq; septentrionẽ uersus in multos quasi ramos discidit̃:quorũ unus est antitau Taurus
rus.sic enim ibi appellat̃.Is Sophinã cõpræhendit in conualle quadã quæ inter eũ iacet.atq; taurum Antitaurus
ultra Euphratẽ.Circũ armeniã minorẽ:ꝓtinus post antitaurũ mons quidã extendit̃ : magnus atq; Sophina
multifidus.Cuius partẽ Polyartẽ:ptẽ Moschicos montes:partẽ aliis noibus uocãt. Hi armeniã oẽm Polyartes
cõpræhendunt usq; ad Iberas & Albanos:Deinde alii ad aurorã Caspio mari imminentẽ cõsurgũt Moschici
usq; in mediam Atropatinã:ac etiã maiorẽ.has montiũ partes Parachoatrã uocant:atq; eas etiã quæ Parachoa
usq; ad Caspias portas & ulterius tendũt:præterea orientẽ uersus Boreales mõtes q ariæ cõiungun tra
tur:Boreales sic uocant̃.Australes uero ultra Euphratẽ & Cappadociã & Cõmagenã ad aurorã ten
dentes.Hic ipse mons in initio taurus uocat̃.Sophinã cæteramq; Armeniã disterminãs a Mesopota

mia. Sunt qui Gordieos montes uocent. In his est Masius mons qui supra Trigranocerta Nisibim ia
cet. Postea magis magisq; elatus Niphates appellat. Hoc in loco sunt Tigridis fontes: ad australe mõ
tanæ regionis latus. Deinde iugũ a Niphate magis ac magis extensum Zagriũ monté efficit: qui me
dos babylониosq; disterminat. Post zagriũ supra babylonios Elimeorũ ac Paretasinorũ mõtes sequũ
tur: supra mediã uero Cosseorũ regio. In medio est media & Harmenia multos montes cõpræhendés:
& colles: & campos: & cõualles nõ paruas. Gétes etiá frequétes quæ circũ paruos montes habitát: &
magna ex parte latrociniũ exercét. Hoc itaq; pacto Armeniá Mediãq; cuius sunt Caspiæ portæ: itra
taurũ collocamus. Hæ gétes ad nos sunt boreales quoniá & intra taurũ. Eratosthenes uero cũ diui
sioné in partes Australes fecisset: an locis borealibus: & iis quæ ab eo sigilla appellant: partim borea
lia noians: partim australia: amborũ Climatũ terminũ Caspias portas ostédit. Iure quidé australiora
Caspiarũ portarũ ad auroram tendétia: australia ostédit: e qbus est Media & Armenia: septétrionaliora
uero borealia secundũ aliũ: atq; aliũ locorũ ordiné coniungunt. hoc fortasse idcirco nõ aduertit quia
nulla nec Armeniæ: nec Mediæ pars extra taurũ est: austrum uersus. Media est in partes duas diuisa:
quarũ alterá maioré uocant. cuius Metropolis fuit Ecbatana: magna ciuitas & medici imperii caput:
qua nunc etiá parthi regia utunt. Ná reges ibi æstatem agunt: frigida enim est Media. hyemem uero
Seleuciæ: quæ secus tigrim est: ppe babyloné. Altera pars est Media Atropatia ab Atropato duce no
minata: q ne ea Macedonibus subigeret: obstitit: cũ maioris Mediæ pars esset. Is postea rex declara
tus: regioné hác p sese posuit: & ex illo successores ad hoc usq; tépus pdurát. Ii postea cum Armenio
rũ regibus affinitaté cõiuxere. Postea cũ Syris: postremo cũ pthis. Hæc regio Armeniæ: & Matianæ
ad orienté adiacet. Mediæ uero maiori ad occidenté: utriq; ad Aquiloné: Habitátibus aũt circa Hyr
canii maris recessum & Matianá ab Austro iacet. Ea satis opibus pollet (ut Apollonides ait) ná equi
tum. x. milia peditũ. xl. milia exhibet. Lacũ habet noie Spauta: in quo sales nascunt & congelascũt: &
pruritũ doloremq; efficiunt. morbi remedio est oleum. Si quis uestes in eũ per iprudentiá lauandi gra
tia imerserit: aqua dulcis exustas emédat. Ii ualidos uicinos habét Armenios & Parthos a quibus sæ
pe aliquid circũcidunt: resistunt tamen & ablata recuperát: quemadmodũ Simbacé ab Armeniis re
ceperunt: qui sub Romanis erant. & ipsi ad Cæsaris amiciciam accessere. Colunt simul etiá Parthos.
Eorũ regia æstiualis est gaza in campo sita & uera: Castellũ munitissimũ quod Antonius in Parthi
ca expeditione obsedit. Id ab Araxe flumine quod Armeniá & Atropatiá terminat stadiis abest duo
bus milibus quadringétis (ut Adelphius refert) qui Antonii familiaris illius in Parthos expeditioné
conscripsit: in qua ipse & affuit & præfuit. Cætera huius regionis loca opuléta sunt. Septétrionalia
uero montana: & aspera: & frigida. Cadusiorũ montanorũ & Amardorum domiciliũ: necnon Tapy
rorũ Cyrtiorũ & eiusmodi aliorũ qui latrones extorresq; sunt. ná zagrus & Niphates gétes has sper
sas habent: & Cyrtii & Amardi qui in Persia & Armenia sunt adhuc eodé nomine appellati: eandé
formá seruát. Cadusii peditũ multitudine nõ multũ ab Arianis superant. Hi sunt iaculatores optimi
In locis asperis pedites pro equitibus pugnát. Antonii expeditioné nõ loci natura graué reddidit: sed
uiarũ dux Artauas Rex Armeniorũ: qué ille sibi insidianté consilii participé fecit: ac bellicæ senten
tiæ compotem. Eum tamen q̃q̃ sero ultus est: postq̃ multorũ malorũ causa Romanis extitisset. tum
ipse. cum ille quiqs uiá zeugmate: quod est iuxta Euphraté quousq; in Atropatiá perueniat. viii. milia
stadiorũ ultra duplũ rectæ uiæ p mõtes regressus: & anfractus effecit. Media maior olim totius Asiæ
dominata est. Scytorũ imperio subacto postea a Cyro ac Persis: ea tanta potétia sublata est. sub Astya
ge tamen multũ patriæ dignitatis seruauit. Erant eni Ecbatana Persarũ hybernaculũ & Macedonũ
qui subactis illis Syria habebát. Nũc etiá Parthorũ regibus eundé usum & tutelã præstant. Media ab
oriente. Parthia terminat Cosseorũ montibus latrociniũ exercitiũ. Hi olim cum aduersum Susios &
Babylonios Elymeorũ socii essent: sagittariorũ. xiii. milia exhibebant. Nearchus refert quattuor esse
gentes quæ latrociniũ exercebát. earũ Mardi Persis erát finitimi. His itaq; Susus Vxii & Elymei. Cos
sei auté Medis: atq; oés tributũ regibus pendebát. Cossei etiá cũ Rex æstate Ecbatanis peracta baby
loné descéderet: dona accipiebát. Horũ audaciam Alexáder cõtudit: hyeme eos adortus. Media itaq;
ab oriéte iis terminat: & Paretacinis: qui etiá montani sũt & latrones ac Persis cõtigui. A septétrio
ne Cadusiis & aliis circa hyrcaniũ mare habitátibus: de qbus paulo ante pertractauimus. Ab austro
Apolloniatidæ quá Sitaciná ueteres appellabát. Ité zagro apud qué Massabatica est: quæ ad mediam
pertinet. quidá eá ad Elymeá dicũt ptinere ab occidéte Atrapiis & Armeniorũ quibusdá. Sunt etiam
græcæ urbes in Media: a Macedonibus cõditæ e qbus est Laodicea: Apamia: & Rhaga. q̃ apud Rha
gas est. Rhagam Nicator condidit. & Aropum noiauit. Parthi uero Arsaciam: ea australior est: q̃ Ca
spiæ portæ: quingétis fore stad. (ut Apollodorus adramyttinus ait) Media itaq; magna ex parte alta
est & frigida cuiusmodi sũt mõtes Ecbatanis iminétes. & q apud Rhagas & Caspias portas consur
gũt. ac oés deniq; septétrionales partes usq; in matianá & Armeniá huiusmodi sũt. Regio uero quæ
sub Caspiis portis in humili & cõcauo solo iacet: opulenta est. & oia fert. præter oleá quæ & si ibi na
scit: arida tamé est & sicca. Hæc regio & Armenia eximie pascédis equis apta est. Vnde pratũ quod
dam Hippoboton uocat: per quod iter faciũt q ex persia & babylone in Caspias portas pficiscunt:
In eo pasci dicunt equorũ. l. milia: quæ armenta regia sunt. Neseos equos: qbus reges utebantur: opti
mos ac magnos: alii Hinc genus habere dicũt alii ex Armenia propriá quandam formam habentes:

Gordiei
Masius
Trigranocerta
Nisibis
Niphates
Zagrius
Elymei
Paretasini
Cossei
Sigilla
Armenia
Media
Ecbatana
Seleucia
Atropatia
Matiana
Spauta
Araxes
Cadusii
Artauas
Ecbatana
Media
Cossei
Mardi
Vxii
Elymei
Paretacini
Cadusii
Apollonia
Sitacina
Zagrus
Massabatica
Laudicea
Apamia
Rhaga
Aropus
Arsacia
Hippoboton
Nesei equi

quemadmodū Parthia præ græcis exterisq; qui apud nos sunt:& herbā quæ præcipue equos nutrit
eo qđ ibi abūdet:ꝓprie medicā uocamus. Hæc regio Silphiū fert:a quo medicus Succus appellatur.
Cyrenaico longe inferior. nōnunq̄ etiā illi præstat siue ꝓpter locoꝝ diuersitatē; siue qđ stirps speciē
mutet:siue ꝓpter eos qui succū exprimūt:atq; cōficiunt. Vnde etiā ad usum recōdit. Media itaq; ta- Media
lis est. eius latitudo ac lōgitudo:pene par. Maxima eius longitudo:ea uidet quæ est a zagri trāsitu:q
uocat Medica porta:ad Caspias portas:p Sigrianā stadioꝝ quattuor miliū supra centū. cū magnitu-
dine & opibus regionis concordāt ea quæ de tributis tradunt. Nam cū Cappadoces persis quotānis
pendāt:præter argētum:mille & quingentos equos Muloꝝ duo milia. Ouiū quinq̄ginta milia. Du-
plum fere hoꝝ Medi pēdebāt. Mores magna ex parte Medis & Armenis iidē sunt: ꝓpterea qđ etiā
regio similis est. Tradūt Medos multaꝝ rerū auctores Armenis fuisse:ac prius etiā Persis qui in po-
testate Asiæ successerūt. Nā quæ nūc persica schola dicit:& equitādi & sagittādi studiū:& cultus:& Persica
ornatus:& religiosa a subditis in reges ueneratio:a Medis ꝑfecta est. Idq; uerū esse uestitus declarat. schola
Nā Tiara & Citaris:& Pileus:& manicatæ tunicæ:& Anaxyrides in frigidis & borealibus locis: qua-
les sunt Medici:apta gestamina uident. In australibus uero nequaq̄. Persæ aūt magna ex parte rubrū Persæ
mare accoluntimagis.n.meridionales sunt:q̄ babylonii:uel Susii. Hi post subactos medos quædā si-
bi uendicauere:quæ medoꝝ erant. & adeo honesti & regii: uictoꝝ mores uincētibus uisi sūt:ut pro
nudis ac leuibus muliebria gestare:& uelamētis cōtegi paterent. Sunt q dicant Medeā quæ ibi ipera Medæa
uit queadmodū Iasoni:uestem hanc prius cōmostrasse. Nā ea faciē suā occultabat:cū pro rege exiret. Iasonia
Dicunt etiā Iasonis monumēta esse Iasonia quæ illi a barbaris posita in honore maximo habentur. Iasonius
Est etiā mons quidā ingens supra Caspias portas ad leuā:q Iasonius appellat. Medeæ est & uestis & mons
regionis nomen Dicit præterea Medus eius filius regni successor:regionis nomē iposuisse. His con- Medus
cordāt Iasonia:quæ sunt in Armenia:& regionis nomē & alia ꝑmulta:de q̄bus postmodū dicemus. Medoꝝ
atq; hoc Medoꝝ est:q̄q̄ nō oīum sed mōtanoꝝ:eū in regē eligere:q fortissimus sit. Illud quoq; Me- rex
doꝝ est reges uxores multas habere:q mos & ad mōtanos:& ad oēs ꝑmanat. pauciores autem q. vii. Medoꝝ
nō licet Eodē mō ꝓditū est:mulieres pulchrū sibi existimare: ut uiros habeāt q̄plurimos:pauciores uxores
quinq; calamitatē ducere. Cū cætera Mediæ regio summæ opulēta sit septētrionalis mōtana tenus Panis ex
tit;quare ex arboꝝ fructibus nutriunt. Ex malis siccis ac tritis massas cōficiunt. Ex amigdalis tostis amig.
panes:E radicibus q̄busdā uinū exprimūt:ferinis carnibus utunt:mitia pecora nō alunt: ac de Medis Armenia
q̄dē hæc. De totius autē Mediæ Nomadibus:quoniā ii ꝓpter persarū potentiā ps̄ accessere: cū de Mesopota-
illis loquemur. mentionē faciemus. Australes Armeniæ ptes taurū obiciunt: qui eā ab omni regiōe mia
dirimit:quæ inter tygrim est:atq; Euphratē quā Mesopotamiā uocant. Oriētales uero:Nediæ maio Nediæ
ri:& Atropatiæ sunt cōtiguæ Septētrionales sūt mōtes Parachoatre Caspio mari imminētes. Itē Alba- Parachoa-
ni & Iberes & caucasus:q gētes has circuit. & Armeniæ & Moschiciæ:& Colchicis montibus conti- tre
guus est:usq; ad eos:q Tibarani appellantur. A b occasu sunt gētes hæ:atq; Paryadra: & Cydisa: usq; Caucasus
in Armeniā minorē & fluuialē Euphratis regionē:quæ Armeniā a Cappadocia dirimit: & cōmage- Tybarani
na. Nā Euphrates a boreali tauri latere exoriens:primo p Armeniā fluit occidentē uersus: deinde ad Paryadra
austrū flexus inter Armenios & Cappadocas & Cōmagenos tauꝝ recidit. Egressus uero:cū ꝓpe Sy- Cydisa
riā puenerit;ad hyemales ortus reuertit:usq; babylonē:& ad Tygrim Mesopotamiā efficit. Ambo i Euphrates
ꝑsicū sinū finiunt. Circūiacētia q̄dē huiusmodi sunt montana fere:& aspera oīa:paucis exceptis Me Melitini
diam uersus. Rursum dicti tauri incipiētis ab ulteriore cōmagenoꝝ:& Melitinoꝝ regione:quā Eu- Masius
phrates facit:est Masius mons:q ab austro in mesopotamia. Mygdonibus iminet: apud quos est Ni Nisibis
sibis. A parte aūt septētrionali:est Sophina:inter Masiū & antitaurū:q ab Euphrate tauroq; initiū su Sophina
mens ad oriētales Armeniæ partes desinit. & Sophinā Mediæ cōplectit. Ex altera pte habet Aciles- Aclesina
nā inter taurū sitā:& Euphratis Mesopotamiā:prius q̄ is ad austrū deflectat. Carcathiocerta Sophi- Carcathio-
næ regia est. Masio orientē uersus iuxta Gorgodilenā Niphates mons iminet. Deinde ab iis ex quo certa
Euphrates & Araxes fluūt alter ad ortū:alter ad occasum. Deīde Nibarus usq; i Mediā extēdit. Quo Gorgodile-
modo aūt Euphrates fluat dictū ē Araxes ad oriētē illatus usq; in Atropatiā ad occasum; septētrio- na
nēq; deflectit. & primo Azara præterlabit:deīde Araxata Armeniæ urbē:postea p Araxinū campū in Niphates
mare Caspiū emittit. Multi mōtes & multi colles sūt in Armenia:in q̄bus nō facile uitis nascit: mul Nibarus
tæ etiā cōualles:aliæ modicæ:aliæ opulētæ:quēadmodū campus araxinus:per quē Araxes fluens ad Araxes
extrema Albaniæ & in mare Caspiū egredit. Postea est Sacasena:quæ & Albaniæ & Cyro flumini fi- Azara
nitima est. deīde Gogarena. Tota hæc regio fructibus ac domesticis arboribus affluit:& us quæ sem Arxata
per uirent. Fert etiā oleū. Armeniæ ps est Faunena & cōmisena & Orchistena:quæ eq̄s abūdat. Chor Sacasena
zena uero & Cābysena septētrionales:& ualde niuales sūt. Caucasiis mōtibus: & Iberiæ & Cholchi- Gogarena
di:ubi iter agētes in sūmis mōtiū cacuminibus niue obrui dicūt. nā ibi plurim: cadit unde baculos Faunena
habēt ad eiusmodi pericula quos in sūmā niuē respirādi gratia exerāt:& ut eo signo auxiliū ab adue Cōmisena
nētibus cōsequant. quapropter sæpe offossi seruant. In niue glebas quasdā cōcauas cōgelascere ꝓdi Orchistena
derunt aquam optimā tanq̄ in tunica cōtinētes. In niue aīalia quædā cōcreari:quæ Apollonides uer Chorzena
mes appellat: Theophanes uero montanas teredinēs. Atq; in illis aquā optimā contineri:& ruptis tu Cābysena
nicis bibi. Hoꝝ aīalium generationē talem putāt. qualē culicū:ex flumine & bractea metallorum. Vermium
Tradūt Armeniā cū prius parua esset:ab Artaxia & Zariada auctā qui magni Anthiochi impatores aqua

Odomãtis
Phaunites
Basorope
da
Peadrus
Corizena
Parenita
Xerxena
Cataones
Acilisena
Tamonita
Artaxata
Arxata
Babynsa
Olana
Artagena
Phasis
Lycus
Thermodõ
Cyrus
Araxes
Euphrates
Mantianus
Ceruleanus
Arsinus
Thoatis
Tygris unde
Chalonetis
Opa
Gordiei
Syspiretis
Opãdix
Tigranes
Armenia
Acilesina
Sypiretis
Chalacha
na
Iabena
Araxes
Ossa
Olympus
Abus
Imbarus
Saraparae
Guratii
Orontes

fuere:quo superato:alter Sophinæ & Acisenæ:& Odomãtidi:& quibusdã aliis:alter regioni quæ circa arxata est imperãtes:multũ coaluere:& uicinis loca plurima abstulerũt. Medis Caspianã & Phaunitẽ & Basoropedã:Iberibus circũmontanã Peadri regionẽ:& Chorizenã:& Gogarenã. trans Cyrũ Chalybũ gẽtibus:& Mosynoecis Parenitã & Xerxenã:quæ Armeniæ minori conterminæ uel eius partes sunt:Cataonibus Acilisenã:& regionẽ quæ circa antitaurũ est.Syris uero Tamonitã ut oẽs unius linguæ essent. Armeniæ urbes sunt Artaxata:Artaxiasata appellata:quã Annibal Artaxiæ regi cõdidit. Item arxata ambæ ꝓpter Araxem. Arxata iuxta fines Atropatiæ:Artaxata apud Araxinũ campũ bene habitata:& eius regionis caput. Ea in flexu quodã iacet:qui peninsulã facit.pro muro flumen opponit:præter isthmũ quẽ & fossa & uallo clausum habet.nõ ꝓcul ab urbe sunt castella quædã munitissima Babynsa & Olana:ubi Tigranis zarthabari thesauri seruabant. Alia secus Euphratem erant. Sed Artagena:qui custodiæ praeerat:ador ꝓdidit. Id etiã Cæsaris imperatores diuturna obsessione ceperunt:atq; muros ademerunt. Multi amnes sunt in Armenia:sed clarissimi Phasis & Lycus in mare ponticum exeũtes. Antisthenes Termodontẽ pro Lyco posuit non recte in Caspiũ Cyrus & Araxes emittunt:in rubrũ mare Euphrates & Tygris. Sunt etiã in hac regione magni quidã lacus. E quibus ẽ Mantianus:q. Ceruleanus iterpretat. Is post Meotim maximus est:ut ferunt aquæ salsæ:ꝓgredit aũt usq; in Atropatiã:& salis fontes habet. Arsinus uero quẽ etiã Thoatin uocãt: nitrosus est. Vnde uestes dilacerat ac rumpit:& ꝓpterea eius aqua nõ bibit. per hũc lacũ Tygris fert: a montana regione iuxta Niphatem ruens:ꝓpter celeritatẽ undã impermixtã seruat:Vnde & nomẽ habet. Nam Medi sagittam Tygrim uocant. Lacus hic uarios pisces fert:cũ huiusmodi aquæ unius formæ pisces habere soleãt.in interiore lacus recessu:flumen in uoraginẽ quandã incidens:& longo spatio subter terrã delatum exoritur iuxta Chalonetim.inde iam ad opam & Semiramidis murũ defert. a dextris Gordieos & totã Mesopotamiã relinquens. E cõtra Euphrates a sinistra eandẽ regionẽ habet:cũ uero iter se iam appropinquarint:ac Mesopotamiã fecerint alter p urbẽ Seleuciam fert:ꝓsicũ sinũ uersus: alter p ipsam babylonẽ ut in iis patet quæ aduersus Eratosthenẽ:& Hipparcũ a nobis dicta sunt. Auri metalla in Syspiretide effodiunt:apud Cambala:ad quæ Alexãder menonẽ cũ militibus misit:sed id ab indigenis relatũ est. Sunt & alia metalla eius. s. quæ Opãdix dicit:quã Armeniũ colorem uocant: Calche ꝓsimilẽ. Hæc regio nõ minus pascẽdis equis apta est:q̃ Media. Vnde Nysei qui equis Persarũ reges utunt hinc sunt:& Armeniæ Satrapes quotãnis p se uiginti milia pulloꝝ ex Mithracana mittebat. Artabazus Antonio praeter alios equos:cataphractoꝝ instructoꝝ septẽ milia ostẽdit: cum in mediã cũ eo ingressus est:quoꝝ equoꝝ nõ Medi solum & Armenii studiosi fuere:sed etiam Albani. Nam illi Cataphractis utunt. Non paruũ diuitiaꝝ & opum huius regiõis indiciũ est:quod cũ Pompeius Tigrani patri Artabazi sex milia talentoꝝ argenti scripsisset:mox romanoꝝ copiis uiritim distribuit:militi quinq̃genas dragmas:centurioni millenas: singulis præfectis ꝓuinciæ & Chiliarchis talentũ regionis latitudinẽ Theophanes tradit:Schoenoꝝ centũ longitudinẽ duplã:quadragenũ stadi. schoenũ faciẽs:in quo ueritatẽ trãsgredi uidet. Est ergo ueritati proximũ ponere longitudinẽ ab illo dictã:Latitudinẽ dimidium:uel paulo plus. Armeniæ natura ac potentia est huiusmodi:sed antiquus quidã sermo ꝓhibet de hac gẽte. Armenius ex armenia Thessaliæ urbe:quæ inter pheras & Larissam iacet:iuxta bebeida:ut dictũ est:Cum Iasone in Armenia militauit. Myrsilus uero Pharsalius & Medius Larisseus:q cũ Alexãdro militarũt:dicunt ex huius nõie Armeniã appellatã. Eos autẽ qui cũ Armenio erãt Acilesinam habitasse:quæ prius sub Sophinis erat. Alios uero in Sypiretide usq; in Chalachanã & ad Iabenã extra Armeniæ montes. Atq; armeniacã uestẽ Thessalicam dicũt:idest longas tunicas:quas in tragœdiis ætolicas uocant:cingunt quoq; circa pectus:in prætextis etiam tragici Thessalos sũt imitati. Opus eni illis fuit aliquo tali accõmodato habitu. Thessali enim (ut par est) quia longas uestes gestant:cũ inter oẽs græcos ualde boreales sint:& quia frigidissima loca incolũt: aptissimã imitationẽ:idest poeticaꝝ ꝑsonaꝝ cultũ praebuerũt. Equitãdi quoq; studiũ tam his q̃ medis thessalicũ dicunt. Iasonis autẽ expeditionẽ:Iasonia testant: quæ a principibus sunt structa:quẽadmodũ a Parmenione Iasonis templũ:apud Abdera. Araxẽ ex penei similitudine: & eodẽ noĩe ab Armenio uocatũ putãt. Nam & ille Araxes uocatus est:eo quod ossam abrumpit ab olympo:ac etiã tempe. Hũc uero in armenia e montibus delapsum:& subiecta planicie olim diluta cum exitum nõ haberet dilatatũ prodidere. Iasonẽ uero Tempe imitatũ:uiam fecisse:p quã nunc aqua in mare Caspiũ decurrit. Vnde Araxinus campus nudatus est:per quẽ ãnis defert in Cataractẽ. Hæc quæ de Araxe dicunt rationẽ aliquã habẽt. At quæ Herodotus dicit:nõ ualde sunt uerisimilia. Dicit n. eum ex Matiana ꝓfluentẽ:in quadraginta amnes scindi:& Scythas bactianosq; diuidere. Hunc secutus est Calisthenes. Ex Aenianis alios uicina dicunt habitasse:alios ultra Armenios:supra Abũ & Imbaꝝ q tauri partes sunt. Abus prope uiam est quæ Ecbatana fert iuxta baridis templũ. Dicunt etiã thraces quosdam Saraparæ appellati:idest decapitatores:ultra Armeniam habitasse; ꝓpe Guratios ac Medos:homines ꝓfectos imanes:indociles & montani:bracati:ac decapitatores. Sic enim Saraparæ significant. De Media aũt dictum est in rebus medicis. Quare ex his oĩbus colligi potest: Medos Armeniosq; e Thessalis esse:ab Iasone & Medea ortos. Ac de antiquis quidem hæc. Recentiora uero a Persis ad nostra usq; tempora in summã sic dicunt: quod Persæ Armeniã tenuerũt. Postea Macedones: qui Syriã Mediamq; habuere. Postremus Orontes ex Indarni genere: unius ex septem Persis: postea ab Ar-

paratoribus magni Antiochi:q cum Romanis bellũ gessit Artaxia scilicet:ac zadriada in ptes duas   Artaxia
diuisa est.Ii.n.permittẽte rege iperauerunt:quo supato Romanos adorti:ac reges nuncupati ; p sese   Zadriada
fuerũt. E genere Artaxiæ fuit Tygranes is:qui eam habuit quæ proprie Harmenia est appellata.Ea
Medis:Albanis:& Iberibus contigua erat:usq; in Colchidẽ:& Cappadociã:quæ iuxta Euxinum est.
E zadriada fuit Artanes Sophinus q australes partes habuit:eas maxime quæ uergũt ad occidentẽ.
Hic a Tygrane deletus est:q q̃q̃ regꝫ pliũ potitus:uaria tamen fortuna usus est. Nã in initio apud
Parthos obses fuit.Deinde septuaginta Harmeniæ uallibus i p̃cium datis:reuersus est.Auctus uero
loca ea recepit:& pthorꝫ regiõe uastata:Periniũ & loca circũ Arbela:Atropatinũ quoq;:& Gordieũ: Arbela
& cum iis reliquã Mesopotamiã subegit:præterea Syriã:Phoeniciãq; ui coepit.Euphratẽ trãsgressus
Inde plurimũ elatus:urbẽ condidit prope Iberiã:inter hãc atq; zeugma quod iuxta Euphratem est: Zeugma
quam Tigranocerta nominauit,hominibus duodecim græcaꝝ urbiũ a se euersarũ congregatis.Sed   Tigrano-
Lucullus q aduersũ Mithridatem bellũ gessit:continuo subsecutus:habitatoribus in sedes suas di-   certa
missis:opus quod adhuc erat iperfectum:facto impetu demolitus est:atq; i paruum uicum redegit.   Artabazus
Tygrane ex Syria ac Phoenicia pulso.Artabazus aũt eius filius:q̃diu mansit in amicicia Populi Ro-
mani;tandiu fuit fortunatus.Postea uero q̃ Antoniũ in parthico bello parthis prodidisset:perfidiæ
poenas dedit.Nã uinctus ab eo Alexandriã ductus:& cõtumeliose p urbẽ circũlatus:ac primũ custo
diæ traditus:deinde interemptus est,post illũ multi reges sub Cæsare:ac Romanis fuere:& nunc ẽt
sunt.Omnia persaꝝ templa;tam medi:q̃ harmenii in ueneratiõe habent.Tanaidis oero templa p̃
cipue harmenii:Cũ in cæteris locis ea ædificantes:tum ẽt in Acilesina dedicant illis seruos:ac seruas
quod ideo minus est mirandũ:quod etiã nobilissimi gentis eius filias suas dedicant:qbus lex est: ut
diu apud deam prostitutæ nuptui dentur:nullo renuente talibus cõiugari:Huiusmodi quiddã He-
rodotus de Lydis cõmemorat:quæ oẽs meretricant̃:& tam benigne amatoribus suis utunt̃ : ut eos
hospitio suscipiant:& dona dent:plura etiã q̃ accepere:Quippe quæ a copiosis dotibus suppeditant̃
Accipiunt tamen non quoscũq; hospites:sed eos maxime qui æque sint digni.

Duodecimus reliqua ponticæ regionis continet.ac deinceps Cappadociã.Galatiam.Bithyniam.
Mysiam.Phrygiam.Meoniam:& ante hæc Sinopem ciuitatem Ponticam.& Heracliam. & Ami
siam:præterea Isauriã.Lyciã.Pamphiliã.Ciliciã:cum insulis montibus ac fluminibus adiacentibus.

Appadocia multas partes habet.Ea mutationes plurimas accepit. Maxime itaq;
eiuidẽ linguæ sunt q austrũ uersus Cilicio terminant̃:q dicit̃ taurus:orientẽ uer   Cappado
sus Harmenia Colchide ac diuersarũ linguaꝝ gentibus:quæ intermediæ sunt se   cia
ptẽtrionẽ uersus Euxino:usq; ad Halys ostia.occasum uersus Paphlagonũ gẽte:&   Cataonia
Galatis:q; i phrygiã trãsmigrarũt:usq; ad Lycaonas & Cilicas.Ciliciã Tracheã ico   Melitina
lentes.Ex his q unius erãt liguæ antiq Cataones separatos ponebãt. Et i dinume   Cõmagena
ratione gentium eos:a Cappadocibus tãq̃ alterius liguæ gentibus distinguẽtes:post Cappadociã Ca   Ariarathes
taoniam locabant.Postea Euphratẽ & gẽtes quæ trãs eũ sunt:ut etiã Melitinã post Cataoniam col-   Asia populi
locarent:quæ inter hãc iacet & Euphratẽ:cõmagenæ cõtinua:& decima Cappadociæ pars est:secun   Paphlagões
dum regionem in decem præturas diuisam.Sic.n.reges ante Archelaum:Cappadociæ principatum   Phryges
distinctum habuere.Decima pars est etiam Cataonia.& utraq; ætate nostra suum prætorem habuit   Lycaones
Sed mirum profecto est:cum nulla nec linguæ nec morum diuersitas in his:erga cæteros Cappado-   Bythini
cas appareat;quomodo peregrinæ gentis signa omnino deleta sunt.Erant itaq; distincti.Eos autem   Mysi
Ariarathes adeptus est : qui primus Cappadocum rex ẽ nũcupatus . Locus hic est;tãq̃ magnæ cuiuſ   Epictetus
dam peninsulæ Isthmus:duobus maribus coartatus : mari scilicet Issici sinus usq; in tracheam Cili-   Troas
ciam:& euxino inter Sinopam atq; Tibarnorum oram : omnem uero regionem Cappadocibus ad   Hellespõtia
occidentem uersas:quæ intra Isthmum est:peninsulam dicimus . quam Herodotus cis Halym uo-   Aeoles
cat.Hæc est cui Croesus imperitauit:quem ille gentium dominum appellat : quæ cis Halym sunt :   Iones
Iuniores uero eam quæ intra taurum est Asiam uocant:eodem nomine quo totam continentem.   Cares
In ea gentes hæ continentur primum ab oriente Paphlagones.Phryges.& Lycaones.Deinde Bythi   Lycu
ni:Mysi:& quæ Epictetus dicitur : præterea Troas : & Hellespontia: post hos ad mare ex græcis   Lydi
Aeoles:& Iones.Ex aliis Cares ac Lycii.in mediterranea Lydi.De cæteris postmodum dicemus Ma   Cappado
cedones Cappadociam in duas Satrapias a persis diuisam accipientes:partim spontanei : partim in-   cia
uiti.Ex Satrapiis in regna redegerunt : atque maiorem Cappadociam quæ taurum uersus est pro-   Pontus
prie Cappadociam nominarunt.alteram pontum:quidam eam quæ pontum uersus est ; Cappado-   Tyanẽsis
ciam uocauere ; nos autem maioris Cappadociæ ordinem nunc ignoramus.Nam Archelao uita fũ   Isauriẽsis
cto:Cæsar ac senatus decreuere:ut ea Romanorum prouintia esset.Cum uero regio sub illo:ac prio-   Castabalis
tibus:in decem præturas esset diuisa:quinque taurum uersus censebantur. Vt Melitina Cataonia.   Cydistræ
Cilicia.Tyanensis.& Isauriensis.Quinque reliquæ e Launasina.Sargausina.Sarauna.Chamanenena   Derba
Rhimnenena.Postea addita est a Romano ex Cilicia quod ante Archelaum erat undecima prætu-   Trachea
ra regio scilicet Castabalis & Cydistræ uicia usq; Derbam:Antipatri piratæ sedem.Ab Archelao au-   Eleusa
tem Trachea.Cilicia circa Eleusam:& omnis ea quæ piraticam exercuerat.Melitia p̃similis ẽ cõma-   Melitina

gene. Sola enim ex omni Cappadocia: tota domesticis arboribus consita est: ut etiam oleum ferat. &
Mõariticũ Monariticũ uinum: quod cũ græco decertat. Hæc Sophiæ opponit habens i medio Euphratem. Eã
Sophina cõmagena cõtermina est. In ulteriore regione est castellũ quoddã Cappadocũ satis clarum: nomine
Tomisa Tomisa. Id Sophinæ regi uenditũ est: talentis centũ. Postea a Lucullo uirtutis gratia: in bello aduer-
Cataonia sum Mithridatẽ gesto: Cappadociæ donatũ. Cataõia planicies ẽ lata & concaua: & oĩa fert: præter ea
Amanus quæ semp uirent, circũstant eã mōtes: cũ aliis: tum Amanus a pte australiq; a tauro Ciliciæ. quodã
Antitaurus modo auulsus est. & antitaurus i cõtraria abruptus. Amãus.n. i Ciliciã & Syriacũ mare ad occasum
Issicus si- porrigit. A Cataonia contra notũ quo spatio totũ Issicũ sinũ circũcludit. & cãpos: q iter Cilicas sunt
nus taurũ uersus. Anti taurũ uero ad septẽtrionẽ iclinat. & orientis nõ nihil appræhẽdit: Deide finit in
Comana mediterranea. In ãtitauro cõualles sunt pfundæ & ãgustæ: i qbus sita sunt Comana ciuitas: memo
ratu digna: & Bellonæ fanũ, quod illi Ma: uocãt. Ea ciuitas clarissima est: maximaq; numine afflato-
rum & sacrorũ seruorũ multitudinẽ habet. Eã Cataones icolũt, q quãq regi subditi sint: parẽt tamẽ
sacerdoti. Is fani: & sacrorũ seruorũ magna ex parte dominus est: q tpe quo nos pegrinati sumus: supra
sex milia erãt uiri simul ac mulieres: Fano regio adiacet nõ pua, cuius fructũ ac pueñtũ sacerdos ac
cipit. In honore secũdus est in Cappadocia post regẽ. Reges ac sacerdotes frequẽtius ex eadẽ esse pge
nie solẽbãt. Hoc sacrorũ gẽus Orestes cũ sorore Iphigẽia: e Scythia taurica huc uidentur attulisse: quæ
Sarus dianæ tauropolæ erãt: Lucubrẽ comã hic deposuisse: ex qua urbi nomẽ datũ est. Vrbẽ Sarus amnis
Pyramus interfluit: q per tauri cõualles deuolutus: Ad Cilicũ cãpos & subiectũ pelagus ptrãsit. Pyramus uero
perlabit Cataoniã: & e media planicie exorit: & nauigabilis ẽ. Est etiã fossa quædã memoratu digna
per quã aqua purissima magno spacio occulte sub terrã fert. Deide i summũ exorit: tãta ui: ut si qs
hastã supne demiserit: adeo aquæ impetus obsistit: ut uix imergi queat. fert etiã fundo inauigabili:
& latitudĩe imodica. Cũ uero se tauro iunxerit mirũ i modũ contrahit. Mira est præterea mõtis Cæ
sura: p quã alueus ducit. Nã queadmodũ i petris rimã trahentibus: & p mediũ scissis contingit: alte-
rius ptis eminẽtias: alterius partis depressionibus ita conuenire: ut coniungi possint. Sic uidere ẽ im
minẽtes fluminis petras: utrinq; fere: usq; ad mõtis summa ptendẽtes: duorũ triumue iugerũ spacio:
cõcauitates quasdã eminẽtiis oppositas habere. Solũ uero quod iteriacet: totũ saxeũ: ualde pfundã
& angustã rupturã in medio habet: ut eã canis ac lepus saliat. Hic fluminis Alueus: ad labrum usq; ple
nus est. Latitudĩe aqueductui par, pp obliqtatẽ aũt & ãgustias: & uallis profunditatẽ: mox de lõgin-
quo accedẽtibus sonitus exaudit tonitrui pumilis. Mõtes uero egressus tantũ limũ in mare deducit
ptim ex Cataonia: partim ex Ciliciæ cãpis: ut huiusmodi de eo oraculũ æditũ feratur.

Tempus erit: rapidis olim cũ Pyramus undis:
In sacram ueniet: congesto littore: Cyprum.

Ibi.n. sic euenit: ut in ægypto: in qua semp Nilus ex aggestione: mare continentẽ efficit. Vnde Hero
Pharos dotus ægyptũ fluminis donũ appellat. Poeta quoq; dicit. Pharũ prius i pelago fuisse: quæ nũc ægyp
Dacia to cohæret. Tertia est Dacia: i qua Iuppiter colit no iferior hac: sed memoratu digna. In ea aquæ sal-
sæ fossa ẽ: quæ magni lacus ambitũ habet: altis & erectis clausa supciliis: ut scalare descẽtum habeat.
Azamota Aquã nec manifestũ ulla ex pte exitũ habere: nec augeri: pditũ est. Cataonũ cãpi: & Melitia: ciuitatẽ
Dastacum nullã habẽt. Castella i mõtibus munita sunt. Azamora & Dastacũ quod Carmala flumen circũfluit.
Carmala Habet etiã: Apollinis Cataonis delubrũ: quod i tota colit Cappadocia. Aliæ præturæ urbes nõ ha-
Herpa bent: exceptis duabus. E reliqs præturis i Sagarausina oppidũ est Herpa: & flumẽ Carmala: quod in
Argus Ciliciã emittit. In cæteris præturis: Argus munitio alta iuxta Taurũ est: & Nora: quæ nũc Neroassus
Nora uocat, in qua Eumenes obsessus diu restitit. Aetate autẽ nostra: Sisinus in eo thesauros habebat. Is
Neroassus Cappadocũ iperiũ adortus est. Huius regia erat Cadena i urbis modũ istructa. Ea in montibus ẽ Ly
Sisinus caoniæ. Nã & Saueta olim uicus dicit fuisse: in modũ urbis: & regiõis Metropolis. In Morimena Io-
Cadena uis fanũ est: q apud Venasinos colit: In eo habitãt sacrorũ seruorũ fere tria milia. Sacra regio fertilis
Sauera est: quæ ãnuũ pueñtũ sacerdoti dat: talentorũ qndecim. Is p totã uitã sacerdos est, sicut ille: qui ẽ apd
Morimena cõmana & post illũ secundus i honore. Duæ tantũ præturæ urbes habẽt. Tyanẽsis: Tyana tauro sub
Venasini iacentia: q apud Cilicias portas est: ad qs montiũ cacumia: in Ciliciã ac Syriã tendẽtia: facillima sũt.
Tyana & oĩbus cõmunia. Regio quæ iuxta taurũ est Eusebia uocat. Ea fertilis est: & magna ex pte planici-
Eusebia es. Tyana aggeri Semiramidis subiacenti: optime munito. Nõ procul hinc sũt Castabala & Cybistra
Castabala oppida mõti ppinqua. Castabalis est Dianæ Persicæ fanũ: ubi dicũt sacras mulieres illæsas nudis pe
Cybistra dibus: sup prunas ingredi. atq; hic etiã eandẽ historiã narrãt Orestis & tauropolæ. & Persiã idcirco
Dianæ pru uocitatã dicũt: quod ex ulteriore regione fuerit allata. In tyanẽsi prætura una ex decẽ supradictis op
næ pidũ est Tyana. eã uero quæ epictetus dicit. His nõ cõnumero. Castabala scilicet & Cybistra: & quæ
Petasia in Cilicia trachea sũt. in qua Archelaus Eleusam isulã fertilẽ muniuit: opus memoratu dignũ ubiq;
Tyana magna tẽporis pte degebat. In cilicia est ea quæ Mazaia uocat: gentis eius Metropolis: atq; ea etiam
Epictetus Eusebia nuncupat: quæ iuxta Argeũ est. Latet.n. sub Argeo monte omniũ altissimo: qui semper in
Trachea summo niues habet: ex quo dicit qui eo ascendunt: qq̃ ii perpauci sunt: sereno cælo utrunq; æquor
Eleusa perspici Issicũ scilicet ac ponticũ. Cætera ad ciuitatis habitationẽ icõmoda sunt. Nam & sicca est &
Mazaia debilis: & propter principum negligentiam immunita: & fortasse de idustria ne mœnibus ut muni-
Argeus mento freti, nimis confidant planiciem habitantes. quæ colles arduos & difficiles habet. Loca uero

circũstantia oĩno sunt sterilia & inculta:q̃q̃ cãpestria sint. Arenosa.n.sunt & petrosa:paululũ uero p
gredienti campi sunt igne exusti:& solũ incensũ p multa stadi:quapropter necessaria e longinquo af
feruntᷓ:& quod etiã abũde piculosũ uideatᷓ:nõ lõge abest piculi materia. Nã cum tota fere Cappado Cappado-
cia lignis careat:Argeus tamẽ circũcirca siluam habet:unde de proximo lignari adest. Sed loca siluæ cia
subiecta ignes habent. Sũt etiã gelidis aquis plena:q̃q̃ nec ignis nec aquæ i summũ extãt: quapp ma
xima ex pte herbida sunt. Quibusdã in locis solũ palustre est:& p noctẽ ex eo flãmæ consurgunt:rei
itaq; gnari caute lignantᷓ:sed multis piculũ est:præsertim pecori:i obscuras ignis fossas incidẽti. Est
flumen in planicie ante urbẽ noie melas distãs ab ea stadia.xl. Is fontes hẽt in loco urbis humillimo Melas
sed hac in pte inutilis est:cũ nõ aptũ exitũ habeat. In lacus ac paludes diffusus:urbis aerẽ æstate cor
rũpit:& lapidicinas cũ utilissimæ sint:efficit inutiles. Mazacini.n.lapidũ copiã pro ædificiis ex ripis
habent:nã lapidũ crustæ aqs tectæ resistunt. Atq; paludes hæ ubiq; ardẽt. Ariarathes rex angustiis q
busdã obstructis:ad quas Melas exitũ in Euphratẽ habet:proximã planiciẽ totã lacu diluit.atq; insu
las quasdã:tãq̃ Cycladas comprehendẽs:pueriliter ibi ĩmorabatᷓ. Clausura uero ad unũ rupta aq̃ so
luta est. Intumescẽsq; Euphrates magnã Cappadociæ partẽ traxit:& multas habitatiões & consita
deleuit. Agrũ quoq; galatarũq; phrygiã habitãt:nõ paruo affecit detrimẽto. Qua ex re.xxx.talento-
rũ damno mulctatus:eius rei iudicio Romanis cõmisso.idẽ circa Herpã contigit.nã & ibi Carmale Galatæ
exitu obstructo:ore deinde rupto:cũ aqua quædã Cilicũ loca deuastasset:poenas dedit iis:quia iniu- Herpa
ria affecti fuerũt. Mazacinorũ itaq; loca q̃q̃ plurimis rebus incõmoda sint:ea tamẽ reges ad habitan Carmalis
dũ præcipue uidentur elegisse:qa locus totius regionis medius erat:& lignis & lapidibus abũdabat Mazacini
& herba:q̃ plurimũ ad alẽda pecora ĩdigebãt. Nã ea urbs quodãmõ illis castra erat. Cæterorũ uero tu-
telã:ex munitionibus & castellis habebãt:quæ ibi plurima sunt:alia regis:alia amicorũ. Distant Ma- Mazaca
zaca a ponto ad stadia octingenta austrũ uersus:ab Euphrate paulo mĩus q̃ duplũ. A ciliciis portis
vi.dierũ itinere.& a Cyrinis castris p urbẽ Tyana:quæ circa mediũ fere iter iacet a Cybistris ad stadia
ccc. Mazacini Charondæ legibus utuntᷓ.eligẽtes aliquẽ legisperitũ:qui sit eis legũ interpres:quẽad- Charondæ
modũ apud Romanos sunt iurisconsulti. Hos Tygranes Harmenius male affecit:cũ Cappadociam Tygranes
excurreret. Omnes.n.trãstulit i Mesopotamiã.& Tigranocerta magna ex parte ex his coluit:postea Cappado-
captis Tigranocertis:potentiores reuersi sunt. Regionis latitudo est a ponto taurũ uersus:mille fere ciæ
& octingentorũ stadiorũ. Longitudo uero a Lycaonia atq; Phrygia usq; ad Euphratẽ ad auroram & situs
harmeniã ad tria milia stadiorũ. Ea frugibus abundat præsertim frumento:& pecore ois generis:q
cũ ponto australior sit:frigidior tamẽ est. Gabadania campestris est:& cæteris australior.nã taurum Gabadania
subit:& uix ullã fructiferarũ arborũ producit. Ipsa & magna reliquæ religionis pars:pascua optima
habet præsertim quæ circa Garsaurã est & Lycaoniã:& Morimenã. In Cappadocia nascitᷓ ea:quæ Si
nopica rubrica dicitᷓ:oĩum optima:quæ cũ iberica decertat.idcirco Sinopica appellatᷓ:quod eã mer Sinopica
catores eo deferebãt:prius q̃ Ephesiorũ emporiũ tam celebre esset. Dicunt etiã Crystalli:& Onycha- rubrica
ri lapidis crustas:ppe Galatas ab Achelai pquisitoribus iuentas. Eratq; locus quidam cãdidi lapidis: Crystallus
colore ebori psimilis:q tanq̃ cotes quasdã nõ magnas pducebat:e qbus cultorũ capuli fiebãt. Alius Onyx
uero ad specularia facienda glebas magnas ferebat:ut etiã extra exportaretᷓ. Ponti atq; Cappadociæ
confiniũ est regio quædã montana:cũ tauro pariter progrediens:quæ ab occidentalibus cõmagene
extremis initium sumit. In ea castellũ quoddã præruptũ conditũ est nomine Dameśda:usq; ad Laui Dameśda
ansine orientalia. Cappadociæ prætturæ cedũt Chãmanẽa & Lauiansina. Sed cũ primum romani res Chãmanẽa
asiaticas psequerentᷓ:Antiocho supato:amicicias atq; societates cũ regibus ac populis iungebant.ac Lauiansina
cæteris quidẽ regibus priuatim hic honor Cappadociæ:& Cappadocũ genti:etiã publicæ datus est.
Regia deinde stirpe extincta:romani concessere:ut gens ea libera esset secundũ amiciciã & societatẽ
ante contractã.principes libertatẽ recusare:& dicere se eã ferre nõ posse:& ut Rex sibi daret in orare
Romani admirati quod inuenirentᷓ q libertatem recusarent:pmisere ut quẽ uellent regẽ eligerent.
Elegerunt itaq; Ariobarzanem:q in progressũ tertia ætate defecit. Tum creatus est Archelaus:nihil Ariobarza-
illi affinitate cõiunctus:idq; Antonii opera.atq; de maiore Cappadocia hactẽus. De trachea uero Ci nes
licia illi addita:præstat:ut tũc psequamur:cum de tota cilicia dicemus. Mithridates eupator ponti Archelaus
Rex constitutus:eam habuit:q Haly flumine terminatur:usq; ad Tibarnos & harmenios & regionẽ Mitrydates
quæ cis Halym est.quæ uero Mastrim usq; ptẽdebat:& quãdã Paphlagoniæ ptes adeptus est. Item eupator
orã Heracliã usq; ad occidentales patriæ Heraclidis platonici partes.ad contraria uero usq; in Col- Tybarni
chidẽ & harmeniã minorem:quæ quidẽ ponto adiecit. Nã & põpeius:a quo ille sublatus est:his fini Mastrus
bus regionẽ accepit:quæ uero harmeniã uersus:& circa Colchidẽ sunt:principibus distribuit:qui se
cum militauerant. Reliqua i duodecim gubernationes diuisit:& Bithyniæ addidit:ut ex utrisq; una
prouincia efficeretur. Paphlagonũ quosdã iis regendos dedit:q a Pylemone erant: quemadmodum
galatas iis:qui erant genere tetrarchæ.postea Romanorum duces alias atq; alias partitiones fecerũt.
Nam & reges ac principes constituebant. Ex ciuitatibus alias liberabant:alias principibus tradebãt:
alias sub Romano Po.dimittebant. Nos autem qui singula persequimur:paululum de prioribus dif
feramus attingentes quæcũque utilia uidebuntur.atque ab Heraclia incipiamus:quæ horum loco- Heraclia
rum occidentalissima est. In pontum itaq; euxinum a propontide nauigantibus. A leua iacẽt ea quæ Byzantiũ
Byzantio sunt contigua:& a thracibus habitata.& ponti leua appellantur.a dextris sũt Chalcedonii

proxima Bithynoꝝ sunt. sequentia Maradinoꝝ. quidā ea Cauconū dicūt. reliqua Paphlagonū: usq; ad Halym flumē. Postrema Cappadocū: q iuxta pontū sunt: & reliquoꝝ usq; in Colchidē. Hæc oīa ponti euxini dextra nominanť. Toti huic oræ a Colchide: Heracliā usq; Eupator iperauit. Vlteriora uero ad os: & Chalcedonē: Regis erāt bithynoꝝ. Sublatis regibus Ro. eosdē terminos seruauerent: ut heracliā pōto cōcederēt ulteriora bithynis bithyni cū prius Mysii essēt a thracibus bithynis: & Thynis: q ibi habitauere: ita sunt postea nominati. Inter plurimos qdē cōstat & indiciū bithynicæ gētis: ea ducunt: quæ adhuc sunt ī thracia: q qdā bithyni dicunť. Thynicæ uero gentis Thyniacum littus quod iuxta apolloniā est & Salmydessum. Bebryces quoq; q ante hos Mysiam icoluerunt: Thraces quantū ego existio fuere. Dictū est aūt mysios colonos esse thracū: q nunc mysii appellanť: atq; hæc a nonnullis ita dicunť. De mariandynis uero & cauconibus nō eodē pacto oēs sentiunt. Nā heracliā quā Milesii cōdidere iter Mariandynos litā tradūt. q uero sint & unde: nemo id dicit. sed nec dictio nec alia ulla gentis differētia: in huiusmodi hominibus apparet. sunt tamē bithynis psimiles. uidetur itaq; & hæc natio e thraciæ pribus ,pfecta. Theopōpus auctor est Mariādynū quendā Paphlagonū parti multis subiectæ iperitasse. atq; facto impetu Bebrycū regionē occupasse. quā uero cœpisset de suo noīe reliquisse; atq; illud dictū est: Milesios q primi heracliā cōdiderunt: Mariandynos in seruitutē redegisse: q prius locū eū tenebāt: ut et ab eis i cōtemprū uenderenť: nā his cōtigit: quemadmodū iis q Minous cetus appellati sunt. .i. n. Cretenlibus dicunť seruiuisse. Thessalis uero Peneste. Caucones aūt quos eā orā dicunt habitasse: quæ post Mariandynos est: usq; ad partheniū flumē habētes urbē Teiū; alii Scythas putant: alii macedones: alii pelalgos. Sed de his prius dictū ē: Callisthenes in dinumeratione scribebat hos uersus post hunc uersum. s. Crōnam atq; Egialum præcelsos inde Erithynos; hos alios ponebat scilicet.

Inde Polycle satus magno cauconas augebat:
Parthenium circa fluuium qui tecta colebant.

Progrediunť .n. a mariandynis & heraclia usq; ad Leucosyros: quos & nos Cappadocas appellamus. Cauconū uero gentes circa Teiū usq; ad Partheniū amnē: post Partheniū eneti sequūtur. Cytoꝝ habitantes atq; nūc etiā caucones qdam circa Partheniū sunt. heraclia optimū portum habet. Ciuitas alioqn memoratu digna. quæ colonias emisit. nā cherōnesus eius colonia est: & Calapis. Ea cū prius libera esset: postea diu sub tyrānis fuit: deīde rursum se. ī libertatē uēdicauit. Postea cū sub Ro. esset: regem habuit Ro. coloniā ī pte urbis & agri admisit. Adiatorix odomæcli tetrarchæ galataꝝ hanc urbis prem ab Antonio accipiens: quā heraclienses tenebant: pauloante attica bella Ro. noctu adortus: ad unū oēs iugulauit: iussu (ut ipse dicebat) Antonii. post actiacā uero uictoriā ī triūphū ductus: ipse cū filio iugulatus est. Hæc ciuitas ad ponticā ,puintiā ptinet: cū bithynia ordinatā. inter Chalcedonē & heracliā multi ānes fluūt; e qbus est Psillis & calpas & Sāgarius: cuius poeta mentionē fecit. fontes habet apud Sāgriā uicū. Distat a Pisinunte. c. &. l. stad. & magnā phrygiæ Epicten ac Bithyniæ partē percurrit: ut ab urbe nicomedia paulo pluribus q. ccc. stad. ablit: ubi Gallus amnis i eū influit: minum habēs ex modris phrygiæ: quæ i hellespōto hæc eadē ē: quæ epictetus. & Bithyniā. prius habuere. auctus aūt & nauigabilis factus: cū prius nō esset nauigabilis: ad ostia bithyniā termiat: i fronte huius oræ iacet isula Thynia: i heracliēsi agro nalciť aconitū. distat hæc urbs a fano chalcedonio stad. m. qngētis. a Sāgario flumine. d. teionticū oppidū nihil habet memoratu dignū: præterq̄ quod phileterus hinc fuit autor generis regū attalicoꝝ. deinde pthenius ānis p florida deferť: unde & nomen assecutus est: ortum habens in paphlagonia. postea est paphlagonia: & eneti. sed quærunt quosnam poeta enetos dicat: cum ait

Paphlagonasq; ferox ducebat in arma Pylemon:
Ex enetis muli ducunt genus unde feroces

Nūc dicūt nusq̄ enetos ī tota paphlagonia ostēdi: qdam dicūt uicū esse in littore decē schoenis ab Amastri distātē: Zenodotus de enetia scribēs: putat eā significari: quæ nūc Amisius appellať. alii nationē quādā Cappadocibus finitimā ,pdiderunt cū Cimeriis militasse: postea Adriā puenisse. sed qd maxīe iter oēs cōstat: ē qd Eneti clarissima paphlagonū natio erāt ex qua Pylemō fuerit: cū quo plurimi ex illis militarūt. Amisso aūt duce post captā troiā: ī Thraciā traiecerūt. Errātes uero ī eā regionē deuenere. quæ nūc enetia appellať. Quidā Antēorē dicūt: & eius filios: classis huius pricipes ī interiore Adriæ recessu cōstituisse. Vt ī rebus italicis a nobis dictū ē. atq; idcirco uerisimile ē enetos defecisse: & nusq̄ ī tota Paphlagōia apparere. paphlagōas ad orientē halys flumē termiat: a meridie fluēs inter Syros atq; paphlagōas: exitq; (ut Herodotus ait) i eū q euxius pōtus appellať: Syros Cappadocas dicēs: q nūc et leucosyri appellať. cū q extra tauꝝ sūt: et Syri nnientur: & cū illi ī cōparatione ad eos: qui ītra tauꝝ sunt: colore sint adusto: nō eādē appellationē habuere. Pīdarus dicit Amazōas Syriū; hastatūq; exercitū ducere. significās Themystiræ habitatores. Themistyra. n. amisinoꝝ est. ea āt Leucosiroꝝ q post halym sunt. halys itaq; orientē uersus paphlagonū cōfiniū ē. Austꝝ uersus Phryges & Galathæ q ibi habitarunt; occidentē uersus Bithyni & Mariādyni. Cauconū uero genus oīno interiit. Septētrionē uersus ē Euxinus. Hac regiōe ī mediterrāeā diuisa: & maritimā orā: quæ ab halys usq; in bithyniam pertendit. Oram habuit Eupator Heracleam usq; ex mediterranea uero partem propiquiorē. Cuius partes quædā trās halym tendebāt. & hucusq; pōtica ,puintia Romāis termiať.

Marandini
Pōti dextra
Eupatoris regna
Bithyni unde
Tyniacum littus
Apollonia
Salmydessus
Bebryces
Misii
Heraclia
Mariādyn
Caucones
Partheniū
Teius
Crōna
Egialus
Erythini
Leucosyri
Eneti
Cytorus
Heracla
Calapis
Adiatorix
Chalcedon
Psyllis
Calpas
Sangarius
Sangria
Pisinus
Nicomedia
Gallus fluuius
Modræ
Epictetus
Thynia
Teioniticū op.
Phileterus
Parthenius
Paphlagōia
Eneti
Amisius
Eneti
Pylemon
Enetia
Strabonis res italicæ
Halys
Syri
Cappadoces
Leucosyri
Thēistyra

Reliqua potentibus parebāt,etiam post Mithridatis euersionem.de Paphlagonibus mediterraneis
qui Mithridati nō paruerunt:postea dicemus.Nunc eā prosequi ꝓpositum est:quæ illi pareret pon Pontus
tus uocatur.Post Partheniū amnē est Amastris:de conditoris noie appellata.ea posita in peninsula Amastris
portus habet:ex utraq; Isthmi parte.Amastris uxor fuit Diōysii Heracle tyranni:& Oxyarthis filia
tris Darii eiusq; cū Alexādro bellū gessit.Ea triū urbiū īcolis.unā cōfecit ciuitatē Sesamo.Cytoro. Sesamus
& Crōna.Quaꝝ poeta in instruēdis Paphlagonibus meminit.Quarta Teio:quæ cito desciuit a cō Cytorum
munitione.Cæteris in ea pmanentibus.Sesamus Amastris arx dicit̄ Cytoꝝ olim Sinopensium empo Crōna
rium fuit.dictū a Cytoro Phryxi filio;ut Ephorus tradit.In amastriano agro plurima atque optima Teius
buxus nascitur.præsertim circa Cytoꝝ.Littoris uero tractus supra centum stadia longus uicum ha
bet eiusdem nominis cuius poeta meminit:cum dicit.

Crōnam atq; Egialum præcelsos inde erithynos.

Nonnulli scribunt Crōnam & Gobialum.Erithynos uero eos dici putant:qui nunc Erithui uocan Gobialus
tur;a colore sic nominati.Sunt.n.duo scopuli.Post Egialū est Carābis ꝓmontoriū magnū:ad septen Erithyni
trionem porrectū:& Scithycā peninsulā de qua sæpe fecimus mentionē.& de fronte arietis ei oppo Erithui
sita;quæ euxinū pōtū bimarē efficit.Post Carābim sequitur Cinolis:& Anticinolis;& oppidū quod Carābis
Abonus condidit.& Harmena de qua prouerbiū fertur cui nullū negociū erat Harmenā cōstruxit. Cinoli
Ea Sinopensiū uicus est.& portū habet.Deinde Sinope:urbiū quæ in hac regione sunt clarissima.di Anticiolie
stans ab Harmena stadiis.L.Sinopē Milesii condidere:quæ classe compata mari:quod intra cyaneas Harmena
est:imparauit.Extra uero multorū certaminum particeps fuit cū græcis.Et cū libera fuisset:tādem a- Sinope
missa libertate:Pharnaci obtēperauit.fuit.n.obsidione capta postea.successoribus eius:usq; ad Eupa Eupator
torem & Romanos qui illū sustulerunt.Eupator ibi natus & educatus:eximie illam coluit.& regni
Metropolim fecit.Ea naturali ꝓuidentia optime munita est.Nam super colle peninsulæ cuiusdam
sita:ex utraq; Isthmi parte portus & stationes habet;& mira Pelamydia.de qbus diximus:quod secū
dam piscationē Sinopenses tertiā Byzantini habent;peninsula circūcirca ripas iugosas obtendit : &
fossas quasdā in petris excauatas;quas choenicidas uocāt.Hæ mari tēpestate elato;complent̄ ut nō Choenici-
facile aditi possint.præterea petre summa echinis plena;nudo pedi īaccessibilia sūt.In supiore urbis dæ
parte optimū solum est.& agrestibus ortis ornatū:præsertim sub urbana hæc urbs optīe structa est
& gymnasio:& foro:& porticibus splendide ornata bis tamen capta est.primū a Pharnace:de subito
& præter opinionē īgruente.postea a Lucullo:& īcidēte tyranno:cū īterius & exterius obsessa tene-
retur.Nā bacchides ab rege custos impositus:ac semper aliquā proditionē a ciuibus suspicās: tandē Bacchides
multis flagris:& cæde usus homines ad desperationē perduxit cū nec strenue tueri se possent:nec ex
composito hostem adoriri.Ergo capti sunt.sed cætera urbis ornamenta Lucullus seruauit . Villari
uero pilā abstulit:& dutolytum:ischenidis opus quē illi urbis conditorem putātes:ut deum colebāt. Dutolytus
Ibi eius oraculū habebat.Hic unus ex iis uidet̄ fuisse:q cū Iasone nauigarunt:atq; hunc locum occu
passe.Postea Milesii loci oportunitate:& īcolaꝝ imbecillitate perspecta:illos ex his sedibus pepule-
runt.& colonos induxerunt.Nūc Romanoꝝ coloniā accepit.unde & urbis & regionis pars illi data
est.Distat a fano stadiis tribus milibus:& qngentis:ab Heraclia duobus milibus:a Carambi septin-
gentis.uiros claros tulit Philosophos.Diogenē Cynicum.& thimotheum Patrionē.Poetis Diphilū Diogenis
comicum;reꝝ scriptores Batonē:q de rebus persicis ptractauit.Deīceps sunt Halys fluminis hostia patria
nomen habentia a Salibus quos præterfluit.fontes habet ꝓpe ponticā:in maiore Cappadocia iuxtā Thīotheus
Cambisenam & multus ad occidentē desert̄;postea ad Septētrionem cōuersus;p Galatas & Paphla- Diphilus
gonas;hos & Leucosyros terminat.Tota Sinopica regio ac montana:quæ dictæ oræ īminet usq; in Baton
Bithyniā optimā ad ædificādas naues materiē:& ꝓductu facilē habet.Sinopica quoq; acerē gignit ; Halys ho-
& nucem montanā;e qbus mensas faciunt.Tota oleis cōsita est.quæ uero paulo supra mare est:cul- stia
ta est Post Halys hostia est Gadilonetica usq; ad Armenā.felix quidē regio:ac tota campestris.& om Gadiloneti
nium ferax.Oues habet mollis pellis & lanæ;quod in tota Cappadocia atq; ponto perraꝝ est.īsunt ca
etiam Damæ quarū alibi paucitas est.huius regionis partē habent Amisini.partē Pōpeius Deiotaro Amisini
dedit.ut ea quæ Pharnatiæ & Trapezūtiæ ꝓxima sunt:usq; ī Colchidem:& Harmeniā minorē.atq; Deiotarus
horū regem fecit.cū & paternā Tetratchiā haberet.Ex Galatis āt eos q Telistobogi appellant̄ . quo Telistobo-
mortuo multi successerunt.post Gadilonē est Saramena;& Amisus ciuitas īsignis a Sinope distans gi
ad stadia nongenta.Refert Theopōpus prius Milesios:postea Cappadocū principē eam condidisse . Gadilon
Deinde ab Athenocle & Atheniensibus habitatā:& pirea nominatā.Hāc reges occupauerunt . Eu- Saramena
pator eā templis exornauit:& partem muris īstruxit.Hanc Lucullus obsedit:deinde Pharnaces bos- Amisus
phoro traiecto.Antonius aūt regibus dedit:A diuo Cæsare liberatā.postea a Stratōe tyrāno uexata Pyrea
est:deinde rursum post res achatas ab augusto cæsare liberata.& nūc optime cōstituta est:Quæ cū Straton
cæterā regiotiē optimā habet:tū etiā Themiscyrā Amazonū domiciliū:& Sidinā:Themiscyra cāpus Thēiscyra
est;q partim pelago alluitur;ad.xxx.stadia ab urbe distās.ptim a mōtana:arboribus plena;& irrigua Sidina
cum flumia īde scaturiāt.E qbus oībus flumē unū auctū:nomie Thermodon campū pcurrit.alteꝝ Thermodō
huic æquale ex Phanarea fluens;eadē planiciē irrigat nomīe Iris:q ī ponto exorit̄.fluēs āt p media Iris
pōti Cōana:& p Diaximōiticā felicē cāpū occidētē uersus;postea apud Gaziura ātiquā regiā;nūc ue- Gaziura
ro desertā cōuertit̄ ad septētrionē.postea rursū reuertit̄ ad aurorā Scylace;& flūinibus aliis assūptis.

& ad ipsa amasicæ moenia patriæ nostræ:urbis munitissimæ:illatus egreditur i Phanaream:ubi Ly-
cus cum eo circũcurrens.& inina ex harmenia trahens:nomen amittit.Deinde Themiscyra & pon-
tum pelagus:aquã hanc excipit.Quapropter hæc planicies semp rosida est:& herbida : & tam boũ;
q̃ equoꝝ nutrix:semen plurimũ recipit: panici:& milii:imo nũq̃ deficit.Nam semper aquæ copia:q̃
siccitas melior est.quapropter nunq̃ ii homines famẽ senserunt. Tantã præterea agrestiũ pomorũ:&
ultro nascentium copiam præter mõtana regio affert:uuæ prunoꝝ:maloꝝ:ac nucũ;ut quocũq; ãni
tempore in siluas exierint:us abundent . Cum ĩoterdum adhuc fructus in arboribus pendeant in-
terdum in foliis iaceant:quæ lapsa multa & alta & humi effusa sunt, Multa est ferarum oĩs generis
uenatio:propter alimoniæ copiam.Post Themiscyrã est Sidina planicies:q̃q̃ non ualde ferax:irigua
tamen:habens in ora maritima loca munita:Sidam ex qua Sidina nominantur:& Chabacem:& Pha
uela:atq; hucusq; Amisina pertendit.Hinc uiri in disciplinis memorabiles fuere . Mathematici q̃dã
Demetrius Rhetheni:& Dionysiodonis eodẽ noĩe quo Iceoes geometria.fuit etiã Tyrãnion grãma
ticus:quem nos audiuimus.Post Sidinã est Pharnacia:oppidũ munitissimũ:deinde Trapezus græca
ciuitas in quam ex Amiso duum milium &.cc.stadiorum nauigatio est.hinc in Phasim mille & qua
dringentorum;quare uniuersa stadia a templo usq; in Phasidem sunt circiter octo milia uel paulo
plura.In hac ora ab Amiso nauigantibus:primo est promontorium herculanum:deinde promonto
rium Iasonium & gentes:deinde Cytorus oppidum:ex qua Pharnacia habitata est.postea Ischopolis
humi prostrata.postea Sinus:in quo sunt cerasus & hermonassa:mediocres habitationes.postea nõ
procul ab Hermonassa habitatio quædam Zygopolis apellata.De Colchide aũt & ulteriore ora di
ctum est.Trapezũti & Pharnaciæ imminent Tibarni.& Caldæi & Sãni:prius Macrones nominati:
&minor Harmenia & Appaitæ his locis quodammodo proximi:qui prius Cercetæ dicebantur.Per
hos præterit Cydissa mons asperrimus:& Moschicis montibus coniunctus:qui ultra Colchidẽ sũt:
cuius summa ab Heptacometis obtinentur:& Paryadra:q usq; in Harmeniã ꝑtenditur:a locis Sydi
næ & Themiscyræ proximis.& orientale ponti latus efficit. Sunt autẽ oẽs hi agretes hoĩes:ꝑsertim
Heptacometæ.horũ nonnulli super arboribus ac turribus habitant. Vnde antiqui Mosynoecos ap
pellauere. Turres.n.Mosyni uocantur:ii ex ferina carne & arboꝝ fructibus uiuunt:atq; ex lignis de
silientes peregrinos adoriuntur iter agentes.Heptacometæ tres Põpeii cohortes obtruncarũt:dum
montana pertransirent.Miscentes.n.crateras furentis mellis:quod rami arborũ ferunt:poros & mẽ
te alienatos adorti:facile interemerunt.Quidã ex his Barbaris Byzares uocabanť:& q nunc Chal-
dæi:olim Chalybes dicti sunt:apud quos Pharnatia sita est in mari habens pelamydũ copiã.Nã hoc
in loco præcipue eiusmodi piscis capitur.In terra uero sunt metalla:nunc ferri;prius etiam argenti:
& omnino in his locis ora angustissima est.Imminent continuo montes metallis pleni ac siluis:quæ
non ualde coluntť.Restat ergo ut metalloꝝ opatores ex metallis uiuant.maris autẽ studiosi:ex pisca
tu maxime pelamydũ:ac delphinũ.q piscium gregẽ insequentes:ut Cordylos Thunnos:& Pelamydas
pinguescunt. Vnde facile capiunť:cũ terræ appropinquãt:ac facile inescanť. Atq; hi delphines i fru-
sta cedunt.& aruia multa ad res omnes utuntur.Hos ego poetam Halyzonas dicere existimo: i di-
numeratione post Paphlagonas:ut

Hinc & Halyzonas odiusq; & Epistrophus una
Longinqua ex Alyba ducunt;argenti uena una est.

Siue quod scripturæ trãspositio facta sit ab eo:quod est lõginqua est Chalyba;siue quod hoĩes prius
Alybes pro Chalybes sint nominati:nõ.n.si nunc Chalybes Chaldæi dici potuerunt:prius non po-
tuere pro Alybes Chalybes noĩari:cũ nomina multas mutationes suscipiãt:præsertim Barbara. Nã
Thraces quidã:prius Sities uocabanť.Postea Siti dicti sunt:deĩde Say apud quos Archilochus dicit
se clipeũ abiecisse Criminis expertem clipeum:non sponte reliqui.

Dum bene Tammeos dimico apud Sayos.

Iidem nũc Sapæ appellanť oẽs hi circa abdera:& in ĩsulis lacus habitabãt.Eodẽ modo Brygi:& Bre
ges & Phryges iidem sunt:& Mysii:& Merones:& Meones:& Mẽnes:sed q̃d multiplicaro opus est .
Scepsius Alybes in Chalybes mutari existimat.consequentia uero:& consentanea non intelligit: Et
ex eo maxime:ex quo Halyzonas Chalybes dixit:opinionẽ eam reprobat.Nos illius & alioꝝ opinio
nem cũ nostra cõferentes cõsideremus.Alii Alyzonas alii Amazonas scribunt. ex Alyba autem ex
Alopa uel ex Aloba faciũt.Scythas uero Alyzõas ultra Borysthenẽ:& Callipidas & alia nomĩa quæ
Hellãicus & Herodotus & Eudoxus ut uana contẽpsere. Amazõas inter Mysiã:Cariã ac Lydiam(ut
Ephorus putat)prope Cumam patriã suam.Sed rationẽ aliquã habet.fortasse.n.regionẽ dicit:q pri-
us ab Amazõibus habitabať.postmodũ ab Aeolibus:& Ionibus habitatã:& urbes quasdam ab illis
cognominatas:ut Ephesum:Smyrnã:Cumã:& Magnesiã.Alyba uero:uel ut quidam uolunt. Alopa
uel Aloba:quomodo in his locis ceniatur:quomodo longinquaſ quomodo argenti ubi uena ẽ.
Hæc autem soluit sequenti uersu:quem sic scribit.

Hinc & Amazonas odiusq; & Epistrophus una
Ducunt ex Alopa: Vnde ferox genus est mulierum:

Hac solutione in aliã fictionẽ incidit.nusq̃ enim hic Alopa ĩuenitur & mutatio præter scripturæ fi
dem ĩnouata rei fictitiæ similis est.Scepsius nec huius opinionẽ recipere uideť:nec coꝝ q existimãt

Amasica Strabonis patria
Phanarea
Lycus
Aquæ copia
Sidina
Sida
Chabace
Phauela
Amisina
Tyrãnion
Pharnacia
Trapezus
Cytorus
Ischopolis
Ceraius
Hermõassa
Zygopolis
Tibarni
Chaldæi
Sãni
Macrones
Appaitæ
Cercetæ
Cydissa
Moschici
Heptacometæ
Paryadra
Mosynoeci
Mosyni
Pomp.cohortes
Byzares
Chaldæi
Chalybes
Pharnacia
Halyzones
Alyba
Sitines
Sinti
Say
Tamnei
Sapæ
Brygi
Breges
Phryges
Mysii
Merones
Meones
Mẽnes
Alybes
Amazones
Alopa
Cuma
Ephorus
Ephesus
Smyrna
Magnesia

Halyzonas circa pallenē habitare: de quibus in rebus Macedonicis fecimus mentionem. dubi/ Halizones
tat etiam quomodo ex nomadibus qui ultra Borysthenem habitant: putādū sit societatē tro/
ianis uēisse. Hecatei uero Milesii: & Meneeratis: Xenocrati familiarium: & Palephati opinio/
nem summopere laudat. quorum alter in pagrationem terræ dicit Orynum amnem ad urbem Orymus
Alaziam fluere. & per Mygdonem campum ab occidēte Edascylitico lacu: i Rhyndacum emit/ Alazia
tere. nūc dicit Alaziam desertam esse: & multos Amazonum uicos habitari per quos Odryssa Mygdon
fluit: atq; in iis eximie Apollinem coli. præsertim apud Ephoriam Cyzicēorum Meneerates in Edascyliti/
Hellesponti peragratione locis ultra Myream regionem imminere ait montana quædam ppe cus
tua: quæ Halyzonum gens habitauit. scribendum īquit est per geminum. L. q̄q̄ poeta per sim/ Rhyndacus
plex scripsit: propter metrum. Palephatus putat ex Amazonibus tūc Alopam: nunc uero zeli Odryssa
am habitantibus: odium & Epistophum cum exercitu uēisse. Hæ itaq; opiniones quam laudem Ephoria
merentur? nam nisi antiqua scriptura & hi moueant: nec argentariæ ostēdi possūt: ubi sint: in Myrea
Myrleatico lacu: nec quō q hinc Ilion uenerunt: de lōgīquo fuerit: etiā si detur Alopā uel Ala Zelia
ziā esse. Hæc. n. multo sūt uiciniora Troiæ: q̄ ea quæ circa ephesum iacent. Sed q dicūt Amazo Myrleati
nas circa pygella esse īter Ephesū & Magnesiā: & prienē: garriūt (ut Demetrius ait) nā lōginq cus
tas ei loco nullo mōpōt accōmodari: imo nec ei accōmodat: q circa Mysiā Teutraniaq; ē. dicit
itaq; accipiēda eē quædā ac si īproprie addant: quemadmodum illud longe ab Ascania. & illud.
Quod dederat genitrix Arneus nomen habebat. Et illud.
Ipsa manu clauim comprehendit penolopea.
Quod si der: at illa certe dāda nō sūt: qbus Demetrius accedit: q̄ existimātibus dici oporteret
longinq̄ ex Chalyba: nequaq̄ pbabiliter contradixit. nā concedēs quod licet nūc apud Chaly
bes nō sint argentariæ: fuisse tñ contingit. illud nō concedit: quod illustres essent: & mēoratu
dignæ: quēadmodū ferrariæ. Inqet aliqs qd uetat eas illustres fuisse: quēadmodū ferrariæ. Nā
si ferri copia locū illustrē facit: quare nō argēti? quod si nō heroū tpe: ac homeri ætate argētū
in opinionē uenerat. Sed num quisq̄ poetæ dictū accuset? quomō æris fama & media Italia: quo
mō Thebaicaꝝ opū ex ægypto puenerat ad poetā? cū ipe duplo fere ab ægyptiis thebis abesset
q̄ a Chaldeis? Sed nec cū iis cōcordat: qbus assentit. nā cū de scepsi docet patria sua: dicit prope Scepsis
Scepsim & Esapū Eneā uicū & Argyriā: & Alazoniā eē: q̄ pfecto si sint circa Esapi ortū fuit He Esapus
cateus ait ultra eius hostia. Palephatus āt prius Alopā hitatā: nūc zeliā: diuersa ab illis dicens. Aeneæ ui/
Nec itaq; Meneerates dicet: q̄ sit Alopa: uel aloba: siue quomōcūq; scribere uelint: nec ipse etiā cus
Demetrius cū aduersus Apollodoꝝ eisdē de rebus ī troiana īstructione disputat. Sed cū antea Argiria
multa dicta sint: nūc ēt dicēda sūt. Is. n. neq̄q̄ putat Halyzonas extra Halym accipi oportere: Alazonia
cū nulla belli societas troiāis aduenerit ab iis: q trās halym sunt. Primū itaq; postulauimus ab
eo ut doceat: q nā sunt Halyzōnes: & longīqua ex Alyba argēti ubi uena ē. neq̄q̄. n. ad poterit
pterea q̄obrē non cōcedit ex ulteriore Halys regiōe societatē uenisse. Nā si oēs alias eis flumē
fuisse contingit: præter Thraciā: nihil obstat unā hanc uenisse ex ulteriore regiōe: q̄ Trās leu
cosyros ē. an ex his locis atq; ulterioribus bellādi grā traiicere poterant: quēadmodū Amazo
nes & treres & Cimmerii: societatē uero coniungere nō poterant: Amazones itaq; belli sociæ
non fuerūt: quia Priamus bellum aduersū eas: In societatē Ionū gesserat. dicit enim Priamus: Amazones
Tunc & Amazonidum turmas uenisse recordor:
Vnde uiris delectus ego socia arma ferebam.
Quomodo Amazōibus finitimi erāt: cū nō adeo de longinquo essēt: ut difficulter īde accersi/
rent: & cū nullæ subessent inimicitiæ: nihil mea soia uetabat in societatē cū troianis coniungi.
Sed nec ātiquoꝝ opinio dicere pōt: qđ cū oēs cōcordiā haberēt: nēo ex ulteriore Halys regio/
ne cōmunicarit ī bello troiano: qn potius ī cōtrariū testes inueniunt. Meandrius putat enetos
a Leucosyris pfectos: troianis auxiliū tulisse: atq; īde cū thracibus digressos: ī Hadriæ sinu hi
tasse. Enetos uero Cappadoces huius expeditiōis nō fuisse pricipes: q̄ res hinc cōfirmat: qđ to Eneti
ta Cappadocia q̄ prope Halym est: & Paphlagoniæ adiacet: duabus utitur linguis: & Paphla/ Cappado
gonicis nominibus abundat: ut Bagas & Biasas & Eniates & Rhatoces & Zardoces & Tibri/ cia
os & Gases & Oligases & Manes. Hæc. n. nomina ī Bamonitica & Pemolitica & Zaglicthica Bagæ
& Gazacēa. aliisq; cōpluribus locis abundāt. Apollodorus ipse Zenodoti illud affert: q scribit. Biasæ
Ex Eneta muli ducunt genus unde feroces. Eniates
Hanc dicit Hecateū milesiū: p Amiso accipe. Dictū est. n. Amisū Leucosyroꝝ eē: & extra Ha Rhatoces
lym. Est ēt ab eo alibi dictū: qđ poeta Paphlagonū mediteraneoꝝ historiā ex iis hēbat qui re Zardoces
gionē pedestri itinere pmeabāt. Orā uero maritimā ignorabat: sicut & aliā pōticā. noiasset. n. Tibrii
eā īmo ex pagratiōe nūc ptractata: contrariū dici pōt: qđ orā maritimā pmeauit: & nihil præ Gases
termisit: qđ tunc esset memoratu dignū. Quod si Heracliā: & Amastrim: & Sinopē non noiat Oligases
nihil miꝝ. nondū. n. habitabant: nec absurdū est si mediterraneā non cōmemorat: nā nō noia Manes
re etiā multa quæ nota sunt (ut in superioribus declarauimus) nequaq̄ ignorātiæ signū ē igno Nomadum
rare illū dicit multa circa pontū illustria: tū gētes: tū fluia: noiasset. n. hoc pfecto ī qbusdā uel mores
de īsignibus cōcedi pōt. ut Scythis meotide: & histro. nequaq̄. n. p signa de Nomadibus dicit.
Lac potant. inopes degunt. iustumq; sequuntur.

Praterea claros equi mulgos. de Scythis uero id nō dixit: uel Sauromatis: uel Sarmatis siqdē
a graecis ita dicebāt. nec etiā cū de Thracibus ac Mysis: q apud histrū sunt mētionē facit cū silē
tio praterit: cū maxius sit fluuioꝝ. & cū alioqn cōmode loca fluminibus disterminēt. nec cū
Tanais de Cimeriis diceret: Bosphoꝝ aut meoti omisit. i iis uero q̄ nō ualde sūt. isignia: aut nō tūc: aut
nō ad ꝓpositū: quare quisq̄ accuset ꝰut Tanaim ipsū ob nullā rē aliā cognoscimus: q quia Asiæ
Libs atq; Europæ cōfiniū ē. sed eius tēporis homies nōdū Asiā: nec Europā nomiabāt. nec dū terraꝝ
orbis diuisus erat i tris cōtinētes. Eas. n. nōnūq̄ pp maximā claritatē nomiasset: quēadmodū
Libyā: ac Libē: q ab occidētalibus Libyæ ꝑtibus flat. sed nec Tanaim cū nōdū cōtinētes eēnt se
paratæ oportuisset. n. mētionē de eo fieri. Sed multa sūt mēoratu digna: q nō praterit. Multi
plex ꝑfecto ē ea ratio: q̄ ead agēdū: & dicendū hoc potius: q̄ illud homies iclinat. Quibus ex
rebus certū ē qd̄ cōiectura nō bona utunꝰ: q poetæ ignorātiā ex eo argui putāt: q aliquid ab eo
reticeatꝰ. malū certe multis redargui argumētis debet. nā multi eo plurimo utūꝰ. Refellēdi ita
Meletes q; sūt: q talia dicūt: q̄q̄ sapius eadē repetamus: ut si qs dicat ideo flumia ignorari: qa nō nōinen
fluuius tur: stulte dictū dicemus. quādo nec Homerus Meletē amnē prope Smyrnā fluētē noiauit. quæ
Herrnus a plurimis patria eius dicta ē. & tū Hermū flumē & Hyalū noiet: pactolū nusq̄ noiat: q i idem
Hyalus fluctū immittit: i qd̄ illi: & initiū a Tmolo habet. nec Smyrnā. nec alias Ionū ciuitates nomi
Poctolus nat: cū ex Aeolicis plerasq; cōmēoret: ut Miletū: Samū Lesbū. Tenedū. nec Lathcū fluentem
Letheus iuxta Magnesiā: nec Marsyā q i Meandrū amittit cū illū noiet. ad hæc etiā Et septē Rhesi uada:
fluens tū Rhodiæ: atq; Caresum. Quoꝝ pleraq; nō sunt aquæ ductibus maiora: & cū multas urbes ac
Mersya regiones nominet: iterdum flumina & mōtes adnumerat iterdū minime. Aetolica. n. & Atti
ca: & alia conplura flumina nō nominat: & cū delōginqs fecerit mētionē ꝓpinquoꝝ nō admo
dū meminit. nō q ea ignoret: quæ cæteris sunt nota: sed nec ꝓpinquos æque nominat: nā alios
noiat, alios minime. ut Lycios: ac Solynos. Milyes uero & Pāphilios & Pisidas minime: & Pa
phlagonas qdem: & Phryges & mysios nominat. Mariandynos: & Thynos & Bithynos & Be
bricas minime. Amazonū qdem meminit. de Leucosyris: Syris: Cappadocibus & Lycaonibus
miqꝝ silentiū. Phoenicas & Aegyptios diuulgat. & Halesū campū: & arimos nominat. gēte ue
ro i qua hæc sunt reticet. quare huiusmodi argumētū falsū est: sed sunt ueꝝ cū aliqd falso dictū
Tibarni ostenditꝰ. Sed nec Apollodorus in hoc clare se gessit: nec ausus est hæc figmenta appellare: cla
Chaldæi ros equimulgos: & lactis potores. atq; hæc aduersus eū dicta sint. nūc ad reliquam ꝑgratiōe
Sophina redeamus ultra loca Pharnaciæ & Trapezunti ꝓxima: sunt Tibarni & Caldæi usq; in Harme
Mithrida niā minorē. Ea est regio satis felix: ac semꝑ a potentibus occupata: quēadmodū Sophina q in
tes terdū cū cæteris Harmeniis amicitiā habebāt: iterdū ꝑ sese uiuebāt. Hi sub se Chaldæos & Ti
Hydara barnos habuere: ut eoꝝ imperiū usq; Trapezūtē: Pharnaciāq; ꝓtēderet. Mitridates uero Eupa
Bosgodari tor auctus Colchidis: & hoꝝ omniū imperiū adeptus est: cedente ei Antipatro. atq; ita regio
za nē oēm curauit: ut. lv. castella i ea cōstruxerit: qbus maximā opū suaꝝ partē credidit. hoꝝ cla
Synoria rissima erāt Hydara & bosgodariza & Synoria: locus i cōfinibus maioris Harmeniæ situs. qua
pp Theophāes eū Synoriā noiauit. Nā tota paryadre mōtana multas huiusmōi cōmoditates
habet Aquosa. n. ē & silūosa & ꝑruptis uallibꝰ ac ꝑcipitiis mūita qbus i locis maximā thesauro
Acilesina rū suoꝝ ꝑtē habebat. atq; i hos tādē pōtici regni fines: urgēte pōpeio aufugit: occupās i Acile
Dastir sina iuxta Dastira: mōtē quēdā aqs abundātē ꝓpe quē Euphrates fluebat. q ab Harmenia mi
Nicopolis nore distermiat acilesinā. & tā diu ibi ē imoratus: doec pp obsidionē i bosphoꝝ fugere coactus
est. Pōpeius circa hūc locū urbē cōdidit: i minore Harmenia: noie Nicopolim: quæ nūc ēt stat
Pythodo & optime habitatꝰ. Nā cū minorē Harmeniā sæpe alii atq; alii haberēt: prout Romani uolebāt:
ris postremo eā Archelaus tēuit: Tibarnos & Chaldæos: usq; i Colchidē & Pharnaciā & Trapezū
Apurgiani tē Pythodoris hēt pudica sane mulier: & impandi pita. Ea Pythodori Thralliani filia fuit. &
uxor Polemonis: q aliquādiu cū illo regnauit. Deide i ipio successit: illo apud Apurgiāos mor
Sidina tuo: q Barbari circa Sidicā sūt. Ex Polemone filii duo relicti: & filia: q̄ Cosy Sapeo data ē. quo
Themisyra dolo itercepto: celibatū agit. ex eo filios hēs: quoꝝ natu maior ipat. Ex filiis Pythodoridis: al
Phanarea ter ut priuatus cū matre admistrat ipiū. Alter maioris Harmeniæ nuꝑ Rex declaratus. ipa Ar
Pharyadra chelao nupta: cū eo māsit usq; ad extremū. Nūc uidua ē & dicta loca hēt: & alia illis elegātiora
Lithrum de qbus deiceps dicemus. Nā pharnacia: cōtinua ē sidia & Themisyra: ultra has est Phanarea: q
Ophlimū pōti ꝑtē optimā obtinet: nā & oleis: & uitibus cōsita ē: & cæteris ebus excellit: a ꝑtibus ortētali
Lycus bus Paryadrā obtēdit i lōgitudie secū pariter ꝓgredietē: ab occidētalibus lithꝝ & ophlimū. in
Iris ea ē cōuallis qdā: lōgitudie ac latitudie isigni. Hāc ab Harmenia Lycus irrigat. ab angustiis cir
Eupatoria ca Amasiā iris: ambo i media ualle cōcurrūt: i eōcursu urbs sita qoā primus fundator a se Eupa
Magnopo toriā noiauit. pōpeius cū eā ichoatā iuenisset addita illi regiōe: & colōis: magnopolim appella
lis uit. ea itaq; i media planicie iacet. Sub ipsis aūt paryadræ radicibus: Cabira sita sūnt: stadiis cen
Cabira tū & l. q magnopolis australiora. Mithridatis sedes cabiris erat. Itē palmitū & uiuaria: & uiciæ
Palmentū uēatōes & metalla. ibi ēt is erat: q nouus locus appellatus ē. petra munita: ac ꝑrupta: ad. cc. sta
dia Cabiris distās. Ea i uertice hēt aq̄ fōtē uberrimū: ad radicē flumē: ac uallē ꝓfūdā: petræ alti
tudo igēs: q̄re obsideri nō pōt: moenibus aūt mirifice structa: nisi quantum Romani uiderunt

circūcirca filuosa & mōtana & sicca a deo ut ītra cētū ac uigīti stadia castra nō patiat̄. i ea erāt
p̄ciosissimi Mithridatis thesauri: q nūc ī Capitolio sūt a pōpeio dicati: totā hāc regionē Pitho Mithridatis thesauri
doris habet: barbaris cōiūctā: q sub ipa sūt. habet ēt Zeliēse & Megalopolitanū agrū & cū Pō Zeliensis
peius Cabira struxisset ī urbis modū: ac Diopolī noiasset: Pythodoris eā auxit: & augustā ap ager
pellauit: atq; p regia utit̄. Habet ēt fanū: qđ mēsis Pharnacis appellat̄. Ameriā. s. uicū: in urbis Megalopolitaus ager
modū: multos sacros seruos habētē: & regionē sacrā: cuius fructū sacerdos pcipit. Hoc fanū a
deo reges uenerati. sūt; ut qđ ipi regiū iusiurādū uocāt: id regis fortunā & Phatnacis mēsē dixe
rit. Est āt hoc lunæ fanū: quēadmodū id: qđ apđ Albāos ē. & ea q̄ sūt ī Phrygia: mēsis. s. tēplū. ī Diopolis
eiusdē noīs loco & A secti tēplū qđ apđ Antiochiā ē: Pysidiā uersus: & id qđ ī agro ē Antiochiæ augusta
ultra Phanareā sūt Cōana pōtica: eodē noīe quo maioris Cappadociæ cōana & eidē deæ cōsecra Ameria
ta: & idē ædificii exēplū sūptū ē: & fere simili ritu utūt̄ & sacrorū & diuiātionū: & cultus erga sa Pharnacis
cerdotes & iis maxie: q̄ ante reges fiebāt: quādo bis ī anno ī festis: q̄ deæ exitus appellāt̄ sacer mensis
dos diadēa gestabat: & secūdus erat ī honore post regē. Sed prius de Dorylao stactico dixius: q Comana
patruus fuit matris nr̄æ & de altero Dorylao: q illius nepos fuit: & filius Phileteri. qa ille cū ma Dorylaus
iores alios honores: & cōanorū sacerdotiū ab Eupatore accepisset: regnū pdere Rōanis dephē Moapher
sus ē illo euerso totū gēus ī caluīnia fuit. Tādē Moaphernes matris nr̄æ patruus: ī regni euersiōe nes
sodare gessit: quapp rusū cū rege fuit fortūatus: & ipe & illius amici qcūq; ab eo ñ deseruerūt
quēadmodū auus noster ex prē mr̄is: q cū regis statū pclitari cerneret: ī eo bello qđ cū Lucul
lo gerebat̄: aliēatus ab eo: & ualde īfēsus: ppterea q Tibiū cōsobriū suū: & Theophilū illius fi
liū paulo āte īterfecisset: ad se: atq; illos ulciscēdos: pmotus ē. Q uar̄ fide publica a Lucullo acce
pta. xv. castella ad defectionē pduxit: qb9 ex rebus pollicitatiōes ei maxie ab īpator̄ factæ. Sed
cū pōpeius belli successor aduēisset: qcūq; Lucullo gratificati fuerāt: oēs inimicos habuit: pp eā
simultatē: q̄ sibi cū illo erat. Finito āt bello Romā reuersus euicit: ne pollicitatiōes q̄s Lucullus
pōticis fecerat: Sēatus pficeret. Iniquū eē dicēs: ut cū alter bellū cōfecisset alter p̄mia reporta
ret: & mūera distribueret. Cōana itaq; sub regib9 administrabāt: ut dictū ē. Pōpeius ptāte regū
accepta Archelaū sacerdotio pfecit. atq; duos agri Schoenos sacræ regioī addidit. n. stadia. lx.
iussitq; habitatoribus: ut ei obtēperarēt. His ergo impabat. & ī sacris seruis potestatē habebat
urbē habitātibus. præterq̄ uēdēdi q qdē nō pauciores erāt. vi. milibus. Archelaus filius fuit eius Archelaus
quē Sylla & Senatus ī honore habuerāt Gabinio quoq; uiro consulari: ualde familiaris: quo ī
Syriā misso. & ipe spe cōmunicādi: cū eo pfectus ē iā ad partieū bellū parato: qđ cum sēatus nō
pmitteret: hac spe amissa: aliā maiorē nactus ē p id tps ægyptii Ptolemeū eiecerāt patrē Cleo Ptolemæus
patræ. cuius filia natu grādior: Cleopatræ soror: regnū tenebat. Sed cum uir huic e stirpe regia eiectus
q̄reret. Archelaus fautibus qbusdā seipm obtulit: Mithridatis Eupatoris filiū affingēs. q̄re su Cleopatra
sceptis sex mēsibus regnauit. Hunc postea Gabinius ī prœlio ītēremit reducto Ptolemæo eius Gabinius
uero filius Sacerdotiū accepit. postea Lycomedes: cui & alia regio Schoenorū quātor addita est Dytarus
eo sublato Dytatus possidet: Adiatorigis filius: q dignitatem hāc Cæsare augusto ob uirtutem Adiatori
uestrā obtinuisse. Nā Cæsar adiatorigē cū uxore ac filiis ī triumphū ducēs illū cum filio maiore ges
statuit īterimere. maior uero hic erat; sed cū secundus ex fratribus militibus qeum ducebāt se
maiorem affirmaret: diu inter ambos contentio fuit: quousq; parentes Ditato psuaserent ut iu
niori cederet: asserentes: cum ipe ætate esset puectior: maiorē de matre ac reliquo fratre curā
habiturum. itaq; alter cum patre īteremptus ē alter uero seruatus q dignitatē hāc ē cōsecutus
Nā cæsar ubi illos īterēptos sēsit: doluit uehemēter. quare eos q seruati erāt: beneficio & cura Comana
pšecutus: hāc eis dignitatē ptribuit cōana hoībus abūdāt. insigne Harmeiorū emporiū. Couenīūt
eo ad deæ festa q̄ exitus appellāt̄: undiq; ex ciuitatibus uiri simul ac mulieres. Multi huc ex uo
to ueniētes deæ sacra pficiūt. īcolæ molles sūt: ac delicati: oīa uitibus cōsita. mulierū multitudo Corinthus
maxia: & opatrix: q̄ magna ex pte sacræ sūt. Hæc. n. ciuitas q̄si quædā pua Corithus est. Nā &
Corithū pp maximā meretricū multitudinē: q̄ ueneri erāt cōsecratæ: multi pficiscebant̄. atq;
ibi festa celebrabāt Mercatores uero ac milites cōsumebāt. Vnde huiusmodi de eis puerbiū ef
fert: nō ois hominis ē corithū nauigare: ac Comana qdē sunt huiusmodi: circūstāte uero regio Pythodoris
nē totā Pythodoris tenet. eius ē ēt Phanarea & zeleticus & Meglopolitaus ager. de Phanarea Zela
dictū ē zeletica regio zela urbē: sup aggere Semiramidis cōditā habet. ī ea tēplū ē anaitidis q̄ ab Anaitis
Harmēiis colit̄. Hoc ī loca sacra: cū sanctimōia maxia celebrant̄: & iusiurādū de rebus maxi
mis hic fit. Sacrorū seruorū multitudo: & honores Sacerdotū ab regibus facti: eūdē ritū habe
bāt: quē supra memorauimus. Nūc oīa pythodoris tenet. Sacrorū āt seruorū multitudo: ac cætera
copia: a multis labefactata & imiuta ē lumīnta ē ēt adiacēs zeletica regio: ī cōplures pricipatus Zela
distributa. q̄ sr̄ aggere (ut diximus) zela ciuitatē hēt. nā reges olī zela nō ut citatē sed ut pšicorū
deorū tēplū colebāt: & sacerdos rerū oīum ptātē hēbat. habitabat a multitudīe sacrorū seruorū
& a sacerdote ptātē maxiam hn̄te. Nō. n. pauca hæc urbs possidebat. Pōpeius multas ei puicias Megalopolis
adiecerat. & eū cætū Megalopolī urbes noīarat. hac & Camisena: q̄ minori Harmēiæ & Laui
senæ finitimæ sunt ī unū compositis. Hæ sales fossiles habēt: & Camisa puetustū castellū: quod Camisena
nūc dirutū ē. Posteriores Romanorū duces ex cōanis ī ptes duas diuisis alia sacerdotib9 Coma Camisa
norū dederūt: alia sacerdoti zelorū. alia Teporigi cuidā homini prapotēti: & etetrarchia stirpe

galatarꝝ.quo mortuo portio hæc:q̄ nō multa erat Romanis cessit & prouincia est appellata in
colæ ad oppidū Carana cōueniunt.a quo Caranēsis regio dicit̄.Reliq̄ Pythodoris & Ditatus
hn̄t.Restat ex ponto ea q̄ inter hanc regionē & Amisinos & Sinopēses tēdunt: Cappadociā &
Galatiā & Paphlagoniā uersus post Amisinū agꝝ:usq; ad Halym est Phazemooeticha:quam
Pōpeius Megalopoli noiauit.& facta apud Phazemooē uicū habitatione:eā Neapolim appella
uit.Septētrionale huius regiōis latus Gazilotus & Amisinus ager claudit.occidētale Halys:
oriētale Phanarea.Reliquū Amasientiū regio:q̄ plurima ē & ceterarꝝ oium optima: ptē itaq;
Phazemonticā uersus: lacus qdā occupat:pelagi magnitudine:ooie Sciphana:piscosus & ua-
riis pa cuis abundās:adiacet ei Cizara castelló munitissimū:nūc aūt desertū.ppe regia cōstru
cta est.Reliq̄ regio magna ex pte ouda:fumēti tn̄ ferax.Amasiēsibus imminēt aquæ calidæ:&
ualde salubres.q̄ Phazemonentiū sūt.iminet ēt Sagyliū castelló sup monte quodā sitū:erecto
& excelso & in acutū tendēte.Id aquas abundātissimas hēt.nunc aūt q̄q̄ regibus ad multa uti
lissimum:neglectū tn̄ est.Hic arsaces domioatū:& nouas res mouens a filiis Pharnacis regis
captus:itereptusq; est:nemie id ex ducibus pmittente. captus est āt nō ui sed fame munitioe a
Polemone & Lycomede regibus capta.Nā ex planitie pulsus:i montē aufugit sine ullo cōmea
tus apparatu:& aquā arduis petris obstructā iuenit.Id.n.Pōpeius effecerat:iubens castella oīa
dirui.ne latronibus ī mōte aufugere uolētibus utilia relinq̄rent.ille Phacemonēsē agꝝ sic cō
stituit.posteriores uero eū regibus distribuerūt.Vrbs nr̄a in ualle quadā iacet magna & pfun
da:p quā Ogris flumē fert̄.mira puidētia & natura cōstructa:q̄ castelli usō pōt exhibere.nam
petra qdā est alta:& p̄ceps:& i flumē abrupta:q̄ i fluminis ripa ad quā urbis hitatio ē:murꝝ hēt
ex utrisq; lateribus ad uertices duos recurrit:q pulcherrime turriti:piter cōsurgūt.In hoc cir
cuitu regiæ sūt & regū mōumēta.Vertices ipsi angustū utriq; iugū hn̄t: qnq; sexue stadiorꝝ al
titudie:a flūine & suburbanis utraq; ex pte ascendētes.a iugo ad uertices ē alius stadii ascēsus
acutus sane:q ui oēm exupet.hēt ēt aq̄s introrsū:q̄ auferri nō possūt.Sūt.n.fistulæ duæ.quarꝝ
alter ad flumē tendit:alter ad iugū.flumē pōtibus iungit̄:altero ab urbe ī suburbanū:altero a
suburbano ī exteriorē regionē.ad hūc pontē mōs desioit q saxo iminet. Cōuallis a fluie pgre
dit̄ nō admodū lata:i initio postea dilatat̄:& planiēc efficit:q̄ Chiliocomiū appellat̄ . deide ē
Diacopena:& Pimolisena regio:tota felix:usq; ad Halym atq; septētrionales Amasiēsiū ptes
hæ sūt qngentorꝝ fere stadiorꝝ lōgitudie deīceps r̄eliq̄ seq̄t̄:multo ac lōgior:usq; ī Babāomū
ac Ximina q̄ etiā ad Halym usq; descēdit.Lōgitudo qdē hæc ē.Latitudo uero a septētriōe au-
strꝝ uersus ī Zeliticā & Cappadociā maiorē usq; ad Trogios.ī Ximia sūt sales fossiles a qbus
Halym flumē dici putāt:i nr̄o agro multa regio deserta ē: & multa castella diruta:pp Mithri
daticū bellū.is arboribus plēus:& pascendis equis:ac cætero pecori idōeus:& totus hitabilis
ē.Amasia prius fuit regibus data:nūc puincia ē.reliq̄ ps ad pōticā puinciā ptinet trās halym t
circa Ogalim:Sinopēsi agro cōtigua.Olgasis mōs ē altissimus:& aditu difficillimus: ī quo plu
ria Paphlagonū tēpla sūt:circūstat Blæna & Domāetica regio satis ferax: p quā ānias flumē
illabit̄.Hoc i loco Mithridates Eupator:Nicōedis bithyni copias fūditus deleuit.haud qdē p-
sesse sed p ipatores.un̄ ille cū paucis domū fugiēs seruatus ē.& in̄ i Italiā nauigauit. Hic uero
secretus:ipetu facto:Bithiniā cepit:Asia usq; i Cariā ac Lyciā occupata atq; hic urbs Pōpeio-
polis cōstructa ē.i hac urbe ē Sandaracurgiū:nō multū distās a Pimolisis: qd castellū regiū ēt
nūc āt dirutū a quo regio ex utraq; fluis pte Piolitica appellat̄.Sādaracurgiū mōs est cōcauus
pp metallorꝝ effosionē.hūc opatores maximis cuniculis subeūt.Solebant oli publice opari:&
fossoribus utebant̄ seruis:ex aliquo maleficio redēptis.nā pter opandi laborē:q maxius ē:di
cūt aerē ex metallis loetiferꝝ:ē atq; itollerabilē:pp odoris grauitatē e glebis pdeūtē.un̄ corpa
cito ibi mori.sæpe metallorꝝ effossionē d̄ficere:pp opariorꝝ icōmoditatē:q cū plures sint q̄.cc.
cōtinue & morbis & labe absumunt̄.atq; hæc de pōto dcā sint.post Pōpeopoli ē reliq̄ Paphla-
goniæ mediterranea:usq; i Bithiniā eūtibus occidētē uersus.huic q̄ pua qdē ēt pauloātetatē
nostrā multi ipabant.nūc stirpe regia extīcta:Ro.hn̄t:q̄ āt Bithyniæ finitia ē Timonetica &
Marmoletica & Sanisena & Potāia noiat̄.Erant ēt Cinistena q̄dā:in q̄ erant Ciniatacastellū
munitissimū: Olgasi mōti subiectū quo Mithridates:q eius conditor dicit̄:receptaculo usus:
pōti iperiū adeptus ē.& q ab eo pfecti sūt:usq; ad Eupatorē successionē seruare. postrēus uero
Deiotarus Castori filius:cognomēto Philadelphus Paphlagoniæ ipauit:& gāgra Morzei re-
giā hūit:id āt ē oppidū simul & Castellū.Eudoxus auctor ē fossiles pisces ē i Paphlagōia i lo-
cis siccis:locū tn̄ nō determinat.it ē in humidis circa lacū Ascaniū : q apud Comitē:sed nec id
pspicue dicit.Postq̄ Paphlagoniā pōto finitimā exposuimus.nā Paphlagonibus ocidētē uer
sus finitimi sūt Bithyni:q̄ ad hos ptinēt:pseq cōabiur.postea ex iia atq; Paphlagōibus alio sū-
pto pricipio:cætera cōtexēus:q̄ post hos sunt austrꝝ uersus:usq; ad taurꝝ montē:q̄.s. cū pōto &
Cappadocia atq; pcedunt:nā hmōi ordinē ac ptitionē ipsā locorꝝ natura describit.Bithyniam
ab oriente Paphlagones:& Mariandyni & Epicteti pars termiat a septētriōe mare ponticū:qd
ab hostiis Sangarii:usq; ad os tēdit:qd iuxta Byzantiū ē:& Calcedonē:ab occidente ppontis.
Ad austrꝝ Mysia & Phrygia q̄ Epictetus dicit̄.eadē Hellespontia Phrygia noīat̄.huius ē Calce
don:i ponti oresita:quā Megarēses condidere:& Crysopolis uicus:& Calcedoniū fanū.Hæc

Carana
Phazemōetica
Megalopolis
Phazemon
Neapolis
Gazilotus ager
Sciphana
Cizara
Sigylium
Arsaces
Ogris
Chiliocomium
Diacopena
Pimolisena
Babāomum
Ximina
Halys
Amasia
Ogasis
Blæna regio
Domanetica regio
Aonias
Pompeiopolis
Sādaracurgium
Pimolisi
Bithynia
Timoetica
Marmoletica
Sanisena
Potamia
Cinistena
Ciniata
Deinotarus
Gangra
Paphlagōia
Bithynicæ situs
Epictetu
Calcedon
Crisopolis

regio paulo supra mare fontē habet: nomine Azaritiū q paruos Crocodillos nutrit. post Cal-
cedonū seqtur littus: quod Astaceus sinus appellat: q ꝓpōtidis par ē: a eo cōdita ē Nicomedia:
dicta de noīe reges cuiusdā Bithyni: q eā cōdidit. Multi. n. eodē noīe uocati fuerūt: quēadmo-
dū Ptolemaei: pp prioris claritatē. in ipso sinu fuit urbs Astacus: quā Megarēses & Athenieses
cōdidere: & postea Doedalsus. a q̄ sinus nomīatus ē. deīde a Lysimaco diruta habitatores eius
Nicomediā a Nicomediae cōditore trāslati sunt. Astaceno sinui: alius cōtinuat magis ad oriētē
solē recedēs: ī quo prusias est: q̄ prius Cius appellabat. Ciū Demetrius euertit deditq; prusiae ze-
lae q hāc euertit. & Mirleā prusiae uicinā is a ruinis eas excitās: Ciū a se prusidā Myrleā uero ab
uxore Apamiā nominauit. Hic ē ille prusias q Annibalē huc cōcedētē suscepit: post Antiochū
supatū: & phrygiae Hellespōtiae seditionē: aduersus Attalicos ex cōposito factā. hāc priores mi-
norē Phrygiā illi epictetū nominauere. Prusiadi mons īminet: quē arganthoniū uocant. Hoc
in loco hylā unū ex sociis Herculis: q etiā Argonauta erat: cum aquatum egrederetur a Nym
phis captū finxerunt. Ciū cū & ipse Herculis socius esset: & cū eo nauigaret: e Cholchis rede
untē: ibi remansisse: & urbē de suo nomie cōdidisse: & adhuc festa qdā apud Prusiēses celebrāt:
i qbꝰ p mōtes uagi: ac saltātes hylā uocāt: quasi ī siluas ad illū īgrēdi egrediāt. Prusienses cum
beniuole se erga Ro. gessissent: libertatē sunt assecuti. Apamiēses Romanoꝝ coloniā accepe-
runt. Prusia urbs ē: ī olympo mysio sita: & recte gubernatur. Phrygibus ac mysis finitima Ea
a prusia cōdita est: q cū Croeso bellū gessit: sed Pgrygum & Bithynoꝝ & Mysoꝝ fines deter-
minare: Itē dolionū: qui circa Cyzicū sunt: & Mygdonū & Troum difficile est: ꝙ una quaeq; na
tio distincta esse debeat: id cōceditur. Nā & de Mysis ac phrygibus huiusmodi ꝓuerbiū ē. Phry
gum ac Mysoꝝ fines sepati: sed diffinire difficile. causa ē quia cū icolae Barbari ac militares es-
sent: quae uicissent nō firmiter tenebāt: sed frequētius ut uagi errātes: mō eiiciebant: hae gētes
omnes thraciae putādae sunt: quia ulteriorē regionē ii colunt. & nō facile altera ab altera imuta
tur. ueꝝ quātū nos coniectura asseq possumus: inter Bithyniā & Esapi hostiū: Mysia poni potest
quae mari contigua est: & usq; ad totum pene olympum ꝓgredit: circūcirca in mediterranea est
Epictetus quae nusq̄ mari contigua: usq; ad Ascanii lacus: & regionis orientales ptes euadit: nā
eodem noīe & lacus & regio appllabant. atq; alia Phrygiaca erat. alia Mysiaca: sed Phrygiaca
a troianis remotior: nā & illud poetae dictum sic accipiendū est: cum ait:
Phorcys & Ascanius Phrygias duxere cateruas. Longe ex Ascania Phrygiaca. sꝗd alia Asca-
nia uicinior sit: quae Mysica est: iuxta eā: quae nūc Nicea appellat: cuius poeta meminit: cū dicit.
Mysorūq; duces bellatum cominus armis
Palmys & Ascanius necnon morys: Hippotione
Natus: ab Ascaniae campo uenere ferati.
Nec mirandum est: cum quaedam Phrygum ducem Ascantum dixerit: ex Ascania profectum:
si dicat etiam Ascanium quendam ductorem Mysorum ex Ascania uenientem: multa enim flu
mina & lacus & loca apud eum eodem nomine appellantur. Nam & ipse poeta Esapum Myso-
rum confinium dicit. nam cum praeter montanam troiae regionem supra Ilium recēsuit: quae sub
Aenea erat & quam Dardaniam nominauit: mox septētrionem uersus Lyciam ponit panda-
ro subditam: in qua zela est: dicens. Quiq; colunt Zeliam: extremae radice sub Ida:
Aphnii ab Esapo potantes flumine troes.
Zeliae aūt subiacet mare uersus: & supra Esapū: Adastriae cāpus: & Tyria & pitya: ac ea q̄ circe
na regio appellat: priapū uersus quā mox diuīerat. deīde rursū ad oriētales & ulteriores ptes
reuertit. Quare ostēdit se regionē usq; ad Esapū septentrionalē & orientalē Trocidis termi-
nū arbitrari. Sed post Trocidē Mysia ē: & olympus: ac huiusmodi gentiū situm antiqua memo
ria ꝑdit: nunc oīa sunt imutata. Nā cū saepe alii atq; aliī imperauerint: alia confusa sunt alia peni
tus euersa. Nā post captā troiam Phryges ac Mysi imperauere: deinde Lydi: post eos Aeoles &
Iones: deinde Persae ac Macedones. postremo Romani sub qbus iā plurimi & linguas & nomi-
na simul amiserunt. Cū alia quaedā regionū diuisio facta sit: quā iuniores plurimū curare debēt.
Priscae aūt ptitioni mediocriter intendendū est. in mediterranea Bithyniae: Bithynica Tecis
īminent: & regionē Saloni ꝓximā: pascendis bobus idoneā habent: unde etiā Salonensis caseus
dicit: & Nicea Bithyniae Metropolis iuxta lacū Ascaniū est: & campus igens & ualde felix cir-
cūstat: aestate nō admodum salubris: Eam primo Antigonus condidit: Philippi filius: & Anti-
goniā nominauit. postea Lysimachus quā ab uxoris nomine filiae Antipatri Niceam appellauit:
urbis ambitus ē stadioꝝ sedecim: in figura quadrata quae in campo sita portas quatuor habet.
Ad rectos angulos: & ī munitionē excisa. quare ex uno lapide: q circa medium gymnasium po
situs est oēs quatuor portae cernuntur. paulo supra Ascanium lacum est oppidum Otroea ad ori
entales Bithyniae fines. Eam ab Otreo dictam putant. Quod prius Mysi Bithyniam habitaue-
rint: testis est Scylax Cariandeus: qui phryges ac mysos dicit circum Ascanium habitare: po-
stea Dionysius conditarum urbium scriptor: qui ait angustias apud Calcedonem & Byzantiū:
quae nunc Tracius Bosphorus appellantur: prius Mysium Bosphoꝝ nominatas. atq; illud etiā
testimonium poni pōt: Mysos Traces esse: quod Euphorion dicit ascanium propter Mysum.

Azaritus
Astacenus sinus
Nicomedia
Astacus
Doedalsus
Prusias urbs
Cius
Myrlea
Apamia
Epictetus
Argāthoniū
Hylas
prusia urbi
Olympus
phryges
Mysi
Mysia
Ascanii lacus
Nicea
Ascanius dux
Ascania
Esapus
Lycia
Zela
Adrastiae campus
Tyria
Pitya
Trocis
Misia
Olympus
Phryges
Regnoꝝ series
Salon
Nicea
Antigonia
Nicea
Otroea
Dionysius urbiū scriptor
Bosphorus thracius

Alexander quoque Etolus ait. A quibus Afcaniæ circunhabitantur aque Afcanii per labra lacus quibus ante dolion Sileni manfit filius ac Meliæ. Cum Afcanius lacus nufq̄ nifi hic inueniat. in bithynia fuere uiri in difciplinis memorabiles: Xenocrates philofophus & Dionyfius dialecticus: & Hipparchus & Theodofius: & filii eius mathematici. Itē cleophane orator ex Marlea: & afclepiades medicus prufienfis bithynis ad auftrū Mifi adiacēt: olympo ꝓximi: quos olympinos: alii Hellefpontios uocāt. & Phrygia quæ ī Hellefpōto ē: Paphlagonibus aūt galatæ. ex his utrifq; auftrū uerfus: maior phrygia: & Lycaonia ufq; ad taurū ciliciū ac pifidicū. Sed quoniā quæ Paphagionæ cōtinua funt: ponto adiacent: & Cappadociæ: & gētibus quæ circunftant: ꝓpriū erit ut ꝑtes his uicinas ante ꝑtractemus: poftea confequentia loco oftēdamus. Paphlagonibus itaq; ad auftrum funt galatæ: quorum gentes tres funt. duæ Trogini & Toliftobogi a ducibus nominatæ: tertia a gente quæ ī Celtica eft tecto fages. Hāc regionem poft multos errores: & multas excurfiones: in loca attalicis regibus & bithynis fubdita: galatæ occuparunt. donec eam q̄ nunc galatia ē: & gallogræcia dicit: ab illis nō fuitis acceperūt. Dux tráſitus in Afiā uidet fuiffe Leonorius. Hax triū gentiū: quæ unius fūt liguæ: & ī re nulla difcrepāt: q unāquāq; ī ꝑtes q̄tuor diuifere: unāquāq; Tetrarchiā uocauerūt: q̄ ꝓpriū Tetrarchā habebāt. Itē iudicē & tribunū Tetrarchæ fubiectus: & duos fub tribūos: & .xii. tetrarchax cōfiliū: q erāt uiri. ccc. & ī locū cōueniebāt noīe Drymenetū: cōfiliū de fanguīe de rebus cæteris: tetrarchæ ac iudices iudicabāt. Antiquus itaq; ordo huiufmōi erat: ætate nr̄a ad tres duces res delata eft: poftea ad duos: deinde ad unū Deiotax tota potētia deuenit. cui poftea fucceffit Amyntas nūc & hāc: & eā q̄ fub Amynta erat: Romani tenēt: oībus ī unā ꝓuītiā redactis: ꝑtē pōtū & Cappadociā uerfus Trogini hn̄t: ea optīa oīum ē: q̄s Galatæ īcolunt: caftella mœnibus circundata hēt. uia Emporiū eox q ī hac regiōe funt: ī qbus ē ænea Iouis ftatua: & delubx eius Afylū: itē Mythridatiū: qđ Pōpeius Bogodaro dedit: e pōtica pulfo. Tertiū ē Danala ubi Lucullus & Pōpeius cōuenere: cū alter ī belli fucceffionē: alter illi ꝑtāte ꝑmiffa ad triūphū ꝑgeret. Trogini itaq; has ꝑtes hn̄t. Tectofages uero ꝑtes Phrygiā maiorē uerfus: iuxta Pifinuntē & Oreaoreos eox caftellū erat Anchora: eodē noīe quo & id qđ Lydiā uerfus ē circa balyx Phrygiæ oppidū. Toliftobori bithynis funt finitimi: & Phrygiæ q̄ Epictetus dicit. Hox caftella funt gulcitum & peiū: quox altex deiotari regia erat: ī altero thefauros habebat. pefinus emporiū ē eox: q in hac regione fūt: & tēplū maximū hēt magnæ ueneratōis matris deū: quā Angidiftā uocāt. Sacerdotes olim prærpotentes qdam erant. Sacerdotium maximum habebant: nunc eox dignitas imminuta eft. Emporiū adhuc manet. Hic locus magnifice ab Attalicis regibus ftructus eft: & tēplo & porticibus ex albo lapide. Romani tēplū celebre reddiderūt: accerfita inde deæ ftatua: quēadmodū ea quæ Aefculapii erat ex Epidauro. Mons quidam urbi imminet nomine Dindyma: a quo Dindymena dicitur: quemadmodum a Cybelis Cybele: prope Sangarius amnis fluit: fecus quem erant antiqua phrygum domicilia: ut Midæ: & prius Gordii: & aliorum quorūdam: quæ nunc urbium ueftigia non feruant: fed in uicos redacta funt paulo aliis maiores: ficut Gordium & Gorbeus: Caftoris Saocōdarii regia: in quo Deiotarus Generum & filiam iugulauit: arcem uero dimolitus eft maxima habitationis parte deuaftata: poft Galatiam auftrum uerfus eft lacus nomine Tatta: Cappadociæ maiori adiacens: iuxta Moriminos & pars eft phrygiæ maioris. Item ea quæ huic continua eft ufque ad taurum: cuius partem plurimam Amyntas habuit. Tatta Salis fponte nafcentis fontes habet atque adeo faciliter Sal rebus immerfis circumgelafcit: ut fæpe cū funalē torquē demiferint: falis coronas educant uolucres ipfæ alis aquas cōtingētes facile capiunt: cū ꝑp falis cōcretionē cito decidāt. Tatta ētiā dicunt: q̄ circa Oreaorcos fūt: & pignifum & frigidos Lycaonū colles & nudos & pafcēdis onagris aptos: ubi multa aquæ penuria ē. quæ ficubi īueniat ꝑfundiffimos puteos hēt: quēadmodū Soatris ubi aqua uendit. Item uicus in urbis modū prope Garfabora: quæ regio q̄q̄ ficca fit: oues tn̄ mirifice nutrit fed afperæ lauæ. unde nōnulli maxīas ex eis diuitias cōpararunt: amyntas fupra. ccc. ouiū greges in his locis habuit: in funt etiā lacus quorū maior coralis dicitur. minor Trogeris. Hoc in loco eft Iconiū oppidum optime babitatū: quod fortunatiorē regionem habet: q̄ ea quæ Onagros ꝑducit. hoc Polemo habuit. Iam taurus locis his appropinquat Cappadociam & Lycaoniam terminans: ad īminentes Cilicas Trachiotas. Lycaonum atq; Capadocū cōfiniū eft lorus q inter coropafum iacet Lycaonū uicū: atq; Gareathyra oppidum Cappadociæ: interuallum inter hæc caftella eft centū & .xx. fere ftadiox. Lycaoniæ eft etiā Ifaurica taux uerfus deinde Ifauria quæ uicos duos habet eiufdē nominis: & eum qui uetus dicitur benemunitū: his alia loca obtemperabāt oīa latronū domicilia: quæ Romanis negotia exhibuerūt. Publius uero Seruilius cognomētn Ifauricus: quē nos uidimus hæc Romanis fubegit: & multas piratax munitiōes: quæ in ora maritima erāt: ui cœpit. in Ifauricæ lateribus eft Derba: ꝓfertim Cappadociæ adiūcta Antipatri Derbēfis fedes eius erāt Larāda: & ætate noftra Ifaura. amyntas Derbēfem adortus: Derbā cœpit: & illū iteremet Ifaura uero habuit a Ro. hic regiā fibi cōftruēs: antiq̄ Ifaura diruta: & in eodē loco nouū opus ædificās ꝑficere nequit. nā cū Omonades īuaderet: pifidias captus eft: & a Cilicibus ī teremptus. Cū. n. Antiochiæ ꝑtē bēret Pifidiā uerfus: ufq; ī Apolloniadē: q̄ eft Apamiā tiborū uerfus. Itē ex prætermōtana regione nonnullla ac etiam Lycao-

Xenocrates
Dinnyfius
Hipparchus
Theodofi
Cleophāes
afclepiades
Mifi
Galatæ
Phrygia
Lycaonia
Trogini
Toliftobogi
Tectofages
Galatia
Gallogræcia
Drymēetus
Trogini
Danala
Tectofages
Pifinus
Oreaorei
Anchora
Blayrum
Blucium
Peium
Deiotarus
Pifinus
angidifta
Cybeles
tua
Dindyma
Dindymēa
Sangarius
Midas
Gordius
Gorbeus
Tarta
Morimini
Garfabora
Coralis
Trogetis
Iconium
Taurus
Trachionæ
Coropafosa
Gareathyr
Ifaurica
Ifauria
Derba
Derba
Laranda
Ifaura
Omonades
Pifidia

niá tentabat Cilicibus ex tauro excurrẽtibus: & Pisidiis regionẽ eá auferre: quæ Phrygiũ erat Apollonias
& multa ꝓfecto loca cœpit: quæ nũq̃ antea capi potuerunt: quoꝝ est Crẽna. Sandalio aũt acce Cremna
dere nõ est ausus: qđ inter Crẽná atq; Sagalassũ iaceret. Crẽná habẽt Romanoꝝ coloni: Saga Sádalium
lassus sub eodẽ Ro. duce est: sub quo totũ amyntæ regnũ. Distat ab apania diei itinerẽ: desceſũ Sagalassus
habẽs ab arce. xxx. fere stadioꝝ. uocát etiá eam Selgesũ. Hæc ciuitas ab alexandro capta fuit Se gesus
amyntas itaq; Crẽná cœpit: ꝓgressusq; usq; ad Omonades: q nunq̃ capi posse existimabãt: mul
torũ iá locoꝝ dominus: iterempto a se eoꝝ Tyranno: fraude uxoris Tyráni captus est: atq; ab
illis iteremptus. Cirenius aũt eos fame cõfecit: & quatuor hominũ milia: a se capta i alias ꝓpi
quas urbes traduxit habitatũ. Regionẽ uero iuuẽtute desertá reliquit. Ea est in altis tauri par
tibus: in rebus præruptis: & magna ex pte iaccessibilibus i medio ẽ planicies cõcaua: & ferax:
in multas conualles destincta. hanc excolentes i supioribus montiũ supciliis ac speluncis habi
tabát: & cũ frequẽtius armati essent: aliena excurrebant. cũ mõtana haberẽt: eoꝝ regionẽ cir Sida
cũmuniẽtia. his cõtigui sũt cũ alii Pisidæ: tũ etiá Seligẽtes Pisidoꝝ optimi. Maxima eoꝝ pars Aspendum
sũma tauri obtinet quidá supra Sidam Aspendũq; habitant Pamphiliæ urbes: tenẽt loca edita Catanẽses
oleis cõsita: ad mõtana quæ supra hos sũt: Catanẽses icolunt: Selgensibus & Omonadẽsibus fi Pisidæ
nitimi. Sagalenses uero interiora Myliadẽ uersus: Artemidorus dicit ex Pisidaꝝ ciuitatibus eẽ Selga
Selgam Sagalassũ Petnilisũ Adadatã briadẽ Cremná Pityasum: amblada anabura Sinda arasũ Sagalassus
Tarbasom Termesum: Ex his alii oino sũt montani: alii usq; ad mõtiũ ima descẽdunt ex utraq; Petnilisum
pte: & in Pamphyliá & Milyadem: phrigibus Lydis & Caribus finitimi: quæ gẽtes quanq̃ borea adadata
les sint oẽs tamen sunt pacatæ. pamphyli uero multũ Ciliciæ nationis pticipes nõ oino abstinẽt brías
a latrociniis: nec finitimos: sinunt iquiete uiuere: q̃q̃ australes ptes radicis tauri habitẽt: Sunt Cremna
etiá phrygibus & Cariæ finitima: Tiaba & Sida & amblada. unde & ambladẽse uinũ efferẽ: ad Pityasum
medicas curationes accõmodatũ: ex montanis: ut sic dicá: pysidis cæteri sunt p tyránides diuisi: Amblada
& quẽadmodũ Cilices latrociniis exercitati: dicũt lelegas quosdá uagos olim eis imixtos: pp Anabura
moꝝ similitudinẽ ibi remásisse. Selga urbs ab initio fuit a Lacedæmoniis condita: & aote a Cal Sinda
chãte: postea p sese másit. & pp legitimá gubernationẽ tantũ adoleuit. ut aliquando uiginti ui Arasum
roꝝ milia haberet. mira profecto ẽ locoꝝ natura: cũ in sũmis tauri ptibus locus sit adeo ferax Tarbasus
ut multa hominũ milia possit enutrire. pleraq; loca ibi oleis & uitibus consita sũt: & oium peco Termesum
rũ pascuis abundát. circũ iminent siluæ uaria materie plenæ. plurius apud eos storax nascitẽ: ar Milyas
bor nõ magna recta: ex qua storacinæ hastæ fiunt: corneis similes: in trunco edacissimi uermis Pamphylia
genus ioascitẽ: quo lignũ usq; ad corticẽ fursũ erodente furfur siue micæ quædá profũdunt eis si Tiaba
miles quæ cadũt ex serra. ex his acerieus ad radicẽ cõgregatẽ: postea humor quidá distillat: q Selga
facile coagulatus succino similis est: huius pars ad radicẽ cũ scobe ac terra pmiscetur ueꝝ quod Storax
in sũmo collectũ est: puꝝ manet: pars uero in trunco cõgelascit. ubi defluit: atq; hoc etiá puꝝ
Ex nõ puro scilicet ligno: ac terra mixturá quádá cõficiũt: puro odoratiorẽ: uiribus tamẽ impa iris
rẽ: quæ res multos fallit: atq; eo plurimũ supstitiosi ad suffitus & adoramẽta utunẽ. Laudatẽ et Eurymedõ
Selgica iris: & unguẽtũ quod ex eo fit. Selgesium mõtana circa urbẽ ac regionẽ paucos aditus Cestrus
habent præcipitiis & uallibus munita: quæ cũ cætera flumina efficiunt tum etiam Eurymedon
& Cestrus a Selgicis mõtibus in páphyliũ mare exeuntes: pp loca ardua põtes passim uiis iposi
ti sunt selgẽses nũq̃ antea cuiq̃ paruerũt & cæterá regionẽ itrepide habẽtes: p iferiore quæ in
páphylia: & q̃ intra tauꝝ ẽ: cũ regibus decertabant. cũ Romanis uero certis conditionibus re
gionẽ tenebát: alexádro p legacos respõderũt: se ut amicos ipata suscepturos: Nũc oino subditi Phrygia du
sũt & i ea eẽsent q̃ ab Amynta fuit. bithynis (ut dixi) finitimi sũt Phryges ac Mysi: q circa olym plex
pũ habitát utraq; gens duplex ẽ. Ná Phrygia altera dicitẽ maior: cui Myda iperauit: & ptẽ Gala Mydas
tæ hũerũt. Altera mior circa olympũ: i Hellesponto q̃ Epictetus appellatur. Mysia quoq; altera Epictetus
Olympia ẽ: bithyniæ & Epicteto cõtinua: quá artemydorus a Mysis q trás histꝝ sũt dicit habita Misia du
tá. Altera circa Caicũ ẽ & pgamenũ agꝝ: usq; i Teuthraniá: & huius fluminis hostia: sed adeo plex
hæc imutata sũt (quẽadmodũ iá sæpe dixius) ut ẽt regionẽ Sypilo uiciná antiq phrygiá noiarit: Niobe
q utrũ ne maioris an minoris phrygiæ ps sit icertũ ẽ; unde Niobẽ & Tátalũ & pelopẽ Phrygas Tantalus
dixerũt: & utrũq; se hẽat: mutatio certa manifesta ẽ. Ná pgamẽus ager Elaiticus ad quẽ caicus Elaiticus
exit & Teuthráia iter hæc media in q̃ Teuthras & Telophi educatio fuit: iter Hellespontẽ sunt ager
& regionẽ Sipylo & Magnesiæ circũstantẽ: & eá q̃ sub illa est: q̃ re mysoꝝ ac phrygũ sioes (ut an Caicus
te dixius) diuersi: sed eos đfinire oposũ: Lydi & mæões quos Hõerus maõas uocat: cũ his & iter Teuthras
se cõfusi sẽ. hos alii eosdẽ alii diuersos putát. Itẽ mysos alii Thraeas dixerũt: alii Lydos: secũdũ ue Telephus
terẽ quádá historiá: quá Xáthus Lydus: & menecrates Elaita referũt mysoꝝ nomẽ iterptantes Sipylus
qđ Lydi fagúcissimá sic uocẽt: multa. o. eiusmõi arbor ẽ i olympo: ubi expositos eos dicũt quoꝝ Lydi
posteria sagocissima mysi sũt appellati. Testimõio eẽ sermonẽ: ex Lydo phrygioq; pmixtũ: tá Meones
dẽ ipos circa olympũ hitasse. phrygas uero ex Thracia traiiciẽtes troiæ ac ppinq regiõis priei Maões
pes eẽ cœpisse. eos itaq; hoc i loco hitasse: mysios uero supra Caici fontes: ppe Lydos. auget has Mysi
fabulas gentiũ eaꝝ cõfusio: & opulẽtia regionis: q̃ eis Halym ẽ pserti in ora maritia: cuius cau
sa multi tá undiq; inuadebát: pserti ex ulteriore fluminis regione: ac ẽt uiá inter se decerta
bant. Sed p̃cipue circa troiana tẽpora: ac ẽt postea excursiões trásmigratiõesq; factæ fuerũt: cũ
barbari simul ac græci ipetu quodá ad aliẽa adipiscẽda ferrẽt. Sed ante res troianas hæc erant.

Cilices
Telephus
Cares
Leleges
Miletus
Termilæ
Sarpedon
Minyæ
Solymi
Lyceon
Lycii
Pysander
Batiæa
Myrina

Tūc.n.Pelasgoꝶ natio.& Cauconū & Lelegū.Erat dictū ē.n.qđ olim ii:quos poeta troianis
sotios fecit:neq̄ ex ulteriore regiōe i multis Europæ locis errabāt.Nā q d Phrygibus Mysisq̄
mēorāt:troiāis sūt antiqora:duplices quoq; eiusdē generis Lycii:suspitionē exibēt:uel troia-
noꝶ uel eoꝶ q Cariā uersus alios habitare fecerūt.Idē fortasse & de Cilicibus cōtigit.nā & hi
duplices sūt:& si huiusmōi testimoniū nō ē recipiēdū:qa q nūc Cilices dicūt ante res troianas
fuerūt:& Telephus cū matre ex Arcadia uenisse phibet:qua Teuthrāti q eū recepit:in cōiugē
data:iperiū accepit:& illius putatus ē.Cares quoq; cū prius leleges & īsulares essēt:ut ferť:ter
restres facti sūt:fauētibus cretēsibus:q miletū cōdidere.Cōditorē ex Mileto:q̄ i creta ē:Sarpe
donē accipiētes.& Termilas i eā q̄ nunc Lycia dicit:habitatū deduxerūt Hos Sarpedon Mino
is Rhadamāti frater colonos ex creta duxit:ac termilas noiauit.cū prius Minyæ uocarenť(ut
Herodotus refert)ac prius etiā Solymi:Postea Lycon Pādionis filius:eosdē a se Lycios appel
lauit:quæ pfecto ratio Lycios ac Solymos eosdē esse ostēdit:q̄q̄ poeta eos sepat.nā de Bellero
phonte Lycia pfecto dicit.Hic solymis iteꝶ pstātibus intulit arma.Pysandrum etiā eius filiū
(ut ille inquit)pugnātē cū solymis Mauros īteremit.Sarpedonē quoq; īdigenam esse dicit.sed
uictori in cōmune præmiū ppositū esse terræ uirtutē opulētiāq; quæ ego dico:ex multis confir
matur.etiam post res troianas unde & Amazones eos inuadere ausæ sunt:aduersum quas Pria
mus & Bellerophontes duxisse exercitum dicuntur:& multæ ciuitates ab illis cognominatæ
sunt in Illiensi campo cumulus quidam est: Hunc homines proprio Batiæam nomine dicunt:
Ast immortales uolucris monumenta.Myrinæ.

Rhodus
Treres
Cimerii
Troes
Cares
Lycii

Quam tradunt unā fuisse ex Amazonibus:coniecturam ex adiectiuo capientes.Eq.n.pp cele
ritatem uolucres dicuntur:unde & illam ab equorum celeritate uolucrē dictam:& Myrina ciui
tas ex ea nominata est:uicinæ quoq; insulæ hæc eadem ob terræ fertilitatem:passæ sunt:e qui-
bus est & Rhodus:& eos quæ ante conditam troiam a græcis habitabātur.cuius rei Homerus
manifestum exhibet testimoniū.post troiā uero græcorum coloniæ & Treres & Cimerii & Ly
di:deinde persæ ac Macedōes postremo Galatæ:oīa excursionibus pturbarūt atq; cōfunderūt.
& non solū pp mutationes res ipse incertæ sunt:sed etiā pp dissidētes scriptoꝶ opiniones:q eis
dē de rebus nō eadē tradiderūt:nam troas Phrygas uocāt:sicut tragici Lycios uero Caras:eo
dē modo alios.Sed troes adeo ex paruis aucti sunt ut reges regū essent:& poetæ & eius exposi
toribus occasionē præbuerūt.quā oporteat troiam appellari.Nā omnes troianorū socios i cō
muni troas uocat:quēadmodū aduersarios danaos & achiuos:sed neq̄uaq̄ p Iouē Paphlagoniā
Troiā dicemus:nec Cariam nec Lyciā ei finitimā:ut cum ita dicit. Clamore ignēti troes:so-
nituq; fremebant.At danai tacito spirabant corde furorem Sæpe etiam aliter atq; aliter dicit
quæ cum ita sint:necesse est ut singula pro uiribus transigamus:quæ uero nos fugiunt ex an-
tiqua historia:ea omittenda existimamus.Non enim in iis ē Geographiæ opus quæ nunc sunt
ea dicere debemus.

Olympus
Ida
Troia ubi
Olympus'
Cleon
Gordus
Iuliopolis
Callidius

Duo itaq; montes ppontidi imitent olympus Mysius & ida olympo bithyni
ca subiacēt.Inter Idā atq; mare troia iacet mōti cōtigua:de hac & de iis quæ austꝶ uersus:ei mō
ti cōtigua sunt:postmodū dicēus.Nūc de olympinis dicēdū est:hac de cōsequētibus usq; ad tau
rū quæ cū locis:a nobis ante pagratis æque pgrediūť:olympus incircuitu nō hītať in altis sil-
uas īgētes hēt.& loca optie septa:q̄ latrones alere possint.i hæc loca sæpe Tyranni cōueniunt
ubi diutius pdurāt:quēadmodū ætate nostra Cleon latronū princeps:q cū esset e uico gordo
quem postea augens urbe fecit:& iuliopolim appellauit ab initio uero prædonum receptaculo
utebať loco ualidissimo nomine Callydio:is Antonio ualde utilis fuit:nam pfectus ad eos:q
pro Labieno tributa colligebāt:oīa ipediuit.quo tēpore ille Asiam obtinebat.In bello aūt acti
aco cum ab Antonio desciuisset:cæsaris ducibus adhæsit.ac supra q̄ eius meritum patereť:i ho
nore habitus est.is ultra munera ab Antonio data:accepit etiā quæ Cæsar dedit.quare iam pro
latrone principis habitū gerebat.

Olympus
Bithyni
Mygdones
Doliones
Esapus
Rhyndacus
Dascyliticus
Apolloniaticus
Dascylium
Miletopolis
Apollonia
Cyzicus
Dindyma

Erat.n.Iouis abrettā sacerdos:q Mysius deus est.& pti more
næ impabat:quæ etiā Mysia est:quēadmodū Abrettana.postea comanorū sacerdotiū i pōto ac-
cepit:ad quod cū uenisset.ītra mēstruū tempus excessit e uita.nam grauis eū morbus arripuit:
siue ex nimia crapula:siue ex ira deæ ut dixerūt q i fano erāt:nam ītra sacri loci abitū:utriusq̄
sacerdotis maris.sacfœminæ habitatio est fanum quoq; præter cæterā regionē expresse uetat
suillarū carniū esum.Vnde nec in totā urbē sus īferť:ille mox primo igressu:ex huius cōsuetu
dinis præuaricatione:latrociniū morem ostendit:nō ut sacerdos:sed ut corruptor ingressus.
Olympus talis ē.Habitāt tū circū eū:a Septētriōe Bithyni & Mygdōes & doliōes:reliqūū My
si hēt & Epictetus.Doliōas maxie eos dicūt:q circa Cyzicū habitāt:ab Esapo usq; i Rhynda-
cū & Dascyliticū lacū.Post hos Mygdōes sunt:usq; i Myrleanoꝶ agꝶ:supra dascyliticū lacū
sunt alii duo lacus apolloniaticus & Miletopolitanus:iuxta lacū Dascyliticum Dascylium ci
uitas ē:iuxta Miletopolitanū Miletopolis:iuxta apolloniaticū:super Rhyndaco ē ca:q̄ apollo
nia uocatur:sed hoꝶ pleraq; pars:nunc Cyzicenoꝶ est.In ppontide est insula Cyzicus duobus
pontibus iuncta cōtinenti.feracissima qdem qngentoꝶ fere stadioꝶ ambitu:ea iuxta pontem
eiusdē nominis urbē hēt:& portus duos clausos:& naualia supra.cc.urbis pars iacet i planicie.
pars secus montē q ursaꝶ mōs appellať:huic alia Dindyma iminēt unius uerticis:q̄ delubrum

habẽt Didymenæ matris deũ ab argonautis ædificatũ. ciuitas ipsa & magnitudĩe & pulchritu
die & æquitate: cũ primis Asiæ ciuitatibus cõtendit: paci & bello apta. Ea ad Rhodioꝝ & Mas
siliẽsiũ & antiquoꝝ Carthaginẽsiũ formã uidet̃ ĩstructa. Sed cæteris omissis: ea publicoꝝ ædi
ficioꝝ & ĩstrumẽtorũ architectos curatorẽs trer habet & tria armẽtaria: aliđ armoꝝ aliđ ĩstru
mẽtoꝝ aliđ frumẽti. frumẽtũ ne corrũpat̃ chalcidica ĩmixta p̃stat. huius rei utilitatẽ: ĩ Mithri Adrastia
datico bello ostẽdit. nã rege p̃ter opinionẽ ĩgruẽte: cũ. c. & l. milibus hoĩum: & multo eq̃tatu: Zelia
& suburbanũ: & oppositũ mõtẽ occupãte que Adrastiæ uocãt: postea ĩ iugũ qđ urbi ĩminet tra Adrastia
iiciẽte: & terra mariq; pugnãte. Cyziceni q̃drigẽtis nauibus cõtra oĩa restiterũt: ut ppe etiã regẽ Migdones
ipsum ĩ cuniculo opprimerẽt cõtra effodiẽtes. ille uero p̃cauit. ac sese extra cuniculũ recepit. Tã Rhyndacus
dẽ Lucullus Romanoꝝ Imp̃ator q̃busdã ad auxiliũ missis eos cõfirmauit. fuit etiã pestis adiu Azanitis
mẽto: q̃ Rex nequaq̃ ualuit p̃uidere: ueꝝ multis amissis discessit. Romãi ciuitatẽ honore p̃secu Mecestus
ti sunt: & adhuc libera ẽ: & agri multũ habet. Aliud ab antiquo: aliud a Romãis additũ. Nã ex Besbicum
troadis regione: ea habet: q̃ trãsesapũ sũt: zeliæ & adrastiæ cãpis uicĩa. Ex Dascylitico lacu alia Artaca
ipsi tenẽt: alii Byzantii. Doliõas uero ac Mygdõas uersus regionẽ multã habẽt: & usq; ad Mile Aaziani
topolitanũ & Apolloniaticũ lacũ: p quæ loca Rhyndacus fluit: ex Azanitide ortũ habẽs: q as Nacolia
sumptis ex abrettana Mysia cũ aliis: tũ etiã mecesto: ab anchora abasitica ĩ p̃põtidẽ iuxta bes Cotyaium
bicũ ĩsulã emittit. ĩ hac Cyzicenoꝝ ĩsula mõs ẽ arboribus plenus: noĩe Artaca: ĩ frõte iacet p Mydaium
ua quædã ĩsula eodẽ noĩe. ppe ẽ p̃mõtoriũ: qđ nigri appellat̃. id ĩ prænauigatiõe ẽ: e Cyzi Dorylium
co priapũ delatis Phrygiæ Epictetice aziani nacolia Cotyaiũ Midaiũ & Doriliũ urbes & cadi. Cadi
q̃uis cados q̃dã ad Mysiã dicũt ptinere. Mysiã ĩ mediterrãea ab olympia regiõe ĩ p̃gãenã descẽdit Misiæ si
& ĩ caici cãpos: q̃ re ĩter Idã iacet: atq; exustã: q̃ alii Mysiã alii: mæoniã uocãt. supra Epictetũ au tus
stræ uersus ẽ maior Phrygia: q̃ a sinistra Pisinũtẽ: a dextra mæõas & Lydos & Caras reliq̃t: ĩ ea Mæonia
ẽ Phrygia: quæ prætermõtana dicit̃: & regio Pisidiã uersus: & ea quæ amorio & eumeniæ & si Pisinus
nadæ p̃xima sũt. deĩde ẽ Apamia: quæ cibotus dicit̃ & laodicea: quæ Phrygiæ urbium maxie Phrygia
sunt. Has oppida circũstãt. Aphrodisias collasse Themisoniũ & Sanaus: Apollõie Metropolis Amorius
Itẽ ultra has Peltæ Tabeæ Eucarpia Lysias prætermõtana regio iugũ quoddã habet ĩ mõte: qđ Eumenia
ab ortu occasum uersus extẽdit̃. Huic utriq; planicies magna subiacet: ĩ q̃ urbes sunt a septẽtri Sinada
one philomeliũ: ex altera p̃te Antiochia: iuxta Pisidiã: quæ p̃tim ĩ cãpo iacet: p̃tim colle quo Apamia
dã Romanoꝝ coloniã habet: hãc magnetes hĩtarũt: q iuxta Meãdꝝ sunt. Romani eã liberauere Cibotus
re: a regibus occupatã: & Asiã quæ cis tauꝝ ẽ: Eumeni dederũt. hic sacerdotiũ quoddã erat mẽ Laodicea
sis areei qdẽ maximã sacroꝝ seruoꝝ & sacroꝝ locoꝝ multitudinẽ habebat. sed post Amyntæ Aphrodisi
obitũ euersum ẽ ab iis: q ĩ eius hæreditatẽ missi fuerãt. Sinnada urbs ẽ nõ magna an̄ quã plani as
cies iacet oleis cõsita. lx. fere stadioꝝ: ulterius ẽ docimia uicus: & Sinnadici lapidis: lapidici fo Themisoniũ
dina: sic. n. eũ Romani appellãt: idigne uero docimitẽ & docimeã. uena ĩ initio paruas glebas Sanaus
emittebat. nũc p̃p maxios Romanoꝝ sumptus: colũnæ ĩtegræ: & ĩgẽtes extrahũt̃ & uarieta Peltæ
te alabastritæ lapidi p̃xime. q̃re multa huiusmodi onera ad mare deuehunt̃: & colũnæ & labi Tabeæ
deæ tabulæ: magnitudine ac pulchritudĩe admirabiles. Romã deferũt̃. Apamia ĩsigne empori Eucarpia
um ẽ eius: quæ p̃prie Asia nominat̃. secũdas post ephesũ ferẽs: ea cõmune italicoꝝ & græcoꝝ Lysias
hospitiũ ẽ: ĩ Marsyæ hostiis sita: q ãnis urbẽ mediã p̃labit̃: ab ipsa ortũ hñs: sed uehemẽti ac p Philomeliũ
no flmine ĩ sub urbanũ delatus: immittit ĩ Meãdrũ q iã orgã ãnẽ accepit: p planiciẽ æq̃lẽ lẽiter Antiochia
ac placide delapsum. Hic iã auctus Meãder p Phrigiã currit postea Cariã Lydiãq; disterminat: Magnetes
ad cãpos q meãdri dicunt̃. ualde qdẽ flexuosus: unde obliq̃tates oẽs ab illo Meãdri appellant̃. Sinnada
finiẽs uero apđ Cariã regionẽ secat: quã nũc Iões tenẽt: & iter miletũ prienẽq; egredit̃. Incipit Docimia
uero a Celenis: q collis qdã ẽ: In quo urbs fuit eiusdẽ nominis. Hic anthiocus Soter homines Apamia
trãstulit ĩ eã: quæ nũc Apamia dicit̃: & urbẽ appellauit de noĩe matris Apamæ: Artabazi filiæ: Marsia
quæ Seleuco nicatori nupta fuit: hoc ĩ loco de olympo masyaq; cõficta ẽ fabula: & de cõtẽti Orga
one quã Marsyas cũ Apollĩe habuit: ĩminet lacus qdã q calamũ gignit: ad tibiaꝝ lĩguas ido Meander
neũ ab eo dicũt Marsiæ ac meãdri fontes emanare. Laodicea cũ prius p̃ua esset: ætate nostra & Caria
patrũ nostroꝝ maximũ cœpit augmẽtũ: quãq̃ ab obsidiõe Mithridatis eupatoris ad modũ la Miletus
befacta. nã loci uirtus: & ciues qdã fortũati ualde eã magnificarũt primũ. Hiero q hæreditatẽ Priene
populo dimisit supra duo milia talẽtoꝝ: & multis donis ciuitatẽ exornauit: postea Zeno ora Celenæ
tor: & Polẽo eius filius q ob p̃bitatẽ regnũ meruit: prius Antõio: postea augusto cæsare cõce Aapamia
dẽte loca laodiceæ p̃xia: oues optimas ferũt: nõ modo ĩ mollicie lanæ: qua millesias p̃stãt. sed Marsias
ĩ colore ex q̃bus coraces maximũ p̃uẽtũ capiũt: quẽadmodũ a colore eiusdẽ nominis q colos Laodicea
sem ppe habitãt. Hoc ĩ loco Cap: & Lycus ĩ meandrũ ĩfluũt: ĩgẽs flumẽ: a quo Laodicea Lyco Zeno
p̃xima nominat̃: mõs urbi imminet nomĩe Cadmus ex quo Lycus fluit: & alius eodẽ noĩe quo Polemo
mõs appellat̃: hic plurimũ sub terrã delapsus: postea erũpẽs: ĩ idẽ ĩfluit: ĩ quod alia flumina ex Colossis
quo simul regionẽ ualde cauernosã & q̃ssabilẽ eẽ ostẽderũt. Nã Laodicea: & p̃xia ei regio: plu Caper
rimũ terræmotibus cõcutit̃. Carura Phrygiæ cariæq; cõfiniũ ẽ. Hic uicus diuersoria habet: & Lycus
ferũẽtes aq̃s: alias ĩ Meãdꝝ exeũtes: alias ultra flumis ripã. Narrãt Leonẽ aliquãdo cũ magna Cadmus
mulieꝝ caterua: ĩ diuersorio hospitatũ: nocte facto terræmotu: cũ oĩbus p̃iisse. nam tota fere Carura
rego circa Meãdrũ a terræmotibus q̃ttit̃: & aquæ & ignis ductibus p̃rarat̃: usq; ĩ mediterranea

Carona eiusmõi habitus rgionis a capis icipiẽs usq; i carõia ptẽdit. ea ẽ regio circa Hierapoli & Caraça
Meander Nysaidis: & Magnesiã: & Myũtẽ. nã terra resoluta ẽ: & putris & salsugie pleña: & facile igni cor-
Priene rupit: ppterea fortasse Meãder flexuosus ẽ: eiq; aluens multas recipit mutatões & multũ limũ
Philadelphia deducẽs: mõ huic mõ illi ripæ adiicit. pelagus uero fluctuũ gi illũ extrudit. un priené q prius ad
mar erat: fcã limi aggestione mediterraneã fecit: ad stadia. ccl. exusta quoq; quã Lydi ac My-
si obtinẽt: iccirco hãc appellatõem sortita ẽ: urbs ẽt Philadelphia apd eã nimie fideles parietes
Apamea hẽt: sed quottidie cõcutiunt & padũt. Illi itẽ terramotus pcauẽt: semp architecturas aliqs
cõtra extruẽtes. Apamea iter cæteras urbes añ mithridaticũ bellũ sæpe fuit cõcussa. Rex uero
cũ urbẽ euersã uideret: ut repatet. c. talẽta exhibuit. Dicũt Alexãdri quoq; tpe similia cõtigis-
Caleuus se: qre nõ imerito apud eos Neptũnus colit: qq mediterranei sint: addũt et a Caleno Neptuni
Celeno. filio ex Celeno una danaidũ pcreato. urbẽ sic appellatã: uel pp lapidẽ atq; nigredinẽ ab exustio
Sipylus ne puenitẽ: q uero de Sipylo & eius euersiõe memorãt: nõ debẽt fabula existiari: nã & magne
Magnesia siã q sub eo ẽ nup terramotus deiecerẽt. & sardos & alias clarissimas urbes labefactarũt: pricepst
Sardi uero pecunia data: ea restituit quẽadmodũ prius: in calamitate trallianẽs facta. cũ gymnasiũ &
aliæ urbis ptes corruissẽt. pater eius & his & laodicẽsibus dederat. Audire ẽ ex antiqs scriptori
Typhon bus q̃lia Xãthus Lydiaꝝ reꝝ scriptor referat: cõmemorãs qs mutatões sæpe hæc regio habue-
rit: de qbus i supioribus fecius mẽtionẽ: hoc i loco Typhõis casũ fabulãt: & Arimos & hãc exu-
stã dicũt: nec dubitãt q iter meãdꝝ ac Lydos sũt: oĩa eiusmodi suspicari: tũ pp lacuũ ac flumi-
nũ multitudinẽ: tũ ẽt pp multiplices terræ cauernas: lacus uero q iter Laodicenã ẽ & Apamiã:
cũ Pelagi magnitudinẽ hẽat: cœnũ & subterrãtẽ exhalatõem emittit: Dĩt poenã ẽẽ: si qs locũ
meãdro pmutet: fluminis ãgulos circũferiẽdo: q dephẽsi fuerit: dãnũ exportatoriis uectigalibꝰ p
Zeuxis soluũt. Inter laodicenam atq; Carũram tẽplũ ẽ mẽsis cari appellatũ i maxia ueneratiõe: ætate
berecyntes nr̃a maxia medicoꝝ schola: Ibi a Zeuxide cõstructa ẽ: & postea ab Alexãdro Philalethe: quẽad
Cerbesia modũ tpe patꝝ nr̃oꝝ erasistratioꝝ schola Smyrnæ ab Icesio: nũc nihil tale fit. noiant pterea q
dã Phrygiæ natões q nũc nusq̃ extãt: quẽadmodũ berecyntes uñ Alcmã dicit Phrygiũ cerbesiũ
q; cecinit modũ. Et fossa q̃dã cerbesia dr: q pniciosas exhalatões hẽt q qdẽ oñdit: hoies uero nõ
amplius cerbesii dicunt. Aeschilus hæc in Niobe cõfũdit. Illa. n. recordari se ait sotioꝝ Tãtali
Quis in Idæo saxo Iouis patrii ara est. Item
Sipylon Idæam per humum. Tantalus quoq; dicit.
Sipylus Sero arua: duodecim dierum iter:
Berecyntiæ loca: ubi Adrastiæ solum
berecyntia Idæque totum rugitu atq; mugitibus sonat.

Ertiusdecimus Asiæ liber reliq̃ ppontidis cõtinet: iferius a Cyzico icipiẽs: & totã deiceps cõsequentẽ oram: & liquæ isulæ in sunt: pfertim circa troiã imorat: qq̃ deserta sit: pp lo-ci claritatẽ: & uulgatam belli famam.

Actenus de Phrygia definitũ sit: nũc i ppõtidẽ redeũtes & in orã: q post esapũ
Propontis est: eũdẽ pagratõis ordinẽ seruemus. Huius oræ pria ẽ troas: fama qdẽ pcele-
Troas bris: q qq̃ diruta sit ac deserta: plura tñ de ea sunt dicẽda: licet nõ qcũq; sed ad
Propontis ad hæc exhortatõe: & uenia opus est: ut q nos legerit: nõ magis nobis causam
Alexandria plixitatis tribuãt: q iis q res atiqs & claras nosse cupiũt: quã plixitatẽ tũ
Ida græcoꝝ & barbaroꝝ multitudo auget: q regionẽ hãc icoluerũt: tũ scripto-
Assus res q eisdẽ de rebus nõ eadẽ pscripsere: quoꝝ i primis ẽ Homerus: q de multis coniectãdi causã
Adramitrũ pbet. opus ẽ itaq; ut & huius & alioꝝ dicta trãsigãus: si prius locoꝝ naturã sũmati descripseri
Aparneus mus. Nã a Cyzicena regiõe: & locis Esapo & Graico uicinis: usq; Abydũ & Sestũ ppõtidis orã
Pitana cẽ cõtigiũ. ex Abydo uero lectũ usq; & litꝰ Tenedi & troiãæ Alexãdriæ regiõe. His oibꝰ Ida
Elaiticus imiñet: lectũ usq; descẽdẽs a quo usq; i Caicũ flumẽ ẽ Assus & adramytiũ & aparneus & pitana &
sinus Elaiticus sinus: qbus oĩbus lesbioꝝ isula ex aduerso cõsurgit: deĩde Cumæus ager: usq; ad her-
Lesbos mũ & phocẽses: qd Ioniæ initiũ ẽ: & eolidis terminus: quæ loca cũ huiusmodi sint: poeta dicit
Cumanus troianos præcipue ab Esapo & ea regione: quæ nunc Cyzicena est impasse usq; ad Caicum flu-
ager men. per pricipatus in octo uel noue ptes diuisos. Cæterorũ uero multitudo qui auxiliũ tulere
Hermus inter socios adnumerat. At posteriores illoꝝ fines dicũt: & uariis nominibus ptitiões multas
Phocenses cõficiũt. Sed maxie græcoꝝ coloniæ dicẽdi copiã pbuerunt. Ionia uero nõ multũ cũ a Troade plu
Ionica rimũ absit. Aeolis aũt oĩno p totã. n. dispsa ẽ a Cyzico agro usq; ad caicũ: & plus ẽ regiõis oc
Aeolis cupauit: iter caicũ atq; hermũ. Quatuor. n. seculis aeoliã coloniã Ionica dicũt antiqorẽ: mo-
Troianoꝝ ras. n. & lõgiora tẽpora suscepisse atq; orestem classi iperasse: quo in arcadia mortuo: Penthilũ
Pincipatus eius filiũ successisse. & usq; in thraciã pcessisse annis. lx. post troiã: eo tẽpore Heraclidæ i Pelo
Phricius põnesũ redierũt. Deĩdẽ archelaũ illius filiũ cũ aeolica classe circa Dascyliũ traiecisse: in eã quæ
snoms nũc Cyzicena noiat. Grã uero filiũ eius iuniorẽ usq; ad granicũ flumẽ pgressũ: & meliore ap-
paratu cũ maiore exercitus pte i lesbũ trãsmisisse atq; ea occupasse. Clebã dori filiũ: & Malaũ
q & ipsi ab agamẽnone pfecti erãt: eodẽ tẽpore exercitũ cõtraxisse: quo penthilum: sed Pẽthili
classem trãsitũ ex Thracia i Asiã anticipasse. Hos uero circa Locrense agrũ: & Phriciũ mõtem

multú tēporis cōtriuisse: postea transgressos Cumá condidisse: quæ Phricionia a locorú mōte Cuma
dicta est: sed cú Aeoles dispersi essent p totá regioné: quá diximus a poeta troianá appellari: q Phricionii
dam ex posterioribus totá Aeolida uocauerunt: qdam parté & troiá: alii totá: alii partem eius
quo sit: ut nihil omnino inter se conueniat. mox. n. i locis ppontidis Homerus ab Esapo troa- Artaca
dis initium facit. Eudoxus iam ei cōtrahit: a Priapo icipiés: & Artaca q locus i Cyzicenoꝝ isu Priapus
la situs: aduersus Priapú cōsurgit. Damastes magis eá cōtrahit a pario initiú faciés: ná is lectú Prarium
usq pgredit: alii uero aliter charo. Eipsacenus alia. ccc. stadia adimit: a prario icipiés: ná totidé
prariú abest a pario: atq Adramytium usq pgreditur. Scylax Caryandeus ab Abydo incipit: Troia
eodé modo etiá Aeolida. Ephorus dicit: ex Abydo Cumam usq. alii uero aliter. sed Idae situs
pulcherrime describit eá: q uero troia dicit: q mōs altissimus é: & ad occidenté spectat: & mare
quod ibi é: paululú ad septétrioné atq orá eá cōuersus. ea ab angustiis Abydi usq ad esapum: & Hellespontus
Cyzicenú agrú ad ppōtidé ptinet. Occidétale aút mare é Hellespōtus: i quo ægeú pelagus est.
Ida cú multipes sit: i scolopédromodú his ultimis terminat: pmontorio qd circa Zeliá é: & eo Ida
qd lectú appellat: quoꝝ alteꝝ finit i mediterraneá paulo supra Cyzicenú agꝝ. ná nūc zelia Cy Lectú pm.
zicenoꝝ est lectú uero in egiú pelagus descédit: in praternauigatióe sitú: quæ in lesbum sitút. Zelia
Venimus in plenam uenatu: & fontibus idam: Idæ fontes
Lecton ubi primum egressi: maria alta reli nquunt. Lectum
Ná pprie poeta lectú dixit lectú. n. ad idá ptinet: & primus e mari exitus ibi fit: i idá ascétibus.
Recte & fōtibus plená dixit. ná hac in parte mōs aquis abúdat: quod fluminú multitudo decla
rat: a mōtibus idæis in mare pfluentiú: ut septé Rhesi uada & reliqua quæ & ille cōmemorat: &
a nobis sút inspiciéda. Extremos aút mōtis pedes utrinq lectú spectat: atq etiá zeliá. mōtana
hoꝝ cacumia súmos Gargarus disterminat: ná Gargarus i superioribus nūc idæ partibus ostē- Gargarus
dit. locus a quo gargara dicunt æolica ciuitas. Q uar ea inter zeliá lectúq prima súta ppōti Gargara
de incipiétibus: quæ usq ad Abydi angustias tédunt. deinde ex ea quæ a ppōtide lectú usq. Sed
lectú deflectéti igens sinus diffundit quē & idá efficit a lecto cōtinenté uersus procedens: & cane
quod pmōtoriú ex altera parte lecto opponit. Húc alii idæú sinum: alii Adramytinú uocant:
in eo sút Aeolicæ urbes (ut diximus) usq ad hermi hostia: i supioribus ení dictú est: quod e By
zátio septétrioné uersus nauigátibus: recta nauigatio primo é Sestú & Abydú p mediá ppōti. Sestos
dé: postea é Asiæ ora: usq in cariá. Hac itaq seruata opus é: ut cōsequétiú argumétú audiamus: Abidus
& si quos sinus in ora dicemus: necesse est etiá: ut sciamus pmōtoria: q ipsos efficiút: in eadé linea
sita eé: tāq i aliquo meridiáo. quare q haꝝ reꝝ curá habent ex iis quæ a poeta dicit aliqd plus
coiectant. totá scilicet hác orá sub troianis fuisse in nouē principatus diuisam, & sub priamo in Priamus
bello troiáo cōstitutá & troiá appellatá: quod ex singulis notum est. ná achillis socii urbium de Troiá quæ
bellatores cum uiderint initio Ilienses exterius bellum gerere circūuicina sunt agressi.
Bissenas curuis euerti nauibus urbes:
Per troiam undenas terrestri marte subegi.
Troiam uocat cōtinenté quæ uastabat: ná inter cætera uastata sunt: quæ lesbo erát opposita: ut
Thebæ Lyrnessus & pedasus: quæ Lelegum erat: & Thebæ
Eurypyli regio: filii Thelephi: Vnde. Lyrnessus
Ipse neptolemus ferro traiecit acuto Pedasus
Magnanimum Heroa Eurypylum quem Telephus olim Leleges
Progenuit: multi circum cecidere sodales. Eurypilus
Hæc itaq uastata dicit: atq lesbum ipsam. Lesbus
Q uum lesbum instructam coepisti moenibus urbem. Et illud
Lyrnessum atq ipsum populatus pedason Et illud
Lyrnessum & magnæ populatus moenia thebæ.
Et lyrnesso quidem briseis capta fuit: Vt illud
Hanc e Lyrnesso excipit. In cuius captiuitate Mynetem & Epistrophú. cecidisse dicit: qd Briseis
briseis Patroclum lugens declarat. Mynetes
Nec me dure meum uoluisti flere maritum Epistro
Q uem celer e uita quondam submouit Achilles.
Funditus euersa diuini sede Mynetis.
Nam eum diuini Mynetis sedem dicit: Lyrnessum significat: ut ei subiectam: atq eum ibi pu.
gnando cecidisse. ex Theba uero capta fuit: ut chryseis
Nos thebam aduecti sacram eetionis ad urbem.
Ex aduectis eo dicit etiam Chryseida. illud autem non ita intelligendum putát: ut iacet Tupa- phus
tris in laribus Priami ad troiam: ast ego Thebis. Chryseis
Andromache magno quodam genita eetione:
Q ui cinctam siluis habitabat Hypoplacon. atq
Ductor Hypoplaciá thebam cilicasq tenebat. Secundus itaq troum principatus hic est: post Hypoplacos
eum qui mynetis erat. illud quoq his congruit: quod ab andromacha dicitur.

Hei mihi quo fato trahimur nunc. Hector uterq;
Tu patris in laribus Priami ad troiam: ast ego thebis.
Immo per transpositionem uterq; ex troia: sed
Tu patris in laribus Priami: ast ego thebis.

Leleges — Tertius principatus est lelegum: & ipse troianus: ut maximus alter
Lycaon — Sub cuius lelegum populi ditione tenentur: e cuius filia Priamus lycaone & Polidorũ genuitq;
Polydorus — in dinumeratione sub Hectore constituti: troes dicuntur: ut
Hector item troas galea praesignis agebat
Caeteri uero sub Aenea erant. Vt.
Dardanios agit Anchisae pulcherrima proles.
qui etiam troes erant: unde Homerus sic iquit:
Aeneas — Magnanimum Aenea Dux consultissime troum
Lycii — Lycii uero sub Pandaro erant: quos etiam troas appellat: Vt
Pandarus — Quiq; colunt zeliam extremae radice sub idae:
Zelia — Aphnii: ab Esapo potantes flumine: troes
Aphnii — Dura Lycaonides in proelia pandarus egit.
Hic sextus est principatus. nam qui inter Esapum: Abydumq; sunt: troes dicuntur.
Abydensia enim sub asio ponuntur: Vt.
Percotae — Et qui percoten atq; ipsum praction: & qui
Praction — Claram Seston habent: & Abydum: & dian Aristam.
Sestos — Asius Hyrtacides dux horũ. Priami quoq; filius paternas equas Abydi pascebat: Vt
Abydos — Ille nothum Priami transfixit Democontem
Arista — Pernices qui nuper equas pascebat Abydi.
Et Hicetaonis filius: apud percotem boues pascebat: nec ipse alienas: Vt
Atq; Hicetaoniden primo alloquitur Menalippum:
Flexipedum percote custodem armentorũ.

Troes — Quare haec regio & consequens Adrastiã usq; troas uocarunt. nam duo filii Meropis Percosii ei imperabant. Abydo igitur Adrastiam usq; troes erant: bifariam tamen diuisi: nam alii
Cilieum regio — sub Asio erant: alii sub Meropis filiis: quemadmodum & Cilieum regio duplex est: nam altera thebaica est: altera lyrnessia: postq̃ de ea dicetur: quae post lyrnessum est: Eurypylo subdita
Priãi opes — quod autem omnibus his Priamus imperaret: Achillis uerba manifeste declarant.
Ante tuas noramus opes: spatiosaq; regna.
Quae foelix pariter lesbos complectitur: & quae
Comprehendit Phrygiae tellus: ac Hellespontus.

Phryges — Tunc quidẽ haec erãt: postea uariae mutationes sunt consecutae. nã circa Cyzicũ Phryges habitaue
Thraces — re: practiũ usq; circa Abydũ thraces: ante utrosq; bebrices: ac Driopes: cõseq̃ntia Treres huc
Bebryces — inuntiq; thraces. Thebae campũ Lydiq; tũc Meones erant. ex Mysis ãt iisq; supfuerunt Teu
Driopes — thrãti & Telepho subditi. Cũ itaq; poeta aeolicã regionẽ & troiã ĩ unũ cõponat. Cũ aeoles totã
Treres — oram ab hermo usq; Cyzicũ occupauerint: atq; urbes cõdiderint: nec nos absurde faciemus: si
Aeolis — eã quae nunc proprie aeolis appellat: ab hermo usq; lectũ: & cõsequẽtia usq; ad Esapũ in idẽ cõ
Troadis — geramus. Nã cum singula ptractabimus: rursum eas secernemus. & iis quae nunc sunt eam cõ
Initium — feremus quae a poeta & ab aliis dicunt post Cyzicenorũ urbem & esapum est troadis initiũ: se
Esapus — cundum Homeri descriptionem: nam de ea sic inquit.
Aphnii — Quiq; colunt zeliam: extremae radice sub Idae.
Zelia — Aphnii: ab esapo potantes flumine: troes.
Apesum — Dura Lycaonides in proelia pandarus egit
Pytia — Hos quidem lycios uocauit. Aphnios uero ab aphnitico lacu dici putãt. nã & Dascilitĩcus lacus ita dr. zelia ĩ extrẽma idae ptermõtana: est distans a cyzico stadiis centum & nonaginta a proximo mari ad quod Esapus emittit. ad stadia. lxxx. Ea uero quae secundum oram sunt post esapum: continuo partitur in hũc modum. Qui campos Adrastiae habent: necnõ & apesum:
Qui pytiam tyriaq; colunt iuga maxima terrae
His indura praeest Adrastus & amphius arma:
Pignora percosi meropis duo cara parentis.

Tarsius — Haec loca zeliae subiacent habent autem Cyziceni & priapeni usq; in maritimam orã. Circa ze
Scarthon — liã est trasius amnis qui eadem uia. xx. locis transitur: quẽadmodum is: de quo poeta dixit & septem Rhesi uada: quis a nicomedia niceã fertur. xxiiii. Scarthon ex pholoe in hiliẽsem agrũ. xx multis uero is qui ex coscinis Alabanda: qui ex tyanis solos per taurum defertur. lxxv.
Mennonis — ultra esapi hostia ad stadia fere ẽ cumulus quidã in quo Mennonis sepulchrũ ostẽditur eius q Ti
Sepulchrũ — thoni filius fuit: ei pximus est mennonis uicus: inter esapum priapumq; granicus fluit magna
Granicus — ex pte p Adrastiae cãpos. ubi Alexãder Darii satrapas plio supauit: totãq; regionẽ coepit: quae
Sidina — iter taurũ erat & Euphratem: ad granicũ urbs fuit nomie Sidina: quae regionẽ multã eodẽ no
Harpagia — mĩe habuit: nũc diruta ẽ: i Cyziceni & priapeni agri confinio harpagia fuit: locus unde raptũ

dicunt Ganymedem: alii circa Dardanium promontorium id contigisse arbitrãtur: prope dardaniam priapus portus est: & urbs ad mare sita. Hanc alii cõditam uolũt a mylesiis: qui & Abydum & proconesum eodem tempore incoluerunt. alii a Cyzicenis & nomen habet a priapo: qui apud eos colitur. siue ex horneis quæ apud Corinthũ sunt id acceperint: siue liberi patris ac Nymphæ filius dicat ut homines profecto ad eum colendum moti sunt: nam hæc regio & finitima pariana & lampsacena uineis abundat. unde Xerses lampsacum Themistodi i uinum dedit. hic a iunioribus in deum habitus est. Nam Hesiodus priapum non nouit. & Orthane & Conisalo & Thyconi: & eiusmodi atheniensium diis persimilis est. Regio hæc consuetudine quadam adrastia uocabatur: & adrastiæ campus duobus enim modis dicitur sicut Theba & thebæ campus: & Mygdonia & Mygdoniæ campus: Calisthenes dicit ab adrasto rege qui primus nemesis templum ædificauit adrastiam uocitatam. Hæc ciuitas inter priapum est atq; parium & subiectũ cãpum eodem nomine habet in quo apollinis actei & Dianæ oraculum fuit iuxta pyeatam delubro diruto: omnis ea structura & lapides pariũ sunt translati: ubi ara ædificata est: Hermocreõtis opus: & magnitudine & pulchritudine memorabile: oraculum omnino deletum est: quemadmodum & zeliense: quare hoc in loco nullum nec adrastiæ nec Nemesis templum extat. circa Cyzicum uero Adrastiæ delubrum est: de qua sic Antimachus inquit. Est dea quam Nemesim dicũt: dea magna potensq; Quæ bona cælestum concessu cuncta deorum Possidet: huic primus sacratam condidit aram Fluminis esapi gelidas Adrastus ad undas Atq; ibi nunc colitur seruatq; adrastia nomen: Parium ciuitas ẽ iuxta mare: quæ maiorem portum habet q̃ Priapus: ex ea aucta: nam Pariani attalicis obsequentes: sub qbus est ager priapensis: multum ex horũ regione absciderunt. permittentibus quidem illis: Hoc in loco finxerunt Anguigenas cognationem quandam cum serpentibus habere: proditum est. n. mares serpentum morsibus remedio esse: si eos continuo attigerint: quemadmodum incantatores. ac primo liuorem transferre: postea tumorem ac dolorem sedare. Gentis huius auctorem tradunt Heroem quendam: ex serpente immutatum: qui fortasse unus aliquis fuit ex libycis psillis: cuius autem ea aliquandiu in genus permansit. parium mylesii & erythrei & parii condidere. Pytia est apud pytiuntem pariane regionis: & montem pytium imminentem habet. Ea inter parium iacet ac priapum iuxta linum qui locus ad mare est: ubi cochile Lynusii appellati optimi omnium capiuntur. e pario priapum nauiganti: est antiqua proconnesus: & noua quæ ciuitatem habet & alibi lapidicinam magnam: & apprime laudatã. Vnde Cyzicena opera circunstantium ciuitatum pulcherrima: ex hoc lapide fiunt. Hinc fuit Aristeus carminum poeta: quæ Arimaspia dicuntur: uir faciendiæ blanditiis uehemens: siquis alius. Rheæ montem: alii eos putant: qui circa Pirossum sunt: quos Cyziceni habent zeliæ uicinos: in his thera est primo lydorum regia: postea persarum nõ nulli collem quendam ostendunt stadiis. xl. a lampsaco distantem: in quo templum est matri deorum factum: quod Rheæ dicitur lampsacus insignis urbs est ad mare sita: quæ portum optimũ habet: ea adhuc optime pstat queadmodũ Abydus: a qua distat ad. c. & lxx. stadia: prius aũt Pityusa uocabat: queadmodum de Chio dicunt. i peninsula opidum est Callipolis quod in littore iacet ad Asiam exposito: non procul a lampsaco: ut ab ea non plus q̃. xl. stadiis absit: inter lampsacum atq; pariũ: Pesus urbs fuit: & flumẽ: urbe diruta iam pesini lampsacum migrauere: cũ & ipsi milesiorũ coloni essent: quemadmodum lampsaceni. poeta dupliciter eos protulit: & addita prima syllaba: ut necnon & apesum & detracta ut Diues opũ uarias habitabat mœnia pesi. Et adhuc flumen ita uocatur: ultra lampsacum in eius mediterranea sunt colonæ milesiorum. Aliæ sunt ad exterius Hellesponti mare: stadiis centum & . xl. ab Ilao distantes. e quibus Cygnum dicunt. Anaximenes tradit in erithrea & in phocide & in thessalia colonas dici: in pariano etiam agro est Idiocolona: in lampsaceno locus est: uineis consitus qui gergithium appellatur. Fuit etiam ciuitas gergitha a gergithis dicta: quæ in cumano agro erat. Ibi. n. ciuitas fuit pluraliter & fœminine dicta gergithes: unde fuit Cephalo gergithius. adhuc locus in cumano ostenditur gergithium apud larissam. Ex pario fuit Neoptolemus cognomẽto Glossographus uir memoratu dignus. E lampsaco fuit Charon rerum conscriptor: & adimantus & Anaximenes orator & Metrodorus Epicuri sodalis: Atqui Epicurus ipse quodammodo lampsacenus fuit: diu lampsaci uersatus: atq; leontei & Idomenei amicicia uiuus: qui primi erant in ea ciuitate. Ex hoc loco Agrippa leonẽ qui corruerat transtulit: Lysippi opus: eūq; collocauit in luco qui inter lacũ est & Euripũ. post lãpsacum est Abydus: & intermedia loca scilicet lampsacenus ager & pariani pars: quæ poeta sic cõprehendit. Nam hæ urbes troianis tẽporibus nondũ erant:

Et qui percoten atq; ipsum praction: & qui
Claram Sestoo habent: & Abydum & Dian arisbam.
Asius Hyrtacides dux horum uenit arisba
Magnanimis aduectus equis: Seleentis ab amne.

Quod cũ ita dicat: uidetur significare arisbã regiam esse asii unde eum profectum dicit: si uenit arisba seleentis ab amne: quæ loca adeo sunt obscura ut de eis historici nõ cõueniãt: nisi q̃d circa Abydũ sunt & lãpsacũ & pariũ & q̃d antiq; p cote nomẽ imutatũ ẽ. ex fluminibus aũt poeta

Ganymedes
Priapus
Lampsacus
Prichus
Conisalus
Adrastia
Migdonia
Nemesis
Nemesis
Potens
Adrastia
Parium
Pytia
Linum
Aristeus
Arimaspia
Thera
Lampsacus
Pityusa
Callipolis
Pesus
Apesus
Collonæ
Gergitha
Lapsachus
Neoptolemus
Charon
Adimatus
Anaxienes
Metrodorus
Epicurus
Abydus
Arisba

Practius dicit selecenté apud Aribam fluere: siquidé Asius ari sba uenit: & selecntis ab amne. Practius am
nis est urbs ipsa non reperitur: ut nonnulli putauerunt. Is inter Abydum & lampsacú fluit. Quű
auté Praction ait de flumine accipiendú est queadmodú Et illud.

Et qui praeclara cephei flumen habebant. Et illud.

Arisba Parthenuí circa fluuiű qui tecta tenebant.

Arisbus In leso ciuitas fuit Arisba: cuius agrű methymnaei habent, est etiá fluuius qdá Arisbus in thra
Cebrini tia (ut dictű est) prope qué cebrini thraces habitát. Multa. n. apud troes & thraces eisdé noibus
Scei appellantur: ut Scei thraces qdá & Sceus amnis & Sceus murus & Sceae Troianae portae. Item
Sceus xanthi thraces & xanthus troiae fluuius: Arisbus quoq; in hebrű imittit. Arisba troiae ciuitas &
Sceaporta Ité Rhoesus apud troiá fluit: rhesus ét thracú rex fuit. Ité alter Asius apud Homerű iuenit.
Xanthus Asius hic & auunculus erat domitoris equorű Hectoris atq; Hecubae fr: uatusq; Dymantis: Sá
Arisba gariű phrygiae campos habitanris ad amnem. Abydum milesii condidere: gyge Lydorű rege
Rhoesus permittente. Ná ea loca & tota troas sub illo erat: atque promontoriű quoddá iuxta dardanű
fluuius gygas appellatur: id i ore propontidis iacet: & Hellesponti a Lápsaco & Ilio aequali spatio di
Asius stans: ad stadia centű &. lxx. Hoc in loco est illud septé stadiű mare quod Asiam dirimit ab Eu
Sangarius ropa a Xerxe ponte iunctű. promontoriű ipsum propter figurá cheronesus appellatur quae ubi
abydos pons iunctus est: angustias facit. pons Abydo obiacet. Sestus cheronnesiarum ciuitatű optima
Gyges est: quae propter uicinitaté sub eodé praefecto constituta erat: cű praefecturae nondű cótinenti
gigas bus distinguerentur. Abydus ac Sestus ad stadia. xxx. inter se distant: a portu in portű pontis
Sestos locus est paululum ab urbibus digredienti. Abydo quidé propontidé uersus. Sesto uero i eius
abydos aduersum Apud Sestű locus quidá Apobathra nominatur: ad quem ratis iuncta fuit. Sestus au
apobathra tem est interius: pro pontidé uersus ad dextra parte fluxus: qui ab ea fertur: quapropter facili
us e Sesto nauigat ad Iunonis turrim: si quis paululum deflectat: atq; inde soluat. Cú fluxus ibi
ad transitű adminiculetur: ex Abydo uero transeuntibus in contraria praeter nauigandű est cir
citer octo stadia ad turrim quandá Sesto oppsitá: postea in obliquű eundű est: & ocquaquá ad
uersus fluxus nauigandű. Thraces post tres troianas: Abydű habitauere: deide milesii. Sed quű
urbes circa propontidem a Dario Xerxes patre concremarentur. Abydus etiá calamitatis eius
particeps fuit: Ná post reditű e Scythia: intelligens nomadas aduersus se transitű parare: ad ea
ulciscenda: quae perpessi fuerant: ueritus ne urbes exercitui transitű praeberent: eas concrema
uit unde ad caeteras mutationes & tempora: haec etiá confundendorű locorű causa accessit. De
Sesto ac tota cheronneso tunc diximus cum de thracia tractaremus. Theopőpus ait Sestű par
uá quidé esse: sed bene munitá: & duorű iugerű crure ad portű coniunctá: unde ppter haec & p
pter fluxum aditus dominá esse: abydeorű regioni in troade Ascyra iminent: quae nunc abyde
ascyra orum sunt: urbs diruta: ea prius per sese erat: & auri metalla habebat. Quae nunc perrara sunt:
abydos utpote cósumpta: queadmodű ea quae i Tmolo: & circa pactolű erát. Dicűt Abydű ab esapo di
stare ad. lxx. stadia recta. át nauigatőe pauciora Iliésa extra abydű sunt: tű caetera maritima
lectum usq; tű etiam quae in troiano iacent campo: & idae praetermontana aeneae subdita quam
aeneae re poeta duobus modis nominat: interdum ita dicens. Dardanios ait anchisae pulcherrima ples.
gna Dardanios uocans: interdű dardanos: ut

Et troes simul & lycii: ac dardana pubes.

Dardania Verisimile auté est: hoc in loco reá fuisse: quá poeta dardaniá uocat: ut Nubigena primű satus
ab Ioue dardanus ipsam

Dardaniá posuit.

Nunc uero ne urbis quidé uestigiű usq; apparet. Plato post diluuium tria uiuédi genera putat có
stituta, primű in ipsis mőtiű cacuminibus: simplex & agreste corű qui aquas formidát: quae i cá
pis. solent abundare. Secundű in ipsis montiű radicibus eorum qui iam audent: maxime quum
campi iá arescere coepissent. Tertium in campis. Dicet aliquis & quartű quintű & fortasse plu
ra. Postremum uero in ora maritima & in insulis iam metu oi amoto: ná magis & minus aude
re ad mare accedere multas uitae & morű differentias efficiet: & ut boni illi & agrestes mitioré
quodammodo uitae modum secundorum subeunt: sic est quaedam praeter hos differentia ru
sticorum hominű & semirusticorű & ciuiliű a quibus iam nomina paulatim imutata in optimű
& urbanű uitae genus deferunt: secundű mutationé morű in melius factá praeter locorű & uitae
diuersitates: Has itaq; differentias Plato dicit a poeta descriptas: nam primű uiuédi exéplű Cy
Circeopluri clopas ponit: qui fructibus sponte nascentibus utebantur: & montiű cacumina in speluncis ha
tictus bitabant: de quibus sic ait.

Omnia per sese nullo nascuntur aratro.
Non fora non causas norunt: non sancta senatus
Iura sed in celsis habitantes montibus: antra
Et puer & magnis de rebus iudicat uxor.

Secundae ciuilitatis exemplű Dardaoum ponit: qui
Dardania Dardaniam posuit: quoniam nondum ilion esset

In cãpo: sed adhuc idæ montana tenerent. Protinus illa fuit multis habitantibus aucta. Tertiæ exemplũ Ilum ponit quẽ ilii conditorẽ tradunt. Vnde par est eũ in medio cãpo sepultũ esse: quĩ prior ausus est in cãpis habitare: unde illud est. Hi ueterẽ ad tumulũ: atq; Ili monuméta ruebãt: Dardanii meditũ qua cãpus Erineon ambit. Sed nec hic oĩno ausus est: nã nec ibi urbẽ condidit: ubi nunc est: sed. xxx. fere stadiis superius ad orientẽ idã & dardaniã uersus: iuxta eũ qui nunc iliensiũ uicus dicitur. Noui ilienses gloriæ cupidi cũ uellent hanc esse antiquã urbẽ coniectandi causam præbuerũt: ex Homeri poesi. Hæc. n. nõ u... deᵗ ea esse: quæ ab Homero describitur. Sũt alii qui scripserunt urbẽ hanc multa loca mutasse: ...ostremo hic constitisse. idq; ex oraculo. Tales itaq; mutationes quæ tũc in iferioribus partibus contigerunt ciuilitatũ & uiuendi differentias efficere arbitror. Sed de his alias. Tandẽ iliensiũ qui nunc sunt urbẽ: uicũ eẽ dicunt: qui Palladis tẽplũ habet. idq; paruũ ac tenue. alexandꝛ uero quũ ex uictoria rediret apud granicũ habita: tẽplũ donis exornasset atq; urbẽ appellasse: & ut ædificiis repararet: curatoribus mandasse: & liberã & imunẽ eẽ iussisse. postea subactis persis humanissimã epistolã misisse: in qua se eã magnificaturꝛ pollicebatᵗ: & insigne tẽplũ cõditurꝛ: & sacrũ certamẽ istituturꝛ. post eius obitũ Lysimachus urbis cura suscepta: delubꝛ construxit: & murꝛ circũduxit: & uicinas & antiquas urbes in ea habitatũ deduxit: quæ iã erant labefactatæ: is etiã alexãdriã curauit quæ iã ab antigono habitata erat: & antigonia appellata: noie tñ imutato. Piũ. n. uisum est Alexãdri successoribus: ut prius de noie illius urbes cõderent: postea de suo ea qdẽ permãsit & aucta est: nũc quoq; Romanoꝝ coloniã accepit: & inter claras putatᵗ: & qđ nunc Iliũ ẽ: uicus erat ĩ urbis modũ: quũ primũ Romani asiã ingressi Antiochũ magnũ eiecerũt ex ea regione: quæ intra taurꝛ ẽ. Demetrius Scepsius refert: eũ adolescẽs adhuc in eã urbẽ pegrinaretᵗ: adeo neglectã uidisse: ut ne cõtilia qdẽ tecta haberet. Agesianax scribit Gallos ex Europa transgressos: in urbẽ ascendisse: tutelæ gratia: sed quũ eã sine mœnibus cõperissent: ilico reliqsse. postea multũ reparata est. Deinde rursum Romani q cũ Fimbria erant eã labefactarũt obsidione captã: i bello aduersum Mithridatẽ gesto: nã tũc Fimbria q̃stor missus ẽ cũ Valerio Flacco cõsule: bellũ aduersum Mithridatẽ aggrediẽte. Ille mota seditione: & cõsule a se In Bithinia ĩterẽpto: exercitu potius est: progressusq; iliũ quũ iliẽses eũ (utpote latronẽ) nõ susciperẽt: admoto ad urbẽ exercitu undecimo die eã cepit. Cui gloriãti quod quã urbẽ Agamẽnõ. x. anno uix cepit: cũ mille nauiũ classem & uniuersam græciã secũ haberet: ipe eã undecimo die cepisset: rñdi quidã ex iliẽsibus: nõ. n. Hector aderat: q pro ciuitate pugnaret. Sed quũ Sylla aduentasset: hũc sustulit: Mithridate cõditionibus qbusdã domũ remisso: Iliẽses uero multis beneficiis solatus ẽ. Aetate nostra Iulius cæsar maximã de iis curã suscepit: Alexãdꝛ æmulatus; nã ille ut cognatõem ĩnouaret ad eos curãdos ipulsus est simul quia Homeri studiosus fuit: unde etiã Homericæ poeseos emẽdatio quędã fertᵗ: quæ ex Alexandri ferula dicitur cum Callisthene & Anaxarcho. Is. n. quędã adnotauit q postea in ferulã coniecit: quã in persica gaza ĩuenerat sumptuose instructã. Homeri itaq; studio & æacidaꝝ cognatiõe: q Molossis ĩperarũt apud quos etiã dicũt Andromacã regnasse Hectoris uxorem: Alexãder erga iliẽses magnoperẽ erat affectus: Cæsar uero quia & alexandri amantissimus fuit & certissima cum iliensibus cognationis signa habebat: impendio ad beneficium incitabatᵗ. Certissima quidem: quia Romanus erat: Romani autẽ auctorẽ generis æneam putant. Iulius. n. ab Iulo quodã uno ex ꝓgenitoribus: & ille ab Iulo cognomẽ hoc habuit: qui unus fuit ex posteris æneæ. Regionem itaque eis tribuit: libertate & immunitate seruata in quibus adhuc ꝑmanẽt. Qđ aũt antiquũ Homeri iliũ non sit ĩ hoc loco: ex his cõiecturã capiũt. Sed prius loca describẽda sunt: quæ ab ora maritima ĩcipiunt: ubi nos desciuimus. Post Abydũ itaq; est ꝓmõtoriũ dardaniũ de quo pauloante fecimus mẽtionẽ: & ciuitas Dardanus. lxx. stadiis ab Abydo distans: ĩter hæc Rhodius amnis emittit: apud quẽ in cherõneso Cynosema est: Hecubæ sepulchrũ quidã Rhodiũ dicunt ĩ Esapũ emetere: q unus ex his est: qui a poeta cõmemorantur. Et septẽ Rhesi uada tũ rhodiũ: atq; caresum. Dardanus prisca res est & a deo spreta: ut sæpe reges alii Abydũ trãstulerint: alii rursum in pristinã habuerint cõditionẽ: hoc ĩ loco Cornelius Sylla Romanoꝝ ĩpator: & Mitridates cognomẽto Eupator cõuenerũt: ut bellũ dissoluerent. nõ ꝓcul hic est Ophruniũ: & in eo Hectoris lucus: in loco cõspicuo. deinde pteleus lacus: deinde Rhytium urbs in colle sita & regio littoralis Rhitio continua & Halitenes & Eãtiũ: ĩ ea est Aiacis tũulus & tẽplũ & statua: quã ab Antonio ablatã: & in egyptũ asportatã: Augustus cæsar iliẽsibus restituit: quẽadmodũ & plerisq; aliis. Nã pulcherrĩa dona: quæ ille ex clarissimis tẽplis abstulerat: ægyptiæ largiẽs: hic deis reddidit: post Rhitiũ ẽ Sigeũ urbs diruta: & nauale & achiuoꝝ portu: & achaica castra & lacus: q os dicitᵗ & Scamãdri hostia. Nã Simois & Scamãder ĩ cãpo cõcurrẽtes: multũ lutũ deuehũt: unde maritimã orã exaggerãtes obstruũt: & maria stagnãtia & loca palustria efficiũt. iuxta Sigeæ ꝓmõtoriũ ĩ cherõneso ẽ ꝓtosileũ & eleusã: de qbus ĩ rebꝰ thraciis añ dictũ ẽ. Huius oræ spatiũ a rhytio usq; Sigeũ & achillis tumulũ: recta nauigãtibꝰ ẽ stadioꝝ. lxx. nouo ãt Ilio tota subiacet. xii. fere stadiis ab eo distãs iuxta achiuoꝝ portũ a priore ãt aliis. xxx. stadiis ad partẽ: q ẽ idã uersus. Achilles & tẽplũ habet: & tumulũ iuxta Sigeũ Patroclus ãt & Antilochus tumulos qbus oĩbus & Aiaci Iliẽses fa-

Ilium
Ilisus
Erineos
Ilii situs
Iliensium urbs
Mineruæ templum
Alexãdria
Antigonia
Ilium
Fimbria
Romanoꝝ
Autor
Iulius cæsar
Iliũ homeri
Dardaniũ prom.
Dardanus ciuitas
Rhodius fluuius
Cynosema
Hecubæ Sepulchrũ
Caresus
Ophruniũ
Hectoris. lucus
Pteleus
Rhitihum
Halitenes
Eantium
Aiacis tumulus
Sigeum
Os lacus
Scamender
Simois
Protosileũ
Eleusa
achillis tẽplum
Patrocli tumulus

Hercules crificāt. Herculé uero nō colūt: causam asserentes: quod is urbem fuerit depopulatus. at ille (i-
in troiam get aliqs) ita eā depopulatus est: ut posteris depopulaturis: abefactatā qdē relinqueret: ciuitatē
tamē: unde poeta sic inqt. Pergania diripuit: plateas uiduauit & omnes. Viduatio. n. quadā ho-
minū iminutio ē: nō tamē extremū exitiū sed ii qbus ipsi sacrificant: & quos ut deos colūt: ex
toto eā deleuere: nisi hoc causæ dicāt eē: qđ hi iustū bellū itulerūt. Hercules uero iniustū: Lao-
medōtis equoꝝ gratia: cui rei rursum fabula occurritur. nō. n. equoꝝ gratia sed mercedis pro
hesione ac ceto: sed omittamus hæc: nā i fabulaꝝ cōmētu recidius: fortasse aliquæ ueriores cau
achcium sæ nō latēt: pp quas Ilienses icessit: ut alios colerēt: alios minime: poeta significare uidet eam
Tenedii paruam urbē fuisse: quum de Hercule dicit.
Troianus Cūq; uiris paucis: & sex cum nauibus: ipsa
campus Pergama diripuit: plateas uiduauit & omnes.
Scepsis Hac ratione Priamus magnus ex paruo & Rex regum effectus uidet: ut diximus: paulum ab
Dardania hac ora pgredienti est acheium: quod iam ad ulteriorem tenedioꝝ regionem pertinet: quæ lo-
Cebrinia ca cū ad mare talia sint: iis troianus campus imminet usq; ad Idam: stadia plurima ascendes ori
Paris sepul. entem uersus: huius prætermontana perangusta quidem est partim ad meridiem extēsa usq; ad
Oenones loca quæ apud Scepsim sunt: partim ad septētrionem: usq; ad Lycios: q iuxta zeliam habitant.
sepul. Hāc poeta sub ænea & antenoridis ponit: ac dardaniam uocat postea ē Cebrinia magna ex par
Cebrinia te campestris: quæ quodammodo pariter cum dardania pgreditur. Erat etiam olim urbs cebrē-
antigonia nia: demetrius hucusq; Ilii agrum Hectori subditum pertendere arbitratur progredientē a oa-
alexandria uali usq; in cebriniam: ibiq; alexādri & Oenones sepulturam ostendi: quam dicūt alexādri uxo
Iliū nouū rem fuisse: prius q̄ Helenam raperet: & poeta inquit. Cebrionem haud propria Priamo de con-
iuge natum. Quem cōsentaneū est a regione: uel ut ab urbe potius nomē habuisse. Cebriniam
uero Scepsim usq; pcedere: & eorum confinium esse Scamandrū: medium inter ea fluentē. Ce-
Troianus brinios cū Sceptiis semper inimicicias exercuisse: donec antigonus eos antigoniam transtulit:
Campus q̄ nunc Alexādria dicit. ac cebrinios qdē cū aliis alexādriæ remansisse. Sceptios uero domū re-
Erineos diisse. Lysimacho pmittente. a regione Idæ quæ mōtana est duos quosdā flexus ad mare excur-
Batia rere: alteꝝ Rhytiū: alteꝝ Sigeū uersus; atq; ex utrisq; dimidiati circuli lineā effici: & tātū a ma-
Simois ri distar: q̄tū nouū Iliū atq; i plaitie dūpe. Nouū itaq; iliū itra dictoꝝ flexuū finē eē asserit. āti-
Scamander quū uero ītra initiū: interius aūt Simoisiū cāpū cōprehēdi: p quē Simois fert: & scamādriū per
Os lacus quē Scamāder fluit: atq; hic ppric troiāus cāpus appellat: poeta quoq; maximā certainū pte: h
Callicolōa in loco factā ostendit: nā & latior est: & loca celebrata hic uidemus ut Erineon Esiæ sepulchꝝ
& Batiā Ilii tumulū: flumina etiā Simois & Scamander: quoꝝ alteꝝ Sigeo: alteꝝ Rhytio pxi-
mū est: ea i cōspectu noui ilii cōcurrūt. postea Sigeū delata lacū efficiunt: q os dicitur: Vtrosq;
cāpos alteꝝ ab altero ingens qdā collis dictoꝝ flexuū in rectū dirimit: q a nouo ilio icipiēs: &
ei cōiunctus: usq; ī cebriniā tēdit. Itaq; ad utrosq; flexus Philosophi litterā efficit. paulo ultra eū
ē iliēsiū uicus: ubi fuisse existimat antiquū iliū distās ab urbe quæ nūc est: stadiis. xxx. ultra iliē-
siū uicū ē callicolona collis qdā: iuxta quē Simois labit: qnq; stadiū spatiū habēs unde illud qđ
de Matte dicitur: non caret ratione: ut Parte alia mauors: uioleti turbinis instar
Fertur: & excelsa troas hortatur ab arce. Nōnunq̄ ad Simoēta ruit: qua collicona ē. Nā prœlio
ī Scamādri cāpo inito: cōueniēter mars īterdū ab arce troianos exhortabat: interdum ab aliis
locis Simoēti: & callicolonæ pximis quousq; uerisimile ē pugnā pgredi. Cū uero callicolōa. xl.
Thymbra stadiis absit a nouo Ilio: quid opus erat tm̄ spatiū cōphēdi: i qtū castra nō extēdebant: id quoq;
Thymbræi qđ Licii sortiti erāt anī Thymbrā ualde cōuenit antiquæ urbi. nā thymbra cāpus ē ibi pximus:
Erineos & thymbræus q p eū fluit: i Scamādrū emittēs ad apollinis thymbræi tēplū. l. stadiis distat. Eri-
neos etiā asp qdam locus: i quo multæ sunt Caprificus antiquæ urbi subiacet: quare illud quod
ab andromaca dicitur: ualde huic conuenit: ut
Tu populis consiste tuis: ad Erineon Hector
Qua patet accessus uel adiri mœnia possunt.
Nouæ āt urbi nō cōuenit phagus quoq; paulo iferior est Erineo: de qua achilles ait Dumq; ego
apud troiam certarem: e mœnibus Hector.
Longius ad pugnam nunq̄ prodire uolebat.
Phagus Sed Sceas portas: & phagum exhibat ad usq;.
troiæ Præterea id quod nūc naua le dicitur: adeo uicinū est nouæ urbi: ut merito partim troianorū de-
Naualetró mentiā liceat admirari: partim metum. Dementiā quidem si tanto tēpore id imunitū habebat:
iæ cū urbs propinqua esset & tanta ciuiū & sociorum multitudine abundaret. Nuper enim factum
murum inquit: uel non est factus. sed poeta qui eū finxit etiā deleuit (ut aristoteles dicit) Metū
uero: si facto muro ex eo pugnabant cū hostes ad nauale irruentes: e nauibus certarēt. Verū cū
Naualetro illi id imunitū haberent nō audebāt ad obsidēdū accedere: cū distātia pua eēt: nauale enī iuxta
iæ Sigeū est: & Scamander prope emittit. distans ab illo stadiis. xx. Quod siquis dicat. eū qui nūc
Sigeum chiuoꝝ portus uocat. nauale fuisse propinquiorē locū dicet. xii. stadiis ab urbe distātē: & cāpū
ad mare addet: quia totus cāpus qui ad mare ante urbē iacet fluminū aggestio est: qua pp si nūc

xii. stadioꝝ interualli est:tūc dimidio minus errat:narratio quoq; ab Vlyxe ad Eumei habita a nauali ad urbē magnū spatiū eē significat:ut aciē sub troiā duximus:& in pgressu ait nimium lōge a nauibus uenimus. Mittūtur etiā speculatores uisuri nū apud naues maneāt:ualde remor a moenibus:an ī urbē retrocedāt:& Polydamas dicit.

Nunc reuertamur socii decernite in urbē

Ipse quidem iubeo:nā longe a moenibus itum est

Demetrius Hestieā alexādrinā in testimoniū affert:quæ de Homeri iliade cōscripsit interrogā rē nū apud noui iliū bellū fuit:& troianus cāpus? quē poeta dicit īter urbē fuisse atq; mare.nā fluminū aggestio:quæ nunc añ urbē cernit posterius facta est:polites quoq; — hestiea de iliade Cōscripsit

Qui senis esiate tumulo spectabat ab alto

Quid strueren danai:pedibus pernicibus audax

Stultus erat:nā q̄q̄ ab alto:tñ e maiore arcis altitudine speculari poterat:& ex æquali fere distantia nihil indigens pedū ope ad tutelā:nā Esiate sepulchꝝ qđ nūc ostendit.v.stadiis abest iuxta uiā:quæ alexandriā fert:præterea Hectoris discursus circū urbē ratōe caret:nā noua urbs pp perpetuū iugū circuiri nō pōt. Antiqua uero potest:cuius merito uestigiū nullū extat:nam cū uicinæ urbes uastatæ essent:nū tñ oino erutæ:& antiqua funditus deleta:oēs eius lapides:ad illius instaurationē sunt translati.unde Archeanactē Mitylenæū dicunt:ex iis lapidibus Sigeū construxisse:quod postea athenienses:misso phrynone olympionice occuparunt:quū lesbii de uniuersa fere troade disceptarent:a quibus maxima eius regionis pars possidebatur. Eius autē habitatiōes partim adhuc stant:partim sunt deletæ. Pictacus mityleneus:unus ex septē sapientibus:aduersus phrynonē imperatorē nauigans:& proelio cū eo conserto:maximā cladē accepit:unde Alcæus poeta dicit se in quodā certamine male latū:abiectis armis aufugisse:& præconi cuidā imperassent:ut iis qui domi erant.nūtiaretur Alcæus incolumis nequaq̄ ipsum tollet tyrannū:in claꝝ Palladis tēplū:quē attaci suspenderunt:postea Phrynone illū ad singulare certamē puocātē cōcurrit sumptisq; piscatoriis instrumētis:funda cōuoluit:& fuscina gladioq; cōfodit. stāte adhuc bello periāder ab utrisq; arbiter electus id diremit. Demetrius Timæum mētiri ait q scribat e lapidibus Ilii Achilleū a periandro munitū dū atheniēsibus cōtra Pictacum auxiliaret:munitū qdē hūc locū a mityleneis apud Sigeū cōcedit:sed neq̄q̄ ex his lapidibus nec a Periandro:q quō arbiter eēt electus:qui erat aduersarius? Achilleū locus est:in quo Achillis monumentū ostēdit:parua sane habitatio. Iliēses Sigeū cū minus obtēperaret:euerterunt:nā tota ora dardanū usq;: sub illis fuit & nūc ē:olim maxima ps sub æolibus erat:q̄propter Ephorus nō dubitat totā regionē quæ Abydo cumā pcēdit:æolida nominare. Thucydides dicit:athenienses troiā Mitylenæis abstulisse:ī bello pellopōnesiaco:qđ pachetiū dictū ē:noui aūt iliēses afferūt urbē ab Achiuis captā nō tñ penitus euersam:nec unq̄ funditus deletā fuisse.uñ locrēses uirgines paulo post quotannis mitti īcoeperunt:quæ pfecto minie sunt Homerica. Nā nec Homerus Cassandræ uiolentiā nouit:sed eā nūc uirginē dicit:ut Interiore domus parte othryōea premit. Quem noua belloꝝ iā pridē fama cabeso Traxerat intactā:& forma pstāte:petentem Cassandrā. Violētiæ uero plusq̄ meminit:nec qđ Aiacis iteritus in naufragio Palladis ira eueneritan alia simili causa:sed qđ Palladi eēt exosus:in cōi dixit:nā cū oēs ī tēplū scelerati atq; impii fuissent:oibus erat īfensa:iterēptos aūt a Neptūno dicit:pp eoꝝ īsolētia. Locrēses uirgines mitti cōtigit quū iā p se obtinerēt iliēses itaq; hoc mō ingūnt. homerus aūt expssē urbis excidium ponit:ut — Achilleū locus — Aeolis — Pachetiū bel. — Cassandra — Aiacis interitus

Tempus enim ueniet:quo concidat Ilion ingens. Et illud

Si Priami clarā pugnando euertimus urbem. Et illud

Vrbs Priami decimo iam tandem corruit anno.

Huius rei cōiecturā hāc faciūt qđ Palladis simulacrū nūc stat:cū Homerus id sedere significet. Iubet enim peplum Palladis genibus apponi pro īpōi:ut est etiam illud. — Palladis simulacrum

Nō cernet genibus caros assidere natos.

Quod melius est q̄ ut qdam exponūt:pro iuxta genua poni afferentes illud.

Illa foco astabat:rutilumq; sedebat ad ignem.

id ē iuxta focū:quānā.n. pepli positio esset iuxta genua:li quoq; q genibus accētū circūflexo pnūciāt:quēadmodū ī multis aliis fit.uteūq; accipiāt: uerba ī infinitum ptrahunt. permulta uero antiqua Palladis simulacra sedētia ostendunt ut phoceæ:Massiliæ Romæ Chii:& multis aliis in locis. Iuniores quoq; urbis excidium confitent:ut Lycurgus orator.nā Ilii mentionē faciens quis inquit nō audiuit id semel a græcis euersum:qđ nūc desertū est? Sūt q putent posteriores hos cōdidisse. ratos locū eum iauspicatū esse:pp calamitates uel qđ Agamēnō antiqua cōsuetudine eū fuerit execratus:quēadmodum crœsus quum Sidinam coepit ī qua Glaucias tyrannus aufugerat:execratus est quicunq; eū locū instauraret:q̄re ab eo loco illos credit ab stinuisse atq; alium condidisse. Astypalienses itaq; qui Rhytiū tenuerunt primi oppidum iuxta Simoētē hitauere:qđ nūc polisma noiat:ī loco nō ualde idoneo.q̄pp cito euersū ē Noua uero hitatio & tēplū apđ lydos cōdita sūt. ea ī initio nō erat urbis:sed multis annis post & paulatim ut diximus creuit:Hellanicus uolēs iliēsibus gratificari.ut illius fama ē cōcedit nouā & atq; — Astypaliēs Rhytium — Polisma

urbem eandem esse: qua deleta qui Sigeum & Rhytium habitabant: regionē iter se partiti sunt
e autē restituta oia reddiderunt. Idā proprie multifontē dici existimāt: propter fluminū multitu-
dinē ex ea ꝓfluentiū: ꝑsertim ubi Dardanica regio ei subiacet: usq; Scepsim & iliēsia: Demetri-
us eorum locorum gnarus: ut homo indigena: ita inquit: est collis quidam Idæ nomine Coty-
lus: ultra Scepsim: ad centum ac uiginti stadia: ex quo Scamander & granicus & esapus fluunt.
sed hi ad septētrionē & propontidē tendunt: e pluribus fontibus manantes: Scamander ad oc-
casum ex uno fonte. fontes inter se distāt. xx. stadiorum interuallo. & finis esapi ab ortu suo plu-
rimū distat quingentis fere stadiis cuius poeta inquit. Dicendi causam præstat mirādus aquarum
Fluxus hic geminis Scamander fontibus exit. Alter enim tepidis fumosus labitur undis. Alte-
rat in medio transfertur frigidus æstu. Quā nix & grando & glacie distinctus aquai. tepidis. i.
calidis: addidit etiā fumosus quia fumus ex eo fit sicut ex igni. Sed in eo loco nunc calidæ aquæ
non inueniuntur: nec Scamandri fons ibi est: sed in monte: isq; unus & non duo. Calidas quidē
defecisse uerisimile est: frigidæ autē per deriuationē e Scamandro effluentes iuxta hunc locum
exoriuntur: uel quia prope Scamandrū sunt: atq; hæc aqua scamandri fons dicitur. nā hoc mō
plures fontes eiusdē flūinis dici possunt. In hunc Andrius influit ex quadā carisene mōtana re-
gione: cōpluribus uicis habitata & optīe culta: quæ dardanicæ adiacet: usq; ad loca zeliæ ac pi-
tyæ finitima: eā regionē a careso flumine dictā putant: cuius poeta meminit. Et septē rhesi uada-
tum rhodium: atq; caresum Hic idē dicit urbē de nomine fluminis appellatā erutā esse. Rhesus
fluuius nunc rhoites appellatur: nisi qui in grāicū influit: rhesus sit. Septēuadus quē multiuadū
nominant septies pertransitur: a locis pulchre pinui finitimis uicū celenas eunti: & æsculapium
Lysimachi opus. De pulchra pinu: Attalus qui primus negauit ita scribit. ambitū eius eē pedū.
xxiiii. altitudinē a radice. lx. & yii. postea in tria scissam æqualiter inter se distantia: itemque i unū
apicē cohiberi: totā eius altitudinē eē duorum iugerum & xv. cubitorum. distat ab Adramyttio stadi-
is centū & lxxx. ad septētrionem. Caresus a malunte fluit: qui locus inter palescepsim iacet: &
acheiū ulterioris tenediorum agri: īmittit aūt in esapū: Rhodius a Cleandria & Gordo fluit: quæ
stadiis. lx. distant a pulchra pinu. influit aūt ī eū ī esapi cōualle: quæ a sinistra cursus eius ē: pri-
mū iuenit polichna locus munitissimus: deīde palescepsis: deīde Halizoniū: qđ iā ad halizonū
materiā (de qbus ante dixius) cōfictū ē: postea caresus urbs deserta: & caresina regio: & flumē
ab eo dictū qđ cōuallē īgētē efficit: minorē tñ ea quæ esapi ē: Iā uero deīceps zeliæ sequūt cāpi
& loca collibus plena & optīe culta. In esapi dextra: īter polichnā & palescepsim ē uicus nouus
& argētariæ: qđ etiā ad eādē materiā ponēdū ē: ut illud saluū eē possit. argēti ubi uena ē: siue aly-
bā siue alopā: iuenit cuiq; uelit noiare. Oportuit. n. eos & hoc fingere: parūper sibi frōtē ꝑfrica-
tes: nec claudū qcq̃: & rephensioī obuiū reliquere: cū iā semel aūs fuissent: ūs itaq; sic occurrit:
cætera quoq; uel plurima ab eo aīaduertēda erāt: ut ab homīe perito & īdigena & tātā de iis re-
bus curā habēte ut. xxx. libros cōscripserit: ī expositionē paulo pluriū. lx. uersuū: ex dinumera-
tiōe troianorum: dicit itaq; palescepsim ab urbe Aenea distare stadiis. l. ab esapo flumīe. xxx. rur-
sum ab hac palescepsi nomē ad alia plurima loca deduci. sed ad orā unde digressi sumus: redeūdū
ē. Post Sigeū ꝓmōtoriū ē Achilleū & Acheiū: ulterior tenediorum regio & ipsa tenedos: distās a
cōtinēti ad stadia. xl. ea ambitū hēt ad stadia. lxxx. & urbē æolicā: & portus duos & Apollinis
Smīthei delubrū: ut poeta testat. Smītheu: præclare tenedi: noīat Apollo. Circūstāt eā duæ par-
uæ īsulæ: qs calydnas uocāt: sitas ī nauigatiōe lectū uersus Tenedū: alii calydnā dixerūt: alii leu-
cophrym. circa eā sunt aliæ quædā īsulæ: i hac de Tene cōficta fabula narrat: a quo īsula nomia-
ta ē & de cygno q genere thrax fuit: & Tenis pr̄ (ut qdā uolūt) & colonarum rex acheio cōtiua
erat larissa & colonæ: quæ prius ad diā ptinebāt. & Chrysa ī loco excelso & petroso supra mare
sita: & Amaxitus quæ cōtinue lecto subiacet. nūc Acheio cōtinua ē Alexādria oppida uero illa
quēadmodū & alia cōplura castella alexādriā migrauere: e qbus ē Cebria & neādria rgionē tñ
illi habēt. Locus ipse i quo nūc ē alexādria Sigia uocabat. In urbe Chrysa ē apollinis Sminthei
delubrū: & signū qđ nois ueritatē seruat. nā mus qdā pedi statue subiacet. Hāc statuā scopa pa-
rius fecit historia siue fabula: quæ de muribus narrat huic loco cōgruit. nā teucris e Creta ꝓfe-
ctis de qbus primo Callinus elegiæ poeta tradidit: post multi sunt secuti: datū erat oraculū: ibi
eos sedē posituros: ubi terrigenæ eos adorirēt: id circa Amaxitū dicūt contigisse: maximamq;
agrestiū muriū multitudinē noctu exortā: qcqd armorum & utēsiliū ex corio iuēissēt corrosisse:
teucros ibi māsisse: atq; idā ab ida q ī creta ē appellasse: Heraclides ponticus auctor ē: mures ibi
circa tēplū abūdari: & sacros existiari. Simulacrum uero ita īstructū eē: ut murē pedibus ꝓmat: alii
tenerum quēdā ꝓdidere ex Attica ꝓfectū: ex urbe troū: q nūc oxypeteō noīat: teucros uero nul-
los ex creta uēisse. Signūq; cōiūctōis troū: cū atticis dnt: qđ apđ utrosq; erichtōius qdē gñis au-
ctor ꝑdicat: iūiores ita dnt. Hōeri āt carmibus ea ꝑcipue uidēt cōcordare: q sūt ī cāpo thebano:
& uestigia q chrysæ ī eo sitæ olī ostēdebāt: de qbus mox dicēdū ē. Sed multis ī locis ē Smīthei no-
mē: nā iuxta Amaxitū duo loca sunt: q Smithia uocāt: ꝑter eū q ē iuxta tēplū. Itē alia latisseo
agro ꝓxia ī pariano ēt agro locus ē Smīthius appellatus. Itē apud Rhodū & lyndū & alia pluri-
ma loca: nūc tēplū Smīthiū uocāt: ī agro itaq; lecti seorsū ē Halysius cāpus & tragesæi sales: q

Idæ
Cotylus collis
Scamandri ortus
Esapus fluuius
Granicus fluuius
Andrius fluuius
Carisena
Caresus fluuius
Rhesus fluuius
Rhoites
Caresus
rhodius fluuius
Cleandria
Polichna
Palescepsis
Halizoniū
Caresus
ænea urbs
achilleum, acheium
Tenedos
Smintheus ap.
Calydnæ
leucophrys
Tenes
Laryssa
Colonæ
Chrysa
amaxitus
Cebrina
Neandria
Sigia
Smintheus ap.
Ida mons
Oxypeteō
Sminthia
Halysius cāpus

sponte nascunt᷑: & etheſiis uentis congelaſcunt: iuxta Amaxitū. Alii quoq̧.xii.deoꝝ quā aga
ménon conſtruxit lecti oſtendit᷑. Hæc loca cōtra iliū ſunt ad ſtadia.cc.uel paulo plura. Sic ex
altera parte ſunt abydenſia q̄q̄ paulo ꝓpior eſt abydus: deflectenti āt lectū ſunt clariſſime æolū
urbes: poſtea eſt ſinus adramyttinus in quo poeta maximā lelegū ꝑtē uidet᷑ collotare: & cilicas
q duplices ſunt: Hic eſt mitylenēoꝝ littus: quod uicos aliquot habet in illoꝝ continenti. eun-
dē ſinū ideū nominant: nam iugū a lecto ad idā porrectū primis ſinus ꝑtibus iminet: in qbꝫ poe
ta primū lelegas ſitos dixit. de quibus & ſi prius dictum eſt: nūc tamē eſt repetendū quia peda-
ſon urbē quandā: ſub alte poſitā inquit. Sub quibus lelegū populi ditione tenent᷑. Pedaſus & flu
uio quæ iuncta ē Satnioenti. Nūc urbis locus deſertus oñdit᷑: qdā ſub Satnioēte ſcribūt ſed non
recte q̄ſi urbs ſub mōte ſatnioente ſita ſit: cū nullos ibi mōs ſatniois exiſtat: ſed fluuius ad quem
urbs ſita eſt: q̄q̄ nūc deſerta: noīat autē fluuiū.

Satnion oenopidem cōtorta percuſſit haſta — Q uē quōdā Nais pepit pulcherrima nymphæ.
Oenopi: ſeruaret dum Satnioentis ad undam — Ille boues. Et illud
Ad rapidi ripas ædebat Satnioentis — Pedaſon excelſam.

Poſtea Satnioēta dixit: alii uero Saphnioēta: q torrēs magnus ē: & celebris ꝑꝑ poetā q eū noīa
uit. Hæc loca dardanio agro & Scepſio ſunt cōtinua: tanq̄ alia quædā dardania: humiliora tam
Nūc aſſioꝝ & gargarenſiū ſunt uſq̧ ad mare leſbiū: cōtēta ī regione quæ olī antādria erat & ce
rebrinoiꝝ & Neandrinoꝝ & amaxitañoꝝ agro neandrini. n. ultra amaxitū ſūt: cū & ipſi citra
lectū ſint & magis mediterranei & magis ilio ꝓpinq: nā.c. & .l. ſtadiis ab eo diſtāt ultra hos ſūt
cebriniī: ultra cebrinios dardanii uſq̧ paleſcepſim atq̧ ſcepſim ipſam. alceus antādrū lelegū ur
bē dixit: ut Vrbs lelegū ī primis antādros. Scepſius eā ī adiacētibus pōit ita ut ī cilicū terrā exe
at: his enī quodāmō leleges ſunt finitimi: auſtrale idæ latus terminātibus: humiles tamē ſūt: &
q maritimā orā attigūt ꝓferti iuxta adramyttiū nā poſt lectū eſt polimediū locus qdā ad
ſtadia.xl. ab eo diſtās: uel ad.lxxx. lucus ꝑuus ē circa mare: uel ad.c. & .xl. gargara: q ī ꝓmōto
rio quodā iacet: qđ ſinū efficit: q ꝓprie adramyttius uocat᷑ nā tota ora a lecto uſq̧ canas hoc eo
dē noīe appellat᷑: ī quo & eleaticus cōprehēdit᷑: & ꝓprie eū adramyttinū dicūt q a ꝓmontorio
claudit᷑ ī quo gargara ſunt & a ꝓmōtorio pyrra uocitato: ī quo aphrodiſiū ſitū ē oris latitudo ē
a ꝓmōtorio ī ꝓmōtoriū ſpatiū.c. & .xx. ſtadioꝝ: iterius ē antādros cui mōs īminet. quē alexan
driā uocāt: ubi deas a Paride iudicatas dicūt: & aſpaneus ubi idæ materies cedit᷑. Hic. n. eā aptāt
poſtea ꝑ flumē deducūt. Deīde eſt aſtyra uicus: & lucus aſtyrinæ Dianæ ſacer ī ꝓxio ē adramyt
tiū athenīēſiū colonia: q & portū hēt & nauale: extra ſinū & pyrrā ꝓmōtoriū eſt ciſthena urbs
deſerta: q portū hēt ultra eā in mediterranea ē æris uena & ꝑperina & Trariū: & alia hmōi ha
bitationes ī ſequētī mitylenēoꝝ ota ſunt habitatiōes Coriphātis & Heraclia. Deīde attea: dei
de arneus & Pitana & caici fluminis oſtia: quæ iā ad elaiticū ſinū ꝑtinēt: ī ulteriore regiōe ē ma
lia: & reliquus ſinus uſq̧ canas. ſed rurſum de ſingulis dicamus: ſi qđ ꝑtermiſſum ē memoria di
gnū: ac primū de ſcepſi. Eſt āt Paleſcepſis ultra cebrenē: ad excelſiorē idæ ꝑtē ꝓpe polichnā. Ea
olī ſcepſis uocabat᷑: poſtea aliter: poſtea ex eo dicta ē qđ locus eēt circūſpectus: ſi antiqua barba
roꝝ noīa græcis uocabulis iterꝑtanda ſunt: poſtea.xl. ſtadiis iferius ī eā migrauere: q nūc ſce
pſis dicit᷑: auctore Scamādrio Hectoris filio: & aſcanio æneæ: atq̧ hæc duo genera multo tꝑe di
cunt ſcepſi īpaſſe: poſtea ī paucoꝝ prīcipatū cōuerſa ſunt poſtea cū mileſiis populari ſtatu habi
tauere nihilominus q ex eo genere erāt reges dicebātur & honores quoſdā habebāt: poſtea an
tigonus ſcepſios alexādriā deduxit: q deīde Lyſimacho ꝑmittēte: domum rediere. Sceptius ſce
pſim putat æneæ regiā fuiſſe: q media erat iter regionē illi ſubditā: & lyrneſſum: ī quā ab Achil
le agitatus fuiſſe dr̄. Dicit. n. achilles Nōne meſhor: quū te ſequerer: mōtana ꝑ Idæ: Tu fuge
res curſuq̧ celer lyrneſſo nadires? Q uæ uero de ænea memorant nō concordat cū iis q nūc de
auctoribus ſcepſiis dicta ſunt: dicūt enī eum ī bello ſupfuiſſe: propterea qđ priamo īfenſus eēt:
ut Hic odio Priamū regē indignatus habebat. Q uod ſibi ꝓmeritos non impartiret honores.
Alios etiā principes ut antenoridas: & ipm antenorē euaſiſſe exiſtimāt: ꝑꝑ hoſpitalitatē quā cū
Menelao habebat: unde Sophoeles ī captiuitate Ilii dicit ꝑdalin ante antenoris ianuā poſitā fu
iſſe: ſignū ut eius domus itacta relinqret᷑: Vnde antenorē ac filios eius: cū enetis ī thraciā ſerua
tos tradūt. īde circa adriā ī eā ꝑtē ueniſſe: quæ nūc enetia noīatur. æneā cū pr̄e āchiſe & aſcanio
filio multis comitantibus enauigaſſe: alii cū dicunt circa macedoniā Olympū habitaſſe: alii cir
ca mantiniā ī arcadia capuas cōdidiſſe: & a Capi quodā urbi nomen impoſuiſſe: alii ī Siciliā ege
ſtā ꝑfectū cū Elymno: & troiano erycē & lilybeū occupaſſe: & fluuios circa egeſtā appellaſſe ſca
mādrū & ſimoentē: inde in latiū ꝑfectū ibi permāſiſſe reſponſo quodā iubēte: ī eo loco ſibi ꝑma
nēdum ēē ubi mēſas ederet: qđ in latio ꝓpe lauiniū accidit. Ibi. n. ingens pāis ꝑ mēſa ꝑ īprudētiā
appoſitus cū carnibus q ſup eo erāt aſſumptus ē. Home. nec cū iis cōſētire uidet᷑: nec cū aliis: q đ
auctoribꝫ ſcepſios mēorat. Significat. n. æneā impii ſucceſſorē ī troia remāſiſſe: ac troiæ ipiū ex
tīcto priamidaꝝ genere natis natoꝝ tradidiſſe. ut Iam priami genus eſt miſeratus iuppiter: at
nunc Imperium troiæ Aeneas uiolētus habebit.
Et nati natorum & qui naſcentur ab illis.

Tragesei sa les
Adramytti nus sinus
Pedasus
Satniois
Saphniois
Assii
Antandria
Cerebrini
Neandrini
Amaxitani
Amaxitus
Antandrus
Leleges
Andramyt tium.
Polymediū
Gargara
Pyrrha
Prom.
aphrodysiū
antandros
alexandria
Paris iudi cium
astyra
adramyt tium
Cisthena
Perperina
Trarium
coryphātis
Heraclia
attea
arneus
Pitana
Caicus
Elaiticus si nus
Malia
Canæ
Palescepsis
Cebrene
Polychna
Scepsis
scamādrius
Scepsis
Lyrnessus
æneas
anthenor.
Henetia
Mantinia
Capuæ
Egesta
Scamander
Simois
æneæ mēsa

Sedhoc modo nec Scamandri successio seruabitur. Multomagis etiá ab iis dissentit: qui Aeneá
dicunt usq; in italiá errasse: atq; ibi obiisse. Sunt & qui sic scribant. At genus Aeneæ cun/
ctis dominabitur oris: Et nati natorȝ & qui nascentur ab illis. Quod de romanis dicũt:
e scepsi fuere philosophi socratici. Erastus & Coriscus & Neleus Corisci filius: qui aristotelé &
Theophrastũ audiuit: & successor fuit bibliotecæ Theophrasti ĩ qua Aristotelica ierat: ná ari/
stoteles & bibliotheeá & scholá reliquit Theophrasto: & prius oĩum quos scimus libros con/
gregauit: & ægypti reges bibliotgecæ ordiné docuit. Theophrastus uero eã tradidit Neleo Ne
leus eã Scepsim detulit ac posteris dedit: hoibus quidé sane imperitis: qui libros inclusos ac ne/
gligentet politos tenebant quũq; Attalicorȝ regũ sub quibus erant: studiũ sentirét cõquirédo
rũ librorȝ: ad instruendá eã bibliothecá q pergami erat: eos ĩ fossa q̃dã sub terrá occuluerunt:
quos & tineis & humiditate labefactos: tandé ex eo genere erãt apelicõi Teio tradiderũt: ma/
gno emptos argẽto. Aristotelicos. s. atq; Theophrasticos. apelicon: ut qui magis librorȝ eẽt stu
diosus q̃ sapientiæ: uolés corrosiones emendare eos transcribendos dedit scriptura non rectæ
suppleta. quapp libros edidit erroribus plenos. Sed antiqui peripathetici post Theophrastum
cũ omnino libris carerẽt: paucis dũtaxat exceptis: exteriorȝ sermonũ nihil habebãt in quo fir
miter philosopharent: sed positiones q̃sdã lucubrabant. Posteriores postq̃ hi libri in lucé uene
re: aristotelé imitãtes lõge melius q̃ illi philosophati sunt. ná pp errorȝ multitudiné consenta
nea dicere necesse habuere. Multũ ad hoc Romani cõtulerũt. Ná continuo post Apelicõis obi
tũ Sylla qui athenas cœpit allata illius bibliotheca huc eã trãstulit. Tyránio quoq; grãmaticus
incepit eũ aristotelis amantissimus eẽt: eo sibi cõciliato qui bibliothecæ præerat. Itẽ librarii q/
dam scriptoribus utẽtes nõ bonis: nec scripta cõferentes: qđ in his libris p̃sertim fieri solet: qui
uendẽdi trãscribunt. Tũ hic tũ etiá alexãdriæ. Sed de his satis e scepsi fuit Demetrius grãmati
cus is de quo sæpe fecimus mẽtioné: & q troianá instructioné exposuit eodé tpe: quo Crates &
aristarchus. Post hũc fuit Metrodorus: qui e philosophica uita ĩ ciuilé mutatus é: magna ex p/
te ĩscriptis suis oratorie loq̃ns: & nouo quodã dicẽdi genere usus é: quo multos deterruit pp fa
má uero q̃q̃ paup erat clarũ tamé cõiugiũ apud Carthaginẽses é assecutus: atq; uti Carthaginẽ
sis uiuebat. Cumq; Mithridatis amicitiá sibi cõciliasset: ad illũ cũ uxore discessit & honore ma/
ximo affectus est. Ná reddendo iuri p̃positus fuit: a quo non erat ad regem prouocatio ei tñ nõ
feliciter cessit. nam quũ in hominũ ĩproborȝ odiũ ĩcidisset legatus ad Tigrané missus a rege de
sciuit. Tigranes inuitũ eũ remisit Mithridati: iá e paterno regno fugiẽti. Ille siue regis opa siue
morbo: ná utrũq; dicitur: ĩ itinere mortuus é. Ac de sceptiis q̃dé hæc post scepsim sunt Andira &
Pioniæ & gargarẽsis ager. circa andira lapis q̃dã inuenit: qui cõbustus ferrũ fit: deinde cũ terra
q̃dã in fornace excoctus: Pseudargyrũ exudat terra: q̃ terra si æs accepit fit mixtura: q̃ q̃dã ori
chalchũ uocãt Pseudargyrȝ ẽt circa tmolũ gignit. Hæc sunt ea loca quæ leleges tenebant. eo/
dẽmõ & Assersia assus & arte & natura mũitus é: Ea a marí & portu longũ & erectũ ascẽsũ hẽt
unde illud Stratonici cõmode dictũ é: q sceleri ĩpassu assumit mortis piculũ adit. Portus aggere
ĩngẽti cõstructus est. Hic fuit Cleãtes phũs Stoicus q zenõis Citiẽsis scholæ successit: q̃ postea
Chrysipo solẽsi reliqt. Hoc in loco Aristoteles aliq̃diu pmãsit: pp eã affinitaté quá cũ Hermia
tyráno cõtraxerat. Fuit aũt Hermias eunuchus: trapezitæ cuiusdã famulus q athenas pfectus
Platoné Aristoteléq; audiuit: postea ad dñm reuersus atq; cũ eo primũ & Aterneses & assenses
agresso ĩpauit postea illi successit & aristotelé & Xenocraté ad se accersitos diligenter curauit
aristoteli ẽt fratris sororé dedit: p id tẽpus Mẽnõ Rhodius cũ persis ministraret & exercitũ du
ceret: simulata cũ eunucho amicitia hospitalitatis noie & tractandarȝ rerȝ gratia illũ ad se uo/
cat: qué cũ cõphẽdisset ad regé misit: Ibiq; suspẽsus é. Phi uero fugiẽtes loca a persis occupata: ĩ
columes euasere. Myrsilus dicit Methymneos Assum cõdidisse. Hellãicus eã æolicá eẽ uult: q̃re
& gargara & láponia æolica sunt: nam assii gargara condiderũt: quæ nõ bene habitat: ná reges
ĩcolis ex urbe mileto deductis illá desertá reddiderũt. q̃re demetrius Scepsius eos p æolibus se
mibarbaros effectos dicit: ut uero Homerus putat hæc omnia lelegú erãt: quos quidã cares: no
minant: q̃q̃ Homerus eos separat: ut Ad mare stant cares: curuato & pæones arcu. Et lelegũ po
puli: & Cautões. Q đ q̃dé diuersi a caribus fuerũt: habitabãt ãt ĩter eos q sub æneã erãt & eos
q a poeta Cillices appellãt: sed ab achille uastati ĩ cariá migrauere: & loca occupauerũt circa eá
q nunc Alicarnassus dicitur urbs pedasus ab eis deleta: nõ ãplius extat. In alicarnessesium uero
mediterranea: q̃ ab eis pedasa dicta sunt: urbs erat & regio nũc pedasensis appellat. in ea dicunt
octo urbes prius lelegas habitasse quum hominibus florerẽt: qua pp Cariá occupauerunt usq;
Mldũ & Bargylia & pisidie multũ absciderũt: postea exercitũ cũ caribus ducẽtes ĩ totá græciá
sunt diuisi & genus deletũ é. Ex octo ciuitatibus sex mausolus in uná contulit ut Callisthenes
refert. Midũ uero cũ gela seruauit. Pedasii & eorȝ finitimi (ut Herodotus scribit) maximá dili
gentiá habẽt: ut eorȝ sacerdos Palladi sacrá barbá habeat qđ eis ter cõtigit pedasus oppidũ é in
agro: Satratõicẽsiũ lelegũ sepulturæ: & munitiones & habitationũ uestigia apud milesios & in
tota caria apparẽt: orá q post lelegas sequit leleges habitauerũt ut homerus uult nũc eã adra/
myttini habẽt & atarnẽses & pitanei usq; ad caici fluminis ostia. Cilices (ut antedixius) ĩ duos

Sepsis
Erastus
Coriseus
Neleus
Aristoteles
Theophrastus
Apelicon
Tyránion
Demetrio
Metrodorus
Andira
Pioniæ
Lapis ferreus
Orichalcũ
Pseudargyrum
Leleges
Assersia
Assus
Cleanthes
Hermias
Aristotelis uxor
Mẽnõ
Assus
Gargara
Laponia
Cares
Pæones
Leleges
Cautones
Pedasus
Alicarnasus
Mindus
Bargylia
Gela
Pedasus
Atarna
Cilices

diuisi erant principatus: alterq; Ectionis alterq; mynetis unde Thebam Eetionis urbem dicit: ut Theba
Nos thebam allati sacram ectionis ad urbem
Eius etiã Crysam significat: in qua Apollinis Sminthei templum est: siquidem Cryseus ex the Chrysa
ba capta fuit: nos thebam inquit allati. Nos urbe euersa res huc aduximus omnes. Et illud
Hæc inter se partiti: chryseida solum Excepere duces: Agamemnoni munus atridæ
Lyrnessum autem mynetis: quoniam Achilles
Lyrnessum & magnæ populatus mœnia Thebæ mynetem: & Epistrophum interemit: unde cũ
bryseis dicit Nec me duræ meũ uoluisti flere maritum Lyrnessus
Quem celer e uita quondam submouit achilles. Mynetes
Funditus euersa diuini sede mynetis Epistro
Nõ thebam dicit quæ ectionis erat: sede lyrnessum. ambæ enĩ ĩ eo campo erãt: qui postea the phus
banus campus est appellatus. Is propter fertilitatem prius a mysis ac lydis: postea a græcis infe Briseis
status est: qui eam ex æolide ac lesbo habitauerunt: nunc bonam partem habent adramyttini
in eo theba est: & lyrnessus locus natura munitus: nunc ambæ sunt deserte. Altera ab Adra
myttion distat stadiis. lx. altera. lxxx. in agro adramyttino est Chrysa & Cilla. nũc quoq; ppe
thebã est locus quidã Cilla appellatus: in quo cillei Apollinis tẽplũ est. Hunc locũ Cilleus an Adramyt
nis præterlabitur ex ida delatus: hæc autẽ sunt in Antandri agro: Cilleum quod in lesbo ẽ ab tium
hac Cilla noĩatũ cõstant ẽ etiã Cilleus mõs inter gargara & Antandrũ testis est Daes colone Chrysa
us: apud coloas Cillei Apollinis templũ ab æolibus e græcia nauigantibus ædificatũ eẽ. Dicũt Cylla
etiã Cryse Apollinem Cilleum esse. Sed incertum: nũ idẽ sit qui Smithius ac diuersus: Chyrsa Cylleus
oppidum erat ad mare portum habens: cui proxime theba ĩminet: Huic fuit apollinis Smithei
delubrũ & Cryseis: nunc locus oĩno desertus est: delubrũ ipsum chrysam quæ nunc iuxta ama Chrysa
xitũ est: translatũ fuit. Cum ex cilicibus alii in Pãphiliã existent: alii amaxitũ ueterũ autẽ hi Theba
storiarũ periti dicunt crysen & chryseida hinc fuisse: & homerũ loci huius fecisse mentionẽ. Smyntheus
Sed hic nullus est portus: ille uero dicit. ap.
At danai postq̃ portum tenuere profundum Amaxitus
nec templum ad mare: est ille uero ad mare id fecit: ut Chryseus
Vt primũ exposita ẽ bibula chryseis arena:
Hanc laertæ satus sacras deducit ad aras.
Inque manu cari genitoris ponit alumnã.
Nec prope thebã: ille ãt ppe eã dicit. atq; illic captã chryseida. Sed nec lotus ullus ĩ alexãdrino
rũ agro ostendit cilla apellatus: nec cillei apollinis templũ poeta uero ea coniungit: ut
Qui chrysam circum regis cillamq; sacratam.
In thebano ãt cãpo ppe ostẽdit: nauigatio quoq; a cilitia chrysa ad nauale. lx. fere stadiorũ est.
unius quodãmodo diei: q̃ntũ ulyxes uidet nauigasse. nã q̃ primũ egressus ẽ: sacrificiũ deo facit
nocte uero occupãte ibi mãet: mane ãt nauigat: ab urbe amaxito tertia fere ptedicti ĩterualli.
qre Vlyxes eadẽ die nauigare poterat ad naualem sacrificiũ pfecisset circa. Apolinis Cillei tẽ
plum est: Cilli monumentum: ingens quidam tumulus: hũc pelopis Aurigam: ducem loco
rum dicunt. a quo forsan cilicia dicta est uel econtra: quæ de teucris aut de muribus tradun
tur. a quibus sminthius apellatus est. quando quidem sminthei mures uocantur huc transte Cillus
renda sunt: solen homines a puis rebus imposita: huiusmodi quibusdam lenientis mitigare. Smithius
Nam & a culicibus quos Otei conopas uocant. Hercules conopiõ apud illos colit: q uoniã eos apollo
ubiis liberauit. Apd Erithreos quoq; miliuntẽ habitãtes Ipoctonus colit: qd Ipon uineis infe Conopius
stibilissimus sit. nã ex erithreis oĩbus: apd illos solũ talis bestiola nõ gignitur. Rhodii ãt Apolinis Hercules
Erethibii tẽplũ hñt ĩ agro suo. Hi rubiginẽ erethibã uocãt: apd æoles q ĩ asia sũt: mus qdã por Milius
nopiõ uocat. Boetii ãt hoc mõ culices uocãt: & sacrificiũ sit apollini pornopioni. Mysia itaq; cir Ipoctonus
ca adramyttiũ est: ea olĩ sub lydis erat & adhuc ĩ ipso adramittio lydiæ portæ appellant eũ urbs Ipon
(ut dicũt) a lydis fuerit cõdita. Astyra uero q uicus ppiquus ẽ: ad mysiã putãt ptinere: Fuit oli Crethibis
oppidulũ ĩ quo erat astyrinæ Dianæ tẽplũ in luco. cui Antãdri religiose perant: qbus id appria Pornopion
uicinũ ẽ: distat ab antiq chrysa stadiis. xx. q̃ etiã tẽplũ ĩ luco hẽt: eius ẽ achillis uallũ: ĩ mediter Misia
ranea ẽ theba ad stadia. l. quã poeta cictã siluis Hypoplacõ dicit: ubi nec Hypoplacos: nec plax: astyra
neq̃ uocat nec silua ĩminet: qq̃ idæ pxia sit. Theba ab astyris distat ad stadia. lxx. ab andiris. lx. Teba
oia sũt desertorũ locorũ noĩa: uel male hĩtatorũ uel torrẽtiũ fluuiorũ tamẽ pp antiq̃s histori Hippopla
cis celebrata urbes mẽorabiles sũt. Assus & adramyttiũ qd ĩ bello mithridatico calamitate ma cos
dia oppssũ ẽ. Nã Diodo. ĩpator cõsiliũ ciuiũ deleuit: regi cupiẽs gratificari: simulq; ex acadẽicis assus
ohis se nnũ eẽ: & ius dicerẽ & oratoriã exercere simulãs: q & ĩ eũ locũ cũ rege pfectus ẽ. Rege ãt Adramyt
uerso iis quos ĩiuria affecerat pœnas dedit. Nã cũ multa ĩ eũ crimina eẽnt illata. nõ ferẽs ĩfamiã tium
turpiter & obstĩate piit. In urbe nr̃a uir adramyttinus cũ orator clarus artifici stili: tũ certator Xenocles
qs alius fuit Xenocles: iis ĩ senatu p asia dixit quo tpe mithridaticæ factiõis ẽ accusatus: apud Sapra
astyra ẽ lacus qdã uoragĩosus noĩe Sapra q ĩ iugosũ qddã maris littus erũpit: sub ãdira tẽplũ ẽ: Andyra
mr̃i deũ ãdiriæ sacrũ: & sor ráeũ ãtrũ paleã usq;: ẽ ãt palea hĩtatio q̃dã sic appellata: q ab ãdiris di Palea

stat stadiis centum & triginta Subterraneũ hunc meatũ torrens quidam hos eius icidens ape
Atarnius ruit: qui postera die a pastore quodã sacrificiũ eunte: apud andira fortuito repertus ẽ. atarnius
Pitana est Hermini tyranni sedes post quẽ est pitana urbs æolica quæ portus duos habet: & Euoenus
Euoenus fluuius qui eã præterfluit: ex quo aquæductus: Adramyttinis factus est. e pitana est arcesilaus
Arbesilaus academicus; qui cũ zenone apud polemonẽ didicit: in ipsa pitana locus quidã mari proximus:
Artaneus artaneus uocat̃ sub pitanã iuxta eã quæ insula nuncupat̃. tradunt apud pitanã lateres sup aquis
Caicus innatare: qđ & in etruria i insula quadã contingit. Nã cum terra leuior sit quã aqua uehi eã cõ
Eleapolis tingit. Posidonius uidisse se refert ex quadã creta: q̃ res deargentatas abstergit lateres factos
Cana fluitare. Post pitanã ẽ Caicus q ad stadia. xxx. i sinũ elaiticũ emittit Eleapolis. xii. stadiis est
Canæ ultra caicũ q̃ æolica ẽ; & pergænoꝝ portus centũ &. xx. stadiis distãs a pergamo. deīde ad sta
Arginnusæ dia centum ẽ Cana promontorium: quod contra lectum cõsurgẽs adramittinũ sinũ efficit cu
aegæ ius pars est elaiticus. Canæ loeroꝝ oppidulum q ex cygno ꝓfecti sunt: ad australiora lesbi ex-
trema situm est in agro caneo. Is eni usq; ad arginusas ptendit: & ulterius ꝓmõtoriũ qđ nõnul
li ægã nominant: eodem noie quo animal: sed secundam syllabã lõgã ꝓferri oportet. Aegã si-
cut Actan & archan. sic. n. totus mõs nominabatur: quẽ nũc canã & canas uocant. circũ mon-
Theutra tẽ austrum & occasum uersus est mare oriẽtem uersus caici cãpus subiacet. aquilonem uersus
nea Elaiticus ager mons ipe satis p sese contractus est uergit tamẽ ad Argeũ pelagus unde ei nomẽ
Teuthras est: postea id pro montoriũ æga est appellatũ ut Sappho dicit. Reliquum uero cana & canæ in-
auga ter Eleãpitanã Atarneũ & pergamum est teuthranea: distãs a qualibet harum citra caicum su
Thelephus pra stadia. lxx. Teuthras ciliců & misorum rex memoratur. Euripides dicit Augam ab aleo pa
tre: cum ab Hercule corrupta deprehenderet̃ in urna quadam cum Telepho filio iposítam & in
mari demersam esse. Sed palladis ꝓuidentia urnã ad caici ostia trãsmissam euasisse. Teutrant ẽ
quũ eos excepisset: augã in uxorẽ Telephũ etiã pro filio habuisse: quæ cum fabulosa sint: aliam
ꝓfecto causam fuisse par est: q̃obrem arcadis filia cũ mysoꝝ rege congressa fuerit: & q ex ea na
tus est regno successerit. Creditũ itaq; est Teutrãtem & Telephum regioni imperasse: quæ teu
thraniæ & caico proxima est: poeta sic huius historiæ mentionem facit: Ipse Neoptolemus te
Cetii lo traiecit acuto: Magnanimum heroa Eurypylum: quem Telephus olim Progenuit. multi cir
cum cecidere sodales Cetii: ad exitium ob muliebria dona tuentes. In quo poeta potius nobis
iuit q̃ quicq̃ aperte dicat: neq; enim scimus quos cetios accipere debeamus: nec propter quæ mu
Eurypylus liebria dona grãmatici fabulosa quædã afferentes: potius inuentiones quasdã cõsiciũtq̃ questio
nem soluãt. quapp hæc missa faciamus: atq; eo sũpto quod magis cõstat dicamus: q Eurypylus
Cetius flu- (ut Homerus uult) in locis caico ꝓximus uidet̃ ipasse: unde forsitã magna ciliců ps sub eo e-
uius rat: & nõ solũ duo pricipatus apđ eos erãt: sed tres: cui ratiõi illud assẽtiri uidet̃: qđ i agro elaiti
Caicus co Cetius fluuiolus qdã ẽ torrẽti similis. Is i aliũ similẽ icidit: dei de i aliũ q i Caicũ deuoluunt̃:
Celenæ Caicus ãt non fluit ab ida quẽadmodũ aechilydes iqt. nec ut Euripides dicit. Marsya celebres ce
Tegnum lẽas colit i extrẽis ide locis. Nã Celene lõgæ distat ab ida: lõge ẽt Caici fontes i cãpo. n. ostendũ
apia tur Tegnũ mõs ẽ q cãpũ hũc terminat & eũ q apiæ dicit̃: q i mediterranea thebani cãpi iminet
Mysius Et tegna mysius amnis fluit: i caicũ emittens: sub fontes eius de quo q dã arbitrant̃ Eschylũ i
amnis ingressu prologi in myrmidonibus dicere.
Gergetha Io Caice mysieq; lymphæ.
Lesbos Prope eius ortũ uicus est Gergetha: i quẽ attalus eos trãstulit: q i troade erãt: cũ locũ cepisset.
Sed quoniã cotra orã a lecto usq; Canas lesbos extendit̃: insula memoratu digna: circũ quã ẽt i
sulæ quædã iacẽt: aliæ exterius: aliæ inter eã: atq; cõtinẽtẽ iã nos tẽpus admonet ut de his dica-
mus. Nã & hæc a olica sũt: & lesbos fere æolicaꝝ urbiũ metropolis est. Sed ab iis incipiẽdũ ẽ a q
Sigria bus orã q̃ iuxta ipsam ẽ ꝓsecuti sumus: a lecto itaq; Assum nauigãti: Lesbiæ regiõis initiũ est se
Methym eundũ Sigriã ꝓmõtoriũ eius ad aqlonẽ. Hoc i loco ẽ Methymna Lesbioꝝ urbs. l. stadiis distãs
na ab ora Polymedii Assum uersus: uniuersæ insulæ ãbitus ẽ stadioꝝ centũ supra mille. Singula q
Polymedi- dẽ ita se habent a Methymna usq; Maliã: qđ ẽ australissimũ extremũ a dextra insulã habẽtibus:
us ad quod canæ plurimũ insulæ opponunt̃ & terminant̃ stadia sũt. ccc. &. xl. Hinc usq; sigriũ: qđ
Malia ẽ isulæ lõgitudo qngenta & sexagita ide i agrũ Methymneũ. cc. ac. x. Mithylene iter Methym
Mithylene nã & Maliã iacet ciuitas maxima quæ a Malia distat stadiis. lxx. a canis. c. ac. xx. totidẽ etiã ab
Argynusæ Arginusis: quæ tres insulæ sunt non sane magnæ cotinẽti ꝓximæ canis adiacẽtes inter Mithy
Egyrum lenẽ & Methymnã iuxta uicũ agri Methymnei noie Egirũ. Insula ẽ ãgustissima traiectũ habẽs
Pyrra i pyrreũ euripũ stadioꝝ. xx. Pyrra sita est i occidẽtali Lesbi latere. Distat a Malia stadiis. c. Mi
Mithylene tylene portus duos habet: quoꝝ australis clausus ẽ: &. l. triremiũ ac nauiũ capax. Borealis ue
Pittacus ro magnus ẽ ac ꝓfũdus aggere ꝓtectus. Ambobus obiacet parua quædã isula ptẽ quãdã habẽs
Alcæus urbis ibi habitatam. Ea rebus oibus pulcherrime instructa est: uiros claros habuit antiquitus q
antimenis dẽ Pittacum unũ ex septẽ sapiẽtibus: & Alcæũ poetã & Antimenidẽ fratrẽ eius: quẽ babylonio
Sappho rum sotiũ alceus dicit magnũ certamen peregisse: atq; eos e maximus laboribus eripuisse uiro
pugnacissimo: & ut inquit regũ luctatore interempto: ac solo relicto & calamitate oppresso: cũ
iis Sappho claruit admiranda res nã nullam fœminam scimus hoc memorabili tempore huic
similem uisam: nec in minima pte poeticæ cũ illa comparandã. Per hæc tẽpora ciuitas a cõplu-

pus tyránis oppressa fuit pp ĩtestinas seditiões: unde Alcæi poemata quæ stasiotica uocant de Mirsilus
bus iis pti actát. Inter tyrannos etiá Pittacus fuit: unde Alcæus tam ei q̃ aliis conuitiatur ut Megalagy
yrsilo & Megalagyro & cleantidi & aliis qbusdam. Sed nec ipse hæc nouitatũ nõ pticipes fu ro
Pittacus. n. ad dominatus eruendos principatu usus est: quibus sublatis ciues in pristiná libe Cleantis
té restituit. Diophanes orator multo tépore posterior fuit: ætate át nostra potamõ & Lesbo Diophanes
es & Crinagoras & Theophanes reȝ scriptor. Hic ciuilis uir fuit & põpeio magno admodũ Potamon
miliaris: præcipue pp eam facultaté & oia gesta ea pfecit: qbus patriá ptim per illũ ptim p se Lesbocles
ornauit: seq; græcoȝ omniũ clarissimũ exibuit: filiũ reliquit. M. põpeiũ: qué Cæsar Augustus Crinagoras
siæ curatoré cõstituit: & núc iter primos Tiberii familiares numerat. Ahtenienses piclitati Theophães
t in maximũ dedecus icidere: quũ. S. C. decreuisset omné Mityleneoȝ pubé ad unũ iugulari Pyrra
enituit tamé eos: ac decretũ una die ante allatũ est ad iperatores: q̃ mandata essent pacturi. Eressus
yrra euersa est: suburbanũ adhuc habitatur & portũ habet a quo mitylené usq; traiectus est: Sigtium
adioȝ. lxxx. post Pyrrá est Eressus ĩ colle sita sed ad mare descédit. Ab ea Sigriũ abest ad sta Theophra
a. x. & viii. Ex Eresso fuere Theophrastus & pháias phliosophi pipatetici: & aristoteli fami stus
res. Theophrastus prius dictus est Tyránus. nam Aristoteles mutato noie cũ Theophtastũ Phanias
cauit simul prioris nominis absurditaté euitás: simul etiá studii facundiá eius significans. Ná Tyrtamus
ristoteles discipulos suos oẽs eloquẽtes fecit: Theophrastũ uero eloquẽtissimũ. post Sigriũ antissa
tissa ciuitas é quæ portũ habet. postea methymna unde arion fuit is quem Herodotus ĩ Te Methym
ȝ seruatũ fabulatur: quũ a prædonibus in mari obrutus fuisset. hic qdem Citharedus fuit. na
icunt Terpádrũ eiusdé musicæ artificé ex eadé ĩsula fuisse: qui primus pro Tetrachordo lyra arion
eptachordo usus é: ut hi uersus declarant: qui ad eum referuntur. Terpádus

os tibi mutato chordarum quatuor usu: Hellanicus
m noua per septem modulamur carmina neruos. Callias

em Hellaicus reȝ cõscriptor: & Callias qui Alcæũ Sapphóq; exposuit: ĩ freto quod inter Asi Hecatõnesi
a est ac lesbũ: insulæ sunt circiter uiginti: & (ut Timosthenes scribit) quadraginta: hæ compo Hecatos
o uocabulo Hecatonnesi nominát: quemadmodum Pelopõnesus cõsuetudine quadá gemi apollo
di. n. sicut Mnõnesus & Procõnesus & Halõnesus. Significat át Hecatõnesi q̃si Appolõnesi. he pordoseléa
tos. n. appollo é: ná p totá hác orá Apollo colit: usq; ĩ tenedũ Smitheus uel Cilleus uel Gri Poroselena
us uel alio aliquo nomie uocatus: pxia his é Pordoselena: in qua é eiusdé nominis ciuitas: & aspordios
te ciuitaté alia insula maior ea: & urbs eiusdé noĩnis deserta: quæ apollinis téplum habet. nõ asporinas
lli nominũ ĩfamiá fugientes. hác poróselená dici maluẽt: mõté quoq; aspordinon pgamo p Pordalis
mũ cũ sit asper & sterilis: asporinõ & téplũ qd ibi est matris deũ asporinæ qd igitur dictus de Pordacos
ordali & de Saperde & Perdica & de Simõidio illo: cũ loris Pordacis cadẽtes Lesbos
est madidis: & in antiqua comœdia pordacẽ locus é stagnátibus aquis: lesbos æq̃liter distat
Tenedo Lemno & Chio: itra. l. fere stadia: cũ leleges ac cilices adeo cũ troianis cõgruerẽt: q
t quare non ponunt in dinumeratione troiana: uerisimile quidé est: cũ pp ducõ discordiá &
bium deuastationem cilices pauci relicti essent ut sub Hectore ponerẽtur.
am Eetion & eius filius ante dinumerationem dicuntur interisse: ut

se meum patrem uita spoliauit achilles.
thebam cilicum pugnando diluit urbem.
um septem fratres: qui se intra tecta tenebant:
bstulit una dies: pariterq; in tartara misit.
os etenim cunctos celer interfecit Achilles
odem modo qui sub Mynete erant: & duces & urbem amiserunt: ut
e quidem dececit Epistrophon: atq; myneta:
nditus euersa diuini sede minetis.

leges autem certaminibus præstantes facit: ut quum sic ait.

d mare stant Cares: curuato & pæones arcu.
lelegum populi & Caucones. Et illud
tnion oenopidem contorta perculit hasta.
uem quondam nais pepererit pulche trima nymphæ:
enopi: seruaret dum Satnioentis ad undam Ille boues.

á non ita defecerát: ut nullá p seipsos multitudiné facerét: psertim eorũ rege adhuc supstite.
ab cuius lelegũ populi ditione tenentur.

urbe non oino deleta: infert enim Pedason excelsam sub Satnionte. In dinũeratiõe uero leos pedasos
atermisit: ratus multitudinem nõ sufficere: ut ĩ dinumeratiõe poneretur: uel sub hectore: q̃q̃
s dicat troianis ualde amicos esse. Ná Lycaon qui hectoris frater erat: sic inquit Lycaon

e paruum. paruo uicturum tempore: Mater
othoe genuit: pater illi maximus alecus. Laothoe
ab cuius lelegum populi ditione tenentur. alecus

æc itaq; hanc habent uerisimilitudinem. Verisimilitudo est: si quis exquisitam rei alicuius de

terminationem quærat in poeta. ut quousq; Cilices & pelasgi pertendebant: & Cetii qui inter
eos sunt: & Eurypylo subditi. de Cilicibus quidem atq; iis: qui sub Eurypylo erant: quantum at
tinebat diximus & quod caicus maxime hæc terminat. Consentaneum ē: ut deinceps pelasgos
constituamus: tum ex iis: quæ ab Homero dicūtur. tum ex alia historia Homerus enim sic ait
Hippothous populos ducit turmasq; pelasgum. Nam quicunq; tenent larissæ fertilis arua Hip
Hippothous — pothous regit: & par marti in bella pileus. Tautamide letho geniti de gente pelasga. Quibus
uerbis satis magnam pelasgorū multitudinem significat. non enim populum dixit: sed populos
Cum uero larissæ habitationem dicat: & larissæ multæ sint: aliqua ex propinquis accipienda ē:
præcipue ea quæ circa est. Nam ex tribus ea quæ amaxito proxima est: nimis in conspectu ē ilii
Laryssa — & nimis propinqua ad ducenta fere stadia: unde non uerisimiliter diceretur Hippothoum cecidisse procul ab hac larissa: dūpro Patroclo pugnatur. sed ab ea quæ proxima est: nam ad mille
stadia intersunt. Tertia est larissa agri ephesii: in Caystriano campo sita: quem dicunt prius
urbem fuisse: ea Appollinis larissei fanum habebat: & tmolo quam epheso uicinior erat. Ab hac
enim centū & octoginta stadiis abest: quapropter sub Meonibus poni potest. Ephesii uero au-
cti multū postea ex agro meonū absciderunt. quos nunc lydos appellamus: unde nec hæc erit
pelasgorū larissa; sed illa potius. nam de Caystriana quidē larissa Caystro proxima: nullā satis
certā coniecturam habemus: quod iam tunc esset: nec de ephesia. Decumana testis est uniuersa
æolica historia: quæ paulo post troianas res fuit. Tradunt enim eos qui i phritio locrēsi erant:
qui mons ultra Termopylas est: inde profectos: in eū locū uenisse: ubi nunc cuma: est eū quia
Phritius — pelasgos inuenissent: troiano bello labefactos adhuc tamen larissam obtinētes ad. lxx. stadia
Cuma — a Cuma distantem: condidisse apud illos locum eum: qui adhuc nouus murus appellatus: quā
ad stadia. xxx. distat a lassa. profectos autem condidisse Cumā & homines qui superfuerant eo
habitatum deduxisse cumā uero a locrensi monte phricionida appellant: eodē modo & larissā
ea nunc deserta est. Quod autem pelasgi magna natio essent: aliam historiam testē adducunt.
Menecrates quidem elaita in libris de originibus ciuitatum refert totā orā: quæ nunc Ionica ē
Menecrates — facto a Micale Initio: prius a pelasgis habitatā: & propinquas insulas: lesbū quoq; sub pyleo po
sitos asserunt quem poeta dicit pelasgorū ducē & montē eis uicinū ab illo pyleū appellari. Chii
Pyleus mōs — auctores suos pelasgos ex thessalia profectos putant: quæ gens errabunda ē. & ad transmigra
tiones facilis: ea ut multum creuit. ita pariter tota extincta ē: eo tempore maxime: quo æoles
Ionesq; in asiam traiecere. Sed peculiare quiddam larisseis carystianis & phriconensibus conti
git. & iis qui sunt i thessalia: omnes enim regionem a fluminibus dilutā habuere: illi a Caystro
hi ab hermo: tertii a peneo: in larissa phricionide dicunt Piasum coli. quem tradunt cū pelasgo
Piasus dux — rum dux esset: larissa filiæ amore captū fuisse: cumq; puellæ uiolentiā attulisset cōtumeliæ pœ-
nas luisse. Nam quum in uini dolium pronus inspiceret: puella (q. resciuerat) illum per pedes
capiens & attollens in dolium demisit. atq; hæc quidem antiqua sunt: nunc cum æolicis urbi-
Egæ — bus ægæ sunt assumendæ: & tēnus unde Hermagoras fuit: is: qui de dicendi arte conscripsit. Hæ
Tennus — urbes secus montanā regionē iacēt: quæ cumano & phocensi & Smyrneo agro iminēt: iuxta q̄
Hermagoras — Hermus labit. nec pcul ab his urbibus magnesia sub Sipylo ē ciuitas a Romanis libera iudicata
Hāc terræmotus nup labefactarūt. Ex aduerso sūt ea: quæ i caicū uergunt: a Larissa Hermum
Hermus — transeunti: usq; cumam stadia sunt. lxx. hinc usq; myrinam. xl. & totidem hinc usq; Grynium
Magnesia — & inde usq; Eliam ut Artemidorus uult. Post cumam sunt Adæ deinde post stadia. xl. pmonto
Adæ — rium noie Hydra. quod ad aduersum promontoriū Hermatuntē elaiticum sinū efficit oris lati
Hydra — tudo est. lxx. fere stadiorū. Intra sinum est Myrina ad stadia. lx. Aeolica ciuitas quæ portū ha-
Hermatus — bet. deinde achiuorū portus: ubi sunt duodecim deorum aræ: deinde gryneum myrrineorū op
Myrina — pidū: & Apolinis fanum: & puetustū oraculum: & templū candido lapide sumptuosum: usq; ad
Gryneum — eam stadia sunt. xl. deinde. lxx. usq; Eleam quæ portū habet: & nauale regū Attalicorū: Mene
Pitana — sthei opus & athēiensiū: q cū eo apud aliū militarūt. De sequētibus aūt scilicet Pitana Atarneo
Atarneus — ac cæteris: quæ sunt in ea regione dictū est: Aeolicarū urbiū maxima & optia est cuma: & fere
Cuma — ea metropolis est: & lesbus cæterarū ciuitatū: quæ numero sunt circiter. xxx. q̄q̄ nō paucæ sint
Lesbus — deletæ. Carpunt cumani: ut hoies isuli & hebetes: ob hāc causam (ut qdā putāt) quod. ccc. an-
nis post eius urbis ædificationē portus uectigalia exegerūt: cū antea populus eiusmodi prouen
tū nō haberet. quare obtinuit opinio qđ hi hoies sero sentirent: cū urbē ad mare habitarent di-
cit etiā aliter: quod publica pecunia mutuo accepta porticus cōstruxerūt: postea cū pecuniā cō
stituta die nō reddidissent: a deambulatione arcebant: sed cū pluuiæ essent: in dedecus quoddā
Ephorus — creditores edictū mittebant: ut cumani porticus subirent: & cū præco ita inclamaret: porticus
subire: dictū esse prouerbiū: quod cumani non sentiāt: qđ in plurima porticus subeunda sit: etiā
Hesiodus — si nemo per præconē admoneat. Vir sine controuersia clarus ex hac urbe est Ephorus Isocrati
oratori familiaris qui & historiam conscripsit: & de inuentionibus tractauit. & ante hunc eti-
am Hesiodus poeta: nam ipse dicit patrem suum relicta æolica: cumam i Boetiam migrasse: ut
Atq; in opem coluit uillam quæ iuncta helicō. Nec per frigus erat etiā opportuna: nec æstum.
Homerus — Homerū uero hic esse nō satis constat. Multi. n. de eo satis disceptant: nomē urbi ab Amazon

quadam īndutum putant: quemadmodum & Myrinæ: ab ea quæ sub batia in troiano campo ia- Myrina
cet: Vt Hunc homines ipsi batieā noie dicunt. Ast īmortalis: uolucris monumēta myrinæ. Car Batia
pitur etiā Ephorus q cū patriæ facinora nō haberet: quæ cū aliis gestis dinumeraret nolēs tñ eā
silentio præteriri: sic iclamat. Ea tēpestate cumani qetē agebāt: postq̄ troianā & æolicā orā pse
cuti sumus: mediterraneā deīceps pcurramus usq; ad Taurꝝ eodē pgrinatōis ordine cōseruato:
ī his locis pricipatū quēdā obtinet Pergamū īsignis ciuitas: q̄ diu sub attalicis regibus fuit for- Pergamū
tunata. Sequētis itaq; pagrationis initiū hīc faciēdū est: ac primo de regibus unde pfecti sūt: &
quo tādē euasere breuibus apiendū: Pergamū thesauros seruabat Lysimachi Agathoclis filii: lysimachus
q unus fuit ex successoribus Alexādri id mōtis pmōtoriū habitatū habebat: mōs uero turbie- rex
us ē: ī acutū apicē desinēs. Munitōis huius custodia & pecuniaꝝ: q̄ erāt nouē milia talētoꝝ com
missa erat philethero tyanēsi: q a puero spado fuerat. Cōtigit.n.ī funere quodā cū ad spēctacu- Phileterus
lū multi adessent: nutricē q̄ Philetheꝝ īfantē portabat dephensam opprimi: adeo ut puer ēt af-
figeret̄. Erat igit̄ Eunuchus. Is cū optime eēt educatus dignus uisus ē: cui hæc crederētur. Tā-
dē carus Lysimacho erat: sed quū ab Arsione illius uxore dissideret: ppterea qd̄ eū accusauerat arsinoe
locū ad defectōem pduxit: & ut tpa erāt: ita se gerebat: uidēs ea ad nouitatē apta: nā ppterea qd̄
Lysimachus a malis familiaribus coactus fuerat Agathoclē filiū īterficere. Seleucus nicator re agathocles
uersus illū sustulit: & ipe a Ptolemæo ceranno sublatus est: ac dolo īterēptus. Dū res ipa tumul Seleucus
tuarētur Eunuchus sese ī arce cōtinebat: & policitādo semp ualidioribus ac ppioribus obsequē
do uiuebat. hoc pacto castellū ac pecuniā possedit annis.xx. erāt ei fratres duo: Eumedes natu
grādior: & Attalus iunior: ex Eumene natus ē Eumenes de pr̄is noīe: Is pgami successionē ha- Eumenes
buit. & iā loca circūcirca tenebat: uñ apud Sardis Anthiochū Seleuci filiū supauit: cū eo igres- attalus
sus: obiit āt quū.xx.& duobus annis ipasset: Attalus ex attalo & antiochide Achei filia natus
successit ī ipio: & prīo rex ē nūcupatus. Hic galatas prœlio maximo supauit & romanoꝝ ami-
cus fuit: & cū eis aduersus Philippū pugnauit ī classe rhodioꝝ: obiit iā senior cū ānis.xl.& tri-
bus regnasset: filios q̄tuor reliq̄t ex Apollōide Cyziecna Eumenē Attalū Phileteꝝ & atheneū
e qbus iuniores priuatū statū duxerūt. Eumenes natu grādior regnauit. Hic cū Romāis aduer
sum anthiocū magnū: & aduersū psen bellū gessit a Romāis tota eā regionē accepit: q̄ sub an-
thioco circa tauꝝ erat. Pergamū.n.in initio regionē attalici hēbat nō multā: usq; ad elaitici &
adramyttini sinus mare: is usbē muniuit & lucū Nicephoriū seruit: tēploꝝ quoq; dona & bibli-
othecas: & tātā pgami habitatōem quāta nūc ē ille diligētissime curauit. Regnauit aūt annis q̄
dragintanouē: iperiū attalo filio reliq̄t: q ex Stratonice ariarathi cappadocū regis filia natus stratonice
erat. Filii admodū iuuēis & ipii tutorē fratrē attalū reliq̄t: Is cū ānis.xx.& uno regnasset: mul
tis rebus gestis iā senior mortuus ē. Nā aduersū Demetriū Seleuci filiū: cū alexādro anthiochi
filio bellū gessit. Romāoꝝ cōtra pseudo Philippū sotius fuit. Diegylim quoq; regē cœpit ducto
ī thraciā exercitu: Prusiā īteremit. pfecto illi filio Nicomede ipiū attalo q sub cutela erat reli- Philōator
q̄t. Is philomator cognoīatus cū annis qnq; regnū tenuisset morbo assūptus ē: heredes Roma
nos īstituit: q postea eā regionē puītiā fecerūt: & asiā uocauere eodē noīe quo & cōtinētē. Cai- Caicus
cus Pergamū p̄terfluit: p cāpū q caicus appellat̄: regionē ualde opimā: & totius ferē mysiæ opti
mā prurrēs uiri clari pgameni ætate nr̄a fuere: Mithridates Menodoti filius & adoborgion: q Mithrida-
ex tetrarchia stirpe galataꝝ fuit: hūc quū Mithridatis pellice cōgressū dicūt: unde & puero no tes
mē īpositū ē: fingētibus amicis eū ex rege natū. Hic cōtracta diu cæsaris amicicia ad id honoꝝ
ꝑuenit: ut materni generis tetrarchiā: & cū alioꝝ tū bosphori rex efficeret̄. Sublatus ē a Lysā
dro: q Pharnacē regē occidit: & Bosphoꝝ occupauit. Hic qdē magnū nomē assecutus ē. Itē apol apollodo-
lodorus orator: q artes cōscripsit: & apollodoriā sectā ītroduxit: si q̄ tādē ea ē. Nā multa oli ob rus
tinuerūt: quæ maius iudiciū habuere. e qbꝯ ē apollodoria secta & Theodoria. Sed plurimū apol
lodoꝝ extulit augusti cæsaris amicitia cuius magister fuit. Discipulum memoratu dignum ha-
buit: Dionysium ciuem suum cognomine atticum: qui & bonus Sophista fuit & historicus: & Dionysius
sermonū cōscriptor. Progredienti a cāpo & ab urbe oriētē uersus ē urbs Apollōia: ī loco edito atticus
īposita: austꝝ uersus ē mōtanū iugū: qd trāsgressi sardis eūt a sinistris ē urbs Thyatira. mace- apollonia
donū habitatio: quā nōnulli mysoꝝ ultimā dicunt: a dextris est apollonis q̄ a pgamo distat sta Thyatira
diis triginta totidē ab urbe Sardana. Ea idē nomē hēt qd̄ Apollonis cizicena. Postea seq̄t Her apollonis
mi campus: & Sardis Septētrionales pgami partes magna ex parte a mysis tenentur: quæ a de Sardana
xtris eoꝝ sunt: qui abliti nominātur: qbus iungit̄ ea quæ Epictetus dicit: usq; in Bithyniā: Sar abliti
dis urbs magna est: postetior rebus troianis antiqua tamen: quæ pmontorium munitissimum Sardis
habet. Ea lydoꝝ caput fuit: quos poeta maonas uocat: posteriores Meōas dixerūt. Hos qdē di Meones
uersos a lydis dicūt: qdā eosdē: sed præstat ut eosdē dicamus. Huic urbi Tmolus iminet mōs fe Tmolus
lix: qui ī uertice speculā habet: exedrā albi lapidis: quā psæ cōdiderūt: ex ea circūstātes spectan Pactolus
tur cāpi: pserti Caystrianus circūcirca lydi & mysi & macedōes habitāt: Pactolus a Tmolo flu Hermus
ens: oli multa auri ramēta deferebat: Ex quo p̄claras illas Croesi & maioꝝ diuitias ferūt. Nūc Hyllus
eiusmōi strictūræ prsus defecerūt. defert̄ Pactolus ī Hermū: ī quē ēt Hyllus: qui nūc Phrygi-
us appellat̄ īmittit. Hi tres & alii ignobiliores cōcurrētes: ī phocaicū mare exeūt: ut Herodo-

tus ait. Hermus mysiæ initiũ ẽ: & e mõte didymene sacro ꝑ exustã ĩ Sardianũ agꝝ defert: secũ
Didymene mons — cõtinuos cãpos: ut dictũ ẽ: usq; ĩ mare: urbi aũt Sardiana planicies subiacet: & Cori & Hermi
& Caystri cãpi q cõtinui sũt: & cãpoꝝ oĩum optimi. xl. stadiis ab urbe lacus distat: q a poeta gy
gæus appellat. postea mutato noĩe dictus ẽ Colous: ubi Coloenæ Dianæ tẽplũ ẽ. qđ ĩ religione
Gygæus lacus — maxima habet: hoc ĩ loco diebus solẽnibus Simias saltare dicũt: nũ uero ĩopinabilia an uera di
cãt: mihi qđẽ incertũ est. Sed quũ uersus ita apud Homeꝝ iaceãt

Colus
Antiphus: & Mesthles genuit quos maximus olim.
Ad pfusa lacu gygæo rura pylemon:
Maonas egerunt: Tmoli in radicibus ortos.
Addunt etiam hunc quartum uersum
Pinguis ubi hyda iacet: Tmolo supposta niuali.

Hyda
Cũ nulla Hyda apud lydos ĩueniat: q dã uolunt Tychium hinc eẽ: q a poeta dicitur.
Cerdonumq; optimus hyde
Addunt etiá ꝑpterea qđ locus siluosus ẽ: & fulminibus tãgitur hic arimos eẽ: ut
Ex arimis: ubi stratũ dicũt eẽ typhea. Inferunt etiam.

Arimi
Siluosos per agros: hydæ præpinguis ubi gens.

Quidam hãc fabulã ĩ cilicia fingũt: q dã pithecusis: ii ꝑser tim q simias dicũt arimos ab etruscis
uocitari. nõnulli Sardis Hydã uocãt: nõnulli eius areẽ. Scepsius uerisimiũlius eos dicere arbitrat
Hyda — q arimos in exusta mysiæ ponũt. At pindarus cũ iis q̃ sunt ĩ cilicia piteeusia cõiũgit: quæ sunt an
Pithecusia — te cumanũ agrũ: ac etiá sicula. Nã sub ætna Siciliæ Typhonẽ eẽ dicunt.

Typhon
Quem ciliciæ celeberrimum ædidit antrum:
Nunc circũfluus maris occulit fluctus:
Eius Sicila lanigerum pectus premit. Et rursum
Illum ætna uinculis fortissimis coartat. Et rursum
Inmensum pater centimanũq; Typhonem
Vis deum Iupiter: apud arimos excruciat.

Quidam Syros pro Arimis accipiunt: quos nũc aramos uocãt ac cilicas: q apud troiã erãt: ĩ Sy
Arami — riã cõmigrãtes: Syris eã regionẽ ademisse: quæ nũc ciliciã noiat. Callisthenes auctor est: Ari
mos ꝑpe calycadnũ eẽ: & Sarpedonis ꝓmontoriũ iuxta antꝝ Coryciũ: a qbus uicini mõtes ari
mi uocant. Circũ lacũ Colonũ sunt antiq regũ monumẽta. apud Sardis est Alyatis ĩgẽs tumu
Sardis — lus sup crepidine excelsa: & (ut Herodotus inquit) factus a multitudie ciuitatis: cuius maximã
partẽ ancillæ pfecerũt: quæ (ut ille ait) oẽs meretricant. nõnulli hanc sepulturã meretricis mo
numẽtũ dicũt. Sũt q tradãt lacũ Colonũ manufactũ eẽ ad excipiẽdas eas inũdatõẽs: quæ ex flu
Colous lacus — minibus auctis fiũt. Hypepa ciuitas est: ex Tmolo i Caystri campũ descẽdẽti: Callisthenes dicit
Sardis prius a cimeriis captas: postea a Treribꝰ ac cilicibꝰ: qđ ẽt Callinũ elegiæ poetã significar
Hypepa — arbitrat. Postea a Cyro & Croeso: cũ Callinus dicat Cimerioꝝ ipetũ in Esionẽses eo tpe factũ
Callinus — fuisse: quo Sardis captæ sunt. Scepsius Esionẽses ꝓ asionẽses Ionice proferri putat: nã fortasse in
Esionenses — qt maonia asia dicebat unde Homerus ait. Asia prata sup circũq; flucta Caystri. Postea hæc ci
Asia — uitas ĩcredibiliter ob uirtutẽ ĩstaurata est: ut nulla finitimaꝝ ĩferior sit. Nuper uero multa eius
ædificata ex terræmotibus corruerũt. sed Tiberii ꝓuidẽtia q per nostra tpa ĩperat: & hãc & mul
tas alias suo beneficio repauit: quæcũq; eo tpe eiusdẽ calamitatis particeps fuerũt: Viri memo
rabiles ex eodẽ genere fuerũt duo Diodori oratores: quoꝝ natu grãdior Zonas uocatus ẽ uir
Diodori duo — q multa certamia ꝓ asia cõcertauit. Sed quo tpe Mithridates ĩuasit: accusatus qđ ciuitates quæ
apud se erant: ad defectõem duceret: habita excusatõe eẽs calũnias diluit. Iunioris Diodori q
Zonas — nobiscũ amicitia cõiũctus est historiæ extãt: & carmina & alia opa: q̃ satis antiquũ scribẽdi ge
nus exprimũt. Xanthus antiquus regꝝ scriptor Lydus qdẽ dicit. Nũ uero Sardianus sit: nobis ĩ
Xanthus Scriptor — certũ ẽ. Post Lydos sunt Mysi & urbs philadelphia terræmotibus cõcussa: Nõ. n. cessãt parietes
romam ducere alia atq; alia urbis parte labefacta. Q uapp pauci eã ĩcolunt. maxima eoꝝ pars
Lydi — ĩ agris degunt: agriculturã exercẽtes: terrã. n. fertilẽ habẽt: & ꝑfecto mirãdũ ẽ tã paucos agris
Mysi — studere: cũ ædificia tã ruinosa habeãt immo eos admirari possumus: q eam urbẽ cõdiderũt. Post
Philadelphia — hæc ẽ regio: q̃ exusta dr: qngẽtoꝝ stadioꝝ lõgitudĩe: latitudĩe q̃dringẽtoꝝ: siue ea mysia siue
meonia nominãda sit: nam utroq; modo dicitur. Ea tota arboribus caret præter uitẽ: quæ exu
Exusta regio — stũ uinum fert: ita elegans ut nulli cedat. summa campoꝝ facies cinerulẽta est. montana petro
sa & nigra: tanq̃ ex adustione quadam: Quidam putant hoc ex crebro fulminum atq; fulgurũ
arimus rex — ictu cõtingere: nec dubitãt: quæ de Tiphone dicuntur hoc in loco fabulari. Xanthus scribit ari
Folles fossæ — mum quẽdam hoꝝ locoꝝ regem fuisse: sed nequaq̃ uerisimile est tantã regionem: ꝑp eiusmodi
causas ex toto deflagrare: sed potius ꝑp ignem subterraneum: cuius ortus nunc defecerũt. Mõ
Catania — strãtur tamen fossæ tres: quas folles uocant: hæc inter se ad stadia quadraginta distant: immi
nent colles asperi quos par est: ex efflaris laminibus esse accumulatos: quod autem huiusmodi
legio uites optimas ferat: ex catania scilicet deprehendi potest: quæ quanquam cinere operta
sit: nunc tamen optimum uinum & largum gignit. Vnde quidam perurbane atque eleganter

Bacchum ignigenam dicunt: ex eiusmodi locis coniecturam capientes: quæ austꝝ uersus sequũtur: cũ his locis iplicãtur ad tauꝝ usq;. Quapropter & Phrigiæ & Cariæ & lydiæ: præterea Mysiæ loca difficulter distingui possunt: cũ inter sese coeãt. Ad hãc cõfusionẽ non paꝝ facit: qđ Romani ea diuiserũt: nõ per natões: sed alio quodã modo per administratões: in q̃bus fora fiunt & iura redduntur. Tmolus quidẽ satis coactus est: & ambitum mediocrem habens: & in ipsis Lydiæ partibus terminatur: mediterranea uero ad partẽ aduersam pertẽdit: ad mycalem usq;: quæ pars (ut Theopõpus uult) a Celenis icipit: quapp q̃dã eius loca Phryges obtinẽt: q̃ sũt Celenas & Apamiã uersus. Quædã Nysi ac Lydi: quædã Cares & Iones: sic ẽt flumina: ꝓsertim Meãder. Nam gentes quasdã disterminãt. Eaꝝ autẽ: ꝑ quas media ferũtur efficiũt: ne facile exq̃sita distinctio capi possit. De campis q ex utraq; & montanæ & fluuialis regionis parte sunt: eadẽ ratio ẽ. Sed nobis forsitan nõ adeo corãdũ: ut nunc loca metiamur: sed id tm̃ describẽdũ est: quantum & maiores nostri tradiderũt. Caystriano campo: qui inter mediterraneã cadit: & Tmolũ continuus est oriẽtẽ uersus Cilbianus campus: multus & bene habitatus: q regionẽ optimã habet. postea Hyrcanius: cui a Persis nomẽ ipositũ est: qui & inde icolas deduxerũt. Eodem modo Cyri campus quẽ per se nominarũt. postea Peltinus qui iam Phrygius est: & Cillanus & Tabinus qui oppida semiphrygia habet: Pisidicũ quiddã obtinẽtia: a quibus ea nominata sunt: supãtibus uero mediterraneã inter Caras & nyseũ agꝛ: q trãs meãdꝛ est usq; in Cybirẽsem & Cabalensem regionẽ. Sunt urbes mediterraneam uersus: cõtra Laodiceã Hierapolis ubi calidæ aquæ scaturiunt: & ubi plutoniũ est: quæ utraq; nõ paruã admirationẽ præstãt. Nã aqua adeo faciliter i tofũ durat: ut qui aquæductus deducũt: integra septa ex eo aqui cõficiant. Plutoniũ est os in paruo quodã imminẽtis mõtis supcilio: ita cõmensuratũ: ut hoiem suscipere possit mira ꝓfunditate. Huic ꝓpositũ est uallũ quadratũ: ambitu fere semiiugero qđ nebulosa & crassa caligine plenũ est: ut uix solũ discerni possit. Ad septũ appropinquãtibus: aer inoxius est. purus ab illa caligine in trãquillitate uẽtoꝝ. Nã caligo intra ambitũ manet: si uero aial itrorsum ꝓgrediat̃ stati moriat̃. Quapp Tauri introducti cadũt & mortui educũt̃. Nos passeres imisimus: q subito mortui eeciderũt. Galli uero execti illesi accedũt: ut etiã usq; ad os appropinquent & itrospiciãt: & immergantur quousq; possit spiritũ cõtinere. Videbamus. n. ex aspectu æstuosæ cuiusdã passionis idiciũ: siue qđ oẽs id experiãtur: siue soli sacerdotes siue diuina prouidẽtia: quẽadmodũ uerisimile ĩ iis ẽ: q nuĩe sunt afflati: siue qđ hoc uiribus quibusdã reluctãtibus cõtingat. qđ aũt aquæ q̃dã lapidescãt: dicũt id in fluminibus cõtingere apud laodiceã: licet potulẽta sint. Nã & apud Hierapolim aqua q̃dã adeo tingendis lanis idonea est ut ex radicibus tincta cũ his decertent: quæ ex uermiculo purpuraq; tinguntur. Et adeo exuberat aquaꝝ uis: ut regio balneis sponte nascẽtibꝫ plena inueniat̃. Post Hierapolim sequunt̃ loca: quæ trãs meãdꝛ sunt. Nos q̃ ad Laodiceã Aphrodisiadẽq; pertinẽt: & quæ carura usq; pertendunt diximus. Sequentia sunt occidẽtalia quidem: Antiochia ad meandrum: quæ iam ad Cariam pertinet. Australia Cybira ea quæ magna est: & Sinda & Caqalensis ager: usq; ad taurum ac Lyciam. Antiochia mediocris urbs est: ad meandrũ sita: Phrygiã uersus. Ea põte iuncta est: & regionẽ multã habet ex utraq; fluminis parte: totã fertilẽ & Caricã multã fert: quæ Antiochica uocat̃. Eandẽ Triphylon uocãt. Hic locus facile cõcutitur. Ex hac Sophista clarus est Diotrephes: quẽ Hybreas maximus nostri tp̃is orator audiuit. Credũt Cabalenses Solymos eẽ: unde collis qui Termesi promontorio imine Solymus uocat̃: & ipsi Termẽses Solymi dicuntur: ꝓximũ est Bellorophontis uallũ: & Pisandri eius filii sepulchꝛ qui i bello cecidit: cõtra Solymos gesto. hæc plane cum iis concordant quæ a poeta dicuntur: nam de Bellorophonte sic ait.

Hic solimis iteꝝ præstantibus intulit arma.
De eius autem filio sic.
At natum occidit Pisandrum Bellerophontis:
Pugnantem Solymos contra: in certamine mauros:

Termesus Pisidica urbs est: quæ ꝓxime ac plurimũ Cybiræ iminet. Cybirei a Lydis dicuntur ꝓfecti. q Cabalensem agrũ tenuerunt. Postea Pisidæ finitimi eam habitauere atq; in alium locũ transtulerũt. muntissimã quidem ambitu: cẽtũ fere stadioꝝ. Ea pp æquitatẽ plurimũ creuit: & uici propugnati sunt a pisidia & finitimo Myliæ agro usq; in Lyciam & ulteriorẽ Rhodioꝝ regionẽ: additis tribus urbibus finitimis. Bubone Balbura & Oenoandro: quarũ cõuẽtus Tetrapolis dictus est. Haꝝ singulæ singula suffragia habebãt: cabyra uero duo. Nã ea trigita peditũ milia mittebat: equitũ duo milia: semper Tyrãnis subdita. temperanter tamen: qui status in Moageto finem habuit. Nã eã tyrannidẽ Murena sustulit: Balburam & Bubonẽ Lyciis adiecit. Nihilominus cybirensis administratio inter maximas totius Asiæ cẽsetur. cybirei q̃tuor linguis utebant̃. Pisidaꝝ Solymoꝝ Græcoꝝ ac Lydoꝝ. Proprium apud cybireos est: ferꝛ facile extornari. Mylia mõtana est: quæ ab angustiis Termesi: & a transitu q ꝑ eas fit ad citeriora Tauri ad Sidã pertendit usq; ad Apameoꝝ regionem & Sagalassum.

Vartũdecimus liber circa cycladas insulas uersat̃: & ulteriorẽ regionẽ i q̃ ẽ Pãphylia Isauria Lycia Pisidia cillicia usq; Seleuciã Syriæ & Asiã: quæ ꝓpe Ionia appellatur.

Bacchus eur ignigẽa
caria
Lydia
Phrygia
Mysia
Tmolus
celenæ
Apamia
Meander
cilbianus cãpus
Hyrcanius campus
cyri cãpus
Peltinus cãpus
cillanus cãpus
Tabinus cãpus
cybirensis regio
cabalẽsis regio
Hierapolis
Plutonium
Antiochia
cybira
Sinda
cabalensis ager
carica
diotrephes
Hybreas
Solius ꝓni.
Bellerephõ
Pisander
Termesus
cybirei
Pisidæ
Bubo urbs
Balbura
Oenoãdros
cabyra
Mylia

Eliquum est:ut de Ionibus caribusq; dicamus:& de ora quæ trans taurũ ẽ:quã Ly
ci habẽt & Pãphilii & cilices. Nã hoc mõ tota Cheronesi pagratio ad finẽ perdu
cta erit:cuius Isthmũ diximus transitũ:q ex põtico mari fit in Issicũ. Ioniæ circũ
nauigatio secus terrã est mille fere & quadringentorũ & trigita stadiorũ:pp sinus
& ppterea qd regio multas penisulas efficit. Lõgitudo uero ĩ rectũ nõ sane multa
Quare ab Epheso Smyrnã usq; recto itinere stadia sunt trecẽta ac uiginti. Nam usq; ĩ Metropo
lim centũ ac uigiuti reliq̃ sunt Smyrnã usq;. Circũnauigatio aũt paulominus q̃ duo milia & du
Jonia — centa. Milesiorũ itaq; & caricorũ montiũ posidio Phocea usq; & Hermũ ẽ Ionicæ ore terminus.
Miletus — Pherecydes dicit Miletũ & Miũtem ad hãc orã ptinere:& Cares prius Mycalẽsia & Ephesia ha
Mius — buisse. Sequẽtẽ uero orã Leleges usq; Phoceã & Chiũ & Samũ:cui Anceus impauit:& utrosq;
Anceus — ab Ionibus eiectos in reliquas Cariæ partes:euasisse. Addit etiã androclum Codri i Atheniensiũ
androclus — regis legitimum filium:primo locum colonæ postea Aeolice iperasse atq; Ephesum condidisse
Ephesus — unde Ionum regiã ibi constitutã dicunt:& adhuc qui ex eo genere sunt reges nominãtur:& ho
nores quosdã habent ĩ certaminibus quidẽ præsidentiã:& purpurã regi generis isigne & scipio
Miletus — nem pro sceptro:& cereris eleusinæ sacra. Miletũ Neleus condidit:qui genere Pylius fuit. Me
Melanthus — senii ac Pylii quandã inter se cognationẽ fingunt quapp posteriores poetæ Nestorẽ messenium
Codrus — dicunt & multos ex Pyliis cũ Melantho Codri patre Athenas cõcessisse:ac totã hãc gentẽ cum
Cydrelus — ionibus coloniã misisse. Ara uero quã Neleus cõdidit:ĩ Posidio ostendit. Cydrelus Codri filius
Mius urbs — nothus Myuntẽ cõdidit. Adropompus Lebedũ loco quodã occupato nomie Arta: Colophonẽ
Lebedum — Andremon Pylius:ut Minermus in Nãno dicit:Prienen Epytus Nelei filius. posterius etiã phy
arta — lotas gente ex Thebis deducta. Theum ptius quidẽ Athamas quapp Anacreon eã Athamanti
ardremos — da uocat. In Ionica colõia Nauclus Codri filius nothus:& post eũ poegnas & Damathus Athe
priene — nienses:nã ex boetia fuit Erythras Gnopus:atq; hic etiã Codri filius nothus phoceã. Atheniẽ
Epytus — ses cũ phylogene Clazomenas paralus Chium Egertius:mixtã multitudinẽ ducẽs. Samũ Tym
Teus — btion:ac dei de patrocles. Nã hæ sunt duodecim Ioniæ ciuitates postea ad Ioniã Smyrna assum
anacreon — pta est Ephesiorũ opera. Nã cũ eis oli habitabãt:cũ Ephesus Smyrna uocaretur. Nã & Callinus
Nauclus — eam sic in quodã loco nominauit:quũ Ephesios ĩ oratione ad Iouem Smyrneos uocat:ut Smyr
Gnopus — neorũ miserere. Smyrna Amazon fuit. quæ Ephesum tenuit. Ab ea & homines & urbs dicitur.
phocea — sicut a Sisyrba quidã ex Ephesiis Sisyrbei dicebãtur & locus quidã Ephesi Smyrna uocabat qd
Clazõenæ — Hippõax significat ut pone urbẽ ĩ Smyrna habitabat ĩter Tracheã & Lepramactã. Lepramacta
Chius — dicebat rupes quæ nouæ urbi imminet:& partẽ muri urbis habet. Quapp agri q pone rupem
Samus — sunt:adhuc ĩ Opistholepria dicunt. Trachea uocabat regio prætermontana:quæ ultra coressũ
Smyrna — est:antiqua urbs iuxta palladis templũ erat:quod nunc est extra urbẽ:apud eã quæ Hypeleus
Ephesus — uocat quare Smyrna iuxta gymnasiũ fuit:quod nunc pone urbẽ est:ĩter Tracheã & leprã actã.
Sisyrba — Smyrnei uero a Milesiis secedẽtes exercitũ ĩ eũ locũ ducũt:ĩ quo nũc Smyrna ẽ:quũ Leleges cũ
Laprama — tenerẽt qbus eiectis antiquã Smyrnã cõdidere:distantẽ ab ea q̃ nũc ẽ ad stadia uiginti postea ab
cta — Aeolibus pulsi Colophonẽ aufugerũt & cũ Colophoniis cõtra eos exeũtes:regionẽ suã occupa
Opisthole — uere:ut Minermus ait ĩ Nãno:cũ Smyrnæ mentionẽ facit:quod ea semp fuerit bellis infesta:ut
pria — Nos pylo:& excelsã Nelei ex urbe profecti
Thrachea — Oram Asiæ optatam:nauibus attigimus.
Coressus — Ac primo ad Colophonem instructi uiribus urbem
Hypeleus — Auctores cladis sedimus:atq; duces.
Smyrna — Inde per asteenta egressi protinus amnem
Sponte deum Smyrnam uidimus æolida.
Ac de his hactenus:nunc rursum singula peurrenda sunt:initio a prĩcipalibus sumpto:a quibus
Miletus — alia condita fuere, de Mileto ĩ quã atq; Epheso. Hæ nãq; optimæ urbes sunt atq; clarissime. post
Ephesus — posidium Milesiũ est oraculum:Apollini Didymeo sacrum:apud Branchidas ad decem & octo
stadia ascendenti id a Xerxe icensum est:quẽadmodũ cætera tẽpla oĩa:Ephesio excepto. Brãchi
Brãchide — dæ autẽ dei thesauris persæ traditis:cũ eo fugiente abscesserunt:ne proditionis & sacrilegii pœ
nas penderent. postea Milesii tẽplũ cõstruxerunt omniũ maximũ:quod pp magnitudinẽ remã
sit sine tecto. Huius fani ambitus uici habitationẽ recipit & sũptuosus ĩterius & exterius lucus
Branchus — est alia uero fana & oraculũ & sacra cõtinent:hoc ĩ loco de Brãcho & Apollinis amore cõficta
fabula est. Templũ uariis antiquarũ artiũ donis sumptuosissime ornatũ est. Hinc ad urbem nec
uia nec nauigatio pmulta est. Ephorus scribit Cretenses prius eam supra mare cõdidisse ubi nũc
Miletus — antiqua Miletus ẽ:atq; habitatores ex Mileto Cretensi Sarpedone deductos & urbi nomen im
positũ esse de nomine eius quæ ibi est:cũ prius Leleges hunc locũ tenerent postea Neleũ cõdidis
se:quæ nunc est noua:quatuor portus habet quorum unus classi est capax. Multæ sũt huius ciui
tatis res gestæ:maxima est etiam colonariũ ab ea profectarũ multitudo. Nã totus Euxinus pon
anaxmenes — tus ab his est habitatus. Item propontis & alia complura loca unde anaximenes Lampsacenus
Lymnæ — dicit:Milesios Icarũ insulã ac Lerum habitasse. Circa Hellespontũ etiã ĩ Cherõneso Lymnas in
asia abydum & arisbam pesum in Cyzicenorũ insula artacen:Cyzicũ. In mediterranea Troadis

cepsim. Nos eum de singulis tractabimus alias addemus: quæ ab eo sunt prætermissæ. Quidã Apollinẽ Vlion uocãt: ut milesii ac Delii idest Salutiferum & Peonicũ. Nã Vlo idẽ est quod ua eo ex Vla cicatrix dicitur: & illud iãq; Vale & Salue: Apollo enim salutifer ẽ: & Artemis ex eo dicit' qđ integros faciat. Sol quoq; & luna his similes sunt ac pares. qđ eã sint tẽperãt aeris: & pe tes & spõtaneæ mortes his applicent'. Ex Mileto fuere uiri memoratu digni. Thales unus ex se ptẽ sapiẽtib9: q primus Physiolæ ac mathematicæ auctor fuit: iter Græcos & Anaximãder eius discipulus & Anaximandri Anaximenes. Item Hecatenus: q historiã scripsit p nostra tpa. Aes chynes otator: q assũpta nimia erga Pompeiũ magnũ licentia missus ẽ i exiliũ. Hæc ciuitas ad uersitate pressa est: quũ Alexandrũ excluderet. Nam ui capta est: quẽadmodũ Halicarnassus. ac aiã prius a Persis: Vnde Callisthenes dicit Phrynichiũ tragicum mille dragmis ab Atheniensi bus mulctatũ: quod actum quendã fecisset: Miletũ a Dario captã. Añ eã in pximo iacet Lada i sula: circa Trageas insulas: quæ statões piraticas habẽt. deinceps est Lamicus sinus: in quo est ea quæ Heraclia dicitur oppidulum sub latino: qđ stationes habet: id prius lamius dicebatur: eodẽ noĩe quo & iminẽs mons quẽ Hecateus putat eũ esse: q a Poeta pediculorũ mons appellatur. Di cit enim ultra lamiũ urbem pediculorũ mõtẽ eẽ. Quidã eũ Grium dicũt: qđ is æq; atq; Lamius progrediãtur: a Milesiorũ agro oriẽtẽ uersus tẽdẽs: per Cariam Euromũ & Chalcetorem usq; i minet autẽ illi in alto: nõ pcul hinc fluuiolũ quenda pertranseunti: apud lamium mõtem Endy mionis sepulchrum positũ in spelunca quadã ostẽditur. Deinde nauigatio ab Heraclia in oppi dum Pyrra centum fere stadiorum: pauloplus a Mileto Heracliam si quis se in sinum inferat. re cta nauigatio ex Mileto pyrrã est stadiorũ. xxx. adeo longũ iter habet littoris prætei nauiga tio. Sed opus est ut huiusmodi geographiæ excursus in locis claris paululũ imoret'. a Pyrra us q; ad Meãdri ostia quinquaginta qui locus stagnis & paludibus plenus ẽ. Sub ministratoriis ue ro scaphis adnuaiganti stadia triginta est Myus: una ex duodecim Ionia urbibus quæ nunc pro pter hominum paucitatẽ a Milesiis habitatur. Hæc Themistocli dicit' a Xerxe in oposonium da ta Magnesia in panem. Lãpsacus in uinũ. Hinc ad stadia quatuor Thymbria est. Cariæ uicus iu xta quẽ est Auernus: specu sacrum quod Charquii dicit'. Id pestiferas exalatiões habet: ulterius est magnesia Meãdrũ uersus: Magnetũ Thessalicorũ colonia & eretẽiũ: de q mox dicemus. Post meandri ostia est Prienẽsiũ littus ultra qđ Priene est: & mycale mõs feris & arboribus plenus. Is Samiæ regioni adiacet: & eã quasi octo staciũ Isthmũ facit: ultra strogiliũ promõtoriũ. Prie ne a qbusdã Cadme appellat': qm Philotas eius cõditor e boetia uenit. e Priene fuit Bias: unus ex septẽ sapiẽtibus de quo Hipponax sic inqt. Et disceptari quã Bias Prienẽsis melius. ante Tro giliũ parua insula iacet eodẽ noĩe. Hinc Suniũ breuissimus trãsitus est: mille & sexcentorũ stadi orũ principio Samũ & Icariã & Corsias ad dextrã habẽti: ad sinistrã uero Melanthios scopulos reliquũ aũt per medias Cycladas Trogiliũ promõtoriũ pes qdã ẽ: qui a Mycale percurrit alius mons Mycalæ ipsi adiacet: qui Ephesii agri est. noĩe Pactias: ad eũ mediterrãea deflectit. A Tro gilio Samũ usq; stadia sunt quadraginta. Ea ad austrũ spectat & portus eius: qui nauale habet: maxima eius pars in plano est & mari alluitur. Pars in imminentẽ montẽ ascendit. Ad dextrã nauiganti urbẽ uersus est Posidiũ quod promotoriũ mycalẽ uersus: septẽ stadiũ fretũ efficit. Id Neptũni tẽplũ habet: ante quod nartheeis iacet parua insula. Ad sinistrã est suburbanũ Hereũ uersus & in brasis annis: & Hereum antiquum fanũ & ædes: quæ nunc tabularũ armariũ est. Sed præter tabularũ multitudinẽ quæ hic sunt alia armaria & sacella antiquis artibus plena: simili ter locus sub Dio optimis statuis plenus: quarũ tria colossica opa myronis sunt: sup una basi si ta. Quæ cũ Antonius abstulisset: augustus cæsar: duo in eadẽ basim reposuit Palladẽ & Hercu lẽ: Iouẽ autẽ trãnstulit in capitolium. & sacellũ ei cõstruxit: Sami circũnauigatio ẽ stadiorũ tre cẽtorũ ea prius Parthenias dicebat': dũ Cares eã habitarẽt. postea anthẽus: postea melãphylus: postea Samus: postea a quodã indigena Heros colonis ex Ithaca & Cephalẽia deductis quoddã eius pmõtoriũ ampelus uocatur: ad Icariæ Drepanũ spectans: immo totus mõs q totã insulam mõtanã efficit: eodẽ nomine dicit'. Ea uino infelix est: cũ cæteræ circũuicinæ uino abũdẽt: & to ta fere cõtinẽs: quæ ppinqua est: uina optima ferat: ut Chius Lesbus & Cos: atq; & ephesium & metropolitanũ optima sũt. mediterranea uero & Tmolus & exusta Gnidus & Smyrna: & alia ignobiliora loca optimo uino & ad iocunditatẽ & ad medicã uictus ratiõem excellunt. Samus itaq; uino nõ ualde fortunata est: in cæteris uero feracissima: qđ ex eo maxime perspici potest: qđ bellis infestatur. unde laudantes nõ dubitant: illud ei puerbiũ accõmodare: qđ etiã fert gal linæ lac: quẽadmodũ meãder inqt: in quodã loco: q̃res ei Tyrãnidũ cã fuit: & inimiciciarũ cum atheniẽsibus: Sed Tyrãnides plurimũ polycratis & sylosontis fratris eius tpe uiguerũt: quorũ alter & fortuna & opibus clarus fuit: adeo ut etiã mari dñaret': maximũ felicitatis argumẽtũ duxit: qđ annulo de idustria i pelagus piecto: gẽma & sculptura precioso: paul post piscator q dã piscẽ eduxit: q eũ deuorauerat: quo cæso annulus inuẽtus ẽ: qđ quũ ægyptiorũ Rex itellexis set: diuinitus locutũ ferũt. Quod q eiusmõi psperitatibus uteret': uitã clauderet fine non fortu nato: qđ & ita est factũ. nã a persarũ Strape dolo captus suspẽsusq; ẽ. eius tpe fuit anacreõ Lyri cus: quapp tota eius poesis illius mẽtione plena ẽ. Huius tpe pythagorã fuisse in gistoriis tradi

Vlios apollo; Armetis; Thales; Anaximander; anaxienes; Hecateus; æschines; Lada; Trageæ; Heraclia; Lamius; Pediculorũ; Grius mõs; Euromus; Chalcetor; Endymiõis sepulchrũ; Pyrra; Myus; Thymria; auernus; Magnesia; Priene; Mycale; Strogilium prom.; cadme; Philotas; Bias; Trogilium; corsiæ; Melanthii scep.; Pactias; posidium; Nartheeis; Hereum; Imbrasus; Samos; parthenias; anthenus; Melamphylus; ampleus; chius; Lesbus; eos; Tmolus; Samus; Syloson; polycratis; anulus; anacreon; Pithagora

derũt. qui quum iam Tyrannidẽ naſci uideret urbẽ deſeruit: & in ægyptũ & Babylonẽ diſcendi
ſtudio abſceſſit: quũ uero reuerſus eẽt: & adhuc perdurare Tyrãnidẽ inueniſſet: in Italiã naui
gãs ibi uitã cõtriuit. ac de polycrate quidẽ hæc. Syloſon uero ꝓtiuatus relictus eſt. Is cũ Dario
Syloſon Hyſtaſpis filio: ueſtẽ quã ferebat aliqñ largitus eẽt. Nã ille quũ nõdũ rex eẽt: eã magnope con
cupiuerat: quũ uero regnaret dono Syloſonti Tyrãnidẽ dedit: q acerbe impauit. Quapp urbs
hoibus uiduata ẽ. Vñ dictũ ẽ ꝓuerbiũ: Syloſontis opa locus amplius ẽ. Sed athenieñſes prius miſ
ſo pericle ĩpatore: & Sophocle poeta cũ eo: Samios nõ obtẽperãtes graui obſidione affecerunt.
pericles poſtea duo municipũ milia ex ſuis miſerũt: ĩ qbus fuit Neocles epicuri pater ludi magiſter: quẽ
Sophocles & hic & in urbe Teo educatũ ferũt: adoleſcẽtiã uero athenis egit: quo tpe menander Comicus
Neocles adhuc ephebus eẽt: ex ſamo etiã Creopylus fuit: quẽ aliqñ tradũt: ſuſcepto in hoſpitiũ Home
Epicurus ro: accepiſſe ab eo donũ inſcriptionẽ poematis: qđ Oechaliæ captiuitatẽ uocant. Sed callima
creophylus chus per epigrãma quoddã cõtrariũ oſtẽdit: quod quãq creopylus opus cõpoſuerit: Homeri ta
men dicatur: propter dictũ hoſpitiũ: ut

Sum Samii labor: accepit qui diou Homeꝝ
Hoſpitio: ſæuis ignibus uro duos.
Eutyton atq; Iolem: nunc ſcriptũ dicor Homeri.
Ante creophyli Iuppiter at fueram.

Quidã hunc Homeri magiſtꝝ tradunt quidã nõ hunc: ſed autiſteũ ꝓtoconẽſium. adiacet Samo
inſula Icaria: a qua Icariũ pelagus nominatur: ea nomẽ habet ab Icaro Dædali filio: quẽ dicũt
Icaria ĩſula paternæ fugæ comitẽ: quũ ambo pennati e creta aufugiſſent: Hoc in loco cecidiſſe uia nõ ſerua
Icarus ta. Nã quũ celſus ſe ad ſolẽ extolleret: liquefacta cæra pennæ effluxerunt: inſulæ ambitus ẽ ſta
dioꝝ trecẽtoꝝ: ea portũ nõ habet ſed ſtationes: quaꝝ optima Hiſti appellantur. In hac inſula ẽ
ꝓmontoriũ ad Zephyrum porrectum. Ineſt etiam Dianæ templum: quod Tauropolium: quod
Tauropolium uocat: & oppidulũ Oenoe: Itẽ aliud de noie Dracani promontorii: ĩ quo ſitũ eſt ſtationẽ habet.
Hoc promontoriũ diſtat a ꝓmontorio ſamioꝝ: quod cãthariũ appellatur: ſtadiis octoginta q
Oenoe traiectus minimus eſt intermedioꝝ. Nunc quidẽ cũ ea hoibus effecta ſit: ſamii magna ex parte
Dracanum incolũt: paſcendoꝝ pecoꝝ gratia. poſt ſamiũ fretũ: quod mycalen uerſus eſt: epheſũ nauigãti
Canthariũ bus eſt epheſioꝝ ora: ad dextrã & panionia: quæ tribus ſtadiis ſupra mare eſt: ubi panionia cõia
panionia oĩum Ionũ feſta Neptũno Heliconio & ſacrificiũ celebratur. ſacrificant aũt prienenſes: de qui
bus in rebus pellopõneliacis dictũ eſt: deinde eſt Neapolis: quod aũt prius erat epheſioꝝ: nunc
Neapolis Samioꝝ eſt: q cũ Marathesio agro ꝓmutauerunt: propinqua. ſ. cũ lõginquis: deinde pygella op
pygella pidũ quod Dianæ Munychiæ tẽplũ habet Agamẽnonis opus: a parte quadã gẽtiũ illius hitatũ.
Munychia Nã quidã pygallii nominati: iã calamitatibus defatigati ibi remanſerunt. Vnde locus nomẽ ab
diana illis accepit: poſtea portus ẽ noie panorinus: q Dianæ Epheſiæ tẽplũ hẽt. deide ẽ ciuitas ipa i ea
pygallii dem ora: paulo ſupra marẽ. Ortygia lucus oĩs gñis materiæ pulcherrius ꝓferti Cypariſſo: ꝑ cũ
Panorinus Cenchrius amnis fluit: in quo dicũt Latonam ex partu lotã. Nam hoc in loco fabulatur: & par
Ortygia tum eius & nutricẽ ortygiã & adytũ in quo peperit: & proximã oleã: ad quã tradunt eã primo
Cenchrius poſt partũ quieuiſſe. Mons Luco iminet nomine Solmiſſus ubi dicunt curetas armoꝝ ſonitu Iu
Latõæ ꝑtus nonẽ obtudiſſe ex æmulatione inſidiantem: quo auxilio: latonæ partus eam latuit. Sed cum plu
Solmiſſus rima templa ſint in eo loco alia uetuſta alia poſterius facta: in antiquis antiquæ inſunt ſtatuæ:
ĩ poſterioribus praua opa: ut Latona q ſcaptrũ gerit: & ortygia q manu pueꝝ tenet. Hic quot
annis ſolẽnia celebrãtur. Sed anno quodã iuuenes ſplendidiſſimis epulis ſtudent. Curetũ autem
palatiũ cõuiuia: & quædã myſtica ſacrificia percipit: urbẽ Cares & Leleges habitauere. Sed quũ
maximã coꝝ partẽ Androclus eieciſſet: eã ex iis ſuppleuit. qui ad ſe circa Atheneũ & Hipeleũ
cõuenerant: aſſumpta etiã prætermõtana Coreſſo proxima. Ea itaq; uſq; ad Crœſi tẽpora hoc
Atheneum mõ fuit habitata: poſtea a ꝓtermõtana deſcendens: circa tẽplum quod nunc eſt: habitauere uſq;
Hipeleum ad Alexandri tempora. Lyſimachus condita urbe quæ nunc eſt: cũ homines non libenter inde
Coreſſus cõmigrarent: uehemẽti hymbre obſeruato ſubuenit foſſas & canales obſtruxit: unde urbs ſub
merſa eſt: & illi per libenter traducti tranſmigrauere. Lyſimachus urbẽ de uxoris nomine Arſi
none appellauit: Verũtamen antiquũ nomen obtinuit. In ea erat Senatus conſcriptus: cũ quo
Arſinone etiã conueniebant ii: qui uocati dicebantur: & oĩa adminiſtrabant: Dianæ templũ primus Ar
urbs chiphron mire fabricatus eſt: poſtea aliud fecit maius illo. Sed quũ Heroſtratus quidam id incẽ
Epheſiæ tẽ dio cõſũpſiſſet: aliud ꝓſtãtius cõſtruxerũt: mulierũ ornamẽtis & multis opibꝰ ad id collatis: re
plum fectiſq; prioribus colũnis: quaꝝ reꝝ teſtimonio ſunt decreta tunc facta: quæ Artemidorus di
Archiphrõ cit Timeũ taurominitanũ ignorare & inuidũ eſſe: & calũniatorẽ: unde & Carptorẽ fuiſſe uoci
Heroſtra tatum. qꝰ ex perſarũ depoſitis templi ſtructurã finxerit. Cũ nulla tũc depoſita eſſent: & ſi erãt
tus cum templo combuſta ſunt. Nam cum poſt incendium tectum deletum eſſet: quis uoluiſſet in
templo detecto depoſitum tenere? Addit etiam Alexandrum & factas & futuras impenſas pol
licitum: dummodo ipſe titulum haberet. Illos autem noluiſſe multo magis uoluerunt & ſacri
legio & templi ſpoliis infames fieri: laudat præterea Epheſium quendam qui regi dixit: non
Chiocrates decere deum diis quicquam dedicare: poſt templi conſummationem: quod dicit Chinocratis

opus eē q alexādriam construxit eundē pollicitū fuisse alexandro sese montē athon ī eius for/ Alexādriæ
mā fabricatuꝝ.ut tanq̄ ex guto quodā ī phialá effunderet̄ facturūq; duas urbes: alterā ad mon architectus
tis dextrā: alterá ad sinistram: ut ab altera in alterá ānis effluerer. Post tēplú itaq; aliaꝝ rerum Trason
dedicataꝝ multitudinē īgentē inueniri: artificū estimatiōe. Edē uero totá fere praxitelis opib9
plená: nobis Trasonis nonnulla monstrata sunt: cuius est Hecatesium & fons penelope & anus
euryclia sacerdotes eunuchi erant: qui megalobyzi dicebantur. ac semper aliqui accersebantur Megaloby/
digni tali præfectura & in honore maximo habebant̄: cū his uirgines aliquas sacras esse opor/ zi
tebat. Nūc eaꝝ cōsuetudinū quædā seruant̄: quædá minime. Templú & nūc & olim Asylū erat
cuius libertatis termini sæpe sunt imutati. alexander ad stadiū extēdit. mitridati uero dimissa
ab angulo cerami sagitta uisum est paululū ipsū stadiū trāscēdere: antonius huic proxime acces
sit; & cū eo termino urbis partē cōprahendit. postmodū cæsar augustus cū id dānosum existia/
ret & nihil aliud eē: quā multis malefaciēdi cām exhibere: id irritū fecit. Hæc ciuitas & naualia
habet & portú: quē architecti orepbteui effecerūt pariter cū rege decepti. Is attalus fuit philadel
phus: qui ratus ingressum nauibus onerariis ꝓfundū fore si terra apponeretur. et cū portus pri
us stagnosus eēt ex aggestiōibus a caistro factis ori qđ quidē amplū erat terrá oppōi iussit. Sed
contra q̄ ratus erat uenit. Nā limus introrsum ipulsus: fecit ut totus portus Oretēus stagnaret
prius aūt affluxus & refluxus pelagi: satis per sese limū auferebát. & extorsum retrahebát. ac
portus quidem talis est ciuitas loci oportunitate quotidie crescit: & maximū citerioris asiæ em
porium est. In ea fuere uiri memoratu digni. ex antiquis Heraclitus: cui cognomēto fuit Scoti Heraclytus
nus. Itē Hermodorus: de quo hic idē iqt. Dignos eē ephesios oēs strāgulari q Hermodoꝝ uiꝝ i Scotinus
ter eos frugi eiecerūt: dicentes nemo nostrum frugi esto: alioquin cū aliis eiciat̄. Hic uir leges Hermodor
quasdá uidet̄ Romanis cōscripsisse. ex epheso fuit Hipponax poeta: & parasius pictor & apelles rus
ex iunioribus alexander orator: qui Lychnus est cognominatus. Is in repu. uersatus est & hi/ Hipponax
storiá conscripsit: & carmina reliquit: in quibus & de cælestibus ꝑtractat: & terras continentes Parasius
describit: in quaq; edens poemata. post caistri ostia ē lacus noie Selinusius ex pelago refusus. po Apelles
stea est alius q in eū confluit. Hi magnos ꝓuentus habent: quos cū deæ sacri eēnt: reges abstule Alex.
runt. postea a Romanis sūt restituti. Rursum publicani facta uiolentia: uectigalia sibi uendica/ Lichnus
uere. artemidorus legatus missus: & lacus deæ recuperauit: & Heracleotim quæ desciuerat cui/ Selinusius
cit. Romæ iudicatus pro quibus rebus ciuitas aureā ei imaginē in fano erexit. In cōcauissima āt
ꝑte lacus regis fanū est: qđ agamemnonis opus dicūnt. postea est Gallesius mons: & colophon Gallesius
ciuitas Ionica: & ante eam apollinis clari lucus. Tradunt chalcantē augurem cū amphiloco am mons
phiarai filio e troiano bello redeūte terrestri itinere huc peruenisse. cūq; apđ clatū in Mopsum Colophon
incidisset: augurē præstantissimū præ mœrore mortuū esse. Hesiodus chalchantē mopso hmōi Mopsus
quidam propo suisse. mirabor sane: poteris si dicere: ficus. Chalcantis
Quot numero hæc caprificus habet: ꝑparua licet sit. mors
Mille quidem decies modius mensura superq;
Vna fit. hanc nullo poteris comprehendere pacto.
Dixit: & inuentus numerus: mensuraq; certa est.
Continuo mortis chalchanti somnus obortus.
Pherecides dicit: prægnanti sue oblata: Chalcantē interrogasse: quot porcos haberet: huic ue/
ro respondisse tres: Atq; ex iis unā fœminā: & cū mopsus uera locutus esset illū præ dolore mor
tuū. Sunt qui dicāt Chalcantē suē ꝓposuisse: illū uero capripificū ac mopsū uera dixisse. Chalcā
tē uero minime & præ mærore mortuū & in quodā loco Sophocles scribit cū Helena reposcit̄:
quod tunc Chalcanti fata mortē decreuerūt: quū præstantiorē augurē offendet. Sed hic chalcā
tis mortē trāsfert in Ciliciam. Atq; hæc quidem antiqua sunt. Colophonii aliqñ nauales opes
satis amplas habuere: & equestribus tñ excelluerūt: ut ubicūq; difficulter bella cōponi poterāt
Colophonū equitatus auxilio dirimebant̄. qua ex re ductū est ꝓuerbiū Colophonē addidit: cū Minermus
sūma operi manus imponit̄. Viri ex Colophone memorabiles fuere. Minermus tibicen: & Ele/ Xenophāes
giæ poeta. Itē Xenophāes physicus: q poemata đ Sillis fecit. Pīdarus etiá dicit Polymnastū quē Polymna/
dam ī musica doctū: Vt Nosti quicquid dixit Polymnastus uir Colophonius. Sunt qui Homeꝝ stus
hinc faciāt ab Epheso Colophonē recta nauigatione sunt stadia septuaginta in sinum se inferen Homerus
ti cētū & uigīti post Colophonem est Dianæ Coracius mons: & insula Dianæ sacra in quā cer/ Coracius
uas perituras tranare crediderunt. Postea est Lebedus quæ centū ac uigiti stadiis abest a Colo. mons
phone. Hoc in loco artificum liberi patris conuentus est: & Ionum habitatio usq; in Hellespon Lebedus
tum: in qua solēnia & certamina libero patri quotānis celebrantur. Prius aūt Teo habitabant: Teos
quæ cōsequēs Ionū ciuitas est. Sed orta Ephesi seditione aufugerunt. Quum uero Attalos eos i Mionnesus
Mionneso collocaret inter Teo ac Lebedum mittuntur Teii Romam oratum ne patiantur Ro Teos
mani Myonnesum sibi admuniri: quare ii in Lebedum migrauere: Lebediis: perlibenter eos su/ Aspis
scipietibus propter hominum paucitatem qua detinebantur. Teos a Lebedo distat stadiis Arcōnesus
centum ac uiginti: inter eas est insula quædam Aspis nomine: nonnulli eam Arconnesum uo Myōnesus
cant. Myonnesus quidem in loco excelso habitatur. qui peninsulam facit Teos quoque in pen Teos

insula sita est & portū hēt hinc est anacreō Lyricus: Cuius tpe Teii relicta urbe abdera Thracū urbē migrauerūt: cū persa᷑ cōtumelias ferre nō possent: unde illud dictū est abdera optia Teiorū colonia. Rursum posteriore tpe nōnulli ex eis redierūt. De apelicone dictū est q̃ Teius fuit. Ex eadē urbe fuit Hecateus historicus. Est alius q̃dam portus noīe Gereide distans ab urbe stadiis.xxx. deīde Chalcides: qui ē Cherōnosi Teio᷑ & Erythreo᷑ Isthmus intra Isthmum itaq; ii habitant: Iuxta Isthmū Teii & Clazomenii. Nā australe Isthmi latus.i. Chalcides: Teii hñt Boreale Clazōenii: ad quod Erythreo᷑ agro coniūgunt᷑. In Isthmi initio est locus præceps. Interius Erythreo᷑ exterius Clazomenio᷑ agrum cōprehendens Chalcidibus lucus imminet: Alexandro Philippi filio dicatus. Hoc in loco certamen Alexandria nūcupatū: ab uniuersa Ionia celebrat᷑ Isthmi transitus ab Alexandria & Chalcidibus usq; ad præcipitiū est stadio᷑.l. circūnauigatio plurimū q̃ mille. Ad mediā fere circūnauigationē sūt Erythræ ciuitas Ionica quæ portū habet: & quatuor in fronte paruas insulas quæ Hippi dicunt᷑. prius q̃ Erythras perueniat᷑ primū ē oppidulū Gerræ postea Teiū: postea Coryceus mons excelsus: & portus Casystes sub eo: Itē alius portus qui Erythras appellat᷑ ac deīceps cōplures alii. Dicūt totam Coryci præternauigationem latronibus plenam: qui Corycei dicunt᷑. Hi nouū insidiandi genus adiuenerūt: dispersi enim per portus accedunt ad mercatores qui applicuerint: auscultantes quid re᷑ ferāt & quo nauigent. postea quum illi soluerint: & in altum se receperint: cōgregati eos adoriuntur ac diripiunt. Ex quo oēs curiosos & occulta ac secreta auscultare conantes: Coryceos appellamus & in prouerbio dicimus hunc ergo Coryceus auscultauit: quū quis aliquid dicere uel facere secreto uideatur quod minime uideat᷑. pp eos qui speculant᷑ & scire student: quæ nō cōuenit. Post Corytium est insula Halōnesus. deīde Argenū p̄montorium agri Erythrei: quod Chio᷑ posidio proximum ē. Id fretū quoddā efficit.lx. fere stadio᷑ iter Erythras atq; præcipitium est minas mons altissimus: & feris & arboribus plenus deinde uicus cybelia & promontoriū noīe melena: ubi molæ effodiuntur. Ex Erithris est Sybilla quædam nuie afflata: & diuinatrix antiqua sane mulier tempore Alexandri. Alia quædam fuit eodem mō diuinatrix noīe Athēais. Ex eodē ciuitate ætate nostra fuit Heraclides Herophilus medicus: Apollonii condiscipulus eius qui Mus est cognominatus Chius circūnauigationē habet stadio᷑ nōgento᷑: si quis secus terram deferatur: ea urbem & portū optimū habet: & nauale nauium octogita. in circūnauigatione habenti insulā ad dextrā: primū ab urbe est posidium deinde Phane portus profundus & Apollinis tēplum & palmarū lucus: postea littus australe quod statiōes habet. postea Leus: & hoc littus stationes habet. Hinc ad urbem est fretum stadio᷑.lx. Circūnauigatio aūt trecento᷑ & sexaginta quam ipsi peregimus. Deīde Melena promontoriū: contra quod est psyra insula excelsa distans a promontorio stadiis.lx. ea urbem habet eiusdem noīs insulæ ambitus stadia.xl. deīde aruisia locus asper & īportuosus. stadio᷑ trecento᷑ quod uinū fert græcanico᷑ optimum. postea Pelineus mons oīum qui in hac insula sunt altissimus. In hac insula marmor effoditur. Viri e Chio elegantes fuere Ion Tragicus & Theopōpus historicus & Theocritus Sophista. Hi inter se aduersati sunt. Chii etiam de Homero ambigunt: atq; eos in testimonium adducunt: qui Homeridæ uocantur: ab illius genere profectos: quorū etiā Pindarus meminit: ut Vnde & Homeridæ: rhapsodiæ cantores optimi. Chii olī classem hūere: & matris imperium & libertatem sibi uendicarunt. E Chio in lebum uento austro sunt stadia circiter.xl. Post præcipitiū est Chytrium locus in quo prius Clazomenæ sitæ erant deinde Clazomenæ posterius conditæ: quæ insulas octo habitatas in fronte habent. Vir Clazomenius p̄clarus ē anaxagoras Physicus: Anaximeni milesio familiaris. Eius auditores fuere Archelaus Physicus & Eurypides poeta. Post clazomenas est Apollinis fanū: & aquæ calidæ: & Smyrneo᷑ sinus & ciuitas. deinde alius sinus & antiqua Smyrna: distans a noua stadiis.xx. Quum Lydi Smyrnam euertissent: circiter ānos quadringentos i uicis modū māsit habitata. postmodū antigōus eā suscitauit. Deīde Lysimacus & nūc oīum pulcherrima ēst. Eius pars in monte sita est: pars maxima in campo p̄ter portum & Gymnasiū & matrona᷑ locū. uiæ sunt in rectū pro uiribus districtæ & lapidibus instratæ porticus magnæ quadratæ planæ & altæ: habet etiā bibliothechā & Home᷑ & porticū quadratam cum Homeri tēplo & statua. Nā & hi maxime hunc poetā sibi uēdicāt: unde & nūmus quidā Aeneus apud eos Homerus uocat᷑. urbis mœnia Melas ānis p̄terfluit ad cæterā structurā etiā portū clausum hēt. Sed non paruus error fuit architecto᷑: q eū uias insternerent: cloacas nō fecerūt: quapp excremēta fluitāt p̄sertim hymbriū tpe e uasis dimissa: Hoc in loco Dolobella: Treboniū obsidiōe cœpit: unū ex iis: q diuū Cæsarē: dolo occiderēt: & multas urbis ptes diruit. Post Smyrnā sūt Leucæ oppidulū. qd aristonicus post attali Philometoris obitū ad defectionē pduxit: q putās se eē e r̄gia stirpe: īpiū sibi uēdicar᷑ cogitauit. Quare ab eo excidit: circa cūanū agrū ab Ephesiis nauali prœlio sūpatus. Ascēdens uero ī mediterraneā hominū inopū ac seruorū ad libertatē uocato᷑: quos Heliopolitāos appellabat: tūultuariā manū cōgregauit. primūq; Thyatira aggressus ē. Deīde capta Apollōide: ālia castella capiebat. Sed nō diu restitit. Nā cōtinuo ciuitates exercitū misert. Micōedes quoq; Bithius & cappadocū reges auxiliū tuler᷑ postea q̃q; Legati a Rōanis missi. Deīde exercitus & cōsul. P. Crassus: deīde. M. ppēna: q capto aristōico &

Anacreon
Abdera
Apelico
Hecateus
Gereide.
Chalcides
clazomenii
Eurythræ
Hippi
Gerræ
Teium op.
coryceus
casystes
Erythras
corycei
Halōnesus
argenum
cybelia
melena
erythrea sybilla
Athenais
Heraclides
mus
Chius
Posidium
Phane
Leus
melena
Psyra
Aruisia.
Pelineus
Ion
Theopōpus
Theocritus
Homeridæ
Chius
Lesbus
Chytrium
clazomenæ
anaxagoras
anaxienes
archelaus
euripides
Smyrna
Homeri tēplū
melas
Dolobella
Trebonius
Leucæ
aristōicus
Helliopolitani
Thyatira
Apollōis
Perpenna

Romá misso bellū absoluit. Aristonicus ipse in carcere mortuus est. Perpēna morbo absumptus
Crassus eū qdá eū apd Leucas adorirēť i ṗlio occubuit. Postea Málius Aqlius cōsul cū decē lega Crassus
tis missus, ṗuintiá in eá gubernationis formā cōposuit: q̄ adhuc perdurat: Post Leucas in sinu est
Phocea. de qua tunc diximus: quū mentionē de Massalia faceremus, postea sunt Ionū atq; Aeo/ Phocea
lū fines de quibus añ dictū ē. In mediterranea oræ Ionicæ restat uia: q̄ ab Epheso usq; in Meádrū Iones
& Anthiochiá tendit. Hæc loca & Lydis & Caribus & Græcis admixta sūt. Post Ephesum pri/ Aeoles
ma est Magnesia Aeolica ciuitas: quæ ad meádrū dicit̄. Ná ei ṗxima est. Sed multo uinior ē Læ Magnesia
theus: q i Meandrū influit: ortū habēs a pactyo Ephesioꝝ mōte. Est alius Lætheus apud Gorty/ Meander
ná: alius circa Triccá: apud quē natus dicitur Aesculapius. Alius etiá apud Libes Hespios. Vrbs Letheus
ipsa in cápo iacet iuxta mōtē qui Thorax appellatur. in quo dicunt crucifixū fuisse Daphitá grá Pactyus
maticū: propterea quod reges uersibus icessleret. ut Tricca
Purpurei stimuli: sex ultima diuitiarum. Aesculapi/
Lysimachi: Lydos subditis: atq; Phrygas. us
Ex quo illud tractum est Caue & Thorace. Magnetes & Delphis uident̄ ṗfecti qui Didyma mō Thorax
tes in Thessalia habitauerunt: de Didymis sic Hesiodus ait. Daphitas
Qualis in Antamyri: secundo mtibus: agro: Magnetes
Boebiados stagnante lacus: se lauit in unda: Didyma
Quæ sacrata colit: præcelsaq; Didyma uirgo.
Hoc in loco erat Didymenæ matris deū fanū: cui nōnulli Themistoclis uxorē nōnulli filiá eius Didymenæ
sacrā dicūt. Nūc fanū ñ stat ṗpea q̄ urbs i aliū locū sit tráslata. In noua urbe Diáæ Leucophry
enæ fanū ē: qđ & ædis magnitudie & multitudie reꝝ dedicataꝝ ab Ephesio supat̄ artificio uero Leucophry
& structuræ cōcinnitate: circa ædē loge præstat. Magnitudine oīa Asiæ fana excellit: ṗter Ephe ena diana
sium & Didymenū cōtigit Magnetas a Treribus olim funditus deleri: quæ gēs Cimmerica diu Treres
secundis rebus usa ē. postea Milesii eū locū occupauere. Callinus Magnetū meminit: ac si adhuc
secūdis rebus uterentur: & i bello cōtra Ephesios recte se haberent. Archilochus uero iam eoꝝ Cimerii
calamitatē sciens: uidetur flere Magnetū mala. Ex quo cōiectari licet ea posteriora eē Callino.
Callinus enī antiquioris cuiusdá Cimmeriorum expeditiōis meminit: cū inquit.
Gēs bello aduentat fortissima Cimmeriorum.
in quo Sardis captas significat: uiri ex Magnesia clari extiterunt. Hegesias orator q Asiatici sti Hegesias
li auctor fuit: Attico more qui tunc uigebat imutato. Itē Simon modulator q & ipe superiorū Simon
modulatorū more corrupto: Simodiā introduxit: quēadmodū etiá Lysidi & Magodi. Itē Cleo Simodia
macus pugil: qui in cinædi cuiusdam & ancillæ amore incidens: quæ a Cinædo alebatur: Cinæ/ Cleōachus
dorū & orationē & mores est imitatus. Cinædicæ orōnis auctor prius fuit Sotades: postea Ale Sotades
xáder Etolus: sed hi in pura oratiōe: Lysis uero etiam adhibito cātu: & ante hūc Simus. Anaxe/ Lysis
norē Citharedū permultū quidē theatra extulerūt: Sed multo magis Antonius: qui quatuor Simus
ciuitatum tributa ei legenda exhibuit. Cōcessit etiá milites. auxit illū patria nō paꝝ. quæ ei Io/ Anaxenor
uis Sospolidis purpuram dedit: quēadmodū imago inscripta: quæ in phoro ē declarat. Alia Ae Sosipolis
nea imago est in theatro hoc Epigrāmate insignita.
Est operæprecium: tales audire canentes:
Qualis hic est: qui uoce deos exequat: & ode. ωδΗι
Vbi qui Epigráma inscripsit. cū nō satis considerate animaduerteret: ultimā secūdi uersus lrām
ṗtermisit: eū basis latitudo nō sufficeret: quæ res ciuitatē ignorātiæ cōdēnari exhibuit ṗp ambi
guitatē: quæ orit̄ ex scriptura. Nū ultīa dictio i noīatiuo casu accipiēda sit: an in datiuo. Ná mul
ti datiuos fine. i. scribūt & cōsuetudinē eiiciūt: quæ naturalē causam nō habet. Post Magnesiam
est uia quæ Trallis fert: habentibus mediterraneā ad sinistrá. In ipsa uia & ad dextram est Meā
dri cápus: qui a Lydis simul & Caribus & Ionibus & Milesiis & Myusis habitatur. ṗterea ab Aeo Meandri
libus qui in Magnesia sunt. Eadē locoꝝ ratio est Nyssam & antiochiá usq;: Trallianoꝝ urbs si/ campus
ta est i uertice quodá plano qui ṗmontoriū natura munitū habet: cuius circuitus satis bene se/ antiochia
ptus est: ea optime habitatur & ab oībus opulentis: siqua alia asiaticaꝝ urbiū. Semper aliqui ex Trallis
Trallianis principales sunt in prouintia: quos Asiarchas uocant: e quibus Pythodorus fuit uir asiarchæ
ab initio Nyssaensis postea ṗp claritatē eo cōmigrauit: & singulari cū Pōpeio amicitia iunctus Pythodo/
fuit. Is regales opes supra duo milia talētoꝝ possidebat: quas a Diuo Cæsare uenundatas: ṗpea rus
qđ Pōpeii amicus fuisset: postea redēit: & filiis nō minores reliqt. Huius filia ē Pythodoris pon Pythodoris
ti regia: de q̄ in supioribus dictū ē: Hic ætate nr̄a uiguit. Item Menodorus uir doctus: alioquin Mēodorus
& honestus & grauis: q Iouis larissei sacerdotiū habet. Hic a seditionibus amicoꝝ Domitii Ae
nobarbi uexatus fuit. Atq; ab illo interemptus: quū delatores ṗditæ classis eū insimularēt. Hic
clari oratores fuere Dionysocles: & postea Damasus Scōbes. Trallis ab Argiuis cōditas dicūt Dionysocles
& Thracibus qbusdá: a qbus etiá nomē urbi inditō est. Cōtigit Trallis aliquádiu sub Tyranni/ Damasus
de eē filioꝝ Cratippi: circa Mithridatis tempora. Nyssa ad mediterraneā iacet: & maxia ex par Scombes
te mōti accumbit: & quasi biurbs est. Ná torrens qdam urbē diuidit cōuallē efficiens. Eius pars Trallis
pontem impositum habet: quo ambæ urbes coniunguntur: pars amphitheatro exornata est: Nyssa

Acharaca / Plutonium / charonium / Pratum lucus / Nyssa / Achymbrus / costinia / Orthosia / Bocala / Mastaura / Aroma / Aromense uinum / Apollōius / Panatius / meneerates / Aristodēus / Sostratus / caria / Tauri initium / chelidōeæ / Licia / cibyratici / Rhodos / Dædala / Phœnix mons / Eleusa / Glaucus sinus / Artemisiū / calymna / caunus / calbis / Pisilis / Imbrus / caunii / Physcus / Loryma / phœnix op. / Eleusa / Rhodi situs / colossus iouis / colossus / ex septem miraculis

quod occultum torrentis excursum habet. Theatro duo insūt extrema: quorū alteri gymna
siū subest iuniorꝝ. Alteri uero forū & senaculū. Campus ad austrū urbi subiacet: quēadmodum
Trallibus. In uia inter Trallis atq; nyssam: uicus est nyssaensiū nō ꝓcul ab urbe noīe Achara-
cha: ubi Plutonium est: luco sumptuoso circundatū. Itē Plutonis ac Iunonis delubrū: & antrū
Charoniū natura admirabile: quod luco iminet: tradunt ægrotos: q horꝝ deorꝝ curis uacāt: eo
ꝓficisci: atq; in uico specui uicino: apud sacrorꝝ peritos īmorari q pro eis indormientes curas ex
in somniis captāt. Hi deorꝝ remedia iuocātes: sæpe illos ī antrū ducunt. ubi tanq̄ in cauerna ma
nētes: multos & ieiuni & quieti exudant: nōnunq̄ ægrotantes propriis insomniis ītendūt: du-
ctu & cōsilio sacerdotū. Locus hic cæteris pestifer ē: & inaccessibilis. Acharaeis solēnia quotan
nis fiunt: & tunc maxime hæc talia ex iis intelligi & audiri possunt: qui eo ꝓficiscunt. Tunc eni
iuuenes & ephebi ex gymnasio nudi & uncti taurū quendā festinanter in antrū ducūt: q dimis-
sus paululū progredit. postea mortuus ad terrā cadit. Triginta stadiis ultra Nyssam tmolū mō
tē superāti in mediterraneā ad partes australes lucus quidā pratū uocat. quo nyssaenses & finiti
mi ad festa exeunt: nō ꝓcul hinc os quoddā est iisdem diis sacrū. quod Acharaea usq; dicit pene
trare. Hoc pratū putant a ꝓoeta noiari quū dicit. Asia prata super. ostendūt Caystri & Asii cu-
iusdā Heroica monumēta: & Caystrū proxime fluentē. Tradūt præterea tres fratres. Achym-
brū Achymbradū & Hydrelū e Lacedamone ꝓfectos: urbes de suis noibus condidisse. postea
hominibus iminutis ex illis Nyssam eē habitatā: quapp nunc quoq; Nyssaenses Achymbrū ge
neris auctorē existimāt. Circūstant habitationes memoratu dignæ: trās meādrū quidē Costi-
nia. & Orthosia: circa uero Bocula Mastaura & Acharaca ultra urbē ī mōte sunt Aroma o lra
correpta unde uinū aromēse ex mediterraneis optimū est: uiri e Nyssa illustres fuere. Apollo-
nius philosophus Stoicus Panatii familiaris & Menecrates Aristarchi discipulus: & Aristodē
mus eius filius: quē nos in extrema eius senectute admodū iuuenes audiuimus. Item Sostratus
Aristodemi frater: & alius Aristodemus eius consobrinus: q magnū Pōpeiū erudiuit. Hinc grā
matici memorabiles fuere. At noster etiam orator fuit: q & Rhodi & ī patria duas scholas hē-
bat: Mane rhetoricā meridie grāmaticā. Ac Romæ etiā cū magni Pōpei filios institueret: grā-
maticæ scholæ satisfaciebat. iam uero q̄ trās meandrū restant: oīa ad Cariā pertinēt: quo in loco
Cares non amplius īmixti sunt Lydis. Sed iā per sese sūt. nisi Milesii sint uel Myusii: q ab ora Ma
ritima seiungunt. Oræ initiū est Transmarina Rhodiorꝝ regio: finis uero posidiū Melesiorꝝ. In
mediterraneā aūt tauri extrema: usq; ad meādrū: Nā tauri initiū mōtes quidā dicunt. qui supra
Chelidoneas sunt quæ insulæ in Pamphiliæ ac Lyciæ confinio iacēt. Hinc eni iam taurus in al-
tū consurgit: & re uera totā Lyciā mōtanū tauri iugū ad ulteriora & australē partē a Cibyrati-
cis seiungit: usq; ad trāsmarinā Rhodiorꝝ regionē. Hoc in loco montana ꝑpetua sunt & multo
humiliora: nec amplius tauri putant: nec alia citra alia ultra: eo quod montiū elationes ac de
ꝑssiōes sparsæ sunt & regiōis latitudo lōgitudini coæq̄t: & nihil sit ī ædificiis simile. Tota circūna
uigatio in sinū se inferenti: est stadiorꝝ. iiii. miliū: & nūgentorꝝ. Circūnauigatio uero transma
rinæ Rhodiorꝝ: mille fere & quingentorꝝ. Rhodiæ initiū ē: locus noie Dedala: finis uero mōs
q Phœnix appellat: Atq; is etiā ad Rhodiorꝝ attinet transmarinā. In frōte iacet Eleusa insula a
Rhodo distās stadiis. c. ac. xx. Inter hæc a Dedalis nauigāti ad occidentē ī rectū oræ Ciliciæ &
Pāphyliæ ac Lyciæ ē sinus fine portu noīe glaucus: postea artemisiū ꝓmōtoriū: & tēplū postea
Latonæ: lucus: supra quē & mare ad. lx. stadia ē ciuitas Calymna. postea Caunus ciuitas & ī pxi
mo Calbis āīs ꝓfundus p quē res inuehūtur: Inter hæc ē pisilis: urbs aūt naualia hēt & portū
clausum: ubi castellū ī alto iminet noīe ibrus: cū regio ualde felix sit: oēs tñ cōtitēt urbē & æsta
te & autūno grauē eē: ꝑp æstus ac pomorꝝ copiā: unde hmōi quædā narrant. quod Stratonicus
Citharedus uidens Caunios colore admodum uiridi: dixit hoc illud eē quod poeta inquit.
Tale quidem genus est hominū: quale est foliorꝝ.
Quum uero illū incusarent: quod urbem ut morbidam carperet. Ego iquit eā morbidā dicere
ausim ubi mortui ambulāt: Caunii aliqn̄ a Rhodiis desciuere: sed iudicantibus Romanis recupa
ti sunt. Extat adhuc Molonis oratio cōtra Caunios dicunt eos & Cares eandē ligua habere: ue
nisse aūt ex creta: & ꝓpriis uti legibus. Deinceps est Physcus oppidū qd̄ portū hēt & Latōæ lu
cū. Deinde Loryma ora aspera & mons Phœnix: oīum q in ea regione sunt altissimus: ī cuius sū
mo castellū est eiusdē noīs ad. iiii. stadia: in frōte ē insula Eleusa: quæ octo stadiū fere ābitū hēt.
Rhodiorꝝ urbs sup oriētali ꝓmōtorio sita & portibus & uiis & mœnibus & cætera fabrica tm̄
alias excellit: ut nullā ei æqualē nedū præstātiorē proferre ualeamus. Mira est eius iustitia & di
ligentia cū circa reliquā Reipu. gubernationē: tū circa res nauales: qbus multo tpe mari no ia
ta est: & piratas sustulit: & Romāis amica fuit & regibus Romanorꝝ ac græcorꝝ amicis. Nā per
eos libera mansit & multis donis fuit exornata quorꝝ pars maxima ī tēplo liberi pris & ī gym-
nasio posita ē pars aliis ī locis: Sed optia sunt Iouis colossus: quē qui iambū cōposuit: dicit a Cha
rete Lindio. lxx. cubitorꝝ factū fuisse: nūc ex terræmotu fractis genibus collapsum: rhodii ex
cā quadā ꝓhibiti nō erexerūt: hoc ē ex oibus dedicatis optimū & unū ex septē miraculis. Item
ex ꝓthogēis picturæ ialius. f. ac Satyrus. iuxta colūnam stans. sup colūna ꝓdixerat. ad quē ita

homines hiabant: cum nuper tabula esset posita: ut illum solum admirarentur. Satyrum uero
contemnerent: q̃q̃ pfectissimũ opus est. Augebant admirationẽ pdices mãsueti: q a nutritori-
bus allati & contra pictos appositi canebant ad picturã & cõgredi gestiebãt. Protogenes uidẽs
rẽ præter opinionẽ euenisse edituos rogat: ut se aut delere pmittãt: quod & ita ẽ factũ. Rhodii
plebis curã habẽt nõ tamẽ a plebe gubernant: sed retinere pauperũ multitudinẽ uolũt. Plebs
itaq; ab eis nutritur. Nã diuites patria quadã consuetudine pauperes accipiunt. Paupes uero ab
illis enutriti: numera quædã ciuitatis pagunt. Vnde simul & ipsi uictũ hñt & ciuitas necessariis
ministeriis nõ fraudat: præsertim ad res nauales. Naualiũ quædã multitudini occulta sunt & se
creta: qđ siquis intro spexerit ingressusue fuerit: capite plectit. Hoc in loco queadmodũ massi-
liæ & Cizici: sũmũ studiũ fuit circa architectos: & istruméta & armoꝝ & aliaꝝ rerũ armaméta
ria. Rhodii aũt sunt dores: queadmodũ Halicarnassei: & Gnidii & Coi. Nã ex doribus qui post Cores
Codri obitũ magna cõdiderunt alii ibi remãsere: alii cũ Althemene argiuo coloniæ ĩ cretã mis
se participes fuerũt. Aliũ in Rhodũ sunt dispartiti: atq; in eas urbes quas pauloante memoraui-
mus: Sed hæc quidẽ posteriora sunt iis q̃ ab Hõero tradunt. Gnidus eni & Halicarnassus nõdũ
erãt. Rhodus ãt & Cos erãt ab Heraclidis habitant. Quare Tlepolemus in uirũ adultus.

Mox patris ipse sui carũ interfecit auunculum.
Iam senio effectum longoq; Lycimnion æuo.
Hic populis secum iunctis & classe parata.
In rhodon aufugit magnis erroribus actus. Rhodos
Vrbibus ex illo iam culta est insula ternis. Lindos
& urbes noiat quæ tunc erat ut Ialysos
Lindon: Ialysonq; dein claramq; Camiron. Camiros

Cum rhodioꝝ urbs ita fuerit habitata: nusq̃ Dores noiat: sed æoles ac boetios inuit. Siquidem
ibi erat Herculis & Lycimnii habitatio: qđ si ut nõnulli autumãt: Tlepolemus e Tirynthe & as
gis pfectus est hoc modo nõ ẽ æolica colonia quæ inde uenit: nãante Heraclidaꝝ reditũ: id fa-
ctũ ẽ itẽ Antiphus ad Coos ducit cũ fratre Philippo Thessalici generis nariq; Heraclidis ambo
Nã hi potius ex æolico genere uident eẽ q̃ Dorico. Rhodus prius dicta ẽ Ophiusa: & stadia po
stea Telechinis eo qđ Telechines insulã incolerent: quos nõnulli fascinatores: & maleficos di- Rhodos
cunt quod stygiã aquã aĩalibus & stirpibus: pniciei gratia ispergerẽt: nõnulli cõtrariũ sentiunt Ophiusa
quod artibus præstãtes: a similibus artificibus ĩuidia haberent unde hanc infamiã sunt assecuti: Stadia
& primũ ex creta ĩ Cyprũ uenerũt postea in rhodũ: & primi ferrũ & æs operati sũt. Nã & Har Telchinis
pẽ Saturno fecerunt: Sed q̃q̃ de iis prius dictũ ẽ: ieciro tamẽ fabulosa repetimus: ut siquidẽ p- Ferrum
termissum est suppleat post Teclinas dicunt Heliadas insulã hanc habitasse. ex quoꝝ uno Cer Aes
capho. s. ac Cydippe filii procreati sunt: qui urbes de suis noibus condidere. Saturni
Lindon Ialysonq; dein claramq; camiron. Harpe

Quidam Tleoplemũ putant eas condidisse: noĩa ueroꝫ nõnullis eaꝝ de noibus filiaꝝ Danai im
posita fuisse. Noua ãt urbs circa tpa regꝫ Poloponnesiacaꝝ cõdita est ab eodẽ ut fertur archite-
cto: a quo pireus factus est: quanq̃ is nunc nõ manet: a Lacedæmoniis labefactus: q prius erura Pireus
eius destruxerũt: & a Sylla Romanoꝝ iperatore. De rhodiis quoq; hæc traduntur: quod nõ so
lũ ex quo noua urbs habitata est: in mari fortunati fuerũt. Sed etiã multis annis anteq̃ Olym- Rhodos al
pica instituerent ad hominũ salutẽ nauigabãt: unde & usq; in Iberiã pfecti ibi rhodũ condide- tera.
runt: postea a Massiliẽsibus occupatã: apud opicos uero Parthenopẽ apud Daunios cũ Cois El- Opici
pias qdam post captã Troiã dicũt in sulas gymnasias ab eis habitatas: quoꝝ maiorẽ Timeus ait Parthẽope
maximã eẽ post septẽ. Sardiniam Siciliã Cyprũ Cretã Euboeã Cyrnũ & Lesbũ: sed nequaq̃ ue- Elpiæ
ra dicit. Nã aliæ inueniunt lõge maiores: dicunt exercitantes a phœnicibus balearidas appella Gymnasiæ
ri: unde & gymnasias balearidas dictas esse: ex rhodiis nõnulli circa Sybarim habitauerũt pro insulæ
pe Chaoniam. Postea testari uidetur Rhodios ab antiquo felices fuisse. Balearides

Iam inde a prima triũ urbiũ origine: ut Sybaris
Vrbibus ex illo iam culta est insula ternis Palladis or
Cara Ioui tellus: hominũ regi: atq; deoꝝ: tus
Quiq; & opes illi multas effudit & amplas. Rhodi am-

Quidam hunc uersum ad fabulã reduxerunt dicentes auꝝ in isula pluisse cũ Pallas e Iouis capi bitus
te nata est: ut Pĩdarus inquit. Hæc insula ambitum habet stadiorum nungentorũ ac uiginti na Lyndus
uigãti ab urbe & insulam a dextris habenti: prima ẽ Lyndus quæ in monte sita: ad meridiẽ spe- Ialysii
ctat præsertim Alexandriã uersus. Ibi palladis Lyndiæ insigne templũ ẽ danaidũ opus. Lyndii Cleobolus
in initio per sese erant. queadmodũ Camirenses & Ialysii. Postea oẽs rhodũ conuenerũt: e Lyn- Ixia
do fuit Cleobulus unus ex septẽ sapiẽtibus: Post Lyndũ est locus qdam noie Ixia & Mnasyriũ. Mnasyriũ
deide Atabyris mõs oium q in ea sunt altissimus. Ioui Atabyro sacer. deinde Camirus deide Ia Atabyris.
lysus uicus supra quẽ arx est noie Ochyroma. Deinde ad stadia octoginta est Rhodiorum ciui Camiros
tas. Inter hæc est Thoãtiũ acta: in cuius fronte sunt Sporades in sulæ. circa Chalciã iacentes de Ochyroma
qbus ãtea secius mẽtionẽ. Hic multi memoratu digni extiterũt & ĩpatores & pugiles: e quibus
sunt Panætii philosophi progenitores. Circa res ciuiles autẽ & philosophiam & artes liberales

Panætius ipse & Stratocles & andronicus pipateticus & Leõidas Stoicus. ac prius et Praxipha
nes & Hieronymus & Eudemus possidonius: q̃q̃ Rhodi uixit: & Sophisticam exercuit: fuit tñ
apamiensis ex syria quẽadmodũ Apollinius Malacus & Molon. Nã hi alabãdenses fuere & Me
neclis oratoris discipuli. Sed prius apollonius rhodũ ꝓfectus est: tandẽ et Molon: ad quẽ ille i-
quit, tandẽ & Molon .i. ꝓfectus es. Itẽ Pisander q Heracliã scripsit poeta rhodius & simias grã-
maticus Arostocles q nunc est. Itẽ Diony. thrax & Apollonius q argonautas cõposuit: Alexã
drini q̃dẽ fuere: rhodii tñ uocati sunt. De rhodo satis dictũ ẽ: rursum Cariæ ora quæ post rho-
dũ est ab eleunte & Lorymis flexũ quẽdã habet ad aquilonẽ: deinceps recta nauigatio est usq; i
ꝓpontidẽ: quasi quandã meredianã lineã faciẽs quinq; millium fere stadioꝝ: Hic ẽ reliqua Ca-
riæ pars & Iones & Aeloes & troia: & quæ ad Cizicũ bizantiũq; ptinẽt: post loryma est Cinoze
ma & syma insula: quæ portus duos habet quoꝝ alter clausus est triremibus aptus. Item nauale
nauiũ uiginti: In fronte est insula quæ septem stadium ambitũ habet: Theatralis & alta & agge
ribus iuncta cõtinẽti faciẽs Gnidũ quodãmodo biurbẽ. Nã maxima eius pars ĩsulã habitat: am
bos portus cõtegentẽ: iuxta eã est Nisyrus ĩ pelago: Viri e gnido memorabiles fuere: primũ Eu
doxus mathematicus Platonis sodalis: postea agatharchides pipatheticus uir historicus: æta-
te nr̃a Theopõpus Diuo cæsari familiaris. & qui apud eũ maxĩe põt. Itẽ artemidorus eius filius
Hinc Ctesias fuit: q Xerxẽ medicatus est: & res syriacas & persicas cõscripsit. Post Gnidũ ẽ Ce-
ramus: & Bargasa oppida supra mare: deĩde Halicarnassus principũ Cariæ regia: quæ prius ze-
phyra dicebatᷣ. Hoc ĩ loco est Mausoli sepulchrum: unũ ex septẽ spectaculis: quod illi Artemi-
sia uxor cõstruxit. Itẽ salmacis fons: nescio q̃obrẽ calũniatus tanq̃ emolliens eos qui inde bi-
bãnt hominũ eñi mollicies uidetᷣ ab aere uel ab aqua causam trahere: cũ ea maxime sint cã mol
litiei: sed diuitiæ & uictus incontinentia. Halicarnassus arcẽ habet: & ĩ fronte Arcõnesum. Ha
licarnassum cũ alii habitauere: tũ etiã Anthas cũ Troezeniis: ex ea fuere Herodotus histori-
cus: quẽ postea Thuriũ uocauerũt: eo quod particeps fuisset Coloniæ ĩ Thurios missæ. Itẽ Hera
clitus poeta Callimachi sodalis: ætate aũt nostra Diony. historicus. Hæc ciuitas aduersa fortu
na usa est: ui ab Alexandro capta. Nã Hecatõnus Cariæ rex. tres habuit filios: Mausolũ Idryeũ
& Pyxodaꝝ: & filias duas e quibus artemisia grandior. Mausolo ex fratribus grandiori nupsit:
secũdo uero .i. Idryeo altera soror data ẽ noĩe Ada. Mausolus itaq; regnauit: quo mortuo uxor
ĩperiũ habuit: quæ illi sepulchꝝ cõstruxit Artemisia tabe cõsumpta pp luctũ quẽ ex uiro susce
perat: Idryeus ĩpauit: atq; huis etiã ex morbo absũpto uxor successit: At Pixodarus qui reli-
quus erat ex filiis Hecatõni hãc eiecit: Et cũ Persicaꝝ partiũ eẽt: Satrapẽ ad ĩperii cõicationem
acciuit. Eo uita functo satrapes Halicarnassum tenuit & aduentantis Alexandri obsidionẽ sust
nuit. Hic Adam quæ filia erat Pixodari: ex aphni de muliere Cappadocissa in uxorem habebatᷣ
Ada uero Hecatõni quã pixodarus eiecerat Alexãdrũ orat simulque exorat ut se in amissum
regnum restituat pollicita se ad ea opilaturam quæ defecerant: dicens eos qui ea tenebant sibi
domesticos eẽ simulq; Alexandro Alida tradit ubi ipsa ĩmorabatᷣ Alexander rem ꝓbat atq; eã
reginam facit. Capta aũt urbe arcẽ mulieri obsidendã dat. Erat .n. duplex: paulopost arx capitᷣ:
quũ iam obsidio ĩ tediũ ĩdignationẽq; uenisset. Deinceps est Termeriũ Myndioꝝ ꝓmõtorium
cui opponitᷣ Cãdaria Coũ ꝓmõtoriũ: distãs a cõtinenti stadiis quadraginta supra Coũ ꝓmõto-
riũ est locus q̃dam noĩe Termerũ. Cooꝝ urbs antiqtus Astipalea uocabatur. & ĩ alio loco habi
tabatᷣ ad mare. Postea pp seditionẽ inde migrauere in urbẽ: quæ nunc ẽ iuxta Scandalium: &
mutato noĩe eã Con: sicut insulã appellauerũt. Hæc urbs nõ magna ẽ: sed optime oĩum habita-
ta: & aspectu iucũdissima iis: q eo nauigant insulæ magnitudo est: ad quĩgenta & q̃nquagĩta sta
dia tota fertilis: & quẽadmodũ Chius & Lesbus optimo uino abundãs. Ad austrũ est ꝓmonto-
riũ noĩe Laceter a quo ĩ Nisyrũ sunt stadia .lx. iuxta lacceteriũ locus est q̃dam Halisarna. Ab oc
cidente est Drecanũ & uicus noĩe Stomalimna. hoc distat ab urbe stadia .cc. Lacerter uero tri-
gintaquinq; stadioꝝ lõgitudinẽ nauigatione cõprehendĩ:. In suburbano est Aesculapii templũ
ualde insigne & multis donis opulẽtum in q̃bus est Antigonus Apellis. Inerat et uenus nuda q̃
nunc Diuo Cæsari Romæ dicata ẽ. Nã augustus eam patri posuit ut generis parentẽ. Dicunt ꝓ
ea picturas remissa et Cois cẽtũ talẽta ex ĩperato illis tributo. Dicunt etiã Hippocratẽ ẽ curis
ibi dedicatis: exercuisse q̃ ad medici uictus rationẽ ptinẽt. Viri Coii illustres fuerunt. hic ipe de
quo diximus. Itẽ Simus medicus: Philetas poeta simul ac iudicialis: ætate autẽ nostra Nicias q
Cooꝝ Tyrãnus fuit. & Ariston pipatetici auditor & eius hæres. Hinc fuit Theõnestus uir cla-
rus administratiõe Reipu. uiciæ æmulus ĩ ora cõtinentis: ꝓpe Myndiũ agrum est Astypalia pro
montoriũ & zephyriũ. Deĩde Myndus quæ portũ habet: deĩde Bargylia ciuitas. inter hæc ẽ Ca
ryãda lacus & ĩsula eodẽ noĩe quã Caryãdenses habitauere. Hic fuit Scylax antiquus regꝝ con-
scriptor: Prope Bargylia est Dianæ Cidiadis tẽplũ qd̃ circũplui credunt. fuit olim et locus quĩ
dã Cidia noĩatus. Ex Bargyliis fuit uir clarus Protarchus Epicureus præceptor Demetrii: qui
Lacon appellatus est. Deĩde est Iassus ĩsula: quæ cõtinenti adiacet: ea portũ habet. qui hinc sunt
magna ex pte uictum ex mari captant. Ea .n. regionẽ sterilem quidẽ habet ac piscosam. unde &
huiusmodi quædam de ea narrantur. quod quũ Citharedus quidã artẽ ostentaret audirentq; eũ

Panatius
Stratocles
Leonidas
praxiphães
Hieronymus
Eudemus
Possidõius
Molon
Menecles
apollonius
Pisander
Simias
arostocles
Dionysius
Caria
Eleus
Lorynia
Cynozema
Synia
Gnydus
Nisyrus
Eudoxus
agatharchides
Theopõpus
artẽidorus
Ctesias
Ceramus
Bargasa
Halicarnasus
Zephyra
Mausoli sepulchrum
salmacis
arcõnesus
Herodotus
Thurius
Heraclitus
Dionysius historicus
Hecatõnus
artemisia
Idryeus
ada
pixodatus
alinda
Termeriũ
Cãdaria
Cos
astipalea
scandaliũ
Laecerter
Halisarna
Drecanum
stomalina
Vẽus nuda
Hippocrates
simus

lassii omnes: q̃primū tintinabulū increpuit uender.oꝝ piscium signum illico oēs relicto Cithare
do:ad pisces dilapsi sunt præter unū surdastrū. Citharedus itaq; propius ad illū accedēs: o homo in-
quit gratias tibi ingētes habeo:cū ꝑpter musicæ studiū tum ꝑpter honorē erga me. Nā cæteri q̃pri-
mū tintinnabulū increpuit oēs abierūt. Ille quid ais īquit: num iam tintinnabulum sonuit: qui quū
affirmaret. At tibi bene sit inqt:& surgēs ipse etiam digressus est. Hinc fuit Diodorus Dialecticus co Diodorus
gnomento Cronus: in initio quidē falso. Nam Apollonius eius præceptor Cronus dicebaẽ. sed pro- Cronus
pter ueri Croni obscuritatē: nomen in Diodoꝝ translatū est. Post lassium est Milesioꝝ posidium. in Apollōius
mediterranea sunt tres urbes memoratu dignæ. Mylasa Stratonicia Alabāda. Cætera uero uel harū Posidium
uel maritimaꝝ sunt castella: e qbus est Amizō Heraclia Euromus & Chalcetor: sed de his parua mē Mylasa
tio. Mylasa in campo iacent admodū fertili: Ei supra uerticē mons imminet: in quo albus lapis effo Stratonicia
diẽ: nō parua ꝑfecto utilitas est: cū ad cætera ædificia: tum ad temploꝝ & alioꝝ publicoꝝ operum Alabāda
fabricas lapidariam copiam habere. Hæc enim urbs & porticibus & tēplis pulcherrime instructa est Amizon
siqua alia. Sed mirandū profecto est: quomodo urbem tam temere: erecto & accliui præcipitio sub- Heraclia
iecerūt. Vnde dux quidā rem admiratus dixisse tradiẽ qui hanc urbē cōdidit: si nō semper metuebat Euromus
nec etiam erubescebat. Mylasii duo Iouis tēpla habent. eius q̃ Osogo & eius qui Labrīdenus uocaẽ. Chalcetor
sed alteꝝ quidē in urbe. Labrūda est uicus in monte procul urbe iuxta transitū qui ex Alabādis My Osogo
lasa est. in hoc uico est ꝑuetustū Iouis militaris templū ac statua a circūuicinis: & a Mylasiis cultum: Labrūna
uia est ꝑ sexaginta fere stadia usq; ad urbē instrata noīe sacra: per quā sacroꝝ pompa mittiẽ. Sacerdo
tes nobilissimi ex ciuibus eligunẽ. hiq; per totā uitā: Atq; hæc quidē ad urbē pertinent. Tertium est
templū Iouis: Carii: Caribus oībus cōmune: de quo etiā Lydi ac Mysi: tanq̃ fratres participant. Tra-
dunt eā olim uicū fuisse patriā ac regiā Carū & Hecatomni. Hæc urbs iuxta physcū est mari ꝑxima Physcus
in quo Mylasii portū habēt. Ea ætate nostra uiros habuit memoratu dignos Rhetores simul & ora
tores: Euthydamū & Hybreā. Euthydamus cū ingētes opes a maioribus suis accepisset: ipse & dicen Euthydāus
di facultatē & gloriā addidit: & nō solū in patria magnus fuit: sed etiam in Asia primos honores ade- Hybreas
ptus est. Hybreæ uero ut ipse narrare in schola solebat: & ciues id cōfitebanẽ. pater mulū lignariū &
Mulionē reliqt. A quibus aliquādiu enutritus est. postea Diotrephe Antiocheno audito reuersus est Diotrephes
atq; sese ædilitati tradidit in qua quidē aliquādiu inuolutus & nō multa lucratus: ad gubernandam
Rempublicā sese cōtulit: ac forū secutus cito euasit: & in admiratione maxima habitus est: uiuente
adhuc Euthydamo. sed maxime mortuo illo ciuitatis compos fuit. Nam ille dum uiueret multum
amabat: cū simul & potens esset: & utilis in Republica ut etiam siquid in eo tyrannici inesset: id rei-
publicæ utilitate compensareẽ Quare illud Hybreæ dictū uehementer laudaẽ: quod ipse extremo in
contione dixit. Euthydame malum ex ciuitatis ꝑnecessariū. Nam nec tecū uiuere possumus: nec si-
ne te. Quū ita itaq; plurimū creuisset: & optimū se ciuē & oratorē exhibuisset: ad extremum errauit
cōtra Labienū: cōtraria atq; alii in Republica sentiens Nam cæteri illi cum armis & Parthoꝝ socie-
tate aduentāti cesserūt. Iam Parthis Asiam obtinentibus: utpote inermes & pacati. Zeno autem Lao
dicenus & Hybreas oratores non cessere: sed ciuitates suas ad defectionē ꝑduxerunt. Hybreas quoq;
adolescentē stultitia plenū & irritatu facilem: dicto quodam instigauit. Nam quū ille se Parthicū im
peratorē appellaret. Atq; & ego inquit. meipsum Caricū imperatorē dico. quo dicto Labienus impe Labienus
tum in urbe fecit. quū iam legiones quæ in Asia erant instructas haberet. Ipsum tamen non cœpit:
cum Rhodum secessisset: domū uero eius demolitus est: fabrica sumptuosa īstructam atq; diripuit.
Vrbem quoq; totā labefactauit. Sed cū Asiam reliquisset: Hybreas reuersus: se atq; urbē reparauit. ac
de Mylasis quidē hactenus. Stratonicia est Macedonum habitatio. ea sumptuosis fabricis a regibus Stratonicia
fuit exornata. In agro stratonicēsi sunt duo templa: apud Langina templū Hecates nobilissimū: ubi Langina
festa maxima quotānis celebranẽ. Prope urbē est Iouis Chrysaorei templū: Caribus omnibus cōmu Chrysaore-
ne: quo illi sacrificaturi & de cōmunibus rebus deliberaturi cōueniunt qui conuentus Chrysaoreus us
uocatur. ex uicis constans ubi qui plures uicos afferūt: ii in suffragiis antecellunt: quēadmodū Cera- Ceranulē
nulēses. Stratonicēses quanq̃ nō sunt Caici generis: de conuentu tamen participant. Ex Stratonicia ses
uir fuit memoratu dignus: tēpore patrū nostroꝝ: Menippus orator cognomēto Catocas: quē supra Menippus
oēs Asiaticos oratores a se auditos Cicero laudat. Vt ipse in quodā loco refert: quū eum Xenocli cō- Catocas
parat: & iis qui illius ætate floruerūt. Est aliud oppidū noīe Stratonicia: tauro monti adiacēs. Alabā- Xenocles
da urbs duobus montibus subiecta est: ita dispositis: ut Cistæ iuersæ aspectū exhibeant. Vnde Apol Stratonicia
lonius molocus: ob hoc & multitudinē Scorpionū ciuitatē carpens: dixit eam esse cistam inuersam: Alabanda
Scorpionibus plenā. Nam ea & Mylasia: ac tota intermedia montana regio huiusmodi bestiis abun-
dant. Alabanda hoīes molles & suffitos habet & psalterias multas: hinc uiri memorabiles fuere duo
fratres oratores. Menecles cuius paulo ante mentionē fecimus & Hierocles. Itē Apollonius & Molō Menecles
qui Rhodū migrauerūt. Sed cū multa de Caribus dicta sint: id quod inter oēs cōstat est: qđ ipsi sub Hierocles
Minoe fuerūt: & tūc leleges dicebanẽ: & insulas habitabāt. Postea facti sunt cōtinentis habitatores: Apollonius
multūq; maritimæ oræ & mediterraneæ occuparūt. Ea prioribus habitatoribus adimētes: q & ipsi Molon
magna ex parte leleges erant. & pelasgi. Rursum iis græci partē abstulerunt: iones scilicet ac Dores: Leleges
quod autē circa rem militarē fuerint studiosi inditium capiunt. Lora Cristas & insignia cætera: oīa
enim Carica dicunẽ: unde & Anacreon ait.

Nectite bene compactum Cariæ Lorum,
Manum insertantes. Alcæus quoq; dicit.
Caricam quatiens Cristam.
Sed quũ poeta sic dicat.
Barbarici Caras Mesthles sermonis agebat:

Cares — Ratione caret:quomodo enim solos Cares:Barbari sermonis dixit:cũ tot Barbaras nationes nosset barbaros auté nunq̃:sed nec Thucydides recte qui ait ideo nõ dici Barbaros: quia nondũ Græci illis cõtrariu uno noie respondebant. Tunc enim nondũ græci uocabant: quod tamen poeta ipse falsum esse conuincit:cum dicat.

Huius apud Græcos:mediũq; & clara per argos
Fama uiti. Item.
Si te per græcos:si te oblectare uel argos ;
Per medium uelis.

Quod si Barbari non dicebant quomodo bene poterant barbarici sermonis dici ? quapropter nec
Apollodorus gramaticus — hic recte:nec Apollodorus grámaticus:quod cõmuni noie ꝓprie & cõtumeliose cõtra Cares utebátur:& maxime Iones q eos odeŕát:ꝓpter inimicitias & cõtinua bella. Hoc enim modo barbaros dici oportebat. Sed nos quærimus q̃re eos barbarici sermonis appellat:Barbaros uero nunq̃. Quia plurale inqt in metrũ nõ uenit:Iccirco barbaros nõ dixit. hic ꝓfecto casus in uersum nõ uenit , at noiati-
Philippus scriptor — uus ingredit:quéadmodũ apud Homerũ Dardani & Lycii & Troii:ac talia ꝑmulta:nec quia Cariæ lingua breuissima sit quod nõ est. Nam ea ꝑmulta græca noia admixta habet:ut Philippus testatur:
Barbari q — Caricaꝝ rerũ cõscriptor. Sed ego arbitror ab initio cõficto noie eos Barbaros appellatos: q difficulter aspere ac duriter loquerent:ut blesos balbosq; dicimus. Sumus enim ad cõfingenda cognara rebus noia ingeniosi:qualia apud nos ꝑmulta sunt,ut murmur clangor strepitus crepitus. uox quoꝝ plurima iam ꝓprie ꝓferunt. Oés itaq; qui crasse loquunt Barbari dicunt , quales sunt nationes oés præter græcos:quare illos ꝓprie Barbaros appellauit, ac in initio quidé per conuitium quasi duriloquos & crassilingues, postea uero eo noie abusi sumus tanq̃ cõmuni ac gétili:distinguétes eos a græcis. Nondũ enim multa cõsuetudo & cõmertiũ erat cũ Barbaris:quod ex crassitudine linguæ:& quadá uocaliũ instrumentoꝝ ineptitudine:& nõ ex linguaꝝ uernaculis ꝓueniebat. Alia quædá & quasi barbara loquendi prauitas:in lingua nostra uidebat:siqs non ꝑfecte græca ꝓnuntiaret : sed ita noia proferret:quéadmodũ barbari solent:qui ad Græcá dictioné introducti expedire linguam non possunt:quéadmodũ nec nos illoꝝ orationé:quod apprime Caribus contigit . Ná alii non multũ cum græcis diuersabant:nec græce uiuere nec eoꝝ dictioné ediscere ꝑtentabant:nisi pari admodũ ac for
Cares barbari — tuito uir uiro cõgrediétes:Ná Cares per totá græciá errauerũt stipendiá merentes : quare barbari ex illo sunt appellati ex quo in græciá militarunt, at postea q̃ apud insulas habitarũt ; id multum in eis eminuit. Inde in Asiam ꝓfecti:nec ibi sine græcis uiuere potuerũt. Nam Iones cũ eis ac Dores tran-
Barbarismus — cete:ab eadé quoq; causa barbarismus dictus est. eũ enim in his dicere cõsueuimus:q male græcissitant, nõ auté in iis qui Carice loquunt. Sic etiá barbariloquos & barbari sermonis hoíes eos accipere debemus:qui male græca ꝓnuntiant. Carico auté more barbarismũ ad græcæ orationis arté trá-
Soloecismus — stulerunt:& soloecismũ siue id nomé a solis ductũ sit:siue alio modo. Scribit Artemidorus a Physco
Physcus — quæ est trásmarinæ Rhodioꝝ regionis usq; Langina:Ephesum euntibus esse stadia octingéta & qn
Trallis — quaginta:usq; Trallis centũ ac uiginti. Aliæ Trallis sunt Meandrũ tráseũti:in medio fere itinere ubi sunt cariæ fines:Atq; a Physco in Meandrũ:secundũ uiá quæ Ephesum fert:eueniũt oía mille & centũ & octoaginta stadia. Rursum deiceps a Meandro Ioniæ lõgitudo est:eandé uiá ꝑgenti a flumine quidé usq; Trallis octoginta. Inde Magnesiá usq; centũ & q̃draginta:Ephesum usq; centũ ac uiginti
Ioniæ longitudo — Smyrná usq; tricéta & uiginti Phoceá usq;:& Ioniæ fines pauciora ducétis:quare recta Ioniæ longitudo erit hæc:uel paulo supra octingenta. Sed quoniá cõmunis quædá uia trita est oibus ex Epheso
Carura — in orienté ꝓficiscentibus. Atq; hac itur Carura Cariæ confiniũ Phrygiá uersus:ꝑ mediá Magnesiam
Phrygia — ac Trallis & Nyssam & Antiochiá:septingentoꝝ & q̃draginta stadioꝝ . Dehinc Phrygia est ꝑ ipsam
Holmos — Laodiceá & Apamiam & Metropolim & Chelidonias:quare & Caruris usq; in prætermontane ini-
Tyriaru — tium est Holmos:sunt stadia circiter nungenta ac uiginti:usq; in prætermontanæ finé : q est Tyria-
Coropassus — riũ Lycaoniá uersus:ꝑ ipsum Philomeliũ paulo plura quingétis. Postea e Lycaonia Coropassũ usq;
Garsaura — ꝑ ipsam Laodiceá exustæ octingenta & quadraginta:Ex Coropasso Lycaonie usq; Garsaura oppidũ
Soandus — Cappadociæ in finibus eius sitũ:centũ ac uiginti hinc usq; Maxaca Cappadocũ Metropolim:ꝑ loca
Sandacora — Soaudũ & Sandacora sexcenta & octoginta. Hinc ad Euphraté usq; Tomisum Sophine locũ:ꝑ oppi-
Sophina — dum Erpha mille & quadringéta & quadraginta:quæ uero e directo his sunt usq; in Indiá . Eodem
Erpha — modo apud Artemidoꝝ se habét:quo & apud Eratosthené. Polybius autumat de his quæ ibi sunt:
Samosata — illi credendũ esse. Incipit auté a Samosatis Cõmagene quæ iuxta transitũ ac ponté iacet. a Cappado-
Tomisus — ciæ uero finibus qui circa Tomisum sunt:tauꝝ supanti:usq; Samosata dicit esse stadia quadringen-
Dædala — ta & quinquaginta ; deinceps post ulteriorem Rhodiorum transmarinam ; cuius confinium sunt
Lycia — Dedala ad orientem solem nauiganti. Lycia est usq; in Pamphyliam , postea Pamphylia usq; in Cili-
Pamphylia — ciam Tracheam Postea hæc regio usq; in alteram Ciliciam quæ circa Issicum sinum est , Hæc sunt

Cheronnesi partes cuius Isthmum diximus esse iter ab Isso Amissum usq; uel Sinopem ut qbusdā placet. Regio uero extra tauꝝ i angusta ora est; quæ a Lycia tendit usq; ad loca solis uicina; quæ ciuitas nunc Pompeiopolis dicit. Postea Issici sinus ora; a solis & Tarso incipiēs: iam in campos pandit; quare quū hanc lustrauerimus: tota nimirū Cheronnesus erit peragrata. postea ad alias Asiæ partes ultra taurū ꝓgrediemur. postremo Libyca exponemus. post Dedala itaq; Rhodioꝝ mons est Lyciæ quæ etiā Dedala noiatur. Ab eo sumit initiū tota Lyciæ prærernauigatio: quæ est mille & septingētoꝝ ac uiginti stadioꝝ: aspera sane ac difficilis: sed bene portuosa: & ab hoibus tēperātibus habitata Quoniā huius regionis natura: Pāphilis & Cilicibus Trachioris ꝓxima est. Sed illi his locis ad latrocinia usi sunt: Piraticā exercētes: uel portus & uendendæ præde forū Piratis exhibentes. apud Sidam Pamphylæ urbē: Cilices nauigia faciebant: ibiq; captiuos sub hasta uenditabant non diffitentes eos liberos esse. Lycii adeo ciuiliter & cōtinenter uixerūt: ut cū feliciter usq; in Italiā mari dominarent. tamen in nullo unꝗ turpi lucro sese extulerunt secundū patriæ morē: in Lyciaci conuentus administratione ꝑmanentes. Sunt autē uiginti & tres urbes: quæ in suffragiis dandis participant: & ex quaq; ciuitate in cōmune collegiū conueniūt. Id discernentes quod pars maxima cōprobauit: maximaꝝ ciuitatū unaqueq; ferre potest tria suffragia. mediæ duo: Cæteræ unū. Sic etiā ꝓportione tributa pendunt & alia muniere Artemidorus auctor est sex esse maximas. Xanthum Patara Pinara Olympum Myra. Tlon secundū situm Cibyroꝝ iacentem. In collegio primū eligitur Lyciæ præfectus. Post alii urbiū magistratus. Iudicia in cōmuni fiunt. Hi prius de bello de pace de sociis consultabant: nunc id eis non licet. sed in Romanoꝝ sitū est potestare: nisi illi ꝑmiserint uel illis ipsis expediat. Eodem modo & iudices & magistratus proportione suffragioꝝ: ex unaquaq; ciuitate capiunt. Hi cū adeo iustæ uiuerent: liberi apud Romanos fuerunt. & patria habuere & piratas uiderunt funditus deletos. primum a Seruilio Isaurico quo tempore ille Isaura cœpit. postea a Pompeio magno: qui supra mille & tricenta nauigia concremauit. Eoꝝ uero habitationes excidit: ex hoibus q in prœlio supfuere: alios in urbē solos deduxit habitatū: quā ille Pompeiopolim appellauit. alios Didymenā hoibus effetam: quæ nunc Romanoꝝ est colonia. Sed poetæ maxime tragici nationes confundūt. q quēadmodū & Troes & Mysos & Lydos Phrygas appellant. ita & Lycios Cares. Post Dedala Lycioꝝ montē: in ꝓximo sequit Telmesus oppidū Lycioꝝ & Telmesis ꝓmōtoriū quod portū habet. hūc locū Eumenes in bello Antiochico: a Romanis accepit. Sed sublato regno Lycii eū locū receperūt. Deinceps est Anticragus mons erectus: in quo est Carmylesus locus in conualle iacens. Post hūc est cragus: q ꝓmontoria octo habet. & urbē eiusdē nois. Hic fabulas de Chimeræ montibus confingunt. est etiā nō ꝓcul hinc cōuallis quædā noie Chimera a littore porrecta. in mediterranea Crago subiacent Pinara: una ex maximis Lyciæ ciuitatibus. Hoc i loco Pādarus colit: eodē noie fortasse quo & troianus: Vt

Qualis Pandarei Chloreis pulchra puella.

Nam & hūc ex Lycia dicunt. deinde est Xanthus fluuius: quē priores Sirbim uocabāt. Ad decem stadia lēbis nauigāti est Latonæ templū: ultra quod ad sexaginta stadia est Xāthus una est maximis Lyciæ ciuitatibus. Post Xanthū est Patara & ipsa maxima ciuitas Patarꝫ opus quæ portū habet & templa plurima. Ptolemæus phyladelphus eū augēs. Lyciacā Arsinone noiauit: sed antiquū nomen obtinuit. Postea ad stadia uigīti supra mare est Mycra: i sublimi colle sita. Postea Lorymi fluminis ostia ascēdēti stadia uiginti pedestri itinere est Limyra oppidū in ipsa præternauigatiōe sūt portus & insulæ multæ: quaꝝ maxima est Cisthene: & urbs eiusdē nois. in mediterranea sūt loca Phellus & Antiphellus & Chymera: de qua supra fecimus mentionē. Postea Hiera ꝓmontoriū & Chelidoniæ isulæ tres: aspere sane & magnitudine æquales: ad stadia quinq; inter se distātes. a terra autē stadiis sex distant. eaꝝ una stationē habet. sunt q putāt taurū initiū cape hinc ꝓpterea quod ꝓmontoriū altū est & a Pisidicis montibus Pāphiliæ īminētibus descēdit: & ꝓpter insulas quæ in fronte sitæ: insigne signū in mari habēt infimbriæ modū. Sed reuera a Rhodioꝝ trāsmarina Pisidiā uersus mōtana regio perpetua est: quæ etiā Taurus appellat. Chelidoniæ autē ad Canopū uergere uidentur. traiectus ipse quattuor miliū stadioꝝ dicit. ab Hiera uero ꝓmontorio olbiā usq;: reliqua stadia sūt trecēta & sexagintaseptē in his est Crābusa & Olympus ciuitas maxima: & mons eiusdē nois: q Phoenicus uocatur. Postea Corycus littus: postea Phasilis: quæ portus tres habet: ciuitas insignis & lacus iminet ei mons noie Solyma & Telmisus Pisidica ciuitas angustiis adiacēs: p quas in Milyadē trāsit. ꝓpterea Alexāder quū angustias aperire uellet eam cœpit. Ad mare circa Phasilidē sunt angustiæ: p quas Alexander exercitū duxit. Est etiā mons noie Climax: Pāphylio pelago adiacēs: is trāsitū arctū in littore relinqt: q mari tranqllo nudat adeo: ut iter faciētibus puius sit. pelago autē affluēte undis contegit. Transitus p montē tum arduus est: tum etiā ꝓlixus quapropter in tranqllitatibus littore utunt. At Alexāder in hyemē incidēs & maximā partē reꝝ suaꝝ fortunæ ꝑmittēs: prius ꝗ fluctus redierit mouit. & tota die cōrigit ut iter in aqua faceret tenus umbilico Hæc urbs etiā Lyciaca est in mōtibus sita: q Pamphyliā spectāt: ea cū Lyciis nō cōmunicat: sed per se est. Poeta Solymos diuersos faciat a Lyciis. Nam Bellerophonres a rege Lycioꝝ missus.

Hic Solymis iterū præstātibus intulit arma.

Quod uero Lycios prius Solymos uocatos dicunt: postea Termilas qui ab iis qui cū Sarpedone ex creta uenerunt. postea Lycios a Lyco Pādionis filio: qui cum a propria terra exisset: in regni partē a

Solæ
Pōpeiopolis
Issicus sinus
Dedala
Lycia
Trachiotis
Sida
Xanthus
Patara
Pinara
Olympus
Myra
Tlos
Didymera
Telmesus
Anticragus
Carmylesus
Cragus
Chimera
Pinara
Pandarus
Xanthus
Sirbis
Patara
Mycra
Lorymus
Limyra
Cisthene
Phellus
Antiphellus
Hiera
Chelidōiæ
Tauri initiū
Pisidici mōtes
Olbia
Crābusa
Olympus
Phœnicus
Corycus
Phasilis
Solyma
Telmisus
Climax
Solymi
Termilæ
Lycii

Solymi	Sarpedone acceptus est:cum Homero non cõcordant. At qui dicũt eos a poeta Solymos dici: q nũc
Mylies	Mylies appellant:melius sentiũt. Sed de his iam diximus. Post Phasilidẽ est olbia Pãphyliæ initiũ in-
Olbia	gens sane munitio postea est is qui Cataractes appellat amnis multus & torrẽtis more impetuosus:
Pãphylia	ab alta petra descendẽs:adeo ut lõgissime strepitus exaudiatur. Postea urbs Attalia de nomine Phila
Cataractes	delphi dicta:qui eã condidit & in Corycum oppidũ transtulit:habitationẽ finitimam & paruo am-
Attalia	bitu cõprehẽsam. Dicũt inter Phasilidẽ & Attaliã Thebã Lyrnessumq; ostẽdi. Nam (ut Callisthenes
Theba	refert)troiani Cilices ex Thebano campo in Pamphyliã exierũt. Postea est flumẽ Cestrus;quẽ ad sta-
Lyrnessus	dia sexaginta nauiganti perga ciuitas est. cui ꝓximũ est in loco edito Pergeæ Dianæ fanũ: ubi quot-
Cestrus	annis festa celebrant. Deinde ad stadia quadraginta supra mare est urbs alta quæ a pergeis conspici
Perga	potest, deinde lacus ingens noĩe Capria. Deinde Eurymedon flumen:quod adnauiganti stadiis sexa-
Capria	ginta est urbs aspendus satis populosa:quã argiui cõdiderunt. Vltra eam est Petrulissus: postea alius
Eurymedõ	fluuius & multæ in fronte insulæ. Postea Sida Cumanoꝝ colonia;quæ palladis templũ habet. ꝓxi-
Aspendus	ma est minoꝝ Cibyrentiũ ora. postea Mela ãnis & statio. postea Ptolemais urbs : postea Pamphiliæ
Petrulissus	fines & Coracesiũ Ciliciæ Tracheæ initiũ; tota Pamphyliæ præternauigatio est. vc. & quadraginta
Sida	stadioꝝ. Herodotus auctor est Pamphylos ex socus esse Amphilochi & Chalcantis mixtis sane ho-
Cibyrẽtes	minibus:q ex troia sũt secuti:atq; ex iis alios hic remãsisse alios in alia loca fuisse dispersos. Callinus
Melas	dicit Chalcantis obitũ apud Clarũ fuisse. Gentes uero quæ cũ eo erãt taurũ cũ mopso transgressas
Ptolemais	partim in Pamphylia remãsisse:partim Ciliciã:Syriãq; usq; in Pheniciã dispartitas. Cilicia quæ extra
Pamphyli	taurũ est diuidit in Ciliciã Tracheã & campestrẽ. Trachea orã maritimã pangustã habet ; & nullum
Ciliciæ di-	uel raro locũ planũ. Ei taurus ĩminet male habitatus:usq; ad latera Borealia quæ circa Isauria sũt &
uisio	Homonades usq; in Pisidiã:eadẽ trachiotis dicit & incole trachiote . Campestris uero a solis Tarso
Trachæa	Issum usq; ptendit. Ei ad Boreale tauri latus Cappadoces adiacent. Hæc regio magna ex parte cam-
Homõades	pis & locis optimis abundat:Sed quoniã ex his quædã intra taurũ sunt quædã extra ; de ĩterioribus
Trachiotæ	deinde est:de exterioribus admodo dicemus:a Trachiotis incipientes;primũ itaq; Ciliciæ castellum
Tarsus	est Coracesiũ in petra prærupta positũ:quo Diodorus cognomento Tryphon receptaculo usus est.
Issum	quo tẽpore Syria a regibus descire fecit:aduersum quos bellũ gerebat:interdũ secundo aduentu:in-
Cappado	terdũ aduerso. Hunc Antiochus Demetri filius:in quodã loco inclusum ad sui ipsius internectionẽ
ces	compulit. Vt autẽ Cilices piratæ fierẽt:causa fuit Tryphon & regũ ignauia;q tunc Ciliciæ ac Syriæ
Coracesiũ	ex successione imperabãt. Nã ad illius nouitatẽ & alia ꝑmulta innouata sunt;& fratres inter se dissi-
	dentes:regionẽ adorientibus subditã effecerũt. Sed maxime lucrifica mancipioꝝ exportandoꝝ li-
Delus	centia ad maleficiũ exhortabat:quæ & facile capiebãt. Ac Delus quæ nõ admodũ ꝓcul aberat Em
	poriũ magnũ & pecuniosum exhibebat. Ea enim multa mancipioꝝ milia:& recipere & emittere ea
	dem die poterat:ex quo ꝓuerbiũ factũ est. Mercator nauiga:& expone iam oĩa uenũdata sunt. Cau-
Romanoꝝ	sa erat quia Romani post Carthaginis & Corinthi euersionẽ diuites effecti multis seruis utebantur.
serui	quapropter piratæ & prædãdi & uendẽdi opportunitate oblata:mirũ in modũ coaluerũt. Permulti
	Cypri & Aegypti reges adiuuabant:Syris scilicet inimici. Sed cũ nec illis Rhodii beniuoli essent. ni-
	hil auxilii afferebãt.ad hæc cũ Piratæ continuæ alia corpora caperẽt:maleficiũ ꝑpetuũ faciebãt Ro-
	mani uero quanq̃ nondũ eos q transtaurũ erant. multũ curarẽt miserũt tamen Scipionẽ Aemilianũ
	qui populos & urbes & alios quosdã inspiceret. Intellexerũt itaq; id ex ĩprobitate principũ euenire:a
	Seleuco Nicatore p successionẽ ꝓfectoꝝ. Pudebat enim Romanos regnũ abolere quod ipsi consti-
	tuissent:quæ res Parthos q Transeuphratẽ erant:postea regionis eius dominos fecit . postremo etiã
	Harmenios q regione transtaurina usq; in Pheniciã occupata;reges & genus eoꝝ uniuersum fundi-
Arsinoe	tus sustulerunt. mare aũt cilicibus cõcessere Demũ Romani illos opibus auctos & bello & exercitu
Amaxia	deleuere:quos ne augerent nõ ꝓhibuerũt. sed eoꝝ ꝓfecto negligentiã condẽnare difficile est . Nam
Laertes op.	rebus uicinis & in cõspectu sitis occupati longinq̃ ꝓspicere nõ ualebãt. Hæc nobis ut ꝑ digressionẽ
Selenus	breui attingeremus uisum est. Post Coracesium est urbs Arsinoe . Deinde Amaxia in colle sita: quæ
Crangus	habitatio stationẽ habet. huc materies ad fabricandas naues deducit:maxima ex parte Cedrus:nam
Charadrus	hæc regio huiusmodi arboribus abundat. Iccirco Antonius eam Cleopatræ dedit quod esset fabri-
Andriclus	candis nauibus idonea. Postea est Laertes castellũ in Tumulo quodã sitũ qui mamillæ speciem præ-
Platanistus	bet id stationẽ habet. Postea est Selenus ãnis. postea Crangus petra prærupta ad mare. postea Chara-
Anemuriũ	drus munitio cũ statione. Vlterius est mons Andriclus & aspera quædã prætemauigatio:noĩe Plata
Crõmyus	nistus. Postea est Anemuriũ promontoriũ ubi continens Crõmyo Cypri ꝓmontorio appropinquat
Agidus	ad stadia tricenta & quinquaginta quare a Pãphiliæ finibus Anemuriũ usq; est ciliciæ prætemauiga
Melania	tio:octingentoꝝ ac uiginti stadioꝝ Reliqua nauigatio usq; Solos est ad stadia quingenta. Post Ane
Celenderis	muriũ primo est Agidus ciuitas. postea Arsinoe quæ stationem habet. postea locus noĩe Melania &
Holmus	Celenderis ciuitatis quæ portũ habet . Sunt q hanc Ciliciæ initiũ faciant & nõ Corasiũ e quibus est
Seleucia	Artemidorus;q ab ore Pelusiaco usq; orthosiã dicit esse stadioꝝ tria milia & nungẽta usq; ad oron-
Sarpedon	tem flumen mille & centũ & triginta usq; ad portas. deinceps quingẽta ac uiginti quinq; usq; ad Ci-
ꝓm.	licium fines duo milia & ducenta & sexaginta. postea est Holmus quam prius habitarunt ii qui nũc
Calicadnus	Seleucẽses appellant Sed condita Seleucia in Calycadno eo cõmigrarunt. nã deflectenti ꝓmontoriũ
Zephyriũ	nomine Sarpedonẽ quod littoreã regionẽ facit:mox sunt Calicadni ostia ; cui ꝓximũ est Zephyriũ

promontorium.per hunc fluuium Seleutiam nauigatur urbem bene habitatam:& a Cilicio & Pam-
phylio more plurimum discrepātem.Hinc ætate nostra fuere uiri ex peripatheticis philosophis me-
morabiles:Atheneus & Xenarchus:Sed Atheneus in republica uersatus : aliquādiu in patria populū Athenæus
duxit,postea cōtracta cum Murena amicicia & cū illo fugiens captus est:quū insidiæ contra Cæsarē Xenarchus
augustū deprehēse essent.Sed quū insons esset inuētus a Cæsare dimissus est:rediēs autē Romā mul-
tis eū salutātibus & interrogātibus:illud Euripidis respondit.

Aduenio ab imis:cecis inscrum
Tenebris.

Sed breue tēpus superuixit a tuina domus:ubi habitabat per noctē oppressus . Xenarchus uero quē
nos audiuimus non diu domi permansit.Sed Alexandriæ & Athenis.postea enim Romæ electa do-
cendi uita.Is primū arii:postea Cæsaris augusti amicicia usus usq; ad senectutē in honore habitus ē.
Sed pauloante obitū uisu orbatus morbo uitam cōsumauit . post Calycadnū est petra noīe Picoela. Picoela
ea scalam habet ui excisam:qua Seleuciā itur,postea est Anemuriū ,pmontoriū eodē noīe quo & su- Anemutiū
petius,Itē Crābusa insula & Corycū ,pmontoriū:ultra quod ad stadia uiginti est Corycum Antrum Crambusa
in quo Crocus optimus nascit̄.Id autē est ingēs quædā cōcauitas in orbem deducta: cui labrum pe- Corycum
trosum ac satis altū circūiacet.Quū descēderis solum est inæquale & magna ex pte petrosum & fru-
ticosa & semp uirenti ac domestica materiæ plenum.Adiacens uero solum orocosatum est . ibi spe- Orocosatū
cu est:quod fontē ingentē habet:putæ ac nitētis aquæ in flumen exeuntē. quod mox a terra absor-
ptum:& insolubiliter delatū exit in mare.idq; aquā amarā uocant.Postea est Elcusa insula: post Co- Eleusa
rycū continēti adiacens:Hāc Archelaus habitauit & regiā fecit.Tota Cilicia Trachea assumpta præ-
ter Seleuciā:eo modo quo ab Amynta ac prius etiā a Cleopatra habita est . Nā cum locus & terra &
mari idoneus esset ad latrociniū.Terra quidē ,ppter montiū magnitudinē & ulteriores gentes quæ
campos & agriculturas latas & excursionibus faciles habēt.Mari aūt ,ppter materiem fabricādis na-
uibus opportunā & ,ppter portuum & munitionum & locoꝝ copiam quæ subiri possunt:uisum est
ad oēm rerū euentū satius esse:ut loca sub regibus essent q̄ sub ducibus Romanoꝝ qui & ad iudicia
mitterent̄:& nō semper adesse cum armis possent.Hoc modo Archelaus ad Cappadociā etiam Cili-
ciam Tracheam assumpsit.cuius fines inter Solos & Eleusam sunt.Latinus fluuius & uicus eiusdem Latinus flu-
noīs in excelsis Tauri partibus est Olympus Zeniceti pirate sedes & mons & castellū eodē nomine: uius
a quo tota Lycia & Pamphylia & Pisidia cernit̄.Zenicetus capto monte Isaurico se cum tota domo Olympus
concremauit.Eius erat Corycus & Phasilis & multa Pamphiliæ loca quæ oīa in Isaurici uenetūr po- Zenicetus
testatē Post Latinū sunt Soli:ciuitas insignis alterius Ciliciæ initiū:quæ circa Issum iacet.ea Achiuo- Isauricus
rum opus est a Rhodioꝝ qui ex Lindo uenerunt.Pompeius magnus in hanc hoībus exaustam reli- Phasilis
quos piratas transtulit præsertim quos & salute & prouidētia dignos intelligebat: & mutato nomi- Soli ciuitas
ne Pompeiopolim appellauit.hinc fuete uiri memoratu digni : Chrysippus philosophus Stoicus ex Pōpeiopo-
parte Tarsensi ortus qui inde migrauit.Itē Philemon poeta comicus & Aratus qui de astris uersu cō- lis
scripsit.Postea est zephyriū eodem noīe:quo & id quod est Calycadno proximū.Postea est Anchiala Chrysippus
paulo supra mare sita.Sardanapali opus:ut Aristobolus scribit.ubi Sardanapali monumentum est & Philemon
lapidea statua:quæ dextræ manus digitos cōmittit & quasi cōplodit . quidam dicunt ibi Epigrāma Aratus
esse.Assyriis litteris insculptū huiusmodi Sardanapalus Anacindaraxis filius: Anchialem & Tarsum Zephyriū
una die condidit:ede bibe lude.& Anchiala

Cum te mortalē noris:presentibus exple Sardanapa-
Deliciis atimū:post mortē nulla uoluptas. li
Namq; ego sum puluis:qui nuper tanta tenebam. Epigrāma
Hæc habeo quæ edi:quæq; exaturata libido Tarsus
Hausit:at illa manent multa:& præclara:relicta.
Hoc sapiens uitæ mortalibus est documentū.

Choetilus horū meminit:atq; hi uersus circūfecerunt.

Hæc habeo quæ edi:quæq; exaturata libido
Hausit:at illa marent:multa & præclara relicta.

Vltra Anchialam est munitio nomine Quinda:in qua olim Macedones thesauros seruabāt.Eume- Quinda
nes uero ab Antigono deficiens pecunias abstulit.ultra hæc & Solos sunt montana:in q̄bus Olbi ci- Olbi
uitas est:quæ Iouis templū habet.Aiacis fratris Teucri opus.Huius sacerdos etiā Tracheæ domina-
tus est.postea multi Tyrāni eam adorti:latrocinia constituere quibus sublatis adhuc ætate nostra eā
Teucri principatū & sacerdotiū uocant : & maxima ex parte Sacerdotes Teucri uel Aiaces dicūtur.
Aba uero Xenophanis filia:unius ex Tyrannis per cognationem in hanc domum ingressa principa- Aba
tum obtinuit:quem pater antea procuratorio nomine acceperat.Postea Antonius & Cleopatra cum
illi concesserunt:obsequiis & cultu deliniti.Sed Aba sublata principatus ad eos peruenit : qui ex eo-
dem genere erant.Post Anchialam sunt Cydni fluminis ostia:iuxta locum Rhegma appellatum . Id
autem est stagnum:quod antiqua naualia habet.In hoc Cydnus exit Tarsum perfluens:qui ortum a Cydnus
Tauro habet ultra urbem.Tarsi uero nauale est lacus.Hucusq; tota ora a Rhodiorum transmarina Regma
incipiens:ad equinoctiales ortus ab occasu eiusdem nominis extenditur , Postea ad hyemalem ortū Tarsus

conuersa Issum usq;.Iam hinc fluxum quendam sumit austrũ uersus usq; in Phoeniciam.Reliquum
ad occidentem finit usq; ad columnas.quare uerus lustiate Cherõnesi Isthmus est a Tarso & Cydni
ostiis usq; Amisum.Hæc enim minima est ex Amiso in Ciliců fines distantia.nam hinc Tarsum usq;
sunt centũ ac uiginti stadia.inde ad Cydni ostia nõ plura quinq;.Nulla enim Issum usq; & eius mare
breuior uia est ex Amiso q̃ per ipsam Tarsum.nec ex Tarso Issum usq; ꝓpior q̃ in Cydnũ . Quapro-
pter manifestũ est hunc esse uerũ Isthmũ q̃q̃ a prædonibus ille uerus dicat᷑:q est usq; in Issicũ sinum
ꝓpter signa quæ habet.Propter hoc ipsum etiã lineã quã ex Rhodia in Cydnũ usq; deduximus: ean
dem esse ãsserẽtes quæ Issum usq; ptẽdit.nihil præter hoc faciẽtes & taurũ dicimus:e directo huic li
Tarsus neæ usq; in Indiã penetrare.Tarsus in cãpo iacet argiuoꝝ opus q io querẽtes:cũ Triptolemo erraue
Cydnus rũt.Hãc Cydnus mediã pfluit:iuxta gymnasiũ iunioꝝ.Eius ortus nõ ꝓcul est.Alueus uero p ꝓsun-
dam uallẽ illatus recta in urbẽ egredit᷑.aqua est rapidissima & frigida:q̃propter hoĩbus ac bestiis au-
xiliat᷑:quæ neruos crassiores habent.tantũ Tarsensibus studiũ circa philosophiam fuit & alias disci-
plinas quæ in corona uersant᷑ ut Athenas & Alexandriã superarent.Et si quis alius locus dici potest
in quo scholæ & philosophiæ exercitationes fuerint.Sed hoc uno plurimũ excellit:quod hic indige
næ discunt.peregrini uero nõ multi huc aduenıũt.At nec illi ipsi hic manent sed foris pficiunt᷑:& p-
fecti libẽter peregrinant᷑:detinentur autẽ ppauci At cæteris ciuitatibus quas modo dixi oĩbus con-
trariũ euenit:excepta Alexandria.Nam multi in eas ꝓficiscunt᷑ & libenter immorant᷑. Indigenas nõ
multos admodũ uideas nõ extra discẽdi studio ꝓficisci.Nec ibi circa hoc studet᷑ Alexãdrinis utrũq;
Alexãdriæ contigit.nam & multos peregrinos suscipiunt.Et ex suis emittunt nõ paucos.Alexandria oĩum libe
schola raliũ artium scholas habet:& ante alias populosa est & multũ potest ; & metropoleos sermonẽ reti-
Antipater net.uiri ex ea illustres fuere:ex Stoicis Antipater;Archelaus;& Nestor; & duo Anthenodori ; quorũ
Archelaus qui Cordylion dictus est:cum.M.Catone uixit & apud eum mortuus est.Alter uero Sandonis filius
Nestor quem a uico quodã Cananitã dicunt.Cæsaris præceptor fuit , & in honore maximo apud illum ha-
Cordylion bitus est.iam uero senior in patriam reuersus eam reipub.gubernationẽ sustulit , Cũ ciuitas partim
Cananita ab aliis;partim a Boetho quodã malo poeta & malo ciue perperã tractarent , Is plurimũ apud plebẽ
ualebat.extulerat eum Antonius ab initio quũ carmen in uictoriam in Philippis habitã ab illo cõ-
positam accepisset;sed multo magis eius facilitas;quæ apud Tarsenses maxima uidebat᷑ ; adeo ut ex
tempore & uno impetu ad omnẽ datam materiã diceret.Simul Antonius gymnasioꝝ præfecturam
Tarsensibus pollicitus:hunc in gymnasiarche locũ constituerat : ac omnem ei gymnasii impẽsas cre-
diderat.Sed deprehẽsus cũ alia surripere;tum etiã oleũ apud Antoniũ ab accusatoribus cõuictus ẽ:
cuius irã cũ aliis tum hoc maxime declinauit dicẽs quod quẽadmodũ Homerus Achillẽ & Agamẽ-
nonem & Vlyxem decantauit:ita & ego te , quare iniquũ est ut huiusmodi apud te calumniis agar:
quod excipiẽs accusator.At Homerus inq̃t oleũ Agamẽnoni nõ surabat᷑ nec Achilli:tu uero furatus
Antheno- es:quapropter pœnas dabis.quũq; iram obsequiis & cultu a se auertisset nihilominus & ferre & tra-
dorus ctare ciuitatẽ usq; ad Antonii exercitũ perseuerauit.quare cum Antherodorus huiusmodi ciuitatis
statũ repperisset:primo illũ & eius cõplices urbis traducere aggressus est.Sed ubi nihilominus ab in
iuria abstinebant ea auctoritate usus est:quã a Cæsare acceperat.eos itaq; exilio dãnatos eiecit. hi ue
ro in illius ediũ pariete cõscripserũt.res iuuenũ consulta uirum crepitus senioꝝ: quod ille in iocum
accipiens ascribi iussit tonitrus senioꝝ.Quodam eius humanitatẽ contẽnens cũ uẽtrem lubricum
haberet:& noctu præter eius domũ transiret:totũ hostiũ ac parietem respersit . Ille quũ seditionem
acriter in contione reprehenderet:urbis inquit morbus & malus habitus:tum ex multis rebus:tum
Nestor ex excremẽtis ꝓspici potest.Sed historici fuerũt.Nestor uero Academicus ; q ætate nostra Marcellũ
phũs Octauiæ sororis Cæsaris filiũ instituit.Atq; hic etiã post Athenodoꝝ ciuitati præfuit & apud duces
Marcellus & apud ciues in honore maximo habitus est.alioꝝ quoq; philosophoꝝ noĩa quos noui multoꝝ di
octauiæ cere possem:sed ex iis qui per urbes peregrinarent᷑ & optime scholas regerent.Pluciades fuit & Dio
Pluciades genes:at Diogenes etiã poemata in adolescẽtia cõposuit maxima ex parte tragica grammatici fuere:
Diogenes quoꝝ scripta extent.Artemidorus & Diodorus optimus tragœdiæ poeta:ex iis qui memorant᷑ fuit
Artemido- Dionysides.sed præcipue Roma maximã eruditoꝝ hoĩum multitudinẽ afferre potest ; q ex hac ur-
rus be sunt.tarsensibus enĩ & alexãdrinis plena est:ac Tarsus quidẽ est huiusmodi.Post cydnũ pyramus
Diodorus sequit᷑ ex cataonia fluens:de quo ante fecimus mentionẽ.scribit Artemidorus:hinc solos recta naui
Dionysides gatione esse stadia.l.ꝓxima est mallus in edito quodã loco sita , opus Amphilochi & mopsi auguris
Pyramus Apollinis & latonæ:de quibus ualde multa cõficta sunt:& nos ante mentionẽ fecimus ; quũ de Cal-
fluuius chante diceremus;& controuersia quam calchas & mopsus de diuinatione habuissent. hanc contro
Mallus.op. uersiam nõ nulli Lyciã transferũt:ut Sophocles qui eã tragico more Pamphyliã uocat quẽadmodũ
& Lyciã Caricã & troiam Lyciã ac Phrygiã:& cũ alii tũ etiã Sophocles calchãtis obitũ hic tradũt:&
Mallus op. nõ solũ de diuinatione sed de imperio cõtentionẽ sunt fabulati . Dicũt enĩ mopsum & amphilochũ
Margaria ex troia ꝓfectos mallũ condidisse.postea Amphilochũ argos digressum cũ argiuis nõ placuisset:illo
Crates redisse:sed a regni cõmunicatione exclusum singulari certamine cũ mopso cõcurrisse:& cum simul
Panetius cecidissent sepultos esse:inter se tamen distantes:& adhuc sepulturæ prope Pyramũ circa margarsa
Halenius ostendũtur.Hinc fuit Crates grãmaticus cuius discipulũ Panetium dicunt. Vltra hanc oram est ha-
Philotas lenius cãpus.p quẽ philotas Alexãdri equitatũ duxit:quũ ille Phalangẽ p orã maritimã & mallẽsem

agrum Issum uersus:& Darii copias ex solis duceret. Tradunt Alexandrum pp cognationē cū argi-
uis āphilocho sacrificasse. Hesiodus dicit:āphilochū ab Apolline apud solos interēptum quidā apud — Amphilo-
halenium cāpum:qdā in Syriam:quū pp contētionem ab halenio discederet. post mallū sunt egeæ — cus
oppidū quod stationē habet. Postea sunt amanides portæ quæ stationē habēt:in quas amanus mōs — Egeæ op.
desinit a tauro descendens:q ultra Ciliciā est orientē uersus:semper a Tyrānis occupatus:loca muni — Amanides
tissima obtinentibus:ætate nostra his omnibus potitus est Tarcodemetus uir memoratu dignus:& — Amāus
ob præclara facinora rex a romanis nūcupatus: qui posteris suis successionē tradidit. post egeas est — Tarcode-
Issus oppidū quod stationē habet:& pindus amnis. hoc in loco Alexander cū Dario conflixit. Itē Issi — mentus
cus sinus in quo rhosus ciuitas est;& myriandrus ciuitas & alexandria & nicopolis & mopsi domici — Issus op.
lium & quæ portæ appellant:Cilicum & Syroꝝ cōfiniū. ī Cilicia est Dianæ Sarpedoniæ fanū & ora — Pindus
culum:ubi numine pciti responsa dant. Post Ciliciā prima Syroꝝ ciuitas est Seleucia in pieria ꝓxime — Rhosus
orontes emittit. Ex Seleucia solos usq; recta nauigatione sunt circiter mille stad. Sunt q dicant Cili- — Myriādrus
cas troianos quoꝝ Homerus meminit. Cilicū q transtauꝝ sunt auctores fuisse: q̄q̄ ad illis plurimū — Alexandria
distent:& quædā loca ibi ostendunt:quēadmodū in Pāphylia Thebam & Lyrnessum. quidā ecōtra — Nicopolis
atq; etiā campum quendā Haleniū ibi monstrant. Nunc transtaurinis partibus dictæ Cherōnesi pa- — Seleucia
gratis:hæc adiicienda sunt. nam Apollodorus in nauiū dinumeratione hæc etiam dicit:oēs Asianos — Orontes
troianoꝝ socios a poeta dinumerauit:qui qdē Cheronnesū habitant;Cuius angustissimus Isthmus ē:
interuallū inter Sinopensem recessū atq; Issum. exteriora uero latera cū Cherōnesus Triquetra sit es
se inæqualia. Nā ex iis aliud a Cilicia usq; Chelidonias ꝓgreditur aliud uero citerius usq; ad Euxini
os:aliud iam citerius Sinopen usq;:quare illud solos eos q sunt in Cherōneso: p eadē conuincemus
falsū esse;p quæ prius conuicimus:nō solos eos qui sunt intra Halym:nā loca pharnaciæ proxima: ī
quibus Halizonos diximus:quēadmodū ea sunt extra Halymū ita & extra Isthmum. siquidem & ex
tra angustias quæ inter Sinopen sunt atq; Issum:& nō modo has sed etiam ueras angustias definiuit
cum illas pro his poneret:& quod oīum stultissimū est:dixit Cheronnesū Triquetram esse:& tria es
se latera exteriora. Nam qui exteriora latera dicit:id latus excipere uidet quod circa angustias est q̄-
si & hoc etiam sit latus:sed nō exterius nec ad mare. Si igitur āgustiæ adeo coactæ essent: ut & latus
ad urbem Issum:& latus ad ipsā Sinopē uergēs:pœne inter se iungerent: dici posset Cherōnesū tri-
quetrā esse:nunc uero cū āgustiæ quæ ab eo dicuntur:tribus milibus stadioꝝ īter se distent:inscitia
est dicere tale quadrilaterū triquetrū esse:& nō Chorographicum Is etiam qui metro comico Coro
graphiā edidit:de terræ situ incumbens:in eadē est inscitia q̄q̄ Isthmū ad minimū īteruallū reducat:
quantū dixerunt q dimidiū totius sunt mentiti:& quantū Artemidorus q eū dixit esse mille & quī
gentū stadioꝝ nōdū. n. in hoc triquetrā figurā cohibetur. sed nec exteriora latera recte distinxit: di-
cens unū esse ab Isso usq; in Chelidonias:tota. n. Lyciaca ora:quæ restat ī rectū tēdit & rhodioꝝ trās
marina physcū usq;:hinc uero continens flexū quēdā accipiēs iam secūdi & occidētalis lateris initiū
facit:usq; ī ꝓpontidē & byzantiū. Sed quū Ephorus dicat. xvi. nationes hāc cherōnesū incolere tres — Cherōne-
græcas reliquas barbaras præter mixtos hoīes ad mare quidē Cilicas Pāphylos Lycios Bithynos Pa — sus
phlagōas Mariādinos & Troas & Cares. Pisidas uero ac mysos & calybos & mylias ī mediterranea.
Apollodorus hæc diuidēs:decimā ac septimā natonē addidit galataꝝ quæ iunior est Ephoro. ex his
aūt dicit græcos nōdū troiano tpe colonos misisse. barbari uero magnitudine tpis multā confusio-
nē habēt. dinumerati aūt a poeta & troes:& eos q nunc Paphlagōes nominant & mysos & Phryges
& Cares & Cilices:maões uero pro lydis & alias īcognitas gētes:ut halyzonas & caucōas. itē extra di
numeratione esse cetios solymos & cilicas;q ex thebāo sunt cāpo & lelegas. Pāphylos uero & bithy-
nos & mariādynos & pisides & calibes & miiyes & Cappadoces nequaq nomiari:tū qđ hæc loca nō
dū ab eis īcolerent. tū qđ ī aliis cōprehēderent nationibus:ut hidryēses & Termylæ ī caribus dolio — Hydriēses
ens & bebryces in phrygibus. Sed nec ephori sententiā uidet bene hæc trāsigere. poeta aūt dicta per — Termilæ
turbat & falso adducit. nā hoc primū ab Ephoro quærendū fuit:cur calybes intra cheronnesum po- — Doliones
nat cum a Sinope & Amiso tam lōge distent orientē uersus. nā q huius cheronnesi Isthmum dicunt — Bebryces
esse lineam ab Isso in Euxinum ductam:eam quasi meridionalem faciunt. Quidam putāt eam esse;
quæ ad urbem Sinopē tendit. quidā eam quæ ad amisum est;eam autem quæ ad calybes est nullus:
cum ea omnino sit obliqua. nā chalybū meridiāus:per minorē harmeniā describeret & p euphratē:
qui totam intra se Cappadociā cōprehendit;& commagenā & amanū & Issicū sinū. Quare si Isthmū
ab obliqua linea termiari cōcederemus:maxima pars hoꝝ & præsertim Cappadocia iterius compre
henderetur. atq; is etiā qui proprie nunc pontus appellatur:qui est Cappadociæ pars euxinum uer- — Pontus
sus;quare si Chalybes Cheronnesi pars dicendi sunt:multo magis Cataones & utriq; Cappadoces &
Lycaones;qui etiā ab eo sunt prætermissi. Sed quare Chalybes in mediterranea posuit;q a poeta Ha — Halizones
lizones dicti sunt? quēadmodum nos supra demonstrauimus. Rectius. n. erat ut eos diuideret & par
tim ad mare collocaret partim in mediterranea quēadmodum de Cappadocia Ciliciaq; faciendum
est. Ille uero ne eam quidem nominauit. De cilicibus solum fecit mentionē qui ad mare habitant: q
itaq; sub Antipatro derbita erant:& Homonades;& alii complures Pisidis finitimi.

Qui mare non norunt;nec falsas æquoris escas:

Quem locum capient? sed nec Lydos nec maones commemorauit. Siue iidem sint siue diuersi siue

per se siue in alia gente cõprehendãtur. Nequaq̃ enim tam isignis natio occultari potest. nec si nihil
de ea dicat uidetur nihil necessarium prætermittere. Mixti autem q̃nam sunt: nulla enim loca pro-
ferre possumus uel ab eo nominata uel prætermissa præter prædicta: quæ quidem mixtis tribuãus
nec ex iis ullos quos dixit uel prætermisit. Nã si imixti sunt cũ alii præualerent uel græci effecti sũt
uel barbari. Tertiũ uero mixtum genus nullũ scius. præterea quõ tres græce natiões sunt: quæ Che
Dotes Aeoles ronnesũ habitant: Nã si hoc ideo ẽ: q̃a Iones & Athenienses olim iidem erãt. Dicentur etiã iidẽ Do-
res & Aeoles: ita quod duæ nationes tantũ fient. Si uero pp posteriores mores sunt distinguẽdi quẽ
admodũ pp linguas: nationes quattuor erunt quẽadmodũ & linguæ. Sed hãc Cheronnesũ ex Epho
ri definitione nõ solũ Iones incolunt uerũ etiã Athenienses: ut in particularibus declaratũ est. at hu
iusmodi quædã aduersum Ephorũ dubitanda erant. sed hæc Apollodorus non multũ curauit. xvi.
uero nationibus ipse. x. ac. vii. addidit galatarũ quod & utile est. tamẽ ad eorũ pertractionem quæ ab
Ephoro dicunt̃ uel prætermittunt̃: nequaq̃ ẽ necessariũ. ipse. n. causam afferr quod. s. hæc oia post il
lius ætatẽ fuere quum uero ad poetã transit id recte ait quod post troiana tempora multa barbaro-
rum confusio facta est pp mutationes. Nam quædam aucta sũt quædam imminuta quædam distra
cta quædam in unum coacta. Sed non bene dicit duplicẽ causam esse: quare poeta quorundam nõ
meminit: quod scilicet uel non dum hæc natio inhabitaret: uel quod ab alia cõprehenderetur. nam
Cappadociam cum Cataoniam & Lycaoniam non nominat ob neutram tamen harũ causarũ. nullã
enim huiusmodi historiã de his habemus præterea curate respondere: quare Homerus Cappadocas
& Lycaoues prætermisit: quod uero Ephorus præterit & ipsum præterire & ad hoc illius sententiã
afferre: quum id perscrutatur & pertractat ridiculũ est. Itẽ docere quare Homerus maones pro lydis
posuit: quare uero Ephorus nec lydos nec maones nominauit non declarare stultum est: & cum di-
cat poetam ignotorũ quorũdam mentionẽ facere: de Cauconibus quidem & Solymis & cetiis & lele
gibus & cilicibus q ex Tebano campo erant recte dicit. Halizonas uero ipse fingit: imo ipsi primo
Halizonas ignorauerunt. & multis modis scripturã mutauerunt. argẽti uenã fingentes atq; alia per
multa & magna occurrunt: quæ iã defecere. Ad hanc ãbitionẽ illos etiam historias cõtulerunt quas
Sceptius põit a Callisthene accipiens & ab aliis q̃busdã: q̃ falsæ Halizonũ opinionis nõ sunt imunẽs:
quod. s. Tantali & Pelopidarũ diuitiæ a metallis ꝓuenere: quæ circa Phrygiã & Sipylũ erãt. & quod
Abydi aurũ Cadmi opulentia a Thracia fuit & Pãgeo monte: & priami ex auro quod circa Abydũ effodiebat̃:
Myde opes cuius nũc uix ulla uestigia apparẽt. multa tamẽ antiquorũ metallorũ signa loca effossa exhibẽt. My-
Vermius dæ quoq; opes ex metallis fuere: quæ circa uermium montẽ erant. Gygis & Alyatis & croesi ex iis q̃
Lydium apud Lydium oppidũ desertum: inter Atarneũ ac Pergamũ: quod quidẽ loca effossa habet: pp metal
lorũ inq̃sitionẽ. præterea Apollodorus merito in hoc reprehendi potest: quod cũ cæteros reprehen-
dere solitus sit: qui multa præter Homeri sententiã innouarunt: in hoc non solũ negligens fuit: uerũ
etiã contraria in unũ collegit: quæ nõ eodẽ modo dicunt̃. Nã cum Xanthus lydus dicat post res tro
ianas Phryges in europã & leua ponti uenisse: & Scamãdriũ eos ex berecyntia & Ascania duxisse. ad-
dit Apollodorus Homerum eius ascaniæ meminisse: cuius etiam Xanthus.

Phorcys: & Ascanius Phrygias duxere cateruas
Longe ex Ascania.

Quid si sic habet transmigratio certe post res troianas facta est. In bello aũt troiano auxiliũ a poeta
commemoratũ: ex ulteriore uenit regione: ex berecyntibus. s. & Ascania. q̃d nã ergo erãt Phryges:

Qui prope Sangarii ripas tunc castra tenebant.

Quum primus auxiliator dicit cum quibus electus erã: quomodo priãus ex Berecyntibus Phrygas
accersisset: cũ q̃bus conuenientiã nullã habebat: finitios ãt & eos q̃bus ipse prius auxiliatus est præ-
termisit: & cũ sic de Phrygibus dicat: de mysis etiam addit nõ admodũ cohærẽtia. Ait. n. mysiæ uicũ
Ascania quendã Ascaniã uocari: circa lacũ eiusdẽ nois: ex quo & Ascaniũ ãnẽ decurrere facit: cuius meminit
Euphoriõ Ascanium propter mysum & Alexander Etolus inquit.

A quibus Ascaniæ circum habitantur aquæ.
Dolion Ascanii per labra lacus: quibus ante dolion
Sileni mansit filius ac meliæ

Doliones Mysia Melotopolis Vocant inq̃t Dolioniã & Mysiã regionẽ eã quæ circa Cyzicũ est Meletopolim uersus: quare si hæc
ita se habent & ex poetarũ testimonio cõprobant̃ & ex iis quæ nũc mõstrata sunt. q̃d ꝓhibebat Ho
merũ huius Ascaniæ meminisse: & nõ eius quæ a Xãtho cõmemorat̃. sed quoniã de his ãte dictũ est
quũ de mysis ac Phrygibus tractaremus: idcirco quantũ ad hãc ptẽ finẽ faciãus. Reliquũ ẽ ut cyprũ
Cypri situs pagremus: quæ huic cherõneso ad austrũ adiacet: & quoniã ut antedixius mare comprehensum ab
ægypto & phoenicia & Syria & reliqua ora: usq; i trãsmarinã rhodi regionẽ compositũ ẽ ex ægypto
pelago & pãphylio: & eo quod issico sinui ꝓximũ ẽ. i hoc cyprus iacet: quæ ptes septẽtrionales Cili-
ciæ Tracheæ cõtiguas hẽt: q̃bus ẽt cõtinẽti ꝓxima ẽ. orientales Issico sinui: occidentales a Pãphylio
pelago allutas: australes aũt ab ægyptio. Hoc itaq; ab occidente libyco & carpathio pelago pmiscet̃.
ab austro atq; oriente ẽ ægyptus & sequens ora: usq; seleuciã atq; Issum. a septẽtrione Cyprus Pãphy
Pãphyliũ pel. lium pelagus. Hoc. n. ab Aquilone a Ciliciæ Tracheæ & Pamphyliæ ac Lyciæ extremis comprehen
ditur usq; i Rhodiã regionẽ ab occidente Rhodiorũ isula: ab oriẽte Cypri pte quæ Paphũ uersus &

Acamanté iacet.a meridie ægypto pelago confunditur.Cypri ábitus est trium miliú & quadringentorum ac uiginti stadiorum:in sinú se.inferenti.Eius longitudo est a clidibus in Acamanté pedestri itinere mille & quadringentorum stadiorum:ab oriente in occidenté ꝓgredienti.Sunt auté Clides ísulæ duæ ante Cyprú ad orientales eius ptes sitæ.Hæ a Pyramo distant stadiis septingentis.Acamas promõtorium est siluosum:quod duarum mamillarum specié præbet.& í occidentalibus insulæ partibus sitú:tendit ad aquiloné.ad Selenunté uersus Ciliciæ Tracheæ ꝓximú est:mille stadiorum transitu Sidá uersus Páphyliæ mille & sexaginta Chelidonias uersus mille & nungentorum. Tota insulæ figura est parte altera longior.ea Isthmas facit ad latera quæ latitudiné terminant.Singulæ eius ptes(ut breui cõprehendamus)ita se habent a signo continenti ꝓximo incipientes. Diximus alibi Cromyi extremú qđ est Cypri ꝓmontoriú:ad Anemuriú ꝓmonroriú Ciliciæ Tracheæ opponi p tricentorú & quinquaginta stadiorum interuallú.Hinc iam insulá ad dextram & continenté ad sinistrá habẽtes ad aquiloné & orienté & clidas nauigant recta nauigatione stadiorum septingentorú.in quo spatio est Lapathus ciuitas quæ stationé hẽt & naualia:Lacaonú & Paxandri opus:iuxta quá erat Agidus.Postea é Aphrodisiú:ad quod insula perangusta est.Nam septuaginta stadiorú interuallo Salamina transitur.Postea Achiuorú acta quo primú Teucer applicuit:is qui in Cypro Salamina condidit a patre(ut fertur)Telamone pulsus.postea est Carpasia ciuitas quæ portum habet circa Sarpedoné promontorium sita. Isthmi transitus ex Carpasia est stadiorú triginta uersus insulas Carpasias & australe pelagus. Postea est mons & ꝓmontoriú:Mõti summú Olympis dicitur:ubi Veneris acreæ templum é:quod nec uidere nec adire mulieribus licet.í fronte sunt Clides & aliæ cõplures insulæ. postea Carpasiæ post quas est Salamus:unde Aristus fuit rerú cõscriptor.Deinde Arsinoe ciuitas & portus.deinde alius portus nomine Leucola.Deinde promontoriú Pedaliú:cui collis altus & asper imminet:mensæ cuiusdam figuá præbens:Veneri sacer.Hinc in Clidas sunt stadia sexcenta & octoginta.Postea est Sinuosa quædá & aspera præternauigatio.ea Cetiú itur quæ ciuitas portú clausum habet. ex hac Zeno fuit stoicæ sectæ auctor & Apollonius medicus.Hinc usque Baturú sunt stadia mille & quingéta.Deinde é Amathus ciuitas;intermedio spacio é oppidú noie Palea & Olympus mõs:qui mammille specié præbet. Deinde curias peninsularis quæ a Thronis distat stadiis septingentis.Postea est Curiú urbs quæ stationem habet.Hanc arglui condiderunt.Quare iam licet eius otium perspicere qui elegiam composuit:cuius initium est

Nos ceruæ phœbo sacræ:dum tela per undas
Effugimus:cursu uenimus huc celeri.

Siue ea delus sit siue quæcũque:Dicunt enim ceruas ex Corycio iugo delapsas:e cilicio littore í curiada actam tranare:& addit.

Res dictu mira est:quonam nos in uia pacto
Maria:per aerios transiimus zephyros.

A Coryco enim in Curiada actá circúnauigantes nec zephyrú nec insulá a dextris habẽt:nec tráſitú ullum a sinistris.Initium itaque occidentalis circúnauigationis Rhodiorum respicientis Curiú é.Postea est ꝓmõtoriú unde iaciunt q Apollinis ará cõtingunt.Postea est Tetra & Boosura & Palepaphus:ad decé stadia supra mare sita;quæ stationé habet & átiquú Veneris Paphiæ templú.Postea est Zephyrium promõroriú:quod stationé habet:& altera Arsinoe cú statione & téplo & luco;non ꝓcul a mari est Hierocepia:postea Paphus ab Agapenore condita quæ portú habet & tépla optime structa. ea pedestri itinere distat a Palepapho stadiis.lx.p eá uiá quæ Palepaphú it quotánis festa celebrant : ad quæ uiri simul ac mulieres ex aliis urbibus cõfluút.Quidá dicunt Paphú ab Alexandria distare per triamilia & sexcenta stadia.Deíde post Paphú é Acamas.Post Acamanté orienté uersus nauigant í urbé Arsinoé:& í iouis lucú.Postea é solus:quæ portú hẽt:& flumé & Veneris & Isidis dlubrú.Eá Phalerus & Acamas Athenienses cõdiderunt.icolæ solii dicuntur.Hinc fuit Stasanor Alexandri sodalis uir qui principatú meruit.ulterius é Lamenia ciuitas in mediterranea.Postea é Crõmyi ꝓmontoriú Sed quid opus é poetas admirari:eos præsertim qui omne stadiú ponunt in elocutione. Si Damasci dicta consideremus.q insulæ longitudiné a septétrione facit ad meridié ab Hierocepia scilicet i Clidas.At nec Eratosthenes recte hunc enim reprehendens:nõ a septentrione Hierocepiá ponit:sed ab austro quæ ꝓfecto non ab austro est sed ab occidente.Siquidem in occidentali latere iacet ubi & Paphus é & Acamas.ac Cyprus quidem situ talis est uirtute autem nulla insularum inferior.nam & uino abundat & oleo frumenti quoque satis habet.æris metalla apud Tenassum abundant;in quibus uitreolum & rubigo æris nascitur ad medicinæ usum idonea.Auctor é Eratosthenes.quú olim cápi adeo siluis essent occupati ui coli nõ possent:parum ad hoc metalla prodesse:quum uero arbores ad æris & argenti decoctionem exciderent:accessisse etiam classium ædificationem quum mare iam intrepide ac potenter nauigaretur.sed quum nulla ut euincere siluam possent permissum est uolentibus ut eam exciderent;& purgatam peculiarem atque immunem sibi haberent.in initio Cypri Tyrannis per urbes habebant.Sed postquam Ptolemaici reges potiti sunt ægypto:Cyprus in eorum ditioné cõcessit fauentibus Romanis.Sed ubi postréus Ptolemæus Cleopatræ patruus:núc regnátis deliquit & aduersú bene de se meritos ígratú se ꝓbuit:& ipse sublatus é.Et ísula a Románis occupata:& ꝓtoria ꝓuincia p se facta é.Sed maxíe tollédi regis auctor fuit.P.Claudius pulcher:q i piratas icidens quo tempore

Cypri ábitus
Clides
Acamas
Cromyus
Lapathus
Agidus
Aphrodisium
Salamin
Carpasia
Olympis
Salamus
Aristus
Arsinoe
Leucola
Pedalium
Cenum
Zeno
Apollõius
Baturum
Amathus
Palea
Olympus
Curias
Curium
Tetra
Boosura
Palepaphus
Zephyrnú
Arsinoe
Hierocepia
Paphus
Acamas
Solus urbs
Solii
Stasanor
Lamenia
Crõmyus
Paphus
Acamas
Cypri fertilitas
Tenassum
Vitreolum
Claudius pulcher

Cilices urgebant: iperato sibi redemptionis precio: misit ad regé orans ut se redimeret. Rex. n. pciū
misit sed pexiguū adeo ut piratæ id accipere erubescerent: quare pecuniam regi remiserunt. P. Clau-
dio sine pcio dimisso, qui liberatus utrisq; gratiá retulit. Ná Tribunus Plæbis creatus euicit ut. M.
Cato in cy prum — Cato Cyprum mittatur eam ab rege ablaturus. Ptolemæus re itellecta prius q̃ ille aduentasset seipse
interemit. Cato insulam accepit & regis opes uenúdedit: pecunia omni in publicum ærariū relata. ex
illo cyprus prætoria prouintia fuit & nunc est. q̃q̃ paruo tempore interiecto Antonius eam Cleopa-
Arsinoe — træ & sorori eius arsinoe tradidit. quo sublato omnia eius acta rescissa sunt.

Quintusdecimus circa Indiam Persiamq; uersatur.

X asia restant ea q̃ transtaurū sūt pter Ciliciá Pamphyliá ac Lyciá: & quæ ab India
in nilū usq; inter tauṝ: & exterius australe mare cōprehédunt. Post Asiá é Libya
India — de q postmodū dicemus Nunc ab India ē incipiendum. Ea. n. & maxima est & ad
orienté exposita. Sed æquo aio audiendū est. Ná & lōgissime abest: & a nō multis
ex nostris uisa: & si q uiderunt parté uiderunt. Pleraq; auté narrant ex auditu: q̃q̃
etiá ea quæ ab eis pfecta dicuntur: in trásitu quodá militari: & pro discursu depre
hensa sunt. quapp nec eadé semp referuntur: ab iis etiá qui quasi acuratius pquisi
ta conscribunt; ex iis eniá nōnulli quáq̃ simul & in exercitu & in pegrinatione fuissent: quēadmodū
q cū Alexandro in asia militarunt, plæpe qsq; cuiq; contraria dicūt: qd si de uisis tantopere inter se
discrepant quid de iis putandū est quæ sciunt ex auditu? Sed nec qui multo tpe post de iis cōscripse
runt; nec qui nunc eo nauigant quicq̃ exacte dicunt: Apollodorus qdem pthicaṝ rerū conscriptor:
quū mentioné de græcis facit q bactrianá cœperunt ac de Syriacis regibus a Seleuco Nicatore pfe
ctis refert eos quū admodū aucti essent Indiá inuasisse. de prioribus auté rebus nihil omnino expli-
cat imo pugnantia dicit scribens plus Indiæ illos q̃ macedonas subegisse: eucratida scilicet mille ur-
bes habuisse: macedonas uero: gentes eas oés quæ iter hydaspé sunt atq; hypanim: numerū urbium
quinq; milia ac nouē: quaṝ nulla minor esset eo meropide: atq; oém hanc regioné Alexandrū poro
Indi ad augustum — tradidisset. præterea mercatores qui p nilū & Arabicū sinū ex ægypto i India nauigát: pari admodū
in gágem usq; puenium: atq; hi qdem priuati hoies & ad locoṝ historiá minime idonei. Inde tamé
Pandion — ex uno loco & ab uno rege Pádione & alio poro: legati cū muneribus ad cæsaré augustū uenerunt.
Porus — Ité sophista indus q igne consumptus; tale de se spectaculū exhibuit; quale Calanus Alexandro qua-
re siquis rebus his omissis ad ea inspiciat; quæ ante Alexádri memoriá gesta sunt multa obscuriora
inueniet. sed par est alexandrū huiusmodi psperitatū ábitione p motū fidé his adhibuisse. unde Ne
archus ait eū contédisse p Gedrosiá cū exercitu pficisci: cū intelligeret Semiramí ac Cyṝ exercitū i
indiá duxisse: & illá cū. xx. hoibus: Cyrū cū. vii. aufugisse. maximaq; esse Alexandri gloria qui p eadé
loca & gentes uictor quū exercitu seruatus fuerit. ille qde credidit. Nos uero quomō de rebus indi-
cis certá fidé habebimus? Cui dicto Megasthenes cōcordat dicés antiquis idoṝ historiis fidem non
esse adhibendá. Dicit. n. nec ab Indis unq emissam expeditionē: nec extrinsecus i Indiá queq cū exer-
Hercules — citu pfectū esse aut uicisse: pter Herculé & libeṝ patré & nuper macedonas. Ná Sesostrim ægyptiū
liber pater — & Tearconē & æthiopé usq; i europá pcessisse ait. Nabocodrosoṝ aūt q magis a Chaldæis probat
Sesostris — q̃ Hercules usq; ad columnas puenisse. Quousq; etiá Tearconē. Illū uero exercitū ex Iberia i thraciá
Nabocodrosorus — pontūq; duxisse. Idanthyrsum Scythá Asia excurrisse usq; i ægyptū. Indiá eoṝ neminē attigisse. Se-
miramim priusq̃ egrederet obiisse. Persas uero Hydracas ex India mercede accersisse. Illos at copias
suas i Indiam duxisse nunq̃: prope tamé accessisse cū Cyrus duceret i Massagetas Herculis & Bacchi
res gestas Megasthenes cū paucis qbusdá credit. Alioṝ magna ps e qbus est Eratosthenes fabulosa
& minime credéda arbitrant: ut græca Ná liber pater apd Euripidé i Bacchis iuuenú more ita inqt.

Aurifera adiui & culta Lydorum loca.
Et Phrygiam: & ustos sole Persaṝ campos.
Bactraq; rigentéq; hyeme medoṝ terram.
Felicem Arabiam: atq; Asiam permeaui omnem.

Nysa — Est etiá quidam apud Sophoclem qui Nyssam decantat: ut montem Baccho sacrum.

Vnde ego cospexi debacchatam mortalibus claram nyssam
Quam corniger bacchus iocūdam sibi obstetricem colit.
Vbi ales non clangit.

Et cætera dicunt etiam Bacchum ad femur educatum. Poeta de Lycurgo Edono sic ait:

Qui quondam altricem Bacchi sacramq; tuebant.
Per Nyssam.

Ac de baccho quidé hactenus. Herculem uero quidam tradunt in aduersa parte tantum fuisse usq;
Nysa — ad occidentis fines: Quidem in utraq;. Ex his autem Nysieos gentem quádam nominarunt: & Nyi-
sam urbem a Baccho conditam & montē urbem iminenté nomine femur: allegantes ederá ibi nasci
& uites q̃q̃ fructum ad maturitaté nō pducant. Ná tacemus prius q̃ grandescat effluit pp hymbriū
exuberantiam. Dicunt præterea Oxydracas a baccho pfectos: pp uites quæ apud eos nascuntur: &

uictum sumptuosum & ꝓpterea ꝙ eoꝝ reges castrensem apparatú;& cæteros exitus cú tympanis & stola colore īfecta bacchico more faciunt,quod etiam apud Indos cæteros ꝓcelebre est,Quú Alexā der petram quandá noīe auernú primo adortu cepisset:cuius radices Indus nō ꝓcul a ꝓfonte suo per fluit gloriabundi dixerunt:Herculé ter petrá adortum ter īde repulsum fuisse:ab iis aút q cú eo mi litauerant ꝓfectos uolunt Sibas generis signú seruantes quod pellibus amitiantur quéadmodú her cules & quod clauas gerant easq bobus & mulis iurant.Hanc fabulá ex iis confirmát quæ de cauca so ac ꝓmetheo memorantur;quæ a pua quidé causa huc ex ponto tráslata sunt,Ná quú sacrá quan dam speluncá apud Paropamisadas uiderent:in ea dixerút uinctú fuisse ꝓmetheú;atq herculé ut il lum liberaret huc uenisse & hunc esse caucasum:ī quo græci uinctú ꝓmetheú tradiderunt:quæ oía eoꝝ figmenta esse q Alexandro adulari studebant:certú est ex eo maxīe quod scriptores nō concor dant sed alii mentioné de hoc faciunt;alii minime.Non.n.par est res adeo illustres & ābitiōe plenas nō esse auditas:& si sunt audite nō uidetur uerisimile nō fuisse existiatas dignas méoratu:fuisse præ sertim a fidelissimis eoꝝ:Tú ex eo quod ii p quos herculi & baccho transeundú erat:nullú signú ha bent:quo ostendát illos p eam terrá tráfiuisse,Præterea eiusmodi herculis stola multo posterior tro iana memoria figmentú eoꝝ uidef;q heracliá condiderút;siue is pisander fuerit siue alius,Antiquæ enim statuæ talem ornatú nō habent.Quare in his id tenédum est quod ad fidé ꝓxīe accedit . Nos & ī superioribus Geographiæ libris hæc digessimus quantú fieri potuit diligenter & nunc etiam di geremus,Illis,n,ad manú utemur & alia adiciemus quantú uidebitur ad euidentiá oportunú . Sed ex digestione quæ túc facta fuit;ea præsertim certissima uidebantur:quæ súmatim ab Eratosthene tradita erant.in tertio geographiæ libro de ea scilicet quæ tunc India putabatur;quum eá Alexáder peragrauit:& Indus flumen eius confiniú erat.& Ariane quá deīceps ad orienté sitá perse tenuerút , postea magná eius parté Indi occupauere macedonibus ademptá:Atq hæc ab Eratosthené tradun tur.Indiá a septentrione tauri extrema terminant , Ab Ariane usq in orientale mare quæ indigene particulatim noíant popamisum Emodú Imaú & aliis noībus,Macedones uero caucasú uocant ab occidēte Indus fluuius;australe & orientale latus;quæ sunt longe aliis maiora in athlanticú pelagus procurrunt,unde regio Rhōbi figurá præbet,Ná utrúuis maioꝝ laterú contrariú sibi latus tribus milibus stadiorú exuperat;quantú est cōmune orientalis & meridionale oræ promontoriú qđ extra in utrúq æqualiter excurrit ad aliá littoris regioné.Quare occidentalis lateris a caucasiis montibus in australe mare,xiii,milia stadioꝝ colliguntur secundú indú flumen usq ad eius hostia, quapp ex contrario orientale latus assumptis promōtorii tribus milibus erit,xvi,miliú stadioꝝ Atq hæc est & maxía & minima regionis latitudo.Longitudo uero est ab occidente in orienté;quo de ea parte : quæ usq palibothra ꝑtendit certius dici potest.Ná Scoenis mensurata est & uiam regiam habet sta diorum,xx,milium,Vlteriora uero coniectura deprehenduntᷣ p nauigationes quæ ex mari fiunt p gágem Palibothra usq;quæ sunt stadioꝝ sex miliú.Tota uero uel breuissima est stadioꝝ,xvi,miliú ut ex certa diurnoꝝ itinerú descriptione deprehendisse se Eratosthenes affirmat cui etiá Megasthe nes assentitᷣ.Patrocles uero mille stadia detrahit,Rursum si huic distantiæ ꝓmontorii distátia adda tur præsertim quæ ad ortú uergit scilicet tria milia stadioꝝ.Longitudo maxía conficietᷣ quæ est ab indi hostiis secundú littoris regioné usq ad dictú ꝓmōtoriú & orientales eius terminos.Hoc ī loco ii habitant,q cōiaci uocantᷣ;ex his perspici potest.quantú alioꝝ sententiæ sint diuersæ.Ná ctesias di cit Indiam nō esse minoré reliqua Asia Onisicritus dicit eam esse tertiá orbis parté,Nearchus quat tuor mensium iter p campú.Magasthenes & Deimachus moderatius,Ná supra,xx,milia stadioꝝ eá parté ponunt;quæ ab australi mari in caucasum tendit.Deimachus secundú quædá loca supra,xxx, milia;contra quos in superioribus est a nobis disputatú.Nunc hoc tantum dicere sufficiat;quod id ueniam petentibus plurimú opitulatᷣ;quúq de rebus indicis dicunt nō affirmát. Tota india flumini bus irrigatᷣ.quoꝝ quædá in duo maxima irrúpunt;Indum atq gangé quædá propriis hostiis in ma re emittunt & oía ortú habent a caucaso primo ad meridié delata,postea alia in eadem ꝑmanét cur su præsertim quæ in Indum influút.alia flectuntur ad orienté quéadmodú ganges qui a montibus descendens quú ī planicié ꝑuenerit ad orienté cōuersus;& Palibothra ciuitaté maximá præterflués in eius mare,ꝑgreditur;& unú hostiú habet;quáq omniú Indicoꝝ flumé maximú sit.Indus duobus hostiis in mare ad meridié emitit,Patraleriná complectens ægyptio delta ꝑsimilé.Ex hoꝝ fluuioꝝ uaporibus & etesiis stagnantᷣ campi,Ná & Eratosthenes dicit Indiam æstiuis hymbribus madere:& eo tempore linum seritᷣ & milium & Sesamú,Oriza & Bosmorus,Hibei no aút tempore seritur triti cum ordeum legumina & aliæ fruges esculentæ quaꝝ nos ignari sumus;& fere eadem nascuntur in India;quæ ī æthiopia & ī ægypto,Indici fluuii oía ferút ꝑter Hippopotamú quanq onisicritus dicat eos ét ī idia ꝓcrean,Ex hominibus meridionales colore ethiopibus aspectu a capillatura aliis ꝑsimi les sunt.Ná ꝓp aeris humiditaté nō crispantᷣ,At boreales ægyptiis sunt similes; Taprobané Pelagiá īsulá distare dicút ab australissimis ꝑtibus;q sút apđ Cōiacos meridié uersus septé dieꝝ nauigatiōe ; eius lōgitudiné eé ad,viii,milia stadiorú ethiopiá uersus ī ca elephátos gigni.Hæc qdé ab Eratosthe ne traduntᷣ qbus ea sút addéda quæ a nōnullis qui propriam scripturam componunt;exquisite dici existimantur, Vt ab Onisicrito qui huius insulæ magnitudinem facit stadiorum,v,milium, Longi tudinem uero & latitudinem nullá distinguit;Distare eam a continenti,xx,dieꝝ nauigatiōe;sed na-

Auernus petra

Indus fluuius

Paropamisadæ

Prometheus uinctus

Caucasus

Ariana

Indiæ situs

Palibothra

Coniaci

Indus flu.

Ganges

Palibothra

Indus

Patralerina

Indiæ fruges

Taprobane

ues uelo℞ uitio male nauigare:quæ etiam aliis nō mitratis sint fabricatę.Inter eam atq; Indiā alias
insulas esse:Ipsam uero omniū australissimam.Circa eam gigni cete uitæ ãcipitis:alia bobus alia eqs
alia aliis terrestribus animalibus similia.Nearchus de fluuio℞ effusiōe hæc affert exempla qđ dictū
est:Hermi & Caystri & meandri & caici campos similes esse propter limū q e montibus delatus cam
pos auget immo facit.Deferre aūt flumina eū q mollior sit & pinguior:ex quo campi fiūt.Idq; recte
dici qđ tale est qle illud qđ Herodotus de nilo ait:atq; eius terra.qđ ea illius donū sit . Et propterea
nearchus putat Nilū recte eodem noīe uocari quo etiā ægyptus.Aristobulus dicit Solos montes &
montiū ima:pluuiam & niues sentire.Campos uero tū hymbriū esse expertes:tū niuis ex incremen-
to fluminū regionem inūdari:in montibus per hyemem ningere.uere incipiente hymbres incipere
ac semper magis augeri.Asianis & die & nocte iugiter & copiose flūina effundi usq; ad arctuī exor-
tum:ea niuibus & hymbribus aucta campos irrigare.Quæ oīa & a se & ab aliis deprehēsa dicit:quū
ex popamisadis in Indiam contenderent:post Pleiadū occasum & ī montibus imorarent: & Hypa-
Taxila sio℞ & musicam terrā hyeme permearent.Vere aūt incipiente quū in campos & Taxilā urbē maxi-
mam atq; hinc in hydaspem ac Pori regionē descendissent.Hyeme qdem aquā nō uidisse sed niues
solū ; & primo Taxilis pluisse:ac postq̄ ī Hydaspem uenissent & poru superassent:iter in Hypani fa-
cientes orientē uersus atq; inde in hydaspem rursū.continue pluisse & præsertim flātibus etesiis:Ar
cturi aūt exortu cessasse:& quū circa nauiū fabricationē ad Hydaspem imorati essent : & nō multis
diebus ante pleiadū occasū nauigare cœpissent:totū autumnū & hyemem & uer & aduētantē æsta-
Pattalena tem in nauigatione occupantes circiter canis exortū in Pattalenam peruenisse:quūq; menses.x.na-
uigassent nūq̄ aquam sensisset urgentibus etiā etesiis & fluminū uero excrescentia campos inundari
mare propter contrarios uentos intractabile esse:& nullū flatū a terra insequi.quod etiā Nearchus
affirmat:de æstiuis aūt hymbribus nō concordat sed æstate dicit in campos pluere:Hyeme uero ne
Acesines flu. quaq̄.De fluminū excrescentia conuenit inter eos.Nearchus cū prope Acesinē castrametatus esset ;
dicit se coactū fuisse ut locū aliū ascēsu arduū immutare:idq; circiter æstiuale solstitiū contigisse ;
Aristobulus excrescentię mensurā cubito℞.xl.tradidit:quo℞ uiginti alueū implerent supra priorē
ꝓfunditatē usq; ad labrū:reliq aūt.xx.In campos effūderent.Sed in hoc potissimū cōcordant:quod
contingit urbes insulas effici cū supra aggeribus cōstitutę sint quemadmodū in ægypto contigit &
æthiopia.Post arcturū iam aqua subcidente cessare inūdationem.Addit etiā terrā semigelatā & in-
gore fissam seri & fruges optimas gigni.Aristobulus dicit Oryzā in aquis clausis stare factis areolis
qbusdā:eāq; esse altitudine cubito℞ quattuor.multi fructus multarūq; spica℞ meti circiter pleia-
dos occasum emūdari ut speltā.Nasci etiā in battriano agro:& in babylonio & in Susio & in iferio-
re syria.Megillus scribit eam ante pluuias seri:consitione tamē & irrigatiōe indigere & clausis aquis
Bosmorus irrigari.Bosmorus quem Onisicritus ait in ueneratione esse:minor est tritico & inter amnes nascit.
Torretur aūt quū in area excutitur:sed iurant ne prius eū ex area moueant q̄ igni cōcoxerint:idcir-
co ne semē exportet.Hanc regionē ægypto & ethiopiæ similē dicit.Rursum Aristobulus contrarie
tate allata:cū nilus ex hymbribus crescat.Indiæ uero flumina ex septentrionalibus:querit quare in-
termedia loca hymbribus carēt.Nā nec inter Thebaica usq; in Syenem & loca Meroe proxima: nec
in īdiæ ptibus a Pattalena usq; ī Hydaspē pluit.Vlteriorē uero regionē:in qua & pluit & ningit:pin
de excoli dixit:atq; aliā quæ est ultra Indiā cū ab hymbribus & niuibus irrigetur.Atq; ex iis quæ cō
memorat uerisimile est terrā facile a terræmotibus concuti ab humiditate laxatam & facile rūpi ut
etiam fluminū aluei immutentᷓ.Vnde ad negotia q̄dam missus uidisse se ait:plurīū mille urbium &
uico℞ regionē desertam:cū Indus propriū alueū reliqsset & ad sinistrā conuersus esset in aliū longe
ꝓfundiorem & qsi abrupisset:adeo ut regio ad dextram relicta non amplius effusionibus irrigaretᷓ:
cū non modo alueo sublimior esset;sed etiam omni fluminis inundatione:qđ aūt flumina excrescāt
& quod uenti a terra non spirent:id concordat quod ab Onisicrito dictū est.Is.n.maritimā orā dicit
palustrem esse præsertim ad fluminū hostia ꝑꝑ limū & maris affluxū.& propterea quod marini uē-
Indiæ fœcunditas ti preualeant.Megasthenes Indiæ fœcūditate ex eo maxīe declarat:quod eam bis fructum fere dicit
& bifariam nominat quemadmodū Eratosthenes:q inquit alteram hybernam semētem alterā æsti
uam quomodo & hymbrē.Nullū.n.annū inueniri dicit utroq; tpe sine pluuia:quapp contingit an-
Arborū lana num feracē esse:cū semp terra sit fecūda fructus aūt arboreos multos gigni.Arborū radices plertum
magna℞ arundinū & natura & decoctione dulces esse:aqua a solibus tepefacta:tam cælesti q̄ fluuia
Mel ī arundine li quasi dicat quod ea quæ apud alios & fructū & succo℞ maturitas dicitur:apud illos coniectio ē :
quæ tantū ad dulcedinem operatᷓ quantū ea quæ per ignem fit:quapp dicit ramos ex qbus rotę fiūt
Frōdes uti clypeus flexibiles esse ob eandem causam.in quibusdam lanam innasci ex qua Nearchus ait Sindonas texi &
macedones ea pro tomento usos sagula confecisse & serica huiusmodi esse;Bysso scilicet ex cortici-
Musicanis bus qbusdam excarminata.Dixit etiā arundinē mel sine apibus gignere:& cū non sit arbor fructife
Arbo℞ cō textus ra.Ex fructu tamen ebrium facere.India multas quidem admirabiles arbores fert.E quibus una ra-
mos ad terram pronos habet:frondes uero non minores clipeo. Onisicritus q curiosius ea ꝓsequitᷓ
quæ sunt in musicani terra indiæ australissima:refert arbores quasdam ingentes esse:qua℞ rami cū
ad duodenos cubitos creuerint.reliquū incrementū ꝓnum faciūt deflexi quousq; terrā cōtingant .
Deinde terrā īgressi radices agunt ueluti ꝓpagines:deīde rursus in trūcum exeūt: a quo postq̄ aucti

fuerint inde flectunt᷑: & aliam ꝓpaginem efficiunt deinde aliā: & sic deinceps: ut ab una arbore umbraculū fiat: tabernaculo multicolōnio simile. Narrat p̄terea miras arboꝝ quarūdā magnitudines: quaꝝ stipitē uix q̄nq; hoīes cōplecti queāt. Aristobulus ubi Acesines hyarotidi p̄miscetur: de arboribus dicit quæ ramos deflexos habēt & eaꝝ magnitudine: ut sub una arbore q̄nq̄ginta eqtes meridiari possit. Ille uero q̄dringētos ait. Refert etiā Aristobolus arborē eē nō magnā: quæ magnas siliquas habeat ut faba: denoꝝ digitoꝝ lōgitudīe: mellis plenas: quas q̄ ederint nō facile euadāt. Qui dixerūt trās hyarotidē uisam fuisse arborē: quæ umbrā ī meridie faceret q̄nq; stadioꝝ: cunctos exuperant de arboꝝ magnitudine. Hic quoq; lanigeraꝝ arboꝝ flore nucleū habere: quo detracto reqliquū ut lana carminetur. In musicani regione frumētū spōte nasci tritico p̄simile. Itē uites uini feres eū cæteri uino carere Indiā dicāt: adeo ut nec ibi tibia sit ut Anacarsis inqt: nec ullū aliud musicū instrmentū præter cymbala & tympana & crotala: quibus uti præstigiones solēt: & q̄d india multa medicamēta habeat & multas herbaꝝ radicesq; tū salutares: tū noxias quēadmodū & multos colores & hic & alii dixerūt. Addit legē eē siquis p̄nitiosum aliq̄d excogitarit: & remediū nō adiueniat morte plecti. q̄d si adiuenerit honore p̄mioq; a regibus affici. habere Indiā quæ australis est cinamomū nardū & alia aromata: quēadmodū Arabia & æthiopia cū his sole p̄similis sit: differat aūt aquaꝝ abundantia. Unde aer udus est & fecundus & ualde nutritiuus. Eodē mō & terra & aqua: quapp aīalia tū terrestria tū aqtilia apd Indos q̄ cæteros magna sunt: & nilus cæteris fœcundior eū: & magna p̄ducit: eū alia tū ea q̄ ancipitis sunt uitæ. Aegyptiæ quoq; mulieres interdū quatuor geminos pariunt. Auctor est Aristoteles quādam septēgeminos peperisse: q̄ etiā nilū fœcundissimū uocat: & nutritiuum pp moderatā solis decoctionē relinquētis nutrimētū & sup̄fluū euaporātis ex eadē eā uerisimile ē id cōtingere q̄d hic dicit q̄d nili aqua dimidio minori igne decoq̄t᷑ q̄ cæteræ aquæ. Quāto magis inquit nili aqua: multā & angustā regionē in rectū p̄meat: & multos aeres & mūdi plagas p̄mutat. Indica uero flumina in maiores latioresq; effundunt᷑ cāpos diu in eisdē regionibus imorantia: tanto illa hoc magis nutriūt: unde & cete plurima generāt & maiora. Dicunt præterea aquā iara decoctā e nubibus effundi: quod Aristobulo nō placet q̄ negat in cāpis pluere. Onesicrito aūt uidet᷑. Itē aquā cām eē proprietatū in aīalibus: cuius signū affert: q̄d peregrina pecora ex hoc potātia colores suos ad alienū imutāt colorē: q̄d p̄fecto dictū est: quod aūt æthiopes nigri sunt & crispi: nequaq̄ in meris aqs causam ponēdam eē: quod uero Theodecten criminetur qui causam referat ad solem quum sic ait:

Aceses fluuius

Hyarotis flu.

Arboris spatium

Lana in arbore

Musicanis

Cinnamomum

Nardum

India animalia

Aegyptiæ mulieres

Nilus fecūdus est

Nili aqua citius decoq̄tur

Aethyopes cur nigri & crispi

Quibus propinquā phœbus admouens rotam:
Atra fauilla corpora infecit uirū:
Caloribusq; adurens præponentibus
Retorridas crispauit illorū comas:

Rationē aliquā habet: dicit. n. solē n̄ eē uiciniorē æthiopibus q̄ aliis: sed magis p̄p̄dicularē & p̄pterea magis adurere: unde nō bene dici solē p̄pinquū quū ab oībus æqualiter distet: nec calorem eē nigredinis cām. Nā nec iis qui in uentre sunt matris: quos nōdū Sol attigit: sed melius dicit qui causam soli tribuūt & eius adustioni p̄ uehemētē quandā summi honoris attractionē quāobrē diximus indos nō crispari: nec eoꝝ colorē aduri eū talia nō patiant᷑: q̄a de humido aere participant. In utero aūt per seminalē dispositionē iam tales fiunt quales fuere qui eos genuerūt. Hoc. n. mō & passiones a generatione cōtractæ: & aliæ similitudines dicūtur. Quod autem Sol æque ab oībus distet: hoc ad sensum dictū ē nō aūt ad rōnem. Atq; ad sensum non quocūq; sed ut terrā dicimus ad Solis sp̄erā p̄ūcti rationē obtinere: q̄m ad talem sensum quo calorē p̄cipimus: de p̄ximo q̄dē magis de longinquo uero minus: nō aūt æqualē. Et hoc modo Sol p̄pinquus æthiopibus dicit᷑ nō ut Onesicrito uisum est: atq; illud ex iis est quæ cōcedūtur & similitudinē ad ægyptū seruāt & æthiopiā quod cāpi q̄ nō inundant᷑: pp siccitatē sterilescūt. Nearchus primā de nilo quæstionē unde. s. augeat᷑: ait indica flumīa edocere: q̄m ex æstiuis hymbribus id cōtingit: & Alexādrū quū crocodilos in Hydaspe uidisset: & ægyptias fabas in acesione iuenisscriptū putasse id eē nili initiū: & propterea classem ī ægyptū parasse: tanq̄ hoc flumē in nilū nauigatuꝝ paulopost intellexisse: quod sperabat effici nō posse. Nā magna flumina interiacēt & difficiles aluei: & inprimis oceanus in quē oīa indiæ flumina emittunt: postea Arcana & p̄sicus & Arabicus sinus. & in ipsa Arabia & Troglodytica ac de uētis q̄dē & hymbribus & fluminū īcremētis: & cāpoꝝ iundatōe hactenus. Nūc opus est ut de singulis fluminibus dicamus q̄cūq; ad geographiā utilia sunt quoꝝ nos historiā accepimus: Nā flumina ī primis ad totā præsentē materiam cōducunt: cum ea magnitudines & figutas regionū naturaliter determinēt. Nilus & Indiæ flumina aliquid plus cæteris habēt: propterea q̄d siue ipsis regio est inhabitabilis. nā & colit᷑ simul & nauigat᷑ & aliter adiri & habitari nō p̄ōt. Nos itaq; ea historiæ mandamus quæ ī Indum emittunt: & quæ memoratu digna existimamus: & loca per quæ deferunt᷑. Cætera uero e parte maxima ignorant᷑. Alexāder qui hæc plurimū illustrauit: In initio quū ii: q̄ Dariū dolo occiderant ad capiēdā Arianā impetū fecissent optimū fore existimauit: si eos p̄sequeret᷑ & aboleret: q̄rei loca uenit Indiæ p̄xima p̄ arianā q̄ ad d̄xtrā relicta: paropanisum ad borealia bactrianāq;

Nilus unde augetur

Paropanisus

transcendit atq; oibus subiectis quæ persis parebát: ac etiá pluribus in Indiá appetere cœpit cũ
nulli de ea q̃q̃ nõ certe ꝑdicarẽt. Quare iisdẽ mõtibus ꝑ uias breuiores exuperatis: reuersus ẽ ha
Cophes flu. bens indiá a sinistris: postea rursus in eá redit ac occidẽtales eius fines & cophem flumẽ & cho
aspem q in cophem inmittit: & apud Plagyriũ urbẽ fluẽs ꝑter gorydi urbẽ & Bãdobinã & gãda
Choaspes ritim ꝑmeat. Intellexit apprime habitabilẽ & fructiferã eẽ mõtanã & borealẽ regionẽ. Austra
Plagyrium lẽ uero partim siti uastã partim fluminibus & oino exustã: & bestiis q̃ hoibus cõuenientem: prius
Gorydus itaq; laudatũ aggressus est simul existimabat flumina quæ traiiciẽda erant: trãsitu faciliora eẽ:
Bandobina cũ non ꝑcul ab eoꝝ fontibus abessent: & terrá quã ꝑmeabat trãsuersa secarent: simul audierat
Gandaridis plura in unũ cõuenire. atq; id semꝑ eo magis effici: quo ulterius ꝓcederet: quare & trãsitu diffi
Cophes ciliora: præsertim in nauigioꝝ inopia hoc metuens cophẽ traiecit: & montana oia subegit quæ
Hydaspes ad oriẽtẽ uersa erant: post cophẽ erat Indus. Postea Hydaspes: postea Acesines & Hyarotis: po
Acesines stremo hypanis. Vlterius ꝓgredi canit: tum ꝑ oracula tũ propter exercitũ iam laboribus de
Hyarotis fatigatũ. Sed in primis continua pluuia laborabat. Ex oriẽtalibus itaq; Indiæ ꝑtibus ea nobis i
Hypanis notuere q̃ eis hypanim sunt: & siqua historiæ sunt mãdata ab iis q post illũ trans hypanim usq;
Astaceni in gangem: & palibothra ꝓcessere: post Cophẽ itaq; Indus fluit. Regionẽ inter hæc duo flumina
Musiani mediá habitát Astaceni Musiani Nyssei & Hypasii: dehic seqt̃ Assacani regio: i q̃ ẽ Magosa ciui
Hysei tas regionis huius caput: deinde iá ad Indũ ẽ alia ciuitas noie ꝑicolaitis: ad quã Alexander fa
Hypasii cto põte traiecit exercitũ. Inter Indũ & Hydaspem ẽ Taxalia magna ciuitas & iusticiæ studio
Assacani sa Circũstãs uero regio frequẽs & ualde ferax iá cãpis uicina. Huius urbis icolæ & Taxilus eo
Magosa rũ rex ꝑhumaniter Alexãdꝝ susceperũt. Vnde & plura sunt ab illo cõsecuti: q̃ ipsi ꝓbuere adeo
Pericolaitis ut macedones ex inuidia dicerẽt quasi Alexãder nõ haberet qbus bñfaceret: priusq̃ Indũ traie
Taxalia ceret. Sũt q dicãt hanc regionẽ maiorẽ ægypto. Vltra hãc in mõtibus ẽ Abisari regio: apđ quẽ
Abisarus legati ab eo missi nunciauerũt duos dracones nutriri: alteꝝ. Lxxx. cubitoꝝ longitudine: alte
rũ. c. xl. (ut Onesicritus refert) q nõ Alexãdri: sed potius admirabiliũ descriptor ẽ appellãdus
Nã oẽs q de Alexãdro ꝑtractãt: miracula pro ueritate habẽt. Hic aũt oẽs mõstris uidet̃ exupe
Dracones rare. Dicit tñ q̃dã uerisimilia & memoratu digna: quæ etiã q nõ credit: nõ præteriret. Sũt & alii
Emodi mõtes q dicãt dracones in emodis mõtibus capi: & in speluncis enutriri. Inter Hydaspẽ & Acesinẽ est
pori terra: multa sane & opulẽta. ccc. fere ciuitatũ. Itẽ silua ꝓpe emodos montes: ex qua Alexã
der multã abietẽ & pinũ & Cedrũ: & uarias alias arbores: in Hydaspẽ deduxit. Ex qbus classem
cõstruxit iuxta urbes i utraq; fluminis ripa ab eo conditas: ubi poꝝ uicit q̃ꝝ alterã bucephaliã
Bucephalia noiauit: ab equo: q in eo prœlio cecidit. Is bucephalas a latitudine frõtis dictus ẽ: quo semꝑ Ale
Bucephalus xãder i certaminibus utebat̃. Erat. n. bellator optimus. Niceã uero a uictoria appellauit. Dicũt
eẽ in ea silua maximam ingẽtiũ cercopithecoꝝ multitudinẽ: adeo ut quũ macedões aliqñ mul
Nicea tos in collibus qbusdá apertis uidissent in aciẽ instructos: nã id aial ad humanũ accedit ingeniũ
Cercopithe ci nõ minusq̃ elephantes castra putasse: & in eos tãq̃ i hostes irruisse. Sed quũ a Taxilo q quũ Ale
xãdro erat: rẽ agnouissent cessasse. Hoc aial duobus capit̃ modis nã quũ imitatiuũ sit: & i arbo
res fugiat: uenatores quũ eos in arboribus insidere aiaduertunt: catinũ aqua plenũ in cõspectu
ponũt: oculos sibi ex ea abluẽtes: postea uisco ꝓ aqua posito abeũt a lõge insidiãtes. Quum aial
ex arbore descẽderit: & sese uisio illiuerit. & cõniuenti palpebræ implicitæ fuerint: accedẽtes ui
uũ capiũt. Atq; hic unus est modus: alter est postq̃ Culleolos quosdá in subligaculi modũ indu
Simiaꝝ captura ti fuerint: abeũt aliis ibi relictis interius uillosis: & uisco illitis. Simiæ in hos igrediẽtes facile ca
piunt̃. Sũt q catheã: Sophitis regionẽ: q unus fuit ex Nomarchis: Inter hos amnes locauerint.
Cathea Quidã trãs Acesinẽ: & hyarotidẽ finitimã terræ pori: cõsobrini alterius pori: q ab Alexãdro ca
Gandaris ptus fuit. Regionẽ uero quæ sub hoc est gãdaridẽ uocãt. Sed miꝝ in modũ pulchritudinẽ in ca
Indoꝝ colores thea excoli dicunt: ut equoꝝ & canũ: & Onesicritus autor est apud eos regẽ pulcherrimũ eligi.
Pueꝝ uero post duos mẽses q̃ natus fuerit publice iudicari: utrũ legitimã formã habeat & uita
dignã nec ne: eũq; quũ ab eo iudicatus fuerit: q rei præest: uel uiuere uel interimi. Tingi etiã mẽ
tũ eius multis uariisq; coloribus ornatus gratia: & multos ex indis id studiosius facere: regio
nẽ colores admirabiles & capillis & uestibus tingendis fere hoies cæteris in rebus frugales es
se circa ornatũ ãt curiosos: catheoꝝ ꝓpriũ ẽẽ dicit ut spõsus & spõsa se mutuo eligãt. Itẽ ut uxo
Vxores cũ uiris urũt̃ res cũ uiris defunctis cõburant̃: ob hanc causam: qđ quũ aliquãdo adolescẽtulos adamarẽt: a ui
ris secedebãt: uel eos ueneno iterimebãt: ut ergo ueneficia tollerẽt̃ hãc legẽ cõditã esse: q̃ ꝓfe
Sopithis rex cto lex & causa mihi nõ satis ꝓbabilis uidet̃: Dicũt in terra Sopithis: in mõte quodã sales effo
di: q toti Indiæ sufficiãt. Itẽ auri & argẽti metalla nõ lõge in aliis montibus dicunt̃ ut gorgus
tradidit metalloꝝ gnarus. Indi & metalloꝝ & fusiliũ iperiti: qbus abũdẽt nesciũt: iccirco rem
Canes maximi simplicius tractãt. In eadẽ terra canes optimas narrãt: atq; Alexãdꝝ. c. & l. canes a Sophite ac
cepisse: ut ꝑiculũ faceret duos leoni amisisse: qbus illũ tenẽtibus: alios duos soluisse: q quũ iá in
certamine cõsisterẽt Sophite iussit: ut unus ex canibus crure apphẽsus abstraheret̃ a morsu: &
nisi obtẽparet: crus ãputaret̃: qđ Alexãder prio nõ cõcessit cani uidelicet ꝑcẽs. Sed cũ Sophites
diceret: se q̃tuor ꝓ uno daturꝝ cõcessit. Canis uero prius sibi crus icidi ꝓfundo uulnere passus ẽ:
q̃ morsum dimitteret: Iter itaq; usq; ad hydaspẽ magna ex ꝑte erat ad meridiẽ: Citerius uero ad

orientē usq; ad hypanini: magis montibus q̄ cāpis uicinū: q̄re quū Alexander ab hypani ad hy-
daspem & nauale reuersus eēt: classem cōiunxit: postea per hydaspem nauigauit. Oia p̄dicta flu
mina i unū intrāt. s. Indū. Sed postremus est hypanis: q̄ decim dicunt eē uniuersa mētiōe digna:
quæ in Indū influūt: ex q̄bus oībus auctus ē: ubi ad cētū stadia dilatatur ut tradūt: q̄ nō mode-
rate loquunt: ut uero moderatiores ad. l. & multæ gētes & urbes circa eū sunt: postea duobus
hostiis in australe mare immittit & pattalenā insula facit: ea mente Alexander orientales par-
tes omisit: primo q̄ prohiberetur hypanim transire: & q̄ experientia intelligeret falsam eē prio-
rē famā: quod cāpestris regio exusta eēt: & bestiis q̄ hoium generi habitabilis: quapp illis parti
bus omissis: has aggressus est. Itaq; hæc illis sunt p̄lata. Regionē quæ iter hypanim est: & hy-
daspē nouē nationes habere dicunt. Ciuitates uero ad. v. milia: nō minores Co. Meropide: quæ
p̄fecto multitudo p̄ excessum dici uidet: quæ aūt inter Indū est & hydaspē: & a q̄bus habitetur
memoratu dignis fere dictū ē. Consequenter deorsum habitāt Silbæ de q̄bus ante dictū est: &
Malli: & Cydracæ: maxime nationes. Malli sunt apud quos Alexāder mortis periculū adiit in
expugnatione oppidi cuiusdā uulneratus. Oxydracæ sunt: quos bacchi cognatos diximus. Iam
uero iuxta Pattalenā musicani terrā dicūt: & sabutas indonaliāta etiam porticani terrā: & gē
tes alias quas Alexāder superauit: fluuialē uidi regionē habitantes. Vltima est Pattalena quam
Indus facit in duas partes diuisus. Aristobulus ait: mille stadiis eos iter se distare. Nearchus ad-
dit. lxxx. Onesicritus unūquodq; latus cōprehēsæ īsulæ: q̄ figurā triāgulā hēt: duū miliū stadio
rū dicit fluminis latitudinē: ubi in ora scindit ad. cc. stadia: quā īsulā delata noiat: & ægypto de
lata æquale facit: q̄d minime uerū est. Nā ægyptū delta. mille &. ccc. stadiorū basim habere dicit
latera uero utrūq; minus basi. In Pattalena urbs ē insignis noie pattala: a q̄bus insula noiatur.
Onesicritus dicit finitimā orā magna ex parte palustrē eē: p̄sertim circa fluminū hostia p̄p lutū
q̄ defert: & maris affluxū: & q̄ a terra flatus n̄ spirāt: nā hæc loca a marinis uētis occupāt. Mul-
tus est ēt in musicani terra cōmēdanda: cuius nonulla cū aliis rebus indicis memorant: ut de lō
gitudine uitæ: q̄d. c. &. xxx. uiuāt annos. Nā Seres his lōgiores dicunt. Itē de uitæ frugalitate:
& de salubritate: quāq̄ regio reȝ oīum copiā habeat. p̄priū eius eē laconicas cōmesatōes i publi
co celebrare. Itē opsoniū ex uenatōe q̄rere: & auro & argēto nō uti: quāq̄ metallis abūdēt: & iu
uenibus pro seruis uti: dū adolescūt: quēadmodum cretēses Epharmiotis: & lacones helotibus
utebātur. Itē nullas artes exquisite discere: præter medicinā. In q̄busdā nimiū exerceri: ut i bel
licis: ac similibus: maleficiū putari. Ius nō eē cædis & cōtumeliæ: cū nō sit in seipso hæc nō pati:
cum uero quæ in contractando consistunt: in uno quoq; sint: ferēdū eē siquis fidē uiolari: sed ca-
uendū cui credat: & nō implēdam eē urbē cōtrouersiis. Hæc ab iis tradunt: q̄ quū Alexādro mi
litarūt: effert etiam epistola quędā crateri ad matrē Aristopatrā scripta: quæ cū alia p̄multa ad
mirabilia narrat: & cū nullo concordat: cū etiam refert Alexandrū in gāgē usq; processisse: &
ipse uidisse se id flumē affirmat & cete in eo. Idq; & magnitudine & latitudine & p̄funditate: re-
motius q̄ idcirco ueritati. Nā q̄d maximū sit oīum fluminū: q̄ i trib9 cōtinētibus memorant: &
q̄d post id Indū ponāt: & tertiū histrū & q̄rtū Nilū satis cōuenit eoȝ uero singularia alii aliter
tradūt. Quidā nimiā eius latitudinē. xxx. stadioȝ dicūt: q̄dā triū: megasthenes quū modera-
tus ē: ad. c. eū stadia dilatari existimat. Nimiā uero profunditatē. xx. passuum. In huius & alius
fluminis cōcursu sita eē palibothra quæ octoginta stadioȝ longitudinē habeat latitudinē. xv.
in figura quadrata cincto ligneo: & p̄forato circūdata: ita ut per trāsennas sagittēt: p̄positam
eē etiam fossam tutelæ gratia: & recipiendoȝ purgamentoȝ ex urbe affluētium. Gentē in qua
ciuitas est Prasios uocari: ab oibus differentes: eoȝ regē ultra p̄prium eius nomen a generatio
ne impositū: de noīe urbis palibothrū appellari quēadmodū & Sadrocottū: ad quē missus Mega
sthenes fuit Idē apud Parthos fit: oēs. n. Arsacæ noiant: priuatim uero alius Herodes alius ali
ter. Totā regionē quæ trās hypanim est: optimā esse cōsentiunt: quæ oia nō exacte a quoq̄ tra-
dunt. Sed p̄p ignorātiā & locoȝ distantiam: in maius ac miracula extollunt: ut quæ de formi-
cis perhibent: auȝ effodientibus & de bestiis aliis & hoibus: q̄ p̄prias quasdā formas & uarias
uires habent. Nam & Seres tā longæ dicuntur uitæ: ut ducentesimum annū excedant. Referūt
quendā optimatū ordinē ciuitatē gubernare: ex. v. millibus consiliarioȝ cōnstātē: quoȝ quisq;
elephantē reipu. præbet. Megasthenes auctor ē. Tigres apud Prasios gigni: magnitudie duplos
fere ad leonē: adeo ualentis: ut unus ex mansuetis a quatuor hoibus ductus: si mulū posteriore
pede apprehenderit: ad se trahit. Cercopithecos uero maximis canis maiores. & totos albos: p̄
ter faciē: quæ nigra est: apud alios uero ecōtra: Caudæ longitudinē supra duos cubitos: p̄terea
mitissimos & circa adortus: & furca non malignos. Lapides quoq; effodi thureo colore ficu &
melle dulciores. Quibus i locis serpētes eē binoȝ cubitoȝ: mēbranaceis alis ut uespertiliones:
eos per noctem uolare: & lotii & stillas dimittere: quæ incautos tabe offendūt. Itē Scorpios pē
natos magnitudie admirabili. Nasci ēt hebenū canes eē ualētissimos: q̄ nō ante morsum dimit-
tāt: q̄ aqua naribus īfundat: nōnullis præ studio i morsu oculos distorqueri: nōnullis ēt excide
re. Leonē & tauȝ a cane detineri. Tauȝ mori cictu cōprehēsum: priusq̄ dimittat. In regione mō
tana Siliā flumē eē: i quo nihil inatet: quāq̄ id Democritus nō credat: q̄ multū Asiæ peragrauit

Indum īfluunt. xv flumina
Silbæ
Malli
Cydracæ
Oxidracæ
Pattalena
Delta
Pattalia
Indicoȝ lanni
Medicina
Ganges
Indus
Ister
Nilus
Palibothra
Prasii
Arsacæ
Serum uita
Tigris
Cercopithecei
Scorpii pennati
Hebenum
Cães foi tes
Silia flu.

Sed nec id Aristoteles cōcedit. Etsi aeres q̄dā sint adeo tēues ut nulla ī eis uolatilia inuehant.
Nōnulli uero uapores exhalatos ad se trahūt: & ita quodāmodo subuolātia absorbent: quēad-
modū e ectrū paleā: & Siderites ferrū: & fortassis aliquæ eiusmodi uires ī aqua sunt: sed hæc ad

Indoꝝ genera

physiologiā ptinēt: & ad ea quæ de rebus īuectis tradūt: q̄re ī illis est preficiendū: nunc eā assu
mēda sunt: quæ ad Geographiā attinēt. Dicūt totā idoꝝ multitudinē ī septē genera dispertirī
quoꝝ philosophi onore antecedūt: numero uero paucissimi sunt utunt eoꝝ unoquoq; priuarī:
q̄ mactant & sacrificāt: publice uero reges ī eo cōuentu: q̄ maximus apud eos fit: quū nouo an-

Mendaciū s̄tentium

no īcipiēte: philosophi oēs cū rege ad uenationē exeūt: & q̄cq̄d q̄sq; cōposuerit: uel obseruaue-
rit eo āno de fructibus: de animalibus: de republica: ī mediū pferūt: ubi q̄ ter mēdax dephēsus
fuerit: eip totā uitā ex lege silētiū īdicit: q̄ uera dixerit immūis & omni tributo exēptus cēset.
Secūdū genus ē agricolaꝝ: q̄ plurimi sunt & pacatissimi ī maxima operandi licentia & īmuni
tate militiæ. Hi nec ciuitatē: nec publicū negociū: nec ullū aliud munus attingūt: q̄obrē eodē
tpe & eodē loco alii pugnāt: & cū hoste pcliitant. Alii arāt: uel fodiūt: sine ullo pīculo: cū illos
ppugnatores habeāt: & cū regio tota sit regis: ipsi eam cōducti operantur: ī quarta fructuū p-
te. Tertium genus est pastoꝝ: ac uenatoꝝ: q̄bus solis & uenari & pascere pecora & uendere: &
iumenta locare licet: pro eo aūt quod terrā bestiis liberāt: & ab auibus: quæ semīa legūt: sala-
rio a rege cōpensantur: & uagi errabūdiq; uitā ī tuguriis agūt priuato homini equū & elephātē

Elephantū uenatio

alere nō licet. Vtrunq; n. regis possessio censet: suntq; eoꝝ curatores. Elephantū uenatio hoc
modo fit locū aliquem purgatū quatuor aut q̄nq; stadioꝝ pfunda fossa circūdāt: tum īgressum
ponte angustissimo iungunt. Deīde tres quatuorue elephantes fœminas ex mansuetis immit
tūt: ipsi ī tuguriis occulti īsidiant: p diē siluestres nō accedūt. Nocte aūt singillatim ītrocūt: q̄
bus īgressis uenatores clam aditum occludūt. postea nōnullos ex domesticis certatoribus for
tissimos īducētes: cū illis pugnant: simul etiā fame eos macerāt. Quū uero iam defessi fuerīt:
aurigatū audacissimi clam descendentes: q̄sq; sui elephātis uteꝝ subeūt: atq; hinc subito silue-
striū uteꝝ subeūtes cōpedes illis iniciunt: quo facto domesticos exhortant ut uictos uerberēt
quousq; ī terrā cadant. postq̄ ceciderīt: bouilis loris eoꝝ colla cum domesticis aligant: & ne a-
scensores excutere possint colla circūcidētes ī ca suris uincula imponūt ut præ dolore uiculis ce
dāt: & q̄etē agāt. Ex captis seligūt q̄cūq; uel senio: uel iuuētā īutiles sunt: reliq ī stabula ducūt:
& pedibus īuicē uictis: & collo ad colū nam bene cōpactā: fame domant deīde hærba: uel arūdi

Elephātoꝝ māsuetudo

ni uiride reficiūt: dehinc obtēperare docēt: alii oratione: alii cantu aliquo uel tympani sonitu
deliniti. Rari sunt q̄ nō facile māsuescāt. Sunt. n. natura mites & mansueti: ut ad rationale ani
mal pxime accedāt: q̄dam aurigas suos q̄ in certamine ceciderint: ex prœlio exīmūt. Quidā
anterioribus pedibus utero subiectos seruauerūt: quod si quē ex magistris curatoribusue p irā
īterfecerīt: adeo illū desiderāt: ut præ mærore: a cibo abstineāt īterdū etiā ad mortē obdurēt.
elephātes coeūt. & pariūt: ut equi plurimū uere. Mas etiā purgationes quasdā habet: quū domī

Elephātoꝝ partus

dētus fuerit: & sæuierit. Tunc. n. pingue q̄ddā emimittit p spiramētū: quod ei secūdū tēpora
est. Fœminæ quū hic idē meatus apertus fuerit edūt ptum maiore ex pte: post octauū mensem:
q̄ cōceperint: nōnunq̄ post sextum ac decimū senis mēsibus a matre nutriuntur. Viuunt quan-
tū lōgæui homines. Quidā etiā ad ducētesimū pueniūt annū: morbidi sunt & īcurabiles: ægro
tantibus oculis: remediū est bouillū lac īfusum: complures morbos uinū atrū epotū curat. Vul
neribus butyrum auxiliat: ferrū. n. extrahit ulcera Suillis carnibus inurūtur. Onesicritus di-

Elephantes libyci

cit eos ad trecentesimū annū uiuere raros ad q̄ngētesimum: circiter ducentesimū robustisimos
eē: cōcipe aūt. x. anno: & tū ipse tū alii dixerūt libycos & maxios esse & ualētissimos: q̄ rictu p
pugnacula deiiciant: & arbores radicibus euellant: ī posteriores pedes erecti. Neachus autor
est: cassesin cōpitis q̄busdā a uenatoribus disponi: & a māsuetis ī eas agi: qui præstantes sunt: &
ab auriga ducūtur. Atq; adeo mansuescere: ut lapidē ad ītentionē iacere: & armis uti & optime
natare ediscant: ut maxima possessio existimet elephantis currus. Duci etiā sub iugum: & uin

Formicarū pelles
Derdæ
Formicæ uulpibus maioris

cula: atq; mulierē eā præstare: quæ munus ab amante elephantem accipiat. Hic quoq; uidisse:
se ait formicaꝝ auferarū pelles: pardalis pelli psimiles. Megasthenes d̄ formicis ait: apd̄ derdas
quæ maxima natio est idoꝝ montanoꝝ: ad oriētē expositoꝝ: collē quendā esse: triū miliū sta-
dioꝝ ambitu: & sub eo aurifodīas q̄s formicæ effodiāt: uulpibus magnitudine nō minores: mi
ra celeritate: uictū ex uēatiōe cōparantes. foderē āt terrā p hyemē & ad hostiū accumulare quēad
modū talpæ. Talis auri strigilis: pua decoctiōe eget: eam uicini iumētis clam rapiūt: apte. n. nō
possunt: phibētibus formicis: quæ & pugnant: & fugientes īiectant: quos quū deprehenderīt
cū iumētis īterimūt. Vt ergo illas lateant: ferinas carnes p loca plurima disponūt: q̄bus distra
ctis auri strigilē aportāt: & fusionis ignari cuicūq; mercatori diuēdūt. Sed quoniā ī hoc sermo
ne quē de uēatoribus ac bestiis habēus: meminimus eoꝝ: quæ a Megasthene & ab aliis referunt
hæc etiā sunt addēda. Nearchus & multitudinē & maliciā serpētū admirat: q̄ ex cāpis in eorū
cauernas refugiāt: quæ ī fluminū īundationibus opiunt: atq; impleant: & ppterea cubilia alta
eē dicit: nōnunq̄ etiā emigrare cū ualde fuerit multiplicati: & nisi multitudo maxīa ab aq̄s ex-

Vipa ingēs

tīguer regio deserta eēt. Dicit etiā & paruitatē eoꝝ piculosam eē & nimiā magnitudinē: alterā
q̄ a nō facile possit euitari Alterā q̄ a sic uiolenta. Visam esse uiperam fœminam. xv. cubitorū

circuũuagari ĩcantatores q medicari credunt: & solá fere hãc medicinã eẽ. Nã pp uitæ frugalita
tẽ & uini abstinẽtiã aut morbi non sunt: aut siq sunt eos Sophistæ curant. Aristobulus negat ui/
disse se ullam fulgatarũ magnitudinũ: præter solã nouẽ cubitorũ & palmi uipam. Nos ĩ ægypto
uidimus eiusdẽ fere magnitudinis uipã: ĩde allatã. Vipas aũt mares cõplures se uidisse affirmat:
multo tñ minores. Itẽ Scorpios igentes & nihil horũ tã ĩfestũ eẽ homini: q̃ paruos serpẽtes pal
mari lõgitudine q & in uasis: & ĩ tabernaculis: & ĩ sepibus occulti ĩueniãt: a qbus icti sanguinis
pfluuiũ ex oĩ meatu cũ dolore maxĩo patiãt deĩde: peãt nisi cito subueniat remediũ pp ĩdicarũ
herbarũ: & medicamẽtorũ uim facile eẽ. Addit ĩ ĩdo flumine: nec multos Crocodilos ĩuẽiri: nec
hoĩbus ĩfestos. Cætera uero aĩalia: q̃ pluria sunt eadẽ ĩ eo gigni: quæ in nilo pter hyppopotamũ.
Onesicritus & eũ ĩ Indo nasci affirmat. Tradit ẽt Aristobulus nullũ ex marinis piscibus ĩ nilũ re
currere pter Alosam mugilẽ: & Delphinũ pp crocodilos. In indũ uero multitudiẽ maximã ex Alosa Mugilis Delphinu
locustellis: paruas: usq; ad mõtes ascẽdere magnas usq; ad ĩdi & Acesine cõcursum. Ac de bestiis
qdẽ hactenus: nũc ad Megasthenẽ redeũtes reliqua explicemus. Post uenatores ac pastores: q̃r
tũ genus ponit eorũ q artes exercẽt. Item cauponarios: & q cuiq; corpore operãt: quorũ alii tri
buta pendũt: statuta munera exibent alii uero ut sunt qui arma & naues fabricant. alimenta &
stipendium ab rege habent: cui & soli operantur. Nam tribunus arma militibus præbet: & clas
sis præfectus naues nauigantibus: & mercatoribus precio locat. Quintum genus est bellatorũ
qui reliquũ tẽpus ociosi agũt: in locis ab rege cõstituti: ut cũ opus sit cito exeant nihil de suo af
ferentes pter corpora. Sexti aũt præsides. quorũ munus est ut quæ agũtur inspiciãt: & regi oĩa
clã renunciẽt. Hi in urbe urbanas meretrices adiutrices adhibẽt: ĩ castris uero castrẽses: hi sũt
uiri optimi ac fidelissimi. Septimi sũt consiliarii: & regi assidẽtes a qbus & magistratus & iudi/
cia: & regũ oĩum administratio fit: nec licet cũ alio genere cõnubia cõtrahi: nec studiũ nec artẽ
mutari: nec eũdẽ plura exercere nisi philosophus sit: huic. n. ob uirtutẽ cõcedit. ex magistrati/
bus alii annonæ: alii urbi: alii militibus psunt. Horũ alii curãt flumĩa alii agrũ metiũt: ut ĩ ægy
pto & clausis aqs psunt ut ex quo oẽs earũ usum hẽant. Iidẽ uenatorũ curã gerũt: & pmii & sup
plicii pro meritis ptãtẽ habent: & tributa legũt: & artes inspiciũt: quæ ad terrã attinent: ut eo
rũ q ligna: uel domos: uel æs uel metalla operant. Curãt etiã uais & p dena stadia lapidẽ locãt
diuerticula distãtiasq; ĩdicãtẽ. Vrbis præfecti ĩ sex qnterniões sunt diuisi. Nã alii opificia in spi/
ciunt: alii hospitant. Nã hospitia distribuũt: hoĩum uitã ĩsequẽtes: & illis asseclas dant: & eos p
mittũt: uel defũctorũ bona ægrotãtium quoq; curã habẽt & mortuos sepeliũt. Tertii natiuita
tes & mores pscrutãt & quãdo & quomodo factæ sint: idq; tributorũ gratia: & ne bonæ malæ ue
natiuitates: & mortes lateãt. Quarti circa cauponarias & cõmertia uersant. Hi mẽsurarũ fru
gũq; curã hẽt: ut signata uẽdãt. In quo ñ licet eũdẽ plura cõputarĩ: nisi duplex uectigal psoluat
Quiti opibus uẽdendis psunt ea obsignata uendẽtes seorsũ noua a ueteribus: quæ q miscuerit
dãno afficit. Sexti & ultimi uẽditarũ rerũ decimã exigũt: & q uectigal furatus fuerit: capite ple
ctit. Ac priuatĩ qdẽ singuli hæc curãt: publice uero & ppria & ciuilia & publicã supelectilẽ: & præ
cia & forũ: & portus & sacra. Post urbis præfectos ẽ tertiũ collegeũ: qd circa rẽ militarẽ uersat
ad eũdẽ modũ ĩ qnterniões sex diuisim: quorũ unũ cũ classis pfecto ponunt: aliũ qui in eo: q bo/
bus præest qbus instrumẽta & cibaria: & alia militiæ necessaria portant. Hi etiã ministros pbẽt
qui tympanis ac tintiabulis utunt. Itẽ stratores & machinarũ fabros: & horũ famulos: quos pa
bulatũ ad tintiabulũ emittũt pmio celeritatẽ: tarditatẽ supplicio rependentes: tutela illis adhi
bita. Tertii peditũ curã hẽnt. Quarti equorũ: quinti curuũ: sexti elephãtũ eqs ac cæteris bestiis
regia stabula fiũt: fit ẽt regiũ armamẽtariũ: ĩ quo arma cõseruat. Nã miles armaturã ĩ armamẽ
tario repõit: & equũ & bestiã eodẽ mõ i regis staobulo utũt illis ificibo. Currus a bobus ĩ itinere
trahunt: eq p capistrũ ducunt: ne pedes labore ĩcedant: & animositas sub curribus obtundat.
Currus præter aurigã sessores duos habet. Elephas uero aurgiã & tres sagittarios. Indi in uictu
frugales sunt præsertim ĩ castris: nec multa turba gaudẽt ornatu plurimo utunt: a furtis ma/
gnopere abstinẽt: Vñ megasthenes refert: quũ ĩ Sadrocotti castra uenisset ĩ qbus erãt hoĩum. xl.
milia nullã diẽ uidisse in q̃ ultra. cc. dignarũ pciũ furta cẽnt allata: ẽt quũ legibus uterẽt nõ scri
ptis lr̃as. n. nõ norunt sed mẽoriter oĩa administrãt. Et pp simplicitatẽ: ac uitæ parsimoniã: oĩs
reis psperè succedũt: uinũ nõ nisi ĩ sacrificiis bibũt potum ex oriza cõficiũt: sicut ex ordeo cibus
magna ex pte oriza sorbilis ẽ. In legibus & contractibus maximã siplicitatẽ eẽ: uel ex eo argui
potest: q nõ multũ sint litigiosi. Nã nec cõmissi nec depositi iura ulla hẽnt: nec testibus ĩdigent
nec sigillis: sed simpliciter credũt. Domũ frequẽtius ĩcustoditã hẽnt: quæ pfecto oĩa sũt continẽ
tiæ. Cætera nõ facile qs admittat: ut q soli degãt. & q nõ una oĩbus & cenãdi & prandendi ho
ra sit: sed ut cuiq; libytũ sit. Nã & ad ciuilẽ socialẽq; uitã illa sũt accõmodatiora. Exercitũ præci
pue frictionẽ pbãt: & maxĩe strigilibus ebeni leuibus; corpora expoliũt. In tumulis & sepultu
ris faciẽdis pparci. In cultu corpis nimii. Nã & aurũ gestãt: & lapilis ornãt: & sindonẽ cãdidissi
mũ ĩdũt: & ũbrellas secũ portãt: nã pulchritudinẽ excolẽtes oĩa faciũt q̃ ad decorãdã faciẽ ptinẽ
Veritatẽ pinde recipiũt atq; uirtutẽ ætati senũ progatiua nullã tribuũt: nisi prudẽtia excellãt
Multas nuptas hẽnt quas aparẽtiba a ccipiũt: pari boũ emptas: alias obediẽtiæ gratias: alias plis

æ uoluptatis: & nisi castas eē cogāt fornicari licet. Nemo ex indis coronatus sacrificat nec adolet nec libat. Victima nō ingulāt: sed pcluso spiritu ncca͂t: ne qđ maneū deo offerat̃: sed integrū.

Victimarū nex — Testiū pœna

Qui falsus testis dephēdit̃ extremis decurtat̃. q mēbro aliquo quépiā orbauerit: nō mō talioīs pœnā subit: sed ēt manu trūcat̃: q si quis artifici manū oculumue ademerit: capitale est. Idem dicit neminē indoꝝ seruis uti. Onesicritus id ppriū eoꝝ ait: q sub musicano sūt: & q̄si eoꝝ officiū quēadmodū & alia permulta eius regionis officia cōmemorat utpote iustissime. Regis corpus emptitiæ mulieres curāt. Qui regē custodiūt: & reliquus exercitus manēt extra portas. Si qua mulier regē ebriū occiderit: munus hēt: ut eū illius successore iūgat̃. Succedūt āt filii: regi

Regis somnus

īterdiu dormire nō licet: nocte cogit̃ cubilia p horas mutare. Idq; pp īsidias: quū ī castris ē sæpe exit nā & ad iudiciū exit p diē audiēs: ēt si hora sit: ut corpus curet. Id āt fit strigilū pfrictiōe: nā simul & audit: & a tribus pfrictoribus pfricat̃: exit ēt ad sacrificia. Tertio ad uenationē: ubi bacchico more maxīa mulieꝝ caterua circūfundit̃: Stipatores exterius manēt. Nā uia funibus obtexitur. qđ si qs īterius ad mulieres p̄uaricauerit: capite plectit̃. p̄cedūt eū tympana & tītinabula. Quū ī locis septis uenat̃ e solio sagittat: assistūt ei duæ tresue mulieres armatæ. quū ī locis nō clausis uenat̃: sagittat ab elephāte. Ex mulieribus aliæ ī curibus sedēt: aliæ ī aqs aliæ ī elephātis: quēadmodū & militant oībus armis exercitatæ: q pfecto multū a nr̃is discrepāt: Id maxie: qđ de caucasi hītationibus dicitur: qđ ī ppatulo cū mulieribus coeāt: & qđ parētū carnibus uescātur. Addit aūt cercopithecos ibi esse qui p præcipia uadētes: petras cōtra īsequētes deuoluāt Animalia quæ apđ nos mitia sunt apud illos magna ex pte siluestria esse: equos ibi unicornes esse: ceruinis capitibus. Ex arūdinibus erecta esse tricenū passuū longitudīe humiles quīquage

Eq unicornes

nū. Tanta crassitudīe: ut quibusdā diametros sit ternū cubitoꝝ: qbusdā dupla. Sed ad fabulas rediens: ait hoīes quosdā eē qnq; palmos: quosdā tripalmos: quoꝝ nonnulli naso careāt & duo tantū spiramēta supra os hēant. Cū tripalmis grues pugnare: qđ & Homerus significet. Item

Pigmæi perdices

perdices anseꝝ magnitudīe. Illos gruū oua legere atq; abolere. nam ibi nidificāt: nec alibi eoꝝ oua nidiq; reperiūtur. Sæpe ēt grus cecidit: quæ æneū spiculū hēat a rebus ibi gestis. Similia sūt quæ de enotocoetis: & siluestribus hominibus: ac mōstris cæteris dicūtur. Sed siluestres homies ad Sadrocotū nō eē delatos cū ad mortē obdurēt. atq; eos calcanea anterius digitos & pedis de orsū posterius hēre. Adductos fuisse quosdā carentes ore: mites hoīes q circa gangis ortū habi

Odore uiuentes

tēt: & uaporibus assaꝝ carniū & fructuū ac floꝝ odoribus enutriunt̃: & pore spiramenta quædā habeāt. Rebus fetidis oppido grauari: adeo ut uix superuiuāt: præserrim ī castris. De aliis ēt permultis philosophos narrare: ut de ocypodibus q cursu equos præuertāt: de enotocoetis q aures ad talos usq; depēdētes hēant: ut super eis īdormiāt: adeo fortes ut arbores euellāt & neruū

Ocypodes — Enotōcoeti — Vnoculi

frangāt. Alios esse unoculos cāinis auribus: & crinibus erectis: pectore hyspido habētes oculū ī media frōte: q naso carēt: oīa & cruda edere: & puo tēpore uiuentes ante senectutē extingui: & superiorē oris ptem eminētissimā hēre. De hyperboreis q mille annos uiuunt eadē scribit: quæ

Hypborei

simōides & pindarus & alii poetæ: atq; illud fabulosum ē: qđ a Timagine dicit̃: qđ æneis guttis pluerit: & qđ ea pluuia tractus fuerit: ppinquior ueritati ē Magasthenes q ait flumina auri micas deferre: ex quibus regi tributū aduehat̃: id qđ etiā ī Iberia contingit. De philosophis dicit: qđ q sūt mōtani bacchū celebrāt: signa quædā ostēdētes qđ solū apud eos agrestis uitis nascat̃: & ædera & laurus & myrtus & buxus: & alia sēperuirētia quoꝝ nullū sit trās euphratē p̄ter pauca quædā ī hortis irriguis & multo cultu cōseruata. Bacchicū ē etiā Sidonē & mitras gestare: &

Mitras gestare

unguētis uti: & floribus tigi: & tmypana & tintinabula exeūtē regē p̄cedere. Campestres uero Herculē colūt: q pfecto fabulosa sūt: & a multis redarguta: p̄sertim de uino a uitibus: nā regio trās euphratē & harmeniā uineas habet. Mesopotamia qdē tota & media: usq; in persiam: & Carmaniā: magna ex pte uitibus & uino abūdāt. De philosophis quoq; diuisionē aliā facit: quorū duo genera dicit: nā alios bragmanas uocat: alios germanas: sed præcipue bragmanas pbat

Bragmane

qđ cū Græcis ī opinionibus cōcordēt. Hi q̄primū cōcepti sūt: uiros doctos curatores habēt: q & matri & cōcepto accedētes: qdā canūt ī plis fœlicitatē se re uera quædā cōtinētiæ p̄cepta dāt matres libēter eos audiētes: fœlices ī prole existimāt̃: postq̄ uero nati sūt: alios: atq; alios curatores sortiunt̃ nā quo magis ætas adolescit: elegātiores magistros hēnt. Refert & philosophos ante urbē ī luco exerceri: itra cōpositū quædā circuitū frugaliter uiuētes: sup toris ac pellibus: & ab aīalibus ac uenere abstinere seriis sermonibus ītētos: & cū uolētibus audire cōmunicātes Auditori āt nō licere nec loq nec sternutate: nec etiā exerecare: uel die illa cetu explodi: ut ī cōtinētē & cū .xxx. & .vii. ānos sic uixerit ī sua secedēt: & laxius licētiusq; uiuēt: sindonē īduere aurū ī manibus & auribus moderate gestare: & carnibus uesci aīaliū: q hoīem ad opa nō adiuuāt ab acribus: & cōdimētis abstiere: & uxores multas capere ppagādæ plis gratia. Nā pluribus plura euenīūt bona. Dicit ēt bragmanas cū uxoribus ñ philosophari ne si īprobe sint aliqd efferri nefas sit: ī pphāos efferāt. si pbæ neuiros reliquāt. Nā q uoluptatē ac dolorē uitā ac mortē æque cōtēnit subditus eē nō patit̃: huiusmōi āt sūt pbus & pba. Itē multa eos de morte dicere: & hāc uitā putā

Mors natiuitas est

dam esse q̄si quēdā uiuidū hominū cōceptum mortē uero natiuitatem: ad ueram illam & fœlicem uitā: is q recte philosophati sunt. Idcirco eos multa exercitatione uti ad mortis præparatiō

né. Nihilq; eorum q hominibus accidere dicunt bonū esse uel malū: nec iisdē rebus alios angi: ali
os lætari: ac si insoniantiū imaginatiōes hēant: nec codē iisdē interdū agni: interdū imutatos
lætari. Eorum uero q ad naturā ptinēt: ptim dicit stultitiā ab eis significari: q i operibus meliores
sint: q in uerbis & multa p fabulas psuadeāt: ptim uero cū Græcis sentire: ut qd mundus sit ge
atus & corruptibilis & sphericus: & qd conditor & administrator omniū deus uniuersū puadit.
Vniuersarum rerum primordia diuersa esse faciēdi aūt mūdi initium aquā & præter quatuor elemē
ta: qntā quādam naturā esse: ex qua cælū astraq; constēt. Terrā i medio sitam uniuersi: de semie
de anima: aliisq; cōpluribus similia dicūt. Inserūt fabulas quasdā quemadmodū Plato de immor
talitate animæ & de iudiciis: q apud inferos fiunt: & alia huiusmodi nō pauca: ac de Bragmanis
quidē actenus: ex germanis eos honoratissimos ait: q siluicolæ appellant: ex ea q i siluis degāt
ex frōdibus & siluestris fructibus uiuētes: uestes ex arborum corticibus habere: uini & ueteres ex
pertes. Cū regibus de causis rerum iterrogātibus p nuntios colloq: & p illos diuina a regibus coli
& placari. Post siluicolas i honore medicos esse: ut q circa hoiem philosophēt: frugales qdē nō
tamē rusticātes: oryza & ordeaceis uiuētes: q nemo rogatus illis nō irrogat: nemo hospitio nō
libenter suscipit posse eos & fœcūdos facere: & mariū & fœmiarum pcreationē p medicamēta præ
stare. Medicinā plurimū p cibos perfici: nō aūt p medicamēta: ex medicamētis maxie unctiōes
probari: & cataplasmata: cætera maleficii nō esse expertia. Atq; tā hos q illos: & i laboribus &
tolerātia cōstātiā exercere: adeo ut quotidie i codē gestu imoti pseuerēt. Alios eē quoq; qdā di
uinatores: icātatoresq; sint: & cōsuetudinū: & dictorum circa defūctos nō ignari. Errātes p uicos
& urbes: qdā uero his elegātiores atq; urbaniores: nec ipsi abstinētes ab iis q de iferis memorā
tur: qcūq; ad pietatē sāctimoniāq; ptinēt. Cū horum ēt nōnullis mulieres philosophari a uenereis
abstinētes. Aristobolus uidisse se dicit Sophistas duos ex Taxilis: utrosq; Bragmanas alterum
seniorē tonsū alterum iuniorē cōatū: quos discipuli sequebāt. Eosdē iterdū i foro uersari: & ut cō
siliarios honorari auctoritatē hēntes: qcqd ex rebus uenalibus uoluerit gratis auferēdi: & ad q
cūq; accesserit Sesamino pingui pfūdi ut usq; ad oculos flueret & multo melle ac Sesamo psen
te panē cōficiētes: gratis enutriri. Cūq; ad Alexādri mensā accederēt: assistētes cœnare & patiē
tiā docere. Postea i locū quēdā pximū secedētes: seniorē supinū & solē & hymbres tolerare. Iā
n. pluebat uere icipiēte: Iūiorē uero i altero pede stantē: lignū tricubitale ambabus māibus sub
latū sustētare: pede aūt iā defesso nisū i alterū imutare atq; ita quotidie pseuerare. Ex his cōti
nentiorē uisū fuisse iuniorē: q cū aliqdiu regē secutus fuisset: domū reuersus ēt & eo relicto ius
sit si qd uellet ad se ueniret: alterū usq; ad extremū secutū: & uestē & uitā apud regē immutasse
& cū a qbusdam increparetur respondisse: q .xl. exercitationis annos complesset quos promise
rat. Alexādrū filiis eius dona plurima dedisse. De taxilorum cōsuetudie noua quædā refert & iusi
tata: qd q filias præ inopia locare nō possūt. In ipso ætatis flore in forum pducūt: cū tuba & classi
cis: qbus bellica significari solēt: Tū multitudine conuocata puella accidēti primum posteriora
humerotenus detegit: postea uero anteriora: q cui placita fuerit: & approbata qbuscūq; uidetur
nubit. Itē q mortui uulturibus piiciunt. Plures aūt uxores habere cū multis ē cōmune. Dicit
etiā audiuisse apud nōnullas gētes: uxores sponte cū uiris comburi: quæ uero id nō ferāt inglo
rias eē: & alibi a nobis dicta sūt. Onesiertius missū se scribit: ut cū Sophistis colloqueretur. q Ale
xāder audiuisse: nudos eos icidere & tolerātia exercētes: in honore maximo haberi. Ad alios
autē: nec uocatos ire: sed iubere ut alii ad se uenirent: siquid asseq uellent: qd ab eis ageretur &
diceretur: & cū tales essent: nec decorū uideretur: ut Alexāder ad illos accederet: nec etiam in
uitos cogeret: ut quicq faceret præter patria instituta: se missū inqt: & .xv. hoies .xx. stadiis ab
urbe inuenisse: aliū in alio gestu: uel stantē uel sedētem: uel iacentē nudū: & usq; ad uesperā im
motum postea i urbem discedere. Sed oium difficillimū esse: solē perpeti adeo calidū ut nemo ali
us nudis pedibus scilicet in meridie per terrā ire facile ferret: locutūq; cū uno eorum noie Calano
qui postea usq; in persiam Alexandrum secutus: secundum patriā legem mortuus ē in rogum im
positus: tunc autem super lapidibus iacebat. Quū itaq; accessisset & eum appellasset: dixit se mis
sum ab Alexandro eorum sapientiam auditurum: & regi renunciaturum quare nisi inuidia esset
separatum audire dixit: At Calanum quum chlamydem indutū uidisset & pileatum: & crepida
tum risū permotum dixisse. Olim oia plena erant triticea & ordeacea farina ut nunc puluere &
fontes alii lacte: alii aqua fluebant nonnulli melle: nonnulli uino: nonnulli oleo ibant: hoies ob
satietatem ac delicias in contumeliā excidcrunt. Iuppiter modum exosus oia aboleuit: & uitam
per laborem constituit. Tunc continentia & uirtutibus cæteris in mediū prodeuntibus rursum
bonorum copia facta est. Nunc iā res ad saturitatem contumeliāq; rediit: & rerum oium iterius fieri
pielitatur: quæ quū dixisset uidisse: si qd uellet audire: ut eo habitu deposito: sup iisdē lapidibus
nudus iaceret. Onesierito aūt addubitāte: Mandani q senior erat: & cæteros anteibat sapia: Ca
num tanq conuiciatorē obiurgasse: & a contumelia deterruisse: Postea Onesierito ad se uocato
dixisse: se sūmope qdē Alexādrū laudare: q i tāta administrādi ipii mole sapiam cupet: & solū
qui in armis philosophātē uidisse: & rē fore oium utilissimā: si ii sapent: quibus postea adesset: ut

Medici

Sophistæ duo

Imbrē tolerans

Pedealtero insistens

Nupturæ mos

Calanus

Vita p laborem

Mandanis

spōtaneis cōtinentiā persuaderent. Inuitos aūt cogerent: postea ueniā postulasse si per tres inter
pretes colloqués: q nihil nisi merā uocē peperent: nō plus utilitatis efficeret: quā unus aliquis
e uulgo qđ perinde esset: ac siquis diceret: limpidā aquā p cenū delabi. Omnia itaq; dicta ad hoc
pertinebāt: qđ is esset optimus sermo: q uoluptatē merorēq; ex animo adimeret: & q meror &
dolor differet: qđ alter eis eēt inimicus alter uero inimicissimus. Et q corpora ad laborē exerce
rēt: ut mētes cōfirmarent q̄bus motus sedarēt & bona oibus consulerēt: & publice & priuatim
& quomodo nūc Alexādrū suscepturi essent: nā si bene illū suscíperent: bene sibi futurū: si male
bene alteri facturos. Post hæc interrogasse nū talia apud græcos dicerent: cui affirmāti: qđ ea
dē Pythagoras diceret: & iuberet ab aialibus abstinere: Socrates: & Dyogenes quē ipe audisset
respōdisse: quod prudēter eos i cæteris sentire existimaret. In uno aūt errare: qđ legē antepone
Lex Natura | rēt naturæ. Nequaq̄.n. iqt pudere se: ut ipsum nudos degere frugaliter uiuētes: cū ea optia dōus
sit: q̄ minie supellectilis idigeat. Addidit multa se de natura: de signis: de hymbribus: de siccitati
Domus op. | bus: de morbis dēiq; eē pserutatos. Abeūtes uero i urbē p fora dispgi: & q̄cunq; offēderit ficus
uel uuas ferētē ab eo gratis capere. Si oleū fuerit eū pfūdi: & inūgi: & omnē domū: & diuitias si
bi patere usq; i mulierū cōclauia igressos āt & i cœna: & in sermonibus cōicare. Turpe apud eos
Pyra | putari corporis morbū: quē siqs ueteř seipse p ignē effert. Nā cōstructa pyra sup eā pūctus sedet
& accēdi iubēs immotus cōburit. Nearchus quū Sophistis mētionē facit. Bragmanas i ciuitati
Calanus | bus uersari dicit: & reges seq & eoꝝ cōsiliarios eē. Cæteros uero q̄ ad naturā ptinēt cōtēplari
& ex his Calanū fuisse: & cū eis mulieres philosophari & oium uitas durissimas eē. De istitutis
uero q̄busdā hæc ait: legū alias eē nō scriptas: alias comunes alias ,pprias: q̄ ab alioꝝ legibus lō
Victus | ge sunt diuersæ: ut qđ apđ nōnulos uirgies p̄mīū ,ppoant .pugnis uictī: & q moderate nubāt:
& q alii q̄dā p cognatiōes & cōiter openť: & quum fructus colligūt: q̄sq; onus suū tollat i an
ni alimēta: Reliquū uero excoquāt: ne uacui sint: sed hēant uade opentur. Armaturā eē arcū &
sagittas tricubitales: uel hastā & peltā: & gladiū latū tricubitalē. & capistris p frenis uti: q̄ a p
uis cāis nō differāt. Itē labia clauis pforari: ostēdēs p̄terea idos ualde studiosos eē circa artes di
cit qđ quū spōgiā apđ macedōas uidissēt: mox eā sūt imitati: pilos & fūiculos subtiles: & licia i
lanā cōsuētes & quū ea pfecissēt pti traxisse ptim coloribus tīxisse. Itē subito multos strigilū
& lecythoꝝ magistros effectos eē: epistolas i Sidōibus scribere bn̄ fullatis: aliēis liris nō uti: ære
fuso uti: pcusso nequaq̄ causā uero nō dixit cū absurditatē cōsequenter dixisset: qđ uasa fictiliū
more frāgerenť: quū eadūt ex his: quæ de India memoranť: illud ē qđ apud eos mos est: & re
Lapides preciosi | ges & oēs: q i potestate aliq sūt adorari: nō aūt uenerari: Hæc regio lapides p̄ciosos fert: ut Cri
stallū: & uarios carbūculos & margaritas. Q đ aūt scriptores iter se nō cōcordēt ea sint īdicio
Margaritæ | quæ de Calano referunť. Nā qđ cū Alexādro fuerit: & p ignē spōte iterierit: cōuenit iter eos:
Calanus | modū uero nō eundē oēs dicūt: nec eisdē de causis: sed alii tradūt eū tāq̄ regis cōmendatorē se
cutū fuisse: extra Indiæ fines: pter cōmunē alioꝝ philosophoꝝ cōsuetudinē: q Indiæ regibus as
sistūt ea curātes quæ ad deoꝝ cultū ptinēt ut magi psis: Q uūq; apud Pasargadas ægrotaret: nā
Calāi mors | tū primū eū morbus iuasit: seipsū extulisse: anno uitæ suæ. lxxiii. regis p̄ces minime exaudiē
tē. facta.n. pyra: & aurea lectica supposita: illū i ea cubuisse & stramētis opertū cōbustū fuisse:
Sūt q dicāt eū i lignea domo frōdibus plena: & pyra sup tecto cōstructa iclusū: post pōpā eū qua
erat se ut trabē i ignē iniecisse. & cū domo deflagrasse. Megasthenes putat nullū philosophis de
cretū eē: ut sese efferāt: Immo q id fecerit: puerilē iudicari: Et natura q̄dē duros i uulnus uel p̄ci
pitū ferri. doloris ipatiētes i pfundū maris: doloris patiētissimos strāgulari. Igneos i ignē detru
Mandanis sophista | di: de talē Calanū fuisse: icontinētē sane hominē: & mēsæ alexādri obnoxiū. Hūc itaq; uitupari.
Mādanim summope laudari: q quū Alexādri nūtii: eū ad Iouis filiū uocarēt: & obediēti doapol
licerenť. Inobediēti uero minarenť cruciatū. Respōdit nec illū Iouis filiū esse: nec magnæ parti
terraꝝ iperare: nec se illius dōis pmoueri: cui nulla satietas esset: nec minas extimere: cū uiuēs
satis ab idia nutriret. Mortuus uero ab attrita iā senio carne liberareť: i meliorē puriorēq; uita
imutatus: unde & ab Alexādro laudatū dicit: & uenia donatū. Atq; hæc etiā a reꝝ scriptoribus
dicunť: q Indi Iouē pluuialē & gāgē flumē & indigetes genios colunt. Et cum eorum rex capil
los abluit solennia celebrāt: & maxia dona mittunt: diuitias suas certatim ostentantes: addunt
Pōpæ solēnes | etiam nonnullas ex auriferis formicis pennatas esse: & flumina auri strigmenta deferre: ut i Ibe
ria. In solennibus pōpis multos elephātes mitti auro & argēto ornatos: & multas quadrigas: &
boū paria. deinde exercitū istructū seq: & ingētes lebetes deauratos: & magnos crateras: & mē
sas ex idico ære: & sellas: & pocula & labra: quæ oīa maxima ex pte Smaragdis & beryllis: &
carbunculis icrustata sint. Itē uestē auriā auroq; iterrextā: & partales: & leōes aites & uariaꝝ:
& concinnentium auium multitudine. Clitarchus refer: magnarum frundiū arbores in plau
stris quaternarum rotarum deportari: & ab eis aues mansuetas arceri qoarum canorissimum
dicit orienem: aspectu pulcherrimum atq; uarium. Catreum specie pauoni persimilem. Cætera
uero imaginis pictura ab illo sumēda ē. Bragmāis Pramnas philosophos oppponūt argutos sa
Pramnæ Brnmanæ | ne homines & contētiosos. Pragmanas etiā physiologiā & Astronomiā exercere: & ab illis ut
stultos & ostētatores derideri: atque horū alios mōtāos: alios gymnetas: alios ciuiles ac dome
sticos appelari. Rursumque mōtanos pellibus ceruorū uti: & peras radicibus & medicamentis

plēas gestare: & cū magica & carminibus & ligaturis medicinā affingere. Cymnetas nudos de- Cymnetæ
gere: q̄ etiā nomē significet: & magna ex pte sub dio tolerātiā quā prius diximus: usq; ad .xxx. &
septimū ānū exercere: mulieres cū eis uiuere: nō tamē ꝑmisceri. atq; hos ī admiratiōe maxima
haberi: quos uero ciuiles diximus Sidonē gestare: & ī urbe uel ī agro negāt: nebridas uel dama-
tū pelles īduere. Et ut breui dicāus Indi ueste cādida & Sindonibus cādidis: & carpasis utunt̄ cō- Indoꝝ ue-stes
tra quā ab his ꝓhibeatur: q eos dicūt uestes coloribus infectas gestare. Comā & barbā nutriūt:
& crinē ītricantes ꝑmitant. Artemidorus autor ē gāgem ex modis montibus ad austrū deferri:
& cū ad gangē urbē ꝑuenerit: cōuerti ad autorā usq; polibothra: atq; ī mari egredi. itē cenadem Gāgis ori-go
unū ex iis esse: q ī eū īfluūt. Nutririq; ī eo Crocodilos & Delphinas addit & alia quædā īcassum
& cōfuse: & minime curāda. His ea addit possūnt: quæ a Nicolao Damasceno dicunt̄: refert. n. Gāges urbs
se Antiochiæ quæ apud daphnē ē: Indoꝝ legatos uidisse: q ad Cæsarē Augustū uenerāt: q̄ q̄dē Oenas flu.
plures ex epistola significabant̄. sed tres tātū seruati erāt: quos uidisse se ait. Cæteri lōgitudine Indoꝝ legati ad augu-stum
uiæ: magna ex parte perierāt. addit etiā epistolā Græcā fuisse in mēbrana scriptā: in qua signifi-
caret̄ Porū esse: q scriberet: & cū sexcētis regibus īperaret: Cæsaris tamē amiciciā multi facere:
& paratū se quocūq; uoluerit aditū exhibere: & ī q̄buscūq; rectū fuerit opitulari. Hæc dicit̄ epi- poripotētia
stola cōtīeri. allata præterea ē dōa: octo seruos nudos ī subligaculis aromatibus delibutos. esse
āt dōa mercuriū a puero brachia ab humeris exertū: quē nos uidius. Itē uipas īgētes & serpētē.
x. cubitoꝝ: & testudinē fluuialē triū cubitoꝝ: & ꝑdicē uulture maiorē. aderat etiā his q se athe- perdix uulture maior
nis cōcremauit: q̄d alii ī rebus aduersis facere dicunt̄: ut præsentiā mala effugiant: alii ī rebus se-
cūdis: quēadmodū hic. Nam quū oīa ex sentētia hucusq; fecisset: abūdū sibi erat: ne quid quod
nollet: igi uerer īmorāti. Nā & ridētē eū & nudū: & unctū ī rogū isse affirmat & ī scriptū fuisse ī
sepultura. Hic iacet Larmāchagas Indus: ex Bargosa q secundū patriā Indoꝝ cōsuetudinē sei- Larmāochagas Bargosa
mortalē fecit. Post Indiā ē Ariana: prima regiōis pars: quæ post idū persis obtempat & supioꝝ Ariana
Satrapiaꝝ: q̄ extra taurū sunt. ab austro & septētriōe eodē mari: & eisdē mōtibus terminata: q-
bus India & eodē flumīe Indo q īter eā fluit: atq; Indiā Citerius uero ad occidētē potrecta: usq;
ad alienā quæ a Caspiis portis ī Carmaniā describit̄ ut quadrilatera sit figura. australe itaq; la-
tus: ab Indi & Pattalenæ hostiis portis īcipit: finit aūt Carmāiā uersus & ꝑsici sinus: os habēs ꝓ-
mōtoriū ad austꝝ satis expositū. Postea ī sinū deflectit usq; ī ꝑsiā. In ea primū Arbies habitāt: Arbies
eodē nomīe quo arbis flumen appellati: quod eos a sequētibus oritis distermīat mille fere sta- Arbis flu.
dioꝝ orā habētes: ut Nearchus uult: quæ & ipsa Indoꝝ pars ē: postea sūt Oritæ gēs liberæ cōdi- Oritæ
tiōis: quoꝝ pater nauigatio millæ & octigētoꝝ stadioꝝ ē: postea lethyophagoꝝ ora. vii. milli- Ichthyophagi
um & q̄drigētoꝝ. Postea Carmanioꝝ triū milliū & septingētoꝝ: usq; ī ꝑsiā: q̄re uniuersa sta-
dia sunt. xii. millia & nūgēta. Ichthyophagoꝝ regio secus mare est & magna ex parte arbori-
bus caret: raritas ī ea palmaꝝ Achāti myricæ aquaꝝ est dōestici cibi maxiaē. Vescūt̄ piscibus
tū ipsi: tū eoꝝ pecora: & aq̄s pluuiales fossiles potāt: pecoꝝ carnes piscibus ꝓbēt. domicilia ex
ossibus cetoꝝ & ostreoꝝ cochis: magna ex parte faciūt. Nā trabiū & fulceroꝝ usum costæ præ-
stāt portas maxillæ & uertebris fiūt mortaria: ī q̄bus pisces subigunt: ad solē assant̄: postea ex
his panē cōficiūt: frumēti paululū admiscētes. Nā & molas habēt quāq̄ ferrū nō habeāt. q̄d ne-
quaq̄ mirādū ē: id. n. aliūde afferri potest: cōcidūt eas cū attritæ sunt lapidibus iis q̄bus & sagit-
tas: & missilia ꝑusta exacuūt: pisces partim ī cupis panariis assāt ꝑtim (quod freq̄nter fit) cru-
dos edūt. Capiūt eos retibus ex cortice palmaꝝ factis. Vltra hæc ē Gedrosia: minusq̄ India ex- Gedrosia
usta q̄ reliq̄ Asia magis. Ea fructuū & aquaꝝ īopia laborat: nisi æstate: nec multo melior ē: q̄ re-
gio Ichthyophagorū: fert tamē aromata ꝑcipue nardū & myrrā: ut Alaxādri exercitus his ꝓ-
tecto & stratis uteret̄. odoratiorē simul: ac salubriorē aerē habēs: ac de īdustria q̄dē sub æstiuū
tēpus ex īdia discessere. Tūc. n. Gedrosia hymbribus abūdat: & flumina & aquæ augent̄ hyeme
deficiūt. Cadūt hymbres ī superioribus septētrionis ꝑtibus. ī locis mōtanis unde fluminibus au-
ctis cāpi mari ꝓximi irrigant̄ aq̄s abūdāt. Alexāder aḡrū īquisitores ī deserta præmisit & eos:
q sibi & classi māsiones pararēt. Nā copiis trifariā diuisis: ipse cū exercitus parte: ꝑ Gedrosiā ꝓ-
fectus ē: remotus a mari q̄ngētis stadiis ꝑ plurimū: ut simul & classi orā cōmodā pararet: & ipse
nōnunq̄ mari appinq̄ret: q̄d difficiles q̄dē & asꝑas actas habebat: exercitus uero ꝑtē cū Crate-
ro præmisit ī mediteranea. ut & Arianā caperet & ī eadē loca ꝓcederet ī quæ ipse iter erat factu-
rus. Classem aūt naro tradidit. Onesicrito nauiū præfecto iubēs: ut ordinate seq̄rent̄: & eius iti-
neri præternauigarēt. Nam & Nearchus refert: iā rege iter peragente. ipsum ī autunno sub ue-
spertinū exortū Pleiados: nauigationem icœpisse quū nondū apti flatus spirarēt barbaris eos
adoriētibus: atq; urgētibus: Iā. n. abeunte rege libertatē & audaciā cœperant Craterus ab hy-
daspe mouēs per Arachotos: & drāgas ī Carmaniā ꝓfectus est. Alexāder ꝑ sterilem terrā toto Arachoti Drangæ
itinere penuria laborauit. e lōginquo tamē parua quædā & rara ueniebāt: ut exercitus famē ꝑ-
meret̄ & iumēta deficerēt & ī uiis & in castris impedimenta relinquerentur. Palmarū fructus:
& medulla multos seruauere. Dicunt alexandrū summope cōtendisse: cū difficultates sciret:
ex fama quæ obtinebat: Semiramim cū. xx. incolumē euasisse: cyrū uero cū. vii. Si posset ipse ui-
tor per eadē loca tantū exercitum incolumē educere præter cæteras difficultates grauis erat.

æstus &a arenæ ꝓfundita & ardor nõnullis ĩ locis arenæ cumuli muniebant unde difficulter pe
des referri poterãt:tãq̃ ex aliquo ꝓfundo accliuia quoq; ac decliuia frequẽtia erãt. Ad hæc diui
na etiã itinera longa fieri oportebat: pp aquaꝝ inopiã ducẽtenũ quadrigẽtenũue stadioꝝ nõ
nũq̃ etiã sexcẽtenũ frequentius noctu iter agebãt. Castra procul ab aquis ponebãt: sæpenume
Alexandri exercitus sitis
ro ĩ triecnis stadiis ne pp sitim nimis implerent. Nã multi aquã nacti: cũ armis bibebãt in eã se
immergẽtes unde ĩtumefacti exanimes fluitabãt: quapp aquæ oẽs cũ breues essent cõtamina
bant: Alii siti pditi: ĩmedia uia ad solẽ iacebãt: deĩde tremuli cũ manuũ ac pedũ cõcussu morie
bant acsi ab rigore atq; horrore deticerẽt. Cõtigit etiã ut nõnulli iter deflectẽtes cõsopirẽt somno
& lassitudine supati: uñ postea uiaꝝ errore & omniũ difficultate: & æstu deperibãt: fuere q
post multas ærũnas seruarent. Diluuiũ quoq; torrẽtis p noctẽ igruẽtis: multa corpora: & uté
silia obruit: & maxima pars regiæ supellectilis deleta ẽ. Sæpe uiaꝝ duces ob locoꝝ ĩperitiã ĩ me
diterraneã diuerterũt: adeo ut nõ amplius mare apperet: qđ rex ĩtelligẽs: mox ad quærẽdũ lit
tus ꝓperauit. In quo postq̃ effodienti aqua poculẽta inuẽta ẽ: exercitũ ꝓpere accersit: ac deĩceps
usq; ad diẽ septimũ p littoreã regionẽ ꝓfectus est: aqs abundãs: postea mox in mediterraneam
secessit. Erat arbor lauro similis: qua gustata inuẽta omniũ cũ spuma in morẽ comicialis morbi
emoriebant. Spina quædã fructibus ĩ terrã fusis quẽadmodũ cucumeres erat succo plena: cuius
aspergines in quodcũq; anĩal ĩcidissent: id oculis excæcabãt capiebãt. Crudæ palmulæ multos
enecabãt: a serpentibus etiã piculũ aderat: Nã in arenæ cumulis herba quædã ĩnata: serpẽtes oc
Oritaꝝ sagittæ
cultabat: a qbus icti illico moriebant. Dicũt apud Oritas: lætiferis uenẽis sagittas præustas il
lini. Q utiq; ptolemæus saucius piclitaret: ferũt quẽdã Alexãdro ĩ somno astitisse: atq; ei radi
Alexandri uisio
cẽ cũ ramo ostẽdisse: quã contritã saucio imponi iussit. Experrectũ a somno & uisi memorẽ quæ
sitã radicẽ iuenisse: quæ multa aderat: Atq; & ipsum: & alios usos fuisse: Ac barbaros quũ iuen
tum remediũ uidissent se Alexãdro dedisse. Verisimile ꝓfecto ẽ aliquẽ eã regi indicasse: sed adu
latiõis gratia adiũcta fabula ẽ. die sexagesimo ĩ Gedrosioꝝ regiã ab oritis ueniẽs: cũ exercitus
paululũ qeuisset: Carmaniã ꝓfectus ẽ. Australe Arianæ latus huiusmodi sitũ ore habet & ulte
Gedrosia
rioris gedrosioꝝ & oritaꝝ terræ: quæ ꝓxime iminet. Multa. n. ẽ gedrosia: & ĩ mediterraneã re
Drangæ
cedit quousq; Drãgas cõtingat & Arachotos & paropomisades: de qbus Eratosthenes sic ait:
Arachoti
nihil. n. habemus qđ qdẽ melius de ipsis dicãus. Dicit ergo Arian ab Oriẽte Indo termiari. Ab
Paropamisadæ
austro mari magno. Ab aqlõe Paropamiso: & sequẽtibus mõtibus usq; ĩ caspias portas. Ab occi
dẽte iisdẽ montibꝫ qbus pthia mediã uersus. Carmaniæ uero paretacinã & Persiã uersus termina
Ariaæ fines
ta ẽ. Regionis latitudo est Indi lõgitudo: a paropamiso usq; ad hostia. xii. stadiorũ sunt q. xiii.
Carmania
millia faciãt & lõgitudo a Caspiis portis duplex ẽ: ut ĩ Asiaticis itineribus descriptũ ẽ. Nã Ale
xãdriũ usq;: quæ apud arios ẽ. A caspiis portis: p parthiã una eadẽq; uia ẽ. postea est: quæ recta it
Triuiũ
p bactrianã: & mõtis trãscẽsum: q ĩ orospana fit p triuium: quæ ex bactis ẽ apud Paropamisadas:
Altera paululũ ab Aria austrũ uersus deflectit: p ꝓpthasiam. Drangianẽ postea rursum: usq; ad
Indiæ mõtes: & Indũ flumẽ: q̃re ea: quæ per drãgas it: & Arachotos uniuersa lõgior ẽ. xv. milli
bus stadioꝝ: &. ccc. Si quis aũt mille &. ccc. detrahat: habebit reliq̃ regionis lõgitudinẽ ĩ rectũ.
xiii. millia: quæ nõ multo minor est: q̃ maritima ora: & si nõnulli ad. x. millia carmaniã addãt
sex millũ eã ponẽtes: aut. n. cũ finibus ponere eã uidebunt: aut cũ ora Carmanica: quæ ĩtra psi
Ariana
cũ sinũ ẽ. Arianæ nomẽ usq; ad partẽ quãdã psarũ: & medoꝝ: & septẽtriõaliũ bactrioꝝ: ac sog
Paropamisadæ
dianorũ extendit. Sunt. n. q̃si eiusdẽ lingue. Gentiũ ordo ẽ huiusmodi. Secus indũ sunt Paropa
Paropamisus
misadæ: quibus. Paropamisus mõs ĩminet: Postea Arachoti ad austrũ: deĩceps ad austrum Ge
arachoti
drosini & alii q orã habẽt: oĩbus. n. ad locorũ latitudies Indus adiacet: eoꝝ quæ secus idũ sunt:
Gedrosini
partẽ habẽt idi: cũ prius essent psaꝝ: Ea Alexãder arianis ademit: & p sese cõstituit. Postea Se
Seleucus
leucus nicator ea dedit Sadrocoto cõtracta cũ eo affinitate: ac ꝓ iis. l. elephãtes accepit. Paro
Sadrocotus arii
pamisadis ad occidẽtẽ Arii adiacẽt: Arachotis & Gedrosiis drãgæ. Arii & ad aqlonẽ. & ad occi
Drangæ
dẽtẽ drãgis adiacẽt: aliquãtũ quodãmodo circũdati. Bactriana ad sinistrã Ariæ adiacet. & Paro
Bactiani
pamisadis: p quos Alexãder caucasum trãscẽdit in Bactrianã. Deĩceps ad occidẽtẽ ariis parthi
Parthi
adiacẽt: & loca caspiaꝝ portaꝝ. Parthis aũt ad austrũ Carmaniæ deserta: postea reliq̃ Carma
carmania
nia & Gedrosia: sed pdicta mõtana maxime cognoscent: si qs uiã norit q̃ usus ẽ Alexãder: quũ
Gedrosia
bellum ex parthia ĩ bractiana ꝓsecutus ẽ. Nã ĩ Arianã uenit: postea ĩ drãgas: ubi philotas dephẽ
Drãgæ
sis ĩsidiis Parmeniõis filiũ ĩteremit. Patris aũt iterfectores: q eũ ut cõsilii cõsciũ: ĩteremerant:
Cassiteros
misit ecbatana. Dicũt eos camelis dromodariis. xxx. xl. ue dieꝝ itineret ĩ diebus. xi. pacto rẽ
Euergetæ
cõsecisse. Drãgæ alioqn ꝓside uiuẽtes: uini copiã nõ habẽt. Nascitur quod eos cassiteros deĩde
paropamisi
ex drãgis Alexãder uenit ĩ Euergetas: quos Cyrus sic nominauit: & ĩ ea Arachotos p Paropa
Bactriani
misadas Pleiade occidẽte: nã ea regio mõtana est: & in ea tũc ningebat: quare difficulter adiba
tur: sed frequẽtes uici: & reꝝ omniũ copiosi præter oleũ: eoꝝ molestias leuabãt: ad sinistrã sum
ma mõtiũ habebãt. Ad meridiõales paropamisi partes idica sunt: & ariana. Ad septẽtriõales &
occidẽtales Bactriana. hyeme ibi pacta & urbe cõdita: habẽs Indiã ad dextrã: trãsiuit ĩ Bactria
nam: p iter arboribus nudũ: præter q̃ Termintho eoq; nõ multo fructicoso: tamen in summa
frumenti inopia: ut iumẽtoꝝ carnibus uescerent: atq; iis crudis pp lignoꝝ penuriã: sed ad hæc

cruditatẽ concoquẽdã: Silphii copia adeṛat. Quintodecimo die ab hibernaculis: & urbe quam
cõdiderat. Adrapsa puenit Bactrianæ urbẽ circa has partes: quæ Indis sunt cõterminæ: est choa Adrapsa
rina ex oĩbus quæ sub sũt parthis Indiæ pxĩa. Distat ab Ariana per arachotos & dicta mõtana Choarina
x. & nouẽ millibus stadioꝝ & hãc regionẽ Craterus oẽm pmeauit subingẽs eos qui parere recu
sabãt ut cũ Alexandro iungeret: & pfecto sub idẽ fere tẽpus utiq; exercitus pedestri itinere ĩ
Carmaniã cõcurrerũt: paulopost Nearchus ĩ arabicũ sinũ nauigauit: multa & p errores & arũ
nas: & cetoꝝ magnitudinẽ ppessus: & q̃q̃ uerisimile est nauigãtes multa garrire: uerũtñ mala si
bi imminentia significarũt: & si magis metus q̃ periculũ affuit plurimũ eos turbabãt physeteꝝ ma
gnitudines fluctũ maximũ & accumulatũ & caliginẽ tantã reflationibus excitantes: ut quæ ãñ
pedes erãt cõspici nõ possent. Sed cũ nauigatiõis duces illis timẽtibus & cãm ignorãtibus idicas
sent: beluas eẽ quæ facile tubaꝝ sonitu & plausu exaudito discederent: Nearchus naues in flu
ctũ eget qua maxĩe arcebat ac tubis beluas exterruit. Ille undas subeuntes nauale certamen a
puppi minabant uerũ subito cessauere. Quod nunc in Indiã nauigant beluaꝝ qdẽ magnitudiẽs
referũt: q̃ nec gregatim nec sæpius se offerant sed discedant clamorẽ ac tubis repulsæ. Dicunt
eas terræ nequaq̃ appropĩq̃re: ossa uero iã dissolutaꝝ a fluctibus facile eiici: & materiã faciẽda
rũ tegetũ Icthyophagis suppeditare. Nearchus cetoꝝ magnitudinẽ uicenũ & ternũ passuũ re Cetoꝝ ma
fert qđ ãt pro uero ab iis habebat q in classe erãt: Nearchus falsum redarguisse dicit: q insula q̃ gnitudo
dã eẽt ĩ trãsitu q̃ accidẽtes quousq; aboleret. Nã cũ lembus qdã ppe insulã nauigasset: nunq̃ am
plius uisus ẽ: unde hoies ad iqrẽdũ missi quũ ĩ isulã exire nõ auderẽt: sed pter nauigãtes clamo
re amissos reuocarẽt nemine exaudiente reuersi sũt: cũ itaq; oẽs crimẽ in isulã cõferret: nauigas
se se dicit: & adacta naui cũ parte nauigãtiũ egressum: insulã oẽm collustrasse: quũq; nullũ q̃ri
torũ uestigiũ inuenisset: re despata rediisse atq; docuisse falso insulã criminari: nã & sibi & soci
is idem fuisset interitus: sed alius pfecto exitiĩ modus eẽ lembo debuit: cũ infinita accidere pos
sint. Carmania ab Idi hostio ultia ẽ: At primũ qdẽ eius pmõtoriũ ad austrũ ĩ mare magnũ expo Carmania
est quũ uero persici sinus os fecerit: ad pmontoriũ felicis Arabiæ quod in cõspectũ est psicũ sinũ
uersus inflectit: quousq; persiæ cõiungat: multũq; in mediterraneã iter gedrosiã pthiãq; porri
git plus tamẽ gedrosiæ prætaricat ad aqlonẽ qđ fecunditas declarat. Parthia. n. oĩa fert & ma Parthiæ bo
gnas arbores gignit pter oleam: & fluminibus est irrigua. Gedrosia uero paꝝ differt a terra Ich na
thyophagoꝝ ut sæpe eã sterilitas opprimat: quaqp ãni fructus in plures ãnos recundũt. Onesi
critus tradit flumẽ eẽ ĩ Carmania: qđ auri strigilẽ ferat. Itẽ argẽti fossilis & æris & rubricæ mi
nii uenã & mõtes duos alteꝝ arsenici alterũ salis. Habet etiã deserta quædã quæ iã quũ parthia
& Paretacia cõiungunt. Itẽ agriculturas psicis similes: præcipuæ uitẽ carmaniceã a nostris uoci
tatã: quæ sæpe bicubitalẽ racemum facit magnis acinis ac densis. Par est. n. cã ibi fœcundiorẽ eẽ Racemus
Hi pp equoꝝ iopiã: asinis ĩ bello plurimũ utunt: & Asinũ Marti sacrificant quẽ solũ persæ ex oĩ bicubitalis
bus diis colũt & bellicosi sunt. nẽo uxorẽ ducit: nisi prius hostis caput amputatũ ad regẽ ptule Mars a psis
rit. Rex caluaria in regia collocata. linguã minutatim secãs pane permiscet: postea degustatã ei colitur
q attulit & familiaribus edẽdam præbet: atq; ille pclarus est: cui multa capita fuit allata. Near
chus refert Carmanitaꝝ mores ac sermonẽ maxima ex parte persaꝝ eẽ: ac medoꝝ. Os psici si
nus maius est: q̃ una die transfretari possit post Carmaniã psia est: multa sane in ora sinus q ab Persia
ea nõiatur: sed longe maior ĩ mediterranea: pserti in lõgitudie: q ab Austro & Carmania in se
ptẽtrionẽ & medicas gẽtes ptendit: & tertia est natura: & aeris tẽpie. Nã ora maritia æstuosa ẽ
ac uẽtosa & fructuũ in os pterq̃ palmaꝝ. Ea in q̃tuor millibus: & q̃dringentis stadiis uel ĩ. ccc.
censet: & in flumen deflectit: quod ibi oroates appellat. Regio uero ultra hanc cãpestris est: & Orates flu
omniũ ferax & optia pecoꝝ nutrix. fluminibus & lacubus plena. Tertia ẽ hyemalis ac mõtana uius
aqlonẽ uersus. In extremis eius partibus sunt Cameloꝝ pastores. longitudo est (ut Eratosthe
ni placet) in septẽtrionẽ & Caspias portas ad. viii. millia stadioꝝ secũdũ pmõtoria q̃dã occurrẽ
tia. Reliqua est in caspias portas nõ pluriũ duobus millibus stadioꝝ. lõgitudo uero ĩ mediterra
nea a Susis usq; persepoli stadioꝝ quatuor milliũ &. cc. atq; hĩc usq; in Carmaniæ fines: sunt mil Patischo
le & sexcẽta. Nationes incolũt regionẽ q̃ Patischores appellant. Itẽ Achemenidæ: & magi qui res
honestũ q̃dã uiuẽdi genus sectant. Itẽ Cyrcii & Marai quoꝝ alii pdatores sunt: alii agriculto Achemeni
res: & fere Susia psiæ ps est iter eã & babyloniã posita: & Susa urbẽ clarissimã hẽt: Nã psæ ac Cy dæ
rus supatis medis quũ ppriã terrã ĩ ultimis sitã uiderẽt: Susiã uero interius & babyloniæ & aliis Cyrcii
gentibus ppinquã: in ea iperii sedem locauerũt simul & regiõis cõfiniũ ostẽdentes. ut urbis di Marai
gnitatẽ & quod maximũ est: Susii nunq̃ ex sese magnis rebus isidiati sũt: sed semp subditi fue Susia
re: in pte maioris cõuẽtus collocati: nisi heroum tpe: Susa. n. a Tithono cõdita dicũtur: Mẽno Tithonus
nis pte ambitu. c. &. xx. stadioꝝ figura oblõga: cuius arx Mẽnoniũ uocabat: Susii etiã Casii sũt Memnon
appellati. Nã æschylus mẽnonis matrẽ casiã uocat: Mẽnon ipse sepultus dicit circa paltũ Syriæ Casi
iuxta flumẽ bãdã (ut Simõides ait) ĩ mẽnõe dithytãbo deliacoꝝ. Urbs mœnia & tẽpla & regiæ Casia
structura erãt babylõicis similia ex coctili latere & bitumie ut qdã ediderũt. Policletus dicit eã Paltus
ne mœnibꝰ fuisse. cc. sta. ãbitu. Quũ regias apđ susa maxĩe exornasset: nihilõinus psepolitana Babnda
& Pasargadia magnope coluert. nã & gaza & tesauri: & psaꝝ mõumẽta ibi erãt ut ĩ locis pgẽito

Oea rum munitioribus. Erát ét regiæ aliæ Gabis in supioribus psiæ ptibus & i ota iuxta eam q̃ Oea
diecbatᷓ: atq; hæ quidé quú p se iperarét. Posteriores aut aliis: atq; aliis ubi sunt tenuioribus (ut
uideť) utpote psia iam diminuta: & a macedonibus ac partis plurimú labefacta. Ná & si adhuc
Susa psiæ regnát: ppriú regé hñtes: uiribus tamen longe sunt iseriores: & Parthorú regi adhærescút
Coaspes Susa itaq; in mediterranea iacent trans coaspé flumé iuxta ponté. Regio usq; ad mare descédit.
Vxii Eius ora est a finibus persicæ oræ usq; ad Tigris hostia triú milliú fere stadioꝶ. Coaspes p regio
né fluens in eandé orá desinit: ortú habés ab uxiis. Inter Susa. n. ac Persiá montana quædá aspe
ra & prærupta interiacent: quæ angustias hñt difficulter peruias: & oés prædatores qui merce
Coaspes dé a regibus exigebát: apud ingressum qui ex Susis est in persiá addit Polyeletus Coaspé & Eue
Euelus leú: & Tigrim in lacú quédam ifluere: postea inde i mare emittere: iuxta lacú Emporiú esse: cú
Tigris flúina maris merces non recipiant: nec emittát pp Cataractus de industria factos: pedestri itine
re ad mercatú pficiscunť: qdá dicút octoginta stadia eé usq; ad urbé Susa: quidam uolút flumia
oia: quæ Susiá peruadút in Tigris flumé influere: ac etiá euphratis canales: qui intermedii sút &
ppea ad hostia pasitigrim noiari. Nearchus cú Susiæ pternauigationem palustré dicat addit ter
Pasitigtis minú eius eé euphraté: & in ore uicú habitari qui merces ex Arabia suscipiat: ac deiceps Arabú
orá ori euphratis: & pasitigrios cóiungi. Loca media oia: a lacu quodam occupari: qui tigrim in
se recipit. c. & l. stadiis pasitigrim adnauiganti ratem eé quæ ex Susis in Persiam ducit. Eamq; a
Susis abesse stadiis. lx. Pasitigrim uero ab oroatide duobus millibus fere stadioꝶ nauigationé
per lacú in os. Tigris stadioꝶ. ix. eé Ad os Susianú uicú habitari qngétis stadiis a Susis distanté
Ab ore euphratis usq; babyloné nauigatioñé eé per loca bene habitata: supra tria millla stadio
rú. Onesictitus autor est euphraté: tegrimq; in lacú mittere: rursúq; euphraté e lacu egressum p
prio ore ad mare iungi. Sút & aliæ cóplures angustiæ: uxios transeúti iuxta psiá: quas Alexáder
ui pmeauit ad persicas portas & loca alia trásiés regioné & uidere pperans principales eius par
Copratas tes & thesauros q p tot tpa erát: qbus psæ Asiá tenuissent: & multa flumina traiecit: q̃ regioné
Pasitigris rigát: & in persicú sinú deferunť. Ná post Coaspé Copratas & pasitigris q etiá ex uxia fluit. Ité
Vxia Cyrus: q circa Pasargadas p cauá persiá fluit. Ab eo rex appellatus est. Ná pro agradaton cyrus
Cyrus flu- dictus est. Iuxta Persapolim Alexander Araxem traiecit: psepolis magnificas regias habebat:
uius & fabrica sumptuosa in Araxem ex paretacis descédentem: Medus ifluit ex media delatus. Hi
Pasargadæ p cóuallé rerú oium feracé: & Carmaniæ iuncta deferunť: & oriétalib9 regióis ptibus quéad
Persepolis modú & persepolis Alexander persapolitanis regiis cócrematis. ultus est græcos: quoꝶ & illi
Araxes sacra & uebes ferro ignìq; uastassent: deinde in Pasargadas uenit: ubi erat antiqua regú sedes:
Medus Hic Cyri sepulturá in hortis uidit turrim nú sane magná arboꝶ densitate occultá a parte iserio
Cyri sepul- re solidá: superiore tecto & sacello exornatá: quod pagustú aditú habebat: per cú Aristobulus
tura introisse se ait iubente rege atq; sepulturá exornasse: & aureá lecticá uidisse: & mésam cú pocu
lis & aureú alueolú & uesté plurimá & ornatú lapillis ierustatú: atq; hæc uidisse affrimat quum
prio accessisset: postea direptá fuisse: ac extera qdé asportata: lecticá uero cófractá & alueolum
tráspositú mortuú aút: & nusq̃ aparere: qđ nó Satrape sed pdatoꝶ opus fuerat q ea reliquerant
q̃ asportare nequerút: q̃ qdé cótigerút cú Magoꝶ custodia imposita eét: q quotidie oué accipie
bát i aliméta quot mésibus aút equú. Ná alexandri absentia i India & bactris: pmulta innouari
Cyri epit. pbuit: e quibus hoc uná é. Sic. n. Aristobulus refert & huius epigrámatis mentioné facit. O hó
ego Cyrus sum Asiæ rex qui persis imperiú cóstitui. Ne igiť mihi sepulturá inuideas. Onesieri
tus ait turrim. x. tabulatis excelsam fuisse & in superiore tabulato Cyrú iacere. Cú græco epi
grámate pficis lrís insculpto. Cyrus ego: Rex oli regú códicus hic sum. Idé alio epigrá
Darii epit. mate psico in eandé sñiam. Onesitritus quoq; & epigrámatis illius meminit quod in Darii sepul
tura erat hoc mó Amicus Amicis fuit & eques & Sagittator optimus uenatores supaui: & oia
facere potui. Aristus Salamius multo his iunior refert turrim magná fuisse duo tabulata habu
Pasargadæ isse & in successione psaꝶ códitá fuisse: sepulturá uero asseruari in qua græcú epigramma inerat
Astyages (ut antediximus) & aliud psicum in eandé sñiam. Iccirco Cyrus Pasargadas habuit in honore
quod ibi Astyagé medú ultio prœlio supauit & Asiæ imperiú in se trástulit urbe códita & regia
cóstructa in memoriæ monumétú. Pecunias uero oés q̃ in psia erát: Susa exportauit: quæ quáq̃
& ipsa thesauris & supellectile plena erát. nó tamé eá regiá existimabat: sed babyloné quá in aio
habebat illis oino anteferre: atq; hic etiá thesauri seruabanť. Tradút præterea quæ babylone &
in castris erant: quæ ad hoc sumpta nó fuere: in persia & Susis inuenta fuisse talétoꝶ. xl. milia:
Sunt qui dicunt. l. Nónulli oia undiq; Ecbatana cóportata dicút fuisse. c. &. lxxx. milia talento
rú. viii. milia uero: quæ cú Dario e media fugiente exportata sunt ab iis direpta: q eum occide
re: Alexáder itaq; babyloné lóge oibus añponebat uidens eam: & magnitudie & rebus cæteris
excellere. Ná Susiana quáq̃ opuléta sit: torridum tamen: & æstuosum aeré hét præserti circa ur
bé: ut ille dicit adeo ut lacertæ & serpentes. per æstaté. dú sol est in meridie urbis uias trásire nó
possint: sed in mediis interceptæ cóerementur quod nusq̃ in tota persia cótigit: quanq̃ australi
or est lauacra quoq; frigida proposita subito ex calefieri ordeú in sole sparsum: ita conteri qué
admodú miliú: i mortariis: quapp a duo cubita terrá tectis imponót. domus ipse ptopter onus

angustiæ fiunt & longe. Cum longis trabibus careant;& magnis domibus indigeant ꝓpter æstum.
Palmaceas auté trabes peculiare quiddá pati. Nam quú solidæ sint;cú inueterascunt;non cedunt in
partem inferioré;sed in superioré pandunt ꝓpter onus unde melius rectú sustinét;æstus causa dici-
tur;quod septentrioné uersus montes quidá altissimi imminent;qui oém borealé flatum excipiunt.
Elati enim & sublimes a montibus spirantes;campos non attingunt;sed in australiora Susiæ perfe-
runt;ea a uentis tranquilla est;tunc præcipue quú reliquá terrá æstu exustá Etesiæ refrigerát;frumé
to adeo abundant:ut & ordeú & triticú in planicie centuplú ferat;nónunq̃ etiam ducentuplú. Iccir-
co nõ crebras porcas faciunt;nam crebræ radices germen impediunt. Cú uites in ea nõ nascerétur.
Macedones ibi & Babylonæ eas cõseuerunt. Hi non scrobes faciebant;sed palos quosdá in extremo
ferratos in terrá defigétes postea educétes pro eis palmites demittebant. In mediterranea uero pluri
mum:nostroq; tempore sæpe aliter atq; aliter contigit. Dicit Nearchus nec tunc uiæ duces indige-
nas habuisse:cum ex India in Babyloniá classe nauigaret:quod nec stationes habere poterat nec ho-
minibus abundaret qui perite ducerent. Subsidi autem babylonicæ uicina est Sitacena; quæ postea Sitacena
Apolloniatis est appellata. Ambabus a septentrione orienté uersus elymei imminent & paresitaceni Apollõiatis
homines latrones:& asperis mõtibus freti sed magis paretaceni Apollonians imminét unde eos plu Elymei
rimú infestant, elymei auté illos & Susios. cú elymeis uero Vxii pugnát:quanq̃ nunc quidem minus Patesitacẽi
ꝓpter Parthoꝝ potentiá ut ego existimo:quibus parent oés qui loca ea incolũt: quare his bene ha- Vxii
bétibus & oés bene habét q illis parét:dissidétibus uero quod sæpe fit:etiá nostro tépore sæpe aliter
atq; aliter euenit. Sed nõ eadé oibus ꝗbusdá enim tumultus ꝓdest:quibusdá Præter sententiam eue
nit:ac psica quidé:& Susiana regio talis est, Ora maritima palustris est & importuosa. Iccirco persici
mores:& his & medis:& aliis compluribus iidem sunt:de ꝗbus etsi ꝑmulti dixerunt: tamen dicenda
nobis uident quæ ad ré attinét. Persæ nec statuas;nec aras erigunt;sacrificant in loco excelso. Cælú Persaꝝ mo
Iouem putant:colunt solem qué mithrá uocant:Itẽ luná & ueneré;& igné & telluré & uétos:& aquá res
sacrificant in loco mundo:cum imprecationibus;& coronatá hostiam statuunt. Cum uero Magus:
qui sacrificio præest:mébratim carnes in queq; diuiserit;abeunt nulla parte diis relicta;dicunt enim
deú nihil uelle:præter hostiæ aíam nonnulli(ut fert)præcordioꝝ partem igni imponunt;præcipue
igni & aquæ sacrificant:igni arida ligna imponétes:adempto cortice:& aruina super iniecta; deinde
infuso oleo succedunt nõ inspirantes;sed uentillantes. quod siquis inspirarit;aut mortuú quicquam:
coenumue in igné immiserit;morte plectit. Aqua sacra peragunt hoc modo. In lacú uel flumen uel
fontem uenientes;scrobé faciunt;ibiq; hostiá iugulant. Cauentes ne quid ꝓxime aquæ sanguine cõ-
tingat:tanquá oia polluturi;postea carnibus super myrto;lauroue íposítis: eas magi subtilibus uir-
gis cõburunt:& factis imprecationibus ꝗbusdá:oleú lacte ac melle mistú inspergút:non in igné nec
in aquá:sed in terrá. Imprecationes per multú tépus faciút;fasciculú uirgaꝝ myricinaꝝ tenuiú tené
tes. In Cappadocia ubi maxima est magoꝝ multitudo:q pyrethi uocant & multa persicoꝝ deorum Cappado-
templa:nõ cultro sed stipite quodá mactant:tanq̃ malleo uerberantes. Suntq; Pyrethia septa quædá cia
ingentia;in quoꝝ medio ara est. In ea magi & ciueré multú & igné inextinguibilé seruant:quo quot Pyrethi
tidie ingressi imprecationes faciunt:p horá fere ante igné;uirgaꝝ fasciculú tenétes filtraceis infulis
uelati;ex utraq; pte depédétibus: adeo ut uittæ labia contegát. Hæc in Anaitidis & Amani delubris Anaitis
fiunt. Nam & hoꝝ ibi delubra sunt;& Amani statua in pompam ducit. Hæc nos uidimus: Illa & se- Amanus
quentia in historiis tradunt:quod in flumen Persæ nõ micturiút:nec lauant:nec abluunt: nec mor Persaꝝ mo
tuú iniiciunt:nec alia quæ immunda esse uideant. Cuicúq; deo sacrificent; primú igni imprecatio- res
nes faciunt. Reges habét ex eadé stirpe qui nõ paruerit capite & brachio amputato proiicitur. Du-
cunt uxores q̃plures & multas pellices alunt:propagandæ sobolis gratia. Reges quotánis præmia ꝓ-
ponunt iis;q plures filios ædiderint:pueri ante quartú annú in patris cõspectú nõ ueniút. Nuptiæ
in initio uerni æqnoctii celebrant:sponsus in thalamú ꝓcedit comesto prius malo uel cameli me-
dulla;præter id nihil eo die. A quinto usq; ad. xxiiii. annum discunt sagittare iaculari:equitare: & in
primis uera dicere. Disciplinaꝝ magistris cõtinentissimis utunt:q fabulas ad utilitaté reductas íse-
runt:cum cantu & sine cantu:deoꝝ & claroꝝ uiroꝝ facta referentes; congregát eos in unú locum:
æris sonitu ante lucé excitatos tanq̃ ad arma aut uenationé. Præficiunt eis ducé aliqué ex regis filiis
aut satrapæ p quinq̃genos:quæ currenté sequi iubét;loco. xxx. xl. ue stadioꝝ determinato deposcút
etiá rõné eoꝝ quæ illi didicerít simul & uocé;& latus & spiritú exercétes ad æstú:ad frigus:ad hym-
bres & torrétiú trásitus. Docét arma & uestes imadidas seruare & pascere & rusticari & fructibus sil
uestribus uesci;ut Terminthe:glandibus piris agrestibus. Atq; hi cardaces uocant;ex furto uiuétes. Cardaces
Nam carda uirile ac bellicosum signat. Quottidianus eoꝝ cibus post exercitú est panis durissimus; Carda
& Cardamú:& salis granú:& carnes assæ uel elixæ potus est aqua:uenant auté pila & sagittas ab eqs
mittentes & funda utentes. In antemeridiano tépore:his exercent aut arbores serunt;aut radices ef-
fodiunt aut arma faciunt;aut lino & retibus student:pueri uenationé nõ attingunt; sed mos est eam
domú referre. Cursus & cæteroꝝ quæ in quinquénnis exercent premia ab rege ꝓponunt. Pueri au-
ro exornant. Pyropum in honore habét:quare nec eú mortuo apponút quéadmodú nec ignem ob Pyropus
honoré quem ei deferunt. Militant & magistratus obeunt a. xx. anno usq; ad q̃nq̃gesimú & pedites Cetræ figu
& equites. Forú nõ attingunt. Ná nec emút nec uendút. Armant Cetra in rhóbi figurá facta præter ra

pharetras. Sagarim & Sicas habēt circū caput pileum turritū circū pectus thoracē squamosum. Prin
cipes anaxyridé triplá habent & tunicá manicatá duplá genu tenus: cuius suffultura candida est exte
Tiara — rior uero pars colore infecta. Amictū æstate purpureū uel uariū hyeme auté uariū. Tiaras magorū
insulis similes calciamentū altū ac duplū. Multitudo tunicá duplá gerit ad mediá usq; tibiá descen
Persaꝝ cœ- — denté. Circum caput Sindonis panni uolumen quisq; arcu & funda utiť. Persæ laute cœnát integra
næ — & multa & uaria apponētes lecti & poculoꝝ ornatus splendidissimus auro & argēto refulget. De re
bus maximis inter uinū consultant: quas ipsi firmiores putant q̄ quæ in sobrietate fuerint delibera
tæ. Si notis & æqualibus in uia occurrant eos osculanť: si humiliores sunt adorát sola sepeliunt cor
pora cera oblinentes. Magos insepultos auibus edendos dimittūt: hi cū matribus ex patrio more cō
grediunť. Ac Persaꝝ quidé mores sunt huiusmodi illa forsitan addenda sunt quæ a Policrito dicun
tur. Quod regū quisq; suas ædes in monte faciant & thesauros & tributa quæ exigunt ibi recondát
bene administratæ rei monumentū. Exigere eos ex ora marinma argentū ex mediterranea q̄ quæq;
regio ferat ut colores medicamenta lanam uel aliud tale eodem modo & pecora. Tributa instituisse
Darii for- — Dariū longimanū: qui oīum hoīum pulcherrimus fuit excepta brachioꝝ & ulnarū lōgitudine: quæ
ma — tanta erat ut genua contingeret. Maximá auri atq; argenti parté in ædificiis esse in nūmis perexiguá
Cū gratiora illa ad thesauri cōseruationé existimenť: nūmoꝝ uero tantū eē: quátū satis sit ad usum,
& tantū auri percutere quantū ipensis sufficiat. persaꝝ mores magna ex parte temperati sunt & si ob
opulentiá reges in delicias luxumq; defluxerint adeo ut triticū ex asso colica afferri uellent. Vinum
Chalybōniū — auté ex Syria quod Chalyboniū diciť: aquá ex euleo quod ea oīum esset leuissima: ut atticū aceta
Persæ — bulū dragma minus appenderet. Ex oībus auté barbaris: Persas clarissimos effici apud Græcos con
tigit: quod nulli Græcis ipetauerūt: qui Asiam tenuere: præter eos nec ii græcos: nec græci illos an
tea nouerant: nisi perpatū admodū quantū fama percepissent. Nam nec Homerus medorū: Syrorū
ue imperiū nouit. Nam cū ægyptias thebas: & eaꝝ & phœnicū diuitias nominet: nequaq̄ Babylonis
& Ecbatanoꝝ opes cōticuisset. Ac primo quidé græcis persæ imperauerūt. Lydi uero nō toti Asiæ:
sed parti perexiguæ: solū eis halym sunt dominati. Idq; non diu. Croesi & Aliatis tempore: sed si quá
famá habebant: eam amiserunt a Persis superati Persæ q̄ primū Medoꝝ res euerterunt. Lydos subege
re & græci qui in Asia erant: illis paruerunt postmodū in græciá traicientes: sæpe multisq; certami
nibus uicti sunt. Asiam tamen usq; ad mare tenuerūt: donec a Macedonibus sūt debellati. Cyrus eos
primū in imperio cōstituit. Cuius successor Cambyses filius: a magis sublatus est: septé uero Persæ q
magos interemerunt Dario hystaspis filio imperiū tradidere. Cuius successores in narsem desierunt
Darius — qué cū Bagous eunuchus interfecisset: Dariū regé fecit: quanq̄ e stirpe regia nō erat. Sed qū Alexá
der hunc euertisset ipse. xxi. ue annis regnauit. Postea Asiæ imperiū in cōplures successores: & ab eis
Assyrii — profectos diuisum euersumq; est. Permāsit tamé annis. cc. & l. nūc iam p se se sūt: Ac reges q olim Ma
Babylonia — cedonibus paruere nunc Parthoꝝ regibus subiectos habent.

Aturia

Ninus — Sextusdecimus circa Assyriá uersať in q̄ Babylon est: & Nisibis urbes maximæ. Ité circa Adiabená
Apolloniatis — & Mesopotamiá & Syriá & Pheniciá & Palestiná: Arabiá oém: & quæcūq; Indica Arabiá cōtingunt.
Elymei — Ité Saracenoꝝ regioné quam Scenetim uocat: & oém rubro mari: & mortuo adiacenté.

Paretacæ

Charonetis — Ersiæ ac Susianæ iuncti sunt Assyrii: sic. n. Babylonia & maximam circūstantis re
Zagrus — gionis parté uocant. Cuis etiá Aturia est: In qua sunt ninus: Apolloniatis: Elymei:
Dolomena — p — Paretacæ & Charonetis. Zagro monti ꝓxima. Ité campi Nino uicini: & Dolome
Calachena — na: & Calachena: & Zachena: & Adiabena: & Mesopotamiæ gentes: Gordyæ sis &
Zachena — Mygdonibus iis ꝓxime q circa Nisibim sūt usq; ad euphratis ponté: & ad multá
Adiabena — transeuphraté regioné: quá Arabes tenent: & q ꝓprie nunc Syri appellanť usq; ad
Mesopota- — Cilices & Phœnices & Libes: & Aegyptiū pelagus: & Issicū sinū Syroꝝ nomé ten
mia — dere uideť a Babylonia: usq; ad Issicū sinū: & ab hoc olim usq; ad euxinū. Quare utriq; Cappadoce:
Gordiæsæa — tum q ad tauꝝ: tū q ad pōtū iacét: ad hoc usq; tépus leucosyri appellanť: ac si sint aliq Syri nigri. Hi
Nisibis — aūt extra taurū sūt: taurū dico eū q ad amanū usq; nomen extendit: q de Syroꝝ iperio scribūt: cum
Syroꝝ no- — medos a Persis euersos dicūt. Syros aūt a Medis nullos alios Syros intelligunt: q̄ q Babyloné: ac Ni
men — num regni caput effecerunt: quaꝝ alterá Niná scilicet ninus in Aturia condidit: cuius uxor Semira
Leucosyri — mis regno succedés condidit Babyloné: atq; ii Asiam tenuerunt. Semiramidis opera præter ea: quæ
Ninus — apud Babyloné sunt: multa per uniuersam fere hanc continenté ostenduné ut aggeres: q Semirami
Babylon — dis uocanť: & mœnia: & munitionū fabricæ: & aquæductus: & scalæ & fossæ in fluminibus: & lacu
Semiramis — bus: & uiæ & pōtes. Posteris uero suis iperiū reliquerūt usq; ad Sardanapaliī: & orbacū: qd postea in
Aturia — Medos translatū est. Sed ninus post euersos Syros: ex tēplo deleta est: ea multo maior erat Babylone
Arbela — in Aturiæ campo sita. Aturia similis est iis locis: quæ circa Arbela sunt & lycū flumen ītermediū ha
Lycus — bet. Arbela. n. ad Babyloniá ptinét: & iuxta eá sunt. Trás lycū uero Aturiæ cápi: Ninū circūiacet. In
Gaugame- — Aturia quoq; uicus est noíe gaugamela apud qué Darius superatus amisit imperiū: quare hic locus in
la — signis est eius nomen Cameli domus interpretať. Sic enī eū Darius hystaspis filius noīauit: quū pos
Darius — sessionem hanc camelo defesso in alimentū daret: præsertim in uia qua per deserta iti Scythiam cū

oneribus itur. In quibus regi etiam alimentũ erat. Macedones quũ hunc uicũ tenuem uiderent. Ar
bela uero habitationẽ admirabilem ab arbelo: ut tradũt Athmonei filio cõdita circa Arbela & proe Arbelus
liũ & uictoriam fuisse diuulgarunt: atq; sic scriptoribus tradiderunt: post Arbela & Nicatoriũ mon Nicarorius
tem quem sic Alexander nominauit: uicto apud Arbela proelio est flumen caper in tãta distantia in Caper flu.
quanta Lycus. Regio ipsa Artacena dicit̃. Circa arbela est urbs Demetrias: postea est fons q naphtha Artacena
fluit: postea ignes & Aneæ templũ: & Sadrace Darii regia eius qui hystaspis filius fuit; & Cupressetũ Demetrias
& locus ubi caper transitur: iam cum Seleucia & Babylone conuictus. Babylon in campo iacet: muri Aneæ tépl.
ambitum habet. ccc. & . lxxxv. stadioꝝ. Eius crassitudinẽ pedum. xxxii. Altitudinem inter turres cu Sadrace
bitorum quinquagenũ turrium ipsaꝝ sexagenum: uiam super mœnibus tam latam: ut quadrigæ oc Babylonis
currentes facile pertransire possint. Vnde & hoc ex. vii. spectaculis unum dicit̃. Item horti pẽsiles in situs
figura quadrata: quorum latus quodlibet quaternũ est iugerum. Hi fornicibus continent̃ sese in for
cipis modũ intercidentibus sitis super pilis in aleatoriaꝝ tabellarum formam alius super alia posita
rum. Pilæ concauæ sunt & terra plenæ: ut arbores maximas consitas recipere possint ex lapide cocti
li & bitumine structæ: tam ipsæ quam fornices & fornicũ interfectiones supremum tabulatum ascẽ
sus scalares habet & cochlias ipsis adiacentes: per quos continue aqua ex Euphrate in hortos affere
bat̃ ab hominibus ad hoc ipsum constitutis; Nam flumen mediam urbem ĩterluit; eius latitudo sta
dium occupat; horti super flumine sunt; ubi etiam beli sepultura est nunc eruta; quã Xerxes eruit ut Beli sepul.
fert̃. Ea pyramis quædam erat quadrata ex latere coctili structa: stadii altitudine; cuius quodq; latus
stadiũ obtinebat: hanc Alexander reparare uoluit: sed cum multi laboris esset & multi tẽporis. Nã
solũ ad expurgandã terrã. x. millibus hominũ duobus mensibus opus erat: quod incœperat perfire
re nõ uoluit: illico enim morbus & mors consecuta est. Id posterioꝝ nemo curauit: quinetiam reliq̃
neglecta sunt; & urbis partẽ Persæ diruerunt; partẽ tempus consumpsit & macedonũ negligẽtia præ
sertim ubi Seleucus nicator Seleuciã ad Tigrim conditus ad stadia. ccc. Babyloni proximã. Nã & ille Seleucia
& posteri oẽs circa hanc urbem maximopere studuerunt & regni caput effecerunt; & nunc Babylo
ne maior est; quanq̃ magna ex parte deserta: ut id facile de ea dici possit q̃ de magnis urbibus: quæ ĩ
Arcadia erant a quodã dictum est magna ciuitas magna solitudo est. In ea ꝓpter lignoꝝ inopiam ex
palmaceis trabibus & columnis ædificia faciunt. Circũ columnas funes: extorta stipula cõfectos po
nunt; postea illinẽtes coloribus pingunt. Portæ bituminatæ & altæ sũt tam ipsæ q̃ domus; quæ oẽs
ꝓpter lignoꝝ penuriã fornicat̃. Nã regio magna ex pte nuda nihil habet; præter fructices & palmã:
quæ & in Babylonia & in Susiana: & in ora persiæ: & in Carmania ꝑmulta est. Imbrice autẽ nõ utun
tur cũ hymbribus careãt; Susiana Sitacenæ similis est. Constituta est habitatio quædã in Babylonia
philosophis indigenis: plurimũ circa philosophiã uersantibus: q Chaldæi appellant̃. Sunt ex eis qui Chaldæi
Genethlialogiã simulent: sed a cæteris nõ recipiunt̃. Et alia Chaldæoꝝ natio & Babyloniæ regio ab
eis habitata Arabibus & mari ꝓxima: quod persicũ appellat̃; Chaldæoꝝ astronomicoꝝ genera mul
ta sunt. Nam quidã orcheni dicunt̃: quidã Borsispeni; & alii complures: qui tanq̃ p sectas eisdẽ de re Orcheni
bus alias atq; alias opiniones sequunt̃; & Mathematici quoq; de nõnullis eoꝝ mentionẽ faciũt: quẽ Borsispeni
admodũ decidenda: & Naburiano & Sudino. Nam & Seleucus ex seleucia chaldæus est: atq; alii com Cidena
plures illustres uiri. Borsippa ciuitas ẽ Dianæ & Apollini sacra. In ea maximũ linificium est; & maxi Naburiáus
ma uespertilionũ multitudo: q longe maiores sunt q̃ in cæteris locis capiuntur & in esum condiun Sudinus
tur. Babylonioꝝ regio ab oriente complectit̃ a Susiis & elymis: & paretacinis. Ab occidente ab Ara Seleucus
bibus Scenetis: usq; in Adiabenã: & Gordyeã. A septentrione ab harmeniis ac medis usq; ad zagrum Borsippa
montẽ: & gentes circa eũ habitantes. Regio a multis fluminibus irrigat̃: quoꝝ maximi sunt Tigris Vespriliões
& Euphrates. Hæc enĩ flumina secunda sunt; post indica ad australes Asiæ partes defluentia; & p al Babylõioꝝ
terum. Opim nauigatur; & in eam quæ nunc Seleuca dicitur. Opis aũt uicus est circũstantiũ locoꝝ regio
emporium; per alteꝝ uero babylonẽ: supra tria millia stadioꝝ. Sed persæ uolentes de industria naui Gordyea
gationẽ ꝓhibere: Canales manufactos cõstruxerunt: extraneaꝝ inuasionũ metu. Alexander quum Zagrus
aduentasset: quotquot potuit restituit: eos præsertim q opim deferebant: & fossas maximas duci cu Opis uicus
rauit exundat enim euphrates in æstate: a uere incipiẽs. Quũ iã niues in harmenia liquefiunt; ut ne Euphrates
cesse sit stagnari arua: atq; obrui nisi qs ingruentẽ fluxũ; & aquarũ uim p fossas & canales diuertat; exundat
quẽadmodũ nilũ in ægypto: atq; ob hoc qdẽ canales deducti sunt: sed opa multa opus est. Nã cum
terra ꝓsunda sit: & mollis ac facile cedat; facile ab aqs trahit̃; & campos nudat: & limus fossas ĩplet:
& eoꝝ ora obstruit. Vnde rursum aquaꝝ effusionem fieri contingit: quæ in campos egressa lacus &
paludes ad mare efficiunt: & arundineta e quoꝝ arundinibus uaria contexuntur uasa: quoꝝ quæ li
quida suscipiunt: bitumine illinunt̃. Cætera nuda & lituræ expertia relinquunt̃: fiunt etiã uela arun
dinea storeis & cratibus similia. Hæc inundatio oĩno ꝓhiberi non potest: afferri autẽ aliquod reme
diũ potest: quod optimoꝝ principũ opus est. Remediũ est multã aquarũ effusionẽ obstruendo pro
hibere: fossaꝝ uero rẽpletionẽ quã limus efficit eas expurgando & ora aperiẽdo. Purgatio facilis est
obstructio laboriosa. Nam cũ terra facile cedat & mollis sit; aggestũ limũ non sustinet; sed sedendo
& ipsa trahit̃; & os effossu difficile reddit. Nam & celeritate opus est ut cito fossæ claudãt̃ & ne oĩno
ab eis aqua elabat̃; fossæ enim p æstatẽ arefactæ: flumen arefaciunt: quod humidefactũ deriuationes
ad tempus præbere nõ potest: quibus regio perusta & æstuosa per æstatem plurimũ eget. Nam nihil

refert siue aquarum multitudine obruant fruges siue siti depereát. Praeterea cum nauigationes ualde utiles sint ab antedictis causis impeditae: aptari nõ possunt nisi fossarũ ora cito aperiant: & cito clau dant: ut semp fossae mediocritate seruent: ne in eis aqua redũdet: neue etiam deficiat. Refert Aristobolus Alexandrũ ipsum nauigantẽ & scaphã gubernantẽ operi praefuisse: & cũ caetera multitudine fossas emundasse & ora obstruxisse: & nõnulla aperuisse. Quũq; fossam quandã ad paludes & lacus: qui sunt arabiã uersus tendere animaduerteret habentẽ os intractabile: & obstructu difficillimũ ꝓpter cedentẽ & mollẽ terrã aliud nouum os aperuisse. xxx. stadiorum capto loco petroso: atq; traducto alueo. Idq; tum ꝓuidendi gratia fecisse; tum ne Arabia omnino difficilis esset ingressu: ꝓpter lacus & paludes: cũ ꝓpter aquae multitudinẽ iam effecta isula uideret: habebat enĩ in aĩo regionẽ eam adipisci: simulq; & classem & receptacula parauerat, nauigia quoq; partim in phoenicia cyproq; cõstru-

Thapascus] xerat: tum plicatilia: tum cõpacta: quae stadiis. vii. Thapsacũ portata postea Babylonẽ flumine deferrent: partim in Babylonia aedificauerat: ex hortorum & lucorum cyparissis. Nã in eo loco materiei inopia est. Apud cosseos uero & nõnullos alios mediocris copia: hoc praetextu maxime motum bellũ dicit quod soli Arabes ex oĩbus gentibus legatos ad eũ nõ misissent: sed reuera cupientẽ oĩbus dominari & quoniã duos tantũ deos ab illis coli audisset Iouẽ scilicet & Bacchũ: q̃ q̃ ad uitã ptinẽt principalia dãt se tertiũ existimasse cultũ iri: si uicisset: & patriã libertatẽ quã prius habebãt: illis pmisisset. Atq; haec Alexandrũ circa canales effecisse: & regũ & principũ sepulturas quarum plurimae in lacubus erãt, reportasse. Eratosthenes lacuũ mentionẽ faciens: q apud Arabiã erant: dicit cũ aqua exitũ nõ haberet subterraneos meatus aperuisse: ac per illos usq; in celosyriã deferri: & in ea flumina erũpere: quae circa Rhinocoruram: & Casiũ montẽ sunt: atq; ibi & lacus & uoragines efficere: quae haud scio an uerisimilia dixerit. Nã euphratis effusiones: quae Arabiã uersus: & lacus: & paludes efficiunt: mari persico ꝓximae sunt. Isthmus autẽ q ea dirimit: nec sane multus est: nec petrosus. Quare uerisimilius erat aquã in mare impelli siue sub terrã q̃ ultra sex millia stadiorum siccã & aridã regionẽ pmeare praeser-

Libanus tim quũ Libanus & Antilibanus: & Marsias montes medii essent. Atq; hi quidẽ haec dicunt. Polyele

Antilibãus tus negat euphratẽ inundare cũ p campos maximos ferat: montiũ uero nõnullos duobus millibus

Marsias stadiorum abesse. Coseos ad mille distare: nõ admodũ altos: nec ualde niuibus pressos: nec cõfertã ni-

Cosei uiũ liquefactionẽ inducentes. Nam maxime montiũ altitudines in borealibus partibus sunt: ultra Ecbatana. In australibus uero scissos ac dilatatos plurimũ deprimi: simulq; maximã aquae partẽ a Tigri excipi: quod itaq; ultimo dicit aperte absurdũ est. In eosdẽ. n. campos descendit: & sic montiũ altitudines: quae inundare dicuntur: inaequalitatẽ quandã habent: partim quod borealia magis attollunt: partim quod meridionalia dilatant. Sed nix non modo altitudine montiũ: sed climatibus iudicatur. Et eisdẽ montis boreales partes magis niuibus tangunt: q̃ australes: & diutius illae niuẽ retinent q̃ hae. Cũ itaq; Tigris ex supremis harmeniae partibus: quae sunt Babyloniae proximae niualem aquam suscipiat non sane multã: utpote ab Australi latere descendentẽ minus inundabit: euphrates uero ex utrisq; partibus aquam recipit nõ ex uno monte solũ: sed ex multis ut in peragratione harmeniae declarauimus addita etiã fluminis longitudine quantũ in magna & in parua harmenia percurrit: & quantũ ex parua harmenia per cappadociã & taurũ uadẽs Tapsacũ usq; defert: inferiorem Syriã & Mesopotamiã disterminans: & quantũ reliquũ est usq; ad hostia & babylonẽ quae sũma est

Hordeum xxx. & vi. milliũ stadiorum: Quae quidẽ apud canales attinent: nec sunt. Regio hordeũ fert quantum

Palma alia nulla: Nã modios tricentenos affert ut dicit. Caetera uero ex palma praebet. Ex ea enim panis & mel & uinũ & acetũ fit: & textilia uaria nucleis pro carbonibus fabri ferrarii utunt. Qui in aqua macerati bobus & ouibus in pabulũ dantur. Dicunt esse carmen quoddã persicũ in quo. ccc. & lx. pal-

Sesaminũ mae utilitates numerãt: Oleo frequẽtius Sesamino utunt. Caetera loca huius arboris penuriã habẽt

oleum In babylonia etiã bitumen multũ innascit: de quo Eratosthenes dicit: liquidũ: quod naphthã uocãt

Bitumen in Susiano agro nasci aridũ uero quod cõgelascere potest: In babylonio cuius fons est prope ipsum

Naphtha naphtham. Hoc autẽ inundãte ex liquefactione niuiũ: & ipse augeť: & effusionẽ in fluuiũ facit. Hic glebae maximae concreant ad aedificia idoneae: quae ex coctilibus lateribus fiunt. Sũt qui liquidum etiam in agro babylonio innasci dicant. De arido quidẽ dictũ est: q praesertim ad aedificia ualet: dicunt etiã nauigia cõtexi: quae bitumine illita cõstipent. At liquidũ quod naphthã uocant admirabilẽ quandã naturã habet. Nã igni admotũ eũ corripit & si corpus eo illitũ igni admoueris: deflagrat: nec aqua ullo pacto extingui potest: sed magis ardet nisi ualde multã superinfunderis. Ceno & aceto & alumine & uisco oppressum extinguit. Vnde Alexandrũ tradunt: experientiae gratia puero cui

Naphtha dam in balneo Naphtham inspsisse: ac lucernã admouisse ut ꝓpe puer totus deflagraret: nisi circun-

fons stantes multa aqua flãmas euicissent: ac puerum seruassent. Possidonius dicit ex fontibus naphthae Babylonii quosdã nigrũ naphthã: quosdã albũ ꝓducere: atq; ex iis alios esse liquidi sulphuris: eos scilicet qui albũ naphthã habent q̃ & flãmã arripiãt. Eos uero q nigri bituminis sint liquidos esse & ꝓ

Babylon oleo in lucernis uti. Babylon olim Assyriae fuit metropolis nunc Seleucia est: quae ad Tigrim dicit:

Seleucia prope eam uicus maximus est nomine Ctesiphon: in quo Parthorum reges hyemabant: Seleuciae par-

Ctesiphon centes: ne a Scythica & militari natione opprimerent. Hic uicus ciuitatis potentiã ac magnitudinẽ habet adeo ut Parthorum multitudinẽ & apparatũ oẽm recipiat ac uenalia & necessaria artificia illis suppeditet. In eo Parthorum reges in hyeme ꝓpter aeris tẽperiẽ degere solent: aestatẽ uero in hyrcaniã

& ecbatanis aguũt;ppter ea quæ antiq̃ fama obtinet:& quéadmodũ Babyloniá regioné uocamus:
sic indigenas Babylonis dicimus nõ ab urbe sed a regione:A Seleucia uero nequaq̃ & si illic sint: ut
Diogenem philosophũ stoicũ.Est auté Artemita insignis ciuitas quingétis stadiis a Seleucia distans: Artemita
plurimũ ad orienté exposita:quemadmodũ Sitacena.Nam & ea multa & opulenta inter Babyloné Sitacena
& susianá iacet;quare ex Babylone Susa euntibus totũ iter p Sitacená est. Ad orienté uero ex susis in
Persiæ mediterraneá euntibus;iter est per uxiá quéadmodũ iis q ex Persia in medios Carmanios ꝓ-
ficiscunt. Carmaniá igit a Septétrione Persia circũdat:quæ multa est cũ paretacinis & cosseis coniũ Carmania
cta usq; ad Caspias portas montanis sane gentibus ac latrociniis.Susiæ coniungit Elymaitica : quæ
magna ex parte aspera est & latronibus referta. Elymaiticæ media & quæ Zagro sunt proxima. Cos
sei magna ex parte sagittarii sunt quéadmodũ & montani:eis finitimi qui semp latrocinia exercent. Elymaitica
Paruá enim ac sterilé regioné incolentes:ex alieno uiuere & ualentes esse oportet:oés enim bellac. Cossei
sunt & cũ Elymei cũ Babyloniis Susiisq; bellũ gererét:illos in societate habuerũt. xiii.hominũ mil-
lia conferétes;paretaceni:q̃q̃ magis agriculturá exerceant:q̃ Cossei:nec ipsi tamen a latrociniis absti
nent:elymei plus terræ possidét quá hi & magis uariá. Quæcũq; itaq; ferax est incolas agricultores Paretaceni
habet montana uero milites nutrit magna ex parte Sagittarios:& cũ multa sit multũ exercitũ emit Elymei
tit. Vnde cum rex eoꝝ potentiá maximá habeat:non patit Parthoꝝ regi obtemperare: quemadmo
dum alii:eodé modo se erga Macedonas habebant:qui postmodũ Syriæ imperauerũt. Anthiochum
quidé magnũ eũ qui Beli templũ spoliare conatus est:finitimi barbari ex sese adorti interemerunt.
Parthus ex his quæ illi euenerãt edoctus:& tépore post audiens tépla esse apud eos opuléta: uidésq;
minime obtemperantes:ui magna inuasit:& Palladis templũ ac Dianæ: quod Azara dicit cœpit.x. Azara
millibus talentoꝝ ablatis.Capta est etiá prope flumen Hedyphontem:Seleucia magna ciuitas: quæ Hedyphon
prius Soloce uocabat. Tres sunt in eam regioné aptiores ingressus:ex media quidé & locis zagro ui- Seleucia
cinis:per Massabaticá:ex Susia per gabianá.Gabiana & Massabatica elymeoꝝ sunt ꝓuintiæ. Tertius Soloce
ingressus est ex Persia:est etiá Cyrbiana elymeoꝝ ꝓuintia. Is finitimi sunt Sagapeni:& Silaceni paui Gabiana
sane principatus. Atq; hæ sunt gentes:quæ orienté uersus ultra Babyloniá habitant. Ad septentrio- Massabati-
né mediá diximus & harmeniá. Ad occidenté est adiabena:& Mesopotamia:maxima adiabenæ pars ca
platicies est:ea præsertim:quæ pertinet ad Babyloniá:quáq̃ propriũ principé habeat:nonnunq̃ har- Cyrbiana
meniæ adherescit. Nam Medi Harmenii ac Babylonii præter oés alias gétes quæ hic sunt : ita erant Sagapeni
ab initio constituti:ut se inuicé adorirent:ut cuiq; opportunũ uidebat:rursum conciliarent : quod Silaceni
usq; ad Parthoꝝ imperiũ pmansit a Medis itaq; atq; Babyloniis Parthi imperant. Harmenius autem Adiabana
nunq̃. Inuasiones tamen sæpe factæ sunt oíno aũt capti nunq̃ immo tigranes(ut in rebus harmenia-
cis dictũ est)fortiter restitit. Adiabena quidé & huiusmodi:Adiabeni etiá Saccopodes uocantur. De Saccopo-
Mesopotamia & gentibus:quæ ad meridié uergũt deinceps dicemus. Si prius pauca de moribus As- des
syrioꝝ fuerimus persecuti. Hi itaq; in cæteris Persaꝝ similes sunt ꝓpriũ uero habent: quod cuiusq; Assyrioꝝ
tribus tres uiros integros ac principales præficiũt:qui puellas nubiles in mediá multitudiné ꝓducé mores
tes eas per præconé locádas significant:ac primo eas quæ digniores sunt. Sic enim cõiugia apud eos
conficiunt:quotiens uero coierint surgunt quisq; seorsum suffici:lauant mane priusq̃ quicq̃ attin-
gant:& perinde eis lauacrũ in moré est a coitu atq; a mortuis. Oíbus Babylonioꝝ mulieribus mos
est:ex causa quadá in aliqua re uenerea cum hospite pmisceri:cum turba & cultu plurimo ad illũ ue
nientibus:quælibet nostro aliquo coronatur. qui uero ad eam admittitur:posito super eius genibus
argento quantum sibi uidetur:coit longe ea a fano abducta:id argentũ ueneri sacrum est. Tres sunt
magistratus eorũ:qui iam militia sunt emeriti:& nobilioꝝ & senum seorsum regio posito primi &
uirgines collocare:& de adulteriis iura reddere:Secundi de furtis: Tertii de rebus uiolétis. Hi ægro-
tos in uiis exponétes:interrogant prætereuntes:num quisq̃ morbi huius remediũ norit:nam nemo
prætereuntium adeo malus est:qui occurrés non admoneat:siquid salutare habet uestes gerũt. Inte-
rioré tunicá ex lino talaré:exteriorem ex lana:amictum album:coma eis parua est. Calciamentũ nõ
sane magnũ gestant etiá sigillum & Scipioné non frugilé sed insigné. In supiore parte malo uel rosa
uel lilio:uel aliqua eiusmodi re ornatũ:ungunt Sesamo:lugét mortuos ut ægyptii & alii pmulti:se-
peliunt in melle cæra cadauer oblinunt. Tres sunt nationes:quæ frumento carent. Elii & Ichthyo- Elii
phagi:qui ita uiuunt quemadmodum gedrosii. Mesopotamia ab euétu rei noíata est. Dictũ est enim Ichthyo-
eam inter Euphraté ac Tigrim iacere:& tigrim orientale eius latus alluere:occidétale uero & austra phagi
le euphraté ad septétrioné est taurus:qui Harmenios dirimit a Mesopotamia:quare maxima distan- Gedrosii
tia qua inter se absunt:ad montes est duoꝝ milliũ & quadringentoꝝ stadioꝝ:quæ eadé est quá Era Mesopota-
tosthenes a Thapsaco dixit:iuxta quá antiquus Euphratis pons erat:sup Tigris transitu ubi Alexan mia
der cũ exercitu traiecit:minima uero distantia paulo supra. cc. Iuxta Seleuciam fere ac Babyloné la- Taurus
bitur Tigris p lacũ:qui Thopetis dicitur per mediam eius latitudiné. In alteram uero ripam ꝓueniés Thopetis
cũ multo sonitu:ac flatu sub terrá ingredit:& longe inuisibilis delatus. Rursum exoritur non ꝓcul Gordyea
a gordyea:atq; adeo uehementer lacũ pmeat(ut Eratosthenes ait)ut quanq̃ lacus salsus sit: & piscibus
careat:tamen hac in parte dulcescat:& fluat & piscibus abundet. Mesopotamiæ coartatio in magna
sane lõgitudiné exit:& quodámodo nauigio psimilis est:maximá oræ pté euphrates efficit. Distátia
a Thapsaco usq; Babyloné(ut Eratosthenes uult)est stadioꝝ q̃ttuor milliũ & octingétoꝝ. A ponte

uero qui est iuxta commagenã:ubi Mesopotamia incipit:usq; Thapsacũ:sunt non pauciora duobus
millibus stadiorũ.Praetermontanea quidé regio satis ferax est parté eius ad euphraté expositá & pon
tem qui núc iuxta cõmagená est:& eum qui olim iuxta Thapsacũ erat:ii habét : qui a Macedonibus
mygdones sunt appellati:apud quos est nisibis:qua in Antiochiá mygdoniá appellarunt sub Masio
monte sitá:& tigranocerta & loca quae sunt circa caras & Nicaphoriũ & choi di raza & Sinnaca:in q̃
Surena pthorũ íperator crassum dolo captũ íteremit:ad Tigrim sũt Parthorũ loca: quos antiq Car-
duichos appellabãt:& urbes quaedá e qbus est Sarisa:& Saralca:& Pinaca munitio optima quae arces
tres habet quáq; suo muro cinctá ut q̃si triurbs uideat. Verũ tamé ea Harmenio paruit & Romani
eam ui coeperunt & si gordyei excellétes architecti uidebant & corũ instrumentorũ gratiari:quibus
urbes obsideri solent:unde & tigranes eis ad haec utebatur; Reliqua quoq; Mesopotamia Romanis
paruit:cuius magná parté Pompeius tigrani dedit quaecunq; praecipua erat . Ná regio foecunda est &
maxime pascendis bobus idonea fert quae semp uirent & aroma aromũ . Alit etiá leones gignit na-
phthá & gangetim lapidé;qué serpentes fugiunt.Dicunt gordym Triptolemi filiũ gordiná habitas-
se:postea erethrienses quos p se rapuerunt.De Triptolemo mox in rebus Syriacis dicemus mesopo-
tamiae partes ad meridié uergentes & a montibus remotas siccas & steriles: Arabes scenetae icolunt
latrocinii sane hoies & pastorales;qui faciliter in alia loca demigrant cũ praeda eis & pascua deficiũt;
quare cõtingit ut praetermontani ab his infestent & ab Harmeniis qui desup iminétes ,ppter poté-
tiá uim eis afferunt;& tandé uel illis parent uel parthis q ad latera sunt:Mediá atq; Babyloniá habi-
tantes . Inter Euphraté atq; tigrim fluit aliud flumen quod Basilius appellat & circa Anthemusiam
aliud noíe Aborras mercatoribus ex Syria Seleuciá:& Babyloniá euntibus iter est p eos q a malié si-
bus Scenetae appellant & p eorũ deserta.Euphratis itaq; trãsitus est eis iuxta Anthemusiá Mesopota
mia locũ qttuor schoenorũ spatio trans flumen est bambica:quá edesam & sacrá ui bé uocant. In ea
Atargatá Syriá deá colunt : trãseuntibus uero iter est per deserta usq; Scenas urbé memoratu digná
sitam sup fossam quadá in babyloniae fines; A fluminis transitu Scenas usq; est íter dierũ.v.&.xx.hic
sunt Camelitae qui diuersoria habét partim cisternarũ partim aquaeductuũ aqs abundátia. Scenetae
pacé eis praebét & pendendorũ uectigaliũ mediocritaté;cuius gratia illi per deserta fugiétes:parapo-
tamiá praetereunt relicto a dextris flumine triũ fere dierũ itinere.Phylarchi uero qui ex utraq; parte
flumen accolunt cũ regioné habeant non ualde feracé ac minus sterilé colant;suũ quisq; dominatũ
exercens;suũ etiá uectigal exigunt idq; nõ moderatũ;difficile.n.est apud hoies intractabiles commu
nem aliquá mensurá definiri mercatoribus utilé.Scenae a Seleucia distãt Schoenis.x.&.viii. pthici i-
perii fines sunt euphrates & ulterior regio.Citeriora Romani tenét & Arabon phylarchi usq; in ba-
byloniá quorũ quidá illis adhaerescunt:quidá romanis:quibus etiá finitimi sunt ac minus quidé Sce
netae Nomades;q fluuio sunt ,pximi magis auté remotiores:& ad felicé Arabiam accedunt . Parthi
prius Romanorũ amiciciá colebant;postea crassum;qui belli initiũ fecit ulti sunt;quanq̃:nec ipsi nõ
paria inuenerunt quũ bellũ accendissent Pacoro in Asiam misso.Antonius uero Harmenii consilio
,pditus male pugnauit:ad Phraates q illi successit tantum circa Caesaris Augusti amiciciá studuit ut
etiá illi trophaea remitteret:quae parthi de romanis erexerát;& uocato in colloqo Tito q per id tem
pus syriae praeerat:quattuor ei filios legitimos obsides tradidit Sarospadé;Cerospadé:Phraané & bo
oneni;& duas eorũ uxores & filios.iiii:.seditioné metuẽs & ne sibi insidiae struerent. Intelligebat enĩ
neminé aduersum se praeualiturũ:si nullũ ex Arsacio genere assũpsisset: ,ppterea q pthi ualde Arsa
ciorũ sunt amantes:filios itaq; eminus ablegauit;uolens eam spem maleficiis auferre:quare eius filii
quicũq; supsunt;Romae publice ac regaliter curant.Ac reliq etiá reges & legatos miserunt;& in col
loquiũ uenere.Syria septentrioné uersus:Cilicia & Amano terminat. A mari ad euphratis,poté sta
dia intersunt ab Issico sinu usq; ad pontem qui est iuxta cõmagená dictũ latus terminátia nõ paucio
ra quadringentis:orienté uersus terminat euphrate & Arabibus scenetis;q cis Euphratem sunt. Au
strũ uersus foelici Arabia:& aegypto occidenté uersus aegyptio pelago issicũ usq;.Syriae partes a Cili
cia & Amano incipientes;ponimus cõmagená:& eá quae Seleucis Syriae appellat;postea coelosyriam
& phoeniciá in ora ultimá.In mediterranea ponimus iudaeá:nõnulli totá Syriá i Coelosyrios & pho-
enicas diuidũt;dicétes quattuor natiões his esse imistas.Iudaeos Idumaeos;Gazeos; & Azotios.Agri
cultores quidé ut Syros & Coelesyros:mercatores ut phoenices;atq; haec quidé in uniuersum.Sigil-
latim uero cõmagena pparua regio est;& urbé habet natura munitá.Samosata regni caput nũc pro-
uinciafacta est.Circũiacet regio quanq̃ parua foecunda tamen.Hoc in loco nunc est euphratis pons
apud qué sita est Seleucia Mesopotamiae castellũ Cõmagene a Pompeio adiectum; in quo Tigranes
Cleopatrá cui luna fuit cognométo interemit:ea aliquádiu coercita:quũ a Syria excidit. Seleucensis
ager portionũ;q̃s diximus optima est;uocat etiá Tetrapolis:& est ex isignibus urbibus; quae ibi sint
& si plures sint maxime;tamen quattuor sunt Antiochia apud daphnen;& Seleucia in Pieria; & Apa
mia & Laodicea;quae propter concordiá sorores dicebant.Eas Seleucus Nicator condidit.Maxima
ab eius patre dicta est:munitissima ab eo.Apamia uero ab eius uxore.Laodicea autem a matre noia-
ta est;propriae tetrapolis in quattuor Satrapias diuisa erat Seleucis(ut Possidonio placet)í q Coelo-
syria.Mesoporamia uero in unam.Antiochia etiá tetrapolis est:ex quattuor partibus constituta. Ea
publico & priuato muro secundum quáq; partem munita est ; primam partem Nicator habitauit:

Mygdones
Nisibis
Masius
Tigráocerta
Crassi caedes
Sinnaca
Cardulchi
Sarisa
Saralca
Pinaca
Tigranes
Mesopotamia
Gangetis
Gordina
Scenetae
Basilius flu.
Anthéusia
Aborras
Scenetae
Bambyca
Edesa
Atargata
Scenae
Camelitae
Parapotámia
Phylarchi
Scenae
Parthici imperii fines
Arabon
Pacorus
Phraates
Titus
Arsacii
Syriae situs
Cilicia
Cõmagena
Seleucis
Coelosyria
Phoenicia
Iudaea
Idumaei
Gazei
Azotii
Samosata
Seleucia
Antiochia
Seleucia
Apamia
Laodicea
Antiochia

habitatoribus ex Antigonia traductis:quá paulo prius:Anogonus philippi filius ꝑpe construxerat.
Secunda pars est multitudinis habitatoꝝ. Tertia Seleuci Callinici. Quarta Antiochi Epiphãis : atq;
hæc quidem metropolis Syriæ est:& q regioni imperant. Hic regiá habent:potentia quidem ac ma-
gnitudine nõ multo a Seleucia supatur:quæ ad tigrim est:& ab Alexandro ægypti. Huc Nicator eos
traduxit:q de genere erant Triptolemi:de quo pauloante fecimus mentioné : quapp Antiochenses
eũ:ut heroé colunt:& in Caio monte circa Seleuciá solennia celebrant. Tradũt eũ ad inquirendum
Io ab arguiis missum:quũ illa apud Tirũ primo euanescetet:p ciliciá errasse:& argiuos quosdá : qui
cũ eo erant facta discensione ibi Tarsum cõdidisse. Cæteros uero secutos í reliquá orá puestigatiõe
desperata:apud Oronté flumen cũ eo remãsisse:Gordym Triptolemi filiũ:quũ quoidá patris popu-
los haberet:in Gordyeá colonos deduxisse. Cæteroꝝ aũt posteros cũ Antiochensibus habitasse. VI
terius est daphne ad stadia.xl.mediocris habitatio & lucus ingés & opacus fontanis aquis irriguus
in cuius medio est sanũ Asylũ & apollinis:ac Dianæ delubrũ:in quo Antiochenses finitimi festa ce-
lebrare consueuerunt. Luci ãbitus est stadiorũ octoginta:ꝑpe urbé orontes labitur:quod ex cælo sy
ria ortũ habens:postea sub terrá illatus iterũ emergit:& p apamiensé agrũ & ꝑpe Antiochiá proce-
dens in mare Seleuciæ ꝓximũ defertur:& quũ prius Tiphon diceret:mutato noíe ab illo qui in eo
pontem fecit:orontes est appellatus. Hoc in loco de Tiphonis fulminatione fabulãtur: & de arimis
de quibus a nobis antea dictũ est.dicunt eũ draconé fuisse:& fulminibus percussum:dum fugæ late
bras quæreret tractibus terrá secuisse:& ut fons erũperet effecisse. Atq; ex hoc flumini nomé inditũ
fuisse. Mare itaq; ad occidenté Antiochiæ subiacet apud Seleuciá ad quá orõtes hostia efficit. Seleu
cia ab Hostiis distat stadiis.xl. Ab antiochésiũ urbe.cac.xx. A mari Antiochiá nauigiis uno die itur.
Ad oriété Antiochiæ adiacét ꝑ Euphrates:Bãbyca Berrea.& Heraclia oppida Dionysio tyrãno Hera
cliõis filio olim sbiecta. Distat Heraclia a Mineruæ cyristidis téplo stadiis.xx.postea é Cyristica regio:
usq; í Antiochésem agrũ. A septétrione est mõs amanus:nõ ꝓcul etiá cõmagena:qbus Cyristica con
iungit:eousq; extéta. Hoc in loco est Tindarus ciuitas:Cyristicæ regionis arx:& aptũ latronibus re-
ceptaculũ & quoddá nomine heracliũ. Circa hæc loca pacorus:q erat natu grandior ex parthi filiis
ducto í Syriá exercitu: uétidio deletus é. Tidaro Pagræ coniungunt. Locus antiochensis agri muni
tissimus:iuxta Amani transcensũ:ex Amanitibus portis í Syriá positus:quare Antiochiæ campus Pa
gris subiacet p eũ arceuthus amnis & Orontes:& labotas fluũt. In hoc capo é meleagri uallũ:& Ono
poras flumé:apud quod ptolemæus philomator Bala Alexãdro pugna supato:ex uulnere obiit. His
íminet collis Trapezon:a similitudine appellatus apud qué uentidius cũ Phtanicate:parthoꝝ ípera
tore decertauit. His ad mate est Sceleucia:& Piceria mõs:Amano cõtinuus & Rhossus inter issum :
& Seleuciá posita Seleucia prius aquæ flumina dicebat:ea ísignis munitio est:quæ uim oém exupe-
ret:quapp obsesso Tigrane:Põpeius ea liberá iudicauit. Antiochésibus ad austrũ Apamia est in me-
diterranea sita. Seleucésibus uero casius mons:& Anticasius. Ité primo post Seleuciá süt Orontis ho
stia:postca nympheũ specu quoddá sacrũ postea casius deinceps Posidiũ oppidulũ:& heraclia. Dein
de laodicea optime ad mare sita & portuosa locũ habens præter cæterá feracitaté:uino aptũ: quapp
maximá uim parté Alexandrinis præbet cũ monté habeat sibi ímmenté uineis plenum usq; ad uer-
tices fere:qui longe absunt paulatim ab ea ascendétes. Apamiæ uero imminét erectá altitudiné eue-
ćti. Hanc dolobella nõ mediocriter labefactauit:in eá fugiens & usq; ad interitũ a Cassio obsessus.
multas urbis ptes secũ traxit:Apamia urbé habet magna ex pte optime septá. Est.n.collis quidam í
campo bene munitus: qué orontes & ígens quidam lacus circũpositus & latæ paludes peninsulá fa-
ciunt:Tũ prata pascendis equis & bobus excelléti magnitudine diffundũtur:urbs in tuto iacet:eaq;
cheronnesus e re ipsa uocata est. Regione & multa & ubere abundat:p quá orõtes fluit: & multa in
ea oppidula sunt. Hoc in loco Seleucus Nicator quingentos elephantes alebat:& magnam exercitus
partem:sic etiá posteriores reges ea olim Pella dicebat a primis macedonibus ꝓpterea quod maxima
macedonũ pars:q in Asiá militauerant:hic habitauere. Pella uero Macedonũ metropolis fuit Philip
pi & Alexãdri patria. Hoc in loco milites recéfebãtur & q alebant & regis eque:numero supra.xxx.
millia. Haꝝ emissarii.ccc. Hic erãt equoꝝ domitores:hic bellici ludi magistri cõducebant & qcũq;
rei militaris erant periti:quá potentiá Tryphonis incrementũ:cui cognométo fuit Diodorus pluri-
mũ declarat. Is.n.hic moués:Syroꝝ regnũ adortus est natus Cosianis:castello apamiensiũ: educatus
uero apamiæ:& regi & eius familiaribus cõmendatus:quoniá nouas res mouere orsus est:ab hac cir
cũuicinæ urbes ínouandaꝝ reꝝ causas acceperent larissa & Casiani:& Megara:& Apollonia:ac cæ-
teræ oés quæ cũ apamia erant:ac ille quidé regionis huius rex effectus é:& diu regnũ tenuit. Bassus
cecilius cũ duabus legionibus,apamiá capiés:adeo obstinate duoꝝ Romanoꝝ exercitũ obsidioné
sustíuit: ut nõ prius í illoꝝ potestaté deueniret : q̃ qbus uolebat cõditõibus seipse tradidisset. Nã &
exercitũ regio alebat:& locis abũdabat phylarchis:q loca munita in ꝓximo habebant e quibus est
Lysias ultra lacum:qui iuxta apamiam & arethusam iacet . Item Sampliceram & Iamblichi:eius fi-
lii regio qui phylarche genti emessine præerant : non procul est heliopolis : & Chalcis sub Ptole-
mæo posita Menei filio : qui Marsyam & Itureorum montana obtinet . Ex bassi sociis fuit Halche-
damus Rhambeotum rex: qui Nomades cis euphratem habitant . Is Romanorum amicus fuerat :
sed quum se iniuria affectum a principibus existimaret:egressus in mesopotamiam cum basso stipẽ-

Antigonio rum
Triptolemi cultus
Caius.m.
Tarsus
Orontes
Gordys
Daphne
Orontes
Tiphon
fabula
Seleucia
Antiochia
Bambyca
Berrea
Heraclia
Cyristis mi nerua
Amanus
Tyndarus
op.
Pagræ
Arceuthus
Labotas
Onoporas
Trapezon
Piceria
Rhossus
Seleucia
Apamia
Casius.m.
Anticasius
Nympheũ specu
Posidium
Heraclia
Laodicea
Apamia
Pella
Larissa
Casiani
Megara
Apollonia
Lysias
Arethusa
Heliopolis
Chalcis
Iturei

dium merebat. Ex hac urbe est Possidonius stoicus: uir philosophoꝝ nostri temporis eruditissimus Apamiensium regioni ad auroram finitima est Philarchoꝝ arabum ea quæ Parapotamia dicitur: & chalsidica a Mariya monte descendens: & tota ea: quæ Apamiensibus ad austrum iacet: hominũ magna ex pte Scenetaꝝ: q Mesopotamiæ Nomadibus sunt psimiles. Nam quo Syris magis magisq; appropinquãt eo minores sunt: & minus arabes & Scenetæ: & ordinatiores principatus habent: quem admodũ Sampsicerami Arethusa: & quæ gambari ẽ & themella: & aliæ huiusmodi: atq; Seleucensis qdem mediterranea est huiusmodi. reliqua uero præternauigatio a Laodicea incipiens sic se habet. Nam hæc oppida laodiceæ appropinquant: Possidium Heracliũ & Gabala: deinde ãtiqua Aradiorũ regio: Paltus Balanea & Carãus: Aradiorũ portus. Postea enhydra & Marathus ãtiqua Phœnicũ ciuitas: nunc diruta. Regionem uero aradii tenent: deinceps est Teximira. His continua est orthosias & eleutherus amnis: qué quidẽ Seleutidis terminũ faciunt: phœniciã & Cœlosyriã uersus. In fronte iugosæ cuiusdã & importuosæ oræ Aradus iacet: inter eius portũ scilicet atq; Marathũ distans a terra stadiis. xx. Ea est petra quædã: a mari circũfusa septẽ fere stadiorũ ãbitu habitationibus plena: tanta hoium multitudine: ut adhuc domus multis tabulatis sublimes ĩhabitent: opus (ut ferunt) quorũdã ex Sydone pfugoꝝ. Aquarũ copiã partim ex cisternis habent: ptim ex transmarina regione. In bello aũt paulo ante urbẽ aquatũ mittunt. Nam abundantis aquæ fontẽ in medio freto habent: in quem cupa quædã extoi queẽ a Scapha aquaria demissa plumbea ore lato: in ãgustũ fundũ coacta: fundũ mediocre foramẽ habet: quo fistula ex chorio siue utriculũ dicere malumus: astricta ẽ: quæ aquam ex fonte p cupã exhaurit. Prima itaq; aqua quæ exhauritur salsa est: expectantes uero puræ & dulcis aquæ cursum ĩ uasis ad id paratis excipiunt: atq; ĩ urbẽ deferũt. Olim aradii per sese reges habebant: ut cætere phœnicũ ciuitates: postea partim psæ: partim Macedones: ptim Romani in hunc ordinẽ redegerunt. Aradii itaq; cũ cætera phœnicia Syriacis regibus ut amicis obtẽperabãt: postea duobus fratribus dissidentibus Callinico Seleuco: & Antiocho: q Hierax cognominatus est: callinico adhærentes ĩ has conditiones cõuenerũt: ut ad se ex regno confugientes recipere liceret: nec tradere inuitos: sed nec etiã quicq̃ iniussu regis enauigare pmittere: q bus ex rebus ãplissimæ eis diuitiæ contigerunt. Confugiebant. n. ad eos nõ quicũq;: sed hi præcipue q bus grãdia credita erãt: & q de rebus maximis extimescebant: q suscepti beneficiũ ab illis: ac salutẽ recognoscebant: simulq; gratiã referebãt tum præsertim: quũ in patriã reuertissent: qua ex re multũ ulterioris regionis adepti sunt: & nũc partem maximã tenent: & ante oẽs beniuolã: cui felicitati: & pudentiã addiderũt: & studiũ circa rẽ naualem & quũ uiderent uicinos cilicas piraticã exercere: nunq̃ cũ eis in eo studio cõmunicare uoluerunt. Post Orthosiã & eleutherũ est Tripolis: quæ nomen a re ipsa accepit: tres. n. urbes hẽt: Tyrũ Sidonẽ & Aradũ. Tripoli continua est ea: quæ dei faceis appellatur: ĩ q̃ libanus mons desinit: Inter hæc est locus quidã noĩe Trieris. Hi duo montes sunt: q eũ faciunt: q concauus angulus dicit̃: quasi ĩter sese pares: Libanus & Antilibanus paulo ultra mare incipientes. Libanus ultra tripolitanũ mare circa dei faciẽ. Antilibanus ultra mare Sidoniũ desinũt ad Arabiæ mõtes: q sũt ultra damascũ & eos q ibi Trachani dicunt̃: in alios quosdã fructiferos colles. In medio concauũ campũ relinquũt. Cuius latitudo mari pxima est: stadioꝝ. cc. longitudo a mari ĩ mediterraneã dupla. Irrigat̃ aũt a fluminibus p regionẽ fœcundã & oĩa ferentẽ delabentibus: præsertim a Iordane lacũ hẽt garomaticũ iũcũ & Calamũ fert: habet etiã paludes lacus quidã gẽnesareticus uocat̃: gignit etiã balsamũ. Inter cætera flumina Chrysorroas ab urbe & regione damascenoꝝ incipiens: totus fere in diriuationes cõsumit̃: multa. n. loca & reposita irrigat. Lycũ & Iordanẽ mercibus nauigãt: præsertim Aradii pars camporũ prima a mari macras uocat̃: & macra cãpus in quo possidonius scribit uisum fuisse serpẽtẽ mortuũ iugeri longitudine: crassitudine tanta: ut equites ex utraq; pte astantes se inuicẽ intueri nõ possent: hiatu aũt tanto: ut hoiem equo insidentẽ reciperet. Exuuiaꝝ squamã quãlibet: clipeo maiorem. Post macrã est massyas habẽs mõtana quædã in quibus ẽ chalcis tãq̃ massyæ arx: eius initiũ est laodicea: quæ apud libanũ est. Montanã regionẽ Iturei & arabes habẽt: malefici oẽs qui uero cãpos habitant agriculturã exercent: & ab illis læsi sæpe alieno indigẽt auxilio receptacula munitissima habẽt: quẽadmodũ qui libanũ incolũt. In monte quidẽ Sinam & borama: & alias huiusmodi munitiones. Inferius uero bostra: & gigartũ: & speluncas ad mare sitas: & castellũ in dei faciẽ impositũ: quæ oĩa Pompeius euertit: & ab his Byblum & Barutũ excurrebat: quæ inter Sidonẽ ac dei faciẽ iacẽt: Byblus ẽ Cyniræ regia: in qua Adonidis templa sunt: eam tyrãno oppressam Pompeius liberauit: illo securi pcussо. Sita est aũt in excelso quodã loco nõ procul a mari. Post hãc est Adonis fluuius: & mõs Climax: & ãt qua byblus postea lycus fluuius & barutus a Triphone diruta: nunc uero a Romanis instaurata: duas legiones suscipit ibi ab Agrippa collocatas multa regione massyæ adiecta: usq; ad orontis ex ortũ qui ptope libanũ est: & uiridariũ: & ægyptiũ murũ apamiẽsi agro proximũ. Atq; hæc quidẽ ad mare: sunt: ultra massyã montẽ primũ ea q̃ regia cõuallis: dicit̃: & Damascenus ager ualde laudatus: Damascus urbs est ĩsignis oĩum fere nobilissima: quæ in ea sunt regione psiæ uicina. Vltra eam sunt duo q Trachones appellant̃: postea arabiã & itureã uersus: sunt montes aspi: & altis speluncis ĩsignes quarum una quattuor hominum millia recipit in excursionibus: quæ undique damascenis fiunt. Ac frequentius quidem barbari ĩfelicis Arabiæ mercatores grassantur: quæ res nunc minus sit: propter zenodori latronis euersionem: & Romanorum iustitiam: & militum præsidium: qui in Syria

Possidõius · Parapotãia · Chalsidica · Sãpsicerãi · Arethusa · Themella · Possidium · Heraclium · Gabala · Aradii · Paltus · Balanea · Caramus · Enhydra · Marathus · Teximira · Orthosias · Eleutherus · Aradii · Tripolis · Tyrus · Sydon · Aradus · Libanus · Trieris · Antilibãus · Trachani · Iordanis · Gẽnesareticus · Balsamum · Chrysorroas · Lycus · Iordanis · Aradii · Macras · Serpẽs ĩgẽs · Massyas · Chalcis · Laodicea · Iturei · Sinna · Borama · Bostra · Gigartum · Byblus · Barutus · Cyniras · Adõis flu. · Climax · Lycus flu. · Orontes · Massya · Damascus · Trachones

aluntur. Tota itaq; regio ultra seleucidé i ægyptú & arabiá recedens: Coelosyria appellatur: sed propriæ quæ libano terminat: & Antilibano. Reliquæ regionis ora ab orthosia: usq; pelusiú phoenicia uocat: pangustus sane ac maritimus quidá tractus. Mediterranea ultra hanc usq; i arabes: iter Gazam & antilibanú Iudæa nominatur. Quare cú iam Coelosyriá pagrauerimus iter i phoeniciá deflectáus de cuius una pte locuti sumus: quæ ab orthosia Barutú usq; pertendit. Post barutú est Sidon quadringentis fere stadiis ab ea distás: in quo spatio est Tamyras flumen: & æsculapii lucus & leonum urbs. Post Sidoné maxima & antiquissima phoenicú est Tyrus: quæ cú illa & magnitudine & facie: & antiquitate contendit: multis fabulis celebrata: sed poetæ quanq; magis Sidoné celebrár: adeo ut Homerus tyri nó meminerit: Coloniæ tamé in Iberiá: & Libyá usq; ad loca extra columnas pfectæ: Tyrú plurimú extollunt: quare ábæ: & nunc & olim claræ illustreq; extiterunt: utrauis.n. phoenicú metropolis dicatur. i utriq; cótentio est. Sidon situm habet in pulcherrimo continentis portu. Tyrus tota insula est: ac fere eodé modo habitata quo Aradus. Continenti tamen aggere coniungit: q Alexander in obsidione congessit. Ea portus duos habet: alteg clausum: alteg apertú: qué ægyptiú uocát: dicunt i ea domos altiores fieri q Romæ: unde parg abfuit olim quin tota urbs terræmotibus deleret. Infortunata fuit: obsidione ab Alexandro capta. Has tamé calamitates oés euicit: & seipsam nauigádo istaurauit. Ná in ea re phoenices semper oíbus præstitere. Itē purpurag piscatu. Tyria.n. purpura optima oíum phibet: ac piscatio ipsa proxima é & cæteræ oía quæ ad ifiiciendas uestes pertinent: abunde habet. & quáq maxía huiusmodi officinag multitudo urbé reddét paulo grauioré tamé ob hanc uirtuté: locupletior efficit: & nó solú ab regibus: sed ab romanis libertate donati sunt: & parua impésa in sua sententia cófirmati. Colit apud eos hercules mirg in modú. Naualis potentiæ & apparatus: signú est multitudo & magnitudo coloniag: atq; ii quidé sunt huiusmodi. Sidonii multarum atq; optimag artiú magistri phibentur: quod etiá poeta declarat: Ad hæc optimi circa Astronomiá & Arithmeticá philosophi: qui a cóputatione & nocturna nauigatione initium habuere: utrunq;.n. mercatorium & nauale est: quéadmodú ægyptiog iuentú geometria phibet: ab agrog dimensione: quá faciunt quú nilus auctus termíos confundit: quæ ratio ab ægyptiis ad græcos emanasse credit: a phoenicibus uero Astronomia & Arithmetica. Nunc quoq; & ois reliquæ philosophiæ copia maxima: ab his ciuitatibus sumi potest. Ac (si Possidonio credendú é) átiquu de Atomis dogma Mochi est hominis Sidonii: q ante troianas res fuit. Sed omissis antiqs nostro tépore ex Sidone philosophi illustres fuere: Bethus: cú quo nos Aristotelica philosophati sumus. Itē Diodorus eius frater. Ex tyro fuit Antipater: & paulo ante nos Apollonius: q librog & philosophog a Zenone pfectog: tabulam ædidit. Distat tyrus a Sydone nó plus quá .cc. stadus. iter eas é oppidú nomie Auium ciuitas: postea apud tyrú annis elabit. Post tyrú est átiqua tyrus. xxx. stadus distans. Postea Ptolemais magna ciuitas: quá prius Acá nominabant. Ea persæ receptaculo contra ægyptios utebant. Inter hanc & tyrg est littus aggerosum: quod uitrariam arená fert: quá dicunt hoc i loco nó fundi: quum uero Sidoné delata sit: fusioné recipe. Sunt q dicant Sidonios uitrariá arená habere: fusioni aptá: quidam aút oém ubiq; fundi. Ego a uitrariis Alexandriæ audiui quádam terrá uitrariá esse i ægypto sine qua súptuosa quædá: & multog colog opera pfici nequirent: quéadmodú & alia aliis misturis indigent. Ac romæ multa: & ad colores & ad operú facilitaté iueniri: quéadmodú in iis quæ Chrystallina uidentur: ubi & æneú Catinú cum operculo emere est: Tradút mirú quédam casum: & ex iis quæ raro contingunt in littore accidisse: iter tyrum ac ptolemaidé. Ná quo tpe Ptolemaici proeliú cú Sarpedone imperatore gerunt: hoc i loco fuga isigni facta, pelagi affluxus inundatiói similis fugientes obruit: atq; alios in pelagus rapuit & assumpsit: alios i locis cócauis mortuos reliqt. Sed quú iteg refluxus successisset: corpora detexit: atq; ostédit inter pisces mortuos pmiscue iacétia. Talia circa Casium apud Aegyptú cótingút ubi terra cótractu quodá celeri: atq; simplici i alterá pté transfert & decidit: ut ps eius isublime eleuata mare ipellat: pars deorsú subsidat: qua cóuersa rursum locus pristiná sedem accipiat: atq; nónunq pmutatio quædá fiat: nónunq uero minime: q motus qbusdam fortasse circuitibus innexi continent: nobis icognitis. Scilicet & hæc de Nili excrescentiis dicunt: diuerso modo factis & icertú ordiné habétibus. Post Acá est Stratonis turris: quæ stationé habet. Inter has est Carmelus mons & præter oppidorú noía nihil aliud: ut Sycaminorú ciuitas: & bubulcog & crocodelorú ciuitas: & huiusmodi alia. Postea est igés silua: postea Iope iuxta quá ægypti ora mirú i modú flectit ad aqloné: prius ad orieté extésa. Hoc i loco nónulli Andromedá ceto expositá fabulis tradidere. Ná locus satis æditus est: unde dicút ab eo hierosolyma cóspici Iudæog metropolim. Atq & Iudei portu hoc ututit: usq; ad mare descendentes. Sed portus latronú scilicet receptacula sút: hog fuere & Silua & Carmelus Atqui locus hic adeo hoíbus abundauit: ut ex Iamnia pximo uico & circúuicinis habitationibus .xl. hoíum millia armarent. Hinc in Casium qui pelusio proximus est: sunt pauloplura .x. millibus stadiog: & alia .ccc. Pelusiú usq;. Inter hæc é gadaris: quá Iudæi sibi uédicauerunt: postea Azotus & Ascalon. Iánia Azoto & Ascalone distat .cc. fere stadiis: Ascalonensiú regio pcipue cæpas fert oppidú sane nó magnú est. Hinc Antiochus philosophus fuit pauloante nos: Ex gadaribus fuit Philodemus epicurus & Meleager: & Menippus cognométo Spudogeloeus: & Theodorus orator: q ætate nostra uiguit. Postea est gazeog portus: & paulo ulterius ad septé stadia ciuitas: quæ olim illustris fuit: ab Alexandro aút euersa non habitatur: ex hoc loco dicitur esse mille & .cc.

Coelosyria
Orthosia
Gaza
Iudæa
Sidon
Tamyras flu.
Leonum urbs
Tyrus
Sidon
Tyrus
Aradus
Purpurarú Piscatus
Sidonii pstantes uiti
Geóetriæ inuentio
Astronóia
Arithmetica
Atomi
Mochus
Bethus
Diodorus
Antipater
Apollonius
Tyrus
Sydon
Auium op.
Ptolemais
Aca
Casius
Stratóis turris
Carmelus
Sycáminorú ciuitas
Iope
Andróeda
Hierosolyma
Iamnia
Casius
Gadaris
Azotus
Ascalon
Antiochus
Philodéus
Meleager
Menippus
Theodorus
Gazeorum portus

Aila / Arabicus sinus / Elaniticus sinus / heroū urbs / Gaza / Raphia / Rhinocoluta / Rhinæ / Sirbonis lacus / Casius / Pompeií sepult. / Gerra / Chabria / Orthosia / Melenæ / Idumæi / Nabatei / Hierosolyma / Galidea / Hiericus / Philadelphia / Samaria / Sebasta / Moses / Deus quid / Hierosolymorū situs

&.lx.stadiorū transcensus in urbem Ailam sitam in arabici sinus recessu q duplex est. Alter Arabiam & Gazam uersus:qué elaniticū appellant:ab urbe quæ in eo est: Alter ægyptū uersus:ad heroū urbé in qué breuissimū iter est:ex Pelusio:interdū etiā iter habent super Camelis p loca deserta:& arenosa:sed magna est in eis serpentū multitudo. Post Gazā est Raphia:ubi Ptolemæus quartus cum Antiocho magno prœlium cōmisit. Postea sunt Rhinocoluta:ab iis dicta:q Rhinas habitauere. Nam æthiopū quidā ægyptū inuadens:nō interitu:sed nasi mutilatione:maleficia coercens:ut pp oris deformitaté:peccare deiceps nō auderét. In his locis habitauit. Regio quæ Gazā sequitur:sterilis & arenosa. Eiusmodi est:quæ ulterius Sirbonidé lacū secus mare succedenté habet & paruū quédam aditum:in medio relinquenté:usq; ad id quod eruptio appellat' eius longitudo est.cc.fere stadiorū:Maxima latitudo.L. Eruptio ipsa obruta est:postea est regio eadé longitudine huic continua in Casiū:atq; inde pelusium. Casius est mons quidé accumulatus in pmontorii modū:aquarū inops. eo magni Pompeii corpus iacet:& Iouis casii templū:& nō pcul ide magnus iugulatus fuit:& ab ægyptiis dolo interéptus:postea est uia quæ Pelusium defert:In ea sūt Gerra & id quod Chabriæ uallū appellatur:& uorago pelusio pxima:a nilo facta cū ea loca palustria:& natura cōcaua sint:ac phœnicia quidé est huiusmodi. Artemidorus dicit ab Orthosia pelusium esse stadiorū tria millia & sexcenta.l.in sinū se iferenti. A Melenis ciliciæ ac Syriæ mille & nungéta:hinc i Orontem.l.ac.xx.postea Orthosiam usq; mille ac.c.xxx. Iudeæ extrema occidentalia Casio pxima:Idumæi tenent & lacus. Idumæi quidē Nabatei sunt qui orta seditione ide egressi:ac Iudæis ihæréntes:eisdé legibus cōmunicauerūt. Ad mare aūt Sirbonis & cōtinua regio loca pluria occupát usq; hierosolyma quæ sunt mari uicia:dictū est.n.ea ab Iopes portu conspici:atq; hæc quidé septentrionalia sunt oīa magna ex parte:a mistis géntibus habitata ægyptiis:Arabibus:& Phœnicibus. Nā tales sunt qui galileā habent & hiericunté & Philadelphiam:& Samariā:quā Herodes Sebastam nominauit. Cumq; misti homines sint fama quæ plurimū obtinet:de rebus creditis circa hierosolymorū téplum asserit ægyptios fuisse eorū progenitores qui nunc Iudæi appellant':nā Moses unus ex ægyptiis sacerdotibus:cū parté quandā regiōis haberet ac moleste ferret eorum instituta:Hinc eo cōmigrauit discessere cum eo multi:quibus diuina curæ erant. Docebat.n.ille quomō ægyptii nō recte sentirent:q ferarū ac pecorum imagines deo tribuerent:nec græci qui deos hoīum figuris insigniréť:& quod id solū deus eét:quod nos contineret:terrā ac mare:quod cælū & mundū & rerū oīum natura appellamus:cuius profecto imaginé nemo sane mentis nostræ similé audeat effingere:oportere itaq; relicta omni simulacrorū effigie & digno ei fano:ac téplo constituto:sine forma colere:& uel pro se quéq; idormire:uel alios q boni insomniatores essent pro aliis. Ac semper bonū aliquod:& domū & signū a deo expectare eos præsertim:q caste itegreq;:& cū iustitia uiuerent:cæteros uero nequaq̄. Ille hæc dicens hoībus bonis non sane paucis id persuasit:& in eū locū deduxit:ubi nunc condita sunt hierosolyma:qué facile obtiuit cū minime esset iuidiosus:nec pro quo quisq; studiosius contéderet:est.n.petrosus aqs tantū abundás. circūstanté uero regioné sterilé ac siccā habet & intra.lx.stadia Petrosam simulq; pro armis sacra & deū proponebat cuius sedé quærere uellet:& eiusmodi cultū & sacrificiū se traditurū pollicebať:quæ nec ipensa nec afflatu nec re ulla absurda eos pturbaret:q̄obré ille his rebus excellens iperium haud exiguū cōstituit:Nā facile gétes oēs finitimæ ob ppositā:spé:& huiusmodi cōsuetudiné adhæserunt. Successores quoq; aliquádiu i iisdem istitutis pmansere. Cū reuera & iusti essent & religiosi:postea cū sacerdotio præessent:primū quidé supstitiosi hoīes:deinde etiam tyranni:ex superstitione instituta est carniū abstinentia:a quibus adhuc abstinent: & circūcisiones & excisiones & si q̄ sunt huiusmodi alia. Ex tyrānide aūt latrocinia:nā qui deficiebant simul & eam regioné:& uicinam uexabant:at qui principibus fauebant:aliena diripiétes. Syriæ ac Phœniciæ nō pauca subegerūt:uerū tamen decor quidā circa arcem seruabatur:quā nō ut sedé tyrannorū exhorrebát:sed uenerabanť ut templum. Sic.n.a natura est hoībus cōparatū:& cōmune hoc Græcis & Barbaris est:ut cū ciuiles sint:cōmuni præcepto atq; instituto uiuant. Aliter.n.multi unū p se cōmode fieri non possūt: quod est ciuiliter degere:nec aliter quodámodo communis uita duci potest:sed præceptū duplex est: aut enim diuinum aut humanum. Antiqui cum diuinis istitutis præstarent:& ea ueneraten': multi tūc ad oracula proficiscebantur:atq; ea consulebant. In dodonam quidem.

Carniū abstinentia / Circūcisio

Vt Iouis ex alta raperent oracula quercu:
Cuius consilio plurimum utebantur:Delphos autem
Expositum pater scirenum uiuat uolens:
Ac ipse phœbi ad templa pgebat puer:
Sciturus e quibus parentibus foret.

Mīos iouis familiaris / Lycurgi leges / Tiresias

Minos quoq; p nouoriū magni Iouis familiaris fuit:id est p nouénium(ut Plato dicit)in Iouis antrū descendens:& ab illo præcepta accipiens:q ad hoīes pferebat. Eadé Lycurgus eius imitator factitabat. Nā sæpe peregrinatus ea ex Pythia itellexit:quæ Lacedæmoniis iperanda erát. Hæc.n.ab hominibus putabantur & credebantur uera:& pterea diuinatores i precio erát:ut etiā imperio digni iudicarent':ut q diuina nobis pcepta ac documéta æderét:& uiui & mortui quéadmodū Tiresias.

Cui dederat uita functo proserpina mentem:
Vt saperet:paiterq; homines leuis umbra iuuaret.

Talis fuit Amphiaraus:& Trophonius & Orpheus:& Musæus & Getaꝝ deus olim & Amolxis Pythagoreus ætate nostra decineus:q byrebisthæ respondit:& apud Bosphoranos Achaicarus: Apud Indos Gymnosophistæ:Apud Persas Magi:& q Nectomantici & Lecanomantici: & Hydromantici appellant̃. Apud Assyrios Chaldæi. Apud Romanos hetruriæ Haruspices. Talis erat Moses & successores eius:q cũ initia nõ mala habuissent:postea in deterius delapsi sũt. Iam uero apte Iudæa a tyrannis opprimit̃:primus pro sacerdote se regem fecit. Alexander cuius filios hyrcanũ & Aristobuliũ de ĩperio disceptantes Põpeius sustulit:atq; eoꝝ munitiones euertit:& ipsa in primis Hierosolyma ui capta sunt. Ea munitio petrosa erat:& bene septa:& intenus aquis abundans:exterius omnino sicca:fossam habebat ĩ lapide excisam.xl.pedũ ꝓfunditate:latitudine.cc.&.l. E lapide aũt exciso educta erant templi mœnia. Põpeius ea cœpit obseruato ieiunii die:dum ab omni opere Iudæi abstinerent impleta fossa & admotis scalis:iussitq; mœnia oĩa cõuelli:qua ex re & latronũ & tyrãnoꝝ receptacula sublata sunt:& loca ubi gaza recondita erat:quoꝝ duo thrax:atq; taurus ĩ hiericuntis ĩgressi sita erãt. Item alia Alexãdrium & hircaniũ:& Macherus & Lysias:& quæ circa philadelphiã erãt. Itẽ Scythopolis Galileæ ꝓxima. Hiericus est cãpus a mõtana quadã circũdatus:quæ ĩ theatri speciẽ ad ipsũ declinat. Hoc in loco est palmetũ:cui ĩmista est etiã alia materies domestica:& ferax:palmis abũdãs spatio stadioꝝ.c.& totũ irriguũ & habitationibus plenũ:ubi & regia est:& balsami uiridarium:quæ arbor aromatica est & fruticosa:Cytiso & Termitho persimilis:eius corticẽ scindẽtes succũ in uasis suscipiunt:tenaci lacti ꝑsimilẽ:susceptus aũt ĩ cõchis coaggulat̃. Is capitis dolores:& suffusiones oculoꝝ incipientes:& hebetudinẽ mirifice soluit:quare preciosus est eo præsertim quod hic solũ nascitur palmetũ:quod palmã caryotũ fert hic solũ est excepto babylonio:& ulterioribus orientẽ uersus Maximus qdem ex eis ꝓuentus est:generiã xylobalsamo:ut aromate utunt̃. Sirbonis lacus ꝑmagnus est:cuius ãbitũ nõnulli mille stadioꝝ tradiderũt. Is secus maritimã oram extenditur. Lõgitudie paulo plurimi.cc.stadioꝝ:ꝓfunda & grauissima aqua:ut urinatores in eo ĩnatare non possint. uerũ qui tenus umbilico ĩ eũ ꝓcedit mox extollit̃. plenus est bitumie:qđ e medio fundo temporibus ĩordinatis:cũ bullis quasi feruẽns aquæ efflat̃. In summo aũt incuruatus:montis speciẽ præbet fauillæ multum emittit:fumosus & aspectu ater æri:& argẽto & nitidis ac tersis omnibus rubiginẽ inducit usq; ad auꝝ:unde cũ uasa sitũ contrahunt:iam accolæ intelligunt bituminis eruptionẽ incipere. Ac sese atũdineis ratibus:ad id ĩquirendũ accingũt. Bitumẽ est terræ gleba quæ a calore liquefacta efflatur; atq; diffundit:rursumq; in glaciem fortissimam ab aqua frigida imutat̃:qualis est lacuum aqua unde & sectione & incisione opus est. Id postea in summo fluitat:ꝑp eã naturã qua diximus ingredientem nec ĩnatare:nec immergi posse:sed attolli. Ratibus aũt adnauigantes:quãtum quisq; uult: referunt:Ac de bitumine qdem hæc dicimus. Possidonius dicit:ꝙ cũ accolæ magici homines sint:incantationes quasdã faciunt:& lotia & alios huiusmodi fetidos humores ĩspergunt:atq; exprimũt:qbus bitumen coagulat̃:postea incidunt nisi aliqua lotii uis sit:qualis eoꝝ q calculos in uexica habẽt. Nã etiam ex pueri lotio chrysocolla cõficitur:ac ĩ medio quidẽ lacu:iure huiusmodi res accidit. Ignis. n. ac bituminis fons:ac multitudo ĩ medio est q̃q & flatio fit inordiata:quoniã ignis motus: ordinem nõ habet nobis manifestũ:quẽadmodũ & multoꝝ alioꝝ flatuũ. Talia etiam apud Apolloniã epiroticam eueniunt. Quod aũt regio ignea sit:ꝑ multa alia signa affeiũt. Nã & petras asperas exustas circa Moasadas ostendunt & multis ĩ locis prærupta & terrã cinerulentã & picis guttas ex petris distillantes:& flumina fetido odore efferuentia:& habitatiões passim euersas ut iis fidẽ adhibeãt:quæ ab indigenis prædicantur:quod in hoc loco.xiii.urbes olim habitant̃:quaꝝ Metropolis Sodoma: adhuc.lx.stadioꝝ ãbitũ seruet:& qđ ex terræmotibus:& ignis afflatu:& aquis calidis:& bituminosis:& sulfureis lacus eruperit:& ꝙ petræ igniferæ factæ sint:& urbiũ aliæ absorptæ:aliæ ab iis:qcũq; fugere potuerunt derelictæ. Eratosthenes contra sentit ꝙ quũ regio stagnis teneretur:maxima eius pars eruptionibus retecta fuerit:quẽadmodũ mare. In agro etiã gadarẽo ẽ aqua quædã pessima ex lacu:q degustata:pecora pilos:ungues.& cornua amittũt:apud eas quæ tarichiæ appellant̃:est lacus q optimas pisciũ cõdituras præbet:gignit etiã arbores fructiferas malis similes:ægyptii bitumine ad mortuoꝝ condituras utuntur. Põpeius circũcisis qbusdã:quæ Iudæi sibi uiolenter asciuerant Herodem sacerdotio præfecit. Postea Herodes uir ĩdigena:id qbusdã ex eadẽ stirpe cõtulit:tantũq; superiores oẽs & ciuilitate:& Romanoꝝ consuetudine præstitit:ut rex fuerit cõstitutus:Antonio primum:postea Cæsare Augusto potestatem ei concedentẽ. Ex filiis alios ipse sibi ĩsidiantes interemit alios moriens:data utriq; portione:successores reliquit. Cæsar & Herodis filios:& sororem Salomen:& Berenicẽ eius filiã:honore ꝓsecutus est:sed filiis nõ feliciter cessit:Nã cũ essent accusati alter ĩ exiliũ apđ gallos allobroges relegatus fuit:Alii uix multo obseqo reditũ ĩpetrarũt:& suã uterq; tetrarchiam ultra Iudæã & Coelosyriã:usq; ĩ babyloniã & fluuialẽ euphratis regionẽ austrũ uersus tota ẽ arabia:exceptis Scenetis qui sunt ĩ mesopotamia. De Mesopotamia qdẽ & gẽtibus:quæ eã ĩcolũt satis dictũ ẽ Vlterior euphratis regio quæ ad eius hostia eã Babylonius ĩcolit̃:& Chaldæoꝝ gẽte:de quibus etiã antedixius. Quæ post Mesopotamiã sũt:usq; ĩ Coelosyriã flumini ꝓxima:& Mesopotamiæ:Arabes Scenetæ obtinẽt:ꝑparuas quasdã potẽtias ĩ sterilibus locis ꝑp aquaꝝ ĩopiã ptiti. Agriculturã aut parũ aut nihil exercẽt:pascua oĩs generis pecoꝝ:præserti camelioꝝ optĩa habẽt. Vltra hos deserta sũt haud exigua:quæ uero his iam australiora sunt ab iis tenent̃:qui fœlicem arabiam incolunt. Cuius

Amolxis
Achaicarus
Gymnosophistæ
Magi
Chaldæi
Haruspices
Moses
Iudæa
Hyrcanus
Aristobolus
Hierosolyma a põ.
Scytopolis
Hiericus
Palmetum
Balsami uiridarium
Sirbonis
Bitumen
Chrysocolla
Sodoma
Gadarenus lacus
Tarichiæ
Bitumen
Herodes
Salome
Berenice
Scenitæ
Cameli
Arabia felix

septentrionale latus:faciunt antedicta deserta orientale:persicus sinus:occidentale:Arabicus:Austra
Rubtũ mare le:mare magnũ:quod extra utrũq; sinũ est.Idq; totũ mare rubrũ uocat̃: persicus itaq; sinus persicũ
mare appellat̃.De quo Eratosthenes ait:os eius adeo angustũ esse:ut ex Atmozo Carmaniæ promõ
Persicus sinus torio:arabiæ pars cõspiciatur:quæ est macis proxima.Ab ore aũt ora quæ a dextris est:cũ curua fit:
a principio quidẽ:a Carmania paululũ orientẽ uersus:postea ad Austrũ uergit:postea ad occidẽtem
Atmozus usq; ad euphratis hostia:& Teredonẽ:cõplectit̃ aũt & Carmanioꝝ orã & persaꝝ & Susianoꝝ & ba-
byloniæ partẽ:quæ.x.miliũ fere stadioꝝ est:de quibus iam ante diximus.Hinc protinus usq; ad os:
alia totidẽ stadia sunt:ut traditũ dicunt ab antisthene Thasio:q cũ Nearcho nauigauit ut ꝑspicuum
ex his sit:mare hoc paulo minus esse:mari euxino.dicunt etiã illum dicere quoniã sinũ cũ classe cir-
cumnauigauit:q; a Teredone deinceps continentẽ a dextris habenti prætemauigatio isulam Icariũ
in fronte habet & Apollinis templũ in ea sanctũ & tauropolæ oraculum:& q præter nauiganti Ara
Gerra biam ad duo millia &.cccc.stadia in interiore sinu urbs iacet nomine gerra:quã caldæi tenebãt:a ba
bylonia profugi loca falsa:& domos ex sale habitantes quas cũ salis squammæ:ꝓp solis ardorẽ sepa-
ratæ:continue cadunt:crebro aquis aspergant:atq; eo pacto cõtinuant parietes.Hæc urbs.cc.stadiis
a mare distat.Gerrei frequentius pedestri itinere Arabũ merces:& aromata mercantur.Aristobolus
Thapsus diuersas sentit Gerreos frequentius ĩ babyloniã ratibus mercatum ire:Atq; inde per euphratẽ Tha
Tyrus psum cũ mercibus adnauigare:postea quo libeat pedestri itiere deferri.Nauiganti ulterius sunt aliæ
Aradus insulæ.Tyrus:& Aradus quæ tẽpla phœnicius similia habent.Dicunt q ĩ eis habitant:Insulas & ur-
bes:quas phœnices eodẽ noĩe habent:suas esse colonias.Distant hæ ĩsulæ a Teredone.x.dierũ naui
gatione:a promõtorio uero:quod est in ore apud macas:diei nauigatione.Nearchus & Orthagoras
Tyrina dixerũt Tyrinã Insulã ĩ pelago ad Austrũ iacere:duobus millibus stadioꝝ a Carmãia distantẽ:in qua
Erythræ sepul. Erythræ sepulchrũ ostenditur.Ingens sane tumulus & siluestribus palmis constitutus.Atq; eũ in iis
locis regnasse:& de se mari nomen reliquisse.Atq; hæc sibi a Mithropaste Areini filio:satrapis phry
Erythreũ mare giæ patefacta:q Dariũ fugiens in ea insula esset immoratus:& cum eis diuersatus ĩ persicũ sinũ dela
tis:& per eos quæreret in patriã remeare.In tota rubri maris ora:ai bores in profundo nascunt̃:lau-
ro & oleo ꝑsimules:q in refluxibus ex toto deteguntur:ĩ affluxibus nõnunq̃ ex toto obruunt̃: Atq;
hoc etiã cũ ulterior terra arboribus careat adeo ut admirandũ sit. De persico itaq; mari:quod nos
orientale latus fœlicis arabiæ diximus:talia Eratosthenes tradidit.Nearchus ait mithropastẽ eis cũ
Mazena Mazena occurrisse.Mazenã uero insulæ cuidã ĩ persico sinu præfuisse.Insulæ nomẽ Doracta:ac Mi
Doracta thropastẽ quũ in hanc confugeret:hospitio acceptũ fuisse:quod in externa decessisse:& Mazenã cõ
uenisse:qui in Macedonũ classe fuerat.Atq; Mazenã nauigationis ducẽ fuisse.Dicit etiã in Persicæ
præternauigationis initio insulam esse:in qua multæ ac preciosæ margaritæ gignantur.In aliis uero
clari ac pellucidi lapilli.In insulis quoq; ante euphratem arbores thus redolentes innasci:quaꝝ radi
ces fractæ succum effundant.Itẽ miras cãcroꝝ atq; echinoꝝ magnitudines:q in toto exteriore ma
Cetus ĩgẽs ri cõmune est:quoꝝ alii pileis maiores sint:alii duo acetabula capiãt:uidisse etiã Cetũ mari eiectũ.c.
Arabiæ initium &.l.cubitoꝝ.Arabiæ initiũ a Babylonia est regio Macena.Ante hanc iacent partim arabũ deserta:
ꝑtim Chaldæoꝝ paludes:qs euphrates effusus facit:ꝑtim persicũ mare.Ea etsi grauẽ ac nebulosum
Macena aerem habet:simulq; pluuiosa sit:& æstuosa fructus tamen optimos ꝓducit.Vitis in paludibus na-
scitur terra in arundineis cratibus imposita:quantã stirps recipiat:ut sæpe etiã ab aqua deferat̃: quã
Nabatei rursus in pristinã sedẽ cõtis ꝓpellunt:sed redeo ad ea quæ deinceps Eratosthenes de Arabia comme
Chaulotei morat.Dicit.n.de ꝑte septẽtrionali ad deserta:quæ ĩter fœlicẽ Arabiã & Cœlosyrios & Iudæos est:
Agrei usq; ad Arabici sinus recessum:quod ab heroũ urbe:quæ est ad Nilum:recessus Arabici sinus:Naba
Arabia felix teã petram uersus usq; babylonẽ:stadia sunt.v.millia:& sexcenta.Ac tota quidẽ ad æstiuales ortus ẽ:
ꝑ adiacẽtes Arabũ gentes nabateos scilicet chauloteos:& Agreos ultra quos & fœlix Arabia:ad.xii.
Senetæ millia stadioꝝ ad austrũ exposita usq; ĩ Athlanticũ pelagus.Incolũt eã primi post Syros: & Iudæos:
Minei homines agricultores.Post hos regio est arenosa & sterilis: quæ palmas habet multas & Acantos &
Carna myticã:& fossiles aquas:quẽadmodũ gedrosia:eã arabes scenetæ Cameloꝝ pastores habitant.Vlti-
Sabæi ma uero Austrũ uersus contra æthiopiã assurgentia æstiuis hymbribus tangũtur & bis serunt̃: quẽ
Mariaba admodũ India:habent etiã flũina quæ ĩ cãpos & lacus absumunt̃ & cũ cæteroꝝ fructuũ:tum etiam
Cattabanẽses linificii abundantia est:pecoꝝ quoq; omniũ copia exceptis eqs:mulis:& porcis. Auium etiã omniũ
præter anseres & gallinas.Ac ultima qdem regio de qua ante diximus:a quattuor maximis nationi-
Tamna bus inhabitat̃.A Mineis:q in ꝑte sunt:rubrũ uersus maxia coꝝ ciuitas Carna.Hos sequunt̃ Sabæi:
Chartanotitæ quoꝝ metropolis est mariaba.Tertii sunt Cattabanenses:q ad ãgustias:& Arabici sinus trãsitũ descẽ
dũt.Eoꝝ regio dicitur Tamana.Ad orientẽ in primis sũt Chartãotitæ urbẽ Chabaranũ habẽtes:ea
Chabatãus rũ quæq; sub suo principe est & fœlices sũt & optimas tẽploꝝ ac regiaꝝ constructuras habent: do-
Nomi micilia uero lignoꝝ compage ægyptiacis similia:& plus regionis occupant: quattuor præfecturæ:
Cattabania quas nomos uocãt:quã ægyptiacũ delta succedit.apud eos ĩ regno:nõ filius patri:sed q primus e no
Thus bili genere post cõstitutũ regẽ nascit̃.Nã simulac aliquis in ĩperio cõstitutus est:oẽs nobiliũ uirorũ
Chatramotitica uxores pregnantes cõscribuntur:& custodes apponunt̃:q obseruent quæ prima pepererit.Nam eius
filius ex lege assumit̃:& ad regni successionẽ regaliter educat̃.Cattabania thus gignit.Chatramotiti
Myrrha ea myrrã & tũ hæc:tum alia aromata mercatoribus præponunt̃:q ad eos ex elanis meneã ueniũt in

diebus.lxx.Elana urbs est in altero recessu Arabici sinus:qui apud gazã est noie Elaniticus : quẽad-
modũ iam diximus.Gabei in Chatramotiticã in diebus.xl.ꝓficiscunt᷑.Arabici sinus latus: qđ secus
Arabiã est.ab elanitico recessu incipiendo(ut Alexãder & Anaxicrates scripserũt).xiiii.millia stadio-
rũ cõpræhendit:quẽadmodũ sæpe dictũ est . quod uero Troglodyticã uersus est in dextra parte na-
uigantibus ab Heroũ urbe usq; ad elephãtũ uenationẽ:& Ptolemaidẽ:stadiorũ.ix.millia ad meridiẽ
& paululũ ad orientẽ.Hinc usq; ad angustias circiter quattuor millia:& quingenta magis ad orien-
tem.Angustiæ æthiopiã uersus a promontorio fiunt quod dira noĩat᷑:& oppidũ eodẽ noĩe: quæ lo-
ca ab Ichthyophagis habitant᷑.Dicunt hoc in loco Sesostris ægypti colũnam esse quæ sacris litteris
trãsitũ eius significet.Is.n.prius uidet᷑ æthiopiã Troglodyticãq; subegisse:postea in Arabiã trãsgres-
sus:Inde Asiam oẽm peruicauit:quapropter multis in locis Sesostris uallũ appellat᷑ : & ægyptiorum
deorũ templa inueniunt᷑ ab eo constructa.Angustiæ diræ ꝓximæ.in.lx.stadia contrahunt᷑ : nũc ue-
ro nõ hæ dicunt᷑ angustiæ:sed ulterius nauigãti:ubi traiectus est inter continẽtes.cc.fere stadiorum
Ac sex quidẽ insulæ inter se continuæ transitũ implentes : ualde angustas nauigationes relinquunt
per quas merces ultro citroq; ratibus transuectant᷑:atq; has angustias uocant: post insulas deinceps
in sinũ se inferenti est nauigatio secus Mirriferã regionẽ ad meridiẽ atq; aurorã:usq; ad eã quæ cinna
momũ fert ad.V.millia stadiorũ.Vltra hãc negant quẽquam hactenus ꝓfectũ . Et in ora quidẽ ur-
bes esse:non tamen multas.In mediterranea uero multas:& optime habitatas.Ac de Arabia quidem
hæc ab Eratosthene dicunt᷑.his ea sunt addẽda:quæ & alii ea de re tradiderũt Artemidorus scribit:
Arabicũ ꝓmontoriũ diræ oppositũ Acilã uocari.Circa Diram eos habitare:qui glandes curti sunt.
Tum ab Heroũ urbe nauiganti iuxta troglodyticã philoterã esse a sorore secundi Ptolemæi appella
tam satyri opus qui ad Troglodyticã & elephantũ uenationẽ ꝑscrutandã missus est:deinde aliam ur
bem Arsinoẽ:deinde calidarũ aquarũ exitus.quæ amaræ ac salsæ ab Exielesa quadam petra in mare
emittunt nõ ꝓcul mons quidã est:rubrica plenus in campo situs:deĩde muris stationẽ & ueneris sta
tionẽ:uocari autẽ portũ magnũ ingressu admodũ flexuoso.In fronte insulas tres esse:duas oleis opa
cas:alterã minus opacã:quæ Meleagrides multas habeat:deinceps sinũ q immundus dicit᷑: & ipsum
contra Thebaidẽ situm:quẽadmodũ muris stationẽ.Immũdus iccirco quia occultis cautibus:& dor
sis exasperat᷑:& flatibus qui frequenter tempestates cient.Hoc in loco Beronicẽ urbẽ in penitiore si
nu positã:post sinũ est ophiades insula ab euẽtu rei appellata:uel q rex eã a serpẽtibus liberauit : uel
quod multi applicantes a serpentibus interficerent᷑ & ꝓpter Topazia:Id autẽ est lapis pellucidus splẽ
dore aureo refulgens:ut interdiu uideri nõ possit:usq; adeo illustrat᷑.Noctu uero uidet᷑ ab iis:q eum
colligũt.Nam signo aliquo imposito de die effodiũt:ægypti reges maximã hoĩum multitudinẽ mer
cede conductã:ad horũ lapidũ collectionẽ custodiãq; collocauerãt.Post hanc insulã multæ Ichthyo
phagorũ & Nomadũ natiões sunt postea sopitæ deæ portus:hunc principes quidã e maximis peri-
culis seruati ab euentu rei sic noĩauerunt,postea est maxima & oræ & sinus mutatio.Nã præternaui
gatio nõ amplius aspera est:sed quodãmodo cũ Arabia coniungit᷑ : ac pelagus humile est duorũ fere
passuũ:& summa eius facies herbida musco & alga pellucens:quæ plurimũ in freto abundãt:ubi ar-
bores etiã sub aqua nascunt᷑.Fretum marinorũ canũ multitudinẽ fert . Postea sunt tauri duo quidẽ
montes:qui a longe formã quandã ostendunt tauris similẽ.Postea est alius mons : qui Isidis templũ
habet Sesostris opus:postea insula oleis consita mari circũalluta:post eam est Ptolemais apud elephã
tum uenationẽ ab Eumede conditã cũ in uenationẽ a philadelpho mitteret᷑ clam cheronneso quadã
& fossa & muro circũdata:& cultu & obsequiis eorũ amicicia cõciliata:a qbus arcebatur . Intra hoc
spatium emittit pars quædã abrupta:a flumine Astabora:qui ex lacu ortũ habens partẽ emittit . cũ
ea uero:quæ maior est influit in Nilum:postea sunt insulæ sex:Latomiæ appellatæ.postea est os:qđ
Sabatticũ dicitur.In mediterranea castellũ est:a Sucho cõditũ.Postea portus noĩe Elea : & Stratonis
insula.postea portus Saba & elephantũ uenatio ab eis dicta.Regio quæ interior est Tenesis dicit᷑ : cã
ægyptii habẽt a Psammitiocho profugi & Sebritæ:id est aduenæ appellant᷑.Reginã habent sub qua
est meroe ;insula his locis uicina:& in nilo sita. Vltra meroen est alia quædam insula in flumine non
longe admodũ:quã hi ipsi profugi inhabitant.A meroe in hoc mare est iter dierũ. xv. homini expe-
dito.Circa meroen Astaboras:& Astapas influunt.Hæc flumina Rhizophagi accolunt:qui etiã Elui
uocant᷑:propterea quod ex adiacente palude euulsis radicibus Massulas conficiunt : & ad solem co-
ctis uescunt᷑.Hæc loca leones alunt:qui sub canis exortum a maximis culicibus hinc expellunt᷑.Sũt
etiam Spermophagi nõ procul:qui deficientibus seminibus pomis nutriunt᷑:ea conficientes quẽad-
modũ Rhizophagi radices.Post eleam sunt Demetrii speculæ:& cononis aræ . In mediterranea ue-
ro maxima Indicarũ arundinum multitudo nascitur.Ea coracii regio appellatur. Fuit etiam Ende-
ra quædam interius gymnetarũ hoĩum habitatio:qui arcu & arundineis sagittis præustis utunt᷑. Hi
frequentius feras ab arboribus sagittant:nõnunq etiã a terra. Maxima est apud eos siluestriũ boum
multitudo ex horũ & aliarum ferarum carnibus uitam trahunt Quum uero nihil capiunt sicca co-
ria prunis assant᷑:iis pro cibo utuntur.Mos est apud eos sagittandi certamen adolescentulis præpo-
nere.Post Cononis aras est portus melius ultra quem est castellum:& uenatiões plurimæ.postea An
tiphili portus supra quem sunt Creophagi glandes curti:& eorum mulieres iudaice excisæ: supra os
quasi ad meridiem sunt Cynamolgi:qui ab indigenis agrii appellantur.Comati & Barbati.Hi canes

Elana
Dira
Sesostris
Dira
Acila
Philotera
Arsinoe
Exielesa
Melagrides
Beronice
Ophiades
Topazia
Sopita dea
Tauri montes
Prolemais
Astabora
Latomiæ
Sabatticũ os
Elea
Stratonis insula
Saba
Tenesis
Sebritæ
Astaboras
Astapas
Rhizophagi
Elui
Spmophagi
Demetrii speculæ
Cononis aræ
Coracii regio
Endera
Melius portus
Antiphili portus
Creophagi
Cynamolgi
Agrii

Curtorum lucus
Berenice op.
Sabæ
Eumerus
Lucus
Daraba
Elephantū uenatio
Struthophagi
Aues ut cerui
Struthocameli
Sylli
Locustæ
Creophagi
Curti
Ichthyophagi
Chelonophagi
Testudinū testæ
Arsinoe
Dira
Licha
Pytholai prom.
Pythangeli portus
Pseudocasia
Phloeum
Daphnus portus
Elephas mons
Psygmum portus
Pardales
Rhinocerotes

maximos alunt: quibus Indicos boues uenanť: e uicina regione uenientes siue a feris pulsos: siue pascuoꝝ inopia. Eoꝝ aduentus est ab æstiuo solstitio usq; ad mediā hyemem. Post Antiphili portū est alius portus: noīe curtoꝝ lucus & berenicæ ciuitas Sabæa: & Sabæ ciuitas maxima: postea eumerus lucus. Vlterius est urbs Daraba: & elephantū uenatio: quæ ad puteū noīatur: eam elephātophagi habitant: huiusmodi uenationē exercētes elephantoꝝ gregem per siluam delatū ex arbore aliqua cernentes: eum minime adoriunť: sed ad eos qui pone gradiuntur clam accedentes: neruos incidūt: nōnulli eos sagittis interficiunt serpentū felle tinctis. Sagittatio per hoīes tres perficiť: quoꝝ duo arcū tenent: & ultra ꝑgrediunť: tertius uero neruū trahit. Nōnulli arbores notant: quibus elephantes accūbere solent. Accedētes itaq; ex altera parte truncū recidunt: cui cū bestia inhæsetit: pariter cum arbore ruit: cūq; surgere nequeat: ꝓpterea quod crura continuū & inflexum os habeant ex arboribus desiliētes illā obtruncant. Venatores a Nomadibus immundi uocanť: supra hos sunt Strutophagi: gens non admodū magna: apud quos aues dicunť esse ceruoꝝ magnitudine: quæ uolare nō possunt sed celeriter currūt: quēadmodū Struthocameli: nōnulli eas arcu uenanť: nōnulli pellibus Struthorū tecti: nam dextram manū pelle colli operiuntur: atq; eam sic mouent: quēadmodū aīalia collum: Sinistra uero semen spargunt: e suspensa pere eductū: eo auem allicientes in conualles detrudūt: ubi uiri animal circūsistentes obtruncant: Atq; hi huiusmodi auiū pelles induūt & substernūt. Cum iis æthiopes qui Silli appellanť bellū gerūt: orygū cornibus pro armis utentes: his finitimi sunt qui cæteris & nigriores sunt & minores: & uitæ breuioris: Raro. n. quadragesimū transcendūt annū eorum carne iam in ferinā uersa uiuunt ex locustis quas ueri ni libes: ac zephyri uehemētius flantes in ea loca compellunt. Eas hoc modo capiunt fumosam materiē in conuallibus inicientes: & incedētes: cū illæ paulū uolent: obtenebratas & cadentes colligunt & admisto sale: ex eis massulas cōficiunt & utūtur. Vltra hos est regio deserta: quæ pascua larga habet ob scorpionū multitudinem derelicta, & araneaꝝ quæ quadrimale appellanť. Hæc aīalia adeo aliquando affluxerunt: ut hoībus ex toto fugam facerent post eumenis portū usq; in dirā: & sex insulaꝝ angustias Ichthyophagi Creophagiq; habitant: & qui Curti appellanť. usq; in mediterraneā. Sunt & aliæ quædā elephantū uenatiōes: & urbes ignobiles: & insulæ ante maritimā oram pastores magna ex parte agricolæ pauci apud nōnullos plurimus storax nasciť. Ichthyophagi in reflexu maris pisces colligunt: eosq; in petras iacētes ad solē coquunt: postea exassant: spinis quidē aceruant carnē uero subigentes: massulas conficiunt: rursumq; ad solē positos edunt. Hyeme cū pisces legere nō possint aceruatas spinas cōterentes: massulas conficiunt: & utuntur: recentes uero exugunt: nōnulli conchas: quæ carnē habeant: hoc modo nutriunt iis in fossam uel lacunā aliquā imissis: pisciculos in cibū iniciunt. Atq; in penuria pisciū utunť. Sunt eis uaria pisciū uiuaria in quibus seruanť. Nonnulli ex iis qui siccā oram incolunt. v. dieꝝ iter cū tota familia pæana canentes: aquatum ascendūt. Ibiq; proni proiecti more boum bibunt: quousq; uenter in tympanū intumescat: postea ad mare redeunt hi in speluncis habitant: uel tuguriis oleæ frondibus contectis & trabibus ac tignis: ex ossibus ac spinis cetoꝝ perfectis. At chelonophagi testudinum testis conteguntť: quæ adeo magnæ sunt: ut uel in eis nauigent: nōnulli ex alga mari eiecta ingentes & montosos cumulos facientes eos suffodiunt atq; inhabitant: mortuos piscibus ædendos iaciunt: qui statim a fluctibus corripiuntur. Ex insulis tres sunt deinceps: quarū una testudinum: alia phocaꝝ: alia accipitrū diciť. Tota ora palmeta & olīueta & laureta habet nō modo quæ intra angustias est: sed etiā quæ extra est magna ex parte. Est etiam insula quædam Philippi cōtra quam imminet elephantū uenatio: quæ pythanguli dicitur: deinde arsinoe ciuitas & portus: deinde dira: & ultra hæc iacet Elephantū uenatio. post Dirā deinceps est regio aromatifera & prima quæ myrram fert: quæ etiā Ichthyophagoꝝ est & Creophagoꝝ, gignit etiam Persicū & ægyptiacū morū. Vlterius est licha elephantū uenatio: multis in locis sunt pluuialiū aquarū lacunæ: qbus aresactis elephantes ꝓboscide ac dentibus puteos effodiunt: & aquā inueniunt. In hac ora usq; ad Pytholai ꝓmontoria sūt duo ingentes lacus: alter aquæ salsæ: quem mare dicunt: alter dulcis qui hippopotamos alit: & Crocodilos. Circū labra uero papirū: atqui & Ibes in hoc loco conspiciuntur. Circa pytholai promontorium iam sunt hoīes integri corporibus. post hos est regio thurifera: in qua ꝓmontorium est qď sacrū populetū habet. In mediterranea est regio quædā fluuialis. quæ Isidis diciť: & alia quædā Nilus: Ambæ myrrā & thuriferas arbores innatas habent. Est etiā piscina quædā: quæ mōtanis aqs impleť. Postea leonis uicus: & Pythāgeli portus. Sequēs regio pseudocasiā fert. Ac demū cōplures fluminum regiones sequunť: quæ thus habēt: & phloeū: usq; ad eam quæ cinnamomū fert: flumē quod hāc diti- mit phloeū multū gigni. postea est aliud flumen & daphnus portus & fluuialis regio: quæ Apollinis dicitur: & thus habet & myrrā & cinnamomū: quod plurimū in locis remotioribus uiget. Postea elephas mons in mare expositus: & fossa & Psygmū portus ingens: & Cynocephaloꝝ aquatio & austri cornu, ultimū huius oræ ꝓmontoriū. Quū uero ad meridiē deflexit: negat se ulterius portuum aut alioꝝ locoꝝ descriptionē habere: qď incognita sint: tamen in sequenti ora sunt columnæ & aræ Pytholai & Lichæ & Pythangeli: & leonis & charimonti. per orā notā a dira usq; ad austri cornu. Ipsa uero distantia ignota est: hæc regio elephantis abundat & leonibus qui formicæ uocanť: & genitalia sursum uersa habent: & colorē aureū nudiores arabicis. Fert etiam pardales fortissimas & Rhinocerotes: q(ut Artemidorus ait) longitudine parū ab elephantis excedunť: quod Alexādriæ uidisse se

affirmat se fere etiã quantum ad altitudinẽ:eius autem quem nos uidimus color nos buxo sed Ele-
phanti similis erat:magnitudo uero tauri forma apro ꝓxima:præsertim quantũ ad rictũ præter na-
sum qui cornu quoddã est recuruũ:omni esse durius:eo pro armis utunt̃:quemadmodũ aper denti
bus:habet enĩ duo cingula tanꝗ draconũ uolumina:a dorso usq; ad uteꝝ circũeuntia: alterũ iubã
uersus:alterũ ad lumbũ.nos hæc de eo dicimus quia nobis uisus est. Artemidorus ulterius addit ꝙ
id animal de pastu cũ elephante pugnet eũ rictu subiens.ac uteꝝ rescindẽs:nisi ab elephantis ꝓbo-
scide uel dentibus anticipet̃.In iis locis Camelopardales nascunt̃:nullã cum pardalis similitudinem Camelopar
habentes.Coloris enĩ uarietate hinulo simillima est:uirgatis pilis distincto: posteriora quoq; humi- dales
liora sunt anterioribus:ut a cauda sedere uideat̃ ad bouis altitudinẽ. Anteriora uero crura a cameli
cruribus nõ superant̃:collũ rectũ est:& in altũ auectũ: uerticẽ paulo sublimiorẽ Camelo habet un-
de propter hãc incõmensurationẽ:nec tantã celeritatẽ habere eam puto:quantã dixit Artemidorus:
qui eam excellentẽ fecit:at nec fera est:sed pecus:nullã enim præ se fæuinã fert:gignunt̃ etiam ibi(ut
ipse testat̃)Spinges & Cynocephali:& Cepi qui faciẽ leonis reliquũ corpus pãtheræ magnitudinem Spinges
Damæ habent.Item ursi qui carnẽ edunt:nostros & magnitudine & celeritate longe exuperãtes:co- Cynoce-
lore autẽ fului.Crocutas quoq;(ut ille inquit)ex cane lupoq; permistus est. Quæ uero Metrodorus phali
Scepsius in libro de cõsuetudine dicit:fabulosa sunt & minime curanda.Artemidorus Draconũ ma Cepi
gnitudines refert tricenũ cubitoꝝ:qui tauros elephantosq; cupiant:moderatus sane in his.Nam in- Crocutas
dici ac Lybici dracones fabulosiores sunt sup quibus hærba etiã innasci dicit̃.Troglodytaꝝ uita pa- Dracones
storalis est:ii multos tyrãnos habẽt:mulieres & filii eis cõmunes:nisi quæ tyrannoꝝ sunt: ꝗ tyranni Troglody-
uxorẽ corrupit oue mulctat̃.Eoꝝ mulieres diligenter sibi cerusam inducunt. Circũ collũ conchas tæ
cõtra fascinatiões gestant.Viri de pascuis contendũt:primo se manibus impellẽtes:deinde lapidibus
qđ si uulnus fiat:tũc sagittis & gladiis res gerit̃:sed mulieres in mediũ ꝓdeuntes:& præces effundẽ- Mulierum
tes:illos cõciliant.Vescunt̃ carnibus & ossibus simul contusis:& in coria inuolutis: & postea assatis. pax
Itemq; modis aliis quos coci norunt.Cocos ipsi imundos uocant:quare nõ solum carnes & ossa:sed
etiã coria comedũt.Vescunt̃ etiã sanguine admisto lacte:uulgus aquã bibit:in qua Paliurus sit ima
defactus.Tyrãni mulsum potant:melle e flore quodã expresso.Hyemem habẽt quũ Etesiæ flant:nã
& hymbres habent:æstatẽ uero reliquũ tẽpus nudi sunt:& pelliti & Scipiones gestant & sũt nõ solũ
Curti sed etiam circũcisi nõnulli:quẽadmodũ ægyptii:æthiopes uero megabari clauas gerũt:ferreis Megabari
nodis ornatas utunt̃ etiam lanceis:& scutis ex corio confectis.Reliqui æthiopes arcu & lancea:nõ-
nulli ex Troglodytis sepeliũt.Paliuri uirgis:mortui ceruicẽ cũ pedibus alligantes:postea subito effe Paliurus
rũt:læti ac ridẽtes:quousq; corporis aspectũ occultent.Deinde imposito capræ cornu: abscendunt.
Iter noctu peragũt:pecoribus masculis tintinabula e collo suspendũt:ut feras sonitu exterreant̃. Ar-
cu & facibus cõtra feras utunt̃.Inuigilant ad ignẽ gregis gratia:cantu quodã utentes. quũ uero hæc
de Troglodytis ac uicinis æthiopibus dixit:reuertit̃ in Arabiã ac primo eos persequit̃: qui arabicũ
sinũ terminant:& troglodytis opponunt̃:a posidio incipiẽs:dicit itaq; hoc ultra elaniticũ recessum
iacere:Posidio uero continuũ esse palmetũ quoddã aqs abundans:& in magno honore haberi:pro-
pterea qđ tota circũstans regio æstuosa sit:& arida & umbraꝝ expers: Hic maxima palmarũ copia
est luco uir & uxor præsunt per genus constituti pelliti ambo uictũ ex palmis ducẽtes.dormiunt in
tuguriis factis super arboribus propter ferarũ multitudinẽ:postea est phocaꝝ insula: a multitudine Phocaꝝ in
eaꝝ beluarũ dicta:In proximo promontoriũ est:quod usq; ad Arabũ petrã pertendit: ꝗ nabatei di- sula
cunt̃ & usq; in palestinã in quã & menei:& gerrei:& uicini oẽs aromata conuehunt. Postea est alia Nabatei
ora:quæ prius maranitaꝝ dicebat̃:quoꝝ: alii erãt agricolæ:alii tugurales:nũc garindei: illos dolo in Menei
teremerũt:nã eos adorti:dũ festa quædã quinquẽnia celebrarẽt:nõ solũ eos assumpserũt:sed etiã in- Gerrei
gruentes in alios funditus oẽs deleuere:postea est elaniticus sinus:& nabatea:populosa sane regio & Maranitæ
pascuis abundãs.Insulæ quæ in frõte sunt:ab hoibus tenent̃:ꝗ prius quietẽ agebãt:postea ratibus præ Garindei
dari cœperũt:eos ꝗ in ægypto nauigabãt:sed classe ingruẽte pœnas dederũt:ab ea deleti: deĩceps est Nabatea
campus aquis & arboribus plenus:& omni pecore abũdans cũ cætero:tum etiã camelis & mulis sil
uestribus & ceruis & damis.Sunt etiã in eo leones & pardales & lupi plurimi.est insula quædã in frõ
te noĩe dia.postea sinus quingẽtoꝝ fere stadioꝝ a mõtibus circũclusus:cuius os ingressu difficile ẽ. Dia
Circũhabitãt hoĩes terræstriũ aĩaliũ uenatores.postea sũt insulæ tres desertæ oleis obsitæ nõ nostra
tibus:sed indigenis quas æthiopicas uocamus:caꝝ lachryma medicã uim habet: deinceps est littus
lapidosum.posthac est ora aspera & nauigatu difficilis mille fere stadioꝝ:portuũ & iaciendarum an
choraꝝ inopia.Nã mons quidã altus & asper exporrigit̃.postea montiũ ima speluncis plena usq; ad
mare:quæ præsertim etesiis & pluuiis ineuitabile periculũ exhibent:dehinc est sinus ꝗ sparsas isulas
habet:ꝓtinus sũt cumuli arenæ nigerrimæ tres ualde excelsi.post hos est Charmotas portus.c. fere Charmotas
stadioꝝ ambitu:ĩgressu angusto:& oĩum scaphæ piculoso:emittit in eũ flumen. In medio insula ia-
cet arboribus plena & cultui apta:dehinc est ora aspa.post quã sinus qdã est:& regio nomadũ uictũ
ex camelis ducẽtiũ.Nã & ex eis pugnãt & iter faciunt:& nutriunt̃:lacte & carnibus utunt̃:flumen ꝑ
eos labit̃:quod auri strigilẽ defert:qꝗ id opari nesciũt.Hi debæ uocant̃:quoꝝ: alii pastores sunt:alii Debæ
agricolæ:ego prisca gentiũ uocabula:tum ꝓpter eoꝝ obscuritatẽ:tũ ꝓpter absurditatẽ pnũciãdi nõ
pono.post hos sunt hoĩes mitiores tẽperatiorẽ quidẽ terrã habitantes.Nã & aquas & hymbres affa-

tim habent. Apud eos aurū effoditur non strigiles: sed glebulæ quædam: quæ nō multa purgatione
indigent magnitudine minima Sanse: Mediana Mespili maxima nucis quas perforātes cū lapillis pel
lucidis alternis positis armillas faciūt inserto filo: & collo manibusq; circūponunt: uendunt id aurū
uicinis uili precio æris triplo argēti duplo: tum ꝓpter opandi inscitiā: tū ꝓpter inopiā eoꝝ: quæ cō-
Sabæorum tra accipiunt: quoꝝ usus magis est ad uitā: nec ius. His ꝓxima est felicissima Sabæoꝝ terra: quæ ma
terra xima natio est. Apud hos thus & myrrha & cinnamomū nascit. In ora etiā balsamū & alia quædam
Thus hærba ualde odorata: quāq; eius odor cito deperit: habēt præterea palmas odoratas & calamū. Serpē
Myrrha tes quoq; palmares: colore puniceo usq; ad ilia assiliētes: quoꝝ morsus icurabilis est. Hoīes propter
Cinnamo- maximā fructuū copiā ociosi segnesq; uiuunt. In radicibus arboꝝ cubant: & ex eis incidūt quæ ꝓxi-
mū mi suscipiētes: protinus alter alteri cōsequēti tradunt: usq; in Syriā atq; Mesopotamiā. Ab odoribus
Balsamū autē stupefacti: bituminis suffitu & hirci barba: stuporē tollunt. Meriaba Sabæoꝝ urbs: in monte ia
Odoribus cet arboribus pleno. Sub rege sunt q iudicioꝝ ac cæteraꝝ reꝝ potestatē habet. Alius uero regibus
stupefacti fas nō est: aut subito eū turbæ abdicant: idq; ob causam quandā & tum ipse: rum sui in deliciis mu-
Meriaba lieribus uiuunt. Multitudinis pars agriculturā exercet: pars aromata mercat: & indigena & æthiopi-
ca: nauigātes ad ea ꝑ angustias nauigiis ex corio cōfectis: & ꝓfecto tanta sunt apud eos aromata ut ꝓ
Larimnū fructibus & cætera cōbustibili materie: cinnamomo casia: cæterisq; utant. Apud Sabæos Larimnū
Sabæoꝝ di- nascit: suffitu odoratissimū. Hi atq; garrei ditissimi sunt: ex mercatura supellectilē ex auro & argēto
uitiæ multā habent uasa lectos: tripodas: crateras cū operculis: domosq; sumptuosas. Nam & portæ & pa-
rietes: & tecta ex ebore auro argēto lapidibusq; incrustatis sunt distincta: atq; hæc sunt quæ ille de
his dixit. Cætera uero partim refert quēadmodū Eratosthenes: partim & ab aliis historicis sumpea:
Rubrū ma- dicit enī quosdā putare mare rubrū esse: a colore per reflectionē expresso: uel a sole quū supra uerti-
re cem est: uel a montibus ex adustione rubētibus: nā utroq; modo uerisimile est. Ctesiam uero gnidiū
historiæ mandasse fontē quendā esse: qui aquā rubicundā ac minio plenā in mare emittit. Agathar-
chidē autē illius ciuē a boxo quodā accepta tradidisse: qđ persa quidā: quū equoꝝ armentū: a leena
asilo tacta: usq; ad mare agitaret: atq; inde in insulā quandā trāsmitteret: primus cōstructa rate i in-
sulā transierit: uidensq; eā habitabilē: armentū rursum in persiā abegerit: ac missis in eam & in alias
Erythras insulas: & in maritimā orā colonis: pelagus de suo noīe appellarit. Alios uero persei filiū erythrā asse
tere: q in his locis imperarit. Sūt qui uelint ab arabici sinus angustiis: usq; ad extremam cinnamomi
Smaragdus terrā esse stadioꝝ. v. millia nō satis aperte: nec ad austrū nec ad orientē ꝓditū est etiā Smaragdum &
Beryllus beryllū in auri uena innasci. Sūt quæ apud arabes (ut Possidonius refert) sales odorati supra Syriam
Nabatei Nabatei ac Sabæi felicē Arabiā incolūt. Hi sæpe Syriā excurrebant priusq Romanoꝝ essent: nunc &
Sabæi ipsi & Syri Romanis parent. Nabateoꝝ metropolis est ea: quæ petra noiat. Ea in loco alio qn æquo
Petra urbs & plano iacet. In circuitu uero rupibus ac præcipitiis murato. Introrsum fontes & ad hortos: & aq-
tionē uberrimos habēte. Extra circuitū regio magna ex parte deserta est præsertim iudæam uersus.
Hinc hiericuntē breuissimū iter est: triū dierū aut quattuor. In palmetū uero. v. semper ibi aliquis e
regia stirpe regnat. Tum Rex ipse aliquē ex sodalibus: qui frater uocat: curatorē habet: & iustissime
Antenodo- oīa administrant: unde & Antenodorus philosophus sodalis noster reuersus in patriā cum admira-
rus tione quadā narrabat: multos se tum ex Romanis: tum ex aliis peregrinis inuenisse: qui eo profecti
essent ac pegrinos quidē sæpe & inter se maximi agitātes. Recens Romanoꝝ expeditio: quæ nostro
Gallus poe- tpe duce Aelio gallo in Arabiā facta est ꝑmulta eius regionis peculiaria docet. Aeliū Augustus Cæ-
ta sar in Arabiā misit: quo eas gētes & loca ptentaret: præterea æthiopum mōtes & Troglodyticā ægy-
pto finitimā & uicinū iis Arabicū sinū: qui ꝑangustus sane arabes dirimit a Troglodytis eo consilio
scilicet ut uel eos sibi uolētes cōciliaret: uel subigeret inuitos: Audiebat. n. ex omni tpe ditissimos eē
qui & auro & argēto & preciosis lapidibus aromata ꝑmutarent: & nihil in rebus extrinsecus accipiē
dis expenderēt: aut enī se diuitibus amicis usurū sperabat: aut locupletes inimicos supaturū: ꝑmul-
tūq; eū nabateoꝝ spes erexerat: qui cū amici essent: in oībus se fauturos pollicebant. His fretus gal-
Syleus lus exercitū duxit: sed a Syleo nabateoꝝ legato deceptus est: qui se iter monstraturū: & in oībus fau-
turū pollicitus oīa insidiose fecit: nam nec tutū iter: nec expeditā nauigationē exhibuit: sed ꝑ auia: &
longos anfractus: & loca oīum indiga: & importuosa ducens: uel occultis cautibus: uel coenosis sta-
gnis obiecit: sed præcipue maris affluxus: ac refluxus eos ꝑturbauerūt: atq; id maxime in initio erra-
tū fuit: qđ longa nauigia cōstruxerūt nullo nec præsenti nec futuro nauali prœlio. Nā nec terra ual-
Arabes im- de bellaces sunt Arabes sed caupones potius: ac mercatores nec etiā mari. Ille uero ad octoginta di-
belles crota ædificauit: & triremes: & phaselos iuxta cleopatridē: quæ antiquæ nili fossæ ꝓxima est: & cum
Cleopatris falli nō putaret: fabricatus est. c. ac. xxx. nauigia: quæ supellectilē ferrēt: qbus nauigauit: ducēs peditū
op. Romanoꝝ ex his q in ægypto erant & socioꝝ circiter. x. millia: qbus iudæi quingēti: & nabatei mil-
Albus ui- le cū Syleo erant. Tandē multa ꝑpessus: qntodecimo die in Albū uicū ꝑuenit maximū nabateorum
cus emporiū multis nauigiis amissis: quoꝝ nōnulla cū ipsis hoībus nullo bello: sed ob nauigādi difficul-
tatem periere. Id Sylei īprobitas fecit nauigātis terræstri itinere in albū uicū exercitū duci posse: in
quē ac etiam ulterius mercatores tanta cameloꝝ & hominū multitudine tutū & copiosum iter ex
petra i alterā petrā peragūt ut nihil ab exercitu differāt: quæ icirco eueniebāt: qa rex Obodas nihil
Obodas de cōibus rebus præsertim bellicis sollicitus erat: quod oībus Arabū regibus commune uitium est:

Omnia enim sub Sylei legati potestate erant. Is oía dolo struens quærebat(ut ego quidé existimo)re
gioné peruidere:& urbes & gentes aliquas capere opera ro. seque reg dominum efficere. Illis morbo
fame labore:& malis oíbus cõfectis quæcúq ipse dolo moliebat: q̃re in Albú uicú puenit iá exerci-
tu oris:& crurú uitiis:cæteris q eius loci morbis tétato:quoq illa circa os: hæc circa crura resolutio
quædá sunt ob aquas & fructus ,pueniés æstaté itaq ac hyemem ibi agere coactus est:dum reficeret
infirmos. Ex albo uico in ipsam petrá:ex petra rhinocolura quæ in phœnicia est apud ægyptú mer- Rhinocolu
ces cõportant:atq hinc in alii loca. Núc pars maxima p Nilú Alexandriá uehit. Arabicæ & Indicæ ra
merces in muris portú postea camelis coptú thebaicá tráscendút. Inde Alexádriá p nili fossam. Rur- Coptus
sum Gallus ex Albo uico cú exercitu digressus:p eiusmodi loca ,pfectus est:ut camelis aquam porta
rent:eoq improbitate qui uiá monstrabát:quare post multos dies in Aretæ terrá puenit:qui obodæ Aretæ ter
affinitate cõiunctus erat. Is gallú amice suscepit:& dona optulit. Sed Sylei ,pditio & hanc regioné dif ra
ficilé reddidit. Ea itaq in diebus.xxx.pmeauit p loca inuia:spelta:& palmulis nõ multis:& butyro,p
oleo usus:quá uero deinceps adibat nomadú erat:& re uera magna ex parte deserta:ea Ararena dice Ararena
bat. rex erat Sabus:quá etiá p auia pmeauit diebus.l.consumptis usq ad urbé negranoq & pacatá & Negrani
fertilé regioné.eoq rex aufugit:urbs primo adortu cœpta est. Hinc post sextú diem ad flumen pue-
nit. Ibi iam barbaris ad pugná instructis:e quibus ad.x.millia ceciderút ex Romanis duo hoíes tan-
tú. Ná oíno imbelles erant:& armis imperite utebant arcu & lancea & gladio & funda: & magna ex
parte bipénibus. Mox etiá urbé cœpit noíe Asca a rege derelictá. Hinc Athrula uenit quá nullo ne- Asca
gotio cœpit:& præsidio firmauit:& fruméti & palmulaq uiatico cõparato. Marsyaba ,pcessit urbé Athrula
rhamanitaq:qui sub Ilesaro erat. Eam adortus sex diebus obsedit. postea aquæ inopia destitit ab in- Marsyaba
cœpto. Iam duoq dieq itinere aberat ab aromatifera:ut ipse ex captiuis intelligebat: sex méses con- Thamanitæ
triuit inaniter ductus:persensit tamen sero atq aspectu insidias deprehédit:dum p aliá uiam reuerte Arõatifera
ret. Nam nonis castris Anagrana puenit:ubi prœliú cõmissum fuerat undecimus deinde ad.vii. pu- Anagrana
teos a re ipsa sic noíatos. Hinc iam p loca pacata in uicum chalaa:post in aliú noíe Malotham ad flu Chaala
men positú:postea p deserta oõ multú aquæ habentia:usq in uicú negrá:qui sub oboda est & ad ma Malotha
re iacet. In reditu totú iter in diebus.lx.peregit in quo prius sex menses cõsumpserat. Hinc in tuuris Negra
stationé exercitú in diebus.xi.traiecit:unde Coptú itur. Cú unl:bus itaq copus Alexandriá ,pfectus Coptus
est. Cæteros enim nõ bello:sed fame:labore:morbo:& itineq difficultate amiserat. Nam. vii. dunta-
xat in bello perierát:q̃obré nec multú hæc expeditio ,psuit ad locoq cognitioné:nõ nihil tamen ad
iuuit. At Syleus huius rei causa Romæ pœnas dedit:quanq̃ amiciciá simularet. Ná quú & ad hanc p Syleus
fidiá alia facinora patrare cõuictus esset:securi pcussus est. Aromatiferá regioné in partes quattuor Arõatifera
(ut antedictú est)diducút ex aromatibus thus & myrrhá ex arboribus esse dicunt. Casiá uero ex la- Casia
cubus. Sunt qui dicant magná eius ptem ex India afferri. Thus optimum apud Persiam nasci:sed alia Thus
quadá diuisione totá felicé regioné in quinq regna ptiunt:quoq aliud bellatores: & omnium ,ppu
gnatores habet: Aliud agricultores:a qbus frumentú ad alios importat: aliud eos qui opificia & ar-
tes tractát:aliud myrrhá fert:aliud uero thus. Eadé tamen & Casiá & cinnamomú: & nardú ferunt. Nardú
Artes ac studia ab alio in aliú nõ trásferunt:sed quiq in patriis pmanét ístitutis uinú magna ex pte
ex palmulis cõficit:fratres honore filios antecedút:quod natu grádiores sunt. Qui ex eadé géte súr
regnant:& cæteros magistratus obeunt quæ possiderunt:oíbus cum sanguineis sunt cõmunia: sed
natu grandior dominus est. una oíbus uxor est:qui prior ingredit posito ante Ianuá baculo cú ea cõ
gredit. ná in moré habét ut qsquis baculú gerat:ea tamen cú grandiore pnoctat quapropter omnes
oíum sunt fratres:coeunt etiá cú matribus:adulter capite plectit. Adulter uero ex alio genere é. Sed
huiusmodi quiddá narrat regis cuiusdá filia mira pulchritudine:quú fratres.xv.haberet: qui oés eá Soror.xv.
misere adamarét:& ,ppterea alius post aliú continue ad eam ingrederent iam defessa rem huiusmo- fratrú
di machinat: baculos facit baculis eoq psimiles:& quú quisq ab ea exiret cõtinuo baculú aliquem
similem ante ianuá ponebat:& paulo post aliú cõsiderans ne qui esset ingressurus:illi similé haberet
quú itaq aliquando oés in foro essent:unus ad portá accedés & baculú uidés putauit ex hoc aliqué
intus cú ea esse ex eo auté quod fratres oés in foro reliquisset:adulteq suspicatus est:currés ad patré
atq huc eú adducens cõuictus est sororé falso criminari. Nabatei quidé cõtinentes sunt:& rei parié- Nabatei
dæ:atq conseruandæ intenti .quare qui opes suas imminuit:publice mulctat:qui auget honore affi
cit.& cú pauci apud eos seruiant:frequétius cõsanguinei ministrant:uel alter alteri uel quisqs sibi ut
etiá hic mos ad reges pueniat. Conuiuia faciunt p tredenos cuiq cõuiuio bini adsunt: qui musicam
exercent. Rex in apparatu maximo multa continue conuiuia celebrat. nemo supra duodena pocula
bibit:alio atq alio aureo poculo.& adeo rex popularis est:ut ad id:quod ipse sibi ministrat:etiá aliis
ministret. Sæpe etiá apud populú pœnas dat:nonnunq̃ in eis uitá inquirit:domus sút ex lapide sum-
ptuoso. Vrbes sine mœnibus:nam in pace degunt:regio oíum ferax:præter oleú utunt oleo Sesami
no. oues sunt albæ boues magni equos nõ habét:sed cameli implent eoq officium. Tunicæ in subli-
gaculis & sandaliis reges purpurati incedunt:quædá important:quædá minimæ:quædá ídigena sút
aurú argentú & plurima ex aromatibus æs & ferq & uestis purpurea & Storax & Crocus & Costus
& Toreumara & signa & tabulæ. nõ sút ídigena. Mortua corpa æquæ atq stercus (ut Heraclitus in- Cadauera
quit)cadauera stercore abiectiora q̃propter reges etiá in sterqlinus defodiuntur. Solem colút Arulá sterqlinis

Sidonii, Tyrii, Aradii, Erembi, Armenii, Arabes, Erembi, Erenni, Arimei, Dariaces, Darius, Pharziris, Paroesatis, Atargiata, Athara, Decerto

super aram constituentes:& quotidie in ea immolant:& thus adolent. Sed quum poeta dicat: ueni ad æthiopas Sidonios & Erembos dubitát:quinam ii dicendi sint:ac de Sidoniis quidé in Persico sinu habitantibus.quorũ coloni sunt Sidonii nostri:quéadmodũ & Tyrios quosdam ibi insulares tradunt aradios:quorũ colonos Aradios nostros dicũt ita & Sidonios ipsos: sed tota quæstio de Erébis est:an Troglodytæ intelligi debeant quasi ab etymologia cogant ab eo quod in terrá erant: an arabes:ac noster zeno sic scripturá mutat:Sidonios Arabasq;. Sed uerisimilius scribit Possidonius paululũ immutans:Sidonios atq; Erembos:quod poeta sic nũc arabes uocauerit:quemadmodũ ab aliis suo tépore uocabant. Dicit etiá has tres natiões cõtinenter inter se positas:quandá inuicé cognationem ostendere ex eo q̃ pximis noibus appellent Harmenios scilicet Arabes:& Erembos:& quéadmodũ existimandũ est unam genté in tres esse diuisam pro climarũ diuersitatibus: quæ semper magis magisq; immutant:sic & noibus pluribus un pro uno nec sunt audiendi:qui Eremnos scribunt. Id enim maxime æthiopibus conuenit. Poeta etiá eos Arimos uocat:quos Possidonius dicit esse accipiendos:nõ in loco ullo Syriæ uel ciliciæ:uel alius terræ:sed Syriam ipsam. Nam arimei sũt: qui in ea habitát.& fortasse græci eos Arimeos:uel arimos uocabár. Noium.n.mutationes permultæ sunt: præsertim Barbarorũ:quéadmodũ Dariacem Dariũ. Pharzirim uero ipsam paroesatim: Atargatam Atharã:quá etesias Derceto uocauit. Arabũ opulentiæ testis est Alexáder:q̃ eá(ut fama est)regiá efficere cõstituerat:postq̃ ex India redisset:sed oía eius cõsilia morte sũt euersá. Atq; unũ ex iis:quæ ille moliebat:erat si sponte fuisset receptus:sin minus:bellũ expectarét. Nam cum eos uideret nec prius nec posterius legatos misisse:ut in supioribus dictũ est:se ad bellũ cõparabat.

Decimusseptimus totá Aegyptum atq; Libycũ continet.

Nilus, Astaboras, Astapus, Astosaba, Meroe, Sebritæ, Megabari, Blémies, Nubæ, Pelusiacũ ostium, Canopicũ ostium, Nili cursus

Voniam in Arabia peragranda sinus eos cõplexi sumus:qui eá stringũt: ac peninsulá faciunt:Persicũ scilicet atq; Arabicũ:Cũ hoc etiá ægypti pars quædá lustrata est:& æthiopiæ troglodytica scilicet & sequétia usq; ad extrema terræ: cinnamomum fert:nunc reliqua iis gétibus continua explicanda sunt:quæ circa Nilum iacent. Post hæc Libyá:quæ totius geographiæ reliq̃ est pcurremus. sed prius Eratosthenes sententiæ exponédæ sunt. Is enim dicit Nilũ ab Arabico sinu occidété uersus distare.ix.millibus stadiorũ:eũq; circa hostia similé esse. nam litteræ resupinæ iacenti: flués enim ut ille inquit a meroe ad septentrioné:p duo millia fere & septingenta stadia: rursum cõuertitur ad meridié & hyemalé occasum:per tria millia fere & septingenta stadia; & quasi contra meroen assurgés & multus in Libyam egressus:& flexũ alium ad septentrionem efficiens:per quinq; millia &.ccc.stadia deferť in magnũ cataractem:paululum ad auroram conuersus:p mille uero &.cc.in minoré cataractẽ:qui est Syenæ proximus per.v.millia &.ccc.in mare. Influunt in eũ duo flumina e lacubus quibusdá ab oriente delata:& meroen ingenté insulá complectunť: quorũ dicit Astaboras:ad orientale latus fluens. Alterũ Astapus:quod nõnulli astosabam uocant. Astapum uero esse aliũ dicunt:qui e lacubus quibusdá a meridie fluat:atq; hunc fere rectũ nili corpus efficere; sed ab æstiuis hymbribus augeri. Supra Astabore & Nili cõcursum stadiis septingétis Meroé urbé esse: eodem noie quo insulam. Ité supra Meroé aliá insulam quá ægyptiorũ exules habent:qui a Psammiticho desciuerũt:ii sebritæ id est aduenæ noianť:& reginá habent:quæ regi Meroes paret. Quæ uero infra meroé sunt:secus Nilũ ex utraq; eius parte rubrũ uersus:Megabari & Blémies habitát ægyptiis finitimi:& æthiopibus parentes:secus mare auté Trogloditæ: quorũ qui Meroe pximi sunt.x. xi.ue dierũ itinere a Nilo distant. A sinistra uero cursus Nili habitant Nubæ magna libyæ gés:a Meroe incipientes usq; ad Nili flexus nequaq̃ æthiopibus parentes:sed p sese in multa regna dispertitæ. ægypti pars:quæ secus mare est ab ore pelusiaco ad Canopicũ est stadia tria millia &.ccc. atq; hæc sũt quæ ab Eratosthene dicunť. Sed ulterius dicendũ est:& primo quæ ad ægyptũ ptinent:ut a notioribus ad sequentia pcedamus. Nilus enim quædá huic regioni & sequenti & æthiopiæ quæ supra est: cõmunia effecit eas irrigans dum crescit:& solũ parté hanc habitabilé relinquens:quæ ab inundationibus tegiť. Accliuem auté & aqua sublimioré totam undiq; inhabitabilé:& ppter eandé siccitatem desertá prætenit. Sed nec omnem æthiopiam Nilus pmeat:nec in rectũ nec solus nec bene habitatá.

Aethiopũ uita, Aegyptiarũ uita, Nomi Aegypti pfecturæ

Aegyptum uero & solus & totum & in rectũ a minore cataracte supra Syenem & Elephantiam incipiens:qui sunt & ægypti & æthiopiæ fines usq; ad Nili hostia in mare emittentia. Enimuero æthiopes magna ex parte pastoralem ac inopem uitam degunt:tum propter soli tenuitatem & aeris intéperiem:tum propterea quod longe a nobis sepositi sunt:econtra ægyptii:nam & ciuilem & mité uitam degentes in locis notis habitant. unde & ordo eorum memoratur & laudať:uidenť enim recte uti regionis ubertate:& bene cultam & bene diuisam habere. Nam rege constituto multitudiné trifariam diuiserunt & alios quidem milites:alios agricolas:alios sacerdotes uocauerunt:& alios sacrorum curatores alios eorum:quæ ad hominem pertinét. Alios quæ ad bellum; alios quæ ad pacé & terrá & artes spectant:ex qbus regi puétus afferebanť sacerdotes philosophiá & astronomiam exercebát:& cũ regibus diuersabanť. Regio prius in præfecturas diuisa fuit:quas nomos uocant. Thebaica quidem in decem:quæ uero indeleta est in totidem. Intermedia aũt in. xvi.&(ut quidam uolunt)

tot erant huiusmodi præfecturæ:quot aulas labyrinthus habebat:quæ circiter.xxx.erát.rursum hæ
præfecturæ diuisiones alias habuere.Ná pars eo℞ maxima in Topatchias diuisæ fuerút.Toparchiæ
rursum in diuisiones alias minime portiones arua erant.Opus.n.fuit tam diligenti ac subtili locorú
diuisione pp continuas finium confusiones:quas nilus auctus efficiebat:núc addendo:nunc adimé
do:nunc immutando figuras:& signa quædá reueládo:quibus propriú discernitur ab alieno. Vnde
ite℞ atq; ite℞ mésurari oportebat:unde ab iis geometriá ortú credunt habuisse:quéadmodum cō- Geōetriæ
putandi scientiam & arithmeticá a phœnicibus pp mercatutas:& quéadmodú uniuersa regio ī tris ortus
æquas partes diuisa est:ita & multitudo quæ ī quaq; præfectura est:tanta est circa flumé solicitudo: Arithmeti
ut naturá diligentia exuperet.Ná cum regio natura multú fructú afferat:irrigata plurimú affert:Na ca
tura.n.& maius nili incrementú plus terræ irrigat:sed sæpe diligentia naturam supplet deficientem
ut tantum terræ in minoribus nili excrescentis irrigetur.quantum in maioribus per fossas aggeres Nili auctus
quare ante petronii templa tunc maxima ubertas erat:quum nilus ad quartú ac decimú cubitú ex-
crescebat:quú uero ad octauum cresceret:fames & penuria eueniebat:quú uero ille regioni īperaret
& duodecimum cubitú tantú nilus implesset:maxima fames fuit. & cum octauum solú aliquando
implesset:famé nemo sensit.atq; ordo quidé talis est.Sequentia uero iam dicemus. nilus ab ultimis Nili cursus
æthiopiæ finibus recta fluit ad septétrioné usq; ad eum locú:qui Delta appellatur:ubi táq̄ a uertice Delta
quodá scissus(ut Plato inquit)húc locú effecit:trianguli uerticem.latera uero trianguli fluenta:quæ
ex utraq; parte & usq; ad mare descendunt.Alte℞ ad dextram Pelusium uersus:Alte℞ ad sinistram
in canopicum mare & ꝓximú heracliú.Basim aút maritimam oram:quæ inter pelusium est atq; he
raclium:quare insula mari:duobusq; nili fluentis facta est:& delta nominatur:pp figuræ similitudi- Delta
nem:locus q̄ ad uerticem est eodé nomine uocat̄:propterea quod dictæ figuræ initium est . Vicus
quoq; qui ibi est:Delta nominatur.Duo itaq; sunt nili hostia.Alterú pelusiacú : Alterú canopicú & Nili ostia
heracleoticú.Inter quæ alia.v.hostia sút métione digna:alia uero tenuiora ꝑmulta. A primis.n.ꝑtes
quædam obruptæ:& in totá insulam dispertitæ:multos riuulos insulasq; fecerunt:ut tota sit naui-
gabilis fossis in fossas alias diuisis:quæ tanta facilitate nauigat̄:ut nónullæ testaceas scaphas habeát Scaphæ te-
Insula triú milliú fere stadiorú ambitú comprehendit.Habitant eam quoq; totá intenus:& inferio- staceæ
ra loca cú fluuialibus quoq; regionibus:quæ ex aduerso ipsi Delta positæ sunt.In nili incremétis to
ta undis obruitur:præter habitationes:hæ náq; ī naturalibus quibusdá cumulis:uel aggeribus sitæ
sunt:tam urbes maximæ:q̄ uici quæ a lóge ísula℞ specié præbent.Aqua in æstate ultra quadragesi-
mum diem ꝑmanet:postea paulatim decrescit quéadmodú creuit.In diebus.lx.oíno cápus denudat̄ Nili defe-
atq; exiccatur:& quo citius exiccat̄:eo citius & arat̄:& serit̄ & celerius apud eos:q̄ maiores æstus ha ctus
bent eodem modo regio supra Delta irrigat̄ nisi quod nilus quattuor millibus stadio℞ ꝑ unú alue-
um recta delabit̄ sicubi ísula nó occurrat:e qbus ea præcipua est:quæ heracleoticá ꝑfecturá compre
hendit uel sicubi diuertigiú aliquod fiat:ꝑ canalá frequentius í magnú aliqué lacú:uel regioné:quā
irrigare possit:quéadmodú is:q̄ arsionitici præfecturam facit & moeridis lacú & q̄ in mareotim re-
fundunt̄.&(ut breui colligá)solum ultima fluuialis regio ex utraq; nili parte ægyptus est:quæ raro Aegyptus
usq;.ccc.stadiorú continuá latitudiné obtinet quæ quidé habitet̄.Ab æthiopiæ montibus incipiens
usq; ad ipsius Delta uerticé:quare manui cuidá expansæ ꝑsimilis est.Diuertigiis magna ex parte í lō
gum exeuntibus.Figurá uero fluuialis regionis & terræ quá dico montes efficiunt:a locis Syenæ ꝓ-
ximis deducti:ex utraq; pte usq; ad ægyptiú pelagus.ná quantú extenduntur ii,& inter se distant: tá
tum flumen diffunditur:& contrahitur:& regioné habitabilem diuerso modo figurat . Regio uero
supra montes magna ex parte inhabitata:quare antiqui coniectura posteri etiam usu ipso cognoue
runt:Nilum ab æstiuis hymbribus augeri:cum superior æthiopia in ultimis montibus dilueretur . Nili auctus
Hymbribus aút cessantibus:paulatim inundationé cessare:quæ res iis maxime liquuit:q̄ in Arabicú unde
sinum nauigarunt:usq; in cinnamomi regionem:& iis q̄ ad elephantú uenationé missi fuerunt: & si
quæ aliæ necessitates ptolemæus ægypti reges ípulerunt:ut homines aliquos eo mitterent:ii.n.talia
curabant.Is præcipue cui cognomento sit Philadelphus cognoscenda℞ re℞ studiosus:qui pp corpo
ris imbecillitatem semper noui aliquid perquirebat:in quo sese traduceret atq; oblectaret.Antiq̄ át
reges non multum hæc curauerunt:quáq̄ tum ipsi sapientiæ dediti essent: tum sacerdotes cú qbus
plurimú uiuebát:ut pp hoc magnopere sit admirandú:& proterea qđ Sesostris totá æthiopiá ꝑmea-
uitusq; ad cinnamomi regioné:& adhuc quædam eius monuméta extant:& columnæ & epigram-
mata.Cambyses quoq; ægypto occupata:cú ægyptiis usq; in meroé ꝓgressus est:& nomen urbi & í Meroe
sulæ ab illo impositú ferunt:meroe sorore ibi mortua:alii eam uxorem fuisse tradút.Nomen itaque
ob honorem mulieris loco dedit.Et mirandú ꝓfecto est: ex his causis cur nó omnino euidens erat
hymbriú historia iis q̄ erant:præsertim cum sacerdotes ea diligentius in sacras litteras referrent : &
summo studio reconderét quæcúq; maximá aliquá disciplinā præ se ferunt. Ná si hoc quærendum
fuit:quod adhuc quæritur:quare æstate & nó hyeme í ꝑtibus australissimis hymbres cadút.In The-
baide uero & circa Syené minime.quare & non illud quomodo ex hymbribus nilus augeat̄: ne tali
bus testibus indigerent:quales attulit Possidonius. Tradút.n. Eratosthené dicere æstiuos hymbres
causam esse:idq; ab Aristotele sumpsisse. Aristotelé uero a Trasyalco thasio: q̄ unus fuit ex antiquis Trasyalcus
physicis.Trasyalcum aút ab alio atq; illum ab Homero:qui nilum cælestem dixit.

Rursus ad ægypti cælestem nauigat amnem.
Sed omittáus hæc cum a multis sint pertractata:e quibus satis sit duos afferre : q ætate nostra librú
Eudorus
Ariston
de nilo cópofuerunt:eudoæ & Aristoné pipatheticú. Ná excepto dútaxat ordine:cætera oía & stilo
& tractatu eadem fere ab utrisq; posita sunt. Vnde quú libros conferre uelléus:& exemplaria nó ha
beremus:alterú cú altero contulimus. Vter aút ab utro surripuerit apud Ammoné inueniri posset.
Eudorus Aristoné culpa esse dicebat:& pfecto ipsum dicendi genus potius erat Aristonis. Annqui
Aegyptus
quæ tam
itaq; id solú ægyptú uocauere:quod habitaf:& a Nilo irrigatur:a locis Syene pximis incipiétes usq;
ad mare:posteriores uero ad hoc usq; tépus oés fere orientales ptes assumpserunt:quæ inter Arabi-
cum sinú sunt atq; nilú. Ab occidente uero loca usq; ad Abases. In ota maritima ab hostio canopico
Catabathmus
Abases
usq; ad eú locú qui Catabathmus dicif:& ea quæ Cyrenæi tenent. Nam Ptolemaici reges:qui Cyre
naicá tenuere:adeo quondá poluerunt:ut eá ab ægypto cyproq; separarent. Romani qui postea suc-
cesserunt:illoæ prouítiá ægyptú iudicantes i iisdem finibus seruauere. Aegyptii Aebases regiões uo
cant habitatas:& maximis desertis circúdatas:quasi quasdá pelagi ísulas:quod frequens est in libya.
Haæ tres sút ægypto finitimæ:& ei subditæ. Atq; hæc & eius uirtutes mox psequemur Et quoniá
maxima huius operis ps ac principalissima est Alexandria:& quæ ad eá pertinét:hinc incipiendú é.
Pelusium
Canopicú
Pharus
Maritima itaq; ora a Pelusio usq; ad canopicú os:ad occidenté nauigáti est mille fere &.ccc.stadioæ
quod & basim ipsius Delta diximus. Hinc in pharú insula.c.&.l. Pharus insula quædá est oblonga:
quæ continenti adiacet:Bicipité ad ea portú faciens. Nam quú littorea regio sit sinuosa:duo pmon
toria í mare emittit:Inter quæ ísula iacet quæ portú claudit. Ei nãq; p longú obiicitur. Ex phari pro
Acrolochias
montoriis orientale magis cótinenté & oppositú sibi pmontoriú attingit:& Acrolochias uocaf:qđ
portú efficit ære optimo:Accedit quod in itermedio freto petræ sunt:ptim aquis opertæ:ptim emi
nétes:cótinue occurrenté ex pelago fluctú exasparantes. Ipsumq; insulæ pmontoriú est petra quædá
mari circúluta:quæ turrim habet multis tabulatis excelsá:& albo lapide mirifice structá eodé noíe
Sostratus
quo insula. Eam Sostratus Gnidius regú amicus posuit ob nauigantiú saluté:ut epigramma decla-
rat:ut Sostratus gnidius Dexiphanis filius:diis seruatoribus pro nauigantibus. Ná quú ora ex utraq;
parte iportuosa:& humilis esset:& cautes & breuia haberet:signú aliquod necessariú fuit:altú & cla
rú quo nauigantes ad portus ingressum dirigerent. Occidentale etiá hostiú quáq́ nó tutú ingressú
Eunosti
portus
hét:non tamé tanta indiget puidétia:sed hoc aliú portú efficit:qui Eunosti dicif:atq; hic ante fossú
& clausú portú iacet. Ná qui ex dicta turri ingressú habet:is maximus portus est. Hi uero continui í
secessu illo qui.vii.stadiú appellatur aggere ab eo dirempti adiacent. Agger aút est pons quidá a con
tinéti in insulá. Ad occidentalé eius parté porrectus duos tantú aditus relinqués in eunosti portum
atq; ipsos sponte iunctos:quod opus nó modo pons erat in insulá:sed etiá aquæductus quú habita-
retur. Nunc diuus Cæsar eá in Alexandrino bello:ná cú regibus erat: desertá reddidit ; pauci tamen
nautæ iuxta turrim habitant. Ac maximus qdé portus ad id:quod & natura & aggere bene claudif:
pfundus est adeo ut maxima nauis sarmento teneaf. Atq; in portus cóplures scinditur:primi qdem
ægyptioæ reges iis contenti quæ habebant:nec ualde accersitis aliunde rebus ídigétes ab oíbus na-
uigantibus accusabanf præsertim a græcis. Depopulatores.n.erãt:& aliéi appetentes:pp soli tenuita
Rhacotis
Alexádriæ
origo
tem huic loco custodiá iposuerút:iubétes:ut quolq; arcerét:atq; is habitandá dederút eam q rhaco-
tis appellabaf. Ea nunc Alexandriæ ps est:naualibus imminés:tunc uicus erat:quæ uero uico pxía
erant:bubulcis tradidere:qui etiá externos arcerent quú Alexander eo uenisset ; loci opportunitate
pspecta statuit urbem ad portá collocare. Opulétiæ quæ postmodú urbi secuta est:signú referút:qđ
in fabricæ designatione contigit. Ná quú Architecti ambitus lineá gypso designarent ; & aduentáre
rege terræ defecisset:qui fariná operariis dispensabant:partem illis præbuere:qua uias in plures diui
serunt:atq; id(ut mihi uidetur)in bonú omen acceptú est. opportunitas quidé multiplex est:ná duo
Mariæ lacus
maria locu undiq; alunt. Alteæ a septétrione:quod ægyptiú dicif:Alteæ a meridie qđ mariæ lacus:
mareotis appellaf. Hunc nilus multis fossis tú e supioribus ptibus:tú e lateribus adauget p q́ multo
plura iportantur:quá e mari quare portus qui in lacu est:ditior est maritimo:quæ hac exportanf ex
Alexandria plura sunt:q̃ quæ importantur:quod qui Alexandriæ fuit:& Dicearchiam exercuit pro
be tenet cum onerarias naues uiderit:& uenientes & recedentes:quanto grauiores ac leuiores ultro
citroq; nauigent:ac diuitias:quæ ex utraque parte & in maris:& in lacus portum aduehuntur: aeris
temperies accedit:quæ idcirco contingit quod ea utrinq; alluitur:& nilus incrementa commode fa
cit. Nam cæteræ urbes quæ ad lacus sitæ sunt grauem & æstuosum aerem in æstiuis ardoribus sen-
tiunt. Nam propter euaporationes a sole factas cenum in lacuum labris concreatur unde lutoso hu
Alexádriæ
situs
more exhalato aer morbidus attrahitur:quod est pestis initium Alexandriæ uero incipiente æstate
nilus auctus auget etiam lacum:& nullum cenum relinquit:a quo nullus malignus uapor cósurgat
Tunc etiam etesiæ a borealibus partibus:& pelago flant. quare Alexandrini optime æstaté agút. Vr
bis situs chlamydis figurá habet:cuius latera quæ in longú tendunt circúalliant.xxx.fere stadiorú
diametro:latera uero quæ in latú sunt:isthmi obtinent:p.vii.viii.ue stadia:quoæ utercg hinc mari:
illinc lacu distinguuntur. Ac tota quidem urbs uiis distincta est:quibus & equi & currus agi possint:
sed duabus latissimis quæ plus iugero expanduntur:& sese medias ad rectos angulos secant: ciuitas
publica fana pulcherrima habet:& regias:quæ quartam tertiamue totius ambitus partem occupát.

Nam regum quisq; quemadmodú publica deoꝝ dona aliquo ornamento decorabát:sic & ad eas q̃
factæ erát regiá aliquá ædificabant:ut nunc poetæ illud uere dici ꝑossit. Sút alia ex aliis:atq; oía in-
ter se iuncta sunt & portui contigua:etiá quæ extra eú sunt pars etiá regiaꝝ est museú;quod ambu-
lacrú hét:& exedrá & maximá domú:in qua coenaculú est eoꝝ q museo ꝑticipant:hoíum circa di-
sciplinas uersantiú. Hic cōuentus cōmunes pecunias habet & Sacerdoté:q museo præest olim a regi Museum
bus:nunc a cæsare constitutú regiaꝝ pars & illud est:qđ corpus appellatur. Id circuitus quidá est:in
quo regú sepulturæ:& Alexádri erat. Ná Ptolemæus lagi filius:Alexandri corpus ꝑdicæ abstulit:cú Alexandri
id ex babylōe, deferret:Atq; huc diuerteret auaritia tractus:ut ægyptú sibi uédicaret.ꝑiit ille a mili corpus
tibus interéptus. Ná quú Ptolemæus aduétasset:eú in ísula deserta inclusit. Vnde iniuentibus in eú
militibus Satissis cōfossus est. Cú eo reges Aridei:& Alexandri filii:& Rhoxana uxor.in macedoniá Rhoxana
discesserunt. Alexandri corpus Ptolemæus Alexandriá detulit:eiq; parentauit:quod & adhuc ibi ia Alexandri
cet:sed nequaq̃ in eodé alueolo. Ná qui nunc uitreus est:prius aureus erat. Coccas.n.cui cognomen sepult.
to fuit ptolemæus accersitus illum rapuit ex Syria ꝓfectus:qui cito excidit:quapp paꝝ ei ípolia ꝓ- Coccas
fuere. In magno portu iuxta ígressú ad dextra est insula:& turris pharus:Ad leuam sunt cautes:& lo Pharus
chias ꝓmontoriú:in quo regio est. Ingredjéti ad sinistrá sunt íteriores regiæ continue iis quæ sunt í Lochias
lochiade:quæ multas ac uarias mansiones & lucos habent. His occultus clausus portus subiacet q.p
prius est regú. Ité Antirhodus insula:quæ ante effossum portú iacet:& regiá habet & paruum portú Antirho-
ea sic uocata est quod quasi cú rhodo cōtenderet. Supra hanc theatrú est: postea posidiú flexus qdé dus
ab eo ꝓminens:qđ emporiú uocatur : & neptúni templú habet. Id Antonius addito aggere fecit:ut Posidium
magis in mediú portú emineret. In extremo regiá domú cōstruxit:quá Timoniú appellauit : Idq; in Timonius
extremo fecit quú ab amicis derelictus:Post actiacá calamitaté; Alexádriá discessisset statuens sibi so
litudiné quádam:reliquá uitá:quá uicturus erat:a tot amicis destitutus:postea est Cæsariú:& Empo Cæsarium
riú & secessus quidá:postea naualia:usq; ad.vii.stadiú:atq; hæc circa magnú portú sunt:deiceps post
septé stadiú est Eunosti portus & supra hunc est defossus portus noíe Cibotus:qui & ipse naualia ha Cibotus
bet. Interius fossa est nauigabilis:usq; ad Mareotidé lacú extensa:extra fossam itaq; restat urbis pau
lulú. Postea est Netropolis:& suburbanú in quo horti plurimi sunt & sepulturæ:mansiones cōdien Necropolis
dis mortuis idoneæ. Intra fossam sunt Sarapiú & alia quædá antiqua sana derelicta quodámō pp té- Sarapium
plorú fabricá:quæ Nicopoli sit:ná & áphitheatrú:& stadiú:& quinquénalia certamina ibi celebran
tur. Antiqua uero derelicta sunt:&(ut breui colligamus)urbs & donariis & sacris plena est. Sed pul-
cherrimú est gymnasiú:quod porticus habet stadio maiores:& foꝝ iudiciale & lucos. Est etiá paniú
altitudo quædá manufacta:turbinea:petrosæ ripæ ꝑsimilis in quá ꝑ chocliú ascendit᷑. Ab eius uerti
ce tota urbs subiecta undiq; cerni potest. Anecropoli uero platea quæ in longú é:secus gymnasiú ꝑ-
tendit usq; ad canopicá portá:postea est id quod hippodromus appella᷑:& aliæ adiacétes usq; ad ca Hippodro-
nopicá fossam. exeunti ꝑ hippodromú est nicopolis. quæ habitationé ad mare habet urbe nō mino- mus
ré. distat ab Alexandria stadiis.xxx. Hic locus summe a Cæsare Augusto cultus est;ꝓpterea q̧ hic ꝑ- Nicopolis
lio eos supauit qui cú Antonio contra se exierant:& ípetu facto urbé cœpit. Antonium uero coegit
ut ipse sibi manú afferret:Cleopatrá ut uiuat in potestaté suá ueniret:quæ paulo post & ipsa se in ui- Cleopatræ
clis clá admoto aspidis morsu uel ueneno delibutorio cōfecit. ná utroq; mō dici᷑:quare lagidaꝝ im mors
periú euersú é:quú multos ános ꝑmásisset. Ná ptolemæus lagi filius Alexandro successit. Ptolemæo Ptolemæo
át Philadelphus. Philadelpho euergetes:postea Philopator Agathocliæ:postea Epiphães:postea Phi rum
lomator filio a patre impetiú accipiente. Huic uero frater successit secúdus euergetes noíatus:hunc series
physconé dicút:cui ptolemæus cognométo lathurus successit. lathuro át ætate nostra Auletes Cleo Auletes
patræ pater. Sed oés post tertiú Ptolemæú male uixerút delitiis corrupti oíum uero pessime: quar- Cleopatræ
tus & septimus & ultimus. Auletes;qui ꝑter alia flagitia etiá chorauliá exercuit:& adeo in ea gloria- pater
ba᷑:ut nō cōtate᷑ certamía í regia celebrare:ad quæ & ipse cú aliis cōcertaturus ꝓdibat. Atq; hic é
qué Alexandrini exegerunt:& cú ei tres filii essent:uná natu grandioré:quæ legitima erat reginá fe-
cerunt:& duo eius filiæ ífantes adhuc atq; íutiles:a regno exciderút. Reginæ uiri ex Syria accersiti ꝑ
sertim Cybiosactes quidá:qui se ex Syriacoꝝ regú stirpe simulabat. Hunc diebus paucis regía eiecit Cybiosa-
quú eius ignobilitaté:illiberalitatéq; pati nō posset:pro illo alius uenit:q & ipse se Archelaú mithri ctes
datis filiú simulabat:q Archelai quidé filius erat eius:q cōtra Syllá bellú gessit:& postea a Romanis Archelaus
in honore maxío habitus est:& auus eius fuit:q tpe nostro postremus í Cappadocia regnauit. Coma
noꝝ sacerdos:quæ in ponto sunt:& cú Gabinio tunc diuersatus est:táq̃ cú eo contra ꝑthos milita-
turus. Hoc itaq; nesciente ille ꝑ amicos quosdá ad reginá:deductus rex declata᷑. Interea Auletá Ro- Auletes
mam ꝓfectú:pōpeius suscipit:& senatui cōmédat. Ac de reductione eius agit:& de nece legatorú q
supra.c.cōtra regé uenerante:e quibus fuit Dion Academicus princeps legationis. Ptolemæus itaq; Dion
a Gabinio reductus: Archelaú ac filiá íteremit:sed nō multo post morbo assumptus est:relictis duo Cleopatra
bus filiis:& totidem filiabus:quaꝝ grandior erat cleopatra. Alexandrini & pueꝝ natu grandiorem : Pōp.mors
& Cleopatram regno præfecerunt . Sed pueri familiares mota seditione cleopatram eiecerunt quæ
postea cum sorore in Syriá secessit. Interea magnus ex phalepharsolo fugiés in Casiú monté ac Pelu
siú uéit:ibiq; a regis familiaribus dolo obtrúcatus é. Cæsar quú aduétasset adolescétulú íteremit &
Cleopatram ab exilio reuocatam ægypti reginam constituit:atq; ei í regni partem reliquum fratré

addidit admodũ iuuenem. Post Cæsaris mortem: & res in philippis gestas Antõius ĩ Asiam ꝓfectus
Cleopatram summis honoribus cõplexus est; ut etiá acciperet ĩ uxoré: & filios ex ea susciperet. Ambo
in Actiaco bello fuerunt: ambo fugerunt: ambo postea a Cæsare Augusto sunt euersi; qui furentem
ægyptũ cõposuit: & nunc ꝓuintia est: & tributa maxima pendit ab hominibus continentibus admi
nistrataq; in eá mittunť: q mittitur regis ordiné gerit: sub eo est iustitiæ administrator: q maximam
ĩ iudiciis potestaté hẽt. Item alius quidá q ꝓpriaꝝ rationũ assertor appellať. Is ea perscrutatur: quæ
domino carẽt: & ad Cæsaré reciduũt. Hos sequunť Cæsaris liberti: & administratores: qbus maiora
& minora negotia cõmittuntur. Sunt etiá tres militũ legiões: quaꝝ una circa urbé sedet. Alia in reli
qua sunt regione: præter has. ix. cohortes Romanoꝝ. Tres in Vrbe. Tres in finibus æthiopiæ præsi-
dio circa Syené collocatæ. & reliquæ tres ĩ cætera regiõe. Sũt etiá tres eqtũ turmæ p loca opportũa
eodé modo dispositæ ex ĩdigenis magistratibus ĩ urbe est sacroꝝ ĩterpres: q purpurá ĩduit: & patrios
honores habet & ea curat: quæ urbi sunt necessaria. Ité cõmentarioꝝ scriba: & q iudicibus præest.
Quartus est prætor nocturnus. Hi magistratus etiá tpe regũ erant: sed cũ reges male uiuerent & ipsi
minus ualebát: & urbis opportũitas pp iniquitaté obscurabatur. Vnde polybius q ĩ ea urbe fuit: cũ
statũ: q tunc erat uideť fastidire dicens: tria hoĩum genera urbé habitare: ægyptũ & ĩdigená nationé
acrẽ: atq; ciuilé: & stipatores mercede cõductos multos sane ac dissolutos. Ex antiqua. n. consuetu-
dine pegrinos milites alebant: & pp regũ ignauiá potius ĩperare: q̃ seruire edocti erant. Tertiũ genus
erat Alexandrinoꝝ: nec id ualde ciuile: pp easdé causas melius tamé q̃ illi. Ná q̃q̃ pmisti hoĩes essent
ab antiquo tamé græci erát & cõmunis græcoꝝ cõsuetudinis haud ĩmemores. Sed hæc multitudo
Physco — etiá ab euergeta physcone deleta est: quo regnante Polybius Alexandriá profectus est. Nam Phisco p
sæpe mota seditione multitudiné militibus obiecit atq; consumpsit. Cum itaq; talia essent in ea ur-
be ait: re uera reliquum esse: quod a poeta dicitur.
Durum iter ac longum ægypti perducit ad oras.
Talis etiá erat si non peior: posterioꝝ regũ status. At Romani multa pro uiribus emendarunt urbe
(ut dictũ est) cõposita: & q buſdá pro ĩperatoribus & nomarchis & ethnarchis p regioné constitutis:
Auletæ tri buta — quibus tamen haud magna negotia pmittebanť. Vrbis oportunitas ꝓxima est. Ná hic solus locus
ex tota ægypto ad utraq; idoneus est. & ad res maritimas: pp portus cõmoditaté: & ad terræstres: qa
Catabathmus — oĩa faciliter in hũc locũ flumie deferunť: ubi maximũ totius orbis emporiũ est: Atq; urbis quidem
uirtutes hæ sunt: ægypti ꝓuentũ Cicero in quodá loco explicat dicés: Auletæ patri Cleopatræ quot
Cyrenaici — annis duodeuĩ milliũ & quingenũ talẽtoꝝ tributũ afferri solitũ: quare cum is: q pessime ac segnis-
Marmaridæ — sime regnũ administrabat: tantos redditus haberet: qualia putanda sunt præsentia: quæ cũ tanta di-
ligentia a Romanis administranť. Iudiciis Troglodyticisq; emporiis adeo adauctis. Nam superiore q
Paretoniũ — dem tpe: ne. xx. quidé nauigia in Arabicũ sinũ transire audebant: ut extra angustias caput exererent
Ammonia — nunc maxime classes usq; ĩ Indiá & extrema æthiopiæ trãsmittũt: unde preciosæ merces in ægyptũ
Nesisphyra — aduehunť. ac rursum ex ægypto in alia emittunť loca: quare dupla uectigalia exigunť. Altera quidé
Tyndarii scopul — reꝝ quæ importanť: altera eaꝝ quæ exportanť: ac preciosaꝝ quidé merciũ: preciosa sũt uectigalia.
Ná solũ hic talia uendunť ac recipiunť: & cætera loca ex Alexandria copiá petunt: q profecto opor-
Drepanum — tunitas facile uideri potest: siqs regioné pagret: ac primo maritimá orá a Catabathmo incipiens. Ná
Enisispia — eousq; ægyptus pertendit. Deinceps est Cyrenaica & Marmaridæ: qui Barbari circũ habitant. A Ca
Apis uicus — tabathmo Paretoniũ usq; recta nauigatione est cursus stadioꝝ nungentoꝝ. Paretoniũ ciuitas est: &
Leucogiũ — portus ingens. xl. fere stadioꝝ. Hác alii Paretoniũ: alii Ammoniá uocant. In ĩtermedio spatio é ægy
Alba acta — ptioꝝ uicus: & Nesisphyra promontoriũ: & Tyndarii scopuli, qui sunt quattuor paruæ insulæ: quæ
Phenicus portus — portũ habent. Postea est Drepanũ ꝓmõtoriũ: & ĩsula enisispia cũ portu. post uicus apis: a quo Pare-
toniũ usq;: sunt stadia. c. usq; ad ammoné. v. dieꝝ iter. A paretonio circiter mille &. ccc. stadia. Inter
Pnigeus — hæc primo est Leucogiũ ꝓmontoriũ. qđ Alba acta noĩatur. postea phœnicus portus: & Pnigeus ui-
Sidonia — cus. deinde Sidonia insula: quæ portũ habet. Deinde Antiphræ nõ procul a mari. Tota hæc regio ne
Antiphræ — quaq̃ uini ferax est: cum ceramus potius mare recipiat q̃ uinũ: qđ Lybicũ appellant: quo pleriq; ale-
Deris — xandrini ad põdus utunť: unde plurimũ antiphræ capiuntur: deinde est portus Deris appellatus pp
Zephyriũ — petrá quandá ꝓximá collo persimilé. Vocať etiam zephyriũ locus quidá ꝓpinquus. postea est alius
Leucaspis — portus nomine Leucaspis: & alii cõplures. deinde Cynossema. deide Taposiris: nõ tamé ad mare quo
Cynossema — in loco festa maxĩa celebrãtur. Ité alia Taposiris satis ultra urbé: pp eá locus quidá é petrosus ad ma
Taposiris — re; qui quouis ãni tpe multá iuuentuté hẽt festis idulgentem. postea est Plinthina: & Nitiæ uicus: &
Plinthina — Cheronnesus castellũ Alexádriæ: & Necropoli proximus: ad stadia. lxx. lacus aũt maria: qui huc usq;
Nitiæ — ptendit. latitudiné hẽt supra. c. &. l. stadia longitudiné citra. ccc. hẽt etiá ĩsulas octo: & loca circũstan
maria lacus — tia oĩa bene habitata. In his locis maxima uini copia é: ut ẽt mareoticũ uinũ ad uetustaté pduret. In
Mareoticũ uinum — ægypti lacubus ac paludibus biblus nascit: & ægyptiaca faba ex qua ciboriũ fit. eius uirgæ altitudie
fere æquales: ac decé pedes sunt. Biblus nuda uirga est: lanuginé quádá in sũmo habẽs: faba ĩ multis
Biblus — ptibus & folia & frõdes emittit: & fructũ fabæ nostræ psimilé: magnitudine solũ & gestu differenté
Aegyptiaca faba — qre fabeta iocundũ quédá aspectũ ac delectationé pbẽt: oblectanť aũt mirũ in modũ ĩ scaphis tha-
lamiferis dẽsissima fabeta subeũtes: & eoꝝ foliis inubrati: quæ adeo magna sunt. ut poculoꝝ & cati
fabaꝝ folia — noꝝ usum præbeát: habẽt. n. cõcauitaté quádá ad id idoneá: unde Alexadriæ officiæ iis plenæ sunt.

& in uasis utunť. Agri quoq; magnű ex iis folus ꝓuentű habét:ac faba qdé talis ē. Hoc ĩ loco biblus non multa nascitur:non.n.excolitur. In ĩferioribus uero ipsius delta partibus permulta est;alia deterior; alia melior. Hieratica appellata nõnulli prouentű augeri cupientes;iudaicá industriá huc transtulere q̃ illi in palma & maxime in cariotica;atq; balsamo adĩuenerunt. Non.n.permittunt cá multis in locis nasci;quo fit ut penuriæ ꝑcium imponentes;prouentű quidé augeant. Communé uero usum atq; cõmoditaté uiolente. Canopica porta exeunti ad dextrá est fossa quæ lacui iũgitur:& canopũ fert:p lacű uero in magnű flumen:& canopű Schediá nauigatur:ac primo eleusina:quæ habitatio Alexandrinæ & nicopoli proxima est;in ipsa canopica fossa imposita;quæ mansiones habet & recessus quosdá secretos uiris;ac mulieribus suffiri uolentibus idoneos: quoddá canopicæ luxuriæ initiű paululű ab eleusine ꝓcedenti. Ad dexterá est fossa quæ Schediá deducit. Schedia q̃ttuor schoenis distat ab Alexandria;quæ habitatio urbi similis est:& nauale habet thalamiferorű nauigiorum; quibus principes in superioré nauigant regioné. Hic etiá eaꝝ rerű uectigal exigitur;quæ a superiore Alexandriæ parte importantur:& exportantur:cuius gratia & ratis in flumine iuncta est;unde loco nomé inditű est. Post fossá quæ schediá & canopű ducit est nauigatio secűdű maritimá oram deducta;quæ a pharo asq; ad canopicű hostiű ptendit. Angustus.n.quidé tractus;iter pelagus atq; fossam extenditur;in quo est parua taposiris. Post Nicopolim ac zephyriű: quod ꝓmontoriű Veneris arsiones sacellű habet.hoc in loco dicunt olim urbé thoná fuisse;eodé nomine quo tex;q Menelaű & Helená hospitio suscepit:unde de medicamentis helenæ;sic Poeta inquit.

Quæ polydamna dedit:toris carissima coniunx.

Canopus centű ac uiginti stadiis distat ab Alexãdria;pedestri itinere uadétibus;dicta de nomĩe cãopi qui menelai classem gubernabat;& ibi mortuus est:In ea est Serapidis templű:& cultu & religiõe excellens:ut etiá doctissimi uiri credãt;& pro se uel pro aliis insomnia ibi capiãt. Sũt q curas cõcribant qdá uero uirtutes eoꝝ;q ibi respõdenť. Sed ante oĩa igens est eoꝝ turba;q ad solénia p fossam ex Alexãdria descẽdűt. Ná die ac nocte nauiculis plena est uiroꝝ ac mulieꝝ impudéter canentiű ac saltantiű cű omni dissolutiõe & iis præterca;q diuersoria habẽt fossæ ĩposita ad huiusmodi relaxationé & celebritaté idonea. post canopű est heracliű;quod Herculis templű habet;postea est canopicű hostiű:& ipsius delta initiű. Ad dextrá canopicæ fossæ;elaitica ꝑfectura a fratre primi ptolemæi appellata;& nõ mehercule ab heroe(ut quidá uolunt)e qbus est Artemidorus. Post canopicű hostiű est Bolbiticű. Postea Sebeniticű & phatnicű;quod magnitudíe tertiű est;præter prima duo:quibus delta terminať. Ná nec procul a uertice scindiť in pte ipsius delta ĩteriore. Phanico uero coniungiť mendesiű. postea taniticű & ultimű pelusiacű. Sűt ĩter hæc alia quædá hostiola ignobiliora:falsa hostioꝝ appellatione:habent.n.hæc hostia ĩgressus nõ tamen aptos magnis nauigiis:sed scaphis ꝓpterea q breuia;ac paludes loca obtineant:sed præcipue canopico hostio utebanť;tãq emporio:occlusis Alexandriæ portubus(ut ante dictű est)Post Bolbiticű hostiű arenosum quoddá:& humile promontoriű ualde expositű est;quod agni cornu appellať.postea é persei specula:& milesioꝝ murus. Ná milesii p Cyaxaris tépora;q medoꝝ Rex fuit.xxx.nauibus contra Psammiticű nauigãtes:in Bolbiticű hostiű tenuerunt. Postea egressi dictű opus condiderűt. Tépore post in Saiticá præfecturá nauigantes;Inaris nauali prœlio supatis;naucratim urbé nõ multo supra Schediá posuerunt.post milesioꝝ opus in Sebeniticű hostiű ꝓcedenti sunt lacus;quoꝝ alter Buticus;a Buto urbe nominať. Ité Sebenitica ciuitas & Sais;ĩferioris regionis metropolis. In hac mineruá coluntur:in cuius téplo Psammitichi sepultura est. Circa butű hermopolis est. In ĩsula buti est latonæ oraculű. In mediterranea supra Sebeniticű & Phatnicű hostiű est Xois ĩsula:& ciuitas in Sebẽitica præfectura & Hermopolis & Mendes;ubi Pan coliť:& hircus animal;&(ut Pindarus ait)hoc in loco Hirci eum mulieribus coeűt ut Médeta;proximum mari præcipitium.

Vlnmumq; nili cornu;capraꝝ pascuntur greges.

Et lasciui mulieribus admiscentur hirci.

Prope Mendetem est Diospolis:& lacus ei ꝓximi:& Leontopolis:ulterius in Busiritica præfectura est Busiris ciuitas:& cynospolis:Autor est Eratosthenes cõmuné Barbaris oibus consuetudiné esse: ut hospites pellant. Aegyptios uero accusari;pp ea quæ in fabulis de busiride:& busiritica præfectura dicta sunt. Volétibus posteris loci huius inhospitalitaté calűniari;cű mediussidius nullus busiris: nec rex fuerit nec tyránus:illud quoq; uulgatum esse.

Durum iter ac longum ægypti perducit ad oras.

Atq; illud permultum ad hoc facit:quod locus est importuosus:& quáq̃ portum habeat is tamen q pharo proximus est;nequaq̃ patet;sed a bubulcis custoditur;hominibus prædatoriis. Qui applicantes quousq; adoriantur. Carthaginenses uero demergunt peregrinos;q in Sardiniá uel herculis columnas adnauigant:& propterea pleraq; occidentalium nõ creduntur:& p se putant id iter suis esse difficillimum. postea sequitur Athribitica præfectura:& Athribes ciuitas. Ité ꝓsopitica præfectura: in qua est ueneris ciuitas supra médesium:ac Taniticű hostium est ĩgens lacus:médesia præfectura: & leõtopolitana;& ueneris ciuitas:& pharbetica præfectura. postea taniticű hostiű;quod nõnulli Saiticum uocát;& Tanis maxia ĩ eo ciuitas. Inter taniticű Pelusiacűq; hostiű sunt lacus:& maxiæ & cõtinuæ paludes:ĩ qbus crebri sűt uici pelusiű quoq; circűcirca paludes hét;q̃s nõnulli Barathra uocát.

Hieratica
Canopi fossa
Eleusina
Schedia
Taposiris
Zephyriű
Thona
Canopus
Serapis téplum
Insomnia
Canopi fossa
Heraclium
Delta
Elaitica præfec.
Nili ostia
Bolbiticű
Sebeniticű
Phatnicű
Médesium
Taniticum
Pelusiacű
agni cornu
Milesiorű murus
Naucratis
Buticus
Butus
Sebenitica ciuitas
Sais
Psãmitichi sepul.
Hermopolis
Latõæ oraculum
Xois
Mendes
Pan
Hirci cum mulieribus
Diospolis
Leõtopolis
Busiris
Cynospolis
Athribes
Veneris ciuitas
Tanis
Barathra

Atq; etiam loca cenosa habitantur ad mare:ad stadia supra.xx.muri ambitum habet stadioꝝ.xx.a lu
Aegypti to ac ceno dictū est.Ex hac pte ægyptus difficilē ingressum habet.Ex orientalibus partibus phœni
aditus cia:ac iudæa.Item ex Arabia Nabatea quæ cōtinua est:aditus in ægyptū patet.Arabia inter nilum ia
cet:& Arabicū sinū:& in extremis eius partibus situm est pelusiū:ueꝝ tota deserta est & exercitui in
uia.Isthmus qui inter pelusiū est:atq; recessum:qui ad heroū urbē pertendit:nongentoꝝ est stadioꝝ
(ut uero Posidonius putat)ad mille & quingenta nō puenit:& ad id quod siccus est & arenosus mul
tos serpentes habet:qui latitant in arena.Ex Schedia memphim nauiganti:ad dextrā sunt uici pluri
Chabria mi usq; in lacū mariamæ quibus est is:qui chabriæ uicus appellatur.Ad flumē est hermopolis:dein
Hermopolis de Cynecopolis & Gynecopolitana præfectura.deinceps Momemphis & momemphitica prefectu
ra.Inter hæc sunt fossæ plurimæ:in mareotim emittētes:momemphitæ Venerem colunt:& sacram
Cynocopolis uaccam alunt:quemadmodū memphitæ apim:& Heliopoltani Mneuum.Ii.n.dii apud eos putantur
alii uero apud alios.Nam multi:& in delta & extra delta:Alii marem:alii fœminā bouem alunt: qui
Momēphis tamen non putantur dei:sed sacri.Vltra Momemphim sunt nitrariæ duæ:quæ nitrum plurimū fe
Mēphitæ runt:unde nitriotica præfectura est.Hic Serapis colitur:& apud hos solū in ægypto ouis mactat:nō
Heliopolitani procul hinc est ciuitas nomine Menelaus.Ad sinistrā uero in ipso delta flumē est naucratis:duobus
schoenis a flumine distat Sais:& paulo supra eam est Osiridis Asylum:in quo Osirim iacere arbitrā
Serapis tur.quanq̄ multi de hoc ambigunt:ii presertim qui supra Syenē & elephantinam habitant: fabulan
Menelaus op. tur enim Isim multis in locis sub terram osiridis alueolum posuisse:sed unus tamē osirim habebat:
quem uero sciebat id fecit:latere uolens typhonem:ne ueniens corpus ex sepulchro erueret: atq; ab
Naucratis Alexandria quidē ad ipsius delta uerticem hæc peragratio ē.Artemidorus dicit octo ac uigīn schoe
Sais norum ad nauigationem esse.i.octoginta & quadraginta stadia tricenum stadioꝝ schoenum faciēs.
Osiris asilū nobis autem nauigantibus alia atq; alia Schoenorum mensura distantias reddiderunt:ut quibusdā
Isis in locis quadragenum stadiorū schoenum:ac plurium esse concederent: quod aūt etiam apud ægy
ptios inconstans sit schoenorum mensura.Ipse Artemidorus deinceps declarat a memphi.n.usq; in
thebaidem schoenos singulos facit.c.ac.xx.stadiorum A thebaide usq; i Syenen.lx.A pelusio ad eun
dem uerticem nauigantibus schoenos.v.ac.xx.dicit stadia septingenta &.l.eadem mensura usus.Di
cit insuper eam esse primam fossam a pelusiæ procedenti:quæ lacus eos implet:qui ad paludes uo
cantur.Atq; ii quidem duo sunt:& ad sinistram magni fluminis iacent.Supra pelusium in arabia di
cit esse alios quosdam lacus:& fossas in eisdem partibus extra delta:secus alterum lacum est præfe
ctura Sethotica:quæ una ex.x.numeratur:quæ in delta sunt.In hos lacus aliæ duæ fossæ conueniūt
Arsinoe op. est alia quæ in rubrum mare & arabicum sinum emittit:& in urbem arsinoē:quam nonnulli Cleo
patridem uocant:atq; per eos lacus fluit:qui amari uocantur:qui quidem prius amari erant: sed fa
Cleopatris cta fossa & admisso flumine sunt immutati.Ac nunc quidem amæni sūt:& aquatilibus uolucribus
Amari lacus pleni:fossa primum a Sesostri incisa est:ante res troianas:nonnulli eam a Psammiticho puero:morte
intercipiente:solum inchoatam putant.Postea a Dario primo eius rei successore:falsa opinione per
Rubrum mare suaso:pene perfectum opus derelictum esse:persuasus est enim rubrum mare ægypto sublimius.Vn
de si intermedius Isthmus incideretur:ægyptum a mari obrutum iri.Ptolemaici quidem reges eum
incidentes:euripum clausum fecerunt:ut quum uellent in exterius mare nauigarent:ac rursum sine
periculo reuerterentur.De aquarum autem effusione in superioribus commentariis dictum est.Ar
Heroum ciuitas sinoe proxima est heroum ciuitas:& Cleopatris:in Arabici sinus recessu qui est ægyptum uersus.Itē
portus & habitationes:& fossæ complures:& lacus iis uicini hoc in loco est Phagroriopolitana præ
Cleopatris fectura:& Phagroriopolis ciuitas:fossæ autem in mare rubrum emittentis initium est:a uico Phacu
Phagroriopolis sa:cui continuus est philonis uicus.Fossa latitudinem habet cubitorum.c.profundū quantum naui
gio satis sit.x.millia ferenti.Hæc loca ipsius delta uertici proxima sunt.Ibi est Bubastus ciuitas:& bu
Phacusa bastica præfectura:supra quam est regio heliopolitana:ubi Solis ciuitas est in aggere ingenti posita:
Philonis uicus quæ solis templum habet & mneuim bouem:qui in septo quodam nutritur: & ab Heliopolitanis
pro deo habetur:quemadmodum & Apis mēphitis.Ante ager lacus iacent in quos propinquæ fos
Bubastus sæ refunduntur.Nunc omnino urbs deserta est.In ea est peruetustum templum:ægyptio more stru
Solis ciuitas ctum:quod multis inditiis cambysis insaniam:ac sacrilegium ostentat.Cambyses.n.templa partim
igni:partim ferro deuastabat:mutilans:excindens:amburens. quēadmodū & obeliscos: quoꝝ duo
Mneuis Romam delati sunt:non omnino deleti.Alii adhuc ibi & Triebis sunt:quæ nunc Diospolis noiatur
Diospolis Alii stantes aciem igni exesi:alii iacentes.Temploꝝ fabrica sic se habet.In ingressu fani est paumen
tum:latitudine quidem iugeri:aut paulo minus:longitudine uero tripla:quadruplaue:& quibusdā i
Anubis locis etiam magis:atq; hoc quidem Dromus dicitur:ut Callimachus inquit.
dromus Dromus hic sacer est anubidis.

Per totam longitudinem protinus ex utraq; latitudinis parte sūt positæ lapideæ spinges:uigenis cu
bitis:uel paulo pluribus īter se distantes:& alter spingum ordo est a dextra:alter a sinistra. Post Spin
ges est uestibulum ingens:procedenti ulterius aliud uestibulum.postea aliud & neq; uestibulorum
neq; spingum diffinitus est numerus.In aliis uero templis alia:quēadmodum & longitudines & lati
tudines.dromoꝝ post uestibula est templum quod ingens protemplū habet:ac memoratu dignū.
& septum cōmensuratum simulacrum uero nullum.Aut non in hominis formā:sed bruti alicuius.

Ex utraq; parte pro templi preiacent eæ:quæ pinnæ appellant̃.Ii sunt duo parietes:æq; alti atq; tem
plũ in initio inter se distãtes;paulo plus:q̃ sit lata tẽpli crepido.Postea in anteriorẽ ptẽ ꝓcedũt ad in-
clinãtes lineas:usq; ad.l.aut.lx.cubitos:Hi parietes ingentiũ simulachroꝝ sculpturas habẽt : hetru-
scis & antiqs græciæ opibus persimiliũ.Est etiã domus quædã multis columnis structa:sicuti mem
phi:barbarica fabrica.Nam præter q̃ quod colũnæ multæ sunt:& ingẽtes:& multiplici ordine cõsti
tutæ:nihil pictũ aut elegãs habet:sed potius uanũ quendã laborẽ præ se fert. Heliopoli domos am- Heliopolis
plas uidimus:in quibus sacerdotes habitabãt.Immo dicunt hanc olim sacerdotũ habitationẽ fuisse:
hoĩum philosophiæ & astronomiæ deditoꝝ:Nunc is ordo ac studium defecit: nec quisq̃ nobis tali
exercito ꝓfesse ostendebat̃:sed homines tantũ:qui sacrificia curarent.atq; ritus eos peregrinis cõmo-
strarent.Secutus uero est Aemiliũ Gallũ ducem:ex Alexãdria nauigãtẽ in Egyptum quidam nomi-
ne Cheremon:qui eiusmodi scientiã tenere se simulabat.sed ut ignarus & ostentator, plurimũ deri- Cheremon
debatur:ostentabant̃ itaq; ibi sacerdotum domicilia & loca ubi Eudoxus & Plato habitauerãt . Nã Eudoxus
Eudoxus cum Platone eo profectus est.Et ambo cum sacerdotibus annos.xiii.fuit uersati: ut quidã Plato
uolunt:nam cum sacerdotes illi & in rerũ celestiũ scientia prestarent essentq; mystici : & incõmuni-
cabiles;tamen & tempore & obsequio exorati:nõnulla præcepta cõmonstratunt:plurima enim Bar
bari occultabant.Ii excurrẽtes diei ac noctis particulas.ccc.&.lxv.diebus in anni complementũ tra- Annus die-
diderunt.Ignorabatur annus eo tẽpore apud græcos quemadmodũ & alia permulta quousq; iunio rũ.ccc.lxv.
res Astrologi ab iis ea acceperunt qui sacerdotũ monumenta in græcam linguam transtulerunt . &
adhuc tum ab illis tum a Chaldeis accipiũt.Hinc iam nilus supra Delta est:cuius dextra sursum uer
sus nauigando:lybiam uocant quẽadmodum ea quæ Alexãdriæ & mareotidi proxima sunt: Sinistra Lybia
uero:Arabiam.quare heliopolis in Arabia est.In Lybia uero Cercesura ciuitas:ad Eudoxi speculas si Arabia
ta:Nam ante Heliopolim specula quædam ostenditur quemadmodũ & ante gnidũ ad quam ille ce- Heliopolis
lestium motus adnorabat:atq; ꝓfectura hæc latopolitana nominatur. Vlterius adnauigãti est Baby- Cercesura
lon:castellũ natura munitum:a babyloniis quibusdã conditũ qui huc secedentes hoc in loco habita Latopolita
tionẽ a regibus impetrarũt.Nunc in ea collocata est una ex tribus legionibus:quæ ægyptum custo na
diunt.Ab hoc loco usq; ad nilum:iugum quoddam descẽdit:per quod aqua rotis:& cochliis a flumi præf.
ne trahitur.c.&.l.hominibus captiuis continue operantibus.hinc Pyramides:quæ apud memphim Babylon
sunt:in ulteriore regione manifeste apparent.quæ quidẽ propinque sunt:propinqua est etiam mem Pyramides
phis ægyptioꝝ regia.tribus enim schoenis distat a delta.Ea apidis tẽplũ habet:q idẽ est:quod osiris Memphis
Ibi bos apis in septo quodã alitur.& ut diximus apud eos ꝓ deo habet̃.Albus frontẽ:& quasdã par- Apidis se-
uas corporis partes.Cætera uero niger:q̄bus signis iudicant q̄ sit ad successionem idoneus:alio uita ptum
functo.Ante id septũ aula quædam iacet:ĩ qua est aliud septũ matris eius. In hac aulã nõnunq̃ Apis
emittit̃.præsertim ut peregrinis ostendatur. Videt̃.n.per fenestrã quãdam in septo & extra etiam si
uelint ubi uero paululũ lasciuerit:rursum in propriã mansionẽ:recipit̃.Apidis templum : uulcanio
adiacet:edis ac cæteraꝝ reꝝ magnitudine sumptuose structo.In fronte Dromi Colossus iacet:ex in
tegro lapide.In hoc Dromo tauroꝝ certamina fieri solent:inter se pugnantiũ: quos nõnulli dedita
opera ad hos ipsum alunt:quemadmodũ nõnulli equos.Nam diuisi inter se pugnam committunt,
qui uictor iudicat̃:ꝓmium habet.Memphi est ueneris phanũ:quæ græca dea censet̃.qdã lunæ id di Mẽphi ue-
cunt.Est etiam serapium:in loco ualde arenoso:adeo ut areni cumuli a uentis exaggerent̃.In iis spi- neris pha-
ges erant;quaꝝ aliæ usq; ad caput obrutæ uidebãtur aliæ ex dimidio apparebãt:q̄bus ex rebus picu num
lum cõsiderari potest:si ad templũ eunti turbo incidisset. Vrbs magna est:& populosa & secũda post
Alexandriã:mistis hominibus referta q eo cõmigrarunt.Iacent lacus ĩ fronte urbis: & regiaꝝ : quæ
nunc dirutæ sunt & desertæ.Sitæ erãt ĩ loco edito & usq; ad ĩferiorẽ urbis ptem descẽdebant:ubi la
cus & lucus iungebat̃.xl.stadiis ab urbe ꝓgredienti est montanũ quoddã supciliũ ĩ quo stãt multæ
Pyramides regũ sepulturæ.Eaꝝ tres eximiæ sunt:sed duæ inter septẽ spectacula adnumerãt̃.Sigulæ Pyramidis
altitudine stadii figura quadrata altitudinẽ habẽtes paulo maiorem quolibet latere . & paulo altera duæ iter se
altera maior.In media fere lateꝝ altitudine:ingẽs lapis extat:in quo cochlius est obliquus:usq; ad se ptẽ specta-
pulturam.Atq; eæ iter se ꝓximæ in eodẽ sunt plano. Vlterius ĩ maiore mõtis altitudĩe ẽ tertia mul- cula
to primis duabus minor:maiore tamen ĩpensa:structa.Nam ab ipsis fere fundamẽtis usq; ad mediũ
constat ex nigro lapide:ex quo mortaria faciunt:ab extremis Ethiopiæ montibus delato.q cũ & du
rus sit:& opatu difficilis reddidit opus sumptuosum.hæc dicit̃ meretricis sepultura : ab amantibus
effecta.eã mulierẽ Sappho carminũ poetria:doricã uocat.& fratris sui Charaxi amicã:quũ lesbiũ ui- Sappho
num negotiator naucratim cõportaret.Alii eã Rhodopẽ nomiant.Atq; fabulã quandã narrãt : qđ Charaxus
ea dũ lauaretur:aqla alteꝝ ex calceis:e manu ancillæ correptũ memphim deportarit.Et in sublime Rhodopis
supra regis uerticẽ iura dantis elata calceũ ĩ illius gremiũ dimiserit:& quod ille calcei cõcinnitate &
rei miraculo pmotus p totã regionẽ misit ad eã ĩquirendã quæ huiusmodi calceũ ferret:& qđ ea ĩ ur
be naucraticaꝝ ĩuenta:atq; adducta:& regis uxor fuerit.Post mortẽ uero hanc sepulturã habuerit :
sed unũ ex miraculis a nobis ĩ Pyramidibus uisum:haud quãq̃ prætereundũ est.Acerui quidã ex tri
tura lapidũ:ãte Pyramides iacẽt.In q̄bus lapilli & forma:& magnitudĩe lẽtis ĩueniũt̃:qdã ut hordei
grana:quæ semiexpoliata excurrũt.Dicunt reliquas ciboꝝ q operãtibus superãt ĩ lapidẽ induratas :
qđ quidẽ satis uidet̃ uerisimile.Nã & apud nos collis quidã ẽ oblongus:ĩ cãpo situs:q tofi calculis ĩ

&

modũ lentis plenus est:maritimi quoq; & fluuiales calculi eãdẽ fere ambiguitatẽ præstãt: sed ii ꝓp motũ;q in aq̃ sit rõnẽ aliquã habẽt. In illis uero cõsideratio dubia est:dictũ est qđ circa ea loca ubi la

Troicus mons

pides cffodiunt̃:ex q̃bus pyramides factæ sunt:mons q̃dã est noĩe Troicus:satis petrosus & speluncæ sub eo:& uicus iis & flumini ꝓximus noĩe Troia antiqua Troianoꝝ habitatio eoꝝ:qui captiui Me-

Troia uicus

nelaũ secuti sunt & ibi remãsere. Post memphim est Acanthus ciuitas in Lybia & osiridis:& acanthi

Acanthus op.

thebaici lucus:ex qua gũmi fit. Postea est Athroditopolitana præfectura & ciuitas eodẽ noĩe in Ara

Athroditopolitana

bia: in qua Bos alba sacra alitur. postea heracleotica præfectura in insula magna iuxta quã ad dextrã in Lybiã:ad Arsinoiticã præfecturã fossa est:ut & duo ora habeat: cũ pars quædã insulæ intercidat atq; præfectura hæc cæteras oẽs:& aspectu & uirtute & ædificiis antecellit. Sola enim & oleis & ꝑfe

Aegyptus oleo caret

ctis & frutiferis arboribus cõsita est. Ac siq̃s bene excolat etiã oleũ optimũ gignit. Id.n. negligentes: & si multũ odore tamẽ malũ habẽt. Aegyptus reliq̃ oleo caret exceptis hortis:q circa Alexandriã sũt qui oleas q̃dẽ ferre possũt:oleũ uero minime. At uini nõ parũ fert. frumentum quoq; legumina:&

Muridis lacus

alia semina abundãter. Habet etiã lacũ admirabilẽ:muridos appellatã pelagi magnitudine; & marítio colore:unde & littora uidere est maris littoribus ꝑsimilia:ut idem de hoc loco atq; iis q sũt circa ammonẽ existimari possit. Nã nec multũ ĩter se distãt. nec a paratonio & ut ex multis deprehẽdi cõiecturis potest:templũ illud prius in littore stabat:atq; hæc loca prius ad mare erant. Inferior uero

Sirbõiticus lacus

ægyptus:& quæ usq; ad Sirboniticũ lacũ tendũt:pelagus obtinebat cõiunctum fortasse cũ mari rubro qđ heroũ urbi & elanitico recessui ꝓximũ est. Sed de his in primo geographiæ uolumine pluribus dictũ est. Nũc illud paululũ cõmonefaciemus:naturæ simul atq; ꝓuidẽtiæ opus in unũ cõferẽ-

Terra

Aqua

tes. Naturæ q̃dẽ q̃a reꝝ oĩum ad unũ uergentiũ:qđ uniuersi mediũ est:& qđ circa id positũ est: mediũ atq; dẽsissimũ est terra:qđ nõ minus hoc habet aq̃ est:atq; utrũq; spericũ:sed altera q̃dẽ solida:al tera cõcaua ĩter sese terrã cõplectẽs:ꝓuidẽtiæ uero q̃a cũ ea uariatrix quædã sit; & plurimoꝝ operũ cõditrix:in primis aĩalia creauit:quæ longe cæteris præstarẽt:atq; hoꝝ præstãtissima deos; atq; homines quoꝝ gratia cætera sunt cõstituta:diis itaq; cælũ hoibus uero terrã incolẽdã dedit; quæ duo mũdi extrema sunt. Nam speræ extrema sunt:mediũ ipsum:& id qđ extimũ est. Sed quoniã aqua terrã circũdat:homo nõ est aquatile aĩal:sed terræstre:& aerẽ:& cũ multis lumen cõmune habet. Fecit enĩ multas in terra eminẽtias:ac recessus:ut in his tota aqua:uel maxima eius pars cõtineret̃; & terrã sub se occultaret:in illis uero terra extaret:atq; ab aqua detegeret̃:nisi quantũ hoĩum generi cæterisq; aĩalibus:ac stirpibus necessariũ uidebat̃. Sed quoniã oĩa cõtinue mouẽt̃;& trãsmutãt̃. Aliter.n.

Terra non semper eadem

talia ac tãta recte administrari nõ possent. Existimãdũ est:nec terrã semp ita ꝑmanere ut semp tanta sit ne quicq̃ sibi addat̃ aut adimat̃; sed nec aquã:nec eandẽ sedẽ semp ab ipsis obtineri:præsertĩ cum

Aqua mutat̃ in terrã

trãsmutatio eis cognata sit:& naturalis q̃nimo terræ multũ in aquã cõuertit̃;& aquæ multũ ĩ terrã transmutat̃;& quẽadmodũ in terra hæ differẽtiæ inueniunt̃:ut alia est fragilis:alia solida; & petrosa & ferrea:& sic deinceps eodẽ modo in humida essentia:nã alia est:salsa:alia dulcis:& poculẽta: alia salubris:& medicã uim habet:alia ꝑniciosa:& frigida & calida:quare minime mirãdũ est; siquas terræ partes:quæ nũc habitant̃:olim mare occupabat:& quæ nunc pelagus sunt:prius habitabant̃:& quẽadmodũ de fontibus:alios deficere cõtingit:alios relaxari. Itẽ & flumina:& lacus:sic montes:& campos par est inuicẽ cõmutari:de q̃bus & si in suꝑioribus dictũ est:nũc tamẽ multa dicẽda uidebantur

Muridis lacus

Muridis itaq; lacus in nili incremẽtis ad excipiendã inundationẽ satis est ita ut in sata; & habitationes nõ exundet:postea decrescẽte nilo:abundantẽ in eo aquã eidẽ fossæ reddit; reliquã uero aquã ex utroq; ore utilẽ habet:ad irrigationes:& ipse:& fossa atq; hæc q̃dẽ natura sũt. Vtriq; autẽ fossæ hostiis claustra ĩposita sunt q̃bus architecti:& influentẽ & effluentẽ aquã cõseruãt. Post hæc est laby

Labyrĩthus

rinthi fabrica:opus haud ĩpar Pyramidibus & adiacẽs regis sepultura eius:q labyrĩthũ construxit. Locus autẽ in primo fossæ ingressu ad.xxx.xl.ue stadia ꝓcedẽti est planities quædã ædita quæ uicũ habet:& multoꝝ regũ regiã:quot prius præfecturæ erãt. Nã totidẽ aulæ sunt; cũ circũcolumnus ĩuicẽ cõtinuæ:quæ oẽs uno ordine.& uno pariete tanq̃ paruo quodã muro; præiacẽtes aulas habẽt. Vice uero quæ ad eas tendũt ex aduerso sunt ipsius muri;ante ĩgressus criptæ quædã multæ ac longe:quæ inter se uias flexuosas habẽt:ut nemo ꝑegrinus ingredi aulã ullã possit:nec egredi sine duce; & quod admirandũ sit:cuiusq; domus tabulata:ac etiã criptaꝝ latitudines:ex lapideis pluteis ĩtegris & magnitudine excellẽtibus cõfectæ sunt:nulla usq̃ nec ligni:nec alius materiæ admistiõe. Ac si q̃s in tabulatũ ascẽdat:quod nõ admodũ altũ est, utpote unũ uidere potest lapideũ campum eiusmodi lapidibus instratũ. Hic iã in aulas egressus:uidebit deinceps eas.xx.&.vii.ordine positas: & ab integris colũnis sustentatas.parietes quoq; ipsos ex lapidibus nõ minoribus cõpositos. In fine huius ædi

Imandes

Arsinoe op.

ficii quod plus stadio occupat:est sepultura quædam Pyramis quadrata cuius quodlibet latus quadriiugerũ fere est:& altitudo par sepulti nomen est Imandes. dicunt tot aulas ibi factas eẽ:quot mos esset oẽs præfecturas eo conuenire:atq; epulũ quoddã sacris uiris ac mulieribus fiebat:sacrificii gra

Crocodiloꝝ ciuitas

tia deo reddẽdi & iuris dicẽdi:de rebus maximis:& quæ præfectura in suã aulã ꝓcedebat præternauiganti hæc ad.c.stadia est ciuitas Arsinoe:quæ prius Crocodiloꝝ ciuitas dicebat̃. In hac præfectu-

Crocodili cultus

Suchus

ra miriĩ in modũ colit̃ crocodilus:& est sacer apud eos in lacu quodã seorsum nutritus; & sacerdotibus mãsuetus:& Suchus uocat̃. Nutrit̃ autẽ pane:carne & uino:quæ a ꝑegrinis afferunt̃ ad eiusmodi spectaculũ uenĩẽtibus:hospes itaq; uir:inter alios honoratissimus:q nobis sacra commonstrabat

ad lacum ueniēs placentulā:& carnem assam:& quoddā mulsi uasculū ex coena attulit; bæluā in ri-
pa lacus inuenimus:ex sacerdotibus alii eius os aperuerūt:alius bellaria īposuit: postea carnē deinde
mulsum iniecit.Ille in lacū exilēs in ulteriorē partē traiecit.Sed quū alius hospes aduenisset: & simi-
liter primitias attulisset:cursu lacū circūeuntes itidē inuento Crocodilo:obtulerūt Post arsinoiti-
cam heracleoticāq; præfecturā est:Herculis ciuitas:in q̄ colit̄ Ichneumō:cōtra quā faciāt Arsinoitæ.
hi.n.Crocodilos colūt:& ,ppterea fossam habēt Crocodilis plenā & muridis lacū : nā & eos colūt &
ab eis abstinēt.Arsinoitæ uero Ichneumones:q Crocodilis & aspidibus pniciē īserūt eas.n.& earum
oua delēt luto īcrustati.Inuoluunt̄.n.in eo postea ad solē siccati aspides p caput:uel caudā capientes
in flumē trahūt atq; occidūt.Crocodilis uero apricātibus insidiātes in oris hiatū īttāt : & ex æsis ui-
scenbus:e uētre mortuoꝝ egrediunt̄.Deinceps est Cynopolitana p̄fectura:& canū ciuitas in q̄ Anu
bis colit̄:& honor & sacer qdā cibus canibus est cōstitutus. In ulteriore regione est Oxyrynchus ci-
uitas & p̄fectura eodē noīe.Hic oxyrynchus colit̄ & oxyrynthi tēplū est,enimuero & cæteri ægyptii
oēs oxyrynchū piscē colūt.Nā quædā aīalia sūt:quæ ægyptii uniuersi colūt : quēadmodū ex terre-
stribus tria:Bouē.Canē.Felē.Ex uolatilibus:Accipitrē.atq; Ibim.Ex aquatilibus duo Lepidotum pi
scē ex oxyrynchū.Sūt alia quæ quisq; seorsum colit.ut Saitæ & Thebani:ouem.Latū uero qui piscis
quidā est in nilo:latopolitani.Lupū Licopolitani . Gynocephalū Hermopolitani : Cepū Babylonii q
sunt iuxta mēphim Cepus faciē habet:Satyro similē.Cætera inter canem:atq; ursum & in æthiopia
nascit̄ Aquilā.Thebani Leonē leōtopolitani.Caprā & hircū Mendesii:Murē araneū:Athribitæ . Itē
alii aliud Causas uero afferūt:haud quāq̄ cōsentaneas.Deinceps est hermopolitana custodia:ubi ue-
ctigal exigit̄ earū reꝝ:quæ ex thebaide deferunt̄:hinc sexagenum stadioꝝ Schoeni incipiūt:usq; in
Syenē:& Elephantinā.Postēa Thebaica custodia:& fossa:quæ tanim deferr postea lupoꝝ ciuitas &
ueneris Panopolis antiqua habitatio hoīum:qui linū & lapides operant̄ . Postea Ptolemaica ciuitas
oīum maxima quæ in thebaide sunt & memphi nō minor.Ea græco more ciuilitatem habet, supra
hanc est Abydus in qua est mēnonis regia mirifice structa:tota ex lapide:quemadmodū diximus de
Labyrintho:sed ea nō multiplex est.Itē fons quidā in ,pfundo positus in quē p fornices descendit̄:in
forcipē flexos:ex integris lapidibus:& magnitudine:& structura excellentibus.Est etiā fossa:quæ ex
magno flumine in hunc locum deducit.Circa fossam est ægyptiaꝝ achantoꝝ lucus Apollini sacer:
Abydus olim ciuitas maxima uidet̄ fuisse:secunda post thebas:nunc in paruā habitationē redacta ē
& si(ut qdā uolunt)mēnoti ab ægyptiis Ismandes dicit̄:etiā Labyrinthus mēnoniū erat: & eiusdem
opus cuius Abydēsia:& Thebana. Nā & ibi quædā mēnonia dicūt̄:secūdū Abydū est prima Auasis
ex tribus:quæ sunt in lybia distans itinere dieꝝ.vii.ubi habitatio est aqs & uino abundās & cæteris
rebus satis copiosa.Secūda est iuxta Muridis lacū Tertia est āmōis oraculo proxima. Atq; hæ optiæ
habitatiōes sūt.Cū multa a nobis dāmōe dicta sunt hoc etiā addēdū uidet̄: qđ antiq & diuinationē
& oracula plurimū uenerabant̄.Nūc eaꝝ reꝝ maxima negligētia est. Nā Romanis Sibyllæ respōsa
satisfaciūt:& herrusca diuinatio p auguria p exta:& Iouis signa Quapp Ammōis oraculū q̄si ex to-
to defecit:prius ī honore maxīo habebat̄:qđ ii ī primis declarāt:q Alexādri gesta cōscripserūt: q q̄q̄
adulādi grā nō pauca adiecerūt:Indicāt tamē q̄ credēda sint:Callisthenes dicit:Alexādrꝝ ābitiōe qdā
cōtēdisse:ut ad id oraculū ascēderet:cū ītelligeret pseū & Herculē prius eo ascēdisse: atq; ex parætо-
nio digressū īcūbēte austro repulsū fuisse:quū uero p puluerē erraret:aduētu hymbris:& duoꝝ cor
uoꝝ q iter cōmostrarūt seruatū esse.Iā hæc adulatorie dicūt̄;similia sūt q secunt̄: qđ solū regi sacer-
dos pmiserit:ut in tēplū īgrederet̄ cū stola cōsueta:& qđ cæteri uestē mutarint & qđ oēs extrinsecus
oraculū audierint:præter Alexādrū qui īterius erat:& qđ respōsa nō:ut apud Delphos: & brāchidas
uerbis darent̄.Sed magna ex pte nutu & signis quēadmodū apud Homeꝝ.
Anuit:& uultu pater illi clara sereno. Signa dedit.
Præsertim cū Antistes Iouē affingeret.Hoc,pfecto nihil aliud est:q̄ apte dicere Alexādrū fuisse Iouis
filiū.His Callisthenes alias q̄sdā:tragœdias addit qđ quū Apollo Brāchidaꝝ oraculū deseruisset : ex
quo tēplū a Brāchidis cū xerxe sentiētibus spoliatū ē:& qđ quū fons defecisset tūc uero ortus fuerit
& milesioꝝ legati mēphim ,pfecti:multa responsa rettulerūt de futura apud Arbela uictoria de Da
rii morte:de rebus in lacedæmonia īnouatis:& qđ Alexāder ex Ioue nasceret̄ quāq̄ de ea generis no-
bilitate:ferūt etiā ab erythrea athnaide p̄dictū fuisse q̄ erithreæ ātiquæ Sibyllæ similis fuit.atq; hæc
sūt quæ a scriptoribus tradunt̄. Abydei osirim colūt.In Osiridis tēplo nō licet:nec cantori nec tibi-
cini nec psalte canere quēadmodū mos est aliis deis.Post Abydū est parua diospolis postea Tētyra ci
uitas.Hic pp cæteros ægyptios supra modū crocodilus dedecorat̄:& ex oībus bæluis inimicissimus
habet̄.Nā,cæteri q̄q̄ eius aīalis maliciā norit:& hūano generi pniciosum existimēt uenerāt̄ tamē &
ab eo abstinēt.Tentyritæ oībus modis id puestigāt atq; occidūt.Sūt q dicant qđ quēadmodū Psylli
apud cyrenaicā regionē naturalē quandā uim habēt cōtra serpētes:sic & Tētyrice cōtra Crocodilos
ut nihil ab eis patiāt̄:sed ītrepide natēt & aquā tranēt:alio nemine audēte.Cūq; Crodili Romā alla-
ti essent:ut uiderent̄ Tētyricæ eos sequebant̄ facta est illis piscīa quædā:& foramē ī uno lateꝝ ut ex
aqua in apricū egredi possent.Tētyricæ aderāt:q eos īterdū rete educebāt ad solē ut a spectatoribus
uiderent̄.iterdū ī aquā ītrātes rursum eos ī piscinā retrahebāt.Colūt aūt uenerē pone ueneris tēplū
ē Isidis phanū:postea sūt ea q̄ typhonia uocant̄:& fossa q̄ coptū defert cōmunē & ægyptioꝝ & Ara

Herculis ciuitas
Ichneumō
Aspides
Cynopolis
Anubis
Oxyrynchus
Bos
Canis
Feles
Accipiter
Ibis
Ouis
Latopolitani
Hermopolitani
Cepus
Aquila
Mendesii
Athribitæ
Luporꝝ ciuitas
Panopolis
Ptolemais
Abydus
Mēnonis regia
Abydus
Mēnon
Ismādes
Auasis
Sibyllæ respōsa
Ammonis oraculū
Coruorū auspiciū
Ammonis oraculū nutu fiebat
Erythrea athanais
Osiris templum
Diospolis
Tentyra
Crocodili dedecus
Psylli
Typhonia
Coptus

bum urbem. Deinceps est Isthmus in rubrú mare porrectus: iuxta berenicé urbé: quæ quãq̃ sine portu est; apta tamen diuersoria habet. Dicũt philadelphũ: primo hãc uiá exercitu apuisse: cũ sicca esset: ac mãsiones cõstituisse tá pedibus iter agẽtibus q̃ camelis. Idq; effecisse: quoniá rubrũ mare difficulter nauigaret: psertim ex Arabico recessu nauigãtibus: Enimuero ex expientia utilitas maxima nisa est; atq; núc totũ indicũ: & Arabicũ tributũ & æthyopicũ qd Arabico sinu aduehit: coptũ defertur

Muris statio
quæ eiusmodi mercnũ emporiũ est nõ pcul a berenice est muris statio; q ciuitas nauale habet. A copto quoq; nõ multũ abest Apollinis ciuitas: qre duæ urbes Isthmũ terminátes utriq; sũt. Sed coptus

Apollinis urbs
& muris statio núc excellũt. ná iis núc oés utunt. Primũ camelis uecti p noctẽ iter agebãt ad astra respiciẽtes queadmodũ nautæ; & ita aquá portabãt: núc terra in pfundũ effossa aqs paucrũt: & cælestibus quãq̃ raræ sint; cisternas fecerũt: hoc ẽ. vi. vii. ue dieꝝ iter. In hoc Isthmo sũt Smaragdi: & aliorũ quorũdá pciosoꝝ lapidũ metalla: ubi arabes profundos quosdá meatus effodiũt. Post Apollinis ur-

Thebæ
bem sunt Thebæ; quæ núc diospolis uocatur ut.

Diospolis
Quis centũ portæ portarum quanq; ducenti.
Sublimes in equis homines: & curribus errãt.
Sic enim Homerus inqt: addit etiam diuitias; ut
Nec quot diuitias ægyptia theba recondit.

Sũt & alii q eadẽ dicãt. hãc ægypti metropolĩ ponẽtes: núc quoq; nõnulla eius uestigia seruant: quæ magnitudiné declarãt: lõgitudiné qdẽ. lxxx. fere stadioꝝ. Sũt ĩ ea tẽpla q̃plurima: magna ex pte a cá-

Memnõniũ
bysẽ mutilata; núc uicatĩ habitat: ac ps q̇dã in Arabia ubi ciuitas est. ps ẽt in ulteriore ubi mẽnoniũ Hic cũ duo colossi sint: ex integris lapidibus itet se ppinq: alter qdẽ seruat alterius uero supiores a sede ptes corruerũt facta (ur fama est) terræmotu credit etiá semel in die sonitũ quẽdá ictu haud magno effici a pte q̇ ĩ sede ac basi ẽ. Atq; quũ ego ibi cũ Aelio gallo adessẽ; & cũ reliq̃ multitudie amicoꝝ ac militũ; q cũ eo erãt circiter horá primá sonitũ audiui siue a basi siue a colosso siue a cii cũstãtibus de ĩdustria factũ. Id. n. haud quaq̃ affirmari: cũ pp ĩcertá cãmoía magis subeát: ut credá; q̃ ex lapidibus sic cõpositis crepitũ edi. Supra mẽnoniũ sũt regũ sepulturæ: ĩspelũcis qbusdã ĩ lapidẽ excisæ circiter. xl. mirũ in modũ structæ quæ aspectũ quẽdá pulcherrimũ pbeat. Thebis quoq; in obeliscis qbusdá litteræ sũt; q regũ illoꝝ diuitias; ac potẽtiá declarãt. atq; ĩpiũ usq; in Scithiá: & Bactrianá & Indiá & quæ núc Ionia dicit: ppagatũ. Itẽ tributoꝝ magnitudiné: & exercitus circiter decies cẽtena

Thebani sacerdo.
milia Thebani sacerdotes astronomiá philosophiá; q; exercere dicũt. Hi nõ a luna sed a sole dies de-

Annus
ducũt. xii. mẽsibus trecẽtoꝝ dieꝝ quos dies singulis annis adiciẽtes. Ad totius uero anni cõplementũ: cũ q̇dã diei pticula excurrãt spatiũ quoddã cõponũt ex oíbus diebus & oíbus ãnis q pticulæ ex-

Mercurius
currẽtes: & coeũtes diẽ cõficiũt huiusmõi sapiẽtiá oẽm Mercurio in primis tribuũt: ac Ioui quẽ pci-

Pallades
pue colũt: uirgo q̇dá genere clarissima; & specie pulcherríá sacrat: eas græci Palladas uocát: uirgo pelicis more: cũ qbus uult coit: usq; ad naturalé corpis purgationé. Post purgationé uiro dat: sed prius

Hermõtis ciuitas
q̃ nubat; post pelicatus tẽpus; ut mortua luget. Post Thebas est hermõtis ciuitas: ĩ q̃ Apollo & Iuppiter colũt: hic ẽt bos alit. deide ẽ Crocodiloꝝ ciuitas; quæ eá bæluá colit. deide Veneris ciuitas; & po-

Crocodilorũ ciuitas
stea latopolis; q palladẽ & latũ colit. postea lucinæ ciuitas: & eius tẽplũ. In ulteriore est accipitꝝ ciuitas ubi accipiter colit. Deide Apollinis ciuitas; q ẽt Crocodelis est inimica. Syenæ uero & Elephátia

Veneris ciuitas
Altera in finibus est æthiopiæ: Altera ẽ ĩsula spatio semistadii; in q̃ ciuitas est q Cnuphidis tẽplũ hẽt & Nilometriũ quẽadmodũ mẽphis nilometriũ est puteus q̇dá ĩ nili ripa ex ĩtegro lapide cõstructus

Latopolis
ĩn quo & maxía & miníá: & mediocria nili ĩcrementa adnotant. Ná putei aq̃ cũ nilo piter crescit ac

Lucinæ ciuitas
decrescit. Sũtq; in putei piete notæ q̇dá ĩcremẽtoꝝ oíum mẽsuræ. hæc itaq; obseruãtes cũ aliis notant: ut ĩcremẽta cognoscãt. Ná ex his signis; ac diebus multo ante futura nili excrescẽtiá cognoscũt

Accipitrũ ciuitas
idq; oíbus pdicũt; q res pfecto agricolis ad aqꝝ cõseruationé; & aggeꝝ & cánaliũ effossioné; principibus uero ad puẽtus utilissima ẽ. Maiora. n. ĩcremẽta; maiores puẽtus denũciãt. In Syene puteus q̇-

Syenæ
dá est; q æstiuũ ĩdicat solstitiũ; quoniá hæc loca circulo tropico sũt subiecta: & ĩ meridie ũbilicos fa-

Elephátina
ciũt: sine umbra: a nr̃is. n. locis; hoc ẽ a Græcis ĩ meridiẽ pcedẽtibus: hic primũ sol nobis supra uerti-

Nilõetriũ
cẽ fit: & ĩ meridie umbilicos efficit; sine umbra; necesse. n. ẽ quũ nobis supra uerticẽ fuerit: in puteos

Syenes puteus
quãq̃ pfundissimos usq; ad aquá radios iaci: ná & nos ppẽdiculariter stáus: & puteoꝝ effusiões; ad ppẽdiculũ sũt factæ. Hoc ĩ loco tres Romanoꝝ cohortes collocatæ sũt psidii gratia paulo supra Ele-

Catarractes
phãtiná ẽ paius catarractes: ĩ quo Scapharii spectaculũ quoddá pricipibus exhibẽt. Catarractes est ad mediũ fere flumẽ petrosũ quoddá supciliũ in supiore pte planũ: ut flumẽ recipe possit: desinẽs uero in pcipitiũ; ex aq pcipitat. Vtrinq; secus terrá alueus ẽ; q facile adnauigari põt. Hac itaq; adnauigantes defluũt in Cataractẽ: & cũ scapha in pcipitiũ detrudunt: & ipsi & scaphæ illæsi: paulo supra catar-

Philæ
ractẽ sũt philæ cõis æthiopũ & ægyptioꝝ habitatio: structa quẽadmodũ elephátina & pari magni-

Accipiter æthiopicus
tudine. Hæc tẽpla ægyptia hẽt: ubi Ales colit: quẽ accipitrẽ uocat: q nec nostris simile qcq̃ hẽt: nec ægyptiis: ná & magnitudine excedit; & uarietate lõge diuersus est, dicũt eũ æthiopicũ esse; & inde afferri cũ alter deficit: ac ẽt multo ante; & tũc nobis ostẽsus ẽ: cũ iá morbo deficeret: Nos philas ex Syene plaustro uenimus p cãpũ ualde planũ. c. stadioꝝ spatio p totá fere uiá uidere erat utrinq; multis ĩ locis q̄si scopulos petiá arduá rotundá politá; ppe modũ spicá: nigri ac duri lapidis ex quo mortaria fiũt; sup maiore petra positá: ac rursum sup ea aliá nõnullæ p sese iacebant eaꝝ maxima erat nõ my-

nore.xii.pedũ diametro:atq; oẽs maiores q̃ hoꝶ dimidiæ. Traiecimus in ĩsulã sup pactone delati. Pa- Pacton
ćton ẽ scaphæ genus:ex uimgis ita cõpositus:ut textile qddã uideať:stãtes itaq; in aq̃:uel ĩ asseribus se-
dẽtes facile trãsmisimus nihil oĩno metuẽtes. Sũt.n.sine piculo:nisi scapha nimis ĩpleať. Cũ ĩ tota Ae-
gypto palma sterilis sit:uel si fructũ afferat nõ esculẽtũ:tamẽ in locis Delta & Alexãdriæ ꝓximis The-
baica palma optima ẽ:q̃ue admiratiõe dignũ ẽ quõ q eãdẽ plagã habitãt: quã Iudæi & finitimi q cir-
ca delta sũt & Alexãdriã tãtũ ab illa differãt:q̃ ultra aliã palmã ẽt Cariotã gignit nõ multo nõ melio- Palma optima
rẽ q̃ babylonia:in thebaide & in iudæa duplex est palma Cariota. Satq; reliq ac Thebaica qdẽ q̃q̃ du- Cariota
rior sit:gustatu tamẽ suauior. Est ẽt ĩsula qdã q palmã optimã fert:& ꝓuẽtũ maximũ pricipibus pẽ-
dit regis.n.erat & priuatus nemo ĩ ea pte habebat nũc pricipũ ẽ. Sed multa cũ cæteri:tũ Herodotus
garrit:ut cantũ uel modũ:uel iocũditatẽ quãdã oĩom mõstra adhibẽtes:ut illud ẽ qđ de ĩsulis dicũt
iuxta Syenẽ & Elephãtinã.nili fontes cõplures eẽ:& ad eũ locũ flumẽ ꝓfundũ ĩmẽsũ habere. Nilus Nili ĩsulæ
qdẽ ĩsulas sparsas q̃plurimas hẽt:alias q ex toto crescẽte flumĩe obruũť:alias ex pte loca uero q ual-
de sublimia sũt cochliis irrigant. In initio itaq; ægyptus ualde tranq̃lla erat:tũ pp regiõis ubertatẽ:
tũ ꝓpterea qđ nõ facile externis gẽtibus pateret. Nã a septẽtriõe maritima ĩportuosa & ægypno pe-
lago cĩgebať. Ab ortu & occasu desertis & mõtibus lybicis & arabicis(ut diximus) tuta Austrũ uer- Troglodytæ
sus troglodytæ & Blẽmyes & nubæ & megabari erãt:q æthiopes supra Syenẽ habitãt. Sũtq; ii noma-
des nõ tamẽ multi:nec bellicosi q̃q̃ olĩ uiderenť.ꝓpterea qđ sæpe latronũ more ĩcautos adoriebãť: Blẽmyes
æthiopes quoq; q ad meridiẽ meroẽq; ptẽdũt:nec ipsi ualde multi sũt nec cõgregati q ppe q fluuia- Nubæ
lẽ regionẽ lõgã angustãq; habitãt:q̃le antediximus nec ad bellũ nec ad aliã uitæ rõnẽ bene ĩstructi: Megabari
qnetiã nũc eodẽ mõ tota regio se hẽt. Cuius rei ĩdiciũ ẽ:qđ a tribus Ro. cohortibus:nec iis satis ple-
nis ea custodiť:quũq; aliq̃do æthiopes aggredi nostros ausi essẽt:cũ tota regiõe cõtigit piclitari: sed
nec reliquæ copiæ ĩ ægypto tãtæ erãt:nec oĩbus unq̃ Romani usi sũt:nã nec ægyptii ipsi sũt admo-
dũ bellicosi:quãq̃ multi sint:nec ẽt finitimæ gẽtes. Gallus Cornelius cui primũ ꝓuĩtia a Cæsare cõ- Gallus cornelius
missa ẽ heroũ urbẽ q defecerat cũ paucis recepit:rursum quũ in Thebaide seditio pp tributa exorta
esset:facile eã cõposuit. Deĩde Petronius multis millibus Alexãdrinoꝶ ĩ eũ irruẽtibus : iactu lapidũ
cũ militibus suis obstitit:& nõ nullis eoꝶ ĩteréptis:cæteros facile repssit Gallus Aelius cũ pte psidii
qđ erat ĩ ægypto:in Arabiã ĩgressus dictũ ẽ:quõ eos ĩbelles ostẽdit & nisi Sylleus eũ ꝓdidisset : felicẽ
arabiã totã subegisset. Cũq; æthiopes nostros cõtẽnerẽt:ꝓpterea qđ ps q̃dã copiaꝶ:q ĩ ægypto erãt:
cũ Gallo ælio distracta esset:bellũ in Arabia gerẽte:igruẽtes in thebaidẽ:in tris cohortes q Syenes p-
sidio erãt:Syenẽ & Elephãtinã:& philas repentino ĩpetu cœpunt & captiuos duxerũt: & Cæsaris sta-
tuas euerterũt:quũq; Petronius aduẽtasset:cũ paucioribus q̃.x.millibus peditũ & eq̃tibus octĩgẽtis
aduersus.xxx.hoĩum millia primũ eos cõpulit:ut pselchã fugerent:æthiopicã urbẽ:missisq; ad eos le- Pselcha
gatis:repetiit q capta erãt:& causas q̃obrẽ bellũ mouissent: quũ uero se iniuria affectos a pricipibus
dicerẽt:respõdit nõ illos esse regiõis dominos:sed cæsarẽ petẽtibus tres dies ad deliberandũ: & nihil
tandẽ efficiẽtibus eoꝶ q oportebat mouẽs cõtra eos in pugnã ꝓcedere coegit. Ac subito ĩ fugã uer-
tit cũ male armati essent & ĩordinati.nã scuta ĩgẽtia:& ex bouis tergore cõfecta habebãt.arma:qbus
offenderẽt secures erãt:alii sudes nõnulli gladios gerebãt:fuere q ĩ urbe latitarent alii p deserta fugã
cœpunt:alios ꝓxĩa ĩsula excepit sese in flumẽ imittẽtes. Nã hoc ĩ loco pp aq̃ fluxũ Crocodeli pauci
fiũt:ex iis erãt ĩpatores reginæ Cãdaces:q p nostra tpa æthiopibus ĩperauit:uirilis sane mulier : sed Candaces regina
altero oculo capta. Hos itaq; oẽs cœpit traiecto ratibus ac nauibus flumine & ex tẽplo Alexãdriam
misit:atq; Pselchã ꝓfectus eã cœpit:unde adnumerata captiuis multitudine eoꝶ q in ꝓlio ceciderũt
pauci oĩno euasere. Ex pselcha prẽnã uenit urbẽ natura munitã:cumulos trãsgressus in qbus Cãby- Premna
sis exercitus obrutus est uẽto ĩcidẽte. Eã adortus primo ĩpetu cœpit. Inde Napata ꝓgressus est q cã- Napata
daces regia erat:ubi eius filius ĩmorabať:Ipsa uero cũ in loco ꝓximo eẽt:legatos misit:q de pace tra-
ctarẽt:redditis statuis:& captiuis q capti fuerãt in Syene. Ille ingruẽs napata capit ac diruit puero fu-
gẽte:ratusq; ulteriora iuia eẽ cũ spoliis regredit. Prẽna & mœnibus & ꝓsidio & q̃dringẽtoꝶ hoĩum
cibariis in biẽniũ firmata abiit Alexãdriã. Ex captiuis aũt cæteris uenũdatis:mille ad Cæsarẽ mittit:
nup ex cãtabris reuersũ. Nõnulli uero ex iis morbo cõsũpti sũt. Interea Cãdacẽ cũ multis hoĩum mi-
libus ꝓsidiũ aggressa. Petronius cũ auxilio anteuortit:& castellũ ĩgressus multo apparatu cõfirma-
uit:& cũ illi legatos ad eũ mitterẽt:iussit siqd uellẽt ad Cæsarẽ ꝓficiscerenť:qbus negãtibus scire se
qs Cæsar eẽt:& q̈ ad eũ ireť:dedit q eos ducerẽt. In samũ itaq; ꝓfecti Cæsarẽ iuenerũt in Syria ꝓgre-
di parãtẽ & Tyberiũ in armeniã. Ab eo facile:q uolebãt ĩpetrauere. Nã & tributa eis remissa sũt : sed
de æthiopicis rebus satis in superioribus dictũ ẽ q̃re & hæc cũ ægypto pagrata sit ut aũt sic dicẽdũ sit
extremas habitãti mũdi ptes:q ĩtẽperatæ & ĩhabitabili regiõi adiacẽt:pp frigus aut æstũ eẽ q̈si aber-
rata q̃dã ac defectus tẽperatæ:necesse est qđ ex uita & eaꝶ reꝶ inopia:q ad humanũ usũ attinẽt:ꝑspi-
ci põt. Hi.n.magna ex pte nudi incedẽtes pastoralẽ ac durã uitã degũt:eoꝶ pecora pua sunt ut oues:
capræ:& boues Canes quoq; pusilli:aspi tamen ac pugnaces:& fortasse ad hoꝶ puitatẽ pygmei cõfi- Pygmæi
cti sũt. Nã nemo fide dignus id ex usu narrat uiuũt:ex milio & ordeo:ex qbus etiã potũ cõficiũt. Bu-
tyrũ & adipem pro oleo habẽt. Poma nõ habẽt præter palmulas:atq; eas perpaucas in hortis regiis.
Nõnulli hærba uescuntur:& ramis tenellis & loto & calami radice. Carnibus & lacte:& caseo:& san-
guine utunť Reges colunt ut deos:qui plerunq; tẽporis clausi domi sedẽt. Regni caput est Meroe: Meroe

ciuitas eodẽ noĩe quo & insula. Hãc insulã clipei figurã hr̃e dicunt. Cuius magnitudo fortasse supra
ue℞ dicta ẽ: lõgitudine triũ miliũ fere stadio℞ ãplitudine mille: ea mõtes frequentes hẽt: & nemora
ĩmodica hitãt pti pastores pti uenatores: pti agricolæ. Sũt in ea ærariæ; ferrariæ: & aurariæ; & ꝓcioso
rũ lapidũ genera: lybiã uersus magnis qbusdã arenæ cumulis ãbit᷑ Arabiã uersus continuis ꝓcipitũs;
Austrũ uersus flaminũ cõcursu: Astabora Astapode & Astasoba. A septẽtriõe est nili decursus: usq₃ in
ægyptũ secũdũ antedictã fluminis obliqtatẽ. Ciuitatũ domus ex palmaceis strigmentis sũt cõtextæ;
parietes ẽt ex lateribus: Sales apud eos fossiles sunt; quẽadmodũ & in Arabia: Abũdãt arboribus pal-
ma: psico: ebeno: & siliqstro. Venãt᷑ elephãtes: leones & ꝑdales Dracões habẽt q cũ elephãtis pugnãt;
& multas alias feras: q a tostis & aridis locis: ad palustria & aquosa cõfugiũt. Supra meroen ẽ Pseboa
lacus ĩgẽs; q ĩsulã hẽt satis hitatã. Sed quũ citeriorẽ nili regionẽ libes habeãt. Vlteriorẽ uero æthio-
pes: cõtigit eos ĩsulæ & fluuiali regiõi imparere: qbus uictoribus alii expulsi cedãt: æthiopes arcubus q̃
dricubitalibus ligneis ac ꝓustis utũt᷑. Armãt ẽt mulieres: q̃℞ pleræq₃ oris labiũ æneo circulo traie-
ctũ habẽt: & cũ uelleribus careãt pelliti sũt. Nã oues apud eos caprinã lanã habẽt: nõnulli nudi ince-
dũt aut breuibus pellibus incincti; aut texturas q̃sdã ĩduũt: ex pilis bene cõtextis. Deũ putãt alte℞ ĩ-
mortalẽ: alte℞ mortalẽ. Immortalẽ qdẽ eũ q re℞ oĩum causa sit. Mortalis uero apud eos incertus ẽ:
& noĩe caret sed frequẽtius eos a qbus beneficiũ accepunt & reges ꝓ deis habẽt. Putant præterea re-
ges suos cões oĩum cõseruatores & custodes esse. Cæteros uero priuatos: eo℞ esse qbus benefecerũt
ex iis qui ad torridã habitãt: nõnulli sũt qui deos nõ colũt: quos etiã soli dicũt infensos esse: & dete-
stari: cũ eũ exorin uidẽt ꝓpterea ꝙ eos urat & oppugnet atq₃ ob id in paludes fugere. Meroitæ ultra
aliũ quendã barba℞ deũ etiã Herculẽ; Pana & Isim colũt. Mortuos alii in flumen ꝓcipitãt: alii circũ-
fuso uitro domi seruãt; alii in fictibilis alueolis eos circũ tẽpla defodiũt. Iusiurandũ ꝑ eos exigunt: &
oẽs ꝓ scĩs habẽt Regẽ cõstituũt eũ; qui uel forma uel alẽdo℞ peco℞ uirtute uel rohore uel opibus
excellat. In meroe olim primũ ordinẽ sacerdotes obtinebãt; qui tantã autoritatẽ habebãt; ut nõnũq̃
misso nũtio mortẽ regi imparẽt: & ꝓ eo aliũ faciebãt Postea res quidã cõsuetudinẽ hãc aboleuit; cũ
armis ĩ fanũ irruẽs: ubi aui cũ sacellũ erat: & sacerdotes oẽs iugulauit. Atq₃ hic etiã æthiopũ mos est
ubi rex aliq pte corpis orbat᷑: familiares idẽ quoq₃ũo patiũt᷑; & cũ eo moriũt᷑ iccirco maxima regi cu
stodia adhibet᷑ ac de æthiopicis quidẽ hactenus ægyptiacis uero ea adiicieda sũt; quæ illo℞ ꝓpria di
cunt᷑; ut ægyptia saba ex q̃ ciboriũ fit. Itẽ biblus; hæc. n. solũ ibi sunt & in India; psicus uero ibi & in
æthiopica solũ: Arbor magna; fructu dulci: & grãdi. Itẽ morus quæ fructũ fert qui Sycomo℞ dicit᷑.
Nã ficui psimilis est: gustatu uero malus. Nascit᷑ etiã Corsiũ fructus pipi similis; aliquãto tamen ma-
ior pisces in nilo ꝑmulti sunt; ac diuersi qui ꝓpriã quandã & suã formã habẽt: sed maxime noti sunt
oxyrynchus: & lepidotus: & latus & alabes & Coracinus & porcus & phagorius: quẽ etiã phagrũ uo
cant. Itẽ Silurus & Citharus & Alosa; & Mugil ex testaceis dilichnus: Physa Bos. Itẽ cochliæ ingẽtes:
qui uocẽ ululatui similẽ edũt. Aĩalia quoq₃ sua habet. Ichneumonẽ & ægyptiã aspidem: quæ ꝓpriũ
quiddã habet: præter alias alio℞ loco℞. Ea duplex est. Altera palmaris quæ celerius interficit. Alte-
ra passus fere lõgitudine (ut Nicãder ait) q de serpẽtibus cõscripsit: ex auibus est Ibis & accipiter ægy
ptius qui mitis est: ꝓter alios q alibi sunt: quẽadmodũ & felis: bubo quoq₃ aliusmodi ibi est. nã apud
nos aqlæ magnitudinẽ habet: & graue canit. In ægypto uero graculi magnitudinẽ uocẽ aũt diuersã.
Sed mitissima est ibis; magnitudine & figura ciconiæ psimilis colore aũt duplex: nã altera ciconiæ si
milis. Altera tota nigra: & nullũ Alexãdriæ triuiũ: nõ eis plenũ est: parti utiliter: pti inutiliter. Vtili-
ter qdẽ quia oẽm serpẽtẽ: & oẽs macelli ĩmũditias colligit. Inutiliter uero qa ĩmũda ẽ: & oĩa cõedit:
nec facile a mũdo℞ coinqnatiõe arceri põt. Verũq₃ illud herodoti ẽ: ægyptio℞ eẽ lutũ manibus tra
ctare: massã uero ex q̃ panis fit pedibus. Caces quoq₃ apud eos ẽ ꝓpriũ quoddã pania genus qđ uen-
trẽ sistit: & cici ex quo oleũ exprimit᷑: & ĩ aruis serit᷑: eo oẽs fere ĩdigenæ ad lucernã utũt᷑; pauperes
uero & oparii ad unctionẽ: tũ uiri: tũ mulieres. Itẽ rubra cõtexta ægyptiaca sũt: ex stirpe q̃dã cõficiũ-
tur iunceis uel palmaceis similia. Ceruisia quãq̃ ꝓprie apud illos fiat: tamẽ cõis ẽ: & apud quẽq₃ diuer-
so mõ cõficit᷑. atq₃ hoc quoq₃ peculiare apud eos ẽ: oẽs filios educare: & circũcidere: & fœminas exci-
dere: qđ Iudæi ex lege habẽ: q (ut supra diximus) cũ de eis loq̃remur; ab antiquo sũt ægyptii. Autor est
Aristobolus: nullũ piscẽ ex mari ĩ Nilũ ascẽdere ꝓter mugilẽ: alosã: & delphinũ: ꝑꝑ Crocodelos Del-
phinos: quia ꝓstãtiores sũt: Mugiles quia a porcis secus terrã ducãt᷑: ob q̃ndã naturalẽ conuenientiã.
Crocodeli. n. a porcis abstinẽt: qui cũ rotũdi sint: & spinas ad caput habeant: piculũ bæluis afferunt.
Ascẽdũt itaq₃ mugiles (ut ille ĩquit) in uere quũ ꝑgnãtes sũt; descẽdũt aũt paulo ante pleiadis occasũ.
una oẽs pariturι. Tũc etiã in septa incidẽtes capiunt᷑. Idẽ de Alosa licet cõiectare. Ac de ægypto qui-
dẽ hactenus. De Lybia deinceps dicendũ est: quæ totius geographiæ pars reliqua est. Quare cũ mul
ta de ea dicta sint: quæ nunc maxime ad rem uidentur pertinere commemorãda sunt. In quo siqua
prius dicta non fuerint ea adiciemus. Qui itaq₃ terra℞ orbẽ in cõtinẽtes diuisere; inæqualiter diui
serũt: quod autẽ in tria æqualia diuiserint; tripartita diuisio indicat. Sed tantũ abest Lybiã tertiã esse
orbis partẽ: ut etiã polita cum europa Asiæ nõ coæquet᷑: & fortasse minor est q̃ Europa; uiribus ꝓfe-
cto multo est ĩpar. Nam maxima mediterraneæ pars & regio circa oceanũ deserta est; paruis prætere-
rea habitatiõibus: & sparsis & magna ex parte pastoralibus disticta est: ad solitudinẽ accedit: qđ mul-
ta loca quæ habitari possent: nõ habitantur ꝑꝑ feras. Multũ quoq₃ torrida zona occupat. Ora uero

Pseboa lacus
Deus ĩmortalis
Benefici ꝓ deis habiti
Sõli insensi
Sepulcro℞ genera
Rex quis
Sacerdotiũ autoritas
Aethiopũ mores in regẽ
Faba ægyp.
Biblus
Ciboriũ
Persicus
Syco morũ
Corsiũ
Oxyrynchus
Lepidotus
Latus piscis
Alabes
Coracinus
Phagorius
Phagius
Silurus
Citharus
Alosa
Mugil
Dilichnus
Physa
Aspis
Bubo
Ibidis figura
Caces
Cici
Ceruisia
Pisces in nilum ex mari qui
Crocodili porcis abstinere
Mugiles
Lybiæ sermo
Asiæ pars maior
Lybiæ deserta

quæ ex aduerso nobis est:tota bene habitatur:quæcūq; inter nilum atq; herculis colūnas iacet:præfertum ea quæ sub carthaginensibus est:queq̄ & ibi loca quædā itercidunt siti uasta qualia circa syrtes:& marmandas:& catabathmū sunt:eius figura est:siquis in plano consideret:rectangula:triquetra. Cuius basis est ora nobis aduersa ab ægypto atq; nilo usq; in mauritaniā:& herculis colūnas. Rectū uero angulū hæc efficit & latus a nilo usq; in æthiopiā ductū intrātibus usq; ad oceanum. latus uero recto angulo subtensum est:regio tota:quæ secus oceanū iacet:inter æthiopes alios:atq; mauritaniā:quare loca quæ circa ipsum dictæ figuræ uerticē:iam torridæ subiacent:ex cōiectura quadā dicimus:ppterea quod inacessa sint. unde nec maximā regionis huius latitudinē dicere promptū ē. In superioribus tamen hoc diximus:ex Alexandria ī meroē æthiopici regni caput:eunti Austrū uersus esse stadiorū fere .x. millia. Inde recta:ī exustæ fines & habitabilis sunt alia tria millia:maxīa itaq; libyæ latitudo ponenda est .xiii. xiiii. ue milliū stadiorū. lōgitudo uero paulo mīor q̄ dupla. atq; hæc de libya in uniuersum dicta sunt:pticulatim uero dicēus. Ab occidentalibus elanoribusq; partibus incipientes. Hoc in loco ii habitant:qui a græcis maurusii appellant libycū genus:& magnū & opulentū:eos Romani & īdigenæ mauros uocant & Iberiæ sunt oppositi. Iuxta hos etiam est colūnarū fretū:de quo iam multa dicta sunt extra columnarū fretū procedēti ad sinistrā:mons ē in libya: quē græci Atlantem uocant:Barbari uero Dyrim. Hinc iugum quoddā expositū est:extrema mauritaniæ pars:occidentē uersus & cotes appellarur:proximū est oppidū quoddā paruū:supra mare. Id Barbari Tinga uocant. Artēidorus līga:Eratosthenes lixū appellauit:& cōtra gades ē octingētorū stadiorū trāsitū dirēptū:quātū utraq; ēt distāt a freto colūnarū. lixo & cotibus ad Austrū sinus iacet:q Emporicus uocat:& habitatiōes mercatorias hēt:ex palma cōfectas. Tota ora huic sinui cōtiua.sinuosa ē:detractis āt sinibus:& eminētiis:q sūt ī triqtra Libye figura:a nobis descripta:ītelligēdū ē cōtinentē plurimū ad meridiē atq; oriētē excrescere. Mōs q a cotibus usq; i syrtes p mediā Mauritaniā tēdit:& ipse:& mōtes q cū eo piter ꝓcedūt:satis habitāt. In initio qdē a Maurusiis. In ipso uero regiōis secessu:a maxīa Libyæ natōe:q Getuli appellant. Sed multa figmēta ore exterioris Libyæ rerū scriptores cōmēti sūt:ab Ophole circūnauigatiōe ieipiētes:de qbus & si supra mētionē fecius:nūc tamē nō nihil dicēdū uidet:petita narrādorū mōstrorū uēia:sicubi ī talia īcidere cogēur:nolumus.n.oia silētio pterire:simul & historiā quoquomō iplere cupius. Dicūt itaq; in Emporico sinu antrū eē:qd interius suscipit usq; ad .vii. stadia. In eius āt frōte locū eē hūilē:& planū:in quo Herculis ara sit. eaq; mime obrui ab īfluxu:qd ego unū ex figmētis puto huic ꝓximū illud est:qd ī sequētibus finibus tradunt:ātiqs. s. Tyriorū habitatiōes:q nūc desertæ sūt:urbes nō pauciores .ccc. qs Pharusii:ac Nigretes fuerit depopulati. Dicūt hos a Lige distare itiere dierū .xxx. Mauritaniā feracē eē:pte tamē excepta:q deserta ē:& flūinibus:ac lacubus abūdare ab oībus cōcessū ē. Arbores ꝓfecto & multas & magnas hēt:& oīa fert. Atq & ea mēsas ex uno ītegroq; ligno:ac uarias Ro. suppeditat:eius flumina Crocodelos:& alia aīaliū genera habere ꝓditū ē:iis similia:q sūt ī Nilo. Sūt q credāt Nili ortū:extremis Mauritaniæ ptibus ꝓximū eē. In quodā flūine Hirūdīes gigni septenū cubitorū:q gulā pforatā hēant p quā respirēt. Itē ī ea regiōe uitē nasci:cuius crassitudinē:uix duo hoīes complecti qant. racemū eē cubitalē:& oēm herbā altā:& olus tecēs. & Dracōtiū. Staphylīorū. Hippomarathri:& Carduorū Scapos duodenū cubitorū:crassitudīe palmorū q̄ternū. Alit hæc regio Dracones. Elephātos. Capreas. Bubalos: & similia aīalia. Itē leones ac pardales. fert ēt mustelas:felibus pares:ac similes:excepta rictus eminētia. Simiarū quoq; maximā multitudinē. Refert Possidōius se:quū ex gadibus ī Italiā nauigaret:ī Libyæ orā delatū esse. Ac siluā quandā secus mare uidisse simus plenā:quarū aliæ sup arboribus:aliæ ī terra sederent. Nōnullæ catulos haberēt:& ubera dependētia. risisse itaq; cū eas uberibus graues cerneret nōnullas ēt caluas. nōnullas erniosas. & alia qdā huiusmōi detrimēta p se ferētes. Supra hāc ē Ethiopū regio q Hespii uocat:magna ex pte male habitata. Auctor ē Iphicrates:hoc ī loco cælopardales gigni:& elephātes:& eos q Rhizes uocat forīa tauris psimiles uita uero: & magnitudīe & pugnādi uiribus elephātes referre. addit magnos dracōes ineē:adeo ut herba sup eis īnascat. leōes quoq; elephātorū pullos aggredi:quos quū uulnerarīt:iā matribus succurrētibus fugiāt. Illas uero cū filios sāguine maculatos uiderīt:eos īterficet:leōes postmodū reuersos cadaueribus uesci. Narrat ēt Bogum Maurorū regē:quū ī Hespios Ethiopes ascendisset:misisse dono uxori calāos Indicis similes:quorū genu qdlibet octonos modiolos capet:& similē aspagorū magnitudinē. A Lige ī exterius mare nauigātibus ē ciuitas Zelis:& Tiga. postea septē fratrū mōumēta. & imīnēs mōs:multis feris: & magnis arboribus plēus:noie Bela colūnarū fretū lōgitudīe dr stadiorū .c.ac.xx. minīa uero latitudīe .lx. ad elephātē. Vlterius nauigāti:sūt urbes:& flūina cōpluta usq; ad āné Molochath:q Maurorū massesyliorūq; regionē teriat. Vocat pterea & ꝓmōtoriū magnū flūini ꝓximū:& locus aridus:ac sterilis Metagōiū:& fere mōs a Coteis hucusq; ptēdit. lōgitudo a Coteis usq; ī Massesyliorū fines ē stadiorū .v. miliū. Metagōiū noue Carthagini respōdet:q ē e regiōe. Tīosthenes dixit id cōtra Massiliā eē. At tiō bene. Trāsitus.n.a noua Carthagīe Metagonium est stadiorū trium milium. Præternauigatio ab ea Massiliam usq; plurium sex milibus stadiorū. Sed cum Mauri adeo uberem regionē inhabitent:tamen ad hoc usq; tēpus:magna ex pte pastoraliter uiuūt. Hi cōæ cicinis exornat:& barba:& auro: & tersura dentium:& unguiū cultu. Raro uideas ītet se cōtīgere dū ambulāt:ne capillorū ornatus perturbetur:pugnant freqntius ab equo hastati. eqs nudis utētes:& iūceis feris gerūt ēt gladios. At pedites elephātū pellibus ꝓ clipeis se ꝓtegūt. leonū & pardalū:& ursorū pelles īduūt:& dormiētibus

Libyæ latitudo longitudo
Maurusii
Mauri
Atlas
Diris
Cotes
Tinx
Linx
Lixus
Cotes
Getuli
Cophole
Mauritāia
Nili ortus
Hirūdines maximæ
Vitis crassior
Hesperii
Camelopardales
Rhizes
Dracones magni
Bogus
Calami ingētes
Zelis
Tiga
Septē fratrum monumenta
Bela
Molochath flu.
Metagōiū
Cotei
Mauri

substernunt ac fere & ii:& sequentes Massesyli & Libes magna ex pte unius sunt cultus & ĩ cæteris
psimiles paruis eqs utẽtes:celeribus tamẽ:& obtẽperantibus:adeo ut sola uirgula gubernent̃. Equi
collaria ex ligno hẽnt:aut pilo cõfecta e qbus habena dependet. Sũt qui ẽt tracti dominũ sequũtur
ut canes. Pelta utunt̃ parua ex chorio cõfecta:lancea lata & parua:discincti tunicæ amplæ: & pellis ⁊
ut dixi:uestis est:& clipeus. At Pharusii:& Nigretes:q ultra hos habitant:Hesperiis Ethiopibus uici
ni:sagittãt quẽadmodũ Ethiopes. falcatis quoq; curribus utunt̃:miscent̃ nõnunq̃ Mauris Pharusii
p deserta:aquã ĩ utres equis portãtes:nõnunq̃ p loca quædã palustria & lacus:Cyrtã ueniũt. Quidã
ex eis dicunt̃ Troglodytaꝝ more:sub terrã habitare:& æstiuis hymbribus abũdare hyeme uero sic
citate laborare:nõnulli ex iis barbaris:serpentũ ac pisciũ choriis indumẽtis ac stramẽtis utunt̃. Sunt
qui dicãt Mauros Indos eẽ:q cũ hercule in hunc locũ descenderũt:sed paulo ante nostra tpa Bogus
& Bochus reges Romanoꝝ amici eã tenebant:qbus deficiẽtibus Iuba successit im imperio. Nã Cæ
sar augustus ad paternũ regnũ:hoc ẽ illi cõcessit. Is iubæ filius fuit:eius qui cõtra Diuũ cæsarẽ cum
Scipione bellũ gessit. Quũ uero Iuba nup diem obiisset: successit in ĩperio Ptolemæus ex Antonii
& Cleopatræ filia ortus. Artẽidorus Eratosthẽi cõtradicit q pro linge lixũ urbẽ dicit:circa extrema
mauritaniæ occidentalia:palmaceas quoq; urbes pmultas dirutas esse q̃ꝝ uestigiũ nullũ appareat.
In hesperiis æthiopibus aeris aptos esse:cũ ante dixerit matutinis & antemeridianis tpibus crassos
esse:& caliginosos quomõ.n.ĩ siccis & æstuosis locis hæc esse possunt? Ueꝝ ipse lõge peiora dixit de
eisdẽ locis scribit.n. Lotophagos quosdã:qui siccã regionem ĩcolãt:& loton edãt hærbã quãdã & ra
dicem:q̃ comesta nihil potu indigeãt:eosq; usq; ad loca supra cyrenẽ pgredi:qui uero ibi sint:lac bi
bere & carnibus uesci:quãq̃ in eadẽ sint plaga:sed nec Gabinius Ro. scriptor a mauritãiæ mõstris re
censendis abstinet. Scribit.n.apud lingẽ Antæi sepulturã esse & tibiã cubitoꝝ.lx.quã a Sertorio nu-
datã ait.ac rursũ terræ demandatã. Addit ẽt de elephãtis fabulosa quædã. Dicit.n.cæteras feras ignẽ
fugere elephantes ei resistere ac repugnare: pptrea quod siluã cõsumat.eo cũ hoĩbus certare & spe-
culatores ptermittere & cũ illos uiderĩt fugere quũq; uulnera acceperint.ramos uel hærbã:uel pul-
uerem:supplices ptendere. Post mauritaniã est massesylioꝝ regio:a Molochath flumĩe initiũ sumẽs
finiens uero in pinontoriũ qđ massesylioꝝ & masylibũ cõfiniũ dicit̃. A Metagonio tretũ usq; sunt
stadioꝝ sex millia sunt qui pauciora arbitrent̃:ora maritĩa cõplures habitatiões:& cõplura flumina
hẽt:& regionẽ ualde cõmodã:sed satis sit mentionẽ eorũ facere:quæ sunt clariora. Distat itaq; Siga
ciuitas a dictis finibus:mille stađ ĩteruallo:& Scyphacis regia quæ nũc diruta est.post Syphacẽ Masi
nissa obtinuit regionẽ.postea Micipsa.postea eius successores. Per nr̃a tpa iuba:Iubæ pater nup mor
tui:diruta est a romãis. Zama huius regia. Post Siga in sexcentis stađ ẽ deorũ portus. Postea alia lo-
ca obscura:quæ uero ĩ penitiore iacent regiõe mõtana sunt:ac deserta quæ getuli tenent: quodãmõ
dispsa sũt.usq; ad syrtes. Ibi uero ad mare & cãpi uberes sunt:& urbes multæ & flumĩa & lacus. Possi
donius scribit an uere:haud q̃q̃ scio raris paruisq; flũinibus libyã irrigari:de iis.n.dicit:quæ Artemi
dorus magna existant:hoc pfecto ĩ mediterrãea uerius dici põt & huius rei cãm affert: q in ptibus
septẽtrionalibus nõ pluat:quemadmodũ nec ĩ æthiopia:ut sæpe pp siccitatem pestis ĩcidat: & lacus
cenosi fiant:& locustæ abũdent.addit ẽt oriẽtalia hũida esse q sol exoriens cito ptereat. Occidẽtalia
uero sicca:q sol ibi cõuertat̃. Nã hũida & sicca illa pter aquaꝝ copiã uel inopiam hæc præter eadẽ
in sole dicunt̃. Vult dicere præter soles hæc oẽs septẽtrionalibus:uel meridiõalibus plagis assignãr.
Nã ex oriẽtalibus & occidẽtalibus nõnulla ad habitationes dicta:secundũ quãq; habitationẽ:& ori
zontũ diuersitatẽ:alia atq; alia sũt:q̃re de iis:quæ multitudĩe incõprehẽsibilia sunt:in uniuersũ dici
nõ pt q orientalia.s.hũida sint:occidẽtalia uero sicca. Sed ut ad habitabilẽ totã & talia extrẽa refe rũ
tur:qualis est India:& Iberia dicet itaq; huiusmodi causã:sed quã tãdẽ suasionẽ habet hæc respõsio?
In continuo.n.ac iugi solis circũductu:q̃nam eẽ põt conuersio? Præterea trãseundi pnicitas: ubiq; ẽ
æqualis. Dicere ẽt q Iberiæ uel mauritaniæ extrẽa occidẽti proxima. Cæteris oĩbus sicciora sũt præ
ter euidentiã est:& qđ aerẽ tẽpatum habeãt:& q aqs plurimis abũdent:quod si cõuerti tale qddã ac
cipiat̃:quod.s.habitabilis extrẽa hoc ĩ loco supra terrã sint:qđ hæc mehercule attinẽt ad siccitatem?
Nã & in his & ĩ cæteris habitabilis terræ locis:q eiusdẽ sunt plagæ:Sol æq̃li tpe noctis absistẽs iteꝝ
reddit & calefacit terrã. Est ẽt ibi bitũinis fons & ærariæ & pẽnatoꝝ & nonpennatoꝝ scorpionum
multitudo magnitudĩe(ut fertur)septenũ uertebrarũ. Itẽ Sphalangia:& multitudine & magnitudĩe
excellentia:lacertas ẽt bicubitabiles dicũt. In ptermõrana lapillos inueniri carbunculos & carchedo-
nios. In cãpis testaceaꝝ:& serpentũ multitudinẽ:ut dictũ est:quũ de Ammone agerẽus. Itẽ apud eos
arbor est noie Melilotus ex qua uinũ cõficiũt nonnulli terrã biserã hẽnt:& duas messes faciũt. Cul
mus est q̃nũ cubitorũ longitudine:crassitudine uero pui digiti fructũ affert modius ducentenos &
q̃dragẽos:uere nõ serunt:sed terræ colligatis paliuris uerse atq; scarifate semĩa satisfaciũt: quæ ex spi
cis ĩ messe:ceciderunt:maturescũt.n.ibi æstiue fruges:sed pp serpentũ multitudinẽ operarii ocreas
gerunt cæteras corporis partes pellibus contengentes. Dormituri uero lecti pedes alio illinunt.scor
pionũ gratia paliuris circũligant. In hac ora fuit ciuitas quædam nomine Iol:quam cum Iuba ptole
mæi pater muniret mutato nomine Cæsaream uocauit. Ea portum habet:& insulam ante portum
Inter portum.atq; tretum est magnus portus quem Saldam uocant.atq; hæc sunt confinia Iubæ &
ro. Nam multis modis regionis particiones factæ sunt. Cum qui eam incolerent complures essent
& Ro.aliis amicis aliis hostibus uterentur:ut aliis alia & dare & auferre non eodẽ mõ contingeret

Eq celeres
Pharus
Nigretes
Mauri
Bogus
Bochus
Iuba
Ptolemæus
ãtõii nepos
Lixus op.
Linge op.
Lotos herba
Gabinius scriptor
Linge op.
Antæi sepul.
antæi tibia
Ignis fuga
Massesylii
molochath
Masylibes
Metagoniũ
Tretum
Siga
Syphacis regia
Masinissa
Micypsa
Iuba
Zama
Deoꝝ portus
Getuli
Scorpion s ingẽtissimi
Lacertæ magne
Melilotus arbor
Culmus q̃num cubitoꝝ
Iol op.
Cæsarea
Salda

Ea qdé pars quæ mauritaniæ est ꝓxima uires ac prouétus maiores habebat: quæ uero carthaginem & massesylioꝶ terrá cõtigit florentior est: & melius cõposita quãq̃ primo ꝑꝑ res carthaginensiũ ual de labefacta postea ꝑꝑ id bellũ qđ cũ Iugurtha gestũ é. Ná ille quũ Aderbalé romáoꝶ amicũ uticæ obsedisset: atq; íteremisset regioné bello cõpleuit. Postea alia atq; alia bella sũt secuta: Sed ultimum fuit qđ Cæsar cũ Scipione gessit in quo & Iuba mortuus est urbes principibus deletæ sunt: Tisiaus: & uata & Thala & capsa: ubi iugurtæ thesauri erát: & zagma & zicha & eæ apđ q̃s Cæsar Scipionem debellauit prío apđ Rhuspinũ: deíde apđ uzita deíde apud Thapsũ & ꝓximũ ei lacũ & apđ alia loca ut zellá & achollá liberas ciuitates. Cæpit ét Cæsar prío adortu ísulá: & Thená urbé maritimá e quibus oíbus aliæ ꝑisus deletæ fũt: aliæ semidirutæ relictæ. Phará Scipionis equites ícederũt: post Tretũ est Massesylioꝶ & carthagińesiũ regio Cirta Sanasi: & successoꝶ regia: é í mediterranea urbs munitissima & optíe structa: cũ a cæteris tũ a Micipsa: qui & græcos í eá habitatũ deduxit & tantá effecit: ut. x. equitũ milia: & peditũ. xx. emitteret. Cirta itaq; hic est & duo hippones alter uticæ ꝓximus alter: remotior: & Treto ꝓpinquus ãbo regiæ utica & magnitudíe: & auctoritate secũda é post carthaginé: quæ illa excisa ut metropolis erat & receptaculũ romáoꝶ ad res í libya geréndas. Ea in eodé sinu é: quo carthago: Ad alterũ ex promontoriis quæ sinũ faciũt: Atq; id qđ iuxta uticá é Apollonũ uocaẽ. Alterũ uero Hermean urbes ipse ex aduerso íter se respondét ꝑꝑ uticá Bagrada ãnis labitur. a Treto carthaginé sunt stadioꝶ duo millia & quingéta quãq̃ nec hæc distãtia conceditẽ: nec q usq; í syrtes é Carthago í peninsula qdá iacet quæ ãbitũ hét stadioꝶ tricéta & . lx . muro cictũ cuius . lx . stadiorũ longitudiné iugũ occupat: qđ a mari í mare descédit ubi carthaginésiũ elephátes stabula habebát qui locus ãplissimus é. In mediá fere urbe arx fuit: quá byrsã uocarunt supciliũ satis erectũ é circũcirca habitatũ í cuius uertice esculapii téplũ erat: quod Asdrubalis uxor capta urbe secum cõcremauit. Arci portus subiacét: & Cothõ parua ísula & í orbé ducta & euripo cõprehésa: ea circũcirca naualia hét qđ Dido cõdidit: cũ géte ex Tyro profecta & adeo fortũata fuit: hæc phœnicũ colõia & ea q í Iberia é ét usq; ad Herculis colũnas: ut adhuc optimá europæ parté & ícõtinéti cõplura loca: & adiacétes ísulas hébant. At libyá ꝓfecto oém adepti sunt quæ quidé nõ pastoraliter habitari poterat: His opibus urbé Ro. íperii æmulá cõparũt. & tribus maximis íter se bellis decertarũt. Sed carthaginésiũ potétia ꝑferti ex ultío bello ꝑspicua é in quo a Scipíoe Aemiliáo euersi sũt & urbs funditus deleta. Hi. n. í initio belli. ccc. urbes í libya hébant. In ciuitate hoíum millia septigéta obsessi & in deditioné coacti: Armaturarũ dederũt. cc. millia bellicoꝶ ístrumétoꝶ tria millia: tãq̃ nõ ãplius bellaturi Sed quũ rursũ bellũ gerere decreuissent. mox arma fabricare cõstituerunt: unde singulis diebus. c. & xl. clipei cõfecti í armamétariũ referebanẽ: & gladii. ccc. & láceæ quingétæ: & mille tela missilia. Ancillæ funes ex pilo cõsectos ꝑbebát: adhuc naues. xii. stabát ab anno quinq̃gesimo ex federibus í secundo bello percussis. Ná tunc quũ í arcé cõsugissent: duobus mésibus. c. ac. xx. naues cataphractas cõstruxerunt: & quũ Cothõis hostiũ asseruareẽ: aliud effodere unde subito classis erupit adhuc. n. antiq̃ materies aderat: & fabrorũ multitudo publice cõducta assiduc opabaẽ. Et quãq̃ Carthago talis eét tamé capta é & deleta. Totá uero regioné carthaginésibus subditá Ro. prouíciá effecere: atq; Massinissã ei ꝑfecerũt: & Micipsæ posteros: Ná Massinissa ob uirtuté & amiciciá plurimũ romáis curæ fuit: & ipse numidas ciuiles & agricultores reddidit: & pro latrocinio eos militiá docuit: sed profecto peculiare qddá hoíbus iis cõtigit: Ná cũ regioné fecundá ícolerét: quãq̃ feris abũdanté iis omissis & agricolédi ítudio licétius íter sese cõuertebanẽ: & regiõe feris dimissa uagam & ístabilé uitá agebant nõ secus q̃ q ob inopiam & locorũ sterilitaté & aeris ícleméntiam eiusmodi uitæ génus eligũt: qre massesylii id nomé assecuti sũt: nũdæ. n. uocanẽ necesse qdé hos íopes eé: & plerũq; radices edere & carne & lacte: & caseo nutriri. Cũ uero diu carthago deserta ꝑmansisset eodé fere tpe quo & corinthus rursũ a Diuo cæsare ꝑ id fere tps instaurata é missis eo colõis: qcũq; uellét & ex militibus nonnullis & nunc quoq; bene habitaẽ: siq alia libyæ urbs. In medio hostio carthaginésis sinus Corsura ísula é. Ex aduerso his locis respondet lilybeũ: in sicilia mille qngétorũ fere stadioꝶ interuallo. Ná táta a lilybeo carthaginé usq;. distátia non procul a Corsura & Sicilia distát: cũ aliæ cõplures ísulæ: tũ ét Egimurus. Ité. lx. stadioꝶ nauigatio é carthagine í ulterioré ꝓximá regioné unde Nepherini ascésus é stadioꝶ. c. ac. xx. urbé natura munitá: & sup petra q̃dá ædificatá: In sinu carthaginési é Tunis ciuitas & aq̃ calidæ: & lapidariæ quædá deíde hermea promõtoriũ asperũ cui proxía é ciuitas eodé noíe: deíde neapolis: deíde Taphitis promõtoriũ & í eo collis qdá Aspis noíe a similitudine appellatus: qué Agatocles siciliæ tyránus habitauit: quo tpe carthaginé nauigasset: hæ urbes a romanis cũ carthagine sunt euersæ stadiis q̃drigétis procul a Taphitide é Corsura ísula: cõtra selinũté siciliæ fluuiũ posita ãbitũ héns. c. &. l. stadioꝶ & urbé eodé noíe Distat a sicilia ꝑ sexcéta fere stadia. Melite ét ísula distat a Corsura: stadiis qngétis. Deinde é Adruma ciuitas: in q̃ erát naualia postea insulæ multæ & crebræ noíe Tarichiæ. Postea tapsus ciuitas: post quá insula é in pelago lopadussa. Postea ãmonis ꝓmõtoriũ postea Thera urbs circa ꝑuæ syrtis initiũ. Alia quoq; oppidula ꝑmulta íteriacét nõ digna memoratu. In pricipio syrtis: ísula quædá adiacet oblõga noíe Cercína bene magna: q urbé hét eodem noíe. Ité altera mĩor cercinitis his cõtinua é minor syrtis quá lotophagití syrtí uocant. Huius sinus ãbitus est mille & sexcentorũ fere stadiorũ oris latitudo sexcétorũ. Iuxta utrũq; ꝓmõtoriũ quæ os efficiunt Insulæ adherescunt cõtinenti: cercinna. s. de qua diximus. & Meninx magnitudine æquales Menigé lotophagorum terrá putant: cuius Homerus meminit: & signa quædá extant & olyssis ara

Tisiaus op.
Vata op.
Thala op.
Capsa op.
Zagma
Zicha
Rhuspina
Vzita
Thapsus
Zella
Acholla
Thena
Phara
Tretrum
Massesyli
Cirta
Sanasi
Hippones
Vtica
Apollonũ prom.
Hermea prom.
Bagrada
Carthaginis situs
Byrsa
Cothon
Massinissa
Numidæ
Corinthus
Corsura
Lilybeus
Egiurus
Nepherius
Tunis
Hermea prom.
Neapolis
Taphitis
Aspis
Selinus
Melite
Adruma
Tarichiæ
Tapsus
Lopadusa
Thera
Cercinna
Syrtis
Meninx

& fructus ipse. Ná lotos arbor multa í ea est fructu suauissimo: pmulta í ea oppida sunt: sed unũ eo-
dem noíe quo ísula: & í ipsa syrti oppida pluria sunt. In recessu ipo ẽ igẽs emporiũ: cui flumẽ allabit
in sinũ emittẽs: maris afluxus & refluxus hucusq; pertẽdunt. Ac túc finitimi maxio studio ad captã-
dos pisces excurrũt. post syrtim ẽ lacus noíe zuchis q̃drĩgẽtoꝝ fere stadioꝝ habens ingressũ arctũ
ad quẽ urbs ẽ eodẽ noíe. Ea purpurisiciũ & uarias pisciũ cõdituras hẽt. Postea ẽ alius lacus lõge mi-
nor: post quẽ ẽ Abrotonũ ciuitas: & alia q̃dã cõtinua est neapolis: quã Leptim uocãt: dehinc est Epi-
zephyrioꝝ locroꝝ traiectus id ẽ stadia tria millia &.vc. postea est flumẽ: postea murus q̃dã: quẽ car
thaginẽses cõdiderũt: barathris q̃busdã in põte iũctis: q̃ in regionẽ recedebãt. Hic sunt loca q̃dã ĩpor
tuosa: cũ cætera ora portus habeat. postea ẽ ꝓmõtoriũ altũ & siluosũ magnæ syrtis initiũ q̃d cepha-
las uocãt. Ex carthagine ad hoc ꝓmontoriũ sunt pauloplura.v. millibus stadioꝝ. Imminet aũt ore a
carthagie usq; cephalas: & massesylios libophoenicũ terra usq; ad getuliæ montaua q̃ iã libyca sunt.
Vltra Getuliã ẽ Garamãtũ regio q̃ cũ illa pariter ꝓgredit̃. Vnde carchedonii lapilli afferunt̃ dicunt
Garamãthas ab æthiopibus: & paroceãtis abesse. viiii.x. ue dieꝝ itinere: Ab ãmõe.xv. Inter getuliã
& nostrã orã multi cãpi ĩteriacẽt: & multi mõtes & magni lacus & flumia quoꝝ q̃dã ĩ terra demer-
sa euãescũt. Hi & ĩ uictu & ornatu frugales sũt: uxores multas & multos filios habẽt. In cæteris Ara
bũ Nomadibus psimiles. Eoꝝ eq & boues ungulas cæteris longiores habẽt. Eoꝝ reges plurimum
equis studẽt ut ad cẽtena pulloꝝ millia quotãnis recẽseant̃. Oues carne & lacte nutriunt̃; psertim ĩ
locis æthiopiæ uicinis. Atq; ĩ mediterranea q̃dẽ hæc. Maior uero syrtis nũgẽtoꝝ: &.xxx. stadiorum
ãbitũ hẽt. Diametrũ in recessũ mille & q̃ngentorũ: q̃nta fere ẽ oris latitudo. Maioris ac minoris syr
tis difficultas ẽ: q̃d cũ multis in locis fundũ sit cœnosũ: pp affluxus & refluxus maris cõtingit ut mul
ti ĩ breuia ĩcidẽtes inhæreseãt & rara nauigia euadãt: q̃pp eminus nauigãt: cauentes ne incaute a uẽ-
tis dephensi in sinus illidant̃. Nã hoĩum piculũ oĩa ptentat psertim nauigationes lecus terrã. In ma
iorẽ uero syrti nauigãti. post cephalas ad dextrã ẽ lacus.ccc. fere stadioꝝ lõgitudine latitudine.lxx. ĩ
sinũ emittens. Is ĩsulas q̃dã hẽt: & statiõnẽ ãte os post lacum ẽ locus noĩe Aspis: & portus optimus
oĩum q̃ sint in syrte. Deĩde cõtinua ẽ Euphrãtas turris: carthaginẽsis regiõis: & Cyrẽaice Ptolemæo
subditæ cõfiniũ: postea locus noĩe charax quo carthaginẽses emporio utebant̃ aduehentes uinũ: &
inde succũ & Silphiũ reportãtes ab iis. qui id ex cyrene clã exportabant. Postea sunt philenorũ aræ.
Postea Automala castellũ: in totius sinus recessu positũ huius recessus parallelus: Alexandriæ paral-
lelo paulo ẽ australior mille stadiis carthaginis parallelo paucioribus q̃ duobus millibus. Cadit enĩ
parti ad heroũ urbẽ: q̃ est ĩ Arabici sinus recessu: parti ĩ massesylioꝝ & maurorũ mediterraneã: ubi
iã reliq̃ oræ ps ẽ. usq; ĩ urbẽ berẽicẽ stadia.ix. millia & quingẽta: lõgitudini ĩminẽt: latitudinẽ ꝓuari-
cantes: usq; ad philenoꝝ aras. Nasamões libycũ gẽus. In eo spatio ĩteriacẽt portus nõ sane multi: aq̃
quoq; pexiguæ. Promõtoriũ ĩ quo Berẽice sita ẽ. Pseudopẽias dicit̃ iuxta lacũ noĩe Tritõiadẽ: ĩ quo
insula ẽ: q̃ ueneris tẽplũ hẽt. Est ẽt hespidũ lacus ĩ quẽ flumẽ lathõ ĩmittit: Vltra berenicẽ est paruũ
quoddã ꝓmõtoriũ noĩe boriũ q̃dẽ syrtis hostiũ: ac cephalas facit. Berenice cõtra peloponnesũ iacet:
ad id q̃d ichthys uocat̃. Atq; ẽt cõtra lacynthũ stadioꝝ triũ milliũ & lexcẽtoꝝ ĩteruallo. Ex hac ur
be. M. Cato terræstri itinerere: Syrtĩ pagrauit ĩ diebus.xxx. ducto.x. milliũ hoĩum exercitu: & in ptes
diuiso aq̃ꝝ gratia: pfectus ãt ẽ pedibus p æstũ & ꝓfundã arenã. Post Berẽicẽ ẽ urbs Teuchira quam
Arsinoẽ uocãt. Postea ẽ Barce q̃ postmõ Ptolemais dicta ẽ: deĩde phycus ꝓmontoriũ hũile q̃dẽ: sed
ualde expõit̃ ad aquilonẽ pter reliq̃ libyæ orã. Id cõtra tenaꝝ Lacõiæ iacet: duoꝝ milliũ & octingẽ-
toꝝ stadioꝝ trãsitu. Est ẽt ibi oppidulũ eodẽ noĩe: quo ꝓmõtoriũ nõ procul a phycũte ẽ Apolloni-
as: quo Cyrenensiũ naues applicãt ad.c.&.lxx. stadia A berẽice mille: A cyrene urbe maxia octogita
q̃ in cãpo quodã iacet adeo edito: ut ex mari eã uiderẽus Cyrenẽ therei cõdidere q̃ ex lacõica profe-
cti: Theram insulam coluerunt Thera olim Calisto dicebat̃: ut callimachus ait.

Nomine Calisto primũ sed postmõ thera Dicta fuit tellus: urbis origo meæ.

Cyrenẽsiũ portus contra occidentalẽ cretæ extremitatẽ id est arietis frontẽ iacet mille stadioꝝ ĩter
uallo. Nauigat̃ ãt leuconoto dicũt cyrenẽ a Batto cõditã quẽ calliachus ait progenitorẽ suũ fuisse.
Ea ob regiõis bonitatẽ plurimũ creuit. nã & equoꝝ nutrix ẽ & fructus optios fert. Ea uiros claros
cõplures habuit q̃ & libertati optime pesse poterãt: & ĩminẽtibus barbaris fortiter resistet̃. Nã & olĩ
libera fuit cũ postea macedonũ potẽtia eẽt adaucta ægypto occupata eã adorti sũt: Thibrõe ĩpante
a quo Harpalus occisus ẽ. Cũq; aliq̃diu sub regibus fuisset: tãdẽ ĩ romãorũ potestatẽ deuẽit. & nunc
prouĩcia ẽ cũ crete cõiũcta Cyrẽaica oppida sũt. Apollõia: Barcæ & Theuchira & berẽice & alia q̃dã
proxima. Cyreneis finitia ẽ regio: quæ Silphiũ gignit & Cyrẽaicũ succũ: quẽ Silphiũ posterius effert.
Id ꝓpemodũ defecit: quũ aliq̃do barbari odio quodã ingruissent: ac radices eius pene oẽs eruissent:
fuere hi nomades uiri ex cyrene illustres fuere: Aristippus Socraticus: q̃ cyrenaicã philosophiã ĩstitu
it & areta eius filia q̃ in schola successit: & Aristippus filius q̃ mr̃i successit: & Matrodidactus cogno
minatus ẽ & ãniceris: q̃ cyrenaicã sectã uidet̃ emendasse: & annicerium ab ea deriuasse. Callimachus
quoq; cyreneus est: & Eratosthenes: ambo ab ægypti regibus in honore habiti. Alter poeta simul &
grãmaticæ studiosus. Alter & in his & in philosophia: & in mathẽaticis præstãtissimus. Item carnea
des: quẽ Academicoꝝ optimũ cõfitent̃ & Cronus Apollonius hinc etiã fuit. Diodori Dialectici ma-
gister: qui & ipse cronus dictus est: magistri adiectiuo in discipulũ translato. Post Apolloniã est reliq̃
cyrenorũ ora: usq; ad eum locum: q̃ catabathmus dicitur; stadiorũ duũ milliũ &.cc. præternauiga-

Lotos
Zuchis
Abrotonũ op.
Neapolis
Leptis
Syrtis magna
Garamãtes
Syrtis magna
Aspis
Euphrãtas
Charax
Silphiũ
Philenorũ aræ
Automala
Heroum urbs
Berẽice op.
Nasamões
Pseudopenias
Tritonias lacus
Lathõ flu.
Borium
Ichthis
Iacynthus
Catõis iter
Teuchira
Arsinoe
Barce
Ptolemais
Phycus
Apollonias
Cyrone
Thera
Calisto
Battus
Callimachus
Cyrenaica op.
Apollonia
Barce
Theuchira
Berenice
Silphium
Aristippus
Cyrenaica philosophia
Areta
Matrodidactus
Anniceris
Callimachus
Eratosthenes

tioni nõ satis apta;pp portuũ & stationũ & aquaꝝ inopiã. In hac prætermauigatiõe loca sunt præcla ra. Naustathmũ & zephyriũ q stationẽ habet & aliud zephyriũ:& cherõnesus ꝓmontoriũ ubi por tus est. Hoc contra Cretæ circulum iacet:mille & qngentoꝝ stadioꝝ intervallo Austro naviganti. Postea est Herachũ:ultra qđ est uicus paliurus postea portus Menelaus & Ardanaxes humile ꝓmõ toriũ qđ stationẽ habet. postea magnus portus cui obiacet cheronnesus:quæ in creta est triũ milliũ fere stadioꝝ traiectu. Nã toti fere huic oræ creta piter opponit̃;angusta sane ac lõga. Post magnum portũ est alius portus;nõie plynus;ultra eũ sunt Tetrapyrgia. Iam uero reliqua sunt paretoniũ usq; & inde Alexandriã usq;locus aũt catabathmus dicit̃. Atq; eo usq; cyrenaica ptendit;de qua nobis ĩ ægyptiacis rebus dictũ ẽ. Vlteriorẽ ac repostã syrtis regionẽ & cyrenaicã:libes obtinẽt sterilẽ sane;& aridã primi Nasamones. postea psylli;& getuloꝝ pars:& Garamãtes:magis ad oriẽtẽ Marmaritæ:cy renæ plurimũ accedentes:& usq; ad ãmonẽ ptendẽtes. A maioris itaq; syrtis recessu:ĩ diebus q̃ttuor ad hyemales ortus dicunt̃ puenire:etiã q placide & ociose icedunt. Hic locus est Ammõi similis pal mifer & aquosus. Immĩet ãt cyrãice ad meridiẽ uergẽti:usq; ad.c. stadia & arbores fert usq; ad alia.c. ferit̃ solũmõ:hæc terra etiã oryzã gignit;pp siccitatẽ:ultra hanc est regio quæ silphiũ fert. postea in habitata & Garamantũ terra:q Silphiũ fert ãgusta est & longa & arida lõgitudo ad oriẽtẽ. solẽ eũti circiter mille stadia latitudo.cc.uel pauloplura q̃ qdẽ cognita sit;cõiectare possumus totã deinceps eã quæ ĩ eodẽ est parallelo huiusmodi essẽ ex aere;& stirpe huius ꝓductione. Sed quoniã uastæ interci dũt solitudĩes;nõ oĩa loca scimus:eodẽ mõ ignorant̃;quæ ultra ãmonẽ sunt & Auases usq; ĩ æthio piã. Nã nec æthiopiæ fines:nec libyæ dicere prõptũ est. Immo nec eius quæ secus ægyptũ iacet:apte quicq̃ scimus:nec eius quæ secus oceanũ est;q̃re nostræ habitabilis ptes sic se habẽt. Sed quoniã Ro mani optĩa atq; notissĩma obtinẽt:oĩum supioꝝ principũ ĩperia supgressi:quoꝝ nos memoriam te neãus nõ ab re uisum est;ut eoꝝ res breuibus attingamus: qđ itaq; Romani ex una ciuitate ꝓfecti belli & pacis artibus totã Italiã:deinde quæ italiæ ꝓxĩa sunt oĩa:eadẽ uirtute adepti fuerĩt;dictũ est; cũq; tres sint continẽtes:Europã fere totã habẽt;præter eas ptes quæ extra histrũ sunt;& præter Pa roceanitas:q inter Rhenũ Tanaimq; habitãt. Africæ uero ora;quæ nobis ex aduerso ẽ:tota eis paret tiã reliqua uel ĩhabitabilis est & sterilis:uel a pastoribus ĩcolit̃:eodẽ mõ & Asiæ ora quæ ad nos uer git:tota Romanis subiecta est:nisi qs Achæos & Zygos & Eniochos in ratiõe ponat;q in ãgustis ad modũ & sterilibus locis latrõiciã & pastoralẽ uitã degũt. Ac mediterraneæ & penitioris regiõis par tim romani habẽt ptim parthi & barbari;q ultra hos sunt:orientẽ ac septẽtrionẽ uersus: ut Indi Ba ctrii & Scytæ dehĩc Arabes & æthiopes;ac semp eis aliqd addit̃. Vniuersæ huius terræ quæ romãis paret:ptim reges tenent;quã uero ipsi habẽt;ꝓuinciã uocant & præfectos:& quæstores ĩ eã mittũt; Sunt etiã nõnullæ ciuitates liberæ cõditionis. Aliæ ab initio ꝑ amiciciã romanis adiunctæ. Aliæ ab ipsis honoris gratia libertate donatæ. Sunt & principes qdã sub eis & phylarchi & sacerdotes:atq; hi quidẽ secundũ quasdã patriæ leges uiuũt. Prouinciæ pſæpe aliter:atq; aliter diuisæ fuerunt, at ĩ præ sentiaꝝ:ut Cæsar Augustus constituit. Nã quũ patria ei totius impii patrocinũ pmiserit:& pacis & belli quãdiu uixerit potestatẽ habeat:totũ ĩperiũ bifariã diuisit. nã partẽ sibi asciuit:partẽ populo de dit:ac sibi qdẽ quæcũq; militũ præsidio ĩdiget. Ea est regio barbara:& gentibus nõdũ subactis fini tima sterilis sane & cultu difficilis;ut pp cæteraꝝ reꝝ inopiã: & copiã munitionũ iugũ detrectent. Populo ãt reliquã cõcessit:q̃ pacata est:& facile sine armis retinet̃ utrãq; portionẽ in ꝓuincias cõplu res diuisit:quaꝝ aliæ Cæsaris:aliæ populi dicuntur. In suas præfecturas Cæsar ipse administratores mitti & alio tpe aliter ptit̃ regionẽ:& ut res postulat ita uersat̃. In populi ꝓuincias populus impato res uel consules mittit:sed hæ quoq; in diuisiões alias diducunt̃:prout usus postulauerit. In initio ta men duas cõsulares fecit libyã scilicet:quæ Romãis paret ea dumtaxat excepta:quæ prius sub Iuba fuit:nunc uero sub Ptolemæo est illius filio. Et Asiam cis halym & montẽ tauꝝ:galatis exceptis: & gentibus:quæ sub amynta fuerũt;præter etiã bithyniã:& ꝓpontidẽ:præturas uero decẽ. In Europa quidẽ & adiacẽtibus insulis eã scilicet quæ ulterior Iberia dicit̃:circa Betim flumẽ ẽ & Attacẽ: & ex celtica nerbonẽsem. Tertiã Sardiniam cũ cyrno quartã Ciciliã qntã & sextã Illyrii ptẽ: quæ ad Epi rest:quæ Macedõiæ sũt cõterminæ. Octauã Cretẽ cũ cyrenaica. Nonã Cyprũ. Decimã bithyniã cum propõtide:& qbusdã ponti partibus. Cætera Cæsar prouincias hẽt:in quarũ alia ꝓcuratores mittit. Consulares uiros:in alias ꝑtorios in alias homines ex equestri ordine. Reges uero & principes: & de carchæ ad eius portiones sunt:ac semper fuere. FINIS.

Naustathmum
Zephyriũ
Herachum
Menelaus portus
Ardanaxes
Plynus
Tetrapyrgia
Libes
Nasamões
Psylli
Garamãtes
Marmaritæ
Oriza
Silphium
Auases
Romãorũ regna
Paroceãitæ
Achæi
Zigi
Eniochi
Prouincia
Augusti imperium
Ro. populi imper
Prouĩciaꝝ diuisio
Prouinciæ consulares
Præturæ.x

Strabonis Amasini Scriptoris illustris geographiæ opus finit:qđ Ioãnes Vercellẽsis ꝓpria ĩpẽsa uiuẽ tibus posterisq; exactissima diligẽtia ĩprimi curauit. Anno Sal. M.cccclxxxxiiii. die. xxviii. Ianuarii.

iii b iii c iii d iii e iii f iii g iii h iii i iii k iii l iii m iii n iii o iii p iii
iii r iii ſ iii s iii t iii u iii x iii y iii z iii & iii